ebooksall.com

Office ... Book No. 139 Date of Purchase 3-3-64 From ... 20 ... of Art Culture & Languages

491.43939143
URD
2690

ebooksall.com

Acc. No. 2690

Class No. 491.43932 Book No. AN594

Author ANJOUMAN-E-TARAQI-E-URDU ALIGARH

Title URDU HINDI DICTIONARY

Borrower's No.	Due Date	Borrower's No.	Due Date

ebooksall.com

J AND K Academy of ART CULTURE AND LANGUAGES

J&K Academy Of Art Culture & Languages
Acc No
Class No
Book No
Price
Date
LIBRARY

ebooksall.com

Office of ... Book No. ... Date of Purchase ... Rs. P ... of Art Culture & Languages

ہم نے پیش لفظ میں یہ اعلان کیا ھے کہ اس ڈکشنری کے آخر میں ھندی مصطلحات کی وہ مستند فہرست بطور ضمیمہ لگائی جائیگی جو حکومت ھند کی وزارت تعلیمات نے مرتب کرائی ھے' لیکن ان کتابوں کا مطالعہ کرنے کے بعد اور ترجمہ کے کام کا اندازہ کرکے جو کرنا پڑیگا' یہ فیصلہ کرنا پڑا کہ یہ ضمیمہ بطور ایک کتابچہ کے ڈکشنری سے جدا شایع کیا جاے۔

لہذا ان اوراق کے ساتھ شائع کرنے کے بجاے عن قریب مصطلحات کی یہ ڈکشنری جدا گانہ اوراق میں شائع کی جائیگی۔

हमने अपने प्राक्कथन में यह घोषणा की थी कि इस कोष के अंत में हिंदी पारिभाषिक शब्दों का वह प्रमाणित संग्रह सम्मिलित किया जाएगा जो भारत सरकार के शिक्षा मंत्रि मंडल की ओर से संपादित किया गया है।

परन्तु उन पुस्तिकाओं का अध्ययन करने के पश्चात, उन के अनुवाद की कठिनाइयों को देखते हुए यह निर्णय करना पड़ा कि यह परिशिष्ट एक पुस्तिका के रूप में अलग से प्रकाशित किया जाए।

अतः इस कोष के साथ छपने की बजाए यह पारिभाषिक शब्दावली शीघ्र ही अलग से प्रकाशित की जाएगी।

ebooksall.com

J AND K ACAdemy OF ART CULTURE AND LANguage

J&K Academy Of Art Culture & Languages
Acc No
Class No
Book No
Price
Date
LIBRARY

ebooksall.com

URDU-HINDI

DICTIONARY

اردو ھندی ڈکشنری

उर्दू-हिन्दी डिक्शनरी

ALIGARH
Anjuman-e-Taraqqi-e-Urdu (Hind)
1955

ebooksall.com

J. & K. ACADEMY LIBRARY
491.43932
AN594
2690
SRINAGAR.

Printed by
The National Printers' Co., ALIGARH

ebooksall.com

ستمبر ۱۹۴۹ع مین انجمن کی مجلس عاملہ نے ایک اردو ہندی ڈکشنری کی ترتیب و تدوین کا کام شروع کیا تھا اور اس کے لئے ماہرین کی ایک سب کمیٹی مقرر کی گئی تھی - اس سب کمیٹی نے ڈکشنری کی تالیف کے متعلق یہ طے کیا کہ اردو کے دس ہزار ایسے الفاظ جمع کئے جائین جنکے ہندی مترادفات اردو دان لوگون کے لئے مفید ہون اور جنکی عام طور پر تعلیمی، اخباری اور سرکاری کامون کے لئے، ضرورت ہوتی ہے -

چنانچہ ۱۹۵۰ع مین یہ کام شروع ہوا اور اب ٦ سال بعد ۱۹۵۵ع مین آسکی تکمیل ہوئی ہے جسوقت الفاظ جمع کئے جانے لگے تو یہ محسوس ہوا کہ ۱۰ ہزار لفظون سے کم کا انتخاب ہمارے مقصد کو پورا نہ کریگا- اس لئے کہ الفاظ کی تعداد کو زیادہ محدود کرنے سے بہت سے ضروری الفاظ چھوٹ جاتے تھے- جب انجمن نے یہ ذمہ‌داری قبول ہی کرلی تو کوشش کی گئی کہ ڈکشنری ایسی جامع ہو کہ ضرورتمندون کی تمام عام ضرورتون کو پورا کرے چنانچہ لفظون کی تعداد تقریباً دس ہزار سے بھی کچھ زیادہ ہو گئی -

ebooksall.com

اردو لفظوں کے هندی مترادفات کے انتخاب مین بهی بهت دشواریان پیش آئین اور بار بار ماهرین سے مشورہ کرنا پڑا ۔ یه ممکن تها که هر اردو لفظ کے تمام هندی مترادفات جمع کردئے جائین مگر اسطرح ڈکشنری کا حجم بهت بڑھ جاتا اور قیمت بهی اتنی زیادہ هوجاتی که وہ اهل علم اور عوام کے دسترس سے باهر هو جاتی۔ انجمن نے شروع سے یه کوشش کی که ڈکشنری کی طباعت اور ترتیب اچهی هو اور قیمت بهی اتنی زیادہ نه هو که عام شائقین کے لئے اس کا خرید نا مشکل هوجائے ۔ اس مقصد مین انجمن کہان تك کامیاب هوئی اس کا صحیح اندازہ تو ڈکشنری کی اشاعت کے چند روز بعد هی هوسکتا هے جب اهل ملك اس سے مستفید هو کر اسکی افادیت کا اندازہ کرسکین گے۔ بہرحال هم نے بدلے هوئے زمانه کے تقاضون کا لحاظ کرکے ایك صحیح اور مفید چیز کا اردو ادب مین اضافه کیا هے ۔

ڈکشنری کی ترتیب اور تدوین مین ایك امر یه بهی قابل ذکر هے که هم نے هندی اور اردو لفظ کے تلفظ کو ادا کرنے کے لئے، رومن رسم الخط سے بهی مدد لی هے لیکن اس رسم الخط کے جدید اور زیادہ سائنٹیفك قواعد کو اختیار نہین کیا اس لئے که ان سے سوائے ماهرین لسانیات کے عام لوگ ابهی تك نامانوس هین اس نئے طریقه سے تلفظ کے سمجهنے مین انکو

ebooksall.com

عام طور پر دشواری ہوتی - لہذا ہم نے رومن رسم الخط کا قدیم طریقہ اختیار کیا اور یقین ہے کہ اس صورت مین عام شائقین کو تلفظ کے سمجھنے مین آسانی ہوگی -

یون تو آزادی کے بعد اکثر ادارون اور اہل علم نے انگریزی ہندی اور اردو ہندی اور ہندی اردو ڈکشنریان تیار کرکے شایع کی ہین، لیکن انجمن نے خاص اردو والون کے لئے، یہ ہندی ڈکشنری ممکنہ تفصیل کے ساتھہ مرتب کرکے ایك ایسا کام کیا ہے جسے انجمن ترقی اردو کا ایك کارنامہ کہ سکتے ہین اردو کے الفاظ کا انتخاب زیادہ تر نور اللغات اور فرہنگ آصفیہ سے کیا گیا ہے ہندی مترادفات کا انتخاب کرنے مین ہندی کی حسب ذیل ڈکشنریون سے زیادہ مدد لی گئی ہے -

(۱) ہندی شبد ساگر (ناگری پرچانی سبھا)

(۲) برھت ہندی شبد کوش (گیان منڈل بنارس)

(۳) آدرش ہندی شبد کوش (پنڈت رام چندر پاٹھك)

(٤) شبدارتھہ پارجات (پنڈت دوارکا پرشاد)

(٥) بھاشا شبد کوش (ڈاکٹر رام چندر شکل)

(٦) آنگل بھارتی مہاکوش (ڈاکٹر رگھو ویر)

(۷) امر کوش (سنسکرت)

(۸) ہندی اردو، اردو ہندی لغت (مولوی امام الدین)

ebooksall.com

اس کے علاوہ بھی ہندوستان کی زبانون کی قدیم فرہنگون اور ڈکشنریوں سے جس کا ایک اچھا ذخیرہ انجمن کے کتب خانے مین موجود ہے مدد لی گئی ہے۔ مترادفات کے انتخاب مین موجودہ رجحان کا لحاظ رکھتے ہوئے اس امر کی کوشش کی گئی ہے کہ ہندی کے وہی الفاظ چنے جائین جو عموماً سرکاری دفتروں اور ہندی اخباروں مین استعمال ہوتے ہیں۔ ساتھ ہی یہ بھی خیال رکھا گیا ہے کہ سنسکرت کے موٹے موٹے اور غیر مانوس لفظون کو اس فرہنگ مین نمایان جگہ نہ دی جائے مگر ہندی اردو کے وہ سب لفظ لے لئے جائین جو ہماری روز مرہ کی بولی کا جزو ہین۔

آخر مین ہندی مصطلحات کی وہ مستند فہرست بطور ضمیمہ لگا دی گئی ہے جو حکومت ہند کی وزارت تعلیمات نے مرتب کرائی ہے۔

ہمین امید ہے کہ اس ڈکشنری کی اشاعت سے انجمن کا بنیادی مقصد پوری طرح حاصل ہوگا اور اردو بولنے اور پڑھنے والے لوگون کے لئے یہ کتاب ہر طرح مفید ثابت ہوگی۔ اگر اتنا ہوجائے تو انجمن اپنے اس کارنامے کو اپنے لئے قابل فخر سمجھیگی۔

ebooksall.com

حرکات (मात्राएं)

अ	اَ	a	अब	(ab)	اب	कम	(kam)	کم
	عَ	a	अम	(am)	عم			
आ	آ	á	आब	(áb)	آب	बास	(bás)	باس
	عا	á	आम	(ám)	عام	बाद	(bád)	بعد
	عٰ	á	आज़म	(ázam)	اعظم			
इ	اِ	i	इस	(is)	اس	जिस	(jis)	جس
	عِ	i	इल्म	(ilm)	علم			
ई	ای	í	ईख	(íkh)	ایکھ	बीस	(bís)	بیس
	عی	í	ईद	(íd)	عید			
उ	اُ	u	उस	(us)	اُس	बुन	(bun)	بن
	عُ	u	उम्र	(umr)	عمر			
ऊ	او	ú	ऊन	(ún)	اون	दूब	(dúb)	دوب
	عو	ú	ऊर	(úr)	عور			
ऋ	رِ	ri	ऋण	(rin)	رن	कृष्ण	(krishn)	کرشن
ए	اے	e	एक	(ek)	ایک	नेक	(nek)	نیک
	عے	e				नेमत	(nemat)	نعمت
ऐ	اَے	ai	ऐसा	(aisa)	ایسا	बैल	(bail)	بیل
	عے	ai	ऐब	(aib)	عیب			
ओ	او	o	ओस	(os)	اوس	गोल	(gol)	گول
	عُو	o				मोतक़िद	(motaqid)	معتقد
औ	اَو	au	और	(aur)	اور	रौनक़	(raunaq)	رونق
	عو	au	औरत	(aurat)	عورت			

ebooksall.com

(अक्षर माला) حروف

क	(ک)	k
क़	(ق)	q
ख	(کھ)	kh
ख़	(خ)	kh
ग	(گ)	g
ग़	(غ)	gh
घ	(گھ)	gh
ङ	(ن)	n
च	(چ)	ch
छ	(چھ)	chh
ज	(ج)	j
ज़	(ظ - ض - ز - ذ)	z
झ	(جھ)	jh
ञ	(ن)	n
ट	(ٹ)	t
ठ	(ٹھ)	th
ड	(ڈ)	d
ड़	(ڑ)	ṛ
ढ	(ڈھ)	dh
ढ़	(ڑھ)	ṛh
ण	(ن)	n
त	(ط - ت)	t
थ	(تھ)	th
द	(د)	d
ध	(دھ)	dh
न	(ن)	n
प	(پ)	p
फ	(پھ)	ph
फ़	(ف)	f
ब	(ب)	b
भ	(بھ)	bh
म	(م)	m
य	(ی)	y
र	(ر)	r
ल	(ل)	l
व	(و)	v
श	(ش)	sh
ष	(ش)	sh
स	(ص - س - ث)	s
ह	(ح - ہ)	h
क्ष		chh
त्र		tra
ज्ञ		gya
क्व		kwa
त्व		twa
द्व		dwa
ध्व		dhwa
श्व		shwa
स्व		swa

ebooksall.com

اشارات (संकेत सूची)

उर्दू	(ا)	اردو
तुर्की	(ت)	ترکی
तुर्की फ़ार्सी	(تف)	ترکی فارسی
सिफ़त (विशेषण)	(ص)	صفت
अरबी	(ع)	عربی
अरबी फ़ार्सी	(عف)	عربی فارسی
फ़ार्सी	(ف)	فارسی
मुज़क्कर (पुल्लिंग)	(مذ)	مذکر
पु० और स्त्री० दोनो में व्यवहृत	(ذث)	مذکر اور مونث دونوں میں استعمال ہونے والا
मुअन्नस (स्त्री लिंग)	(مث)	مونث

ebooksall.com

J AND K ACAdemy OF ART CULTURE AND LANGUAGES

J&K Academy Of Art Culture & Languages
Acc No
Class No
Book No
Price
Date
LIBRARY

ebooksall.com

(الف)

آب (ف - مذ)
ÁB आब
1. वारि (Vári واری) सलिल (Salil سلل) जल (Jal جل) पानी (Páni پانی)
2. रस (Ras رس) निचोड़ (Nichor نچوڑ)
3. आसव (Ásav آسو) अरक़ (Araq عرق)
4. आभा (Ábhá آبھا) चमक Chamak چمک)
5. तीक्ष्णता (Tíkchhnatá تیکچھنتا) बाढ़ (Bárh باڑھ) तेज़ी (Tezí تیزی)
6. शोभा (Shobha شوبھا) रौनक़ (Raunaq رونق)

آبا (ع - مذ)
ÁBA आबा
اب کی جمع
पूर्वज (Púrvaj پوروج) बापदादा (Báp dáda باپ دادا)

آباد (ف - ص)
ÁBÁD आबाद
1. वसित (Vasit وست) आबाद (Ábád آباد)
2. सम्पन्न (Sampann سم پن) (Khush hál خوش حال) खुशहाल
3. शोभन (Shobhan شوبھن) बारौनक़ (Bá raunaq بارونق)

آبا و اجداد (ع - مذ)
ÁBÁ-O-AJDÁD आबाओ अजदाद
पूर्वज (Púrvaj پوروج) बापदादे (Báp dáde باپ دادے)

آبائی (ف - مث)
ÁBAÍ आबाई
पैत्रिक (Paittrik پیترک) पुश्तैनी (Pushtainí پشتینی)

آب پاشی (ف - مث)
ÁB-PÁSHI आब पाशी
सिंचन (Sinchan سنچن) सिचाई (Sinchái سنچائی)

آب حیات
ÁB-E-HAYAT आबे हयात
अमृत (Amrit امرت) सुधा (Sudha سدھا)

آبرو (ف - مث)
ÁB-RÚ आबरू
1. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) सम्मान (Sam-mán سم مان) सत्कार (Sat-kár ست کار) इज़्ज़त (Izzat عزت)
2. सतीत्व (Satítv ستیتو) इस्मत (Ismat عصمت)

ebooksall.com

آبرو باختہ (ف - ص)
ÁBRÚ-BÁKHTA आबरू बाख़्ता
1. अपमानित (Apmánit اپمانت) बेइज़्ज़त (Be-izzat بےعزت)
2. नीच (Ních نیچ) गुंडा (Gunda گنڈا)

آبرو ریزی (ف-مث)
ÁBRÚ-REZI आबरू रेज़ी
1. भर्त्सना (Bhart, sana بھرت سنا) तिरस्कार (Tiraskár ترس کار) बेइज़्ज़ती (Be-izzatí بےعزتی)
2. सतीत्व हरण (Satítv-haran ستیتو هرن) इस्मत दरी (Ismat-dari عصمت دری)

ÁBSHÁR आबशार (ف-مذ) آبشار
जल प्रपात (Jal prapát جل پرپات) निर्झर (Nirjhar نرجهر). झरना (Jharna جهرنا)

آب کاری (ف-مث)
ÁBKÁRI आबकारी
1. मद्य विभाग (Maddya-vibhág مد یہ وبهاگ) शराब का महकमा (Sharáb ka mahkama شراب کا محکمہ)

ÁBLA आबला (ف - مذ) آبلہ
फफोला (Phaphola پهپهولا) छाला (Chhála چهالا)

ÁBNÁI आबनाय (ف - مذ) آبنائے
जल-डमरू-मध्य (Jal-damarú-maddhya جل ڈمرو مدهیہ)

ÁBNÚS आबनूस (ف - مذ) آبنوس
एक प्रसिद्ध काली और भारी लकड़ी (Ek prasiddh káli aur bhári lakri ایک پرسدھ کالی اور بھاری لکڑی)

آب و ہوا (ف - مث)
ÁB-O-HAVA आबोहवा
जलवायु (Jal-váyu جل وایو) आबहवा (Áb-havá آب ہوا)

ÁBYÁNA आबयाना (ف - مذ) آبیانہ
जलकर (Jal-kar جل کر) पानी का महसूल (Páni ka mahsúl پانی کا محصول)

ÁTASH अतश (ف - مث) آتش
1. अग्नि (Agni اگنی) कृशानु (Krishánu کرشانو) पावक (Pávak پاوک) अनल (Anal انل) आग (Ág آگ)
2. ज्वाला (Jwála جوالا) लपट (Lapat لپٹ)
3. तपन (Tapan تپن) जलन (Jalan جلن)
4. प्रभा (Prabha پربها) कांति (Kánti کانتی) नूर (Núr نور)

ebooksall.com

آتش بازی (ف ـ مث)

ÁTASH-BÁZI आतश बाज़ी

अग्नि क्रीडा (Agni krída اگني کريڈا)

बारूद के खिलौने (Brrúd ke khilaune

(بارود کے کھلونے

آتش پرست (ف ـ مذ)

ÁTASH-PARAST आतश परस्त

अग्नि पूजक (Agni-pújak اگني

(پوجک) पारसी (Pársi (پارسي) आग

पूजने वाला (Ág pújne vála آگ

(پوجنے والا

آتش دان (ف ـ مذ)

ATASH-DÁN आतशदान

1. अग्नि कुंड (Agni-kund (اگنی کنڈ

हवन कुंड (Havan-kund (هون کنڈ

2. अंगार-धानी (Angár dhání انگار

(دھانی) चूल्हा (Chúlha (چولھا

آتش زدگی (ف ـ مث)

ATASH-ZADAGI आतश ज़दगी

अग्नि कांड (Agni-kánd (اگنی کانڈ

आग लगना (Ág lagna (آگ لگنا

آتش فشان (ف ـ مذ)

ÁTASH-FISHÁN आतश–फ़िशां

ज्वाला मुखी (Jwála mukhí (جوالامکھی

आग उगलने वाला (Ág ugalnevála

(آگ اگلنے والا

ÁTASHAK आतशक (ف - مث) آتشك

उपदंश (Updansh (أپ دنش) गरमी

रोग (Garmi-rog (گرمی روگ

آتش کده (ف ـ مذ)

ÁTASH-KADA आतश कदा

अग्नि शाला (Agnishála (اگنی شالہ

पूजा की आग रखने का स्थान (Púja

ki ág rakhne ka isthán پوجا کی آگ

(رکھنے کا استھان

آتش گیر (ف ـ مذ)

ÁTASH-GÍR आतशगीर

ज्वलन शील(Jwalan shíl (جولن شیل

विस्फोटक (vis, photak (وسپھو ٹک

तुरंत आग पकड़ने वाला (Turant ág

pakarnevála (ترنت آگ پکڑنے والا

آتش نوا (ف ـ مذ)

ÁTÁSH-NAVA आतश नवा

अग्नि भाषी (Agni.bháshi (اگنی بهاشی

धुआँधार भाषण देने वाला (Dhuán

dhár bháshan dene vála دھنواں دھار

(بھاشن دینے والا

ÁTASHÍN आतशीं (ف ـ ص) آتشیں

अग्निमय (Agni-mai (اگنی مے) आग

का बना हुआ (Ág ka bana hua آگ

(کا بنا هوا

ÁSÁR आसार آ ثار (ع ـ مذ)

اثرکی جمع

1. लक्षण (Lakchhan (لکچھن

अलामत (Alámat (علامت

2. चिह्न (Chinh (چنھ

निशान (Nishán (نشان

3. न्यास (Nyás (نیاس) नीव (Nív (نیو

4. दीवार की चौड़ाई (Divár k chauráí

(دیوار کی چوڑائی

ebooksall.com

آخرت (ع - مث)
ÁKHIRAT आख़िरत
परलोक (Parlok پرلوک) यमलोक (Yamlok یم‌لوک) दूसरी दुनिया (Dúsari dunya دوسری دنیا)

آخر کار (عف - ص)
ÁKHIR-KÁR आख़िरकार
अंततः (Antatah انتتہ) अख़ीर में (Akhír men اخیر میں)

آخری (عف - ص)
ÁKHIRÍ आख़िरी
अंतिम (Antim انتم) आख़िर का (Ákhir ka آخر کا)

آخور (ف - مث)
ÁKHOR आख़ोर
निरर्थक वस्तु (Nirarthak-vastu نررتھک وستو) निकम्मी चीज़ (Nikammí chíz نکمی چیز)

آداب (ع - مذ)
ÁDÁB आदाब
ادب کی جمع - واحد معنوں میں بھي مستعمل ھے

1. प्रणाम (Pranám پرنام) नमस्कार (Namaskár نمسکار) तस्लीम (Taslím تسلیم)
2. नियम (Niyam نیم) क़ाइदे (Qáide قاعدے)
3. शैली (Shailí شیلي) ढंग (Dhang ڈھنگ)
4. शिष्टाचार (Shishtáchár ششٹاچار) अख़्लाक़ (Akhláq اخلاق)

آثار قدیمه (ع - مذ)
ÁSÁR-E-QADÍMA आसारे क़दीमा
भग्नावशेष (Bhagnáo shesh بھگناو شیش) पुरानी इमारतों के खंडर (Puráni imáraton ke khandar پرانی عمارتوں کے کھنڈر)

آثم (ع - مذ)
ÁSIM आसिम
पातकी (Pátakí پاتکی) पापी (Pápí پاپی) गुनहगार (Gunah-gár گنہگار)

آحاد (ع - مذ)
ÁHÁD आहाद
इकाइयां (Ikáiyán اکائیاں)

آخته (ف - مذ)
ÁKHTA आख़्ता
कोष हीन (Kosh hín کوش هیں) ख़स्सी (Khassí خصی)

آخر (ع - ص)
ÁKHIR आख़िर
1. अंत (Ant انت) पार (Pár پار)
2. समाप्त (Samápt سماپت) ख़त्म (Khatm ختم)
3. किं वहुना (Kim-vahuná کم وھونا) अल क़िस्सा। (Alqissa القصہ)

آخر بیں (عف - مذ)
ÁKHIR-BÍN आख़िर बीं
दूर दर्शी (Dúr-darshí دور درشی) अग्र शोची (Aggr shochí اگر شوچی) परिणाम दर्शी (Parinám-darshí پری نام درشي) काम का नतीजा सोचने वाला (Kám ka natíja sochne vála کام کا نتیجہ سوچنے والا)

ebooksall.com

آدم (ع - مذ)
ÁDAM आदम
सब से पहला आदमी (Sab se pahla ádamí سب سے پہلا آدمی) मनु (Manu منو) हज़रत आदम (Hazrat Ádam حضرت آدم)

آدم خور (عف - مذ)
ÁDAM-KHOR आदम ख़ोर
नर भक्षी (Nar-bhakchhí نربھکچھي) मनुष्य का मांस खाने वाला (Manush'shya ka máns kháne vála منشیہ کا مانس کھانے والا)

آدم زاد (عف - مذ)
ÁDAM-ZÁD आदम ज़ाद
मानव (Mánav مانو) मनुज (Manuj منج) आदमी (Ádamí آدمي)

آدمی (عف - مذ)
ÁDAMI आदमी
1. मनुष्य (Manush, shya منشیہ) नर (Nar نر) इनसान (Insán انسان)
2. शिष्ट (Shisht ششٹ) सभ्य (Sabh, bhya سبھیہ) तमीज़दार (Tamíz dár تمیزدار)

آدمیت (ع - مث)
ÁDAMÍYAT आदमीयत
1. मानवता (Manavata مانوتا) इन्सानियत (Insaniyat انسانیت)
2. सभ्यता (Sabh, bhyata سبھیتا) सुशीलता (Sushílata سوشیلتا) भलमंसी (Bhal mansí بھل منسي)

آدینه (ف - مذ)
ÁDÍNA आदीना
शुक्रवार (Shuk, kr-vár شکروار) जुमा (Juma جمعہ)

آذر (ف - مذ)
ÁZAR आज़र
1. अग्नि (Agni اگنی) आग (Ág آگ)
2. ईरानी नवाँ महीना (Íráni naván mahína ایرانی نواں مہینہ)

آراستگی (ف - مث)
ÁRÁSTAGI आरास्तगी
1. सुसज्जा (Susajja سوسجا) सजावट (Sajávat سجاوٹ)
2. शृँगार (Shringár شرنگار) बनाव सिंगार (Banáo-Singár بناو سنگار)

آراسته (ف - ص)
ÁRÁSTA आरास्ता
1. सुसज्जित (Susajjit سوسجت) सजा हुआ (Sajá hua سجا ہوا)
2. शृंगारित (Shringárit شرنگارت) बना ठना (Bana thana بنا ٹھنا)

آرام (ف - مذ)
ÁRÁM आराम
1. विश्राम (Vishrám وشرام) ठहराव (Thahráo ٹھہراؤ)
2. सुख (Sukh سکھ) चैन (Chain چین)
3. संतोष (Santosh سنتوش) सुकून (Sukún سکون)
4. नीरोगता (Nirogata نیروگتا) सेहत (Sehat صحت)

ÁRAM-DEH आराम देह (ف - مذ) آرام ده
सुखप्रद (Sukhap, prad سکھپ پرد) आराम देने वाला (Árám dene vála آرام دینے والا)

ebooksall.com

ख़्वाहिशमन्द (Kháhish-mand خواهش مند)

ÁROGH आरोग़ (ف - مث) آروغ
उदगार (Udgár ادگار) डकार (Dakár ڈکار)

ÁZ आज़ (ف - مث) آز
लिप्सा (Lipsa لپسا) लोभ (Lobh لوبھ) लालच (Lálach لالچ)

ÁZÁD आज़ाद (ف - ص) آزاد
1, स्वतंत्र (Swatanttr سوتنتر) स्वाधीन (Swádhín سوادھین)
2. स्वेच्छाचारी (Swech, Chhá-Chárí سویچھ چھا چاری) निरंकुश (Niran kush نرنکش)
3. निश्चिंत (Nish chint نش چنت) बेफ़िकरा (Befikra بےفکرا)
4. निर्लज्ज (Nirlajj نرلج) बेहया (Be-haya بے حیا)
5. मुक्त (Mukt مکت) बेक़ैद (Be-qaid بےقید)
6. एक प्रकार के फ़क़ीर (Ek prakár ke faqír ایک پرکار کے فقیر)

آزاد خیال (عف - ص)
ÁZÁD-KHAYÁL आज़ाद ख़्याल
1. स्वतंत्र विचार (Swatanttr vichár سوتنتر وچار) खुले दिमाग़ का (Khu'e dimágh ka کھلے دماغ کا)
2. नास्तिक (Nástik ناستک) लामज़हब (Lámazhab لامذهب)

آرام طلب (عف - مذ)
ÁRÁM-TALAB आराम तलब
सुख प्रिय (Sukhap, priya سکھپ پریہ) आलसी (Álasi آلسی) निकम्मा (Nikamma نکما)

آرام گاہ (ف - مث)
ÁRÁM-GÁH आरामगाह
1. विश्रामगृह (Vishrám grih وشرام گرہ) आरामघर (Árám ghar آرام گھر)
2. शयनागार (Shayanágár شینا گار) सोने का कमरा (Sone ka kamra سونے کا کمرہ)

ÁRÁISH आराइश (ف - مث) آرائش
अलंकार (Alankár النکار) सज्जा (Sajja سجا) सजावट (Sajavat سجاوٹ)

ÁRZÚ आर्ज़ू (ف - مث) آرزو
1. इच्छा (Ich, chha اچھا) अर्मान (Armán ارمان)
2. लालसा (Lálsa لالسا) इश्तियाक़ (Ishtiyáq اشتیاق)
3. अभिप्राय (Abhip, prái ابھپ پرائے) मक़सद (Maqsad مقصد)
4. लोभ (Lobh لوبھ) लालच (Lálach لالچ)

آرزو مند (ف - مذ)
ÁRZÚ-MAND आर्ज़ूमन्द
अभिलाषी (Abbiláshí ابھی لاشی)

ebooksall.com

1. अप्रसन्नता (Ap, prasan, natá اپ پرسن نتا) नाराज़ी (Nárází ناراضی)
2. मनो मालिन्य (Manomálinnyá منو مالنیہ) मन मुटाव (Man mutáo من مٹاو)

آزردہ (ف۔ص)

ÁZURDA आज़ुर्दा

1. अप्रसन्न (Ap, prasann اپ پرسن) नाख़ुश (Ná khush ناخوش)
2. उदासीन (Udasín اداسین) उदास (Udás اُداس)
3. खिन्न (Khinn کھن) अफ़सुर्दा (Afsurda افسردہ)

آزردہ خاطر (عف۔ص)

ÁZURDA-KHÁTIR आज़ुर्दा ख़ातिर

دیکھو آزردہ دل

آزردہ دل (ف۔ص)

ÁZURDA-DIL आज़ुर्दा दिल

1. अप्रसन्न चित्त (Ap,prasann-chitt آپ پرسن چت) बद दिल (Bad dil بد دل)
2. दु:खित (Dukh, khit دکھت) रंजीदा Ranjída رنجیدہ)

آزمائش (ف۔مث)

ÁZMÁISH आज़माइश

परीच्छा (Paríkchha پریکچھا) इम्तिहान (Imtihán امتحان) जांच (Jánch جانچ)

آزمودہ (ف۔ص)

ÁZMÚDA आज़मूदा

परीच्छित (Paríkchhit پریکچھت) जांचा हुआ (Jánchá hua جانچا ہوا)

آزاد طبع (عف۔ص)

ÁZAD-TABA आज़ाद तबा

स्वेच्छाचारी (Swech, chhá-chárí سویچھا چاری) मनमौजी (Man-maují من موجی)

آزاد منش (ف۔ص)

ÁZÁD-MANISH आज़ाद मनिश

1. उदार हृदय (Udár hridai اُدار ھردے) बलंद ख़याल (Baland khayál بلند خیال)
2. भेद भाव रहित (Bhed bháo rahit بھید بھاؤ رھت) सब का दोस्त (Sab ka dost سب کا دوست)

آزادی (ف۔مث)

ÁZÁDI आज़ादी

1. स्वतंत्रता (Swatanttratá سوتنترتا) खुद मुख़्तारी (Khud-mukhtári خود مختاری)
2. मुक्ति (Mukti مکتی) रहाई (Rahái رھائی)

آزار (ف۔مذ)

ÁZÁR आज़ार

1. रोग (Rog روگ) बीमारी (Bímárí بیماری)
2. पीड़ा (Pírá پیڑا) दर्द (Dard درد)
3. दु:ख (Dukh kh دکھ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)
4. प्रेत बाधा (Pret-bádhá پریت بادھا) आसेब (Áseb آسیب)

آزردگی (ف۔مث)

ÁZURDAGI आज़ुर्दगी

ebooksall.com

آستانه (ف - مذ)
ÁSTÁNA आस्ताना
1. देहलीज़ (Dehlíz دهليز) चौखट (Chaukhat چوکهٹ)
2. गृह (Grih گره) घर (Ghar گهر)
3. समाधि (Samádhi سمادهي) मक़बरा (Maqbara مقبره)

آسمان (ف - مذ)
ÁSMÁN आस्मान
आकाश (Ákásh آکاش) नभ (Nabh نبه) गगन (Gagan گگن) अंबर (Ambar امبر) व्योम (Vyom ويوم) फ़लक (Falak فلک)

آسمان بوس (ف - ص)
ÁSMÁN-BOS आस्मां बोस
गगन चुंबी (Gagan chumbí گگن چمبي) नभस्पर्शी (Nabhasparshí نبهس پرشي) आस्मान तक पहुँचने वाला (Ásmán tak pahunchne vála آسمان تک پهنچنے والا)

آسودگی (ف - مث)
ÁSÚDAGI आसूदगी
1. सम्पन्नता (Sampannata سمپنتا) समृद्धि (Samriddhi سمردهي) ख़ुशहाली (Khush háli خوش حالي)
2. संतुष्टि (Santushti سن تشتی) इत्मीनान (Itmínán اطمينان)

آسوده (ف - ص)
ÁSÚDA आसूदा
1. सम्पन्न (Sampann سمپن) ख़ुशहाल (Khush hál خوش حال)
2. संतुष्ट (Santusht سن تشت) मुत्मइन (Mut,ma,in مطمئن)

آزموده کار (ف - مذ)
ÁZMÚDA-KÁR आज़मूदा कार
1. अभ्यस्त (Abh, bhyast ابهيست) मश्शाक़ (Mash,sháq مشاق)
2. अनुभवी (Anubhaví انوبهوي) तजरिबा कार (Tajriba kár تجربه کار)

آزوقه (ف - مذ)
ÁZÚQA आज़ूक़ा
अन्न (Ann ان) खाना (Khána کهانا)

آسان (ف - ص)
ÁSÁN आसान
1, सरल (Saral سرل) सुगम (Sugam سوگم) सहल (Sahl سهل)
2. साधारण (Sádháran سادهارن) मामूली (Mámúli معمولي)
3. संभव (Sambhao سمبهو) मुम्किन (Mumkin ممکن)

آسانی (ف - مث)
ÁSÁNI आसानी
1. सरलता (Saralata سرلتا) सहलपन (Sahlpan سهل پن)
2. संभावना (Sambháona سمبهاونا) इम्कान (Imkán امکان)

آسایش (ف - مث)
ÁSÁISH आसाइश
1. सुख (Sukh سکه) चैन (Chain چين) आराम (Árám آرام)
2. समृद्धि (Samriddhi سمردهي) ख़ुशहाली (Khush háli خوش حالي)

آستان (ف - مذ)
ÁSTÁN आस्तान
ديکهو آستانه

ebooksall.com

آسوده حال (عف - ص)

ÁSÚDA-HÁL आसूदा हाल

1. समृद्ध शाली (Samriddh-Shálí سمردھ شالي) दौलत मन्द (Daulat-mand دولت مند)
2. संतुष्ट (Santusht سن تشت) मुत्मइन Mut,ma,in مطمئن)

ÁSYA आसया (ف - مث) آسیا
पेषणी (Peshani پے شني) चक्की (Chakki چکي)

ÁSEB आसेब (ف - مذ) آسیب
1. प्रेतबाधा (Pret-bádha پریت بادھا) छाया (Chháya چھایا) आसेबी ख़लल (Ásebi khalal آسیبي خلل
2. भूत प्रेत (Bhút pret بھوت پریت) बद रूह (Bad rúh بد روح)

آسیب زده (ف - ص)

ÁSEB-ZÁDA आसेब ज़दा
प्रेत ग्रस्त (Pret grast پریت گرست) जिन या भूत का सताया हुआ (Jin ya bhút ka satáya hua جن یا بھوت کا ستایا ھوا)

آ ش (ف - مذ)

ÁSH आश
ऐसा भोजन जो पिया जा सके (Aisa bhojan jo piya ja sake ایسا بھوجن جو پیا جاسکے) पेय(Paiya پیه)

ÁSHTI आश्ती (ف - مث) آشتی
1. मैत्री (Maittrí میتري) दोस्ती (Dosti دوستي)

2. संधि (Sandhi سندھي) सलाह (Saláh صلاح)

آشفتگی (ف - مث)

ÁSHUFTAGI आशुफ़्तगी
1. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata است ويستتا) अबतरी (Abtari ابتري)
2. खिन्नता (Khin,nata کھن نتا) परेशानी (Pareshání پریشانی)

ÁSHUFTA आशुफ़्ता (ف - ص) آشفته
1. अस्त व्यस्त (Astvyast است ويست) तितर बितर (Titar bitar تتر بتر)
2. आतुर (Átur آتر) बद हवास (Bad havás بدحواس)
3. उद्विग्न (Udvign اد و گن) परेशान (Preshán پریشان)
4. खिन्न (Khinn کھن) उदास (Udás اداس)

آشفته بیان (عف - ص)

ÁSHUFTA-BAYÁN आशुफ़्ता बयान
मिथ्या वादी (Miththya vádí متھیاوادي) फ़ुज़ूल गो (Fuzúl-go فضول گو) अंट शंट बातें करने वाला (Ant shant báten karne vála انت شنت باتین کرنے والا)

آشفته حال (عف - ص)

ÁSHUFTA-HÁL आशुफ़्ता हाल
दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast دردشا گرست) परेशां हाल (Preshán hál پریشاں حال)

ebooksall.com

4. उपद्रव (Upad,drav اپدرو)
बग़ावत (Baghávat بغاوت)

آشوب چشم (ف – مذ)
ÁSHOB-E-CHASHM आशोबे चश्म
नेत्राभिष्यंद (Nettrábhishyand نیترا بهس ینِد)
आंखआना (Ánkh ána آنکھ آنا)

آشوب زمانه (عف – مذ)
ÁSHOB,E,ZAMÁNA आशोबे ज़माना
काल चक्र (Kál chakkr کال چکر)
गर्दिश (Gardish گردش)

ÁSHIYÁN आशियां (ف ـ مذ) آشیان
دیکھو ' آشیانہ '

آشیانه (ف ـ مذ)
ÁSHIYÁNA आशियाना
1. नीड (Níd نیڈ) घोंसला (Ghonsla گھونسلا)
2. गृह (Grih گرہ) घर (Ghar گھر)

ÁGHA आग़ा (ت ـ مذ) آغا
स्वामी (Swámí سوامي)
मालिक (Málik مالک)

ÁGÁHZ आग़ाज (ف– ص) آغاز
1. आरंभ (Árambh آرمبھ)
शुरूआत (Shurúát شروعات)
2. आदि (Ádi آدی)
इब्तिदा (Ibtida ابتدا)

ÁGHOSH आग़ोश (ف-ذث) آغوش
अंक (Ank انک) क्रोड (Krod کروڈ)
गोद (God گود)

آشفته سر (ف ـ ص)
ÁSHUFTA-SAR आशुफ़्ता सर
हत बुद्धि (Hat buddhi هت بدهی)
सिर फिरा (Sir phira سر پھرا)

آشفته مزاج (عف ـ ص)
ÁSHUFTA-MIZÁJ आशुफ़्ता मिज़ाज
1. क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma کرُدهاتما)
चिड़ चिड़ा (Chir chira چڑ چڑا)
2. अनुरागी (Anurágí انوراگي) प्रेमी (Premi پریمي) आशिक़ (Áshiq عاشق)

ÁSH,KÁR आश कार (ف – ص) آشکار
دیکھو ' آشکارا '

آشکارا (ف – ص)
ÁSH,KÁRA आश कारा
प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) ज़ाहिर (Záhir ظاهر)

ÁSHNA आश्ना (ف – مذ) آشنا
1. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)
2. परिचित (Parichit پریچت)
पहिचान वाला (Pahichán vála پہچان والا)
3. जार (Jár جار) उपपति (Up pati اُپ پتي) यार (Yár یار)

ÁSHOB आशोब (ف ـ ص) آشوب
1. विप्लव (Viplav وپلو) इन्क़िलाब (Inqiláb انقلاب)
2. अशांति (Ashánti اشانتي) गड़बड़ (Garbar گڑ بڑ)
3. कोलाहल (Koláhal کولاهل) शोरग़ुल (Shorghul شورغل)

ebooksall.com

آفات (ع - مث)
ÁFÁT आफ़ात
آفت كي جمع ديكهو ' آفت '

آفاق (ع - مذ)
ÁFÁQ आफ़ाक़
افق كي جمع
संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Duniya دنيا)

آفت (ع - مث)
ÁFAT आफ़त
1. आपत्ति (Ápatti آپتي) आपदा (Ápada آپدا) मुसीबत (Musíbat مصيبت)
2. दुःख (Dukh دکهه) क्लेश (Klesh كليش) तकलीफ़ (Taklíf تكليف)

آفت زده (عف - ص)
ÁFAT-ZADA आफ़तज़दा
दुःखित (Dukhkhit دکهت) व्याधित (Vyádhit وياده‍ت) मुसीबत का मारा (Musibat ka mára مصيبت کا مارا)

آفت ناگهانی (عف - مث)
ÁFAT-E-NÁGAHÁNI आफ़ते नागहानी
दैवी दुर्घटना (Daiví-durghatana ديوى در گهٹنا) अचानक मुसीबत (Achának-musíbat اچانک مصيبت)

آفتاب (ف - مذ)
ÁFTÁB आफ़ताब
सूर्य (Súrrya سوريه) भास्कर (Bháskar بهاسكر) अर्क (Ark ارک) मिहिर (Mihir مهر) मार्तंड (Martand مارتند) रवि (Ravi روی) सूरज (Súraj سورج)

آفتاب پرست (ف - مذ)
AFTÁB-PARAST आफ़ताब परस्त
1. सूर्यपूजक (Súrrya-pújak سوريه پوجک) सूरज का पुजारी (Súraj ka pujárí سورج کا پجاری)
2. कृकलास (Krikalás كركلاس) सरटक (Saratak سرٹک) गिरगट (Girgat گرگٹ)

آفريدگار (ف - مذ)
ÁFRÍD-GÁR आफ़रीद्‌गार
सृष्टि कर्ता (Srishti-karta سرشٹي كرتا) पैदा करने वाला (Paida karne vála پيدا كرنے والا)

آفرين (ف - ص)
ÁFRÍN आफ़रीं
1. धन्यवाद (Dhannya-vád دهنيه واد) शाबाश (Shábásh شاباش)
2. उत्पादक (Ut pádak اتپادک) पैदा करने वाला (Paida karne vála پيدا كرنے والا)
(دوسرے معنوں ميں مركب هوكرآتا هے جيسے جهاں آفريں)

آفرينش (ف - مث)
ÁFRÍNISH आफ़रीनिश
उत्पत्ति (Utpatti ات پتي) सृष्टि (Srishti سرشٹی) पैदाइश (Paidáish پيدائش)

آقا (ف - مذ)
ÁQA आक़ा
स्वामी (Swámi سوامي) प्रभु (Prabhu پربهو) मालिक (Málik مالک)

آگاه (ف - ص)
ÁGÁH आगाह
1. अवगत (Augat اوگت) सूचित

ebooksall.com

3. दूषित (Dúshit دوشت) दोषयुक्त (Dosh yukt دوش یکت) क़ुसूर वार (Qusúr vár قصور وار)

آلودہ دامن (ف - ص)

ÁLÚDA-DÁMAN आलूदा दामन
कलंकित (Kalankit کلن کت) आरोपित (Áropit آروپت) गुनाहगार (Gunáhgár گناهگار)

ÁLA आला (ع - مذ) آله
1. आयुध (Áyudh آیدھ) हथियार (Hathiyár هتھیار)
2. यन्त्र (Yantr ینتر) कल (Kal کل) पेच (Pech پیچ)

ÁMÁJ आमाज (ف - مذ) آماج
लक्ष्य (Lakchhya لکچھیه) निशाना (Nishana نشانه)

آماج گاه (ف - مث)

ÁMÁJ-GÁH आमाज गाह
लक्षितचिह्न (Lakchhit-chinnhya لکچھت چنھ)
निशाने की जगह (Nisháne ki Jagah نشانے کي جگه)

ÁMÁDAGI आमादगी (ف - مث) آمادگی
तत्परता (Tatparata تت پرتا) (Musta,iddi मुस्तइद्दी مستعدی)

ÁMÁDA आमादा (ف - ص) آماده
तत्पर (Tatpar تت پر) सन्नद्ध San,naddh سن ندھ) मुस्तइद (Musta,id مستعد)

(Súchit سوچت) वाक़िफ़ (Váqif واقف)
2 परिचित (Parichit پریچت) जान कार (Ján kár جان کار)

ÁGÁHI आगाही (ف - مث) آگاهی
1. सूचना (Súchana سوچنا) इत्तिला (Ittila اطلاع)
2. परिचय (Parichai پریچے) जानकारी (Jánkári جان کاری)

ÁL आल (ع - مث) آل
सन्तान (Santán سنتان) औलाद (Aulád اولاد)

ÁLÁT आलात (ع - مذ) آلات
آله کي جمع دیکھو 'آله'

ÁLÁM आलाम (ع - مذ) آلام
الم کی جمع دیکھو 'الم'

ÁLÁISH आलाइश (ف - مث) آلائش
1. मल (Mal مل) ग़िलाज़त (Ghilázat غلاظت)
2. पूय (Púya پویه) पीप (Píp پیپ)

آلودگی (ف - مث)

ÁLÚDAGI आलूदगी
1. आर्द्रता (Árdrata آردرتا) भीगापन (Bhígápan بھیگاپن)
2. पाप (Páp پاپ) गुनाह (Gunáh گناه)

ÁLÚDA आलूदा (ف - ص) آلوده
1. आर्द्र (Árdr آردر) भीगा (Bhíga بھیگا)
2. ओत प्रोत (Otprot اوت پروت) लथड़ा (Lathra لتھڑا)

ebooksall.com

آماس (ف - مذ)
ÁMÁS आमास
शोथ (Shoth شوتھ) सूजन (Sújan سوجن)

آمد (ف - مث)
ÁMAD आमद
1. आगमन (Ágaman آگمن) आना (Ána آنا)
2. आय (Ái آے) आमदनी (Ámadani آمدنی)

آمدنی (ف-مذ)
ÁMADANI आमदनी
1. आय (Ái آے) आमद (Ámad آمد)
2. उत्कोच (Utkoch اُتکوچ) रिशवत (Rish,vat رشوت)

آمدو رفت (ف - مث)
ÁMAD-O-RAFT आमदो रफ़्त
1. यातायात (Yátá yát یاتایات) आना जाना (Ána jána آنا جانا)
2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár پریم ویوھار) मेल जोल (Meljol میل جول)

آمرزش (ف - مث)
ÁMURZISH आमुर्ज़िश
मुक्ति (Mukti مکتي) निर्वाण (Nirván نروان) मोक्ष (Mokchh موکچھ) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

آمرزگار (ف - مذ)
ÁMURZ-GÁR आमुर्ज़गार
1. मुक्ति दाता (Mukti-dáta مکتي داتا) बख़्शने वाला (Bakhshne vála بخشنے والا)
2. ईश्वर (Ishwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

آموختہ (ف - مذ)
ÁMOKHTA आमोख़्ता
पूर्वपठित (Púrv-pathit پورب پٹھت) पिछला पाठ (Píchhlá páth پچھلا پاٹھ)

آموزگار (ف - مذ)
ÁMOZ-GÁR आमोज़गार
शिक्षक (Shikchhak شکچھک) अध्यापक (Ad,dhyápak ادھیاپک)

آمیزش (ف - مث)
ÁMEZISH आमेज़िश
उपधि (Upadhi اُپدھی) संमिश्रण (Sammishran سم مشرن) मिलावट (Milávat ملاوٹ)

آمین (ع - مث)
ÁMÍN आमीन
एवमस्तु (Evamastu ایومستو) यथास्तु (Yathástu یتھا ستو) ऐसा ही हो (Aisá hi ho ایساھی ھو)

آن (ع - مث)
ÁN आन
1. समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)
2. क्षण (Chhan چھن) पल (Pal پل)

آناً فاناً (ع - ص)
ÁNAN-FA-ÁNAN आनन फ़ आनन
तत्क्षण (Tatchhan تت چھن) तुरंत (Turant ترنت) उसी वक़्त (Usi vaqt اُسی وقت) फ़ौरन (Fauran فوراً)

آوارگی (ف - مث)
ÁVÁRAGI आवारगी
1. दुश्चरित्रता (Dush,charittrata دش

ebooksall.com

(کوچال Kuchál) कुचाल (چرترتا
(بدچلنی Bad chalni) बद चलनी
2. व्यर्थ भ्रमण (Vyarth bhraman ويرتھ بھرمن)
बेकार इधर उधर मारा मारा फिरना (Bekár idhar udhar mára mára phirna بیکار ادھرادھرمارامارا پھرنا)

ÁVÁRA आवारा (ف - ص) آواره
1. लंपट (Lampat لمپٹ) कुमार्गी (Kumárgi کومارگی) बद चलन (Bad chalan بدچلن)
2. व्यर्थ भ्रमी (Vyarth bhrami ويرتھ بھرمی) बेकार में इधर उधर घूमने वाला (Bekár men idhar udhar ghumne vála بیکار مین ادھر اُدھر گھومنے والا)

(ف - مذ) آواره گرد
ÁVÁRA-GARD आवारा गर्द
व्यर्थभ्रमी (Vyarth bhramí ويرتھ بھرمی) बेकार चक्कर काटने वाला (Bekár chákkar kátne vála بیکار چکر کاٹنے والا)

ÁVÁZ आवाज़ (ف - مث) آواز
ध्वनि (Dhwani دھونی) स्वर (Swar سور) शब्द (Shabd شبد) बोली (Boli بولی)

(ف - مث) آواز بازگشت
ÁVÁZ-E-BÁZGASHT आवाज़े बाज़गश्त
प्रतिध्वनि (Pratid,dhwani پرتد دھونی) अनुस्वान (Anus, swán اُنس سوان) प्रतिनाद (Pratinád پرتی ناد)

ÁVÁZA आवाज़ा (ف - مذ) آوازه
1. यशध्वनि (Yash dhwani یش دھونی) नाम वरी (Nám vari ناموری)
2. ख्याति (Khyáti کھیاتی) शुहरत (Shuhrat شہرت)

ÁVEZÁN आवेज़ां (ف - ص) آویزاں
लटका हुआ (Latka hua لٹکا ہوا)

ÁVEZA आवेज़ा (ف - مذ) آویزه
कान का लटकन (Kán ka latkan کان کا لٹکن)

ÁH आह (ف - مث) آه
आः (Áh آه) हाय (Hái ھاے)

ÁHISTA आहिस्ता (ف - ش) آهسته
1. शनैः शनैः (Shanaih Shanaih شنیه شینه) धीरे से (Dhíre se دھیرے سے)
2. दबे पांव (Dabe páon دبے پاوں)

ÁHAN आहन (ف - مذ) آهن
लोह (Loh لوه) अय (Ai اے) लोहा (Loha لوہا)

(ف - ص) آهن پوش
ÁHAN-POSH आहन पोश
लोहाच्छादित (Lohách,chhádit لوہاچ چھادت) लोहे से मढ़ा (Lohe se maṛha لوهے سے مڑھا)

(ف - مذ) آهن ربا
ÁHAN-RUBA आहनरुबा
1. लोहाकर्षक (Lohákarshak لوہا کرشک) लोहे को खींचने वाला (Lohe

ebooksall.com

वाला (Áne vála آنے والا) अगला (Agla اگلا)

2. भविष्य (Bhavish,shya بھوشیہ) मुस्तक़्बिल (Mustaqbil مستقبل)

ÁÍN आईन (ف ـ مذ) آئین

1. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعدہ)

2. विधान (Vidhán ودھان) क़ानून (Qánún قانون)

ÁÍN-DÁN आईनदां (ف ـ مذ) آئین داں

विधानक (Vidhának ودھانک) विधानज्ञ (Vidhanaggya ودھا نگیہ) क़ानून दां (Qánún dán قانون داں)

ÁÍN-SÁZ आईन साज़ (ف ـ مذ) آئین ساز

विधायक (Vidháyak ودھایک) क़ानून बनाने वाला (Qánún banáne vála قانون بنانے والا)

ÁÍNA आईना (ف ـ مذ) آئینہ

दर्पण (Darpan درپن) मुकुर (Mukur مکر) आदर्श (Ádarsh آدرش) आइना (Áina آینہ)

ÁÍNA-SÁZ आईना साज़ (ف ـ مذ) آئینہ ساز

दपर्णकार (Darpan kár درپن کا ر) आइना बनाने वाल (Áina banáne vála آینہ بنانے والا)

ÁÍNA-GAR आईनागर (ف ـ مذ) آئینہ گر

دیکھو 'آئینہ ساز'

AÍNI आईनी (ف ـ ص) آئینی

वैधानिक (Vaidhánik ویدھانک) क़ानूनी (Qánúni قانونی)

ko khinchne vála لوھے کوکھینچنےوالا)

2. चुंबक पत्थर (Chumbak paththar چمبک پتھر)

ÁHANG आहंग (ف ـ مذ) آھنگ

1. संकल्प (Sankalp سن کلپ) इरादा (Iráda ارادہ)

2. आलाप (Áláp آلاپ) गाना (Gána گانا)

ÁHAN-GAR आहनगर (ف ـ مذ) آھن گر

लोहकार (Lohkár لوہکار) लुहार (Luhár لوھار)

ÁHÚ आहू (ف ـ مذ) آھو

1. हरिण (Harin ھرن) मृग (Mrig مرگ) हिरन (Hiran ھرن)

2. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عیب)

ÁHÚ-CHASHM आहू चश्म (ف ـ مذ) آھو چشم

मृग लोचना (Mrig-lochana مرگ لوچنا) मृगनयना (Mrig-naina مرگ نینا) हिरन जेसी सुन्दर आखों वाली (Hiran jaisi sundar ánkhon váli ھرن جیسی سندر آنکھوں والی)

ÁHU-GÍR आहूगीर (ف ـ مذ) آھو گیر

1. व्याध (Vyádh ویادھ) वधिक (Vadhik ودھک) शिकारी (Shikári شکاري)

2. छिद्रान्वेषी (Chhiddranveshi چھدران ویشي) आलोचक (Álochak آلوچک) बुराई ढूंढने वाला (Burái dhúdhne vála برائی ڈھونڈھنےوالا)

ÁYANDA आयन्दा (ف ـ ص) آیندہ

1. आगामी (Ágámí آگامی) आने

ebooksall.com

AB अब (ع - مذ) اب
पितृ (Pittr پتر) पिता (Pita پتا) बाप (Báp باپ)

ABÁBÍL अबाबील (ع - مث) ابابیل
एक काली और छोटी चिड़िया (Ek káli aur chhoti chiriya ایک کالی اور چھوٹی چڑیا)

IBÁHAT इबाहत (ع - مث) اباحت
अनिषेध (Anishedh انشید) औचित्य (Auchittya اوچتیہ) जवाज़ (Javáz جواز)

IBTIDA इब्तिदा (ع - مث) ابتداء
1. प्रारंभ (Prárambh, پرارمبھ) अनुष्ठान (Anash, thán انش تھان)
शुरूआत (Shurúát شروعات)
2. आदि (Ádi آدی) शुरू (Shuru شروع)
3. पहल (Pahal پہل)

IBTIDÁAN इब्तिदाअन (ع - ص) ابتداء
आरंभतः (Arámbhatáh آرمبھتا) शुरू में (Shurú men شروع میں)

IBTIDÁÍ इब्तिदाई (ع - ص) ابتدائی
प्रारंभिक (Prárambhik پرارمبھک) शुरूका (Shurú ka شروع کا)

IBTIZÁL इब्तिज़ाल (ع - مذ) ابتذال
1. अधमता (Adhamata ادھمتا) नीचता (Níchata نیچتا) कमीनगी (Kamínagi کمینگی)
2. अश्लीलता (Ashlilatá اشلیلتا) फक्कड़ पन (Phakkar pan پھکڑپن)

ABTAR अबतर (ع - ص) ابتر
अस्त व्यस्त (Astvyast است وسیت) तितर बितर (Titar bitar تتر بتر) गड़बड़ (Garbar گڑ بڑ)

IBTILA इब्तिला (ع - مث) ابتلا
1. विपत्ति (Vipatti وپتی) मुसीबत (Musíbat مصیبت)
2. परीक्षा (Paríkchha پریکچھا) इम्तिहान (Imtihán امتحان)

IBTIHÁJ इब्तिहाज (ع - مذ) ابتہاج
हर्ष (Harsh ہرش) प्रसन्नता (Prasan natá پرسنتا) खुशी (Khushi خوشی)

ABJAD अबजद (ع - مث) ابجد
अरबी वर्ण माला का एक विशेष क्रम (Arabi varnmála ka ek vishesh kram عربی ورن مالا کا ایک وشیش کرم)

ABKHAL अबख़ल (ع - ص) ابخل
अति कृपण (Ati kripan اتی کرپن) मक्खी चूस (Makkhi chús مکھی چوس)

ebooksall.com

ABAD अबद (ع - مذ) ابد
अनंतकाल (Anant kál اننت کال)
वह समय जिसका अंत न हो (Voh samai (jis ka ant na ho وہ سمے جس کا انت نہ ہو)

ABR अब्र (ف - مذ) ابر
मेघ (Megh میگھ) जलद (Jalad جلد)
अभ्र (Abhr ابھر) बादल (Bádal بادل)

ابر آلود (ف - ص)
ABR-ÁLÚD अब्र आलूद
मेघाच्छादित (Megháchchhádit میگھا چھادت) अभ्रमय (Abhr-mai ابھرمے)

ABRÁR अब्रार (ع - مذ) ابرار
یہ لفظ جمع ہے اس کا واحد مستعمل نہیں ہے
ऋषिगण (Rishigan رشی گن) औलिया (Auliya اولیا)

ABRAS अब्रस (ع مذ) ابرص
सिध्म (Sidhm سدھم) श्वेत कुष्ठी (Shet kushthi شیت کشٹھی) मब्रूस (Mabrús مبروص)

ABRÚ अब्रू (ف - مث) ابرو
भ्रू (Bhrú بھرو) भृकुटी (Bhrikutí بھرکٹی) भौं (Bhaun بھون)

ابریشم (ف-مذ)
ABRESHAM अब्रेशम
कच्चा रेशम (Kachcha resham کچا ریشم) रेशम का कोया (Resham ka koya ریشم کا کویا)

IBRÍQ इब्रीक़ (ف - مذ) ابریق
जल कुंभिका (Jal kumbhika جل کمبھکا)
सुराही (Surâhi صراحی) लोटा (Lota لوٹا)

IBTÁL इब्ताल (ع - مذ) ابطال
खंडन (Khandan کھنڈن) प्रतिवाद (Prativád پرتی واد) तरदीद (Tardíd تردید)

IBLÁGH इब्लाग़ (ع - مذ) ابلاغ
प्रेषण (Preshan پریشن) भेजना (Bhejna بھیجنا) पहुंचाना (Pahunchána پہنچانا)

ABLAQ अब्लक़ (ع - ص) ابلق
1 चित्रांग (Chittráng چترانگ) चितकबरा (Chit kabra چتکبرا)
2 काले और सफ़ेद रंग का घोड़ा (Kále aur safed rang ka ghoṛa کالے اور سفید رنگ کا گھوڑا)

ABLAH अब्लह (ع - مذ) ابله
मूर्ख (Múrkh مورکھ) अबोध (Abodh ابودھ) बेवक़ूफ़ (Be-vaqúf بےوقوف)

IBLÍS इब्लीस (ع - مذ) ابلیس
दैत्य (Daitya دیتیہ) शैतान (Shai tán شیطان)

IBN इब्न (ع - مذ) ابن
पुत्र (Puttr پتر) आत्मज (Átmaj آتمج) बेटा (Betá بیٹا)

ابن الوقت (ع - ص)
IBNUL-VAQT इब्नुल वक़्त
अवसर वादी (Ausar-vádí اوسر وادی)
मौक़ा परस्त (Mauqa-parast موقع پرست)

ebooksall.com

ابو البشر (ع - مذ)

ABUL-BASHAR अबुल बशर

मनु (Manu منو) आदम (Ádam آدم)

اب وجد (ع - مذ)

AB O-JAD अबोजद

पूर्वज (Púrvaj پوروج) बाप दादे (Báp-dáde باپ دادے)

IBHÁM इबूहाम (ع - مذ) ابہام

1. अंगुष्ठ (Angushth انگشٹھ) अंगूठा (Angútha انگوٹھا)
2. अस्पष्टता (Aspashtata اسپشٹتا) गुंजलक (Gunjlak گنجلک)

ABYAZ अब्यज़ (ع - ص) ابیض

श्वेत (Shet شیت) सित (Sit ست) सफ़ेद (Safed سفید)

ATÁLÍQ अतालीक़ (ت - مذ) اتالیق

शिक्षक (Shikchhak شکچھک) शिष्टाचार सिखाने वाला (Shishtáchár sikháne vála ششٹاچار سکھانے والا)

IT,TIBÁA इत्तिबाअ (ع - مذ) اتباع

अनुकरण (Anu karan انوکرن) अनुसरण (Anu saran انوسرن) पैरवी (Pairavi پیروی)

IT,TIHÁD इत्तिहाद (ع - مذ) اتحاد

1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिफ़ाक़ (Ittifáq اتفاق)
2. मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستی) मेल जोल (Meljol میل جول)

اتصال (ع - مذ)

IT,TISÁL इत्तिसाल

1. संमिलन (Sam,milan سم ملن) समन्वय (Samanvai سمن وے) मिलाप (Miláp ملاپ)
2. निरंतरता (Nirantarata نرن ترتا) तसल्सुल (Tasalsul تسلسل)

IT,TIFÁQ इत्तिफ़ाक़ (ع - مذ) اتفاق

1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिहाद (Ittihád اتحاد)
2. संयोग (Sanyog سنیوگ) अचानक पन (Achának pan اچانک پن)

اتفاقاً (ع - ص)

IT,TIFÁQAN इत्तिफ़ाक़न

सहसा (Sahasa سہسا) अकस्मात् (Akasmát اکسمات) संयोग वश (Sanyog-vash سن یوگ وش) अचानक (Achának اچانک)

IT,TIQA इत्तिक़ा (ع - مذ) اتقا

संयम (Sanyam سنیم) इंद्रिय निग्रह (Indriya-niggrah اندریہ نگرہ) ज़ुह्द (Zuhd زہد)

ITLÁF इत्लाफ़ (ع - مذ) اتلاف

नाश (Násh ناش) हानि (Háni ہانی) बरबादी (Barbádi بربادی)

IT,MÁM इत्माम (ع - مذ) اتمام

1. समाप्ति (Samápti سماپتی) ख़ातिमा (Khátima خاتمہ)
2. पूर्त्ति (Púrti پورتی) तकमील (Takmíl تکمیل)

اتہام (ع - مذ)
IT,TIHÁM इत्तिहाम
दोष (Dosh دوش) अपराध (Aprádh اپرادھ) लांछन (Lánchhan لانچھن) तुहमत (Tuhmat تہمت)

اثاثہ (ع - مذ)
ASÁSA असासा
1. संपत्ति (Sampatti سمپتی) धन दौलत (Dhan-daulat دھن دولت)
2. सामग्री (Sámaggri سامگری) सामान (Sámán سامان)

اثبات (ع - مذ)
ISBÁT इस्बात
प्रमाणित करना (Pramánit karna پرمانت کرنا) साबित करना (Sábit Karna ثابت کرنا)

اثر (ع - مذ)
ASAR असर
1. प्रभाव (Prabháo پربھاؤ)
2. चिह्न (Chinh چنھ) निशान (Nishán نشان)
3. गुण (Gun گن) ख़ासियत (Khási-yat خاصیت)

اثر انداز (عف - ص)
ASAR-ANDÁZ असर अन्दाज़
प्रभावकारी (Prabháo kári پربھاو کاری) असर डालने वाला (Asar dálne vála اثر ڈالنے والا)

اثر پزیر (عف - ص)
ASAR-PIZÍR असर पिज़ीर
प्रभावित होने वाला (Prabhávit-hone-vála پربھاوت ہونے والا)

اثنا (ع - ص)
ASNA अस्ना
मध्य (Maddhya مدھیہ) बीच (Bích بیچ)

اجابت (ع - مث)
IJÁBAT इजाबत
1. स्वीकृति (Swikriti سوئی کرتی) मंज़ूरी (Manzúri منظوری)
2. शौच (Shauch شوچ) पाख़ाना (Pákhána پاخانہ)

اجارہ (ع - مذ)
IJÁRÁ इजारा
1. अधिकार (Adhikár ادھیکار) हक़ (Haq حق)
2. एकाधिकार (Ekádhikár ایکا دھیکار) ठेका (Theka ٹھیکہ)

اجازت (ع - مث)
IJAZÁT इजाज़त
1. अनुमति (Anumati انومتی) रज़ा-मन्दी (Razámandi رضامندی)
2, आज्ञा (Aggya آگیا) हुक्म (Hukm حکم)
3. स्वीकृति (Swíkriti سوئی کرتی) मन्ज़ूरी (Manzúri منظوری)

اجازت نامہ (عف - مذ)
IJÁZAT-NÁMA इजाज़त नामा
अनुमति पत्र (Aaumati pattr انومتی پتر) आज्ञा पत्र (Ággya pattr آگیا پتر)

اجتماع (ع - مذ)
IJTIMÁA इज्तिमाअ
1. सम्मेलन (Sammelan سم میلن) गोष्ठी (Goshthí گوشٹھی)
2. जमाव (Jamáo جماؤ) भीड़ (Bhíṛ بھیڑ)
3. अधिवेशन (Adhiveshan ادھی ویشن) इजलास (Ijlás اجلاس)

ebooksall.com

IJ-LÁS इज्लास (ع - مذ) اجلاس
1, अधिवेशन (Adhi veshan ادهي ويشن) सभा (Sabhá سبها)
2. न्यायालय (Nyá, yá, lai نيا يالے) कचहरी (Kachahrí كچهري)

AJLÁF अजलाफ़ (ع - مذ) اجلاف
جلف كي جمع هے ليكن اس كا واحد مستعمل نهيں هے
अधम लोग (Adham log ادهم لوگ) कमीने (Kamíne كمينے)

IJ,MÁA इज्माअ (ع - مذ) اجماع
1. एकत्रित होना (Ekattrit hona ايكت، ترت هونا) जमा होना (Jamá honá جمع هونا)
2. किसी बात पर सब का सम्मत होना (Kisi bát par sab ká sammat hona كسي بات پر سب كا سم مت هونا)

IJMÁL इज्माल (ع - مذ) اجمال
संक्षेप (Sanchhep سن چهيپ) खुलासा (Khulása خلاصه)

AJ,NABI अजूनबी (ع - ص) اجنبی
अपरिचित (Aparichit اپری چت) अज्ञात (Ag,gyát اگ گیات) अन जान (An, ján ان جان)

AJVAF अज् वफ़ (ع - ص) اجوف
सुषिर (Sushir سوشر) पोला (Polá پولا)

AJ HAL अज् हल (ع - ص) اجهل
निपट मूर्ख (Nipat múrkh نپت مورکه) मूढ़तम (Múṛh-tam موڑه تم)

IJTINÁB इज्तिनाब (ع - مذ) اجتناب
1. विरक्ति (Virakti وركتي) बचाव (Bacháo بچاؤ) परहेज़ (Parhez پرهيز)
2. घृणा (Ghrina گهرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)

AJR अजर (ع - مذ) اجر
1. प्रतिकार (pratikár پرتي كار) फल (phal پهل) बदला (Badla بدله)
2. पुण्य (pun,nya پن نيه) सवाब (Saváb ثواب)

IJRA इज्रा (ع - مذ) اجرا
संचालन (Sanchálan سن چالن) अनुष्ठान (Anush,thán انش تهان) प्रारंभ (prá,ram,bh پرا رم به) शुरूआत (Shurúát شروعات)

AJRÁM अज्राम (ع - مذ) اجرام
جرم بمعني جسم كي جمع
1. आकाश संबंधी पदार्थ (Akásh sam-bandhi padárth آکاش سم بندهی پدارته)

UJRAT उज्रत (ع - مث) اُجرت
भृति (Bhriti بهرتی) निष्क्रय (Nish,krai نش کریه) पारिश्रमिक (párish,shramik پارش شرمک) मज़दूरी (Mazdúri مزدوری)

AJAL अजल (ع - مث) اجل
1. समय (Samai سمے) काल (Kál کال) वक्त (Vaqt وقت)
2. मरण (Maran مرن) निधन (Nidhan ندهن) मौत (Ma ut موت)

ebooksall.com

AJÍR अजीर (ع - مذ) اجیر
श्रमिक (Shramik شرمک) मज़दूर (Mazdúr مزدور)

EHTIBÁS एहतिबास (ع - مذ) احتباس
बंद होना (Band hona بند ہونا) रुकना (Rukná رکنا)

(ع - مذ) احتجاج
EHTIJÁJ एहतिजाज
किसी अनुचित बात पर असंतोष प्रकट करना (Kisi anuchit bát par ásantosh prakat karná کسي انوچت بات پر اسن توش پرکٹ کرنا) विरुद्ध वाक्य (Virudh,dh vákya ورد دھ واکیہ)

EHTIRÁZ एहतिराज़ (ع - مذ) احتراز
पार्थक्य (Párthak,kya پار تھکیہ) बचना (Bachná بچنا) अलग रहना (Alag rahná الگ رهنا)

EHTIRÁQ एहतिराक़ (ع - مذ) احتراق
दाह (Dáh داہ) दहन (Dahan دهن) जलना (Jalna جلنا)

EH,TIRÁM एहतिराम (ع - مذ) احترام
सम्मान (Sam, mán سم مان) सत्कार (Sat,kár ست کار) इज़्ज़त (Izzat عزت)

EH,TISÁB एह तिसाब (ع-مذ) احتساب
1. निरीक्षण (Nirikchhan نریکچھن) जांच (Jánch جانچ)
2. गणना (Gan na گننا) शुमार (Shumár شمار)

EHTISHÁM एह तिशाम (ع-مذ) احتشام
वैभव (Vai,bhav وے بھو) ऐश्वर्य (Ai,shwar,rya ایشوریہ) शान शौकत (Shán Shaukat شان شوکت)

EHTIQÁN एहतिक़ान (ع - مذ) احتقان
वस्तिक्रिया (Vasti kriya وستي کریا) हुक़्ना (Huqna حقنہ)

EHTILÁM एह तिलाम (ع - مذ) احتلام
स्वप्न दोष (Swapn dosh سوپن دوش) ख़्वाब (Khwáb خواب)

EHTIMÁL एहति माल (ع - مذ) احتمال
संदेह (San,deh سن دیھ) आशंका (Áhsanká آشنکا) शक (Shak شک)

EHTIYÁJ एह तियाज (ع - مث) احتیاج
आवश्यकता (Ávash,shyakata آوش شیکتا) आकांक्षा (Ákánk,chhá آکانک چھا) ज़रूरत (Zarúrat ضرورت)

EHTIYÁT एहतियात (ع - مث) احتیاط
1. सावधानी (Sáodháni ساو دھاني) सतर्कता (Satarkata سترکتا) होशयारी (Hoshyári هوشياري)
2. सुरक्षा (Surak,chhá سورک چھا) रख वाली (Rakhváli رکھوالي)

AHAD अहद (ع - مذ) احد
एक (Ek ایک) अकेला (Akelá اکیلا) अद्वितीय (Ad,dwitíya ادوتیہ)

EHRÁQ एहराक़ (ع - مذ) احراق
1. जारण (Járan جارن) दाहन (dáhan داهن) जलाना (Jalána جلانا)

ebooksall.com

AHMAR अह्मर (ع - ص) احمر
अरुण (Arun ارن) रक्त (Rak,t رکت)
लाल (Lál لال)

AHMAQ अहमक़ (ع - مذ) احمق
अत्यंत मूर्ख (At,tyant múrkh
اتیئنت مورکھ) निर्बुद्धि (Nir budh
dhi نر بد دھی) मूढ़ (Múṛh موڑھ)

AHVÁL अहवाल (ع - مذ) احوال
حال کی جمع
समाचार (Samáchár سما چار) वृत्तांत
(Vrittánt ورت تانت)

AHVAL अहवल (ع - ص) احول
वह जिसे एक चीज़ की दो चीज़ें दिखाई
पड़ें (Voh jise ek chíz ki do chízen
dikhái paṛen وہ جسے ایک چیز کي
دو چیزیں دکھائي پڑیں)
भेंगा (Bhenga بھینگا)

EHYÁ एहया (ع - مذ) احیا
जीवित करना (Jívit karna جیوت کرنا)
जिलाना (Jiláná جلانا)

EHYÁNAN एहयानन (ع - مذ) احیاناً
कदाचित् (Kadá chit کداچت)
कभी कभी (Kabhi kabhi کبھي کبھي)
भूले चूके (Bhúle chúke بھولے چوکے)

AKHBÁR अख़बार (ع - مذ) اخبار
خبر کي جمع
1. समाचार (Samáchár سماچار) ख़बरें
Khabren خبریں)
2. समाचार पत्र (Samáchár pattr
سماچار پتر) अख़बार (Akhbár
اخبار)

2. भस्मी करण (bhasmí karan
بھسمي کرن) फूंकना (Phúnkna
پھونکنا)

EHSÁS एहसास (ع - مذ) احساس
चेतना (Chetana چیتنا) अनुभव
(Anubhav انو بھو)

EHSÁN एहसान (ع - مذ) احسان
उपकार (Upkár اُپ کار) भलाई
(bhaláí بھلائي)

احسان مند (عف - مذ)
EHSÁN-MAND एहसानमन्द
कृतज्ञ (Kritaggya کرتگ گیہ) आभारी
(Ábhári آبھاری) ममनून (Mam nún
ممنون)

AHSAN अहसन (ع - ص) احسن
उत्तम (Uut,tam اُت تم) सुंदर
(Sundar سندر)

AHQAR अहक़र (ع - ص) احقر
बहुत छोटा (bahut-chhota بہت
چھوٹا) तुच्छ (Tuch-chh تیچ چھ)
(اس لفظ کا استعمال بڑے آدمي
انکسار سے اپنے لئے کرتے ھیں)

AHMAD अहमद (ع - مذ) احمد
1 बहु प्रशंसित (Bahu prashansit
بہو پرشن ست)
2 हज़रत मुहम्मद साहब का नाम
(Hazrat Mohammad Sahib ka nám
حضرت محمد صاحب کا نام)

ebooksall.com

اخبار نویس (عف - مذ)

AKHBÁR-NAVÍS अख़्बार नवीस पत्रकार (Pattr-kár پترکار)

اختتام (ع مذ)

IKHTITÁM इख़्तिताम

1. समाप्ति (Samápti سماپتي) ख़ातिमा (Khátima خاتمہ)
2. पूर्ति (Púr,ti پورتي) तक्मील (Takmíl تکمیل)
3. अंत (An,t انت) अख़ीर (Akhír اخیر)

اختر (ف - مذ)

AKHTAR अख़्तर उडु (U,du اڈو) तारक (Tá,rak تارک) नक्षत्र (Nakchhat,tr نک چھت , تر) सितारा (Sitára ستارہ)

اختراع (ع - مث)

IKHTIRÁ,A इख़्तिराअ नई बात निकालना (Na,i bát nikálna نئی بات نکالنا) आविष्कार (Áv sh,kár آوش کار)

اختصار (ع - مذ)

IKHTISÁR इख़्तिसार संक्षेप (Sanchhep سن چھیپ) इज्माल (Ijmál اجمال)

اختصاص (ع - مذ)

IKHTISÁS इख़्तिसास विशेषता (Visheshata وشیش تا) असाधारणता (Asádháranata اسادھارنتا) ख़ुसूसियत (Khusúsiyat خصوصیت)

اختلاج (ع - مذ)

IKHTILÁJ इख़्तिलाज

1. कंपन (Kampan کمپن) कांपना (Kánpna کانپنا)
2. हृदयकंपन (Hridai Kampan (هردےکمپن) दिल धड़कना (Dil dhaṛakna دل دھڑکنا)

اختلاط (ع - مذ)

IKHTILÁT इख़्तिलात

1. अनुराग (Anurág انوراگ) प्रेम (Prem پریم) मेल जोल (Mel jol میل جول)
2. समागम (Samágm سماگم) सुहबत (Suhbat صحبت)

اختلاف (ع - مذ)

IKHTILÁF इख़्तिलाफ़

1. भिन्नता (Bhinnata بھن نتا) अनेकता (Anekata انیکتا) फ़र्क़ (Farq فرق)
2. शत्रुता (Shattruta شتروتا) रिपुता (Reputa ریوتا) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)
3. विरोध (Virodh ورودھ) प्रतिकूलता (Prati kúlata پرتی کولتا) मुख़ालफ़त (Mukhálafat مخالفت)

اختلال (ع - مذ)

IKHTILÁL इख़्तिलाल विघ्न (Vigh,n وگھن) बाधा (Bádha بادھا) ख़राबी (Kharábi خرابی)

اختلال دماغ (ع - مذ)

IKHTILÁL-E-DIMÁGH इख़्तिलाले दिमाग़ उन्माद (Unmád ان ماد) पागलपन (Págal pan پاگل پن)

اختیار (ع - مذ)

IKHTIYÁR इख़्तियार

1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) शक्ति (Shakti شکتي) ज़ोर (Zor زور)

ebooksall.com

AKHÍR अख़ीर (ع - ص) اخیر
अंत (Ant انت) आख़िर (Ákhir آخر)

ADÁ अदा (ع - مث) ادا
1. चुकता (Chuktá چکتا) बेबाक़ (Be,báq بے باق)
2. हाव भाव (Háo bháo هاو بهاو) नख़रा (Nakhrá نخرہ)
3. वर्णन (Varnan ورنن) बयान (Bayán بیان)

IDÁRA इदारा (ع - مذ) ادا رہ
1. परिषद (Parishad پري شد) संस्था (Sans,tha سنڈس تھا) मंडली (Mandalí منڈلی) सभा (Sabhá سبھا) अनजुमन (Anjuman انجمن)
2. संपादक मंडली (Sampádak mandali سمپادک منڈلی)

ADA-KÁR अदाकार (ف - مذ) ادا کار
अभिनेता (Abhineta ابھی نیتا) ऐक्टर (Actor ایکٹر)

ADAB अदब (ع - مذ) ادب
1. सभ्यता (Sabh,bhyata سبھ بھیتا) शिष्टाचार (Shishtáchár ششٹا چار) तमीज़ (Tamíz تمیز)
2. साहित्य (Sáhit,tya ساهت تیه) लिटरेचर (Literature لٹریچر)
3. सम्मान (Sammán سممان) इज़्ज़त (Izzat عزت)

IDBÁR इदबार (ع - مذ) ادبار
1. हतभाग्यता (Hatbhágyata هت بهاگیهتا) दुर्दशा (Dur,dasha دردشا) बद क़िस्मती (Bad,qismati بدقسمتي)
2. सत्ता (Satta ست تا) प्रभुत्व (Pra-bhut,twa پربهت تو) हुकूमत (Hukúmat حکومت)
3. अधिकार (Adhikár ادهي کار) स्वत्व (Swat,twa سوت,تو) हक़ (Haq حق)

AKH,Z अख़ज़ (ع - مذ) اخذ
1. ग्रहण (Grahan گرهن) लेना (Lena لینا)
2. प्राप्ति (prápti پراپتی) पाना (Pána پانا)

IKHRÁJ इख़राज (ع - مذ) اخراج
निष्कासन (Nish kásan نش کاسن) निकालना (Nikálná نکالنا) बाहर करना (Báhar karna باهر کرنا)

IKHFÁ इख़फ़ा (ع - مذ) اخفا
गोपन (Gopan گوپن) गुप्ति (Gupti گپتی) छिपाव (Chhipáo چهپاؤ) दुराव (Duráo دراو)

AKHGAR अख़गर (ف - مذ) اخگر
स्फुलिंग (Isphuling اس پهلنگ) अग्नि कण (Agni kan اگنی کن) चिंगारी (Chingári چنگاري)

IKHLÁS इख़लास (ع - مذ) اخلاص
1. निःस्वार्थता (Nis,swarthata نس سوارتهتا) ख़ुलूस (Khulús خلوص)
2. मैत्री (Mait,trí میت تری) दोस्ती (Dosti دوستی)

AKHLÁQ अख़लाक़ (ع - مذ) اخلاق
सद्व्यवहार (Sadvyavhár سدویوهار) सदाचार (Sadáchár سداچار) ख़ुश ख़ुल्क़ी (Khush khulqi خوش خلقی)

ebooksall.com

IDKHÁL इदख़ाल (ع - مذ) ادخال
प्रवेश (Pravesh پرویش) दाख़िला (Dákhila داخلہ)

IDRÁK इद्राक (ع - مذ) ادراک
1. बोध (Bodh بودھ) ज्ञान (Gyán گیان) तमीज़ (Tamíz تمیز)
2. बुद्धि (Bud,dhi بددھی) अक़्ल (Aql عقل)

ADAQ अदक़ (ع - ص) ادق
दुर्बोध (Dur bodh در بودھ) दुर्ज्ञेय Dur,ge,ya درگیہ) कठिन (Kathin کٹھن)

AD,NÁ अद्ना (ع - ص) ادنی
तुच्छ (Tuch,chh تچھ چھ) अधम (Adham ادھم) पामर (Pámar پامر) नीच (Ních نیچ)

ADÍB अदीब (ع - مذ) ادیب
साहित्यकार (Sáhittya kár ساھتیہ کار) साहित्य सेवी (Sáhittya seví ساھتیہ سیوی) कलाकार (Kala kár کلاکار) फ़न्कार (Fan kár فن کار)

IZ,N इज़्न (ع - مذ) اذن
1. आज्ञा (Ág, gyá آگ گیا) इजाज़त (Ijázat اجازت)
2. निर्देश (Nir,desh نردیش) हुक्म (Hukm حکم)

UZN उज़्न (ع - مذ) آذن
कर्ण (Karn کرن) कान (Kán کان)

AZÍYAT अज़ीयत (ع - مث) اذیت
1. यातना (Yátaná یاتنا) पीड़ा (Píṛá پیڑا) अज़ाब (Azáb عذاب)
2. क्लेश (Klesh کلیش) कष्ट (Kasht کشٹ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

IRÁDAT इरादत (ع - مث) ارادت
1. श्रद्धा (Shrid,dhá شردھا) आस्था (Ás,thá آس تھا) एतिक़ाद (Etiqád اعتقاد)
2. विश्वास (Vish,shwás وش شواس) प्रतीति (Pratíti پرتیتی) यक़ीन (Yaqín یقین)

IRÁDA इरादा (ع - مذ) ارادہ
1. संकल्प (Sankalp سن کلپ) निश्चय (Nish,chai نش چے) अहद (Ahd عہد)
2. विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)

ARÁZÍ अराज़ी (ع - مث) اراضی
ارض کی جمع ھے
1. भूमि (Bhúmi بھومی) ज़मीन (Zamín زمین)
2. खेत (Khet کھیت) काश्त (Kásht کاشت)

ARÁKÍN अराकीन (ع - مذ) اراکین
رکن کی جمع الجمع ھے دیکھو 'رکن'

ARBÁB अरबाब (ع - مذ) ارباب
رب کی جمع

ebooksall.com

स्वामी (Swámi سوامي) मालिक (Málik مالک)

یہ لفظ ہمیشہ مرکب ہوکر ابتدا میں آتا ہے اور 'والے' کے معني دیتا ہے جیسے ' ارباب شوق ' (شوق والے)

ارباب سخن (عف - مذ)
ARBÁB-E SUKHAN अर्बाबे सुख़न
कविगण (Kavi gan كوي گن) शाइर लोग (Sháir log شاعر لوگ)

ارباب نشاط (ع - مذ)
ARBÁB-E-NISHÁT अर्बाबे निशात
गाने नाचने वाले (Gáne náchne vále گانے ناچنے والے)

IRTIBÁT इर्तिबात (ع - مذ) ارتباط
प्रेम (Prem پریم) मित्रता (Mittrata مترتا) मेल जोल (Mel jol میل جول)

IRTIHÁL इर्तिहाल (ع - مذ) ارتحال
अंतिम यात्रा (Antim yat,tra انتم یاترا) मृत्यु (Mrittyu مرتیو) निधन (Nidhan ندھن) मौत (Maut موت)

IRTIDÁD इर्तिदाद (ع - مذ) ارتداد
धर्म से फिर जाना (Dharm se phirjáná دھرم سے پھر جانا) धर्म परिवर्तन (Dharm parivartan دھرم پري ورتن)

IRTI,ÁSH इर्तिआश (ع - مذ) ارتعاش
कंपन (Kampan کمپن)
थरथराहट (Thartharáhat تھرتھراھت)

IRTIFÁA इर्तिफ़ाअ (ع - مذ) ارتفاع
उत्तुंगता (Ut,tungata اتتنگتا)
उच्चता (Uch,chata اچ چتا) ऊंचाई (Unchá,í اونچائي)

IRTIQÁ इर्तिक़ा (ع - مذ) ارتقا
उन्नति (Un,nati ان نتي) उत्थान (Ut,thán ات تھان) प्रगति (Pragati پرگتی) तरक़्क़ी (Tarqqi ترقی)

IRTIKÁB इर्तिकाब (ع - مذ) ارتکاب
पाप या अपराध करना (Páp ya aprádh karná پاپ یا اپرادھ کرنا)

ارجمند (ف - ص)
ARJ,MAND अर्जुमन्द
प्रतिष्ठित (Pratish,thit پرتش تھت) सम्मानित (Sam,mánit سم مانت)

URDÚ उर्दू (ت - مث) اردو
1. छावनी (Chháoní چھاوني) सेना वास (Senávás سینا واس)
2. उर्दू भाषा (Urdú bhásha اردو بھاشا)

AR,ZAL अर्ज़ल (ع - ص) ارذل
अधम (Adham ادھم) पामर (Pámar پامر) दुष्प्रकृति (Dush pra kriti دش پرکرتي) निकृष्ट (Nik,krisht نک کرشت) कमीना (Kamíná کمینہ)

ARZÁN अर्ज़ाँ (ف - ص) ارزان
अल्प मूल्य (Alp múlya الپ مولیہ) सस्ता (Sastá سستا)

IRSÁL इर्साल (ع - مذ) ارسال
प्रेषण (Preshan پرے شن) भेजना (Bhejná بھیجنا)

ebooksall.com

ارشاد (ع - مذ) IRSHÁD इर्शाद
1. आदेश (Ádesh آدیش) आज्ञा (Ág,gyá آگ گیا) हुक्म (Hukm حکم)
2. कथन (Kathan کتھن) कहना (Kahna کہنا)

ارشد (ع - ص) AR,SHAD अर्शद
पहुंचा हुआ (Pahunchá huá پہنچا ھوا) निपुण (Nipun نپن) दीक्षित (Díkchhit دیک چھت)

ارض (ع - مث) AR,Z अर्ज़
1. पृथ्वी (Pritth,ví پرتھوی) मेदिनी (Mediní میدنی) कुरएअर्ज़ (Kurai-arz کرۂ ارض)
2. भूमि (Bhúmi بھومی) ज़मीन (Zamín زمین)
3. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

ارغوانی (ف - ص)
ARGHAVÁNÍ अर्ग़वानी
रक्त (Rak,t رکت) लाल (Lál لال)

ارفع (ع - ص) ARFA अर्फ़ा
उत्तुंग (Ut,tung اتتنگ) बहुत ऊंचा (Bahut úncha بہت اونچا)

ارقام (ع - مذ) IRQÁM इर्क़ाम
लेखन (Lekhan لیکھن) लिखना (Likhna لکھنا)

ارکان (ع - مذ) ARKÁN अर्कान
رکن کی جمع دیکھو رکن،

ارم (ع - مث) IRAM इरम
1. शद्दाद बादशाह का बनाया हुआ कृत्रिम स्वर्ग (Shaddád bádsháh ká banáya hua kritrim swarg شداد بادشاہ کا بنایا ھوا کرترم سورگ)
2. स्वर्ग (Swarg سورگ) सुरलोक (Surlok سرلوک) बिहिश्त (Bihisht بہشت)

ارمان (ت - مذ) AR,MÁN अर्मान
लालसा (Lálasá لالسا) अभिलाषा (Abhilásha ابھی لا شا) आकांक्षा (Ákánk,chhá آکانک چھا) ख़ाहिश (Kháhish خواهش)

ارمغان (ف - مذ)
ARMA (U) GHÁN अर्म (मु) ग़ां
उपहार (Uphár اُپ ھار) उपायन (Upáyan اپاین) भेंट (Bhent بھینٹ) तोहफ़ा (Tuhfa تحفہ)

ازخود (ف - ص) AZ-KHUD अज़् ख़ुद
स्वतः (Swatah سوتہ) अपने आप (Apne áp اپنے آپ)

ازخود رفتہ (ف - ص)
AZ-KHUD-RAFTA अज़् ख़ुद रफ़्ता
उन्मत्त (Unmatt ان مت) अचेत (Achet اچیت) बेसुध (Be sudh بےسدھ)

از سرنو (ف - ص)
AZ-SAR-E-NAU अज़् सरेनौ
पुनः (Punah پنہ) नए सिरे से (Na,e sire se نئے سرے سے)

ebooksall.com

पत्नियां (Patniyán پتنیاں) स्त्रियां (Istriyán استریاں)

AZ,DAR अज़्दर (ف - مذ) اژدر
अजगर (Ajgar اجگر) अज़्दहा (Azdaha اژدھا)

AZDAHÁ अज़्दहा (ف - مذ) اژدھا
बहुत बड़ा सांप (Bahut bara sánp بہت بڑا سانپ) अजगर (Ajgar اجگر)

ASÁTIZA असातिज़ा (ع - مذ) اساتذہ
शिक्षकगण استاذ کي جمع
(Shikchhak-gan شکچھک گن)

ASÁS असास (ع - مث) اساس
1. मूल (Múl مول) नीव (Ní,u نیو)
2. आधार (Ádhár آدھار) बुनियाद (Buniyád بنیاد)

ASÁMÍ असामी (ع - مث) اسامی
1. प्रजा (Praja پرجا) रैयत (Raiyat رعیت)
2. कृषक (Krishak کرشک) किसान (Kisán کسان)
3. ब्योहारी (Beuhárí بیوھاری)
4. नौकरी (Naukarí نوکري) पद (Pad پد)

AS,BÁB असबाब (ع - مذ) اسباب
1. سبب کي جمع دیکھو 'سبب'
2. उपकरण (Up,karan اپکرن) सामान (Sámán سامان)

ASP अस्प (ف - مذ) اسپ
अश्व (Ash,shwa اشّ شو) तुरंग

ازکار رفتہ (ف - ص)
AZ-KÁR-RAFTA अज़्कार रफ़्ता
नपुंसक (Napunsak نپن سک) क्लीब (Klíb کلیب) हिजड़ा (Hijra ھجڑا)

IZÁLA इज़ाला (ع - مذ) ازالہ
निराकरण (Nirákaran نراکرن) निवारण (Nivváran نوارن) दूर करना (Dúr karna دور کرنا) हटाना (Hatána ھٹانا)

IZDIHÁM इज़्दिहाम (ع - مذ) ازدحام
जनसमूह (Jan samúh جن سموہ) भीड़ (Bhír بھیڑ)

ازدواج (ع - مذ)
IZ,DIVÁJ इज़्दिवाज
विवाह (Viváh وواہ) परिणय (Parinai پري نے) पाणिग्रहण (Pánig,grahan پانگ گرھن) ब्याह (Byáh بیاہ)

IZDIYÁD इज़्दियाद (ع - مذ) ازدیاد
अधिकता (Adhikata ادھکتا) बाहुल्य (Báhul,lya باھلیہ) ज़ियादती (Ziyádati زیادتي)

AZAL अज़ल (ع - مذ) ازل
अनादिकाल (Anádi,kál انادی کال) सृष्टि काल (Srishti kál سرشٹی کال) वह समय जब सृष्टि की रचना हुई (Voh samai jab srishti ki rachna hui وہ سمے جب سرشٹي کي رچنا ھوئي)

AZVÁJ अज़्वाज (ع - مث) ازواج
زوج کي جمع ھے لیکن بیویوں کے معنے میں مستعمل ھے

ebooksall.com

2. प्राप्त करने की इच्छा करना (Prápt kárne kí ichchha karna پراپت کرنے کي اچھا کرنا)

استحصال بالجبر (ع - مذ)

IS,TEHSÁL-BILJAB,R इस्तेहसाल बिल् जब्र
अपहरण (Ap,haran اپ ھرن)
बलात् प्राप्ति (Balátprápti بلات پراپتی)
ज़बरदस्ती छीनना (Zabar dasti chhínna زبردستي چھیننا)

استحقاق (ع - مذ)

IS,TEH QÁQ इस्तेहक़ाक़
1. अधिकार (Adhikár ادھیکار) स्वत्व (Swat,twa سوت تو) हक़ (Haq حق)
2. पात्रता (Pat,trata پاترتا) योग्यता (Yog,gyata یوگیہ تا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابلیت)

استحکام (ع - مذ)

IS,TEHKÁM इस्तेहकाम
1. दृढ़ता (Driṛhata درڑھتا) पुष्टता (Push tatá پشٹتا) मज़बूती (Mazbúti مضبوطی)
2. स्थायित्व (Isthá,it,twa اس تھایت تو) नित्यता (Nit,tyata نتیہ تا) मुस्तक़िली (Mustaqili مستقلي)

استخراج (ع - مذ)

IS,TIKH,RÁJ इस् तिख़् राज
निष्कासन (Nish kásan نشکاسن)
निकालना (Nikálna نکالنا)

(Tu,rang ترنگ) हय (Hai ھے) वाजी (Váji واجی) घोड़ा (Ghora گھوڑا)

استاد (ف - مذ)

USTÁD उस्ताद
शिक्षक (Shikchhak شکچھک)
अध्यापक (Ad,dhyápak اد'ھیاپک)
गुरु (Guru گرو)

استاذ (ع - مذ)

USTÁZ उस्ताज़
دیکھو 'استاد'

استبداد (ع - مذ)

IS,TIB,DÁD इस्तिब्दाद
अन्याय (An,nyá,i ان نیاے) अत्याचार (At,tyá,chár اتیاچار) अनीति (A,níti انیتی) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

استتار (ع - مذ)

IS,TITÁR इस्तितार
गोपन (Gopan گوپن) छिपाना (Chhi-pána چھپانا)

استثنا (ع - مذ)

IS,TIS,NÁ इस्तिस्ना
अपवाद (Apvád اپواد) अनिबंधन (Ani bandhan انی بندھن)

استجابت (ع - مذ)

ISTIJÁBAT इस्तिजाबत
स्वीकृति (Swikriti سوئی کرتی) मंज़ूरी (Manzúri منظوري)

استحصال (ع - مذ)

IS,TEHSÁL इस् तेहसाल
1. प्राप्त करना (Prápt karna پراپت کرنا)

ebooksall.com

استخفاف (ع - مذ)
IS,TIKHFÁF इस्तिख़्फ़ाफ़
अनादर (Anádar انادر) तिरस्कार (Tiraskár ترسکار) अपमान (Apmán اپ مان) नाक़द्री (Náqadri ناقدري)

استخوان (ف - مذ)
US,TU,KHÁN उस्तुख़ान
अस्थि (As,thi استهي) हड्डी (Haddí هڈی)

استدعا (ع - مث)
IS,TID,Á इस्तिद्‌आ
प्रार्थना (Prár,thaná پرارتهنا) निवेदन (Nivedan نويدن) अनुरोध (Anu,rodh انورودھ) विनय (Vinai ونے) गुज़ारिश (Guzárish گزارش)

استدلال (ع - مذ)
ISTIDLÁL इसतिद्‌लाल
1. प्रमाणित करना (Pramánit karna پرمانت کرنا) साबित करना (Sábit karna ثابت کرنا)
2. तर्क (Tark ترک) दलील (Dalíl دليل) प्रमाण (Pramán پرمان) सुबूत (Subút ثبوت)

استراحت (ع - مث)
ISTIRÁHAT इस्तिराहत
विश्राम (Vish,shrám وش شرام) विश्रांति (Vish,Shránti وش شرانتي) आराम (Árám آرام)

استره (ت - مذ)
US,TURA उस्तुरा
बाल मूंड़ने का औज़ार (Bál múndne ka auzár بال مونڈنے کا اوزار)
छुर (Chhur چهر)

استسقا (ع - مذ)
IS,TIS,QÁ इस्तिस्क़ा
1. पानी मांगना (Páni mángna پاني مانگنا)
2. जलोदर (Jalodar جلودر) जलंधर (Jalandhar جلندھر)

استصواب (ع - مذ)
IS,TIS,VÁB इस्तिस्वाब
सम्मति (Sam, mati سم‌متي) परामर्श (Parámarsh پرامرش)

استصواب راے (ع - مذ)
ISTISVÁB-E-RÁI इस्तिस्वाबे राय
मत याचना (Mat yáchana مت‌یاچنا) वोटलेना (Vote lena ووٹ لينا)

استطاعت (ع - مث)
IS,TI,TÁ,AT इस्तिता अत
1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتهيه) शक्ति (Shakti شکتی) ताक़त (Táqat طاقت)
2. क्षमता (Chhamata چهمتا) योग्यता (Yog, gyata يوگيتا) अहलियत (Ahliyat اهليت)

استعاره (ع - مذ)
IS,TI,ÁRA इस्ति आरा
1. रूपक (Rúpak روپک)
2. लक्षणा (Lakchhana لکچهنا)

استعانت (ع - مث)
IS,TI,ÁNAT इस्ति आनत

ebooksall.com

सहायता (Saháyatá سہایتا) मदद (Madad مدد)

IS,TEJÁB इस्तेजाब (ع - مذ) استعجاب
आश्चर्य (Áshcharya آش چریہ) विस्मय (Vis, mai وس مے) अचंभा (Acham-bha اچنبھا) तअज्जुब (Ta,ajjub تعجب)

ISTEDÁD इस्तेदाद (ع - مذ) استعداد
1. पात्रता (Páttrata پاترتا) योग्यता (Yog,gyata یوگیہ‌تا) क़ाबिलीयत (Qábi-líyat قابلیت)
2. पांडित्य (Pándittya پان‌ڈت‘تیہ) विद्वत्ता (Vid,dwat,ta ود‘دوت تا) इलमियत (Ilmiyat علمیت)

ISTEFÁ इस्तेफ़ा (ع - مذ) استعفا
1. त्यागना (Tyágna تیاگنا) छोड़ना (Chhorna چھوڑنا)
2 त्यागपत्र (Tyágpattr تیاگ پتر) इस्तेफ़ा (Istéfa استعفا)

ISTEMÁL इस्तेमाल (ع - مذ) استعمال
प्रयोग (Prayog پریوگ) व्यवहार (Vyavhár ویوھار) काम में लाना (Kám men lána کام میں لانا)

استغاثہ (ے - مذ)
IS,TI,GHÁSA इस्तग़ासा
1. वाद (Vad واد) नालिश (Nálish نالش)
2. अभियोग पत्र (Abhiyog, pattr ابھی یوگ پتر) परिवाद पत्र (Parivád, pattr پریواد پتر)

استغراق (ع - مذ)
IS,TI,GHRÁQ इस्तिग़राक़
तल्लीनता (Tallínata تل لین تا) तन्मयता (Tanmaita تن مے تا) लिप्तता (Liptata لپتتا) निमग्नता (Nimag-nata نمگنتا) महवियत (Mahviyat محویت)

ISTIGhNA इस्तिग़्ना (ع - مذ) استغنا
निस्पृहता (Nisprihta نس پرھتا) अनीहा (Aníha انی‌ھا) बेनियाज़ी (Be niyází بےنیازی)

ISTIFÁDA इस्तिफ़ादा (ع - مذ) استفادہ
लाभ उठाना (Lábh uthána لابھ اٹھانا) विद्या आदि का लाभ (Viddya ádi ka lábh ودیا آدی کا لابھ)

استفراغ (ع - مذ)
IS,TIF,RÁGH इस्तिफ़राग़
उद्गार (Udgár اد‌گار) वमन (Vaman ومن) क़ै (Qai قے)

استفسار (ع - مذ)
IS,TIF,SÁR इस्तिफ़्सार
प्रश्न (Prish,n پرشن) पूछना (Púchhna پوچھنا)

استفہام (ع - مذ)
IS,TIF,HÁM इस्तिफ़्हाम
जिज्ञासा (Jiggyása جگ گیاسا) प्रश्न (Prish,n پرشن) पूछना (Púchhna پوچھنا)

ebooksall.com

استقامت (ع - مث)

IS,TI,QÁMAT इस्तिक़ामत
दृढ़ता (Drirhata دررهتا) अचलता (Achalata اچلتا) अटल रहना (Atal rahna اتل رهنا)

استقبال (ع - مذ)

IS,TIQ,BÁL इस्तिक़्बाल
1. आगे बढ़ना (Áge barhna آگے بڑھنا)
2. स्वागत (Swágat سواگت) अगवानी (Agváni اگوانی)
3. भविष्य (Bha vish,shya بهوش شیه) मुस्तक़्बिल (Mustaqbil مستقبل)

استقرار (ع - مذ)

IS,TIQRÁR इस्तिक़्रार
1. स्थिरता (Isthirata استهرتا) ठहरना (Thaharna تهہرنا)
2. प्रमाणित होना (Pramánit hona پرمانت هونا) साबित होना (Sábit hona ثابت هونا)

استقلال (ع - مذ)

IS,TIQ,LÁL इस्तिक़्लाल
1. ध्रुवता (Dhruvata دهرووتا) दृढ़ता (Drirh,ta دررهتا) मज़बूती (Mazbúti مضبوتی)
2. धैर्य (Dhair,rya دهیرریه) सुकून (Sukún سکون)
3. उत्साह (Utsáh اتساه) हौसला (Hausala حوصله)

استکراه (ع - مذ)

IS,TIK,RÁH इस्तिकराह
घृणा (Ghrina گهرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)

استماع (ع - مذ)

IS,TI,MÁA इस्तिमाअ
श्रवन (Shravan شرون) सुनना (Sunna سننا)

استمرار (ع - مذ)

IS,TIM,RÁR इस्तिम्रार
निरंतरता (Niran, tarata نرن‌ترتا) नित्यता (Nit, tya, ta نت‌تیه‌تا) हमेशगी (Hameshagí همیشگی)

IS,TI,VÁ इस्तिवा استوا (ع - مذ)
1. बराबर होना (Barábr hona برابر هونا)
2. विषुवद्रेखा (Vishuvad rekha وشوود ریکها) भूमध्य रेखा (Bhú maddhya rekha بهو مدهیه‌ریکها) नाड़ी मंडल (Nari mandal نازی منڈل)

US,TU,VÁR उस्तुवार استوار (ع - ص)
1. दृढ़ (Drirh دررہ) पुष्ट (Push,t پشت) मज़बूत (Mazbút مضبوط)
2. चिरस्थायी (Chiras,tháí چرس تهائی) पायदार (Páidár پایدار)

استیصال (ع - مذ)

IS,TÍ,SÁL इस्तीसाल
1. उन्मूलन (Un,mú,lan ان مولن)

ebooksall.com

IS,QÁT इस्क़ात (ع - مذ) اسقاط
1. गिराना (Girána گرانا) निपातन (Nipátan نپاتن)
2. गर्भपात (Garbh pát گربھ پات)

(ع - مذ) اسقاط حمل
IS,QÁT-E-HAM,L इस्क़ाते हम्ल
गर्भपात (Garbh pát گربھ پات)
गर्भस्राव (Garbhas,sráv گربھس سراو)
हमल गिरना (Hamal girna حمل گرنا)

AS,LÁF अस्लाफ़ (ع - مذ) اسلاف
سلف کی جمع
पुराने बुज़ुर्ग (Puráne buzurg پرانے بزرگ)

IS,LÁM इस्लाम (ع - مذ) اسلام
1, गर्दन झुकाना (Gardan jhukána گردن جھکانا) सेवा करना (Sevá karna سیوا کرنا)
2. इस्लाम धर्म (Islám dharm اسلام دھرم)

AS,LIHA अस्लिहा (ع - مذ) اسلحه
سلاح کی جمع
अस्त्र शस्त्र (Astr shastr استر شستر)
आलाते जंग (Alát-e-jang آلات جنگ)

US,LÚB उस्लूब (ع - مذ) اسلوب
प्रणाली (Pranálí پرنالی) शैली (Shai,lí شےٗلی) पद्धति (Pad,dhati پدٗدھتی) तरीक़ा (Taríqa طریقه)

IS,M इस्म (ع - مذ) اسم
(संज्ञा Sangyá سن گیا) नाम (Námنام)

2. समूल विनाश (Samúl vinásh سمول وناش)
3. जड़से उखाड़ फेंकना (Jaṛ se ukháṛ phenkna جڑ سے اکھاڑ پھینکنا)

IS,TÍLÁ इस्तीला (ع - مذ) استیلا
1. प्रभुत्व (Prabhuttwa پربھت' تو)
ग़लबा (Ghalaba غلبه)
2. आधिपत्य (Ádhipattya آدھی پتیه)
तसल्लुत (Tasallut تسلط)

ASAD असद (ع - مذ) اسد
व्याघ्र (Vyá,gh,r ویا' گھر) पंचानन (Panchánan پنچانن) केहरी (Ke,harí کیہری) मृगेंद्र (Mrigend,r مرگیندر) सिंह (Singh سنگھ) शेर (Sher شیر)

AS,RÁR अस्रार (ع - مذ) اسرار
سر کی جمع
रहस्य (Rahassya رهسیه) भेद (Bhed بهید)

IS,RÁF इस्राफ़ (ع - مذ) اسراف
अपव्यय (Apav,vyai اپو' وئے)
अतिव्यय (Ativ,vyai اتو' وئے)
फ़ुज़ूलख़र्ची (Fuzúl kharchí فضول خرچی)

AS,FAL अस्फ़ल (ع - ص) اسفل
1. सबसे नीचा (Sab se nícha سب سے نیچا)
2. अधम (Adham ادھم) नीच (Ních نیچ)

ebooksall.com

USH,TUR उश्तुर (ف - مذ) اشتر
उष्ट्र (Ush,tr (اش' تر) क्रमेल (Kra,mel کرمیل) महांग (Maháng مہانگ) ऊंट (Únt اونت)

ISH,TIRÁK इश्तिराक (ع - مذ) اشتراك
1. साझा (Sájha ساجھا) भागी दारी (Bhágí dárí بھاگی داری)
2. सहयोग (Sah yog سہ یوگ) मदद (Madad مدد)

اشتراك عمل (ع - مذ)
ISHTIRÁK-E-AMAL इश्तिराके अमल
सहयोग (Sah yog سہیوگ) काम में मदद (Kám men madad کام میں مدد)

اشترا کیت (ع - مث)
ISH,TIRÁ KÍ,YAT इश्तिराकीयत
साम्यवाद (Samya vád سامیہ واد) समाजवाद (Samáj vád سماج واد) कम्यूनिज़्म (Communism کمیونزم)

ISH,TI,ÁL इश्तिआल (ع - مذ) اشتعال
1. भड़कना (Bharak,ná بھڑکنا) लौ उठना (Lau uthna لواٹھنا)
2. उत्तेजना (Ut,tejana ات' تے جنا) भड़काना (Bharkána بھڑ کانا)

اشتعال انگیز (ع - ص)
ISH,TI,ÁL-ANGEZ इश्तिआल अंगेज़
उत्तेजक (Ut,tejak ات' تے جک) प्रेरक (Prerak پریرک) भड़काने वाला (Bharkáne vála بھڑکانے والا)

AS,VAD असवद (ع - ص) اسود
श्याम (Shyám شیام) कृष्ण (Krishna کرشن) काला (Kála کالا)

IS,HÁL इसहाल (ع - مذ) اسہال
1. रेचन (Re,chan رے چن) दस्त (Dast دست)
2. दस्त आना (Dast ána دست آنا)

ASÍR असीर (ع - مذ) اسیر
बंदी (Bandí بندی) क़ैदी (Qaidí قیدی)

ISHÁ,RÁ इशारा (ع - مذ) اشارہ
संकेत (San,ket سن کیت) इंगित (In,git ان' گت) सैन (Sain سین) ईमा (Íma ایما)

ISHÁAT इशाअत (ع - مث) اشاعت
1. प्रचार (Prachár پرچار) तबलीग़ (Tablígh تبلیغ)
2. प्रकाशन (Prakáshan پرکاشن) इडीशन (Edition اڈیشن)

ISH,TI,BÁH इश्तिबाह (ع - مذ) اشتباہ
संदेह (Sandeh سندیہ) शंका (Shanka شنکا) भ्रम (Bhram بھرم) शक (Shak شک)

ISH,TI,DÁD इश्तिदाद (ع - مذ) اشتداد
प्रचंडता (Prachan,data پرچنڈتا) उग्रता (Ug,gra,ta اگ' گرتا) उत्कटता (Ut, kata,ta ات کٹتا) तेज़ी (Tezí تیزی)

ebooksall.com

2. घोर (Ghor گھور) प्रचंड (Prachand پرچنڈ) सख़्त (Sakht سخت)

ASH,RAF अशरफ़ (ع - ص) اشرف
1. भद्र (Bhaddr بھدر) सज्जन (Sajjan سج'جن) शरीफ़ (Sharíf شریف)
2. बहुत शरीफ़ (Bahut Sharif بہت شریف) उत्तम (Ut,tam ات'تم) उत्कृष्ट (Ut,krish,t ات' کرش' ت)

ASH,K अश्क (ف - مذ) اشك
अश्रु (Ash,shru اش' شرو) नेत्रांबु (Nettrám,bu نیت' ترام' بو) आंसू (Án,sú آنسو)

ISH,KÁL इश्काल (ع - مذ) اشكال
कठिनता (Kathinata کٹھنتا) मुश्किल (Mush,kil مشکل)

ASÁLAT असालत (ع - مث) اصالت
1. कुलीनता (Kulínata کولینتا) श्रेष्ठता (Shreshthata شریش' تھتا) शराफ़त (Sharáfat شرافت)
2. खरापन (Kharápan کھراپن) उत्तमता (Ut,tamata ات' تمتا)

ISRÁR इसरार (ع - مذ) اصرار
आग्रह (Ág,grah آگ' گرہ) अनुरोध (Anurodh انورودھ) ज़िद (Zid ضد)

AS,TAB,L अस्तब्ल (ع - مذ) اصطبل
अश्व शाला (Ash,shwa,shála اش'شوشالا) तवेला (Tavela طویلہ)

اشتغال (ع - مذ)
ISH,TI,GHÁL इश्तिग़ाल
1. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) तल्लीनता (Tal,línata تل' لینتا) मशग़ूल होना (Mashghúl hona مشغول ھونا)

ISH,TI,HÁ इश्तिहा (ع - مث) اشتہا
1. वासना (Vásana واسنا) कामना (Kámaná کامنا) ख़्वाहिश (Kháhish خواهش)
2. क्षुधा (Chhudhá چھدا) भूख (Bhúkh بھوکھ)

ISH,TI,HÁR इश्तिहार (ع - مذ) اشتهار
1. विज्ञप्ति (Vig,gyapti وگ'گیپ'تی) विज्ञापन (Vig,gyápan وگ'گیا'پن)
2. सूचना (Súchana سوچنا) इत्तिलाअ (Ittiláa اطلاع)

اشتیاق (ع - مذ)
ISH,TI,YÁQ इश्तियाक़
लालसा (Lálasá لالسا) उत्सुकता (Ut,sukata ات سکتا) अभिलाषा (Abhiláshá ابھیلا شا) आकांक्षा (Ákánk,chha آکانک'چھا) शौक़ (Shauq شوق)

ASHAD अशद (ع - ص) اشد
1 अत्यंत (At,tyant ات' تینت) अत्यधिक (At.tya,dhik ات'تیدھک) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)

ebooksall.com

USÚL उसूल (ع-مذ) اصول
اصل کی جمع ہے لیکن واحد معنوں میں مستعمل ہے
1. नियम (Ni,yam نیم) सिद्धांत (Sid,dhánt سد'دھانت) क़ायदा (Qáida قاعدہ)
2. रीति (Ríti ریتی) रवाज (Raváj رواج)

ASÍL असील (ع - ص) اصیل
1. कुलीन (Kulín کولین) ख़ानदानी (Khán, dání خاندانی)
2. श्रेष्ठ (Shresh, th شریشٹھ) उत्तम (Ut,tam ات' تم)
(مث)
3. दासी (Dásí داسی) परिचारिका (Paricharika پریچاریکا) मामा (Máma ماما)

IZÁFAT इज़ाफ़त (ع - مث) اضافت
1. संबंध (Sambandh سم بندھ) लगाव (Lagáo لگاؤ)
2. सम्बंध (व्या) (Sambandh سمبندھ) छठा कारक (Chhata kárak چھٹا کارک)

IZÁFA इज़ाफ़ा (ع - مذ) اضافہ
1. अधिकता (Adhikata ادھکتا) बहुतात (Bahutát بہتات)
2. वृद्धि (Vrid,dhi ورد'دھی) बढ़ोतरी (Barhotari بڑھوتری)

اضطراب (ع - مذ)
IZ,TIRÁB इज़्तिराब

اصطلاح (ع - مث)
IS,TI,LÁH इस्तिलाह
परिभाषा (Parí bháshá پری بھاشا)

اصطلاحی (ع - مذ)
ISTILÁHI इस्तिलाही
पारिभाषिक (Páribháshik پاری بھاشک)

اصغر (ع - ص)
AS,GHAR अस्गर
लघुतम (Laghutam لگھوتم) बहुत छोटा (Bahut chhota بہت چھوٹا)

AS,L अस्ल (ع - مث) اصل
1. मूल (Múl مول) जड़ (Jaṛ جڑ)
2. आधार (Ádhár آدھار) बुनियाद (Bunyád بنیاد)
3. धातु (Dhá,tu دھاتو) माद्दा (Mád,da مادہ)
4. सत्य (Sat,tya ستیہ) सच (Sach سچ)

AS,LA अस्ला (ع - ص) اصلا
1. कदापि (Kadápi کداپی) कभी भी (Kabhí bhí کبھی بھی)
2. तनिक भी (Tanik bhí تنک بھی) ज़रा भी (Zará bhí ذرا بھی)

IS,LAH इस्लाह (ع - مث) اصلاح
1. संशोधन (San,sho,dhan سن' شو' دھن) शुद्धि (Shud,dhí شد' دھی)
2. सुधार (Sudhár سدھار) दुरुस्ती (Durusti درستی)

ebooksall.com

के लिए (Khabar ke liye خبر کے لیے)

اطلاع نامہ (ع - مذ)

IT,TI,LÁA-NÁMA इत्तिलाअ नामा
सूचना पत्र (Súchana pat,tr سوچنا پتر)
हुकुम नामा (Hukum náma حکم نامہ)

اطمینان (ع - مذ)

IT,MÍNÁN इत्मीनान
1. संतोष (Santosh سن توش) सब्र (Sabr صبر)
2. विश्वास (Vish,shwás وش، شواس)
प्रतीति (Pratíti پرتیتی) यक़ीन (Yaqín یقین)

اظلم (ع - مذ)

AZ,LAM अज़्लम
घोरअत्याचारी (Ghor attyá chárí گھور اتیاچاری) बहुत बड़ा ज़ालिम (Bahut baṛa zálim بہت بڑا ظالم)

اظہار (ع - ض)

IZ, HÁR इज़्हार
1. प्रकाशन (Prakáshan پرکاشن) प्रकटन (Prakatan پرکٹن)
2. न्यायालय में वादी, प्रतिवादी या साक्षी का बयान (Nyáyálai men vádí, prati vádí ya sákchhí ká bayán نیایالے میں وادی، پرتوادی یا ساکچھی کا بیان)

اظہر (ع - ص)

AZ,HAR अज़्हर
स्पष्ट (Ispash,t اس پشت) ज्वलित (Jwalit جولت) वाज़िह (Vázeh واضح)

1. व्याकुलता (Vyákulata ویاکلتا)
घबराहट (Ghabráhat گھبراہٹ)
2. आतुरता (Áturata آترتا) उतावलापन (Utáolápan اتاولا پن)

اضطرار (ع - مذ)

IZ,TI,RÁR इज़्तिरार
व्याकुलता (Vyákulata ویاکلتا)
आतुरता (Áturata آترتا) बेइख़्तियारी (Be ikh,tiyárí بےاختیاری) मजबूरी (Majbrúí مجبوری)

اضمحلال (ع - مذ)

IZ,MEH,LÁL इज़्मेहलाल
शिथिलता (Shithilata شتھلتا) खिन्नता (Khin,nata کھن، نتا) मलिनता (Malinata ملنتا) पज़्मुर्दगी (Pazmurdagí پژمردگی)

اطاعت (ع - مث)

ITÁ AT इता अत
1. आराधना (Arádhaná آرادھنا)
उपासना (Upásana اُپاسنا) बंदगी (Bandagi بندگی)
2. आज्ञ पालन (Aggyá pálan آگیا پالن) फरमांबरदारी (Farmán baradári فرماں برداری)

اطلاع (ع - مث)

IT,TI,LÁA इत्तिलाअ
1. सूचना (Súchaná سوچنا) चेतावनी (Cheta,vaní چیتاونی)
2. विज्ञापन (Vig,gyápan وگ، گیاپن)
विज्ञप्ति (Vigg,yapti وگ، گیپتی)

اطلاعاً (ع - ص)

IT,TI,LÁAN इत्तिलाअन
सूचनार्थ (Súchanárth سوچنارتھ) ख़बर

ebooksall.com

इत्मीनान (Itmínán اطمینان)
2. श्रद्धा (Shrid,dha شردھا) आस्था (Ástha آستھا) अक़ीदा (Aqída عقیدہ)

E,TIMÁD एतिमाद (ع - مذ) اعتماد
1. विश्वास (Vish,shwás وشواس) एतिबार (E,tibár اعتبار)
2. साख (Sákh ساکھ) भरोसा (Bharosa بھروسا)

E,TINA एतिना (ع - مث) اعتنا
चिंता (Chinta چنتا) परवा (Parva پروا)

EJÁZ एजाज़ (ع - مذ) اعجاز
1. विचित्रता (Vichittrata وچترتا) विलक्षणता (Vilakchhanata ولکچھنتا) अजूबापन (Ajúbápan عجوبہ پن)
2. चमत्कार (Chamatkár چمتکار) करामत (Karámat کرامت)

E,RÁB एराब (ع - مذ) اعراب
मात्राएं (Máttráen ماترائیں) ज़बर, ज़ेर, पेश (Zabar, Zer, Pesh زبر زیر پیش)

E,RÁZ एराज़ (ع - مذ) اعراض
विमुखता (Vimukhata ومکھتا) उपेक्षा (Upekchha اپیکچھا) बेपरवाई (Be parvái بے پروائی)

E,ZÁZ एज़ाज़ (ع - مذ) اعزاز
सम्मान (Sammán سمان) प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) तौक़ीर (Tauqír توقیر)

ÁZAM आज़म (ع - ص) اعظم
महान (Mahán مہان) बहुत बड़ा (Bahut bara بہت بڑا)

E,ADA एआदा (ع - مذ) اعادہ
पुनरावृत्ति (Punarávritti پنراورتی) दुहराना (Duhrána دہراتا)

E,ÁNAT एआनत (ع - مث) اعانت
सहायता (Saháyata سہایتا) सहयोग (Sah yog سہیوگ) मदद (Madad مدد)

E,TIBÁR एतिबार (ع - مذ) اعتبار
1. विश्वास (Vish,shwás وشواش) प्रत्यय (Pratyai پرتیے) यक़ीन (Yaqín یقین)
2. साख (Sákh ساکھ) भरोसा (Bharosa بھروسا)

E,TIDÁL एतिदाल (ع - مذ) اعتدال
1. समता (Samata سمتا) बराबरी (Barábari برابری)
2. संतुलन (Santulan سن‌تلن) तवाज़ुन (Tavázun توازن)

E,TIZÁR एतिज़ार (ع - مذ) اعتذار
1. विवशता (Vivashata ووشتا) मजबूरी (Majbúri مجبوری)
2. आपत्ति (Ápatti آپتی) उज्र (Uzr عذر)

E,TIRÁZ एतिराज़ (ع - مذ) اعتراض
आपत्ति (Ápatti آپتی) आक्षेप (Ákchhep آکچھیپ).

E,TIRÁF एतिराफ़ (ع - مذ) اعتراف
स्वीकृति (Swíkriti سوئی کرتی) इक़बाल (Iqbál اقبال)

E,TIQÁD एतिक़ाद (ع - مذ) اعتقاد
1. विश्वास (Vish,shwás وشواس)

ebooksall.com

AGHLAB अग़लब (ع - ص) اغلب
निश्चित (Nishchit نشچت) संभाव्य (Sambháv,vya سمبھاویہ) यक़ीनन (Yaqínan یقیناً)

IGHMÁZ इग़माज़ (ع - مذ) اغماض
1. उपेक्षा (Upekchha اُپیکچھا) बेपरवाई (Be parvái بے پروائی)
2. आंख चुराना (Áṉkh churána آنکھ چرانا) बचना (Bachna بچنا)

IGHVA इग़वा (ع - مذ) اغوا
1. अपहरण (Ap haran اپھرن) भगा ले जाना (Bhaga le jána بھگا لیجانا)
1. फुसलाना (Phusláná پھسلانا) बहकाना (Bahkána بہکانا)

IFÁDA इफ़ादा (ع - مذ) افاده
लाभ (Lábh لابھ) फ़ाइदा (Fáida فائده)
یہ لفظ روپے پیسے کے فائدے کے لئے نہیں بولا جاتاصرف علم وغیرہ کے لئے ھے

IFÁDÍYAT इफ़ादीयत (ع - مث) افادیت
उपादेयता (Upáde,yata اُپادےیتا) सार्थकता (Sárthakata سارتھکتا) लाभ कारिता (Lábh kárita لابھ کاریتا) फ़ाइदामन्दी (Fáida mandi فائدهمندی)

IFÁQA इफ़ाक़ा (ع - مذ) افاقه
रोग की कमी के साथ स्वास्थ्य की वृद्धि (Rog ki kami ke sáthSwásth ki vrid,dhi (روگ کی کمی کےساتھ سواستھ کی وردھی

ELÁN एलान (ع - مذ) اعلان
1. प्रकाशन (Prakáshan پرکاشن) प्रकटन (Prakatan پرکٹن) इशाअत (Ishá,at اشاعت)
2. घोषणा (Ghoshana گھوشنا) विज्ञप्ति (Viggyapti وگیپتی) मुनादी (Munádi منادی)

ÁLA आला (ع - ص) اعلی
सर्वश्रेष्ठ (Sarv-shreshth سروشریشٹھ) सर्वोच्च (Sarvoch,ch سرووچ) बलन्द-तरीन (Baland-tarín بلند ترین)

اعمال نامه (عف - مذ)
ÁMÁL-NÁMA आमाल नामा
कर्मपत्र (Karm pattr کرم پتر) चरित्र-वृत्त (Charittr vritt چرتروِرت) हिस्ट्री शीट (History sheet ھسٹری شیٹ)

IGHRÁQ इग़राक़ (ع - مذ) اغراق
1. गूढ़ता (Guṛhata گوڑھتا) गहराई (Gahrái گھرائی)
2. अत्योक्ति (Attyokti اتیوکتی) मुबा-लग़ा (Mubálagha مبالغه)

IGHLÁQ इग़लाक़ (ع - مذ) اغلاق
गूढ़ता (Gúṛhata گوڑھتا) दुर्बोधता (Dur-bodhata دربودھتا) इश्काल (Ishkál اشکال)

IGHLÁM इग़लाम (ع - مذ) اغلام
गुदमैथुन (Gudmaithun گدمیتھن) पुंमैथुन (Pummaithun پم میتھن) बाल मैथुन (Bál maithun بال میتھن) बच्चा बाज़ी (Bachcha bázi بچہبازي)

ebooksall.com

thyárop (متهیاروپ) तुहमत (Tuhmat تہمت)

IFTIRÁQ इफ़्तिराक़ (ع - مذ) افتراق
1. वैमनस्य (Vaimanas,sya ویےمنسیہ) रंजिश (Ranjish رنجش)
2. विरोध (Virodh ورودھ) फूट (Phút پھوٹ) तफ़रीक़ (Tafríq تفریق)
3. वियोग (Viyog ویوگ) जुदाई (Judái جدائی)

IFRÁT इफ़्रात (ع - مث) افراط
प्रचुरता (Prachurata پرچرتا) बाहुल्य (Báhullya باھلیہ) अधिकता (Adhikata ادھکتا) कस्रत (Kasrat کثرت)

افروخته (ف - ص)
AFROKHTA अफ़रोख़्ता
क्रुद्ध (Kruddh کردھ) आगबगूला (Ág bagúla آگ‌بگولہ)

افزائش (ف - مث)
AFZÁISH अफ़्ज़ाइश
वृद्धि (Vriddhi وردھی) बढ़ोतरी (Barhotri بڑھوتری) ज़ियादती (Zayádati زیادتی)

AFZÚN अफ़ज़ूं (ف - ص) افزون
1. अधिक (Adhik ادھک) बहुत (Bahut بہت)
2. पूर्णयोग (Púrn yog پورن یوگ) ग्रांडटोटल (Grand total گرانڈ توٹل) कुल जोड़ (Kul joṛ کل جوڑ)

AFSÁNA अफ़्साना (ف - مذ) افسانه

UFTÁD उफ़्ताद (ف - مث) افتاد
1. दुर्घटना (Durghatana درگھٹنا) घटना (Ghatana گھٹنا) हादिसा (Hádisa حادثہ)
2. आपत्ति (Ápatti آپتی) विपद (Vipad وپد) मुसीबत (Musíbat مصیبت)

افتاد گی (ف - مث)
UFTÁDAGI उफ़्तादगी
1. नम्रता (Namrata نمرتا) विनय (Vinai ونے) ख़ाकसारी (Khák sári خاک ساری)
2. गिराव (Giráo گراو) पतन (Patan پتن)

UFTÁDA उफ़्तादा (ف - ص) افتاده
पतित (Patit پتت) गिरा हुआ (Gira hua گراھوا)

IFTITÁH इफ़्तिताह (ع - مذ) افتتاح
उद्‌घाटन (Udghátan ادگھاٹن) अनुष्ठान (Anushthán انشٹھان) शुरूआत (Shurúát شروعات)

IFTIKHÁR इफ़्तिख़ार (ع - مذ) افتخار
1. गर्व (Garv گرو) फ़ख़्र (Fakhr فخر)
2. सत्कार (Satkár ستکار) सम्मान (Sammán سمان) एज़ाज़ (Ezáz اعزاز)

IFTIRA इफ़्तिरा (ع - مذ) افترا
आरोप (Árop آروپ) लांछन (Lánchhan لانچھن) मिथ्यारोप (Mith,-

1. आख्यायिका (Ákh,khyáika آکھیائیکا) फ़र्ज़ी क़िस्सा (Farzi qissa فرضي قصه)
2. उपन्यास (Upannyás اپنیاس) नाविल (Novil ناول
3. गल्प (Galp گلپ, कहानी (Kaháni کہانی)

افسر (ف - مذ)

AFSAR अफ़सर

1. राजमुकुट (Ráj mukut راج مکت) ताज (Táj تاج)
2. पदाधिकारी (Padádhikári پدھا - دھیکاري) हाकिम (Hákim حاکم)

افسردگی (ف - مث)

AFSURDAGI अफ़सुर्दगी

मलिनता (Malinata ملنتا) खिन्नता (Khinnata کھنتا) उदासीनता (Udá-sínata اداسینتا) अप्रसन्नता (Ap,pra-san,nata اپ پرسن نتا) पज़्मुर्दगी (Paz murdagi پژمردگی)

افسرده (ف - ص)

AFSURDA अफ़सुर्दा

खिन्न (Khin,n کھن) मलिन (Malin ملن) अप्रसन्न (Apprasann اپ پرسن) उदास (Udás اُداس)

افسرده دل (ف - ص)

AFSURDA-DIL अफ़सुर्दा दिल

मलिनचित्त (Malin chitt ملن چت) खिन्नमना (Khin,n-mana کھن منا) उदासमन (Udás man اُداس من)

افسوس (ف - مذ)

AFSOS अफ़सोस

1. खेद (Khed کھید) शोक (Shok شوک) रंज (Ranj رنج)
2. अनुताप (Anutáp انوتاپ) पश्चात्ताप (Pashcháttáp پشچات تاپ) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا)

افسوس ناک (ف - ص)

AFSOS-NÁK अफ़सोस नाक

खेदजनक (Khed janak کھیدجنک) शोकपूर्ण (Shok-púrn شوک پورن) क़ाबिले अफ़सोस (Qábil-e-afsos قابل افسوس)

افسون (ف - مذ)

AFSÚN अफ़सूँ

1. मंत्र तंत्र (Mantr-tantr منتر تنتر) अभिचार (Abhichár ابھیچار) टोना टोटका (Tona totka ٹونا ٹوٹکا)
2. माया कर्म (Maya karm مایا کرم) इन्द्रजाल (Indr jál اندرجال) जादू (Jádu جادو)

افشا (ع - مذ)

IFSHA इफ़शा

प्रकाशन (Prakáshan پرکاشن) प्रकटन (Prakatan پرکٹن) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاهر هونا)

افشاے راز (عف - مذ)

IFSHÁ-E-RÁZ इफ़शाएराज़

रहस्योद्घाटन (Rahas,syod,ghátan رهسیودگھاٹن) भेद खुलना (Bhed khulna بهید کهلنا)

افشرده (ف - مذ)

AFSHURDA अफ़शुर्दा

रस (Ras رس) शीरा (Shíra شیره) निचोड़ (Nichor نچوڑ)

افضال (ع - مذ)

IFZÁL इफ़ज़ाल

कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا).

ebooksall.com

मेहरबानी (Mehr báni مہربانی)

AFZAL अफ़ज़ल (ع - ص) افضل
सर्वोच्च (Sarvochch سرووچ) सर्वश्रेष्ठ (Sarv Shreshth سرو شریشٹھ) बेहतरीन (Behtarín بہترین)

AF,Í अफ़ई (ع - مذ) افعی
1. अहि (Ahi اهی) भुजंग (Bhujang بھجنگ) सर्प (Sarp سرپ) सांप (Sánp سانپ)
2. नाग (Nág ناگ) कालासांप (Kála Sánp کالا سانپ)

AFGHÁN अफ़ग़ान (ف - مذ) افغاں
1. विलाप (Viláp ولاپ) रोना धोना (Rona dhona رونا دھونا)
2. कोलाहल (Koláhal کولاهل) शोरगुल (Shor ghul شورغل)
3. अफ़ग़ानिस्तान का निवासी (Afghánistán ka nivási افغانستان کا نواسی)

UFUQ उफ़ुक़ (ع - مذ) افق
छितिज (Chhitij چھتج)

AFGÁR अफ़गार (ف - ص) افگار
छत (Chhat چھت) घायल (Gháyal گھایل)

IFLÁS इफ़्लास (ع - مذ) افلاس
दरिद्रता (Darid,drata دردرتا) निर्धनता (Nirdhanata نردھنتا) मुफ़्लिसी (Muflisi مفلسی)

AFVÁH अफ़्वाह (ع - مث) افواہ

किं वदंती (Kim vadanti کم‌ودنتی) जनश्रुति (Janash,shruti جنش‌شرتی) लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتی) जनरव (Jan rav جن‌رو) गप (Gap گپ)

AQÁRIB अक़ारिब (ع - مذ) اقارب
قریب کی جمع
संबंधी (Sambandhi سمبندھی) कुटुंभी (Kutumbhi کٹمبھی) रिश्तेदार (Rishtedár رشتےدار)

IQÁMAT इक़ामत (ع - مث) اقامت
1. निवास (Nivás نواس) क़याम (Qayám قیام)
2. ठहराव (Thahráo ٹھہراؤ) ठहरना (Thaharna ٹھہرنا)

اقامت گاہ (عف - مث)
IQÁMAT-GÁH इक़ामत गाह
निवासस्थान (Nivásasthán نواسستھان) क़यामगाह (Qayám gáh قیام‌گاہ)

IQBÁL इक़्बाल (ع - مذ) اقبال
1. प्रताप (Pratáp پرتاپ) तेज (Tej تیج) इक़बाल मन्दी (Iqbálmandi اقبال‌مندی)
2. स्वीकृति (Swikriti سوی کرتی) अंगीकृति (Angikriti انگی کرتی) इक़्रार (Iqrár اقرار)

IQBÁL-E-JURM (ع - مذ) اقبال جرم
इक़्बाले जुर्म
स्वीकारोक्ति (Swikárokti سویکاروکتی) अपराध स्वीकृति (Aprádh Swíkriti اپرادھ سوئی کرتی) एतिराफ़े क़ुसूर (Etiráf-e-qusúr اعتراف قصور)

ebooksall.com

اقبال مند (عف ـ ص)
IQBÁL-MAND इक़्बाल मन्द
1. प्रतापी (Pratápi پرتاپی) तेजस्वी (Tejas,swi تے جس سوئی) साहिबे इक़्बाल (Sáhib-e-iqbál صاحب اقبال)
2. भाग्य शाली (Bhággya-shâli بھاگیہ شالی) नसीबे वर (Nasíbevar نصیبے ور)

IQTIBÁS इक़्तिबास (ع - مذ) اقتباس
उद्धरण (Ud,dharan اُد'دھرن)

IQTIDA इक़्तिदा (ع - مذ) اقتدا
अनुसरण (Anusaran انوسرن) अनुकरण (Anukaran انوکرن) तक़्लीद (Taqlíd تقلید)

IQTIDÁR इक़्तिदार (ع - مذ) اقتدار
1. अधिकार (Adhikár ادھیکار) सत्ता (Satta ستا) हुकूमत (Hukúmat حکومت)
2. शक्ति (Shakti شکتی) प्रभुत्त्व (Prabhuttwa پربھتو) ज़ोर (Zor زور)

IQTIRÁN इक़्तिरान (ع - مذ) اقتران
1. समीपता (Samípata سمیپتا) निकटता (Nikatata نکتتا) क़ुर्बत (Qurbat قربت)
2. योग (Yog یوگ) क़िरान (Qirán قران)

IQTISÁD इक़्तिसाद (ع مذ) اقتصاد
अर्थ (Arth ارتھ) वित्त (Vitt وت) धन (Dhan دھن) ज़र (Zar زر) माल (Mál مال)

اقتصادیات (ع ـ مث)
IQTISÁDÍYÁT इक़्तिसादीयात
अर्थशास्त्र (Arth Shástr ارتھ شاستر) मालियात (Máliyát مالیات)

IQTIZA इक़्तिज़ा (ع - مذ) اقتضا
इच्छा (Ich,chha اچھا) तक़ाज़ा (Taqáza تقاضا)

IQDÁM इक़्दाम (ع - مذ) اقدام
1. प्रगति (Pra,gati پرگتی) अग्रसरता (Aggr sarata اگرسرتا) आगे बढ़ना (Áge baṛhna آگے بڑھنا)
2. पहिल (Pahil پہل) छेड़ (Chheṛ چھیڑ)

AQ,DAS अक़्दस (ع - ص) اقدس
1. श्रेष्ठ (Shresh,th شریش تھ) महान (Mahán مہان)
2. पुनीत (Punít پونیت) पवित्र (Pavit,tr پوت تر)

IQ,RÁR इक़्रार (ع - مذ) اقرار
1. स्वीकृति (Swíkriti سوئی کرتی) मानना (Mánna ماننا)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگ گیا) वादा (Váda وعدہ)

اقرار نامه (عف ـ مذ)
IQRÁR-NÁMA इक़्रार नामा
प्रतिज्ञा पत्र (Pratig'gyá pat,tr پرتگ گیاپت تر)

AQ,RAB अक़्रब (ع - ص) اقرب
अत्यंत निकट (Attyant nikat- اتینت

ebooksall.com

2. बस करना (Bas karna بس کرنا)
3. संतुष्टि (Santushti سن تشٹی)

AK,SAR अक्सर (ع - ص) اکثر
बहुधा (Bahudha بہودھا) अधिकतर (Adhiktar ادھک) प्रायः (Prayah پرایہ)

(ع - مذ) اکثریت
AKSARÍYAT अक्सरीयत
बहुमत (Bahumat بہومت) बहुसंख्यक (Bahusankhyak بہوسنکھیک) कसरते राय (Kasrat-e-rái کثرت راے)

IK,RÁM इक्राम (ع - مذ) اکرام
1. सम्मान (Sam,mán سمان) सत्कार (Satkár ستکار)
2. महानता (Mahánata مہانتا) बड़प्पन (Baṛap,pan بڑپپن)

IK,RÁH इक्राह (ع - مذ) اکراہ
घृणा (Ghrina گھرنا) उपेक्षा (Upekchha اپیکچھا) नफ़रत (Nafrat نفرت)

IK,SÍR इक्सीर (ع - مث) اکسیر
1. रसायन (Rasáyan رساین) कीमिया (Kímiya کیمیا)
2. रामबाण (Rám bán رام بان) तीर ब हदफ़ (Tír-ba-hadaf تیر بہ ہدف)

AK,L अक्ल (ع - مذ) اکل
खाना (Khána کھانا) खुराक (Khurák خوراک) खाद्य (Khád,dya کھادیہ)

बहुत पास (Bahut pás بہت نکٹ) (پاس)

AQ,RIBA अक़्रिबा (ع - مذ) اقربا
قریب کی جمع
संबंधी जन (Sambandhi jan سمبندھی جن) रिश्तेदार (Rishtedár رشتےدار) भाई बन्द (Bhái band بھائی بند)

AQAL (LL) अक़ल (ल्ल) (ع - ص) اقل
न्यूनतम (Nyún-tam نیون تم)
बहुत थोड़ा (Bahut thoṛa بہت تھوڑا)

(ع - مث) اقلیدس
UQ,L,ÍDI (A)S उक़्लीदि (द) स
रेखा गणित (Rekháganit ریکھا گنت)
ज्यामिति (Jiyámiti جیامتی)

IQ,LÍM इक़्लीम (ع - مث) اقلیم
1. महाद्वीप (Mahádwíp مہادیپ)
2. देश (Desh دیش) मुल्क (Mulk ملک)

AKBAR अक्बर (ع - ص) اکبر
महान (Mahán مہان) बहुत बड़ा (Bahut Baṛa بہت بڑا) सब से बड़ा (Sab se baṛa سب سے بڑا)

(ع - مذ) اکتساب
IK,TI,SÁB इक्तिसाब
उपार्जन (Upárjan اپارجن) कमाई (Kamá'í کمائی)

IK,TI,FA इक्तिफ़ा (ع - مث) اکتفا
1. पर्याप्ति (Paryápti پریاپتی)
काफ़ी होना (Káfí hona کافی ہونا)

اکل و شرب (ع - مذ)
AKL-O-SHURB अक्लोशुर्ब
खानपान (Khán pán کهان پان)
खाना पीना (Khána pína کهانا پینا)

IKLÍL इक्लील (ع - مذ) اکلیل
मुकुट (Mukut مکت) ताज (Táj تاج)

AKMAL अक्मल (ع - ص) اکمل
1. निपुणतम (Nipun tam نپن تم) क़ामिलतरीन (Kámil tarín کامل ترین)
2. पूर्णतम (Púran tam پورن تم) बिलकुल पूरा (Bilkul púra بالکل پورا)

AGAR अगर (ف - حرف شرط) اگر
यदि (Yadi یدی) जो (Jo جو)

اگرچه (ف - حرف شرط)
AGAR-CHE अगरचे
यद्यपि (Yad,dyapi یدیپ) गो कि (Go ki گوکه)

البته (ع - حرف تاکید)
ALBATTA अलबत्ता
1. नि:सन्देह (Nis,sandeh نس سندیه) अवश्य (Avash,shya اوشیه) यक़ीनन (Yaqínan یقیناً)
2. परन्तु (Parantu پرنتو) लेकिन (Lekin لیکن)

ILTIJA इल्तिजा (ع - مث) التجا
प्रार्थना (Prár,thana پرارتهنا) निवेदन (Nivedan نویدن) विनय (Vinai و نے) अर्ज़ (Arz عرض)

ILTIFÁT इल्तिफ़ात (ع - مذ) التفات
1. आकृष्टि (Ákrishti آکرشٹی) रुजहान (Ruj,hán رجحان)
2. कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) इनायत (Ináyat عنایت)

ILTIMÁS इल्तिमास (ع - مث) التماس
अनुरोध (Anurodh انورودھ) प्रार्थना (Prárthana پرارتهنا) गुज़ारिश (Guzárish گزارش)

ILTIVA इल्तिवा (ع - مذ) التوا
स्थगन (Isthagan استهگن) मुल्तवी होना (Multavi hona ملتوي هونا)

ILTIHÁB इल्तिहाब (ع - مذ) التهاب
ज्वाला (Jwála جوالا) लपट (Lapat لپت) धधक (Dhadhak دهدهک)

ILTIYÁM इल्तियाम (ع - مذ) التيام
छत पूर्ति (Chhat púrti چهت پورتي) घाव भरना (Gháo bharna گهاو بهرنا)

IL,HÁH इल्हाह (ع - مث) الحاح
1. विनति (Vinati ونتی) ख़ुशामद (Khushámad خوشامد)
2. रोदन (Rodan رودن) रोना (Rona رونا)

ILHÁD इल्हाद (ع - مذ) الحاد
नास्तिकता (Nástikata ناستکتا) अधर्म (Adharm ادهرم) बेदीनी (Be díni بے دیني)

ebooksall.com

1. ऊपाधियां (Upádhiyán اپا دھیان)
2. ख़त का अलक़ाब (Khat ka alqáb خط کا القاب) प्रशस्ति (Prashasti پرشستی)

ALLÁH अल्लाह (ع - مذ) الله
ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما) ख़ुदा (Khuda خدا)

ALAM अलम (ع - مذ) الم
1. वेदना (Vedana ویدنا) व्यथा (Vyatha ویتھا) दर्द (Dard درد)
2. कष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh,kh دکھ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

ALMÁS अलमास (ف - مذ) الماس
हीरक (Hírak هیرک) हीरा (Híra هیرا)

المضاعف (ع - ص)
AL-MUZÁ,AF अल मुज़ाअफ़
द्विगुण (Dwigun دوگن) दूना (Dúna دونا

الوداع (ع - مث)
AL-VIDÁA अल विदाअ
1. बिदा (Bida بدا) रुख़सत (Rukhsat رخصت)
2. रमज़ान का आख़िरी जुमा (Ramzán ka ákhiri Juma رمضان کا آخري جمعه)

ÍLÁH इलाह (ع - مذ) اله
ईश्वर (Ishwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

AL-HÁSIL अल् हासिल (ع - ص) الحاصل
किं बहुना (Kim,bahuna کم بہونا) सारांश यह कि (Saránsh yeh ki سارانش یہ کہ) क़िस्सा कोताह (Qissa kotáh قصہ کوتاہ)

IL,HÁQ इल् हाक़ (ع - مذ) الحاق
1. मिलाना (Milána ملانا) जोड़ना (Joṛna جوڑنا)
2. किसी मूल लेख में ऊपर से कुछ और जोड़ना (Kisi múl lekh men úpar se kuchh aur joṛna کسی مول لیکھ میں اوپر سے کچھ اور جوڑنا) क्षेपण (Chhepan چھیپن)

AL-HAQ अल् हक़ (ع - ص) الحق
निःसन्देह (Nis,sandeh نس سندیہ) सत्यतः (Sattyatah ستیہ تہ) वस्तुतः (Vastutah وستوتہ) सचमुच (Sach much سچ مچ)

ILZÁM इल् ज़ाम (ع - مذ) الزام
1. अपराध (Aprádh اپرادھ) अभियोग (Abhiyog ابھی یوگ) जुर्म (Jurm جرم)
2. आरोप (Árop آروپ) लांछन (Lánchhan لانچھن) तुहमत (Tuhmat تہمت)

ULFAT अल्फ़त (ع - مث) الفت
प्रेम (Prem پریم) अनुराग (Anurág انوراگ) चाहत (Cháhat چاهت)

ALQÁB अल् क़ाब (ع - مذ) القاب
لقب کي جمع

ebooksall.com

IMTIHÁN इम्तिहान (ع - مذ) امتحان
1. परीक्षा (Paríkchha پریکچھا) जांच (Jánch جانچ)
2. समीक्षा (Samíkchha سمیک چھا) परख (Parakh پرکھ)

IMTIZÁJ इम्तिज़ाज (ع - مذ) امتزاج
संमिश्रण (Sammishran سم مشرن) मिलाना (Milána ملانا)

IMTINÁ-A इम्तिनाअ (ع - مذ) امتناع
प्रतिबंध (Prati bandh پرتی بندھ) निषेध (Nishedh نشیدھ) मनाही (Manáhi مناهی)

IMTINÁN इम्तिनान (ع - مذ) امتنان
1 कृतज्ञता (Kritaggyata کرتگیتا) एहसान मन्दी (Ehsán mandi احسان مندی)
2. उपकार (Upkár اپکار) एहसान (Ehsán احسان)

IMTIYÁZ इम्तियाज़ (ع - مذ) امتیاز
1. विभेद (Vibhed وبھید) अन्तर (Antar انتر) फ़र्क़ (Farq فرق)
2. विशेषता (Visheshata وشیشتا) ख़ुसूसियत (Khusúsiyat خصوصیت)
3. परिचय (Parichai پرچے) पहिचान (Pahichán پہچان) शनाख़्त (Shanákht شناخت)

IMDÁD इम्दाद (ع - مث) امداد
सहायता (Saháyata سہایتا) सहयोग (Sah yog سہیوگ) मदद (Madad مدد)

ILHÁM इल्हाम (ع - مذ) الہام
आकाश वाणी (Ákásh váni آکاش واني) देव वाणी (Deo váni دیووانی) ग़ैबी आवाज़ (Ghaibi áváz غیبی آواز)

ALÍM अलीम (ع - ص) الیم
दुःख दायी (Dukh dái دکھ دائی) कष्ट जनक (Kasht janak کشت جنک) तक़लीफ़ देह (Taklíf deh تکلیف ده)

IMÁRAT इमारत (ع - مث) امارت
1. धनाढ्यता (Dhanádh,dhyata دھناڈھیتا) अमीरी (Amíri امیری)
2. ऐश्वर्य (Aishwarya ایشوریه) समृद्धि (Samriddhi سم ردھي) इक़्बालमन्दी (Iqbál mandi اقبال مندي)

AMÁN अमान (ع - مث) امان
1. सुरक्षा (Surákchha سورکچھا) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت)
2. शांति (Shánti شانتي) चैन (Chain چین) सुकून (Sukún سکون)
3. शरण (Sharan شرن) पनाह (Panáh پناه)

AMÁNAT अमानत (ع - مث) امانت
निक्षेप (Nikchhep نک چھیپ) न्यास (Nyás نیاس) थाती (Tháti تهاتي) धरोहर (Dharohar دھروھر)

AMÁNAT-NÁMÁ अमानत नामा (عف - مذ) امانت نامه
न्यास पत्र (Nyás pattr نیاس پتر) थाती पत्र (Tháti pattr تهاتی پتر)

ebooksall.com

AMN अम्न (ع - مذ) امن

1. शांति (Shánti شانتی) सुकून (Sukún سکون)

2. सुरच्छा (Surakchha سورکچھا) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت)

3. सुख (Sukh سکھ) आराम (Árám آرام)

امن پسند (عف - ص)

AMN-PASAND अम्न पसन्द

शांति प्रिय (Shántip,priya شانتپریہ) सुल्हजू (Sulh jú صلح جو)

AMVÁT अम्वात (ع - مث) اموات

موت کی جمع

मौतें (Mauten موتیں)

AMVÁJ अम्वाज (ع - مث) امواج

موج کی جمع

मौजें (Maujen موجیں) लहरें (Lahren لہریں)

امید (ف - مث)

UM (M) E (I) D उ(म्मी-म्मे-मे-मी) द

आशा (Ásha آشا) आस (Ás آس)

AMÍR अमीर (ع - مذ) امیر

1. अध्यच्छ (Ad,dhyakchha ادھیکچھ) सरदार (Sardár سردار)

2. धनी (Dhani دھنی) धनाढ्य (Dhanádhya دھناڈھیہ) मालदार (Máldár مالدار)

AMÍN अमीन (ع - مذ) امین

1. विश्वस्त (Vish,shwast وشوست) मोतबर (Motabar معتبر)

AMR अम्‌र (ع - مذ) امر

1. आदेश (Ádesh آدیش) आज्ञा (Ággya آگیا) हुक्म (Hukm حکم)

2. विषय (Vishai وشے) मामला (Mámla معاملہ)

IMSÁK इम्‌साक (ع - مذ) امساك

1. अवरोध (Aurodh اورودھ) रुकाव (Rukáo رکاو)

2. कृपणता (Kripanata کرپنتا) कंजूसी (Kanjúsi کنجوسی)

3. वीर्यस्तंभन (Víryastambhan ویریس تمبھن) रुकावट (Rukávat رکاوٹ)

امساك باران (عف - مذ)

IMSÁK-E-BÁRAN इम्‌साके बारां

अनावृष्टि (Anávrishti اناورشٹی) अवर्षा (Avárshá اورشا) ख़ुश्क साली (Khushk-sáli خشک سالی)

IMKÁN इम्‌कान (ع - مذ) امکان

संभावना (Sambhávana سم بھاونا) हो सकना (Ho sakna ہوسکنا) मुम्किन होना (Mumkin hona ممکن ہونا)

AMAL अमल (ع - مذ) امل

आशा (Ásha آشا) आसरा (Ásra آسرا) उम्मेद (Ummed امید)

IMLA इम्‌ला (ع - مث) املا

अनुलेख (Anulekh انو لیکھ) श्रुत लेख (Shurt-lekh شرت لیکھ) इबारत (Ibárat عبارت)

ebooksall.com

INTIBÁH इन्तिबाह (ع - مذ) انتباہ
चेतावनी (Chetávani چیتاونی) तम्बीह
(Tambíh تنبیه)

INTIKHÁB इन्तिख़ाब (ع - مذ) انتخاب
1. संकलन (Sankalan سنکلن) चयन
(Chayan چین) चुनना (Chunna
چننا)
2. निर्वाचन (Nirváchan نرواچن)
चुनाव (Chunáo چناؤ) इलैक्शन
(Election الیکشن)

INTISÁB इन्तिसाब (ع - مذ) انتساب
1. संबंध (Sambandh سمبندھ) निस्बत
(Nisbat نسبت)
2. समर्पण (Samarpan سمرپن) डेडी
केशन (Dedication ڈیڈی کیشن)

INTISHÁR इन्तिशार (ع - مذ) انتشار
1. अस्तव्यस्तता (Astvyastata است
ویستتا) तितर बितर होना (Titar
bitar hona تتر بتر ھونا)
2. अव्यवस्था (Av,vyavastha او ویو
ستھا) बद नज़्मी (Bad nazmi
بدنظمي)
3. व्याकुलता (Vyákulata ویا کلتا)
व्यग्रता (Vyaggrata ویگرتا)
परेशानी (Pareshání پریشاني)

INTIZÁR इन्तिज़ार (ع - مذ) انتظار
1. प्रतीक्षा (Pratíkchha پرتیکچھا)
राहदेखना (Ráh dekhna راہ
دیکھنا)

2. न्यास धारी (Nyás dhári نیاس
دھاري) अमानत दार (Amánat
dár امانت دار)

UNÁS उनास (ع - مث) اناث
اُنثی کی جمع
1. स्त्रियां (Istriyán استریاں)
2. मादायें (Mádáen مادائیں)

ANÁR अनार (ف - مذ) انار
दाडिम (Dádim دادم) रक्त बीज
(Rakt-víj رکت ویج) अनार (Anár
انار)

انانیت (ع - مث)
ANÁNÍYAT अनानीयत
1. अहंकार (Ahankár اهنکار) अहंता
(Ahanta اهنتا) अहंपद (Ahampad
اهم پد) गुरूर (Ghurúr غرور)
2. अहं वाद (Ahamvád اهمواد) घमंड
(Ghamand گھمنڈ) शेख़ी (Shekhi
شیخی) डींग (Díng ڈینگ)

AMBÁR अम्बार (ف - مذ) انبار
संचय (Sanchai سنچے) राशि (Răshi
راشی) ढेर (Dher ڈھیر)

IMBISÁT इम्बिसात (ع - مذ) انبساط
हर्ष (Harsh هرش) आनन्द (Ánand
آنند) ख़ुशी (Khushi خوشي)

AMBOH अम्बोह (ف - مذ) انبوہ
समूह (Samúh سموہ) समुदाय (Samudái
سمودائے) निचय (Nichai نچے) भीड़
(Bhír بھیڑ)

ebooksall.com

INTIHA इन्तिहा (ع - مث) انتہا
1. अंत (Ant انت) अख़ीर (Akhír اخیر)
2. चरमसीमा (Charam síma چرم سیما) पराकाष्ठा (Parákáshtha پراکاشٹھا) आख़िरी हद (Ákhiri had آخری حد)

INTIHÁI इन्तिहाई (ع - ص) انتہائی
1. अत्यंत (Attyant اتیئنت) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)
2. परम (Param پرم) बहुत (Bahut بہت)

ANJÁM अन्जाम (ف - مذ) انجام
1. परिणाम (Parinám پرینام) फल (Phal پھل) नतीजा (Natíja نتیجہ)
2. अंत (Ant انت) अख़ीर (Akhír اخیر

ANJUM अन्जुम (ع - مذ) انجم
نجم کی جمع
उडुगण (Udugan اڈوگن) तारे (Táre تارے)

انجمن (ف - مث)
ANJUMAN अन्जुमन
1. संस्था (Sanstha سنستھا) परिषद् (Pari shad پریشد) समिति (Samiti سمتي) इदारा (Idára ادارہ)
2. गोष्ठी (Goshthi گوشٹھی) मंडली (Mandali منڈلي) महफ़िल (Mahfil محفل)

2. प्रत्याशा (Pratyásha پرتیاشا) आसरा (Ásra آسرا)

INTIZÁM इन्तिज़ाम (ع - مذ) انتظام
व्यवस्था (Vya vastha ویوستھا) प्रबंध (Prabandh پربندھ) बंदोबस्त (Bandobast بندوبست)

INTIFÁA इन्तिफ़ाअ (ع - مذ) انتفاع
लाभ प्राप्ति (Lábh prápti لابھ پراپتي) नफ़ा उठाना (Nafa uthána نفع اُٹھانا)

INTIQÁL इन्तिक़ाल (ع - مذ) انتقال
1. स्थानांतरण (Isthánántaran استھانانترن) एक जगह से दूसरी जगह जाना (Ek Jagah se dúsari jagah jána ایک جگہ سے دوسری جگہ جانا
2. मृत्यु (Mrittyu مریتو) मौत (Maut موت)

انتقال جائداد (عف - مذ)
INTIQÁL-E JÁIDÁD इन्तिक़ाले जायदाद
सम्पत्ति हस्तांतरण (Sampatti hastán taran سمپتی ہستان ترن)

INTIQÁL-E- HUKÚMAT (ع - مذ) انتقال حکومت
इन्तिक़ाले हुकूमत
सत्ता हस्तांतरण (Satta hastántaran ستا ہستان ترن)

INTIQÁM इन्तिक़ाम (ع - مذ) انتقام
प्रत्यपकार (Pratyap kár پرتیپکار) बुराई का बदला (Burái ka Badla برائي کا بدلہ)

ebooksall.com

IN, HIRÁF इन्‌हिराफ़ (ع ـ مذ) انحراف
1. अवहेलना (Avahelana اوهیلنا) अवज्ञा (Avaggya اوگیا) हुक्मउदूली (Hukm udúli حکم عدولی)
2. विमुखता (Vimukhata ومکھتا) मुँह फेरना (Munh pherna منھ پھیرنا)

IN,HISÁR इन्‌हिसार (ع ـ مذ) انحصار
1 निर्भरता (Nirbharata نربھرتا) अवलंबन (Avlamban اولمبن) दारोमदार (Dáro-madár دارومدار)
2. आश्रय (Áshrai آشرے) सहारा (Sahára سہارا)

IN,HITÁT इन्‌हितात (ع ـ مذ) انحطاط
1. पतन (Patan پتن) अवनति (Avnati اونتی) ज़वाल (Zavál زوال)
2. अधो गति (Adhogati ادھوگتی) गिराव (Giráo گراؤ)

ANDÁZ अन्दाज़ (ف ـ مذ) انداز
1. शैली (Shaili شیلی) प्रणाली (Pranáli پرنالی) पद्धति (Pad-dhati پد دھتی) तर्ज़ (Tarz طرز)
2. हाव भाव (Háo bháo هاؤ بھاؤ) अदायें (Adáen ادائیں)
3. अनुमान (Anumán انومان) अनुमिति (Anumiti انومتی) अन्दाज़ा (Andáza اندازہ)

ANDÁZA अन्दाज़ा (ف ـ مذ) اندازه
1. अनुमान (Anumán انومان) अनुमिति (Anumiti انومتی) क़यास (Qayás قیاس)
2. प्राक्कलन (Prak,kalan پراک کلن) आंक (Ánk آنک) तख़्मीना (Takhmína تخمینہ)

ANDÁM अन्दाम (ف ـ مذ) اندام
देह (Deh دیہ) शरीर (Sharír شریر) जिस्म (Jism جسم)

ANDAR अन्दर (ف ـ ص) اندر
अन्तर्गत (Antar gat انتر گت) बीचमें (Bích men بیچ میں)

INDIRÁJ इन्‌दिराज (ع ـ مذ) اندراج
अंकन (Ankan انکن) लेखन (Lekhan لیکھن) दर्ज करना (Darj karna درج کرنا)

ANDARÚN अन्दरून (ف ـ مذ) اندرون
1. मध्य (Maddhya مدھیہ) बीच (Bích بیچ)
2. चित्त (Chitt چت) मन (Man من) दिल (Dil دل)
3. उदर (Udar ادر) पेट (Pet پیٹ)

ANDARÚNI अन्दरूनी (ف ـ مث) اندرونی
1. आंतरिक (Ántarik آن‌ترک) भीतरी (Bhítari بھیتری)
2. हार्दिक (Hárdik هاردک) दिली (Dili دلی)

ebooksall.com

INDIFÁA इन्दिफ़ाअ (ع - مذ) اندفاع
निवारण (Nivâran نوارن) निराकरण (Nirâkaran نراکرن) दफ़ा होना (Dafa hona دفع هونا)

INDIMÁL इन्दिमाल (ع - مذ) اندمال
क्षतपूर्ति (Chhat púrti چهت پورتی) घाव भरना (Gháo bharna گهاو بهرنا)

اندوخته (ف - ص)
ANDOKH, TA अन्दोख़्ता
1. उपार्जित (Upârjit اپارجت) संचित (Sanchit سنچت) जमा किया हुआ (Jama kiya hua جمع کیا هوا)
2. संचित धन (Sanchit dhan سنچت دهن) जमा पूंजी (Jama púnji جمع پونجي)

ANDOH अन्दोह (ف - مذ) اندوه
1. शोक (Shok شوک) क्षोभ (Chhobh چهوبه) ग़म (Gham غم)
2 व्यथा (Vyatha ويتها) पीड़ा (Píŗa پیڑا) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

اندوه گیں (ف - ص)
ANDOH-GÍN अन्दोहगीं
शोक ग्रस्त (Shok-Grast شوک گرست) पीड़ित (Píŗit پیڑت) ग़मगीन (Gham gín غمگین)

ANDESHA अन्देशा (ف - مذ) اندیشه
1, शंका (Shanka شنکا) संदेह (Sandeh سندیه) शुब्हा (Shub,ha شبهه)
2. भय (Bhai بهے) त्रास (Trás تراس) डर (Dar ڈر)

INZÁL इन्ज़ाल (ع - مذ) انزال
1. नीचे उतरना (Níche utarna نیچے اترنا)
2. वीर्यपात (Vírryapát ویریه پات) रेतस्खलन (Retaskhalan ریتس کهلن) मनी निकलजाना (Mani nikal jána منی نکل جانا)

INS इन्स (ع - مذ) انس
یه لفظ مفرد هے مگر جمع کے معنوں میں آتا هے
1. मानव जाति (Mánav játi مانوجاتی) नौए इन्सान (Nau-e-insán نوع انسان)
2. मनुष्य गण (Manushya gan منشیه گن) लोग (Log لوگ)

UNS उन्स (ع - مذ) انس
1. प्रेम (Prem پریم) अनुराग (Anurág انوراگ) महब्बत (Mahabbat محبت)
2. लगाव (Lagáo لگاؤ) तअल्लुक़ (Ta, alluq تعلق)

INSÁN इन्सान (ع - مذ) انسان
मनुज (Manuj منج) मनुष्य (Manushya منشیه) आदमी (Ádami آدمی)

انسانیت (ع - مث)
INSÁNIYAT इन्सानियत
1. मानवता (Mánavata مانوتا) मनुष्यत्व (Manushyattwa منشیتو) आदमीयत (Ádamíyat آدمیت)

ebooksall.com

3. प्रफुल्लता (Praphullata پرپھل لتا) खुशी (Khushi خوشی)

INSÁF इन् साफ़ (ع - مذ) انصاف
न्याय (Nyái نیاے) अद्ल (Adl عدل)

INSIRÁM इन् सिराम (ع - مذ) انصرام
प्रबंध (Prabandh پربندھ) व्यवस्था (Vyavastha ویوستھا) बंदो बस्त (Bandobast بندوبست)

IN,ÁM इन्ग्राम (ع - مذ) انعام
पुरस्कार (Puraskár پرسکار) पारितोषिक (Páritoshik پار توشک) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

IN,IQÁD इन् इक़ाद (ع - مذ) انعقاد
आयोजन (Áyojan آیوجن) व्यवस्था (Vyavastha ویوستھا) सभा या बैठक का होना (Sabha ya baithak ka hona سبھا یا بیٹھک کا ھونا)

INFIRÁD इन् फ़िराद (ع - مذ) انفراد
अकेला होना (Akela-hona اکیلا ھونا)

INFIRÁDI इन् फ़िरादी (ع - ص) انفرادی
व्यक्तिगत (Vyakti gat ویکتي گت) ज़ाती (Záti ذاتي)

انفرادیت (ع - مث)
INFIRÁDÍYAT इन् फ़िरादीयत
अनुपमता (Anupamata انوپمتا) अद्वितीयत्व (Ad, dwitíyattwa ادوتی یتو) बे मिस्ली (Be misli بےمثلی)

2. सभ्यता (Sabh,bhyata سبھیتا) शिष्टाचार (Shishtáchár ششٹاچار) तहज़ीब (Tahzíb تہذیب)

ANSAB अनसब (ع - ص) انسب
अत्युचित (Attyochit اتیوچت) बहुत मुनासिब (Bahut munásib بہت مناسب)

INSIDÁD इन्सिदाद (ع - مذ) انسداد
1. निरोध (Nirodh نرودھ) प्रतिबंध (Pratibandh پرتی بندھ) अवरोध (Avrodh اورودھ) रोक (Rok روک)
2. निवारण (Niváran نوارن) निराकरण (Nirákaran نراکرن) दफ़ीआ (Dafíya دفعیہ)

INSHA इनशा (ع - مث) انشا
1. लेख (Lekh لیکھ) लिखावट (Likhávat لکھاوت)
2. साहित्य (Sáhittya ساھتیہ) अदब (Adab ادب)

انشا پر داز (عف - مذ)
INSHA-PARDÁZ इन्शा पर्दाज़
लेखक (Lekhak لیکھک) साहित्य कार (Sáhitya kár ساھتیہ کار) फ़नकार (Fan kár فن کار)

انشراح (ع - مذ)
INSHIRÁH इन् शिराह
1. प्रकटन (Prakatan پرکٹن) ज़ुहूर (Zuhúr ظہور)
2. उद्घाटन (Udghátan ادگھاتن) खुलना (Khulna کھلنا)

ebooksall.com

ھونا) समाप्त होना (Samápt hona سماپت ھونا) गुज़र जाना (Guzar jána گزرجانا)

INQITÁ,A इन् क़िताअ (ع - مذ) انقطاع

1. विच्छेद (Vich,chhed وچھید) कट-जाना (Kat jána کٹ جانا)
2. समाप्त होना (Samápt hona سماپت ھونا) ख़त्म होना (Khatm hona ختم ھونا)

INQILÁB इन् क़िलाब (ع - مذ) انقلاب

1. रूपांतर (Rúpántar روپانتر) परिवर्तन (Parivartan پریورتن) तब्दीली (Tabdíli تبدیلی)
2. विप्लव (Viplav وپلو) क्रांति (Kránti کرانتی) उलटफेर (Ulat pher الٹ پھیر)

انقلاب حکومت (ع - مذ)

INIQLÁB-E-HUKÚMAT इन् क़िला बे हुकूमत

राज्य परिवर्तन (Rájya-parivartan راجیہ پریورتن) राज्य क्रांति (Rájya kránti راجیہ کرانتی) हुकूमत की तब्दीली (Hukúmat ki tabdíli حکومت کی تبدیلی)

INKÁR इन्कार (ع - مذ) انکار

अस्वीकृति (Aswi kriti اسوئی کرتی) न मानना (Namánna نہ ماننا)

INKISÁR इन् किसार (ع - مذ) انکسار

विनीति (Viníti وینیتی) नम्रता (Nam-

INFISÁL इन् फ़िसाल (ع - مذ) انفصال

निर्णय (Nirnai نرنے) फ़ैसला (Faisala فیصلہ)

INFI,ÁL इन् फ़िआल (ع - مذ) انفعال

1. लज्जा (Lajja لجا) शर्म (Sharm شرم)
2. पश्चात्ताप (Pashchát, táp پشچات تاپ) अफ़सोस (Afsos افسوس)

INFIKÁK इन् फ़िकाक (ع - مذ) انفکاك

1. पृथकता (Prithakata پرتھکتا) अलाहदगी (Aláhadagi علحدگی)
2. मोचन (Mochan موچن) छूटना (Chhútna چھوٹنا)

انفکاك رهن (ع - مذ)

INFIKÁK-E-RAHN इन् फ़िकाके रह्न

बंधक मोचन (Bandhak mochan بندھک موچن) रहन का छूट जाना (Rahn ka chhút jána رھن کا چھوٹ جانا)

INQIBÁZ इन् क़िबाज़ (ع - مذ) انقباض

1. संकुचित होना (Sankuchit-hona سنکچت ھونا) सुकड़ना (Sukaṛna سکڑنا)
2. अप्रसन्नता (Apprasan,nata اپ پرسنتا) मलिनता (Malinata ملنتا) ना खुशी (Nákhushi ناخوشی)

INQISÁM इन् क़िसाम (ع - مذ) انقسام

विभाजन (Vibhájan وبھاجن) तक़सीम (Taqsím تقسیم)

INQIZA इन् क़िज़ा (ع - مذ) انقضا

व्यतीत होना (Vyatít hona ویتیت

ebooksall.com

rata نمرتا) विनय (Vinai ونے) आजिज़ी (Ájizi عاجزی)

انکشاف (ع - مذ)

INKISHÁF इन् किशाफ़
प्रकटन (Prakatan پرکٹن) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاهرهونا)

ANG, BÍN अंग बीन (ف - مذ) انگبین
मधु (Madhu مدھو) शहद (Shahd شهد)

ANGUSHT अंगुश्त (ف - مث) انگشت
अंगुलि (Anguli انگلي) कर शाखा (Kar Shákha کرشاکها) उँगली (Ungli انگلی)

ANGÚR अंगूर (ف - مذ) انگور
द्राक्षा (Drákchha دراکچها) गोस्तनी (Gostani گوستنی) अंगूर (Angúr انگور)

ANVAR अनवर (ع - ص) انور
अतिप्रभ (Atip, prabh اتپ پربه) अति प्रकाशमान (Ati prakásh mán اتی پرکاش مان) बहुत रौशन (Bahut raushan بہت روشن)

INHIDÁM इन् हिदाम (ع - مذ) انهدام
विध्वंस (Vid dhwans ودهونس) विनाश (Vinásh وناش) बरबादी (Barbádi بربادي) खंडर होना (Khandar hona کهنڈرهونا)

IN,HIZÁM इन्हिज़ाम (ع - مذ) انهزام
पराजय (Parájai پراجے) हार (Hár هار)

انہماك (ع - مذ)

IN,HIMÁK इन् हिमाक
तन्मयता (Tanmaita تن میتا) निमग्नता (Nimagnata نمگنتا) तल्लीनता (Tallínata تل لینتا) लिप्तता (Liptata لپتتا) महवियत (Mahviyat محویت) लगन (Lagan لگن)

ANÍS अनीस (ع - مذ) انیس
1. सखा (Sakha سکها) हमदम (Hamdam همدم)
2. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)

AUBÁSH औबाश (ع - مذ) او باش
بوش کی جمع ھے لیکن واحد معنوں میں مستعمل ھے

1. दुराचारी (Duráchári دراچاری) बद चलन (Bad chalan بدچلن)
7. अधम (Adham ادهم) पामर (Pámar پامر) कमीना (Kamína کمینہ)
3. लंपट (Lampat لمپٹ) शुहदा (Shuhda شهدا)

AUJ औज (ع - مذ) اوج
1. उच्चता (Uch,chata اچتا) उँचाई (Unchái اونچائی)
2. उन्नति (Unnati انتی) उत्थान (Ut,thán اتهان) अरूज (Arúj عروج)

ebooksall.com

संतान (Santán سنتان) संतति (Santati سن تتی) बाल बच्चे (Bál bachche بال بچے)

اولو العزم (ع - ص)

ULUL-AZM उलुल् अज़्म
उत्साहशील (Utsáh shíl اتساہ شیل)
हौसला मन्द (Hausala mand حوصلہ مند)

AULA औला اولی (ع - ص)
सर्वोचित (Sarvochit سرووچت)
मुनासिब तरीन (Munásib tarín مناسب ترین)

EHÁNAT इहानत اهانت (ع - مث)
अपमान (Apmán اپ مان) तिरस्कार (Tiraskár ترسکار) निन्दा (Ninda نندا) बेइज़्ज़ती (Be izzati بے عزتی)

EH, TIMÁM एह तिमाम اهتمام (ع - مذ)
1. व्यवस्था (Vyavastha ویوستھا) प्रबंध (Prabandh پربندھ) इन्तिज़ाम (Intizám انتظام)
2. तत्वावधान (Tat, twáo dhán تتواو دھان) आयोजन (Áyojan آیوجن) देख रेख (Dekh rekh دیکھ ریکھ)

AHL अह्ल اهل (ع - مذ)
1. अधिकारी (Adhi kári ادھیکاری) स्वामी (Swámi سوامی) साहिब (Sáhib صاحب)
2. पात्र (Páttr پاتر) समर्थ (Samarth سمرتھ) योग्य (Yoggya یوگیہ) मुस्तहक़ (Mustahaq مستحق)

AURANG औरंग اورنگ (ف - مذ)
सिंहासन (Singhásan سنگھاسن) तख़्त (Takht تخت)

AUZÁR औज़ार اوزار (ع - مذ)
وزر کی جمع ہے لیکن اس کا واحد مستعمل نہیں ہے
यंत्र (Yanttr ینتر) उपकरण (Upkaran اُپ کرن) औज़ार (Auzár اوزار)

AUSAT औसत اوسط (ع - ص)
1. माध्यमिक (Mád,dhyamik مادھیمک) दरमियानी (Darmiyáni درمیانی)
2. माध्य (Mád,dhya مادھیہ) मध्यक (Mad,dhyak مدھیک) एवरेज (Average ایوریج)

AUQÁT औक़ात اوقات (ع - مذ)
1. وقت کی جمع
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتش تھا) इज़्ज़त (Izzat عزت)
(ان معنوں میں بطور واحد مستعمل ہے)

AV, VAL अव्वल اول (ع - ص)
1. प्रथम (Pratham پرتھم) पूर्व (Púrv پورو) पहिला (Pahila پہلا)
2. सर्व श्रेष्ठ (Sarv shreshth سرو شریشٹھ) सर्वोत्तम (Sarvottam سرووتتم) बेहतरीन (Behtarín بہترین)

AULÁD औलाद اولاد (ع - مث)
ولد کی جمع ہے لیکن بطور واحد مستعمل ہے

ebooksall.com

(Qadr dán قدردان)

AHLIYAT अहलियत (ع - مث) اهليت
योग्यता (Yoggyata يوگيه تا) पात्रता (Páttrata پاترتا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابليت)

AHAM अहम (ع - ص) اهم
महत्व पूर्ण (Mahattwa púrn مهتوپورن) गंभीर (Gambhír گمبهير) अहम्मीयत वाला (Ahammíyat vála اهميت والا)

اهميت (ع - مث)

AHAM,MÍYAT अहम्मीयत
महत्व (Mahattwa مهتو) माहात्म्य (Máhátmya ماهاتميه) बड़ाई (Baṛáí بڑائي)

AI ऐ (ع - مذ) اے
अयि (Ai اے) हे (He هے)

AYÁGh अयाग़ (ت - مذ) اياغ
चषक (Chashak چشک) कंस (Kans كنس) पान (Pán پان) पियाला (Piyála پياله)

ÍSÁR ईसार (ع - مذ) ايثار
स्वार्थ त्याग (Swárth tyág سوارتھ تياگ) त्याग (Tyág تياگ)

ÍJÁB ईजाब (ع-مذ) ايجاب
स्वीकृति (Swíkriti سوِيکرتی) मन्-ज़ूरी (Manzúri منظوري)

ÍJÁD ईजाद (ع - مث) ايجاد
आविष्कार (Ávishkár آوشكار) इख़्तिराअ (Ikhtiráa اختراع)

3. वाले (Vále والے)

اهل الله (ع - مذ)

AH, LUL, LÁH अहलुल् लाह
ईश्वर भक्त (Íshwar bhakt ايشوربهكت) अल्लाह वाले (Alláh vále الله والے)

اهل باطن (ع - مذ)

AHL-E-BÁTIN अहले बातिन
महात्मा (Mahátma مهاتما) पुनीतात्मा (Punítátma پنی تاتما) ब्रह्म ज्ञानी (Brahm gyáni برهم گيانی) ख़ुदा वाले (Khudá vále خدا والے)

AHL-E-FAN अह्ले फ़न (ع-مذ) اهل فن
1. कला कार (Kala kár کلاکار) फ़नकार (Fan kár فنکار)
2. साहित्यकार (Sáhittya kár ساهتيه کار) अदीब (Adíb اديب)

اهل قلم (ع - مذ)

AHL-E-QALAM अहले क़लम
मसि जीवी (Masi jívi مسي جيوى) साहित्य कार (Sáhittya kár ساهتيه کار) लेखक (Lekhak ليکهک) अदीब (Adíb اديب)

اهل کار (عف - مذ)

AHL-KÁR अह्ल कार
कर्मचारी (Karm chári كرم چارى) कार्य कर्ता (Kárya karta کاريه کرتا) अमले वाला (Amle vála عملے والا)

اهل نظر (ع - مذ)

AHL-E-NAZAR अहले नज़र
पारखी (Párakhi پارکهی) क़द्र दान

ebooksall.com

(Anumati انومتی) इजाज़त (Ijázat اجازت)

ÍMÁN ईमान (ع - مذ) ایمان
1. निष्ठा (Nishtha نشٹھا) धर्म (Dharm دھرم)
2. श्रद्धा (Shriddha شردھا) एतिक़ाद (Etiqád اعتقاد)
3. विश्वास (Vish,shwás وشواس) यक़ीन (Yaqín یقین)

AIMAN ऐमन (ع - ص) ایمن
1. शुभ (Shubh شبھ) मंगल कारी (Mangal kári منگل کاری) मुबारक (Mubárak مبارک)
2. निर्भय (Nirbhai نربھے) वे ख़ौफ़ (Be khauf بے خوف)
3. सुरक्षित (Surakchhit سورکچھت) महफ़ूज़ (Mahfúz محفوظ)
4. दक्षिण (Dakchhin دکچھن) दायां (Dáyán دایاں)

AI (Í)VAN ऐ (ई) वान (ف - مذ) ایوان
1. प्रासाद (Prásád پراساد) भवन (Bhavan بھون) महल (Mahal محل)
2. राजभवन (Ráj bhavan راج بھون) दरबार (Darbár دربار)
3. विधान सभा (Vidhán sabha ودھان سبھا) सदन (Sadan سدن) कौंसिल (Council کونسل)

ÍZA ईज़ा (ع - مث) ایذا
यातना (Yátana یاتنا) पीड़ा (Píṛa پیڑا) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

ÍZA-RASÁN ईज़ा रसां (عف - ص) ایذارساں
कष्ट दायक (Kasht dáyak کشٹ دایک) क्लेश जनक (Klesh janak کلیس جنک) दुःख देने वाला (Dukh dene vála دکھ دینے والا)

E,ZAD एज़द (ف - مذ) ایزد
ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما) ख़ुदा Khuda خدا)

ÍSÁL ईसाल (ع - مذ) ایصال
पहुंचाना (Pahunchána پہنچانا)

ÍFA ईफ़ा (ع - مذ) ایفا
पालन (Pálan پالن) पूर्ति (Púrti پورتي) वफ़ा करना (Vafa karna وفا کرنا)

ÍFÁ-E-AHD ईफ़ाए अहद (ع - مذ) ایفاے عہد
प्रण पालन (Pran pálan پرن پالن) प्रतिज्ञा पालन (Pratiggya pálan پرتگیا پالن) वादा वफ़ाई (Váda vafái وعدہ وفائی)

ÍMA ईमा (ع - مذ) ایما
1. इंगित (Ingit انگت) संकेत (Sanket سنکیت) इशारा (Ishára اشارہ)
2. आज्ञा (Aggya آگیا) अनुमति

ebooksall.com

ب

با (ف -)
BÁ बा
1. सह (Sah سہ) साथ (Sáth ساتھ)
2. स्वामी (Swámí سوامی) वाला (Wála والا)

با آبرو (ف - ص)
BÁ-ÁBRU बा आब्रू
सम्मानित (Sammánit سمّانت) प्रतिष्ठित (Pratish,thit پرتش تھت) इज़्ज़त दार (Izzat dár عزت دار)

با اختیار (عف - ص)
BÁ-IKH,TI,YÁR बा इख़्तियार
कार्याधिकारी (Kárryádhikári کاریادھیکاری) प्राप्ताधिकार (Práptádhikár پراپتادھی کار) मुख़्तार (Mukhtár مختار)

با ادب (عف - ص)
BÁ-ADAB बाअदब
सभ्य (Sabh,bhya سبھ'بھیہ) शिष्ट (Shisht ششت) तमीज़दार (Tamízdár تمیزدار)

با این همه (ف - ص)
BÁ-ÍN-HAMA बाई हमा
तथापि (Tathápi تتھاپی) फिरभी (Phir bhi پھربھی) इस पर भी (Is par bhi اس پربھی)

باب (ع - مذ)
BÁB बाब
1. द्वार (Dwár دوار) दरवाज़ा (Darwáza دروازہ)
2. अध्याय (Ad,dhyái اد'دھیاے) परिच्छेद (Parich,ched پرچ'چھید)
3. विषय (Vishai وشے) मामला (Muámala معاملہ)

بابا (ف - مذ)
BÁBÁ बाबा
1, श्रेष्ठ (Shresh,th شریش'تھ) प्रतिष्ठित (Pratish,thit پرتش تھت)
2. साधू (Sádhú سادھو) फ़क़ीर (Faqír فقیر)

بابت
BÁBAT बाबत
विषय में (Vishai men وشے میں) संबंध में (Sambandh men سم بندھ میں)

با حیا (عف - مذ)
BÁ-HAYA बाहया
लज्जा वान् (Lajjáván لج جا وان) शरमीला (Sharmíla شرمیلا)

با خدا (عف - مذ)
BÁ-KHUDA बाखुदा
धर्मात्मा (Dharmátma دھرماتما) पुण्यात्मा (Punnyátma پنیاتما) सदात्मा (Sadátma سداتما) अल्लाह वाला (Alláh vála الله والا)

باد (ف - مث)
BÁD बाद
अनिल (Anil انل) समीर (Samír سمیر) मारुत (Márut مارت) पवन (Pavan پون) वायु (Váyu وایو) हवा (Hava ھوا)

بادبان (ف - مذ)
BÁD-BÁN बाद बान
मरुत्पट (Marutpat مرت پت) शीत (Shít شیت) पोत पट (Potpat پوت پت) पाल (Pál پال)

بادسموم (عف - مذ)
BÁD-E SAMÚM बादे समूम
तप्त वायु (Tapt váyu تپت وایو) लू (Lú لو) लपट (Lapat لپت)

ebooksall.com

BÁDIYA बादिया (ف - مذ) بادیہ

1. तांबे का बड़ा कटोरा (Tanbe ka bara katroa (تانبے کا بڑا کٹورہ

2. वन (Van ون) (ع - مذ)

अरण्य (Aran,nya (ارن نیہ) विपिन (Vipin وپن) कानन (Kánan کانن) जंगल (Jangal جنگل)

(عف - مذ) بادیہ پیما

BÁDIYÁ-PAIMA बादिया पैमा

कानन चारी (Kánan chári کانن چاری) वनभ्रमी (Van bhrami ون بھرمی) जंगल में फिरने वाला (Jangal men phirne vála جنگل میں پھرنے والا)

(عف - مذ) بادیہ گرد

BÁDIYA-GARD बादिया गर्द

دیکھو 'بادیہ پیما'

BÁR बार (ف - مذ) بار

1. भार (Bhár بھار) बोझ (Bojh بوجھ)
2. दफ़ा (Dafa دفعہ) बेर (Ber بیر)

BÁRAN बारां (ف - مذ) باران

1, वर्षा (Varshá ورشا) वृष्टि (Vrishti ورشٹی) बारिश (Bárish بارش)

1. पावट् (Pávat پاوٹ) वर्षा ऋतु (Varshá ritu ورشا رتو) बरसात (Barsát برسات)

BÁRID बारिद (ع - ص) بارد

शीतल (Shítal شیتل) ठंडा (Thánda ٹھنڈا)

BÁRISH बारिश (ع - مث) بارش

वर्षा (Varshá ورشا) वृष्टि (Vrishti ورشٹی) मेंह (Menh میلھ)

بادشاہ (ف - مذ)

BÁDSHÁH बादशाह

राजा (Rája راجہ) भूपति (Bhú pati بھوپتی) महिपाल (Mahípál مہی پال)

بادصرصر (عف - مذ)

BÁD-E-SARSAR बादे सरसर

झंझावात (Jhanjha vát جھنجھاوات) झक्कड़ (Jhak,kar جھک کڑ)

بادنجان (ف - مذ)

BÁDAN JÁN बादनजान

बैंगन (Baingan بینگن) वातिग (Vátig واتگ)

BÁDA बादा (ف - مذ) بادہ

मदिरा (Madira مدی را) वारुणी (Váruni وارونی) सुरा (Sura سرا) कादंबरी (Kádambari کادمبری) मद्य (Mad,dya مدیہ) शराब (Sharáb شراب)

بادہ کش (ف - مذ)

BÁDA-KASH बादा कश

मद्यप (Mad,dyap مد دیپ) शराबी (Sharábi شرابی)

بادہ گسار (ف - مذ)

BÁDA-GUSÁR बादा गुसार

دیکھو 'بادہ کش'

BÁDIYÁN बादियान (ف - مذ) بادیان

शत्पुष्पा (Shatpushpá شت پشپا) सौंफ़ (Saunf سونف)

ebooksall.com

BÁRGHÁH बारगाह (ف ـ ث) بارگاہ
राज सभा (Ráj sabha راج سبھا) राज भवन (Ráj bhavan راج بھون) दरबार (Darbár دربار)

BÁRÚD बारुद (ف ـ مث) بارود
अग्नि चूर्ण (Agni chúrn اگنی چورن) दारु (Dárú دارو)

BÁRA बारा (ف ـ مذ) بارہ
1. संबंध (Sambandh سمبندھ) मामला (Muámala معاملہ)
2. बार (Bár بار) दफ़ा (Dafá دفعہ) (مرکب میں جیسے دوبارہ)

BÁRÍ बारी (ع ـ مذ) باری
ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Parmatma پرماتما)

BÁRE बारे (ف ـ) بارے
अस्तु (As,tu استو) ख़ैर (Khair خیر)

BÁRÍK बारीक (ف ـ ص) باریک
महीन (Mahín مہین) सूक्ष्म (Súkchhm سوکچھم) पतला (Patla پتلا)

BÁZ बाज़ (ف ـ مذ) باز
1. श्येन (Shen شین) शिकरा (Shikra شکرا)
2. पुनः (Punah پنہ) फिर (Phir پھر)
3. खुला हुआ (Khula hua کھلا ھوا)
4. कर्ता (Karta کرتا) देने वाला (Dene vála دینے والا)

یہ لفظ مرکبات میں استعمال ہوتا ہے جیسے دغاباز

BÁZÁR बाज़ार (ف ـ مذ) بازار
हट्ट (Hatt ھٹ) हाट (Hát ھاٹ) पैंठ (Painth پینٹھ)

BÁZ,PUR,S बाज़ पुर्स (ف ـ مث) باز پرس
1. पूछ गछ (Púchh gachh پوچھ گچھ) तहक़ीक़ात (Tahqíqát تحقیقات)
2. जवाबदेही (Javáb dehi جواب دھی)

BÁZ-DÁVA बाज़ दावा (عف ـ مذ) باز دعوی
दावा उठा लेना (Dává utha lena دعوا اٹھا لینا) नालिश ख़ारिज करा देना Nálish khárij kara dena نالش خارج کرا دینا)

BÁZ-GASHT बाज़ गश्त (ف ـ مذ) باز گشت
लौटना (Lautna لوٹنا) वापस आना (Vápas ána واپس آنا)

BÁZ-YÁFT बाज़ याफ़्त (ف ـ مذ) باز یافت
फिर पाना (Phir pána پھر پانا) खोई हुई चीज़ का फिरसे मिलजाना (Khoi hui chíz ka phir se mil jána کھوئي ھوئي چیز کا پھر سے مل جانا)

BÁZÚ बाज़ू (ف ـ مذ) بازو
बाहु (Báhu باھو) भुजा (Bhuja بھجا) बांह (Bánh بانھ)

BÁZI बाज़ी (ف ـ مث) بازی

ebooksall.com

BÁTIL बातिल (ع - ص) باطل
1. अनृत्य (Anritya انرتیہ) असत्य (Asattya استیہ) मिथ्या (Mith-thya متھ تھیا)
2. निष्फल (Nishphal نشپھل) बेअसर (Be asar بےاثر)

BÁTIN बातिन (ع - مذ) باطن
1. अंतः करण (Antah karan انتہ کرن) अंतरात्मा (Antarátma انتراتما)
2. हृदय (Hridai ھردے) मन (Man من) चित्त (Chit,t چت ت)

BÁIS बाइस (ع - مذ) باعث
1. हेतु (Hetu ھیتو) कारण (Káran کارن)
2. आधार (Ádhár آدھار) बुनियाद (Bunyad بنیاد)

BÁGH बाग़ (ف - مذ) باغ
वाटिका (Vátika واتکا) उपवन (Upvan اُپون) उद्यान (Ud,dyán اُدیان) आराम (Árám آرام) गुलिस्तान Gulistán (گلستان)

BÁHG-BÁN बाग़ बान (ف - مذ) باغبان
उद्यान रक्षक (Uddyán rakchhak ادیان رکچھک) उद्यान पाल (Uddyán pál ادیان پال) माली (Máli مالي)

باغ رضوان (عف - مذ)
BÁHG-E-RIZVÁN बाग़े रिज़्वां
1. स्वर्ग वाटिका (Swarg vátika سورگ واتکا) जन्नत का बाग़ (Jannat ká bágh جنت کا باغ)

1. केलि (Keli کیلي) क्रीडा (Krída کریڈا) खेल (Khel کھیل)
2. लीला (Líla لیلا) तमाशा (Tamá-sha تماشا) कौतुक (Kautuk کوتک)

بازیچه (ف - مذ)
BÁZI-CHA बाज़ीचा
1. खेल (Khel کھیل) तमाशा (Tamá-sha تماشا)
2. खिलौना (Khilauna کھلونا)

بازیچۂ اطفال (ف - مذ)
BÁZÍCHA-I-ATFÁL बाज़ीचए अत्फ़ाल बच्चों का खेल (Bach,chon ka khel بچوں کا کھیل)

بازی گر (ف - مذ)
BÁZÍ-GAR बाज़ी गर
भान मती (Bhánmatí بھانمتي) कौतुकी (Kautukí کوتکي)

BÁSHINDA बाशिन्दा (ف مذ) باشنده
निवासी (Nivásí نواسي) रहने वाला (Rahne vála رهنے والا)

BÁSIRA बासिरा (ع - مث) باصره
1 दृष्टि (Drishti درشٹي) प्रेक्षा (Prek-chha پریکچھا) नज़र (Nazar نظر)
2. नेत्र शक्ति (Nettr shakti نیتر شکتي)

BÁZÁBITA बाज़ाबिता (عف-ص) باضابطه
नियमित (Niamit نیمت) नियमानुसार (Niamánusár نیمانسار) क़ाइदे के साथ (Qáede ke sáth قاعدے کے ساتھ)

ebooksall.com

بالا (ف - ص)
BÁLA बाला
उच्च (Uchch اچ) ऊंचा (Úncha اونچا)
बलंद (Baland بلند)

بالا خانه (ف- مذ)
BÁLA-KHÁNA बाला ख़ाना
अट्टालिका (Attálika اٹالکا) तल्प (Talp
تالپ) अटारी (Atári اٹاری)

بالا دست (ف - ص)
BÁLA-DAST बाला दस्त
1. उच्चाधिकारी (Uchchádhi kári
(اُچادھیکاری) बड़ा हाकिम (Baṛa
hákim بڑا حاکم)
2. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) आला
(Ála اعلیٰ)

بالش (ف - مذ)
BÁLISH बालिश
उपधान (Updhán اپدھان) शिरोहन
(Shirohan شروھن) तकिया (Takiya
تکیہ)

بالشت (ف - مث)
BÁLISHT बालिश्त
वितस्ति (Vitasti وتستی) बित्ती
Bitti بتی)

بالغ (ع - ص)
BÁLIGH बालिग़
1. वयस्क (Vayask ویسک) प्रौढ़
(Prauṛh پروڑھ) सियाना (Siyána
سیانا)
2. युवा (Yuva یوا) तरुण (Tarun
ترن) जवान (Javán جوان)

بالیدگی (ف-مث)
BÁLÍDAGI बालीदगी
1. विकास (Víkás وکاس) वृद्धि

2. स्वर्ग (Swarg سورگ) जन्नत (Jan-
nat جنت)

باغی (ع - مذ)
BÁGHI बाग़ी
1. राज द्रोही (Ráj drohi راج دروھی)
विद्रोही (Viddrohi وِدروھی) इन्-
क़िलाबी (Inqilábí انقلابی)
2. अनाज्ञा कारी (Anággyakári انا
گیاکاری) सरकश (Sar kash سرکش)

باقی (ع - ص)
BÁQI बाक़ी
शेष (Shesh شیش) बचाहुआ Bacha
hua بچا ھوا)

باقی مانده (عف - ص)
BÁQI-MÁNDA बाक़ी मांदा
परि शेष (Parishesh پری شیش)
अवशिष्ट (Avshisht اوشِشٹ) शेषांश
(Sheshánsh شیشانش) बक़ाया (Ba-
qáya بقایہ)

باك (ف - مذ)
BÁK बाक
1. भय (Bhai بھے) त्रास (Trás تراس)
डर (Dar ڈر)
2. लज्जा (Lajja لجا) शर्म (Sharm
شرم)

باکره (ع - مث)
BÁKIRA बाकिरा
अक्षता (Akchhata اکچھتا) अक्षत
योनि (Akchhat yoni اکچھت یونی)
कुमारी (Kumári کماری) कुंआरी
(Kunári کنواری)

بال (ف - مذ)
BÁL बाल
पक्ष (Pakchh پکچھ) पंख (Pankh
پنکھ) पर (Par پر)

ebooksall.com

(Shrimati شری متی) बेगम (Begam بیگم)
2. महिला (Mahila مہلا) ख़ातून (Khátún خاتون)

BÁNI बानी (ع - مذ) بانی
1. प्रवर्तक (Pravartak پرورتک) संस्थापक (Sansthápak سنستھاپک) फ़ाउंडर (Founder فاونڈر)
2. कारण (Káran کارن) सबब (Sabab سبب)

BÁVAR बावर (ف - مذ) باور
विश्वास (Vish,shwás وشواس) प्रत्यय (Pratyai پرتیے) एतिबार (Etibár اعتبار)

باورچی (ت - مذ)
BAVARCHI बावर्‌ची
सूप कार (Súp kár سوپ کار) पाचक (Páchak پاچک) रसोइया (Rasoiya رسوئیا)

باورچی خانہ (تف - مذ)
BÁVARCHI-KHÁNA बावर्‌ची ख़ाना
पाक शाला (Pák shála پاک شالا) पाकस्थान (Pákasthán پاکستھان) महानस (Mahánas مہانس) रसोई घर (Rasoi ghar رسوئی گھر)

BÁH बाह (ع - مث) باہ
काम शक्ति (Kám shakti کام شکتی) मैथुन शक्ति (Maithun shakti میتھن شکتی) पुंसत्व (Punsattv پن ستو)

(Vriddhi وردھی) तरक़्क़ी (Taraqqi ترقی)
2. उत्पत्ति (Utpatti اتپتی) उपज (Upaj اپج) नशवो नमा (Nashv-o-nama نشوونما)

BÁLÍN बालीं (ف - مذ) بالیں
1. शिरोधाम (Shirodhám شرودھام) सिरहाना (Sirhána سرھانا)
2. उपधान (Updhán اپدھان) तकिया (Takiya تکیہ)

BÁM बाम (ف - مذ) بام
1. अट्टालिका (Attálika اٹالکا) अटारी (Atári اٹاری)
2. छत (Chhat چھت)
3. सर्पमीन (Sarpmín سرپ مین) बाम मछली (Bám machhli بام مچھلی)

BÁMDÁD बाम दाद (ف - مذ) بامداد
प्रातः काल (Prátah kál پراتہ کال) प्रभात (Prabhát پربھات) सवेरा (Savera سویرا)

BÁNG बांग (ف - مث) بانگ
1. शब्द (Shabd شبد) ध्वनि (Dhwani دھونی) आवाज़ (Áváz آواز)
2. अज़ान (Azán اذان)
3. मुर्ग़े की पुकार (Murghe kí pukár مرغے کی پکار)

BÁNO बानो (ف - مث) بانو
1. देवी (Devi دیوی) श्रीमती

ebooksall.com

1. मूर्ति पूजक (Múrti pújak مورتی پوجک)

2. प्रेमी (Premi پریمی)

بت تراش (ف ـ مذ)

BUT-TARÁSH बुत तराश

मूर्ति कार (Múrti kár مورتی کار) मूर्ति बनाने वाला (Múrti banáne vála مورتی بنانے والا)

بتدریج (عف ـ ص)

BA,TAD, RÍJ बतद्रीज

शनैः शनैः (Shanaih shanaih شنیہ شنیہ) क्रमशः (Kramashah کرمشہ) धीरे धीरे (Dhíre dhíre دھیرے دھیرے)

بجا (ف ـ ص)

BAJÁ बजा

उचित (Uchit اچت) यथार्थ (Yathárth یتھارتھ) समीचीन (Samíchín سمی چین) ठीक (Thík ٹھیک)

بجائے (ف ـ ص)

BAJÁE बजाय

स्थाने (Istháne استھانے) स्थान पर (Isthán par استھان پر) बदले में (Badle men بدلے میں) एवज़ (Eváz عوض)

بجز (عف ـ ص)

BA, JUZ बजुज़

अतिरिक्त (Atirikt اتی رکت) सिवाय (Siváe سوائے)

بچہ (ف ـ مذ)

BACH, CHA बच्चा

बालक (Bálak بالک) लड़का (Laṛká لڑکا)

क़ुव्वते मर्दुमी (Quvvate mardumi قوت مردمی)

باہم (ف ـ ص)

BÁHAM बाहम

परस्पर (Paraspar پرسپر) आपस में (Ápas men آپس میں)

باہمی (ف ـ مث)

BÁHAMI बाहमी

पारस्परिक (Párasparik پارس پرک) आपस का (Ápas ka آپس کا)

بائع (ع ـ مذ)

BÁE बाए

विक्रेता (Vik,kreta وک کریتا) बेचने वाला (Bechne vála بیچنے والا)

ببر (ع ـ مذ)

BAB, R (BABAR) बब्र (बबर)

व्याघ्र (Vyághr ویاگھر) सिंह (Singh سنگھ) शेर (Sher شیر)

بپا (ف ـ ص)

BAPÁ बपा

उपस्थित (Upasthit اپس تھت) क़ाइम (Qáim قائم)

بت (ف ـ مذ)

BUT बुत

1. मूर्ति (Múr,ti مورتی) प्रतिमा (Pratima پرتما) प्रतिरूप (Prati rúp پرتی روپ) अनु कृति (Anu kriti انوکرتی) प्रति मूर्ति (Prati múrti پرتی مورتی) मूरत (Múrat مورت)

2. प्रिया (Priya پریا) माशूक़ (Máshúq معشوق)

بت پرست (ف ـ مذ)

BUT-PARAST बुत परस्त

ebooksall.com

بحال (عف - ص)
BAHÁL बहाल
1. पूर्व वत् (Púrv, vat پورو'وت) ज्यों का त्यों (Jyon ka tyeon جیوں کا تیوں)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) निरामय (Nirámai نرامے) तनदुरुस्त (Tandurust تن درست)
3. प्रसन्न (Prasan,n پرسن) हर्षित (Harshit ھرشت) खुश (Khush خوش)
4. पुनः नियुक्त (Punah niyukt پنہ نیکت)

بحث (ع - مث)
BAH,S बह्स
1. विवाद (Vivád وواد) वाद विवाद (Vád vivád واد وواد) मुबाहसा (Mubáhasa مباحثہ)
2. कलह (Kalah کلہ) विग्रह (Vig,grah وگ گرہ) तकरार (Takrár تکرار)

بحر (ع - مذ)
BAHR बह्र
1. समुद्र (Samud,dr سمدر) सागर (Ságar ساگر) पारा वार (Párávár پاراوار) जलनिधि (Jalnidhi جل ندھی) समंदर (Samandar سمندر)
(ع - مث)
2. छंद (Chhand چھند) वृत्त (Vrit,t ورت)

بحر ابیض (ع - مذ)
BAHR-E-ABYAZ बह्रे अब्यज़
सित सागर (Sit ságar ست ساگر)
क्षीर सागर (Chhír ságar چھیر ساگر)

بحر احمر (ع - مذ)
BAHR-E-AHMAR बह्रे अह्मर
लाल सागर (Lál ságar لال ساگر)

بحر اسود (ع - مذ)
BAHR-E-ASVAD बह्रे अस्वद
कृष्ण सागर (Krishn ságar کرشن ساگر)

بحر اعظم (ع - مذ)
BAHR-E-ÁZAM बह्रे आज़म
महा सागर (Mahá ságar مہاساگر)

بحر الکاہل (ع - مذ)
BAHR-UL-KÁHIL बह्रुल काहिल
प्रशांत महा सागर (Prashánt maháságar پرشانت مہاساگر)

بخار (ع - مذ)
BU,KHÁR बुख़ार
1 बाष्प (Básh,p باشپ) भाप (Bháp بھاپ)
2 धूम (Dhúm دھوم) धुवां (Dhuán دھواں)
3 ज्वर (Jwar جور) ताप (Táp تاپ)
4 क्रोध (Krodh کرودھ) कोप (Kop کوپ) गुस्सा (Ghus,sá غصہ)

بخت (ف - مذ)
BAKHT बख़्त
प्रारब्ध (Prárab,dh پراربدھ) अदृष्ट (Adrisht ادرشٹ) दैव (Daiv دیو) भाग्य (Bhág,gya بھاگیہ) तक़दीर (Taqdír تقدیر)

بختاور (ف - مذ)
BAKH,TÁVAR बख़्तावर

ebooksall.com

3. अशुभ (Ashubh اشبه) मनहूस (Manhús منحوس)
4. विकृत (Vikrit وکرت) दोष युक्त (Dosh-yukt دوش یکت) ख़राब (Kharáb خراب)

بداخلاق (عف - ص)

BAD-AKHLÁQ बद अख़लाक़
1. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیه) अशिष्ट (Ashisht اششٹ) बद तमीज़ (Bad-tamíz بدتمیز)
2. दुःशील (Dush-shíl دش‌شیل) बेमुरव्वत (Be-murvvat بے مروت)

بد اطوار (عف - ص)

BAD-ATVÁR बद अत्वार
दुराचारी (Durácharí درا چاری) बद चलन (Bad-chalan بدچلن)

بد اعمال (عف- ص)

BAD-ÁMÁL बद आमाल
दुश्चरित्र (Dushcharittr دش چرتر) दुरात्मा (Durátma دراتما) बद करदार (Bad-kardár بدکردار)

بد امنی (عف - مث)

BAD-AMNI बद अमनी
1. अशांति (Ashánti اشانتی) गड़ बड़ (Garbar گڑ بڑ)
2. विप्लव (Vip lav وپلو) क्रांति (Kránti کرانتی) शोरिश (Shorish شورش)

بد انتظامی (عف - مث)

BAD-INTIZÁMI बद इन्तिज़ामी

भाग्य वान् (Bhaggya ván بھاگیہ‌وان) सुभागीन (Subhágín سوبھاگین) ख़ुश नसीब (Khush nasíb خوش نصیب)

بخشش (ف - مث)

BAKHSHISH बख़्शिश
1. पुरस्कार (Puras, kár پرس کار) पारितोषिक (Páritoshik پارتوشک)
2. दान (Dán دان) ख़ैरात (Khairát خیرات)
3. मोक्ष (Mok,chh موکچھ) मुक्ति (Mukti مکتی)
4. क्षमा (Chhama چھما) माफ़ी (Máfí معافی)

BUKHL बुख़्ल (ع - مذ) بخل
कृपणता (Kripanata کرپنتا) कदर्यता (Kadaryata کدریتا) कंजूसी (Kanjúsí کنجوسی)

BAKHÍL बख़ील (ع - مذ) بخیل
कृपण (Kripan کرپن) तद्धन (Tad, dhan تد دھن) व्यय कुंठ (Vyai-kunth ویے کنٹھ) बद्ध मुष्टि (Bad,dh-mushti بدھ مشٹی) कंजूस (Kanjús کنجوس)

BAD बद (ف - ص) بد
1. अभद्र (Abhad,dr ابھدر) नीच (Ních نیچ) रज़ील (Razíl رذیل)
2. दुष्ट (Dusht دشت) खल (Khal کھل) पाजी (Páji پاجی)

ebooksall.com

कुपथ्य भोजी (Kupath,thya bhoji کوپتھیہ بھوجی)
खानेपीने में परहेज़ न करने वाला बीमार (Kháne píne meṉ parhez na karne vála bímár کھانے پینے میں پرھیز نہ کرنے والا بیمار)

بد تر (ف - ص)
BAD-TAR बदतर
निकृष्ट (Nik,krisht نک کرشٹ)
बहुत बुरा (Bahut bura بہت برا)

بد تہذیب (عف - ص)
BAD-TAHZÍB बद तहज़ीब
1. अविनीत (Avinít اونیت) अशिष्ट (Ashisht اشِشٹ) असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) बद तमीज़ (Badtámíz بدتمیز)
2. उद्दंड (Ud,dand اددنڈ) अक्खड़ (Akh,khaṛ اکھڑ)

BAD-HÁL बद हाल (عف - ص) بد حال
दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha-grast دردشا گرست) दुर्गत (Durgat درگت) तबाह हाल (Tabáh-hál تباہ حال)

بد حواس (عف - ص)
BAD-HAVÁS बद हवास
उद्विग्न (Udvign اُدوگن) व्यस्थ (Vyasth ویستھ) आतुर (Atur آتر) परेशान (Preshán پریشان)

بدخصال (عف - ص)
BAD-KHISÁL बदख़िसाल
कदात्मा (Kadátmá کداتما) दुरात्मा

दुर्व्यवस्था (Durvyavastha درویوستھا)
कुप्रबंध (Kuprabandh کوپربندھ)
इन्तिज़ामी ख़राबी (Intizámi Kharábi انتظامی خرابی)

بد اندیش (ف - ص)
BAD-ANDESH बद अन्देश
अशुभ चिंतक (Ashubh-chintak اشبھ چنتک) अशुभेच्छु (Ashubhech,chú اشوبھیچ چھو) बुरा चाहने वाला (Bura cháhne vála برا چاھنے والا)

بد باطن (عف - ص)
BAD-BÁTIN बद बातिन
दुरात्मा (Durátma دراتما) दुष्टात्मा (Dushtátma دشٹاتما) नीचाशय (Nícháshai نیچاشے) कुटिल (Kutil کٹل) ख़बीस (Khabís خبیث)

بد بخت (ف - ص)
BAD-BAKHT बदबख़्त
1. हत दैव (Hat daiv ھت دیو) दुर्भागी (Durbhági دربھاگی) अभागा (Abhága ابھاگا) बद क़िस्मत (Bad-qismat بدقسمت)
2. विपद्ग्रस्त (Vipad-grast وپدگرست) मुसीबत ज़दा (Musíbat-zada مصیبت زدہ)

BAD-BU बदबू (ف - مث) بدبو
दुर्गंध (Durgandh درگندھ) कुवास (Kuvás کواس) सड़ांध (Saṛándh سڑاندھ)

بدپرهیز (ف - ص)
BAD-PARHEZ बदपरहेज़

ebooksall.com

(بیری) दुश्मन (Dushman دشمن)

بد دعا (عف - مث)

BAD-DUÁ बद दुआ

शाप (Sháp شاپ) श्राप (Shráp شراپ) अभिशाप (Abhi sháp ابھي شاپ) कोसना (Kosna کوسنا) .

BAD-DIL बद दिल (ف - ص) بد دل

1. उन्मन (Unman اُنمن) उदासीन (Udásín اداسین) शिथिल (Shithil شتھل) उकताया हुआ (Uktáya hua اُکتایا ھوا) बेज़ार (Bezár بیزار)
2. अनुत्साह (Anutsáh انت ساہ) बे हिम्मत (Be-himmat بے ھمت)

بد دماغ (ف - ص)

BAD-DIMÁGH बद दिमाग़

अहंकारी (Ahankári اھنکاری) घमंडी (Ghamandi گھمنڈی)

بد دیانت (عف - ص)

BAD-DIYÁNAT बद दियानत

विश्वास घातक (Vish, shwás ghátak وشواش گھاتک) विश्वास घाती (Vish,shwás-gaháti وشواش گھاتي) विश्वास भंजक (Vish, shwás bhanjak وشواش بھنجک) बेईमान (Be-ímán بےایمان) ख़ाइन (Kháin خائن)

BAD-ZÁT बदज़ात (عف - ص) بد ذات

1. कुलीन (Kulín کولین) ग़ैर शरीफ़ (Ghair sharíf غیر شریف)

(Durátmá دراتما) नीचाशय (Níchá̈shai نیچاشے) बद ख़सलत (Bad-hkaslat بدخصلت)

بدخلق (عف - ص)

BAD-KHULQ बद ख़ुल्क़

دیکھو 'بد اخلاق'

BAD-KHÚ बद ख़ू (ف - ص) بدخو

1. दुष्प्रकृति (Dush prakriti دش پر کرتي) दुःस्वभाव (Dus,swabháo دس سو بھاو) बद मिज़ाज (Bad-mizáj بد مزاج) .
2. दुःशील (Dush,shíl دش شیل) बे मुरव्वत (Be-muravvat بےمروت)

بدخوابی (ف - مث)

BAD-KHÁBI बद ख़्वाबी

1. उन्निद्रा (Un-niddra ان ندرا) अनिद्रा (Anid,dra اندرا) ठीक नींद न आना (Thík níṇd na ána تھیک نیند نہ آنا)
2. स्वप्नदोष (Swapn-dosh سوپن دوش) एहतिलाम (Ehtilám احتلام)

بدخواہ (ف - ص)

BAD-KHÁH बद ख़्वाह

1. अनर्थ कारी (Anarth kári انرتھ کاری) अहित चिंतक (Ahit chintak اھت چنتک) अशुभ चिंतक (Ashubh chintak اشبھ چنتک) दुष्ट चेता (Dusht cheta دشت چیتا)
2. शत्रु (Shattru شترو) वैरी (Bairi

ebooksall.com

दुरालापी (Durálápi درالاپی) दुर्वादी (Durvádi دروادی) कटु भाषी (Katu bháshi کٹوبھاشي) मुंह फट (Munh phat منھ پھٹ)

بدستور (عف - ص)

BADASTÚR बदस्तूर

यथ पूर्वक (Yathápúrvak یتھاپوروک) यथानुपूर्वक (Yathánupúrvak یتھانو پوروک) क्रमागत (Kramágat کرماگت) ज्यों का त्यों (Jyon ká tyon جیوں کا تیوں).

بدسرشت (ف - ص)

BAD-SARISHT बद सरिश्त

दुरात्मा (Durátma دراتما) नीचाशय (Nícháshai نیچاشے) दुष्प्रकृति (Dushprakriti دش پرکرتی) बदतीनत (Bad tínat بدطینت)

بدسگال (ف - ص)

BAD-SIGÁL बद सिगाल

अशुभ चिंतक (Ashubh-chintak اشبھ چنتک) अशुभेच्छुक (Ashubhech, chhuk اشوبھیچ چھک) बद ख़्वाह (Bad-khkáh بدخواه)

بدسلوکی (عف - مث)

BAD-SULÚKI बद सुलूकी

दुर्व्यवहार (Durvyavhár درویوهار) दुरुपचार (Durupchár دریچار) बुरा बरताव (Bura bartáo برا برتاؤ)

بد سیرت (عف - مذ)

BAD-SÍRAT बद सीरत

2. दुष्टात्मा (Dushtátma دشٹاتما) दुरात्मा (Durátma دراتما) दुष्प्रकृति (Dushprakriti دش پرکرتی) कमीना (Kamína کمینہ)

بد ذائقه (عف - ص)

BAD-ZÁIQA बद ज़ाइक़ा

दुःस्वाद (Dus,swád دس سواد) नीरस (Níras نی رس) बेमज़ा (Be maza بے مزه)

BADR बद्र बدر (ع - مذ)

पूर्ण चंद्र (Púrn chandr پورن چندر) पूर्णचंद्रमा (Púrn chandrama پورن چندرما) माहेकामिल (Máh-e-kámil ماه کامل)

BAD-RÁH बद राह (ف - ص) بد راه

कापथिक (Kápathik کاپتھک) कुमार्गी Kumárgi (کومارگي) कदाचारी (Kadáchári کداچاری) बद चलन (Bad chalan بد چلن)

BADRAQA बद्रक़ा (ع - مذ) بدرقه

1. पथप्रदर्शक (Path pradarshak پتھ پردرشک) राह नुमा (Ráh-numa راه نما)
2. अनुपान (Anupán انوپان) किसी दवा के साथ खाई जाने वाली दवा (Kisi dawa ke sáth kháí jáne váli dava کسی دوا کے ساتھ کھائي جانے والی دوا)

بدزبان (ف - ص)

BAD-ZABÁN बद ज़बान

ebooksall.com

दुरात्मा (Durátma دراتما) दुःस्वभाव (Dus,swabháo دس سبھاؤ) दुष्प्रकृति (Dush,prakriti دش پرکرتی) बद तीनत (Bad tínat بدطینت)

بد شکل (عف - ص)

BAD-SHAKL बद शक्ल

1. कुरूप (Kurúp کوروپ) बद सूरत (Bad-súrat بدصورت)
2. कदा कार (Kada kár کداکار) कुदृश्य (Kudrish,shya کودرشیہ) बदनुमा (Bad numa بدنما)

بد شگونی (ف - مث)

BAD-SHAGÚNI बद शगूनी

अपशकुन (Apshakun اپشکن) कुशकुन (Kushakun کوشکن) बदफ़ाली (Bad fáli بدفالی)

بد ظنی (عف - مث)

BAD-ZANI बद ज़नी

मिथ्या संदेह (Mith,thya Sandeh متھیا سندیہ) बुरी धारणा (Buri dhárana بری دھارنا) बद गुमानी (Bad-gumáni بدگمانی)

بد عہدی (عف - مث)

BAD-AHDI बद अहदी

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang پرتگیا بھنگ) वचन भंग (Vachan bhang وچن بھنگ) विश्वास घात (Vish,shwás ghát وشواس گھات) वादा ख़िलाफ़ी (Váda khiláfi وعدہ خلافی)

بد قماش (ف - ص)

BAD-QUMÁSH बद क़ुमाश

दुश्चरित्र (Dush.charittr دش چرتر) कुकर्मी (Kukarmi کوکرمی) बद चलन (Bad-chalan بدچلن)

BAD-KÁR बद कार (ف - ص) بد کار

1. दुष्कृति (Dush,kriti دش کرتي) दुराचारी (Duráchári دراچاري) दुर्वृत्त (Durvritt دروِرت) बद चलन (Bad-chalan بدچلن)
2. पापी (Pápi پاپی) गुनाहगार (Gunáhgár گناہ گار)

بد کردار (ف - ص)

BAD-KA(I)RDÁR बदक(कि)र्दार

دیکھو 'بدکار'

بد گمانی (ف - مث)

BAD-GUMÁNI बद गुमानी

دیکھو 'بدظنی'

بد گوی (ف - مث)

BAD-GOI बद गोई

1. निंदा (Ninda نندا) हजो (Hajo ھجو)
2. पिशुनता (Pishunata پشنتا) चुग़ली (Chughlí چغلی)

بد لگام (ف - ص)

BAD-LAGÁM बद लगाम

1. मुक्त कंठ (Mukt kanth مکت کنتھ) मुहँ फट (Munh phat منھ پھٹ)

ebooksall.com

(Nís, swád نس سواد) बद ज़ाइक़ा (Bad-záiqa بدذائقہ)

2. अस्वस्थ (As, swasth اس سوستھ) बेकैफ़ (Be-kaif بےکیف)

بدمست (ف - ص)

BAD-MAST बद मस्त

मदोन्मत्त (Madonmatt مدون مت) उन्मत्त (Unmatt ان مت) दुर्मद (Durmad درمد) नशे में चूर (Nashe men chúr نشے میں چور)

بدمعاش (عف - ص)

BAD-MA,ÁSH बद मआश

1. दुर्वृत्त (Durvritt درورت) बुरी कमाई खाने वाला (Buri kamái kháne vála بری کمائی کھانے والا)
2. दुश्चरित्र (Dush charittr دش چرتر) बदचलन (Bad chalan بدچلن)
3. लंपट (Lampat لمپٹ) शुहदा (Shuhda شہدا)

بدمعاملہ (عف - ص)

BAD-MUÁMALA बद मुआमला

1. दुर्व्यवहारक (Dur vyavhárak دُر ویوہارک) मामले का ख़राब (Muámale ka hkaráb معاملے کا خراب)
2. विश्वासघातक (Vish,shwás ghátak وشواس گھاتک) बददियानत (Bad-diyánat بددیانت)

بدن (ع - مذ)

BADAN बदन

1. देह (Deh دیہہ) शरीर (Sherír

2. दुर्वादी (Durvádi دروادی) गलिहर (Galihar گلیہر) बद ज़बान (Bad-zabán بدزبان)

BADLA बदला (ع مذ) بدلہ

1. प्रतिशोध (Prati shodh پرتی شودھ) प्रति कार (Prati kár پرتی کار) इवज (Evaz عوض)
2. प्रत्युपकार (Pratyupkár پرتیُپ کار) नेकी का बदला (Neki ka badla نیکی کا بدلہ)
3. प्रत्यपकार (Pratyap kár پرتیَپ کار) बुराई का बदला (Burái ka badla برائی کا بدلہ)

بدمزاج (عف - ص)

BAD-MIZÁJ बद मिज़ाज

दुःस्वभाव (Dus, swabháo دس سوبھاو) क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma کردھاتما) गुस्सैल (Ghussail غصیل) चिड़ चिड़ा (Chiṛ chiṛa چڑچڑا)

بدمزگی (ف - مث)

BAD-MAZAGI बद मज़गी

1. रोग (Rog روگ) बीमारी (Bímári بیماری)
2. वैमनस्य (Vaimanas,sya ویمنسیہ) रंजिश (Ranjish رنجش)
3. नीरसता (Nírasata نیرستا) फीकापन (Phíká pan پھیکاپن)

BAD-MAZA बद मज़ा بدمزہ (ف - ص)

1. नीरस (Níras نیرس) निःस्वाद

ebooksall.com

(شریر) वपु (Vapu وپو) काय (Kái کاے) जिस्म (Jism جسم)

2. भग (Bhag بھگ) योनि (Yoni یونی) फ़र्ज (Farj فرج)

BAD-NÁM बद नाम (ف - ص) بدنام
निंदित (Nindit نندت) दुष्कीर्त (Dushkírt دش کیرت) कुख्यात (Kukh,khyát کُکھ کھیات) रुस्वा (Rus,va رسوا)

(عف - مث) بدنظمی

BAD-NAZMI बद नज़्मी
दुर्व्यवस्था (Dur,vyavastha درویوستھا) दुष्प्रबंध (Dush,prabandh دش پربندھ) कुप्रबंध (Kup-prabandh کپ پربندھ) बद इन्तिज़ामी (Bad-intizámi بد انتظامی)

BAD-NAFS बद नफ़्स (عف - ص) بدنفس
1. दुष्टात्मा (Dushtátmá دشٹاتما) ख़बीस (Khabís خبیث)
2. व्यभिचारी (Vyabhi chári ویبھی چاری) ज़ानी (Záni زانی)

BAD-NUMA बद नुमा (ف - ص) بدنما
1. कुदृश्य (Kudrish,shya کودرشیہ) भद्दा (Bhadda بھدا)
2. कुरूप (Kurúp کوروپ) बद सूरत (Bad-súrat بدصورت)

(عف - ص) بدنیت

BAD-NIYAT बद नीयत
1. नीचाशय (Nícháshai نیچاشے) बद तीनत (Bad-tínat بدطینت)
2. लोभी (Lobhi لوبھی) नदीदा (Nadída ندیدہ)

(عف - مث) بدهضمی

BAD-HAZMI बद हज़मी
अजीर्ण (Ajírn اجیرن) अपच (Apach اپچ) हाज़िमे की ख़राबी (Házime ki kharábi هاضمے کی خرابی)

(عف - ص) بدهئیات

BAD-HAI,AT बद हैअत
कुरूप (Kurúp کوروپ) बद शक्ल (Bad-shakl بدشکل)

BADI बदी (ف - مث) بدی
1. अनिष्ट (Anisht انشٹ) ख़राबी (Kharábi خرابی)
2. अमंगल (Amangal امنگل) नुहूसत (Nuhúsat نحوست)
3. पिशुनता (Pishunata پشونتا) चुग़ली (Chughli چغلی)
4. निंदा (Ninda نندا) हजो (Hajo هجو)

BADI,A बदीअ (ع - ص) بدیع
1. अद्भुत (Ad,bhut ادبھت) विचित्र (Vichittr وچتر) अजीबो ग़रीब (Ajíb o gharíb عجیب و غریب)
2. नूतन (Nútan نوتن) नवीन (Navín نوین) नया (Naya نیا)
3. अनुपम (Anupam انوپم) बे मिस्ल (Bemisl بےمثل)

BADÍH बदीह (ع - ص) بدیہ
1. स्पष्ट (Ispash,t اسپشٹ) प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) साफ़ (Sáf صاف)

ebooksall.com

(Alind الند) ग़ुलाम गर्दिश (Ghulám-gardish غلام گردش) ओसारा (Osára اوسارا)

براز (ع - مذ)
BIRÁZ बिराज़
विष्ठा (Vishtha وشٹھا) मल (Mal مل) गू (Gú گو)

براق (ع - ص)
BAR,RÁQ बर्राक़
1. शुभ्र (Shubh,bhr شبھ‘بھر) उज्ज्वल (Uj,jwal اُج‘جول) सफ़ेद (Safed سفید)
2. दीप्तिमान (Díptimán دیپتی‌مان) चमक दार (Chamak dár چمک‌دار)

برانگیخته (ف - ص)
BARANGEKHTA बरंगेख़्ता
1. उत्तेजित (Ut,tejit اُت‌تےجت) प्रेरित (Prerit پریرت)
2. क्रुद्ध (Krud,dh کرُد‘دھ) कुपित (Kupit کپت)

براهین (ع - مذ)
BARÁHÍN बराहीन
برهان کی جمع دیکھو 'برهان'

برائت (ع - مث)
BARÁ,AT बराअत
बचाव (Bacháo بچاو) सफ़ाई (Safái صفائی)

برائے (ف - حرف)
BARÁE बराए
निमित्त (Nimit,t نمت‘ت) लिए (Lie لیے)

برباد (ف - ص)
BAR,BÁD बर् बाद
उजाड़ (Ujár اجاڑ) ध्वस्त (Dhwast دھوست) वीरान (Virán ویران)

بربط (ف - مذ)
RARBAT बरबत
एक बाजा (Ek bája ایک باجہ)

2. आशु (Áshu آشو) तुरंत (Turant ترنت) फ़ौरन (Fauran فوراً)

بدیه گو (عف - ص)
BADÍH-GO बदीह गो
1. उपस्थित वक्ता (Upasthit vakta اوپستھت‌وکتا) बरजस्तागो (Barjasta go برجسته‌گو)
2. आशु कवि (Áshu-kavi آشوکوی) उपस्थित कवि (Upasthit-kavi اپستھت‌کوی) शीघ्र कवि (Shíghr-kavi شیگھر کوی) बरजस्तागो शाइर (Barjastago sháir برجسته گو شاعر)

بذل (ع - مذ)
BAZL बज़्ल
दान (Dán دان) दातव्य (Dátav,vya داتویه) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

بذله (ع - مذ)
BAZLA बज़्ला
मनोरंजन (Manoranjan منورنجن) ज़िराफ़त (Zirâfat ظرافت)

بذله‌سنج (عف - ص)
BAZLA-SANJ बज़्ला संज
मनोरंजक (Manoranjak منورنجک) चुटकुले बाज़ (Chut kule báz چٹکلےباز)

برآمد (ف - مث)
BARÁMAD बरामद
निर्यात (Niryát نریات) निष्क्राम्य (Nishkrámya نِش‌کرامیه) एक्स पोर्ट (Export ایکسپورٹ)

برآمده (ف مذ)
BARÁMADA बरामदा
मत्तालंब (Mattálamb متالمب) अंतरा वेदी (Antara vedi انترا‌ویدی) अलिंद

ebooksall.com

برپا (ف ۔ ص)
BARPA बर पा
उपस्थित (Upas,thit اپس تھت) क़ायम (Qáim قائم)

برتر (ف ۔ ص)
BARTAR बरतर
उत्तम (Uttam اتّم) श्रेष्ठ (Shresh,th شریش تھ) बढ़ कर (Baṛh kar بڑھ کر)

برج (ع ۔ مذ)
BURJ बुर्ज
1. राशि (Ráshi راشی)
2. गुंबज (Gumbaj گمبج) (And انڈ)

برجسته (ف ۔ ص)
BARJASTA बरजस्ता
तुरंत (Turant ترنت) फ़ौरन (Faunran فوراً)

برجسته گو (ف ۔ مذ)
BARJASTA-GO बरजस्ता गो
1. प्रत्युत्पन्न मति (Pratyutpann mati پرتیت پن متی) हाज़िर जवाब (Házir javáb حاضر جواب)
2. आशु कवि (Áshu kavi آشوکوی) उपस्थित कवि (Upesthit kaví اپستھت کوی) बदीह गो (Badíh go بدیہ گو)

برحق (عف ۔ ص)
BAR, HAQ बर हक़
यथार्थ (Yathárth یتھارتھ) सत्य (Sattya ستیہ) ठीक (Thík ٹھیک)

برخاست (ف ۔ ص)
BAR-KHÁST बर ख़ास्त
1. समाप्त (Samápt سماپت) ख़त्म (Khatm ختم)
2. पदच्युत (Padach,chyut پد چ چیت) मौक़ूफ़ (Mauqúf موقوف)

برخلاف (عف ۔ ص)
BAR-KHILÁF बर ख़िलाफ़
प्रत्युत (Pratyut پرتیت) विपरीत (Viparít وپریت) उलटा (Ulta الٹا)

برخوردار (ف ۔ مذ)
BAR-KHURDÁR बर ख़ुर दार
1. बेटा (Beta بیٹا) पुत्र (Puttr پت تر)
2. बेटी (Betí بیٹی) पुत्री (Puttrí پتری)

برداشت (ف ۔ مث)
BAR,DÁSHT बर् दाश्त
सहिष्णुता (Sahish,nuta سہشنوتا) सहन शीलता (Sahan shílata سہن شیلتا) सब्र (Sab,r صبر)

برداشته خاطر (عف ۔ ص)
BARDÁSHTA-KHÁTIR
बर् दाश्ता ख़ातिर
खिन्नमना (Khin, n-mana کھن نا) उदास (Udás اداس) उचाट (Uchát اچاٹ) जिस का दिल किसी काम में न लगे (Jis ká dil kisi kám men na lage جس کا دل کسی کام میں نہ لگے)

برده (ع ۔ مذ)
BARDA बर दा
दास (Dás داس) चाकर (Chákar چاکر) ग़ुलाम (Ghulám غلام)

برده فروش (عف ۔ مذ)
BAR,DA-FAROSH बर दा फ़रोश
लौंडी ग़ुलाम बेचने वाला (Laundí ghulám bechne vála لونڈی غلام بیچنے والا)

J. & K. ... SRINAGAR ... LIBRARY (2690)

ebooksall.com

(Virud, dh وِرُد‘دھ) बर ख़िलाफ़
(Barkhiláf برخلاف)

BAR,F बर्फ़ (ف - ذ ث) برف
प्रालेय (Práleya پرالیہ) हिम (Him
ھم) तुषार (Tushár توشار)

BARFÁB बरफ़ाब (ف - مذ) برفاب
बर्फ़ का पानी (Barf, ká pání برف کا
پانی) ठंडा पानी (Thanda pání
تھنڈا پانی)

BAR,Q बर्क़ (ع - مث) برق
विद्युत् (Vid, dyut وِدیُت) सौदामनी
(Saudámaní سودامنی) तड़ित (Taṛit
تڑت) चपला (Chapala چپلا) बिजली
(Bijli بجلی)

BURQA बुरक़ा (ع - مذ) برقع
प्रच्छादन (Prach,chhádan پرچھادن)
आवरण वस्त्र (Ávaran vastr آورن
وس‌تر)

BARKAT बरकत (ع - مث) برکت
विभूति (Vibhúti وبھوتی) वृद्धि
(Vriddhi وردھی) बढ़ोतरी (Baṛhotari
بڑھوتری)

BARG बर्ग (ف - مذ) برگ
पत्र (Pattr پت‌تر) पर्ण (Parn پرن)
दल (Dal دل) पत्ता (Patta پتہ)

(ف - ص) برگزیدہ

BAR-GUZÍDA बर गुज़ीदा
सदात्मा (Sadátma سداتما) महात्मा
(Mahátma مہاتما) शुद्धात्मा (Shudh,-
dhátma شدھاتما) ख़ुदा रसीदा
(Khúdá rasída خدا رسیدہ)

BAR ZABÁN बर ज़बान (ف - ص) بر زبان
कंठस्थ (Kanthasth کن‘تھس‘تھ)
मुखाग्र (Mukhág,gr مکھاگر) ज़बानी
याद (Zabání yád زبانی یاد)

BAR,ZAN बर ज़न (ف - مذ) برزن
गली (Galí گلی) कूचा (Kúcha
کوچہ) वीथी (Víthi ویتھی)

(ف - مث) برِش

BUR (R) ISH बु (र) रिश
1. काट (Kát کاٹ) धार (Dhár دھار)
2. तीक्ष्णता (Thíkch,nata تیک‘
چھنتا) तिग्मता (Tigmata تگمتا)

BIRISHTA बिरिश्ता (ف - ص) برشتہ
भृष्ट (Bhrisht بھرشٹ) भुना हुआ
(Bhuna huá بھنا ھوا)

(ف - مذ) برشکال

BARSH,KÁL बर्श काल
वर्षा ऋतु (Vershá ritu ورشارتو)
पावट् (Pávat پاوٹ) बरसात (Barsát
برسات)

BARAS बरस (ع - مذ) برص
श्वेतकुष्ठ (Shet kush,th شیت کشٹھ)
सफ़ेद कोढ़ (Safed koṛh سفید کوڑھ)

(عف - ص) بر طرف

BAR-TARAF बर तरफ़
पदच्युत (Padach,chyut پدچ‘چیت)
बर ख़ास्त (Barkhást برخاست)

(عف - ص) برعکس

BAR-AK,S बर अक्स
प्रत्युत (Pratyut پرتیت) विरुद्ध

ebooksall.com

بر نج (ف - مذ)
BIRANJ बिरंज
1. पित्तल (Pittal پتل) पीतल (Pítal پیتل)
2. पीतल, तांबा और जस्ता मिली हुई धातु (Pítal tánba aur jasta milí huí dhátu پیتل تانبا اور جستہ مای ہوئی دھاتو) फूल (Phúl پھول) कांसा (Kánsa کانسہ)
3. तंडुल (Tandul تندل) चावल (Chával چاول)

بروت (ف - مذ)
BURÚT बुरूत
मूंछ (Múnchh مونچھ)

برودت (ع - مث)
BURÚ,DAT बुरूदत
शीतलता (Shítalata شیتلتا) शीतता (Shítata شیتتا) शीत (Shít شیت) ठंडक (Thandak تھنڈک)

بروقت (عف - ص)
BAR-VAQ,T बर वक़्त
دیکھو 'برمحل'

برومند (ف - مذ)
BAROMAND बरो मन्द
फल खाने वाला (Phal kháne vála پھل کھانے والا) लाभ उठाने वाला (Lábh utháne vá'la لابھ اتھانے والا)

بروں (ف - ص)
BURÚN बुरूं
دیکھو 'بیروں'

برہ (ف - مذ)
BAR(R)A बरा (बर्रा)
1. बकरी का बच्चा (Bakri ka bachcha بکری کا بچہ)

برگشتہ (ف - ص)
BAR,GASH,TA बर गश्ता
विमुख (Vimukh ومکھ) विपरीत (Viparít وپریت)

برگشتہ بخت (ف - ص)
BAR GASHTA-BAKHT बरगश्ता बख़्त
दुर्भाग्य शाली (Durbhágya shálí دربھاگیہ شالی) बद क़िस्मत (Bad-qismat بدقسمت) अभागा (Abhága ابھاگا)

برگشتہ طالع (عف - ص)
BAR-GASHTA-TÁLE बर गश्ता ताले
دیکھو 'برگشتہ بخت'

برمحل (عف - ص)
BAR-MAHAL बर महल
1. ठीक समय पर (Thík samai-par تھیک سمے پر)
2. समय के अनुकूल (Samai ke anukúl سمے کے انوکول)
3. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)

برملا (عف - ص)
BAR-MALÁ बरमला
प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) खुले ख़ज़ाने (Khule khazáne کھلےخزانے) मुंहपर (Munh par منہپر) सामने (Sámne سامنے)

برمہ (ف - مذ)
BAR,MA बर्मा
भेदीसार (Bhedisár بھیدی سار) लकड़ी में सूराख़ करने का यंत्र (Lakrí men súrákh karne ka yantr لکڑی میں سوراخ کرنے کا ینتر) बरमा (Barmá برما)

ebooksall.com

بری الذمه (ع - ص)
BARI-UZ,ZIM,MA बरी उज़् ज़िम्मा
भार मुक्त (Bhármukt بھارمکت) जिस पर से ज़िम्मेदारी हट जाय (Jis par se zimmedári hat jái جس پر سے ذمہداري هٹ جائے)

BIRYÁN बिर्यां (ف - ص) بریاں
भृष्ट (Bhrisht بھرشت) भुना हुआ (Bhuna hua بهنا هوا)

BARÍYAT बरीयत (ع - مث) بریت
1. मुक्ति (Mukti مکتي) छुटकारा (Chhut kára چھٹکارا) ख़लासी (Khalási خلاصي)
2. क्षमा (Chhama چھما) माफ़ी (Máfi معافي)

BUZ बुज़ (ف - مث) بز
1. अज (Aj اج) बकरा (Bakra بکرا)
2. अजा (Aja اجا) बकरी (Bakri بکری)

BAZ,ZÁZ बज़्ज़ाज़ (ع - مذ) بزاز
वस्त्र बणिक (Vastr banik وستر بنک) बजाज (Bajáj بجاج)

BU,ZUR,G बुज़ुर्ग (ف - ص) بزرگ
1. प्रतिष्ठत (Pratish,thit پرتشٹهت) सम्मानित (Summánit سم مانت)
2. वृद्ध (Vrid,dh ورد‌ھ) बूढ़ा (búrha بوڑها)
3. पूर्वज (Púr,vaj پور وج) पुरखे (Purkhe پرکھے)

BAZ,M बज़्म (ف - مث) بزم
1. परिषद् (Prishad پری شد) सभा

2. भेड़ का बच्चा (Bher ka bachcha بهیڑ کا بچه)
3. मेष राशि (Mesh rashi میش راشی) बुर्ज हमल (Burj Hamal برج حمل)

BUR,HÁN बुर्हान (ع - مث) برهان
युक्ति (Yukti یکتی) ऊहा (Ooha اوها) तर्क (Tark ترک) दलील (Dalíl دليل)

BAR-HAM बरहम (ف - ص) برهم
1. अस्त व्यस्त (Ast vyast است ویست) तितर बितर (Titar bitar تتر بتر)
2. क्रुद्ध (Krudh,dh کرد‌ھ) कुपित (Kúpit کوپت) नाराज़ (Náráz ناراض)

برهمن (ف - مذ)
BAR,HAMAN (BIRAH,MAN)
बरहमन (बिरहमन)
ब्राह्मण (Bráhman براهمن)

برهنه (ف - ص)
BA,RAH,NA (BAR,HANA) बरहना (बरहना)
1. नग्न (Nagn نگن) दिगंबर (Digam bar دگمبر) नंगा (Nanga ننگا)
2. अनावृत (Anávrit اناورت) अनाच्छादित (Anách.chhádit اناچ.چهادت) खुला हुआ (Khula hua کهلاهوا)

BARÍ बरी (ع - ص) بری
मुक्त (Mukt مکت) रहा (Raha رها)

ebooksall.com

BUS,TAN बुस्तान (ف - مذ) بستان
उद्यान (Ud,dyán اد دیان) वाटिका (Vátiká واٹکا) बाग़ (Bágh باغ)

BISTAR बिस्तर (ف - مذ) بستر
शय्या (Shaiya شیا) बिछौना (Bichhauná بچھونا) दरी, तकिया आदि (Dari, takiya, ádi دری تکیه آدي)

BASTA बस्ता (ف - ص) بسته
1. बद्ध (Baddh بدھ) बंधा हुआ (Bandha huá بندھا ھوا)
2. श्यानित (Shyánit شیانت) जमा हुआ (jama huá جماھوا) (مذ)
3. स्यून (Syún سیون) थैला (Thaila تھیلا)

BASAR बसर (ف - مث) بسر
निर्वाह (Nirváh نرواہ) गुज़र (Guzar گزر)

BAST बस्त (ع -مذ) بسط
विस्तार (Vistár وستار) फैलाव (Phailáo پھیلاو)

BIS,MIL बिस्मिल (ع - ص) بسمل
आहत (Áhat آھت) क्षत (Chhat چھت) घायल (Gháyal گھایل)

BASÍT बसीत (ع - ص) بسیط
1. विस्तृत (Vistrit وس‌ترت) फैला हुआ (Phaila huá پھیلا ھوا)
2. निष्केवल (Nishkeval نس‌کیول) ख़ालिस (Khális خالص)

بشارت (ع - مث)
BUSHÁRAT बुशारत

(Sabhá سبھا) मजलिस (Majlis مجلس)
2. गोष्ठी (Gosh,thí گوش تھي) मंडली (Mandalí منڈلي) सुहबत (Suhbat صحبت)

BAS बस (ف -ص) بس
1. पर्याप्त (Paryápt پریاپت) काफ़ी (Káfí کافي)
2. समाप्त (Samápt سماپت) ख़तम (Khatm ختم)
3. इति (Iti اتی) फ़क़त (Faqat فقط)

بساوقات (ع - مذ)
BASÁ-AUQÁT बसा औक़ात
बहुधा (Bahudhá بہودھا) प्रायः (práyah پرایه) अकसर (Aksar اکثر)

BISÁT बिसात (ع - مث) بساط
1. बिछौना (Bichhauna بچھونا) बिस्तर (Bistar بستر)
2. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیه) शक्ति (Shakti شکتی)
3. शतरंज खेलने का तख़्ता (Shatranj khelne ka takhta شطرنج کھیلنے کا تختہ)

BASÁLAT बसालत (ع - مث) بسالت
शूरता (Shúrata شورتا) बहादुरी (Bahá-duri بہادري)

بسان (ف - حرف تشبیه)
BASÁN बसान
समान (Samán سمان) तुल्य (Til,lya تلیه) मानिंद (Mánind مانند)

ebooksall.com

1- दृष्टि (Drishti درشٹی) नज़र (Nazar نظر)
2. आंख (Áṉkh آنکھ) चक्षु (Chak, chhu چک چھو)

BASAL बसल (ع - مذ) بصل
पलांडु (Palándu پلانڈو) पियाज़ (Piyáz پیاز)

(ع - مث) بضاعت
BIZÁAT बिज़ाअत
1. संपत्ति (Sampatti سم پتّي) पूंजी (Púṉji پونجی)
2. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابلیت)

BAT बत (ع - مث) بط
हंस (Hans هنس) बतख़ (Batakh بطخ)

BAT,TÁL बत्ताल (ع - ص) بطال
1. मिथ्या वादी (Mith,thya vádi متھ تھیا وادی) झूठा (Jhútha جھوتھا
2. निकम्मा (Nikam,ma نکما) लंपट (Lampat لمپٹ)

BUT,LÁN बुत्लान (ع - مذ) بطلان
खंडन (Khandan کھنڈن) झुठलाना (Jhuthlána جھٹلانا)

BAT,N बत्न (ع - مذ) بطن
1. उदर (Udar ادر) जठर (Jathar جٹھر) पेट (Pet پیٹ)
2. योनि (Yoni یوني) भग (Bhag بھگ)

1. शुभसमाचार (Shubh samáchár شبھ سماچار) शुभ सूचना (Shubh súchana شبھ سوچنا) ख़ुशख़बरी (Khush-khabari خوش خبری)
2. दैव वाणी (Daiv váni دیووانی) आकाश वाणी (Ákásh váni آکاش وانی) इल्हाम (Il,hám الہام)

(ع - ص) بشاش
BASH,SHÁSH बश्शाश
हर्षित (Harshit هرشت) आनंदित (Ánandit آنندت) प्रसन्न (Prasan,n پرسن٘ن) ख़ुश (Khush خوش)

BASHAR बशर (ع - مذ) بشر
मानव (Mánav مانو) मनुष्य (Manush,shya منش شیہ) आदमी (Ádamí آدمی)

(ع - مث) بشریت
BASHARÍ,YAT बशरीयत
मानवता (Manavata مانوتا) मनुष्यता (Manush,shyata منش شیہتا) आदमी पन (Ádamí pan آدمي پن)

BASHÍR बशीर (ع - مذ) بشیر
शुभ सूचक (Shubh súchak شبھ سوچک) शुभ समाचार सुनाने वाला (Shubh samáchár sunáne vála شبھ سماچار سنانے والا)

BASÁRAT बसारत (ع - مث) بصارت
दृष्टि (Drishti درشٹی) दीठ (Díth دیٹھ) नज़र (Nazar نظر)

BASAR बसर (ع - مث) بصر

ebooksall.com

BUGHCHA बुग़्चा (ف - مذ) بغچه पोटली (Potali پوتلي) गठरी (Gathri گتھری)

BUGHZ बुग़्ज़ (ع - مذ) بغض द्वेष (Dwesh دویش) शत्रुता (Shat,truta شت تروتا) वैर (Bair بیر)

BAGHAL बग़ल (ف - مث) بغل
1. पार्श्व (Parshwa پارشو) पहलू (Pahlú پہلو)
2. कच्छ (Kakchh ککچھ) कांख (Kánkh کانکھ)
3. क्रोड (Krod کروڈ) गोद (God گود)

BAGHAIR बग़ैर (عف - ص) بغیر बिना (Bina بنا) विहीन (Vihín وهين) बिला (Bila بلا)

BAQÁ बक़ा (ع - مث) بقا
1. अस्तित्व (Astit,twa اس تت تو) हस्ती (Hastí هستی)
2. दृढ़ता (Driṛhta درڑهتا) स्थिरता (Isthirata استهرتا) पायदारी (Páidári پائداري)
3. अनश्वरता (Anash,shwarata انش شورتا) नित्यता (Nittyata نتیتا) दवाम (Davám دوام)

BAQ.QÁL बक़्क़ाल (ع - مذ) بقال वणिक (Vanik ونک) बनिया (Baniya بنیا) आटा दाल बेचने वाला Átá dál bechne válá (آٹا دال بیچنے والا)

BAQAR बक़र (ع - مذ) بقر गो (Go گو) धेनु (Dhenu دهینو) गाए (Gáe گاے)

BATI बती (ع - ص) بطی मंद (Mand مند) धीमा (Dhíma دهیما)

بطیخ (ع - مذ)

BIT,TÍKH बित् तीख़
1. ख़रबूज़ा (Kharbúza خربوزه)
2, तरबूज़ (Tarbúz تربوز)

BE,SAT बेसत (ع - مث) بعثت अवतरण (Autaran اوترن) अवतार लेना (Autár lena اوتار لینا)

BÁD बाद (ع - اسم ظرف) بعد पश्चात (Pashchát پشچات) उपरांत (Uparánt اپرانت) अनंतर (Anantar انن تر) पीछे (Píchhe پیچھے)

BOD बोद (ع - مذ) بعد अंतर (Antar انتر) फ़ासिला (Fásilá فاصله)

BÁZ बाज़ (ع - ص) بعض
1. कतिपय (Katipai کتی پے) कुछ (Kuchh کچھ) थोड़े (Thoṛe تهوڑے)
2. विभिन्न (Vibhinn وی بهن ن) विशेष (Vishesh وشیش)

BA,ÍD बईद (ع - ص) بعید दूर (Dúr دور) परे (Pare پرے)

BAGHÁVAT बग़ावत (ع - مث) بغاوت विद्रोह (Vid,droh ود دروه) राज द्रोह (Ráj droh راج دروه) शोरिश (Shorish شورش)

ebooksall.com

BAL,KE बल्कि (عف - حرف) بلکه
वरंच (Varanch ورنچ) अपितु (Apitu اپی تو) वरन् (Varan ورن)

BALAND बलन्द (ف - ص) بلند
उच्च (Uch,ch اچ‘چ) उत्तुंग (Ut,tung اتتنگ) ऊंचा (Úncha اونچا)

بلند اقبال (عف - ص)
BALAND-IQBÁL बलन्द इक़बाल
प्रतापी (Pratápi پرتاپی) तेजस्वी (Tejas,swí تےجس‘سوي) इक़बालमंद (Iqbál mand اقبال مند)

بلند حوصله (عف - ص)
BALAND-HAUSALA बलन्द हौसला
उच्चोत्साह (Uch,chotsáh اچ‘چوتساه) बड़े हौसले वाला (Bare hausale vála بڑے حوصلے والا)

بلند نظر (عف - ص)
BALAN,D-NAZAR बलन्द नज़र
उच्चदर्शी (Uch,ch,darshi اچ‘چ‌درشي) उदार चित्त (Udár chit,t اداچت) आली ज़र्फ़ (Áli zarf عالي ظرف)

BIL,LÚR बिल्लूर (ع - مذ) بلو ر
स्फटिक मणि (Isphatik mani اس پھٹک مني) सूर्य कांत मणि (Súrya kánt mani سوريه کانت مني)

BULÚGH बुलूग़ (ع - مذ) بلو غ
युवावस्था (Yuvá,vastha يواوستها) जवानी (Javání جواني)

BAQÍ,YÁ बक़ीया (ع -ص) بقيه
अवशेष (Aoshesh اوشيش) बचा खुचा (Bachá khuchá بچا کھچا)

BAKÁRAT बकारत (ع - مث) بکارت
अक्षत योनिता (Ak,chhat yonita اک چھت یونتا) कुंआरापन (Kunárá pan کنوارا پن)

BAK,TAR बक्तर (ف - مذ) بکتر
कवच (Ka,vach ک‘وچ) अंग त्राण (Angat,tarán انگت تران)

BALÁ बला (ع - مث) بلا
1. विपत्ति (Vipat,ti وپ تی) आपत्ति (Ápat,ti آپت تي) मुसीबत (Musíbat مصيبت)
2. भूत प्रेत (Bhút-pret بھوت پريت) प्रेत बाधा (Pret bádha پریت بادھا) आसेब (Áseb آسیب)

BALÁDAT बलादत (ع - مث) بلا د ت
1. मूढ़ता (Múṛhata موڑهتا) मूर्खता (Múrkhata مورکهتا)
2. मंदप्रतिभा (Mandap,pratibha مندپ پرتي بها) कुंद ज़हनी (Kund zahní کند ذهني)

BALÁDUR बलादुर (ف - مذ) بلا د ر
भिलावां (Bhilávān بهلاواں)

BAL,DA बल्दा (ع - مذ) بلده
नगर (Nagar نگر) शहर (Shahr شهر)

BAL,GHAM बल्ग़म (ع - مذ) بلغم
श्लेष्मा (Shleshma شلیش ما) कफ़ (Kaf کف)

ebooksall.com

بلوه (ع - مذ)
BAL,VÁ बल्वा
1. शांति भंग (Shánti bhang شانتي بهنگ) लड़ाई (Laṛái لڑائی) फ़साद (Fasád فساد)
2. विद्रोह (Vid,droh ود،دروه) ग़दर (Ghadar غدر) बग़ावत (Baghávat بغاوت)

بليات (ع - مث)
BALÍYÁT बलीयात
दैवी आपत्तियां (Daivi ápat,tiyán دیوی آپت تیاں) भूत प्रेत (Bhút pret بهوت پریت) बलाएँ (Baláen بلائیں)

بنا (ع - مث)
BINÁ बिना
1. आधार (Ádhár آدهار) मूल (Múl مول) नीव (Nív نیو)
2. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu هیتو) सबब (Sabab سبب)

بنات النعش (ع مث)
BANÁTUN,NÁSH बना तुन् नाश
सप्तर्षि मंडल (Saptarshi mandal سپترشی منڈل)
उत्तर दिशा के सात तारे जो ध्रुव के चारों ओर घूमते दिखाई पड़ते हैं (Uttar disha ke sát táre jo dhurv ke cháron or ghúmte dikhái paṛte hen اتر دشا کے سات تارے جو دهرو کے چاروں اور گهومتے دکهائی پڑتے هیں)

بناگوش (ف - مث)
BUNÁ GOSH बुनागोश
कानकी लौ (Kán ki lau کان کي لو)

بندر (ف - مذ)
BAN,DAR बन्दर
समुद्र तट (Samudr tat سمدر،تت)
साहिल (Sáhil ساحل)

بندرگاه (ف - مذ)
BANDAR-GÁH बन्दर गाह
समुद्र तट (Samudr tat سمدرتت)
साहिल (Sáhil ساحل)

بندش (ف - مث)
BAN,DISH बन्दिश
1. निरोध (Nirodh نرودھ) अवरोध (Aurodh اورودھ) रोक (Rok روک)
2. निषेध (Nishedh نشیدھ) मनाही (Manáhí مناهي)
3. बंधन (Bandhan بندھن) गांठ (Ghánth گانٹھ)

بندوبست (ف - مذ)
BANDOBAST बन्दोबस्त
प्रबंध (Prabandh پربندھ) व्यवस्था (Vyavastha ویوستها) विधान (Vidhán ودهان) इंतिज़ाम (Intizám انتظام)

بندوق (ف - مث)
BANDÚQ बन्दूक़
शतघ्नी (Shataghni شتگهني) तुपक (Tupak تپک)

بنده (ف - مذ)
BAN,DA बन्दा
1. दास (Dás داس) सेवक (Sevak سیوک) ग़ुलाम (Ghulám غلام)
2. उपासक (Upásak اپاسک) आराधक (Árádhak آرادهک) भक्त (Bhakt بهکت)
3. अधीन (Adhín ادهین) परतंत्र (Partantr پرتن تر) बसमें (Bas men بس میں)

بندی (ف - مذ)
BANDI बन्दी
बंदी (Bandi بندی) क़ैदी (Qaidi قیدي)

ebooksall.com

بوریا (ف - مذ)
BORIYÁ बोरिया
कट (Kat کٹ) चटाई (Chatái چٹائی)

بوزنہ (ف - مذ)
BÚZ,NA बूज़्ना
कपि (Kapi کپی) मर्कट (Markat مرکٹ) कीश (Kísh کیش) शाखामृग (Shákhámrig شاکھا مرگ) वलीमुख (Valímukh ولی مکھ) वानर (Vánar وانر) बंदर (Bandar بندر)

بوستان (ف - مذ)
BOSTÁN बोस्तान
उपवन (Upvan اپون) आराम (Árám آرام) उद्यान (Ud,dyán اد‘دیان) वाटिका (Vátika واٹکا) बाग़ (Bágh باغ)

بوس و کنار (ف - مذ)
BOS-O-KANÁR बोसोकनार
आलिंगन और मुख चुंबन (Álingan aur mukh chumban آلنگن اورمکھ چمبن) चूमाचाटी (Chúma chátí چوماچاٹی)

بوسہ (ف - مذ)
BOSA बोसा
चुंबन (Chumban چمبن) चूमा (Chúma چوما)

بوسیدگی (ف - مث)
BOSÍDAGÍ बोसीदगी
जीर्णता (Jírnata جیرنتا) पुराना पन (Purána pan پرانا پن)

بوسیدہ (ف - ص)
BOSÍDA बोसीदा
जीर्ण (Jír,n جیر‘ن) पुराना (Purána پرانا) सड़ा गला (Saṛa gala سڑا گلا)

بوقلموں (ف - ص)
BÚ,QALA,MÚN बूक़लमूं
1. चित्रविचित्र (Chittr vichittr چتر وچتر) रंगबिरंगी (Rangbirangi رنگ برنگی)

بندی خانہ (ف - مذ)
BANDI-KHÁNA बन्दी ख़ाना
कारागार (Kárágár کاراگار) क़ैद ख़ाना (Qaid khána قید خانہ)

بنیاد (ف - مث)
BUN,YÁD बुन्याद
1. आधार (Ádhár آدھار) मूल (Múl مول) असल (Asl اصل)
2. नीव (nív نیو) जड़ (Jaṛ جڑ)

بو (ف - مث)
BÚ बू
1. गंध (Gandh گندھ) महक (Mahak مہک)
2. भनक (Bhanak بھنک) भेद (Bhed بھید)
3. चिह्न (Chin'nh چنھ) निशान (Nishán نشان)

بواسیر (ع - مث)
BAVÁSÍR बवासीर
अर्श (Arsh ارش) बवासीर रोग (Bavásír rog بواسیر روگ)

بوالہوس (ع - ص)
BUL,HAVAS बुलहवस
लालची (Lálachí لالچی) लोभी (Lobhí لوبھی)
(اس لفظ کا املا 'بالہوس' صحیح ہے)

بوتیمار (ف - مذ)
BÚTÍMÁR बूतीमार
वक (Vak وک) बगला (Bagla بگلا)

بودوباش (ف - مث)
BÚD-O-BÁSH बूदोबाश
रहन सहन (Rahan sahan رہن سہن) रहाइश (Raháish رہائش)

ebooksall.com

BAHÁNA बहाना (ف - مذ) بہانہٴ
मिस (Mis مس) ब्याज (Vyáj ویاج)
हीला (Híla حیلہ)

BUH,TÁN बुहतान (ع - مذ) بہتان
आरोप (Árop آروپ) लांछन(Lánchhan
لان چھن) तुहमत (Tuhmat تہمت)

BEH,TAR बेहतर (ف - ص) بہتر
उत्तम (Ut,tam ات تم) श्रेष्ठ (Shreshth
شریش تھ) बहुत अच्छा (Bahut
achchha بہت اچھا)

بہترین (ف - ص)
BEH,TARÍN बेहतरीन
सब से अच्छा (Sab se achchha سب
سے اچھا) अति श्रेष्ठ (Ati shreshth
اتي شریش تھ)

BAH, JAT बहजत (ع - مث) بہجت
आनंद (Ánand آنند) हर्ष (Harsh
ھرش) खुशी (Khushí خوشی)

بہرطور (عف - ص)
BAHAR-TAUR बहर तौर
हर प्रकार से (Har prakár se ھر پرکار سے)
हर तरह से (Har tarah se ھر طرح سے)

BAH, RA बहरा (ف - مذ) بہرہ
1. लाभ (Lábh لابھ) नफ़ा (Nafa نفع)
2. भाग (Bhág بھاگ) हिस्सा (Hissa
حصہ)

بہرہ مند (ف مذ)
BAHRA-MAN,D बहरा मन्द
भाग्य शाली (Bhag,gya sháli بھاگیہ
شالي) लाभ उठाने वाला (Láhb utháne
vála لابھ اتھانے والا)

2. अद्भुत (Adbhut ادبھت) विलच्छण
(Vilak,chhan ولک چھن) अजीबो
ग़रीब (Ajíbogharib عجیب وغریب)

BAUL बौल (ع - مذ) بول
मूत्र (Múttr موت تر) प्रस्राव
(Prisráv پرسراو) पेशाब (Pesháb
پیشاب)

BÚM बूम (ف - مذ) بوم
1. भूमि (Bhúmi بھومی) ज़मीन
(Zamín زمین)
2. उलूक (Ulúk الوک) उल्लू
(Ul,lú الو)

BIH बिह (ف - ص) بہ
उत्तम (Uttam ات تم) अच्छा
(Achchha اچھا) उमदा (Umda عمدہ)

BAHÁ बहा (ف - مث) بہا
मूल्य (Múl,lya مول لیہ) मोल (Mol
مول) क़ीमत (Qímat قیمت)

BAHÁR बहार (ف - مث) بہار
1. सुरभि (Surabhi سوربھي) वसंत
Vasant وسنت)
2. आनन्द (Ánand آنند) हर्ष (Harsh
ھرش) लुत्फ़ (Lutf لطف)
3. शोभा (Shobha شوبھا) सजावट
(Sajávat سجاوت) रौनक़(Raunaq
رونق)

BAHÁRÁN बहारां (ف - مث) بہاراں
वसंतऋतु (Vasant ritu وسنت رتو)
पुष्प समय (Pushp samai پشپ سمے)
बहार के दिन (Bahár ke din بہار کے دن)

ebooksall.com

بہرہ ور (ف - ص)

BAHRA-VAR बहरा वर

دیکھو 'بہرہ مند'

بہرہ یاب (ف - ص)

BAHRA-YÁB बहरा याब

دیکھو 'بہرہ مند'

BIHISHT बिहिश्त (ف - مث) بہشت

स्वर्ग (Swarg سورگ) देव लोक (Dev lok دیولوک) सुर लोक (Sur lok سورلوک) जन्नत (Jannat جنت)

BAHAM बहम (ف - ص) بہم

دیکھو 'باهم'

BAHÍR बहीर (ع - مث) بہیر

जन समूह (Jan samúh جن سموہ) भीड़ (Bhír بھیڑ)

BE बे (ف - حرف نفي) بے

बिना (Bina بنا) विहीन (Vihín وهين) बग़ैर (Baghair بغير)

BE-ÁB बे आब (ف - ص) بے آب

श्री हीन (Shríhín شري هين) बेरौनक़ (Be raunaq بے رونق)

بے آبرو (ف - ص)

BE-ÁBRÚ बे आबरू

अप्रतिष्ठित (Ap,pratish thit اپ پرتش تهت) अपमानित (Ap, mánit اپ مانت) बेइज़्ज़त (Be izzat بے عزت)

BIYÁBÁN बियाबान (ف - مذ) بیابان

वन (Van ون) विपिन (Vipin وپن) जंगल (Jangal جنگل)

بے اختیار (عف - ص)

BE-IKH,TIYÁR बेइख़्तियार

1. अचानक (Achának اچانک) सहसा (Sahasá سہسا)
2. बेबसी से (Be basi se بے بسي سے) मजबूर होकर (Majbúr hokar مجبور هوکر)

BAYÁZ बयाज़ (ع - مث) بیاض

1. श्वेतता (Shetata شيتتا) सफ़ेदी (Safedi سفیدی)
2. ग्रंथ (Granth گرنتھ) पुस्तक (Pustak پستک)
3. कविता की कापी (Kavita kí kápi کویتا کي کاپي)

BAYÁN बयान (ع - مذ) بیان

1. वर्णन (Varnan ورنن) वृत्तांत (Vrit, tánt ورت,تانت)
2. भाषण (Bháshan بهاشن) वक्तव्य (Vak,tav,vya وک'تو'ویہ)
3. पाठ (Páth پاتھ) अध्याय (Adh,dhyá,e ادھ'دھیاے)

BE-BÁQ बेबाक़ (عف - ص) بیباق

परिशुद्ध (Pari shud,dh پري شد'دھ) मुक्त (Muk,t مکت) अदा (Adá ادا)

BE-BÁK बेबाक (ف - ص) بےباك

1 अभय (Abhai ابھے) निडर (Nidar نڈر)
2. निर्लज्ज (Nirlaj,j نرلج,ج) ढीठ (Dhíth ڈھیٹھ)

ebooksall.com

BE-TÁB बेताब (ف - ص) بیتاب
व्याकुल (Vyákul وياكل) आतुर (Átur آتر) बेचैन (Be chain بے چین)

(ع - مذ) بیت الحرام
BAITUL-HARÁM बैतुल हराम
काबा (Kába کعبہ) मक्का (Makka مکہ)

(ع - مذ) بیت الصنم
BAITUS-SANAM बैतुस् सनम
मंदिर (Mandir مندر) शिवालय (Shiválai شوالے) बुतख़ाना (But khána بتخانہ)

(عف - ص) بے تامل
BE-TA,AM,MUL बेतअम्मुल
निःसंकोच (Nis,sankoch نس سنکوچ) बेधड़क (Be dharak بے دھڑک)

BE-TAKÁN बेतकान (ف - ص) بے تکان
1. बेधड़क (Be dharak بے دھڑک) बेरोक टोक (Be rok tok بے روک ٹوک)
2, अत्याधिक (Attyádhik اتیادھک) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)

(عف - ص) بے تکلف
BE-TAKALLUF बेतकल्लुफ़
1, निःसंकोच (Nis,sankoch نس سنکوچ) बेधड़क (Be dharak بے دھڑک)
2. साधारण (Sádháran سادھارن) सीधासादा (Sídha sáda سیدھاسادہ)
3. घनिष्ठ (Ghanishth گھنشٹھ) गहरा (Gahra گہرا)

BE-SABÁT बेसबात (عف - ص) بے ثبات
1. क्षण भंगुर (Chhan bhangur چھن بھنگر) अनित्य (Anittya انتیہ)
3. मुक्तकंठ (Mukt kanth مکت کنٹھ) मुंहफट (Munh phat منھ پھٹ)
4. चंचल (Chanchal چنچل) शोख़ (Shokh شوخ)

(ف - ص) بے بال و پر
BE-BÁL-O-PAR बेबालोपर
1. निर्धन (Nirdhan نردھن) ग़रीब (Gharíb غریب)
2. निराश्रय (Nirásh,shrai نراشرے) निःसहाय (Nís,sahá,e نس سہاے) बेसहारा (Be sahára بے سہارا)

(عف -ص) بے بدل
BE-BADAL बेबदल
अनुपम (Anupam انوپم) बेमिस्ल (Be misl بے مثل)

BE-PÁYÁN बेपायां (ف - ص) بے پایاں
असीम (Asím اسیم) अथाह (Atháh اتھاہ)

BE-PARVA बेपरवा (ف - ص) بے پروا
1. निर्भय (Nirbhai نربھے) निडर (Nidar نڈر)
2. निःस्पृह (Nisprih نس پرہ) अनीह (Aníh انیہ) बेनियाज़ (Be niyáz بے نیاز)
3. निश्चिंत (Nishchint نش چنت) बेफ़िक्र (Be fikr بے فکر)

BAIT बैत (ع - مذ) بیت
1. गृह (Grih گرہ) आवास (Áváa آواس) निकेत (Niket نکیت) घर (Ghar گھر)

(ع - مث)
2. दो उर्दू मिस्रों का समूह (Do urdu misron ka samúh دو اردو مصرعوں کا سموہ) शेर (Sher شیر)

नापायदार (Nápáidár ناپائدار)
2. अदृढ़ (Adriṛh ادرڑھ) बोदा (Boda بودا) कमज़ोर (Kamzor کمزور)

بےجا (ف - ص)
BE-JA बेजा
1. अनुचित (Anuchit انوچت) नावाजिब (Návájib ناواجب)
2. नाजाइज़ (Nájáiz ناجائز) ग़लत (Ghalat غلط)

بےحس وحرکت (عف - ص)
BE-HIS,SO-HARAKAT
बेहिस् सो हरकत
स्तब्ध (Is,tab,dh استبدھ) निस्तब्ध (Nis,tab,dh نستبدھ) सुन्न (Sunn سن)

بےحمیت (عف - ص)
BE-HAMÍYAT बेहमीयत
निर्लज्ज (Nirlaj,j نرلج ج) बेहया (Be haya بے حیا)

بےخانماں (ف - ص)
BE-KHÁNMÁN बे ख़ानमां
निघरा (Nighara نگھرا) निर्वासी (Nírvási نرواسی) बेवतन (Be vatan بےوطن)

بید (ف - مذ)
BED बेद
वेत्र (Vet,tr ویت تر) बेत (Bet بیت)

بیداد (ف - مث)
BEDÁD बेदाद
अन्याय (Annyá,e ان نیاے) अत्याचार (Attyáchár اتتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

بیدادگر (ف - ص)
BEDÁD-GAR बेदादगर
अन्यायी (Annyá,i ان نیائی) अत्याचारी (Attyáchári اتتیاچاری) ज़ालिम (Zálim ظالم)

بیدار (ف - ص)
BEDÁR बेदार
1. जागरूक (Jágarúk جاگروک) जाग्रत (Jágrat جاگرت)
2. सतर्क (Satark سترک) सजग (Sajag سجگ) होशयार (Hoshyár هوشیار)

بیدار مغز (عف ص)
BEDÁR-MAGH,Z बेदार मग़ज़
कुशाग्र बुद्धि (Kushágr buddhi کوشاگر بدھی) तेज़ दिमाग़ (Tez dimágh تیز دماغ)

بےداغ (ف - ص)
BE-DÁGH बेदाग़
1. निष्कलंक (Nish kalank نش کلنک) बे ऐब (Be aib بےعیب)
2. स्वच्छ (Swach,chh سوچچھ) साफ़ (Sáf صاف)

بےدرنگ (ف - ص)
BE-DIRANG बेदिरंग
अविलंब (Avilamb اویلمب) तुरंत (Turant ترنت) फ़ौरन Fauran فوراً)

بےدریغ (ف - ص)
BE-DAREGH बेदरेग़
1. निःसंकोच (Nis sankoch نس سنکوچ) बेसोचे समझे (Be soche samjhe بے سوچے سمجھے)
2. बहुत अधिक (Bahut adhik بہت ادھک)

ebooksall.com

بے دست و پا (ف - ص)

BE-DAST-O-PA बेदस्तोपा
1. अपाहिज (Apáhij اپاہج) लुंझा (Lunjha لنجھا)
2. निराश्रय (Nirásh,shrai نراشرے) बेबस (Be bas بے بس)

بے ربط (عف - ص)

BE-RAB,T बेरब्त
क्रमहीन (Kramhín کرم ھین) असंबद्ध (Asambad,dh اسم بدھ) अनमिल बेजोड़ (An mil bejoṛ انمل بے جوڑ)

BAI,RAQ बैरक़ بیرق (ت - مث)
पताका (Patáka پتاکا) ध्वजा (Dhwaja دھوجا) केतु (Ketu کیتو) झंडा (Jhanda جھنڈا)

بے رونق (ف - ص)

BE-RAUNAQ बेरौनक़
निष्प्रभ (Nish prabh نش پربھ) अशोभित (Ashobhit اشوبھت) निःश्री (Nish,shri نش شری) फीका (Phíka پھیکا) (उजाड़ Ujáṛ اجاڑ)

BE-RÚNI बेरूनी بیرونی (ف - ص)
बाह्य (Bábya باھیہ) बहिरंग (Bahi rang بہرنگ) बाहरी (Báhari باهري)

BE-RIYA बेरिया بے ریا (عف - ص)
आडंबरहीन (Ádambar hín آڈمبر ھین) निश्छल (Nish,chhal نش چھل)

BEZÁR बेज़ार بیزار (ف - ص)
1. विकल (Vikal وکل) दुःखी (Dukhi دکھي)
2. असंतुष्ट (Asantusht اسن تشٹ) रुष्ट (Rusht رشٹ) नाराज़ (Náráz ناراض)

بے ساخته (ف - ص)

BE-SÁKHTA बेसाख़्ता
निःसंकोच (Nis,sankoch نس سن کوچ) बेधड़क (Be dhaṛak بے دھڑک) बरजस्ता (Barjasta برجستہ)

بے سر و سامان (ف - ص)

BE-SAR-O-SÁMÁN बेसरो सामान
निर्धन (Nirdhan نردھن) दरिद्र (Darid, dr درد‘در) ग़रीब (Gharíb غریب)

BESH बेश بیش (ف - ص)
अधिक (Adhik ادھک) अति (Atí اتی) बहुत (Bahut بہت)

بیش بہا (ف - ص)

BESH-BAHA बेश बहा
बहुमूल्य (Bahu múl,lya بہوموليه) अर्घ्य (Arghya ارگھیہ) क़ीमती (Qímati قیمتی)

BESH-TAR बेश तर بیش تر (ف - ص)
1. अधिकतर (Adhik tar ادھک تر) अत्यंत (At,tyant ات تینت)
2. बहुधा (Bahudha بہودھا) प्रायः (Práyah پرایہ) अमूमन (Ammúman عموماً)

بے شمار (ف - ص)

BE-SHUMÁR बेशुमार
असंख्य (Asankhya اسنکھیہ) अनगिनत (Anginat ان گنت)

ebooksall.com

BAI बैश्र بیع (ع - مث)
विक्रय (Vik,kraya وکریہ) बेचना (Bechna بیچنا)

بے عنوانی (ع - ص)
BE-UN,VÁNI बेउन वानी
नियम विरुद्धता (Niyam virud,dhata نیم ورد‘دھتا) विधि हीनता (Vidhi hínata ودھی هینتا) बेक़ायदगी (Be qáyadagi بے قاعدگي)

بے غرض (عف - ص)
BE-GHARAZ बेग़रज़
निःस्वार्थ (Nis,swárth نس سوارتھ) बेमतलब (Be matlab بے مطلب)

بے غیرت (عف - ص)
BE-GHAIRAT बेग़ैरत
निर्लज्ज (Nirlaj,j نرلج‘ج) बेहया (Be haya بے حیا)

بے قاعدہ (عف - ص)
BE-QÁIDÁ बेक़ाइदा
अव्यवस्थित (Av,vyavasthit او ویہ وستهت) विश्रृंखल (Vish,shrinkhal وش‘شرن کهل) अनियमित (Aniyamit انیمت) गड़बड़ (Gar bar گڑ بڑ)

بے قدر (عف - ص)
BE-QAD,R बेक़द्र
1. तिरस्कृत (Tiraskrit ترس کرت) अपमानित (Apmánit اپمانت) बेइज़्ज़त (Be izzat بے عزت)
2. तुच्छ (Tuch,chh تچ‘چھ) मूल्य हीन (Múlya hín مولیہ هین) नाचीज़ (Náchíz ناچیز)

بیشہ (ف - مذ)
BESHA बेशा
विपिन (Vipin وپن) कानन (Kánan کانن) जंगल (Jangal جنگل)

بے صبر (عف - ص)
BE-SAB,R बेसब्र
अधीर (Adhír ادهیر) आतुर (Átur آتر) उतावला (Utáolá اتاولا)

بے ضابطگی (ف - مث)
BE-ZÁBI,TAGI बेज़ाबतगी
व्यति क्रम (Vyatik,kram ویتک‌کرم) अति क्रमण (Atik,kraman اتک کرمن) बेक़ायदगी (Be qáyadagi بےقاعدگی)

بے ضابطہ (ع.ص)
BE-ZÁBITA बेज़ाबिता
अनियमित (Aniyamit اني یمت) नियम विरुद्ध (Niyam virud,dh نیم ورد‘دھ) बेक़ाइदा (Be qáida بےقاعدہ)

بےضرر (عف - ص)
BE-ZARAR बेज़रर
निरापद (Nirápad نراپد) अहानि कारक (Abáni kárak اهاني کارک)

بیضوی (ع - ص)
BAIZAVI बैज़वी
अण्डाकार (Andákár انڈاکار) लंबाई लिये हुए गोल (Lambái lie hue gol لمبائي لئے هوئے گول)

بیضہ (ف - مذ)
BAIZA बैज़ा
1. अंड (And انڈ) अंडा (Anda انڈا)
2. अंडकोष (Andkosh انڈکوش) फ़ोता (Fota فوطہ)

بیطار (ع - مذ)
BAITÁR बैतार
घोड़ों और पशुओं का चिकित्सक (Ghoron aur pashuon ka chikitsak گھوڑوں اور پشوؤں کاچکتسک) सालोतरी (Sálotari سالوتری)

ebooksall.com

بے قرار (عف - ص)

BE-QARÁR बेक़रार
व्याकुल (Vyákul وياكل) आतुर (Átur آتر) बेचैन (Be chain بے چین)

بے قصور (عف - ص)

BE-QUSÚR बेक़ुसूर
निरपराध (Niraprádh نرپرادھ) निर्दोष (Nirdosh نردوش) बेगुनाह (Be gunáh بے گناہ)

بے کار (ف - ص)

BE-KÁR बेकार
1. अनुद्यमी (Anud,dyami اند'دیمي) अनुद्योगी (Anud,dyogi اند دیوگي) निकम्मा (Nikamma نکما)
2. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول)

بے کس (ف - ص)

BE-KAS बेकस
1. निःसहाय (Nis,sahác نس سہاے) निराश्रय (Nirásh,shrai نراشرے) बेचारा (Bechára بے چارہ)
2. दुखी (Dukhi دکھي) दुर्दशा ग्रस्त (Durdashá grast دردشاگرست)

بے کم و کاست (ف - ص)

BE-KAM-O-KÁST बेकमो कास्त
न कम न ज़ियादा (Na kam na ziyáda نہ کم نہ زیادہ) ठीक ठीक (Thík thík تھیک تھیک) यथार्थ (Yathárth یتھارتھ)

بیگار (ف - مث)

BEGÁR बेगार
विष्टि (Vishti وشٹي) कर्मकार (Karmkár کرم کار) बेपैसे की मज़दूरी (Be paise ki mazdúri بے پیسے کي مزدوري)

بیگانگی (ف - مث)

BEGÁNAGI बेगानगी
अपरिचय (Aparichai اپریچے) परायापन (Paráyápan پرایاپن) अनजानपन (Anján pan انجان پن)

بیگانہ (ف - ص)

BEGÁNA बेगाना
अपरिचित (Aprichit اپریچت) अनजान (Anján انجان) ग़ैर (Ghair غیر)

بیگم (ف - مث)

BEGAM बेगम
1. श्रीमती (Shrímatí شری متی) देवी (Deví دیوي)
2. पत्नी (Patni پتني) बीवी (Bívi بیوي)

بے گمان (ف - ص)

BE-GUMÁN बेगुमान
निश्चय (Nish,chai نش چے) अवश्य (Avash,shya اوش شیہ)

بے گناہ (ف - ص)

BE-GUNÁH बेगुनाह
1. निष्पाप (Nish páp نش پاپ) बेऐब (Be aib بےعیب)
2. निरपराध (Nirprádh نرپرادھ) बेक़ुसूर (Be qusúr بےقصور)

بیم (ف - مذ)

BÍM बीम
1. भय (Bhai بھے) त्रास (Trás تراس) डर (Dar ڈر)
2. शंका (Shánka شنکا) ख़तरा (Khatra خطرہ)

بیمار (ف - مذ)

BÍMÁR बीमार
रुग्न (Rugn رگن) रोगी (Rogi روگي) अस्वस्थ (As,swasth اس'سوستھ) मरीज़ (Maríz مریض)

ebooksall.com

(Pratyakchh پرتیکچھ) ज़ाहिर (Záhir ظاهر)

BAIN बैन بین (ع - ص)
मध्य (Madh,dhya مدھیہ) बीच (Bích بیچ) अंतः (Antah انتہ)

BÍNÁ बीना بینا (ف - مذ)
1. द्रष्टा (Drishta درشٹا) आंख वाला (Ánkh vála آنکھ والا)
2. बुद्धि मान (Budh,dhi mán بددھي مان) अनुभवी (Anubhavi انوبھوی)

بين الملكى (ع - مث)
BAINAL-MULKI बैनल मुल्की
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtríya انتر راشٹریہ) अंतर्देशीय (Antar deshíya انتردیشیہ)

بين الملى (ع - مث)
BAÍNAL MILLI बैनल मिल्ली
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtríya انتر راشٹریہ)

BÍ,NISH बीनिश بینش (ف - مث)
दृष्टि (Drishti درشٹي) निगाह (Nigáh نگاہ)

BÍNI बीनी بینی (ف - مث)
नासिका (Násika ناسکا) नासा (Nása ناسا) घ्राण (Ghrán گھران) नाक (Nák ناک)

BEVA बेवा بیوه (ف - مث)
विधवा (Vidhava ودھوا) अधवा (Adhava ادھوا) विश्वस्ता (Vish,shwasta وش شوس تا) रांड (Ránd رانڈ)

BÍMÁRI बीमारी بیماری (ف - مث)
आमय (Ámai آمے) रोग (Rog روگ) व्याधि (Vyádhi ویادھي) रुज (Ruj رج) मरज़ (Maraz مرض)

BE-MÁYA बेमाया بےمایه (ف - ص)
दरिद्र (Darid,dr درد،در) निर्धन (Nirdhan نردھن) कंगाल (Kangál کنگال)

بےمحابا (عف - ص)
BE-MAHÁBA बेमहाबा
1. निःसंकोच (Nis,sankoch نس سن کوچ) बेधड़क (Be dharak بےدھڑک)
2. बेख़ौफ़ीसे (Be khaufi se بےخوفی سے)

بے معنے (عف - ص)
BE-MÁNA(NI) बेमाना (नी)
1. निरर्थक (Nirarthak نررتھک) अर्थ हीन (Arth,hín ارتھ هین) मुहमल (Muhmal مهمل)
2. निराधार (Nirádhár نرادهار) मिथ्या (Mith,thya متهیا) ग़लत (Ghalat غلط)

بے موقع (عف - ص)
BE-MAUQA बेमौक़ा
1. कुसमय (Kusamai کوسمے) नावक़्त (Návaqt ناوقت)
2. अनुचित (Anuchit انوچت) नामुनासिब (Ná munásib نامناسب)

BÍMA बीमा بیمه (ف - مذ)
ज़मानत (Zamánat ضمانت) ठेका (Theká ٹھیکہ)

BAI,YIN बैयिन بین (ع - ص)
स्पष्ट (Ispasht اس پشٹ) प्रत्यक्ष

ebooksall.com

(اسپھل منورتھ) नाकाम (Nakám ناکام

BE-HÚDA बेहूदा (ف - ص) بیہودہ
1. असत्य (Asat,tya استیہ) ग़लत (Ghalat غلط)
2. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) अशिष्ट (Ashish,t اشِشٹ)
3. निकम्मा (Nikamma نکما) ख़राब (Kharáb خراب)
4. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बेकार (Bekár بیکار)

بے ہودہ گو (ف - ص)
BEHÚDA-GO बेहूदा गो
1. अनर्थवादी (Anarthvádi انرتھ وادی) बकवादी (Bakvádi بکوادی)
2. मिथ्या वादी (Mith thyá vádi متھیاوادی) झूठा (Jhútha جھوٹھا)

بے نظیر (عف - ص)
BE-NAZÍR बेनज़ीर
अनुपम (Anupam انوپم) अद्वितीय (Ad,dwitíya ادٗویتیہ) बेमिस्ल (Be misl بےمثل)

BE-NAVA बेनवा (ف - ص) بے نوا
दरिद्र (Darid,dr درِدٗدر) कंगाल (Kangál کنگال)

BE-NIYÁZ बेनियाज़ (ف - ص) بے نیاز
निःस्पृह (Nisprih نس پرہ). निर्लोभ (Nirlobh نرلوبھ) बेपरवा (Be parva بےپروا)

بے نیل مرام (عف - ص)
BE-NAIL-E-MARÁM बेनैले मराम
असिद्ध काम (Asid,dh kám اسدھ کام) असफल मनोरथ (Asapahal manorth

---

پ

PA पा (ف - مذ) پا
पद (Pad پد) चरण (Charan چرن) पग (Pag پگ) पांव (Páon پاؤں) पैर (Pair پیر)

PA-BAND पाबन्द (ف - ص) پابند
1. निरुद्ध (Nirud,dh نردھ) आबद्ध (Ábaddh آبدھ) मजबूर (Majbúr مجبور)
2. पराधीन (Parádhín پرادھین) ग़ैर आज़ाद (Ghair ázád غیرآزاد)

PA-BOSI पाबोसी (ف - مث) پابوسی
पद चुंबन (Pad chumban پدچمبن) पांव चूमना (Páon chúmna پاؤں چومنا)

پابہ زنجیر (ف - ص)
PA-BA-ZANJÍR पा ब ज़ंजीर
शृखलित (Shrinkhalit شرنکھلت) क़ैद (Qaid قید)

PÁPOSH पापोश (ف - مذ) پاپوش
पादत्राण (Pádattrán پادٗتران) पादुका (Páduka پادکا) जूता (Júta جوتا)

PA-PIYÁDA पा पियादा (ف - ص) پاپیادہ
पदातिक (Padátik پداتک) पैदल (Paidal پیدل)

PÁJI पाजी (ف - ص) پاجی
1. खल (Khal کھل) दुष्ट (Dusht دشت) कमीना (Kamína کمینہ)

ebooksall.com

2. धूर्त (Dhúrt دھورت) बदमाश (Badmásh بدمعاش)

PÁCHAK पाचक (ف - مذ) پاچك
उपला (Upla اپلا) कंडा (Kanda کنڈا)

PÁKHÁNA पाख़ाना (ف - مذ) پاخانہ
1. वर्च स्थान (Varchasthán ورچس تهان) शौचालय (Shauchálai شو چالے) संडास (Sandás سنڈاس)
2. विष्ठा (Vishtha وشٹها) पुरीष (Purísh پریش) मल (Mal مل) गू (Gú گو)
3. रेचन (Rechan ریچن) दस्त (Dast دست)

PÁDÁSH पादाश (ف - مث) پاداش
1. प्रतिकार (Pratikár پرتکار) बदला (Badla بدلا)
2. दंड (Dand دنڈ) सज़ा (Saza سزا)

پاداش جرم (ف - مث)
PÁDÁSH-E-JURM पादाशे जुर्म
प्रत्यपराध (Pratyaprádh پرتیپرادھ) क़सूर की सज़ा (Qusúr ki Saza قصور کي سزا)

PÁDSHÁH पाद शाह (ف - مذ) پادشاہ
राजा (Rája راجہ) बादशाह (Bádsháh بادشاہ)

PÁRCHA पार्चा (ف - مذ) پارچہ
1. वस्त्र (Vastr وستر) कपड़ा (Kapṛa کپڑا)
2. खंड (Khand کھنڈ) टुकड़ा (Tukṛa ٹکڑا)

پارچہ فروش (ف - مذ)
PÁRCHA-FAROSH पार्चा फ़रोश
वस्त्र वणिक (Vastr vanik وستر ونک) वस्त्र विक्रेता (Vastr vikretá وستر وکریتا) कपड़ा बेचने वाला (Kapṛa bechne vála کپڑا بیچنے والا)

PÁRS पार्स (ف - مذ) پارس
ईरान (Irán ایران) फ़ारिस (Fáris فارس)

PÁRSA पार्सा (ف - مذ) پارسا
संयमी (Sanyami سنیمی) इंद्रियजित् (Indriyajit اندریہ جت) परहेज़ गार (Parhez-gár پرھیزگار)

PÁRA पारा (ف - مذ) پارہ
खंड (Khand کھنڈ) अंग (Ang انگ) टुकड़ा (Tukṛa ٹکڑا)

PÁRÍNA पारीना (ف - ص) پارینہ
1. पुरातन (Purátan پراتن) प्राचीन (Práchín پراچین) पुराना (Purána پرانا)
2. जीर्ण (Jírn جیرن) छीण (Chhín چھین) फटा पुराना (Phatá purána پھٹا پرانا)

PÁZEB पाज़ेब (ف - مث) پازیب
मंजीर (Manjír منجیر) नूपुर (Núpur نوپر)

PÁS पास (ف - مذ) پاس
1. पक्ष पात (Pakchh-pát پکچھپات) तरफ़ दारी (Tarafdári طرفداری)

ebooksall.com

3. निर्दोष (Nirdosh نردوش) बेऐब (Be-aib بے عیب)

PÁK-BÁZ पाक बाज़ (ف - ص) پاك باز
पुनीतात्मा (Punítátma پنیتاتما)
सच्चरित्र (Sach,charittr سچ چرتر)
नेक करदार (Nek-kardár نیک‌کردار)

پاك‌دامن (ف - ص)

PÁK-DÁMAN पाक दामन
1. निरपराध (Niraprádh نرپرادھ) बेक़ुसूर (Bh-qusúr بے قصور)
2. सती (Sati ستی) पतिव्रता (Pativ, vrata پتو‘ورتا) बाइस्मत (Ba-ismat باعصمت)

پاکیزگی (ف - مث)

PÁKÍZAGI पाकीज़गी
1. पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकी (Páki پاکی)
2. निर्मलता (Nirmalata نرملتا) सफ़ाई (Safái صفائي)

PÁKÍZA पाकीज़ा (ف - ص) پاکیزه
1. पवित्र (Pavittr پوتر) पुनीत (Punít پنیت) पाक (Pák پاک)
2. शुद्ध (Shudbh شدھ) निर्मल (Nirmal نرمل) साफ़ (Sáf صاف)

پاکیزه خو (ف - ص)

PÁKIZA-KHU पाकीज़ाखू
स्वच्छात्मा (Swach,chhátma سوچ‘چھاتما) पुनीतात्मा (Punítátma پنیتاتما) पाक तीनत (Pák tínat پاک‌طینت)

2. शील (Shíl شیل) मुरव्वत (Muravvat مروت)
3. आदर (Ádar آدر) लिहाज़ (Liház لحاظ)
4. प्रहर (Prahar پرهر) पहर (Pahar پهر)

پاسبان (ف - مذ)

PÁS-BÁN पास बान
1. द्वार पाल (Dwárpál دوارپال) दरबान (Darbán دربان)
2. रक्षक (Rakchhak رکچھک) मुहाफ़िज़ (Muháfiz محافظ)
8. प्रहरी (Prahari پرهري) पाहरू (Páhru پاهرو) चौकीदार (Chauki-dár چوکیدار)

PÁSUKH पासुख़ (ف - مذ) پاسخ
उत्तर (Uttar اتر) जवाब (Javáb جواب)

پاسداری (ف - مث)

PÁS-DÁRI पास दारी
पक्ष पात (Pakchh pát پکچھ پات) रिआयत (Riá,yat رعایت)

پاشکسته (ف - ص)

PÁ-SHIKASTA पाशिकस्ता
पंगु (Pangu پنگو) लंगड़ा (Langra لنگڑا) अपाहिज (Apáhij اپاهج)

PÁK पाक (ف - ص) پاك
1. पवित्र (Pavittr پوتر) पाक (Pák پاک)
2. स्वच्छ (Swach,chh سوچ‘چھ) साफ़ (Sáf صاف)

ebooksall.com

PÁYÁN पायान (ف - مذ) پایان
1. गाध (Gádh گادھ) थाह (Tháh تھاہ)
2. सीमा (Síma سیما) हद (Had حد)

(ف - مذ) پایان کار
PÁYÁN-E-KÁR पायाने कार
अंततः (Antatah انتتہ) आख़िर कार (Ákhir kár آخرکار)

PÁI-DÁR पायदार (ف - ص) پائدار
सुदृढ़ (Sudriṛh سودرڑھ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

PÁYANDA पायन्दा (ف - ص) پاینده
शाश्वत(Shásh, shwat شاشوت) अनश्वर (Anash,shwar انشور) नित्य (Nittya نتیہ) लाज़वाल (Lázavál لازوال)

PÁYA पाया (ف - مذ) پایہ
1. पद (Pad پد) दर्जा (Darja درجہ)
2. स्तंभ (Istambh استمبھ) खम्भा (Khambha کھمبھا)
3. मिचवा (Mich,va مچوا) पलंग का पाया (Palang ka páya پلنگ کا پایہ)

PAÍN पाईन (ف - مذ) پائین
पांयती (Pányati پانیتی) पैंताना (Paintána پینتانا)

(ف - مذ) پائیں باغ
PÁÍN-BÁGH पाईं बाग़
गृहोद्यान (Grihod,dyán گرھودیان) गृह वाटिका (Grihvátika گرہواتکا) ख़ाना बाग़ (Khána bágh خانہباغ)

(ف - ص) پاکیزہ رو
PÁKÍZA-RU पाकीज़ा रू
रूप वान् (Rúp ván روپوان) हसीन (Hasín حسین)

(ف - ص) پاکیزہ سرشت
PÁKÍZA-SARISHT पाकीज़ा सरिश्त
सच्चरित (Sach,charit سچ‘چرت) सदात्मा (Sadátma سداتما) पाक नफ़्स (Pák-nafs پاک نفس)

(عف - ص) پاکیزہ نفس
PÁKÍZA-NAFS पाकीज़ा नफ़्स
शुद्धात्मा (Shud,dhátma شدھاتما) पवित्रात्मा (Pavittrátma پوتراتما) पाक नफ़्स (Pák-nafs پاک نفس)

PÁLÁN पालान (ف - مذ) پالان
पलान (Palán پلان) झूल (Jhúl جھول)

PÁLAKI पालकी (ف - مث) پالکی
शिविका (Shivika شیویکا) बड़ी डोली (Baṛi doli بڑي ڈولي)

PÁMÁL पामाल (ف - ص) پامال
पद दलित (Pad dalit پددلت) पदाक्रांत (Padákránt پداکرانت) रौंदा हुआ (Raunda hua روندا ھوا)

PÁMARD पामर्द (ف - ص) پامرد
साहसी (Sáhasi ساهسی) उत्साही (Utsáhi اتساھی) हिम्मती (Himmati همتي)

PÁYÁB पायाब (ف - ص) پایاب
गाध (Gádh گادھ) उथला (Uthla اتھلا) छिछला (Chhíchhla چھچھلا)

ebooksall.com

پراگندگی (ف - مث)
PARÁGANDAGI परागंदगी
अस्तव्यस्तता (Ast vyastata است ویستتا) व्यस्तता (Vyastata ویس تتا) तितर बितर होना (Titar bitar hona تتر بتر ہونا) गड़बड़ी (Gaṛbaṛi گڑبڑي)

پراگنده (ف - ص)
PARÁGANDA परागन्दा
1. अस्त व्यस्त (Ast vyast است ویست) छिन्न भिन्न (Chinn,bhinn چھن بھن) तितर बितर (Titar bitar تتر بتر) मुंतशिर (Muntashir منتشر)
2. विकीर्ण (Vikírn وکیرن) छितराया हुआ (Chhitráya hua چھترایا ھوا)
3. क्रमहीन (Kramhín کرمھین) बेतरतीब (Be tartíb بے ترتیب)

پراگنده خاطر (عف - ص)
PARÁGANDA-KHÁTIR परागन्दाख़ातिर
खिन्न मना (Khin,n mana کھن منا) व्यस्त चित्त (Vyast chitt ویست چت) परेशान ख़याल (Pareshán khayál پریشان خیال)

پراگنده دل (ف - ص)
PARÁGANDA-DIL परागन्दा दिल
व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt ویگرچت) व्यस्त मना (Vyast mana ویست منا) उचाट मन (Uchát man اچات من)

پخ (ف - مث)
PAKH पख़
बाधा (Bádha بادھا) विघ्न (Vighn وگھن) अड़चन (Aṛchan اڑچن)

پختگی (ف - مث)
PUKHTAGI पुख़्तगी
दृढ़ता (Driṛhata درڑھتا) मज़बूती (Mazbúti مضبوطي)

پخته (ف - ص)
PUKHTA पुख़्ता
1. दृढ़ (Driṛh درڑھ) सुदृढ़ (Sudriṛh سودرڑھ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)
2. परिपक्व (Paripak,kwa پری پکو) पका हुआ (Paka hua پکا ھو)

پخته کار (ف - ص)
PUKHTA-KÁR पुख़्ता कार
कार्य पटु (Karya patu کاریہ پٹو) अनुभवी (Vnubhavi انوبھوی) परिपक्व (Pripakkwa پری پک کو) तजरिबा कार (Tajriba kár تجربہ کار)

پخته مغز (ف - ص)
PUKHTA-MAGHZ पुख़्ता मग़्ज़
कुशाग्र बुद्धि (Kushágr bud,dhi کوشاگر بدھي) बुद्धि संपन्न (Buddhi sampann بدھي سمپن) पुख़्ता अक़्ल (Pukhtá aql پختہ عقل)

پدر (ف - مذ)
PIDAR पिदर
पितृ (Pittr پتر) पिता (Pita پتا) जनक (Janak جنک) बाप (Báp باپ)

پر (ف - مذ)
PAR पर
पक्ष (Pakchh پکچھ) पंख (Pankh پنکھ)

ebooksall.com

PARCHA पर्चा (ف - مذ) پرچه

1. पुर्ज़ा (Purza پرزہ) काग़ज़ का टुकड़ा (Kágbaz ka tukṛa کاغذ کا ٹکڑا)
2. समाचार पत्र (Samáchár pattr سماچار پتر) अख़बार (Akhbár اخبار)
3 परीक्षा पत्र (Paríkchha pattr پریکچھا پتر) इम्तिहान का परचा (Imtihán ka parcha امتحان کا پرچہ)
4. पत्र (Pattr پتر) चिट्ठी (Chiththi چھٹي)

پرچۂ امتحان (عف - مذ)

PARCHA-E-IMTIHÁN परचए इम्तिहान

परीक्षा पत्र (Paríkchha pattr پریکچھا پتر) जांच का परचा (Jánch ka parcha جانچ کا پرچہ)

پرخاش (ف - مذ)

PARKHÁSH परख़ाश

1. द्वेष (Dwesh دویش) रंजिश (Ranjish رنجش)
2. शत्रुता (Shattruta شتروتا) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

PARDÁZ परदाज़ (ف - مذ) پرداز

1. शैली (Shaili شیلی) पद्धति (Pad,dhati پددھتی) तर्ज़ (Tarz طرز)
2. उठाने वाला (Utháne vála اٹھانے والا) बनाने वाला (Banáne vála بنانے والا)

آخر معنوں میں مرکب ہوکر آتا ھے جیسے 'فتنہ پرداز' یا 'انشا پرداز'

پراگندہ روزی (ف - ص)

PARÁGANDA-ROZI परागन्दा रोज़ी

अनिश्चित जीविका (Anishchit Jívika انشچت جیوکا) अनुद्यमी (Anud,dyami انددیمي) बेरोज़गार (Be rozgár بےروزگار)

پرامن (عف - ص)

PUR-AMN पुर अम्न

1. शांति पूर्ण (Shántí púrn شانتي پورن) बा सुकून (Ba sukún باسکون)
2. शांति प्रिय (Shántip,priya شانتپ پریہ) अम्न पसन्द (Amn pasand امن پسند)

پرآمید (ف - ص)

PUR-UMMED पुर उम्मेद

आशापूर्ण (Ásha púrn آشاپورن)
आशान्वित (Áshánvit آشانوت)
बद्धाशा (Bad,dhásha بدھاشا)

PAR,RÁN परां (ف - ص) پران

उड्डीयमान् (Ud,diyamán اُڈیمان) उड़ता हुआ (Uṛta hua اڑتا ھوا)

PARTAU परतौ (ف - مذ) پرتو

1. प्रतिबिंब (Pratibimb پرتي بمب) अक्स (Aks عکس)
2. छाया (Chháya چھایا) साया (Sáya سایہ)

PARCHAM पर्चम (ف - مذ) پرچم

पताका (Patáka پتاکا) ध्वजा (Dhwaja دھوجا) झंडा (Jhanda جھنڈا)

ebooksall.com

2. चिट (Chit چٹ) काग़ज़ का टुकड़ा (Kághaz ka tukṛa کاغذ کا ٹکڑا)
3. यंत्रांग (Yanttráng ین ترانگ) मशीन का पुर्ज़ा (Mashine ka purza مشین کا پرزہ)

PURSÁN پرسان (ف - ص) पुर्सां
پرچ چھک (Prich,chhak पृच्छक)
पूछने वाला (Púchhne vála پوچھنے والا)

PARASTÁR پرستار (ف - ص) परस्तार
1. उपासक (Upásak اپاسک) पूजक (Púјak پوجک) पूजने वाला (Pújne vála پوجنے والا)
2. अनुयायी (Anuyái انویائی) पैरौ (Pairau پیرو)
3. भक्त (Bhakt بھکت) फ़िदाई (Fidáí فدائی)

پرستش (ف - مث)

PARASTISH परस्तिश
1. उपासना (Upásana اُپاسنا) आराधना (Árádhana آرادھنا) अर्चना (Archana ارچنا) पूजा (Púja پوجا)
2. सम्मान (Sammán سم مان) ताज़ीम (Tájím تعظیم)

پرستش گاہ (ف - مث)

PARASTISH-GÁH परस्तिश गाह
पूजा गृह (Púja grih پوجاگرہ) अर्चनागार (Archanágár ارچناگار) इबादतखाना (Ibádatkhána عبادت خانہ)

PARDA پردہ (ف - مذ) पर्दा
1. व्यवधान (Vyavdhán ویودھان) आवरण (Ávaran آورن) ओट (Ot اوت)
2. द्वारपट (Dwárpat دوارپٹ) चिक (Chik چک)
3. रहस्य (Rahas,sya رھسیہ) राज़ (Ráz راز)

پردہ پوش (ف - ص)

PARDA-POSH पर्दा पोश
दोषाच्छादक (Doshách,chhádak دوشاچ‘چھادک) ऐब छुपाने वाला (Aib chhupáne vála عیب چھپانے والا)

پردہ در (ف - ص)

PARDA-DAR पर्दा दर
छिद्रान्वेशी (Chhid,drán veshi چھدران ویشی) दोष ग्राही (Dosh-gráhi دوش گراھي) ऐब ढूंढने वाला (Aib dhúndhne vála عیب ڈھونڈھنے والا)

پردہ نشیں (ف - ص)

PARDA-NASHÍN पर्दा नशीं
अंतः पुर वासिनी (Antah pur vásini انتہ پر واسنی) अनिष्कासिनी (Anish-kásini انش کاسنی) पर्दे में रहने वाली औरत (Parde men rahne váli aurat پردے میں رھنے والی عورت)

PURZA پرزہ (ف مذ) पुर्ज़ा
1. खंड (Khand کھنڈ) टुकड़ा (Tukṛa ٹکڑا)

ebooksall.com

پرسش (ف - مث) PURSISH पुर्सिश
1. परिपृच्छा (Pariprich,chh پری پرچھا) अनुसंधान (Anusandhán انوسندھان) जांच पड़ताल (Jánch partál جانچ پڑتال)
2. आदर सत्कार (Ádar satkár آدر ستکار) इज़्ज़त (Izzat عزت)

پرکار (ف - مث) PARKÁR परकार
कर्कट (Karkat کرکٹ) कम्पास (Compáss کمپاس)

پرند (ف - مذ) PARAND परन्द
पक्षी (Pakchhi پکچھی) खग (Khag کھگ) विहग (Vihag وھگ) शकुंत (Shakunt شکنت) चिड़िया (Chiriya چڑیا)

پرنده (ف - مذ)
PARA (1) NDA पर (रि) न्दा
دیکھو 'پرند'

پروا (ف - مث) PARVA पर्वा
1. चिंता (Chinta چنتا) फ़िक्र (Fikr فکر) खटका (Khatka کھٹکا)
2. ध्यान (Dhyán دھیان) ख़याल (Khayál خیال)
3. भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر)

پرواز (ف - مث) PARVÁZ परवाज़
1. उड्डयन (Ud,dayan اُڈّین) उड़ना (Urna اڑنا)
2. पहुंच (Pahunch پہنچ) रसाई (Rasái رسائی)

پروانگی (ف - مث)
PARVÁNAGI परवानगी
आज्ञा (Ág,gya آگیا) अनुमति (Anumati انومتي) इजाज़त (Ijázat اجازت)

پروانه (ف - مذ) PAR,VÁNA परवाना
1. शलभ (Shalabh شلبھ) पतिंगा (Patinga پتنگا)
2. आदेश पत्र (Ádesh pattr آدیش پتر) हुक्म नामा (Hukm-náma حکم نامہ)

پروانۂ راهداری (ف - مذ)
PARVÁNA-E-RÁHDÁRI परवानए राहदारी
पारपत्र (Párpattr پارپتر) पास्पोर्ट (Pássport پاسپورٹ)

پروردگار (ف - مذ)
PARVARD, GÁR पर्वर्दगार
1. पालक (Pálak پالک) पोषक (Poshak پوشک) पालने वाला (Pálne vála پالنے والا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

پرورده (ف - ص)
PARVARDAH पर्वर्दा
पालित (Pálit پالت) पोषित (Poshit پوشت) पाला हुआ (Pála hua پالا ھوا)

پرورش (ف - مث)
PARVARISH पर्वरिश
1. पालन पोषण (Pálan poshan پالن پوشن) पालना पोसना (Pálna posna پالنا پوسنا)

ebooksall.com

پری چہرہ (ف - ص)
PRI-CHEHRA परीचेहरा
अप्सरा मुखी (Apsara mukhi اپسرا مکھی) परी जैसी सूरत वाली सुंदरी (Pari jaisi súrat váli sundari پری جیسی صورت والی سندري)

پریخوان (ف - مذ)
PARI-KHÁN परी ख़ां
तांतरिक (Tántarik تان ترک) भूत प्रेत उतारने वाला (Bhút pret utárne vála بهوت پریت اتارنے والا) ओझा (Ojha اوجها) भगत (Bhagat بهگت)

PARI-RU परी रू (ف - ص) پری رو
دیکهو 'پري چهره'

پریشان (ف - ص)
PARÍSHÁN परीशान
1. व्याकुल (Vyákul وياکل) उद्विग्न (Udvign ادوگن) घबराया हुआ (Ghabráya hua گهبرايا هوا)
2. चिंतित (Chintít چنتت) फ़िक्रमंद (Fikr mand فکرمند)

پریشاں خاطر (ف - ص)
PARÍSHÁN-KHÁTIR परीशां ख़ातिर
व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt ويگرچت) मुतफ़क्किर (Mutafakkir متفکر)

PAZÁVÁ पज़ावा (ف - مذ) پزاوه
आलात (Álát آلات) ईंट का भट्ठा (Ínt ka bhatta اینٹ کا بهٹا)

2. कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) इनायत (Ináyat عنایت)

PARVÍN परवीन (ف - مذ) پروین
कृत्तिका (Krittika کرتکا) छै छोटे छोटे तारों का गुच्छा (Chhai chhote chhote táron ka guch,chha چهه چهوتے چهوتے تارون کا گچها)

PARHEZ परहेज़ (ف - مذ) پرهیز
1. संयम (Sanyam سین یم) बुरी बातों से बचना (Buri báton se bachna بری باتوں سے بچنا)
2. इंद्रियनिग्रह (Indriya niggrah اندریه نگره) ज़ुहद (Zuhd زهد)
3. परिहार (Parihár پری هار) बीमार के खाने पीने में बचाव (Bímár ke kháne píne men bacháo بیمار کے کهانے پینے میں بچاؤ)

پرهیز گار (ف - ص)
PARHEZ-GÁR परहेज़गार
1. संयमी (Sanyami سین یمي) जितेंद्रिय (Jitendriya جتیندریه) ज़ाहिद (Záhid زاهد)
2. सदाचारी (Sadáchári سداچاري) बुरी बातों से बचने वाला (Buri báton se bachne vála بري باتوں سے بچنے والا)

PARI परी (ف - مث) پری
स्वर्ग वधू (Swarg vadhú سورگ ودهو) अप्सरा (Apsara اپسرا)

ebooksall.com

PASPÁÍ पस्पाई (ف - مث) پسپائی
पीछे हटना (Píchhe hatna پیچھے ھٹنا) पराजित होना (Parájit hona پراجت ھونا) हारना (Hárna ھارنا)

پس پشت (ف - ص)
PAS-E-PUSHT पसेपुश्त
परोक्ष (Parokchh پروکچھ) पीठ पीछे (Píth píchhe پیٹھ پیچھے)

PAST पस्त (ف - ص) پست
1. पतित (Patit پتت) भ्रष्ट (Bhrasht بھرشت) गिरा हुआ (Gira hua گرا ھوا)
2. पराजित (Prájit پراجت) हारा हुआ (Hárá huá ھاراھوا)

پست اخلاق (عف - ص)
PAST-AKHLÁQ पस्त अख़लाक़
भ्रष्टाचार (Bhrashtáchár بھرشتاچار) दुश्चरित (Dushcharít دش چرت) बदकरदार (Bad kardár بدکردار)

PISTÁN पिस्तान (ف - مذ) پستان
स्तन (Istan اُستن) उरोज (Uroj اوروج) कुच (Kuch کچ) पयोधर (Payodhar پیودھر) चूची (Chúchi چوچی)

پست خیال (عف - ص)
PAST-KHAYÁL पस्त ख़याल
लघु चेता (Laghu cheta لگھو چیتا) नीचाशय (Nicháshai نیچاشے) संकीर्ण विचार (Sankírn vichár سنکیرن وچار) तंग नज़र (Tang nazar تنگ‌نظر)

پژمردگی (ف - مث)
PAZ,MUR,DAGI पज़्मुर्दगी
1. मलिनता (Malinata ملنتا) अफ़्सुर्दगी (Afsurdagi افسردگی)
2. अप्रसन्नता (Ap,prasan,nata اپ پرسنتا) उदासी (Udási اُداسی)

پژمرده (ف - ص)
PAZ,MURDA पज़्मुर्दा
1. खिन्न (Khin,n کھن) म्लान (Mlán ملان) अफ़्सुर्दा (Afsurda افسردہ)
2. अप्रसन्न (Ap,prasan,n اپ پرسن) उदास (Udás اوداس)

پژمرده خاطر (ف - ص)
PAZMURDA-KHÁTIR पज़्मुर्दा ख़ातिर
मलिन चित्त (Malin chitt ملن چت) मलिन मुख (Malin mukh ملن‌مکھ) उदास (Udás اوداس)

PAS पस (ف - ص) پس
1. अंततः (Antatah انتتہ) आख़िर (Ákhir آخر)
2. अतः (Atah اتہ) इसलिए (Is lie اس لئے)
3. अतएव (Ata,ev اتئیو) फिर (Phir پھر)

پس‌انداز (ف - ص)
PAS-ANDÁZ (PASANDÁZ) पस अन्दाज़ (पसन्दाज़)
संचित (Sanchit سن چت) उपार्जित (Upárjit اپارجت) बचाया हुआ (Bacháya hua بچایا ھوا)

ebooksall.com

پس منظر (عف - مذ)
PAS-MANZAR पस मंज़र
पृष्ठ भूमि (Prishth bhúmi پرشتھ بھومی)

PASAND पसन्द (ف - مث) پسند
अभिरुचि (Abhi ruchi ابھی روچی)
रुचि (Ruchi رچی) रग़बत (Raghbat رغبت)

پسندیدہ (ف - ص)
PASANDÍDA पसन्दीदा
मनोनीत (Manonít منونیت) रुचिकर (Ruchi kar رچی کر) दिल पसन्द (Dil pasand دل پسند)

پس و پیش (ف - مذ)
PAS-O-PESH पसो पेश
1. संकोच (Sankoch سنکوچ) उधेड़ बुन (Udheṛbun ادھیڑبن)
2. असमंजस (Asmanjas اسمنجس) तज़बज़ुब (Tazabzub تذبذب)

PUSHT पुश्त (ف مث) پشت
1. पृष्ठ (Prishth پرشتھ) पीठ (Píth پیٹھ)
2. वंश (Vansh ونش) जनन (Janan جنن) पीढ़ी (Pírhi پیڑھی) नस्ल (Nasl نسل)

PUSHTÁRA पुश्तारा (ف مذ) پشتارہ
पोटल (Potal پوٹل) बंडल (Bundle بنڈل) गट्ठर (Gath,thar گٹھر)

پست فطرت (عف - ص)
PAST-FITRAT पस्त फ़ित्रत
दुष्प्रकृति (Dushprakriti دش پرکرتی) दुरात्मा (Durátma دراتما) कमीना ख़ू (Kamína khú کمینہ خو)

PAST-QAD पस्त क़द (ف - ص) پست قد
ह्रस्वांग (Hras,swáng ھرس سوانگ) वामन (Váman وامن) बौना (Bauna بونا) ठिगना (Thigna ٹھگنا)

پست ہمت (عف - ص)
PAST-HIMMAT पस्त हिम्मत
हत्साहस (Hatsáhas ھت ساھس) अनुत्साही (Anutsáhi انت ساھی) पस्त हौसला (Past hausala پست حوصلہ)

PISAR पिसर (ف - مذ) پسر
पुत्र (Puttr پتر) तनय (Tanai تنے) आत्मज (Átmaj آتمج) सुत (Sut ست) बेटा (Beta بیٹا)

پسماندہ (ف - ص)
PAS-MÁNDA पस मांदा
1. अवशिष्ट (Aoshisht اوششٹ) शेषांश (Sheshánsh شیشانش) बक़ाया (Baqáya بقایہ)
2. अंत्यज (Antyaj انتیج) अस्पृश्य (Asprishya اس پرشیہ) अछूत (Achhút اچھوت) हरिजन (Harijan ھریجن)
3. अनुन्नत (Anunnat انن نت) ना तरक़्क़ी याफ़ता (Na taraqqi yáfta ناترقی یافتہ)

ebooksall.com

پشیمانی (ف - مث)

PASHEMÁNI पशेमानी
1. लज्जा (Lajja لجا) शर्म (Sharm شرم)
2. पश्चात्ताप (Pash,chát,táp پشچات تاپ) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا) अफ़सोस (Afsos افسوس)

پل (ف - مذ)

PUL पुल
सेतु (Setu سیتو) पुल (Pul پل)

پلاس (ف - مذ)

PALÁS पलास
1. पलाश (Palásh پلاش) ढाक (Dhák ڈھاک)
2. छौम (Chhaum چھوم) मोटा कपड़ा (Mota kapṛa موٹا کپڑا)

پلاؤ (ف - مذ)

PULÁO पुलाव
मांसोदन (Mánsodan مانسودن) सफ़ेद बिरयानी (Safed biryáni سفید بریانی)

پلنگ (ف - مذ)

PALANG पलंग
व्याघ्र (Vyághr ویاگھر) चीता (Chíta چیتا)

پله (ف - مذ)

PALLA पल्ला
1. तुलाघट (Tuládhat تلادھٹ) तराज़ू का पल्ला (Tarázú ka palla ترازو کا پلہ)
2. श्रेणी (Shreni شرینی) दर्जा (Darja درجہ)
3. पद (Pad پد) रुत्बा (Rutba رتبہ)

پشت پناه (ف - ص)

PUSHT-PANÁH पुश्त पनाह
पृष्ठ पोषक (Prishthposhak پرشٹھ پوشک) सहायक (Saháyak سہایک) हिमायती (Himáyati حمایتی)

پشت در پشت (ف - ص)

PUSHT-DAR-PUSHT पुश्त दर पुश्त
पीढ़ी दर पीढ़ी (Píṛhi dar píṛhi پیڑھی در پیڑھی) नस्ल दर नस्ल (Nasl dar nasl نسل درنسل)

پشتی بان (ف - ص)

PUSHTI-BÁN पुश्ती बान
पक्षपाती (Pakchhpáti پکچھ پاتی) समर्थक (Samarthak سمرتھک) पृष्ठ पोषक (Prishth poshak پرشٹھ پوشک) हामी (Hámi حامی)

پشم (ف - مث)

PASH,M पश्म
1. ऊर्ण (Úrn اورن) ऊन (Un اون)
2. तुच्छ (Tuch,chh تچ‘چھ) हक़ीर (Haqír حقیر)

پشمینه (ف - مذ)

PASHMÍNA पश्मीना
ऊर्ण वस्त्र (Úrn vastr اورن وستر) ऊनी कपड़ा (Úni kapṛa اونی کپڑا)

پشه (ف - مذ)

PASH,SHA पश्शा
मशक (Mashak مشک) मच्छर (Mach,chhar مچھر)

پشیمان (ف - ص)

PASHEMÁN पशेमान
लज्जित (Lajjit لجت) शरमिन्दा (Sharminda شرمندہ)

ebooksall.com

PALÍD पलीद (ف - ص) پلید
1. अपवित्र (Apavittr اپوتر) नापाक (Nápák ناپاک)
2. घृणित (Ghrinit گھرنت) घिनावना (Ghináona گھناونا)
3. भूत प्रेत (Bhút pret بهوت پریت) बद रूह (Bad rúh بدروح)

PANÁH पनाह (ف - مث) پناه
1. शरण (Sharan شرن) बचाव (Bacháo بچاؤ)
2. आश्रय (Ásh,shrai آشرے) सहारा (Sahára سہارا)
3. रक्षा (Rakchha رکچها) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت)

پناه گاه (ف - مث)
PANÁH-GÁH पनाह गाह
शरणागार (Sharanágár شرناگار) रक्षास्थान (Rakchhásthán رکچها ستهان) जाये पनाह (Jái panáh جاے پناه)

پناه گزین (ف - ص)
PANÁH-GUZÍN पनाह गुज़ीं
शरणार्थी (Sharnárthí شرنارتهی) शरणागत (Sharnágat شرناگت) पनाह में आया हुआ (Panáh men áya hua پناه میں آیا هوا)

PUMBA पुम्बा (ف - مذ) پنبه
1. कर्पास (Karpás کرپاس) कपास (Kapás کپاس)
2. तूल (Túl تول) रुई (Ruí روئي)

PANJ पंज (ف - ص) پنج
पंच (Panch پنچ) पांच (Pánch پانچ)

PANJARA पंजरा (ف - مذ) پنجره
वितंस (Vitans وتنس) पंजर (Panjar پنجر) कुलायिका (Kuláika کلائکا) पिंजड़ा (Pinjṛa پنجڑا)

پنج شنبه (ف - مذ)
PANJ-SHAMBA पंज शंबा
गुरुवार (Guruvár گروار) बृहस्पतिवार (Brihaspati vár برهسپتي وار) जुमेरात (Jumerát جمعرات)

PANJA पंजा (ف - مذ) پنجه
1. प्रहस्त (Prahast پرهست) प्रतल (Pratal پرتل) हाथ का पंजा (Háth ka panja هاتھ کا پنجه)
2. पांच चीज़ों का समूह (Pánch chízon ka samúh پانچ چیزوں کا سموه)

PAND पन्द (ف - مث) پند
उपदेश (Updesh اپدیش) शिक्षा (Shikchha شکچها) सिखावन (Sikhávan سکهاون) नसीहत (Nasíhat نصیحت)

PINDÁR पिन्दार (ف - مذ) پندار
1. अहंकार (Ahankár اهنکار) घमंड (Ghamand گهمنڈ) गुरूर (Ghurúr غرور)
2. कल्पना (Kalpana کلپنا) ख़याल (Khayál خیال)

PAND-GO पन्द गो (ف - ص) پند گو
उपदेशक (Updeshak اپدیشک)

ebooksall.com

POSHISH पोशिश (ف - مث) پوشش
1. वस्त्र (Vasttr وستر) पोशाक (Poshák پوشاک)
2. वेष भूषा (Vesh-bhúsha ویش بھوشا) पहनावा (Pahnáva پہناوا)

POSHÍDA पोशीदा (ف - ص) پوشیدہ
गुप्त (Gupt گپت) छिपा हुआ (Chhipa hua چھپا ہوا)

PAHLÚ पहलू (ف - مذ) پہلو
1. पार्श्व (Párshwa پارشو) बग़ल (Baghal بغل)
2. क्रोड (Krod کروڑ) गोद (God گود)
3. पक्ष (Pakchh پکچھ) रुख़ (Rukh رخ)

PAHL,VÁN पहलवान (ف - مذ) پہلوان
मल्ल (Mal,l مل) योद्धा (Yodha یودھا) कुश्ती लड़ने वाला (Kushti laṛne vála کشتی لڑنے والا)

PAH,N पह्न (ف - ص) پہن
विस्तृत (Vistrit وسترت) विस्तीर्ण (Vistírn وستیرن) कुशादा (Kusháda کشادہ) लंबा चौड़ा (Lamba chauṛa لمبا چوڑا)

PAH,NÁÍ पह्नाई (ف - مث) پہنائی
विस्तार (Vistár وستار) कुशादगी (Kushá dagi کشادگی)

PAYÁPAI पयापय (ف - ص) پیا پے
निरंतर (Nirantar نرن تر) अविच्छिन्न (Avich,chhin,n اوچ چھن) लगातार (Lagátár لگاتار) बराबर (Barábar برابر) मुसलसल (Musalsal مسلسل)

शिक्षक (Shikchhak شکچھک) नसीहत करने वाला (Nasíhat karne vála نصیحت کرنے والا)

PINHÁN पिन्हां (ف - ص) پنہاں
गुप्त (Gupt گپت) छिपा हुआ (Chhipa hua چھپا ہوا)

POCH पोच (ف - ص) پوچ
1. निरर्थक (Nirarthak نررتھک) असार (Asár اسار) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول)
2. निकृष्ट (Nikrisht نکرشت) ख़राब (Kharáb خراب)
3. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) बेतमीज़ (Be tamíz بےتمیز)

PODÍNA पोदीना (ف - مذ) پودینہ
पर्णास (Parnás پرناس) पुदीना (Pudína پودینہ)

POZISH पोज़िश (ف - مث) پوزش
क्षमा याचना (Chhama yáchana چھما یاچنا) माफ़ी चाहना (Máfi cháhana معافی چاھنا)

POST पोस्त (ف - مذ) پوست
1. चर्म (Charm چرم) त्वचा (Twacha توچا) खाल (Khál کھال) चमड़ा (Chamṛa چمڑا)
2. वल्कल (Balkal بل کل) छाल (Chhál چھال)
3. तुष (Tush تش) छिलका (Chhilka چھلکا)

POSHÁK पोशाक (ف - مث) پوشاک
वस्त्र (Vasttr وستر) वसन (Vasan وسن) लिबास (Libás لباس)

ebooksall.com

5. बखेड़ा (Bakheṛa بکھیڑا) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا)

PECHISH पेचिश (ف - مث) پیچش
अतिसार (Ptisár اتی‌سار) आंव (Ao̤ آنو) मड़ोड़ (Maṛoṛ مروڑ)

PECHÍDA पेचीदा (ف - ص) پیچیدہ
1. जटिल (Jatil جٹل) उलझाव वाला (Uljháo vála الجھاو والا)
2. गूढ़ (Guṛh گوڑھ) मुश्किल (Mushkil مشکل)
3. दुर्बोध (Durbodh دربودھ) मुश्किल से समझ में आने वाला (Mushkil se samajh men̤ án̤e vála مشکل سے سمجھ میں آنے والا)

PAIDA पैदा (ف - ص) پیدا
1. प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) ज़ाहिर (Záhir ظاہر)
2. प्राप्य (Prápya پراپیہ) हासिल (Hásil حاصل)
3. उत्पन्न (Utpann اتپن) पैदा शुदा (Paida shuda پیدا شدہ)
4. आय (Aí آے) आमदनी (Ámadani آمدنی)
5. जनित (Janit جنت) जना हुआ (Jana hua جنا ہوا)

PAIDA-VÁR पैदावार (ف - مث) پیداوار
1. उत्पत्ति (Utpatti اتپتی) उपज (Upaj اُپج)
2. आय (Ai آے) आमदनी (Ámadani آمدنی)
3. लाभ (Lábh لابھ) नफ़ा (Nafa نفع)

PAYÁDA पयादा (ف - مذ) پیادہ
1. पदातिक (Padátik پداتک) पैदल चलने वाला (Paidal chalne vála پیدل چلنے والا)
2. पत्ति (Patti پتی) पैदल सिपाही (Paidal sipáhi پیدل سپاہی)
3. पत्र वाहक (Pattr vábak پتروا ھک) हरकारा (Harkára ہرکارہ)
4. आदेश वाहक (Ádesh váhak آدیش واھک) चपरासी (Chaprási چپراسی)

PIYÁZ पियाज़ (ف - مث) پیاز
पलांडु (Palándu پلانڈو) प्याज़ (Pyáz پیاز)

PIYÁLA पियाला (ف - مذ) پیالہ
कंस (Kans کنس) चषक (Chashak چشک) कटोरा (Katora کٹورہ) प्याला (Pyála پیالہ)

PAYÁM पयाम (ف - مذ) پیام
संदेश (Sandesh سندیش) संदेसा (San̤desa سندیسہ) पैग़ाम (Paighám پیغام)

PECH पेच (ف - مذ) پیچ
1. दांव (Dáno̤ داؤں) चाल (Chál چال)
2. छल (Chhal چھل) धोखा (Dhokha دھوکھا)
3. कुंचन (Kunchan کنچن) बल (Bal بل)
4. यंत्र (Yanttr ینتر) कल (Kal کل) मशीन (Machine مشین)

ebooksall.com

2. मतावलंबी (Matáo lamai متاولمبی) किसी अक़ीदे को मानने वाला (Kisi aqíde ko mánne vála کسی عقیدے کو ماننے والا)
3. शिष्य (Shishya ششیہ) चेला (Chela چیلا)

PAIRAHAN पैरहन (ف - مذ) پیرهن
دیکھو 'پیراهن'

PÍRI पीरी (ف - مث) پیری
जरा (Jara جرا) वृद्धावस्था (Vrid,dhá vastha وردهاوستها) बुढ़ापा (Burhápa بڑهاپا)

PAIZÁR पैज़ार (ف - مث) پیزار
पादुका (Páduka پادکا) जूती (Júti جوتی)

PESH पेश (ف - ص) پیش
प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) संमुख (Sammukh سممکھ) सामने (Sámne سامنے)

PESHÁB पेशाब (ف - مذ) پیشاب
मूत्र (Múttr موتر) प्रस्राव (Pras,sráv پرس'سراو) मूत (Mút موت)

PESHÁNI पेशानी (ف - مث) پیشانی
ललाट (Lalát للات) मस्तक (Mastak مستک) माथा (Mátha ماتها)

PESH-BÍN पेश बीं (ف - ص) پیش بین
अग्र शोची (Aggr shochi اگرشوچی) दूरदर्शी (Dúr darshi دوردرشی) आगम सोची (Ágm sochi آگم سوچی)

پیدائشی (ف - مث)
PAIDÁISHI पैदाइशी
1. प्राकृतिक (Prákritik پراکرتک) फ़ितूरी (Fitri فطری)
2. जन्म सिद्ध (Janm sid,dh جنم سدھ) ख़िलक़ी (Khilqi خلقي)

پے در پے (ف - ص)
PAI-DAR-PAI पैदर पै
निरंतर (Nirantar نرنتر) लगातार (Lagátár لگاتار)

PÍR पीर (ف - مذ) پیر
1. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh ویوورده) बड़ी उम्र वाला (Beri umr vála بڑی عمر والا)
2. धर्म गुरु (Dharm guru دهرم گرو) मुरशिद (Murshid مرشد)

PAIRÁHAN पैराहन (ف - مذ) پیراهن
1. वस्त्र (Vasttr وستر) परिधान Pari dhán پردهان) पोशाक (Poshák پوشاک)
2. कुरता (Kurta کرتا) क़मीस (Qamís قمیص)

PÍRÁYA पीराया (ف - مذ) پیرایہ
शैली (Shaili شیلی) पद्धति (Pad,dhati پددهتی) ढंग (Dhang ڈهنگ) तर्ज़ (Tarz طرز)

PAIRAU पैरौ (ف - مذ) پیرو
1. अनुयायी (Anuyáí انویائی) अनुकरण कर्ता (Anukaran karta انوکرن کرتا) मुक़ल्लिद (Muqallid مقلد)

ebooksall.com

PESHVA पेशवा (ف - مذ) پیشوا

1. धर्मगुरु (Dharm guru دھرم گرو) पीर (Pír پیر)
2. पथ प्रदर्शक (Path pradarshak پتھ پر درشک) रहनुमा (Rah numa رہ نما)
3. नेता (Neta نیتا) लीडर (Leader لیڈر)

پیشوائی (ف - مث)

PESH,VÁÍ पेशवाई

स्वागत (Swágat سواگت) अगवानी (Ag,váni اگواني) इस्तिक़्बाल (Istiqbál استقبال)

پیش و پس (ف - مذ)

PESH-O-PAS पेशोपस

1. संकोच (Sankoch سنکوچ) दुविधा (Duvidha دو ویدھا) आगा पीछा (Ága píchha آگا پیچھا)
2 असमंजस (Asamanjas اس منجس) तज़ब्ज़ुब (Tazabzub تذبذب)

PESHA पेशा (ف - مذ) پیشہ

1. व्यवसाय (Vyav sái ویوسائے) उद्योग (Ud,dyog ادیوگ) धंधा (Dhandha دھندھا)
2. वेश्या कर्म (Vesh,shya karm ویشیا کرم) कमाई (Kamái کمائي)

پیشہ ور (ف - ص)

PESHA-VAR पेशा वर

1. व्यवसायी (Vyav sái ویوسائی)

PESH-TAR पेशतर (ف - ص) پیش تر

1. सर्व प्रथम (Sarv pratham سرو پرتھم) सब से पहले (Sab se pahle سب سے پہلے)
2, आगे (Áge آگے) पहले (Pahle پہلے)

PESH-RAU पेश रौ (ف - ص) پیش رو

1. अग्र गामी (Aggr gámí اگر گامی) आगे चलने वाला (Áge chalne vála آگے چلنے والا)
2. नेता (Neta نیتا) लीडर (Leader لیڈر)
3. पूर्वज (Púrvaj پوروج) पुरखे (Purkhe پرکھے)

پیش قبض (عف - مث)

PESH-QABZ पेश क़ब्ज़

कौक्षेयक (Kauk, chheyak کوک چھے یک) भुजाली (Bhujáli بھجالی)

پیش قدمی (عف - مث)

PESH-QADAMI पेशक़दमी

1. अग्रसर होना (Aggr sar hona اگر سر ہونا) आगे बढ़ना (Áge barhna آگے بڑھنا)
2. पहल करना (Pahal karna پہل کرنا)

پیش کش (ف - مث)

PESH-KASH पेश कश

1. उपहार (Uphár اپہار) तुहफ़ा (Tuh,fa تحفہ)
1. प्रस्ताव (Prastáo پرستاؤ) प्रोपोज़ल (Proposal پروپوزل)

ebooksall.com

2. अवतार (Autár اوتار) नबी (Nabi نبی)

پیغمبر (ف - مذ)

PAIGHAM,BAR पैग़म्बर
1. संदेश वाहक (Sandesh váhak سندیش واهک) (दूत Dút دوت)
2. ईश्वरावतार (Íshwáráotár ایشور اوتار) नबी (Nabí نبی)

PAIK पैक (ف - مذ) پیک
पत्र वाहक (Pattr váhak پتر واهک) संदेश वाहक (Sandesh vahak سندیش واهک) हरकारा (Harkára هرکاره)

PAIKÁR पैकार (ف - مث) پیکار
युद्ध (Yud,dh یدده) रण (Ran رن) समर (Samar سمر) लड़ाई (Laṛái لڑائی)

PAIKÁN पैकान (ف - مذ) پیکان
तीर की नोक (Tír kí nok تیر کی نوک)

PAIKAR पैकर (ف - مذ) پیکر
1. आकार (Ákár آکار) शरीर (Sharír شریر) जिस्म (Jism جسم)
2. मुख (Mukh مکھ) सूरत (Súrat صورت)

PÍL पील (ف - مذ) پیل
1. हस्ती (Hasti هستی) पीलु (Pílu پیلو) करि (Kari کری) हाथी (Háthi هاتھی)
2. शतरंज का एक मोहरा (Shatranj ka ek muhra شطرنج کا ایک مہرا)

रोज़गारी (Rozgári روزگاری)
2 वेश्या (Vesh,shya ویشیا) तवाइफ़ (Taváif طوائف)
3. किसी काम को अपना पेशा बना लेने वाला (Kisi kám ko apna pesha bana lene vála کسی کام کو اپنا پیشه بنالینے والا)

PESHÍN पेशीं (ف - ص) پیشیں
1. प्राचीन (Práchín پراچین) पुरातन (Purátan پراتن) पुराना (Purána پرانا)
2. आगामी (Ágámi آگامی) अगला (Agla اگلا)

پیشین گوئی (ف - ص)

PESHÍN (N) GO,Í पेशीन (शीं) गोई
भवष्य वाणी (Bhavish, shya váni بھوش,شیه وانی) होने वाली बात बता देना (Hone váli bát bata dena هونے والی بات بتا دینا)

PAI,GHÁM पैग़ाम (ف - مذ) پیغام
1. संदेश (Sandesh سندیش) संदेसा (Sandesá سندیسا)
2. ब्याह की बात चीत (Byáh ki bát chít بیاه کی بات چیت)

پیغام بر (ف - مذ)

PAIGHÁM-BAR पैग़ाम बर
1. सदेश वाहक (Sandesh váhak سندیش واهک) संदेसा पहुँचाने वाला (Sandesá pahunchánе vála سندیسه پهنچانے والا)

ebooksall.com

پیمائش (ف - مث)
PAI,MÁ,ISH पैमाइश
1. क्षेत्र माप (Chhettr máp چھیتر ماپ) भूमिति (Bhúmiti بھومتی) सर्वे (Survey سروے)
2. माप (Máp ماپ) नाप (Náp ناپ)
3. क्षेत्रफल (Cnhettr phal چھیترپھل) रक़बा (Raqbá رقبہ)

PA,YAM,BAR पयम्बर (ف - مذ) پیمبر
دیکھو 'پیغمبر'

PAI.VAST पैवस्त (ف - ص) پیوست
1. संबद्ध (Sambaddh سم بدھ) संयुक्त (Sainyukt سین یکت) जुड़ा हुआ (Juṛa huá جڑا ہوا)
2. प्रविष्ट (Pravisht پروشٹ) पैठा हुआ (Paithá huá پیٹھا ہوا)

PAI,VAS,TA पैवस्ता (ف - ص) پیوستہ
1. निरंतर (Nirantar نرن تر) लगातार (Lagátár لگاتار) बराबर (Barábar برابر)
2. पैवस्त (Paivast پیوست)

PAI,VAN,D पैवन्द (ف - مذ) پیوند
1. जोड़ (Joṛ جوڑ) मेल (Mel میل)
2. थिगली (Thiglí تھگلی)
3. क़लम (Qalam قلم) शाख़ (Shákh شاخ)

PÍH पीह (ف - مث) پیہ
मेद (Med مید) वसा (Vasa وسا) चरबी (Charbi چربی)

PAI HAM पैहम (ف - ص) پیہم
निरंतर (Nirantar نرن تر) लगातार (Lagátár لگاتار)

PÍL-BÁN पीलबान (ف - مذ) پیل بان
हस्ति पक (Hasti pak هستی پک) महावत (Mahávat مہاوت) हाथीबान (Háthi bán ہاتھی بان)

PÍL-PA पीलपा (ف - مذ) پیل پا
श्लीपद (Shlípad شلی پد) पादगंडिर (Pádgandir پادگنڈر) पील पांव (Píl páon پیل پاؤں)

PÍL-PÁYA पील पाया (ف - مذ) پیل پایہ
स्तंभ (Istambh اس تم بھ) स्थूण (Isthún اس تھون) खंबा (Khamba کھمبا)

PÍL-TAN पीलतन (ف - ص) پیلتن
बृहदाकार (Brahadakár برھداکار) गिरांडील (Girán,dil گرانڈیل) बड़ा योद्धा (Baṛa yoddha بڑا یودھا)

PAI,MÁN पैमान (ف - مذ) پیمان
प्रतिज्ञा (Pratig,gya پرتگ گیا) अभिवचन (Abhivachan ابھی وچن) वादा (Vádá وعدہ)

پیمان شکن (ف - مذ)
PAI,MÁN-SHIKAN पैमां शिकन
प्रतिज्ञा भंजक (Pratiggya bhanjak پرتگیا بھنجک) वादा ख़िलाफ़ (Váda khiláf وعدہ خلاف)

PAIMÁNA पैमाना (ف - مذ) پیمانہ
1. माप दंड (Máp dand ماپ دنڈ) नाप (Náp ناپ)
2. चषक (Chashak چشک) शराब का पियाला (Sharáb ka piyála شراب کا پیالہ)

ebooksall.com

ت

TA ता تا (ف - حرف)
पर्यंत (Paryant پریینت) तक (Tak تک)

TÁB ताब تاب (ف - مث)
1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتهيه) शक्ति (Shakti شكتي) ताक़त (Táqat طاقت)
2. आभा (Ábha آبها) चमक (Chamak چمک)

TÁBÁN तावां تاباں (ف - ص)
1. प्रकाशमान (Prakásh mán پرکاش مان) नूरानी (Núráni نورانی)
2. प्रभावान (Prabhácán پربهاوان) चमकदार (Chamak dár چمکدار)

تابستان (ف - مذ)
TÁBIS,TÁN ताबिस्तान
ग्रीष्मऋतु (Gríshm rítu گریشم رتو) गरमी (Garmi گرمي)

TÁBISH ताबिश تابش (ف - مث)
1. ताप (Táp تاپ) गरमी (Garmi گرمي)
2. आतप (Átap آتپ) धूप (Dhúp دهوپ)

تابندگی (ف - مث)
TÁBIN,DAGI ताबिन्दगी
आभा (Ábha آبها) प्रकाश (Prakásh پرکاش) चमक (Chamak چمک)

TÁBIN,DA ताबिन्दा تابنده (ف - ص)
प्रकाशमान (Prakásh mán پرکاش مان) उज्ज्वल (Uj,jwal اججول) चमकदार (Chamak dár چمکدار)

تاب و توان (ف - مث)
TÁB-O-TAVÁN(N) ताबोतवान (वां)
1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتهيه) शक्ति (Shakti شكتي)
1. सहिष्णुता (Sahishnuta سہھشنتا) सब्र (Sabr صبر)

تابه مقدور (عف - ص)
TÁ-BA-MAQ,DÚR ता ब मक़दूर
यथा शक्ति (Yatháshakti يتهاشكتي) यथा संभव (Yatha sambhav يتها سمبهو) भर सक (Bharsak بهرسک)

TÁBE ताबे تابع (ف - ص)
अधीन (Adhín ادهين) बस में (Bas men بس میں)

TÁBÚT ताबूत تابوت (ع - مذ)
1. शव (Shav شو) लाश (Lásh لاش)
2. लाश रखने का संदूक़ (Lásh rakhne ka sandúq لاش رکھنے کا صندوق)

TÁBA ताबा تابه (ف - مذ)
तवा (Tava توا)

TÁSÍR तासीर تاثیر (ع - مث)
1. गुण (Gun گن) प्रभाव (Prabháo پربهاو) असर (Asar اثر)

ebooksall.com

2. दंडदेना (Dand dena دنڈدینا) सज़ा देना (Saza dena سزادینا)

TÁR तार (ف - مذ) تار
1. तंतु (Tantu تنتو) तार (Tár تار)
2. पंक्ति (Pankti پنکتی) क़तार (Qatár قطار)
3. तिमिर (Timir تمر) अंधेरा (Andhera اندھیرا)
4. तारबर्क़ी (Tár barqi تاربرقی) टेली-ग्राफ़ (Telegraph ٹیلی گراف)

TÁRÁJ ताराज (ف - مذ) تاراج
लूट (Lút لوت) बरबादी (Barbádi بربادی)

TÁRAK तारक (ف - مذ) تارك
1. सीमंत (Símant سی منت) मांग (Máng مانگ)
2. कपाल (Kapál کپال) खोपड़ी (Khopaṛí کھوپڑی)

TÁRIK तारिक (ع - مذ) تارك
त्यागी (Tyági تیاگی) छोड़ने वाला (Chhoṛne vála چھوڑنے والا)

تارك الدنیا (ع - مذ)
TÁRIKUD-DUN,YA तारिकुद् दुन्या
निवृत्त (Nivritt نورت‘ت) विरक्त (Virak,t ورکت) संन्यासी (San,nyási سن‌نیاسي) ज़ाहिद (Záhid زاهد)

TÁRÍKH तारीख़ (ع - مث) تاریخ
1. इतिहास (Itihás اتی هاس) हिष्ट्री (History هسٹری)
2. वृत्तांत (Vrit,tánt ورت‘تانت)

2. फल (Phal پھل) नतीजा (Natíja نتیجه)

TÁJ ताज (ع - مذ) تاج
राज मुकुट (Ráj mukut راج مکٹ) क्रीट (Krít کریت)

TÁJ-DÁR ताजदार (عف - مذ) تاج دار
मुकुटधारी (Mukut dhári مکٹ دھاری) राजा (Rája راجه) बादशाह (Bád sháh بادشاه)

TÁJIR ताजिर (ع - مذ) تاجر
व्यापारी (Vyápári وياپاري) वणिक (Vanik ونک) सौदागर (Saudágar سوداگر)

TÁ-CHAND ताचन्द (ف - ص) تاچند
कबतक (Kab tak کب تک) कहां तक (Kahán tak کہاں تک)

TÁ-HÁL ता हाल (عف - ص) تاحال
अबतक (Ab tak اب تک) अभीतक (Abhi tak ابھی تک)

TÁKH,T ताख़्त (ف - مث) تاخت
1. विनाश (Vinásh وناش) लूटमार (Lútmár لوت مار)
2. आक्रमण (Ákraman آکرمن) चढ़ाई (Charhái چڑھائي)

TÁKHÍR ताख़ीर (ع - مث) تاخیر
विलंब (Vilamb ولمب) देर (Der دیر)

TÁDÍB तादीब (ع - مث) تادیب
1. शिक्षादेना (Shikchha dená شکچھا دینا) सिखाना (Sikhána سکھانا)

ebooksall.com

تازہ بتازہ (ف - ص)
TÁZA-BA-TÁZA ताज़ा ब ताज़ा
नवीन तम (Navín tam نوین تم) बिलकुल नया (Bilkul naya بالکل نیا)

TÁZI ताज़ी تازی (ف - مذ)
1. अरब देश का (Arab desh ka عرب دیش کا)
2. अरबी घोड़ा (Arabi ghora عربی گھوڑا)
3. अरबी भाषा (Arabi bhásha عربی بھاشا)

تازیانہ (ف - مذ)
TÁZI,YÁNA ताज़ियाना
प्रतोद (Pratod پرتود) कोड़ा (Kora کوڑا) चाबुक (Chábuk چابک)

TA,AS,SUF त अस् सुफ़ تاسف (ع - مذ)
पश्चात्ताप (Pashch áttáp پش چا ت تاپ) खेद (khed کھید) दुःख (Dukh kh دکھ) अफ़सोस (Afsos افسوس)

TÁSÍS तासीस تاسیس (ع - مث)
शिलान्यास (Shila nyás شلانیاس) नीव डालना (Nív dálna, نیو ڈالنا) बुनयाद रखना (Bunyád rakhna بنیاد رکھنا)

TÁK ताक़ تاک (ف - مث)
द्राक्षावल्लरी (Drákchha vallari دراکچھاولری) अंगूर की बेल (Angúr ki bel انگور کی بیل)

अहवाल (Ahvál احوال)
3. तिथि (Tithi تتھی) मिती (Miti متی)

تاریخ نویس (عف - مذ)
TÁRÍKH-NAVÍS तारीख़ नवीस
इतिहास कार (Itihás kár اتہاس کار) इतिहास लेखक (Itihás lekhak اتہاس لیکھک) मुवर्रिख़ (Muvar,rikh مورخ)

TÁRÍK तारीक تاریک (ف - ص)
तमिस्र (Támisr تمسر) अंधकार मय (Andhkár mai اندھکارمے) अंधेरा (Andhera اندھیرا)

TÁRÍKI तारीकी تاریکی (ف - مث)
तम (Tam تم) तिमिर (Timir تمر) अंधकार (Andh kár اندھکار) अंधेरा (Andhera اندھیرا)

TÁZAGI ताज़गी تازگی (ف - مث)
1. हरापन (Hará pan ہراپن) सरसब्ज़ी (Sar sabzi سرسبزی)
2. नयापन (Naya pan نیاپن) नवीनता (Navínata نوین تا)
3. प्रफुल्लता (Praphul,lata پرپھل لتا) प्रसन्नता (Prasan,nata پرسن نتا) शगुफ़्तगी (Shaguftagi شگفتگی)

TÁZA ताज़ा تازہ (ف - مذ)
1. हरित (Harit ہرت) हरा (Hara ہرا)
2. नवीन (Navín نوین) नया (Naya نیا)

ebooksall.com

TAVÍL तावील (ع - مث) تاویل
कष्ट कल्पना (Kasht kalpana کشٹ کلپنا) तौजीह (Taujíh توجیح)

TÁHAM ताहम (ف - ص) تاهم
तद्यपि (Tad,dyapi تدٗدی پی) तथापि (Tathápi تتھاپی) तौभी (Taubhi توبھی)

TÁÍD ताईद (ع - مث) تائید
1. समर्थन (Samarthan سمرتھن) हम नवाई (Ham navái همنوائی)
2. पच्छ पात (Pakchhpát پکچھ پات) जानिब दारी (Jánib dári جانب داری)
3. सहायता (Saháyata سہایتا) मदद (Madad مدد)

TAB तब (ف - مث) تب
ज्वर (Jwar جور) ताप (Táp تاپ) बुख़ार (Bukhár بخار)

TABÁDALA तबादला (ع - مذ) تبادله
یه لفظ تبادل کي بگڑی هوئی شکل هے
1. स्थानांतरण (Isthánántaran استھانان‌ترن) बदली (Badli بدلی)
2. विनिमय (Vinimai ونی مے) लेन देन (Len den لین دین)

TABÁR तबार (ف - مذ) تبار
वंश (Vansh ونش) घराना (Gharána گھرانا) कुल (Kul کل) ख़ानदान (Khándán خاندان)

TABÁSHÍR तबाशीर (ف - مذ) تباشیر
बंसलोचन (Banslochan بنسلوچن)

TÁ-KUJA ताकुजा (- ف) تا کجا
कब तक (Kab tak کب تک) कहां तक (Kahán tak کہاں تک)

TÁKÍD ताकीद (ع - مث) تاکید
1. आग्रह (Ág,grah آگ‌گرہ) हठ (Háth هٹھ)
2. चेतावनी (Chetávani چیتاونی) तम्बीह (Tambíh تنبیه)

TÁLÁB तालाब (ف - مذ) تالاب
तड़ाग (Taṛág تڑاگ) सरोवर (Sarovar سروور) पुष्कर (Push kar پش کر) ताल (Tál تال)

TÁLÍF तालीफ़ (ع - مث) تالیف
संकलन (Sankalan سن‌کلن) संपादन (Sampádan سمپادن) समाहरण (Samáharan سماهرن)

TÁM(M) ताम (म्म) (ع - ص) تام
पूर्ण (Púrn پورن) सब (Sab سب)

TA,AM,MUL त अम् मुल (ع - مذ) تامل
1. संकोच (Sankoch سن‌کوچ) सोच (Soch سوچ)
2. विलंब (Vilamb ولمب) ढील (Dhíl ڈھیل)

TÁNÍS तानीस (ع - مث) تانیث
स्त्रीलिंग (Istri ling استری‌لنگ)

TÁVÁN तावान (ف - مذ) تاوان
1. दंड (Dand دنڈ) जुरमाना (Jurmána جرمانہ)
2. च्छतिपूर्ति (Chhatí púrti چھتی پورتی) हरजा (Harja هرجه)

ebooksall.com

TABAR तबर (ف - مذ) تبر
परशु (Parshu پرشو) फरसा (Pharsa پھرسا)

TABAR,RA तबर्रा (ع - مذ) تبرّا
1. घृणा (Ghrina گھرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)
2. अपशब्द (Apshabd اپشبد) गाली गलौज (Gáli galouj گالی گلوج)

TABAR,RUK तबर्रुक (ع - مذ) تبرك
प्रसाद (Prasád پرساد)

TAB,RÍD तब्रीद (ع - مذ) تبرید
1. ठंडाई (Thandá,i تھنڈائی)
2. जुल्लाब के बाद उसकी गरमी को मारने वाली ठंडाई (Julláb ke bád uski garmi ko márne váli thandái جلاب کے بعد اسکی گرمی کو مارنے والی تھنڈائی)

TABAS,SUM तबस्सुम (ع - مذ) تبسم
मृदुहास (Mriduhás مردوهاس) स्मित (Ismit اسمت) मधुर हास (Madhurhás مدھرهاس) मुस्कान (Muskán مسکان) मुस्कुराहट (Muskuráhat مسکراهٹ)

TAB,SIRA तब्सिरा (ع - مذ) تبصره
टीका टिप्पणी (Tíka tippani ٹیکا ٹپنی) आलोचना (Álochana آلوچنا) तनक़ीद (Tanqíd تنقید)

TAB,LÍGH तब्लीग़ (ع - مث) تبلیغ
1. प्रेषण (Preshan پریشن) भेजना (Bhejna بهیجنا) पहुंचाना (Pahun-chána پهنچانا)

TABÁH तबाह (ف - ص) تباه
1. ध्वस्त (Dhwast دهوست) उजाड़ (Ujáṛ اجاڑ)
2. दुर्दशा ग्रस्त (Durdesha grast دردشا گرست) बद हाल (Bad hál بد حال)

TABÁHI तबाही (ف - مث) تباهی
1. उजाड़पन (Ujáṛpan اجاڑپن) बरबादी (Barbádí بربادی)
2. दुर्दशा (Durdasha دردشا) बुरे दिन (Bure din برے دن)

TABAH,HUR तबह्हुर (ع - مذ) تبحر
पांडित्य (Pándittya پان‌ڈت‌تیه) विद्वत्ता (Vid,dwat,ta ود‌دوت‌تا) फ़ज़ीलत (Fazílat فضیلت)

TABAKH,TUR तबख़्तुर (ع - مذ) تبختر
गर्व (Garv گرو) अभिमान (Abhimán ابهی مان) घमंड (Ghamand گهمنڈ)

TABKHÍR तब्ख़ीर (ع - مث) تبخیر
1. वाष्प (Báshp باشپ) भाप (Bháp بهاپ)
2. पेट से भाप उठने का एक रोग (Pet se bháp uthne ka ek rog پیٹ سے بهاپ اٹهنے کا ایک روگ)

TABDÍLI तब्दीली (ع - مث) تبدیلی
1. परिवर्तन (Parivartan پریورتن) बदलना (Badalna بدلنا)
2. स्थानांतरण (Isthánántaran استهانانترن) तबादला (Tabádla تبادله)

ebooksall.com

TATIM,MA ततिम्मा (ع - مذ) تتمه
परिशिष्ट (Parishisht (پری شِشٹ
ज़मीमा (Zamíma (ضمیمه

TAS,LÍS तसलीस (ع - مث) تثلیث
1. तिगड्डा (Tigadda (تگڈا
2. ईसाई मतानुसार बाप, बेटा और रूहुल क़ुदुस (Ísái matánusár báp beta aur ruhul qudus (عیسائی متانسار باپ، بیٹا اور روح القدس

TAS,NIYA तस्निया (ع - مذ) تثنیه
द्विवचन (Dwi vachan (دوی وچن

TIJÁRAT तिजारत (ع - مث) تجارت
व्यापार (Vyápár (ویاپار) वाणिज्य (Bánij,jya (بانِج‘جیه) रोज़गार (Rozgár (روزگار

TAJÁVUZ तजावुज़ (ع - مذ) تجاوز
सीमोल्लंघन (Símollanghan (سیمول ال‘لنگھن) उल्लंघन (Ul,langhan (الّنگھن) हद से गुज़र जाना (Had se guzar jána (حد سے گذر جانا
2. अवज्ञा (Avag,gya (اوگ‘گیا
नाफ़रमानी (Náfarmáni (نافرمانی

TAJÁ,HUL तजाहुल (ع - مذ) تجاهل
जान बूझकर अनजान बनना (Ján bújh kar anján ban na (جان بوجھ کر انجان بننا

TAJDÍD तजदीद (ع - مث) تجدید
1. नये सिरे से कोई काम करना (Nae sire se koi kám karna (نئے سرے سے کوئی کام کرنا

2. धर्म प्रचार (Dharm prachár (دهرم پرچار) प्रचार (Prachár (پرچار

TAP तप (ف - مث) تپ
1. ताप (Táp تاپ گर्मी (Garmi (گرمی
2. ज्वर (Jwar (جور) बुख़ार (Bukhár (بخار

TAPÁK तपाक (ف - مذ) تپاك
1. आवभगत (Áobhagat (آؤبھگت
ख़ातिरदारी Khátirdári (خاطرداری
2. प्रेम (Prem (پریم) स्नेह (Isneh (اسنیه

TAPÁṈ तपां (ف - ص) تپاں
तड़पता हुआ (Taṛapta hua (تڑپتاهوا

TAPÁṈCHA तपांचा (ف - مذ) تپانچه
तल प्रहार (Tal prahár (تل پرهار
थप्पड़ (Thappaṛ (تهپڑ

TAPISH तपिश (ف - مث) تپش
ताप (Táp (تاپ) तपन (Tapan (تپن
जलन (Jalan (جلن

TUPAK तुपक (ف - مث) تپك
छोटी तोप (Chhoti top (چھوٹی توپ
बंदूक़ (Bandúq (بندوق

TAPANCHA तपन्चा (ف - مذ) تپنچه
पिस्तौल (Pistaul (پستول) तमन्चा (Tamancha (تمنچه

TATAB,BO ततब्बो (ع - مذ) تتبع
अनुसरण (Anusaran (انوسرن) रीस (Rís (ریس

ebooksall.com

(Prabha پربھا) ज्योति (Jyoti جیوتي) नूर (Núr نور)

2. झलक (Jhalak جھلک) चमक (Chamak چمک)

تجمل (ع - مذ)

TAJAM,MUL तजम् मुल

1. वैभव (Vaibhav وےبھو) ऐश्वर्य (Aishwa,rya اےشورریہ) शान शौकत (Shán shaukat شان شوکت)
2. सौंदर्य (Saundarya سوندریہ) ठाठ (Tháth ٹھاٹھ)

TAJ,VÍZ तज वीज़ (ع - مث) تجویز

1. निर्णय (Nirnai نرنے) फैसिला (Faisila فیصلہ)
2. प्रस्ताव (Prastáo پرستاو) आयोजन (Áyojan آیوجن)
3. सम्मति (Sam,mati سم مَتی) राय (Rái رائے)

TAH,T तह्त (ع - ص) تحت

1. निम्न (Nimn نمن) नीचे (Níche نیچے)
2. अधिकार (Adhikár ادھی کار) क़ाबू (Qábu قابو)

تحت الثری (ع - مث)

TAH,TAS,SARA तहतस्सरा

अधोलोक (Adho lok ادھولوک) नाग लोक (Nág lok ناگ لوک) पाताल (Pátál پاتال)

TAH,RÍR तह्रीर (ع - مث) تحریر

1. लिखावट (Likhávat لکھاوٹ)

2. नवीनता (Navínata نوینتا) नयापन (Nayápan نیاپن)

TAJRIBA तज्रिबा (ع - مذ) تجربہ

1. अनुभव (Anubhav انوبھو) वाक़िफ़ीयत (Váqifíyat واقفیت)
2. परीक्षा (Paríkchha پریکچھا) जांच (Jánch جانچ)

تجربہ کار (عف - ص)

TAJRIBA-KÁR तज्रिबाकार

अनुभवी (Anubhavi انوبھوی) परिपक्व (Paripak,kwa پری پک‌کو)

TAJAR,RUD तजर्रुद (ع - مذ) تجرد

1. ब्रह्मचर्य (Brahm charya برہم چریہ)
2. विरक्ति (Virakti ورکتی) वैराग्य (Vairágya ویراگیہ)

TAJ,ZIYA तजज़िया (ع - مذ) تجزیہ

विश्लेषण (Vishleshan وش لےشن) किसी चीज़ के अजज़ा अलग अलग करना (Kisi chíz ke ajza alag alag karna کسی چیز کے اجزا الگ الگ کرنا)

تجسس (ع - مذ)

TAJAS,SUS तजस्सुस

1. मार्गण (Márgan مارگن) अन्वेषण (Anveshan ان ویشن) तहक़ीक़ (Tahqíq تحقیق)
2. जिज्ञासा (Jig,gyása جگ گیاسا) अनुसंधान (Anusandhán انوسن دھان) तलाश (Talásh تلاش)

TAJAL,LI तजल्ली (ع - مث) تجلی

1. प्रकाश (Prakásh پرکاش) प्रभा

ebooksall.com

2. कर (Kar کر) लगान (Lagán لگان)
3. ज़िले का एक भाग (Zile ka ek bhág ضلع کا ایک بھاگ)

تحفگی (عف - مث)

TUH,FAGI तुह्फ़गी
उत्तमता (Uttamata اُت,تمتا) श्रेष्ठता (Shresh,thata شریش تھتا) सुंदरता (Sundarata سندرتا) अच्छाई (Ach, chhái اچھائی)

تحفه (ع - مذ)

TUH,FA तुह्फ़ा
पुरस्कार (Puras kár پرس کار) उपहार (Uphár اپ ھار) उपायन (Upáyan اپاین) सौग़ात (Saughát سوغات)

تحقیر (ع - مث)

TAH,QÍR तह्क़ीर
अपमान (Apmán اپ'مان) तिरस्कार (Tiraskár ترس کار) निरादर (Nirádar نرادر) जुगुप्सा (Jugupsá جوگپسا) भर्त्सना (Bhart sana بھرتسنا) निंदा (Ninda نندا) बेइज़्ज़ती (Be izzati بے عزتی)

تحقیق (ع - مث)

TAH,QÍQ तह्क़ीक़
1. गवेषणा (Gaveshana گویشنا) अन्वेषण (Anveshan انویشن) रिसर्च (Resarch ریسرچ)
2. अनुसंधान (Anusandhán انوسن دھان) जिज्ञासा (Jig, gyása جگیاسا) जांच पड़ताल (Jánchpartál جانچ پڑتال)

تحکم (ع - مذ)

TAHAK,KUM तहक्कुम
बल प्रदर्शन (Bal pradarshan بل پر

लिखाई (Likhá,i لکھائی)
2. लेख (Lekh لیکھ) पत्र (Pattr پت تر)
3. दस्तावेज़ (Dastávez دستاویز)
4. लिखने की मज़दूरी (Likhne ki mazdúri لکھنے کی مزدوری)

تحریص (ع - مث)

TAH,RÍS तह्रीस
प्रलोभन (Pralobhan پرلوبھن) लालच देना (Lálach dena لالچ دینا)

تحریف (ع - مث)

TAH, RÍF तह्रीफ़
किसी लेख में शब्दों का उलट फेर (Kisi lekh men shabdon ka ulat pher کسی لیکھ میں شبدوں کا الٹ پھیر)

تحریك (ع - مث)

TAH,RÍK तह्रीक
1. उत्तेजना (Ut tejana ات تےجنا)
2. प्रेरणा (Prerna پریرنا) तरग़ीब (Targhíb ترغیب)
3. शीत (Shít شیت) ज़ुकाम (Zukám زکام)
4. प्रस्ताव (Prastáo پرستاو) सुझाव (Sujháo سوجھاؤ)
5. आंदोलन (Ándolan, آن دولن) हलचल (Halchal ھل چل)

تحسین (ع - مث)

TAH,SÍN तह्सीन
प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) श्लाघा (Shlághá شلا گھا) तारीफ़ (Táríf تعریف)

تحصیل (ع - مث)

TAH,SÍL तह्सील
1. ग्रहण करना (Grahan karna گرھن کرنا) लेना (Lena لینا)

ebooksall.com

(خزانچی) रोकड़िया (Rokaṛiya روکڑیا)

TA,HAI,YUR तहैयुर (ع - مذ) تحیر
विस्मय (Vis,mai وس مے) आश्चर्य (Áshcharya آش چریہ)हैरानी (Hairáni حیراني)

TAHAI,YA तहैया (ع - مذ) تحیه
प्रणाम (Pranám پرنام) अभिवादन (Abhivádan ابھی وادن) सलाम (Salám سلام)

TAKHÁLUF तख़ालुफ़ (ع - مذ) تخالف
प्रतिद्वंद्वता (Pratidwan dwata پرتي دوندوتا) विरोध (Virodh ورودھ) मुख़ालफ़त (Mukhálafat مخالفت)

TAKH,T तख़्त (ف - مذ) تخت
1. सिंहासन (Singhásan سنگھاسن)
2. बड़ी चौकी (Baṛí chaukí بڑی چوکي)

تخت گاه (ف - مذ)

TAKHT-GÁH तख़्त गाह
राजधानी (Rájdháni راج دھاني) शासन केंद्र (Shásan kendr شاسن کیندر) दारुस्सल तनत (Dárus,saltanat دارالسلطنت)

تخت نشینی (ف - مث)

TAKHT-NASHÍNÍ तख़्त नशी,नी
राज्याभिषेक (Rájyá bhi shek راجیا بھي شیک) राज तिलक (Ráj tilak راج تلک)

TAKH,TA तख़्ता (ف - مث) تخته
1. लकड़ी का चौड़ा और पतला टुकड़ा

(درشن) ज़ोर दिखाना (Zor dikhána زور دکھانا) ज़बरदस्ती करना (Zabardasti karna زبردستی کرنا)

TAH,LÍL तह्लील (ع - مث) تحلیل
1. विलयन (Vilayan ولین) घुलना (Ghulna گھلنا)
2. पचन (Pachan پچن) हज़्म होना (Hazm hona هضم هونا)

تحمل (ع - مث)

TAHAM,MUL तहम्मुल
सहिष्णुता (Sahish,nuta سہشنوتا) सहन शीलता (Sahan shílata سہن شیلتا) बुर्दबारी (Burd bári بردباری)

TAH,VÍL तह्वील (ع - مث) تحویل
1. हस्तांतरण (Hastántaran هستان ترن) सपुर्द करना (Sapurd karna سپرد کرنا)
2. पूंजी (Púnjí پونجی) जमा (Jama جمع)
3. थाती (Thátí تھاتی) अमानत (Amánat امانت)
4. बक़ाया रोकड़ Baqáya rokaṛ بقایه روکڑ)
5. किसी ग्रह का किसी राशि में जाना (Kisi grah ka kisí ráshi men jána کسی گرہ کا کسی راشی میں جانا)

تحویل دار (عف - مذ)

TAH.VÍL-DÁR तहवीलदार
कोषाध्यक्ष (Koshádh,dhyakchh کوشادھیکچھ) ख़ज़ानची (Khazánchí

ebooksall.com

प्रतिज्ञा भंग करना (Pratiggya bhang karna (پرتگیا بھنگ کرنا) वादा न पूरा करना (Váda na púra karna وعدہ نہ پورا کرنا)

تخلیق (ع - مث)

TAKHLÍQ तख़्लीक़

1. उत्पत्ति (Utpat,ti (اتپتتي) उत्पादन (Utpádan (اتپادن) पैदा करना (Paida karna پیدا کرنا)

2. रचना (Rachana (رچنا) निर्माण (Nirmán (نرمان) बनाना (Banána (بنانا)

TAKH,LIYA तख़्लिया (ع - مذ) تخلیه

1. ख़ाली कराना (Khâli karána خالی کرانا) ख़ाली करना (Khâli karna خالی کرنا)

2. एकांतवास (Ekánt vás (ایکانت واس) अकेला पन (Akelápan (اکیلاپن)

TUKH,M तुख़्म (ف - مذ) تخم

1. बीज (Bíj (بیج)

2. अंडा (Anda (انڈا)

TUKHMA तुख़्मा (ع - مذ) تخمه

अजीर्ण (Ajírn (اجیرن) अपाक (Apák (اپاک) बदहज़मी के दस्त (Bad hazmi ke dsat (بد هضمی کے دست)

TAKH-MÍNAN तख़्मीनन (ع - ص) تخمیناً

अनुमानतः (Anumánatah (انومانتہ) अटकल से (Atkal se (اٹکل سے) लग भग (Lagbhag (لگ بھگ)

(Lakṛi ká chauṛa aur patla tukṛa (لکڑی کا چوڑا اور پتلا ٹکڑا)

2. काग़ज़ का ताव (Kaghaz ká táo (کاغذ کا تاؤ)

3. ज़मीन का बड़ा टुकड़ा (Zamín ká baṛa tukṛa (زمین کا بڑا ٹکڑا)

TAKHRÍB तख़्रीब (ع - مث) تخریب

विनाश (Vinásh (وناش) उजाड़ना (Ujárṇa (اجاڑنا) बरबाद करना (Barbád karna (برباد کرنا)

TAKH,SIS तख़्सीस (ع - مث) تخصیص

विशेषता (Vishesħata (وشیش تا) ख़ु सूसियत (Khusúsiyat (خصوصیت)

تخفیف (ع - مث)

TAKHFÍF तख़्फ़ीफ़

1. न्यूनता (Neúnata (نیونتا) कमी (Kami (کمی)

2. शांति (Shánti (شانتي) आराम (Árám (آرام)

تخلص (ع - مذ)

TAKHAL,LUS तख़ल्लुस

उपनाम (Upnám (اُپنام)

تخلخل (ع - مذ)

TAKHAL,KHUL तख़लख़ुल

सुषिरता (Sushiratá (سوشرتا) खोखला पन (Khokhlápan (کھوکھلاپن) पोला-पन (Polápan (پولاپن)

تخلف (ع - مذ)

TAKHAL,LUF तख़ल्लुफ़

ebooksall.com

TAD,RÍS तद्रीस (ع - مث) تدریس
1. पाठन (Páthan پاٹھن) पढ़ाना (Paṛhána پڑھانا) शिक्षा देना (Shikchha dena شکچھا دینا)
2. शिक्षा (Shikchha شکچھا) पढ़ाई (Paṛhái پڑھائي)

TAD,FÍN तद्फ़ीन (ع - مث) تدفین
मट्टी में तोपना (Mattí men Topna متّي میں توپنا) दफ़्न करना (Dafn karna دفن کرنا)

TAD,VÍN तद्वीन (ع - مث) تدوین
संपादन (Sampádan سمپادن) संकलन (Sankalan سن کلن) समा हरण (Samá haran سماهرن) तालीफ़ (Tálíf تالیف)

TAD,HÍN तद्हीन (ع - مث) تدھین
तेल चुपड़ना (Tel chupaṛná تیل چپڑنا)

TAZAB,ZUB तज़ब्‌ ज़ुब (ع - مذ) تذبذب
संकोच (Sankoch سن کوچ) असमंजस (Asamanjas اس من جس) दुबिधा (Dubidhá دوبدها)

TAZ,KÁR तज़्कार (ع - مذ) تذکار
कथन (Kathan کتھن) बयान (Bayán بیان)

TAZKIRAH तज़्किरा (ع - مذ) تذکره
1. चर्चा (Charcha چرچا) प्रसंग (Prasang پرسنگ) ज़िक्र (Zikr ذکر)
2. वर्णन (Varnan ورنن) वृत्तांत (Vrit,tánt ورت تانت) बयान (Bayán بیان)

تخمینه (ع - مث)
TAKH,MÍNA तख़्मीना
अनुमान (Anumán انومان) अनुमिति (Anumiti انومتی) अंदाज़ा (Andáza اندازه)

TAKH,VÍF तख़्वीफ़ (ع - مث) تخویف
1 भय प्रदर्शन (Bhai pradarshan بھے پردرشن) डराना (Daránа ڈرانا)
2. भय (Bhai بھے) त्रास (Trás تراس) डर (Dar ڈر)

تخیل (ع - مذ)
TAKHAI,YUL तख़ैयुल
कल्पना (Kal,pana کل پنا) विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)

TAKH,ÍL तख़ईल (ع - مث) تخئیل
कल्पना (Kalpana کلپنا) विवेचन (Vivechan ویوےچن) विचार करना (Vichár karna وچار کرنا)

TADÁRUK तदारुक (ع - مذ) تدارك
निवारण (Nivárаn نوارن) निराकरण (Nirá karan نراکرن) रोक थाम (Rok thám روک تهام)

TAD,BÍR तद्बीर (ع - مث) تدبیر
1. युक्ति (Yukti یکتي) उपाय (Upái اُپاے) तरकीब (Tarkíb ترکیب)
2. उपचार (Upchár اپچار) इलाज (Iláj علاج)
3. प्रयत्न (Prayatn پریتن) प्रयास (Prayás پریاس) कोशिश (Koshish کوشش)

ebooksall.com

TARÁNA तराना (ف - مذ) ترانہ
1. गीत (Gít گیت) राग (Rág راگ)
2. एक प्रकार का गाना (Ek prakár ka gána ایک پرکار کا گانا)

(ف - مث) تراوش
TARÁVISH तराविश
1. स्राव (Sráv سراو) रिसना (Risna رسنا)
2. प्रकट होना (Prakat hona پرکٹ ہونا) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاہر ہونا)

TURUB तुरुब (ف - مث) ترب
मूलक (Múlak مولک) मूली (Múli مولی)

TUR,BAT तुर्बत (ع - مث) تربت
समाधिभवन (Samádhi bhavan سمادھی بھون) क़ब्र (Qabr قبر) गोर (Gor گور)

TAR,BIYAT तर्बियत (ع - مث) تربیت
1. प्रशिक्षण (Prashikchhan پرشکچھن) ट्रेनिंग (Training ٹریننگ)
2. शिक्षा (Shik,chhá شکچھا) तालीम (Tálím تعلیم)

(عف - ص) تربیت یافتہ
TAR,BIYAT-YÁF,TA तर्बियत याफ़्ता
1. प्रशिक्षित (Prashikchhit پرشکچھت) ट्रेंड (Trained ٹرینڈ)
2. शिक्षित (Shik chhit شکچھت) तालीम याफ़्ता (Tálím yáfta تعلیم یافتہ)

TAZ,KÍR तज़्कीर (ع - مث) تذکیر
1. पुरुष होना (Purush hona پورش ہونا)
2. पुल्लिंग (Pul,ling پل لنگ)

TAZ,LÍL तज़्लील (ع - مث) تذلیل
1. अनादर करना (Anádarkarna انادر کرنا) तिरस्कृत करना (Tiraskrit karna ترسکرت کرنا)
2. तिरस्कार (Tiraskár ترسکار) अपमान (Apmán اپمان) अनादर (Anádar انادر) बेइज़्ज़ती (Be izzati بے عزتی)

TAR तर (ف - ص) تر
1. आर्द्र (Árdr آردر) गीला (Gíla گیلا) (مرکبات میں علامت تفضیل جیسے دخوش تر)
2. हरित (Harit ھرت) ताज़ा (Táza تازہ)

TURÁB तुराब (ع - مث) تراب
मृत् (Mrit مرت) मृत्तिका (Mrit,tika مرتکا) मट्टी (Mattí مٹي)

TARÁZÚ तराज़ू (ف - مث) ترازو
तुला (Tulá تلا) तखरी (Takhrí تکھري)

TARÁSH तराश (ف - مث) تراش
1. काट (Kát کاٹ)
2. काट छांट (Kát chhánt کاٹ چھانٹ)
3. काटने वाला (Kátne válá کاٹنے والا) تیسرے معنوں میں مرکب ہوکر آتا ھے جیسے 'ناخن تراش'

TARÁSHÁ तराशा (ف - مذ) تراشہ
कतरन (Katran کترن) छीलन (Chhílan چھیلن)

ebooksall.com

TAR,DÍD तर्दीद (ع - مث) تردید
खंडन (Khandan کھنڈن) प्रतिवाद (Prati vád پرتی واد) काट (Kát کاٹ)

TAR,S तर्स (ف - مذ) ترس
भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر)

TARSÁ तर्सा (ف - مذ) ترسا
अग्नि पूजक (Agní píjak اگنی پوجک) पार्सी (Pársí پارسی)

TARSÁN तर्सां (ف - ص) ترساں
भय भीत (Bhai bhít بھے بھیت) डरा हुआ (Dara hua ڈرا ھوا)

TARSÍL तर्सील (ع - مث) ترسیل
प्रेषण (Prashan پریشن) भेजना (Bhejna بھیجنا)

TUR(U)SH तुर् (रु) श (ف - ص) ترش
अम्ल (Aml امل) खट्टा (Khat,ta کھٹا)

TUR,SHÍ तुर्शी (ف - مث) ترشی
अम्लता (Amlata املتا) खटाई (Khatáí کھٹائی)

ترشح (ع - مذ)

TARASH,SHUH तरश् शुह
1. कण वर्षा (Kan varshá کن ورشا) बूंदाबांदी (Búnda bándi بوندا باندی) फुहार (Phuhár پھوھار)
2. प्रकट होना (Prakat hona پرکٹ ھونا) टपकना (Tapakna ٹپکنا)

TAR,GHÍB तर्गीब (ع - مث) ترغیب
1. प्रलोभन (Pralobhan پرلوبھن) फुसलाना (Phuslána پھسلانا)

TAR,TÍB तर्तीब (ع - مث) ترتیب
अनुक्रम (Anuk kram انوک‘کرم) क्रम (Kram کرم) सिलसिला (Silsila سلسلہ)

ترتیب وار (عف - ص)

TAR,TÍB-VÁR तर्तीब वार
क्रमानुसार (Kramánusár کرمانسار) ठीक क्रम से (Thík kram se ٹھیک کرم سے)

ترجمان (ع - مذ)

TAR,JU(A) MÁN तर्जु (जॅ) मान
द्विभाषी (Dwibháshí دوی بھاشی) अनुवादक (Anuvádak انوواد‌ک)

TAR,JAMA तर्जमा (ع - مذ) ترجمه
अनुवाद (Anuvád انوواد) भाषांतर (Bháshántar بھاشانتر) उल्था (Ul,tha التھا)

TÁR,JÍH तर्जीह (ع - مذ) ترجیح
अधिमान (Adhimán ادھی مان) किसी एक को दूसरे पर प्रधानता देना (Kisí ek ko dúsare par pradhánata dena کسی ایک کو دوسرے پر پردھانتا دینا)

TARAH,HUM तरह् हुम (ع - مذ) ترحم
दया (Daya دیا) कृपा (Kripa کرپا) अनुग्रह (Anug, grah انوگ‘گرہ)

TARAD,DUD तरद् दुद (ع - مذ) تردد
चिंता (Chinta چنتا) असमंजस (Asamanjas اس من جس) उधेड़ बुन (Udheṛ bun ادھیڑبن)

ebooksall.com

TAR,MÍM तर्मीम (ع - مث) ترمیم
संशोधन (Sansbodhan سن شودھن)
अदल बदल (Adal badal ادل بدل)
काट छांट (Kát chhánt کاٹ چھانٹ)

TARAN,NUM तरन्नुम (ع - مذ) ترنم
1. स्वर माधुर्य (Swar mádhur,rya سور مادھریہ) कल कंठता (Kal kanthata کل کنٹھتا)
2. हलका गाना (Halka gána ھلکا گانا)

TARVÍJ तरवीज (ع - مث) ترویج
1. प्रथा (Pratha پرتھا) रिवाज (Riváj رواج)
2. प्रचार (Prachár پرچار) रिवाज देना (Riváj dena رواج دینا)

TIR,YÁQ तिर्याक़ (ع - مذ) تریاق
1. विषहर (Vishhar وش ھر) विष-नाशक (Vishnáshak وش ناشک)
2. अहिफेन (Ahiphen اھی پھین) अफ़ीम (Afím افیم)

TUZÚK तुज़ुक (ت - مذ) تزک
1. विधान (Vidhán ودھان) क़ानून (Qánún قانون)
2 क्रम (Kram کرم) व्यवस्था (Vya-vastha ویوس تھا)
3. ऐश्वर्य (Aishwarrya اے شوریہ) शान शौकत (Shán shaukat شان شوکت)
4. आत्म चरित (Átm charit آتم چرت) अपने हालात (Apne hálát اپنے حالات)

2. उत्तेजना (Uttejana اتیجنا) भड़काना (Bhaṛkána بھڑکانا)

TARAQ,QI तरक़्क़ी (ع - مث) ترقی
उन्नति (Unnati ان نتی) प्रगति (Pragati پرگتی) प्रवृद्धि (Pravriddhi پروردھ'دھی)

ترقی یافتہ (عف - ص)
TARAQ,QÍ-YÁF,TA तरक़्क़ी याफ़्ता
समुन्नत (Samun,nat سمن نت) उत्कृष्ट (Ut,krisht اتکرشت) प्राप्तोन्नति (Prápton,nati پراپتونتی)

TAR,K तर्क (ع - مذ) ترک
परित्याग (Prit,tyág پرت'تیاگ) त्याग (Tyág ٹیاگ) छोड़ना (Chhoṛna چھوڑنا)

ترکش (ف - مذ)
TAR,KASH तर्कश
तूण (Tún تون) तूणीर (Túnír تونیر) निषंग (Nishang نشنگ) त्रोण (Tron ترون) भाथा (Bhátha بھاتھا)

ترکہ (ع - مذ)
TA,R (RI) KA तर (रि) का
पैतृक संपत्ति (Paittrik sampatti پیترک سمپتی) मुरदे की जाइदाद (Murde ki jáídád مردے کی جائداد)

TAR,KÍB तर्कीब (ع - مث) ترکیب
1. युक्ति (Yukti یکتی) विधि (Vidhi ودھی) उपाय (Upáe ویاے)
2. संमिश्रण (Sammishran سم مشرن) मिलाना (Milána ملانا)

ebooksall.com

2. विजय प्राप्ति (Vijai prápti وجے پراپتی) फ़तेह करना (Fateh karna فتح کرنا)

TAS,TÍR तस्तीर (ع - مث) تسطیر लेखन (Lekhan لیکھن) लिखना (Likhna لکھنا)

TAS,KÍN तस्कीन (ع - مث) تسکین
1. सांत्वना (Sántwana سانتونا) धैर्य (Dhair,rya دھیر'ریہ) ढारस (Dháras ڈھارس)
2. शांति (Shánti شانتي) आराम (Árám آرام)

TASALSUL तसल्सुल (ع - مذ) تسلسل निरंतरता (Nirantarata نرن ترتا) अनवरति (Anaurati انورتی) लगातार पन (Lagátár pan لگاتارپن)

TASAL,LUT तसल्लुत (ع - مذ) تسلط अधिकार (Adhikár ادھی کار) सत्ता (Satta ست تا) क़ब्ज़ा दख़्ल (Qabza dakhal قبضہ دخل)

TASAL,LI तसल्ली (ع - مث) تسلی सांत्वना (Sántwana سانتونا) ढारस (Dháras ڈھارس) दिलासा (Dilásá دلاسا)

TAS,LÍM तसलीम (ع - مث) تسلیم
1. अभिवादन (Abhivádan ابھي وادن) प्रणाम (Pranám پرنام)
2. स्वीकृति (Swíkriti سوي کرتي) मंज़ूरी (Manzúri منظوري)
3. स्वीकृत (Swikrit سوئی کرت) मंज़ूर (Manzúr منظور)

TAZ,KIYA तज़्किया (ع - مذ) تزکیہ शुद्धि (Shud,dhi شدھي) सफ़ाई (Safái صفائي)

TAZAL,ZUL तज़ल्ज़ुल (ع - مذ) تزلزل
1. विप्लव (Viplav وپلو) हल चल (Halchal ہل چل)
2. भूकंप (Bhúkamp بھوکمپ) ज़ल्ज़ला (Zalzala زلزلہ)

TAZ,VÍJ तज़्वीज (ع - مث) تزویج विवाह (Viváh وواہ) पाणिग्रहण (Páni g,grahan پانگ گرھن) ब्याह (Byáh بیاہ)

TAZ,VÍR तज़्वीर (ع - مث) تزویر छल (Chhal چھل) कपट (Kapat کپٹ) धोखा (Dhokha دھوکھا)

TAZ,ÍN तज़ईन (ع - مث) تزئین मंडन (Mandan منڈن) शृंगार (Shrin gár شرن گار) सजावट (Sajávat سجاوٹ)

TASÁHUL तसाहुल (ع - مذ) تساہل आलस्य (Álas,sya آلس'سیہ) कायरता (Káyarata کایرتا) सुस्ती (Sustí سستي)

TAS,BÍH तस्बीह (ع - مث) تسبیح
1. जपमाला (Japmála جپ مالا) सुमिरिनी (Sumiriní سمرنی)
2. ईश्वर का नाम रटना (Íshwar ka nám ratna ایشور کا نام رٹنا)

TAS,KHÍR तस्ख़ीर (ع - مث) تسخیر
1. सम्मोहन (Sam,mohan سم موھن) वशीकरण (Vashi karan وشی کرن) मोहित करने की क्रिया (Mohít karne ki kriya موھت کرنے کی کریا)

ebooksall.com

TASHAD,DUD तशद्दुद (ع - مذ) تشدد
1. प्रचंडता (Prachandata پرچنڈتا) तीव्रता (Tív,rata تی ورتا) तेज़ी (Tezí تیزی)
2. अत्याचार (Attyáchár اتّیاچار) हिंसा (Hinsa ھنسا) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

TASH,RÍH तश्रीह (ع - مث) تشریح
1. व्याख्या (Vyákh,khya ویاکھ کھیا) निरुक्ति (Niruk,ti نرکتی) वज़ाहत (Vazáhat وضاحت)
2. स्पष्टी करण (Ispashti karan اسپشتی کرن) तौज़ीह (Tauzíh توضیح)
3. शल्य क्रिया (Shallya kriya شلیہ کریا) शरीर विच्छेद (Sharír vich,chhed شریروچ چھید) चीर फाड़ (Chír phár چیر پھاڑ)
4. शारीर (Shárír شاریر) एनाटोमी (Anatomy اناٹومی)

تشریف آوری (عف - مث)
TASHRÍF-ÁVARI तश्रीफ़ आवरी
पदार्पण (Padárpan پدارپن) पधारना (Padhárna پدھارنا) विराजमान होना (Virájmán honá وراجمان ھونا) आना (Ána آنا)

TASHAF,FI तशफ़्फ़ी (ع - مث) تشفی
1. सांत्वना (Santwana سانتونا) दिलासा (Dilása دلاسا)
2. संतोष (Santosh سن توش) इत्मीनान (Itmínán اطمینان)

TAS,MA तस्मा (ف - مذ) تسمہ
चमड़े का फ़ीता (Chamṛe ka fitá چمڑے کا فیتا)

TAS,NÍM तस्नीम (ع - مث) تسنیم
स्वर्ग का एक सरोवर (Swarg ká ek sarovar سورگ کا ایک سروور)

TASVÍD तस्वीद (ع - مث) تسوید
1. काला करना (Kálá karna کالا کرنا)
2. लिखना (Likhna لکھنا)

TAS,HÍL तस्हील (ع - مث) تسہیل
सुगमता (Sugamata سگمتا) सरलता (Saralata سرلتا) आसानी (Ásáni آسانی)

TASHÁBOH तशाबुह (ع - مذ) تشابہ
समानता (Samánata سمانتا) सरूपता Sarúpata سروپتا) यकसानियत (Yak sániyat یکسانیت)

TASH,BÍH तश्बीह (ع - مث) تشبیہ
उपमा (Upama اپما) तुलना (Tulana تلنا) समानता (Samánata سمانتا)

TASH,T तश्त (ف - مذ) تشت
स्थाल (Is.thál استھال) परात (Parát پرات)

تشخیص (ع - مث)
TASHKHÍS तश्ख़ीस
रोगनिर्णय (Rog nirnai روگ نرنے) निदान (Nidán ندان) मरज़ की जांच (Maraz ki jánch مرض کی جانچ)

ebooksall.com

تشنج (ع - مذ)

TASHAN,NUJ तशन्नुज

1. अंग ग्रह (Ang,grah انگ گرہ) अंग संकोच (Ang sankoch انگ سنکوچ) तशन्नुज का मरज़ (Tashannuj ka maraz تشنج کا مرض)
2. ऐंठन (Ainthan اینٹھن) खिंचाव (Khincháo کھنچاؤ)

تشنگی (ف - مث)

TASH,NAGI तश्नगी

1. तृष्णा (Trishna ترشنا) पिपासा (Pipása پپاسا) प्यास (Pyás پیاس
2. अभिलाषा (Abhilásha ابھی لاشا) इच्छा (Ichchhá اِچھا) ख़ाहिश (Kháhish خواهش)

TASH,NA तश्ना (ف - مذ) تشنه

1. तृषित (Trishit ترشت) पिपासित (Pipásit پپاست) प्यासा (Pyása پیاسا)
2. अभिलाषी (Abhiláshí ابھی لاشی) इच्छुक (Ich,chhuk اِچھک) ख़ाहिश मंद (Kháhish mand خواهش مند)

تشنه کام (ف - مذ)

TASH,NA-KÁM तश्नाकाम

1. तृषित (Trishit ترشت) प्यासा (Pyásá پیاسا)
2. असफल (Asaphal اسپھل) नाकाम-याब (Nákámyáb ناکامیاب)

تشویش (ع - مث)

TASH,VÍSH तश्वीश

1. चिंता (Chintá چنتا) फ़िक्र (Fikr فکر)
2. व्यग्रता (Vyaggrata ویگرتا) घबराहट (Ghabráhat گھبراهٹ)

TASÁDUM तसादुम (ع - مذ) تصادم

1. परस्पर टकराव (Paraspar takráo پرسپر ٹکراؤ) टक्कर (Takkar ٹکر)
2. संघर्ष (Sangharsh سن گھرش) जंग (Jang جنگ)

TAS,HÍH तस्हीह (ع - مث) تصحیح

1. शुद्धि करना (Shud,dhi karna شدھی کرنا) त्रुटियां दूर करना (Trutiyán dúr karna ترتیاں دور کرنا)
2. संशोधन (Sanshodhan سن شودھن) शुद्धि (Shud,dhi شدھی) दुरुस्ती (Durusti درستی)

تصدق (ع - مذ)

TASAD,DUQ तसद्दुक़

न्योछावर होना (Nyochávar hona نیو چھاور هونا) बलिहारी जाना (Balihári Jána بلہاری جانا)

TAS,DÍQ तस्दीक़ (ع - مث) تصدیق

1. मंडन (Mandan منڈن) पुष्टि (Pushti پشٹی) ताईद (Táíd تائید)
2. प्रमाण (Pramán پرمان) सुबूत (Subút ثبوت)

ebooksall.com

2. रचित ग्रंथ (Rachit granth رچت گرنتھ) कृत (Krit کرت) लिखी हुई किताब (Likhi hui kitáb لکھی ھوی کتاب)

TASAV,VUR तसव्वुर (ع - مذ) تصور
1. प्रणिधान (Pranidhán پرندھان) अनुध्यान (Anud,dhyán انددھیان)
2. कल्पना (Kal,pana کلپنا) विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)

TASAV,VUF तसव्वुफ़ (ع - مذ) تصوف
आत्म वाद (Átam vád آتمواد) अध्यात्म वाद (Adh,dhyátm vád ادھ‌ دھیاتمواد)

TAS,VÍR तस्वीर (ع - مث) تصویر
1. चित्र (Chittr چتر) प्रतिमा (Pratima پرتما) शबीह (Shabíh شبیه)
2. भाचित्र (Bháchittr بھاچتر) फ़ोटो (Photo فوٹو)
3. प्रतिबिंब (Pratibimb پرتي بمب) छाया (Chháya چھایا) अक्स (Aks عکس)

TAZÁD तज़ाद (ع - مذ) تضاد
विपरीतता (Viparítata وپري تتا) प्रतिकूलता (Pratikúlata پرتي کولتا)

TAZ,HÍK तज़्हीक (ع - مث) تضحیك
उपहास (Uphás اپھاس) हँसी उड़ाना (Hansí uṛána هنسي ازانا)

TAZ,Í,A तज़ीअ (ع - مث) تضئیع
नष्ट करना (Nasht karna نشت کرنا) बरबाद करना (Barbád karna بر باد کرنا)

TASAR,RUF तसर्रुफ़ (ع - مذ) تصرف
1. अधिकार (Adhikár ادھیکار) क़ब्ज़ा (Qabza قبضه)
2. परिवर्तन (Parivartan پریورتن) काट छांट (Kát chhánt کاٹ چھانٹ)
3. अपभोग (Apbhog اپ بھوگ) खुर्दबुर्द (Khurdburd خوردبرد)

TAS,RÍH तस्रीह (ع - مث) تصریح
अध्याहार (Adh,dhyáhár اد‌ دھیاھار) व्याख्या (Vyákh,khya ویاکھ کھیا) वज़ाहत (Vazáhat وضاحت)

TAS,FIYA तस्फ़िया (ع - مذ) تصفیه
1. शुद्धि (Sudh,dhi شدھی) सफ़ाई (Safáí صفائی)
2. बाहमी फ़ैसला (Báhami faisala باهمی فیصله)

TAS,MÍM तस्मीम (ع - مث) تصمیم
दृढ़ता (driṛhata دررهتا) मज़बूती (Mazbútí مضبوطي)

TASAN,NO तसन्नो (ع - مذ) تصنع
1. कृत्रिम (Krittrim کرترم) बनावट (Banávat بناوت)
2. दिखावा (Dikháva دکھاوا) धोखा (Dhokha دھوکھا)

TAS,NÍF तस्नीफ़ (ع - مث) تصنیف
1. प्रणयन (Pranayan پرنین) रचना (Rachana رچنا) किताब लिखना (Kitáb likhna کتاب لکھنا)

ebooksall.com

TA ÁVUN तग्रावुन (ع - مذ) تعاون
सहयोग (Sahyog سہ یوگ) सहायता (Saháyatá سہایتا) मदद (Madad مدد)

TA'AB तग्रब (ع - مذ) تعب
दुःख (Dukh,kh دکھ کھ) क्लेश (Klesh کلیش) कष्ट (Kasht کشٹ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

TÁ,BÍR ताबीर (ع - مث) تعبیر
1. स्वप्नफल (Swapn phal سوپن پھل) ख़्वाब की ताबीर (Kháb kí tábír خواب کي تعبیر)
2. विवरण (Vivaran ویورن) तावील (Távíl تاویل)

TA,AJ,JUB तग्रज्जुब (ع - مذ) تعجب
आश्चर्य (Áshcharya آش چریہ) विस्मय (Vismai وس مے) अचंभा (Achambha اچم بھا)

TÁJÍL ताजील (ع - مث) تعجیل
1. शीघ्रता (Shíghrata شیگھرتا) अविलंबता (Avilambata اولم بتا) जल्दी (Jaldi جلدی)
2. आतुरता (Áturata آترتا) उतावलापन (Utáolápan اوتاولاپن)

TÁDÁD तादाद (ع - مث) تعداد
संख्या (Sankhya سن کھیا) गिनती (Gintí گِنتي) शुमार (Shumár شمار)

TA,AD,DI तग्रद्दी (ع - مث) تعدی
अन्याय (An,yá,e ان نیاے) अत्याचार (Attyachár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

TATÁBUQ तताबुक़ (ع - مذ) تطابق
समानता (Samánata سمانتا) बराबरी (Barábari برابري)

TAT,BÍQ तत्बीक़ (ع - مث) تطبیق
समानता (Samánata سمانتا) अनुकूलता (Anokúlatá انوکولتا) मुताबक़त (Mutábaqat مطابقت)

TAT,VÍL तत्वील (ع - مث) تطویل
लंबा करना (Lamba karna لمبا کرنا) बढ़ाना (Barhána بڑھانا)

TAT,HÍR तत्हीर (ع - مث) تطہیر
1. पवित्र करना (Pavittr karna پوتر کرنا) शुद्ध करना (Shudh,dh karna شدھ کرنا)
2. शुद्धि (Shudh,dhi شدھی) पवित्रता (Pavittratá پوترتا)

TAZAL,LUM तज़ल्लुम (ع - مذ) تظلم
अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) अनीति (Aníti انیتي) अन्याय (Annyáe ان نیاے) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

TA,ÁRUZ तग्रारुज़ (ع - مذ) تعارض
आक्षेप (Ákchhep آکچھیپ) विघ्न (Vighn وگھن) रोक टोक (Rok tok روک ٹوک)

TA,ÁRUF तग्रारुफ़ (ع - مذ) تعارف
परिचय (Parichai پریچے) जान पहचान (Ján pahchán جان پہچان)

TA,ÁQUB तग्राक़ुब (ع - مذ) تعاقب
अनुसारण (Anusáran انوسارن) अनुधावन (Anudháyan انودھاون) पीछा करना (Píchha karna پیچھا کرنا)

ebooksall.com

TA,ASH,SHUQ तअश्शुक़ (ع - مذ) تعشق
प्रेम (Prem پریم) स्नेह (Isneh اس نیهه) चाह (Cháh چاه) महब्बत (Mahab,bat محبت)

TA,AS,SUB तअस्सुब (ع - مذ) تعصب
1. धार्मिक या जातीय पक्षपात (Dhár-mik yá játíya pakchhpát دهارمک یا جاتیه پکچهه پات)
2. धर्मांधता (Dharmándhata دهرماندهتا) कट्टर पन (Kattar pan کٹرپن)

TA,AT,TUL तअत्तुल (ع - مذ) تعطل
1. गत्यवरोध (Gattyau rodh گتیو رودهه) डैडलाक (Dead lock ڈیڈلاک)
2. बेकार होना (Bekár hona بیکار هونا)
3. बेकारी (Bekárí بیکاری)

TÁTÍL तातील (ع - مث) تعطیل
1. अनध्याय (Anad,dhyái اندهیائے) छुट्टी (Chhuttí چهٹي)
2. अवकाश (Aukásh اوکاش) फ़ुरसत (Fursat فرصت)

TÁ,ZÍM ताज़ीम (ع - مث) تعظیم
सम्मान (Sam,mán سمان) सत्कार (Sat,kár ست کار) आदर (Ádar آدر)

TA,AF,FUN तअफ़्फ़ुन (ع - مذ) تعفن
दुर्गंध (Durgandh درگندهه) सड़ांध (Saṛándh سڑاندهه)

TA,AL,LUQ तअल्लुक़ (ع - مذ) تعلق
संबंध (Sambandh سمبندهه) संपर्क (Sampark سمپرک) लगाव (Lagáo لگاؤ)

TÁ,ZÍB ताज़ीब (ع - مث) تعذیب
1. पीड़ा देना (Píṛa dena پیڑادینا) दुःख देना (Dukh dena دکهه دینا)
2. वेदना (Vedana ویدنا) अज़ाब (Azáb عذاب)

TA,AR,RUZ तअर्रुज़ (ع - مذ) تعرض
1. हस्तक्षेप (Hastakchhep هستک چهیپ) दख़ल अन्दाज़ी (Dakhl andázi دخل اندازي)
2. विघ्न (Vighn وگهن) बाधा (Bádha بادها) रोक टोक (Rok tok روک توک)

TÁ,RÍZ तारीज़ (ع - مث) تعریض
1. आपत्ति (Ápattí آپتي) एतिराज़ (E,tiráz اعتراض)
2. व्यंग (Vyang وینگ) कटाक्ष (Katák,chh کٹاکچهه) तंज़ (Tanz طنز)

TÁ,RÍF तारीफ़ (ع - مث) تعریف
1. प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) श्लाघा (Shlágha شلاگها) मद्ह (Mad,h مدح)
2. परिचय (Parichai پریچے) पहचान (Pahchán پهچان)

TÁ,ZI,YAT ताज़ियत (ع - مث) تعزیت
मृतक के प्रति उसके संबंधियों से शोक प्रकट करना (Mritak ke prati us ke sam-bandhiyon se shok prakat karna مرتک کے پرتي اس کے سمبندهیوں سے شوک پرکٹ کرنا)

TÁZÍR ताज़ीर (ع - مث) تعزیر
दण्ड (Dand ڈنڈ) सज़ा (Saza سزا)

ebooksall.com

3. वस्तु क्रिया (Vástu kriya وستو کریا) इमारत बनाना (Imárat banána عمارت بنانا)

TÁ,MÍL तामील (ع - مث) تعمیل
प्रतिपालन (Pratipálan پرتي پالن) मानना (Mánna ماننا) पूरा करना (Púra karna پورا کرنا)

تعمیل حکم (ع - مث)
TÁMÍL-E-HUKM तामीले हुक्म
आज्ञा पालन (Ág,gya pálan آگیا پالن) आज्ञा पूर्ति (Ág.gya púrti آگیا پورتي) हुक्म मानना (Hukm mánna حکم ماننا)

TÁ,VÍZ तावीज़ (ع - مذ) تعویذ
यंत्र कोष्ठक (Yantr koshthak ینتر کوشتھک) यंत्र (Yantr ینتر)

TÁ,VÍQ तावीक़ (ع - مث) تعویق
विलंब (Vilamb ولمب) ढील (Dhíl ڈھیل) देर (Der دیر)

TA.AI,YUSH तऐयुश (ع - مذ) تعیش
भोग विलास (Bhog vilás بھوگ ولاس) सुख चैन (Sukh chain سکھ چین)

TA,AI,YUN तऐयुन (ع - مذ) تعین
1. नियुक्ति (Niyukti نیکتي) नियोजन (Niyojan نیوجن) तक़र्रुर (Taqar,rur تقرر)
2. निश्चय (Nish,chai نشچے) नियति (Niyati نیتي) तयक़्कुन (Tayaq' qun تیقن)

TA,AL,LUQA तअल्लुक़ा (ع - مذ) تعلقه
जागीर (Jágír جاگیر) इलाक़ा (Iláqa علاقه) ज़मींदारी (Zamíndárí زمینداري)

TA,AL,LUM तअल्लुम (ع - مذ) تعلم
पठन (Pathan پھٹن) पढ़ना (Paṛhna پڑھنا)

TA,AL,LI तअल्ली (ع - مث) تعلی
1. डींग (Díng ڈینگ) शेख़ी (Shekhí شیخي)
2. अति रंजना (Ati ranjana اتي رنجنا) अत्युक्ति (Attyukti اتیکتي) मुबालग़ा (Mubálagha مبالغه)

TÁ,LÍQ तालीक़ (ع - مث) تعلیق
1. लटकाना (Latkána لٹکانا)
2. झमेले में डालना (Jhamele men dálna جھمیلے میں ڈالنا)

TÁ,LÍM तालीम (ع - مث) تعلیم
1. शिक्षा (Shikchha شکچھا) पढ़ाई (Paṛhái پڑھائی)
2. सिखाना (Sikhána سکھانا) पढ़ाना (Paṛhána پڑھانا)

TA,AM,MUQ तअम्मुक़ (ع - مذ) تعمق
चिंतन (Chintan چنتن) मनन (Manan منن) तह को पहुँचना (Tah ko pahunchna ته کو پہنچنا)

TÁ,MÍR तामीर (ع - مث) تعمیر
1. निर्माण (Nirmán نرمان) बनाना (Banána بنانا)
2. रचना (Rachana رچنا) इस्लाह (Isláh اصلاح)

ebooksall.com

TÁF,TA तफ़्ता (ف - ص) تفته
तप्त (Tapt تپت) जलाभुना (Jala bhuna جلا بهنا)

(ف - ص) تفته جگر
TAFTA-JIGAR तफ़्ता जिगर
प्रेम दग्ध (Prem dagdh پریم دگدھ)
दिल जला (Dil jala دل جلا)

TAFTÍSH तफ़्तीश (ع - مث) تفتیش
अनुसंधान (Anu,san,dhán انوسندھان)
जांच पड़ताल (Jánch partál جانچ پڑتال) छान बीन (Chhán bín چھان بین) तहक़ीक़ात (Tahqíqát تحقیقات)

TAFAH,HUS तफ़ह,हुस (ع - مذ) تفحص
अन्वीक्षण (Anvíkchhan انویکچھن)
मार्गण (Márgan مارگن) अन्वेषण (Anveshan انویشن) तलाश (Talásh تلاش)

TAFAR,RUJ तफ़र्रुज (ع - مذ) تفرج
1. कौतुक (Kautuk کوتک) तमाशा (Tamásha تماشا) सैर (Sair سیر)
2. विहार (Vihár وهار) तफ़रीह (Tafríh تفریح)
3. क्रीडा (Krída کریڈا) खेल (Khel کھیل)

(عف - مث) تفرج گاه
TAFAR,RUJ-GÁH तफ़र्रुज गाह
क्रीडास्थल (Kridásthal کریڈاستھل)
रंग स्थल (Rangasthal رنگس تھل)
तमाशागाह (Tamásha gáh تماشاگاہ)

TA,GHÁFUL तग़ाफ़ुल (ع - مذ) تغافل
1. उपेक्षा (Upekchha اپیکچھا)
असावधानी (Asáodháni اساودھانی)
लापरवाई (Láparvái لاپروائی)
2. आलस्य (Álas,sya آلسیہ)
सुस्ती (Susti سستی)

TAGH,ZIYA तग़्ज़िया (ع - مذ) تغذیه
1. ग़िज़ा देना (Ghiza dena غذا دینا)
पालना (Pálna پالنا)
2. ग़िज़ा (Ghiza غذا) अन्न (An,n ان)

TA,GHAL,LUB तग़ल्लुब (ع - مذ) تغلب
मोषण (Mosban موشن) अपभोग (Apbhog اپبھوگ) ग़बन (Ghaban غبن) ख़ियानत (Khiyánat خیانت)

TA,GHAI,YUR तग़ैयुर (ع - مذ) تغیر
1. परिवर्तन (Parivartan پریورتن)
तब्दीली (Tabdílí تبدیلی)
2. विकार (Vikár وکار) रूपांतर (Rúp ántar روپانتر) बिगाड़ (Bighár بگاڑ)

TUF तुफ़ (ف - مذ) تف
धिक्कार (Dhikkár دھککار) लानत (Lánat لعنت)

TAFÁKHUR तफ़ाख़ुर (ع - مذ) تفاخر
गर्व (Garv گرو) अभिमान (Abhimán ابھیمان) फ़ख़्र (Fakhr فخر)

TAFÁVUT तफ़ावुत (ع - مذ) تفاوت
1. विभेद (Vibhed وبھید) भेद (Bhed بھید) फ़र्क़ (Farq فرق)
2. अंतर (Antar انتر) दूरी (Dúrí دوری)

ebooksall.com

TAF,RIQA तफ़्रिक़ा (ع - مث) تفرقه

1. अंतर (Antar انتر) भेद (Bhed بهید)
2. विरोध (Virodh ورودھ) फूट (Phút پهوت) इख़्तिलाफ़ (Ikhtiláf اختلاف)

تفرقه انداز (عف - ص)

TAF,RIQA-ANDÁZ तफ़्रिक़ा अंदाज़

विरोधोत्पादक (Virodhotpádak ورودھوتپادک) फूट डालने वाला (Phút dálne vála پهوت ڈالنے والا)

تفرقه پرداز (عف - ص)

TAF,RIQA-PARDÁZ तफ़्रिक़ा पर्दाज़

دیکھو 'تفرقه انداز'

تفرقه پرور (عف - ص)

TAF,RIQA-PARVAR तफ़्रिक़ा पर्वर

دیکھو 'تفرقه انداز'

TAF,RÍH तफ़्रीह (ع - مث) تفریح

1. मनोरंजन (Manoranjan منورنجن) मनोविनोद (Manovinod منوونود) मन बहलाव (Manbahláo من بہلاؤ)
2. विनोद विहार (Vinod vihár ونود وهار) सैर सपाटा (Sair sapáta سیرسپاٹا) हवा ख़ोरी (Havá khori هواخوری)

TAF,RÍQ तफ़्रीक़ (ع - مث) تفریق

1. वैमनस्य (Vaimnassya وےمنسیه) फूट (Phút پهوت)
2. व्यव कलन (Vyav kalan ویوکلن) घटाना (Ghatána گھٹانا)
3. पृथक्ता Prithakta پرتھکتا) अलाहदगी (Aláhadagi علحدگي)

TAF,SÍR तफ़्सीर (ع - مث) تفسیر

1. टीका (Tíka ٹیکا) व्याख्या (Vyá-khkhya ویاکھ'کھیا) भाष्य (Bhásh,-shya بھاشیه) तश्रीह (Tashríh تشریح)
2. किसी धर्मग्रंथ की सविस्तार व्याख्या Kisí dharm granth ki savistár vyákhyá کسی دھرم گرنتھ کي سوستار وياکهيا)

TAF,SÍL तफ़्सील (ع - مث) تفصیل

1. विवरण (Vivaran وورن) विस्तार (Vistár وستار) तौज़ीह (Tauzíh توضیح)
2. वृत्तांत (Vrit,tánt ورت'تانت) ब्योरा (Beorá بیورا) तशरीह (Tashríh تشریح)

تفصیل وار (عف - ص)

TAF,SÍL-VÁR तफ़्सील वार

विस्तार पूर्वक (Vistár púrvak وستار پوروک) सविस्तार (Savistár سوستار) तफ़सीली (Tafsíli تفصیلی)

TAF,ZÍH तफ़्ज़ीह (ع - مث) تفضیح

भर्त्सना (Bhartsana بهرت سنا) निंदा (Ninda نندا) फ़ज़ीहत (Fazíhat فضیحت)

TA,FAQ,QUD तफ़क़्क़ुद (ع - مث) تفقد

कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) अनुग्रह (Anug,grah انوگ'گره) करम (Karam کرم)

ebooksall.com

TA,FAK,KUR तफ़क्कुर (ع - مذ) تفکر
1. चिंतन (Chintan چنتن) मनन (Manan منن) ग़ौर (Ghaur غور)
2. चिंता (Chinta چنتا) सोच (Soch سوچ) फ़िक्र (Fikr فکر)

TU,FANG तुफ़ंग (ف - مث) تفنگ
शतघ्नी (Shataghni شتگهني) बन्दूक (Bandúk بندوق) तुपक (Tupak تپک)

TA,FAN,NUN तफ़न्नुन (ع - مذ) تفنن
मनोरंजन (Manoranjan منورنجن) अमोद प्रमोद (Ámod pramod آمود پرمود) हंसी मज़ाक़ (Hansi mazáq هنسي مذاق)

تفنن طبع (ع - مذ)
TAFAN,NUN-E-TABA तफ़न्नुनेतबा
मनोविनोद (Manovinod منو ونود) मन बहलाव (Man bahláo من بهلاو). हंसी मज़ाक़ (Hansi mazáq هنسی مذاق)

تفوق (ع - مذ)
TAFAV,VUQ तफ़व्वुक़
श्रेष्ठता (Shreshthata شریش تهتا) उत्तमता (Uttamata ات تمتا) बड़ाई (Baṛáí بڑائی)

TAF,VÍZ तफ़्वीज़ (ع - مث) تفویض
हस्तांतरित करना (Hastantarit karna هستان ترت کرنا) सपुर्द करना (Sapurd karna سپرد کرنا) सौंपना (Saunpna سونپنا)

TAF,HÍM तफ़्हीम (ع - مث) تفہیم
संबोधन (Sambodhan سمبودهن) समझाना (Samjhána سمجهانا)

TAQÁBUL तक़ाबुल (ع - مذ) تقابل
अपेक्षा (Apekchha اپیکچها) मुक़ाबला (Muqábala مقابله)

TAQ,QÁR तक़्क़ार (ع - مذ) تقار
1. मुखर (Mukhar مکهر) बातूनी (Bátúni بهاتونی)
2. सुवक्ता (Suvakta سووکتا) भाषणपटु (Bháshan patu بهاشن پتو) अच्छा बोलने वाला (Ach,chha bolne vála اچها بولنے والا)

TA,QÁZA तक़ाज़ा (ع - مذ) تقاضا
1. इच्छा (Ich,chha اچچها) अभिलाषा (Abhilásha ابهی لاشا) ख़्वाहिश (Kháhish خواهش)
2. अभि याचन (Abhiyáchan ابهی یاچن) मांग (Máng مانگ)
3. अधि याचन (Adhiyáchan ادهي یاچن) तगादा (Tagáda تگادا)

TAQÁTUR तक़ातुर (ع - مذ) تقاطر
कण वर्षा (Kan varsha کن ورشا) बूंदा-बांदी (Búnda bándi بوندابادي) फुहार पड़ना (Phuhár paṛna پهوهار پڑنا)

TAQAD,DUS तक़द्दुस (ع - مذ) تقدس
1. पवित्रता (Pavittrata پوت ترتا) पुनीतता (Punítata پنیتتا)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتش تها) श्रेष्ठता (Shreshthata شریش تهتا)

ebooksall.com

TAQAD,DUM तक़द्दुम (ع - مذ) تقدم
1. प्रधानता (Pradhánata پردھانتا) प्रमुखता (Pramukhata پرمکھتا) तरजीह (Tarjíh ترجیح)
2. प्रथमता (Prathamata پرتھمتا) अव्वलीयत (Av,valíyat اولیت)

TAQ,DÍR तक़्दीर (ع - مث) تقدیر
भाग्य (Bhág,gya بھاگیہ) प्रारब्ध (Prárabdh پراربدھ) अदृश्य (Adrish,shya ادرش شیہ) दैव (Daiv دیو) क़िस्मत (Qísmat قسمت)

TAQ,DÍS तक़्दीस (ع - مث) تقدیس
पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकीज़गी (Pákízagi پاکیزگی)

TAQ,DÍM तक़्दीम (ع - مث) تقدیم
1. प्रथमता (Prathamata پرتھمتا) पहल (Pahal پہل)
2. प्रधानता (Pradbánata پردھانتا) तरजीह (Tarjíh ترجیح)
3. उपस्थित करना (Upasthit karna اپس تھت کرنا) पेश करना (Pesh karna پیش کرنا)

TAQAR,RUB तक़र्रुब (ع - مذ) تقرب
निकटता (Nikatata نکٹ تتا) समीपता Samípata (سمیپتا) नज़दीकी (Nazdíki نزدیکی)

TAQAR,RUR तक़र्रुर (ع - مذ) تقرر
नियुक्ति (Niyukti نیکتی) नियोजन (Niyojan نیوجن) तईनाती (Taínáti تعیناتی)

TAQ,RÍB तक़्रीब (ع - مث) تقریب
1. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu هیتو) सबब (Sabab سبب)
2. उत्सव (Utsau اتسو) पर्व (Parv پرو) त्योहार (Teohár تیوهار)

TAQ,RÍBAN तक़्रीबन (ع - ص) تقریباً
1. अनुमानतः (Anumánatah انومانتہ) लग भग (Lag bhag لگ بھگ)
2. प्रायः (Práyah پرایہ) अमूमन (Amúman عموماً)

TAQ,RÍR तक़्रीर (ع - مث) تقریر
1. भाषण (Bháshan بهاشن) व्याख्यान (Vyákh,khya ویاکھ،کھیان) बयान (Bayán بیان)
2, कथन (Kathan کتهن) वार्तालाप (Vártáláp وارتالاپ) बात चीत (Bát chít بات چیت)

TAQ,RÍZ तक़्रीज़ (ع - مث) تقریظ
समीक्षा (Samíkchha سمیک چھا) विवेचना (Vivechana ووے چنا) टीका टिप्पणी (Tíka tip,pani تیکا تپ پنی)

TAQSÍM तक़सीम (ع - مث) تقسیم
1. वितरण (Vitaran وترن) बांटना (Bántna بانٹنا)
2. विभाजन (Vibhájan وبھاجن) बटवारा (Batvára بٹوارا)

TAQ,SÍR तक़्सीर (ع - مث) تقصیر
1. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कसर (Kasar کسر) कमी (Kamí کمی)
2. अपराध (Aprádh اپرادھ) दोष (Dosh دوش) क़ुसूर (Qusúr قصور)

ebooksall.com

تقصیر وار (عف - مذ)
TAQ,SÍR-VÁR तक़सीर वार
अपराधी (Aprádhi اپرادھی) दोषी (Doshi دوشی) क़ुसूर वार (Qusúr vár قصوروار)

تقطیر (ع - مث)
TAQ,TÍR तक़्तीर
प्रस्राव (Pras,sráv پرس سراو) बूंद बूंद करके टपकना (Búnd búnd kar ke tapakna بوند بوند کرکے ٹپکنا)

تقطیع (ع - مث)
TAQTÍ,A तक़्तीअ
1. विच्छेद (Vich,chhed وچ چھید) टुकड़े करना (Tukṛe karna ٹکڑے کرنا)
2. छंद के किसी पद के अक्षरों को गणों के अनुसार अलग अलग करना (Chhand ke kisí pad ke akchharon ko ganon ke anusár alag alag karna چھند کے کسی پد کے اکچھروں کو گنوں کے انوسار الگ الگ کرنا)
3. आकार (Ákár آکار) साइज़ (Size سائز)

تقلید (ع - مث)
TAQ,LÍD तक़्लीद
अनुकरण (Anu karan انوکرن) अनुसरण (Anu saran انوسرن) अनुयाय (Anuyáy انویاے) पैरवी (Pairavi پیروي)

تقلیل (ع - مث)
TAQ,LÍL तक़्लील
न्यूनता (Nyúnata نیونتا) अल्पता (Alpata الپتا) कमी (Kami کمي)

تقوی (ع - مذ)
TAQ,VA तक़्वा
संयम (Sanyam سن یم) इंद्रिय निग्रह (Indriya niggrah اندریہ نگرہ) पारसाई (Pársáí پارسائي)

تقویت (ع - مث)
TAQ,VI,YAT तक़्वियत
1. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal بل) क़ुव्वत (Quv,vat قوت)
2. ढारस (Dháras ڈھارس) भरोसा (Bharosa بھروسا)

تقویم (ع - مث)
TAQ,VÍM तक़्वीम
पंचांग (Pancháng پنچانگ) जंत्री (Jantri جنتري)

تقی (ع - مذ)
TAQÍ तक़ी
संयमी (Sanyami سن یمی) यति (Yati یتی) निवृत्त (Nivritt نورت) परहेज़ गार (Parhez gár پرھیز گار)

تقید (ع - مذ)
TA,QAI,YUD तक़ैयुद
प्रतिबंध (Pratibandh پرتی بندھ) रोक टोक (Rok tok روک ٹوک)

تکان (ف - مث)
TAKÁN तकान
क्लांति (Klánti کلانتی) श्रांति (Shránti شرانتي) शिथिलता (Shithilata شتھلتا) थकावट (Thakávat تھکاوٹ)

تکبر (ع - مذ)
TAKAB,BUR तकब्बुर
अभिमान (Abhimán ابھي مان) दर्प (Darp درپ) अहंकार (Ahankár اهنکار) घमंड (Ghamand گھمنڈ) ग़ुरूर (Ghurúr غرور)

ebooksall.com

TAK,BÍR तक्बीर (ع - مث) تکبیر
'अल्लाहुअकबर' [ईश्वर सब से बड़ा है] कहना ('Alláho akbar' [íshwar sab se baṛa hai] kahna 'الله اکبر' [ایشور سب سے بڑا ھے] کہنا

TAKAD,DUR तकद्दुर (ع - مذ) تکدر
मलिनता (Malinata ملنتا) अप्रसन्नता (Apprasan,nata اپرسن نتا) नाखुशी (Na khushi ناخوشي)

TAKZÍB तक्ज़ीब (ع - مث) تکذیب
खंडन (Khandan کھنڈن) प्रतिवाद (Prativád پرتي واد) झुठलाना (Jhuth,lána جھٹلانا) तरदीद (Tardíd تردید)

TAK,RÁR तक्रार (ع - مث) تکرار
1. पुनरावृत्ति (Punarávritti پنراورتتي) दुहराना (Duhrána دھرانا)
2. वादविवाद (Vád vivád واد وواد) तू तू मैं मैं (Tú tú main main تو تو میں میں)

TAK,RÍM तक्रीम (ع - مث) تکریم
आदर (Ádar آدر) सत्कार (Satkár ستکار) आव भगत (Áo bhagat آو بھگت)

TAKAL,LUF तकल्लुफ़ (ع - مذ) تکلف
1. आडंबर (Ádam,bar آڈمبر) दिखावा (Dikháva دکھاوا)
2. संकोच (Sankoch سنکوچ) हिचकिचाहट (Hichkichábat ھچکچاھت)
3. कृत्रिम (Krittrim کرترم) बनावट (Banávat بناوٹ)

TAKAL,LUM तकल्लुम (ع - مذ) تکلم
कथन (Kathan کتھن) वार्ता (Várta وارتا) बात चीत (Bát chít بات چیت)

TAK,LÍF तक्लीफ़ (ع - مث) تکلیف
1. कष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh, kh دکھ) क्लेश (Klesh کلیش) मुसीबत (Musíbat مصیبت)
2. पीड़ा (Píṛa پیڑا) व्यथा (Vyatha ویتھا) यातना (Yátana یاتنا) दर्द (Dard درد)

TAK,MILA तक्मिला (ع - مذ) تکملہ
पूर्ति (Púrti پورتی) समाप्ति (Samápti سماپتی) तकमील (Takmíl تکمیل)

TUKMA तुक्मा (ف - مذ) تکمہ
घुंडी (Ghundi گھنڈی) कपड़े का गोल बूताम (Kapṛe ká gol bútám کپڑے کا گول بوتام)

TAK,MÍL तक्मील (ع - مث) تکمیل
1. पूर्ति करना (Púrti karna پورتی کرنا) समाप्ति करना (Samápti karna سماپتي کرنا) पूरा करना (Púra karna پورا کرنا)
2. पूर्ति (Púrti پورتی) समाप्ति (Samápti سماپتی)

TAK,VÍN तक्वीन (ع - مث) تکوین
सृष्टि (Srishti سرشٹی) उत्पत्ति (Utpat,ti اتپتتی) निर्माण (Nirmán نرمان) रचना (Rachana رچنا) तखलीक़ (Takhlíq تخلیق)

ebooksall.com

TAKIYA तकिया (ع - مذ) تکیه
1. उपधान (Updhán اپدھان) शिरहन (Shirhan شرھن)
2. आश्रय (Ásh,shrai آشرے) भरोसा (Bharosá بھروسا)
3. मुसलमान फ़क़ीरों के रहने की जगह (Musalmán faqíron ke rahne kí jagah مسلمان فقیروں کے رهنے کي جگه)
4. समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr سمادھی چھیتر) क़ब्रिस्तान (Qabristán قبرستان)

تگ و تاز (ف - مث)

TAGO-TÁZ तगोताज़
दौड़ धूप (Dauṛ dhúp دوڑ دھوپ)

تگ و دو (ف - مث)

TAG-O-DAU तगोदौ
1. दौड़ धूप (Dauṛ dhúp دوڑدھوپ)
2. अनुसंधान (Anusandhán انوسندھان) खोज (Khoj کھوج)

TALÁSH तलाश (ف - مث) تلاش
1. जिज्ञासा (Jiggyása جگ‌گیاسا) खोज (Khoj کھوج)
2. अनुसंधान (Anusandhán انوسندھان) अन्वेषण (Anveshan ان‌وےشن) तहक़ीक़ात (Tahqíqát تحقیقات)

TALÁTUM तलातुम (ع - مذ) تلاطم
1. जलप्लावन (Jal plávan جل پلاون) बाढ़ (Báṛh باڑھ)
2. वेग (Veg ویگ) आवेश (Ávesh آویش) जोश (Josh جوش)

TALÁFÍ तलाफ़ी (ع - مث) تلافی
क्षतिपूर्ति (Chhati púrti چھتی پورتی) बदला (Badla بدله)

TAL,BÍS तल्बीस (ع - مث) تلبیس
छल (Chhal چھل) कपट (Kapat کپٹ) धोका (Dhoka دھوکا)

TAL,KH तल्ख़ (ف - ص) تلخ
1. कटु (Katu کٹو) कड़वा (Kaṛva کڑوا)
2. अप्रिय (Appriya اپریه) अरुचिकर (Aruchikar ارچی کر) नापसंदीदा (Ná pasandída ناپسندیده)

TAL,KH-GO तल्ख़ गो (ف - ص) تلخ گو
1. कटु वादी (Katu vádi کٹووادي) कटु भाषी (Katu bháshi کٹوبھاشی) कड़वी बात कहने वाला (Kaṛvi bát kahne vála کڑوي بات کهنے والا)
2. सत्य वादी (Sattya vádi ستیه‌وادي) मुंह पर खरी खरी कहने वाला (Munh par khari khari kahne vála منهه پر کهري کهری کهنے والا)

TAL,KHI तल्ख़ी (ف - مث) تلخی
1. कटुता (Katuta کٹوتا) कड़वाहट (Kaṛváhat کڑواهٹ)
2. वैमनस्य (Vaimanas,sya وے منسیه) मन मुटाव (Man mutáo من مٹاؤ) शकर रंजी (Shakar ranji شکررنجی)

TAL,KHÍS तल्ख़ीस (ع - مث) تلخیص
संक्षेप (Sanchhep سن چھیپ) ख़ुलासा (Khulása خلاصه)

ebooksall.com

TALAT,TUF तलत्तुफ़ (ع - مذ) تلطف
कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا)
अनुग्रह (Anug,grah انوگره) मिह्‌र बानी
(Mihr báni مهرباني)

TALAF तलफ़ (ع - مذ) تلف
1. नष्ट (Nasht نشت) नाश (Násh
ناش) ग़ारत (Ghárat غارت)
2. हत (Hat هت) मृत (Mrit مرت)
फ़ौत (Faut فوت)

TALAF,FUZ तलफ़्फ़ुज़ (ع - مذ) تلفظ
उच्चारण (Uch,cháran اچارن) बोलना
(Bolna بولنا)

TAL,QÍN तल्क़ीन (ع - مث) تلقین
1. उपदेश (Updesh اپدیش) सीख
(Síkh سیکھ) नसीहत (Nasíhat
نصیحت)
2. दीक्षा (Dík,chha دیکچها) गुरुमंत्र
(Guru mantr گورومنتر) इरशाद
(Irshád ارشاد)

TALAM,MUZ तलम्मुज़ (ع - مذ) تلمذ
शिष्यता (Shish,shyata ششیهتا)
शागिर्दी (Shágirdi شاگردی)

TAL,MÍZ तल्मीज़ (ع - مذ) تلمیذ
1. शिष्य (Shishya ششیه) शागिर्द
(Shágird شاگرد)
2. छात्र (Chhát,tr چهاتر) विद्यार्थी
(Vid,dyárthi ودیارتهی)

TALAV,VUN तलव्वुन (ع - مذ) تلون
विकल्प (Vikalp وکلپ) चपलता
(Chapalata چپلتا) किसी एक बात पर
क़ाइम न रहना (Kísi ek bát par qáim
na rahna کسی ایک بات پر قائم نه
رهنا)

TAMÁZAT तमाज़त (ف - مث) تمازت
1. आतप (Átáp آتپ) धूप (Dhúp
دهوپ)
2. ताप (Táp تاپ) गर्मी (Garmi
گرمي)

TAMÁSHA तमाशा (ع - مذ) تماشا
1. क्रीडा (Krída کریڈا) खेल (Khel
کهیل) बाज़ी (Bázi بازي)
2. कौतुक (Kautuk کوتک) कुतूहल
(Kutúhal کتوهل) तमाशा (Tamásha
تماشا)
3. लीला (LíLa لیلا) ड्रामा (Dráma
ڈراما)

تماشا گاه (عف - مث)
TAMÁSHA-GÁH तमाशा गाह
क्रीडास्थल (Krídásthal کریڈاستهل)
लीलागृह (Lílágrih لیلا گره) तमाशे
की जगह (Tamáshe ki jagah تماشے
کي جگه)

تماشا گر (عف - مذ)
TAMÁSHÁ-GAR तमाशागर
कौतुकी (Kautuki کوتکی) खेल दिखाने
वाला (Khel dikháne vála کهیل
دکهانے والا)

تماشائی (عف - مذ)
TAMÁSHÁ,I तमाशायी
कौतुक दर्शी (Kautuk darshi کوتک
درشي)

ebooksall.com

TAMAD,DUN तमद्दुन (ع - مذ) تمدن
1. नागरिकता (Nágarikata ناگرکتا) संस्कृति (Sanskriti سنسکرتی) शायस्तगी (Sháyastagi شایستگی)
2. सभ्यता (Sabh,bhyata سبھ‌بھیتا) शिष्टाचार (Shishtáchár ششٹاچار) तहज़ीब (Tahzíb تہذیب)

TAMAR,RUD तमर,रुद (ع - مذ) تمرد
1. अहंकार (Ahankár اهنکار) घमंड (Ghamand گھمنڈ)
2. अवज्ञा (Avaggya اوگ گیا) सरकशी (Sarkashi سرکشی) बग़ावत (Baghávat بغاوت)

تمسخر (ع - مذ)
TAMAS,KHUR तमस् खुर
उपहास (Uphás اپہاس) परिहास (Parihás پریہاس) ठठोल (Thathol ٹھٹھول)

TAMAS,SUK तमस् सुक (ع - مذ) تمسك
1. ग्रहण (Grahan گرهن) पकड़ (Pakaṛ پکڑ)
2. ऋण पत्र (Rin pattr رن پتر) बंध पत्र (Bandh pattr بندھ پتر) दस्तावेज़ (Dastávez دستاویز)

TA,MGHA तमग़ा (ف - مذ) تمغا
पदक (Padak پدک) तगमा (Tagma تگمه)

TAM,KANAT तम्कनत (ع - مث) تمکنت
अभिमान (Abhimán ابھی مان) अहंकार (Ahankár اهن کار) घमंड (Ghamand گھمنڈ)

तमाशा देखने वाला (Tamásha dekhne vála تماشا دیکھنے والا)

TAMÁM तमाम (ع - ص) تمام
1. सम्पूर्ण (Sampúrn سمپورن) सब (Sab سب)
2. समाप्त (Samápt سماپت) बस (Bas بس) ख़त्म (Khatm ختم)
3. मृत (Mrit مرت) मुर्दा (Murda مردہ)

TAMAT,TO तमत्तो (ع - مذ) تمتع
लाभ प्राप्ति (Lábhprápti لابھ پراپتی) नफ़ा उठाना (Nafa uthána نفع اُٹھانا)

TIM,SÁL तिम्साल (ع - مث) تمثال
प्रतिमा (Pratima پرتیما) मूर्ति (Múrti مورتی) चित्र (Chittr چتر) तसवीर (Tasvír تصویر)

تمثال گر (عف - مذ)
TIM,SÁL-GAR तिम्साल गर
चित्रकार (Chittrkár چترکار) चितेरा (Chitera چتیرا) मुसव्विर (Musav,vir مصور)

TAM,SÍL तम्सील (ع - مث) تمثیل
1. उदाहरण (Udáharan اُداهرن) मिसाल (Misál مثال)
2. उपमा (Upama اپما) तुलना (Tulana تلنا) तश्बीह (Tash,bíh تشبیه)

TAMAD,DUD तमद्दुद (ع - مث) تمدد
खिचाव (Khicháo کھچاؤ) तनाव (Tanáo تناؤ)

ebooksall.com

TAM,HÍD तम्हीद (ع - مث) تمہید
1. भूमिका (Bhúmika بھومکا) प्रस्तावना (Pristávaná پرستاونا) आरंभिका (Árambhika آرمبھکا) प्राक्कथन (Prák,kathan پراک کتھن) मुक़द्दमा (Muqad,dama مقدمہ)
2. प्रसंग (Prasang پرسنگ) किसी मामले को ख़ूब सूरती से पेश करने के लिए शुरू की बात चीत (Kisi mámle ko khúbsúrti se pesh karne ke lie shurú ki bát chít کسی معاملے کو خوبصورتی سے پیش کرنے کے لئے شروع کی بات چیت)

TAM,Í,Z (TAMÍZ) तम्ईज़ (तमीज़) (ع - مث) تمئیز
1. बुद्धि (Buddhi بدھی) ज्ञान (Gyán گیان) अक़्ल (Aql عقل)
2. विवेक (Vivek وویک) बोध (Bodh بودھ) समझ (Samajh سمجھ)
3. शिष्टता (Shishtata ششٹتا) सलीक़ा (Salíqa سلیقہ)

TAN तन (ف - مذ) تن
तनु (Tanu تنو) वपु (Vapu وپو) देह (Deh دیہ) काया (Káya کایا) शरीर (Sharír شریر) जिस्म (Jism جسم)

TANÁSÁNI तनासानी (ف - مث) تن آسانی
आलस्य (Álas,sya آلس سیہ) काहिली (Káhili کاہلی)

TANÁZO तनाज़ो (ع - مذ) تنازع
1. द्वेषता (Dweshata دویشتا) शत्रुता

TAM,KÍN तम्कीन (ع - مث) تمکین
1. शक्ति (Shakti شکتي) बल (Bal بل)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta سہشنوتا) सहन शक्ति (Sahan shakti سہن شکتي) तहम्मुल (Taham,mul تحمل)

TAMAL,LUQ तमल्लुक़ (ع - مذ) تملق
चाटु (Chátu چاٹو) चाटु कारिता (Chátu kárita چاٹوکارتا) चापलूसी (Cháplúsi چاپلوسي)

TAMAN,NA तमन्ना (ع - مث) تمنا
इच्छा (Ich,chha اچ‘چھا) अभिलाषा (Abhilásha ابھی لاشا) कामना (Kámana کامنا) चाह (Cháh چاہ)

TAMAV,VUJ तमव्वुज (ع - مذ) تموج
हिल्लोल (Hillol ہل‘لول) पानी का लहरें लेना (Páni ka lahren lena پاني کا لہریں لینا) मौजें मारना (Maujen márna موجیں مارنا)

TAMÚZ तमूज़ (ع - مث) تموز
सूरज की कड़ी धूप या गरमी (Súraj ki kaṛi dhúp ya garmi سورج کی کڑی دھوپ یاگرمي)

TAMAV,VUL तमव्वुल (ع - مذ) تمول
धनाढ्यता (Dhanádhyata دھناڈھیتا) समृद्धि (Samriddhi سمردھی) वैभव (Vaibhau وےبھو) मालदारी (Máldári مالداري)

ebooksall.com

TAM,BÍH तम्बीह (ع - مث) تنبیہ
1. चेतावनी (Chetávani چیتاونی) होशयार करना (Hoshyár karna ہوشیار کرنا)
2. भर्त्सना (Bhartsna بھرتسنا) डांट डपट (Dánt dapat ڈانٹ ڈپٹ)

تن تنہا (ف - ص)

TAN-E-TANHA तनेतन्हा
एकाकी (Ekákí ایکاکی) अकेला (akela اکیلا)

TANKHÁH तन्ख़्वाह (ع - مث) تنخواہ
वेतन (Vetan وےتن) भृति (Bhriti بھرتی) मासिक वृत्ति (Másik vritti ماسک ورتی)

TUND तुन्द تند
तीव्र (Tívr تیور) प्रचंड (Prachand پرچنڈ) तेज़ (Tez تیز)

TUND-KHÚ तुन्द ख़ू (ف - ص) تندخو
क्रुद्ध स्वभाव (Kruddh, swabháo کردھ سوبھاؤ) तेज़ मिज़ाज (Tez mizáj تیزمزاج)

تن درست (ف - مذ)

TAN,DURUST तन् दुरुस्त
स्वस्थ (Swasth سوستھ) नीरोग (Nírog نی روگ) हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht ہرشٹ پشٹ) भला चंगा (Bhala Changa بھلا چنگا)

تندرستی (ف - مث)

TAN,DURUS,TÍ तन् दुरुस्ती
स्वास्थ्य (Swás,thya سواس تھیہ)

(Shattruta شتروتا) वैर (Bair بیر)
2. संघर्ष (Sangharsh سن گھرش) कलह (Kalah کلہ) झगड़ा (Jhagra جھگڑا)

تنازع للبقا (ع - مذ)

TANÁZO-LIL-BAQA तनाज़ो लिल् बक़ा
जीवन संघर्ष (Jívan sangharsh جیون سنگھرش) ज़िन्दगी की जद्दो जेहद (Zindagi ki jaddo jehd زندگی کی جدوجہد)

TANÁSUB तनासुब (ع - مذ) تناسب
अनुपात (Anupát انوپات) मुनासबत (Munásabat مناسبت)

TANÁSUKH तनासुख़ (ع - مذ) تناسخ
आवा गमन (Áválgaman آواگمن) जन्म मरण (Janm maran جنم مرن) मरकर फिर पैदा होना (Markar phir paida hona مرکر پھر پیدا ہونا)

TANÁFUR तनाफ़ुर (ع - مذ) تنافر
घृणा (Ghrina گھرنا) घिन (Ghin گھن) नफ़रत (Naf,rat نفرت)

TANÁVAR तनावर (ف - ص) تناور
1. महाकाय (Mahákái مہاکائے) गिरांडील (Girán díl گراں ڈیل)
2. हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht ہرشٹ پشٹ) हट्टा कट्टा (Hatta katta ہٹاکٹا) लहीम शहीम (Lahím shahím لحیم شحیم)

TANÁVUL तनावुल (ع - مذ) تناول
भोजन करना (Bhojan karna بھوجن کرنا) खाना (Khána کھانا)

ebooksall.com

TANAF,FUS तनफ़्फ़ुस (ع - مذ) تنفس
1. श्वासा (Shwása شواسا) सांस (Sáns سانس)
2. हांपना (Hánpna هانپنا)
3. श्वासरोग (Shwás rog شواس روگ) दमा (Dama دمہ)

TAN,QÍH तन्क़ीह (ع - مث) تنقیح
अन्वेषण (Anveshan انویشن) निर्गम (Nirgam نرگم) जांच पड़ताल (Janch partal جانچ پڑتال) छानबीन (Chhán bín چھان بین)

TAN,QÍD तन्क़ीद (ع - مث) تنقید
आलोचना (Álochana آلوچنا) समालोचना (Sama lochana سمالوچنا) तब्सिरा (Tabsira تبصرہ)

TAN,QÍS तन्क़ीस (ع - مث) تنقیص
निरादर (Nirádar نرادر) निंदा (Ninda نندا) हतक (Hatak هتک)

TAN,QIYA तन्क़िया (ع - مث) تنقیہ
1. शुद्धि (Shud,dhi شدھي) सफ़ाई (Safáí صفائي)
2. आंतों की शुद्धि (Ánton kí shuddhi آنتون کی شدھی)
3. रेचन (Rechan ریچن) जुल्लाब (Julláb جلاب)

TUNUK तुनुक (ف - ص) تنک
1, कम (Kam کم) थोड़ा (Thoṛa تھوڑا)
2. मृदुल (Mridul مردل) नाज़ुक (Názuk نازک)
नीरोगता (Nírogata نی روگتا) सेहत मंदी (Sehat mandi صحت مندي)

تن دهی (ف - مث)
TAN,DIHI तन् दिही
तन्मयता (Tánmaita تن مے تا) तल्लीनता (Tal,línata تل لیننتا) संलग्नता (Sanlagnata سن لگن تا) इन्हिमाक (Inhimák انہماک)

TANAZ,ZUL तनज़्ज़ुल (ع - مذ) تنزل
अवनति (Aunati اونتي) पतन (Patan پتن) अधोगति (Adhogati ادھوگتی) ज़वाल (Zavál زوال)

TAN,SÍKH तन्सीख़ (ع - مث) تنسیخ
विलोपन (Vilopan ولوپن) निरसन (Nirasan نرسن) रद करना (Rad karna رد کرنا)

TAN,SÍF तन्सीफ़ (ع - مث) تنصیف
आधा आधा करना (Ádha ádha karna آدھا آدھا کرنا)

TAN,ZÍM तन्ज़ीम (ع - مث) تنظیم
1. व्यवस्था (Vyavastha ويوس تها) प्रबंध (Prabandh پربندھ) बंदोबस्त (Bando bast بندوبست)
2. संघटन (Sanghatan سن گھٹن) मुनज़्ज़म करना (Munazzam karna منظم کرنا)

TANAF,FUR तनफ़्फ़ुर (ع - مذ) تنفر
घृणा (Ghrína گھرنا) उपेक्षा (upekchha اوپیکچھا) बेज़ारी (Bezárí بیزاری)

ebooksall.com

تنک ظرف (عف - ص)

TUNUK-ZARF तुनुक ज़र्फ़
लघुचेता (Laghu cheta لگھوچیتا) तुच्छ पात्र (Tuch,chh páttr تچھ پاتر) ओछा (Ochha اوچھا)

تنگ (ف - ص)

TANG तंग
संकीर्ण (Sankírn سنکیرن) संकुचित (Sankuchit سن کچت) थोड़ा (Thoṛa تھوڑا) छोटा (Chota چھوٹا)

تنگ دست (ف - ص)

TANG-DAST तंग दस्त
दरिद्र (Dariddr دردّر) निर्धन (Nirdhan نردھن) कंगाल (Kangál کنگال)

تنگ دل (ف - ص)

TANG-DIL तंग दिल
1. कृपण (Kripan کرپن) कंजूस (Kanjús کنجوس) थुड़दिला (Thuṛ dila تھڑدلا)
2. लघु चेता (Laghu cheta لگھو چیتا) नीचाशय (Nícháshai نیچاشے) तंग ख़याल (Tang hkayál تنگ خیال)

تنگ نظر (عف - ص)

TANG-NAZAR तंग नज़र
अल्प दृष्टि (Alp drishti الپ درشٹی) तुच्छ दर्शी (Tuch,chh darshi تچھ درشی) अनुदार (Anudár انودار) मुतअस्सिब (Muta,assib متعصب)

تنوع (ع - مذ)

TANAV-VO तनव्वो
नवीनता (Navínata نوینتا) नयापन (Naya pan نیاپن)

تنومند (ف - ص)

TANOMAND तनोमन्द
1. हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht ہرشٹ پشٹ) हट्टा कट्टा (hatta katt ھٹا کٹا)
2. बलिष्ठ (Balishth بلشٹھ) ताक़तवर (Táqat var طاقت ور)

تنویر (ع - مث)

TAN,VÍR तन्वीर
आभा (Ábha آبھا) प्रभा (Prabha پربھا) चमक (Chamak چمک) नूर (Núr نور)

تنہا (ف - ص)

TAN,HA तन्हा
एकाकी (Ekákí ایکاکی) अकेला (Akela اکیلا)

تنہائی (ف - مث)

TAN,HÁÍ तन्हाई
एकांत (Ekánt ایکانت) अकेलापन (Akelápan اکیلاپن)

تواتر (ع - مذ)

TAVÁTUR तवातुर
निरंतरता (Nirantarata نرن ترتا) अविच्छिन्नता (Ávich,chhin,nata اوچھن نتا) लगातार पन (Lagátárpan لگاتارپن) तसलसुल (Tasalsul تسلسل)

تواریخ (ع - مث)

TAVÁRÍKH तवारीख़
1. تاریخ کی جمع
2. इतिहास (Itihás اتی ھاس) तारीख़ (Táríkh تاریخ)

توازن (ع - مذ)

TAVÁZUN तवाज़ुन
संतुलन (Santulan سن تلن) समता (Samata سمتا) एतिदाल (Etidál اعتدال)

ebooksall.com

TOP तोप (ت - مث) توپ
युद्ध में गोला चलाने का यंत्र (Yuddh men gola chaláne ka yantr یدھ میں گولہ چلانے کا ینتر)

TÚTÍ तूती (ف - مث) توتی
सारिका (Sárika سارکا) मैना (Maina مینا)

TÚ,TI,YA तूतिया (ف - مذ) توتیا
1. तुथ्य (Tut,thya تتھیہ) नीला थोथा (Nílathotha نیلا تھوتھا)
2. सुरमा (Surma سرمہ) अंजन (Anjan انجن)

TAU,SÍQ तौसीक़ (ع - مث) توثیق
पुष्टि (Pushtí پشٹی) दृढ़ता (Driṛhata دررھتا) मज़बूती (Mazbútí مضبوطی)

TAVAJ,JUH तवज्जुह (ع - مث) توجہ
1. ध्यान (Dhyán دھیان) रुख़ (Rukh رخ)
2. कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) मेह्रबानी (Mehr báni مہربانی)

TAU,JÍH तौजीह (ع - مث) توجیہ
1. स्पष्टता (Ispashtata اسپشٹتا) व्याख्या (Vyákh,khya ویاکھ،کھیا) तशरीह (Tashríh تشریح)
2. कष्ट कल्पना (Kasht kalpana کشٹ کلپنا) तावील (Távíl تاویل)

TAVAH,HUSH तवह्हुश (ع - مذ) توحش
उद्विग्नता (Udvignata اُدوگ نتا) घबराहट (Ghabráhat گھبراھٹ) वह्शत (Vahshat وحشت)

TAVÁZO तवाज़ो (ع - مذ) تواضع
आदर (Ádar آدر) सत्कार (Satkár ستکار) आवभगत (Áobhagat آؤبھگت)

TAVÁFUQ तवाफ़ुक़ (ع - مذ) توافق
समता (Samata سمتا) अनुकूलता (Anokúlata انوکولتا) मुवाफ़क़त (Muváfaqat موافقت)

TAVÁLUD तवालुद (ع - مذ) توالد
उत्पत्ति (Utpatti اتپتی) संतान उत्पन्न करना (Santán utpann karna سنتان اتپن کرنا)

TAU,AM तौअम (ع - ص) توام
यमज (Ymaj یمج) यमल (Yamal یمل) जुड़वां (Juṛván جڑواں)

TU,VÁN तुवान (ف - مث) توان
1. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal بل) ज़ोर (Zor زور)
2. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) हैसियत (Haisiyat حیثیت)

TUVÁN-GAR (ف - مذ) توانگر
(TUVANGAR) तुवांगर (तुवंगर)
धनाढ्य (Dhanádhya دھناڈھیہ) धनवान (Dhan ván دھن وان) समृद्ध (Samrid,dh سمرددھ) मालदार (Mál dár مالدار)

TAU,BÍHK तौबीख़ (ع - مث) توبیخ
भर्त्सना (Bhart sana بھرتسنا) वाग्दंड (Vágdand واگ دنڈ) डांट फटकार (Dánt phatkár ڈانٹ پھٹکار)

ebooksall.com

TAUHÍD तौहीद (ع - مث) توحید
अद्वैत वाद (Ad,dwait vád اد'دویت واد) ईश्वर को एक मानना (Íshwar ko ek mánna ایشور کو ایک ماننا)

TÚDA तूदा (ف - مذ) تودہ
ढेर (Dher ڈھیر) अटंबार (Atambár اٹمبار)

TAVAR,RO तवर्रो (ع - مذ) تورع
संयम (Sanyam سن یم) इंद्रिय निग्रह (Indriya niggrah اندریہ نگرہ) ज़ुह्द (Zuhd زہد)

TAVAS,SUT तवस्सुत (ع - مذ) توسط
माध्यम (Máddhyam ماد'دھیم) साधन (Sádhan سادھن) उपाय (Upái اپاے) ज़रीआ (Zaría ذریعہ)

TAVAS,SUL तवस्सुल (ع - مذ) توسل
1. आधार (Ádhár آدھار) ज़रीया (Zaríya ذریعہ)
2. कार्य सिद्धि के लिये किसी को बीच में डालना (Kárya Siddhi ke lie kisí ko bích men dálna کاریہ سدھی کے لئے کسی کو بیچ میں ڈالنا)

TAU,SAN तौसन (ف - مذ) توسن
अश्व (Ash,shwa اشو) घोड़ा (Ghoṛa گھوڑا)

TAU,SÍA तौसीअ (ع - مث) توسیع
1. विस्तार (Vis,tár وستار) विशालता (Vishálata وشالتا) वुसअत (Vus,at وسعت)
2. वृद्धि (Vriddhi وردھی) बढ़ती (Baṛhtí بڑھتی)

TOSHA तोशा (ف - مذ) توشہ
यात्रिक (Yáttrik یات,ترک) सफ़र में साथ रहने वाला खाना (Safar men sáth rahne vála khána سفر میں ساتھ رہنے والا کھانا)

TAU,SÍF तौसीफ़ (ع - مث) توصیف
प्रशंसा (Prashansa پرشن سا) श्लाघा (Shlágha شلاگھا) तारीफ़ (Táríf تعریف)

TAU,ZÍH तौज़ीह (ع - مث) توضیح
स्पष्टता (Ispash,tata اسپش تتا) व्याख्या (Vyá kh,khya ویاکھ,کھیا) विवरण (Vivaran وی ورن) अध्याहार (Adh,dhyáhár ادھ,دھیاھار) वज़ाहत (Vazáhat وضاحت)

TAU,FÍR तौफ़ीर (ع - مث) توفیر
वृद्धि (Vrid,dhi ورد,دھی) अधिकता (Adhikata ادھکتا) बढ़ती (Baṛhtí بڑھتی)

TAU,FÍQ तौफ़ीक़ (ع - مث) توفیق
1. शक्ति (Shakti شکتی) सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) ताक़त (Táqat طاقت)
2. साहस (Sáhas ساھس) उत्साह (Utsáh اتساہ) हिम्मत (Himmat ھمت)

TA,VAQ,QO तवक़्क़ो (ع - مث) توقع
प्रत्याशा (Pratyásha پرتیاشا) आशा (Ásha آشا) भरोसा (Bharosa بھروسا) आसरा (Ásra آسرا)

ebooksall.com

TA,VAQ,QUF तवक़्क़ुफ़ (ع - مذ) توقف
विलंब (Vilamb ولمب) ढील (Dhíl ڈھیل) देर (Der دیر)

TAU QÍR तौक़ीर (ع - مث) توقیر
1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha پرتش تھا) संमान (Sam,mán سم،مان) ताज़ीम (Tázím تعظیم)
2. महत्त्व (Mahat,twa مہتو) महिमा (Mahima مہي،ما) अहम्मीयत (Ahammíyat اهمیت)

TA,VAK,KUL तवक्कुल (ع - مذ) توکل
काल तुष्टि (Káltushti کال تشٹی) निस्पृहता (Nisprihata نس پرهتا) क़नाअत (Qaná,at قناعت)

TA,VAL,LA तवल्ला (ع - مذ) تولا
1. प्रेम (Prem پریم) अनुराग (Anurág انوراگ) महब्बत (Mahab-bat محبت)
2. श्रद्धा (Shriddha شرد,دھا) आस्था (Ástha آس تھا) एतिक़ाद (Etiqâd اعتقاد)

TA,VAL,LUD तवल्लुद (ع - مذ) تولد
उत्पत्ति (Ut,pat,ti ات,پت تي) उद्भव (Ud,bhau ادبھو) पैदाइश (Paidáish پیدائش)

TAU,LI,YAT तौलियत (ع - مث) تولیت
संरक्षता (Sanrakchhata سن رک چھتا) निरीक्षण (Nirík,chhan نریک چهن) देख भाल (Dekh bhál دیکھ بهال)

TAU,LÍD तौलीद (ع - مث) تولید
उत्पत्ति (Utpatti ات,پت,تی) पैदाइश (Paidáish پیدائش)

TAVAN,GAR तवंगर (ف - ص) تونگر
دیکھو 'توانگر'

TA,VAH,HUM तवह्हुम (ع - مذ) توهم
भ्रम (Bhram بهرم) संदेह (Sandeh سن دیه) शंका (Shanka شنکا) वह्म (Vahm وهم)

TAU,HÍN तौहीन (ع - مث) توهين
तिरस्कार (Tiraskár ترس کار) निंदा (Ninda نندا) अनादर (Anádar انادر) बेइज़्ज़ती (be izzatí بےعزتي)

TAH तह (ف - مث) ته
निम्न (Nimn نمن) अधः (Adhah ادھ) नीचे (Níche نیچے) तला (Tala تلا)

TA,HAB,BUJ तहब्बुज (ع - مذ) تهبج
1. हलका वरम (Halka varam هلکاورم) भरभराहट (Bharbharáhat بهر بهراهت)
2. चेहरे की भरभराहट (Chehre ki bharbharáhat چهرے کي بهر بهراهت)

TA,HAT,TUK तहत्तुक (ع - مذ) تهتك
कलह (Kalah کلہ) झगड़ा (Jhagra جهگرا) तू तू मैं मैं (Tú tú main main توتو میں میں)

ته خانه (ف - مذ)

TAH-KHÁNA तहख़ाना
तलगृह (Talgrih تل گره) अधस्तल

ebooksall.com

TAH,NIYAT तह्नियत (ع - مث) تہنیت
1. स्तुति (Istuti استتي) गुणगान (Gun gán گن گان) मद्ह (Mad,h مدح)
2. बधाई (Badhái بدھائی) मुबारकी (Mubáraki مبارکی)

TIHI तिही (ف - ص) تہی
रिक्त (Rikt رکت) ख़ाली (Kháli خالی)

تہی دست (ف - ص)
TIHÍ-DAST तिही दस्त
रिक्तहस्त (Rikt hast رکتھست) दरिद्र (Darid,dr درد'در) निर्धन (Nirdhan نردھن) कंगाल (Kangál کنگال)

TA,HAI,YA तहैया (ع - مذ) تہیہ
संकल्प (Sankalp سن کلپ) दृढ़ निश्चय (Driṛh nishchai درڑھ نھں چے) पक्का इरादा (Pakká iráda پکا ارادہ)

TAI,YÁR तैयार (ع - ص) تیار
1. तत्पर (Tat par تت پر) उद्यत (Ud,dyat اد'دیت) मुस्तइद (Mus-ta,id مستعد)
2. पूर्ण (Púrn پو'رن) समाप्त (Samápt سماپت) मुकम्मल (Mukam mal مکمل)
3. काम में आने के योग (Kám men áne ke yog کام میں آنے کے یوگ)

TÍR तीर (ف - مذ) تیر
1. बाण (Bán بان) शर (Shar شر) विशिख (Vishikh وشکھ)
(Adhastal ادھس تل) ज़मीन के अंदर का मकान (Zamín ke andar ka makán زمین کے اندر کا مکان)

TAH,DÍD तह्दीद (ع - مذ) تہدید
भर्त्सना (Bhartsana بھرتسنا) डांट डपट (Dánt dapat ڈانت ڈپت) घुड़की (Ghuṛkí گھڑکی) धमकी (Dhamkí دھمکي)

TAH,ZÍB तहज़ीब (ع - مث) تہذیب
सभ्यता (Sabh, bhyata سبھ'بھیتا) शिष्टाचार (Shishtá chár ششٹاچار) संस्कृति (Sanskriti سنسکرتي) नागरिकता (Nágarikata ناگرکتا) तमद्दुन (Tamad dun تمدن)

TAH,LAKA तह्लका (ع - مذ) تہلکہ
हा हा कार (Háhákár ہا ہاکار) कोलाहल (Koláhal کولاہل) कुहराम (Kuhrám کہرام)

TUH,MAT तुह्मत (ع - مث) تہمت
मिथ्यारोप (Mith,thya rop متھ'تھیاروپ) आरोप (Árop آروپ) झूटादोष (Jhútha dosh جھوٹھا دوش)

TAHAM,TAN तहम्तन (ف - ص) تہمتن
महारथी (Maharathi مہارتھی) महाभट (Mahabhat مہا بھت) उत्तमौजा (Utta mauja اتموجا) महायोद्धा (Maha yoddha مہا یودھا) बहुत बड़ा लड़ने वाला (Bahut bara laṛne vála بہت بڑا لڑنے والا)

ebooksall.com

TEZ तेज़ تیز (ف - ص)
1. प्रचंड (Prachand پرچنڈ) तीव्र (Tívr تیور) उग्र (Ugr اُگر) सख़्त (Sakht سخت)
2. तीक्ष्ण (Tík,chhn تیکچھن) तीखा (Tíkha تیکھا) धारदार (Dhár dár دھار دار)
3. शीघ्र (Shíghr شیگھر) तुरंत (Turant ترنت) जल्द (Jald جلد)
4. निपुण (Nipun نپن) चतुर (Chatur چتر) चालाक (Chálák چالاک)

TEZÁB तेज़ाब تیز اب (ف - مذ)
अम्ल (Aml امل) एसिड (Acid ایسڈ)

TEZ-DAST तेज़दस्त تیز دست (ف - ص)
हस्त लघु (Hast laghu ھست لگھو) हस्त कुशल (Hast kushal ھست کشل) मश्शाक़ (Mash,sháq مشاق)

تیز رفتار (ف - ص)
TEZ-RAFTÁR तेज़ रफ़्तार
द्रुत गामी (Drut gámi درت گامی) शीघ्र गामी (Shíghr gámi شیگھر گامی) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála تیز چلنے والا)

TEZ-FAH,M तेज़ फ़ह्‌म تیزفہم (عف - ص)
कुशाग्र बुद्धि (Kushágr bud,dhi کوشاگر بدھی) तीक्ष्ण बुद्धि (Tíkchhn bud,dhi تیکچھن بدھی) तेज़ अक़्ल (Tez aql تیزعقل)

تیز مزاج (عف - ص)
TEZ-MIZÁJ तेज़मिज़ाज
क्रुद्धात्मा (Krudh,dhátma کردھ'

2. श्रावण मास (Shrávan más شراون ماس) सावन (Sávan ساون)

تیر انداز (ف - مذ)
TÍRANDÁZ तीरन्दाज़
धनुर्धर (Dhanur dhar دھنر دھر) तीर चलाने वाला (Tír chaláni vála تیر چلانے والا)

تیر بہدف (ف - ص)
TÍR-BA-HADAF तीर ब हदफ़
अमोघ (Amogh اموگھ) राम बाण (Rámbán رام بان) अचूक (Achúk اچوک)

TÍRAGI तीरगी تیر گی (ف - مث)
अंधकार (Andh kár اندھکار) अंधेरा (Andhera اندھیرا)

TÍRA तीरा تیرہ (ف - ص)
अंधकारमय (Andh kár mai اندھکارمے) अंध्यारा (Andhyára اندھیارا)

تیرہ باطن (عف - ص)
TÍRA-BÁTIN तीरा बातिन
दुष्टात्मा (Dushtátma دشٹاتما) ख़बीस Khabís خبیث)

تیرہ بخت (عف - ص)
TÍRA-BAKHT तीरा बख़्त
हत भाग्य (Hat bhágya ھت بھاگیہ) हतदैव (Hat daiv ھت دیو) बदक़िस्मत (Bad qismat بدقسمت)

تیرہ دل (ف - ص)
TÍRA-DIL तीरादिल
دیکھو 'تیرہ باطن'

ebooksall.com

(دھاتسا) चिड़चिड़ा (Chir, chira چڑچڑا)

TESHA तेशा (ف - مذ) تیشه
खनित्र (Khanittr کھنِتّر) कुदाल (Kudál کدال)

(ف - مذ) تیشه زن
TESHA-ZAN तेशा ज़न
कुदाल चलाने वाला (Kudál chaláne vála کدال چلانے والا)

TEGH तेग़ (ف - مث) تیغ
असि (Asi اسی) कृपाण (Kripán کرپان) खड्ग (Khadg کھڈگ) करवाल (Karvál کروال) तलवार (Talvár تلوار)

(ف - مث) تیغ دودم
TEGH-E-DUDAM तेग़े दुदम
यमधार (Yamdhár یم دھار) दुधारी तलवार (Dudhári talvár دودھاری تلوار)

TA,YAQ,QUN तयक़्क़ुन (ع - مذ) تیقن
1. निश्चय (Nish chai نش چے) यक़ीन (Yaqín یقین)
2. विश्वास (Vish,shwás وشواس) एतिबार (Etibár اعتبار)

TÍMÁR तीमार (ف - مذ) تیمار
1. उपचार (Upchár اپچار) इलाज (Iláj علاج)
2. परिचार (Parichár پریچار) रोगी की देख रेख (Rogí kí dekh rekh روگی کی دیکھ ریکھ)

(ف - مذ) تیماردار
TÍMÁR-DÁR तीमारदार
परिचर (Prichar پری چر) परिचारक (Parichárak پری چارک) बीमार दार (Bímárdár بیماردار)

ث

SÁBIT साबित (ع - ص) ثابت
1. स्थिर (Isthir اس تھر) स्थाई (Isthái اس تھائی) मुस्तक़िल (Mustaqil مستقل)
2. दृढ़ (Drirh درڑھ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)
3. प्रमाणित (Pramánit پرمانت) सिद्ध (Sid,dh سدّدھ)
4. ध्रुव तारा (Dhruvtára دھروتارا) वह तारा जो एक ही स्थान पर स्थिर रहता है (Voh tára jo ek hi isthán par isthir rahta hai وہ تارا جو ایک ہی استھان پراستھر رھتا ھے)

(ع - ص) ثابت قدم
SÁBIT-QADAM साबित क़दम
अचल निश्चय (Achal nishchai اچل نش چے) दृढ़ प्रतिज्ञ (Drirh pratiggya درڑھ پرتگیه) पक्के इरादे वाला (Pakke iráde vála پکے ارادے والا)

SÁQIB साक़िब (ع - ص) ثاقب
प्रकाशमान् (Prakásh mán پرکاش مان)

ebooksall.com

SAB,T सब्त (ع - مذ) ثبت
अंकित करना (Ankit karana انکت کرنا) लिखना (Likhna لکھنا)

SUBÚT सुबूत (ع - مذ) ثبوت
1. प्रमाण (Pramán پرمان) सिद्धि (Siddhi سددھی) पुष्टि (Pushti پشٹی) तसदीक़ (Tasdíq تصدیق)
2. साक्षी (Sákchhi ساکچھی) गवाही (Gaváhi گواهي)

SAR,VAT सर्वत (ع - مث) ثروت
समृद्धि (Samrid,dhi سم رد دھی) वैभव (Vai bhau وے بھو) धन दौलत (Dhan daulat دھن دولت)

SARÁ सरा (ع - مذ) ثری
अधिलोक (Adhi lok ادھی لوک) नाग लोक (Nág lok ناگ لوک) पाताल (Pátál پاتال)

SURAI,YA सुरैया (ع - مذ) ثریا
कृत्तिका नक्षत्र (Krittika nakchhattr کرتکانکچھتر) परवीन (Parvín پروین)

SUF,L सुफ़्ल (ع - مذ) ثفل
फोक (Phok پھوک) सीठी (Síthí سیٹھی)

SIQÁHAT सिक़ाहत (ع - مث) ثقاهت
श्रेष्ठता (Shresh thata شریش ٹھتا) बड़प्पन (Baṛappan بڑپن)

SAQÁLAT सक़ालत (ع - مث) ثقالت
भार (Bhár بهار) गुरुत्व (Guruttwa گرت تو) बोझ (Bojh بوجھ)

प्रभायुक्त (Prabha yukt پربھایکت) चमकदार (Chamak dár چمکدار)

SÁLIS सालिस (ع - مذ) ثالث
1. तृतीय (Tritíya ترتیه) तीसरा (Tísara تیسرا)
2. मध्यस्थ (Madh,dhyasth مدھ دھیستھ) पंच (panch پنچ)

SÁLISI सालिसी (ع - مث) ثالثی
मध्यस्थता (Madh,dhyasthata مدھ دھیستھتا) पंचायत (Pancháyat پنچایت)

SÁNI सानी (ع - ص) ثانی
1. द्वितीय (Dwitíya دویتیه) दूसरा (Dúsara دوسرا)
2. समान (Samán سمان) सदृश (Sadrish سدرش) बराबर (Barábar برابر)

SÁNI,YAN सानियन (ع - مث) ثانیاً
पुनः (Punah پنه) फिर (Phir پھر) दुबारा (Dubára دوباره)

SÁNIYA सानिया (ع - مذ) ثانیه
पल (pal پل) क्षण (Chhan چھن) लम्हा (Lam,ha لمحه)

SABÁT सबात (ع - مذ) ثبات
1. दृढ़ता (Driṛhata دررھتا) मज़बूती (Mazbúti مضبوطي)
2. स्थायित्व (Isthái,twa استھایتو) इस्तिक़्लाल (Istiqlál استقلال)

ebooksall.com

SIQ,L सिक़्ल (ع - مذ) ثقل
गुरुत्व (Guruttwa گرتو) बोझ (Bojh بوجه) भारीपन (Bhárí pan بهاري پن)

SIQAH सिक़ह (ع - مذ) ثقه

1. विश्वस्त (Vish,shwast وش شوست) मोतबर (Motábar معتبر)
2. श्रेष्ठ (Shresh,th شریش ٹھ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

SAQÍL सक़ील (ع - ص) ثقیل

1. भारी (Bhárí بهاري) गुरु (Guru گورو) वज़्नी (Vazni وزنی)
2. गरिष्ठ (Garishth گرشٹھ) देर में पचने वाला भोजन (Der men pachne vála bhojan دیر میں پچنے والا بهوجن)

SULUS सुलुस (ع - مذ) ثلث
तृतीयांश (Tritíyánsh ترتی یانش) तिहाई (Tiháí تہائي)

SAMAR समर (ع - مذ) ثمر

1. फल (Phal پهل) मेवा (Meva میوه)
2. परिणाम (Pari nám پرن نام) प्रतिफल (Prati phal پرتي پهل) नतीजा (Natíja نتیجه)

SANA सना (ع - مث) ثنا
प्रशंसा (Prashansa پرشن سا) स्तुति (Istuti اس تتی) तारीफ़ (Táríf تعریف) हम्द (Hamd حمد)

ثناخوان (عف - ص)
SANA-KHÁN सनाख़्वां
स्तुति कर्ता (Istuti karta استتی کرتا) प्रशंसक (Prashansak پرشن سک) तारीफ़ करने वाला (Táríf karne vála تعریف کرنے والا)

SANÁ-GAR सनागर (عف - ص) ثناگر
دیکھو 'ثناخوان'

ثنا گستر (عف - ص)
SANA-GUS,TAR सना गुस्तर
دیکھو 'ثناخوان'

SANÁ-GO सना गो (عف - ص) ثناگو
دیکھو 'ثنا خوان'

SAVÁB सवाब (ع - مذ) ثواب
पुण्य (Pun,nya پن نیه) शुभ फल (Shubh,phal شبھ پهل) प्रत्युपकार (Pratyup kár پرتیپ کار) अच्छा बदला (Ach,chha badla اچها بدله)

SAUR सौर (ع - مذ) ثور

1. वृष (Vrish ورش) वृषभ (Varishabh ورشبه) बैल (Bail بیل)
2. वृषराशि (Vrish r.shi ورش راشي) बुर्जेसौर (Burj-e-saur برج ثور)

ebooksall.com

ج

JÁ जा (ف - مث) جا
स्थान (Isthán استھان) स्थल (Isthal استھل) जगह (Jagah جگہ)

JÁ-BA-JA जा ब जा (ف - ص) جابجا
इतस्ततः (Itastatah اتس تتہ) यत्रतत्र (Yattr tattr یتر تتر) जगह जगह (Jagah Jagah جگہ جگہ)

JÁBIR जाबिर (ع - ص) جابر
अन्यायी (An,neáí ان نیائی) अत्याचारी (Attyá chári اتیاچاری) ज़ालिम (Zálim ظالم)

JÁDÚ जादू (ف - مذ) جادو
मायाकर्म (Máya karm مایاکرم) इन्द्र जाल (Indar jál اندر جال) अभिचार (Abhichár ابھی چار) सिह्र (Sihr سحر)

JADÚ-GAR जादूगर (ف - ص) جادو گر
मायावी (Máyavi مایاوی) ऐंद्र जालिक (Aindr jálik ایندرجالک) साहिर (Sáhir ساحر)

JÁDA जादा (ف - مذ) جادہ
1. पाद पथ (Pád path پادپتھ) पाद पद्धति (Pád pad,dhati پادپددھتی) पग डंडी (Pag dandi پگ ڈنڈی)
2. पथ (Path پتھ) मार्ग (Márg مارگ) रास्ता (Rásta راستہ)

JÁZIB जाज़िब (ع - ص) جاذب
1. आकर्षक (Ákarshak آکرشک) खेंचने वाला (Khenchne vála کھینچنے والا)
2. शोषक (Shoshak شوشک) सोखने वाला (Sokhne vála سوکھنے والا)
3. मसि चूष (Masi chúsh مسی چوش) सोख़्ता (Sokhta سوختہ)

JÁROB जारोब (ف - مث) جاروب
मार्जनी (Márjani مارجنی) झाड़ू (Jhárú جھاڑو)

JÁRI जारी (ع - ص) جاری
1. प्रवाहित (Praváhit پرواہت) बहता हुआ (Bahta hua بہتاہوا)
2. प्रचलित (Prachalit پرچلت) चालू (Chálú چالو)

JÁRIYA जारिया (ع - مث) جاریہ
परिचारिका (Paricháríka پری چارکا) दासी (Dási داسی) लौंडी (Laundi لونڈی)

JÁSÚS जासूस (ع - مذ) جاسوس
गुप्तचर (Gupt char گپت چر) अपसर्प (Apsarp اپسرپ) भेदिया (Bhediya بھیدیا) मुख़्बिर (Mukhbir مخبر)

JÁM जाम (ف - مذ) جام
पान पात्र (Pán páttr پان پاتر) चषक (Chashak چشک) पियाला (Piyála پیالہ)

JÁMID जामिद (ع - ص) جامد
जड़ (Jar جڑ) अचल (Achal اچل)

JÁME जामे (ع - ص) جامع
1. संकलनकर्ता (Sankálan karta سنکلن کرتا) मुरत्तिब (Mu attib مرتب)

ebooksall.com

JÁN BÁZ जां बाज़ (ف - ص) جان باز

1. प्राणद्य ुतक (Prándyút.k پران دیوتک) जान पर खेल जाने वाला (Ján par khel jáne vála جان پر کھیل جانے والا)

2. उत्साही (Utsáhi اتساھی) हौसला मंद (Hausala mand حوصلہ مند)

جانب داری (عف - مث)

JÁNIB-DÁRI जानिब दारी

पक्षपात (Pakchh pát پکچھ پات) तरफ़दारी (Tarafdári طرفداری)

جاں گداز (ف - ص)

JAN-GUDÁZ जांगुदाज़

कष्टदायक (Kasht dáyak کشت دایک) दुःखदायी (Dukh,kh Dái دکھ دائی) रूहफ़र्सा (Rúhfarsa روح فرسا)

جاں گسل (ف - ص)

JÁN-GUSIL जांगुसिल

دیکھو 'جانگداز'

جاں نثار (ف - ص)

JÁN-NISÁR जांनिसार

जान निछावर करने वाला (Ján níchhá-var karne vála جان نچھاور کرنے والا) फ़िदाई (Fidái فدائی)

جاں نواز (ف - ص)

JÁN-NAVÁZ जां नवाज़

1. जीवन दाता (Jívan dáta جیون داتا) प्राणदाता (Prándáta پران داتا) रूहपरवर (Rúhparvar روح پرور)

2. व्यापक (Vyápak ویاپک) मुकम्मल (Mukam,mal مکمل)

JÁMI,A जामिश्रा (ع - مث) جامعہ

विश्व विद्यालय (Vish,shw vid,dyálai وشوودیالے) यूनीवर्सिटी (University یونیورسٹی)

JÁMÚS जामूस (ع - مذ) جاموس

महिष (Mahish مہش) लुलाय (Luláí لولائے) भैंसा (Bhainsa بھینسا)

JÁMA जामा (ف - مذ) جامہ

वस्त्र (Vas, tr وستر) पट (Pat پٹ) कपड़ा (Kapṛa کپڑا) लिबास (Libás لباس)

JÁN जान (ف - مث) جان

1. प्राण (Prán پران) जीवन (Jívan جیون) दम (Dam دم)
2. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal بل)
3. तथ्य (Tath,thya تتھیہ) सार (Sár سار) खुलासा (Khulása خلاصہ)
4. प्रिय (Priya پریہ) प्यारा (Pyára پیارا)
5. आत्मा (Átma آتما) रूह (Rúh روح)

JÁNÁN जानां (ف - مذ) جاناں

प्रेयसी (Preyasi پریسی) प्रीतमा (Prítama پریتما) प्रिया (Priya پریا) माशूक़ (Máshúq معشوق)

JÁNIB जानिब (ع - مث) جانب

1. पक्ष (Pakchh پکچھ) ओर (Or اور) तरफ़ (Taraf طرف)
2. पार्श्व (Párshwa پارشو) पहलू (Pahlu پہلو)

ebooksall.com

3. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) अशिष्ट (Ashisht اششٹ) बेतमीज़ (Be tamíz بے تمیز)

JÁF,DÁD जाइदाद جائداد(ف - مث)
1. संपत्ति (Sampatti سم پتتی) माल असबाब (Mál as,báb مال اسباب)
2. ज़मींदारी (Zamíndárí زمیندارى) जागीर (Jágír جاگیر)

JÁIZ जाइज़ جایز (ع - ص)
उचित (Uchit اچت) उपयुक्त (Up,yukt اپیکت) मुनासिब (Munásib مناسب)

JÁIZA जाइज़ा جائزه (ع - مذ)
1. परीक्षण (Paríkchhan پریکچھن) जांच (Jánch جانچ) परताल (Partál پرتال)
2. हाज़िरी (Házirí حاضرى) गिनती (Gintí گنتی)

JABAL जबल جبل (ع - مث)
पर्वत (Parvat پروت) पहाड़ (Pahár پہاڑ)

JIBIL,LAT जिब्लित جبلت (ع - مث)
स्वभाव (Swabháo سوبھاو) प्रकृति (Prakrití پرکرتی) आदत (Ádat عادت)

JUB,N जुब्न جبن (ع - مذ)
भीरुता (Bhíruta بھیروتا) कायरता (Káyarata کایرتا) डरपोक पन (Darpok-pan ڈرپوک پن)

JUB,BA जुब्बा جبه (ع - مذ)
लंबा कुरता (Lamba kurta لمباکرتا)

2. प्रिया (Priya پریا) प्रीतमा (Prítama پریتما) माशूक (Máshúq معشوق)

JÁNVAR जानवर جانور (ف - مذ)
1. प्राणी (Prani پرانی) जीव (Jív جیو)
2. पशु (Pashu پشو) चौपाया (Chaupáya چوپایہ)
3. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) अशिष्ट (Ashísht اششٹ) गंवार (Ganvár گنوار)

JÁVIDAN जाविदां جاودان (ف - ص)
शाश्वत (Sáhsh, shwat شاش شوت) नित्य (Nit,tya نت تیہ) अविनाशी (Avi náshí اوي ناشی) हमेशा रहने वाला (Hamesha rahne vála همیشه رهنے والا)

JÁVED जावेद جاوید (ف - ص)
دیکھو 'جاودان'

JÁH जाह جاه (ف - مذ)
1. पद (Pad پد) मरतबा (Martaba مرتبه)
2. ऐश्वर्य (Aishwar,ya ایشوریه) वैभव (Vaibhau وے بھو) हशमत (Hashmat حشمت)

JÁHIL जाहिल جاهل (ع - ص)
1. मूर्ख (Múrkh مورکھ) अनभिज्ञ (Anbhiggya ان بھگیہ) बेवक़ूफ़ (Be vaqúf بے وقوف)
2. अशिक्षित (Ashik,chhit اشکچھت) अनपढ़ (Anparh ان پڑھ)

ebooksall.com

2. भिन्न (Bhinn بهن) अन्य (An,nya انیه) दूसरा (Dúsra دوسرا)

JIDÁL जिदाल (ف - مث) جدال
युद्ध (Yud,dh يد'ده) समर (Samar سمر) लड़ाई (Laṛáí لڑائی)

JUDÁI जुदाई (ع - مث) جدائی
1. वियोग (Viyog ویوگ) व्रह (Vrah ورہ) हिज्र (Hijr هجر)
2. अलगाव (Algáo الگاو) अलाहिदगी (Aláhidagí علاحدگی)

JID,DAT जिद्दत (ع - مث) جدت
1. नूतनता (Nútanata نوتن تا) नवीनता (Navínata نوی نتا) ताज़ापन (Táza pan تازہ پن)
2. नई सूझ (Naí sújh نئی سوجھ) नई ईजाद (Naí íjád نئی ایجاد)

JADAL जदल (ع - مث) جدل
1. युद्ध (Yud dh يد'ده) लड़ाई (Laṛáí لڑائی)
2. शत्रुता (Shattruta شتروتا) बैर (Bair بیر) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

JID,D-O-JAHD (ع - مث) جدو جہد
जिद्दो जहद
पराक्रम (Parákram پراکرم) दौड़ धूप (Dauṛ dhúp دوڑدھوپ) कोशिश (Koshish کوشش)

JADÍD जदीद (ع - ص) جدید
1. नूतन (Nútan نوتن) नवीन (Navín نوین) नया (Naya نیا)

JAB,HA जब्हा (ع - مذ) جبہہ
ललाट (Lalát للات) भाल (Bhál بھال) माथा (Mátha ماتھا)

JABÍN जबीन (ع - مث) جبین
भाल (Bhál بھال) ललाट (Lalát للات) कपाल (Kapál کپال) माथा (Mátha ماتھا) पेशानी (Peshání پیشانی)

JUS,SA जुस्सा (ع - مذ) جثہ
देह (Deh دیہ) शरीर (Sharír شریر) डीलडौल (Díldaul ڈیل ڈول)

JAHÍM जहीम (ع - مذ) جحیم
नरक (Narak نرک) दोज़ख़ (Dozakh دوزخ)

JAD जद (ع - مذ) جد
पितामह (Pitámah پتامہ) दादा (Dáda دادا)

جدامجد (ع - مذ)
JAD,D-E-AM,JAD जद्दे अमजद
1. पूर्वज (Púrvaj پوروج) असलाफ़ (Asláf اسلاف)
2. हज़रत आदम (Hazrat-Ádam حضرت آدم)

JID जिद (ع - مث) جد
पराक्रम (Prákram پراکرم) उद्यम (Ud,dyam اد'دیم) कोशिश (Koshish کوشش)

JUDA जुदा (ف - ص) جدا
1. पृथक (Prithak پرتھک) अलग (Alag الگ)

ebooksall.com

JAR,RÁR जर्रार (ع - مث) جرار
1. विशाल (Vishál وشال) महान (Mahán مہان) अज़ीम (Azím عظیم)
2. वीर (Vír ویر) योद्धा (Yodha یودھا) जवांमर्द (Gaváṉ mard جواں مرد)

JAR,H जर्ह (ع - ص) جرح
1. क्षत (Chhat چھت) घाव (Gháo گھاؤ).
2. प्रतिपरीक्षा (Prati paríkchha پرتي پریکچھا) प्रति प्रश्न (Prati prashn پرتی پرشن) क्रास एक्ज़ामिनेशन (Cross-examination کراس اکزامینیشن)

JARAS जरस (ع - مذ) جرس
घंटा (Ghanta گھنٹا) घड़ियाल (Ghaṛiyál گھڑیال)

JUR,Á जुरआ (ع - مذ) جرعه
चलु (Chalu چلو) घूंट (Ghúnt گھونٹ)

JAR,GA जरगा (ت - مذ) جرگه
समूह (Samúh سموہ) दल (Dal دل) जत्था (Jat,tha جتھا)

JUR,M जुर्म (ع - مذ) جرم
दोष (Dosh دوش) अपराध (Aprádh اپرادھ) क़ुसूर (Qusúr قصور)

JUR,MÁNA जुर्माना (عف - مذ) جرمانه
अर्थ दंड (Arth dand ارتھ دنڈ) साहस (Sáhas ساهس) तावान (Táván تاوان)

2. आधुनिक (Ádhunik آدھنک) अर्वाचीन (Arváchín ارواچین) नए ज़माने का (Nae zamáne ka نئے زمانے کا)

JUZÁM जुज़ाम (ع - مذ) جذام
कुष्ठ (Kushth کشٹھ) कोढ़ (Koṛh کوڑھ)

JAZ,B जज़्ब (ع - مذ) جذب
1. आकर्षण (Ákarshan آکرشن) खिंचाव (Khincháo کھنچاؤ)
2. चूषण (Chúshan چوشن) चूसना (Chúsna چوسنا) सोखना (Sokhna سوکھنا)
3. आत्मसात् (Átmsát آتمسات) अपने में घुला मिला हुआ (Apne men ghula mila hua اپنے میں گھلا ملا ھوا)

JAZ,BA जज़्बा (ع - مذ) جذبه
1. मनोभाव (Manobháo منوبھاو) मनोवृत्ति (Manovritti منوورتتي)
2. आवेश (Ávesh آویش) जोश (Josh جوش)

JUR,AT जुर् अत (ع - مث) جرأت
साहस (Sáhas ساهس) वीरता (Vírata ویرتا) हिम्मत (Himmat همت)

JAR,RÁH जर्राह (ع - مذ) جراح
शस्त्र चिकित्सक (Shastr chikitsak شستر چکتسک) शल्य वैद्य (Shallya vaidya شلیه وید) चीर फाड़ करने वाला (Chír pháṛ karne vála چیر پھاڑ کرنے والا)

ebooksall.com

JAZA जज़ा (ع - مث) جزا
प्रत्युपकार (Pratyupkár پرتیپ کار) अच्छा बदला (Ach,chha badla اچھابدلا)

JAZ,R जज़्र (ع - مذ) جزر
समुद्र के पानी का उतार (Samuddr ke páni ká utár سمدر کے پاني کا اتار) भाटा (Bháta بھاٹا)

JAZ,R-O-MAD जज़्रोमद (ع - مذ) جزر و مد
ज्वार भाटा (Jwár bháta جوار بھاٹا)

JAZ,M जज़्म (ع - ص) جزم
1. दृढ़ (Driṛh دررڑھ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)
2. किसी शब्द के अन्तिम अक्षर को हल् करना (Kisi shabd ke antim akchh-ar ko hal karna کسی شبد کے انتم اکچھر کو هل کرنا)

JUZ,V जुज़्व (ع - مذ) جزو
دیکھو 'جز'

JUZVI जुज़्वी (ع - ص) جزوی
आंशिक (Ánshik آنشک) थोड़ा (Thoṛa تھوڑا)

JAZÍRA जज़ीरा (ع - مذ) جزیره
द्वीप (dwíp دویپ) टापू (Tápú ٹاپو)

JIZ,YA जिज़्या (ع - مذ) جزیه
कर (Kar کر) टैक्स (Tex ٹیکس)

JASÁRAT जसारत (ع - مث) جسارت
दुःसाहस (Dus,sáhas دس ساهس) धृष्टता (Dhrishtata دهرشتتا) ढीठपन (Dhíth pan ڈیٹھ پن)

JARÍ जरी (ع - ص) جری
1. साहसी (Sáhasí ساهسي) शूर (Shúr شور) हिम्मती (Himmati همتي)
2. निर्भीक (Nirbhík نربھیک) निडर (Nidar نڈر)

JARYÁN जरयान (ع - مذ) جریان
1. प्रवाह (Praváh پرواه) बहाव (Baháo بہاؤ)
2. प्रमेह (Prameh پرمیه) प्रसेक (Prasek پرسیک) जिरयान का मरज़ (Jiryán ka maraz جریان کا مرض)

JARÍB जरीब (ع - مث) جریب
1. क्षेत्र मापदंड (Chhettr mápdand چھیتر ماپ دنڈ) खेत नापने की ज़ंजीर (Khet nápne ki zanjír کھیت ناپنے کي زنجیر)
2. दंड (Dand دنڈ) लाठी (Láthi لاٹھی)

JARÍDA जरीदा (ع - مذ) جریده
1. एकाकी (Aká kí ایکاکی) अकेला (Akela اکیلا)
2. समाचार पत्र (Samáchár pattr سماچار پتر) अख़बार (Akhbár اخبار)

JUZ जुज़ (ع - مذ) جز
1. बिना (Bina بنا) बग़ैर (Baghair بغیر)
2. अंश (Ansh انش) भाग (Bhág بھاگ) टुकड़ा (Tukṛa ٹکڑا)

ebooksall.com

JÁL जाल (ع - مذ) جعل
1. छल (Chhal چھل) धोका (Dhoka دھوکا)
2. कृत्रिमता (Kritrimata کرترمتا) बनावट (Banávat بناوٹ)

JÁ,L-SÁZ जालसाज़ (عف - ص) جعل ساز
1. छली (Chhalí چھلی) धोकेबाज़ (Dhoke báz دھوکے باز)
2. जाली काम करनेवाला (Jáli kám karne vála جعلی کام کرنے والا)

JÁ,LI जाली (ع - ص) جعلی
कृत्रिम (Krittrim کرترم) बनावटी (Banávatí بناوٹی)

JUGHRÁT जुग़रात (ف - مذ) جغرات
दधि (Dadhi ددھی) दही (Dahí دھی)

جغرافیہ (ع - مذ)
JUGH RÁFIYA जुग़राफ़िया
भूगोल शास्त्र (Bhúgol shástr بھوگول شاستر) भूगोल विद्या (Bhúgol viddya بھوگول ودیا)

JAFA जफ़ा (ف - مث) جفا
निर्दयता (Nirdaita نردیتا) अन्याय (Annyái ان نیاے) अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

جفا پیشہ (ف - ص)
JAFA-PESHA जफ़ा पेशा
अत्याचारी (Attya chárí اتیاچاری) अन्यायी (Annyái ان نیائی) ज़ालिम (Zálim ظالم)

JAFA-JÚ जफ़ाजू (ف - ص) جفاجو
دیکھو 'جفا پیشہ'

JASÁMAT जसामत (ع - مث) جسامت
घनत्व (Ghanat,twa گھنت‌تو) मोटाई (Motáí موٹائی)

JAST जस्त (ف - مث) جست
उत्फाल (Utphál اتپھال) फलांग (Phaláng پھلانگ) कूद (Kúd کود)

JUSTJÚ जुस्तजू (ف - مث) جستجو
मार्गण (Márgan مارگن) अन्वेषण (Anveshan انویشن) खोज (Khoj کھوج) तलाश (Talásh تلاش)

JASAD जसद (ع - مذ) جسد
देह (Deh دیہ) शरीर (Sharír شریر) बदन (Badan بدن)

JISM जिस्म (ع - مذ) جسم
शरीर (Sharír شریر) वपु (Vapu وپو) देह (Deh دیہ) बदन (Badan بدن)

JISMÁNI जिस्मानी (ف - ص) جسمانی
शारीरिक (Shárírik شاریرک) दैहिक (Daihik دیہک) बदनी (Badani بدنی)

JASÍM जसीम (ف - ص) جسیم
स्थूल (Isthúl استھول) भारीभरकम (Bhárí bharkam بھاری بھرکم) मोटा ताज़ा (Mota táza موٹاتازہ)

JASH,N जशन् (ف - مذ) جشن
1. उत्सव (Utsau اتسو) धूमधाम (Dhúm hádm دھوم دھام)
2. रंग रलियां (Rang raliyán رنگ رلیاں) ऐश (Aísh عیش)

JÁ,D जाद (ع - مث) جعد
वेणी (Vení وینی) चोटी (Chotí چوٹی)

ebooksall.com

جفا کار (ف - ص) JAFA-KÁR जफ़ाकार
دیکھو 'جفا پیشہ'

جفا کش (ف - ص)
JAFA-KASH जफ़ाकश
पराक्रमी (Parák,kramí پراکرمی) उद्योगी (Ud,dyogí اد'دیوگی) मेहनती (Mehnatí محنتی)

جفت (ف - مذ) JUF,T जुफ़्त
1. युगल (Yugal یگل) युग्म (Yug,m یگم) जोड़ा (Joṛa جوڑا)
2. जूते का जोड़ा (Júte ka joṛa جوتے کا جوڑا)
3. समसंख्या (Samsankhya سمسنکھیا) वह संख्या जो दो पर बट जाये (Voh sankhya jo do par bat jái وہ سنکھیا جو دو پر بٹ جائے)

جگر (ف - مذ) JIGAR जिगर
1. यकृत (Yakrit یکرت) कलेजा (Kaleja کلیجا)
2. साहस (Sáhas ساھس) हिम्मत (Himmat ھمت)

جگر بند (ف - مذ)
JIGAR-BAND जिगरबन्द
1. प्रिय (Priya پریہ) प्यारा (Pyára پیارا)
2. पुत्र (Puttr پتر) लड़का (Laṛka لڑکا)

جگر خراش (ف - ص)
JIGAR-KHARÁSH जिगर ख़राश
हृदय विदारक (Hridai vidárak ھردے ودارک) दुःखदायी (Dukh,kh dái دکھ دائی) रूहफ़र्सा (Rúh farsa روح فرسا)

جگر سوز (ف - ص)
JIGAR-SOZ जिगर सोज़
सहानुभूति कर्ता (Sahánubhúti karta سہانوبھوتی کرتا) हमदर्द (Hamdard ھمدرد)

جگر کاوی (ف - مث)
JIGAR-KÁVI जिगरकावी
पराक्रम (Parak,kram پراکرم) सख़्त मेहनत (Sakht mehnat سخت محنت)

جلا (ع - مذ) JALA जला
देश निकाला (Desh nikála دیش نکالا)

جلا (ع - مث) JILA जिला
आभा (Ábhá آبھا) प्रभा (Prabha پربھا) चमक (Chamak چمک) दमक (Damak دمک)

جلاب (ع - مذ) JUL,LÁB जुल्लाब
रेचक (Rechak ریچک) विरेचक (Virechak وریچک) मलभेदक (Mal bhedak مل بھیدک) दस्त की दवा (Dast ki dava دست کی دوا)

جلاد (ع - ص) JAL,LÁD जल्लाद
1. बधिक (Badhik بدھک) वधजीवी (Vadhjívi ودھ جیوی) फांसी लगाने वाला (Phánsi lagáne vála پھانسی لگانے والا)
2. हत्यारा (Hat,tyára ھتیارا) अन्यायी (An nyái ان نیائی) ज़ालिम (Zálim ظالم)
3. कठोर हृदय (Kathor hridaí کٹھور ھردے) संगदिल (Sangdil سنگدل)

ebooksall.com

جلد ساز (عف - مذ)

JIL,D-SÁZ जिल्दसाज़
जिल्द बांधने वाला (Jild bándhne vála جلد باندھنے والا)

جلسه (ع - مذ)
JALSA जल्सा
1. सभा (Sabha سبھا) मीटिंग (Meeting میٹنگ)
2. अधिवेशन (Adhiveshan ادھی ویشن) इजलास (Ijlás اجلاس)
3. नाच रंग (Nách rang ناچ رنگ)

جلق (ع - ذ ث)
JALAQ जलक़
हस्त मैथुन (Hast maithun هست میتھن) हथलस (Hathlas هتھلس)

جلوس (ع - مذ)
JULÚS जुलूस
1. उत्सवयात्रा (Utsau yáttra اُتسویاترا) चलसमारोह (Chalsamároh چل سماروه) शोभायात्रा (Shobhayáttra شوبھایاترا)
2. बरात (Barát برات) सवारी (Savári سواری)

جلوه (ع - مذ)
JAL,VA जल्वा
1. दर्शन (Darshan درشن) दीदार (Dídár دیدار)
2. कांति (Kanti کانتی) छब (Chhab چھب)

جلوه گری (عف - مث)
JALVA-GARI जल्वागरी
प्रकट होना (Prakat hona پرکٹ ھونا) सामने आना (Sámne ána سامنے آنا)

جلال (ع - مذ)
JALÁL जलाल
1. तेज (Tej تیج) प्रताप (Pratáp پرتاپ) रोब (Rob رعب)
2. क्रोध (Krodh کرودھ) रोष (Rosh روش) गुस्सा (Ghussa غصه)

جلالت (ع - مث)
JALÁLAT जलालत
1. तेज (Tej تیج) प्रताप (Pratáp پرتاپ) जलाल (Jalál جلال)
2. श्रेष्ठता (Shreshthata شریشٹھتا) प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) बड़प्पन (Baṛappan بڑپن)

جلاوطن (ع - ص)
JALA-VATAN जलावतन
देशवहिष्कृत (Desh vahishkrit دیش وھشکرت) देश निकाला दिया हुआ (Desh nikála diya hua دیش نکالا دیا ھوا)

جلد (ف - ص)
JAL,D जल्द
शीघ्र (Shígh,r شیگھر) तुरंत (Turant ترنت) सपदि (Sapadi سپدی) फ़ौरन (Fauran فوراً)

جلد (ف - مث)
JIL,D जिल्द
1. चर्म (Charm چرم) खाल (Khál کھال)
2. प्रति (Prati پرتی) एक पुस्तक (Ek pustak ایک پستک)
3. पुस्तक की जुज़बन्दी और सिलाई (Pustak ki juz bandi aur silái پستک کی جز بندی اور سلائی)

جلد باز (ف - ص)
JAL,D-BÁZ जल्दबाज़
आतुर (Átur آتر) उतावला (Utáola اتاؤلا)

ebooksall.com

gam سماگم) स्त्री प्रसंग (Istri prasang استری پرسنگ) रति (Rati رتی) मुबाशरत (Mubásharat مباشرت)

JAMÁ,AT जमाअत (ع - مث) جماعت
1. समूह (Samúh سموہ) (Dal दल دل) मजमा (Majma مجمع)
2. कक्षा (Kakchha ککچھا) दर्जा (Darja درجہ)
3. परिषद् (Parishad پری شد) इदारा (Idára ادارہ)
4. पंक्ति (Pankti پنکتی) क़तार (Qatár قطار)

JAMÁL जमाल (ع - مذ) جمال
सौंदर्य (Saundarya سوندریہ) सुंदरता (Sundarata سندرتا) सुरूपता (Surúpata سوروپتا) हुस्न (Husn حسن)

JAM,A जमा (ع - مث) جمع
1. एकत्र (Ekattr ایکتر) इकट्ठा (Ikattha اکٹھا)
2. संचित (Sanchit سنچت) ज़ख़ीरा (Zakhíra ذخیرہ)
3. बहुवचन (Bahu bachan بہوبچن) जमाकासीग़ा (Jama ka sígha جمع کا صیغہ)
4 योग (Yog یوگ) जोड़ (Jor جوڑ)
5. धन (Dhan دھن) रक़म (Raqam رقم)

(ع - مث) جمعیت
JAM,YÍ,YAT जमईयत
1. समूह (Samúh سموہ) जनसमूह (Jan-samúh جن سموہ) भीड़ (Bhír بھیڑ)

JALI जली (ع - ص) جلی
1. स्पष्ट (Ispasht اسپشٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) ज़ाहिर (Záhir ظاہر)
2. मोटे अक्षरों में लिखा हुआ (Mote akchharon men likha hua موٹے اکچھروں میں لکھا ہوا)

JALÍS जलीस (ع - مذ) جلیس
सहचार (Sahchár سہچار) पार्श्ववर्ती (Párshwa varti پارشورتی) साथी (Sáthi ساتھی)

JALÍL जलील (ع - ص) جلیل
श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) महान (Mahán مہان) अज़ीम (Azím عظیم)

(ع - ص) جلیل القدر
JALÍLUL-QADR जलीलुल क़द्र
महात्मा (Mahánátma مہاناتما) अतिश्रेष्ठ (Atish,shreshth اتش شریشٹھ)

JAMÁDÁT जमादात (ع - مذ) جمادات
खनिज पदार्थ (Khanij padárth کھنج پدارتھ) जड़ पदार्थ (Jar padárth جڑ پدارتھ) वह चीज़ें जिनमें बढ़ने या हरकत करने की ताक़त न हो (Voh chízen jin men barhne ya harakat karne ki táqat na ho وہ چیزیں جن میں بڑھنے یا حرکت کرنے کی طاقت نہ ہو)

JIMÁ,A जिमाअ (ع - مذ) جماع
मैथुन (Maithun میتھن) संभोग (Sambhog سمبھوگ) समागम (Samán-

ebooksall.com

JAMÍL जमील (ع - ص) جمیل
सुंदर (Sundar سندر) मनोहर (Manohar منوہر) रूपवान् (Rúpván روپوان) हसीन (Hasín حسین)

JIN जिन (ع - مذ) جن
1. एक प्रकार का प्रेत (Ek prakár ka pret ایک پرکار کا پریت)
2. प्रेतबाधा (Pret bádha پریت بادھا) ख़लल (Khalal خلل)

JANÁB जनाब (ع - مث) جناب
1. द्वार (Dwár دوار) ड्योढ़ी (Deoṛhi ڈیوڑھی)
2. श्रीमान् (Shrímán شریمان) श्रीयुत (Shríyut شری یت) महाशय (Maháshai مہاشے)

JANÁBAT जनाबत (ع - مث) جنابت
अशौच (Ashauch اشوچ) अपवित्रता (Apavittrata اپوترتا) नापाकी (Nápáki ناپاکی)

JANÁZA जनाज़ा (ع - مذ) جنازہ
अरथी (Arthi ارتھی) मैयत (Mai,yat میت)

JINÁN जिनान (ع - مذ) جنان
स्वर्ग (Swarg سورگ) देव लोक (Deo-lok دیولوک) नाक (Nák ناک) जन्नत (Jannat جنت)
(یہ لفظ جنت کی جمع ہے لیکن واحد معنوں میں مستعمل ہے)

JUM,BÁN जुम्बां (ف - ص) جنباں
1. कंपित (Kampit کمپت) हिलता हुआ (Hilta hua ہلتا ہوا)
2. सेना (Sena سینا) फ़ौज (Fauj فوج)
3. सभा (Sabha سبھا) इदारा (Idára ادارہ)

JUM,LA जुम्ला (ع - مذ) جملہ
1. सम्पूर्ण (Sampúrn سمپورن) सर्व (Sarv سرو) सब (Sab سب)
2. वाक्य (Vákya واکیہ) शब्द समूह (Shabd samúh شبد سموہ) फ़िक़्रा (Fiqra فقرہ)

JAMAN जमन (ف - مث) جمن
यमुना (Yamuna یمونا) जमना नदी (Jamna nadi جمنا ندی)

JUMÚD जुमूद (ع - مذ) جمود
गत्यवरोध (Gattyaurodh گتیورودھ) रुकावट (Rukávat رکاوٹ) डैड लाक (Deadlock ڈیڈلاک)

JUM,HÚR जुम्हूर (ع - مذ) جمہور
जनता (Janata جنتا) अवाम (Avám عوام)

JUM,HÚRÍ जुम्हूरी (ع - ص) جمہوری
सार्व जनिक (Sárv janik سارو جنک) अवामी (Avámí عوامی)

JUM,HÚRI,YAT जुम्हूरियत (ع - مث) جمہوریت
प्रजातंत्र (Praja tantr پرجاتن تر) गणतंत्र (Gan tantr گن تن تر) लोक शाही (Lok sháhi لوک شاہی)

JAMÍ,A जमीअ (ع - ص) جمیع
सम्पूर्ण (Sampúrn سمپورن) समस्त (Samast سمست) सब (Sab سب)

ebooksall.com

JANG जंग (ف - مث) جنگ
समर (Samar سمر) संग्राम (Sangrám سنگرام) संयुग (Sanyug سن یگ) रण (Ran رن) युद्ध (Yudh,dh يد دھ) लड़ाई (Laṛáí لڑائی)

جنگ آزما (ف - ص)
JANG-ÁZMA जंग आज़मा
युद्धवीर (Yuddhvír يد ٔدھ وير) युद्ध कुशल (Yuddh kushal يد ٔدھ کشل) युद्ध निपुण (Yuddh nipun يد ٔدھ نپن) लड़ाकू (Laṛákú لڑاکو)

جنگ آزموده (ف - ص)
JANG-ÁZMÚDA जंग आज़्मूदा
دیکھو 'جنگ آزما'

JANGÁH जंगाह (ف - مث) جنگاه
रणभूमि (Ran bhúmi رن بھومی) मैदाने जंग (Maidán-e-jang میدان جنگ)

JANG-JÚ जंगजू (ف - ص) جنگ جو
योद्धा (Yoddha یودھا) रणवीर (Ran vír رن وير) लड़ाकू (Laṛákú لڑاکو)

JANGAL जंगल (ف - مذ) جنگل
कानन (Kánan کانن) विपिन (Vipin وپن) अरण्य (Arannya ارنیہ) वन (Van ون) सहरा (Sahra صحرا)

JANGALI जंगली (ف - ص) جنگلی
1. आरण्यक (Áran,nyak آرن ٔنیک) जंगल का (Jangal ka جنگل کا)
2. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) अशिष्ट (Ashisht اششٹ) उजड्ड (Ujad,d اجڈ)

2. हिलाने वाला (Hiláne vála ہلانےوالا) (دوسرے معنوں میں مرکب ہوکر آتا ہے جیسے 'سلسلہ جنباں')

JUM,BISH जुम्बिश (ف - مث) جنبش
कम्पन (Kampan کمپن) थर थराहट (Thartharáhat تھرتھراھٹ) हिलना डोलना (Hilna dolna ہلنا ڈولنا)

JAN,NAT जन्नत (ع - مث) جنت
नाक (Nák ناک) स्वर्ग (Swarg سورگ) सुरलोक (Sur lok سورلوک) बिहिश्त (Bihisht بہشت)

JAN,NATI जन्नती (ع - ص) جنتی
1. प्राप्तस्वर्ग (Prápt swarg پراپت سورگ) स्वर्गीय (Swargíya سورگیہ)
जन्नत नशीं (Jannat nashín جنت نشیں)
2. स्वर्गीय (Swargíya سورگیہ) जन्नत का (Jannat ka جنت کا)

JIN,S जिन्स (ع - مث) جنس
1. वस्तु (Vastu وستو) पदार्थ (Padárth پدارتھ) चीज़ (Chíz چیز)
2. वर्ग (Varg ورگ) श्रेणी (Shreni شرینی) जमाअत (Jamá,at جماعت)
3. अन्न (An,n ان) अनाज (Anáj اناج)
4. लिंग (Ling لنگ) नस्ल (Nasl نسل)

جنسیت (ع - مث)
JIN,SÍ (I) YAT जिन्सी (सि) यत
सहलिंगता (Sah lingata سہلنگتا) एक जिंस का होना (Ek jins ka hona ایک جنس کا هونا)

ebooksall.com

3. अस्वीकृति (Aswikriti اسوی کرتی) इन्कार (Inkár انکار)
4. प्रतिकार (Pratikár پرتی کار) बदला (Badla بدلا)

JAV(V)ÁD जव (व्व) ाद (ع - ص) جواد
1. मुक्त हस्त (Mukt hast مکت ھست) दानशील (Dánshíl دان شیل) अति दानी (Atidáni اتی دانی) फ़ैयाज़ (Faiyáz فیاض)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

JAVÁR जवार (ع - مذ) جوار
प्रतिवास (Prativás پرتی واس) पड़ोस (Paṛos پڑوس)

(ف - مث) جوارش
JAVÁRISH जवारिश
अवलेह (Avleh اولیہ) चाट कर खाई जाने वाली दवा (Chát kar kháí jáne válí dava چاٹ کر کھائی جانے والی دوا)

JAVÁZ जवाज़ (ع - مذ) جواز
औचित्य (Auchittya اوچت‌تیہ) जायज़ होना (Jáíz hona جائز ھونا)

JAVÁN जवान (ف - ص) جوان
1. युवक (Yuvak یوک) युवा (Yuva یوا) वयस्क (Vayask ویسک) तरुण (Tarun ترن)
2. सैनिक (Sainik سینک) सिपाही (Sipáhi سپاھی)

(ف - ص) جوان بخت
JAVÁN-BAKHT जवांबख़्त

JANÚB जनूब (ع - مذ) جنوب
दक्षिण (Dakchhin دکچھن) दक्खिन (Dak,khin دکھن)

JANÚBI जनूबी (ع - مث) جنوبی
दाक्षिण्य (Dákchhinya داکچھنیہ) दक्खिन का (Dak,khin ka دکھن کا)

JUNÚN जुनून (ع - مذ) جنون
उन्माद (Unmád انماد) विक्षिप्तता (Vich,chhiptata وچ چھپ تتا) उन्मत्तता (Unmattata ان مت تتا) पागल पन (Págal pan پاگل پن)

JANÍN जनीन (ع - مذ) جنین
भ्रूण (Bhrún بھرون) गर्भस्थ (Garbh-asth گربھستھ) वह बच्चा जो मां के पेट में हो (Voh bach,cha jo mán ke pet men ho وہ بچہ جو ماں کے پیٹ میں ھو)

JAU जौ (ف - مذ) جو
यव (Yav یو) जौ (Jau جو)

JÚ जू (ف - مذ) جو
1. नदी (Nadi ندی) दरया (Darya دریا)
2. कुल्या (Kullya کلیا) नहर (Nahr نہر)

JAVÁB जवाब (ع - مذ) جواب
1. उत्तर (Uttar اُتّر) पासुख़ (Pásukh پاسخ)
2. समान (Samán سمان) जोड़ (Jor جوڑ)

ebooksall.com

بھاگیہ भाग्यशाली (Bhágya sháli شالي) सौभाग्यवान (Saubhágya ván سوبھاگیہ وان) इक़्बालमन्द (Iqbál mand اقبال مند)

جوان دولت (عف - ص)
JAVÁN-DAULAT जवां दौलत
ऐश्वर्य वान (Aishwar,rya ván ایشوریہ وان) समृद्ध (Samriddh سمردھ) दौलतमंद (Daulat mand دولت مند)

جوان سال (ف - ص)
JAVÁN-SÁL जवां साल
नवयुवा (Nau yuva نویوا) तरुण (Tarun ترن) नौजवान (Naujaván نوجوان)

جوان مرد (ف - ص)
JAVÁN-MARD जवां मर्द
1. साहसी (Sáhasi ساهسی) उत्साही (Utsáhi اتساهی) हौसला मंद (Hausala mand حوصله مند)
2. शक्तिशाली (Shaktí sháli شکتی شالی) वीर (Vír ویر) शुजाअ (Shujá,a شجاع)

JAVÁNI जवानी (ف - مث) جوانی
तारुण्य (Tárun,nya تارن نیہ) यौवन (Yauvan یوون) युवावस्था (Yuvávastha یواوستھا) नौजवानी (Naujavání نو جوانی)

JAVÁHIR जवाहिर (ع - مذ) جواهر
(جوهر کي جمع)
रत्न (Ratn رتن) मणि (Mani منی) जवाहिरात (Javáhirat جواهرات)

JÚD जूद (ع - مذ) جود
दानशीलता (Dán shílata دان شیلتا) उदारता (Udárata ادارتا) सख़ावत (Sakhávat سخاوت)

JAUDAT जौदत (ع - مث) جودت
दक्षता (Dakchhata دکچھتا) कुशलता (Kushalatá کشلتا) ज़हानत (Zahánat ذهانت)

JAUR जौर (ع - مذ) جور
अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

JAUZ जौज़ (ع - مذ) جوز
अक्षोट (Akchhot اکچھوت) अख़रोट (Akhrot اخروت)

JOSH जोश (ف - مذ) جوش
1. आवेश (Ávesh آویش) वेग (Veg ویگ) आवेग (Áveg آویگ) ज़ोर (Zor زور)
2. उबाल (Ubál ابال) उफान (Uphán اپھان)
3. उत्साह (Utsáh اتساه) उमंग (Umang امنگ) हौसला (Hausala حوصلہ)

جوشانده (ف - مذ)
JOSHÁNDA जोशांदा
क्वाथ (Kwáth کواتھ) काढ़ा (Kárha کاڑھا)

JOSHISH जोशिश (ف - مث) جوشش
1. आवेग (Áveg آویگ) जोश (Josh جوش)

ebooksall.com

JAUHAR जौहर (ع - مذ) جوهر

1. रत्न (Ratn رتن) मणि (Mani منی)
2. दक्षता (Dakchhata دکچھتا) चतुरता (Chaturata چترتا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابلیت)
3. सार (Sár سار) सत (Sat ست)
4. गुण (Gun گن) सिफ़त (Sifat صفت)

جو هرشناس (عف - ص)

JAUHAR-SHANÁS जौहरशनास

गुण पहचानने वाला (Gun pahchánne vála گن پہچاننے والا) क़द्र करने वाला (Qadr karne vála قدر کرنے والا)

JAUHARI जौहरी (ع - مذ) جوهری

1. रत्न विक्रेता (Ratn vik,kreta رتن وکریتا) रत्न बेचने वाला (Ratn bechne vála رتن بیچنے والا)
2. गुण दोष परखने वाला (Gun dosh parakhne vála گن دوش پرکھنے والا) परखैया (Parkhaiya پرکھیا)

JOYA जोया (ف - ص) جویا

जिज्ञासु (Jíggyásu جگ گیاسو) अन्वेच्छी (Anvekchhi ان ویکچھی) खोजी (Khoji کھوجی)

JOYÁN जोयां (ف - ص) جویاں

دیکھو 'جویا'

JO,YAN,DA जोयन्दा (ف - ص) جوینده

دیکھو 'جویا'

2. उबाल (Ubál ابال) उफान (Uphán اپھان)

JOSHAN जोशन (ف - مذ) جوشن

1. कवच (Kavach کوچ) ज़िरह (Zirah زره)
2. भुज बंध (Bhuj bandh بھج بندھ) बाज़ूबन्द (Bázú band بازوبند)

JÚ,A जूअ (ع - مث) جوع

क्षुधा (Chhudha چھدھا) भूख (Bhúkh بھوکھ)

JAUF जौफ़ (ع - مذ) جوف

सुषिरता (Sushirata سوشرتا) पोलापन (Pola pan پولاپن)

JÚQ जूक़ (ت - مذ) جوق

समूह (Samúh سموه) भीड़ (Bhíṛ بھیڑ)

JAULÁN जौलां (ف - مث) جولاں

बेड़ी (Beṛí بیڑی) क़ैदी के पांव का कड़ा (Qaidi ke páuṉ ka kaṛa قیدی کے پاؤں کا کڑا)

جولانگاه (ف - مث)

JAULÁṈ-GÁH जौलां गाह

दौड़ का मैदान (Dauṛ ka maidán دوڑ کا میدان)

JAULÁNI जौलानी (ف - مث) جولانی

1. स्फूर्ति (Isphúrti اسپھورتی) फुरती (Phurti پھرتی) तेज़ी (Tezi تیزی)
2. उत्साह (Utsáh اتساه) उमंग (Umang امنگ)
3. घोड़े की दौड़ (Ghoṛe ki dauṛ گھوڑے کی دوڑ)

ebooksall.com

جہاد (ع - مذ) JIHÁD जिहाद
धार्मिक युद्ध (Dhármik yuddh دھارمک یدھ) धर्म के लिये लड़ाई (Dharm ke lie laṛái دھرم کے لئے لڑائي)

جہاز (ع - مذ) JAHÁZ जहाज़
पोत (Pot پوت) बड़ी नाव (Baṛi náo بڑی ناؤ)

جہالت (ع - مث) JAHÁLAT जहालत
अज्ञान (Aggyán اگ‘گیان) मूर्खता (Múrkhata موركھتا) जड़ता (Jaṛata جڑتا) नादानी (Nádáni نادانی)

جہان (ف - مذ) JAHÁN जहान
संसार (Sansár سنسار) जगत् (Jagat جگت) सृष्टि (Srishti سرشٹی) दुनिया (Duniya دنیا)

جہاندیدہ (ف - ص)
JAHÁN-DÍDA जहां दीदा
बहुदर्शी (Bahudarshi بہودرشي) दुनिया देखे हुए (Duniya dekhe hue دنیا دیکھے ھوئے)

جہاں گرد (ف - ص)
JAHÁN-GARD जहां गर्द
सर्व भ्रमी (Sarv bhrami سرو بھرمی) विश्व भ्रमी (Vish,shwa bhrami وشو بھرمی) दुनिया भर में घूमने वाला (Duniyá bhar men ghúmne vála دنیا بھر میں گھومنے والا)

جہانگیر (ف - ص) JAHÁN-GÍR जहांगीर
चक्रवर्ती (Chakkr varti چکرورتی) जगद् विजयी (Jagad vijaí جگد وجئی) विश्व विजयी (Visbshwa vija,í وشو وجئی) दुनिया को फ़तेह कर लेने वाला (Dunya ko fatah kar lene vála دنیا کو فتح کر لینے والا)

جہت (ع - مث) JIHÁT जिहत
दिशा (Disha دشا) दिश् (Dish دش) ओर (Or اور) तरफ़ (Taraf طرف)

جہد (ع - مث) JAH,D जह्द्
पराक्रम (Prák,kram پراک‘کرم) उद्योग (Ud,dyog اد‘دیوگ) उद्यम (Ud,dyam اد‘دیم) कोशिश (Koshish کوشش)

جہل (ع - مذ) JAH,L जह्ल
मूर्खता (Múrkhata موركھتا) अज्ञान (Aggyán اگ‘گیان) नासमझी (Násamjhi ناسمجھی) जहालत (Jahálat جہالت)

جہنم (ع - مذ) JAHAN,NAM जहन्नम
नरक (Narak نرک) रौरव (Raurav رورو) दोज़ख़ (Dozakh دوزخ)

جہنمی (ع - ص)
JAHAN-NAMI जहन्नमी
1. नारकी (Náraki نارکی) पापी (Pápi پاپی)
2. नरकगामी (Narak gámi نرک گامی) नरकवासी (Narak vási نرک واسی) दोज़ख़ी (Dozakhi دوزخي)

جہیز (ع - مذ) JIHEZ जिहेज़
यौतुक (Yautuk یوتک) दायज (Dáyaj دایج) दहेज (Dahej دھیج)

ebooksall.com

JAIB जैब. جیب (ع - مذ)
1, कुरते का गला (Kurte ka gala کرتے کا گلا)
2. जेब (Jeb جیب) पाकट (Pocket پاکٹ)
اردو میں یہ لفظ دوسرے معنوں میں جیم کے زیر کے ساتھ استعمال ہوتا ہے اور سیب کا قافیہ بنتا ہے

JAI,YID जैयिद جید (ع - ص)
1. उत्तम (Uttam اتّم) बढ़िया Baṛhiya (بڑھیا)
2. महान (Mahán مہان) श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) बड़ा (Baṛa بڑا)

JAISH जैश جیش (ف - مذ)
सेना (Sena سینا) अनीक (Aník انیک) चमू (Chamú چمو) फ़ौज (Fauj فوج)

چ

CHÁBUK चाबुक چابك (ف - مذ)
प्रतोद (Pratod پرتود) कशा (Kasha کشا) कोड़ा (Koṛá کوڑا)

CHÁBUK-DAST चाबुक दस्त چابك دست (ف - ص)
हस्त कुशल (Hast kushal ہست کشل) छिप्र हस्त (Chhipr hast چھپر ہست) तेज़ और साफ़ काम करने वाला (Tez aur sáf kám karne vála تیز اور صاف کام کرنے والا)

CHÁPLÚS चापलूस چاپلوس (ف - ص)
चाटुकार (Chátukár چاٹوکار) खुशामदी (Khushá madi خوشامدی)

CHÁDAR चादर چادر (ف - مث)
प्रच्छादन (Prach,chhádan پرچ‘چھادن) चद्दर (Chad,dar چدر)

CHÁR चार چار (ف - ص)
चतुर (Chatur چتر) चार (Chár چار)

CHÁR-PÁYA चारपाया چار پایه (ف - مذ)
चतुष्पद (Chatushpad چتش پد) पशु (Pashu پشو) मवेशी (Maveshi مویشی) चौपाया (Chaupáya چوپایہ)

CHÁR-SHAMBA चारशम्बा چارشنبه (ف - مذ)
बुधवार (Budhvár بدھوار) बुध (Budh بدھ)

CHÁR-O-NÁCHÁR चारो नाचार چار وناچار (ف - ص)
विवशता पूर्वक (Vivashata púrvak وِوشتا پوروک) मजबूरन (Maj búran مجبوران)

CHÁRA चारा چاره (ف - مذ)
1. उपचार (Upchár اُپچار) इलाज (Iláj علاج)
2. प्रयत्न (Prayatn پریتن) कोशिश (Koshish کوشش)

ebooksall.com

چارہ جوئی (ف ۔ مث)
CHÁRA-JO,Í चारा जोई
1. वाद (Vád واد) नालिश (Nálish نالش)
2. यत्न (Yatn یتن) कोशिश (Koshish کوشش)

چارہ ساز (ف ۔ ص)
CHÁRA-SÁZ चारा साज़
उपचारक (Upchárak اپچارک) चिकित्सक (Chikitsak چکتسک) वैद्य (Vaidya وید) हकीम (Hakím حکیم)

CHÁRA-GAR चारागर (ف ۔ ص) چارہ گر
دیکھو 'چارہ ساز'

CHÁSH,NÍ चाश्नी (ف ۔ مث) چاشنی
1. स्वाद (Swád سواد) रस (Ras رس) मज़ा (Maza مزا)
2. शीरा (Shíra شیرا) क़िवाम (Qivám قوام)
3. हलकी मिठास (Halki mithás ھلکی متھاس)

CHÁQ चाक़ (ت ۔ ص) چاق
हृष्टपुष्ट (Hrisht pusht هرشت پشت) स्वस्थ (Swasth سوستھ) तगड़ा (Tagra تگڑا)

CHÁQÚ चाक़ू (ت ۔ مذ) چاقو
छुरिका (Chhurika چھریکا) चाक़ू (Chákú چاکو)

CHÁK चाक (ف ۔ مذ) چاك
दरार (Darár درار) दर्ज़ (Darz درز)

CHÁKAR चाकर (ف ۔ مذ) چاکر
दास (Dás داس) सेवक (Sevak سیوک) नौकर (Naukar نوکر)

CHÁLÁK चालाक (ف ۔ ص) چالاك
1. प्रवीण (Pravín پروین) कुशल (Kushal کشل) होशयार (Hoshyár هوشیار)
2. छली (Chhali چھلی) धोकेबाज़ (Dhoke báz دھوکے باز)

CHÁ,ÚSH चाऊश (ف ۔ ص) چاؤش
प्रतिहार (Pratihár پرتی‌هار) चोबदार (Chob dár چوبدار)

CHÁH चाह (ف ۔ مذ) چاہ
कूप (Kúp کوپ) इनारा (Inára انارہ) कुआँ (Kuáṉ کنواں)

چاہ ذقن (ف ۔ مذ)
CHÁH-E-ZAQAN चाहेज़क़न
चिबुक कूप (Chibuk kúp چبک کوپ) टोड़ी का गड्डा (Thoṛi ka gaddha تھوڑي کا گڈھا)

چاہ زنخدان (ف ۔ مذ)
CHÁH-E-ZANAKHDÁN चाहे ज़न ख़दां
دیکھو چاہ 'ذقن'

چاہ کن (ف ۔ مذ)
CHÁH KAN चाहकन
कुआं खोदने वाला (Kuáṉ khodne vála کنواں کھودنے والا)

CHAP चप (ف ۔ ص) چپ
वाम (Vám وام) बायां (Báyáṉ بایاں) उलटा (Ulta الٹا)

ebooksall.com

2. चरबी ला (Charbíla چربیلا) मोटा ताज़ा (Mota táza موٹا تازہ)

چرب زبان (ف - ص)

CHAR,B-ZABÁN चर्ब ज़बान
चाटुकार (Chátukár چاٹوکار) ख़ुशामदी (Khushámadi خوشامدی)

CHAR,BA चर्बा (ف - مذ) چربہ
रूप रेखा (Rúprekha روپ ریکھا) रेखा चित्र (Rekha chittr ریکھا چتر) ख़ाका (Kháka خاکہ)

CHAR,BI चर्बी (ف - مث) چربی
मेद (Med میڈ) वपा (Vapa وپا) वसा (Vasa وسا) चरबी (Charbi چربی)

CHAR,KH चर्ख़ (ف - مذ) چرخ
1. आकाश (Ákásh آکاش) व्योम (Vyom ویوم) फ़लक (Falak فلک)
2. चक्र (Chak,kr چکر) पहिया (Pahiya پہیہ)
3. रहँट (Rahant رہنٹ)

CHARKHA चर्ख़ा (ف - مذ) چرخہ
सूत, ऊन या रेशम कातने का यंत्र (Sút, ún ya resham kátne ka yantr سوت ارن یا ریشم کاتنے کا ینتر)

CHARKHI चर्ख़ी (ف - مث) چرخی
1. फिरकी (Phirki پھرکی)
2. बिनौलों से रुई निकालने का यन्त्र (Binaulon se rui nikálne ka yantr بنولوں سے روئی نکالنے کا ینتر)
3. पानी खींचने का पहिया (Páni khenchne ka pahiya پانی کھینچنے کا پہیہ)

چپقلش (ت - مث)

CHAPQULASH चपक़ुलश
1. भीड़ (Bhír بھیڑ) जमाव (Jamáo جماؤ)
2. हुल्लड़ (Hullar ہلڑ) हड़बोंग (Harbong ہڑبونگ)

CHAKH चख़ (ف - مث) چخ
कलह (Kalah کلہ) झगड़ा (Jhagra جھگڑا)

چراغ (ف - مذ)

CHA(I)RÁGH च (चि) राग़
दीपक (Dípak دیپک) दीप (Díp دیپ) प्रदीप (Pradíp پردیپ) दिया (Diya دیا)

چراغاں (ف - مذ)

CHARÁGHÁN चराग़ां
दीपोत्सव (Dípotsau دیپوتسو) दीपावली (Dípávali دیپاولی) दीप माला (Díp-mála دیپ مالا) बहुत से चिराग़ों की एक साथ रौशनी (Bahut se chirághon ki ek sáth raushani بہت سے چراغوں کی ایک ساتھ روشنی)

CHARÁGÁH चरागाह (ف - مث) چراگاہ
परिहार (Prihár پری ہار) गोचर (Gochar گوچر) मवेशियों के चरने की जगह (Maveshiyon ke charne ki jagah مویشیوں کے چرنے کی جگہ)

CHAR,B चर्ब (ف - ص) چرب
1. स्निग्ध (Isnigdh اسنگدھ) मेदुर (Medur میدر) चिकना (Chikna چکنا)

ebooksall.com

CHUST चुस्त (ف - ص) چست
1. स्फूर्ति युक्त (Isphúrti yukt اسپھورتي يكت) फुरतीला (Phurtíla پھرتيلا)
2. चतुर (Chatur چتر) होशयार (Hoshyár هوشيار)
3. उचित (Uchit اُچت) ठीक ठीक (Thík thík تهيک تهيک)
4. न तंग न ढीला (Na tang na dhila نه تنگ نه ڈھيلا) फिट (Fit فٹ)

CHUSTI चुस्ती (ف - مث) چستی
1. फुरती (Phurti پھرتي) तेज़ी (Tezi تيزى)
2. तत्परता (Tat parata تت پرتا) मुस्तैदी (Mustaidi مستعدی)

CHASH,M चश्म (ف - مث) چشم
नेत्र (Nettr نيتر) चक्षु (Chakchhu چکچھو) आंख (Ánkh آنكھ)

چشم نمائی (ف - مث)
CHASH,M-NUMÁ,Í चश्म नुमाई
तरेरना (Tarerna تريرنا) आंखें दिखाना (Ankhen dikhána آنكهيں دکھانا)

چشمک (ف - مث)
CHASH,MAK चश्मक
1. आंख का इशारा (Ánkh ka ishára آنکھ کا اشارہ)
2. वैमनस्य (Vaimanasya ويمنسيه) मन मुटाव (Man mutáo من مٹاو)
3. लाग डांट (Lág dánt لاگ ڈانٹ) रक़ाबत (Raqábat رقابت)

4. एक प्रकार की आतश बाज़ी (Ek prakár ki átash bázi ایک پرکار کي آتش بازی)

CHIR,K चिर्क (ف - مذ) چرك
1. मल (Mal مل) मैल (Mail ميل)
2. पीप (Píp پيپ) मवाद (Mavád مواد)

CHIR,KÍN चिर्कीन (ف - ص) چركين
1. मल युक्त (Mal yukt مل يكت) मैला (Maila ميلا)
2. अपवित्र (Apavitr اپوتر) अशुद्ध (Ashuddh اشدھ) नापाक (Nápák ناپاک)

CHIRM चिर्म (ف - مذ) چرم
चर्म (Charm چرم) चमड़ा (Chamṛa چمڑا)

CHARAN,D चरन्द (ف - مذ) چرند
पशु (Pashu پشو) चरने वाला (Charne vála چرنے والا)

CHARIN,DA चरिन्दा (ف - مذ) چرنده
دیکھو 'چرند'

CHAS,PÁN चस्पां (ف - ص) چسپان
1. चिपका हुआ (Chipka hua چپکا هوا)
2. घटित (Ghatit گهٹت) ठीक बैठा हुआ (Thík baitha hua تهيک بيٹها هوا)
3. चरितार्थ (Charitárth چرتارتھ) मिस्दाक़ (Misdáq مصداق)

چسپیدگی (ف - مث)
CHAS,PÍDAGI चस्पीदगी
चिपक (Chipak چپک) चिपकन (Chipkan چپکن)

ebooksall.com

CHAMAN चमन (ف - مذ) چمن
उपवन (Upvan اپون) आराम (Árám آرام) वाटिका (Vátika واٹکا) बाग़ (Bágh باغ)

چمن آرا (ف - ص)
CHAMAN-ÁRA चमनआरा
उद्यान पाल (Ud,dyán pál اُدیان پال) माली (Málí مالي)

چمن پیرا (ف - ص)
CHAMAN-PAIRA चमन पैरा
माली Máli (مالي)

CHANG चंग (ف - مذ) چنگ
1. सितार के आकार का एक बाजा (Sitár ke ákár ka ek bája ستار کے آکار کا ایک باجہ)
2. पतंग (Patang پتنگ) कनकौआ (Kankau,a کن کوا)
(دوسرے معنوں میں اُردو ھے)

CHAND चन्द (ف - ص) چند
कतिपय (Katipai کتپیے) बाज़ (Báz بعض) थोड़े (Thore تھوڑے)

CHAN,GÁL चंगाल (ف - مذ) چنگال
دیکھو 'چنگل'

CHAN,GUL चंगुल (ف - مذ) چنگل
1. प्रतल (Pratal پرتل) पंजा (Panja پنجہ)
2. मुष्टि (Mushti مشٹي) मुट्ठी (Muththi مٹھي)

CHASH,MA चश्मा (ف - مذ) چشمه
1. स्रोत (Srot سروت) सोता (Sota سوتا)
2. सरिता (Sarita سری تا) नदी (Nadi ندی)
3. उपनेत्र (Upnetr اپنیتر) उपचक्षु (Up chakchhu اپ چکچھو) ऐनक (Ainak عینک)

CHUGH,D चुग़द (ف - مذ) چغد
1. उलूक (Ulúk الوک) पेचक (Pechak پیچک) उल्लू (Ullú اُلو)
2. अत्यन्त मूर्ख (Attyant múrkh اتینت مورکھ) बेवक़ूफ़ (Be vaqúf بےوقوف)

CHUGHUL चुग़ुल (ت - مذ) چغل
पिशुन (Pishun پشن) पीठ पीछे बुराई करने वाला (Píth píchhe buráí karne vála پیٹھ پیچھے برائی کرنے والا)

CHUGH,LI चुग़ली (ت - مث) چغلی
पिशुनता (Pishunata پشنتا) चुग़लख़ोरी (Chughal khori چغل خوری)

CHUGHA चुग़ा (ت - مذ) چغه
एक प्रकार का लम्बा अँगरखा (Ek prakár ka lamba angarkha ایک پرکار کا لمبا انگرکھا)

CHAQ,MÁQ चक़्माक़ (ف - مذ) چقماق
अग्नि प्रस्तर (Agni prastar اگني پرس تر) चकमक पत्थर (Chakmak patthar چکمک پتھر)

ebooksall.com

CHIDA चीदा (ف - ص) چيده
1. निर्वाचित (Nirváchit نرواچت) चुना हुआ (Chuna hua چنا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth شريشٹھ) बढ़िया (Barhiya بڑهيا)

(ف - مث) چيره دستی
CHÍRA-DASTI चीरा दस्ती
अन्याय (Annyáe انيائے) ज़बरदस्ती (Zabardasti زبردستي)

CHÍZ चीज़ (ف - مث) چيز
1. वस्तु (Vastu وستو) पदार्थ (Padárth پدارتھ) द्रव्य (Drav,vya درويه) शय (Shai شے)
2. सामग्री (Sámag,gri سامگری) जिन्स (Jins جنس)
3. आभूषण (Ábhúshan آبهوشن) गहना (Gahna گهنا) ज़ेवर (Zevar زيور)

CHÍS,TÁN चीस्तां (ف - مث) چيستان
प्रहेलिका (Prahelika پرهيليکا) पहेली (Paheli پهيلي)

CHÍN चीन (ف - مث) چين
बल (Bal بل) सिलवट (Silvat سلوٹ)

CHU,NÍ,DA चुनीदा (ف - ص) چنيده
1. चुना हुआ (Chuna hua چنا هوا) छांटा हुआ (Chhánta hua چهانٹاهوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth شريشٹھ) बढ़िया (Barhia بڑهيا)

CHOB चोब (ف - مث) چوب
काष्ठ (Káshth کاشٹھ) लकड़ी (Lakri لکڑی)

CHOBIN चोबीं (ف - ص) چوبيں
लकड़ी का बना हुआ (Lakri ka bana hua لکڑی کا بنا هوا)

CHAU,TARA चौतरा (ف - مذ) چوترا
चत्वर (Chat,twar چتتور) चबूतरा (Chabútara چبوتره)

CHAHÁR चहार (ف - ص) چهار
ديکهو 'چار'

CHEH,RA चिहरा (ف - مذ) چهره
आस्य (Ás,sya آسيه) वदन (Vadan ودن) मुख मंडल (Mukh mandal مکھ منڈل) मुंह (Munh منه)

CHI,HIL चिहिल (ف - ص) چهل
चालीस (Chális چاليس)

ح

3. आवरण (Ávaran آورن) परदा (Parda پرده)

HÁJAT हाजत (ع - مث) حاجت
1. आवश्यकता (Ávash,shyakata آوشيکتا) ज़रूरत (Zarúrat ضرورت)

HÁJIB हाजिब (ع - مذ) حاجب
1. द्वारपाल (Dwárpál دوارپال) दरबान (Darbán دربان)
2. प्रतिहार (Pratihár پرتيهار) चोबदार (Chobdár چوبدار)

ebooksall.com

(Vighn kári وگھن کاری) मुज़ाहिम (Muzáhim مزاحم)

HÁSID हासिद (ع - مذ) حاسد
ईर्षालु (Írshálu ایرشالو) डाही (Dáhi ڈاھي) हसद करने वाला (Hasad karne vála حسد کرنے والا)

HÁS,SA हास्सा (ع - مث) حاسه
स्पर्शशक्ति (Isparsh shakti اس پرش شکتي) छूने की क़ुव्वत (Chúne ki quvvat چھونے کي قوت)

HÁSHA हाशा (ع - ص) حاشا
कदापि नहीं (Kadápi nahín کداپی نہیں) कभी नहीं (Kabhí nahín کبھي نہیں)

HÁSHI,YA हाशिया (ع - مذ) حاشیه
1. गोट (Got گوٹ) किनारा (Kinára کنارہ)
2. पुस्तक के पन्ने के चारों ओर की लकीरें (Pustak ke panne ke cháron or ki lakíren پستک کے پنے کے چاروں اور کي لکیریں)
3. टिप्पणी (Tippani ٹپنی) फुट नोट (Foot note فٹ نوٹ)
4. शाल, दुशाला, क़ालीन या रूमाल के किनारों के बेल बूटे (Shál, dushála, qálín ya rúmál ke kináron ke bel búte شال، دوشالہ، قالین یا رومال کے کناروں کے بیل بوٹے)

حاشیه نشین (عف - ص)
HÁSHIYA-NASHÍN हाशिया नशीन
सभासद (Sabhásad سبھاسد)

2. (इच्छा Ich,chha اچھا) मनोरथ (Manorth منورتھ) ख़ाहिश (Kháhish خواھش)

حاجت روا (عف - ص)
HÁJAT-RAVA हाजत रवा
कामद (Kámad کامد) मनोरथ पूरा करने वाला (Manorath púra karne vála منورتھ پورا کرنے والا)

حاجت مند (عف - ص)
HÁJAT-MAND हाजत मन्द
इच्छुक (Ich,chhuk اچھک) ज़रूरतमंद (Zarúrat mand ضرورت مند)

HÁDIS हादिस (ع - ص) حادث
1. नवीन (Navín نوین) नया (Naya نیا)
2. नश्वर (Nash,shwar نش شور) अनित्य (Anittya انت تیه) नापायदार (Nápáidár ناپائدار)

HÁDISA हादिसा (ع - مذ) حادثه
दुर्घटना (Durghatana درگھٹنا) सानिहा (Sániha سانحه)

HÁZIQ हाज़िक़ (ع - ص) حاذق
प्रवीण (Pravín پروین) निपुण (Nipun نپن) माहिर (Mábir ماهر) (یه لفظ عموماً حکیم کے ساتھ استعمال ھوتا ھے)

HÁR हार (ع - ص) حار
उष्ण (Ushn اشن) गर्म (Gharm گرم)

HÁRIJ हारिज (ع - ص) حارج
बाधक (Bádhak بادھک) विघ्नकारी

ebooksall.com

क़िस्सा मुख़्तसर (Qissa mukhtasar قصہ مختصر)

3. सारांश (Sáránsh سارانش) ख़ुलासा (Khulása خلاصہ)

HÁZIR हाज़िर حاضر (ع - ص)

1. उपस्थित (Upasthit اپس تهت) विद्यमान (Vid,dyamán ودديہمان) मौजूद (Maujúd موجود)

2. तत्पर (Tatpar تت پر) उद्यत (Ud,dyat اد'ديت) तैयार (Taiyár تيار)

3. सम्मुख (Sam mukh سم مکھ) सामने (Sámne سامنے)

حاضر باش (عف - ص)

HÁZIR-BÁSH हाज़िर बाश

सभासद (Sabhásad سبهاسد) मुसाहिब (Musáhib مصاحب) हर समय पास बैठने उठने वाला (Har samai pás baithne uthne vála هر سمے پاس بيٹھنے اٹھنے والا)

حاضر جواب (ع - ص)

HÁZIR-JAVÁB हाज़िर जवाब

प्रगल्भ (Pragalbh پرگلبھ) तत्पर बुद्धि (Tatpar bud,dhi تت پربدهى) फ़ौरन किसी बात का ठीक जवाब देने वाला (Fauran kisi bát ka thík javáb dene vála فوراً كسي بات كاٹھيک جواب دينے والا)

حاضر دماغ (ع - ص)

HÁZIR-DIMÁGH हाज़िर दिमाग़

प्रत्युत्पन्न मति (Pratyutpan,nmatí

राजाओं और नव्वाबों का मुसाहिब (Rájáon aur nav,vábon ka musáhib راجاؤں اور نوابوں کا مصاحب)

HÁSIL हासिल حاصل (ع - مذ)

1. आय (Á,e آے) आमदनी (Ámadani آمدني)

2. लाभ (Lábh لابھ) नफ़ा (Nafa نفع)

3. निष्कर्ष (Nish karsh نش کرش) नतीजा (Natíja نتيجہ)

4. भूमिकर (Bhúmi ker بھومي كر) लगान (Lagán لگان)

5. प्राप्ति (Prápti پراپتى) मिलना (Milna ملنا) हुसूल (Husúl حصول)

حاصل تقسيم (ع - مذ)

HÁSIL-E-TAQSÍM हासिले तक़्सीम

भजन फल (Bhajan phal بهجن پهل)

حاصل جمع (ع - مذ)

HÁSIL-E-JAMA हासिले जमा

योगफल (Yog phal يوگ پهل)

حاصل ضرب (ع - مذ)

HÁSIL-E-ZAR,B हासिले ज़र्ब

गुणन फल (Gunan phal گنن پهل)

حاصل كلام (ع - مذ)

HÁSIL-E-KALÁM हासिले कलाम

1. निष्कर्ष (Nish karsh نش کرش) नतीजा (Natíja نتيجہ)

2. किंबहुना (Kim bahuna كم بهونا)

ebooksall.com

(شکتی) याद दाश्त (Yád dásht یاد داشت)

HÁKIM हाकिम (ع - مذ) حاکم

1. पदाधिकारी (Padádhikári پدا دھیکاري) अफ़सर (Officer افسر)
2. शासक (Shásak شاسک) फ़र्मां रवा (Farmán rava فرماں روا)
3. स्वामी (Swámi سوامی) मालिक Málik مالک)

حاکم اعلی (ع - مذ)

HÁKIM-E-ÁLA हाकिमे आला

1. उच्चाधिकारी (Uch,chádhikári اچ چادھی کاري) बड़ा अफ़सर (Baŗá afsar بڑا افسر)
2 ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما)

HÁL हाल (ع - مذ) حال

1. वर्णन (Varnan ورنن) वृत्तांत (Vrit,tánt ورت'تانت) रूदाद (Rúdád روداد)
2. वर्तमान काल (Vartamán kál ورتمان کال) मौजूदा ज़माना (Maujúda zamána موجوده زمانه)

HÁLAT हालत (ع - مث) حالت

1. दशा (Dasha دشا) अवस्था (Avas,tha اوس'ستھا) हाल (Hál حال)
2. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bál بل)

(پرتیت بن متی) उपस्थित बुद्धि (Up-as,thit buddhi اُپس تھت بدھي) जिसका दिमाग़ हर वक़्त ठीक काम करे (Jis ka dimágh har vaqt thík kám kare جسکا دماغ ہر وقت تھیک کام کرے)

HÁZIRI हाज़िरी (ع - مث) حاضری

1. उपस्थिति (Upasthiti اپس تھتی) विद्यमानता (Viddyamánata ود'دیہ مانتا) मौजूदगी (Maujúdagi موجودگی)
2. जलपान (Jalpán جل پان) नाशता (Náshta ناشته)
3 विद्यार्थियों या मज़दूरों की दर्जे में या काम पर मौजूदगी की जांच (Vid,dyárthiyon ya mazdúron ki darje men ya kám par maujúdagi ki jánch ودیارتھیوں یا مزدوروں کی درجے میں یا کام پر موجودگي کي جانچ)

HÁFIZ हाफ़िज़ (ع - مذ) حافظ

1. रक्षक (Rakchhak رک چھک) संरक्षक (San,rakchhak سن رک چھک) मुहाफ़िज़ (Muháfiz محافظ)
2. वह आदमी जिसे क़ुरान कंठस्थ हो (Voh ádami jise Qurán kanthasth ho وہ آدمي جسے قرآن کنٹھستھ ھو)

HÁFIZÁ हाफ़िज़ा (ع - مذ) حافظه

स्मरण शक्ति (Ismaran shakti اسمرن

ebooksall.com

HÁMILA हामिला (ع - مث) حامله

गर्भवती (Garbh vati گربھ وتي) गर्भिणी (Garbhini گربھني) अंतर्वत्नी (Antar-vatni انتروتنی) गुर्विणी (Gurvini گروِنی) आपन्न सत्वा (Ápann,sattwa آپن ستوا) पेट से (Pet se پیٹ سے)

HÁMI हामी (ع - مذ) حامی

सहायक (Saháyak سہایک) पृष्ठ पोषक (Prishth poshak پرشٹھ پوشک) समर्थक (Samarthak سمرتھک) मददगार (Madad gár مددگار)

HÁVI हावी (ع - ص) حاوی

1. व्यापक (Vyápak ویاپک) व्याप्त (Vyápt ویاپت) मुहीत (Muhít محیط)

2. क़ाबू तलब (Qábú talab قابوطلب)

HÁ,IL हाइल (ع - ص) حائل

1. बाधक (Bádhak بادھک) रोकने वाला (Rokne vála روکنے والا)

2. आवरण (Ávaran آورن) आड़ (Áṛ آڑ) रोक (Rok روک)

HAB(B) हब्ब (ब्ब) (ع - مث) حب

वटिका (Vatika وٹیکا) वटी (Vati وٹي) गोली (Goli گولی)

HUB(B) हुब्ब (ब्ब) (ع - مث) حب

प्रेम (Prem پریم) आसक्ति (Ásakti آسکتی) स्नेह (Is,neh اس نیہ) महब्बत (Mahab,bat محبت)

HÁLÍ हाली (ع - ص) حالی

सामयिक (Sáma,ik سامیک) आधुनिक (Ádhunik آدھنک) वर्तमान समय का (Vartamán samai ka ورتمان سمے کا)

HÁMID हामिद (ع - مذ) حامد

1. स्तुति कर्ता (Is,tuti karta استتی کرتا) स्तुति पाठक (Is,tuti páthak استتی پاٹھک) हम्द करने वाला (Hamd karne vála حمد کرنے والا)

2. प्रशंसक (Pra,shan,sak پرشن سک) तारीफ़ करने वाला (Táríf karne vála تعریف کرنے والا)

HÁMIZ हामिज़ (ع - ص) حامض

अम्ल (Aml امل) खट्टा (Khatta کھٹا)

HÁMIL हामिल (ع - مذ) حامل

1. वाहक (Váhak واھک) उठाने वाला (Utháne vála اٹھانے والا) ढोने वाला (Dhone vála ڈھونے والا)

2. भार वाहक (Bhár váhak بھارواھک) बोझ उठाने वाला (Bojh utháne vála بوجھ اٹھانے والا)

HÁMIL-E-ARÍZA हामिले अरीज़ा (ع - مذ) حامل عریضه

पत्रवाहक (Pattr váhak پترواھک) चिट्ठी लेजाने वाला (Chith,thi lejáne vála چٹھی لے جانے والا)

ebooksall.com

HABÍB हबीब حبیب (ع - مذ)

1. मित्र (Mittr مترّ) दोस्त (Dost دوست)
2. प्रिय (Priya پریہ) प्यारा (Pyára پیارا)

HAT,TA हत्ता حتی (ع - ص)

1. यहांतक (Yahán tak یہانتک) इतना (Itna اتنا)
2. जहांतक (Jahán tak جہاں تک) जितना (Jitna جتنا)
3. जब तक (Jab tak جب تک)

حتی الا مکان (ع - ص)

HAT,TAL-IMKÁN हत्तल इम्कान

यथा शक्ति (Yatha shakti یتھا شکتي)
यथा साध्य (Yatha sádhya یتھاسادھیہ)
यथा संभव (Yatha sambhau یتھاسمبھو)
भरसक (Bharsak بھرسک) बसभर (Bas bhar بس بھر)

حتی المقدور (ع - ص)

HAT,TAL-MAQDÚR हत्तल मक़्दूर

دیکھو 'حتی الامکان'

حتی الوسع (ع - ص)

HAT,TAL-VASA हत्तल वसा

دیکھو 'حتي الامکان'

HAT,MI हत्मी حتمی (ع - ص)

दृढ़ (Driṛh دررھ) पक्का (Pakka پکا)

HIJÁB हिजाब حجاب (ع - مذ)

1. आवरण (Ávaran آورن) ओट (Ot اوٹ) परदा (Parda پردہ)

HABÁB हबाब حباب (ع - مذ)

बुद्बुद (Bud,bud بدبد) जलबिंब (Jal bimb جل بمب) बुलबुला (Bul bula بلبلا)

HAB,S हब्स حبس (ع - مذ)

1. निरोध (Nirodh نرودھ) बंद होना (Band hona بند ہونا)
2. कारावास (Kára vás کاراواس) क़ैद (Qaid قید)
3. घुटन (Ghutan گھٹن) उमस (Umas امس)

حبس دم (ع - مذ)

HAB,S-E-DAM हब्सेदम

सांस रोक कर तपस्या करने की क्रिया (Sáns rok kar tapas,sya karne ki kriya سانس روک کر تپسیا کرنے کی کریا) प्राणायाम (Pránáyám پرانایام)

حبس دوام (ع - مذ)

HABS-E-DAVÁM हब्से दवाम

आजन्म कारावास (Ájanm kárávás آجنم کاراواس) उमर क़ैद (Umar qaid عمر قید)

HAB,L हब्ल حبل (ع - مث)

रज्जु (Rajju رجّو) रस्सी (Ras,si رسی)

HAB,BA हब्बा حبه (ع - مذ)

1. कण (Kan کن) दाना (Dána دانا)
2. रत्ती (Ratti رتی)
3. बहुत थोड़ा (Bahut thoṛa بہت تھوڑا)

ebooksall.com

kamra نو وواھتا کے لئے سجایا ھوا کمرہ)

HAJ,M हज्म حجم (ع - مذ)
स्थूलता (Isthúlata استھولتا) मोटाई (Motái موتائی)

HAD हद حد (ع - مث)
1. सीमा (Síma سیما) अख़ीर (Akhír اخیر)
2. पराकाष्ठा (Parákáshtha پراکاشتھا) इन्तिहा (Intiha انتہا)
3. धार्मिक दंड (Dhármik dand دھارمک دنڈ) मज़हबी सज़ा (Mazhabi saza مذھبی سزا)

HADÁSAT हदासत حداثت (ع - مذ)
नवीनता (Navínata نوینتا) नयापन (Nayápan نیاپن)

HAD,DÁD हद्दाद حداد (ع - مذ)
1. लोहकार (Loh kár لوھکار) लुहार (Luhár لوھار)
2. कारापाल (Kárápál کاراپال) जेलर (Jailor جیلر)

HID,DAT हिद्दत حدت (ع - مث)
1. तीव्रता (Tívrata تیورتا) प्रचंडता (Prachandata پرچنڈتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
2. उष्णता (Ushnata اشنتا) गरमी (Garmi گرمی)

HADÍS हदीस حدیث (ع - مث)
1. नवीन वस्तु (Navín vastu نوین

2. लज्जा (Lajja لجا) लाज (Láj لاج) शर्म (Sharm شرم)

HAJ,JÁM हज्जाम حجام (ع - مذ)
नापित (Nápit ناپت) क्षौरिक (Chhaurik چھورک) नाई (Náí نائی)

HAJÁMAT हजामत حجامت (ع - مث)
1. क्षौर कर्म (Chhaur karm چھورکرم) बाल बनाना (Bál banána بال بنانا)
2. पछने लगाना (Pachhne lagána پچھنے لگانا) सिंघी लगाना (Singhi lagána سنگھي لگانا)

HUJ,JAT हुज्जत حجت (ع - مث)
1. तर्क वितर्क (Tark vitark ترک وترک) वाद विवाद (Vád vivád وادواد) बहस (Bahs بحث)
2. कलह (Kalah کلہ) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا)

HAJAR हजर حجر (ع - مذ)
पाषाण (Páshán پاشان) प्रस्तर (Prastar پرستر) पत्थर (Path,thar پتھر)

HUJ,RA हुज्रा حجرہ (ع - مذ)
कोष्ठक (Koshthak کوشتھک) कोठरी (Kothri کوٹھري)

HAJ,LA हज्ला حجلہ (ع - مذ)
छपर खट (Chhapar khat چھپر کھٹ) नव विवाहिता के लिए सजाया हुआ कमरा (Nao viváhita ke lie sajáya hua

ebooksall.com

HAR,RÁF हर्राफ़ (ع - مذ) حراف

1. धूर्त (Dhúrt دھورت) चालाक (Chálák چالاک)
2. वाचाल (Váchál واچال) बातूनी (Bátúni باتونی)

HAR,RÁFA हर्राफ़ा (ع - مث) حرافه

कुलटा (Kulata کلٹا) धूर्त्ता (Dhúrta دھورتا) हरजाई (Harjá,í ھرجائي)

HARÁM हराम (ع - ص) حرام

1. अभक्ष्य (Abhak,chhya ابھکچھیہ) जिसका खाना धर्म शास्त्र में निषिद्ध हो (Jis ka khána dharm shástr men nishiddh ho جس کا کھانا دھرم شاستر میں نشدھ ھو)
2. निषिद्ध (Nishidh,uh نشدھ) वर्जित (Varjit ورجت) ममनूअ (Mamnú,a ممنوع)
3. पवित्र (Pavittr پوتر) पावन (Pávan پاون) पाक (Pák پاک)
4. व्यभिचार (Vyabhichár ویبھی چار) बदकारी (Badkári بدکاری)

حرام خور (عف - ص)

HARÁM-KHOR हराम ख़ोर

1. निष्कर्म (Nish karm نش کرم) निकम्मा (Nikamma نکما) मुफ़्त-ख़ोर (Muft khor مفت خور)
2. कृतघ्न (Kritaghn کرتگھن) नमक हराम (Namak harám نمک حرام)

नई चीज़ (Naí chíz نئی چیز) (وستو

2. हज़रत मुहम्मद साहब के प्रवचन (Hazrat Mohammad sahib ke pravachan حضرت محمد صاحب کے پروچن)

HADÍD हदीद (ع - مذ) حدید

अय (Ai اے) कुधातु (Kudhátu کودھاتو) लोहा (Loha لوھا)

HADÍQA हदीक़ा (ع - مذ) حدیقه

उपवन (Upvan اپون) वाटिका (Vátika واٹکا) आराम (Áram آرام) बाग़ (Bágh باغ)

HAZÁQAT हज़ाक़त (ع - مث) حذاقت

निपुणता (Nipunata نپونتا) कुशलता (Kushalata کشلتا) महारत (Mahárat مہارت)

حرارت (ع - مث)

HARÁRAT हरारत

1. ताप (Táp تاپ) गरमी (Garmi گرمی)
2. क्रोध (Krodh کرودھ) ग़ुस्सा (Ghussa غصہ)
3. हलका ज्वर (Halka jwar ھلکا جور)

HIRÁSAT हिरासत (ع مث) حراست

1. संरक्षण (Sanrakchhan سن رکچھن) निगरानी (Nigráni نگرانی)
2. आसेध (Ásedh آسیدھ) नज़र बंदी (Nazar bandi نظر بندي)

ebooksall.com

HAR,F हर्फ़ حرف (ع - مذ)

1. वर्ण (Varn ورن) अक्षर (Akchhar اکچھر)
2. वचन (Vachan وچن) बात (Bát بات)
3. दोष (Dosh دوش) खोट (Khot کھوٹ) ऐब (Aib عیب)

حرف به حرف (عف - ص)

HAR,F-BA-HAR,F हर्फ़ ब हर्फ़

अक्षरशः (Akchhar shah اکچھرشہ) एक एक हर्फ़ (Ek ek harf ایک ایک حرف)

HIR,FAT हिर्फ़त حرفت (ع - مث)

1. व्यापार (Vyápár ویاپار) पेशा (Pesha پیشہ)
2. शिल्पकला (Shilpkala شلپ کلا) दस्तकारी (Dastkári دستکاری)
3. धूर्त्तता (Dhúrtata دھورتتا) फ़ितरत (Fitrat فطرت)

HIR,FA हिर्फ़ा حرفه (ع - مذ)

1. उद्योग (Ud,dyog اد'دیوگ) पेशा (Pesha پیشہ) हुनर (Hunar هنر)
2. शिल्प कला (Shilp kala شلپ کلا) दस्तकारी (Dastkári دستکاری)

حرکت (ع - مث)

HAR (A) KAT हर(र)कत

1. गति (Gati گتی) चाल (Chál چال)
2. ज़बर, ज़ेर, पेश मात्रायें (Zabar, zer,

حرام کار (عف - ص)

HARÁM-KÁR हरामकार

व्यभिचारी (Vyabhichári ویبھی چاری) बद चलन (Bad chalan بدچلن)

حرام کاری (عف - مث)

HARÁM-KÁRI हरामकारी

व्यभिचार (Vyabhichár ویبھي چار) परस्त्री गमन (Parstri gaman پرس تري گمن) बद चलनी (Bad chalani بد چلني)

HAR,B हर्ब حرب (ع - مث)

युद्ध (Yud,dh يد'دھ) समर (Samar سمر) संग्राम (Sangrám سنگرام) लड़ाई (Larái لڑائی) जंग (Jang جنگ)

HAR,BA हर्बा حربه (ع - مذ)

1. दाँव (Dáon داؤں) पेच (Pech پیچ)
2. आयुध (Áyudh آیدھ) हथयार (Hathyár هتهیار)

HARAJ हरज حرج (ع - مذ)

1. हानि (Háni هانی) क्षति (Chhati چھتي) नुक़सान (Nuqsán نقصان)
2. समय की हानि (Samai ki háni سمے کي هانی)

HIR,S हिर्स حرص (ع - مث)

लोभ (Lobh لوبھ) लिप्सा (Lipsa لپسا) लोलुपता (Lolupata لولپتا) तमा (Tama طمع)

ebooksall.com

स्वतंत्रता (Swatantrata سوتنترتا) आज़ादी (Ázádi آزادي)

HARÍR हरीर (ع - مذ) حرير
पाटंबर (Pátambar پاتمبر) अशुक (Anshuk انشک) रेशमी कपड़ा (Reshami kapṛa ريشمي کپڑا)

HARÍS हरीस (ع - ص) حريص
1. लोलुप (Lolup لولپ) लालची (Lálachi لالچي)
2. देखा देखी कोई काम करने वाला (Dekha dekhi ko,i kám karne vála ديکها ديکهي کوئي کام کرنے
3. नज़र हाया (Nazar háya نظرهايا) नदीदा (Nadída ندیدہ)

HARÍF हरीफ़ (ع - مذ) حريف
1. सहोद्योगी (Sahod,deogi سهود ديوگی) हमपेशा (Hampesha هم پیشه)
2, शत्रु (Shattru شترو) वैरी (Vairi ويری) दुशमन (Dushman دشمن)
3 प्रतिद्वंद्वी (Prati dwandwi پرتی دوندوي) रक़ीब (Raqíb رقیب)
4, जोड़िया (Joṛiya جوڑيا) जोड़ में से एक (Joṛ meṉ se ek جوڑ ميں سے ايک)

HARÍM हरीम (ع - مذ) حريم
1. अंतः पुर (Antah pur انتهپر) आवास (Ávás آواس) घर (Ghar گهر)
2. काबे की चार दीवारी (Kábe ki chár dívári کعبے کی چار ديواری)

pesh máttráeṉ زبر، زير، پيش ماترائیں)
3. अनुचित व्यवहार (Anuchit vyavhár انوچت ويوهار) दुराचार (Duráchár دراچار) बुरा बरताव (Bura bartáo برابرتاؤ)
4. नटखटी (Nat khati نت کهتی) शरारत (Sharárat شرارت)
5. अपराध (Aprádh اپرادھ) क़ुसूर (Qusúr قصور)
6. पाप (Páp پاپ) दोष (Dosh دوش)
7. यात्रा (Yáttra ياترا) सफ़र (Safar سفر)

HIR,MÁN हिर्मान (ع - مذ) حرمان
निराशा (Nirásha نراشا) नाउम्मेदी (Ná ummedi ناميدي)

حرمان نصيب (ع - ص)
HIR,MÁN-NASÍB हिर्मां नसीब
निराश (Nirásh نراش) हताश (Hatásh هتاش) नाउम्मेद (Ná ummed ناميد)

HUR,MAT हुर्मत (ع - مث) حرمت
1. सम्मान (Sammán سمان) प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹها) इज़्ज़त (Izzat عزت)
2. धर्मनिषेध (Dharm nishedh دهرم نشيدھ) हराम होना (Harám hona حرام هونا)

HUR,RIYAT हुर्रियत (ع - مث) حريت
स्वाधीनता (Swádhínata سوادهی نتا)

ebooksall.com

2. लज्जा (Lajja لجا) ग़ैरत (Ghairat غیرت)

HISÁB हिसाब (ع - مذ) حساب
1. गणित (Ganit گنت) बीज गणित (Bíj ganit بیج گنت) रियाज़ी (Riázi ریاضی)
2. गणना (Gan,na گننا) गिनती (Ginti گنتی) शुमार (Shumár شمار)
3. भाव (Bháo بھاؤ) दर (Dar در)
4. लेन देन (Len dsn لین دین)

HUSÁM हुसाम (ع - مث) حسام
असि (Asi اسی) तलवार (Talvár تلوار)

HASAB हसब (ع - مذ) حسب
वंश (Vansh ونش) गोत्र (Gotr گوتر) ख़ान दान (Khándán خاندان)

HAS,B हस्ब (ع - مذ) حسب
अनुसार (Anusár انوسار) मुताबिक़ (Mutábiq مطابق)

حسب الحکم (ع - مذ)
HAS,BUL-HUK,M हस्बुल हुक्म
आज्ञानुसार (Ággyánusár آگیانوسار) आदेशानुसार (Ádeshánusár آدیشانوسار) हुक्म के मुताबिक़ (Hukm ke mutábiq حکم کے مطابق)

حسب ذیل (ع - مذ)
HAS,B-E-ZAIL हस्बेज़ैल
निम्नांकित (Nim,nánkit نمنانکت) निम्नलिखित (Nim,n likhit نمن لکھت) नीचे लिखा हुआ (Níche likha hua نیچے لکھا ھوا)

HIZ,B हिज़्ब (ع - مذ) حزب
1. परिच्छेद (Prich,ched پرچھید) प्रकरण (Prakaran پرکرن) अध्याय (Ad,dhyáe اَدّھیاے) बाब (Báb باب)
2. पक्ष (Pakchh پکچھ) पार्टी (Party پارٹی)

حزب مخالف (ع - مذ)
HIZ,B-E-MUKHÁLIF हिज़्बे मुख़ालिफ़
विरोधी पक्ष (Virodhi pakchh ورودھی پکچھ) बायें बाज़ू का (Báen bázu ka بائیں بازو کا) अपोज़ीशन (Opposition اپوزیشن)

HAZ,M हज़्म (ع - مذ) حزم
1. दूरदर्शिता (Dúrdarsh'ta دوردرشتا) एहतियात (Ehtiyát احتیاط)
2. चतुरता (Chaturata چترتا) होशयारी (Hoshyári هوشياري)

HUZ,N हुज़्न (ع - مذ) حزن
शोक (Shok شوک) क्षोभ (Chhobh چھوبھ) रंज (Ranj رنج)

HAZÍN हज़ीन (ع - ص) حزین
शोकातुर (Shokátur شوکاتر) दुःखित (Dukhit دکھت) रंजीदा (Ranjída رنجیدہ)

HIS(S) हिस (स्स) (ع - مث) حس
1. इंद्रियों द्वारा किसी चीज़ का ज्ञान (Indriyon dwára kisi chíz ka gyán اندریوں دوارا کسی چیز کا گیان)

ebooksall.com

2. शुभ दर्शन (Shubh darshan شبھ درشن) मनोरम (Mano ram منورم) हसीन (Hasín حسین)

3. हज़रत अली के बड़े पुत्र का नाम (Hazrat Ali ke baṛe puttr ka nám حضرت علی کے بڑے پتر کا نام)

حسن (ع - مذ)

HUS,N हुस्न

1. सौंदर्य (Saundarya سوندریہ) सुंदरता (Sundara'a سندرتا) ख़ूब सूरती (Khúbsúrati خوبصورتی)

2. शोभा (Shobha شوبھا) छटा (Chhata چھٹا) छब (Chhab چھب)

3. जोबन (Joban جوبن) बहार (Bahár بہار)

حسن اتفاق (ع - مذ)

HUS,N-E-IT,TIFÁQ हुस्ने इत्तिफ़ाक़

सुयोग (Suyog سویوگ) संयोग (Sanyog سن یوگ) दैवयोग (Daiv yog دیویوگ) अच्छा इत्तिफ़ाक़ (Ach,chha-ittifáq اچھا اتفاق)

حسین (ع - مذ)

HASÍN हसीन

1. सुंदर (Sundar سندر) रूपवान् (Rúpván روپوان) ख़ूब सूरत Khúb súrat خوبصورت)

2. मनोहर (Manohar منوہر) मनोरम (Mano ram منورم) खुशनुमा (Khushnuma خوش نما)

حشر (ع - مذ)

HASHR हश्र

1. प्रलय (Pralai پرلے) महा प्रलय

حسب ضابطہ (ع - مذ)

HAS,B-E-ZÁBITA हस्बे ज़ाब्ता

नियमानुसार (Niyamánusár نیمانسار) यथाविधि (Yathá vidhi یتھاودھی) यथानियम (Yatha niyam یتھانیم) क़ाइदे के मुताबिक़ (Qáide ke mutábiq قاعدے کے مطابق)

حسب معمول (ع - مذ)

HAS,B-E-MÁMÚL हस्बे मामूल

यथानुपूर्वक (Yathá nupúrvak یتھا نوپوروک) यथापूर्व (Yatha púrv یتھا پورو) रोज़मर्रा के मुताबिक़ Roz marra ke mutábiq روزمرہ کے مطابق)

حسب منشا (ع - مذ)

HAS,B-E-MAN,SHA हस्बे मन्शा

यथेच्छ (Yathech,chh یتھیچھ) यथा रुचि (Yatha ruchi یتھارچی) मंशा के मुताबिक़ (Mansha ke mutábiq منشا کے مطابق)

حسد (ع - مذ)

HASAD हसद

ईर्ष्या (Irshya ایرشیا) डाह (Dáh ڈاہ)

حسرت (ع - مث)

HAS,RAT हसरत

1. पश्चात्ताप (Pashchát,táp پشچات'تاپ) अफ़सोस (Afsos افسوس)

2. लालसा (Lálasa لالسا) उत्कंठा (Utkantha اتکنٹھا) इश्तियाक़ (Ishtiyáq اشتیاق)

حسن (ع - ص)

HASAN हसन

1. श्रेष्ठ (Shresh,th شریشٹھ) उत्तम (Uttam اتم) उमदा (Umda عمدہ)

ebooksall.com

HISÁR हिसार (ع - مذ) حصار
1. परिधि (Paridhi پری دھی) घेरा (Ghera گھیرا)
2. प्राचीर (Práchír پراچیر) चार दीवारी (Chár díwári چار دیواری)

HAS,R हस्र (ع - مذ) حصر
निर्भरता (Nirbharata نربھرتا) अवलंबन (Av,lam,ban اولمبن) इनहिसार (Inhisár انحصار)

HIS,N हिस्न (ع - مذ) حصن
दुर्ग (Durg درگ) कोट (Kot کوٹ) गढ़ (Garh گڑھ) क़िला (Qila قلعہ)

HUSÚL हुसूल (ع - مذ) حصول
प्राप्ति (Prápti پراپتی) उपलब्धि (Uplabdhi اپ لبدھی) मिलना (Milna ملنا)

HIS,SA हिस्सा (ع مذ) حصہ
1. विभाजन (Vibhájan وبھاجن) बांट (Bánt بانٹ)
2. भाग (Bhág بھاگ) जुज़ (Juz جز)
3. श्रेणी (Shreni شرینی) दर्जा (Darja درجہ)
4. ग्रंथखंड (Granth khand گرنتھ کھنڈ) जिल्द (Jild جلد)

HIS,SA-DÁR हिस्सा दार (عف ۔ ص) حصہ دار
अंशी (Anshi انشی) भागीदार (Bhágídár بھاگی دار) साझेदार (Sájhedár ساجھے دار)

(Mahapralai مہاپرلے) क़यामत (Qayámat قیامت)
2. दुष्परिणाम (Dushparinám دش پری نام) बुरा नतीजा (Buranatíja برا نتیجہ)

HASHARÁT हशरात (ع - مذ) حشرات
कीड़े मकोड़े (Kíre makore کیڑے مکوڑے)

HAHS,FA हश्फ़ा (ع - مذ) حشفہ
लिंगाग्र (Lingágr لنگاگر) सुपारी (Supári سپاری)

HASHAM हशम (ع - مذ) حشم
नौकर चाकर (Naukar chákar نوکر چاکر) प्यादे सिपाही वग़ैरा (Pyáde sipáhi vaghaira پیادے سپاهی وغیرہ)

HASH,MAT हश्मत (ع - مث) حشمت
1. आतंक (Átank آتنک) दबदबा (Dabdaba دبدبہ)
2. वैभव (Vaibhav وےبھو) शानशौकत (Shánshaukat شان شوکت)

HASH,V हश्व (ع - مذ) حشو
अनावश्यक (Anávásh, shyak اناوشیک) व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) वह शब्द जो किसी वाक्य में अनावश्यक हो (Voh shabd jo kisi vákya men anávash,shyak ho وہ شبد جو کسی واکیہ میں اناوشیک ہو)

ebooksall.com

HAZÍZ हज़ीज़ (ع - ص) حضيض
गर्त (Gart گرت) गढ़ा (Garha گڑھا)

HAZ(Z) हज़ (ज़्ज़) (ع - مذ) حظ
आनंद (Ánand آنند) लुत्फ़ (Lutf لطف)

(ع - مذ) حظ نفسانی
HAZ,Z-E-NAFSÁNI हज़्ज़े नफ़सानी
1. कामानंद (Kámánand کامانند) ऐयाशी (Aiyáshi عیاشی)
2. सांसारिक सुख (Sánsárik sukh سانسارک سکھ) ऐश (Aish عیش)

HIFÁZAT हिफ़ाज़त (ع - مث) حفاظت
1. रक्षा (Rakchha رکچھا) संरक्षण (Sanrakchhan سن رکچھن) बचाव (Bacháo بچاو)
2. निरीक्षण (Nirikchhan نریکچھن) देख रेख (Dekh rekh دیکھ ریکھ) निगरानी (Nigaráni نگرانی)

HIF,Z हिफ़्ज़ (ع - مذ) حفظ
1. रक्षा (Rakchha رکچھا) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت)
2. सत्कार (Satkár ستکار) आदर (Ádar آدر) लिहाज़ (Liház لحاظ)
3. मुखाग्र (Mukhágr مکھاگر) कंठस्थ (Kanthasth کنٹھستھ) बर ज़बान (Bar zabán برزبان)

(ع - مذ) حفظ مراتب
HIF,Z-E-MARÁTIB हिफ़्ज़े मरातिब
पद और श्रेणी के अनुसार व्यवहार

HASÍR हसीर (ع - مذ) حصير
कुशासन (Kushásan کشاسن) तृणशय्या (Trin shaiya ترن شئیا) चटाई (Chatá,i چٹائی)

HASÍN हसीन (ع - ص) حصين
दृढ़ (Drirh درڑھ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

HAZ,RAT हज़रत (ع - مذ) حضرت
1. श्रीमान् (Shrímán شری مان) महाशय (Maháshai مہاشے) जनाब (Janáb جناب) (ص)
2. धूर्त (Dhúrt دھورت) चालाक (Chálák چالاک) (व्यंग)

HUZÚR हुज़ूर (ع - مذ) حضور
1. प्रत्यक्षता (Pratyakchhata پرتیکچھتا) संमुखता (Sam,mukhata سم مکھتا) मुवाजहा (Muvajaha مواجہہ)
2. श्रीमान [संबोधन में] (Shrímán شری مان) महोदय (Mahodai مہودے) जनाब (Janáb جناب)

HUZÚRI हुज़ूरी (ع - مث) حضوری
1. समीपता (Samípata سمیپتا) संमुखता (Sam,mukhata سم مکھتا) क़ुर्बत (Qurbat قربت)
2. सेवा (S.va سیوا) शुश्रूषा (Shush-rúsha شوشروشا) ख़िदमत (Khidmat خدمت)

ebooksall.com

2. ईश्वरत्व (Íshwarattwa ایشورت‘تو) खुदाई (Khudái خدای)

HAQ-TALAFI हक़ तलफ़ी حق تلفی
अन्याय (Annyáe ان نیاے) किसी का हक़ मारा जाना (Kisi ka haq mára jána کسي كا حق مارا جانا)

HAQ-DÁR हक़दार (عف - ص) حق دار
अधिकारी (Adhikári ادھی کاری) स्वत्वाधिकारी (Swattwádhikári سوت توا دھی کاری) हक़ पाने वाला (Haq páne vála حق پانے والا)

حق راے دھی (عف - مذ)
HAQ,Q-E-RÁI-DIHI हक़्क़े रायदिही
मताधिकार (Matádhikár متادھی کار) वोट देने का हक़ (Vote dene ka haq ووٹ دینے کا حق)

حق فراموش (عف - ص)
HAQ-FARÁMOSH हक़ फ़रामोश
1. अन्यायी (An,nyái انیائی) ना इन्साफ़ (Ná insáf ناانصاف)
2. कृतघ्न (Kritaghn کرتگھن) किसी का हक़ भूल जाने वाला (Kisi ka haq bhúl jáne vála کسی کا حق بھول جانے والا

HAQ-GO हक़ गो (عف - ص) حق گو
सत्य वादी (Sattyavádi ستیہ وادی) सच्ची बात कहने वाला (Sach,chí bát kahne vála سچی بات کہنے والا)

حق ناشناس (عف - ص)
HAQ-NA-SHANÁS हक़ ना शनास
دیکھو ’حق فراموش‘

(Pad aur shreni ke anusár vyavhár پد اور شرینی کے انوسار ویوھار)

HAQ (Q) हक़ (क़क़) (ع - مذ) حق
1. ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما)
2. सत्य (Sattya ست‘تیہ) यथार्थ (Yathárth یتھارتھ) सच (Sach سچ)
3. उचित (Uchit اوچت) ठीक (Thík ٹھیک)
4. उत्कोच (Utkoch اتکوچ) अपप्रदान (Appradán اپ پردان) रिश्वत (Rishvat رشوت)
5. स्वत्व (Swattwa سوت تو) अधिकार (Adhikár ادھی کار) हिस्सा (Hissa حصہ)

HIQÁRAT हिक़ारत (ع - مث) حقارت
1. घृणा (Ghrina گھرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)
2. अनादर (Anádar انادر) ना क़दरी (Náqadri ناقدری)

حق المحنت (ع - مذ)
HAQ,Q-UL-MEHNAT हक़्क़ुल मेहनत
पारिश्रमिक (Párish,shramik پارش شرمک) मज़दूरी (Mazdúri مزدوری)

حقانیت (ع - مث)
HAQ,QÁNIYAT हक़्क़ानियत
1. वास्तविकता (Vástavikata واس تو کتا) सत्यता (Sattyata ستیہ تا) सच्चाई (Sach,chái سچائی) हक़ीक़त (Haqíqat حقیقت)

ebooksall.com

HAQÍQATAN हक़ीक़तन (ع - ص) حقیقتاً
वस्तुत: (Vastutah وستوتہ) सच मुच (Sach much سچ مچ)

(عف - ص) حقیقت آشنا
HAQÍQAT ÁSH,NA हक़ीक़त आशना
मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیہ) तत्त्ववेत्ता (Tattwa vetta تت تووتیتا) हक़ीक़त जानने वाला (Haqíqat Jánne vála حقیقت جاننے والا)

(عف - ص) حقیقت پسند
HAQÍQAT-PASAND हक़ीक़त पसन्द
सत्यप्रिय (Sattyapriya ستیہ پریہ) सच पसन्द करने वाला (Sach pasand karne vála سچ پسند کرنے والا)

HAQÍQI हक़ीक़ी (عف - ص) حقیقی
1. वास्तविक (Vástavik واستوک) असली (Asli اصلی)
2. सहोदर (Sahodar سہودر) सगा (Saga سگا)
2. यथार्थ (Yathárth یتھارتھ) वाक़ई (Váqaí واقعی)

HUK,KÁM हुक्काम (ع - مد) حکام
حاکم کی جمع
अधिकारीगण (Adhikári gan ادھیکاری گن) अफ़सरान (Afsarán افسران)

HIKÁYÁT हिकायात (ع - مث) حکایات
حکایت کي جمع
कथा माला (Katha mála کتھامالا) कहानियां (Kahániyan کہانیاں)

HUQ,QA हुक़्क़ा (ع - مذ) حقه
1. रत्न रखने की पिटारी (Ratn rakhne ki pitári رتن رکھنے کی پٹاری)
2. चिलम पीने की गुड़गुड़ी (Chilam píne ki gurguri چلم پینے کي گڑگڑی)

HAQ,QIYAT हक़्क़ियत (ع - مث) حقیت
सम्पत्ति (Sampatti سمپتی) जायदाद (Jáidád جائداد)

HAQÍR हक़ीर (ع - ص) حقیر
1. तुच्छ (Tuch,chh تچھ) क्षुद्र (Chhuddr چھدر) नाचीज़ (Náchíz ناچیز)
2. तिरस्कृत (Tiraskrit ترسکرت) अपमानित (Apmánit اپمانت) ज़लील (Zalíl ذلیل)

HAQÍQAT हक़ीक़त (ع - مذ) حقیقت
1. वास्तविकता (Vástavikata واستوکتا) यथार्थता (Yathárthata یتھارتھتا) सचाई (Sach,chái سچائي)
2. आधार (Ádhár آدھار) मूल (Múl مول) बुनयाद (Bunyád بنیاد)
3. वित्त (Vitt وت) बिसात (Bisát بساط)
4. वृत्तांत (Vrittánt ورتانت) कथा (Katha کتھا) हाल (Hál حال)
5. मर्म (Marm مرم) राज़ (Ráz راز)

ebooksall.com

फ़र्मां बरदार (Farmán bardár فرماں بردار)

HIK,MAT हिक्मत (ع - مث) حکمت

1. बुद्धि (Buddhi بدھی) बोध (Bodh بودھ) अक़्ल (Aql عقل)
2. विज्ञान (Viggyán وگیان) साइंस (Science سائنس)
3. उपाय (Upái اپائے) युक्ति (Yukti یکتی) तरकीब (Tarkíb ترکیب)
4. आयुर्वेद (Áyurved آیوروید) तिब (Tib طب)

حکمت عملی (ع - مث)

HIK,MAT-E-AMALI हिक्मते अमली

कूट नीति (Kút níti کوت نیتی) पालीसी (Policy پالیسی)

حکم ران (عف - ص)

HUK,M-RÁN हुक्मरां

शासक (Shásak شاسک) शास्ता (Shásta شاستہ) हाकिम (Hákim حاکم)

حکم نامہ (ع - مذ)

HUK,M-NÁMA हुक्म नामा

आज्ञा पत्र (Ággya pattr آگیاپتر) आदेश पत्र (Ádesh pattr آدیش پتر)

HUK,MÍ हुक्मी (عف - ص) حکمی

अचूक (Achúk اچوک) राम बाण (Rám bán رام بان) शरतिया (Shartiya شرطیہ)

HUKÚMAT हकूमत (ع - مث) حکومت

1. शासन (Shásan شاسن) सत्ता (Satta ستا) राज्य (Rájya راجیہ)

HIKÁYAT हिकायत (ع - مث) حکایت

1. वृत्तांत (Vrittánt ورت تانت) विवरण (Vivaran وورن) अहवाल (Ahvál احوال)
2. कथा (Katha کتھا) कहानी (Kaháni کہانی) क़िस्सा (Qissa قصہ)

HAKAM हकम (ع - مذ) حکم

मध्यस्थ (Madh,dhyasth مدھ دھیست) पंच (Panch پنچ)

HUK,M हुक्म (ع - مذ) حکم

1. आदेश (Ádesh آدیش) आज्ञा (Ág,gya آگیا) आर्डर (Order آرڈر)
2. अनुमति (Anumati انومتی) इजाज़त (Ijázat اجازت)
3. निर्णय (Nirnai نرنے) फ़ैसला (Faisala فیصلہ)

HUKAMA हुकमा (ع - مذ) حکما

حکیم کی جمع

1. चिकित्सकगण (Chikitsakgan چکتسک گن) इलाज करने वाले (Iláj karne vále علاج کرنے والے)
2. वैज्ञानिक जन (Vaig,gyanik jan ویگیانک جن) साइंस दां (Science dán سائنس دان)

حکم بردار (عف - ص)

HUKM-BARDÁR हुक्म बर्दार

आज्ञाकारी Ággyá kári آگیاکاری) आज्ञा पालक (Ággya pálak آگیاپالک)

ebooksall.com

2. अन्याय (Annyái ان نیاے) अत्याचार (Attyáchár اتتیاچار) ज़बर दस्ती (Zabar dasti زبردستی)

HAKÍM हकीम (ع - مذ) حکیم

1. वैज्ञानिक (Vaig gyá nik ویگ گیا نک) साइंस दां (Science dán سائنس داں)
2. चिकित्सक (Chikitsak چکتسک) वैद्य (Vaidya وید) तबीब (Tabib طبیب)
3. बुद्धिमान् (Buddhi mán بدھی مان) मनीषी (Maníshi منی شی) दाना (Dána دانا)

HAL (L) हल (ल) (ع - مذکر) حل

1. प्रकटन (Prakatan پرکٹن) खोलना (Kholna کھولنا)
2. समाधान (Samádhán سمادھان) सुलझाना (Suljhána سلجھانا)
3. विलयन (Vilayan ویلین) घुलना (Ghulna گھلنا) मिलना (Milna ملنا)

HALÁL हलाल (ع - ص) حلال

1. भक्ष्य (Bhakchhya بھکچھیہ) जिस पदार्थ का खान पान धर्म शास्त्र के विरुद्ध नहो (Jis padárth ka khán pán dharm shástr ke viruddh na ho جس پدارتھ کا کھان پان دھرم شاستر کے وردھ نہ ہو)

2. वध (Vadh ودھ) ज़बीहा (Zabíha ذبیحہ)

HALÁVAT हलावत (ع - مث) حلاوت

1. मधुरता (Madhurata مدھرتا) मिठास (Mithás مٹھاس)
2. सुस्वाद (Sus,swád سوسواد) अच्छा मज़ा (Ach,cha maza اچھامزا)
3. सुख (Sukh سکھ) ऐश (Aish عیش)

HALAF हलफ़ (ع - مذ) حلف

शपथ (Shapath شپتھ) सौगंद (Saugand سوگند) क़सम (Qasam قسم)

حلف نامہ (عف - مذ)

HALAF-NÁMA हलफ़ नामा

शपथ पत्र (Shapath pattr شپتھ پتر)

HAL,Q हल्क़ (ع - مذ) حلق

1. कंठ (Kanth کنٹھ) गला (Gala گلا)
2. मुख (Mukh مکھ) मुंह (Munh منھ)

HUL,QÚM हल्क़ूम (ع - مذ) حلقوم

1. कंठ (Kanth کنٹھ) गला (Gala گلا)
2. गले का गड्ढा (Gale ka gaddha گلے کا گڈھا)

HAL,QA हल्क़ा (ع - مذ) حلقہ

1. परिधि (Paridhi پری دھی) घेरा (Ghera گھیرا)
2. कड़ा (Kaṛa کڑا) कुंडा (Kunda کنڈا)
3. चक्र (Chak,kr چکر) पहिया (Pahiya پہیا)

حلقہ بگوش (عف - ص)

HAL,QA-BA-GOSH हल्क़ा ब गोश

1. प्राप्तदीक्षा (Práp t dikchha پراپت

ebooksall.com

शक़्ल सूरत (Shakal súrat شکل صورت)

2. मुखाकृति (Mukhákriti مکھاکرتی) हुलया (Hulya حلیہ)

HIMÁR हिमार (ع - مذ) حمار
गर्दभ (Gardabh گردبھ) रासभ (Rásabh راسبھ) गधा (Gadha گدھا)

HAMÁQAT हमाक़त (ع - مث) حماقت
मूर्खता (Múrkhata مورکھتا) मूढ़ता (Múṛhata موڑھتا) बेअक़ली (Be aqli بے عقلي)

HAM,MÁL हम्माल (ع - مذ) حمال
भार वाहक (Bhár váhak بھار واھک) बोझ ढोने वाला (Bojh dhone vála بوجھ ڈھونے والا)

HAM,MÁM हम्माम (ع - مذ) حمام
स्नानागार (Isnánágár اسنانا گار) स्नान गृह (Isnán grih اسنان گرہ) गुस्लख़ाना (Ghusl khána غسل خانہ)

HIMÁYAT हिमायत (ع - مث) حمایت
1. पक्षपात (Pakchhpát پکچھ پات) तरफ़दारी (Tarafdári طرفداری)
2. देख रेख (Dekh rekh دیکھ ریکھ) निगरानी (Nigráni نگرانی)
3. सहायता (Saháyata سہایتا) मदद (Madad مدد)

HIMÁYATI हिमायती (ع - مذ) حمایتی
1. सहायक (Saháyak سہایک) मददगार (Madad gár مددگار) मुरीद (Muríd مرید)
2. आज्ञाकारी (Ággyákári آگیاکاری) अनुयायी (Anuyá,í انویائي) फ़रमां बरदार (Farmán bardár فرماں بردار)
3. दास (Dás داس) सेवक (Sevak سیوک) ख़ादिम (Khádim خادم)

HIL,M हिल्म (ع - مذ) حلم
1. क्षमा (Chhama چھما) शील (Shíl شیل) अफ़्व (Af,v عفو)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta سہشنتا) गंभीरता (Gambhírata گمبھیرتا) तहम्मुल (Tahammul تحمل)

HAL,VA हल्वा (ع - مذ) حلوا
1. संयाव (Sanyáb سن یاب) हलुआ (Halu,a هلوا)
2. तर और मुलाइम चीज़ (Tar aur muláim chíz تر اور ملائم چیز)

HUL,LA हुल्ला (ع - مذ) حله
वस्त्र (Vas,tr وس‘تر) पोशाक (Poshák پوشاک)

HALÍM हलीम (ع - ص) حلیم
1. गंभीर (Gambhír گمبھیر) शांत (Shánt شانت) संजीदा (Sanjída سنجیدہ)
2. सहनशील (Sahan shíl سہن شیل) सहिष्णु (Sahish,nu سہش نو) बुर्दबार (Burd bár بردبار)

HI (U) L,YA हि (हु) ल्या (ع - مذ) حلیه
1. रूप रेखा (Rúp rekha روپ ریکھا)

ebooksall.com

حمله آور (عف - ص)

HAM,LA-ÁVAR हम्ला आवर

आक्रमण कर्ता (Ákráman karta آکرمن کرتا) हमला करने वाला (Hamla karne vála حملہ کرنے والا)

HAMÍ,YAT हमीयत (ع - مث) حمیت

लज्जा (Lajja لجّا) लाज (Láj لاج) ग़ैरत (Ghairat غیرت)

HINA हिना (ع - مث) حنا

रक्त गर्भा (Rakt garbha رکت گربھا) मेंहदी (Menhdi مہندی)

HAN,ZAL हन्ज़ल (ع - مذ) حنظل

इंद्राणी (Indráni اندرانی) इंद्रायन का फल (Indráyan ka phal اندراین کا پھل)

HAVÁDIS हवादिस (ع - مذ) حوادث

'حادثہ' کي جمع

घटना समूह (Ghatna samúh گھٹنا سموہ) हादिसे (Hádise حادثے)

HAVÁS हवास (ع - مذ) حواس

1. इंद्रियां (Indriyán اندریاں) क़ुव्वतें (Quv,vaten قوتیں)
2. संवेदन (Samvedan سم ویدن) एहसास (Ehsás احساس)
3. संज्ञा (Sangya سنگیا) होश (Hosh ہوش)

حواس باختہ (عف - ص)

HAVÁS-BAKHTA हवास बाख़्ता

भ्रांतमत (Bhránt mat بھرانت مت).

2. पक्षपाती (Pakchhpáti پکچھ پاتی) तरफ़ दार (Taraf dár طرفدار)

HAM,D हम्द (ع - مث) حمد

स्तुति (Istuti استتی) कीर्तन (Kírtan کیرتن) ख़ुदा की तारीफ़ (Khuda ki táríf خدا کی تعریف)

HUM,RAT हुम्रत (ع - مث) حمرت

लालिमा (Lálima لالما) रक्तिमा (Raktima رکتما) लाली (Láli لالی) सुर्ख़ी (Surkhi سرخی)

HUM (U) Q हम् (मु) क़ (ع - مذ) حمق

मूर्खता (Múrkhata مورکھتا) अज्ञान (Aggyán اگیان) बे वक़ूफ़ी (Beváqúfi بےوقوفی)

HAMAL हमल (ع - مذ) حمل

1. मेष (Mesh میش) भेड़ (Bheṛ بھیڑ)
2. मेष राशि (Mesh ráshi میش راشي) बुर्ज हमल (Burj-e-hamal برج حمل)

HAM,L हम्ल (ع - مذ) حمل

1. भार (Bhár بھار) बोझ (Bhojh بوجھ)
2. गर्भ (Garbh گربھ) हमल (Hamal حمل)

HAM,LA हम्ला (ع - مذ) حملہ

1. आक्रमण (Ákraman آکرمن) चढ़ाई (Chaṛhá,i چڑھائی)
2. आघात (Ághát آگھات) चोट (Chot چوٹ) वार (Vár وار)

हत बुद्धि (Hat bud,dhi هت بدهي)
उद्विग्न (Udvig,n ادوگن) बद हवास (Bad havás بدحواس)

حواصل (ع - مذ)
HAVÁSIL हवासिल
एक जल पच्छी (Ek jal pakchhi ايک جل پکچهي)

حواله (ع - مذ)
HVÁLA हवाला
1. हास्तांतरण (Hastántaran هستان ترن) सपुर्दगी (Sapurdagi سپردگي)
2. पता निशान (Pata nishán پتهٔنشان) अता पता (Ata pata اتاپتا)
3. उदाहरण (Udáharan اداهرن) नज़ीर (Nazír نظير)

حوت (ع - مث)
HÚT हूत
1. मत्स्य (Matsya مت سيه) मीन (Mín ميں) मछली (Machhli مچهلی)
2. मीन राशि (Mín ráshi ميں راشی) बुर्जे हूत (Burj-e-hút برج حوت)

حور (ع - مث)
HÚR हूर
स्वर्गांगना (Swargángana سورگانگنا) जन्नत की परी (Jannat ki pari جنت کی پري)
(يه لفظ جمع هے ليکن واحد ميں مستعمل هے)

حوصله (ع - مذ)
HAUSALA हौसला
1. उदराशय (Udaráshai اُودراشے) पच्छी का पोटा (Pakchhi ka pota پکچهي کا پوتا)
2. साहस (Sáhas ساهس) हिम्मत (Himmat همت)

حوصله مند (عف - ص)
HAUSALA-MAND हौसला मन्द
साहसी (Sáhasi ساهسی) उत्साही (Utsáhi اتساهی) हिम्मत वाला (Himmat vála همت والا)

حوصله شکن (عف - ص)
HAUSALA-SHIKAN हौसला शिकन
1. उत्साह भेदी (Utsáh Bhedi اتساه بهيدی) हिम्मत तोड़ने वाला (Himmat toṛne vála همت توڑنے والا)
2. दुष्कर (Dushkar دش کر) कठिन (Kathin کٹهن)

حوض (ع - مذ)
HAUZ हौज़
जलाशय (Jaláshai جلاشے) कुंड (Kund کنڈ) हौद (Haud هود)

حيا (ع - مث)
HAYA हया
लज्जा (Lajja لجا) व्रीडा (Vrída ووريڈا) लाज (Láj لاج) शर्म (Sharm شرم)

حيات (ع - مث)
HAYÁT हयात
जीवन (Jívan جيون) ज़िंदगी (Zindagi زندگی)

حيادار (عف - ص)
HAYA-DÁR हयादार
लज्जा वान् (Lájja ván لجاوان) लजीला (Lajíla لجيلا) शर्मीला (Sharmílá شرميلا)

حياسوز (عف - ص)
HAYA-SOZ हया सोज़
घृणास्पद (Ghirnáspad گهرناس پد)

ebooksall.com

HAI,RAT हैरत (ع - مث) حیرت
आश्चर्य (Áshcharya آش چریہ) विस्मय (Vismai وسمے) अचंभा (Achambha اچمبھا) हैरानी (Hairáni حیرانی)

حیرت افزا (عف - ص)
HAI,RAT-AFZA हैरत अफ़्ज़ा
आश्चर्य जनक (Áshcharya janak آش چریہ جنک) अचंभे में डालने वाला (Achambhe men dálne vála اچمبھے میں ڈالنے والا)

حیرت زدہ (عف - ص)
HAI,RAT-ZADA हैरत ज़दा
विस्मित (Vismit وسمت) चकित (Chakit چکت) हैरान (Hairán حیران)

HAIZ हैज़ (ع - مذ) حیض
रज (Raj رج) पुष्प (Pushp پشپ) ऋतु (Ritu رتو) आर्तव (Ártav آرتو) कुसुम (Kusum کسم) मासिक धर्म (Másik dharm ماسک دھرم) माहवारी (Mahvári ماہواری)

HAIF हैफ़ (ع - مذ) حیف
1. पश्चात्ताप (Pashchát,táp پشچات تاپ) अफ़सोस (Afsos افسوس)
2. धिक् (Dhik دھک) धिक्कार (Dhikkár دھکار) तुफ़ (Tuf تف)

HÍLA हीला (ع - مذ) حیلہ
व्याज (Vyáj ویاج) मिष (Mish مش) बहाना (Bahána بہانہ) लज्जा जनक (Lajja janak لجاجنک) घिनावना (Ghináona گھناونا)

HAI,SIYAT हैसियत (ع - مث) حیثیت
1. शैली (Shaili شیلی) प्रणाली (Pranáli پرنالی) ढंग (Dhang ڈھنگ) तरीक़ा (Taríqa طریقہ)
2. योग्यता (Yogyata یوگیتا) लियाक़त (Liyáqat لیاقت)
3. पात्रता (Pattrata پاترتا) ज़र्फ़ (Zarf ظرف)
4. सम्पत्ति (Sampatti سمپتی) जाइदाद (Jáidád جائداد)
5. आय (Ái آے) आमदनी (Ámadani آمدنی)
6. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) आबरू (Ábru آبرو)

HAI,RÁN हैरान (ع - ص) حیران
1. किं कर्तव्य विमूढ़ (Kímkartavya vimúrh کم کرتویہ وموڑھ) चकित (Chakit چکت) हक्का बक्का (Hakkabakka ہکا بکا)
2. उद्विग्न (Udvign ادوگن) परेशान (Preshán پریشان)

HAI,RÁNI हैरानी (ع - مث) حیرانی
1. उद्विग्नता (Udvignata ادوگنتا) परेशानी (Preshání پریشانی)
2. आश्चर्य (Áshcharya آش چریہ) विस्मय (Vismai وسمے) तअज्जुब (Ta,ajjub تعجب)

ebooksall.com

(Asabh,bhya اسبھ'بھیہ) उजड्ड (Ujadd اجڈ)

HAIVÁNI हैवानी (ع - ص) حیوانی

पाशव (Páshav پاشو) पशु जैसा (Pashu jaisa پشو جیسا) जानवर जैसा (Jánver jaisa جانور جیسا)

حیوانیت (ع - مث)

HAIVÁNI[I] YAT हैवानि (नी) यत

1. पशुता (Pashuta پشوتا) जानवर पन (Jánvar pan جانورپن)
2. निर्लज्जता (Nirlajjata نرلجتا) बेशरमी (Be sharmi بےشرمی)
3. क्रूरता (Krúrata کروتا) निर्दयता (Nirdayata نردیتا) बेरहमी (Be rahmi بےرحمی)
4. मूर्खता (Múrkhata مورکھتا) बेवक़ूफ़ी (Be vaqúfi بےوقوفی)

حیلہ‌ساز (عف - ص)

HÍLA-SÁZ हीला साज़

मिषपटु (Mish patu مش پٹو) मिषहा (Mish,ha مش ھا) बहाना बाज़ (Babána báz بہانہ‌باز)

HÍN हीन (ع - مذ) حین

समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)

حین‌حیات (ع - ص)

HÍN-HAYÁT हीन हयात

यावज्जीवन (Yávajjívan یاوجیون) आजन्म (Ájanm آجنم) जीते जी (Jíte ji جیتےجی)

HAIVÁN हैवान (ع - مذ) حیوان

1. पशु (Pashu پشو) चौपाया (Chau-páya چوپایہ) जानवर (Jánvar جانور)
2. अशिष्ट (Ashisht اششٹ) असभ्य

خ

KHÁTIMA ख़ातिमा خاتمہ

1. अंत (Ant انت) अख़ीर (Akhír اخیر)
2. मृत्यु (Mrittyu مرتیو) मरण (Maran مرن) मौत (Maut موت)
3. निष्कर्ष (Nish karsh نش کرش) नतीजा (Natíja نتیجہ)

KHATÚN ख़ातून (ت - ٥ - ث) خاتون

महिला (Mahila مہلا) शरीफ़ औरत (Sharíf aurat شریف عورت)

KHÁTAM ख़ातम (ع - مث) خاتم

1. मुद्रिका (Mudrika مدرکا) अंगूठी (Angúthí انگوٹھی)
2. छाप (Chháp چھاپ) मुहर (Muhr مہر)

KHÁTIM ख़ातिम (ع - ص) خاتم

समाप्त कर्ता (Samáptkarta سماپت کرتا) पूर्ण कर्ता (Púrn karta پورن کرتا) ख़त्म करने वाला (Khatm karne vála ختم کرنے والا)

ebooksall.com

KHÁDIM खादिम (ع - مذ) خادم
दास (Dás داس) सेवक (Savak سیوک)
नौकर (Naukar نوکر)

KHÁR खार (ف - مذ) خار
1. कंटक (Kantak کنٹک) कांटा (Kanta کانٹا)
2. ईर्ष्या (Írshya ایرشیا) डाह (Dáh ڈاہ) हसद (Hasad حسد)
3. असह्य (Asahya اسہیہ) दूभर (Dúbhar دوبھر)
4. खांग (Kháng کھانگ) पक्षियों के पांव का कांटा (Pak,chhiyon ko páon ka kánta پکچھیوں کے پاؤں کا کانٹا)

KHÁRA खारा (ف - مذ) خارا
एक प्रकार का बहुत ही कठोर पत्थर (Ek prakár ka bahut hí kathor pat,thar ایک پرکار کا بہت ہي کٹھور پتھر)

KHÁRA-SHIGÁF खारा शिगाफ़ (ف - ص) خاراشگاف
पाषाण भेदी (Páshánbhedí پاشان بھیدي) पत्थर में दरार डाल देने वाला (Pat,thar men darár dál dene vála پتھر میں درار ڈال دینے والا)

KHÁRIJ खारिज (ع - ص) خارج
1. बाहर (Báhar باھر) अलग (Alag الگ)
2. त्यक्त (Tyakt تیکت) छोड़ा हुआ (Chhorá hua چھوڑا ھوا)

KHÁRIJ-AZ-AQL खारिज अज़ अक़्ल (عف - ص) خارج از عقل
1. मूर्ख (Múrkh مورکھ) पागल (Pagal پاگل)
2. बुद्धि पर (Bud,dhi par بدھي پر) असंभव (Asam bhav اسم بھو)

KHÁRIJ-QIS,MAT खारिज क़िस्मत (ع - مذ) خارج قسمت
भजन फल (Bhajan phal بھجن پھل)
भाग फल (Bhág phal بھاگ پھل)

KHÁRISH खारिश (ف - مث) خارش
कंडू (Kandu کنڈو) खर्जू (Kharju کھرجو) खाज (Kháj کھاج)

KHÁRISH,T खारिश्त (ف - مث) خارشت
دیکھو 'خارش'

KHÁZIN खाज़िन (ع - مذ) خازن
कोषाध्यक्ष (Koshád,dhyakchh کوشاد' دھیکچھ) खज़ानची (Khazánchi خزانچی)

KHÁSHÁK खाशाक (ع - مذ) خاشاك
कूड़ा करकट (Kúṛa karkat کوڑاکرکٹ)
घास फूस (Ghás phús گھاس پھوس)
कतवार (Katvár کتوار)

KHÁS खास (ع - ص) خاص
1. स्व (Swa سو) निजी (Niji نجی)
2. केवल (Keval کیول) फ़क़त (Faqat فقط)
3, चुना हुआ (Chuna hua چنا ھوا) छांटा हुआ (Chánta hua چھانٹاھوا)

ebooksall.com

4. मुख्य (Mukhya مکھیہ) प्रधान (Pradhán پردھان) मख़सूत (Makhsús مخصوص)
5. प्रिय (Priya پریہ) प्यारा (Pyára پیارا) चहीता (Chahíta چہیتا)

خاص و عام (عف - ص)

KHÁSO-ÁM ख़ासो आम
सर्व साधारण (Sarv sádháran سرو سادھارن) बड़े छोटे सब (Baṛe chhote sab بڑے چھوٹے سب)

خاصه (ع - مذ)

KHÁS,SA ख़ास्सा
1. प्रकृति (Prakriti پرکرتی) स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) आदत (Ádat عادت)
2, गुण (Gun گن) सिफ़त (Sfiat صفت)

خاصیت (ع - مث)

KHÁ,SI(SSÍ,)YAT ख़ासि (स्सी) यत
1. स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) आदत (Ádat عادت)
2. गुण (Gun گن) सिफ़त (Sifat صفت)

خاطر (ع - مث)

KHÁTIR ख़ातिर
1. मन (Man من) दिल (Dil دل)
2. ध्यान (Dhyán دھیان) चित्त (Chitt چت) ख़याल (Khayal خیال)
3. शील (Shíl شیل) मुरव्वत (Muravvat مروت)
4. आव भागत (Áobhagat آؤبھگت) ख़ातिर दारी (Khátir dárí خاطر داری)
5. प्रति (Prati پرتی) लिए (Lí,e لئے)

6. पक्षपात (Pakchhpát پکچھ پات) तरफ़ दारी (Tarafdárí طرفداري)

خاطر جمع (ع - مث)

KHÁTIR-JAMA ख़ातिर जमा
सांत्वना (Sántwana سانتونا) ढारस (Dháras ڈھارس) दिलासा (Dilása دلاسا)

خاطر خواه (عف - ص)

KHÁTIR-KHÁH ख़ातिर ख़ाह
मनोवांछित (Manovánchhit منو وانچھت) मन चाहा (Man cháha من چاها)

خاطر داری (عف - مث)

KHÁTIR-DÁRI ख़ातिर दारी
संमान (Sammán سمان) आदर (Ádar آدر) आव भगत (Áobhagat آؤبھگت) तवाज़ो (Tavázo تواضع)

خاطر نشیں (عف - ص)

KHÁTIR-NASHÍN ख़ातिर नशीं
हृदयंगम (Hridayangam هردین گم) चित्त में जमा हुआ (Chitt men jama hua چت مین جما هوا)

خاطی (ع - ص)

KHÁTI ख़ाती
अपराधी (Aprádhí اپرادھی) दोषी (Doshi دوشي) क़ुसूरवार (Qusúr vár قصوروار)

خاك (ف - مث)

KHÁK ख़ाक
1. मृत्तिका (Mrittika مرتکا) मट्टी (Mattí مٹی)

ebooksall.com

خاکسار (ف - ص)

KHÁK-SÁR ख़ाकसार
नम्र (Namr نمر) विनीत (Vinít ونیت) आजिज़ (Ájiz عاجز)
(یہ لفظ متکلم اپنے لئے بطور انکسار استعمال کرتا ہے)

خاکستر (ف - مث)

KhÁKISTAR ख़ाकिस्तर
भस्म (Bhasm بھسم) राख (Rákh راکھ)

خاکنائے (ف - مث)

KHÁK,NÁI ख़ाक नाय
स्थल डमरू मध्य (Isthal damarú madhya استھل ڈمرو مدھیہ)

خاکہ (ف - مذ)

KHÁKA ख़ाका
परिलेख (Pari lekh پري لیکھ) रेखा चित्र (Rekha chittr ریکھا چتر) रूप रेखा (Rúp rekha روپ ریکھا) ढांचा (Dháncha ڈھانچہ)

خاکی (ف - ص)

KHÁKI ख़ाकी
1. मट मैला (Mat maila مٹ میلا) मटियाला (Matiyála مٹیالا)
2. मृन्मय (Mrin mai مرن مے) मट्टी का बना हुआ (Mattí ka bana hua متي کا بنا ہوا)

خاگینہ (ف - مذ)

KHÁGÍNA ख़ागीना
तले हुए अंडे (Tale hue ande تلے ہوئے انڈے)

خال (ع - مذ)

KHÁL ख़ाल
1. तिल (Til تل) जिस्म का सियाह दाग़ (Jism ka siyáh dagh جسم کا سیاہ داغ)
2. भस्म (Bhasm بھسم) राख (Rákh راکھ)
3. पृथ्वी (Prithví پرتھوي) ज़मीन (Zamín زمین)
4. कुछ (Kuchh کچھ) तनिक (Tanik تنک)
5. मौत (Maut موت) मट्टी (Mattí متی)

خاک آلود (ف - ص)

KHÁK-ÁLÚD ख़ाक आलूद
मृन्मय (Mrin mai مرن مے) मट्टी में सना हुआ (Matti men Sana hua متي میں سناھوا)

خاکِ پا (ف - مث)

KHÁK-E-PA ख़ाके पा
1. पदार (Padár پدار) पद रज (Padraj پدرج) पांव की धूल (Páon kí dhúl پاؤں کي دھول)
2. नम्र (Namr نمر) विनयी (Vináí ونئی) ख़ाकसार (Khháksár خاکسار)

خاک دان (ف - مذ)

KHÁK-DÁN ख़ाक दान
1. कूड़ा ख़ाना (Kúra Khána کوڑاخانہ)
2. संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya دنیا)

خاکروب (ف - مذ)

KHÁK-ROB ख़ाक रोब
झाड़ू देने वाला (Jharú dene vála جھاڑودینے والا) मेहतर (Mehtar مہتر)

ebooksall.com

2. मातुल (Matul ماتل) मामूं (Mámún ماموں)

خالص (ع ص)

KHÁLIS खालिस

निष्केवल (Nishkeval نِش کیول) निर्मल (Nirmal نرمل) बेमेल (Be mel بے میل)

خالق (ع - مذ)

KHÁLIQ खालिक

उत्पत्ति कर्ता (Utpatti karta ات پتی کرتا) स्रष्टा (Srashta سرشٹا) पैदा करने वाला (Paida karne vála پیدا کرنے والا)

خالی (ع - ص)

KHÁLI खाली

1. रिक्त (Rikt رکت) शून्य (Shúnya شونیہ) खाली (Kháli خالی)
2. केवल (Keval کیول) सिर्फ़ (Sirf صرف)
3. निठल्ला (Nithal,la نٹھلا) निकम्मा (Nikamma نکما)
4. अनुद्योगी (Anud,dyogi اند‘دیوگی) बे रोज़गार (Be rozgár بے روزگار)
5. निर्जन (Nirjan نرجن) सूना (Súna سونا)
6. प्राप्तावकाश (Práptáokásh پراپتاو کاش) सावकाश (Sáo kásh ساوکاش) फ़ारिग़ (Fárigh فارغ)

خام (ف - ص)

KHÁM खाम

1. आम (Ám آم) अपक्व (Apak kwa اپک کو) कच्चा (Kach,chá کچا)
2. अनुभव हीन (Anubhau hín انوبھو هین) ना तजरिबाकार (Na tajríba kár ناتجربہ کار)
3. अदृढ़ (Adrirh ادرڑھ) बोदा (Boda بودا) कमज़ोर (Kamzor کم زور)
4. असंस्कृत (Asanskrit اسنسکرت) नासाफ़ (Nasáf ناصاف)

خام خیالی (عف - مث)

KHÁM-KHAYÁLI खाम खयाली

भ्रम (Bhram بھرم) अध्यारोप (Ad, dhyárop ادھیا روپ) वहम (Vah,m وهم)

خامشی (ف - مث)

KHÁMUSHI खामुशी

خاموشي کا مخفف دیکھو 'خاموشي'

خام طمع (عف - ص)

KHÁM-TAMA खाम तमा

1. भ्रमी (Bhrami بھرمي) वहमी (Vahmi وهمی)
2. लोभी (Lobhi لوبھی) लालची (Lálchi لالچي)

خام کار (ف - ص)

KHÁM-KÁR खामकार

1. अपरिपक्व (Aparipak,kwa اپری پک کو) अनुभव हीन (Anubhauhín انوبھو هین) नातजरिबाकार (Na-tajribakár ناتجربہ کار)
2. मूर्ख (Múrkh مورکھ) कम अक़्ल (Kam aql کم عقل)

ebooksall.com

2. धर्म पत्नी (Dharm patni دھرم پتنی) पत्नी (Patni پتنی) बीवी (Bívi بیوی)
3. 'खान' की स्त्री ('Khán' ki istri 'خان' کي استری)

خانواده (ف - مذ)

KHÁN, VÁDA खान वादा
वंश (Vansh ونش) कुल (Kul کل) गोत्र (Gottr گوتر) खानदान (Khándán خاندان)

KHÁNA खाना (ف - مذ) خانه
1. गृह (Grih گره) घर (Ghar گھر)
2. डिबिया (Dibia ڈبیا) केस (Case کیس)
3. सन्दूक़ वग़ैरा का घर (Sandúq Vaghaira ka ghar صندوق وغیره کا گھر)
4. कुंडली का घर (Kundalí ka ghar کنڈلي کا گھر)

خانه باغ (ف - مذ)

KHÁNA-BÁGH खाना बाग़
गृह वाटिका (Grih vátika گره واٹکا) पायीं बाग़ (Páín bágh پائیں باغ)

خانه بدوش (ف - ص)

KHÁNA-BA-DOSH खाना बदोश
संचार जीवी (Sanchár jívi سنچار جیوي) निघरा (Nighara نگھرا) उठाऊ चूल्हा (Utháú chúlha اٹھاؤ چولھا)

خانه بر باد (ف ص)

KHÁNA-BARBÁD खाना बर्बाद
नष्टावास (Náshtávás نشٹاواس) निर्वासी (Nirvási نرواسی) अनिकेत

خاموشی (ف - مث)

KHÁMOSHI खामोशी
नीरवता (Níravata نیرووتا) मौन (Maun مون) चुप्पी (Chuppi چپي)

KHÁMA खामा (ف - مذ) خامه
लेखनी (Lekhani لیکھنی) क़लम (Qalam قلم)

خاندان (ف - مذ)

KHÁNDÁN खानदान
वंश (Vansh ونش) कुल (Kul کل) परिवार (Parivár پریوار) घराना (Gharána گھرانا)

خانقاه (ف - مث)

KHÁN, QÁH खान क़ाह
आश्रम (Ásh,shram آشرم) दरवेश खाना (Darvesh khána درویش خانه)

KHÁNAGI खानगी (ف - ص) خانگی
1. गृहसंबंधी (Grih sambandhi گره سمبندھی) घरेलू (Gharelu گھریلو)
2. आत्मीय (Átmíya آتمیه) निजी (Niji نجی) ज़ाती (Záti ذاتی)
3 रक्षिता (Rakchhita رکچھتا) रखेली (Rakheli رکھیلي) दाश्ता (Dáshta داشته)

KHÁNAM खानम (ف - مث) خانم
1. श्रीमती (Shri mati شري متی) महोदया (Mahodaya مهودیه) मुहतरमा (Muhtarama محترمه)

ebooksall.com

2. विरक्त (Virakt ورکت) त्यागी (Tyági تیاگی) ज़ाहिद (Záhid زاهد)

خاور (ف - مذ)
KHÁVAR खावर
1. पूर्व (Púrv پوروو) पूरब (Púrab پورب)
2. पश्चिम (Pash,chim پشچم) पच्छिम (Pach,chhim پچھچوم)

خاوند (ف - مذ)
KHAVAND खावन्द
1. स्वामी (Swámi سوامی) प्रभु (Prabhu پربھو) मालिक (Málik مالک)
2. पति (Pati پتی) भर्तार (Bhartár بھرتار) शौहर (Shauhar شوهر)

خائف (ع - ص)
KHÁIF खाइफ़
भय भीत (Bhai bhít بھےبھیت) डरा हुआ (Dara hua ڈراهوا)

خائن (ع - ص)
KHÁIN खाइन
अपभोगी (Apbhogi اپ بھوگی) बद दयानत (Bad dayánat بددیانت)

خایه (ف - مذ)
KHÁYA खाया
अंड कोष (And kosh انڈکوش) फोता (Fota فوطه)

خباثت (ع - مث)
KHA,BÁSAT खबासत
1 दुष्टता (Dushtata دشٹتا) निकृष्टता (Nik,krishtata نککرشٹتا) नीचता (Níchata نیچتا)
2. अपवित्रता (Apavittráta اپوترتا) गन्दगी (Gandagi گندگی)

خبث (ع-مذ)
KHUB,S खुब्स
1. नीचता (Níchata نیچتا) पाजीपन (Pájípan پاجی پن)

(Aniket انکیت) खाना खराब (Khána kharáb خانه خراب)

خانه جنگی (ف - مث)
KHÁNA-JANGI खाना जंगी
गृह युद्ध (Grih yud,dh گرهیدھ) किसी देश की जनता की आपसी लड़ाई (Kisí desh ki janata ki ápasi laŗái کسی دیش کی جنتا کی آپسی لڑائی)

خانه داری (ف - مث)
KHÁNA-DÁRI खाना दारी
गृहस्थ पना (Grihasth pana گرهستھ پنا) गृहस्थी का प्रबंध (Grihasti ka prabandh گرهستی کا پربندھ)

خانه زاد (ف - ص)
KHÁNA-ZÁD खाना ज़ाद
गृहजात (Grih ját گرهجات) गृह पालित (Grih pálit گره پالت) घर की दासी से उत्पन्न (Ghar ki dási se utpann گھر کی داسی سے اتپن)

خانه ساز (ف - ص)
KHÁNA-SÁZ खाना साज़
गृह निर्मित (Grih nirmit گره نرمت) घर का बना हुआ (Ghar ka bana hua گھر کا بنا هوا)

خانه نشین (ف - ص)
KHÁNA-NASHÍN खाना नशीन
1. गृह वासी (Grih vási گره واسی) घर में बैठने वाला (Ghar men baith-ne vála گھر میں بیٹھنے والا)

ebooksall.com

واهک) समाचार दाता (Samáchárdáta سماچار داتا) ख़बर देने वाला (Khabar dene vála خبر دینے والا)

خبر گیر (عف - ص)

KHA,BAR-GÍR ख़बर गीर

1. रक्षक (Rakchhak رکچھک) देख रेख करने वाला (Dekh rekh karne vála دیکھ ریکھ کرنے والا)
2. प्रहरी (Prahari پرهری) पहरे दार (Pahre dár پهریدار)
3. सहायक (Sahayak سہایک) मदद गार (Madad gár مددگار)

KHABT ख़ब्त (ع - مذ) خبط

1. उन्माद (Unmád ان ماد) पागल पन (Págal pan پاگل پن)
2. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) इन्हिमाक (Inhimák انہماک)

KHAB,TI ख़ब्ती (ع - ص) خبطی

उन्मादी (Unmádi ان مادي) बावला (Báola باؤلا)

KHA,BÍS ख़बीस (ع - ص) خبیث

1. दुष्टात्मा (Dushtátma دشٹاتما) दुष्प्रकृति (Dush,prakriti دش پرکرتي) नीच (Ních نیچ)
2. पामर (Pámar پامر) पाजी (Páji پاجي)

KHA,BÍR ख़बीर (ع - مذ) خبیر

ज्ञाता (Gyáta گیاتا) जानकार (Jánkár جانکار) वाक़िफ़ (Váqif واقف)

2. अशुद्धता (Ashudh,dhata اشدھتا) नापाकी (Nápáki ناپاکی)
3. मल (Mal مل) मैल (Mail میل)

KHA,BAR ख़बर (ع - مث) خبر

1. सूचना (Súchana سوچنا) इत्तिला (Ittila اطلاع)
2. संदेश (Sandesh سندیش) संदेसा (Sandesa سندیسا) पैग़ाम (Paigham پیغام)
3. जन श्रुति (Janash,shruti جنش شرتي) अफ़वाह (Afváh افواه)
4. पता (Pata پتا) निशान (Nishán نشان)
5. संज्ञा (Sangya سنگیا) सुध (Sudh سدھ) होश (Hosh هوش)
6. समाचार (Samáchár سماچار) वृत्तांत (Vrittánt ورتتانت) हाल (Hál حال)
7. हदीस (Hadís حدیث)

خبر دار (عف - ص)

KHA,BARDÁR ख़बरदार

1. सचेत (Sachet سچیت) चौकस (Chaukas چوکس) चौकन्ना (Chau-kanna چوکنا)
2. सावधान! (Sáodhán! ! ساودهان)
 होशयार! (Hoshyár! ! هوشیار)
3. संभलके! (Sanbhal ke!! سنبھل کے)

خبر رسان (عف - ص)

KHA,BAR-RASÁN ख़बर रसां

संदेश वाहक (Sandesh váhak سندیش

ebooksall.com

ختم (ع - ص)
KHATM ख़त्म
1. समाप्त (Samápt سماپت) अंत (Ant انت) आख़ीर (Akhír اخير)
2. पूर्ण (Púrn پورن) पूरा (Púra پورا) मुकम्मल (Mukammal مكمل)

خجالت (ع - مث)
KHAJÁLAT ख़जालत
लज्जा (Lajja لجا) लाज (Láj لاج) शर्म (Sharm شرم)

خجسته ف - ص
KHUJA (JI)S,TA ख़ुज (जि) स्ता
शुभ (Shubh شبھ) मंगल प्रद (Mangalap-prad منگلپ پرد) मुबारक (Mubárak مبارک)

خجل (ع - ص)
KHAJIL ख़जिल
लज्जित (Lajjit لجت) लजाया हुआ (Lajáya hua لجاياهوا) शर्मिंदा (Sharminda شرمنده)

خجلت (ع - مث)
KHAJ,LAT ख़ज्लत
लज्जा (Lajja لجا) व्रीडा (Vrída ورِيدَا) शर्म (Sharm شرم)

خجلت زده (عف - ص)
KHAJ,LAT-ZADA ख़ज्लत ज़दा
लज्जित (Lajjit لجت) शर्मिन्दा (Sharminda شرمنده)

خد (ع - مذ)
KHAD ख़द
कपोल (Kapol كپول) गंड (Gand گنڈ) गाल (Gál گال)

خدا (ف - مذ)
KHUDA ख़ुदा
ईश्वर (Íshwar ايشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما)

خداپرست (ف - ص)
KHUDA-PARAST ख़ुदा परस्त
1. धर्मात्मा (Dharmátma دهرماتما) पुण्यात्मा (Pun,nyátma پنياتما) ख़ुदा वाला (Khuda vála خداوالا)
2. आस्तिक (Ástik آستک) ख़ुदा को मानने वाला (Khuda ko mánne vála خدا کو مانڻے والا)

خداترس (ف - ص)
KHUDA-TAR,S ख़ुदातर्स
1. ईश्वर से डरने वाला (Íshwar se darne vála ايشور سے ڈرنے والا)
2. पुण्यात्मा (Punnyátma پنياتما) नेक दिल (Nek dil نيک دل)
3. दयावान (Daya ván دياوان) रहम दिल (Rahm dil رحم دل)

خداداد (ف - ص)
KHUDÁ-DÁD ख़ुदा दाद
ईश्वर दत्त (Íshwar datt ايشوردت) ईश्वर की दी हुई (Íshwar kí dí huí ايشور كي دی هوئي)

خدا رسيده (ف - ص)
KHUDA-RASÍDA ख़ुदा रसीदा
प्राप्तेश्वर (Prápteshwar پراپتے شور) महात्मा (Mahátma مہاتما) वली (Vali ولي)

خدا شناس (ف - ص)
KHUDA-SHANÁS ख़ुदाशनास
ديكهو 'خدا پرست'

ebooksall.com

2. भय (Bhai بھَے) डर (Dar ڈر)

KHID,MAT खिद्मत (ع - مث) خدمت
1. सेवा (Seva سیوا) टहल (Tahal ٹہل) खिद्मतगारी (Khidmatgári خدمت گاری)
2. नौकरी (Naukari نوکري) चाकरी (Chákari چاکري)

خدمت گار (عف - ص)
KHID,MAT-GÁR खिद्मतगार
दास (Dás داس) सेवक (Sevak سیوک) नौकर (Naukar نوکر)

خدمت گزار (عف - ص)
KHID,MAT-GUZÁR खिद्मत गुज़ार
1. सेवक (Sevak سیوک) दास (Dás داس) नौकर (Náukar نوکر)
2. आज्ञा पालक (Ág,gya pálak آگیا پالک) फ़रमां बरदार (Farman bárdár فرماں بردار)

KHID,MATI खिद्मती (ع - مذ) خدمتی
دیکھو 'خدمت گار'

KHADANG खदंग (ف - مذ) خدنگ
बाण (Ban بان) शर (Shar شر) तीर (Tír تیر)

KHAR खर (ف - مذ) خر
1. गर्दभ (Gardabh گردبھ) रासभ (Rásabh راسبھ) खर (Khar کھر) गधा (Gadha گدھا)
2. मूर्ख (Múr,kh مورکھ) घामड़ (Ghámaṛ گھامڑ)

خدانا ترس (ف - ص)
KHUDA-NA-TAR,S ख़ुदानातर्स
ईश्वर से न डरने वाला (Íshwar se na derne vála ایشور سے نہ ڈرنے والا) निर्दय (Nirdai نردے) क्रूर (Krúr کرور) बे रहम (Be rahm بےرحم)

خدانخواستہ (ف - کلمہ)
KHUDA-NA-KHÁSTA ख़ुदा न ख़ास्ता
ईश्वर न करे (Íshwar na kare ایشور نہ کرے) ईश्वर ऐसा न करे (Íshwar aisa na kare ایشور ایسا نکرے)

خداوند (ف - مذ)
KHUDÁ,VAN,D ख़ुदा वन्द
1. ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما) ख़ुदा (Khuda خدا)
2. स्वामी (Swámí سوامی) मालिक (Málik مالک) आक़ा (Áqa آقا)

KHUDÁÍ ख़ुदाई (ف - مث) خدائی
1. स्वामित्व (Swámittwa سوامت تو) प्रभुत्व (Prabhuttwa پربھت تو) ख़ुदा होना (Khuda hona خداھونا)
2. संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya دنیا)
3. सर्व साधारण (Sarv sádháran سرو سادھارن) जनता (Janata جنتا) अवाम (Avám عوام)

KHAD,SHA ख़द्शा (ف - مذ) خدشہ
1. शंका (Shanka شنکا) संशय (San-shai سن شے) शुब्हा (Shub,ha شبھہ)

ebooksall.com

خراب (ع - ص)

KHARÁB ख़राब

1. ध्वस्त (Dhwast دھوست) भग्न (Bhagn بھگن) बरबाद (Barbád بربار)
2. नष्ट (Nasht نشٹ) अकारत (Akárat اکارت)
3. अपमानित (Apmánit اپمانت) तिरस्कृत (Traskrit ترسکرت) बे इज़्ज़त (Be izzat بے عزت)
4. निकृष्ट (Nik,krisht نکرشٹ) बुरा (Bura برا)
5. व्यग्र (Vyagr ویگر) परेशान (Pare-shán پریشان)

خرابات (ف - مذ)

KHARÁBÁT ख़राबात

1. मदिरालय (Madirálai مدرالے) मधुशाला (Madhu shála مدھوشالا) शराब ख़ाना (Sharáb khána شراب خانہ)
2. देवालय (Deválai دیوالے) मंदिर (Mandir مندر)
3. द्यूतागार (Diútágár دیوتاگار) जुआ घर (Jua ghar جواگھر)

خراباتی (ف - ص)

KHARÁBÁTI ख़राबाती

1. मद्यप (Mad,dyap مد'دیپ) रसाशी (Rasáshí رساشي) शराब ख़ोर (Sharáb khor شراب خور)
2. द्यूत कर (Diút kar دیوت کر) ज्वारी (Jwári جواري)

خرابہ (ف - مذ)

KHARÁBA ख़राबा खंडर (Khandar کھنڈر) वीराना (Virána ویرانہ)

خراج (ع - مذ)

KHIRÁJ ख़िराज

1. राजकर (Rájkar راجکر) लगान (Lagán لگان)
2. चौथ (Chauth چوتھ)

خراش (ف - مث)

KHARÁSH ख़राश रगड़ (Ragar رگڑ) छीलन (Chhílan چھیلن) हलकी कटन (Halki katan هلکي کٹن)

خراد (ف - مذ)

KHAR(R)ÁD ख़रा(र्रा)द लकड़ी छीलने का यंत्र (Lakri chhílne ka yantr لکڑی چھیلنے کا ینتر) रन्दा (Randa رندہ)

خراطین (ع - مذ)

KHARÁTÍN ख़रातीन केचुआ (Kechua کیچوا)

(یہ لفظ فارسی کے 'خراتین' سے معرب ہواہے اور واحد ہے)

خرافات (ع - مث)

KHURÁFÁT ख़ुराफ़त

1. मिथ्यावाद (Mith,thya vád متھیاواد) बकवास (Bakvás بکواس)
2. बे ढंगी बात या काम (Be dhangi bát ya kám بے ڈھنگی بات یا کام)

خرام (ف - مذ)

KHIRÁM ख़िराम मंदगति (Mand gati مندگتی) धीमी चाल (Dhími chál دھیمی چال)

ebooksall.com

خربزہ (ف - مذ)

KHAR,BUZÁ खर बुज़ा

खरबूज़ा (Khar búza خربوزہ)

خرجی (ف - مث)

KHUR,JI खुर्जी

गोणी (Goni گوني) गोन (Gon گون)

خرچ (ف - مذ)

KHAR,CH खर्च

1. व्यय (Vyai وے) सर्फ़ा (Sarfa صرفہ)
2. धन (Dhan دھن) रुपया (Rupia روپیہ)

خرخشہ (ف - مذ)

KHAR,KHASHA खर खशा

1. विघ्न (Vighn وگھن) बाधा (Bádha بادھا) खलल (Khalal خلل)
2. चिंता (Chinta چنتا) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا) परेशानी (Pre-shání پریشانی)

خرد (ف - مث)

KHIRAD खिरद

बुद्धि (Bud,dhi بدھی) समझ (Samajh سمجھ) अक़्ल (Aql عقل)

خرد (ف - ص)

KHUR,D खुर्द

क्षुद्र (Chhud,dr چھدر) छोटा (Chhota چھوٹا)

خرد بین (ف - مث)

KHURD,-BÍN खुर्दबीन

सूक्ष्म दर्शक यंत्र (Súkchhm darshak yantr سوکچھم درشک ینتر)

خردل (ف - مث)

KHAR,DAL खर्दल

राजिका (Rájika راجکا) राई (Ráí رائي)

خردماغ (ف - ص)

KHAR-DIMÁGH खरदिमाग़

1. खर मस्तक (Khar mastak کھر مستک) घमंडी (Ghamandi گھمنڈی) मग़रूर (Maghrúr مغرور)
2. किसी की बात न मानने वाला (Kisi ki bát na mánne vála کسی کي بات نہ ماننے والا)

خردمند (ف - ص)

KHIRAD-MAND खिरद मन्द

बुद्धिमान् (Bud,dhi mán بدھي مان) मनीषी (Manísbi مني شي) अक़्ल मन्द (Aql mand عقلمند)

خردہ (ف - مذ)

KHUR,DA खुर्दा

1. अंश (Ansh انش) जुज़ (Juz جز)
2. रेज़गारी (Rezgárí ریزگاری) भरत (Bharat بھرت)
3. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عیب)

خردہ بیں (ف - ص)

KHUR,DA-BÍN खुर्दाबीं

छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshí چھدران ویشي) पराया दोष ढूंढने वाला (Paráya dosh dhúndhne vála پرایا دوش ڈھونڈنے والا)

خردہ فروش (ف - ص)

KHUR,DA-FAROSH खुर्दा फ़रोश

फुटकर माल बेचने वाला (Phutkar mál bechne vála پھٹکر مال بیچنےوالا)

خردہ گیر (ف - ص)

KHUR,DA-GÍR खुर्दा गीर

دیکھو 'خردہ بیں'

ebooksall.com

KHIR,QA खिर्क़ा (ع - مذ) خرقه
कंथा (Kantha کنتها) गुदड़ी (Gudṛí گدڑي) सन्यासियों का वस्त्र (San nyásiyon ka vastr سنیاسیوں کا وستر)

خرقه پوش (عف - ص)
KHIR,QA-POSH खिरक़ा पोश
साधु (Sádhu سادھو) संत (Sant سنت) फ़क़ीर (Faqír فقیر)

خرگاه (ف - مذ)
KHAR-GÁH खरगाह
पटवास (Patvás پٹواس) ख़ैमा (Khaima خیمه)

خرگوش (ف - مذ)
KHARGOSH खरगोश
शश (Shash شش) शशक (Shashak ششک) खरहा (Kharha کهرها)

KHUR,RAM खुर्रम (ف - ص) خرم
प्रसन्न (Prasan,n پرسن) आनंदित (Ánandit آنندت) हर्षित (Harshit هرشت) खुश (Khush خوش)

KHUR,MA खुर्मा (ف - مذ) خرما
1. खजूर (Khajúr کهجور) छुहारा (Chhuhára چھوهارا)
2. एक मिठाई (Ek mithái ایک مٹھائی)

KHIR,MAN खिर्मन (ف - مذ) خرمن
1. राशि (Ráshi راشي) खलयान (Khal-yán کھلیان)
2. ढेर (Dher ڈھیر) अंबार (Ambár انبار)

KHIR,S खिर्स (ف - مذ) خرس
ऋच्छ (Rikchh رکچھ) रीछ (Ríchh ریچھ) भालू (Bhálu بهالو)

خرسند (ف - ص)
KHUR,SAND खुर्सन्द
प्रसन्न (Prasann پرسن) प्रफुल्ल (Praphul,l پرپهل) खुश (Kkush خوش)

خرشید (ف - مذ)
KHUR,SHÍD खुर्शीद
सूर्य (Súrya سوریه) सूरज (Súraj سورج)

خرطوم (ع - مث)
KHUR,TÚM खुरतूम
शुंड (Shund شنڈ) सूंड (Súṇd سونڈ)

KHARIF खरिफ़ (ع - ص) خرف
1. जर जर (Jarjar جرجر) जीर्ण (Jírn جیرن) बहुत बूढ़ा (Bahut búṛha بہت بوڑھا)
2. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) निकम्मा (Níkamma نکما)

KHURFA खुर्फ़ा (ف - مذ) خرفه
कुलफ़ा (Kulfa کلفه) एक साग (Ek ság ایک ساگ)

KHARQ खर्क़ (ع - مذ) خرق
विदारण (Vidáran ودارن) फाड़ना (Pháṛna پھاڑنا)

خرق عادت (ع - مذ)
KHAR,Q-E-ÁDAT खर्क़े आदत
चमत्कार (Chamatkár چمتکار) करामत (Karámat کرامت)

ebooksall.com

خر مہرہ (ف - مذ)

KHAR.MUHRA खर मोहरा
कपर्दिका (Kapardika کپردیکا) कौड़ी (Kauṛi کوڑي)

خروار (ف - مذ)

KHAR,VÁR खर वार
इतना बोझ जो गधा एक बार में उठाले (Itna bojh jo gadha ek bár men uthále اتنا بوجھ جو گدھا ایک بار میں اُٹھالے)

KHURÚJ खरूज خروج (ع - مذ)
1. निकास (Níkás نکاس) निकलना (Nikalna نکلنا)
2. आक्रमण (Ákraman آکرمن) हमला (Hamla حملہ)
3. राज द्रोह (Ráj droh راج دروہ) बग़ावत (Bagliávat بغاوت)

KHURÚS खुरूस (ف - مذ) خروس
कुक्कुट (Kuk,kut ککّکت) मुर्ग़ा (Murgha مرغا)

خروش (ف - مذ)

KHU,ROSH खुरोश
कोलाहल (Koláhal کولاهل) उत्क्रोश (Utkrosh اتکروش) शोर गुल (Shor-ghul شور غل)

KHARÍD खरीद (ف - مث) خرید
1. क्रय (Kraya کریہ) मोल लेना (Mol-lena مول لینا)
2. क्रीत (Krít کریت) खरीदा हुआ (Kharída hua خریدا ہوا)

خریدار (ف - ص)

KHARÍDÁR खरीदार
क्रयी (Kra,í کرئي) मोल लेने वाला (Mol lene vála مول لینے والا)

خرید و فروخت (ف - مث)

KHARÍDO-FAROHK,T खरीदो फ़रोख़्त
क्रय विक्रय (Kraya vik kraya کریہ وک کریہ) मोल लेना और बेचना (Mol lena aur bechna مول لینا اور بیچنا)

KHA,RÍTA खरीता (ع - مذ) خریطہ
1. थैली (Thaili تهیلي) खीसा (Khísa کهیسا)
2. सरकारी लिफ़ाफ़ा जिसमें कोई सूचना या आज्ञा हो (Sarkári lifáfa jis men ko,i súchana ya ág gya ho سرکاری لفافہ جسمیں کوئي سوچنا یا آگیاھو)

KHARÍF खरीफ़ (ع - مث) خریف
वह फ़सल जिसमें ज्वार बाजरा आदि बोया जाता है (Voh fasl jis men jwár bájra ádi boya játa hai وہ فصل جس میں جوار باجرہ آدي بویا جاتا هے)

KHA,ZÁN खज़ां (ف - مث) خزاں
हेमंत ऋतु (Hemant ritu هیمنت رتو) पतझड़ (Pat jhaṛ پت جهڑ)

خزانچی (ف - مذ)

KHAZÁNCHI खज़ान्ची
कोषाध्यक्ष (Koshádh,dhyakchh کرشادھ‘دھیکچھ) खज़ाने का संरक्षक (Khazáne ka sanrakchhak خزانے کا سن رکچھک)

ebooksall.com

नीचता (Níchata نیچتا) कमीनगी (Kamínagi کمینگي)

خس پوش (ف - ص)

KHAS-POSH ख़स पोश
तृणाच्छादित (Trináchchhádit ترناچھادت) घास से ढका हुआ (Ghás se dhaka hua گھاس سے ڈھکا ھوا)

خستگی (ف - مث)
KHAS,TAGI ख़स्तगी
1. क्षतित्व (Chhatit,twa چھتت،تو) घायल पन (Gháyal pan گھائل پن)
2. भुर भुरा पन (Bhur bhurá pan بھر بھرا پن) ख़स्ता पन (Khastá pan خستہ پن)
3. श्रांति (Shránti شرانتی) थकन (Thakan تھکن)

خستہ (ف - ص)
KHAS,TA ख़स्ता
1. क्षत (Chhat چھت) आहत (Áhat آہت) घायल (Gháyal گھائل)
2. श्रांत (Shránt شرانت) थकित (Thakit تھکت) थका हुआ (Thaka hua تھکاھوا)
3. दुःखी (Dukhi دکھی) परेशान (Preshán پریشان)
4. दरिद्र (Darid,dr درد،در) कंगाल (Kangál کنگال)
5. भुर भुरा (Bhur bhura بھربھرا)

خستہ جگر (ف - ص)
KHASTA-JIGAR ख़स्ता जिगर
क्षत हृदय (Chhat hirdai چھت ھردے) शोक ग्रस्त (Shok grast شوک گرست) दुःखी (Dukhi دکھي) पीड़ित (Pírit پیڑت) ग़मगीन (Ghamgín غمگین)

خزانہ (ع - مذ)
KHAZÁNA ख़ज़ाना
1. निधि (Nidhi ندھی) कोष (Kosh کوش) ख़ज़ीना (Khazína خزینہ)
2. राज कोष (Ráj Kosh راج کوش) सरकारी ख़ज़ाना (Sarkári khazána سرکاري خزانہ)
3. भांडागार (Bhándágár بھانڈاگار) गोदाम (Godám گودام)
4 धन (Dhan دھن) संपत्ति (Sampatti سمپتی) दौलत (Daulat دولت)

خزینہ (ع - مذ)
KHAZÍNA ख़ज़ीना
कोष (Kosh کوش) ख़ज़ाना (Khazána خزانہ)

خزف (ع - مث)
KHAZAF ख़ज़फ़
ठीकरी (Thíkari ٹھیکري) गुट्टी (Gutti گٹی)

خس (ف - مذ)
KHAS ख़स
1. तृण (Trin ترن) कुश (Kush کش) घास (Ghás گھاس)
2. उशीर (Ushír اوشیر) एक सुगंधित जड़ (Ek sugandhit jar ایک سوگندھت جڑ)

خسارہ (ع - مذ)
KHASÁRA ख़सारा
हानि (Háni هاني) घाटा (Gháta گھاٹا) टोटा (Tota ٹوٹا)

خساست (ع - مث)
KHASÁSAT ख़सासत
1. कृपणता (Kripanata کرپنتا) कंजूसी (Kanjúsi کنجوسی)
2. क्षुद्रता (Chhud,drata چھد،درتا)

ebooksall.com

KHASAK खसक (ف - مذ) خسك
गोखुर (Gokchhur گوکچھر) गुखरू (Gukhrú گوکھرو)

KHUSÚF ख़ुसूफ़ (ع - مذ) خسوف
1. ज़मीन में धंसना (Zamín meṇ dhansna زمین میں دھنسنا)
2. चन्द्र ग्रहण (Chandr grahan چندر گرھن) चांद गहन (Cháṇd gahan چاند گہن)

KHASÍS ख़सीस (ع - ص) خسیس
1. कृपण (Kripan کرپن) कंजूस (Kanjús کنجوس)
2. अधम (Adham ادھم) कमीना (Kamína کمینہ)

KHISH,T ख़िश्त (ف - مث) خشت
इष्टिका (Íshtika اشٹکا) ईंट (Íṇt اینٹ)

خشخاش (ف-مث)
KHASH,KHÁSH ख़श् ख़ाश
पोस्ता (Posta پوستہ) खसखस (Khas-khas کھس کھس)

KHUSH,K ख़ुश्क (ف - ص) خشك
1. शुष्क (Shushk شُشک) सूखा (Súkha سوکھا)
2. शुष्क स्वभाव (Shushk swabháo شُشک سوبھاؤ) रूखा (Rúkha روکھا)
3. अनुदार (Anudár انودار) बेफ़ैज़ (Be faiz بے فیض)
4. नीरस (Níras نی رس) बेमज़ा (Be maza بے مزہ)
5. बिना रोटी का [वेतन] (Bina roti ka [vetan] بنا روٹي کا [ویتن])

خسته حال (عف - ص)
KHASTA-HÁL ख़स्ता हाल
दरिद्र (Dariddr دردّر) दुर्दशाग्रस्त (Durdasha grast دردشا گرست) कंगाल (Kangál کنگال)

خس خانه (ف - مذ)
KHAS-KHÁNA खस ख़ाना
पर्ण कुटी (Parnkuti پرن کٹي) जतु गृह (Jatug gríh جتگ گرہ) झोंपड़ी (Jhoṇpri جھونپڑی)

KHUSUR ख़ुसुर (ف - مذ) خسر
श्वशुर (Shwashur شوشر) ससुर (Sasur سسر)

KHUS,RÁN ख़ुस्रान (ع - مذ) خسران
हानि (Háni هاني) टोटा (Tota ٹوٹا) घाटा (Gháta گھاٹا)

KHUS,RAU ख़ुस्रौ (ف - مذ) خسرو
1. राजा (Rája راجہ) बादशाह (Bádsháh بادشاہ)
2. ईरान का एक प्रसिद्ध बादशाह जो शीरीं पर मोहित था (Írán ka ek prasiddh bádsháh jo Shíríṇ par mohit tha ایران کا ایک پرسدھ بادشاہ جو شیریں پر موھت تھا)

KHAS,RA ख़स्रा (ف - مذ) خسره
1. छोटी चेचक (Chhoti chechak چھوٹی چیچک)
2. पटवारियों का खाता (Patváriyoṇ ka kháta پٹواریوں کا کھاتا)

ebooksall.com

خشیت (ع - مث)

KHASHÍ,YAT ख़शीयत
1. भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر)
2. डरना (Darna ڈرنا)
3. डराना (Darána ڈرانا)

KHAS,LAT ख़स्लत (ع - مث) خصلت
स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) प्रकृति (Prakriti پرکرتی) आदत (Ádat عادت)

KHAS,M ख़स्म (ع - مذ) خصم
1. शत्रु (Shat,tru شت‘ترو) रिपु (Ripu رپو) दुश्मन (Dushman دشمن)
2. प्रति द्वंद्वी (Frati dwandwi پرتی دونْدي) रक़ीब (Raqíb رقیب)
3. प्रतिकूल (Prati kúl پرتی کول) मुख़ालिफ़ (Mukhálif مخالف)

(ا - مذ)

4. पति (Pati پتي) शौहर (Shauhar شوهر)

(آخری معنوں میں 'ص' کے زبر کے ساتھ هے)

خصوصاً (ع - ص)

KHUSÚ,SAN ख़ुसूसन
विशेषत: (Visheshatah وشیش ته)
विशेषकर (Vishesh kar وشیش کر)
ख़ासकर (Khás kar خاص کر)

خصوصیت (ع - مث)

KHA (U) SÚ,SÍ (I) YAT
ख़ (ख़ु) सूसी (सि)यत
विशेषता (Visheshata وشیشتا) विशिष्टता (Vishish,tata وشش‘تتا) प्रधानता

6. बिना सालन की [रोटी] (Bina sálan ki [roti] بنا سالن کي [روٹی]

خشك مغز (ف - ص)

KHUSHK-MAGH,Z ख़ुशक मग़्ज़
शुष्क बुद्धि (Shushk bud,dhi شک بدھی
निर्बुद्धि (Nir bud,dhi نربدھي) गावदी (Gáodi گاودي)

خشك سالی (ف - مث)

KHUSH,K-SÁLI ख़ुशक साली
दुर्भिक्ष (Durbhikchh دربھکچھ) अकाल (Akál اکال) क़हत (Qah,t قحط)

KHUSH,KA ख़ुशका (ف - مذ) خشکه
ओदन (Odan اودن) भात (Bhát بهات)

KHASH,M ख़श्म (ف - مذ) خشم
क्रोध (Krodh کرودھ) कोप (Kop کوپ) ग़ुस्सा (Ghussa غصه)

خشمگین (ف - ص)

KHASH,M-GÍN ख़श्मगीं
क्रुद्ध (Krud,dh کرد‘دھ) कुपित (Kupit کوپت) ग़ुस्से (Ghusse غصے)

KHUSHÚ,A ख़शूअ (ع - مذ) خشوع
1. विनय (Vinai ونے) नम्रता (Namrata نمرتا) नरमी (Narmi نرمی)
2. गिड़गिड़ाना (Gir girána گڑگڑانا)

خشونت (ع - مث)

KHUSHÚ,NAT ख़ुशूनत
1. कठोरता (Kathorata کٹھورتا) कड़ापन (Karápan کڑا پن)
2. अविनय (Avinai اونے) अक्खड़ पन (Akh khar pan اکھڑپن)

ebooksall.com

2. पत्र (Pattr پتر) चिट्ठी (Chith,thi چٹھی)
3. हस्त लेख (Hast-lekh هست لیکھ) लिखावट (Likhávat لکھاوٹ) तहरीर (Tah,rír تحریر)
4. छौर (Chhaur چھور) हजामत (Hajámat حجامت)
5. युवा वस्था में गालों पर उगने वाले नये बाल (Yuvávastha men gálon par ugne vále na,e bál یواوستھا میں گالوں پر اگنے والے نئے بال) मुखलोम (Mukhlom مکھ لوم)

KHATA ख़ता (ع - مث) خطا
1. अपराध (Aprádh اپرادھ) दोष (Dosh دوش) क़ुसूर (Qusúr قصور)
2. त्रुटि (Truti ترٹی) भूल (Bhúl بھول) चूक (Chúk چوک)
3. अशुद्ध (Ashud,d اشدھ) ग़लत (Ghalat غلط)
4. चीन का एक देश (Chín ka ek desh چین کا ایک دیش) चीन (Chín چین)

KHITÁB ख़िताब (ع - مذ) خطاب
1. संबोधन (Sambodhan سمبودھن) मुख़ातबा (Mukhátaba مخاطبہ)
2. उपाधि (Upádhi اپادھي) लक़ब (Laqab لقب)

خط استوا (ع - مذ)

KHATE-ISTIVA ख़ते इस्तिवा
भूमध्य रेखा (Bhúmadh,dhya rekha بھومدھیہ ریکھا) विषुवद् रेखा (Vishuvad-pradhánata پردھانتا) ख़ासपन (Kháspan خاص پن)

خصومت (ع - مث)

KHUSÚ,MAT ख़ुसूमत
1. शत्रुता (Shattruta شتروتا) दुश्मनी (Dush,mani دشمنی)
2. कलह (Kalah کلہ) लड़ाई झगड़ा (Laṛáí jhagṛa لڑائي جھگڑا)

KHA,SI ख़सी (ع ۰ ص) خصی
वध्रि (Vadhri ودھری) बधिया (Badhiya بدھیا) ख़स्सी (Khas,si خصي)

KHUS,YA ख़ सुया (ع - مذ) خصیه
अंडकोष (And kosh انڈکوش) फ़ोता (Fota فوطہ)

KHIZÁB ख़िज़ाब (ع - مذ) خضاب
केश कल्प (Kesh kalp کیش کلپ) वस्मा (Vasma وسمہ)

KHIZ,R-KHIZAR-KHAZIR ख़िज़्र-ख़िज़र-ख़ज़िर (ع - مذ) خضر
1. एक पैग़म्बर (Ek paighambar ایک پیغمبر)
2. पथप्रदर्शक (Path pradarshak پتھ پردرشک) रस्ता बताने वाला (Rasta batáne vála رستہ بتانے والا)

KHUZÚ,A ख़ुज़ूअ (ع - مذ) خضوع
विनय (Vinai ونے) गिड़गिड़ाना (Giṛgiṛána گڑ گڑانا)

KHAT ख़त (ع - مذ) خط
1. रेखा Rekha (ریکھا) लकीर (Lakír لکیر)

ebooksall.com

rekha ریکھا (وشوود) नाड़ी मंडल
(Náṛímandal نآڑی منڈل)

خطاکار (عف - ص)
KHATA-KÁR ख़ताकार
1. अपराधी (Aprádhí اپرادھی)
क़ुसूरवार (Qusúr vár قصور وار)
2. पापी (Pápi پاپی) गुनह गार
(Gunah gár گنہ گار)

خطاوار (عف - ص)
KHATA-VÁR ख़ता वार
'دیکھو 'خطا کار'

خطبہ (ع - مذ)
KHUT,BA ख़ुत्बा
1. अभिभाषण (Abhibháshan ابھی بھاشن) सदारती तक़रीर (Sadárati-taqrír صدارتی تقریر)
2. भाषण (Bháshan بھاشن) तक़रीर (Taqrír تقریر)

خطبۂ صدارت (ع - مذ)
KHUT,BA-E-SADÁRAT ख़ुत्बए सदारत
अभिभाषण (Abhi bháshan ابھی بھاشن) सदारती तक़रीर (Sadárati taqrír صدارتی تقریر)

خط جدی (ع - مذ)
KHAT-E-JADÍ ख़ते जदी
मकर रेखा (Makar rekha مکر ریکھا)

خطر (ع - مذ)
KHATAR ख़तर
भय (Bhai بھے) शंका (Shanka شنکا)
डर (Dar ڈر)

خطر ناک (عف - ص)
KHATAR-NÁK ख़तर नाक
भीषण (Bhíshan بھیشن) भयंकर
(Bhayankar بھینکر) ख़ौफ़ नाक
(Khauf nák خوفناک)

خطرہ (ع - مذ)
KHAT,RA ख़त्रा
1. भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر)
2. प्राणभय (Pránbhai پران بھے)
जोखिम (Jokhim جوکھم) जान का
डर (Ján ka dar جان کا ڈر)

خط سرطان (ع - مذ)
KHAT-E-SARTÁN ख़ते सरतान
कर्क रेखा (Kark rekha کرک ریکھا)

خط مستدیر (ع - مذ)
KHAT-E-MUSATDÍR ख़ते मुस्तदीर
गोल रेखा (Gol rekha گول ریکھا)

خط مستقیم (ع - مذ)
KHAT-E-MUSTAQÍM ख़ते मुस्तक़ीम
सरल रेखा (Saral rekha سرل ریکھا)

خط مماس (ع - مذ)
KHAT-E-MUMÁS ख़ते मुमास
संपात रेखा (Sampát rekha سمپات ریکھا)

خطہ (ع - مذ)
KHIT,TA ख़ित्ता
1. देश (Desh دیش) मुल्क (Mulk ملک)
2. कटिबंध (Katibandh کٹی بندھ)
मिनतक़ा (Mintaqa منطقہ)
3. क्षेत्र (Chhetr چھیتر) इलाक़ा
(Iláqa علاقہ)

ebooksall.com

خطیب (ع - مذ)
KHATÍB ख़तीब
वक्ता (Vakta وکتا) व्याख्याता (Vyak,khyáta ویاکھیاتا) मुक़र्रिर (Muqar,rir مقرر)

خطیر (ع - ص)
KHATÍR ख़तीर
प्रचुर (Prachur پرچر) अत्यधिक (Attyadhik اتیدھک) बहुत (Bahut بہت)

خفا (ع - مث)
KHAFA ख़फ़ा
1. गोपन (Gopan گوپن) छिपाव (Chhipáo چھپاؤ)

(ف - ص)
2. अप्रसन्न (Apprasann اپ‘پرسن‘ن) क्रुद्ध (Krud,dh کرد‘دھ) नाराज़ (Náráz ناراض)

خفاش (ف - ص)
KHUFFÁSH ख़ुफ़्फ़ाश
गृह माचिका (Grih máchika گرہ ماچکا) गृह मोचिका (Grih mochika گرہ موچکا) चमगादड़ (Chamgádaṛ چمگادڑ)

خفت (ع - مث)
KHIF,FAT ख़िफ़्फ़त
1. अगुरुता (Aguruta اگروتا) हलकापन (Halka pan ہلکاپن)
2. लज्जा (Lajja لجا) शर्म (Sharm شرم)

خفته (ف - ص)
KHUF,TA ख़ुफ़्ता
सुप्त (Supt سپت) सोयाहुआ (Soya hua سویا ہوا)

خفقان (ع - مذ)
KHAF (A) QÁN ख़फ़् (फ़) क़ान
दिलधड़कने का रोग (Dil dhaṛakne ka rog دل دھڑکنے کا روگ) मालीख़ूलिया (Máli khúliya مالي خوليا)

خفقانی (ع - مذ)
KHAFAQÁNI ख़फ़क़ानी
जिसे ख़फ़क़ान का रोग हो (Jise khafaqán ka rog ho جسے خفقان کا روگ ہو)

خفگی (ف - مث)
KHAFAGI ख़फ़गी
अप्रसन्नता (Apprasan,nata اپ پرسنتا) क्रोध (Krodh کرودھ) मनोमालिन्य (Manomálin,nya منومالن‌نیہ) मन मुटाव (Man mutáo من مٹاؤ) रंजिश (Ranjish رنجش)

خفی (ع - ص)
KHAFI ख़फ़ी
1. महीन (Mahín مہین) बारीक (Bárík باریک)
2. गुप्त (Gupt گپت) छिपा हुआ (Chhipá hua چھپا ہوا)

خفیف (ع - ص)
KHAFÍF ख़फ़ीफ़
1. अगुरु (Aguru اگرو) हलका (Halka ہلکا)
2. लज्जित (Lajjit لجت) शर्मिन्दा (Sharminda شرمندہ)
3. कम (Kam کم) थोड़ा (Thoṛa تھوڑا)
4. तिरस्कृत (Traskrit ترس کرت) अपमानित (Apmánit اپ مانت) बेइज़्ज़त (Be izzat بے عزت)

<u>KH</u>UFIYA ख़ुफ़िया (ع - ص) خفیه
गुप्त (Gupt گپت) छिपा हुआ (Chhipa-hua چھپا ھوا)

<u>KH</u>ALA ख़ला (ع - مذ) خلا
1. रिक्तस्थान (Riktasthán رکتس تهان) ख़ाली जगह (<u>Kh</u>áli jagah خالي جگه)
2. अंतरिक्ष (Antarikchh انترکچھ) शून्य (Shúnya شونیه) फ़ज़ाय आस्मानी (Fazái ásmáni فضاے آسمانی)

<u>KH</u>ALÁS ख़लास (ع - ص) خلاص
1. मुक्त (Mukt مکت) बंधन रहित (Bandhan rahit بندھن رھت) आज़ाद (Ázád آزاد)
2. निश्चिंत (Nishchint نش چنت) फ़ारिग़ (Fárigh فارغ)
3. समाप्त (Samápt سماپت) ख़त्म (<u>Kh</u>atm ختم)

<u>KH</u>ULÁSA ख़ुलासा (ع - مذ) خلاصه
1. चुना हुआ (Chuna hua چنا ھوا) छांटाहुआ (Chhánta hua چھانٹاھوا)
2. सारांश (Sáránsh سارانش) निचोड़ (Nichor نچوڑ)
3. संक्षिप्त (Sanchhipt سن چھپت) मुख़्तसर (Mu<u>kh</u>tasar مختصر)

<u>KH</u>ALÁSI ख़लासी (ع - مث) خلاصی
1. मुक्ति (Mukti مکتی) छुटकारा (Chhutkára چھٹکارا) नजात (Naját نجات)
2. रेल या जहाज़ पर काम करने वाला मज़दूर (Rel ya jaház par kám karne vála mazdúr ریل یا جهاز پر کام کرنے والا مزدور) ख़ल्लासी (<u>Kh</u>allási خلاصي)

<u>KH</u>ILÁF ख़िलाफ़ (ع - ص) خلاف
1. विसदृश (Visadrish وی سدرش) विपरीत (Viprít وپریت) विरुद्ध (Virud,dh ورودھ) बर अक्स (Bar aks بر عکس)
2. मिथ्या (Mith,thya متھیا) झूठ (Jhúth جھوٹ)
3. विरोधी (Virodhi وِرودھي) प्रतिकूल (Pratikúl پرتي کول) मुख़ालिफ़ (Mu<u>kh</u>álif مخالف)

خلافت (ع - مث)
<u>KH</u>ILÁFAT ख़िलाफ़त
1. प्रतिनिधित्व (Pratinidhit,twa پرتی ندھت تو) नियाबत (Niyábat نیابت)
2. ख़लीफ़ा का पद (<u>Kh</u>alífa ka pad خلیفه کا پد)

خلاف دستور (عف - مذ)
<u>KH</u>ILÁF-E-DASTÚR ख़िलाफ़े दस्तूर
नियम विरुद्ध (Niyam virud,dh نیم ورودھ) अविधि (Avidhi اودھی) बेक़ाइदा (Be qáida بے قاعده)

خلاف عقل (ع - مذ)
<u>KH</u>ILÁF-E-AQL ख़िलाफ़े अक़्ल
1. असंभव (Asambhau اسم بھو) नामुमकिन (Ná mumkin ناممکن)

ebooksall.com

خلجان (ع - مذ)

KHAL,JÁN ख़ल जान
1. चिंता (Chinta چنتا) आशंका (Áshanka آشنکا) फ़िक्र (Fikr فکر)
2. झंझट (Jhanjhat جھنجھٹ) जंजाल (Janjál جنجال)

خلخال (ع - مث)

KHAL, KHÁL ख़ल ख़ाल
नूपुर (Núpur نوپر) मंजीर (Manjír منجیر) पाज़ेब (Pázeb پازیب)

خلد (ع - مذ)

KHUL,D ख़ुल्द
स्वर्ग (Swarg سورگ) नाक (Nák ناک) बिहिश्त (Bihisht بہشت)

خلدآشیاں (عف - ص)

KHUL,D-ÁSHIYÁN ख़ुल्द आशियां
स्वर्गीय (Swargíya سورگیہ) स्वर्गस्थ (Swargasth سورگستھ) जन्नत नशीं (Jannat nashín جنت نشیں)

خلش (ف - مث)

KHALISH ख़लिश
1. खटक (Khatak کھٹک) चुभन (Chubhan چبھن)
2. ईर्ष्या (Írshya ایرشیا) डाह (Dáh ڈاہ) हसद (Hasad حسد)
3. ताप (Táp تاپ) जलन (Jalan جلن)

خلط (ع - مذ)

KHIL,T ख़िल्त
धातु (Dhátu دھاتو) वात, पित्त, कफ वग़ैरा (Vát, pitt, kaph vaghaira وات، پت، کپھ وغیرہ)

خلط (ع - مذ)

KHAL,T ख़ल्त
मिश्रण (Mishran مشرن) मिलाना (Milána ملانا) मेल जोल (Meljol میل جول)

2. बुद्धिमत्ता के विरुद्ध (Buddhi matta ke viruddh بدھی متا کے ورُدھ) बेवक़ूफ़ी का (Bevaqúfi ka بےوقوفی کا)

خلاف قیاس (ع - مذ)

KHILÁF-E-QAYÁS ख़िलाफ़े क़यास
असंभव (Asambhau اسم بھو) बुद्धि पर (Buddhi par بدھی پر) अक़्ल के ख़िलाफ़ (Aql ke khiláf عقل کے خلاف)

خلاف ورزی (ع - مث)

KHILÁF-VARZÍ ख़िलाफ़ वर्ज़ी
अवज्ञा (Avaggya اوگیا) अवहेलना (Avahelana اوھیلنا) हुक्म अदूली (Hukm adúli حکم عدولی)

خلاق (ع - ص)

KHAL,LÁQ ख़ल्लाक़
1. उत्पत्तिकर्ता (Utpatti karta اتپتی کرتا) पैदा करने वाला (Paida karne vála پیدا کرنے والا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

خلال (ع - مث)

KHILÁL ख़िलाल
1. दांत कुरेदने का तिनका (Dánt kuredne ka tinka دانت کریدنے کا تنکا)
2. ताश की बाज़ी में मात (Tásh ki bází men mát تاش کی بازی میں مات)

خلت (ع - مث)

KHUL,LAT ख़ुल्लत
प्रेम (Prem پریم) मित्रता (Mittrata متترتا) दोस्ती (Dosti دوستی)

ebooksall.com

KHIL,QI खिल्क़ी (ع - ص) خلقی
प्राकृतिक (Prákritik پراکرتک) स्वाभाविक (Swábhávik سوابھاوک) फ़ित्री (Fitri فطری)

KHALAL ख़लल (ع - مذ) خلل
विघ्न (Vighn وگھن) बाधा (Bádha بادھا) रुकावट (Rukávat روکاوٹ)

خلل انداز (عف - ص)
KHALAL-ANDÁZ ख़लल अन्दाज़
विघ्न कर्ता (Vighnkarta وگھن کرتا) बाधा डालने वला (Bádha dálne vála بادھا ڈالنے والا)

خلل دماغ (ع - مذ)
KHALAL-E-DIMÁGH ख़लले दिमाग़
बुद्धिविकार (Bud,dhi vikár بدھي وکار) उन्माद (Unmád انماد) पागलपन (Págal pan پاگل پن)

KHAL,VAT ख़ल्वत (ع - مث) خلوت
1. एकान्त (Ekánt ایکانت) तन्हाई (Tanhá,i تنہائی)
2. शयनागार (Shayaná gár شیناگار) सोने की जगह (Sone ki jagah سونے کي جگہ)

خلوت خانہ (عف - مذ)
KHAL,VAT-KHÁNA ख़ल्वत ख़ाना
1. एकांतावास (Ekántávás ایکانتاواس) तनहाई की जगह (Tanhá,i ki jagah تنہائی کی جگہ)
2. शयनागार (Shayanágár شیناگار) ख़्वाबगाह (Khábgáh خوابگاہ)

KHIL,AT ख़िल्अत (ع - مذ) خلعت
वह वस्त्र जो राजा की ओर से सम्मानार्थ दिये जाते हैं (Voh vastr jo rája ki or se sammánárth di,e játe hain وہ وستر جو راجہ کی اور سے سمان آرتھ دئے جاتے ہیں)

KHALAF ख़लफ़ (ع - مذ) خلف
पुत्र (Puttr پتر) बेटा (Beta بیٹا)

KHAL,Q ख़ल्क़ (ع - مث) خلق
जन साधारण (Jan sádhárn جن سادھارن) संसार के लोग (Sansár ke log سنسار کے لوگ) मख़लूक़ (Makhlúq مخلوق)

KHUL,Q ख़ुल्क़ (ع - مذ) خلق
शील (Shíl شیل) मुरव्वत (Muravvat مروت) मिलन सारी (Milansári ملنساري)

خلقت (ع - مث)
KHIL,QAT ख़िल्क़त
1. सृष्टि (Srishti سرشٹی) उत्पत्ति (Utpatti اتپتی) पैदाइश (Paidáish پیدائش)
2. प्रकृति (Prakriti پرکرتی) स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) फ़ित्रत (Fitrat فطرت)

KHAL,QAT ख़ल्क़त (ع - مث) خلقت
जन साधारण (Jan sádháran جن سادھارن) लोग (Log لوگ) मख़लूक़ (Makhlúq مخلوق)

ebooksall.com

خم (ف - مذ)

KHAM खम

1. वक्रता (Vak,krata وکرتا) टेढ़ (Terh ٹیڑھ)
2. बाहु (Báhu باھو) बांह (Bánh بانہ) बाज़ू (Bázú بازو)

خم (ف - مذ)

KHUM खुम

1. कुंभ (Kumbh کنبھ) घड़ा (Ghara گھڑا)
2. मद्यघट (Mad,dya ghat مدیہ گھٹ) शराब का मटका (Sharáb ka matka شراب کا مٹکا)

خمار (ع - مث)

KHUMÁR खुमार

मदिरालस (Madirálas مدرالس) नशे का उतार (Nashe ka utár نشے کا اُتار)

خمر (ع - مث)

KHAM,R खम्र

1. मदिरा (Madira مدرا) मद्य (Mad,dya مدیہ) शराब (Sharáb شراب)
2. मद (Mad مد) नशा (Nasha نشا)

خمیازہ (ف - مذ)

KHAM,YÁZA खम्याज़ा

1. अंगड़ाई (Angŗá,i انگڑائی)
2. ज़ृंभा (Jrimbha جرمبھا) जमाही (Jamáhi جماهي)
3. पश्चात्ताप (Pashcháttáp پشچاتاپ) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا)
4. प्रतिकार (Prati kár پرتی کار) बदला (Badla بدلا)

خمیازہ کش (ف - ص)

KHAM,YÁZA-KASH खम्याज़ा कश

1. अंगड़ाई लेने वाला (Angŗái lene

خلوت سرا (عف - مث)

KHAL,VAT-SARA खल्वत सरा

دیکھو 'خلوت خانہ'

خلوت کدہ (عف - مذ)

KHAL,VAT-KADA खल्वत कदा

دیکھو 'خلوت خانہ'

خلوت گاہ (عف - مث)

KHAL,VAT-GÁH खलवत गाह

دیکھو 'خلوت خانہ'

خلوص (ع - مذ)

KHULÚS खुलूस

1. निष्कपटता (Nishkapatata نش کپٹ تا) सरलता (Saralata سرلتا) सादगी (Sádagi سادگی)
2. निःस्वार्थता (Nis,swárthata نس سوارتھتا) बेग़रज़ी (Be gharazi بے غرضی)
3. सच्ची मैत्री (Sach,chi maittri سچی میتری) वफ़ा दारी (Vafádári وفاداري)

خلیج (ع - مث)

KHALÍJ खलीज

खाड़ी (Khári کھاڑي) गल्फ़ (Gulf گلف)

خلیق (ع - ص)

KHA,LÍQ खलीक़

सुशील (Sushíl سوشیل) शिष्ट (Shisht ششٹ) मुरव्वत दार (Murav,vat dár مروت دار)

خلیل (ع - مذ)

KHALÍL खलील

मित्र (Mittr متر) सखा (Sakha سکھا) दोस्त (Dost دوست)

ebooksall.com

خنده (ف - مذ)
KHAN,DA खन्दा
हास (Hás هاس) हंसी (Hansí هنسی)

خنده پیشانی (ف - ص)
KHANDA-PESHÁNI खन्दा पेशानी
प्रफुल्ल वदन (Praphul,l vadan پرپھل ودن) हंसमुख (Hansmukh هنس‌مکھ)

خنده رو (ف - ص)
KHANDA-RU खन्दा रू
دیکھو 'خندہ پیشانی'

خنزير (ع - مذ)
KHIN,ZÍR खिन्ज़ीर
शूकर (Shúkar شوکر) वराह (Varáh وراہ) सुअर (Su,ar سور)

خنصر (ع - مث)
KHIN,SIR खिन् सिर
कनिष्ठा (Kanishtha کنشٹھا) कनिष्ठिका (Kanish,thika کنشٹھکا) छुंगलिया (Chhungaliya چھنگلیا) छिंगुनी (Chhinguni چھنگنی)

خنك (ف - ص)
KHUNUK खुनुक
शीतल (Shítal شیتل) ठंडा (Thanda ٹھنڈا) सर्द (Sard سرد)

خنیاگر (ف - مذ)
KHUN,YA-GAR खन्यागर
गायक (Gáyak گایک) गवैया (Gavaiya گویا)

خو (ف - مث)
KHÚ खू
स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) आदत (Ádat عادت)

خواب (ف - مذ)
KHÁB खाब
1. स्वप्न (Swapn سوپن) सपना (Sapna سپنا)

(انگڑائي لینے والا) vála
2. पछताने वाला (Pachhtáne vála پچھتانے والا)

خمیده (ع - ص)
KHAMÍDA खमीदा
वक्र (Vakr وکر) टेढ़ा (Teṛha ٹیڑھا) झुका हुआ (Jhuka hua جھکا ھوا)

خنازير (ع - مذ)
KHANÁZÍR खनाज़ीर
1. دیکھو 'خنزیر' خنزیر کي جمع
2 कंठमाला (Kanthmála کنٹھمالا) गले की गिलटियों का एक रोग (Gale ki gíltiyon ka ek rog گلے کی گلٹیوں کا ایک روگ)

خناس (ع - مذ)
KHAN,NÁS खन्नास
1. दैत्य (Daitya دیت) शैतान (Shaitán شیطان)
2. प्रेत (Pret پریت) भूत (Bhút بھوت)
3. कृपण (Kripan کرپن) कंजूस (Kanjús کنجوس)
4. भ्रम (Bhram بھرم) वह्म (Vah,m وهم)

خنثی (ع - مذ)
KHUNSA खुन्सा
नपुंसक (Napunsak نپن‌سک) हीजड़ा (Híjṛa هیجڑا)

خنجر (ف - مذ)
KHAN,JAR खन्जर
छोटी तलवार (Chhotí talvár چھوٹي تلوار) कटार (Katár کٹار)

خندق (ع - مث)
KHAN,DAQ खन्दक़
प्रतिकूप (Pratikúp پرتي‌کوپ) खाई (Kháí کھاي)

ebooksall.com

2. नपुंसक (Napunsak نپنسک) क्लीब (Klíb کلیب) ज़नख़ा (Zankha زنخا)

خوار (ف - ص)

KHÁR ख़ार

1. अपमानित (Apmánit اپمانت) निरादृत (Niradrit نرادرت) ज़लील (Zalíl ذلیل)
2. (مرکبات کے آخر میں آکر کھانے والا کے معنی دیتا ہے جیسے 'سودخوار')

خواستگار (ف- ص)

KHÁST-GÁR ख़ास्त गार

1. इच्छुक (Ich,chhuk اچ چھک) अभिलाषी (Abhiláshi ابھی لاشي) ख़ाहिशमन्द (Kháhish mand خواھش مند)
2. प्रार्थी (Prárthi پرارتھي) उम्मेद वार (Ummedvár امیدوار)

خواص (ع - مذ)

KHAVÁS ख़वास

1. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) प्रधान (Pradhán پردھان) ख़ास लोग (Khás log خاص لوگ)
2. गुण (Gun گن) सिफ़त (Sifat صفت)
3. राजाओं और नवाबों की लौंडी जिस के साथ वह संभोग करते हों (Rájáon aur navábon ki laundi jis ke sáth voh sambhog karte hon راجاؤں اور نوابوں کي لونڈی جس کے ساتھ وہ سم بھوگ کرتے ھوں)

2. निद्रा (Niddra ندرا) नींद (Nínd نیند)
3. शयन (Shayan شین) सोना (Sona سونا)

خواب گاہ (ف - مث)

KHÁB-GÁH ख़ाब गाह

शयनागार (Shayanágár شینا گار) स्वप्न गृह (Swapn grih سوپن گرہ) सोने की जगह (Sone ki jagah سونےکي جگہ)

خواتین (ف - مث)

KHAVÁTÍN ख़वातीन

خاتون کي جمع

महिलायें (Mahiláen مہلائیں) (اس لفظ کي جمع عربي قاعدہ سے بنی ھے)

خواجہ (ف - مذ)

KHÁJA ख़ाजा

स्वामी (Swámi سوامی) पति (Pati پتی) मालिक (Málik مالک)

خواجہ تاش (ف - ص)

KHÁJA-TÁSH ख़ाजा ताश

1. सहपति (Sahpati سہپتي) एक आक़ा के नौकर (Ek áqa ke naukar ایک آقا کے نوکر)
2. सह गुरु (Sahguru سہگرو) एक पीर के मुरीद (Ek pír ke muríd ایک پیر کے مرید)

خواجہ سرا (ف - مذ)

KHÁJA-SARA ख़ाजा सरा

1. द्वारपाल (Dwárpál دوارپال) दरबान (Darbán دربان)

ebooksall.com

KHÁHAR खाहर (ف - مث) خواهر
भगिनी (Bhagini بهگنی) बहन (Bahan بہن)

(ف - مث) خواهش

KHÁHISH खाहिश
1. अभिलाषा (Abhilásha ابهی لاشا) आकांक्षा (Ákánkchha آکانک چها) कामना (Kámana کامنا) इच्छा (Ich,chha اچها) आरज़ू (Árzú آرزو)
2. रुचि (Ruchi رچی) जी (Ji جی) मर्ज़ी (Marzi مرضی)
3. अभिप्राय (Abhippráe ابهپراے) उद्देश (Ud,desh اددیش) मतलब (Matlab مطلب)

(ف - ص) خواهش مند

KHÁHISH-MAND ख़ाहिश मन्द
इच्छुक (Ich,chhuk اچهک) अभिलाषी (Abhiláshi ابهی لاشی) तालिब (Tálib طالب)

KHÚB ख़ूब (ف - ص) خوب
1. उत्तम (Ut,tam اتتم) अच्छा (Ach,chha اچها)
2. सुंदर (Sundar سندر) रूपवान् (Rúpván روپ وان) हसीन (Hasín حسین)
3. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) नफ़ीस (Nafís نفیس)
4. मनोहर (Manohar منوهر) रुचिकर (Ruchi kar رچی کر) दिल चस्प (Dil chasp دل چسپ)

4. गुण (Gun گن) प्रभाव (Prabháo پربهاؤ) तासीर (Tásír تاثیر)

KHÁN ख़ान (ف - مذ) خوان
1. स्थाल (Isthál استهال) सीनी (Síni سینی) तबाक़ (Tabáq طباق)
2. चुने हुए खानों का तबाक़ (Chune hue khánon ka tabáq چنے هوے کهانوں کا طباق)

(ف - مث) خواندگی

KHÁNDAGI खांदगी
1. शिक्षण (Shikchhan شکچهن) पढ़ाई (Paṛhái پڑهائي)
2. किसी क़ानून की, इसंबली में पेशी (Kisi qánún ki, assembly men peshi کسي قانون کی، اسمبلي ميں پيشی)

KHÁNDA खांदा (ف - ص) خوانده
1. शिक्षित (Shikchhit شکچهت) पढ़ा लिखा (Paṛha likha پڑها لکها)
2. निमंत्रित (Nimantrit نمن ترت) बुलाया हुआ (Buláya hua بلایا هوا)

KHÁH खाह (ف - حرف) خواه
1. अथवा (Athava اتهوا) या (Ya یا)
2. वरु (Varu ورو) चाहे (Cháhe چاهے)
3. (مرکب لفظ کے آخر میں آکر 'پسندیده' کے معني دیتا هے جیسے ' دل خواه ')

KHÁHAN खाहां (ف - ص) خواهاں
इच्छुक (Ich,chhuk اچهک) अभिलाषी (Abhiláshi ابهی لاشی) ख़ाहिश मन्द (Kháhish mand خواهش مند)

ebooksall.com

5. साधु (Sádhu سادھو) वाह (Váh واہ)

خوبانی (ف - مث)
KHÚBÁNI ख़ूबानी
ज़र्दालू (Zardálu زردالو)

خوب رو (ف - ص)
KHÚB-RÚ ख़ूब रू
रूपवान् (Rúpván روپوان) सुन्दर (Sundar سندر) हसीन (Hasín حسین)

خوبصورت (عف - ص)
KHÚB-SÚRT ख़ूब सूरत
دیکھو 'خوب رو'

خوبی (ف - مث)
KHÚBI ख़ूबी
1. अच्छाई (Ach,chhá,i اچھائی) भलाई (Bhalá,i بھلائی)
2. गुण (Gun گن) जौहर (Jauhar جوہر)

خود (ف - مذ)
KHOD ख़ोद
शिरस्त्राण (Shirastrán شرس تران) कूंड़ (Kúnṛ کونڑ) फ़ौलादी टोपी (Fauládi topi فولادی ٹوپی)

خود (ف - ص)
KHUD ख़ुद
1, स्वयं (Swayam سویم) आप (Áp آپ)
2. स्वतः (Swatah سوتہ) ख़ुद ब ख़ुद (Khud ba khud خودبخود)

خود آرائی (ف - مث)
KHUD-ÁRÁÍ ख़ुद आराई
अपने को बनाना संवारना (Apne ko banána sanvárna اپنے کو بنانا سنوارنا)

خود بخود (ف - ص)
KHUD-BA-KHUD ख़ुद ब ख़ुद
स्वतः (Swatah سوتہ) स्वगत (Swagat سوگت) आपही आप (Áp hi áp آپ ہی آپ)

خودبیں (ف - ص)
KHUD-BÍN ख़ुद बीं
अभिमानी (Abhimáni ابھی مانی) घमंडी (Ghamandi گھمنڈی)

خود پرست (ف - ص)
KHUD-PARAST ख़ुद परस्त
دیکھو 'خود بیں'

خود پسند (ف - ص)
KHUD-PASAND ख़ुद पसन्द
स्वेच्छा चारी (Swech,chhá chári سویچھ چھاچاری) निरंकुश (Nirankush نرن کش) ख़ुद राय (Khud rá,i خود رائے)

خود دار (ف - ص)
KHUD-DÁR ख़ुद दार
स्वाभिमानी (Swábhimáni سوابھی مانی) बा ग़ैरत (Ba ghairat باغیرت)

خودرائے (ف - ص)
KHUD-RÁE ख़ुदराय
स्वेच्छा चारी (Swech,chhá chári سویچھ چھاچاری) कसी की बात न मानने वाला (Kisi ki bát na mánne vála کسی کی بات نہ ماننے والا)

ebooksall.com

मार डालना (Apne ko már dálna اپنے کو مار ڈالنا)

خود مختار (عف - ص)

KHUD-MUKHTÁR खुद मुख़्तार

1. स्वतंत्र (Swatantr سوتنتر) स्वाधीन (Swádhín سوادھین) आज़ाद (Ázád آزاد)
2. निरंकुश (Nirankush نرن کش) स्वेच्छाचारी (Swechchhácharí سویچھاچاری) खुद राय (Khud ráe خود راے)

خود نمائی (ف - مث)

KHUD-NUMÁÍ खुद नुमाई

अभिमान (Abhimán ابھی مان) घमंड (Ghamand گھمنڈ) शेख़ी (Shekhi شیخي)

خود نوشت (ف - ص)

KHUD-NAVISH,T खुद नविश्त

स्वलिखित (Swalikhit سولکھت) अपना लिखा हुआ (Apnalikha hua اپنا لکھا ھوا)

KHUDI खुदी خودی (ف - مث)

1. अहंवाद (Ahamvád اھمواد) 'हम भी कुछ हैं' यह ख़याल ('Ham bhi kuchh hain' yeh khayál 'ھم بھی کچھ ھیں' یہہ خیال)
2. अभिमान (Abhimán ابھی مان) ग़ुरूर (Ghurúr غرور)
3. स्वच्छंदता (Swach,chhandata سوچ چھندتا) खुद मुख़्तारी (Khud mukhtári خودمختاری)

خود رفته (ف - ص)

KHUD-RAF,TA खुद रफ़्ता

निश्चेष्ट (Nish,chesht نش چیشٹ) बे सुध (Be sudh بےسدھ) आपे से बाहर (Ápe se báhar آپے سے باھر)

KHUD-RO खुद रो (ف - ص) خود رو

अपने आप उगने वाला पेड़ (Apne áp ugne vála per اپنے آپ اُگنے والا پیڑ)

خود ستائی (ف - ص)

KHUD-SITÁI खुद सिताई

आत्म श्लाघा (Átm shlágha آتم شلاگھا) आत्म प्रशंसा (Átm prashansa آتم پرشنسا) अपने मुँह मियां मिट्ठू बनना (Apne munh miyán mitthhu banna اپنے منھ میاں مٹھو بننا)

KHUD-SAR खुद सर (ف - ص) خود سر

1. स्वेच्छाचारी (Swech,chhá-chárí سویچھاچاری) खुद राय (Khud ráe خود راے)
2. उद्दंड (Ud,dand اُددنڈ) मुँह ज़ोर (Munh zor منھ زور) सरकश (Sarkash سرکش)

خود غرض (عف - ص)

KHUD-GHARAZ खुद ग़रज़

स्वार्थी (Swárthí سوارتھی) मतलबी (Matlabi مطلبي)

خود کشی (ف - مث)

KHUD-KUSHI खुदकुशी

आत्महत्या (Átmhattya آتم ھتیا) अपने को

ebooksall.com

3. हराभरा (Harabhara ھرابھرا) ताज़ा (Táza تازہ)
4. सुंदर (Sundar سندر) अच्छा (Ach,chha اچھا)

خوشا (ف - ص)
KHUSHA खुशा
अहो (Aho اھو) बहुत अच्छा (Bahut ach,chha بہت اچھا)

خوش اقبال (عف - ص)
KHUSH-IQBÁL खुश इक़्बाल
प्रतापी (Pratápi پرتاپی) तेजस्वी (Tejas,swi تیجس سوئی) इक़्बाल मन्द (Iqbál mand اقبال مند)

خوش الحان (عف - ص)
KHUSH-ILHÁN खुश इल्हान
कल कंठ (Kal kanth کل کنٹھ) मधुर कंठ (Madhur kanth مدھر کنٹھ) सुरीला (Suríla سریلا)

خوشامد (ف - مث)
KHUSHÁMAD खुशामद
चाटुकारिता (Chátu kárita چاٹو کارتا) चाटु (Chátu چاٹو) चापलोसी (Cháplosi چاپلوسی)

خوشبو (ف - ص)
KHUSH-BU खुशबू
1. सुगंध (Sugandh سوگندھ) परिमल (Primal پریمل) महक (Mahak مہک)
2. सुगंधित (Sugandhit سوگندھت) खुशबूदार (Khushbu dár خوشبودار)

خوش بیان (عف - ص)
KHUSH-BAYÁN खुश बयान
1. मिष्ट भाषी (Misht bháshi مشٹ

خور (ف - مذ)
KHUR खुर
सूर्य (Súrya سوریہ) सूरज (Súraj سورج)

خوراك (ف - مث)
KHURÁK खुराक
1. आहार (Áhár آھار) ग़िज़ा (Ghiza غذا)
2. अन्न (Ann ان) खाना (Khána کھانا)
3. उपवेतन (Upvetan اُپ ویتن) भत्ता (Bhatta بھتہ)

خورد برد (ف - مث)
KHURD-BURD खुर्द बुर्द
अपभोग (Apbhog اپ بھوگ) ग़बन (Ghaban غبن)

خوردنی (ف - مث)
KHUR,DANI खुर्दनी
खाद्य (Khád,dya کھادیہ) भोज्य (Bhoj,jya بھوجیہ) खाने योग्य (Kháne-yoggya کھانے یوگیہ)

خورش (ف - مث)
KHURISH खुरिश
भोजन (Bhojan بھوجن) आहार (Áhár آھار) ग़िज़ा (Ghiza غذا)

خورشید (ف - مذ)
KHUR,SHÍD खुर्शीद
دیکھو 'خرشید'

خوش (ف - ص)
KHUSH खुश
1. प्रसन्न (Prasann پرسنّ) हर्षित (Harshit ھرشت) मसरूर (Masrúr مسرور)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) चंगा (Changa چنگا)

ebooksall.com

2. हंसोड़ (Hansor هنسوڑ)

خوش ذائقه (عف - ص)

KHUSH-ZÁIQA खुश ज़ाइक़ा
स्वादिष्ट (Swádisht سوادشٹ) मज़ेदार (Mazedár مزیدار)

خوش رفتار (ف - ص)

KHUSH RAFTÁR खुश रफ़्तार
सुगामी (Sugámi سوگامی) सुंदर चाल वाला (Sundar chál válá سندر چال والا)

خوش رو (ف - ص)

KHUSH-RÚ खुश रू
रूपवान् (Rúpván روپوان) सुंदर (Sundar سندر) खूब सूरत (khúb súrat خوبصورت)

خوش قسمت (عف - ص)

KHUSH-QIS,MAT खुश क़िस्मत
सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli سو بھاگیہ شالی) भाग्यवान् (Bhággyaván بھاگیہوان) नसीबेवर (Nasíbevar نصیبےور)

خوش گلو (ف - ص)

KHUSH-GULÚ खुश गुलू
कल कंठ (Kal kanth کل کنٹھ) मधुर कंठ (Madhur kanth مدھر کنٹھ) अच्छी आवाज़ वाला (Ach,chhi áváz vála اچھي آواز والا)

خوش گوار (ف - ص)

KHUSH-GAVÁR खुश गवार
1. रुचिकर (Ruchikar رچي کر) रोचक मधुभाषी (Madhubháshí مدھو بھاشي) शीरीं बयान (Shirin bayán شیریں بیان)
2. सुवक्ता (Suvakta سووکتا) खुश तक़रीर (Khush taqrír خوش تقریر)

خوش حال (عف - ص)

KHUSH-HÁL खुश हाल
वैभव शाली (Vaibhav sháli ویبھو شالی) सम्पन्न (Sampann سمپنّن) दौलत मंद (Daulat mand دولت‌مند)

خوشخط (عف - ص)

KHUSH-KHAT खुशख़त
1. सुंदर अच्छर लिखने वाला (Sundar akchhar likhne vála سندر اکچھر لکھنے والا)
2. अच्छा लिखा हुआ (Ach,chha likha hua اچھا لکھا ھوا)

خوش خلق (عف - ص)

KHUSH-KHULQ खुश खुल्क़
सुशील (Sushíl سوشیل) विनीत (Vinít ونیت) खुश अख़लाक़ (Khush akhláq خوش اخلاق)

خوش دامن (ف - مث)

KHUSH-DÁMAN खुश दामन
श्वश्रू (Shwashrú شوشرو) सास (Sás ساس)

خوش دل (ف - ص)

KHUSH-DIL खुश दिल
1. प्रसन्न चित्त (Prasann chitt پرسنّن چتّ) मसरूर (Masrúr مسرور)

ebooksall.com

ka sila bínne vála کھیت کا صلہ بیننے والا)

2. लाभ उठाने वाला (Lábh utháne vála لابھ اُٹھانے والا) प्राप्त करने वाला (Prápt karne vála پراپت کرنے والا)

خوف (ع - مذ)

KHAUF ख़ौफ़
भय (Bhai بھے) त्रास (Trás تراس) डर (Dar ڈر)

خوف ناک (ع - ص)

KHAUF-NÁK ख़ौफ़नाक
भयंकर (Bhayankar بھینکر) भीषण (Bhísban بھیشن) भयानक (Bhayának بھیانک) डरावना (Daráona ڈراونا)

خوک (ف - مذ)

KHÚK ख़ूक
शूकर (Shúkar شوکر) वराह (Varáh وراہ) कोल (Kol کول) सुअर (Su,ar سور)

خون (ف - مذ)

KHÚN ख़ून
रक्त (Rakt رکت) शोण (Shon شون) लोहू (Lohú لوھو)

خون آلود (ف - ص)

KHÚN,Á (NÁ) LÚD ख़ूनआ(ना)लूद
रक्ताक्त (Rak,tákt رکتاکت) लोहू में भरा हुआ (Lohu men bhara hua لوھو میں بھرا ھوا)

خون بہا (ف - مذ)

KHÚN-BAHA ख़ूं बहा
वह धन जो किसी की हत्या करने पर उस के घर वालों को दिलाया जाये (Voh dhan

(Rochak روچک) पसंदीदा (Pusandída پسندیدہ)

2. स्वादिष्ट (Swádisht سوادشٹ) मज़ेदार (Mazedár مزیدار)

خوش منظر (عف - ص)

KHUSH-MANZAR ख़ुश मन्ज़र
मनोरम (Manoram منورم) सुदृष्य (Sudrish,shya سودرشیہ) पुर फ़ज़ा (Pur faza پرفضا)

خوش نصیب (عف - ص)

KHUSH-NASÍB ख़ुश नसीब
دیکھو "خوش قسمت"

خوش نما (ف - ص)

KHUSH-NUMA ख़ुश नुमा
सुदृष्य (Sudrish,shya سودرشیہ) मनोरम (Manoram منورم) प्रिय दर्शन (Priya darshan پریہ درشن) दिलकश (Dilkash دل کش)

خوش نویس (ف - ص)

KHUSH-NAVÍS ख़ुश नवीस
सुलेखक (Sulekhak سولیکھک) जिस का लिखना अच्छा हो (Jis ka likhna ach,cha ho جس کا لکھنا اچھا ہو)

خوشہ (ف - مذ)

KHOSHA ख़ोशा
स्तवक (Istavak استوک) गुच्छा (Guch,chha گچھا) बाल (Bál بال)

خوشہ چیں (ف - ص)

KHOSHA-CHÍN ख़ोशाचीं
1. खेत का सिला बीनने वाला (Khet

ebooksall.com

रविश (Ravish روش) क्यारी (Kyári کیاری)

خیاط (ع - مذ)
KHAI,YÁT खैयात
सूचिक (Súchik سوچک) दर्ज़ी (Darzi درزی)

خیال (ع - مذ)
KHA (I) YÁL ख़ (ख़ि) याल
1. कल्पना (Kalpana کلپنا) विचार (Vichár وچار) तख़ैयुल (Takhaiyul تخیل)
2. मानसिक प्रत्यक्ष (Mánasik pratyakchh مانسک پرتیکچھ) तसव्वुर (Tasav,vur تصور)
3. प्रत्यय (Prattyayai پرتیے) ध्यान (Dhyán دھیان)
4. चिंता (Chinta چنتا) सोच (Soch سوچ) फ़िक्र (Fikr فکر)
5. मनन (Manan منن) चिंतन (Chintan چنتن) ग़ौर (Ghaur غور)
6. मत (Mat مت) राय (Ráe رائے)
7. संकल्प (Sankalp سنکلپ) इरादा (Iráda ارادہ)
8. ध्यान (Dhyán دھیان) तवज्जुह (Tavajjuh توجہ)
9. आदर (Ádar آدر) लिहाज़ (Liház لحاظ)
10. भ्रम (Bhram بھرم) वह्म (Vahm وہم)

jo kisi kí hatya karne par us ke ghar válon ko diláya jái وہ دھن جو کسی کی ھتیا کرنے پر اس کے گھر والوں کو دلایا جائے)

خون‌خوار (ف - ص)
KHÚN-KHÁR ख़ूंख़ार
1. रक्तपायी (Raktpái رکت پائی) ख़ून पीने वाला (Khún píne vála خون پینے والا)
2. निर्दय (Nirdai نردے) निष्ठुर (Nishthur نشٹھر) ज़ालिम (Zálim ظالم)

خونریزی (ف - مث)
KHÚN-REZI ख़ूंरेज़ी
रक्तपात (Raktpát رکت پات) ख़ूनख़राबा (Khun kharába خون خرابا) युद्ध (Yuddh یدھ) लड़ाई (Laṛái لڑائی)

خونی (ف - ص)
KHÚNI ख़ूनी
हिंसक (Hinsak ھنسک) वधक (Vadhak ودھک) जल्लाद (Jallád جلاد) ज़ालिम (Zálim ظالم)

خویش (ف - مذ)
KHESH ख़ेश
1. स्वयं (Swayam سویم) अपना (Apna اپنا)
2. परिजन (Parijan پری جن) रिश्तेदार (Rishtedár رشتے دار)

خیابان (ف - مذ)
KHIYÁBÁN ख़ियाबां
बाग़ के भीतर का रास्ता (Bágh ke bhítar ka rásta باغ کے بھیتر کا راستہ)

ebooksall.com

خيالی (ع - ص)

KHAYÁLI ख़याली
काल्पनिक (Kál,panik کالپنک) फ़र्ज़ी (Farzi فرضي)

خيانت (ع - مث)

KHIYÁNAT ख़ियानत
1. अप भोग (Apbhog اپ بهوگ) ख़ुर्द बुर्द (Khurd-burd خردبرد) ग़बन (Ghaban غبن)
2. विश्वास घात (Vish,shwás ghát وشواس گهات) बे ईमानी (Be ímání بےایمانی)

خير (ع - مذ)

KHAIR ख़ैर
1. कल्याण (Kallyán کلیان) भलाई (Bhalái بهلائی)
2. वृद्धि (Vriddhi ورد'دهي) बढ़ोतरी (Baṛhotarí بڑهوتری) बरकत (Barakat برکت)
3. दान (Dán دان) पुण्य (Punn,aya پنيه) ख़ैरात (Khairát خيرات)
4. अस्तु (Astu استو) अच्छा (Ach,chha اچها)

خيرات (ع - مث)

KHAI,RÁT ख़ैरात
1. خير کی جمع
2. दान (Dán دان) पुण्य (Punnya پنيه)

خير انديش (عف - ص)

HKAIR-ANDESH ख़ैर अन्देश
शुभ चिंतक (Shubh chintak شبه چنتک) भलाई चाहने वाला (Bhalái cháhne vála بهلائي چاهنے والا)

خير خواه (عف - ص)

KHAIR-KHÁH ख़ैर ख़ाह
دیکهو 'خيرانديش'

خيرگی (ف - مث)

KHÍRAGI ख़ीरगी
1. चकाचौंध (Chakáchaundh چکا چونده) तिलमिली (Tilmilí تلملي)
2. धृष्टता (Dhrish,tata دهرش‌تتا) ढिटाई (Dhitái ڈهٹائی)

خيره (ف - ص)

KHÍRA ख़ीरा
1. चौंधयाया हुआ (Chaundh,yáya hua چوندهيايا هوا)
2. निर्लज्ज (Nir,laj,j نرلج‘ ج) धृष्ट (Dhrisht دهرشٹ) ढीठ (Dhíth ڈهيٹه)

خيره چشم (ف - ص)

KHÍRA-CHASHM ख़ीरा चश्म
निर्लज्ज (Nirlajj نرلج‘ ج) बे हया (Be haya بےحيا)

خيره سر (ف - ص)

KHÍRA-SAR ख़ीरा सर
उद्दंड (Ud,dand اد'دنڈ) सरकश (Sarkash سرکش)

خيريت (ع - مث)

KHAIRI(Í)YAT ख़ैरि (री) यत
1. कल्याण (Kal,lyán کليان) भलाई (Bhalái بهلائي) अच्छाई (Achchhái اچهائی)
2. कुशल (Kushal کشل) क्षेम (Chhem چهيم) आफ़ियत (Áfiyat عافيت)

ebooksall.com

خیسانده (ف - مذ)

KHESÁN,DA खेसांदा

ओषधियां भिगोया हुआ पानी जो औंटाया न गया हो (Oshadhiyán bhigoya hua páni jo auntáya na gaya ho اوشدهیاں (بهگویا هوا پانی جو اونٹایا نه گیا هو)

خیمه (ع - مذ)

KHAI,MA खैमा

पटवास (Patvás پٹواس) पटमंडप (Pat mandap پٹ منڈپ) डेरा (Dera ڈیره) रावटी (Ráoti راوٹی)

د

داب (ع - مذ)

DÁB दाब

1. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang ڈهنگ) तरीक़ा (Taríqa طریقه)
2. प्रताप (Pratáp پرتاپ) रोब (Rob رعب)

داخل (ع - ص)

DÁKHIL दाखिल

1. प्रविष्ट (Pravisht پرویشٹ) भीतर आया हुआ (Bhítar áya hua بهیتر آیا هوا)
2. समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیه) बराबर (Barábar برابر)
2. सम्मिलित (Sammilit سممِلت) शामिल (Shámil شامل)

داخله (ع - مذ)

DÁKHILA दाखिला

1. प्रवेश (Pravesh پرویش) घुसना (Ghusna گهسنا)
2. गुज़र (Guzar گزر) दख़ल (Dakhl دخل)
3. रसीद (Rasíd رسید) महसूल या चुंगी की रसीद (Mahsúl ya chungi ki rasíd محصول یا چنگی کی رسید)

داخلی (ع - ص)

DÁKHILI दाखिली

1. अंतरंग (Antarang انترنگ) आंतरिक (Ántarik آنترک) अंदरूनी (Andarúni اندرونی)
2. हार्दिक (Hárdik هاردک) मानसिक (Mánasik مانسک) रूहानी (Rúháni روحانی)

داد (ف - مث)

DÁD दाद

1. न्याय (Nyáe نیاے) इन्साफ़ (Insáf انصاف)
2. दान (Dán دان) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)
3. प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) वाह वाह (Váhváh واهواه)

دادخواه (ف - ص)

DÁDKHAH दाद ख़ाह

वादी (Vádi وادی) मुद्दई (Mud,dai مدعی)

دادرس (ف - مذ)

DÁD-RAS दाद रस

न्याय कर्ता (Nyáe karta نیاے کرتا) फ़रयाद सुनने वाला (Faryád sunne vála فریاد سننے والا)

ebooksall.com

دادودهش (ف - مث)
DÁDO-DIHISH दादो दिहिश
दानशीलता (Dán shílata دان شیلتا) फ़ैयाज़ी (Faiyází فیاضی)

دادوستد (ف - مث)
DÁDO-SITAD दादो सितद
लेन देन (Lenden لین دین) ब्याज पर रुपये का लेन देन (Byáj par rupai ka len den بیاج پر روپے کا لین دین)

DÁR दार دار (ف - مث)
सूली (Súli سولی) फांसी (Phánsí پھانسی)

DÁR दार دار (ع - مذ)
1. गृह (Grih گرِہ) गेह (Geh گیہ) घर (Ghar گھر)
2. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ) ठौर (Thaur ٹھور)

دارالحکومت (ع - مذ)
DÁRUL-HUKÚMAT दारुल हुकूमत
शासन केन्द्र (Shásan kendr شاسن کیندر) राजधानी (Rájdháni راج دھانی)

دارالسلطنت (ع - مذ)
DÁRUS-SALTANAT दारुस सल्तनत
دیکھو 'دارالحکومت'

دارالشفا ع - مذ
DÁRUSH-SHIFA दारुश शिफ़ा
चिकित्सालय (Chikitsálai چکتسالے) रुग्नालय (Rugnálai رگنالے) अस्पताल (Aspatál اسپتال)

دارالضرب (ع - مذ)
DÁRUZ-ZAR,B दारुज़् ज़र्ब
टंकशाला (Tankshála تنک شالا) टंकसाल (Taksál تکسال)

دارالقضا (ع - مذ)
DÁRUL-QAZA दारुल क़ज़ा
न्यायालय (Nyáyálai نیایالے) कचहरी (Kachaharí کچہری)

DÁRU दारू دارو (ف - مث)
1. ओषधि (O,shadhi اوشدھی) दवा (Dava دوا)
2. अग्नि चूर्ण (Agni chúr,n اگنی چورن) बारूद (Barúd بارود)
3. मदिरा (Madira مدرا) शराब (Sharáb شراب)

DÁROGHA दरोग़ा داروغہ (ف - مذ)
1. रक्षक (Rakchhak رکچھک) निगरां (Nigarán نگراں)
2. कोतवाल (Kotvál کوتوال) थानेदार (Thánedar تھانیدار)

DÁSTÁN दास्तान داستان (ف - مث)
1. कथा (Katha کتھا) कहानी (Kahání کہانی)
2. वृत्तांत (Vrit,tánt ورت'تانت) हाल Hál حال)

DÁSH,T दाशत् داشت (ف - مث)
रक्षा (Rakchha رکچھا) ख़बरगीरी (Khabar giri خبرگیری) निगरानी (Nigráni نگرانی)

ebooksall.com

या धब्बा लगा हुआ (Dágh yá dhabba laga hua داغ یا دھبہ لگا ھوا)
2. लांछित (Lánchhit لانچھت) कलंकित (Kalankit کلن کت) बदनाम (Badnám بدنام)
3. अपराधी (Aprádhí اپرادھي) दोषी (Doshí دوشی) क़ुसूर वार (Qusúr vár قصوروار)

DÁGHI दाग़ी (ف - ص) داغی
دیکھو 'داغدار'

DÁFE दाफ़े (ع - ص) دافع
निवारक (Nivárak نوارک) रोकने या हटाने वाला (Rokne ya hatáne vála روکنے یا ھٹانے والا)

DÁL(LL) दाल (ल्ल) (ع - مذ) دال
सूचक (Súchak سوچک) बताने वाला (Batáne vála بتانے والا) दलालत करने वाला (Dalálat karne vála دلالت کرنے والا)

DÁLÁN दालान (ف - مذ) دالان
ओसारा (Osára اوسارا) बरामदा (Barámada برامدہ) बरांडा (Veranda برانڈا)

DÁM दाम (ف - مذ) دام
1. पाश (Pásh پاش) जाल (Jál جال) फंदा (Phanda پھندا)
2. वनपशु (Van pashu ون پشو) जंगली जानवर (Jangali jánver جنگلي جانور)
3. दमड़ी (Damṛi دمڑی)

DÁSH,TA दाशता (ف - مث) داشتہ
उपपत्नी (Uppatni اُپ پتنی) रखेली (Rakheli رکھیلی) सुरैतिन (Suraitin سریتن) आशना (Áshna آشنا)

DÁÍ दाई (ع - مذ) داعی
1. निमंत्रण कर्ता (Nimantran karta نمنترن کرتا) बुलाने वाला (Buláne vála بلانے والا)
2. आशीर्वाद देने वाला (Áshírvád dene vála آشیرواد دینے والا) दुआ करने वाला (Duá karne vála دعا کرنے والا)

DÁI,YA दाइया (ع - مذ) داعیہ
प्रभुत्व (prabhuttwa پربھتو) इजारा (Ijára اجارا) ज़ोर (Zor زور)

DÁGH दाग़ (ف - مذ) داغ
1. चिह्न (Chinnh چنھ) धब्बा (Dhabba دھبہ)
2. दुःख (Dukh دکھ) क्लेश (Klesh کلیش) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)
3. लांछन (Lánchhan لانچھن) कलंक (Kalank کلنک) बदनामी (Badnámi بدنامي)
4. अपराध (Aprádh اپرادھ) दोष Dosh دوش) इलज़ाम (Ilzám الزام)
5. ईर्षा (Írsha ایرشا) डाह (Dáh ڈاہ) हसद (Hasad حسد)

DÁGH-DÁR दाग़दार (ف - ص) داغدار
1. चिह्नित (Chin,nhit چنھت) दाग़

ebooksall.com

DÁNA दाना (ف - ص) دانا

1. चतुर (Chatur چتر) दक्ष (Dakchh دکچھ) प्रवीण (Pravín پروین) होशयार (Hoshyár هوشیار)

2. बुद्धिमान् (Buddhimán بدهی‌مان) अक़्ल मंद (Aqalmand عقل‌مند)

DÁNÁÍ दानाई (ف - مث) دانائی

बुद्धिमत्ता (Buddhimatta بدهي‌مت‌تا) अक़्ल मंदी (Aqalmandi عقل‌مندی)

DÁNIS,T दानिस्त (ف - مث) دانست

मत (Mat مت) राय (Rái رائے) समझ (Samajh سمجھ)

DANIS,TA दानिस्ता (ف - ص) دانسته

ज्ञान पूर्वक (Gyán púrvak گیان‌پوروک) जान बूझ कर (Ján bújh kar جان بوجھ کر)

DÁNISH दानिश (ف - مث) دانش

बुद्धि (Buddhi بدهي) ज्ञान (Gyán گیان) अक़्ल (Aql عقل)

دانش‌مند (ف - ص)

DÁNISH-MAND दानिश मंद

बुद्धिमान् (Bud,dhimán بدهي‌مان) अक़्लमंद (Aqlmand عقل مند)

دانشور (ف - ص)

DÁNISH-VAR दानिश वर

دیکھو 'دانش مند'

DÁNA दाना (ف - مذ) دانه

1. अन्न (Ann ان) नाज (Náj ناج)

4. १४ या २१ माशे की तोल (14 yá 21 máshe ki tol ۱۴ یا ۲۱ ماشے کي تول)

DÁMÁD दामाद (ف - مذ) داماد

जामाता (Jámátá جاماتا) दमाद (Damád دماد)

DÁMÁN दामान (ف - مذ) دامان

دیکھو 'دامن'

DÁMAN दामन (ف - مذ) دامن

1. कुरते या अंगरखे का वह भाग जो आगे लटकता रहता है (Kurte yá Angarkhe ká voh bhág jo áge latakta rahta hai کرتے یا انگرکھے کا وہ بھاگ جو آگے لٹکتا رهتا هے)

2. कोर (Kor کور) किनारा (Kinára کنارہ)

3. तराई (Tarái ترائي) मैदान (Maidán میدان)

دامن‌کوه (ف - مذ)

DÁMANE-KOH दामने कोह

पहाड़ की तराई (Pahár kí tarái پہاڑ کي ترائي)

دان-دان (ف - کلمه ظرف)

DÁN(N) दान (दां)

1. घर (Ghar گھر) जगह (Jagah جگہ)

مرکبات کے آخر میں آکر معني دیتا هے جیسے 'قام دان'

2. जानने वाला (Jánne vála جاننے والا)

مرکب کلمے کے آخر کا جزو هوتا هے جیسے 'همه داں'

ebooksall.com

5. डफ़ली के आकार का एक बड़ा बाजा (Dafli ke ákár ka ek baṛa bája دفلی کے آکار کا ایک بڑا باجہ)

DÁIM दाइम دائم (ع - ص)
नित्य (Nit,tya نت تیہ) शाश्वत (Shásh,swat شاشوت) सदा रहने वाला (Sada rahne vála سدا رہنے والا)

DÁIMAN दाइमन دائماً (ع - ص)
सदा (Sada سدا) नित्य (Nittya نت تیہ) हमेशा (Hamesha ھمیشہ)

دائم الحبس (ع - ص)
DÁIMUL-HA,BS दाइमुल् हब्स
आजन्म कारा वास (Ájanm kárávás آجنم کاراواس) उम्र क़ैद (Umr qaid عمر قید)

DÁIMI दाइमी دائمی (ع - ص)
त्रिकाल व्यापी (Trikál vyápi ترکال وياپی) सदा (Sada سدا) नित्य का (Nit,tya ka نت تیہ کا)

DÁIN दाइन دائن (ع - مذ)
ऋण दाता (Rin dátá رن داتا) क़र्ज़ देने वाला (Qarz dene vála قرض دینے والا)

DÁYA दाया دایہ (ف - مث)
1. धात्री (Dháttri دھاتری) दाई (Dái دائي)
2. अन्ना (Anna انا) पिलाई (Pilái پلائی)

DAB,BÁGH दब्बाग़ دباغ (ع - مذ)
चर्म रंजक (Charm ranjak چرم رنجک) चमड़ा रंगने वाला (Chamṛa rangne vála چمڑا رنگنے والا)

2. बीज (Bíj بیج) तुख़्म (Tukhm تخم)
3. फुंसी (Phunsi پھنسی)
4. चेचक के आबले (Chechak ke áble چیچک کے آبلے)
5. माला की गुरिया (Mála kí guriya مالا کي گريا)
6. कोई छोटी गोल वस्तु (Koi chhotí gol vastu کوئي چھوٹی گول وستو)
7. कण (Kan کن) रवा (Rava روا)

DÁVAR दावर داور (ف - مذ)
1. न्याय कर्ता (Nyái karta نیاے کرتا) न्यायी (Nyáí نیائي) इनसाफ़ करने वाला (Insáf karne vála انصاف کرنے والا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما)

DÁO दाउ داؤ (ف - مس)
1. छल (Chhal چھل) चाल (Chál چال) फ़रेब (Fareb فریب)
2, दांव (Dáon داٶں) जुए की चाल (Jue ki Chál جوے کي چال)

DÁIRA दाइरा دائرہ (ع - مذ)
1. परिधि (Paridhi پری دھی) वृत्त (Vritt ورت) घेरा (Ghera گھیرا)
2. सभा (Sabha سبھا) समिति (Samiti سمتی) इदारा (Idára ادارہ)
3. आश्रम (Áshram آشرم) ख़ान क़ाह (Khan qáh خانقاہ)
4. गोलाई (Golái گولائي) चक्कर (Chak,kar چکر)

ebooksall.com

DIBÁGHAT दिबाग़त (ع - مث) دباغت
चमड़ा पकाना और रंगना (Chamṛa pakána aur rangna چمڑا پکانا اور رنگنا)

DABÁZAT दबाज़त (ف - مث) دبازت
स्थूलता (Isthúlata استھولتا) मोटाई (Motáí موٹائی)

DAB,DABA दब्दबा (ع - مذ) دبدبه
1. आतंक (Átank آتنک) रोब दाब (Rob dáb رعب داب)
2. प्रताप (Pratáp پرتاپ) तेज (Tej تیج) जलाल (Jalál جلال)

DABIS,TÁN दबिस्तां (ف - مذ) دبستاں
पाठशाला (Páthshála پاٹھ شالہ) मद्रसा (Mad,rasa مدرسہ)

DAB,BA दब्बा (ف - مذ) دبه
चर्म पुटक (Charm putak چرم پٹک) चमड़े का कुप्पा (Chamṛe ka kuppa چمڑے کا کپا)

DABÍR दबीर (ف - مذ) دبیر
लेखक (Lekhak لیکھک) मसिजीवी (Masijívi مسي جیوی) मुन्शी (Munshi منشي)

DABÍZ दबीज़ (ف ص) دبیز
1. मोटा (Motá موٹا) गफ़ (Gaf گف)
2. दलदार (Daldár دلدار)

DUKHÁN दुख़ान (ف - مذ) دخان
धूम (Dhúm دھوم) धुवां (Dhuán دھواں)

DUKHÁNI दुख़ानी (ف - ص) دخانی
1. धौमिक (Dhaumik دھومک) धुयेंका (Dhuen ka دھوئیں کا)
2. वह चीज़ जो भाप या धुएँ के ज़ोरसे चले (Voh chíz jo bháp ya dhuen ke zor se chale وہ چیز جو بھاپ یا دھوئیں کے زور سے چلے)

DUKH,T दुख़्त (ف - مث) دخت
دیکھو 'دختر'

DUKH,TAR दुख़्तर (ف - مث) دختر
दुहिता (Duhita دوهي تا) कन्या (Kan,nya کنیا) लड़की (Laṛki لڑکي)

DAKH,L दख़्ल (ع - مذ) دخل
1. पैठ (Paith پیٹھ) गुज़र (Guzar گزر)
2. अधिकार (Adhikar ادھیکار) क़ब्ज़ा (Qabza قبضہ)
3. संभावना (Sambháona سم بھاونا) इमकान (Imkán امکان)
4. हस्तक्षेप (Hastakchhep هستک چھیپ) मुज़ाहमत (Muzáhamat مزاحمت)
5. ज्ञान (Gyán گیان) जानकारी (Jánkárí جان کاری)
6. साहस (Sáhas ساهس) मजाल (Majál مجال)

DAKH,MA दख़्मा (ف - مذ) دخمه
1. समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr سمادهي چهیتر) क़ब्रिस्तान (Qabr-istán قبرستان)
2. शव पेटी (Shav peti شو پیٹی) ताबूत (Tábút تابوت)

ebooksall.com

DUKHÚL दुख़ूल (ع - مذ) دخول
प्रवेश (Pravesh پرویش) घुसना (Ghusna گھسنا)

DAKHÍL दख़ील (ع - ص) دخیل
1. हस्तक्षेपक (Hastakchhepak ھستک چھیپک) दख़्ल देने वाला (Dakhl dene vála دخل دینے والا)
2. विज्ञ (Viggya وگیہ) दख़्ल रखने वाला (Dakhl rakhne vála دخل رکھنے والا)
3. प्रभाव डालने वाला (Prabháo dálne vála پربھاؤ ڈالنے والا)

DAD दद (ف - مذ) دد
व्याड (Vyád ویاڈ) हिंसक जंतु (Hinsak Jantu ھنسک جنتو) दरिन्दा (Darinda درندہ)

DAR दर (ف - مذ) در
1. द्वार (Dwár دوار) दरवाज़ा (Darváza دروازہ)
2. कपाट (Kapát کپاٹ) किवाड़ (Kivár کواڑ)
3. भीतर (Bhítar بھیتر) में (Men میں)

DARÁMAD दरामद (ف - مث) در آمد
आयात (Áyát آیات) देश में बाहर से आने वाला माल (Desh men báhar se áne vála mál دیش میں باھر سے آنے والا مال)

DIRA दिरा (ف - مذ) درا
घंटा (Ghanta گھنٹا) जरस (Jaras جرس)

DUR,RÁJ दुर्राज (ف - مذ) دراج
यष्टिक (Yashtik یشٹک) जांगल (Jángal جانگل) तीतर (Títar تیتر)

DARÁZ दराज़ (ف - ص) دراز
1. दीर्घ (Dírgh دیرگھ) लंबा (Lamba لمبا) तवील (Tavíl طویل)
2. दर्ज़ (Darz درز) दरार (Darár درار)

DARÁZ-DASTI दराज़ दस्ती (ف - مث) دراز دستی
अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) अन्याय (Annyáe ان نیاے) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

DARAN,DÁZ दरन्दाज़ (ف - ص) در انداز
पिशुन (Pishun پشن) चुग़ल ख़ोर (Chughal khor چغل خور)

DIRÁYAT दिरायत (ع - مث) درایت
ज्ञान (Gyán گیان) प्रज्ञा (Prag gya پرگ گیا) बुद्धि (Buddhi بدھی) समझ बूझ (Samajh bújh سمجھ بوجھ)

DAR,BÁR दरबार (ف - مذ) دربار
1. राज सभा (Ráj sabha راج سبھا) राज समाज (Ráj samáj راج سماج) आस्थायिका (Ásthäyika آس تھائکا)
2. न्यायालय (Nyáyá lai نیایا لے) कचहरी (Kachahri کچہری)
3. किसी ऋषि मुनि या पीर फ़क़ीर का आश्रम (Kisí rishi muní ya pír

ebooksall.com

faqír ka áshram کسي رشي منى (يا پير فقير كا آشرم)

دربار داری (ف - مث)

DARBÁR-DÁRI दरबार दारी
1. हाज़िरबाशी (Házir báshí حاضرباشى)
2. ख़ुशामद (Khushámad خوشامد)

DARBÁN दरबान (ف - مذ) دربان
द्वारपाल (Dwár pál دواربال) प्रतिहारी (Prati hárí پرتي هارى) ड्योढ़ीबान (Deorhi bán ڈيوڑهي بان)

DAR,J दर्ज (ع - مذ) درج
लिखना (Likhna لكهنا) बही या रजिस्टर में लिखना (Bahí ya register men likhna بہی يا رجسٹر میں لكهنا)

DUR,J दुर्ज (ع - مذ) درج
मंजूषा (Manjúsha منجوشا) सन्दूक़चा (Sandúqcha صندوقچه)

DAR(A)JA दर_(र) जा (ع - مذ) درجه
1. पद (Pad پد) उहदा (Uhda عهده)
2. श्रेणी (Shrení شريڼى) मरतबा (Martaba مرتبه)
3. कक्षा (Kak chha ككچها) जमाअत (Jamá,at جماعت)
4. आकाश मंडल का १/३६० वां अंश (Ákásh mandal ka 1/360 ván ansh آكاش منڈل كا ١/٣٦٠ واں انش)
5. खंड (Khand كهنڈ) माला (Mála مالا) मंज़िल (Manzil منزل)
6. कोष्ठक (Koshthak كوشٹهك) कमरा (Kamra كمره)

DARAKH,T दरख़्त (ف - مذ) درخت
विटप (Vitap وٹپ) वृक्ष (Vrikchh وركچه) तरु (Taru ترو) द्रुम (Drum درم) पेड़ (Per پيڑ)

درخشان (ف - ص)

DURUKH,SHÁN दुरख़्शां
प्रभा युक्त (Prabhá yukt پربهايكت) प्रकाश मान् (Prakásh mán پركاش مان) रौशन (Raushan روشن)

درخواست (ف - مث)

DAR,KHÁS,T दरख़्वास्त
1, प्रार्थना पत्र (Prárthana pattr پرارتهنا پتر) आवेदन पत्र (Ávedan pattr آويدن پتر) अर्ज़ी (Arzi عرضى)
2. विनय (Vinai ونے) निवेदन (Nívedan نويدن) अर्ज़ (Arz عرض)

DARKHUR दर् खुर (ف - ص) درخور
1. योग्य (Yoggya يوگيه) पात्र (Páttr پاتر) क़ाबिल (Qábil قابل)
2. पैठ (Paith پيٹه) पहुँच (Pahunch پہنچ) रसाई (Rasáí رسائي)

DARD दर्द (ف - مذ) درد
1. दुःख (Dukh دكه) क्लेश (Klesh كليش) तकलीफ़ (Taklíf تكليف)
2. व्यथा (Vyatha ويتها) पीड़ा (Píra پيڑا) टीस (Tís ٹيس)
3. दया (Daya ديا) तरस (Taras ترس)
4. चिंता (Chinta چنتا) सोच (Soch سوچ)

ebooksall.com

DURUSH,T दुरुश्त (ف - ص) درشت
1. कठोर (Kathor کٹھور) कड़ा (Kara کڑا)
2. खुरदरा (Khurdara کھردرا) खुरखुरा (Khurkhura کھرکھرا)

(ف - مث) درشتی
DURUSH,TI दुरुश्ती
1. कठोरता (Kathorata کٹھورتا) सख्ती (Sakhtí سختي)
2. असभ्यता (Asabh,bhyata اسبھیتا) अशिष्टता (Ashishtata اششٹتا) अक्खड़पन (Ak,khar pan اکھڑپن)

DAR,K दर्क (ع - مذ) درک
1. बोध (Bodh بودھ) ज्ञान (Gyán گیان) समझ (Samajh سمجھ)
2. बुद्धि (Bud,dhi بدھي) मनीषा (Mánísha منیشا) अक़्ल (Aql عقل)

DARGÁH दरगाह (ف - مث) درگاه
1. चौखट (Chaukhat چوکھٹ) डेवढ़ी (Deorhí ڈیوڑھی)
2. राज सभा (Ráj sabha راج سبھا) दरबार (Darbár دربار)
3. मज़ार (Mazár مزار) रौज़ा (Rauza روضه)

(ف - مث) درگزر
DAR GUZAR दरगुज़र
क्षमा (Chhama چھما) माफ़ी (Máfí معافي)

DIRAM दिरम (ف - مذ) درم
1. चांदी का एक सिक्का (Chandi ka

DUR,D दुर्द (ف - مث) درد
बलकस (Balkas بلکس) तल छट (Talchhat تل چھٹ) गाद (Gád گاد)

DARD-MAND दर्दमन्द (ف - ص) دردمند
दुखी (Dukhí دکھي) रंजीदा (Ranjída رنجیده)

DARD-NÁK दर्दनाक (ف - ص) دردناک
दुःख प्रद (Dukhapprad دکھپرد) कष्ट जनक (Kasht janak کشٹ جنک) रंजदेह (Ranj deh رنجده)

DAR,Z दर्ज़ (ف - مث) درز
दार (Dár دار) दरार (Darár درار)

DAR,ZI दर्ज़ी (ف - مذ) درزی
सूचिक (Súchik سوچک) सीने वाला (Síne vála سینے والا)

DAR,S दर्स (ع - مذ) درس
1. पठन (Pathan پٹھن) पढ़ना (Parhna پڑھنا)
2. पाठ (Páth پاٹھ) सबक़ (Sábaq سبق)
3. उपदेश (Updesh اپدیش) नसीहत (Nasíhat نصیحت)

DURUS,T दुरुस्त (ف - ص) درست
1. यथार्थ (Yatharth یتھارتھ) ठीक (Thík ٹھیک)
2. सत्य (Sattya ستیه) सही (Sahí صحیح)
3. स्वस्थ (Swasth سوستھ) तनदुरुस्त (Tandurust تن درست)

ebooksall.com

درواژه (ف - مذ)

DARVÁZA दरवाज़ा
द्वार (Dwár دوار) दर (Dar در)

DURÚD दुरूद (ع - مث) درود
स्तुति (Istuti استتي) प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) सना (Sana ثنا)

درود گر (ف - ص)

DUROD-GAR दुरोदगर
रथकार (Ratha kár رتھکار) तच्छक (Tak chhak تک چھک) बढ़ई (Barhai بڑھئي)

DAROGH दरोग़ (ف - مذ) دروغ
मिथ्या (Mith,thya متھ‘تھیا) अनृत (Anrit انرت) झूठ (Jhúth جھوٹھ)

دروغ گو (ف - ص)

DAROGH GO दरोग़ गो
मिथ्यावादी (Mith,thya vádí متھ تھیا وادی) झूठा (Jhútha جھوٹھا)

DARÚN दरून (ف - مذ) درون
1. अंतः करण (Antah karan انتهکرن) मन (Man من) दिल (Dil دل)
2. मध्य (Madh dhya مدھیه) बीच (Bích بیچ)

درویش (ف - مذ)

DAR,VESH दर्वेश
1. भिक्षुक (Bhik chhuk بھکچھک) भिखारी (Bhikhárí بھکھاری) फ़क़ीर (Faqír فقیر)
2. महात्मा (Mahátma مھاتما) ऋषि (Rishi رشي) वली (Vali ولی)

ek sikka (چاندي کا ایک سکه)
2. ३॥ माशे की एक तोल (3½ Máshe kí ek tol ساڑھے تین ماشے کي ایک تول)

DAR,MÁN दर्मान (ف - مذ) درمان
उपचार (Upchár اُپچار) इलाज (Iláj علاج)

درماندگی (ف - مث)

DAR,MÁNDAGI दर् मांदगी
दुःख (Kukh,kh دکھ) क्लेश (Klesh کلیش) बेकसी (Bekasí بےکسي)

درمانده (ف - مذ)

DAR,MÁNDA दरमांदा
असहाय (Asaháe اسہاے) दुःखी (Dukhí دکھی) लाचार (Láchár لاچار)

درمیان (ف - مذ)

DAR,MIYÁN दर मियान
1. मध्य (Madh,dhya مدھیه) बीच (Bích بیچ)
2. भीतर (Bhítar بھیتر) अंदर (Andar اندر) में (Men میں)

DARINDA दरिन्दा (ف - ص) درنده
व्याड (Vyád ویاڈ) हिंसक जंतु (Hinsak jantu هنسک جنتو) फाड़ खाने वाला जानवर (Phár kháne vála jánver پھاڑ کھانے والا جانور)

DIRANG दिरंग (ف - مث) درنگ
विलंब (Vilamb ولمب) देर (Der دیر)

DIRAU दिरौ (ف - مث) درو
फ़सल कटना (Fasl katna فصل کٹنا)

ebooksall.com

वदान्य (Vadán,nya ودانیہ) अति दानी (Ati dání اتی دانی) बहुत बड़ा फ़ैयाज़ (Bahut baṛa faiyáz بہت بڑا فیاض)

در یافت (ف - مث)

DAR,YÁFT दर्याफ़्त

1. जिज्ञासा (Jiggyása جگیاسا) जांच (Jánch جانچ) पूछ तांछ (Púnchh tánchh پونچھ تانچھ)
2. अन्वेषण (Anveshan انویشن) गवेषणा (Gaveshana گویشنا) रिसर्च (Research ریسرچ)

DARÍCHA दरीचा (ف - مذ) دریچہ
गवाक्ष (Gavákchh گواکچھ) खिड़की (Khiṛkí کھڑکی)

DARIDA दरीदा (ف - ص) دریدہ
विदीर्ण (Vidírn ودیرن) फटा हुआ (Phata hua پھٹا ہوا)

دریدہ دھن (ف - ص)

DARÍDA-DAHAN दरीदा दहन
मुक्त कंठ (Mukt kanth مکت کنتھ) मुंह फट (Munh phat منھ پھٹ)

DIREGH दिरेग़ (ف - مذ) دریغ
1. शोक (Shok شوک) अफ़सोस (Afsos افسوس)
2. संकोच (Sankoch سنکوچ) तअम्मुल (Ta,am,mul تامل)
3. कृपणता (Kripanata کرپنتا) कंजूसी (Kanjúsí کنجوسي)

3 विनीत (Vinít ونیت) विनम्र (Vinamr ونمر) ख़ाकसार (Khāksár خاکسار)

درویشی (ف - مث)

DAR,VESHI दर्वेशी
संन्यास (San nyás سن نیاس) फ़क़ीरी (Faqíri فقیری)

DAR(R)A दरा (दर्रा) (ف - مذ) درہ
दो पहाड़ों के बीच का रास्ता (Do pahároṇ ke bích ka rásta دو پہاڑوں کے بیچ کا راستہ) घाटी (Gháti گھاٹی)

DUR,RA दुर्रा (ع - مذ) درہ
चर्म कशा (Charm kasha چرم کشا) चमड़े का कोड़ा (Chamṛe ka koṛa چمڑے کا کوڑا)

DAR,HAM दरहम (ف - ص) درھم
व्यस्त (Vyast ویست) तितर बितर (Titar bítar تتر بتر) गड़ बड़ (Gaṛ baṛ گڑ بڑ)

DIR,HAM दिरहम (ع - مذ) درھم
دیکھو 'درم'

DAR,YA दर्या (ف - مذ) دریا
सरिता (Sarita سریتا) आपगा (Ápaga آپگا) तरंगिनी (Tarangini ترنگنی) निम्नगा (Nimnaga نمنگا) नदी (Nadi ندی)

دریا دل (ف - ص)

DARYA-DIL दर्या दिल
मुक्तहस्त (Mukt hast مکت ھست)

ebooksall.com

हाथ का मोज़ा (Háth ka moza ہاتھ کا موزہ)

دستاویز (ف - مث)

DASTÁVEZ दस्तावेज़

1. प्रमाण पत्र (Pramán pattr پرمان پتر) सबूत का काग़ज़ (Sabút ka kághaz ثبوت کا کاغذ)

2. बंधक पत्र (Bandhak pattr بندھک پتر) तमस्सुक (Tamas,suk تمسک)

دست برد (ف - مث)

DAST-BURD दस्त बुर्द

अपहरण (Apharan اپھرن) छीनछान (Chhín chhán چھین چھان)

دست برداری (ف - مث)

DAST-BARDÁRI दस्त बरदारी

परित्याग (Parit,tyág پرت تیاگ) क़ब्ज़ा छोड़ देना (Qabza chhoṛ dena قبضہ چھوڑ دینا)

دست بستہ (ف - ص)

DAST-BASTA दस्त बस्ता

कर बद्ध (Kar bad,dha کربدھ) बद्धांजलि (Baddhánjali بدّھانجلي) हाथ बांधे हुए (Háth bándhe hue ہاتھ باندھے ہوئے)

دست پناہ (ف - مذ)

DAST-PANÁH दस्त पनाह

चीमटा (Chímta چیمٹا) चिमटा (Chimta چمٹا)

دستخط (ف - مذ)

DAST-KHAT दस्तख़त

हस्ताक्षर (Hastákchhar ہستاکچھر)

دریوزہ گر (ف - ص)

DARYÚZA-GAR दरयूज़ागर

भिक्षुक (Bhikchhak بھکچھک) भिख मंगा (Bhikh manga بھکھ منگا)

دزد (ف - مذ)

DUZD दुज़्द

तस्कर (Taskar تسکر) चोर (Chor چور)

دست (ف - ص)

DAST दस्त

1. कर (Kar کر) हस्त (Hast ہست) हाथ (Háth ہاتھ)

2. विरेचन (Virechan وریچن) पतला पाख़ाना (Patla pákhána پتلا پاخانہ)

دست آور (ف - ص)

DASTÁVAR दस्तावर

रेचक (Rechak ریچک) मल भेदक (Mal bhedak مل بھیدک) विरेचक (Virechak وریچک) जुल्लाब (Julláb جلاب)

دستار (ف - مث)

DASTÁR दस्तार

शिरोवेष्टन (Shiroveshthan شرو ویشٹھن) पगड़ी (Pagṛí پگڑی) अमामा (Amáma عمامہ)

دست اندازی (ف - مث)

DASTANDÁZI दस्तन्दाज़ी

हस्तक्षेप (Hastak chhep ہستک چھیپ) मुज़ाहमत (Muzáhamat مزاحمت)

دستانہ (ف - مذ)

DASTÁNA दस्ताना

1. हस्त त्राण (Hast,trán ہست تران)

ebooksall.com

tána بلانے کے لئے دروازہ کھٹ کھٹانا)

3, माल गुज़ारी की वसूली का परवाना (Málguzári ki vasúli ka parvána مال گزاری کي وصولي کا پروانہ)

4, कर (Kar کر) महसूल (Mahsúl محصول)

دست کار (ف - مذ)

DAST-KÁR दस्तकार

कलाकार (Kalá kar کلاکار) शिल्पी (Shilpi شلپی) कारीगर (Kárígar کاریگر)

دست کاری (ف - مث)

DAST-KÁRI दस्त कारी

हस्त शिल्प (Hast shilp هست شلپ) शिल्प कला (Shilp kala شلپ کلا) कारीगरी (Kárígari کاریگري)

دست کش (ف - ص)

DAST-KASH दस्तकश

دیکھو 'دست بردار'

دست گاہ (ف - مث)

DAST-GÁH दस्तगाह

1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) शक्ति (Shakti شکتی) क़ुदरत (Qudrat قدرت)

2. प्रवेश (Pravesh پرویش) पहुँच (Pahunch پہنچ) रसाई (Rasáí رسائي)

دست گیری (ف - مث)

DAST-GIRI दस्तगीरी

हस्तालंबन (Hastálamban هستالمبن)

दसख़त (Das,khat دس خط)

دست درازی (ف - مث)

DAST,DARÁZI दस्त दराज़ी

1, अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

2. हस्ताहस्ती (Hastáhasti هستاهستي) हाथापाई (Háthá páí هاتھاپائي)

3. हस्तक्षेप (Hastak chhep هستک چھیپ) मुदाख़लत (Mudákhalat مداخلت)

دسترس (ف - مث)

DASTRAS दस्त रस

1. पहुँच (Pahucnh پہنچ) रसाई (Rasáí رسائي)

2. शक्ति (Shakti شکتي) सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) इस्तिताअत (Istitá,at استطاعت)

دست غیب (ف - مذ)

DASTE-GHAIB दस्ते ग़ैब

1. दिव्य प्राप्ति (Div,vya prápti دویہ پراپتي) दैवी आय (Daiví áe دیوی آے) ग़ैबी आमदनी (Ghaibi ámadani غیبي آمدني)

2. उत्कोच (Utkoch اُتکوچ) घूस (Ghús گھوس) रिशवत (Rishvat رشوت)

DASTAK दस्तक (ف - مث) دستک

1. करताल (Kartál کرتال) ताली (Táli تالی)

2. बुलाने के लिये दरवाज़ा खट खटाना (Buláne ke lie darváza khatkha-

ebooksall.com

دستہ (ف - مذ)
DASTA दस्ता
1. हत्था (Hat,tha ہتھا) मूठ (Múth موٹھ)
2. सेना का छोटा भाग (Sena ka chhota bhág سینا کا چھوٹا بھاگ)
3. २५ काग़ज़ का थोक (25 Kághaz ka thok ۲۵ کاغذ کا تھوک)

دستی (ف - ص)
DASTI दस्ती
1. हाथ का बना हुआ (Háth ka bana hua ہاتھ کا بنا ہوا)
2. हाथ में रखने के क़ाबिल (Háth men rakhne ke qábil ہاتھ میں رکھنے کے قابل)

دستیاب (ف - ص)
DAST-YÁB दस्तयाब
हस्तगत (Hastgat ہستگت) प्राप्त (Prápt پراپت) उपलब्ध (Uplabdh اپلبدھ) हासिल (Hásil حاصل)

دشت (ف - مذ)
DASHT दश्त
अरण्य (Aran,nya ارنیہ) कानन (Kánan کانن) वन (Van ون) जंगल (Jangal جنگل)

دشت پیما (ف - ص)
DASH,T-PAIMA दश्त पैमा
काननचारी (Kánan chárí کانن چاری) वनचर (Van char ونچر) जंगल में फिरने वाला (Jangal men phirne vála جنگل میں پھرنے والا)

دشت گرد (ف - ص)
DASHT-GAR,D दश्तगर्द
دیکھو 'دشت پیما'

सहायता (Saháyata سہایتا) मदद (Madad مدد)

دست نگر (ف - ص)
DAST-NIGAR दस्त निगर
मुखापेक्षी (Mukhápekchhi مکھاپیکچھی) अनुजीवी (Anujívi انوجیوی) दूसरे के सहारे पर जीविका करने वाला (Dúsare ke saháre par jívika karne vála دوسرے کے سہارے پر جیوکا کرنے والا)

دستور (ف - مذ)
DAS,TÚR दस्तूर
1. प्रथा (Pratha پرتھا) प्रणाली (Pranáli پرنالی) रिवाज (Riváj رواج)
2. मंत्री (Mantri منتری) वज़ीर (Vazír وزیر)
3. विधान (Vidhán ودھان) क़ानून (Qánún قانون)
4. नियम (Niyam نیم) क़ायदा (Qáida قاعدہ)

دستور العمل (عف - مذ)
DASTÚRUL-AMAL दस्तूरुल अमल
1. कार्य क्रम (Kárya kram کاریہ کرم) लाइहा (Láeha لائحہ)
2. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعدہ)

دست وگریباں (ف - ص)
DASTO-GARÍBÁN दस्तोगरीबां
हाथा पाई (Háthápái ہاتھاپائی) लप्पा डुग्गी (Lappa duggi لپا ڈگی)

ebooksall.com

دشت نورد (ف - ص)

DASHT-NAVAR,D दश्तनवर्द
دیکھو 'دشت پیما'

DUSH,MAN दुश्मन (ف - مذ) دشمن
1. शत्रु (Shattru شترو) अरि (Ari اري) रिपु (Repu ريپو) आराति (Áráti آراتي) अदू (Adu عدو)
2. अशुभ चिंतक (Ashubh chintak اشبھ چنتک) प्रति द्वंद्वी (Prati dwandwi پرتی دوندوی) बदख़्वाह (Bad khāh بدخواه)
3. प्रतिकूल (Pratikúl پرتي كول) मुख़ालिफ़ (Mukhálif مخالف)

دشمنی (ف - مث)

DUSH,MANI दुश्मनी
1. शत्रुता (Shattruta شتروتا) अदावत (Adávat عداوت)
2. विरोध (Virodh وروده) मुख़ालफ़त (Mukhálafat مخالفت)
3. प्रतिकूलता (Pratikúlata پرتی کولتا) नामुवाफ़क़त (Námuáfaqat ناموافقت)

دشنام (ف - مث)

DUSH,NÁM दुश्नाम
अपशब्द (Apshabd اپشبد) कुवाच्य (Kuvách,chya کواچیه) गाली (Gálí گالي)

DASH,NA दश्ना (ف - مذ) دشنه
कौक्षिक (Kaukchhik کوک چھک) कटार (Katár کٹار) ख़ंजर (Khanjar خنجر)

دشوار (ف - ص)

DUSH,VÁR दुश्वार
कठिन (Kathin کٹھن) दुष्कर (Dush,kar دش کر) दुःसाध्य (Dus,sádhya دس سادھیه) मुश्किल (Mushkil مشکل)

دشوار گزار (ف - ص)

DUSH,VÁR-GUZÁR दुश्वार गुज़ार
दुर्गम (Durgam درگم) दुष्पार (Dushpár دش پار) जिसे पार करना कठिन हो Jise pár karna kathin ho جسے پار کرنا کٹھن هو)

DUÁ दुआ (ع - مث) دعا
1. ईश्वर से प्रार्थना (Íshwar se prárthana ایشور سے پرارتھنا)
2. आशीर्वाद (Áshírvád آشیرواد) दुआए ख़ैर (Duá-e-khair دعاےخیر)
3. मंत्र (Mantr منتر) वज़ीफ़ा या क़ुरान की आयत वग़ैरा (Vazífa ya qurán ki áyat vaghaira وظیفه یا قرآن کي آیت وغیره)

دعاے خیر (ع مث)

DUÁ-E-KHAIR दुआए ख़ैर
आशीर्वाद (Áshírvád آشیرواد) अच्छी दुआ (Ach,chi dua اچھي دعا)

DÁVAT दावत (ع - مث) دعوت
1. निमंत्रण (Nimantran نمنترن) बुलावा (Bulava بلاوا)
2. भोज (Bhoj بھوج) खाना (Khána کھانا)

ebooksall.com

2. सुरक्षा (Surakchha سورکچھا) हमले से बचाव (Hamle se bacháo حملے سے بچاؤ) डिफ़ैंस (Defence ڈفینس)

DAF,TAR दफ़्तर دفتر (ع - مذ)
1. कार्यालय (Káryálai کاریالے) ऑफ़िस (Office آفس)
2. हिसाब किताब के कागज़ (Hisáb kitáb ke kághaz حساب کتاب کے کاغذ)
3. ग्रंथ खंड (Granth khand گرنتھ کھنڈ) किसी बड़ी पुस्तक के भाग (Kisi baṛi pustak ke bhág کسي بڑي پستک کے بھاگ)
4. लंबी चौड़ी कहानी या वृत्तांत (Lambi chauṛi kaháni ya vrittánt لمبي چوڑي کہانی یا ورتانت)

DAF,A दफ़अ دفع (ع - مذ)
निवारण (Nivâran نوارن) हटाना (Hatána ہٹانا)

دفع الوقتی (ع - مث)
DAF,UL-VAQTI दफ़्उल वक़्ती
1. कालयापन (Kál yápan کال یاپن) दिन काटना (Din kátna دن کاٹنا)
2. टालना (Tálna ٹالنا) बहाना करना (Bahána karna بہانہ کرنا) टरकाना (Tarkána ترکانا)

DAF,A दफ़्आ دفعہ (ع - مث)
1. बार (Bár بار) मरतबा (Martaba مرتبہ)
2. धारा (Dhára دھارا) सैक्शन (Section سیکشن)

دعوت نامہ (عف - مذ)
DÁVAT-NÁMA दावत नामा
निमंत्रण पत्र (Nimantran pattr نمن ترن پتر) न्योते का ख़त (Neote ka khat نیوتے کا خط)

DÁVA दावा دعوی (ع - مذ)
1. स्वत्व (Swat,twa سوت‘تو) हक़ (Haq حق)
2. वाद (Vád واد) नालिश (Nálish نالش)
3, अधिकार (Adhikár ادھیکار) क़ब्ज़ा (Qabza قبضہ)
4. बल (Bal بل) ज़ोर (Zor زور)

DAGHA दग़ा دغا (ف - مث)
छल (Chhal چھل) कपट (Kapat کپٹ)

دغدغہ (ف - مذ)
DAGH,DAGHA दग़्दग़ा
भय (Bhai بھے) धड़का (Dhaṛka دھڑکا)

DAGHAL दग़ल دغل (ف - مذ)
1. छल (Chhal چھل) कपट (Kapat کپٹ) फ़रेब (Fareb فریب)
2. मिष (Mish مش) बहाना (Bahána بہانہ) हीला (Híla حیلہ)

DAF दफ़ دف (ع - مذ)
डफली (Daphli ڈپھلی) खंजड़ी (Khanjaṛi کھنجڑی)

DIFÁ,A दिफ़ाअ دفاع (ع - مذ)
1. रक्षा (Rakchha رکچھا) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت)

ebooksall.com

دقیانوسی (ع - ص)

DAQYÁNÚSI दक़्यानूसी

1. पुरातन (Purátan پراتن) बहुत पुराना (Bahut purána بہت پرانا)
2. अप्रचलित (Ap,prachalit اپ پرچلت) टकसाल बाहर (Taksál báhar تکسال باہر)

DAQÍQ दक़ीक़ (ع - ص) دقیق

1. सूक्ष्म (Súkchhm سوکچھم) बारीक (Báríik باریک)
2. कठिन (Kathin کٹھن) मुश्किल (Mushkil مشکل)
3. गूढ़ (Gúṭh گوڑھ) नाज़ुक (Názuk نازک)

DAQÍQA दक़ीक़ा (ع - مذ) دقیقہ

1. गूढ़ता (Gúṛhata گوڑھتا) इबहाम (Ib,hám ابہام)
2. सूक्ष्मता (Súkchhmata سوکچھمتا) बारीकी (Báríki باریکی)
3. कसर (Kasar کسر) करनी (karni کرنی)
4. कला (Kala کلا) मिनिट (Minute منٹ)

دقیقہ رس (عف - ص)

DAQÍQA-RAS दक़ीक़ा रस

तत्व ज्ञानी (Tattwa gyáni تت تو گیانی) सूक्ष्म दर्शी (Súkchhm darshi سوکچھم درشی) बारीक बीं (Báríik bín باریک بیں)

DAF,ATAN दफ़्अतन (ع - ص) دفعتاً

अकस्मात् (Akasmát اکسمات) सहसा (Sahasa سہسا) अचानक (Achának اچانک)

DAF,ÍYA दफ़ईया (ع - مذ) دفعیہ

निवारण (Niváran نوارن) परिहरण (Pariharan پریھرن) तदारुक (Tadáruk تدارک) तोड़ (Toṛ توڑ)

DAF,N दफ़्न (ع - مذ) دفن

1. तोपना (Topna توپنا) गाड़ना (Gáṛna گاڑنا)
2. मुर्दे को ज़मीन में गाड़ना (Murde ko zamín men gáṛna مردے کو زمین میں گاڑنا)

DAFÍNA दफ़ीना (ع - مذ) دفینہ

निधि (Nidhi ندھی) गड़ा हुआ धन या खज़ाना (Gaṛa hua dhan ya khazána گڑا ہوا دھن یا خزانہ)

DIQ दिक़ (ع - مث) دق

1. यक्ष्मा (Yakchhma یکچھما) तपेदिक़ (Tapediq تپ دق)
2. दुःखित (Dukh,khit دکھت) तंग (Tang تنگ) परेशान (Pareshán پریشان)

DIQ,QAT दिक़्क़त (ع - مث) دقت

1. कठिनता (Kathinata کٹھنتا) दुशवारी (Dushvári دشواری)
2. सूक्ष्मता (Súkchh,mata سوکچھمتا) बारीकी (Báríki باریکی)

ebooksall.com

دل آزار (ف - ص)
DILÁZÁR दिलाज़ार
1. कष्टदायक (Kashtdáyak کشٹ دایک) दुःखदायी (Dukhdái دکھ دائي) रंजदेह (Ranj deh رنج دہ)
2. अत्याचारी (Attyáchári اتیاچاري) ज़ालिम (Zálim ظالم)

دلال (ع - مذ)
DAL,LÁL दल्लाल
1. अभिकर्ता (Abhikarta ابهی کرتا) दलाल (Dalál دلال) एजैंट (Agent ایجنت)
2. वर्तन-अभिकर्ता (Vartan-abhikarta ورتن ابهی کرتا) आढ़ती (Áṛhati آڑهتي)
3. वेश्या घटक (Vesh,shya ghatak ویشیا گهتک) कुटना (Kutna کٹنا) क़ुर्रम (Qur,ram قرم)

دلاله (ع - مث)
DAL,LÁLA दल्लाला
संचारिका (Sanchárika سن چارکا) सारिका (Sárika ساریکا) कुट्टनी (Kuttani کٹني) कुटनी (Kutni کٹنی)

دلالت (ع - مث)
DALÁLAT दलालत
1. पता (Pata پتا) खोज (Khoj کهوج)
2. प्रमाण (Pramán پرمان) सुबूत (Subút ثبوت)
3. चिह्न (Chinh چنه) निशान (Nishán نشان)

دلاور (ف - ص)
DILÁVAR दिलावर
1. वीर (Vír ویر) शूर (Shúr شور) बहादुर (Bahádur بہادر)

دکان (ع - مث)
DUKÁN दुकान
पण्य शाला (Pannya shála پنیه شالا) दूकान (Dúkán دوکان)

دگر (ف - ص)
DIGAR दिगर
دیگر کا مخفف
अन्य (Annya انیه) दूसरा (Dúsara دوسرا)

دگر گون (ف - ص)
DIGAR,GÚN दिगर गूं
1. विपरीत (Viparít وپریت) विरुद्ध (Virud,dh ورد ده) ख़िलाफ़ (Khiláf خلاف)
2. अस्त व्यस्त (Ast vyast است ویست) उथल पुथल (Uthal puthal اتهل پتهل)

دل (ف - مذ)
DIL दिल
1. हृदय (Hridae هردے) चित्त (Chitt چت) मानस (Mánas مانس) मन (Man من) क़ल्ब (Qalb قلب)
2. साहस (Sáhas ساهس) हिम्मत (Himmat همت)
3. वीरता (Vírata ویرتا) शौर्य (Shaurya شوریه) शुजाअत (Shujá,at شجاعت)
4. अंतःकरण (Antah karan انته کرن) ज़मीर (Zamír ضمیر)
5. इच्छा (Ich,chha اچها) चाह (Cháh چاه)
6. उदारता (Udárata اداًرتا) फ़ैयाज़ी (Faiyázi فیاضي)

ebooksall.com

(Ap,prasan,n (اپرسن٘ن) उदास (Udás اُداس)

دل جوئی (ف ۔ مث)

DIL-JOÍ दिलजोई

सांत्वना (Sántwana سانتونا) ढारस (Dháras ڈھارس) दिलदारी (Dildári دلداری)

دل چسپ (ف ۔ ص)

DIL-CHASP दिलचस्प

1. मनोरंजक (Manoranjak منورنجک) पुर मज़ाक़ (Pur mazáq پر مزاق)
2. रुचिकर (Ruchikar رچیکر) पसंदीदा (Pasandída پسندیدہ)

دل خراش (ف ۔ ص)

DIL-KHARÁSH दिल खराश

हृदय विदारक (Hridae vidárak ہردے ودارک) दिलदोज़ (Dildoz دلدوز)

DIL-DÁDA दिलदादा (ف ۔ ص) دلدادہ

मुग्ध (Mugdh مگدھ) आसक्त (Ásakt آسکت) फ़रेफ़्ता (Farefta فریفتہ)

DILDÁR दिलदार (ف ۔ ص) دلدار

1. प्रिया (Priya پریا) प्रेमिका (Premika پریمیکا) माशूक़ (Máshúq معشوق)
2. उदार (Udár اُدار) दिल वाला (Dil vála دل والا)

دلدھی (ف ۔ مث)

DIL-DIHI दिलदिही

सांत्वना (Sántwana سانتونا) तसल्ली (Tasalli تسلي)

2. साहसी (Sáhasi ساھسی) हिम्मती (Himmati ھمتی)

DILÁVEZ दिलावेज़ (ف ۔ ص) دلاویز

आकर्षक (Ákarshak آکرشک) रोचक (Rochak روچک) खुशनुमा (Khush-numa خوش نما)

DIL-BAR दिलबर (ف ۔ ص) دلبر

प्रिया (Priya پریا) कांता (Kánta کانتا) प्रेमिका (Premika پریمیکا) माशूक़ (Máshúq معشوق)

دل برشتہ (ف ۔ ص)

DIL-BIRISH,TA दिल बिरिश्ता

दग्ध हृदय (Dagdh hridae دگدھ ہردے) दुःखी (Dukhi دکھی) दिल जला (Dil jala دل جلا)

دل بستگی (ف ۔ مث)

DIL-BAS,TAGI दिल बस्तगी

1. मनोरंजन (Manoranjan منورنجن) मन बहलाव (Man bahláo من بہلاؤ)
2. अभिरुचि (Abhiruchi ابھی رچی) रुचि (Ruchi رچي) दिलचस्पी (Dil chaspi دلچسپي)

دل پسند (ف ۔ ص)

DIL-PASAND दिल पसन्द

मनोरोचक (Manorochak منوروچک) रुचिकर (Ruchikar رچیکر) पसन्दीदा (Pasandída پسندیدہ)

دل تنگ (ف ۔ ص)

DIL-TANG दिलतंग

खिन्न (Khin,n کھن٘ن) अप्रसन्न

ebooksall.com

دل فریب (ف - ص)

DIL-FAREB दिल फ़रेब
रमणीक (Ramaník رمنیک) हृदय ग्राही (Hridae gráhí هردے گراهي) मनोहर (Manohar منوهر) सुंदर (Sundar سندر) ख़ुशनुमा (Khush numa خوش نما)

DAL,Q दल्क़ دلق (ع - مث)
कंथा (Kantha کنتها) गुदड़ी (Gudṛi گدڑي)

دلق پوش (عف - ص)

DAL,Q-POSH दल्क़ पोश
1. गुदड़ी पहनने वाला (Gudṛí pahanne vála گدڑي پهننے والا) भिकमंगा (Bhik manga بهک منگا)
2. ब्रह्म ज्ञानी (Brahm gyáni برهم گیاني) सूफ़ी (Súfi صوفی)

DIL-KASH दिलकश (ف - ص) دل کش
मनोरम (Manoram منورم) मनोहर (Manohar منوهر) सुंदर (Sundar سندر) ख़ुश नुमा (Khush numa خوش نما)

دل کشا (ف - ص)

DIL-KUSHA दिलकुशा
1. आनंद दाता (Ánand dáta آنند داتا) हर्ष वर्द्धक (Harsh vardhak هرش وردهک) दिल ख़ुश कुन (Dil Khush kun دل خوش کن)
2. विशाल (Vishál وشال) विस्तृत (Vistrit وستر‌ت) वसीअ (Vasí,a وسیع)

DIL-RUBA दिलरुबा (ف - ص) دل ربا
1. मनोहर (Manohar منوهر) मनमोहन (Manmohan من موهن) दिलबर (Dilbar دلبر)
2. प्रिया (Priya پریا) माशूक़ (Máshúq معشوق)

دل سوز (ف - ص)

DIL-SOZ दिल सोज़
1. शुभचिंतक (Shubh chintak شبھ چنتک) ख़ैरख़्वाह (Khair kháh خیرخواہ)
2. सहानुभूति कर्त्ता (Sahánu bhúti karta سهانوبهوتي کرتا) हम दर्द (Ham dard همدرد)

دل شاد (ف - ص)

DIL-SHÁD दिलशाद
प्रसन्न चित्त (Prasan,n chitt پرسن‌ن چت‌ت) ख़ुश (Khush خوش)

دل شکسته (ف - ص)

DIL-SHIKAS,TA दिलशिकस्ता
भग्न हृदय (Bhagn hridae بهگن هردے) विदीर्णहृद (Vidírnhrid ودیرن هرد) दुःखी (Dukhi دکهي) रंजीदा (Ranjída رنجیده)

دل شکن (ف - ص)

DIL-SHIKAN दिल शिकन
1. दिल तोड़ने वाला (Dil toṛne vála دل توڑنے والا)
2. हिम्मत तोड़ने वाला (Himmat toṛne vála همت توڑنے والا)

ebooksall.com

DAM दम دم (ع - مذ)
1. रक्त (Rakt رکت) लोहू (Lohú لوهو)
2 जीवन (Jívan جیون) जान (Ján جان) (ف - مذ)
1. श्वासा (Shwása شواسا) श्वास (Shwás شواس) सांस (Sáns سانس)
2. छल (Chhál چهل) धोका (Dhoka دهوکا)
3. अहंकार (Ahankár اهنکار) घमंड (Ghamand گهمنڈ)
4. अभिचार (Abhichár ابهی چار) जादू (Jádú جادو)
5. समय (Samae سمے) काल (Kál کال)
6. फूंक (Phúnk پهونک) छू (Chhú چهو)
7. तीक्ष्णता (Tíkchh,nata تیکچهنتا) धार (Dhár دهار) बाढ़ (Báṛh باڑه)

DUM दुम دم (ف - مث)
1. पुच्छ (Puch,chh پچهه) पूंछ (Púnchh پونچه)

DAMÁDAM दमादम دمادم (ف - ص)
निरन्तर (Nirantar نرن تر) लगातार (Lagátár لگاتار)

DIMÁGH दिमाग़ دماغ (ع - مذ)
1. मस्तिष्क (Mastishk مستشک) मस्तक (Mastak مستک)
2. भेजा (Bheja بهیجا) मग़्ज़ (Maghz مغز)
3. अहंकार (Ahankár اهنکار) घमंड (Ghamand گهمنڈ)

دل کشی (ف - مث)
DIL-KASHI दिलकशी
मनोहरता (Manoharata منوهرتا) सुंदरता (Sundarata سندرتا) हुस्न (Husn حسن)

DIL-GÍR दिलगीर دل گیر (ف - ص)
खिन्न (Khin,n کهن ن) अप्रसन्न (Apprasann اپ پرسن ن) उदास (Udás اداس)

دل نشیں (ف - ص)
DIL-NASHÍN दिलनशीं
1. हृदयंगम (Hridayangam هردینگم) ज़हन नशीन (Zahn nashín ذهن نشین)

DILÍ दिली دلی (ف - ص)
1. हार्दिक (Hárdik هاردک) मानसिक (Mánasik مانسک) क़ल्बी (Qalbi قلبی)
2. घनिष्ठ (Ghanishth گهنشٹه) जिगरी (Jigari جگری)

DILER दिलेर دلیر (ف - ص)
1. निर्भीक (Nirbhík نربهیک) निडर (Nidar نڈر)
2. शूर (Shúr شور) वीर (Vír ویر) बहादुर (Bhádur بهادر)

DALÍL दलील دلیل (ع - مث)
1. तर्क (Tark ترک) युक्ति (Yukti یکتی) सुबूत (Subút ثبوت)
2. वाक्कलह (Vák,kalah واک کله) हुज्जत (Hujjat حجت)

ebooksall.com

2. धार (Dhár دھار) तेज़ी (Tezí تیزی)
3. साहस (Sáhas ساھس) उत्साह (Utsáh اتساہ) हिम्मत (Himmat ھمت)

DAM-SÁZ दम साज़ (ف - ص) دمساز
1. मित्र (Mittr مِتر) सखा (Sakha سکھا) बंधु (Bandhu بندھو) हम दम (Hamdam ھمدم)
2. मर्मज्ञ (Marmag,gya مرمگیہ) राज़ दां (Rázdaṇ رازداں)

DIMAN दिमन (ف - مذ) دمن
1. कतवार (Katvár کتوار) घूरा (Ghúra گھورا)
2. घूरा पड़ी हुई जगह (Ghúra paṛi hui Jagah گھورا پڑی ھوئي جگہ)

DAMA दमा (ف - مذ) دمہ
श्वास रोग (Shwás rog شواس روگ) सांस (Sáṇs سانس)

DINÁYAT दिनायत (ع - مث) دنایت
अधमता (Adhamata ادھمتا) नीचता (Níchata نیچتا) ज़लील पन (Zalíl pan ذلیل پن)

DUMBÁL दुम्बाल (ف - مذ) دنبال
1. पुच्छ (Puch,chh پچھ چھ) पूंछ (Púnchh پونچھ)
2. आंख का कोया (Áṇkh ka koya آنکھ کا کویا)

DUM,BAL दुम्बल (ف - مذ) دنبل
व्रण (Vran ورن) फोड़ा (Phoṛa پھوڑا)

DUM,BA दुम्बा (ف - مذ) دنبہ
मेदपुच्छ (Med puch,chh میدپچھ) मेंढा (Meṇdha مینڈھا)

4. संज्ञा (Sangya سنگیا) होश (Hosh ھوش)
5. बुद्धि (Bud,dhi بدھي) अक़्ल (Aql عقل)
6. सहन (Sahan سہن) सहार (Sahár سہار) बरदाश्त (Bardásht برداشت)

دماغسوزی (عف - مث)
DIMÁGH-SOZÍ दिमाग़ सोज़ी
दिमाग़ी मेहनत (Dimághí mehnat دماغی محنت) दिमाग़ पच्ची (Dimágh pachchí دماغ پچي)

DAM-BÁZ दमबाज़ (ف - ص) دم باز
1. छली (Chhalí چھلي) कपटी (Kapatí کپٹي) फ़रेबी (Frebí فریبي)
2. वंचक (Vanchak ونچک) ठग (Thag ٹھگ)

دم بخود (ف - ص)
DAM-BA-KHUD दम ब खुद
1. स्तब्ध (Istabdh اس تبدھ) सुन्न (Sunn سن)
2. मूक (Múk موک) ख़ामोश (Khámosh خاموش)

دم بدم (ف - ص)
DAM-BA-DAM दम ब दम
क्षण प्रति क्षण (Chhan prati chhan چھن پرتی چھن) घड़ी घड़ी (Ghaṛí Ghaṛí گھڑي گھڑی)

DAM-KHAM दम ख़म (ف - مذ) دمخم
1. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal بل)

ebooksall.com

2. संसार वासी (Sansár vási سنسار واسی) लोग (Log لوگ)

دنیا ساز (ف - مذ)

DUN,YÁ,SÁZ दुन्या साज़

1. अवसर वादी (Ausar vádi اوسروادی) इब्नुल वक़्त (Ibnul vaqt ابن الوقت)
2. स्वार्थ साधक (Swárth Sádhak سوارتھ سادھک) मतलबी (Matlabi مطلبي)
3. चाटुकार (Chátúkár چاٹوکار) चापलूस (Cháplús چاپلوس)

DO दो دو (ف - ص)

द्वि (Dwi دوي) एक और एक (Ek aur ek ایک اور ایک)

DU,ÁBA दुआबा دوآبہ (ف - مذ)

1. अंतर्वेद (Antarved انتروید) दो नदियों के बीच की ज़मीन (Do nadiyon ke bích ki zamín دو ندیوں کے بیچ کی زمین)
2. शशस्थली (Shasbas,thali ششس تھلی) गंगा और जमना के बीचका भाग (Ganga aur Jamna ke bích ka bhág گنگا اور جمنا کے بیچ کا بھاگ)

DAVA दवा دوا (ع - مث)

ओषधि (Oshadhi اوشدھي) औषध (Aushadh اوشدھ) दवाई (Davái دوائی)

DAVÁT दवात دوات (ف - مذ)

मसिपात्र (Masipáttr مسی پاتر) दावात (Dávát داوات)

دواخانہ (عف - مذ)

DAVÁ-KHÁNA दवाख़ाना

औषधालय (Aushadhálae اوشدھالے)

DAN,DÁN दन्दां دنداں (ف - مذ)

दंष्ट्र (Dansh,tr دنشٹر) दंत (Dant دنت) दांत (Dánt دانت)

دنداں شکن (ف - ص)

DAN,DÁN.SHIKAN दन्दांशिकन

मुंहतोड़ (Munh toṛ منھ توڑ) ऐसी बात जिसका जवाब न हो (Aisi bát jis ka jáváb na ho ایسی بات جس کا جواب نہ ہو)

DAN,DÁNA दन्दाना دندانہ (ف - مذ)

दांतुआं (Dántúa دانتوا) दांता (Dántá دانتا)

DANG दंग دنگ (ف - ص)

चकित (Chakit چکت) स्तब्ध (Istabdh استبدھ) हक्का बक्का (Hakka bakka ھکا بکا)

DANGAL दंगल دنگل (ف - مذ)

1. अखाड़ा (Akháṛa اکھاڑا) कुश्ती लड़ने की जगह (Kushtí laṛne kí jagah کشتي لڑنے کي جگھ)
2. भीड़ (Bhíṛ بھیڑ) जमाव (Jamáo جماؤ

DANI दनी دنی (ع - ص)

दुष्प्रकृति (Dush prakriti دش پر کرتي) नीचाशय (Níchāshai نیچا شے) कमीना (Kamína کمینہ)

DUN,YA दुन्या دنیا (ع - مث)

1. संसार (Sansár سنسار) जगत् (Jagat جگت) आलम (Álam عالم)

ebooksall.com

3. परिधि (Paridhi پری دھي) घेरा (Ghera گھیرا)
4. बारी (Bárí باري) नौबत (Naubat نوبت)
5. युग (Yug یگ) काल (Kál کال) अह्द (Ah,d عہد)
6. विस्तार (Vistár وستار) फैलाव (Phailáo پھیلاؤ)
7. गोष्ठी या सभा में खाने पीने या पढ़ने पढ़ाने का क्रम जो कई बार हो (Goshthi ya sabha men kháne píne ya parhne parháne ka kram jo kaí bár ho گوشٹھی یا سبھا میں کھانے پینے یا پڑھنے پڑھانے کا کرم جو کئی بار ہو)

DÚR दूर دور (ف - مث)
दूर (Dúr دور) अंतर पर (Antár par انتر پر) फ़ासिले पर (Fásile par فاصلے پر)

DAURÁN(N) दौरान (पुं) دوران (ع - مذ)
1. समय (Samai سمے) काल (Kál کال) ज़माना (Zamána زمانہ)
2. चक्कर (Chakkar چکر) घुमाव (Ghumáo گھماؤ)
3. मध्य (Mad;dhya مدھیہ) बीच (Bích بیچ)

DAURÁN-E-KHÚN दौराने खून دوران خون (عف - مذ)
रक्त संचार (Rakt sanchár رکت سنچار) खून की गर्दिश (Khún kí gardish خون کی گردش)

दवाई घर (Davái ghar دوائي گھر)

DAVÁM दवाम دوام (ع - مذ)
नित्यता (Nittyatá نتیتا) निरंतरता (Nirantarata نرن ترتا) हमेशगी (Hameshagi ھمیشگی)

DAVÁN दवां دواں (ف - ص)
पलाय मान (Paláe mán پلاے مان) भागता हुआ (Bhágta hua بھاگتا ھوا)

DU,BÁRA दुबारा دوبارہ (ف - ص)
पुन: (Punah پنہ) फिर (Phir پھر)

DÚ-BA-DÚ दू ब दू دوبدو (ف - ص)
प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) साक्षात (Sákchhát ساک چھات) संमुख (Sammukh سم مکھ) आमने सामने (Ámne sámne آمنے سامنے)

DUTA दुता دوتا (ف - ص)
1. वक्र (Vakr وکر) टेढ़ा (Teṛha ٹیڑھا)
2. नमित (Namit نمت) झुका हुआ (Jhukahua جھکاھوا)

DU,CHAND दुचन्द دوچند (ف - ص)
द्विगुण (Dwigun دوگن) दूना (Dúna دونا)

DÚD दूद دود (ف - مذ)
धूम (Dhúm دھوم) धुआं (Dhuán دھواں)

DAUR दौर دور (ع - مذ)
1. घूर्ण (Ghúrn گھورن) घूमना (Ghúmna گھومنا)
2. गति (Gati گتي) चाल (Chál چال)

ebooksall.com

DOSTÁNA दोस्ताना (ف - مذ) دوستانه
मित्रता (Mittrata مترتا) मैत्री (Maitri ميتري) दोस्ती (Dostí دوستی)

DOSTÍ दोस्ती (ف - مث) دوستی
मैत्री (Maittrí ميتري) मित्रता (Mittrata مترتا) यारी (Yári یاری)

DOSH दोश (ف - مذ) دوش
1. स्कंध (Iskandh اسکندھ) कंधा (Kandha کندھا)
2. बीती हुई रात (Bítí hui rat بیتی هوئی رات) कल की रात (Kal kí rát کل کي رات)

دوش بدوش (ف - ص)
DOSH-BA-DOSH दोश ब दोश
कंधे से कंधा मिलाकर (Kandhe se kandha milá kar کندھے سے کندھا ملاکر) मिल जुल कर (Mil jul kar مل جل کر)

دوشیزگی (ف - مث)
DOSHÍZAGÍ दोशीज़गी
कौमार्य (Kaumárrya کوماریه) कुंवारा पन (Kwánrápan کنوارا پن)

DOSHÍZA दोशीज़ा (ف - مث) دوشیزه
कुमारी (Kumári کماري) अछ्‌ता (Akchhatá اک چهتا) नाकत ख़ुदा (Nákat Khuda ناکت خدا)

DOGH दोग़ (ف - مث) دوغ
1. तक्र (Takr تکر) मठा (Matha متھا)
2. रायता (Ráita رائتہ)

دور اندیش (ف - ص)
DÚRAN,DESH दूरन्देश
दूरदर्शी (Dúr darshi دور درشی) अग्र शोची (Aggr shochi اگر شوچی) दूर बीं (Dúr bín دوربیں)

DÚR-BÍN दूरबीन (ف - ص) دور بین
1. दूरदर्शी (Dúrdarshi دور درشی) दूरंदेश (Durandesh دوراندیش)
2. दूर वीक्षण यंत्र (Dúr víkchhan yantr دور ویکچهن ینتر) दुरबीन (Durbín دربین)

DUROYA दुरोया (ف ص) دورویه
1. दोनों तरफ़ (Donon taraf دونوں طرف) हर दो जानिब (Har do jánib هر دو جانب)
2. दोरुखा (Do rukha دورخا) दुरंगा (Do ranga دورنگا)

DAURA दौरा (ع - مذ) دوره
1. भ्रमण (Bhraman بھرمن) चक्कर (Chakkar چکر)
2. पर्यटन (Par yatan پریٹن) गश्त (Gasht گشت)

DOZAKH दोज़ख़ (ف - مذ) دوزخ
नरक (Narak نرک) रौरव (Raurav روروو) जहन्नम (Jahannam جهنم)

DOST दोस्त (ف - مذ) دوست
मित्र (Mittr مت تر) बंधु (Bandhu بندهو) सखा (Sakha سکھا) यार (Yár یار)

ebooksall.com

3. मशक़ का मुंह (Mashk ka muṉh مشک کا منھ)
4. मोरी (Mori موری) परनाली (Parnáli پرنالی)

DAH,R दह्र (ع - مذ) دهر
1. काल (Kál کال) समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)
2. जगत् (Jagat جگت) दुनिया (Dunya دنیا)

دهشت (ف - مث)
DAH,SHAT दहशत
त्रास (Trás تراس) भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر)

دهشت زده (ف - ص)
DAHSHAT-ZADA दहशत ज़दा
भयभीत (Bhaibhít بھے بھیت) भयातुर (Bhayátur بھیاتر) डरा हुआ (Dara hua ڈرا هوا)

دهشت ناك (ف - ص)
DAHSHAT-NÁK दहशतनाक
भयानक (Bhayának بھیانک) भयंकर (Bhayankar بھین کر) डरावना (Daráona ڈراونا)

DIHQÁN दिहक़ान (ف - مذ) دهقان
1. ग्रामीण (Grámín گرامین) गांव वासी (Gáon básí گاؤں باسی)
2 कृषक (Krishak کرشک) किसान (Kisán کسان)
3. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیه) गंवार (Gaṉvár گنوار) उजड्ड (Ujadd اجڈ)

DAULAT दौलत (ع - مث) دولت
1. धन (Dhan دهن) माल (Mál مال)
2. राज्य (Rájya راجیه) हकूमत (Hakúmat حکومت)

دولت خانه (عف - مذ)
DAULAT-KHÁNA दौलत ख़ाना
शुभस्थान (Shubhasthán شبھس تهان) घर (Ghar گهر) मकान (Makán مکان)
(یه لفظ عموماً بڑے آدمیوں کے گھر کے لئے استعمال هوتا هے)

دولت مند (عف - مذ)
DAULAT-MAND दौलत मन्द
धनाढ्य (Dhanádhya دهناڈهیه) धनी (Dhani دهنی) माल दार (Maldár مالدار)

DU,VUM दुवुम (ف - ص) دوم
द्वितीय (Dwitíya دوتییه) दूसरा (Dúsra دوسرا)

DIH दिह (ف - مذ) ده
1. ग्राम (Grám گرام) गांव (Gáoṉ گاؤں)
2. देने वाला (Dene vála دینے والا)
(دوسرے معنوں میں مرکب لفظ کے آخر کا جزو هوتا هے جیسے 'رنج ده')

DAHÁN दहान (ف - مذ) دهان
دیکھو 'دهن'

DAHÁNA दहाना (ف - مذ) دهانه
1. मुख (Mukh مکھ) मुंह (Muṉh منھ)
2. मुहंड (Muhand مهنڈ) मुहाना (Muhána مهانه)

ebooksall.com

DUHUL दुहुल (ف - مذ) دهل
दुंदुभि (Dundubhi دندبهی) ढोल (Dhol ڈهول) नक़्क़ारा (Naqqára نقارہ)

DEHLÍZ देहलीज़ (ف - مث) دهلیز
1. द्वार पिंडी (Dwárpindi دوار پندی) चौखट (Chaukhat چوکهٹ) देहली (Dehli دهلی)
2. गृह (Grih گرہ) मकान (Makán مکان)

DAHAN दहन (ف - مذ) دهن
1. मुख (Mukh مکه) मुंह (Munh منه)
2. विवर (Vivar وور) छेद (Chhed چهید) सूराख़ (Súrákh سوراخ)

DAI दै (ف - مذ) دی
फ़ार्सी दसवां महीना जो माघ में पड़ता है (Fársi dasván mahína jo mágh men parta hai فارسی دسواں مہینا جو ماگھ میں پڑتا ھے)

DIYÁR दियार (ع - مذ) دیار
دار بمعنی گھر کی جمع ھے مگر اردو میں واحد مستعمل ھے
1. देश (Desh دیش) मुल्क (Mulk ملک)
2. नगर (Nagar نگر) शहर (Shahr شهر)

DIYÁNAT दियानत (ع - مث) دیانت
1. सत्यता (Sattyatá ستیہ تا) ईमान दारी (Ímán dári ایمانداری)
2. अमानत दारी (Amánat dári امانت داری) अमानत में ख़ियानत न करना (Amánat men khiyánat na karna امانت میں خیانت نہ کرنا)

DÍBÁCHA दीबाचा (ف - مذ) دیباچہ
भूमिका (Bhúmika بهومکا) प्रस्तावना (Prastávana پرستاونا) मुखबंध (Mukh bandh مکه بندھ) मुक़द्दमा (Muqaddama مقدمہ)

DAIJÚR दैजूर (ع - ص) دیجور
तमस्विनी (Tamasvini تمس ونی) अंधेरी रात (Andheri rát اندھیری رات)

DÍD दीद (ف - مث) دید
1. दर्शन (Darshan درشن) अवलोकन (Aulokan اولوکن) दीदार (Dídár دیدار)
2. साक्षात (Sákchhát ساکچھات) भेंट (Bhent بهینٹ) मुलाक़ात (Muláqát ملاقات)

DÍDÁR दीदार (ف - مذ) دیدار
1. दर्शन (Darshan درشن) अवलोकन (Aulokan اولوکن) दीद (Díd دید)
2. दृश्य (Drishshya درشیہ) जलवा (Jalva جلوہ)
3. मुख (Mukh مکه) सूरत (Súrat صورت)

DÍDANI दीदनी (ف - ص) دیدنی
1. दर्शनीय (Darshaníya درشنیہ) देखने लायक़ (Dekhne láiq دیکھنے لائق)

ebooksall.com

DĪMAK दीमक (ف - مث) دیمک
वम्री (Vamri ومري) उत्पादिका (Utpádika اتپادکا) एक प्रसिद्ध कीड़ा (Ek prasid,dh kíṛa ایک پرسدھ کیڑا)

DAIN दैन (ع - مذ) دین
ऋण (Rin رن) क़र्ज़ (Qarz قرض)

DÍN दीन (ع - مذ) دین
1. धर्म (Dharm دھرم) मज़हब (Mazhab مذهب)
2. मत (Mat مت) पन्थ (Panth پنتھ) अक़ीदा (Aqída عقیدہ)
3. कर्तव्य (Kartav,vya کرتویہ) फ़र्ज़ (Farz فرض)

DÍNÁR दीनार (ف - مذ) دینار
दीनार (Dínár دینار) मुहर (Mohr مہر) अशरफ़ी (Asharfi اشرفي)

DÍNI दीनी (ع - ص) دینی
धार्मिक (Dhármik دھارمک) धर्म सम्बन्धी (Dharm sambandhi دھرم سمبندھی) मज़हबी (Mazhabi مذهبي)

DEO देव (ف - مذ) دیو
असुर (Asur اسر) राक्षस (Rákchhas راکچھس) देव (Deo دیو)

DÍVÁR दीवार (ف - مذ) دیوار
भित्त (Bhitt بھت) दिवाल (Divál دوال)

DÍVÁN दीवान (ع - مذ) دیوان
1. न्यायालय (Nyáyálae نیایالے) कचहरी (Kachahrí کچہری)

2. सुन्दर (Sundar سندر) मनोहर (Manohar منوهر) खुशनुमा (Khush numa خوشنما)

DÍDA दीदा (ف - مذ) دیدہ
1. चक्षु (Chakchhu چکچھو) आंख (Áṉkh آنکھ)
2. गोलक (Golak گولک) आंख का ढेला (Áṉkh ka dhela آنکھ کا ڈھیلا)
3. दुःसाहस (Dus,sáhas دس ساهس) धृष्टता (Dhrishtata دھرشٹتا) जुरअत (Jur,at جرأت)

دیدہ ودانستہ (ف - ص)
DÍDA-O-DÁNISTA दीदओ दानिस्ता
जान बूझकर (Ján bújh kar جان بوجھ کر) समझते बूझते (Samajhte Bújhte سمجھتے بوجھتے)

DAIR दैर (ف - مذ) دیر
मन्दिर (Mandir مندر) शिवालय (Shiválae شوالے) बुतख़ाना (But khána بت خانہ)

DER देर (ف - مث) دیر
विलम्ब (Vilamb ولمب) अतिकाल (Atikál اتي کال) देरी (Deri دیری)

DERÍNA देरीना (ف - ص) دیرینہ
पुरातन (Purátan پراتن) पुराना (Purána پرانا) क़दीम (Qadím قدیم)

DÍGAR दीगर (ف - ص) دیگر
अन्य (An,nya انیہ) इतर (Etar اتر) दूसरा (Dúsara دوسرا)

ebooksall.com

DAI,YÚS दय्यूस (ع - مد) دیوث

1. निर्लज्ज (Nirlajj نرلجّ) बेहया (Be haya بے حیا)
2. भार्याट (Bháryát بھاریات) वह आदमी जो अपनी पत्नी को दूसरों के पास जाने दे (Voh ádami jo apni patní ko dúsaron ke pás jáne de وہ آدمی جو اپنی پتنی کو دوسروں کے پاس جانے دے) भड़ुआ (Bharuá بھڑوا)

DAI,HÍM दैहीम (ع - مذ) دیہیم

राज मुकुट (Ráj mukut راج مکٹ) ताज (Táj تاج)

2. मंत्री (Mantrí منتری) वज़ीर (Vazír وزیر)
3. अर्थ मंत्री (Arth mantrí ارتھ منتری) वज़ीर माल (Vazír mál وزیر مال)
4. राज सभा (Ráj sabha راج سبھا) दरबार (Darbár دربار)
5. ग़ज़लों की किताब (Ghazlon ki kitáb غزلوں کی کتاب)

DÍVÁNA दीवाना (ف - مذ) دیوانہ

1. उन्मत्त (Unmatt انمت) पागल (Págal پاگل)
2. प्रेमी (Premí پریمي) आशिक़ (Áshiq عاشق

ذ

4. वंश (Vansh ونش) गोत्र (Gottr گوتر) क़ौम (Qaum قوم)

ZÁTI ज़ाती (ع - ص) ذاتی

1. व्यक्तिगत (Vyaktigat ویکتي گت) शख़्सी (Shakhsi شخصي)
2. निजी (Niji نجي) प्राईवेट (Private پرائیویت)

ZÁTIYÁT ज़ातियात (ع - مث) ذاتیات

निजी और घरेलू बातें (Niji aur gharelu báten نجي اور گھریلو باتیں)

ZÁKIR ज़ाकिर (ع - مذ) ذاکر

1. वर्णन कर्ता (Varnan karta ورنن کرتا) बयान करने वाला (Bayán

ZÁBIH ज़ाबिह (ع - ص) ذابح

वधक (Vadhak ودھک) गला काटने वाला (Gala kátne vála گلا کاٹنے والا) ज़बह करने वाला (Zab,h karne vála ذبح کرنے والا)

ZÁT ज़ात (ع - مث) ذات

1. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti هستي)
2. महत्व (Mahattwa مہتو) हैसियत (Haisiyat حیثیت)
3. स्वयं (Swayam سویم) निज (Nij نج) आप (Áp آپ)

ebooksall.com

ZAR,RA ज़र्रा ذره (ع - مذ)
1. कण (Kan کن) अणु (Anu انو) रेज़ा (Reza ریزه)
2. परमाणु (Paramánu پرمانو) एटमी ज़र्रा (Atom,i zarra ایٹمی ذره)

ذره پرور (عف - مذ)

ZAR,RA-PARVAR ज़र्रा परवर
दीन दयालु (Dín dayálu دین دیالو)
दीन बंधु (Dín bandhu دین بندھو)
ग़रीब नवाज़ (Gharíb naváz غریب نواز)

ذره نواز (عف - مذ)

ZAR,RA-NAVÁZ ज़र्रा नवाज़
دیکھو 'ذره پرور'

ذریات (ع - مث)

ZUR,RÍYÁT ज़ुर्रीयात
ذریت کي جمع
संतान (Santán سنتان) बाल बच्चे (Bál bachche بال بچے)

ذریت (ع - مث)

ZURRI(Í)YAT ज़ुरि (री) यत
1. वंश (Vansh ونش) नस्ल (Nasl نسل)
2. संतान (Santán سنتان) बालबच्चे (Bál bachche بال بچے)
3. हाली मवाली (Háli maváli حالی موالی)

ذریعه (ع - مذ)

ZARÍA ज़रीआ
1. साधन (Sádhan سادھن) वसीला (Vasíla وسیله)
2. द्वारा (Dwára دوارا) सबब (Sabab سبب)
karne vála بیان کرنے والا)
2. मजलिस में करबला की घटनाओं का वर्णन करने वाला (Majlis men Karbala ki ghatnáon ka varnan karne vála مجلس میں کربلا کي گھٹناؤں کا ورنن کرنے والا)

ذائقه (ع - مذ)

ZÁIQA ज़ाइक़ा
1. रस (Ras رس) स्वाद (Swád سواد) मज़ा (Maza مزه)
2. व्यसन (Vyasan ویسن) चसका (Chaska چسکا)

ذائقه دار (عف - ص)

ZÁIQA-DÁR ज़ाइक़ादार
स्वादिष्ट (Swádisht سوادشٹ) मज़ेदार (Mazedár مزیدار)

ذبح (ع - مذ)

ZAB,H ज़ब्ह
वध (Vadh ودھ) हत्या (Hattya هتیا) गला काटना (Gala kátna گلا کاٹنا)

ذبیحه (ع - ص)

ZABÍHA ज़बीहा
1. वधित (Vadhit ودھت) ज़ब्ह किया हुआ (Zab,h kiya hua ذبح کیا هوا)
2. वध (Vadh ودھ) ज़ब्ह (Zab,h ذبح)

ذخیره (ع - مذ)

ZAKHÍRA ज़ख़ीरा
1. कोष (Kosh کوش) भंडार (Bhandár بھنڈار) थोक (Thok تھوک)
2. संचय (Sanchai سنچے) संचित (Sanchit سنچت) स्टाक (Stock اسٹاک)
3. पूंजी (Púnji پونجي) जमा (Jama جمع)

ebooksall.com

5. इमाम हुसैन की शहादत का बयान (Imám Husain ki shahádat ka bayán امام حسین کی شہادت کا بیان)

ZAKI ज़की (ع - ص) ذکی
प्रवीण (Pravín پروین) दक्ष (Dakchh دکچھ) ज़हीन (Zahín ذہین)

ZIL,LAT ज़िल्लत (ع - مث) ذلت
1. अपमान (Apmán اپمان) तिरस्कार (Tiraskár ترسکار) बे इज़्ज़ती (Be izzati بے عزتی)
2. अपयश (Apyash اپیش) बदनामी (Bad námi بدنامی)

ZALÍL ज़लील (ع - ص) ذلیل
1. अपमानित (Apmánit اپمانت) तिरस्कृत (Traskrit ترس کرت) बे इज़्ज़त (Be izzat بے عزت)
2. अधम (Adham ادھم) कमीना (Kamína کمینہ)
3. अपयशी (Apyashi اپیشی) बदनाम (Badnám بدنام)

ZAM ज़म (ع - مث) ذم
1. निंदा (Ninda نندا) अपवाद (Apvád اپواد) बुराई (Burái برائی)
2. अश्लीलता (Ashlílata اشلیلتا) फ़ुह्‌शपन (Fuh,sh pan فحش پن)

ZIM,MA ज़िम्मा (ع - مذ) ذمہ
1. संकल्प (Sankalp سن کلپ) प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) इक़रार (Iqrár اقرار)

3. आधार (Ádhár آدھار) सूत्र (Súttr سوتر) सहारा (Sahára سہارا)

ZAQAN ज़क़न (ع - مذ) ذقن
चिबुक (Chibuk چبک) ठुड्डी (Thuddí ٹھڈی)

ZAKA ज़का (ع - مث) ذکا
दक्षता (Dakchhata دکچھتا) प्रवीणता (Pravínata پروینتا) ज़हानत (Zahānat ذہانت)

ZAKÁVAT ज़कावत (ع - مث) ذکاوت
प्रवीणता (Pravínata پروینتا) प्रतिभा (Pratibha پرتبھا) बुद्धिमत्ता (Buddhi matta بدھی متا) तब्बाई (Tab,bái طباعی)

ZAKAR ज़कर (ع - مذ) ذکر
शिश्न (Shishn ششن) लिंग (Ling لنگ) आलत (Álat آلت)

ZIKR ज़िक्र (ع - مذ) ذکر
1. चर्चा (Charcha چرچا) वर्णन (Varnan ورنن) तज़किरा (Tazkira تذکرہ)
2. वार्तालाप (Vártáláp وارتالاپ) बात चीत (Bát chít بات چیت)
3. कीर्तन (Kírtan کیرتن) भजन (Bhajan بھجن) यादेख़ुदा (Yáde khuda یاد خدا)
4. यश गान (Yash gán یش گان) प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) मद्ह (Mad,h مدح)

ebooksall.com

2. प्रतिभूति (Pratibhúti پرتي بهوتی) ज़मानत (Zamánat ضمانت)

ذمه دار (عف - ص)

ZIM,MA-DÁR ज़िम्मादार
1. उत्तर दायी (Uttar dái اتردائي) जवाबदेह (Javáb deh جواب ده)
2. अधिकारी (Adhikári ادهيکاری) मुख़्तार (Mukhtár مختار)

ZAMÍM ज़मीम (ع - ص) ذميم
निकृष्ट (Nikkrisht نککرشت) ख़राब (Kharáb خراب)

ذو الجلال (ع - ص)

ZUL,JALÁL ज़ुल जलाल
1. प्रतापवान् (Pratápván پرتاپوان) जलाल वाला (Jalál vála جلال والا)
.2 ईश्वर (Íshwar ايشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

ZAUQ ज़ौक़ (ع - مذ) ذوق
1. रस (Ras رس) मज़ाक़ (Mazáq مذاق)
2. स्वाद (Swád سواد) मज़ा (Maza مزه)
3. अभिरुचि (Abhiruchi ابهی روچي) चसका (Chaska چسکا)
4. आनंद (Ánand آنند) लुत्फ़ (Lutf لطف)

ذوق فزا (عف - ص)

ZAUQ-FAZA ज़ौक़ फ़ज़ा
आनंद वर्धक (Ánand-vardhak آنند وردهک) मज़ा देने वाला (Maza dene vála مزا دينے والا)

ذومعنی (ع - ص)

ZÚ-MÁNA(I) ज़ूमाना (नी)
श्लिष्ट (Ishlisht اشلشت) द्व्यर्थक (Dwayarthak دويرتهک) जिसका दुहरा मतलब हो (Jiska duhra matlab ho جس کا دهرا مطلب هو)

ZIHÁNAT ज़िहानत (ع - مث) ذهانت
प्रवीणता (Pravínata پروينتا) प्रतिभा (Pratibha پرتي بها) दक्षता (Dakchhata دکچهتا) ज़ीरकी (Zíraki زيرکي)

ZAHAB ज़हब (ع - مذ) ذهب
स्वर्ण (Swarn سوون) सुवर्ण (Suvarn سوورن) सोना (Sona سونا)

ZIH,N ज़िह्न (ع - مذ) ذهن
1. बुद्धि (Bud,dhi بدهي) समझ (Samajh سمجه)
2. प्रतिभा (Pratibha پرتی بها) दक्षता (Dakchhata دکچهتا) ज़हानत (Zahánat ذهانت)
3. स्मरण शक्ति (Ismaran shakti اسمرن شکتي) याद दाश्त (Yád dásht يادداشت)

ذهنيت (ع - مث)

ZIHNI(Í)YAT ज़िह्नि (नी) यत
1. मनो वृत्ति (Manovritti منوورتتی) रुजहान (Rujhán رجحان)
2. प्रकृति (Prakriti پرکرتي) आदत (Ádat عادت)

ZAHÍN ज़हीन (ع - ص) ذهين
प्रतिभावान् (Pratibha ván پرتی بهاوان) प्रवीण (Pravín پروين) अच्छे ज़हन

ebooksall.com

वाला (Ach,chhe zah,n vála اچھے ذہن والا)

ذی آبرو (عف ۔ ص)
ZI-ÁBRU ज़ी आबरू
प्रतिष्ठित (Pratishthit پرتشٹھت) इज़्ज़तदार (Izzat dár عزت دار)

ذی استعداد (ع ۔ ص)
ZI-ISTEDÁD ज़ी इस्तेदाद
1. योग्य (Yoggya یوگیہ) क़ाबिल (Qábil قابل)
2. विद्वान् (Viddwán ودوان) इल्मदार (Ilm dár علم دار)

ZI-HAYÁT ज़ीहयात (ع ۔ ص) ذی حیات
1. जीवित (Jívit جیوت) ज़िंदा (Zinda زندہ)
2. जीव (Jív جیو) प्राणी (Práni پرانی) जानदार (Jándár جاندار)

ZI-RÚH ज़ीरूह (ع ۔ ص) ذی روح
دیکھو 'ذی حیات'

ذی عزت (ع ۔ ص)
ZI-IZZAT ज़ी इज़्ज़त
प्रतिष्ठित (Pratishthit پرتشٹھت) इज़्ज़तदार (Izzatdár عزت دار)

ذی کمال (ع ۔ ص)
ZI-KAMÁL ज़ी कमाल
गुणवान् (Gunván گنوان) गुणी (Guni گنی) साहिबे हुनर (Sáhib-e-hunar صاحب ہنر)

ZAIL ज़ैल (ع ۔ ص) ذیل
1. निम्न (Nimn نمن) नीचे (Níche نیچے)
2. इलाक़ा (Iláqa علاقہ) हलक़ा (Halaqa حلقہ)
3. मंडली (Mandali منڈلی) गिरोह (Giroh گروہ)

ZI-HOSH ज़ीहोश (عف ۔ ص) ذی ہوش
1. बुद्धिमान् (Bud,dhimán بدھی مان) समझदार (Samajhdár سمجھدار)
2. सचेष्ट (Sachesht سچیشٹ) होशयार (Hoshyár ہوشیار)

ر

RÁBITA राबिता (ع ۔ مذ) رابطہ
1. मैत्री (Maittri میتری) समागम (Samágam سماگم) मेल जोल (Mel jol میل جول)
2. स्वजनता (Swajanata سوجنتا) नातेदारी (Nátedári ناتےداری)
3. संबंध (Sambandh سمبندھ) तअल्लुक़ (Ta,al,luq تعلق)

RÁBE राबे (ع ۔ ص) رابع
चतुर्थ (Chaturth چترتھ) चौथा (Chautha چوتھا)

ebooksall.com

2. घनिष्ठ मित्र (Ghanishth mittr گھنشٹھ متر) जिगरी दोस्त (Jigari dost جگری دوست)

راز داں (ف - مذ)

RÁZ-DÁN राज़दाँ
دیکھو رازدار

RÁZIQ राज़िक़ رازق (ع - مذ
1. अन्न दाता (Ann dáta ان داتا)
खाना देने वाला (Khána dene vála کھانا دینے والا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

RÁZIQA राज़िक़ा (ع - مذ) رازقہ
जीविका (Jívika جیویکا) वृत्ति (Vritti ورتی) रोज़ी (Rozi روزی)

RÁS रास (ع - مذ) راس
1. शिर (Shir شر) सर (Sar سر)
2. मुख्य (Mukh,khya مکھیہ) ख़ास (Khás خاص)
3. अंतरीप (Antaríp انتریپ) केप (Cape کیپ)

راس المال (ع - مذ)

RÁSUL-MÁL रासुल माल
मूलधन (Múl dhan مول دھن) अस्ल जमा (Asl jama اصل جمع)

RÁST रास्त (ف - ص) راست
1. सरल (Saral سرل) सीधा (Sídha سیدھا)
2. सत्य (Sattya ستیہ) सहीह (Sahíh صحیح)

RÁTA(I)B रात(ति)ब (ع - مذ) راتب
1. कुत्ते बिल्ली की ख़ुराक (Kutte Billi ki khurák کتے بلی کی خوراک)
2. घोड़े का दाना (Ghoṛe ka dána گھوڑے کا دانہ)
3. रोज़ की बंधी हुई ख़ुराक (Roz ki bandhi hui khurák روز کی بندھی ہوئی خوراک)

RÁHAT राहत (ع - مث) راحت
सुख (Sukh سکھ) चैन (Chain چین) आराम (Árám آرام)

راحت طلب (ع - مذ)

RÁHAT-TALAB राहत-तलब
आलस्य प्रिय (Álas,sya priya آلسیہ پریہ) आराम तलब (Árám talab آرام طلب)

RÁHILA राहिला (ع - مذ) راحلہ
सवारी का जानवर (Savári ka jánvar سواری کا جانور)

RÁZ राज़ (ف - مذ) راز
मर्म (Marm مرم) रहस्य (Rahassya رھسیہ) भेद (Bhed بھید) गुप्त बात (Gupt bát گپت بات)

راز دار (ف - مذ)

RÁZ-DÁR राज़ दार
1. मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیہ) भेद जानने वाला (Bhed jánne vála بھید جاننے والا)

ebooksall.com

RÁSIKH रासिख़ (ع - ص) راسخ
सुदृढ़ (Sudriṛh سودرڑھ) पक्का (Pakka پکا) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

(ع - ص) راسخ العقیده
RÁSIKHUL-AQÍDA रासिख़ुलअक़ीदा
दृढ़ निष्ठ (Driṛh nishth درڑھ نشٹھ) पक्का विश्वास रखने वाला (Pakka vish,shwás rakhne vála پکا وشواس رکھنے والا)

RÁSHI राशी (ع - ص) راشی
उत्कोच दाता (Utkoch dáta اُتکوچ داتا) घूंस देने वाला (Ghúns dene vála گھونس دینے والا) रिशवत देने वाला (Rishvat dene vála رشوت دینے والا)

RÁZI राज़ी (ع - ص) راضی
1. प्रसन्न (Prasann پرسن) खुश (Khush خوش)
2. स्वीकृत (Swikrit سوئی کرت) रज़ामंद (Razámand رضامند)
3. संतुष्ट (Santusht سن تشٹ) तृप्त (Tript تروپت) मुत्मइन (Mutma,in مطمئن)
4. इच्छुक (Ichchhuk اچھک) तत्पर (Tatpar تت پر) आमादा (Ámáda آماده)

(عف - ص) راضی برضا
RÁZI-BA-RAZA राज़ी ब रज़ा
भाग्य तुष्ट (Bhágya tusht بھاگیہ تشٹ) ईश्वर के किए पर निर्भर रहने वाला (Íshwar ke kie par nirbhar rahne vála ایشور کے کئے پر نربھر رہنے والا)

3. दक्षिण (Dakchhin دکچھن) दाहिना (Dáhina داهنا) दायां (Dáyán دایاں)

RÁST-GO रास्तगो (ف - ص) راست گو
सत्य वादी (Sattya vádi ستیہ وادی) सच बोलने वाला (Sach bolne vála سچ بولنے والا)

(عف - ص) راست معاملہ
RÁST-MUÁMALA रास्त मुआमला
व्यवहार कुशल (Vyavhár kushal ویوهار کشل) लेन देन में खरा (Len den men khara لین دین میں کھرا)

RÁSTA रास्ता (ف - مذ) راستہ
1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) रस्ता (Rasta رستہ)
2. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعده)
3. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang ڈھنگ)
4. साधन (Sádhan سادھن) ज़रीआ (Zariá ذریعہ)

RÁSTI रास्ती (ف - مث) راستی
1. सत्यता (Sattyata ستیہ تا) सच्चाई (Sachchái سچائی)
2. दियानत दारी (Diyánat dári دیانت داری) ईमान दारी (Imándári ایمانداری)
3. सरलता (Saralata سرلتا) सिधाई (Sidhái سدھائی)

ebooksall.com

راضی نامہ (عف - مذ)

RÁZI-NÁMA राज़ी नामा
स्वीकृति पत्र (Swíkriti pattr سوی کرتی پتر) आपस में फ़ैसले का लिखित काग़ज़ (Ápas men faisale ka likhit kághaz (آپس میں فیصلے کا لکھت کاغذ

راعی (ع - ص)

RÁÍ राई
1. पशु पाल (Pashupál پشو پال) पशु चराने वाला (Pashu charáne vála (پشو چرانے والا)
2. नृपाल (Nripál نرپال) राजा (Rája راجہ)

راغب (ع - ص)

RÁGHIB राग़िब
प्रवृत्त (Pravritt پرورت) मुतवज्जिह (Mutavajjeh متوجہ)

رافت (ف - ص)

RÁFAT राफ़त
दया (Daya دیا) अनुकंपा (Anukampa انوکمپا), मिहरबानी (Mehr báni مہربانی)

راقم (ع - مذ)

RÁQIM राक़िम
लेखक (Lekhak لیکھک) लिखने वाला (Likhne vála لکھنے والا)

راکب (ع - مذ)

RÁKIB राकिब
आरोही (Árohi آروهي) सवार (Savár سوار)

رام (ف - ص)

RÁM राम
वशीभूत (Vashíbhút وشي بهوت) मुतीअ (Mutí,a مطیع)

رامش (ف - مث)

RÁMISH रामिश
1. हर्ष (Harsh هرش) आनन्द (Ánand آنند) ऐश (Aish عیش)

2. संगीत (Sangít سنگیت) गान (Gán گان) नग़मा (Naghma نغمہ)

ران (ف - مث)

RÁN रान
जंघा (Jangha جنگھا) ऊरु (Úru اورو) जांघ (Jangh جانگھ)

رانده (ف - ص)

RÁNDA रांदा
बहिष्कृत (Bahishkrit بہھش کرت) निकाला हुआ (Nikála hua نکالا هوا)

راوی (ع - مذ)

RÁVI रावी
किसी की कही हुई बात नक़ल करने वाला (Kisi ki kahi hui bát naql karne vála کسی کي کہي هوئي بات نقل کرنے والا)

راه (ف - مث)

RÁH राह
1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) रास्ता (Rásta راستہ)
2. साधन (Sádhan سادھن) ज़रीआ (Zaría ذریعہ)
3. मित्रता (Mittrata مترتا) मेल जोल (Meljol میل جول)
4. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang ڈھنگ)
5. यत्न (Yatn یتن) तदबीर (Tadbír تدبیر)

راهب (ع - مذ)

RÁHIB राहिब
1. ईसाई पादरी (Ísái pádari عیسائي پادری)
2. वैरागी (Vairági ویراگي) फ़क़ीर (Faqír فقیر)

ebooksall.com

RÁH-GÍR राहगीर (ف - ص) راہ گیر
पथिक (Pathik پتھک) मुसाफ़िर (Musáfir مسافر)

RÁHIN राहिन (ع - مذ) راھن
बंधक कर्ता (Bandhak karta بندھک کرتا) गिरवी रखने वाला (Giravi rakhne vála گروی رکھنے والا)

RÁH-NUMA राहनुमा (ف - ص) راہ نما
मार्ग दर्शक (Márg darshak مارگ درشک) रस्ता बताने वाला (Rasta batáne vála رستہ بتانے والا)

RÁH VÁR राह वार (ف - مذ) راھوار
अश्व (Ash,shwa اشو) घोड़ा (Ghora گھوڑا)

RÁE राय (ع - مث) رائے
1. विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)
2. परामर्श (Pará marsh پرامرش) सलाह (Saláh صلاح)
3. मत (Mat مت) वोट (Vote ووٹ)
4. बुद्धि (Bud,dhi بدھی) अक़्ल (Aql عقل)
5. प्रस्ताव (Prastáo پرستاؤ) तजवीज़ (Tajvíz تجویز)
6. निर्णय (Nirnai نرنے) फ़ैसला (Faisala فیصلہ)

RÁYAT रायत (ع - مذ) رایت
ध्वजा (Dhwaja دھوجا) पताका (Patáka پتاکا) झंडा (Jhanda جھنڈا)

RÁH-BAR राहबर (ف - ص) راھبر
1. पथ प्रदर्शक (Path pradarshak پتھ پردرشک) रस्ता दिखाने वाला (Rasta dikháne vála رستہ دکھانے والا)
2. नेता (Neta نیتا) लीडर (Leader لیڈر)

راہ پیما (ف - ص)
RÁH-PAIMA राहपैमा
पथिक (Pathik پتھک) यात्री (Yáttri یاتری) मुसाफ़िर (Musáfir مسافر)

راہ داری (ف - مث)
RÁH-DÁRI राह दारी
1. मार्ग कर (Márg kar مارگ کر) राह का महसूल (Ráh ka mahsúl راہ کا محصول)
2. पारपत्र (Pár pattr پار پتر) पासपोर्ट (Pass port پاس پورٹ)

RÁH-RAU राहरौ (ف - ص) راھرو
पथिक (Pathik پتھک) बटोही (Batohi بٹوھي) राहगीर (Ráhgír راہگیر)

RÁH ZAN राह ज़न (ف - ص) راھزن
पथघ्न (Pathaghn پتھگھن) बटमार (Batmár بٹمار) लुटेरा (Lutera لٹیرا)

راھگزر (ف - مث)
RÁH-GUZAR राहगुज़र
मार्ग (Márg مارگ) सड़क (Saṛak سڑک) रस्ता (Rasta رستہ)

ebooksall.com

RIBA रिबा ربا (ع - مذ)
कुसीद (Kusíd کسید) ब्याज (Byáj بیاج) सूद (Súd سود)

RABÁB रबाब رباب (ع - مذ)
बीणा (Vína وینا) सितार (Sitár ستار)

RABÁT रबात رباط (ع - مث)
पथिक शाला (Pathik shála پتھک شالا)
जनाश्रय (Janásh,shrae جناشرے)
सराय (Saráe سرائے)

RUBÁI रुबाई رباعی (ع - مث)

1. चार खंड वाला (Chár khand vála چار کھنڈ والا)
2. चार मिस्रों का एक विशेष उर्दू या फ़ारसी छंद (Chár mísron ka ek vishesh Urdu ya Fársí chhand چار مصرعوں کا ایک وشیش اردو یا فارسی چھند)

RAB,T रब्त ربط (ع - مذ)

1. संबंध (Sambandh سمبندھ) संपर्क (Sampark سمپرک) लगाव (Lagáo لگاؤ) तअल्लुक़ (Ta,alluq تعلق)
2. मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستی

ربط وضبط (عف - مذ)
RABTO-ZABT रब्तो ज़ब्त
प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár پریم ویوھار) मेल जोल (Meljol میل جول) राहोरस्म (Ráho-rasm راہ و رسم)

RÁIJ राइज رائج (ع - ص)
प्रचलित (Prachalit پرچلت) व्यवहृत (Vyavahrit ویوھرت) चालू (Chálu چالو)

RÁIHA राइहा رائحہ (ع - مذ)
सुगंध (Sugandh سوگندھ) परिमल (Parimal پری مل) सौरभ (Saurabh سوربھ) ख़ुशबू (Khushbu خوشبو)

رائے دهنده (عف - مذ)
RÁE-DIHANDA राय दिहन्दा

1. मत दाता (Mat dáta مت داتا) वोटर (Voter ووٹر)
2. परामर्श दाता (Parámarsh dáta پرامرش داتا) सलाहकार (Saláh kár صلاح کار)

RÁEGÁN रायगां رائگاں (ف - ص)

1. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बेकार (Bekár بیکار)
2. नष्ट (Nasht نشت) बरबाद (Barbád برباد)

RAB रब رب (ع - مذ)

1. ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما)
2. स्वामी (Swámi سوامي) मालिक (Málik مالک)

RUB रुब رب (ع - مذ)
पका कर गाढ़ा किया हुआ फलों का रस (Paka kar garha kiya hua phalon ka ras پکا کر گاڑھا کیا ھوا پھلوں کا رس)

ebooksall.com

(دریا وادی) पुरानी लकीर का फ़क़ीर (Puráni lakír ka faqír پرانی لکیر کا فقیر)

رجعت پسند (عف ۔ ص)
RAJ,AT-PASAND रजू अत पसन्द
دیکھو 'رجعت پرست'

رجعت قہقری (ع ۔ مث)
RAJ,AT-E-QAH,QARI रजू अते क़ह क़री
उलटे पांव लौटना (Ulte páon lautna اُلٹے پاؤں لوٹنا)

رجوع (ع ۔ مث)
RUJÚ,A रजूअ
1. प्रवृत्ति (Pravritti پرورتی) झुकाव (Jhukáo جھکاو) तवज्जुह देना (Tavajjuh dena توجہ دینا)
2. प्रवृत्त (Pravritt پرورت) मुतवज्जिह (Mutavajjeh متوجہ)

رجولیت (ع ۔ مث)
RUJÚLI(Í)YAT रजूलि (ली) यत
पुंसत्व (Punsattwa پن ستو) कामशक्ति (Kám shakti کام شکتي) क़ुव्वते मर्दुमी (Quv,vat-e-mardumi قوت مردمی)

رحلت (ع ۔ مث)
REH,LAT रेहलत
1. देहावसान (Deháosán دیہاوسان) मृत्यु (Mrittyu مرتیو) मौत (Maut موت)
2. प्रस्थान (Prasthán پرستھان) कूच (Kúch کوچ)

رحم (ع ۔ مذ)
RAH,M रह्‌म
1. कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) करम (Karam کرم)

ربیع (ع ۔ مث)
RABÍA रबीअ
1. वसंत ऋतु (Vasant ritu وسنت رتو) बहार (Babár بہار)
2. एक हिन्दुस्तानी फ़स्ल (Ek Hindustáni fasl ایک ہندوستانی فصل)

رتبہ (ع ۔ مذ)
RUTBA रुतबा
1. प्रतिष्ठा (Prathishtha پرتش تھا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگي)
2. पद (Pad پد) उहदा (Uhda عہدہ)
3. संमान (Sammán سمان) आदर (Ádar آدر) इज़्ज़त (Izzat عزت)

رجا (ع ۔ مث)
RA(I)JA र (रि) जा
आशा (Ásha آشا) आस (Ás آس) उम्मीद (Ummíd امید)

رجحان (ع ۔ مذ)
RUJ,HÁN रुज हान
1. प्रवृत्ति (Pravritti پرورتتي) झुकाव (Jhukáo جھکاؤ)
2. रुचि (Ruchi رچي) रग़्बत (Raghbat رغبت)

رجعت (ع ۔ مث)
RAJ,AT रजूअत
1. प्रत्यागमन (Pratyágaman پرتیاگمن) वापस आना (Vápas ána واپس آنا)
2. तलाक़ के बाद स्त्री से फिर ब्याह करना (Taláq ke bád istri se phir byáh karna طلاق کے بعد استري سے پھر بیاہ کرنا)

رجعت پرست (عف ۔ ص)
RAJ,AT-PARAS,T रजू अत परस्त
प्रतिक्रिया वादी (Prati kriya vádi پرتي

ebooksall.com

RAKHT रख़्त (ف - مذ) رخت
1. उपकरण (Upkaran اُپکرن) सामान (Sámán سامان)
2. वस्त्र (Vastr وستر) लिबास (Libás لباس)

RUKH,SÁR रुख़्सार (ف - مذ) رخسار
कपोल (Kapol کپول) गाल (Gál گال)

(ف - مذ) رخساره
RUKH,SÁRA रुख़् सारा
دیکھو 'رخسار'

RAKH,SH रख़्श (ف - مذ) رخش
अश्व (Ash,shwa اشو) घोड़ा (Ghoṛa گھوڑا)

(ف - ص) رخشاں
RUKH,SHÁN रुख़्शां
प्रभायुक्त (Prabha yukt پربھایکت)
चमकीला (Chamkíla چمکیلا)

RUKHSAT रुख़्सत (ع - مث) رخصت
1. अवकाश (Av,kásh اوکاش) छुट्टी (Chhuṭṭi چھٹي)
2. आज्ञा (Ággya آگیا) इजाज़त (Ijázat اجازت)

RAKH,NA रख़्ना (ف - مذ) رخنه
1. छिद्र (Chhid,dr چھدر) छेद (Chhed چھید) सूराख़ (Súrákh سوراخ)
2. विघ्न (Vighn وگھن) बाधा (Bádha بادھا) ख़लल (Khalal خلل)

(ف - مث) رخنه‌اندازی
RAKHNA-ANDÁZI रख़्ना अन्दाज़ी
बाधा डालना (Bádha dálna بادھا

2. करुणा (Karuna کرونا) तरस (Taras ترس)

RAHIM रहिम (ع - مذ) رحم
गर्भाशय (Grbbáshae گربھاشے)
बच्चादानी (Bachchá dáni بچه داني)

RAH,MÁN रहमान (ع - ص) رحمان
1. दयालु (Dayálu دیالو) कृपालु (Kripálu کرپالو) रहीम (Rahím رحیم)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما)

RAH,MAT रह्मत (ع - مث) رحمت
कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا)
करम (Karam کرم)

(عف - ص) رحم دل
RAH,M-DIL रह्म दिल
दयालु (Dayálu دیالو) दयावान् (Dayáván دیاوان) जिस के दिल में रह्म हो (Jis ke dil meṉ rahm ho جس کے دل میں رحم هو)

RAHÍL रहील (ع - مذ) رحیل
प्रस्थान (Prasthán پرستهان) कूच (Kúch کوچ)

RUKH रुख़ (ف - مذ) رخ
1 मुख (Mukh مکھ) मुंह (Munh منھ) चेहरा (Chehra چهره)
2. पार्श्व (Párshw پارشو) पहलू (Pahlú پہلو)
3. दिशा (Disha دشا) तरफ़ (Taraf طرف)

ebooksall.com

ڈالنا) विघ्न डालना (Vighn dálna وگھن ڈالنا) खलल डालना (Khalal dálna خلل ڈالنا)

RAD रद (ع - مث) رد
1. प्रतिदान (Pratidán پرتی دان) लौटाना (Lautána لوٹانا)
2. खंडन (Khandan کھنڈن) प्रतिवाद (Prativád پرتي واد) तरदीद (Tardíd تردید)
3. अस्वीकृति (Aswikriti اسوی کرتي) नाक़बूली (Na qabúli نا قبولي)
4. झुठलाना (Jhuth lána جھٹھلانا) झूटा बनाना (Jhútha banana جھوٹھا بنانا)
5. वार खाली देना (Vár khāli dena وار خالی دینا)

RIDA रिदा (ع - مث) ردا
प्रच्छादन (Prach,chhádan پرچ'چھادن) चादर (Chádar چادر)

RIDA,AT रिदाअत (ع - مث) ردائت
विकार (Vikar وکار) ख़राबी (Kharábi خرابي) बिगाड़ (Bigáṛ بگاڑ)

ردو بدل (ع - مث)
RAD,DO-BADAL रद्दोबदल
1. अतिक्रम (Atik,kram اتک'کرم) उलट फेर (Ulat pher الٹ پھیر) अदला बदली (Adla badli ادلا بدلي)
2. वाद विवाद (Vád vivád واد وواد) हुज्जत (Hujjat حجت)

3. परिवर्तन (Parivartan پرورتن) तब्दीली (Tabdíli تبدیلي)

ردو قدح (ع - مث)
RAD,DO-QAD,H रद्दो क़द्ह
तर्क वितर्क (Tark vitark ترک وترک) वाद विवाद (Vád vivád واد وواد) बहस (Bahs بحث) हुज्जत (Hujjat حجت)

ردو کد (ع مث)
RAD,DO-KAD रद्दोकद
دیکھو 'رد و قدح'

RADI रदी (ع - ص) ردی
विकृत (Vikkrit وکرت) बिगड़ा हुआ (Bigṛa hua بگڑا هوا)

RAZÁLAT रज़ालत (ع - مث) رذالت
अधमता (Adhamata ادھمتا) क्षुद्रता (Chhuddrata چھدرتا) कमीना पन (Kamína pan کمینه پن)

RAZÍL रज़ील (ع - ص) رذیل
अधम (Adham ادھم) नीच (Ních نیچ) कमीना (Kamína کمینه)

RAZ,ZÁQ रज़्ज़ाक (ع - ص) رزاق
1. अन्नदाता (Anndáta ان داتا) रिज़्क देने वाला (Rizq dene vála رزق دینے والا)
2. परमात्मा (Paramátma پرماتما) खुदा (Khuda خدا)

RIZQ रिज़्क (ع - مذ) رزق
1. जीवका (Jívika جیوکا) रोज़ी (Rozi روزی)

ebooksall.com

RASÁÍ रसाई (ف - مث) رسائی
प्रवेश (Pravesh پرویش) गति (Gati گتی) पहुँच (Pahunch پہنچ)

(ف - مث) رست خیز
RUST-KHEZ रुस्त ख़ेज़
महा प्रलय (Mahá pralai مہا پرلے) क़यामत (Qayámat قیامت)

(ف - مث) رستگاری
RAST GÁRI रस्तगारी
1. मुक्ति (Mukti مکتی) मोक्ष (Mokchh موکچھ) नजात (Naját نجات)
2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti بندھن مکتی) रिहाई (Rihái رہائی)

RUS,TAM रुस्तम (ف - مث) رستم
1. ईरान का एक सुप्रसिद्ध योद्धा (Írán ka ek suprasiddh yodha ایران کا ایک سوپرسدھ یودھا)
2. बहुत बड़ा योद्धा (Bahut baṛa yodha بہت بڑا یودھا)

RAS,TA रस्ता (ف - مذ) رستہ
1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) रास्ता (Rásta راستہ)
2. उपाय (Upai اپائے) प्रयत्न (Prayatn پریتن) तदबीर (Tadbír تدبیر)

RASAD रसद (ف - مث) رسد
1. अंश (Ansh انش) भाग (Bhág بھاگ) जुज़ (Juz جز)
2. अन्न (Ann ان) अनाज (Anáj اناج)
2. अन्न (Ann ان) खाना (Khána کھانا)

RAZ,M रज़म (ف - مث) رزم
युद्ध (Yuddh یدھ) संग्राम (Sangrám سنگرام) समर (Samar سمر) लड़ाई (Laṛáí لڑائی) जंग (Jang جنگ)

(ف - مث) رزم گاہ
RAZ,M-GÁH रज़म गाह
रंग भूमि (Rang bhúmi رنگ بھومی)
युद्ध क्षेत्र (Yuddh chhettr یدھ چھیتر)
मैदाने जंग (Maidáne jang میدان جنگ)

RASA रसा (ف - ص) رسا
1. पहुँच वाला (Pahunch vála پہنچ والا) दूर तक जाने वाला (Dúr tak jáne vála دور تک جانے والا)
2. दीर्घ (Dírgh دیرگھ) लंबा (Lamba لمبا)

RISÁLAT रिसालत (ع - مث) رسالت
दूतत्व (Dútattwa دوتتو) पैग़म्बरी (Paighambari پیغمبری)

RISÁLA रिसाला (ع - مذ) رسالہ
1. पत्रिका (Pattrika پتریکا) पर्चा (Parcha پرچہ)
2. मासिक पत्रिका (Másik pattrika ماسک پتریکا) माहाना पर्चा (Máhána parcha ماھانہ پرچہ)
3. पमफिलेट (Pamphlet پمفلیت)
4. दल (Dal دل) पलटन (Paltan پلٹن)

ebooksall.com

2. कुख्यात (Kukh,khyát ککھ'کھیات) बदनाम (Bad nám بدنام)

RUS,VÁÍ रुस्वाइ (ف - مث) رسوائی
1. निंदा (Ninda نندا) गर्हा (Garha گرھا) कुख्याति (Kukh,khyáti ککھ' کھیاتی) बदनामी (Badnámi بدنامی)
2. अनादर (Anádar انادر) तिरस्कार (Tiraskár ترس کار) बे इज़्ज़ती (Be izzati بے عزتي)

RUSÚKH रुसूख़ (ع - مذ) رسوخ
1. प्रवेश (Pravesh پرویش) पहुँच (Pahunch پہنچ) रसाई (Rasái رسائي)
2. मैत्री (Maittri میتری) मेल जोल (Meljol میل جول) दोस्ती (Dosti دوستی)

RASÚL रसूल (ع - مذ) رسول
1. अवतार (Autár اوتار) पैग़म्बर (Paighambar پیغمبر)
2. संदेश वाहक (Sandesh váhak سندیش واھک) दूत (Dút دوت) सफ़ीर (Safír سفیر)

RUSÚM रुसूम (ع - مث) رسوم
1. 'رسم' رسم نمبر ۱ کي جمع دیکھو
2. न्याय शुल्क (Nyáe shulk نیاے شلک) कोर्ट फ़ी (Court fee کورٹ فی)

RASÍD रसीद (ف - مث) رسید
1. प्राप्ति पत्र (Prápti pattr پراپتي پتر) प्राप्तिका (Práptika پراپتی کا)

3. वह खाद्य सामग्री जो किसी सेना के साथ हो (Voh khád,dya sámaggri jo kisi sena ke sáth ho وہ کھادیہ سامگری جو کسي سینا کے ساتھ ھو)

RAS,M रस्म (ع - مث) رسم
1. परंपरा (Parampara پرمپرا) परिपाटी (Paripáti پری پاتي) रीति (Ríti ریتي) रिवाज (Riváj رواج)
2. मित्रता (Mittrata مترتا) मेल जोल (Mel jol میل جول)

رسم الخط (ع - مذ)
RAS,MUL-KHAT रस्मुलख़त
लिपि (Lipi لپي) इस्क्रिप्ट (Script اسکرپٹ)

رسم و رواج (ع - مذ)
RAS,M-O-RI(A)VÁJ रस्मो रि (र) वाज
परिपाटी (Paripáti پری پاتي) परंपरा (Parampara پرمپرا) दस्तूर (Dastúr دستور)

رسم و راہ (عف - مث)
RAS,MO-RÁH रस्मोराह
1. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár پریم ویوھار) मेलजोल (Meljol میل جول)
2. व्यवहार (Vyavhár ویوھار) चलन (Chalan چلن)

RASAN रसन (ف - مث) رسن
रज्जु (Rajju رجو) रस्सी (Ras,si رسي)

RUS,VA रुस् वा (ف - ص) رسوا
1. निंदित (Nindit نندت) अनादृत (Anádrit انادرت) ज़लील (Zalíl ذلیل)

ebooksall.com

RISH,VAT रिशवत (ع - مث) رشوت
उत्कोच (Utkoch اتکوچ) अपप्रदान (Appradán اپپردان) उपदा (Upada اپدا) घूस (Ghús گھوس)

رشوت خور (عف - ص)
RISHVAT-KHOR रिशवत ख़ोर
उत्कोचक (Utkochak اتکوچک) उपदा ग्राहक (Upada gráhak اپدا گراهک) घूस ख़ोर (Ghús khor گھوس خور)

رشوت ستانی (عف - مث)
RISH,VAT-SITÁNI रिशवत सितानी
उत्कोच ग्रहण (Utkoch grahan اتکوچ گرهن) घूस लेना (Ghús lena گھوس لینا)

RASHÍD रशीद (ع - ص) رشید
1. दीक्षित (Díkchhit دیکچھت) हिदायत याफ़्ता (Hidáyat yáfta هدایت یافته)
2. शिक्षित (Shikchhit شکچھت) तरबियत याफ़्ता (Tarbiyat yáfta تربیت یافته)
3. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

RASÁS रसास (ع - مذ) رصاص
1. वंग (Vang ونگ) रांग (Ráng رانگ)
2. सीसक (Sísak سیسک) सीसा (Sísa سیسه)

वसूली का परचा (Vasúli ka parcha وصولی کا پرچه)
2. पहुँच (Pahunch پهنچ) पहुँचना (Pahunchna پهنچنا)

RISHTA रिश्ता (ف - مذ) رشته
1. सूत्र (Súttr سوتر) डोरा (Dora ڈورا)
2. संबंध (Sambandh سمبندھ) नाता (Náta ناته)
3. नारू रोग (Nárú rog نارو روگ) नारुआ (Náruá ناروا)

RASH,HA रशहा (ع - مذ) رشحه
स्राव (Sráv سراو) रिसना (Risna رسنا) टपकना (Tapakna ٹپکنا)

RUSH,D रुश्द (ع - مذ) رشد
1. वयस्कता (Vayaskata ویسکتا) बालिग़ होना (Bálígh hona بالغ هونا)
2. दीक्षा (Díkchha دیکچھا) हिदायत (Hidáyat هدایت)

RASH,K रश्क (ف - مذ) رشك
1. ईर्ष्या (Írshya ایرشیا) डाह (Dáh ڈاه) हसद (Hasad حسد)
2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha پرتسپردها) होड़ (Hoṛ هوڑ) किसी मामले में एक दूसरे से बढ़ जाने की हिर्स (Kisi mámle men ek dúsre se baṛh jáne ki hirs کسی معاملے میں ایک دوسرے سے بڑھ جانے کي حرص)
3. लज्जा (Lajja لجا) शर्म (Sharm شرم)

ebooksall.com

رصد گاہ (عف - مث)

RASAD-GÁH रसद गाह

वेध शाला (Vedh shála ویدھ شالا) आकाश लोचन (Ákásh lochan آکاش لوچن) मान मंदिर (Mán mandir مان مندر) यंत्र शाला (Yantr shála ینتر شالا) वह जगह जहां से सितारों का हाल देखा जाता है (Voh jagah jahán se sitáron ka hál dekha játa hai وہ جگہ جہاں سے ستاروں کا حال دیکھا جاتا ھے)

رضا (ع - مث)

RIZA रिज़ा

1. प्रसन्नता (Prasan,nata پرسن نتا) खुशी (Khushi خوشی)
2. आज्ञा (Ággya آگیا) अनुमति (Anomati انومتی) हुक्म (Hukm حکم)
3. अवकाश (Avkásh اوکاش) छुट्टी (Chhutti چھٹی)

رضاعت (ع - مث)

RA(I)ZÁ,AT र (रि) ज़ाअत

धाय कर्म (Dháe karm دھاے کرم) दूसरे के बच्चे को दूध पिलाना (Dúsre ke bachche ko dúdh pilána دوسرے کے بچے کو دودھ پلانا)

رضاکار (عف - مذ)

RA(I)ZÁ-KAR र (रि) ज़ा कार

स्वयं सेवक (Swayam sevak سویم سیوک) स्वेच्छा सेवक (Swech,chha sevak سویچ' چھا سیوک) वालन्टियर (Volunteer والنٹیر)

رضامند (عف - ص)

RA(I)ZA-MAND र (रि) ज़ामन्द

सहमत (Sahmat سہمت) अंगीकृत (Angi krit انگی کرت) राज़ी (Rázi راضی)

رضوان (ع - مذ)

RIZVÁN रिज़्वान

स्वर्गाध्यक्ष (Swargádh,dhyakchh سورگادھ'دھیکچھ) जन्नत का दारोगा (Jannat ka dárogha جنت کا داروغہ)

رطب (ع - مذ)

RAT,B रत्ब

शीतल (Shítal شیتل) तर (Tar تر) ठंडा (Thanda ٹھنڈا)

رطب اللسان (ع - ص)

RATBUL-LISÁN रत् बुल लिसान

प्रशंसक (Prashansak پرشنسک) तारीफ करने वाला (Táríf karne vála تعریف کرنے والا)

رطل (ع - مذ)

RAT,L रत्ल

1. एक तोल जो आध सेर के लग भग होती है (Ek tol jo ádh ser ke lag bhag hoti hai ایک تول جو آدھ سیر کے لگ بھگ ھوتی ھے)
2. शराब का पियाला (Sharáb ka piyála شراب کا پیالہ)

رطوبت (ع - مث)

RUTÚBAT रुतूबत

1. लसीका (Lasíka لسیکا) शरीर का एक रस (Shrír ka ek ras شریر کا ایک رس)
2. शीत (Shít شیت) तरी (Tari تری)
3. आर्द्रता (Árdrata آردرتا) नमी (Nami نمی)

ebooksall.com

2. शृंगारित (Shringárit شرنگارت)
मुज़य्यन (Muzaiyan مزین)

RU,ÚNAT रुऊनत (ع - مث) رعونت
अहंकार (Ahankár اهنکار) घमंड (Ghamand گھمنڈ) गुरूर (Ghurúr غرور)

RA,Í,YAT रईयत (ع - مث) رعیت
प्रजा (Praja پرجا) जनता (Janata جنتا) रिआया (Ri,áya رعایا)

RAGHBAT रग़्बत (ع - مث) رغبت
1. रुचि (Ruchi رچی) इच्छा (Ich chha اِچ‘چھا) ख़ाहिश (Kháhish خواهش)
2. प्रवृत्ति (Pravritti پرورتی) रुजुहान (Ruj hán رجحان)

RAFÁQAT रफ़ाक़त (ع - مث) رفاقت
1. मैत्री (Maittrí میتری) दोस्ती (Dostí دوستی)
2. मेल जोल (Mel jol میل جول) मिलाप (Míláp ملاپ)
3. सहचार (Sah,chár سهچار) संगति (Sangati سنگتی) साथ (Sáth ساتھ)

RIFÁH रिफ़ाह (ع - مث) رفاه
हित (Hit هت) उपकार (Upkár اپکار) भलाई (Bhaláí بهلائی) बहबूद (Bah,búd بهبود)

(ع - مث) رفاه عامه
RIFÁHE.ÁMMA रिफ़ाहे आम्मा
जनोपकार (Janopkár جنوپ کار)

RA,ÁYA रआया (ع - مث) رعایا
जनता (Janata جنتا) प्रजा (Praja پرجا) रईयत (Raíyat رعیت)

RIÁYAT रिआयत (ع - مث) رعایت
1. आदर (Ádar آدر) लिहाज़ (Liház لحاظ)
2. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कमी (Kamí کمی)
3. पक्षपात (Pakchhpát پکچھ پات) तरफ़दारी (Tarafdári طرفداری)

ROB रोब (ع - مذ) رعب
1. आतंक (Átank آتنک) दबदबा (Dabdaba دبدبه)
2. भय (Bhae بهے) डर (Dar ڈر)
3. धाक (Dhák دهاک) शान (Shán شان)

RÁ,D राद (ع - مذ) رعد
मेघ नाद (Megh nád میگھ ناد) बादल की गरज (Bádal ki garaj بادل کی گرج)

RE(A)SHA रे (रा) शा (ع - مذ) رعشه
1. कंप (Kamp کمپ) हाथ पांव कांपने का रोग (Háth páon kánpne ka rog هاتھ پاؤں کانپنے کا روگ)
2. वेपथु (Vepathu وے پتھو) कपकपी (Kap kapi کپ کپی)

RÁNA राना (ع - ص) رعنا
1. शुभ दर्शन (Shubh darshan شبھ درشن) ख़ुशरू (Khush rú خوش رو)

ebooksall.com

लोक हित (Lok hit لوک هت) बहबूदे खलाइक़ (Bal búde-khaláiq بہبودخلائق)

RAF,TÁR रफ़्तार (ف - مث) رفتار
1. गति (Gati گتی) चाल (Chál چال)
2. आचरण (Ácharan آچرن) चाल ढाल (Chál dhál چال ڈھال)

RAF,TA रफ़्ता (ف - ص) رفته
1. संज्ञा हीन (Sangya hín سنگیاهین) बे सुध (Be sudh بے سدھ)
2. आसक्त (Ásakt آسکت) मुग्ध (Mugdh مگدھ) आशिक़ (Áshiq عاشق)
3. गत (Gat گت) गया हुआ (Gaya hua گیا ہوا)

رفته رفته (ف - ص)
RAFTA-RAFTA रफ़्ता रफ़्ता
शनैः शनैः (Shanaih Shanaih شنیه شنیه) क्रम शः (Kram Shah کرم شه) धीरे धीरे (Dhíre dhíre دھیرے دھیرے)

RAF,A रफ़,अ (ع - مذ) رفع
1. उठाना (Utháná اٹھانا) ऊंचा करना (Úncha karna اونچا کرنا)
2. निवारण (Niváran نوارن) दूर करना (Dúr karna دور کرنا) हटाना (Hatána ہٹانا)

RIF,AT रिफ़्अत (ع - مث) رفعت
1. उच्चता (Uch,chata اچتا) उंचाई (Unchái اونچائي)
2. उन्नति (Unnati ان‌نتی) बढ़ती (Baṛhti بڑھتي) तरक़्क़ी (Taraqqi ترقی)

RIF,Q रिफ़्क़ (ع - مث) رفق
नम्रता (Namrata نمرتا) कोमलता (Komalata کوملتا) नरमी (Narmi نرمی)

رفو گر (عف - مذ)
RAFÚ-GAR रफ़ूगर
रफ़ू करने वाला (Rafú karne vála رفو کرنے والا)

RAFÍ,A रफ़ीअ (ع - ص) رفیع
1. उच्च (Uch,ch اُچ) बलंद (Baland بلند)
2. उत्तम (Uttam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) आला (Ála اعلی)

RAFÍQ रफ़ीक़ (ع - مذ) رفیق
1. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)
2. सहायक (Saháyak سہایک) मददगार (Madad gár مددگار)
3. सहचर (Sahchar سہ چر) साथी (Sáthi ساتھی)

RAQÁBAT रक़ाबत (ع - مث) رقابت
1. प्रति द्वंद्विता (Prati dwandwita پرتی دوندتا) दुशमनी (Dushmani دشمني)
2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha پرتس پردھا) लाग डांट (Lág dánt لاگ ڈانٹ)

ebooksall.com

رقاص (ع - ص)
RAQ,QÁS रक़्क़ास
नर्तक (Nartak نرتک) नाचने वाला (Náchne vála ناچنے والا)

رقاصہ (ع - مث)
RAQ,QÁSA रक़्क़ासा
नर्तकी (Nartakí نرتکی) लासिका (Lásika لاسکا) नाचने वाली (Náchne válí ناچنے والي)

رقبہ (ع - مذ)
RAQABA रक़बा
ग्रीवा (Gríva گریوا) गला (Gala گلا) गर्दन (Gardan گردن)

رقبہ (ع - مذ)
RAQ,BA रक़्बा
क्षेत्रफल (Chhetrphal چھیتر پھل) एरिया (Area ایریا)

رقت (ع - مذ)
RIQ,QAT रिक़्क़त
1. आर्द्रता (Árdrata آردرتا) तरलता (Taralata ترلتا) पतलापन (Patla-pan پتلاپن)
2. रुदन (Rudan رودن) रोना (Rona رونا)

رقص (ع - مذ)
RAQ,S रक़्स
नृत्य (Nritya نرتیہ) नर्तन (Nartan نرتن) नाच (Nách ناچ)

رقصاں (ف - ص)
RAQ,SÁN रक़्सां
नाचता हुआ (Náchta hua ناچتا هوا)

رقص گاہ (عف - مث)
RAQS-GÁH रक़्सगाह
नृत्य शाला (Nritya shála نرتیہ شالا) नर्तनागार (Nartanágár نرتناگار) नाच घर (Nách ghar ناچ گھر)

رقص وسرود (عف - مذ)
RAQ,SO-SUROD रक़्सोसुरोद
गाना बजाना (Gána bajána گانا بجانا) नाच रंग (Nách rang ناچ رنگ)

رقعہ (ع - مذ)
RUQ,Á रुक़्आ
1. परचा (Parcha پرچہ) पुरज़ा (Purza پرزہ)
2. थिगली (Thiglí تهگلی) पेवंद (Pevand پیوند)
3. पत्र (Pattr پتر) चिठ्ठी (Chith,thi چٹهي)

رقم (ع - مث)
RAQAM रक़म
1. लेखन (Lekhan لیکهن) लिखना (Likhna لکهنا)
2. धन (Dhan دهن) रुपया (Rupia روپیہ)
3. द्रव्य (Driv,vya درویہ) जिंस (Jins جنس)
4. संख्या (Sankhya سنکهیا) अदद (Adad عدد)

رقیب (ع - مذ)
RAQÍB रक़ीब
1. प्रेमिका का दूसरा प्रेमी (Premika ka dúsra Premaí پریمیکا کا دوسرا پریمي)
2. शत्रु (Shattru شترو) दुशमन (Dus'man دشمن)

رقیق (ع - ص)
RAQÍQ रक़ीक़
1. द्रव (Drav درو) तरल (Taral ترل) पतला (Patla پتلا)
2. कोमल (Komal کومل) मृदुल (Mridul مردل) मुलाइम (Muláim ملائم)

ebooksall.com

RAG रग (ف ۔ مذ) رگ
1. धमनी (Dhamani دهمني) नाड़ी (Náṛi ناڑی) वरीद (Varíd ورید)
2. स्नायु (Isnáyu اسنایو) नस (Nas نس)

RAG-ZAN रग ज़न (ف ۔ ص) رگ‌زن
रक्त मोक्षी (Rakt mok,chhi رکت موکچهوي) फ़स्द खोलने वाला (Fasd kholne vála فصد کھولنے والا)

RAM रम (ف ۔ مذ) رم
पलायन (Paláyan پلاین) भागना (Bhágna بهاگنا)

RAM,MÁL रम्माल (ع ۔ مذ) رمال
1. ज्योतिषी (Jyeotishí جیوتشی) नुजूमी (Nujúmí نجومی)
2. 'रम्ल' विद्या जानने वाला ('Raml' viddya jánne vála 'رمل' ودیا جاننے والا)

RUM,MÁN रुम्मान (ع ۔ مذ) رمان
दाडिम (Dádim داڈم) अनार (Anár انار)

RAMAD रमद (ع ۔ مذ) رمد
नेत्राभिष्यंद (Nettrábhishyand نیترا-بهشیند) आंख आना (Ankh ána آنکھ آنا)

RAM,Z रम्ज़ (ع ۔ مث) رمز
1. रहस्य (Rahas,sya رهسسیه) मर्म (Marm مرم) भेद (Bhed بهید)

RAQÍMA रक़ीमा (ع ۔ مذ) رقیمه
पत्र (Pattr پتر) चिठ्ठी (Chith,thi چٹهی)

RIKÁB रिकाब (ع ۔ مث) رکاب
पाद धारणी (Pád dhárani پاد دهارني) रकाब (Rakáb رکاب)

RAKÁKAT रकाकत (ع ۔ مث) رکاکت
अधमता (Adhamata ادهمتا) नीचता (Níchata نیچتا) कमीना पन (Kamína pan کمینه پن)

RUK,N रुक्न (ع ۔ مذ) رکن
1. स्तंभ (Istambh استمبھ) खंभा (Khambha کهمبا)
2. सदस्य (Sadas,sya سدسیه) मेम्बर (Member میمبر)
3. छंद का एक गण (Chhand ka ak gan چهند کا ایک گن)

RUKÚ,A रुकूअ (ع ۔ مذ) رکوع
1. झुकना (Jhukna جهکنا)
2. नमाज़ में झुकने की अवस्था (Namáz men jhukne kí avastha نماز میں جهکنے کي اوستها)
3. क़ुरान की कुछ आयतों का समूह (Qurán kí kuchh áyaton, ka samúh قرآن کی کچھ آیتوں کا سموه)

RAKÍK रकीक (ع ۔ ص) رکیك
1. तुच्छ (Tuch,chh تچھ) घटिया (Ghatiya گهٹیا)
2. अधम (Adham ادهم) कमीना (Kamína کمینه)

ebooksall.com

RANJ रंज (ف - مذ) رنج

1. दुःख (Dukh,kh دکھ) क्लेश (Klesh کلیش) ग़म (Gham غم)

2. पश्चाताप (Pash,cháttáp پشچات تاپ) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا)

3. शोक (Shok شوک) सोग (Sog سوگ)

(ف - ص) رنجدہ

RANJ-DEH रंज देह

दुःख दायी (Dukh dáí دکھ دائي) कष्ट जनक (Kasht janak کشٹ جنک) आपत्ति जनक (Ápatti janak آپتی جنک) अफ़सोस नाक (Afsos nák افسوس ناک)

RANJISH रंजिश (ف - مث) رنجش

वैमनस्य (Vaimanssya وےمنسیہ) मनोमालिन्य (Manomálin,nya منو مالنیہ) मन मुटाव (Man mutáv من مٹاؤ)

RANJÚR रंजूर (ف - ص) رنجور

1. अप्रसन्न (Apprasann اپرسن) मलिन (Malin ملن) नाख़ुश (Ná-khush ناخوش)

2. रुग्न (Rugn رگن) रोगी (Rogí روگی) बीमार (Bímár بیمار)

(ف - مث) رنجیدگی

RANGÍDAGI रंजीदगी

دیکھو 'رنجش'

2. इंगित (Ingit انگت) संकेत (Sanket سنکیت) इशारा (Ishára اشارہ)

3. गूढ़ता (Gúrhata گوڑھتا) बारीकी (Báriki باریکي)

(عف - ص) رمز شناس

RAM,Z-SHANÁS रम्ज़ शनास

मर्मज्ञ (Marmag,gya مرمگیہ) भेद जानने वाला (Bhed jan,ne vála بھید جاننے والا)

RAMAQ रमक़ (ع - مث) رمق

अत्यल्प (Attyalp اتیلپ) ज़रा सा (Zara sa ذراسا)

RAM,L रम्ल (ع - مذ) رمل

एक प्रकार की ज्योतिष (Ek prakár kí jyotish ایک پرکار کي جوتش)

RAMAL रमल (ع - مث) رمل

1. बालुका (Báluka بالوکا) रेत (Ret ریت)

2. एक उर्दू वर्ण वृत्त (Ek urdu várn vritt ایک اردو ورن ورت)

(ف - مث) رمیدگی

RAMÍDAGI रमीदगी

1. पलायन (Paláyan پلاین) भागना (Bhágna بھاگنا)

2. घृणा (Ghrina گھرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)

RAMÍDA रमीदा (ف - ص) رمیدہ

पलायित (Paláit پلائت) भागा हुआ (Bhága hua بھاگا ہوا)

ebooksall.com

2. एक बात में अपनी ओर से बहुत सी बातें मिलाना (Ek bát men apní or se bahut sí báten milána ایک بات میں اپنی اور سے بہت سی باتیں ملانا)

رنگ پاشی (ف - مث)

RANG-PÁSHI रंग पाशी
रंग छिड़कना (Rang chiṛakna رنگ چھڑکنا)

RANGÍN रंगीन (ف - ص) رنگین
1. रंजित (Ranjit رنجت) रंगा हुआ (Ranga hua رنگا ہوا)
2. रसिक (Rasik رسک) रसिया (Rasiya رسیا) रंगीला (Rangíla رنگیلا)
3. सुंदर (Sundar سندر) सुशोभित (Sushobhit سوشوبھت) मनोहर (Manohar منوھر) हसीन (Hasín حسین)
4. हासकर (Háskar ھاس کر) ज़िंदा दिल (Zinda dil زندہ دل) ख़ुश मिज़ाज (Khush mizáj خوش مزاج)

رنگین ادا (ف - ص)

RANGÍN-ADA रंगीं अदा
सुंदर छवि वाला (Sundar chhabi vála سندر چھبی والا) सुंदर अदाओं वाला (Sundar adáon vála سندر اداؤں والا)

رنگین مزاج (عف - ص)

RANGÍN-MIZÁJ रंगीं मिज़ाज
1. विलासप्रिय (Vilasap,priya ولاسپ

RANJÍDA रंजीदा (ف - ص) رنجیدہ
दुःखी (Dukhí دکھي) दुःखित (Dukh,khit دکھت) ग़मगीन (Ghamgín غمگین)

RIND रिन्द (ف - مذ) رند
1. स्वच्छंद (Swach,chhand سوچ چھند) मन मौजी (Man mauji من موجي)
2. मद्यप (Mad,dyap مدیپ) शराबी (Sharábí شرابي)

RANG रंग (ف - مذ) رنگ
1. वर्ण (Varn ورن) रंगत (Rangat رنگت)
2. शैली (Shailí شیلي) ढंग (Dhang ڈھنگ)
3. रंग करने की वस्तु (Rang karne kí vastu رنگ کرنے کي وستو)
4. शोभा (Shobha شوبھا) रौनक़ (Raunaq رونق)
5. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qaida قاعدہ)
6. प्रकार (Prakár پرکار) तरह (Tarah طرح)
7. मर्म (Marm مرم) हाल (Hál حال)
8. मनोरंजन (Manoranjan منورنجن) दिल्लगी (Dillagi دلگی)
9. रस (Ras رس) मज़ा (Maza مزہ)

رنگ آمیزی (ف - مث)

RAGÁMEZI रंगामेज़ी
1. रंग भरना (Rang bharna رنگ بھرنا)

ebooksall.com

3. स्तर (Istar استر) सत्ह (Sat,h سطح)
5. कारण (Káran کارن) सबब (Sabab سبب)

RAVA रवा روا (ف - ص)
1. उचित (Uchit اچت) न्याय संगत (Nyáe sangat نیائے سنگت) बजा (Baja بجا)
2. पूर्ण कर्त्ता (Púrn karta پورن کرتا) पूरा करने वाला (Púra karne vála پورا کرنے والا)
3. चालक (Chálak چالک) चलाने वाला (Chaláne vala چلانے والا)
(نمبر ۲ اور نمبر ۳ کے معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوتا ہے جیسے 'حاجت روا' (نمبر ۲)اور 'فرماں روا' (نمبر ۳)

RA(I)VÁJ र (रि) वाज (ع - مذ) رواج
रीति (Ríti ریتی) प्रथा (Pratha پرتھا) रस्म (Rasm رسم)

روا روی (ف - مث)
RAVÁRAVI रवारवी
1. शीघ्रता (Shíghrata شیگھرتا) आतुरता (Áturata آتورتا) जल्दी (Jaldi جلدی)
1. सर सरी (Sarsarí سرسری) सतही (Sat,hi سطحي)

RI(U)VÁQ रि (रु) वाक़ (ع - مذ) رواق
1, छज्जा (Chhajja چھجا) साइबान (Sáibán سائبان)

(پریہ) ऐश पसंद (Aish pasand عیش پسند)
2. हासप्रिय (Hásappriya هاسپ پریہ) ज़िंदा दिल (Zinda dil زندہ دل)

RANGÍNI रंगीनी (ف - مث) رنگینی
1. सुंदरता (Sundarata سندرتا) मनोहरता (Manoharata منوهرتا) हुस्न (Hus,n حسن)
2. शोभा (Shobha شوبھا) छटा (Chhata چھٹا) रौनक़ (Raunaq رونق)
3. रंगा हुआ होना (Ranga hua hona رنگا ھوا ھونا)

RAU रौ رو (ف - مث)
1. धारा (Dhára دھارا) बहाव (Baháo بہاو)
2. प्रवृत्ति (Pravritti پرورتي) धुन (Dhun دھن)
3. वेग (Veg ویگ) जोश (Josh جوش)
4. समूह (Samúh سموہ) भीड़ (Bhír بھیڑ)
5. गामी (Gámí گامی) चलने वाला (Chalne vála چلنے والا)
(آخري معنوں میں مرکبات کے آخر میں آتا ھے جیسے 'تیز رو')

RÚ रू رو (ف - مذ)
1. मुख (Mukh مکھ) आनन (Ánan آنن) आस्य (Ás,ya آسیہ) मुंह (Munh منہ)
2. अबरा (Abra ابرہ) उपल्ला (Upalla اپلہ)

ebooksall.com

2. प्रेषित (Preshit پریشت) भेजा हुआ (Bheja hua بھیجا ہوا)

RAVÁNI रवानी (ف - مث) روانی
1. प्रवाह (Praváh پرواہ) बहाव (Baháo بہاؤ)
2. तीक्ष्णता (Tíkhchh,nata تیکچھ نتا) धार (Dhár دھار)
3. वेग (Veg ویگ) तेज़ी (Tezí تیزی)

(ع - مث) روایت
RIVÁYAT रिवायत
1. वर्णन (Varnan ورنن) कथन (Kathan کتھن) कहना (Kahna کہنا)
2. किसी की कही हुई बात कहना (Kisí kí kahí huí bát kahna کسي کي کہی ھوئي بات کہنا)

ROBÁH रोबाह (ف مث) روباہ
1. लोमशा (Lomasha لومشا) लोमड़ी (Lomṛí لومڑی)
2. कायर (Káyar کایر) डरपोक (Darpok ڈرپوک)

(ف - مث) روباہ بازی
ROBÁH-BÁZI रोबाह बाज़ी
धूर्त्तता (Dhúrtata دھورتتا) चालाकी (Cháláki چالاکی)

RÚ-BA-RÚ रूबरू (ف - ص) رو برو
संमुख (Sam mukh سمکھ) साक्षात (Sák,chhát ساکچھات) प्रत्यक्ष (Prat-tyakchh پرتیکچھ) आमने सामने (Ámne sámne آمنے سامنے)

2. आवास (Ávás آواس) घर (Ghar گھر)

RAVÁN रवां (ف - ص) روان
1. प्रवाहित (Praváhit پرواھت) बहता हुआ (Bahta hua بہتا ہوا)
2. गतिशील (Gati shíl گتی شیل) चालित (Chálit چالت) मुतहर्रिक (Mutaharrik متحرک)
3. तीक्ष्ण (Tík,chhn تیکچھن) धार दार (Dhár dár دھار دار)
4. अभ्यस्त (Abh,bhyast ابھ بھیست) मंझा हुआ (Manjha hua منجھا ہوا) माहिर (Máhir ماہر)
5. प्रस्तुत (Prastut پرستت) मौजूदा (Maujúda موجودہ) चालू (Chálu چالو)
6. अर्थ और हिज्जे के बिना पुस्तक या पाठ पढ़ना (Arth aur hijje ke bina pustak ya páth paṛhna ارتھ اور ھجے کے بنا پستک یا پاٹھ پڑھنا)
7. प्राण वायु (Prán váyu پران وایو) रूह (Rúh روح)

(ف - مث) روانگی
RAVÁNAGI रवानगी
1. प्रस्थान (Prasthán پرستھان) कूच (kúch کوچ)
2. यात्रा (Yáttra یاترا) सफ़र (Safar سفر)

RAVÁNA रवाना (ف - ص) روانہ
1. प्रस्थित (Pras,thit پرس تھت) चला हुआ (Chala hua چلا ہوا)

ebooksall.com

تمک) ख़ुदाई (Khudát خدائي)
2. आत्मिक (Átmik آتمک) रूही (Rúhi روحي)
3. मानसिक (Mánasik مانسک) दिली (Dili دلی)

روحانیت (ع - مث)
RÚHÁNI(Í)YAT रूहानि (नी) यत
अध्यात्मवाद (Ad,dhyátm vád آدهیا تمواد) तसव्वुफ़ (Tasav,vuf تصوف)

ROD रोद (ف - مذ) رود
नदी (Nadi ندی) सरित (Sarit سرت) दरया (Darya دریا)

ROD-BÁR रोद बार (ف - مذ) رودبار
1. वह स्थान जहां बहुत सी नहरें या चश्मे हों (Voh isthán jahán bahut si nahren ya chashme hon وہ استهان جهاں بهت سي نہریں یا چشمے هوں)

RÚDÁD रूदाद (ف - مث) روداد
1. विवरण (Vivaran وورن) वृत्तांत (Vrit,tánt ورتانت) हाल (Hál حال)
2. कार्यवाही (Káryavábi کاریهواهی) प्रोसीडिंग (Proceeding پروسیڈنگ)

RODA रोदा (ف - مذ) روده
1. अंत्र (Antra انتر) आंत (Ánt آنت)
2. तंतु (Tantu تن تو) तांत (Tánt تانت)

ROZ रोज़ (ف - مذ) روز
1. दिवस (Divas دوس) दिन (Din دن)

ROBAKÁR रोबकार (ف - مذ) روبکار
आज्ञा पत्र (Ággya pattr آگیا پتر) परवाना (Parvána پروانه)

RÚ-POSH रूपोश (ف - ص) روپوش
1. अंतर्धान (Antar,dhán انتردهان) अदृश्य (Adrishya ادرشیه) लोप (Lop لوپ) ग़ायब (Gháib غائب)
2. निहित (Nihit نہت) गुप्त (Gupt گپت) अंडर ग्राउंड (Under ground انڈر گراؤنڈ)

RÚH रूह (ع - مث) روح
1. प्राणवायु (Prán váyu پران وایو) जान (Ján جان)
2. मन (Man من) चित्त (Chitt چت) दिल (Dil دل)
3. रुचि (Ruchi رچی) इच्छा (Ichchha اچها) ख़्वाहिश (Khábish خواهش)
4. सार (Sar سار) तत्व (Tattwa تت تو) ख़ुलासा (Khulása خلاصه)

روح افزا (عف - ص)
RÚH-AFZA रूह अफ़ज़ा
प्राण वर्धक (Prán vardhak پران وردهک) आयु वर्धक (Áyu vardhak آیو وردهک) रूह को बढ़ाने वाला (Rúh ko Baṛháne vála روح کو بڑهانے والا)

روح پرور (عف - ص)
RÚH-PARVAR रूह परवर
دیکهو 'روح افزا'

RÚHÁNI रूहानी (ع - ص) روحانی
1. आध्यात्मिक (Ádh,dhyátmik آدهیا

ebooksall.com

2. पुलिस की रोज़ाना काररवाई का रजिस्टर (Police ki rozána kár raváí ka register پولس کی روزانہ کارروائی کا رجسٹر)

روزنامہ (ف - مذ)

ROZ-NÁMA रोज़ नामा

1. दैनिक पत्र (Dainik pattr دینک پتر) रोज़ाना अख़बार (Rozána akhbár روزانہ اخبار)

2. रोज़ नामचा (Roznámcha روز نامچہ) बही (Bahi بہي)

ROZA रोज़ा روزہ (ف - مذ)

उपोषण (Uposhan اپوشن) उपवास (Upvás اپواس) व्रत (Vrat ورت)

روزہ دار (ف - ص)

ROZA-DÁR रोज़ादार

व्रतधारी (Vrat dhári ورت دھاري) उपवासी (Upvási اپواسي)

ROZI रोज़ी روزی (ف - مث)

वृत्ति (Vritti ورتی) जीविका (Jívika جیوکا) मआश (Ma,ásh معاش)

روزی رساں (ف -ص)

ROZI-RASÁN रोज़ी रसां

1. अन्न दाता (Ann dáta ان داتا) जीविका देने वाला (Jívika dene vála جیوکا دینے والا)

2. परमात्मा (Paramátma پرماتما) ईश्वर (Íswar ایشور)

2. नित्य (Nittya نتیہ) प्रति दिन (Prati din پرتی دن) रोज़ मर्रा (Roz marra روز مرہ)

3. सर्वदा (Sarvada سرودا) सदा (Sada سدا)

ROZÁNA रोज़ाना روزانہ (ف - ص)

प्रति दिन (Prati din پرتي دن) नित्यप्रति (Nittyap, prati نتیپ پرتي) हर दिन (Har din هر دن)

روز بروز (ف - ص)

ROZ-BA-ROZ रोज़ ब रोज़

दिन प्रति दिन (Din prati din دن پرتي دن) हर रोज़ (Har roz هر روز)

ROZGÁR रोज़ गार روزگار (ف - مذ)

1. व्यापार (Vyápár ویاپار) उद्यम (Ud,d-yam اُد،دیم) व्यवसाय (Vyavsáe ویوساے) धंधा (Dhandha دھندھا)

2. युग (Yug یگ) ज़माना (Zamána زمانہ)

RAUZAN रौज़न روزن (ف - مذ)

विवर (Vivar وور) छिद्र (Chhiddr چھدر) रंध्र (Randhr رندھر) छेद (Chhed چھید)

روزنامچہ (ف - مذ)

ROZ-NÁMCHA रोज़ नामचा

1. दैनिकी (Dainiki دینکي) दिन चर्या (Din charya دن چریا) रोज़ाना के हिसाब या कार रवाई की किताब (Rozána ke hisáb ya kár raváí kí kitáb روزانہ کے حساب یا کارروائی کي کتاب)

ebooksall.com

2. प्रकाश (Prakásh پرکاش) दीप्ति (Dípti دیپتی) रौशनी (Raushani روشنی)

روشنی (ف - مث)

RAUSHANI रौशनी
प्रकाश (Prakásh پرکاش) ज्योति (Jyoti جیوتی) नूर (Núr نور)

RAUGHAN रौग़न (ف - مذ) روغن
1. तैल (Tail تیل) तेल (Tel تیل)
2. स्निग्धता (Isnig,dhata اسنگ‘دھتا) चिकनाई (Chiknáí چکنائي)
3. घृत (Ghrit گھرت) घी (Ghi گھی)

روغن گر (ف - مذ)

RAUGHAN-GAR रौग़न गर
तैलिक (Tailik تیلک) तेली (Teli تیلي)

رو گرداں (ف - ص)

RÚ-GAR,DÁN रूगर्दां
1. विमुख (Vimukh ومکھ) पराङ्ग मुख (Paráng mukh پرانگ مکھ) मुंह फेरे हुए (Munh phere hue منھ پھیرے ھوئے)
2. विरुद्ध (Virud,dh وردھ) मुनहरिफ़ (Munharif منحرف)

RÚMÁL रूमाल (ف - مذ) رومال
मुख मार्जनी (Mukh márjani مکھ مار جني) मुंह हाथ पोंछने का कपड़ा (Munh háth ponchhne ka kapra منھ ھاتھ پونچھنے کا کپڑا)

روسیاہ (ف - ص)

RÚ,SIYÁH रूसियाह
मसिमुख (Masi mukh مسي مکھ) कलंकित (Kalankit کلنکت) पापी (Pápi پاپی) बदकार (Bad kár بدکار)

RAVISH रविश (ف - مث) روش
1. शैली (Shaili شیلی) पद्धति (Pad,dhati پددھتي) तर्ज़ (Tarz طرز)
2. आचरण (Ácharan آچرن) चाल ढाल (Chál dhál چال ڈھال)
3. कियारियों के बीच का छोटा मार्ग (Kiyáriyon ke bích ka chhota márg کیاریوں کے بیچ کا چھوٹا مارگ)

RAUSHAN रौशन (ف - ص) روشن
1. प्रकाशित (Prakáshit پرکاشت) उज्ज्वल (Ujjwal اج‘جول) मुनव्वर (Munav,var منور)
2. ज्वलंत (Jwalant جولنت) व्यक्त (Vyakt ویکت) वाज़ेह (Vazeh واضح)

روشناس (ف - ص)

RÚ-SHANÁS रूशनास
परिचित (Parichit پریچت) अभिज्ञ (Abhiggya ابھگیہ) वाक़िफ़ (Váqif واقف)

روشنائی (ف - مث)

RAUSHANÁÍ रौशनाई
1. मसि (Masi مسي) सियाही (Siyáhi سیاھي)

ebooksall.com

चलन (Chál chalan چال چلن)
2. पद्धति (Pad,dhati پددھتی) ढंग (Dhang ڈھنگ) तरीक़ा (Taríqa طریقہ)

روئیدگی (ف - مث)
RO-ÍDAGI रोईदगी
1. बढ़ाव (Baṛháo بڑھاؤ) उगाव (Ugáo اوگاؤ)
2. वनस्पति (Vanaspati ونسپتي) उद्भिज (Udbhij اودبھج) नबातात (Nabátát نباتات)

RAH रह (ف - مث) ره
मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) रस्ता (Rasta رستہ)
(یہ لفظ 'راہ' کا مخفف ھے)

RAHA रहा (ف - ص) رها
मुक्त (Mukt مکت) बंधन या क़ैद से छूटा हुआ (Bandhan ya qaid se chhúta hua بندھن یا قید سے چھوٹا ھوا)

RAHÁÍ रहाई (ف - مث) رهائی
मुक्ति (Mukti مکتی) छुटकारा (Chhut-kára چھٹکارا)

رهبانیت (ع - مث)
RAH,BÁNI (Í) YAT रहबानि (नी) यत
इंद्रिय निग्रह (Indriya niggrah اندریہ نگرہ) विरक्ति (Virakti وِرکتي) ज़ुह्द (Zuh,d زهد)

RAH-BAR रहबर (ع - مذ) رهبر
1. मार्ग दर्शक (Márg darshak مارگ درشک) रस्ता बताने वाला (Rasta

RAUNAQ रौनक़ (ع - مث) رونق
1. शोभा (Shobha شوبھا) श्री (Shri شری) आबताब (Áb táb آب تاب)
2. सुंदरता (Sundarata سندرتا) मनोहरता (Manoharata منوهرتا) हुस्न (Husn حسن)
3. प्रफुल्लता (Praphul,lata پرپھل لتا) तरावट (Tarávat تراوت)
4. चहल पहल (Chahal pahal چہل پہل) धूम धाम (Dhúm dhám دھوم دھام)

RÚ-NUMA रूनुमा (ف - ص) رونما
प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) ज़ाहिर (Záhir ظاهر)

RÚ (O) YA रू (रो) या (ع - مث) رویا
1. निद्रा (Nidra ندرا) नींद (Nínd نیند)
2. स्वप्न (Swapn سوپن) ख़्वाब (Kháb خواب)

RÚYAT रूयत (ع - مث) رویت
दर्शन (Darshan درشن) प्रेक्षा (Prek-chha پریکچھا) दीदार (Dídár دیدار)

رویت هلال (ع - مث)
RÚYAT E-HILÁL रूयते हिलाल
चंद्र दर्शन (Chandr darshan چندر درشن) नया चांद दिखाई पड़ना (Naya Chánd dikhái paṛna نیا چاند دکھائي پڑنا)

RAVÍYA रवीया (ف - مذ) رویه
1. आचरण (Ácharan آچرن) चाल

ebooksall.com

RIYÁZ रियाज़ (ع ۔ مذ) ریاض
(یہ لفظ 'روضہ' کی جمع ہے لیکن اردو اور فارسی میں واحد کے لئے مستعمل ہے)
1. उद्यान (Uddyán اد'دیان) बाग़ (Bágh باغ)
2. पराक्रम (Parákkram پراکرم) मेहनत (Mehnat محنت)
3. तपस्या (Tapas,sya تپس'سیا) इबादत (Ibádat عبادت)

RIYÁZAT रियाज़त (ع ۔ مث) ریاضت
1. तपस्या (Tapas,sya تپسیا) आराधना (Árádhana آرادھنا) इबादत (Ibádat عبادت)
2. योग (Yog یوگ) इंद्रिय निग्रह (Indriyaniggrih اندریہ نگرہ) ज़ुह्द (Zuh,d زھد)
3. श्रम (Shram شرم) प्रयास (Prayás پریاس) मेहनत (Mehnat محنت)

RIYÁZI रियाज़ी (ع ۔ مث) ریاضی
गणित विद्या (Ganit vid,dya گنت ودیا) हिसाब (Hisáb حساب)

RIYA-KÁR रिया कार (عف ۔ ص) ریا کار
धर्मध्वजी (Dharmadh, dhwaji دھرمدھوجی) आर्यरूप (Árya rúp آریہ روپ) द्रोहाट (Drohát دروھات) पाखंडी (Pákhandi پاکھنڈی) ढोंगी (Dhongi ڈھونگي)

RAIB रैब (ع ۔ مذ) ریب
संदेह (Sandeh سندیہ) संशय (Sanshae سن شے) शक (Shak شک)

batáno vála بتانے والا رستہ)
2. नेता (Neta نیتا) लीडर (Leader لیڈر)

RAH-ZAN रहज़न (ف ۔ مذ) رھزن
पथ लुंठाक (Path lunthák پتھ لنتھاک) बटमार (Bat már بٹ مار) लुटेरा (Lutera لٹیرا)

رھگزر (ف ۔ مث)
RAH-GUZAR रहगुज़र
मार्ग (Márg مارگ) पंथ (Panth پنتھ) रस्ता (Rasta رستہ)

RAH,N रह्न (ع ۔ مذ) رھن
बंधक (Bandhak بندھک) गिरवी (Girvi گروی)

رھن نامہ (عف ۔ مذ)
RAH,N-NÁMA रह्न नामा
बंधक पत्र (Bandhak pattr بندھک پتر)

RIYA रिया (ع ۔ مث) ریا
पाषंड (Páshand پاشنڈ) ढोंग (Dhong ڈھونگ)

ریاست (ع ۔ مث)
RIYÁSAT रियासत
1. प्रभुत्व (Prabhuttwa پربھتو) सत्ता (Satta ستا) हुकूमत (Hukúmat حکومت)
2. राज्य (Rájya راجیہ) बादशाहत (Bádsháhat بادشاھت)
3. सम्पदा (Sampada سمپدا) जागीर (Jágír جاگیر)

ebooksall.com

ریح (ع - مث)
RÍH रीह
1. वात (Vát وات) वायु (Váyu وايو)
हवा (Hava هوا)
2. अपानवायु (Apán váyu اپان وايو)
अधो वायु (Adho váyu ادهو وايو)
गोज़ (Goz گوز)

ریختہ (ف - مذ)
REKH,TA रेख़्ता
1. उर्दू भाषा का पुराना नाम (Urdu bhásha ka purána nám اردو بهاشا کا پرانا نام)
2. गिरी पड़ी चीज़ें (Giri paṛi chízeṇ گری پڑی چیزیں)

ریزش (ف - مث)
REZISH रेज़िश
1. स्राव (Sráv سراو) बहना (Bahna بہنا) झरना (Jharna جهرنا)
2. प्रतिश्याय (Pratish,shyáe پرتش شیاے) ज़ुकाम (Zukám زکام)

ریزه (ف - مذ)
REZA रेज़ा
1. कण (Kan کن) ज़र्रा (Zarra ذره)
2. खंड (Khand کهند) टुकड़ा (Tukṛa تکڑا)

ریسمان (ف - مث)
RES,MÁN रेस मान
1. रज्जु (Rajju رجو) रस्सी (Rassi رسي) डोर (Dor ڈور)

ریش (ف - مث)
RÍSH रीश
श्मश्रु (Ishmashru اشمش رو) आस्य लोम (Ásya lom آسیہ لوم) डाढ़ी (Dáṛhi ڈاڑھي)

ریش خند (ف - مذ)
RÍSH-KHAND रीश ख़न्द
परिहास (Parihás پری هاس) उपहास (Uphás أپهاس) ठठोल (Thathol تهٹهول)

ریشم (ف - مذ)
RESHAM रेशम
पाट (Pát پات) कौशेय (Kaushe,ya کوشے یہ)

ریشہ (ف - مذ)
RESHA रेशा
1. पेड़ों की महीन रगें (Peṛoṇ ki mahín rageṇ پیڑوں کي مہین رگیں)
2. तंतु (Tantu تنتو) सूत्र (Sútr سوتر) तागा (Tága تاگا)

ریشہ دوانی (ف - مث)
RESHA-DAVÁNI रेशा दवानी
1. षड्यंत्र (Shadyantr شڈینتر) साज़िश (Sázish سازش)
2. उपद्रव (Upad,drau اپددرو) शरारत (Sharárat شرارت)

ریگ (ف - مث)
REG रेग
बालुका (Báluka بالوکا) पांशु (Pánshu پانشو) रेत (Ret ریت)

REG-ZÁR रेगज़ार ریگزار (ف - مذ)
دیکھو ' ریگستان '

ریگستان (ف - مذ)
REGISTÁN रेगिस्तान
मरुस्थल (Marusthal مروس تهل) मरु भूमि (Marubhúmi مرو بهومی) रेतीला

ebooksall.com

RIYA रिया ريه (ع - مذ)
फुप्फुस (Phup, phus پهپ پهس)
फेफड़ा (Phephṛa پهيپهڑا)

मक़ाम (Retíla maqám ريتيلا مقام)

RÍM रीम ريم (ف - مث)
पूय (Púya پويه) पीप (Píp پيپ)

ز

ZÁR ज़ार زار (ف - ص)
1. क्षीण (Chhín چهين) फ़रसूदा (Farsúdá فرسوده)
2. अशक्त (Áshakt اشكت) बेहाल (Be hal بے حال)
3. अस्वस्थ (As,swasth اس سوستهه) बीमार (Bímár بيمار)
4. अधिकता (Adhikata ادهكتا) बहुतात (Bahutát بهتات) इफ़रात (Ifrát افراط)
(آخري معنوں ميں مركبات كا آخرى جزو هوتا هے جسے 'گل زار')

ZÁRI ज़ारी زارى (ف - مث)
1. विलाप (Viláp ولاپ) रोना पीटना (Rona pítna رونا پيٿنا)
2. विनय (Vinae ونے) विनती (Vinati ونتي) आजिज़ी (Ájizi عاجزى)

ZÁGH ज़ाग़ زاغ (ف - مذ)
काक (Kák كاك) कौआ (Kauá كوا)

ZÁL ज़ाल زال (ف - ص)
1. वृद्ध (Vriddh وردهه) अति वृद्ध (Ativriddh اتي وردهه) बहुत बूढ़ा

زاد بوم (ف - مث)
ZÁD-BÚM ज़ाद बूम
जन्म भूमि (Janm bhúmi جنم بهومى)
मातृ भूमि (Máttr bhúmi ماتر بهومي)
वतन (Vatan وطن)

زاد راه (ف - مذ)
ZÁDE-RÁH ज़ादे राह
संबल (Sambal سمبل) मार्ग व्यय (Márg vyae مارگ وئے) पाथेय (Páthe-ya پاتهے يه) सफ़र ख़र्च (Safar kharch سفر خرچ)

زاد سفر (ف - مذ)
ZÁDE-SAFAR ज़ादे सफ़र
ديكهو 'زاد راه'

ZÁDA ज़ादा زاده (ف - ص)
1. जनित (Janit جنت) उत्पन्न (Utpann اتپن) पैदा (Paida پيدا)
(يهه لفظ مركبات كے آخر ميں آكر معنى ديتا هے جيسے 'شاهزاده')
2. पुत्र (Puttr پتر) बेटा (Beta بيٹا)

ebooksall.com

(Bahut búṛha بہت بوڑھا)

2. अति वृद्धा (Ati vriddha اتی وردھا) बहुत बुढ़िया (Bahut buṛhya بہت بڑھیا)

ZÁLA ज़ाला (ف - مذ) زاله- ژاله
हिमोपल (Himopal ھموپل) घनोपल (Ghanopal گھنوپل) ओला (Ola اولا)

ZÁLA-BÁRI ज़ाला बारी (ف - مث) زاله باری
शिला वृष्टि (Shila vrishti شلاورشٹی) ओला पड़ना (Ola paṛna اولا پڑنا)

ZÁNU ज़ानू (ف - مذ) زانو
जंघा (Jangha جنگھا) जानु (Jánu جانو) जांघ (Jángh جانگھ) घुटना (Ghutna گھٹنا)

ZÁNI ज़ानी (ع - ص) زانی
व्यभिचारी (Vyabhichári ویبھی چاری) परदार गामी (Pardár gámí پردار گامی) ज़िना करने वाला (Zina karne vála زنا کرنے والا)

ZÁNIYA ज़ानिया (ع - مث) زانیه
व्यभिचारिणी (Vyabhichárini ویبھی چارنی) पर पुरुष गामिनी (Par purush gámini پر پرش گامنی) फ़ाहिशा (Fáhisha فاحشه)

ZÁVIYA ज़ाविया (ع - مذ) زاویه
1. एकांत (Ekánt ایکانت) गोशा (Gosha گوشه)
2. कोण (Kon کون) कोना (Kona کونا)

ZÁVIYA-E-FIKR ज़ावियए फ़िक्र (ع - مذ) زاویۂ فکر
विचार शैली (Vichár shaeli وچار شیلی) सोचने का तरीक़ा (Sochne ka taríqa سوچنے کا طریقه)

ZÁVIYA-E-NAZAR ज़ावियए नज़र (ع - مذ) زاویۂ نظر
दृष्टि कोण (Drishti kon درشٹی کون) नुक़्तए नज़र (Nuqta-e-nazar نقطۂ نظر)

ZÁVIYA-E-NIGÁH ज़ाविय ए निगाह (عف - مذ) زاویۂ نگاه
دیکھو 'زاویۂ نظر'

ZÁHID ज़ाहिद (ع - مذ) زاهد
विरक्त (Virakt ورکت) जितेंद्रिय (Jitendriya جتیندریه) पारसा (Pársa پارسا)

ZÁICHA ज़ाइचा (ف - مذ) زائچه
1. जन्म कुंडली (Janm kundali جنم کنڈلی) जन्म पत्री (Janm pattri جنم پتری)
2. वह ख़ाने जो रम्माल पांसा डाल कर बनाते हैं (Voh kháne jo rammál pánsa dál kar banáte hain وہ خانے جو رمال پانسه ڈال کر بناتے ھیں)

ZÁID ज़ाइद (ع - ص) زائد
1. अधिक (Adhik ادھک) प्रचुर (Prachur پرچر) बहुत (Bahut بہت)
2. अतिरिक्त (Ati rikt اتی رکت) फ़ालतू (Fáltú فالتو)

ebooksall.com

3. राज की ओर से किसी को भाषण न देने का आदेश (Ráj kí or se kisí ko bháshan na dene ka ádesh راج كي اور سے کسی کو بھاشن نہ دینے کا آدیش)

زبان دان (ف - ص)

ZABÁN-DÁN ज़बांदां

1. भाषा मर्मज्ञ (Bhásha marmag,gya بھاشا مرمگیہ) किसी ज़बान का आलिम (Kisi zabán ka álim كسي زبان کا عالم)
2. साहित्यकार (Sahittya kár ساهتیہ کار) अदीब (Adíb ادیب)

زبان دراز (ف - ص)

ZABÁN-DARÁZ ज़बां दराज़

मुक्त कंठ (Mukt kanth مکت کنٹھ)
गुस्ताख़ (Gustákh گستاخ)

زبان زد (ف - ص)

ZABÁN-ZAD ज़बां ज़द

1. प्रसिद्ध (Prasiddh پرسدھ) मशहूर (Mash,húr مشہور)
2. जो बात सब के मुंह पर हो (Jo bát sab ke munh par ho جو بات سب کے منھ پر هو)

ZUBDA जुब्दा (ع - ص) زبده

1. चुना हुआ (Chuna hua چنا هوا) छांटा हुआ (Chhánta hua چھانٹا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shresh,th شریشٹھ) बेहतरीन (Behtarín بهترین)

ZÁIR ज़ाइर (ع - ص) زائر

1. दर्शक (Darshak درشک) देखने वाला (Dekhne vala دیکھنے والا)
2. तीर्थयात्री (Tírth yáttrí تیرتھ یاتری) किसी मज़हबी मक़ाम की ज़ियारत को जाने वाला (Kisi mazhabi maqám ki ziyárat ko jáne vala کسی مذهبی مقام کي زیارت کو جانے والا)

ZÁIL ज़ाइल (ع - ص) زائل

1. समाप्त (Samápt سماپت) ख़त्म (Khatm ختم)
2. नष्ट (Nasht نشت) बेअसर (Be asar بےاثر)

ZABÁN ज़बान (ف - مث) زبان

1. रसना (Rasana رسنا) जिह्वा (Jiwha جوها) जीभ (Jíbh جیبھ)
2. भाषा (Bháshá بهاشا) वाणी (Váni وانی) बोली (Boli بولي)
3. प्रण (Pran پرن) वचन (Vachan وچن) वादा (Váda وعدہ)
4. बोल चाल (Bol chál بول چال) रोज़ मर्रा (Rozmarra روز مره) (یہ لفظ 'ز' کے پیش کے ساتھ بھي بول سکتے هیں)

زبان بندی (ف - مث)

ZABÁN-BANDI ज़बान बन्दी

1. गवाहों का बयान (Gaváhon ka bayán گواهوں کا بیان)
2. मौन (Maun مون) चुप्पी (Chuppí چپی)

ebooksall.com

2, कंचकूपी (Kanch kúpi كنچ كوپي) शीशा (Shísha شيشه)

ZAJ,R ज़ज्र (ع - مث) زجر
भर्त्सना (Bhart,sana بهرت‘سنا) ताड़ना (Tárana تاڑنا) डांट डपट (Dánt dapat ڈانت ڈپٹ)

ZACH(CH)A ज़(च्)चा (ف - مث) زچه
प्रसूता (Prasúta پرسوتا) सूतिका (Sútika سوتکا) प्रजाता (Prajáta پرجاتا) ज़च्चा (Zach,cha زچه)

(ف - مذ) زچه خانه
ZACH,CHA-KHÁNA ज़च्चा खाना
रक्षा गृह (Rakchha grih رکچها گره)
सूतिका गृह (Sútika grih سوتکا گره)
प्रसूतागार (Prasútágár پرسوتا گار)
ज़च्चा घर (Zach,cha ghar زچه گهر)

ZUHAL ज़ुहल (ع - مذ) زحل
शनि ग्रह (Shani grih شنی گره)
शनिश्चर (Shanishchar شنش چر)
ज़ुहल सितारा (Zuhal sitára زحل ستاره)

ZAH,MAT ज़ह्मत (ع - مث) زحمت
कष्ट (Kasht کشت) क्लेश (Klesh کليش) परिश्रम (Parish,shram پرشرم) तकलीफ़ (Taklíf تکليف)

ZAHÍR ज़हीर (ع - مث) زحير
अतिसार (Atisár اتسار) मरोड़ (Maror مروڑ) पेचिश (Pechish پيچش)

ZABAR ज़बर (ف - مذ) زبر
1. उर्दू अक्षरों पर 'अ' की मात्रा (Urdu akchharon par 'a' ki máttra اردو اکچهروں پر 'اَ' کی ماترا)
2. सबल (Sabal سبل) ज़ोरावर (Zorávar زوراور)

(ف - ص) زبردست
ZABAR-DAS,T ज़बर दस्त
1. बलिष्ट (Balisht بلشت) बल वान् (Balván بلوان) ज़ोरावर (Zorávar زوراور)
2. प्रचंड (Prachand پرچنڈ) उग्र (Uggr اُگر) मुहीब (Muhíb مهيب)
3. अत्या चारी (Attya chári اتياچاری) ज़ालिम (Zálim ظالم)

(ف - مث) زبردستی
ZABAR-DAS,TI ज़बर दस्ती
1. बलात् (Balát بلات) बल पूर्वक (Bal púrvak بل پوروک) जब्रन (Jabran جبرن)
2. अन्याय (Annyáe ان‌نياے) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

ZABÚN ज़बूं (ف - ص) زبوں
1. निकृष्ट (Nik krisht نکرشت) ख़राब (Kharáb خراب)
2. अशुभ (Ashubh اشبه) मनहूस (Manhús منحوس)

ZUJÁJ ज़ुजाज (ع - مذ) زجاج
1. कंच (Kanch کنچ) कांच (Kánch کانچ)

ebooksall.com

ZAR ज़र زر (ف - مذ)
1. स्वर्ण (Swarn سورن) कांचन (Kánchan کانچن) सोना (Sona سونا)
2, धन (Dhan دھن) दौलत (Daulat دولت)

زر اصل (ف - مذ)
ZARE-AS,L ज़रे अस्ल
मूलधन (Múl dhan مول دھن) पूंजी (Púnji پونجی)

زراعت (ع - مث)
ZARÁ,AT ज़रा अत
कृषि (Krishi کرشی) खेती (Kheti کھیتی)

زراعت پیشه (عف - ص)
ZARÁ,AT-PESHA ज़राअत पेशा
कृषक (Krishak کرشک) किसान (Kisán کسان)

ZAR-KHEZ ज़रख़ेज़ زرخیز (ف - ص)
उर्वरा (Urvara اُوروا) उपजाऊ (Upjáú اُپجاؤ)

ZAR,D ज़र्द زرد (ف - ص)
पांडु (Pándu پانڈو) पीत (Pít پیت) पीला (Píla پیلا)

ZARDÁB ज़र्दाब زردآب (ف - مذ)
1, पित्त (Pitt پت) सफ़रा (Safra صفرا)
2. पीप (Píp پیپ) मवाद (Mavád مواد) ज़ख़्म से निकलने वाला ज़र्द

ZAKH,M ज़ख़्म زخم (ف - مذ)
व्रण (Vran ورن) क्षति(Chhati چھتی) घाव (Gháo گھاؤ)

زخم خورده (ف - ص)
ZAKH,M-KHURDA ज़ख़्म ख़ुर्दा
دیکھو 'زخمی'

ZAKH,MA ज़ख़्मा . زخمه (ف - مذ)
हर वह चीज़ जिस से कोई बाजा बजाया जाए (Har voh chíz jis se koí bája bajáya jáe هر وہ چیز جس سے کوئی باجا بجایا جائے)

ZAKH,MI ज़ख़्मी زخمی (ف - ص)
आहत (Áhat آهت) क्षत (Chhat چھت) घायल (Gháyal گھائل)

ZAD ज़द زد (ف - مث)
1. लक्ष्य (Lakchhya لکچھیه) निशाना (Nishána نشانه)
2. आघात (Ághát آگھات) वार (Vár وار) चोट (Chot چوٹ)
3. निशाने का सामना (Nisháne ka sámna نشانے کا سامنا)

زدوکوب (ف - مث)
ZADO-KOB ज़दो कोब
ताड़ना (Tárana تاڑنا)मारपीट (Már pít مارپیٹ)

ZADA ज़दा زده (ف - ص)
1, आहत (Áhat آهت) मारा हुआ (Mára hua مارا ہوا)
2. वह अक्षर जो 'हल्' हो(Voh akchhar jo 'hal' ho وہ اکچھرجو 'ھل' ھو)

ebooksall.com

पानी (Zakhm se nikalne vála zard páni زخم سے نکلنے والا زرد پانی)

زردآلو (ف - مذ)
ZARDÁLU ज़र्दालू
ख़ूबानी (Khúbáni خوبانی)

زردار (ف - ص)
ZAR-DÁR ज़रदार
धनाढ्य (Dhanádhya دھناڈھیہ) धन-वान् (Dhan ván دھن وان) धनी (Dhani دھنی) मालदार (Mál dár مالدار)

زردوز (ف - ص)
ZAR-DOZ ज़रदोज़
1. ज़री का काम करने वाला (Zari ka kám karne vála زری کا کام کرنے والا)
2. जिस पर ज़री का काम हो (Jis par zari ka kám ho جس پر زری کا کام ہو)

زرده (ف - مذ)
ZARDA ज़र्दा
1. मीठे ज़ाफ़रानी चावल (Míthe záfaráni chával میٹھے زعفرانی چاول)
2, खाने का ख़ुशबूदार तम्बाकू (Kháne ka khushbú dár tambáku کھانے کا خوشبودار تمباکو)
3. पीले रंग का घोड़ा (Píle rang ka ghoṛa پیلے رنگ کا گھوڑا)

زردی (ف - مث)
ZARDI ज़र्दी
पीतिमा (Pítima پیتما) पीलाहट (Piláhat پیلا ہٹ)

زرسرخ (ف - مذ)
ZARE-SURKH ज़रे सुर्ख़
1. स्वर्ण (Swarn سورن) कनक (Kanak کنک) सोना (Sona سونا)
2. स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra سورن مدرا) अशरफ़ी (Ashrafi اشرفی)

زرق و برق (ف - ص)
ZARQO-BARQ ज़र्क़ो बर्क़
1. भड़कीला (Bhaṛkíla بھڑکیلا) चमकदार (Chamak dár چمکدار)
2. सुसज्जित (Susajjit سوسجت) ठाठदार (Tháthdár ٹھاٹھ دار)

زرگر (ف - مذ)
ZAR-GAR ज़रगर
स्वर्णकार (Swarn kár سورن کار) सुनार (Sunár سنار)

زرنگار (ف - ص)
ZAR-NIGÁR ज़रनिगार
स्वर्णिम (Swarnim سورنم) स्वर्ण जटित (Swarn jatit سورن جٹت) जिस पर सोने का काम बना हो (Jis par sone ka kám bana ho جس پر سونے کا کام بنا ہو)

زره (ف - مث)
ZIRIH ज़िरिह
कवच (Kavach کوچ) वर्म (Varm ورم) सन्नाह (San náh سن ناہ) अंगत्राण (Angat trán انگت تران) ज़िरह (Zirah زرہ)

زره پوش (ف - ص)
ZIRIH-POSH ज़िरिह पोश
कवचधारी (Kavach dhári کوچ دھاری) ज़िरह पहने हुए (Zirah pahne hue زرہ پہنے ہوئے)

ebooksall.com

ZA,ĪM जईम (ع - مذ) زعیم
नेता (Neta نیتا) लीडर (Leader لیڈر)

ZAGHÁL जग़ाल (ف - مذ) زغال
कोयला (Koyala کوئلہ)

ZAGHAN जग़न (ف - مث) زغن
आतापी (Átápi آتاپی) चिल्ल (Chill چل) चील (Chíl چیل)

ZAGHAND जगन्द (ف - ص) زغند
उत्फाल (Utphál اتپھال) चौकड़ी Chaukaṛi چوکڑی) छलांग (Chhaláṅg چھلانگ)

ZAQAN,D ज़कन्द (ع - مث) زقند
دیکھو 'زغند'

ZAK ज़क (ع - مث) زک
1. अनादर (Anádar انادر) अपमान (Apmán اپمان) तहक़ीर (Tahqír تحقیر)
2. लज्जा (Lajja لجا) शर्मिन्दगी (Sharmindagi شرمندگی)
3. पराजय (Parájae پراجے) हार (Hár هار)
4. हानि (Háni هاني) नुक़सान (Nuqsán نقصان)

ZUKÁM ज़ुकाम (ع - مذ) زکام
प्रतिश्याय (Pratish,shyáe پرتش‌شیاے) शीत (Shít شیت) नज़ला (Nazla نزله)

ZAKÁT ज़कात (ع - مث) زکواة
1. धार्मिक कर (Dhármik kar دهارمک کر) टैक्स (Tax تیکس)

ZISH,T ज़िश्त (ف - ص) زشت
निकृष्ट (Nik krisht نکرشت) ख़राब (Kharáb خراب) बुरा (Bura برا)

زشت خو (ف - ص)
ZISH,T-KHU ज़िश्त ख़ू
दुरात्मा (Durátma دراتما) दुष्प्रकृति (Dushprakriti دش پر کرتی) बद अख़लाक़ (Bad akhláq بد اخلاق)

زشت رو (ف- ص)
ZISHT-RU ज़िश्त रू
कुरूप (Kurúp کوروپ) कुदर्शन (Kudarshan کودرشن) भद्दा (Bhadda بهدا) बदसूरत (Bad súrat بد صورت)

زعفران (ف - مث)
ZÁ,FARÁN ज़ाफ़रान
कुंकुम (Kun kum کن کم) केसर (Kesar کیسر)

زعفران زار (عف - مذ)
ZÁ,FARÁN-ZÁR ज़ाफ़रां ज़ार
केसर क्षेत्र (Kesar chhettr کیسرچهیتر) केसर भूमि (Kesar bhúmi کیسر بهومي) वह जगह जहां केसर ही केसर हो (Voh jagah jahán kesar hi kesar ho (وہ جگہ جہاں کیسر هی کیسر هو)

ZÁ, (O) M ज़ा (ज़ो)म (ع- مذ) زعم
1. गर्व (Garv گرو) घमंड (Ghamand گهمنڈ)
2. विचार (vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)

ebooksall.com

4. ऋतु (Ritu رتو) मौसम (Mausam موسم)

5. संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya دنیا)

6. युग (Yug یگ) जुग (Jug جگ) क़र्न (Qarn قرن)

7. दौर दौरा (Daur daura دور دورہ)

زمانه ساز (عف - ص)

ZAMÁNA-SÁZ ज़माना साज़

1. अवसर वादी (Ausar vádi اوسر وادی) मौक़ा परस्त (Mauqa parast موقعہ پرست)

2. स्वार्थी (Swárthí سوارتھي) खुद ग़रज़ (Khud gharaz خودغرض)

زمرد (عف - مذ)

ZUMUR,RAD ज़ुमुर्रद

पन्ना (Panna پنا) ज़मुर्रद (Zamurrad زمرد)

ZUM,RA ज़ुमुरा (ع - مذ) زمره

दल (Dal دل) समूह (Samúh سموہ) गिरोह (Giroh گروہ)

ZAM,ZAM ज़मज़म (ع - مذ) زمزم

1. मक्के का एक कुआं (Makke ka ek kuán مکے کا ایک کنواں)

2 उस कुएँ का पानी (Us kuen ka páni اس کنویں کا پانی)

ZAM,ZAMA ज़मज़मा (ع - مذ) زمزمه

गान (Gán گان) गाना (Gana گانا) राग (Rág راگ)

2. दान (Dán دان) ख़ैरात (Khairát خیرات)

ZAKI ज़की (ع - ص) زکی

1. स्वच्छ (Swach,chh سوچھ) पाक साफ़ (Pák sáf پاک صاف)

2. सरल स्वभाव (Saral swabháo سرل سوبھاؤ) नेक (Nek نیک)

ZULÁL ज़ुलाल (ع - مذ) زلال

1. निथरा हुआ साफ़ पानी (Nithra hua sáf páni نتھرا ھوا صاف پانی)

2. ठंडा पानी (Thanda páni ٹھنڈا پانی)

ZALZALA ज़लज़ला (ع - مذ) زلزله

भूकम्प (Bhúkamp بھوکمپ) भूडोल (Bhúdol بھوڈول) भौंचाल (Bhaun chál بھونچال)

ZUL,F ज़ुल्फ़ (ف - مث) زلف

अलक (Alak الک) केशपाश (Kesh pásh کیش پاش) बालों की लट (Bálon ki lat بالوں کی لٹ)

ZIMÁM ज़िमाम (ع - مث) زمام

कविका (Kavika کویکا) बाग (Bág باگ) लगाम (Lagám لگام)

ZAMÁNA ज़माना (ف - مذ) زمانه

1 समय (Samae سمے) काल (Kál کال) वक़्त (Vaqt وقت)

2, अवधि (Avadhi اودھي) मीयाद (Míyád میعاد)

3. विलंब (Vilamb ولمب) देर (Der دیر)

ebooksall.com

زن (ف - مث)
ZAN ज़न
स्त्री (Istri استری) जनि (Jani جني) औरत (Aurat عورت)

زنا (ع - مذ)
ZINA ज़िना
व्यभिचार (Vyahbi chár ویبهي چار) हराम कारी (Harám kárí حرام کاری)

زنار (ع - ذث)
ZUN,NÁR ज़ुन्नार
उपवीत (Upvít اپویت) यज्ञोपवीत (Yaggopavít یگو پویت) ब्रह्म सूत्र (Brahmsúttr برهم سوتر) जनेऊ (Janeú جنیؤ)

زنا کار (عف - ص)
ZINA-KÁR ज़िनाकार
व्यभिचारी (Vyabhichárí ویبهي چاری) हराम कार (Harám kár حرام کار)

زنانه (ف - مذ)
ZANÁNA ज़नाना
1. नपुंसक (Napunsak نپنسک) हिजड़ा (Hijra هجڑا)
2. स्त्रियों के लिए (Istriyon ke lei استریوں کے لیے) स्त्रियों का (Istriyon ka استریوں کا)
3. परदे वाली औरतें (Parde válí auraten پردے والي عورتیں)

زنبور (ف - مذ)
ZAM,BÚR ज़म्बूर
1. मधु मक्षिका (Madhu makchhika مدهو مکچهکا) शहद की मक्खी (Shahd kí mak,khí شهد کی مکهي)
2. वरटा (Varata ورتا) भिड़ (Bhiṛ بهڑ)
3. एक प्रकार की सड़सी (Ek prakár kí saṛsi ایک پرکار کی سڑسی) ज़म्बूरा (Zambúra زنبورہ)

زمزمه خوان (عف - ص)
ZAM,ZAMA-KHÁN ज़मज़मा ख़ां
गायक (Gáyak گایک) गाने वाला (Gáne vála گانے والا)

زمستان (ف - مذ)
ZAMIS,TÁN ज़मिस्तां
हेमंत (Hemant هیمنت) शीत काल (Shít kál شیت کال) जाड़ा (Jáṛa جاڑا)

زمن (ع - مذ)
ZAMAN ज़मन
समय (Samae سمے) वक़्त (Vaqt وقت)

زمهریر (ع - مذ)
ZAM,HARÍR ज़म हरीर
1. कड़ा जाड़ा (Kaṛa jáṛa کڑا جاڑا)
2. वायु मंडल का वह भाग जो अत्यंत ठंडा है (Váyu mandal ka voh bhág jo atyant thanda hai وایو منڈل کا وہ بهاگ جو اتینت ٹهنڈا هے)

زمین (ف - مث)
ZAMÍN ज़मीन
पृथ्वी (Prith,vi پرتهوي) भूमि (Bhúmi بهومي) अवनि (Avani اونی) छमा (Chhama چهما) वसुंधरा (Vasundhara وسن دهرا) छोणि (Chhoni چهونی) धरती (Dharati دهرتی)

زمیں دار (ف - ص)
ZAMÍN-DÁR ज़मींदार
भू स्वामी (Bhú swámi بهو سوامي) ज़मीन का मालिक (Zamín ka málik زمین کا مالک)

ebooksall.com

बंदी (Bandí بندی) क़ैदी (Qaidi قیدی)

زندگی (ف - مث)

ZIN,DAGI ज़िन्दगी

1. जीवन (Jívan جیون) हयात (Hayát حیات)
2. जीवनकाल (Jívan kál جیون کال) उम्र (Umr عمر)

ZIN,DA ज़िन्दा زنده (ف - ص)
जीवित (Jívit جیوت) जानदार (Jándár جاندار)

زنده دل (ف - ص)

ZINDA-DIL ज़िन्दा दिल
विनोदी (Vinodi ونودی) ख़ुश मिज़ाज (Khush mizáj خوش مزاج)

ZANG ज़ंग زنگ (ف - مذ)
मंडूर (Mandúr منڈور) मोरचा (Morcha مورچه) जंग (Jang جنگ)

ZAN,GÁR ज़ंगार زنگار (ف - مذ)
हरिकि (Hariki هریکي) तांबे का कसाव (Tánbe ka kasáo تانبے کا کساؤ) नीला थोथा (Níla thotha نیلا تھوتھا) तूतिया (Tútiya توتیا)

زنگ آلود (ف - ص)

ZANGÁLÚD ज़ंगालूद
ज़ंग लगा हुआ (Zang laga hua زنگ لگا ھوا)

زنگ خورده (ف - ص)

ZANG-KHURDA ज़ंग ख़ुर्दा
دیکھو 'زنگ آلود'

4. छोटी तोप (Chhotí top چھوٹي توپ)

ZAM,BÍL ज़म्बील زنبیل (ف - مث)
1. झोली (Jholí جھولي) टोकरी (Tokari ٹوکری)
2. कमंडल (Kamandal کمنڈل) कशकोल (Kashkol کشکول)

زنجبیل (ع - مث)

ZANJABÍL ज़न्जबील
1. शुंठि (Shunthi شنٹھي) सोंठ (Sonth سونٹھ)
2. स्वर्ग की एक नदी (Swarg kí ek nadí سورگ کی ایک ندی)

ZANJÍR ज़न्जीर زنجیر (ف - مث)
1. शृंखला (Shrinkhala شرن کھلا) सांकर (Sánkar سانکر)
2. पांव की बेड़ी (Páon ki berí پاؤں کی بیڑی)

ZANAKH ज़नख़ زنخ (ف - مث)
دیکھو 'زنخدان'

زنخدان (ف - مث)

ZANAKHDÁN ज़नख़्दां
चिबुक (Chibuk چبک) थुड्डी (Thuddí تھڈی)

ZIN,DÁN ज़िन्दां زندان (ف - مذ)
बंदीगृह (Bandígrih بندی گره) कारागार (Kárágár کاراگار) जेलख़ाना (Jailkhána جیل خانه)

ZIN,DÁNI ज़िन्दानी زندانی (ف - ص)
कारावासी (Kárávási کاراواسي)

ebooksall.com

زود (ف - ص)
ZÚD ज़ूद
आशु (Áshu آشو) शीघ्र (Shíghr شیگهر) तुरन्त (Turant ترنت) फ़ौरन (Fauran فوراً)

زور (ف - مذ)
ZOR ज़ोर
1. शक्ति (Shakti شکتي) बल (Bal بل) ताक़त (Táqat طاقت)
2. अधिकार (Adhikár ادهيکار) क़ाबू (Qábu قابو)
3. प्रचण्डता (Prachandata پرچنڈتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
4. अन्याय (Annyáe ان نیاے) ज़बरदस्ती (Zabar dasti زبردستی)
5. आश्रय (Áshrae آشرے) सहारा (Sahára سہارا)

زور (ف - مذ)
ZÚR ज़ूर
छल (Chhal چهل) वंचना (Vanchana ونچنا) फ़रेब (Fareb فریب)

زور آزمائی (ف - مث)
ZOR,ÁZMÁÍ ज़ोराज़माई
1. शक्ति प्रदर्शन (Shakti pradarshan شکتي پردرشن) ज़ोर दिखाना (Zor dikhána زور دکهانا)
2. युद्ध (Yuddh یدھ) लड़ाई (Laṛáí لڑائي) जंग (Jang جنگ)

زور آور (ف - ص)
ZOR,ÁVAR ज़ोरावर
शक्तिशाली (Shakti sháli شکتي شالي) बलवान् (Balván بلوان) ताक़तवर (Táqat var طاقتور)

زنہار (ف - کلمۂ تاکید)
ZIN,HÁR ज़िन्हार
कदापि (Kadápi کداپي) हरगिज़ (Hargiz هرگز)

زوال (ع - مذ)
ZAVÁL ज़वाल
1. ह्रास (Hrás هراس) क्षय (Chhae چهے) कमी (Kamí کمي)
2. पतन (Patan پتن) गिराव (Girão گراو)
3. अवनति (Aunati اونتي) तनज़्ज़ुल (Tanazzul تنزل)

زوال پزیر (عف - ص)
ZAVÁL-PIZÍR ज़वाल पिज़ीर
पतनशील (Patán shíl پتن شیل) पतनोन्मुख (Patanonmukh پتنون مکھ) जो गिर रहा हो (Jo gir raha ho جو گر رها هو)

زوج (ع - مذ)
ZAUJ ज़ौज
1. युगल (Yugal یگل) युग्म (Yugm یگم) जोड़ा (Joṛa جوڑا)
2. दम्पति (Dampati دمپتي) मियां बीबी (Miyán-bíbí میاں بی بي)
3. पति (Pati پتي) दूल्हा (Dúlha دولها)

زوجه (ع - مث)
ZAUJA ज़ौजा
भार्या (Bharya بهاریا) पत्नी (Patní پتني) ब्याहता (Byáhatá بیاهتا) जोरू (Joru جورو) बीवी (Bívi بیوي)

ebooksall.com

زورق (ف - مث)
ZAU,RAQ ज़ौरक़
नौका (Nauka نوکا) नाव (Náo ناؤ) कश्ती (Kashti کشتی)

زوف (ف - مث)
ZÚF ज़ूफ़
धिक (Dhik دھک) लानत (Lánat لعنت) फटकार (Phatkár پھٹکار)

زہ (ف - مذ)
ZAH ज़ह
प्रसव (Prasav پرسو) जनन (Janan جنن) जनना (Janna جننا)

زہ (ف - مث)
ZIH ज़िह
1. डोरी (Dori ڈوری) फ़ीता (Fíta فیتہ)
2. पतंचिका (Patanchika پتن چکا) कमान का चिल्ला (Kamán ka chilla کمان کا چلا)

زہار (ف - مث)
ZIHÁR ज़िहार
उपस्थ (Upasth اُپس تھ) पेड़ू (Peṛú پیڑو) ज़ेरेनाफ़ (Zerenáf زیرناف)

زہد (ع - مذ)
ZUH,D ज़ुहद
इन्द्रिय निग्रह (Indriya niggrah اندریہ نگرہ) संयम (Sanyam سن یم) निस्पृहता (Nisprihata نس پرھتا) परहेज़गारी (Parhez gári پرہیز گاری)

زہدان (ف - مذ)
ZAH-DÁN ज़हदान
गर्भाशय (Garbháshae گربھاشے) बच्चा दानी (Bach cha dáni بچہ داني)

زہر (ف - مذ)
ZAH,R ज़ह्‌र
विष (Vish وش) गरल (Garal گرل) सम (Sam سم)

زہر آلود (ف - ص)
ZAH,RÁLÚD ज़ह्‌रालूद
विषाक्त (Vishákt وشاکت) ज़हर मिला हुआ (Zahr mila hua زہر ملا ہوا)

زہراب (ف - مذ)
ZAHRÁB ज़हराब
1. विषजल (Vish jal وش جل) ज़हरीला पानी (Zahríla páni زہریلا پانی)
2. दुःख (Dukh kh دکھ) कष्ट (Kasht کشت) रंज (Raṇj رنج)

زہرہ (ف - مذ)
ZAH,RA ज़हरा
1. पित्ताशय (Pittáshae پتاشے) पित्ता (Pitta پتہ)
2. वीरता (Vírata ویرتا) बहादुरी (Baháduri بہادری)

زہرہ (ع - مث)
ZUH,RA ज़ुहरा
शुक्र ग्रह (Shukkr grah شکر گرہ) ज़ुहरा सितारा (Zuhra sitára زہرہ ستارہ)

زہے (ف - مذ)
ZIHE ज़िहे
अहो (Aho اھو) धन्य (Dhan,nya دھنیہ) वाह वाह (Váh váh واہ واہ)

زہے نصیب (ف - ص)
ZIHE-NASÍB ज़िहे नसीब
अहो भाग्य (Aho bhággya اھو بھاگیہ) धन्य भाग्य (Dhannya bhággya دھنیہ بھاگیہ) खुशा नसीब (Khusha nasíb خوشا نصیب)

زیادتی (ع - مث)
ZIYÁDATI ज़ियादती
1. अधिकता (Adhikata ادھکتا)

ebooksall.com

2. शोभा (Shobha شوبھا) रौनक़ (Raunaq رونق)

ZEBA ज़ेबा زیبا (ف - ص)

1. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
2. सुशोभित (Sushobhit سوشوبھت) सुन्दर (Sundar سندر) खुशनुमा (Khush numa خوشنما)

ZEBÁISH जेबाइश زیبائش (ف - مث)

1. शोभा (Shobha شوبھا) सुन्दरता (Sundarata سندرتا) रौनक़ (Raunaq رونق)
2. शृंगार (Shringár شرنگار) आराइश (Áráish آرائش)

ZÍBAQ ज़ीबक़ زیبق (ع - مذ)

पारद (Párad پارد) पारा (Pára پارہ)

ZEBO-ZÍNAT ज़ेबो ज़ीनत زیب و زینت (ف - مث)

1. सुसज्जा (Susajja سوسجا) सजावट (Sajávat سجاوت)
2. शृंगार (Shringár شرنگار) बनाव सिंगार (Banáo singár بناؤ سنگار)

ZER ज़ेर زیر (ف - مذ)

1. उर्दू में 'इ' की मात्रा (Urdu men 'I' ki máttra اردو میں 'اِ' کي ماترا)

(ف - ص)

2. निम्न (Nimn نمن) नीचा (Nícha نیچا)
3. निर्बल (Nirbal نربل) कमज़ोर (Kam zor کمزور)

बहुतात (Bahutát بہوتات) इफ़रात (Ifrát افراط)

2. अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

ZIYÁDA ज़ियादा زیادہ (ع - ص)

1. अधिक (Adhik ادھک) बहुत (Bahut بہت)
2. अतिरिक्त (Ati rikt اتی رکت) फ़ालतू (Fáltu فالتو)

ZIYÁRAT ज़ियारत زیارت (ع - مث)

1. दर्शन (Darshan درشن) दीदार (Dídár دیدار)
2. किसी तीर्थ स्थान या पुण्य व्यक्ति के दर्शन (Kisi tírth isthán ya punnya vyakti ke darshan کسی تیرتھ استھان یا پنیہ ویکتی کے درشن)
3. किसी बुज़ुर्ग का मक़बरा (Kisi buzurg ka maqbara کسی بزرگ کا مقبرہ)

ZIYÁRAT-GÁH ज़ियारतगाह زیارت گاہ (عف - مث)

पुण्य स्थान (Punnyasthán پنیس تھان) तीर्थ स्थान (Tírthasthán تیرتھس تھان) दरगाह (Dargáh درگاہ) आस्ताना (Ástána آستانہ)

ZIYÁN ज़ियां زیان (ف - مذ)

हानि (Háni ھاني) ज्यानि (Jyáni جیاني) नुक़सान (Nuqsán نقصان)

ZEB ज़ेब زیب (ف - مث)

1. सुन्दरता (Sundarata سندرتا) हुस्न (Husn حسن)

ebooksall.com

ZÍR ज़ीर زیر (ف - مث)
अनुलोम (Anulom انولوم) नीचा स्वर (Nícha swar نیچا سور)

ZER-BÁR ज़ेर बार زیربار (ف - ص)
1. भार ग्रस्त (Bhár grast بھارگرست) बोझ के नीचे दबा हुआ (Bojh ke níche daba hua بوجھ کےنیچے دبا ھوا)
2. ऋणी (Rini رني) क़र्ज़दार (Qarzdár قرض‌دار)

ZERE-TAJVÍZ ज़ेरे तजवीज़ زیر تجویز (عف - ص)
विचाराधीन (Vichárádhín وچارادھین) ज़ेरे ग़ौर (Zere ghaur زیر غور)

ZER-DAS,T ज़रदस्त زیر دست (ف - ص)
1. अधीन (Adhín ادھین) आश्रित (Áshrit آشرت) मातह्त (Mátah,t ماتحت)
2. निर्बल (Nirbal نربل) कमज़ोर (Kam zor کمزور)
3. दुःखित (Dukhkhit دکھت) आजिज़ (Ájiz عاجز)

ZERE-SÁYA ज़ेरे साया زیرسایه (ف - ص)
आश्रित (Áshrit آشرت) शरणागत (Sharanágat شرناگت) पनाहगीर (Panáh gír پناہ‌گیر)

ZERE-GHAUR ज़ेरे ग़ौर زیر غور (عف - ص)
دیکھو 'زیر تجویز'

ZÍRAK ज़ीरक زیرک (ف - ص)
प्रवीण (Pravín پروین) चतुर (Chatur چتر) बुद्धिमान् (Buddhimán بدھي مان) होशयार (Hoshyár هوشیار)

ZÍRO-BAM ज़ीरोबम زیروبم (ف - مذ)
स्वर का उतार चढ़ाव (Swar ka utár charháo سور کا اتار چڑھاؤ)

ZERO-ZABAR ज़ेरो ज़बर زیروزبر (ف - ص)
अस्त व्यस्त (Ast vyast است ویست) तले ऊपर (Tale úpar تلے اوپر) तितर बितर (Titar bitar تتر بتر)

ZÍRA जीरा زیره (ف - مذ)
1. जीरक (Jírak جیرک) जीरा (Jíra جیره)
2. पराग (Parág پراگ) पुष्प रज (Pushp raj پشپ رج) फूल का ज़ीरा (Phúl ka zíra پھول کا زیره)

ZERÍN ज़ेरीं زیریں (ف - ص)
अधोगत (Adhogat ادھوگت) निम्न वर्ती (Nimn varti نمن ورتي) नीचे वाला (Níche vála نیچے والا)

ZÍS,T ज़ीस्त زیست (ف - مث)
जीवन (Jívan جیون) ज़िन्दगी (Zindagi زندگي)

ZÍNAT ज़ीनत زینت (ع - مث)
1. शोभा (Shobha شوبھا) रौनक़ (Raunaq رونق)

ebooksall.com

زینہار (ف - کلمہ تاکید)
ZÍNHÁR ज़ीनहार
(دیکھو 'زنہار')

ZEVAR ज़ेवर (ف - مذ) زیور
1. अलंकार (Alankár النکار) सजावट (Sajávat سجاوت)
2. आभूषण (Ábhúshan آبھوشن) गहना (Gahna گہنا)
2. सज्जा (Sajja سجا) सजावट (Sajávat سجاوت)
3. श्रृंगार (Shringár شرنگار) बनाव सिंगार (Banáo singár بناؤ سنگار)

ZÍNA ज़ीना (ف - مذ) زینہ
निश्रेणी (Nish,shreni نِش شرینی) सीढ़ी (Síṛhi سیڑھی)

س

शब्द में पहले लगाया जाने वाला अक्षर या शब्द (Kisi shabd men pahle lagáya jáne vála akchhar ya shabd کسی شبد میں پہلے لگایا جانے والا اکچھر یا شبد)

SÁHIR साहिर (ع - مذ) ساحر
मायावी (Máyávi مایاوی) इन्द्रजाली (Indr jáli اندرجالی) जादूगर (Jádúgar جادوگر)

SÁHIRA साहिरा (ع - مث) ساحرہ
मायाविनी (Máyávini مایاونی) इन्द्र जालिका (Indr jálika اندرجالکا) जादूगरनी (Jádu garni جادوگرنی)

SÁHIL साहिल (ع - مذ) ساحل
नदी तट (Nadi tat ندی تٹ) समुद्र तट (Samuddr tat سمدر تٹ) नदी या समुन्दर का किनारा (Nadi ya samundar ka kinára ندی یا سمندر کا کنارہ)

SÁBE साबे (ع - ص) سابع
सप्तम (Saptam سپتم) सातवां (Sátván ساتواں)

SÁBIQ साबिक़ (ع - ص) سابق
1. पूर्वकालीन (Púrv kálín پوروکالین) भूत पूर्व (Bhút púrv بھوت پورو) पहले ज़माने का (Pahle zamáne ka پہلے زمانے کا)
2. विगत (Vigat وگت) गत (Gat گت) पिछला (Pichhla پچھلا) गुज़श्ता (Guzashta گزشتہ)

SÁBIQA साबिक़ा (ع - مذ) سابقہ
1. सम्पर्क (Sampark سمپرک) वास्ता (Vásta واسطہ)
2. व्यवहार (Vyavhár ویوہار) मुआमला (Muámala معاملہ)
3. पूर्व (Púrv پورو) पिछला (Pichhla پچھلا)
4. उपसर्ग (Upsarg اُپسرگ) किसी

ebooksall.com

ساخت (ف - مث)

SÁKHT साख़्त
1. आकृति (Ákriti آکرتی) बनावट (Banávat بناوٹ)
2. निर्माण (Nirmán نرمان) बनाना (Banána بنانا)

ساخته (ف - ص)

SÁKH,TA साख़्ता
1. कृत्रिम (Kritrim کرترم) बनावटी (Banávati بناوٹی) नक़ली (Naqli نقلی)
2. निर्मित (Nirmit نرمت) बना हुआ (Bená hua بنا ہوا)

سادگی (ف - مث)

SÁDAGI सादगी
1. सरलता (Saralata سرلتا) सीधापन (Sídhápan سیدھاپن)
2. निष्कपटता (Nishkapatata نش کپٹتا) भोलापन (Bhola pan بھولاپن)

ساده (ف - ص)

SÁDA सादा
1. निरंक (Nirank نرنک) जिस पर कुछ अंकित न हो (Jis par kuchh ankit na ho جس پر کچھ انکت نہ ہو)
2. श्वेत (Shwet شیت) सित (Sit ست) सफ़ेद (Safed سفید)
3. निश्छल (Nishchhal نش چھل) भोला भाला (Bhola bhála بھولا بھالا)
4. निष्केवल (Nish keval نش کیول) ख़ालिस (Khális خالص)
5. रिक्त (Rikt رکت) ख़ाली (Kháli خالي)

ساده پرکار (ف - ص)

SÁDA-PURKÁR सादा पुर्कार
देखने में भोला भाला लेकिन बड़ा तेज़ और चालाक (Dekhne men bhola bhála lekin baṛa tez aur chálák دیکھنے میں بھولا بھالا لیکن بڑا تیز اور چالاک)

ساده دل (ف - ص)

SÁDA-DIL सादा दिल
सरल हृदय (Saral hridae سرل ہردے)
सीधा सादा (Sídha sáda سیدھا سادا)
भोला भाला (Bhola bhála بھولا بھالا)

ساده کار (ف - ص)

SÁDA-KÁR सादाकार
वह सुनार जो चांदी सोने पर बेल बूटे बनाता हो (Voh sunár jo chándi sone par bel búte banáta ho وہ سنار جو چاندي سونے پر بیل بوٹے بناتا ہو)

ساده لوح (عف - ص)

SÁDA-LAUH सादा लौह
1. मूर्ख (Múrkh مورکھ) बेवक़ूफ़ (Be vaqúf بےوقوف)
2. सरल स्वभाव (Saral swabháo سرل سوبھاؤ) भोला भाला (Bhola bhála بھولا بھالا)

ساده مزاج (عف - ص)

SÁDA-MIZÁJ सादा मिज़ाज
सरलात्मा (Saralátma سرلاتما) सीधा सादा (Sídha sáda سیدھا سادہ)

ebooksall.com

سار بان (ف - مذ)

SÁR-BÁN सार बान

उष्ट्रपाल (Ushtr pál اشٹرپال) ऊंट-बान (Unt bán اونٹ بان)

سارق (ع - ص)

SÁRIQ सारिक़

तस्कर (Tasker تس کر) स्तेन (Isten اس تین) चोर (Chor چور)

ساز (ف - مذ)

SÁZ साज़

1. उपकरण (Upkaran اُپکرن) सामान (Sámán سامان)
2. गाने बजाने का सामान (Gáne bajáne ka sámán گانے بجانے کا سامان)
3. षडयंत्र (Shad yantr شڈینتر) साज़िश (Sázish سازش)
4. घोड़े की सवारी का सामान यानी ज़ीन, लगाम, काठी वग़ैरा (Ghore ki savari ka sámán yáni zín, lagám, káthi vaghairah گھوڑے کي سواری کا سامان یعني زین لگام کاٹھی وغیرہ)
5. बनाने वाला (Banáne vála بنانے والا)
6. बना हुआ (Bana hua بنا هوا) (۵،۶ کے معنوں میں مرکب ھوکر آتا ھے جیسے 'آئینہ ساز' آئینہ بنانے والا اور 'دست ساز' ھاتھ کا بنا ھوا)

ساز باز (ف - مث)

SÁZ-BÁZ साज़ बाज़

1. सांठगांठ (Sánth gánth سانٹھ گانٹھ) जोड़ तोड़ (Jor tor جوڑ توڑ)
2. षड्यंत्र (Shad yantr شڈینتر) साज़िश (Sázish سازش)

سازش (ف - مث)

SÁZISH साज़िश

अभिसंधि (Abhi sandhi ابھی سندھي) खड़यंत्र (Khar yantr کھڑ ینتر) सांठ गांठ (Sánth gánth سانٹھ گانٹھ)

سازگار (ف - ص)

SÁZ-GÁR साज़ गार

1. अनुकूल (Anukúl انوکول) मुआफ़िक़ (Muáfiq موافق)
2. शुभ (Shubh شبھ) मुबारक (Mubárak مبارک)

سازنده (ف - مذ)

SÁZINDA साज़िन्दा

1. वादक (Vádak وادک) वाद्यकर (Vád,dya kar وادیہ کر) बाजा बजाने वाला (Bája bajáne vála باجہ بجانے والا)
2. सारंगी बजाने वाला (Sárangi bajáne vála سارنگي بجانے والا)

ساعت (ع - مث)

SÁ,AT साअत

1. क्षण (Chhan چھن) पल (Pal پل) लमहा (Lam,ha لمحہ)
2. मुहूर्त (Muhúrt مہورت) महूरत (Mahúrat مہورت)
3. समय (Samae سمے) वक़्त (Vaqt وقت)
4. घटिका (Ghatika گھٹیکا) घड़ी (Ghari گھڑی)

ساعد (ع - ذث)

SÁ,ID साइद

1. बाहु (Báhu باھو) बाज़ू (Bázu بازو)

ebooksall.com

(خاموش) चुप (Chup چپ)

ساکت وصامت (ع - ص)

SÁKITO-SÁMIT साकितो सामित
स्तब्ध (Istab,dh اس تبدھ) निस्तब्ध (Nistab,dh نس تبدھ) निश्चेष्ट (Nish-chesht نش چیشٹ) बे हिस्सो हरकत (Be hisso-harakat بےحس وحرکت)

ساکن (ع - ص)

SÁKIN साकिन
1. निवासी (Nivási نواسي) बाशिन्दा (Báshinda باشندہ)
2. अचल (Achal اچل) गति हीन (Gati hín گتی هین) ग़ैर मुतहर्रिक (Ghair mutaharrik غیر متحرک)
3. हलंत (Halant ہلنت) वह अक्षर जिसमें स्वर न मिला हो (Voh akchhar jis men swar na mila ho وہ اکچھر جس میں سور نہ ملا ہو)
4. स्थिर (Isthir استھر) शांत (Shánt شانت) पुर सुकून (Pur sukún پر سکون)

سال (ف - مذ)

SÁL साल
वर्ष (Varsh ورش) बरस (Baras برس)

سالار (ف - مذ)

SÁLÁR सालार
नायक (Náyak نایک) नेता (Neta نیتا) सरदार (Sardár سردار)

سالانہ (ف - ص)

SÁLÁNA सालाना
वार्षिक (Várshik وارشک) साल भर का (Sál bhar ka سال بھر کا) साल में एक बार होने वाला (Sál men ek bár hone vála سال میں ایک بار ہونے والا)

2. कलाई (Kaláí کلائی) पहुँचा (Pahuncha پہونچا)

ساعی (ع - ص)

SÁ,Í साई
यत्नवान् (Yatn ván یتن وان) कोशिश करने वाला (Koshish karne vála کوشش کرنے والا)

ساغر (ف - مذ)

SÁGHAR साग़र
चषक (Chashak چشک) पान पात्र (Pán páttr پان پاتر) जाम (Jám جام)

ساغر کش (ف - ص)

SÁGHAR-KASH साग़र कश
मद्यप (Mad,dyap مدیپ) शराबी (Sharábi شرابی)

ساق (ع - مث)

SÁQ साक़
पिंडली (Pindli پنڈلي) घुटने और पंजे के बीच का भाग (Ghutne aur panje ke bích ka bhág گھٹنے اور پنجے کے بیچ کا بھاگ)

ساقط (ع ص)

SÁQIT साक़ित
1. च्युत (Chyut چیت) गिरा हुआ (Gira hua گرا ہوا)
2. समाप्त (Smáp,t سماپت) ख़त्म (Khatm ختم)

ساقی (ع - مذ)

SÁQI साक़ी
1. पानी पिलाने वाला (Páni piláne vála پاني پلانے والا)
2. शराब पिलाने वाला (Sharáb piláne vála شراب پلانے والا)

ساکت (ع - ص)

SÁKIT साकित
मौन (Maun مون) ख़ामोश (Khámosh

ebooksall.com

2. असबाब (Asbáb اسباب)

SÁME सामे (ع - ص) سامع
श्रोता (Shrota شروتا) सुनने वाला (Sunne vála سننے والا)

SÁME,Á सामिश्रा (ع - مذ) سامعہ
1. कर्ण (Karn کرن) कान (Kán کان)
2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti شرون شکتی) सुनने की क़ुव्वत (Sunne ki quv,vat سننے کی قوت)

SÁMI सामी (ع - ص) سامی
श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) महान (Mahán مہان) बड़ा (Baṛa بڑا)

SÁNIHA सानिहा (ع - مذ) سانحہ
दुर्घटना (Durghatana درگھٹنا) हादिसा (Hádisa حادثہ)

SÁI,BÁN सायबान (ف - مذ) سائبان
छाजन (Chhájan چھاجن) छज्जा (Chhajja چھجا)

SÁIR साइर (ع - ص) سائر
1. भ्रमी (Bhrami بھرمی) फिरने वाला (Phirne vála پھرنے والا) घूमने वाला (Ghúmne vála گھومنے والا)
2. समस्त (Samast سمست) सब (Sab سب)
3. फुटकर (Phut kar پھٹکر) मुतफ़रिक़ (Mutafarriq متفرق)

SÁIS साइस (ع - مذ) سائس
अश्व पाल (Ash,shwa pál اشوپال) साईस (Sáís سائیس)

سال خوردہ (ف - ص)
SÁL-KHURDA साल ख़ुर्दा
1. चिर कालीन (Chir kálín چرکالین) जीर्ण (Jírn جیرن) पुराना (Purána پرانا)
2. अनुभवी (Anubhavi انوبھوی) तजरिबाकार (Tajriba kár تجربہ کار)

SÁLIM सालिम (ع - ص) سالم
1. सुरक्षित (Surakchhit سورکچھت) महफ़ूज़ (Mahfúz محفوظ)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) तनदुरुस्त (Tandurust تن درست)
3. संपूर्ण (Sampúrn سمپورن) साबित (Sábit ثابت)

سالنامہ (ف - مذ)
SÁL-NÁMA साल नामा
वार्षिक अंक (Várshik ank وارشک انک) किसी अख़बार या रिसाले का सालाना नंबर (Kisi akhbár ya risále ka sálána number کسي اخبار یا رسالے کا سالانہ نمبر)

SÁLÚS सालूस (ف - ص) سالوس
1. आर्य रूप (Árya rúp آریہ روپ) धर्मध्वज (Dharmad,dhwaj دھرمد دھوج) पाखंडी (Pákhandi پاکھنڈی) रियाकार (Riya kár ریاکار)
2. छल (Chhal چھل) पाखंड (Pákhand پاکھنڈ) रिया (Riya ریا)

SÁMÁN सामान (ف - مذ) سامان
1. उपकरण (Up karan اپکرن) सामग्री (Sámag,gri سامگری)

ebooksall.com

سبحہ گر دانی (عف - مث)
SUB,HA-GARDÁNI सुब्हा गर्दानी
माला फेरना (Mála pherna مالا پھیرنا) तसबीह पढ़ना (Tasbíh paṛhna تسبیح پڑھنا)

SABAD सबद (ف - مث) سبد
1. करंडिका (Karandika کرنڈکا) टोकरी (Tokari ٹوکری) डलया (Dalya ڈلیا)
2. भेंट के लिये डाली (Bheṉt ke lie dáli بھینٹ کے لیے ڈالی)

SAB,Z सब्ज़ (ف - ص) سبز
1. हरित (Harit ہرت) हरा (Hara ہرا)
2. ताज़ा (Táza تازہ) हाल का टूटा हुआ फल या सब्ज़ी (Hál ka túta hua phal ya sabzi حال کا ٹوٹا ہوا پھل یا سبزی)

سبز بخت (ف - ص)
SAB,Z-BAKHT सब्ज़ बख़्त
सौभाग्य शाली (Saubhágya sháli سوبھاگیہ شالي) खुश क़िसमत (Khush qismat خوش قسمت)

SAB,Z-PA सब्ज़ पा (ف - ص) سبز پا
1. हत भाग्य (Hat bhág gya ہت بھاگیہ) अभागा (Abhága ابھاگا) बद क़िस्मत (Bad qismat بد قسمت)
2. अनिष्ट पाद (Anisht pád انشٹ پاد) मनहूस क़दम (Manhús qadam منحوس قدم) जिसका आना अशुभ

SÁIL साइल (ع - ص) سائل
1. प्रश्न कर्ता (Prishn karta پرشن کرتا) सवाल करने वाला (Savál karne vála سوال کرنے والا)
2. याचक (Yáchak یاچک) भिखारी (Bhikhári بھکاري)

SÁYÁ साया (ع - مذ) سایہ
1. छाया (Chháya چھایا) परछाईं (Parchháiṉ پرچھائیں)
2. प्रतिबिंब (Prati bimb پرتی بمب) अक्स (Aks عکس)
3. प्रेत बाधा (Pret bádha پریت بادھا) आसेब (Áseb آسیب)
4. छाया (Chháya چھایا) छांव (Chháoṉ چھاؤں)

سایہ زدہ (ف - ص)
SÁYA-ZADÁ सायाज़दा
प्रेत बाधा ग्रस्त (Pret bádha grast پریت بادھا گرست) भूताविष्ट (Bhúta visht بھوتاوشٹ) प्रेत पीडित (Pret píṛit پریت پیڑت) आसेब ज़दा (Áseb zada آسیب زدہ)

SABAB सबब (ع - مذ) سبب
कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu ھیتو) वजह (Vaj,h وجہ)

SAB,T सब्त (ع - مذ) سبت
शनिवार (Shanivár شني وار) सनीचर (Saníchar سنیچر)

SUB,HA सुब्हा (ع - ث) سبحہ
जप माला (Jap mála جپ مالا) तसबीह (Tasbíh تسبیح)

ebooksall.com

(سیس'تھل) चरागाह (Chara gáh چراگاہ)

SAB,ZI सब्ज़ी سبزی (ف - مث)

1. हरिमा (Harima ہریما) हरापन (Harápan ہراپن)
2. हरियाली (Hariyáli ہریالي) घास पात (Ghás pát گھاس پات)
3. तरकारी (Tarkári ترکاري) शाक भाजी (Shák, bháji شاک بھاجی)

سبزی خور (ف - ص)

SAB,ZI-KHOR सब्ज़ी ख़ोर

शाकाहारी (Shákáhári شاکاھاری) केवल दाल तरकारी खाने वाला (Keval dál tarkári kháne vála کیول دال ترکاری کھانے والا)

سبط (ع - مذ)

SIB,T सिब्त

दुहिता सुत (Duhita sut دھتا ست) लड़की का लड़का (Laṛki ka laṛka لڑکي کا لڑکا) नवासा (Navása نواسہ)

سبق (ع - مذ)

SABAQ सबक़

1. पाठ (Páth پاٹھ) पुस्तक का वह भाग जो एक दिन में पढ़ाया जाय (Pustak ka voh bhág jo ek din men paṛháya jáe پستک کا وہ بھاگ جو ایک دن میں پڑھایا جاے)
2. शिक्षा (Shíkchha شکچھا) उपदेश (Updesh اپدیش) नसीहत (Nasíhat نصیحت)

हो (Jiska ána ashubh ho جسکا آنا اشبھ هو)

سبز پوش (ف - ص)

SAB,Z-POSH सब्ज़ पोश

हरितांबर (Haritámbar ہریتامبر) सब्ज़ कपड़े पहिनने वाला (Sabz kapṛe pahinne vála سبز کپڑے پہننے والا)

سبز قدم (عف - ص)

SAB,Z-QADAM सब्ज़ क़दम

دیکھو 'سبز پا'

سبزہ (ف - مذ)

SAB,ZA सब्ज़ा

1, हरियाली (Hariyáli ہریالی) घास (Ghás گھاس)
2. मूछ डाढ़ी के बाल (Múchh dáṛhi ke bál موچھ ڈاڑھي کے بال)
3. मरकत (Marakat مرکت) पन्ना (Panná پنا)
4. चाष (Chásh چاش) नील कंठ (Níl kanth نیل کنٹھ)

سبزہ آغاز (ف - ص)

SAB,ZA-ÁGHÁZ सब्ज़ा आग़ाज़

नव युवक (Nav yuvak نویوک) जिस की मूंछ डाढ़ी के बाल निकलने शुरू हुए हों (Jis ki múnchh dáṛhi ke bál nikalne shuru hue hon جس کي مونچھ ڈاڑھي کے بال نکلنے شروع ھوے ھوں)

سبزہ زار (عف - مذ)

SAB,ZA-ZAR सब्ज़ा ज़ार

शस्यस्थल (Shas,syas,thal شس'

ebooksall.com

SABAQAT सबक़त (ع - مث) سبقت
1. अग्र सरता (Agr sarata اگرسرتا) आगे बढ़ना (Áge baṛhna آگے بڑھنا)
2. प्रधानता (Pradhánata پردھانتا) तरजीह (Tarjíh ترجیح)
3. पहल (Pahal پہل) पेश क़दमी (Pesh qadami پیش قدمی)

SABUK सबुक (ف - ص) سبک
1. अगुरु (Aguru اگرو) लघु (Laghu لگھو) हलका (Halka ہلکا)
2. मृदुल (Mridul مردل) नाज़ुक (Názuk نازک)
3. फुरतीला (Phurtíla پھرتیلا) तेज़ (Tez تیز)
4. तुच्छ (Tuch,chh تچھ) बेक़द्र (Be qadr بےقدر)

SABUK-DAST सबुक दस्त (ف - ص) سبک دست
छिप्र हस्त (Chhipr hast چھپر ہست) तेज़ दस्त (Tez dast تیز دست)

SABUK-DOSH सबुक दोश (ف - ص) سبک دوش
1. भार मुक्त (Bhár mukt بھارمکت) बरी उज़िम्मा (Bari uz,zimma بری الذمہ)
2. प्राप्तावकाश (Praptáokásh پراپتاو کاش) फ़ारिग़ (Fárigh فارغ)

SABUK-RAU सबुक रौ (ف - ص) سبک رو
دیکھو 'سبک سیر'

SABUK-SAR सबुक सर (ف - ص) سبک سر
1. तुच्छ (Tuch,chh تچھ) ओछा (Ochha اوچھا) कमीना (Kamína کمینہ)
2. अपमानित (Apmánit اپمانت) बेक़द्र (Be qadr بےقدر)

SABUK-SAIR सबुक सैर (ف - ص) سبک سیر
1. शीघ्र गामी (Shíghr gámi شیگھر گامی) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála تیز چلنے والا)
2. मृदुलगति (Mridul gati مردل گتی) हलके पैरों से चलने वाला (Halke pairon se chalne vála ہلکے پیروں سے چلنے والا)

SABUK-VAZ,A सबुक वज़अ (عف - ص) سبک وضع
अधम (Adham ادھم) ओछा (Ochha اوچھا) सिफ़ला (Sifla سفلہ)

SABUKI सबुकी (ف - مث) سبکی
1. अधमता (Adhamata ادھمتا) हलका पन (Halka pan ہلکاپن) ओछा पन (Ochhápan اوچھاپن)
2. अपमान (Apmán اپمان) अनादर (Anádar انادر) बेइज़्ज़ती (Be izzati بے عزتی)

SABAL सबल (ع - مذ) سبل
मोतिया बिंद (Motiya bind موتیا بند)

SA (U) BU स (सु) बू (ف - مذ) سبو
1. कुंभ (Kumbh کمبھ) घट (Ght گھٹ)

ebooksall.com

سپاس نامه (ف - مذ)

SIPÁS-NÁMA सिपास नामा
मान पत्र (Mán pattr مان پتر) अभिनंदन पत्र (Abhinandan pattr ابھی نندن پتر) एडरैस (Address ایڈریس)

سپاہ (ف - مث)

SIPÁH सिपाह
सेना (Sena سینا) अनीक (Aník انیک) चमू (Chamú چمو) बल (Bal بل) वाहिनी (Váhini واھنی) वरूथिनी (Varúthini وروتھنی) अनीकिनी (Aníkini انیکنی) फ़ौज (Fauj فوج)

سپاہ گری (ف - مث)

SIPÁH-GARI सिपाह गरी
1. अस्त्र जीवन (Astr jívan استر جیون) सिपाही का काम (Sipáhi ka kám سپاھی کا کام)
2. शस्त्र विद्या (Shastr viddya شستر ودیا) फ़ने जंग (Fane jang فن جنگ)

سپاھی (ف - مذ)

SIPÁHI सिपाही
सैनिक (Sainik سینک) योद्धा (Yod,dha یودھا) फ़ौजी जवान (Fauji javán فوجی جوان)

سپر (ف - مث)

SIPAR सिपर
चर्म (Charm چرم) कवष (Kavash کوش) ढाल (Dhál ڈھال)

سپرد (ف - ص)

SA (U-I) PUR,D स (सु-सि) पुर्द
हस्तांतरित (Hastán,tarit هستان ترت)
घड़ा (Ghaṛa گھڑا)
2. शराब का मटका (Sharáb ka matka شراب کا مٹکا)

سبوچہ (ف - مذ)

SABÚCHA सबूचा
कुंभी (Kumbhi کمبھی) मटकी (Matki مٹکی) ठिलया (Thilya ٹھلیا)

سبوس (ف - مث)

SABÚS सबूस
तुष (Tush تش) भूसी (Bhúsi بھوسی)

سبیل (ع - مث)

SABÍL सबील
1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) रास्ता (Rásta راستہ)
2. यत्न (Yatn یتن) उपाय (Upáe اُپاے) तरकीब (Tarkíb ترکیب)
3. जलशाला (Jal shála جل شالا) पौसरा (Pausara پوسرا) पियाऊ (Piyáú پیاؤ)

سپاس (ف - مذ)

SIPÁS सिपास
1. प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) श्लाघा (Shlágha شلاگھا) तारीफ़ (Táríf تعریف)
2. स्तुति (Istuti استتی) हम्द (Hamd حمد)

سپاس گزاری (ف - مث)

SIPÁS-GUZÁRI सिपास गुज़ारी
1. कृतज्ञता (Kritag gyata کرتگیتا) एहसान मंदी (Ehsán mandi احسان مندی)
2. स्तुति करण (Istuti karan استتی کرن) हम्दोसना करना (Hamdosana karna حمدوثنا کرنا)

ebooksall.com

समर्पित (Samarpit سمرپت) सौंपा हुआ (Saunpa hua سونپا هوا)

سپردگی (ف - مث)

SA (U-I)PUR,DAGI स (सु-सि) पुर्दगी

1. हस्तांतरण (Hastán,taran هستان ترن) समर्पण (Samarpan سمرپن) सौंपना (Saunpna سونپنا)

2. हवालात (Haválát حوالات) हिरासत (Hirásat حراست)

SIPAH सिपह سپه (ف - مث) سپاه کا مخفف

सैन्य (Sainnya سینه) फ़ौज (Fauj فوج)

سپه‌دار (ف - مذ)

SIPAH-DÁR सिपह दार

सेना नायक (Sená náyak سینا نایک) फ़ौजी अफ़सर (Fauji afsar فرجي افسر)

سپه سالار (ف - مذ)

SIPAH-SÁLÁR सिपह सालार

सेनाध्यक्ष (Senád,dhyakchh سینا دهیکچھ) सेनापति (Sena pati سینا پتی) कमांदार (Kamándár کماندار)

SIPIHR सिपिह्‌र سپهر (ف - مذ)

आकाश (Ákásh آکاش) गगन (Gagan گگن) आस्मान (Ásmán آسمان)

SA,PED सपेद سپید (ف - ص) دیکھو 'سفید'

SA,PEDA सपेदा سپیده (ف - ص)

श्वेतता (Shwetata شیتتا) सफ़ेदी (Safedi سفیدی)

سپیدهٔ صبح (ف - مذ)

SAPEDA-E-SUB,H सपेद ए सुब्ह

ऊषा (Úsha اوشا) अरुणोदय (Arunodae ارونودے) सवेरे की सफ़ेदी (Savere ki safedi سویرے کي سفیدی)

SAT,TÁR सत्तार ستار (ع - ص)

1. ऐबों को छुपाने वाला (Aibon ko chhupáne vála عیبوں کو چھپانے والا)

2. ईश्वर (Íshwar ایشور)

SITÁR सितार ستار (ف - ص)

तंतु वाद्य (Tantu vadya تنتو وادیه) वीणा (Vína وینا)

SITÁRA सितारा ستاره (ف - مذ)

उडु (Udu اڈو) तारिका (Tárika تارکا) नक्षत्र (Nakchhattr نکچھتر) तारा (Tára تارا)

ستاره بیں (ف - ص)

SITÁRA-BÍN सितारावीं

ज्योतिषी (Jiotishi جیوتشي) नुजूमी (Nujúmi نجومی)

ستاره شناس (ف - ص)

SITÁRA-SHANÁS सितारा शनास

ज्योतिषी (Jiotishi جیوتشی) नुजूमी (Nujúmi نجومي)

ستائش (ف - مث)

SATÁ,ISH सताइश

1. प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) सराहना (Sarábana سراهنا) तारीफ़ (Tárif تعریف)

ebooksall.com

ستم رسیدہ (ف ۔ ص)
SITAM-RASÍDA सितम रसीदा
دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم زدہ (ف ۔ ص)
SITAM-ZADA सितम ज़दा
دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم شعار (عف ۔ ص)
SITAM-SHI,ÁR सितम शिआर
دیکھو 'ستم گر'

ستم ظریف (عف ۔ ص)
SITAM-ZARÍF सितम ज़रीफ़
1. हँसी की आड़ में ज़ुल्म करने वाला (Hansi ki áṛ men zúlm karne vála ھنسی کی آڑ میں ظلم کرنے والا)
2. जिस की हँसी में चुटकियां भी शामिल हों (Jis ki hansi men chutkiyán bhi shámil hon جسکی ھنسی میں چٹکیاں بھی شامل ھوں)

ستم کش (ف ۔ ص)
SITAM-KASH सितम कश
دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم گر (ف ۔ ص)
SITAM-GAR सितमगर
अत्याचारी (Attyáchári اتیاچاری) अन्यायी (Annyái انیای) ज़ालिम (Zálim ظالم)

ستور (ف ۔ مذ)
SUTÚR सुतूर
1. वृष (Vrish ورش) बैल (Bail بیل)

2. स्तुति (Istuti استتی) गुन गान (Gun gán گن گان) सना (Sana ثنا)

ستائش گر (ف ۔ ص)
SATÁ,ISH-GAR सताइश गर
1. प्रशंसक (Prashansak پرشنسک) तारीफ़ करने वाला (Táríf karne vála تعریف کرنے والا)
2. स्तुति कर्ता (Istuti karta استتی کرتا) गुन गायक (Gun gáyak گن گایک) हामिद (Hámid حامد)

ستر (ع ۔ مذ)
SAT,R सत्र
1. गोपन (Gopan گوپن) छुपाना (Chhupána چھپانا)
2. आड़ (Áṛ آڑ) पर्दा (Parda پردہ)
3. वह अंग जिसका खोलना मना हो (Voh ang jis ka kholna mana ho وہ انگ جسکا کھولنا منع ھو)

ستم (ف ۔ مذ)
SITAM सितम
अन्याय (Annyáe انیاے) अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) अनीति (Aníti انیتي) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

ستم پرور (ف ۔ ص)
SITAM-PARVAR सितम पर्वर
अन्यायी (Annyáí انیائی) अत्याचारी (Attyáchári اتیاچاری) ज़ालिम (Zálim ظالم)

ستم دیدہ (ف ۔ ص)
SITAM-DÍDA सितम दीदा
अन्याय पीड़ित (Annyáe píṛit انیاے پیڑت) मज़लूम (Mazlúm مظلوم)

ebooksall.com

SIH,R सिह्र سحر (ع - مذ)
मायाकर्म (Máya karm مایاکرم)
इन्द्र जाल (Indr jál اندر جال) जादू
(Jádu جادو)

سحر بیان (ع - ص)
SIH,R-BAYÁN सिह्र बयान
जिसकी बातों में जादू का असर हो
(Jis ki báton men jádu ka asar ho
جسکی باتوں میں جادو کا اثر ہو)

سحر ساز (عف - ص)
SIH,R-SÁZ सिह्र साज़
इन्द्र जाली (Indr jáli اندر جالي)
जादूगर (Jádúgar جادوگر)

سحر خیز (عف - ص)
SAHAR-KHEZ सहरखेज़
तड़के सोकर उठने वाला (Tarke so kar
uthne vála تڑکے سوکر اتھنے والا)

سحر گاہ (عف - مث)
SAHAR-GÁH सहरगाह
प्रातःकाल (Prátah kál پراتہ کال)
तड़का (Tarka تڑکا)

SAHARI सहरी سحری (ع - مث)
1. प्रभातिक (Prabhátik پربھاتک)
सवेरे का (Savere ka سویرے کا)
2. रोज़े के दिनों में कुछ रात रहे खाई
जाने वाली गिज़ा (Roze ke dinon
men kuchh rát rahe khái jáne váli
ghiza روزے کے دنوں میں کچھ
رات رھے کھائی جانے والی غذا)

2. उष्ट्र (Ushtr اشتر) ऊँट (Unt
اونت)
3. अश्व (Ash,shwa اشو) घोड़ा
(Ghora گھوڑا)

SUTÚN सुतून ستون (ف - مذ)
स्तम्भ (Istambh استمبھ) स्थूण (Isthún
استھون) खम्भा (Khamba کھمبا)

SAJJÁDA सज्जादा سجادہ (ع - مذ)
1. नमाज़ पढ़ने की दरी या चटाई
(Namáz parhne ki dari ya chatáí
نماز پڑھنے کی دری یا چٹائی)
जानमाज़ (Jánamáz جانماز)
2. किसी साधू या फ़क़ीर की गद्दी
(Kisi sádhu ya faqír ki gaddi
کسی سادھو یا فقیر کی گدی)

سجدہ (ع - مذ)
SI (A) JDA सि (स) ज्दा
1. माथा टेकना (Mátha tekna ماتھا
تیکنا) झुकना (Jhukna جھکنا)
2. ईश्वर को ज़मीन पर माथा रखकर
प्रणाम करना (Íshwar ko zamín
par mátha rakh kar pranám
karna ایشور کو زمین پر ماتھا
رکھکر پرنام کرنا)

SAHÁB सहाब سحاب (ع-مذ)
अभ्र (Abh,r ابھر) मेघ (Megh میگھ)
बादल (Bádal بادل)

SAHAR सहर سحر (ع - مث)
प्रातःकाल (Prátah kál پراتہ کال)
प्रभात (Prabhát پربھات) सवेरा
(Savera سویرا) सुब्ह (Sub,h صبح)

ebooksall.com

سحق (ع - مذ)
SAH,Q सहक़
घर्षण (Gharshan گھرشن) रगड़ना (Ragaṛna رگڑنا) घिसना (Ghisna گھسنا)

سخا (ع - مث)
SAKHA सखा
دیکھو 'سخاوت'

سخاوت (ع - مث)
SAKHÁVAT सखावत
दान शीलता (Dán shílata دان شیلتا) उदारता (Udárata اُدارتا) फ़ैयाज़ी (Faiyázi فیاضی)

سخت (ف - ص)
SAKH,T सख़्त
1. कठोर (Kathor کٹھور) कड़ा (Kaṛa کڑا)
2. अधिक (Adhik ادھک) बहुत (Bahut بہت)
3. असाध्य (Asádhya اسادھیہ) दुश्वार (Dushvár دشوار)
4. कठिन (Kathin کٹھن) मुश्किल (Mushkil مشکل)
5. तीव्र (Tívr تیور) तेज़ (Tez تیز)

سخت دل (ف - ص)
SAKH,T-DIL सख़्त दिल
कठोर हृदय (Kathor hridae کٹھور هردے) निर्दय (Nirdae نردے) बेरहम (Be rahm بیرحم)

سخت کلامی (عف - مث)
SAKH,T-KALÁMI सख़्त कलामी
अपवाद (Apvád اپواد) दुर्वचन (Durvachan دروچن) गाली गलौज (Gáligalauj گالي گلوج)

سخت گیر (ف - ص)
SAKH,T-GÍR सख़्त गीर
1. निर्दय (Nirdae نردے) ज़ालिम (Zálim ظالم)
2. सख़्ती से जांच करने वाला (Sakhti se jánch karne vála سختی سے جانچ کرنے والا) रिआयत न करने वाला (Riáyat na karne vála رعایت نہ کرنے والا)

سختی (ف - مث)
SAKH,TI सख़्ती
1. कठोरता (Kathorata کٹھورتا) कड़ापन (Kaṛa pan کڑاپن)
2. दृढ़ता (Driṛhata دررھتا) मज़बूती (Mazbúti مضبوطی)
3. स्थायित्व (Isthá ittwa استھایتو) इस्तिक़लाल (Istiqlál استقلال)
4. कठिनता (Kathinata کٹھنتا) दिक़्क़त (Diqqat دقت)
5. निर्दयता (Nirdaeta نردیتا) बेरहमी (Be rahmi بےرحمی)
6. उद्दंडता (Ud,dandata اد'دندتا) अक्खड़पन (Akh khaṛ pan اکھڑپن) बदमिज़ाजी (Bad mizáji بدمزاجی)
7. अन्याय (Annyái انیاے) ज़ुल्म (Zulm ظلم)
8. तीव्रता (Tivrata تیورتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
9. दरिद्रता (Darid,drata دردرتا) ग़रीबी (Gharíbi غریبی)
10. भर्त्सना (Bhartsana بھرتسنا) डांट फटकार (Dánt phatkár ڈانٹ پھٹکار)

ebooksall.com

बातें बनाने वाला (Báten banáne vála باتیں بنانے والا)

سخن شناس (ف - ص)

SUKHAN-SHANÁS सुख़न शनास

1. बात समझने वाला (Bát samajhne vála بات سمجھنے والا)
2. सहृदय (Sahridai سہردے) कविता की क़द्र करने वाला (Kavitá kí qadr karne vála کوتا کی قدر کرنے والا)

سخن فہم (عف - ص)

SUKHAN-FAHM सुख़न फ़ह्म

دیکھو 'سخن شناس'

سخن گو (ف - ص)

SUKHAN-GO सुख़न गो

कवि (Kavi کوی) शाइर (Sháir شاعر)

سخن ور (ف - ص)

SUKHAN-VAR सुख़नवर

دیکھو 'سخن گو'

SAKHI सख़ी سخی (ف - ص)

मुक्त हस्त (Mukt-hast مکت ھست) दानवीर (Dánvír دان ویر) फ़ैयाज़ (Faiyáz فیاض)

SAKHÍF सख़ीफ़ سخیف (ع - ص)

अनर्थ (Anarth انرتھ) व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बेकार (Bekár بےکار) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول)

SAD (D) सद(द्द) سد (ع - ۱ مذ ۲ مث)

1. रोक (Rok روک) आड़ (Áṛ آڑ)
2. भित्त (Bhitt بھت) दीवार (Dívár دیوار)

11. ताड़ना (Táṛana تاڑنا) मारपीट Márpít (مارپیٹ)

سخن (ف - مذ)

SAKHUN सख़ुन
SUKHAN सुख़न

1. कथन (Kathan کتھن) वचन (Vachan وچن) बात (Bát بات)
2. कविता (Kavita کوتا) शाइरी (Sháiri شاعری)

سخن پرور (ف - ص)

SUKHAN-PARVAR सुख़न परवर

उक्त निर्वाही (Ukt nirváhi اکت نرواهی) बात की पच करने वाला (Bát ki pach karne vála بات کی پچ کرنے والا)

سخن چین (ف - ص)

SUKHAN-CHÍN(N) सुख़न चीन (चीं)

1. छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshi چھدرانویشی) ऐब बीं (Aib bín عیب بیں)
2. निन्दक (Nindak نندک) लुतरा (Lutra لترا) चुग़ल ख़ोर (Chughal khor چغل خور)

سخن رس (ف - ص)

SUKHAN-RAS सुख़न रस

जल्द बात की तह को पहुँचने वाला (Jald bát ki tah ko pahunch ne vála جلد بات کی تہ کو پہنچنے والا)

سخن ساز (ف - ص)

SUKHAN-SÁZ सुख़न साज़

वाक् पटु (Vák patu واک پٹو)

ebooksall.com

2. अग्रसर (Agr sar اگر سر) मुखिया (Mukhiya مکھیا) पेशरौ (Pesh rau پیش رو)

SARA सरा سرا (ف - مث)
1. पथिकाश्रय (Pathikásh,shrai پتھکاشرے) सराय (Saráe سرائے)
2. आश्रम (Ásh,shram آشرم) ख़ानक़ाह (Khánqáh خانقاہ)
3. गृह (Grih گرہ) गेह (Geh گیہ) घर (Ghar گھر)

SARÁB सराब سراب (ف - مذ)
मृग तृष्णा (Mrig trishna مرگ ترشنا) मरीचिका (Maríchika مریچکا) मृग जल (Mrig jal مرگ جل)
(میدان کا وہ ریت جس پر سورج کی کرنیں پڑنے سے پانی کا دھوکا ہوتا ھے)

SARÁPA सरापा سراپا (ف - مذ)
1. नख शिख (Nakh shikh نکھ شکھ) डील (Díl ڈیل) क़द (Qad قد)
2. आद्योपान्त (Ádyopánt آدیوپانت) सरतापा (Sar tá pa سرتاپا)
3. सिर से पांव तक के तमाम अंगों का पद्यात्मक वर्णन (Sir se páon tak ke tamám angon ka padyátmak varna سر سے پاؤں تک کے تمام انگوں کا پدیاتمک ورنن)

سراپردہ (ف - مذ)
SARA-PARDA सरापरदा
1. अन्तः पुर (Antah pur انتہ پور) ज़नानख़ाना (Zanán khána زنان خانہ)

سد باب (ع - مذ)
SAD,D-EBÁB सद्दे बाब
1. निषेध (Nishedh نشیدھ) रोक (Rok روک) मनाही (Manáhi مناھی)
2. निवारण (Niváran نوارن) इज़ाला (Izála ازالہ)

سد راہ (عف - مذ)
SAD,DE-RÁH सद्दे राह
बाधक (Bádhak بادھک) मुज़ाहिम (Muzáhim مزاحم)

SAR सर سر (ف - مذ)
1. शिर (Shir شر) शीर्ष (Shirsh شیرش) सिर (Sir سر)
2. कपाल (Kapál کپال) खोपड़ी (Khopṛi کھوپڑي)
3. श्रंग (Shring شرنگ) चोटी (Choti چوٹی)
4. उत्तम (Uttam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) शरीफ़ (Sharíf شریف)
5. विजित (Vijit وجت) फ़तेह (Fateh فتح)
6. प्रति (Prati پرتی) ज़िम्मे (Zimme ذمے)

سر آمد (ف - ص)
SARÁMAD सरामद
1, अग्रगण्य (Agr gan,nya اگر گنیہ) सर्व श्रेष्ठ (Sarv shreshth سرو شریشٹھ) सब से बड़ा (Sab se baṛa سب سے بڑا)

ebooksall.com

2. गुप्तचर (Gupt char گپت چر) जासूस (Jásús جاسوس)

سر انجام (ف - مذ)

SARANJÁM सरन्जाम

1. समाप्ति (Samápti سماپتی) पूर्ति (Púrti پورتی) तकमील (Takmíl تکمیل)
2. प्रबन्ध (Prabandh پربندھ) बन्दोबस्त (Bandobast بندوبست)

سر انگشت (ف - مذ)

SARANGHUSHT सरंगुश्त

अंगुलि मुख (Anguli mukh انگلي مکھ) उँगली का सिरा (Ungli ka sira انگلي کا سرا)

SIRÁYAT सिरायत (ع - مث) سرایت

1. प्रवेश (Pravesh پرویش) नुफ़ूज़ (Nufúz نفوذ)
2. प्रभाव डालना (Prabháo dalná پربھاؤ ڈالنا) असर करना (Asar karna اثر کرنا)

SUR,B सुर्ब (ع - مذ) سرب

सीसक (Sísak سیسک) सीसा (Sísa سیسہ)

SAR-BÁZ सरबाज़ (ف - ص) سر باز

1. प्राण द्यूतक (Prán dyútak پران دیوتک) जान की बाज़ी लगा देनेवाला (Ján ki bázi laga dene vála جان کی بازی لگا دینے والا) सर फ़रोश (Sar farosh سرفروش)
2. योद्धा (Yoddha یودھا) सिपाही (Sipáhi سپاهی)

2. पट मंडप (Pat mandap پٹ منڈپ) खैमा (Khaima خیمہ)
3. यवनिका (Yavanika یونیکا) क़नात (Qanát قنات)

SIRÁJ सिराज (ع - مذ) سراج

दीपक (Dípak دیپک) दिया (Diya دیا) चिराग़ (Chirágh چراغ)

SARÁSAR सरासर (ف - ص) سراسر

1. इस सिरे से उस सिरे तक (Is sire se us sire tak اس سرے سے اس سرے تک)
2. अत्यन्त (Attyant اتیینت) नितान्त (Nitánt نتانت) बिल्कुल (Bilkul بالکل)

سراسیمه (ف - ص)

SARÁ SÍMA सरा सीमा

1. व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt ویگر چت) उद्विग्न (Udvign أدوگن) परेशान (Pareshán پریشان)
2. स्तब्ध (Istabdh استبدھ) हैरान (Haerán حیران)

SURÁGH सुराग़ (ف - مذ) سراغ

1. टोह (Toh توہ) पता (Pata پتہ)
2. खोज (Khoj کھوج) तलाश (Talásh تلاش)
3. अनुसन्धान (Anusandhán انوسندھان) तह्क़ीक़ (Tahqíq تحقیق)

سراغ رساں (ف - ص)

SURÁGH-RASÁN सुराग़ रसां

1. खोजी (Khoji کھوجي) ढूंढ़ने वाला (Dhúndhne vála ڈھونڈھنے والا)

ebooksall.com

سر پرست (ف - ص)

SAR-PARAST सरपरस्त

संरक्षक (Sanrakchhak سن رکچهک)
अभिभावक (Abhibhávak ابهي بهاوک)
मुरब्बी (Murabbi مربي)

سر پوش (ف - مذ)

SAR POSH सरपोश

आच्छादन (Ách,chhádan آچهادن)
ढक्कन (Dhak,kan ڈهکن)

سر تابی (ف - مث)

SAR-TÁBI सरताबी

1. अवज्ञा (Avaggya اوگیا) हुक्म अदूली (Hukm adúli حکم عدولي)
2. द्रोह (Droh دروه) बग़ावत (Baghá-vat بغاوت)

SAR-TÁPA सरतापा (ف - ص) سر تا پا

1. आपाद मस्तक (Ápád mastak آپاد مستک) सिर से पांव तक (Sir se páon tak سر سے پاوں تک)
2. आद्योपान्त (Ád,dyopánt آدیو پانت) शुरू से अख़ीर तक (Shuru se akhír tak شروع سے اخیر تک)
3. नितान्त (Nitánt نتانت) बिल्कुल (Bilkul بالکل)

SARTÁJ सरताज (ف - ص) سر تاج

1. शिरोमणि (Shiromani شرومني) सर्वश्रेष्ठ (Sarv shreshth سروشریشٹه) बेहतरीन (Behtarín بهترین)
2. पति (Pati پتي) स्वामी (Swámi سوامي) शौहर (Shauhar شوهر)

سر براه (ف - ص)

SAR-BA-RÁH सरबराह

1. प्रबन्ध कर्ता (Prabandh karta پربندهکرتا) मुन्तज़िम (Muntazim منتظم)
2. संचालक (Sanchálak سنچالک) मुहतमिम (Mohtamim مهتمم)

سر بزانو (ف - ص)

SAR-BA-ZÁNU सर ब ज़ानू

घुटनों में सर डाले हुए (Ghutnon men sar dále hue گهٹنوں میں سر ڈالے هوئے) चिंतित (Chintit چنتت) दुःखित (Dukhit دکهت) ग़मगीन (Ghamgín غمگین)

سر بسته (ف - ص)

SAR-BAS,TA सर बस्ता

गुप्त (Gupt گپت) गूढ़ (Gúrh گوڑه) पोशीदा (Poshída پوشیده)

سر بلند (ف - ص)

SAR-BALAND सर बलन्द

सम्मानित (Sammánit سمانت) प्रतिष्ठित (Pratishthit پرتشٹهت) इज़्ज़त या ओहदा दिया हुआ (Izzat ya ohda diya hua عزت یا عهده دیا هوا)

SAR-BAND सरबन्द (ف - ص) سر بند

बद्ध मुख (Bad,dh mukh بدهه مکه) मुँह बन्द (Munh band منه بند) मुँह रंजा हुआ (Munh ranja hua منه رنجاهوا)

ebooksall.com

سرتاسر (ف - ص)

SAR-TA-SAR सरतासर
नितान्त (Nitánt نتانت) बिलकुल (Bilkul بالکل) शुरू से अख़ीर तक (Shurú se akhír tak شروع سے اخیر تک)

سرچشمه (ف - مذ)

SAR-CHASH,MA सरचश्मा
1. उद्गम् (Udgam اُدگم) खान (Khán کھان)
2. स्रोत (Srot سروت) सोता (Sota سوتا)

SAR-HAD सर हद (ف - مث) سرحد
1. अन्तिम सीमा (Antim síma انتم سیما) पराकाष्ठा (Prákáshtha پراکاشٹھا) आख़िरी हद (Ákhiri had آخری حد)
2. सीमा (Síma سیما) हद (Had حد)

سرحلقه (عف-ص)

SAR-HALQA सरहलक़ा
अधिपति (Adhipati ادھی پتی) सरदार (Sardár سردار)

SURKH सुर्ख़ (ف - ص) سرخ
रक्त (Rakt رکت) शोणित (Shonit شونت) लोहित (Lohit لوہت) लाल (Lál لال)

سرخاب (ف - مذ)

SURKHÁB सुरख़ाब
चक्रवाक (Chakrvák چکرواک) चकवा (Chakva چکوا)

SARKHAT सरख़त (ف - مذ) سرخط
1. प्राप्ति पत्र (Prápti pattr پراپتی پتر) रसीद (Rasíd رسید)
2. भाटक पत्र (Bhátak pattr بھاٹک پتر) किरायानामा (Kiráya náma کرایه‌نامه)
3. तनख़्वाह के हिसाब का काग़ज़ (Tan-kháh ke hisáb ka kághaz تنخواہ کے حساب کا کاغذ)

سرخوش (ف - ص)

SAR-KHUSH सरख़ुश
मत्त (Matt مت) मस्त (Mast مست) सुरूर में (Surúr men سرور میں)

SURKHI सुर्ख़ी (ف - مث) سرخی
लालिमा (Lálima لالما) रक्तता (Raktata رکتتا) लाली (Láli لالي)

سرخیل (ف - مذ)

SAR-KHAIL सर ख़ैल
1. अधिपति (Adhipati ادھی پتی) सरदार (Sardár سردار)
2. बिरादरी का मुखिया (Birádari ka mukhiya برادری کا مکھیا)

SAR,D सर्द (ف - ص) سرد
1. शीतल (Shítal شیتل) शीत (Shít شیت) ठंडा (Thanda ٹھنڈا)
2. शीतप्रधान (Shítap,pradhán شیتپ‘پردھان) सर्द ख़ासियत वाला (Sard khásiyat vála سرد خاصیت والا)

ebooksall.com

سر زمین (ف - مث)

SAR-ZAMÍN सरज़मीन
1. क्षेत्र (Chhettr چھیتر) इलाक़ा (Iláqa علاقہ)
2. देश (Desh دیش) मुल्क (Mulk ملک)

سرزنش ف - مث

SAR-ZANISH सर ज़निश
1. भर्त्सना (Bhartsana بھرتسنا) डांट डपट (Dánt dapat ڈانٹ ڈپٹ)
2. तारणा (Tárna تارنا) सज़ा (Saza سزا)
3. चेतावनी (Chetávani چیتاونی) तंबीह (Tambih تنبیہ)

SARSÁM सरसाम سرسام (ع - مذ)
सन्निपात (Sannipát سن نپات) सरसाम (Sarsám سرسام)

سر سبز (ف - ص)

SAR-SABZ सर सब्ज़
1. शाद्वल (Shád,dwal شادٗدول) हरा भरा (Hara bhara ہرا بھرا)
2. वसित (Vasit وست) आबाद (Ábád آباد)
3, सफल (Saphal سپھل) कामयाब (Kámyáb کامیاب)

SAR-SHÁR सरशार سرشار (ف - ص)
1. तृप्त (Tript ترپت) सन्तुष्ट (Santusht سنتشٹ) सेर (Ser سیر)
2. परिपूर्ण (Paripúrn پری پورن)

SARDÁBA सर्दाबा سرد ابہ (ف - مذ)
तलगृह (Talgrih تل گرہ) तहख़ाना (Tah khána تہ خانہ)

SAR-DÁR सरदार سردار (ف - مذ)
1. नायक (Náyak نائک) अधिपति (Adhipati ادھی پتی) सरग़ना (Sarghana سرغنہ)
2. स्वामी (Swámi سوامی) मालिक (Málik مالک)
3. पदाधिकारी (Padádhikári پدادھیکاری) हाकिम (Hákim حاکم)

سردرد (ف - مذ)

SAR-DARD सर दर्द
1. शिरःशूल (Shirah shúl شرہ شول) दर्दे सर (Darde-sar درد سر)
2. कष्ट (Kasht کشٹ) क्लेश (Klesh کلیش) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)
3. परिश्रम (Prish,shram پرشرم) मग़ज़-पच्ची (Maghz pach,chi مغز پچی)

سرد مہر (ف - ص)

SARD-MIH,R सर्द मिह्र
निःशील (Nish shíl نش شیل) बे मुरव्वत (Be murav,vat بے مروت)

SARDI सर्दी سردی (ف - مث)
1. शीतलता (Shítalata شیتلتا) ठंडक (Thandak ٹھنڈک)
2. शीत (Shít شیت) प्रतिश्याय (Pratish,shyáe پرتش شیاے) ज़ुकाम (Zukám زکام)

ebooksall.com

SUR,FA सुर्फ़ा (ع - مذ) سرفه
कास (Kás کاس) कासिका (Kásika کاسکا) खांसी (Khánsi کهانسی)

SAR-FAROSH सर फ़रोश (ف - ص) سر فروش
1. प्राण द्यूतक (Prán dyútak پران دیوتک) जान पर खेल जाने वाला (Ján par khel jáne vála جان پر کهیل جانے والا)
2. स्वामि भक्त (Swámi bhakt سوامي بهکت) वफ़ादार (Vafa dár وفادار)
3. योद्धा (Yod,dha یودها) जवां मर्द (Jawán mard جوانمرد)

SARQA सर्क़ा (ع - مذ) سرقه
तस्करता (Taskarata تسکرتا) चोरी (Chori چوری)

SARKÁR सरकार (ف - مث) سر کار
1. राज्य (Rájya راجیه) हुकूमत (Hukúmat حکومت)
2. शासक (Shásak شاسک) हाकिम (Hákim حاکم)
3. श्रीमान् ! (Shri mán شریمان) हुज़ूर ! (Huzúr حضور)

SAR-KASH सर कश (ف - ص) سر کش
1. अवज्ञा कारी (Avaggya kárí اوگیا کاري) ना फ़रमान (Ná farmán نافرمان)
2. अहंकारी (Ahankári اهنکاری) घमंडी (Ghamandi گهمنڈی)
3. विद्रोही (Viddrohi ودروهی) बाग़ी (Bághi باغی)

लबालब (Labálab لبالب) लबरेज़ (Labrez لبریز)

SIRISHT सिरिश्त (ف - مث) سرشت
1. प्रकृति (Prakriti پرکرتي) स्वभाव (Swabháo سوبهاو) आदत (Ádat عادت)
2. सृष्टि (Srishti سرشٹی) पैदाइश (Paidáish پیدائش)

SARISH,TA सरिश्ता (ف - مذ) سرشته
विभाग (Vibhág وبهاگ) मह्कमा (Mah,kama محکمه)

SARTÁN सरतान (ع - مذ) سرطان
1. कर्कट (Karkat کرکٹ) कर्क (Kark کرک) केकड़ा (Kekṛa کیکڑا)
2. कर्क राशि (Kark ráshi کرک راشی) बुर्ज सरतान (Burj sartán برج سرطان)
3. पीठ का एक बहुत ही ख़राब फोड़ा (Píth ka ek bahut hi kharáb phoṛa پیٹھ کا ایک بہت هي خراب پهوڑا) अदीठ (Adíth ادیٹھ)

SUR,AT सुरअत (ع - مث) سرعت
शीघ्रता (Shíghrata شیگهرتا) आशुता (Áshuta آشوتا) तेज़ी (Tezi تیزی) जल्दी (Jaldi جلدی) फुरती (Phurti پهرتي)

SARGHANA सरग़ना (ف - مذ) سرغنه
अधिपति (Adhi pati ادهی پتي) सरदार (Sardár سردار) मुखिया (Mukhiya مکهیا)

ebooksall.com

سر گروہ (ف - ص)

SAR-GIROH सर गिरोह

دیکھو 'سرغنہ'

سر گزشت (ف - مث)

SAR-GUZASHT सर गुज़श्त

विवरण (Vívaran وورن) वृत्तांत (Vrittánt ورتانت) हाल (Hál حال)

سر گشتہ (ف - ص)

SAR-GASHTA सर गश्ता

1. भ्रांत (Bhránt بھرانت) भटका हुआ (Bhatka hua بھٹکا ہوا)
2. उद्विग्न (Udvign ادوگن) परेशान (Preshán پریشان)

سر گوشی (ف - مث)

SAR-GOSHI सर गोशी

काना फूंसी (Káná phúnsi کانا پھونسی) कान में बात कहना (Kán men bát kahna کان میں بات کہنا)

سر گیں (ف - مذ)

SIRGÍN सिरगीं

शकृत् (Shakrit شکرت) गोमय (Gomai گومے) गोबर (Gobar گوبر)

سر لشکر (ف - ص)

SAR-LASH,KAR सर लश्कर

सेनापति (Senápati سیناپتی) सिपह-सालार (Sipah sálár سپہ‌سالار)

سرما (ف - مذ)

SAR,MA सरमा

शरद ऋतु (Sharad ritu شرد رتو) शीतकाल (Shít kál شیت‌کال) जाड़ा (Jáṛa جاڑا)

سر کوبی (ف - مث)

SAR-KOBI सर कोबी

सर कुचलना (Sar kuchalna سرکچلنا) सज़ा देना (Saza dena سزادینا)

سرکہ (ف - مذ)

SIRKA सिरका

सिक्थ (Sikth سکتھ) सिरका (Sirka سرکا)

سر گراں (ف - ص)

SAR-GARAN सर गरां

अप्रसन्न (Apprasann اپرسن) रुष्ट (Rusht رشت) ख़फ़ा (Khafa خفا)

سر گرداں (ف - ص)

SAR-GARDÁN सरगर्दां

1. उद्विग्न (Udvign ادوگن) हैरान (Hairán حیران) परेशान (Preshán پریشان)
2. प्रयत्न शील (Prayatn shíl پریتن شیل) साई (Sáí ساعي)

سر گرم (ف - ص)

SAR-GARM सर गर्म

1. संलग्न (Sanlagn سن‌لگن) लीन (Lín لین) मुनहमिक (Munhamik منہمک)
2. यत्न वान् (Yatn ván یتن وان) सचेष्ट (Sachesht سچیشٹ) साई (Sáí ساعي)
3. लग्न पूर्ण (Lagn púrn لگن پورن) पुर जोश (Purjosh پر جوش)

ebooksall.com

سرمگیں (ف - ص)
SURMAGÍN सुरमगीं
अंजनसार (Anjansár انجن سار) अंजित (Anjit انجت) सुरमा लगी हुई आँखें (Surma lagi hui ánkhen سرمہ لگی ہوئی آنکھیں)

سرمہ (ف - مذ)
SURMA सुरमा
1. रसांजन (Rasánjan رسانجن) अंजन Anjan انجن)
2. कपोत धातु (Kapot Dhátu کپوت دھاتو) सुरमे का पत्थर (Surme ka pat,thar سرمے کا پتھر)

سر نام (ف - ص)
SAR-NÁM सरनाम
1. सुप्रसिद्ध (Sup,prasiddh سپ پر سدھ) सुख्यात (Sukh,khyát سکھ کھیات) मशहूर तरीन (Mash,húr tarín مشہور ترین)
2. सुयशवान् (Suyashván سویش وان) नामावर (Námávar نام آور)

سر نامہ (ف - مذ)
SAR-NÁMA सरनामा
1. शीर्षक (Shírshak شیرشک) सुरख़ी (Surkhi سرخی)
2. प्रशस्ति (Prashasti پرشستی) ख़त का अलक़ाब आदाब (Khat ka alqáb ádáb خط کا القاب آداب)
3. चिट्ठी का ऊपरी भाग (Chit,thi ka úpari bhág چٹھی کا اوپری بھاگ)

سر نگ (ف - مث)
SURANG सुरंग
अधोमार्ग (Adho márg ادھو مارگ) कर्करा (Karkara کرکرا) ज़मीन दोज़

سرمای (ف - مث)
SARMÁÍ सरमाई
1. शीत कालिक (Shít kálik شیت کالک) जाड़े का (Járe ka جاڑے کا)
2. जड़ावल (Jarával جڑاول) जाड़ों के कपड़े (Járon ke kapre جاڑوں کے کپڑے)

سرمایہ (ف - مذ)
SARMÁYA सरमाया
1. पूंजी (Púnji پونجی) रक़म (Raqam رقم) रुपया (Rupia روپیہ)
2. धन (Dhan دھن) दौलत (Daulat دولت) माल (Mál مال)
3. संपत्ति (Sampatti سمپتی) जाइदाद (Jáidád جائداد)

سرمایہ دار (ف - مذ)
SARMÁYA-DÁR सरमायादार
पूंजीपति (Púnji pati پونجی پتی) रुपये के बल पर अपनी बड़ाई क़ाइम रखने वाला (Rupai ke bal par apni baráí qáim rakhne vála روپے کے بل پر اپنی بڑائی قائم رکھنے والا)

سرمدی (ف - مث)
SAR,MADI सरमदी
अनश्वर (Anash,shwar انش شور) हमेशा रहने वाला (Hamesha rahne vála ہمیشہ رہنے والا)

سرمست (ف - ص)
SAR-MAST सरमस्त
उन्मत्त (Unmatt اُن مت) मदोन्मत्त (Madonmatt مدون مت) मतवाला (Matvála متوالا) नशे में चूर (Nashe men chúr نشے میں چور)

ebooksall.com

SARO-PA सरोपा (ف - مذ) سر و پا
आद्यंत (Ad,dhyant آدینت) सिर पैर (Sir pair سر پیر) तला सिरा (Tala sira تلا سرا)

SUROD सुरोद (ف - مذ) سر ود
1. गीत (Gít گیت) राग (Rág راگ)
2. एक प्रकार का बाजा (Ek prakar ka bája ایک پرکار کا باجه)

SURÚR सुरूर (ع - مذ) سرور
1. हर्ष (Hsrsh هرش) आनंद (Ánand آنند) खुशी (Khushi خوشی)
2. हलका नशा (Halka nasha هلکا نشه) सर खुशी (Sar khushi سر خوشي)

SARVAR सरवर (ف - مذ) سر ور
अधि पति (Adhipati ادهي پتی) सरदार (Sardár سردار)

سر ورق (عف - مذ)
SAR-VARAQ सर वरक़
मुख पृष्ठ (Mukh prishth مکھ پرشٹھ) पुस्तक का पहिला वरक़ (Pustak ka pahila varaq پستک کا پهلا ورق)

سر وسامان (ف - مذ)
SARO-SÁMÁN सरोसामान
उपकरण (Upkaran اپکرن) साज़ो-सामान (Sázo-samán سازو سامان)

SAROSH सरोश (ف - مذ) سر وش
1. देवता (Devata دیوتا) फ़रिश्ता (Farishta فرشته)

रास्ता (Zamín doz rásta زمین دوز راسته)

سر نگوں (ف - ص)
SAR-NIGÚN सर निगूं
1. अधोमुख (Adhomukh ادھو مکھ) नतमस्तक (Natmastsk نت مستک) सर झुकाए हुए (Sar jhukáe hui سر جھکائے هوئے)
2. लज्जित (Lajjit لجت) शरमिन्दा (Sharminda شرمنده)

SARE-NAU सरे नौ (ف - ص) سر نو
पुनः (Punah پنه) फिर से (Phir se پهر سے) नए सिरे से (Nae sire se نئے سرے سے)

سر نوشت (ف - مث)
SARNA,VISHT सर नविश्त
1. भाग्य (Bhággya بهاگیه) तक़दीर (Taqdír تقدیر)
2. वृत्तांत (Vrit,tánt ورت‌تانت) हाल (Hál حال)

SAR,V सर्व (ف - مذ) سر و
सरो (Saro سرو) एक पेड़ (Ek peṛ ایک پیڑ)

سرو اندام (ف - ص)
SARV-ANDÁM सर्व अन्दाम
सुडोल और लंबी देह वाला (Sudol aur lambi deh vála سڈول اور لمبي دیه والا) सर्व जैसे शरीर वाला (Sarv jaise sharír váls سرو جیسے شریر والا) सुंदर (Sundar سندر)

ebooksall.com

आग पकड़ लेने वाला (Jald ág pakaṛ lene vála جلد آگ پکڑ لینے والا)

سریع التاثیر (ع - ص)
SARI-UT-TÁSÍR सरी उत्तासीर
शीघ्र कारी (Shíghr kári شیگھر کاری) तुरंत असर करने वाला (Turant asar karne vála ترنت اثر کرنے والا)

سریع الزوال (ع - ص)
SARI-UZ-ZAVÁL सरी उज़्ज़वाल
पतनोन्मुख (Patanonmukh پتنون مکھ) जल्द गिरने वाला (Jald girne vála جلد گرنے والا)

سریع السیر (ع - ص)
SARI-US-SAIR सरी उस्सैर
द्रुत गामी (Drut gámi درت گامي) बहुत तेज़ चलने वाला (Bahut tez chalne vála بہت تیز چلنے والا)

سریع الفہم (ع - ص)
SARI-UL-FAHM सरी उल्फ़ह्म
शीघ्र बुद्धि (Shíghr bud,dhi شیگھر بدھی) जल्दी ही बात की तह को पहुँच जाने वाला (Jaldi hi bát ki tah ko pahunch jáne vála جلدی هي بات کي تہ کو پہنچ جانے والا)

سریع الہضم (ع - ص)
SARI-UL-HAZM सरी उल् हज़्म
लघु पाक (Laghu pák لگھو پاک) जल्द पच जाने वाला (Jald pach jáne vála جلد پچ جانے والا)

2. आकाश वाणी (Ákásh váni آکاش واني) इल्हाम (Ilhám الہام)

سروکار (ف - مذ)
SARO-KÁR सरोकार
1. संबंध (Sambandh سمبندھ) संपर्क (Sampark سمپرک) लगाव (Lagáo لگاؤ) तअल्लुक़ (Ta,alluq تعلق)
2. प्रयोजन (Prayojan پریوجن) मतलब (Matlab مطلب)

SARHANG सरहंग (ف - مذ) سرهنگ
1. योद्धा (Yod,dha یودھا) सैनिक (Sainik سینک) सिपाही (Sipáhi سپاهی)
2. मल्ल (Mall مل) पहिलवान (Pahilván پہلوان)

SARÍR सरीर (ع - مذ) سریر
सिंहासन (Singhásan سنگھاسن) तख़्त (Takht تخت)

سریر آرا (عف - ص)
SARÍRÁRA सरीरारा
सिंहासनारूढ़ (Singhásanárúṛh سنگھاسناروڑھ) तख़्त नशीन (Takht nashín تخت نشین) गद्दी नशीन (Gaddi nashín گدی نشین)

SARÍ,A सरी,अ (ع - ص) سریع
शीघ्र (Shíghr شیگھر) द्रुत (Drut درت) तेज़ (Tez تیز) जल्द (Jald جلد)

سریع الالتہاب (ع - ص)
SARI-UL-ILTIHÁB सरी उल इल्तिहाब
विस्फोटक (Visphotak وس پھوٹک) जल्द

ebooksall.com

SURÍN सुरीन (ف - مث) سرین
1. श्रोण (Shron شرون) नितंब (Nitamb نتمب) चूतड़ (Chútaṛ چوتڑ)
2. मलद्वार (Maldwár مل دوار) गुदा (Guda گدا) मबरज़ (Mabraz مبرز)

SAZA सज़ा (ف - مث) سزا
1. दंड (Dand دنڈ) साहस (Sáhas ساهس) क़ैद (Qaid قيد)
2. प्रतिकार (Pratíkár پرتی کار) बदला (Badla بدله)
3. अर्थ दंड (Arth dand ارتھ دنڈ) तावान (Táván تاوان) जुर्माना (Jurmána جرمانه)

SAZA-VÁR सज़ावार (ف - ص) سزاوار
1. पात्र (Páttr پاتر) योग्य (Yoggya يوگيه) लाइक़ (Láiq لائق)
2. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
3. शुभ (Shubh شبھ) मुबारक (Mubárak مبارک)

سزایاب (ف - ص)
SAZA-YÁB सज़ा याब
दंडित (Dandit دنڈت) सज़ा पाया हुआ (Saza páya hua سزا پایا هوا)

سزایافته (ف - ص)
SAZA-YÁFTA सज़ा याफ़्ता
पूर्व दंडित (Púrv dandit پورو دنڈت) पहिले का सज़ा पाया हुआ (Pahile ka saza páya hua پہلے کا سزا پایا هوا)

SUST सुस्त (ف - ص) سست
1. आलसी (Álasi آلسي) मंद (Mand مند) काहिल (Káhil کاهل)
2. दुर्बल (Durbal دربل) कमज़ोर (Kamzor کمزور)
3. खिन्न (Khinn کهن) उदास (Udás اداس)
4. शिथिल (Shithil شتهل) निढाल (Nidhál نڈهال)

سست پیمان (ف - ص)
SUST-PAIMÁN सुस्त पैमां
अदृढ़ संकल्प (Adriṛh sankalp ادرڑه سنکلپ) वादे का कच्चा (Váde ka kach,cha وعدے کا کچا)

سست رائے (ف - ص)
SUST-RÁI सुस्त राय
1. मंद चेता (Mand cheta مند چیتا) जिसकी राय दुरुस्त नहो (Jis ki rái durust na ho جس کي رائے درست نه هو)
2. मूर्ख (Múrkh مورکھ) नासमझ (Na samajh ناسمجھ) बेअक़्ल (Be aql بےعقل)

سست قدم (عف - ص)
SUST-QADAM सुस्त क़दम
मंद गति (Mand gati مند گتی) सुस्त चलने वाला (Sust chalne vála سست چلنے والا)

SUSTI सुस्ती (ف - مث) سستی
1. आलस्य (Álas,sya آلسيه) काहिली (Káhilí کاهلی)

ebooksall.com

SA,ÁDAT सश्रादत (ع - مث) سعادت
1. सौभाग्य (Saubhággya سوبھاگیہ) ख़ुश क़िस्मती (Khush qismati خوش قسمتي)
2. कल्याण (Kal,lyán کلیان) भलाई (Bhaláí بھلائی)

سعادت مند (عف - ص)
SA,ÁDAT-MAND सश्रादत मन्द
भाग्यवान् (Bhággya ván بھاگیہ‌وان) ख़ुश क़िस्मत (Khush qismat خوش قسمت)

SUÁL सुश्राल (ع - ص) سعال
कास (Kás کاس) खांसी (Khánsi کھانسی)

SA,D सश्रद (ع - ص) سعد
1. शुभ (Shubh شبھ) मंगल मय (Mangalmai منگل مے) मुबारक (Mubarak مبارک)
2. श्रवण नक्षत्र (Shravan nakchhattr شرون نکچھتر) बाईसवीं मंज़िले क़मर (Báísvín Manzile-qamar بائیسویں منزل قمر)

SA,I सश्रइ (ع - مث) سعی
प्रयत्न (Prayatn پریتن) प्रयास (Prayás پریاس) चेष्टा (Cheshta چیشٹا) कोशिश (Koshish کوشش)

SA,ÍD सईद (ع - ص) سعید
1. भाग्यशाली (Bhággya shali بھاگیہ شالی) नेक बख़्त (Nek bakht نیک بخت)
2. नपुंसकता (Napunsakata نپن‌سکتا) नामर्दी (Námardí نامردی)

SAT,H सतह (ع - مث) سطح
तल (Tal تل) स्तर (Istar استر) हर चीज़ का ऊपरी भाग (Har chíz ka úpari bhág هر چیز کا اوپري بهاگ)

سطح آب (عف - مث)
SAT,HE-ÁB सत्हे श्राब
जलतल (Jaltal جل‌تل) पानी का ऊपरी भाग (Páni ka úpari bhág پانی کا اوپری بھاگ)

سطح زمیں (عف - مث)
SAT,HE-ZAMÍN सत्हे ज़मीं
भूतल (Bhútal بھوتل) धरातल (Dharátal دھراتل) पृथ्वी का ऊपरी भाग (Prith,vi ká úpari bhág پرتھوی کا اوپری بھاگ)

SAT,HA सत्हा (ع - مذ) سطحہ
तल (Tal تل) स्तर (Istar استر) सतह (Sat,h سطح)

SAT,HI सत्ही (ع - ص) سطحی
ऊपरी (Upari اوپری) मामूली (Mamúli معمولی) बे सोचा समझा (Be socha-samjha بے سوچا سمجھا)

SAT,R सत्र (ع - مث) سطر
रेखा (Rekha ریکھا) पंक्ति (Pankti پنکتی) सतर (Satar سطر)

SAT,VAT सत्वत (ع - مث) سطوت
आतंक (Átank آتنک) दबदबा (Dabdaba دبدبہ) धाक (Dhák دھاک)

ebooksall.com

SAFÁHAT सफ़ाहत (ع - مث) سفاهت
नीचता (Níchata نيچتا) अधमता (Adhamata ادهمتا) कमीना पन (Kamína pan كمينه پن)

SAFAR सफ़र (ع - مذ) سفر
1. यात्रा (Yáttra ياترا) मुसाफ़िरत (Musáfirat مسافرت)
2. प्रस्थान (Prasthán پرستهان) कूच (Kúch كوچ)

سفر آخرت (ع - مذ)
SAFARE-ÁKHIRAT सफ़रे आख़िरत
अंतिम यात्रा (Antim yáttra انتم ياترا) मौत (Maut موت)

سفر خرچ (عف - مذ)
SAFAR-KHARCH सफ़र ख़र्च
संबल (Sambal سمبل) पाथेय (Pátheya پاتهيه) ज़ादेराह (Záde-ráh زاد راه)

سفر نامه (عف - مذ)
SAFAR-NÁMA सफ़र नामा
भ्रमण वृत्तांत (Bhraman-vrittánt بهرمن ورتانت) भ्रमण कथा (Bharman katha بهرمن كتها) सफ़र के हालात की किताब (Safar ke hálát ki kitáb سفر کے حالات کی کتاب)

SAF,RA सफ़्रा (ع - مذ) سفره
दस्तर ख़ान (Dastar-khán دسترخوان)

SUFRA सुफ़्रा (ف مذ) سفره
मलद्वार (Maldwár مل دوار) गुदा (Guda گدا) मबरज़ (Mabraz مبرز)

2. शुभ (Shubh شبه) मुबारक (Mubárak مبارک)

SIFÁRAT सिफ़ारत (ع - مث) سفارت
दूत कर्म (Dút karm دوت کرم) प्रतिनिधित्व (Pratinidhittwa پرتي ندهتو) सफ़ीर का पद (Safír ka pad سفير کا پد)

سفارت خانه (عف - مذ)
SIFÁRAT-KHÁNA सिफ़ारत ख़ाना
दूतावास (Dútávás دوتاواس) सफ़ीर के रहने की जगह (Sáfír ke rahne ki jagah سفیر کے رهنے کي جگه)

سفارش (ف - مث)
SIFÁRISH सिफ़ारिश
अभिस्ताव (Abhistáv ابهستاؤ) अनुशंसा (Anushansa انوشنسا) सिपारिश (Sipárish سپارش)

SAF,FÁK सफ़् फ़ाक (ع - ص) سفاك
1. रक्त पाती (Rakt páti ركت پاتی) क़ातिल (Qátil قاتل)
2. निर्दय (Nirdai نردے) बे रहम (Be rahm بے رحم)

SIFÁL सिफ़ाल (ع - مذ) سفال
1. मृत्पात्र (Mrit páttr مرت پاتر) मट्टी का बर्तन (Matti ka bartan مٹی کا برتن)
2. खप्पर (Khappar كهپر) मट्टी का ठीकरा (Matti ka thíkra مٹي کا تهيكرا)

ebooksall.com

SAFÍNA सफ़ीना (ع - مذ) سفینه
1. नौका (Nauka نوکا) नाव (Náo ناؤ) कश्ती (Kashti کشتي)
2. किताब (Kitáb کتاب) काग़ज़ (Kághaz کاغذ)
3. आदेश पत्र (Ádesh pattr آدیش پتر) हुक्म नामा (Hukm náma حکم نامه)

SAFÍH सफ़ीह (ع - ص) سفیه
मूढ़ (Múṛh موڑھ) निर्बुद्धि (Nirbud,dhi نربدھی) बेवक़ूफ़ (Be vaqúf بےوقوف)

SAQ,QA सक़्क़ा (ع - مذ) سقا
पानी भरने वाला (Páni bharne vála پاني بھرنے والا) भिश्ती (Bhishti بھشتی)

SAQÁBA सक़ाबा (ع - مذ) سقابه
जलपात्र (Jal páttr جل پاتر) पानी की टंकी (Páni ki tanki پانی کي ٹنکي)

SAQAR सक़र (ع - مذ) سقر
नरक (Narak نرک) रौरव (Raurav روو) दोज़ख़ (Dozakh دوزخ)

SAQ,F सक़्फ़ (ع - مث) سقف
छत (Chhat چھت) पाटन (Pátan پاٹن)

SUQ(U)M सुक़् (क़ु) म (ع - مذ) سقم
1. दोष (Dosh دوش) विकार (Vikár وکار) ऐब (Aib عیب)
2, रोग (Rog روگ) बीमारी (Bimári بیماری)

SI (U) F,L सि (सु) फ़्ल (ع - مذ) سفل
फोक (Phok پھوک) फ़ुज़ला (Fuzla فضله)

SIFLA सिफ़्ला (ع - مذ) سفله
निकृष्ट (Nik,krisht نک کرشٹ) अधम (Adham ادھم) ओछा (Ochha اوچھا) कमीना (Kamína کمینه)

SAFÚF सफ़ूफ़ (ع - مذ) سفوف
चूर्ण (Chúrn چورن) पिसी हुई चीज़ या दवा (Pisi hui chíz ya dava پسی ھوئی چیز یا دوا)

SAFED सफ़ेद (ف - ص) سفید
श्वेत (Shwet شیت) शुभ्र (Shubhr شبھر) भूरा (Bhúra بھورا) सपेत (Sapet سپیت)

سفیدپوش (ف - ص)
SAFED-POSH सफ़ेद पोश
1. श्वेतांबर (Shetámbar شیتامبر) सफ़ेद कपड़े पहिनने वाला (Safed kapṛe pahinne vála سفید کپڑے پہننے والا)
2. सभ्य (Sabbhya سب‌بھیه) भला मानस (Bhalá mánas بھلا مانس) शरीफ़ (Sharíf شریف)

SAFÍR सफ़ीर (ع - مذ) سفیر
दूत (Dút دوت) राज दूत (Ráj dút راج دوت) एमबैसेडर (Ambassador امبیسیڈر)

ebooksall.com

3. गतिभंग (Gati bhang گتي بهنگ) शेर के वज़्न में सकता (Sher ke vazn men sakta شعر کے وزن میں سکتہ)

سکرات (ع - مث)
SAKARÁT सकरात चंद्रा (Ghandra چندرا) यम यातना (Yam yátana یم یاتنا) मरते समय की तकलीफ़ (Marte samai ki taklíf مرتے سمے کی تکلیف)

سکنجبین (ع - مث)
SIKANJBÍN सिकंजबीन नीबूका शरबत (Níbu ka sharbat نیبو کا شربت)

سکوت (ع - مذ)
SUKÚT सुकूत मौन (Maun مون) ख़ामोशी (Khámoshi خاموشی) चुप्पी (Chuppi چپی)

سکون (ع - مذ)
SUKÚN सुकून
1. शान्ति (Shánti شانتی) अम्न (Amn امن)
2. स्थिरता (Isthirata استھرتا) ठहराव (Thabráo تھہراؤ)
3. सुख (Sukh سکھ) आराम (Árám آرام) चैन (Chain چین)
4. किसी अक्षर का हल् होना (Kisi akchhar ka hal hona کسي اکچھر کا هل هونا) जज़्म (Jazm جزم)

سکونت (ع - مث)
SUKŪNAT सुकूनत निवास (Nivás نواس) रहाइश (Rahá-ish رهائش)

سقوط (ع - مذ)
SUQÚT सुक़ूत गिर पड़ना (Girparna گر پڑنا) क़ब्ज़े से निकलना (Qabze se nikalna قبضے سے نکلنا)

سقوط اشتہا (ع - مذ)
SÚQUTE-ISHTIHA सुक़ूतेइश्तिहा मंदाग्नि (Mandágni مندااگني) भूक जाती रहना (Bhúk játi rahna بھوک جاتی رهنا)

سقیم (ع - ص)
SAQÍM सक़ीम
1. रुग्न (Rugn رگن) बीमार (Bímár بیمار) रोगी (Rogi روگی)
2. विकृत (Vik,krit وکرت) ख़राब (Kharáb خراب)

سقیم الحال (ع - ص)
SAQÍMUL-HÁL सक़ीमुलहाल
1. दुरदशा ग्रस्त (Durdasha grast دردشا گرست) बद हाल (Bad hál بد حال)
2. रोग ग्रस्त (Rog grast روگ گرست) बीमार (Bímár بیمار)

سکتہ (ع - مذ)
SAK,TA सक्ता
1. मूर्च्छारोग (Múrchha rog مورچھا روگ) एक बीमारी जिसमें आदमी अचेत हो जाता है (Ek bímári jis men ádami achet ho játa hai ایک بیماری جس میں آدمی اچیت هو جاتا هے)
2. विराम (Virám ورام) रुकाव (Rukáo روکاؤ)

ebooksall.com

SALÁSAT सलासत (ع - مث) سلاست
1. सरलता (Saralata سرلتا) सीधापन (Sidha pan سیدھاپن)
2. प्रवाह (Praváh پرواہ) रवानी (Raváni روانی)

سلاست زبان (عف - مث)
SALÁSATE-ZABÁN सलासते ज़बान
कोमला (Komala کوملا) फ़साहत (Fasáhat فصاحت)

SALÁSIL सलासिल (ع - مث) سلاسل
سلسلہ کي جمع ھے لیکن اردو میں واحد کے معنوں میں مستعمل ھے
शृंखला (Shrinkhala شرنکھلا) बेड़ी (Beṛi بیڑی) ज़ंजीर (Zanjír زنجیر)

SALÁM सलाम (ع - مذ) سلام
प्रणाम (Pranám پرنام) बन्दगी (Bandagi بندگي)

SALÁMAT सलामत (ع - ص) سلامت
1. सुरक्षित (Surakchhit سورکچھت) महफ़ूज़ (Mahfúz محفوظ)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) तन्दुरुस्त (Tandurust تن‌درست)
3. जीवित (Jívit جیوت) ज़िन्दा (Zinda زندہ)

SAL,B सल्ब (ع - مذ) سلب
1. निवारण (Niváran نوارن) हटाना (Hatána ھتانا) दूर करना (Dúr karna دور کرنا)
2. वंचित करना (Vanchit karna

SIK,KA सिक्का (ع - مذ) سکہ
1. मुद्रा (Muddra مدرا) रुपया पैसा (Rupiya paisa روپیہ پیسہ)
2. आतंक (Átank آتنک) रोब (Rob رعب)

سکۂ زر (عف - مذ)
SIK,KA-E-ZAR सिक्कएज़र
स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra سورن مدرا) सोने का सिक्का (Sone ka sikka سونے کا سکہ)

سکۂ کاغذی (عف - مذ)
SIK,KA-E-KÁGHAZI सिक्कए काग़ज़ी
पत्र मुद्रा (Pattr muddra پتر مدرا) नोट (Note نوت)

SAG सग (ف - مذ) سگ
श्वान (Shwán شوان) कुक्कुर (Kuk,kur ککـکر) कुत्ता (Kutta کتا)

SIL सिल (ع - مث) سل
1. फेफड़ों का ज़ख़्म (Phephaṛon ka zakhm پھیپھڑوں کا زخم)
2. यक्ष्मा रोग (Yakchhma rog یکچھما روگ) तपेदिक़ (Tape diq تپ دق)

SILÁH सिलाह (ع - مذ) سلاح
अस्त्र (Astr استر) हथियार (Hathiyár ھتھیار)

سلاح خانہ (عف - مذ)
SILÁH-KHÁNA सिलाहख़ाना
शस्त्रागार (Shastrágár شسترا گار) हथियार रखने की जगह (Hathiyár rakhne ki jagah ھتھیار رکھنے کي جگہ)

ebooksall.com

छीन लेना (Chhín lena چھین لینا) (ونچت کرنا)

سلاح (ع - مذ)
SILAH सिलह
शस्त्र (Shastr شستر) हथियार (Hathiyár هتهیار)

سلح پوش (عف - ص)
SILAH-POSH सिलहपोश
सशस्त्र (Sashastr سشستر) हथियारबन्द (Hathiyár band هتهیار بند)

سلح خانه (عف - مذ)
SILAH-KHÁNA सिलहख़ाना
शस्त्रागार (Shastrágár شستراگار) असलिहाख़ाना (Asliha khána اسلحه خانه)

سلح شور (عف - مذ)
SILAH-SHOR सिलह शोर
सैनिक (Sainik سینک) सिपाही (Sipáhi سپاهی)

سلسبیل (ع - مث)
SAL,SABÍL सल्सबील
स्वर्ग की एक नहर (Swarg ki ek nah,r سورگ کي ایک نهر)

سلسله (ع - مذ)
SIL,SILÁ सिलसिला
1, शृंखला (Shrinkhala شرنکهلا) ज़ंजीर (Zanjír زنجیر)
2. श्रेणी (Shreni شریني) क़तार (Qatár قطار)
3. क्रम (Kram کرم) तरतीब (Tartíb ترتیب)

4. सम्बन्ध (Sambandh سمبندھ) तअ़ल्लुक़ (Ta,alluq تعلق)
5. वंशावली (Vanshávali ونشاولي) कुरसी नामा (Kursí náma کرسي نامه)

سلسله بندی (عف - مث)
SIL,SILA-BANDI सिल्सिला बन्दी
1. क्रम बद्धता (Kram bad,dhata کرم بددھتا) तरतीब (Tartíb ترتیب)
2. पंक्ति बद्धता (Pankti bad,dhata پنکتی بدھتا) एक क़तार में होना (Ek qatár men hona ایک قطار میں هونا)

سلطان (ع - مذ)
SULTÁN सुलतान
राजा (Rája راجه) भूपति (Bhúpati بهوپتي) बादशाह (Bádsháh بادشاه)

سلف (ع - ص)
SALAF सलफ़
1. पूर्वज (Púrvaj پوروج) पुराने बुज़ुर्ग (Puráne buzurg پرانے بزرگ)
2. अगला (Agla اگلا) पहिले वाला (Pahile vála پهلے والا)

سلك (ع - مث)
SILK सिल्क
1. सूत्र (Súttr سوتر) डोरा (Dora ڈورا)
2. पाट (Pát پاٹ) कौशेय (Kausheya کوشیه) रेशम (Resham ریشم)

سلك مروارید (ع - مث)
SILKE-MARVÁRÍD सिल्के मर्वारीद
मुक्तादाम (Mukta dám مکتا دام) मोतियों की लड़ी (Motiyon ki laṛi موتیوں کي لڑی)

ebooksall.com

SULÚK सुलूक سلوک (ع - مذ)

1. आचार (Áchár آچار) व्यवहार (Vyavhár ویوهار) अमल (Amal عمل)
2. पुण्य (Pun,nya پنیه) भलाई (Bhalái بهلائي)
3. ईश्वर प्राप्ति (Íshwar prapti ایشور پراپتي) तलाशे हक़ (Taláshe-haq تلاش حق)

SALÍS सलीस سلیس (ع - ص)

1. सरल (Saral سرل) आसान (Ásán آسان)
2. कोमला (Komala کوملا) वह इबारत जिसमें मोटे और कठिन शब्द न हों (Voh ibárat jis men mote aur kathin shabd na hon وہ عبارت جس میں موٹے اور کٹھن شبد نہ ھوں)

SALÍQA सलीक़ा سلیقه (ع - مذ)

1. शिष्टता (Shish,tata ششٹتا) तमीज़ (Tamíz تمیز)
2. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) कुशलता (Kushalata کشلتا) सलाहियत (Saláhiyat صلاحیت) काम करने की तमीज़ (Kám karne ki tamíz کام کرنے کی تمیز)

SALÍQA-MAND सलीक़ामन्द سلیقه‌مند (عف - ص)

शिष्ट (Shisht ششٹ) सभ्य (Sabh,bhya سبهیه) तमीज़दार (Tamíz dár تمیزدار)

SALÍM सलीम سلیم (ع - ص)

1. गम्भीर (Gambhír گمبهیر) मतीन (Matín متین)
2. उचित (Uchit اچت) ठीक (Thík ٹهیک)

SALÍMUT-TAB,A सलीमुत्तबअ سلیم الطبع (ع - ص)

गम्भीर (Gambhír گمبهیر) सुशील (Sushíl سوشیل) मुतहम्मिल (Muta-ham,mil متحمل)

SAM सम سم (ع - مذ)

विष (Vish وش) गरल (Garal گرل) ज़हर (Zahr زهر)

SAMA समा سما (ع - مذ)

आकाश (Ákásh آکاش) गगन (Gagan گگن) आसमान (Ásmán آسمان)

SAMÁJAT समाजत سماجت (ع - مث)

विनय (Vinai ونے) विनती (Vinati ونتی) ख़ुशामद (Khushámad خوشامد)

SAMA,A समाअ سماع (ع - مذ)

1. श्रवण (Shravan شرون) सुनना (Sunna سننا)
2. राग (Rág راگ) गान (Gán گان)

SAMÁ,AT समाअत سماعت (ع - مث)

1. श्रवण (Shravan شرون) सुनना (Sunna سننا)
2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti شرون شکتی) सामिआ (Sámiá سامعه)

سماوی (ع - ص)
SAMÁVI समावी
1. आकाशीय (Ákáshíya آکاشیه) आसमानी (Ásmáni آسمانی)
2. दैवी (Daivi دیوی) ग़ैबी (Ghaibi غیبی)

سمع (ع - مث)
SAM,A समअ
1. कर्ण (Karn کرن) कान (Kán کان)
2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti شرون شکتي) समाअत (Samá,at سماعت)

سمع خراشی (عف - مث)
SAM,A-KHARÁSHI समअ ख़राशी
बकबक से कान खाना (Bak bak se kán khána بک بک سے کان کھانا)

سمن (ع - مث)
SAMAN समन
नवमल्लिका (Nav mallika نو ملکا) चमेली (Chameli چمیلي)

سمند (ف - مذ)
SAMAND समन्द
अश्‍व (Ash,shwa اشو) वाजि (Váji واجی) घोड़ा (Ghoṛa گھوڑا)

سمندر (ف - مذ)
SAMANDAR समन्दर
अग्नि कीट (Agni kít اگني کیت) एक कीड़ा जो आग में रहता है (Ek kíṛa jo ág men rahta hai ایک کیڑا جو آگ میں رهتا هے)

سمور (ع - مذ)
SAMÚR समूर
1. समूरु (Samúru سمورو) एक जानवर जिसकी खाल बहुत ही मुलायम होती है (Ek jánvar jis ki khál bahut hi muláim hoti hai ایک جانور جس کی کهال بہت هي ملائم هوتی هے)
2. उस जानवर की खाल (Us jánvar ki khál اس جانور کي کهال)

سموم (ع - مث)
SAMÚM समूम
1. विषाक्त वायु (Vishákt váyu وشاکت وایو) ज़हरीली हवा (Zahríli hava زهریلی هوا)
2. लपट (Lapat لپٹ) लू (Lú لو)

سمی (ع - ص)
SAM,MI सम्मी
विषाक्त (Víshákt وشاکت) विषैला (Vishaila وشیلا) ज़हरीला (Zahríla زهریلا)

سمیع (ع - مذ)
SAMÍ,A समीअ
1. श्रोता (Shrota شروتا) सुनने वाला (Sunne vála سننے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

سن (ع - مذ)
SAN सन
वत्सर (Vatsar وتسر) वर्ष (Varsh ورش) साल (Sál سال)

سن (ع - مذ)
SIN सिन
आयु (Áyu آیو) उम्र (Umr عمر)

سنا (ع - مث)
SANA सना
स्वर्ण पत्री (Swarn páttri سورن پتری) एक रेचक पत्ती (Ek rechak patti ایک ریچک پتي)

سناں (ف - مث)
SINÁN सिनां
तीर की नोक (Tír ki nok تیر کي نوک)

ebooksall.com

SUM,BUL सुम्बुल (ف - مذ) سنبل
1. जटा मांसी (Jata mánsi جٹا مانسی) बालछड़ (Bálchhaṛ بالچھڑ)
2. अलक (Alak الک) ज़ुल्फ़ (Zulf زلف)

SUN,NAT सुन्नत (ع - مث) سنت
1. नियम (Niyam نیم) पद्धति (Pad,dhati پددھتی) तरीक़ा (Taríqa طریقہ)
2. वह तरीक़ा जिस पर मुहम्मद साहब और उनके असहाब चले (Voh taríka jis par mohammad sahib aur un ke as,háb chale وہ طریقہ جس پر محمد صاحب اور ان کے اصحاب چلے)
3. ख़तना (Khatna ختنہ) मुसलमानी (Musalmáni مسلمانی)

سنجاب (ف - مذ)
SA (I) NJÁB स (सि) न्जाब
1. एक जानवर जो चूहे से बड़ा होता है उसकी खाल का पोस्तीन बनता है (Ek jánvar jo chúhe se baṛa hota hai, us ki khál ka postín banta hai ایک جانور جو چوھے سے بڑا ھوتاہ ھے اس کی کھال کا پوستین بنتا ھے)
2. संजाब की खाल (Sanjáb ki khál سنجاب کی کھال)

SANJÁF सन्जाफ़ (ف - مث) سنجاف
कपड़ों के किनारी की चौड़ी और आड़ी गोट (Kapṛon ke kináre ki chauṛi aur áṛi got کپڑوں کے کنارے کی چوڑی اور آڑی گوٹ)

سنجیدگی (ف - مث)
SAN,JÍDAGI सन्जीदगी
गंभीरता (Gambhírata گمبھیرتا) मतानत (Matánat متانت)

SANJÍDA सन्जीदा (ف - ص) سنجیدہ
1. गंभीर (Gambhír گمبھیر) मतीन (Matín متین)
2. जँचा तुला (Janchá tula جنچا تلا) मौज़ूं (Mauzún موزوں)

SINDÁN सिन्दान (ف - مذ) سندان
निहाई (Nihái نہائی) अहरन (Ahran اھرن)

سن رسیدہ (عف - ص)
SIN-RASÍDA सिन रसीदा
वयोगत (Vayogat ویوگت) वयोवृद्ध (Vayo vríddh ویو وردھ) बूढ़ा (Búṛha بوڑھا)

SANG संग (ف - مذ) سنگ
प्रस्तर (Prastar پرستر) पाषाण (Páshán پاشان) शिला (Shila شلا) पत्थर (Pat,thar پتھر)

سنگ آھن ربا (ف - مذ)
SANGE-ÁHAN-RUBA संगेआहनरुबा
चुम्बक (Chumbak چمبک) मक़नातीस (Maqnátís مقناطیس)

سنگ پشت (ف - مذ)
SANG-PUSHT संगपुश्त
कूर्म (Kúrm کورم) कच्छप (Kac'h,chhap کچھپ) कछुवा (Kachhva کچھوا)

ebooksall.com

سنگ تراش (ف - ص)

SANG-TARÁSH संग तराश

शिलाकार (Shilákár شلاکار) पत्थर का काम बनाने वाला (Pat,thar ka kám banáne vála پتھر کا کام بنانے والا)

سنگ خارا (ف - مذ)

SANGE-KHÁRA संगेख़ारा

एक प्रकार का बहुत ही कड़ा पत्थर (Ek prakár ka bahut hi kaṛa pat,thr ایک پرکار کا بہت هي کڑا پتھر)

سنگ دل (ف - ص)

SANG-DIL संगदिल

पाषाण हृदय (Páshán hridai پاشان هردے) निष्ठुर (Nishthur نشٹھر) बेरहम (Be rahm بےرحم)

سنگ راہ (ف - مذ)

SANGE-RÁH संगे राह

1. मार्ग बंध (Márg bandh مارگ بندھ) रास्ते का पत्थर जो आने जाने में बाधक हो (Ráste ka pat,thar jo áne jáne men bádhak ho راستے کا پتھر جو آنے جانے میں بادھک هو)

2. बाधक (Bádhak بادھک) विघ्नकारी (Vighn kári وگھن کاری) मुज़ाहिम (Muzáhim مزاحم)

سنگ ریزہ (ف - مذ)

SANG-REZA संग रेज़ा

शिला कण (Shila kan شلاکن) रोड़ा (Roṛa روڑا) कंकड़ी (Kankaṛi کنکڑی)

سنگ ساز (ف - مذ)

SANG-SÁZ संग साज़

वह आदमी जो छापे ख़ाने में पत्थर को ठीक करता और उसकी ग़लतियां बनाता है (Voh ádami jo chhápe kháne men pat,thar ko thík karta aur us ki ghalatiyán banáta hai وہ آدمی جو چھاپے خانے میں پتھر کو ٹھیک کرتا اور اسکی غلطیاں بناتا ھے)

سنگ فساں (ف - مذ)

SANG-FASÁN संग फ़सां

शाण (Shán شان) सान रखने का पत्थर Sán rakhne ka pat,thar سان رکھنے کا پتھر)

سنگلاخ (ف - ص)

SANGLÁKH संगलाख़

पथरीली ज़मीन (Pathríli zamín پتھریلی زمین)

SANGAM संगम سنگم (ف - مذ)

संगम (Sangam سنگم) दो नदियों के मिलने की जगह (Do nadiyon ke milne ki jagah دو ندیوں کے ملنے کی جگہ)

سنگ مثانہ (عف - مذ)

SANGE-MASÁNA संगे मसाना

अश्मरी (Ashmari اشمری) पथरी (Pathri پتھری)

سنگ مرمر (عف - مذ)

SANGE-MARMAR संगे मरमर

श्वेत प्रस्तर (Shwet prastar شیت

ebooksall.com

SIVA सिवा (ع - مذ) سوا
अतिरिक्त (Atirikt اترکت) अलावा (Aláva علاوہ) बजुज़ (Bajuz بجز)

SAVÁD सवाद (ع - مذ) سواد
1. कालिमा (Kálima کالما) सियाही (Siyáhi سیاهي)
2, किसी नगर या आबादी की सीमा की शुरूआत (Kisi nagar ya ábádi ki síma ki shurúát کسی نگر یا آبادی کی سیما کي شروعات)

SAVÁR सवार (ف - ص) سوار
1. अश्वारोही (Ash,shwárohi اشوارودھی)
घुड़ सवार (Ghuṛ savár گھڑ سوار)
2. आरूढ़ (Árúṛh آروڑھ) चढ़ा हुआ (Chaṛa hua چڑھا ھوا)

SAVÁRI सवारी (ف - مث) سواری
वाहन (Váhan واهن) सवार होने की चीज़ (Savár hone ki chíz سوار ھونے کی چیز)

SAVÁL सवाल (ع - مذ) سوال
1. जिज्ञासा (Jiggyása جگیاسا) प्रश्न (Prishn پرشن) पूछ तांछ (Púchh tánchh پوچھ تانچھ)
2. प्रार्थना (Prárthana پرارتھنا) दरख़ास्त (Darkhást درخواست)

SAVÁLÁT सवालात (ع - مذ) سوالات
سوال کي جمع
प्रश्नावली (Prashnávali پرشناولی)

(پرستر) एक प्रकार का सफ़ेद और चिकना पत्थर (Ek prakár ká safed aur chikna pat,thar ایک پرکار کا سفید اور چکنا پتھر)

SANGÍN संगीन (ف - ص) سنگین
1. पत्थर का बना हुआ (Pat,thar ka bana hua پتھر کا بنا ھوا)
2. गफ़ (Gaf گف) गाढ़ा (Gáṛha گاڑھا)
3. प्रचंड (Prachand پرچنڈ) सख़्त (Sákht سخت)
4. एक पतली बरछी जो बन्दूक़ की नोक पर लगाते हैं (Ek patli barchhi jo bandúq ki nok par lagáte hain ایک پتلی برچھی جو بندوق کی نوک پر لگاتے ھیں)

SANGÍN-DIL संगीं दिल (ف - ص) سنگیں دل
دیکھو 'سنگ دل'

SANGÍNI संगीनी (ف - مث) سنگینی
1. शिलात्व (Shiláttwa شلاتو) पत्थर पन (Pat,thar pan پتھر پن)
2. घनत्व (Ghanattwa گھنتو) ठोसपन (Thos pan تھوس پن)
3. दृढ़ता (Driṛhata درڑھتا) मज़बूती (Mazbúti مضبوطي)
4. भयानकता (Bhayánakata بھیانکتا) ख़तरनाकी (Khatarnáki خطرناکي)

SÚ सू (ف - مث) سو
दिशा (Disha دشا) ओर (Or اور) तरफ़ (Taraf طرف)

ebooksall.com

(Jis ke par jal gae hon جسکے پر جل گئے هوں)

2. निःसहाय (Nis,saháe نس سہاے) लाचार (Láchár لاچار)

سوختہ بخت (ف - ص)

SOKH,TA-BAKHT सोख़्ता बख़्त

दग्ध भाग (Dagdh bhág دگدھ بھاگ) अभागी (Abhági ابھاگي) बदक़िस्मत (Bad qismat بد قسمت)

سوختہ جاں (ف - ص)

SOKH,TA-JÁN सोख़्ता जां

दग्ध हृदय (Dagdh hridai دگدھ هردے) अत्यंत दुखी (Atyant dukhi اتینت دکھي) दिल जला (Dil jala دل جلا)

سوختہ جگر (ف - ص)

SOKH,TA-JIGAR सोख़्ता जिगर

دیکھو 'سوختہ جاں'

سوختہ دل (ف - ص)

SOKH,TA-DIL सोख़्ता दिल

دیکھو 'سوختہ جاں'

سوختہ قسمت (عف - ص)

SOKH,TA-QISMAT सोख़्ता क़िस्मत

دیکھو 'سوختہ بخت'

سود (ف مذ)

SÚD सूद

1. लाभ (Lábh لابھ) नफ़ा (Nafa نفع)

2. कुसीद (Kusid کوسید) ब्याज (Byáj بیاج)

سودا (ع - مذ)

SAUDA सौदा

1. वात (Vát وات) शरीर में की एक

سوال نامہ (عف - مذ)

SAVÁL-NAMÁ सवाल नामा

प्रश्नावली (Prashnávali پرشناولي) सवालों का काग़ज़ (Saválon ka kághaz سوالوں کا کاغذ)

سوانح عمری (ع - مث)

SUVÁNEHE-UMRI सवानेहे उम्री

जीवनी (Jívani جیوني) जीवन चरित्र (Jívan charittr جیون چرتر)

سوانح نگار (عف - مذ)

SAVÁNEH-NIGÁR सवानेह निगार

जीवनी लेखक (Jivani lekhak جیوني لیکھک) वाक़िआ निगार (Váqia nigár واقعہ نگار)

سوختنی (ف - ص)

SOKH,TANI सोख़्तनी

दाह्य (Dáhya داهیہ) जलाने के क़ाबिल (Jaláne ke qábil جلانے کے قابل)

SOKH,TA सोख़्ता (ف - ص) سوختہ

1. दग्ध (Dagdh دگدھ) भस्म (Bhasm بھسم) जला हुआ (Jala hua جلاهوا)

2. तप्त (Tapt تپت) दुःखी (Dukh,khi دکھي) ग़मगीन (Ghamgín غمگین)

سوختہ بال (ف - ص)

SOKH,TA-BÁL सोख़्ता बाल

1. दग्ध पक्ष (Dagdh pakchh دگدھ پکچھ) जिस के पर जल गए हों

ebooksall.com

वृद्धि जीवी (Vriddhi jívi وردھی جیوی)
ब्याज ख़ोर (Byáj khor بیاج خور)

سود مند (ف ـ ص)
SÚD-MAND सूद मन्द
लाभ दायक (Lábh dáyak لابھ دایک)
मुफ़ीद (Mufíd مفید)

SÚRÁKH सूराख़ (ف ـ مذ) سوراخ
1. छिद्र (Chhiddr چھدر) छेद (Ched چھید)
2. विवर (Vivar ویور) बिल (Bil بل)

سوراخ دار (ف ـ ص)
SÚRÁKH-DÁR सूराख़ दार
छिद्रित (Chhiddrit چھدرت) छेद दार (Chhed dár چھیددار)

SOZ सोज़ (ف ـ مذ) سوز
1. तपन (Tapan تپن) जलन (Jalan جلن) सोज़िश (Sozish سوزش)
2 जलाने वाला (Jaláne vála جلانے والا)
دوسرے معنوں میں مرکبات کا آخری جز ہوکر آتا ہے جیسے 'جاں سوز'

SOZÁK सोज़ाक (ف ـ مذ) سوزاك
मूत्रेंद्रिय का एक रोग (Múttrenddriya ka ek rog موترین دریہ کا ایک روگ)
सूज़ाक (Súzák سوزاک)

SOZÁN सोज़ां (ف ـ ص) سوزاں
ज्वलंत (Jwalant جولنت) जलता हुआ (Jalta hua جلتا ھوا)

SOZISH सोज़िश (ف ـ مذ) سوزش
1. तपन (Tapan تپن) जलन (Jalan جلن)

धातु (Sharír men ki ek dhátu شریر میں کی ایک دھاتو)
2. उन्माद (Unmád اُنماد) पागल पन (Págal pan پاگل پن)
3. प्रेम (Prem پریم) इश्क़ (Ishq عشق)
4. ख़रीद फ़रोख़्त (Kharíd farokht خرید فروخت) सौदा सुलुफ़ (Sauda suluf سوداسلف)
5. लग्न (Lagn لگن) धुन (Dhun دھن)

سودازده (عف ـ ص)
SAUDA-ZADA सौदा ज़दा
उन्मादी (Unmádi انمادی) उन्मत्त (Unmatt انمت) पागल (Págal پاگل)

سوداگر (عف ـ مذ)
SAUDÁGAR सौदागर
व्यापारी (Vyápári ویاپاري) व्यवसायी (Vyav,sái ویوسای) वणिक (Vanik ونک) ताजिर (Tájir تاجر)

سوداگری (عف ـ مث)
SAUDÁGARI सौदागरी
वाणिज्य (Vánijjya وانجیہ) व्यापार (Vyápár ویاپار) व्यवसाय (Vyavsáe ویوسایے) तिजारत (Tijárat تجارت)

SAUDÁÍ सौदाई (ف ـ ص) سودائی
उन्मत्त (Unmatt انمت) विच्छिप्त (Vichh,chhipt وچھپت) पागल (Págal پاگل)

سودخور (ف ـ مذ)
SÚD-KHOR सूदख़ोर
कुसीद जीवी (Kusíd jívi کسید جیوی)

ebooksall.com

سوقیانه (عف - ص)

SÚQIYÁNA सूक़ियाना

अश्लील (Ash,lil اشلیل) बाज़ारियों जैसा (Bazáriyon jaisa بازاریوں جیسا) ओछा (Ochhá اوچھا)

SOG सोग (ف - مذ) سوگ

शोक (Shok شوک) मातम (Mátam ماتم) रंज (Ranj رنج)

SAUGAND सौगन्द (ف - مث) سوگند

शपथ (Shapath شپتھ) क़सम (Qasam قسم) सौगंध (Saugandh سوگندھ)

SOG-VÁR सोगवार (ف - ص) سوگوار

शोक ग्रस्त (Shok grast شوک گرست) सोग मनाने वाला (Sog manáne vála سوگ منانے والا) सोगी (Sogi سوگي)

SAUHÁN सौहान (ف - مذ) سوهان

बसूला (Basúla بسولا) रन्दा (Randa رندہ)

سوهان روح (عف - مذ)

SAUHÁNE-RÚH सौहानेरूह

अंतः शल्य (Antah shallya انتہ شلیہ) दुःख दायी (Dukhdái دکھ دائي) रूह फ़रसा (Rúh farsa روح فرسا)

SU,A सूअ (ع - مذ) سوء

1. विकार (Vikár وکار) ख़राबी (Kharábi خرابي)

2. रोग (Rog روگ) बीमारी (Bimári بیماری)

2, चिनग (Chinag چنگ) पेशाब की जलन (Pesháb ki jalan پیشاب کی جلن)

SOZAN सोज़न (ف - مث) سوزن

सूचिका (Súchika سوچکا) सुई (Suí سوی)

SOZINDA सोज़िन्दा (ف - ص) سوزنده

दाहक (Dáhak داهک) जलाने वाला (Jaláne vála جلانے والا)

سوزن کاری (ف - مث)

SOZAN-KÁRI सोज़न कारी

सुई का काम (Suí ka kám سوي کا کام)

SUSMÁR सूसमार (ف - مث) سوسمار

गोधिका (Godhika گودھیکا) गोघा (Godha گودھا) गोह (Goh گوہ)

SAUSAN सौसन (ف - مث) سوسن

कुमुदिनी (Kumudini کمودني) लिली (Lily للي)

سوغات (عف - مذ)

SAUGHÁT सौग़ात

उपहार (Up,hár اپہار) पुरस्कार (Puras-kár پرسکار) तुहफ़ा (Tuhfa تحفه)

SÚFÁR सूफ़ार (ف - ص) سوفار

शर पच्छ (Shar pakchh شر پکچھ) तीर की चुटकी (Tír ki chutki تیر کی چتکی)

SÚQ सूक़ (ع - مذ) سوق

हट्ट (Hatt هٹ) हाट (Hát هات) बाज़ार (Bázár بازار)

ebooksall.com

हुआ (Dara hua ڈرا ہوا)

سہم ناک (ف - ص)
SAH,M-NÁK सह्म नाक
भयंकर (Bhayankar بھینکر) डरावना (Daráona ڈراونا)

SAH,V सह्व سہو (ع - مذ)
1. प्रमाद (Pramád پرماد) भूल (Bhúl بھول)
2. त्रुटि (Truti ترٹی) ग़लती (Ghalati غلطی)

SAH,VAN सह्वन سہواً (ع - ص)
भूल में(Bhúl men بھول میں) ग़लती से (Ghalati se غلطي سے)

SUHÚLAT सुहूलत سہولت (ع - مث)
सुगमता (Sugamata سوگمتا) आसानी (Ásání آساني)

SAHI सही سہی (ف - ص)
सरल (Saral سرل) सीधा (Sídha سیدھا) रास्त (Rást راست)

SUHAIL सुहैल سہیل (ع - مذ)
एक तारा (Ek tára ایک تارہ)

SAHÍM सहीम سہیم (ع - ص)
अंशी (Anshi انشي) भागीदार (Bhágidár بھاگي دار) हिस्से दार (Hisse dár حصے دار)

SÍ-MURGH सी मुर्ग़ سیمرغ (ف - مذ)
एक बहुत बड़ा पक्षी (Ek bahut baṛa pakchhi ایک بہت بڑا پکچھی)

سوء ادب (ع - مذ)
SU-E-ADAB सूए अदब
धृष्टता (Dhrish,tata دھرش‌تتا) बे अदबी (Be adabi بے ادبی)

سوء ظن (ع - مذ)
SU-E-ZAN सूए ज़न
दुर्भावना (Durbháona دربھاؤنا) बद-गुमानी (Bad gumáni بد گماني)

SUHA सुहा سہا (ف - مذ)
एक बहुत छोटा तारा (Ek bahut chhota tára ایک بہت چھوٹا تارا)

سہ پہلو (ف - ص)
SEH-PAHLU सिह पह्लू
त्रिकोण (Trikon ترکون) तिकोना (Tikona تکونا)

سہ شنبہ (ف - مذ)
SEH-SHAMBA सिह शंबा
मंगल वार (Mangal vár منگل وار) मंगल (Mangal منگل)

SAH,L सह्ल سہل (ع - ص)
सरल (Saral سرل) सहज (Sahaj سہج) सुगम (Sugam سوگم) आसान (Ásán آسان)

سہل انکار (عف - ص)
SAH,LAN,KÁR सह्लनकार
आलसी (Álasi آلسي) सुस्त (Sust سست) ढीला (Dhíla ڈھیلا)

سہم گیں (ف - ص)
SAH,M.GÍN सह्म गीं
भय भीत (Bhai bhít بے بھیت) डरा

ebooksall.com

SAI,YÁH सैयाह (ع - ص) سیاح
भ्रमण कर्ता (Bhraman karta بھرمن کرتا) सैलानी (Sailáni سیلانی)

SIYÁHAT सियाहत (ع - مث) سیاحت
भ्रमण (Bhraman بھرمن) पर्यटन (Paryatan پریٹن) सफ़र (Safar سفر)

SIYÁDAT सियादत (ع - مث) سیادت
श्रेष्ठता (Shresh,thatá شریش تھتا) उत्तमता (Uttamata اُتمتا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگي) सरदारी (Sardári سرداری)

SAIYÁR सैयार (ع - ص) سیار
चक्कर खाने वाला (Chakkar kháne vála چکر کھانے والا) घूमने वाला (Ghúmne vála گھومنے والا)

SAIYÁRA सैयारा (ع - مذ) سیاره
1. वह तारा जो गति मान रहता है (Voh tára jo gatimán rahta hai وہ تارا جو گتي مان رھتا ھے) ग्रह (Grah گرہ)
2. तारा (Tára تارہ) नक्षत्र (Nakchhattr نکچھتر)

SIYÁSAT सियासत (ع - مث) سیاست
1. राज नीति (Ráj niti راج نیتی) राज काज (Ráj káj راج کاج) पालि टिक्स (Politics پالي تکس)
2. दंड (Dand دنڈ) सज़ा (Saza سزا)
3. धमकी (Dhamki دھمکی) सख़्ती (Sakhtí سختي)

سیاست داں (عف - ص)
SIYÁSAT-DÁN सियासत दां
नीतिज्ञ (Nítiggya نیتگیہ) कूट नीतिज्ञ (Kút-nítiggya کوٹ نیتگیہ) सियासत जानने वाला (Siyásat jánne vála سیاست جاننے والا)

SAI,YÁL सैयाल (ع - ص) سیال
तरल (Taral ترل) द्रव (Drav درو) बहने वाली चीज़ (Bahne váli chíz بہنے والي چیز)

SIYÁH सियाह (ف - ص) سیاه
1. कृष्ण (Krishn کرشن) काला (Kála کالا)
2. अशुभ (Ashubh اشبھ) मनहूस (Manhús منحوس)

سیاه باطن (عف - ص)
SIYÁH-BÁTIN सियाह बातिन
दुष्टात्मा (Dushtát,ma دشٹاتما) पापी (Pápi پاپي) ख़बीस (Khabís خبیث)

سیاه بخت (ف - ص)
SIYÁH-BAKHT सियाह बख़्त
हत भाग्य (Hat bhággya ھت بھاگیہ) अभागा (Abhága ابھاگا) बद क़िस्मत (Bad qismat بدقسمت)

سیاه پوش (ف - ص)
SIYÁH-POSH सियाह पोश
1. नीलांबर (Nílámbar نیلامبر) काले कपड़े पहिने हुए (Kále kapre pahine hue کالے کپڑے پہنے ھوے)
2. सोगी (Sogi سوگی) मातमदार (Mátamdár ماتمدار)

ebooksall.com

سیاہ چشم (ف ۔ ص)
SIYÁH-CHASHM सियाह चश्म
काली आंखों वाला (Káli ánkhon vála کالی آنکھوں والا)

سیاہ دل (ف ۔ ص)
SIYÁH-DIL सियाह दिल
1. पापात्मा (Papátma پاپاتما) दुरात्मा (Durátma دراتما) बद बातिन (Bad bátin بدباطن)
2. निष्ठुर (Nishthur نِشٹھر) बेरहम (Be rahm بے رحم)

سیاہ رو (ف ۔ ص)
SIYÁH-RU सियाह रू
1. काले मुंह वाला (Kále munh vála کالے منھ والا)
2. कलंकित (Kalankit کلنکت) बदनाम (Bad nám بدنام)
3. मसि मुख (Masi mukh مسی مکھ) कुकर्मी (Ku karmi کوکرمی) बद चलन (Bad chalan بد چلن)

سیاہ زبان (ف ۔ ص)
SIYÁH-ZABÁN सियाह ज़बान
शाप सिद्ध (Sháp siddh شاپ سدھ) वह आदमी जिसका कोसना फ़ौरन लग जाये (Voh ádami jis ka kosna fauran lag jáe وہ آدمی جسکا کوسنا فوراً لگ جاے)

سیاہ فام (ف ۔ ص)
SIYÁH-FÁM सियाहफ़ाम
कृष्णांग (Krishnáng کرشنانگ) काला कलूटा (Kála kalúta کالا کلوٹا)

سیاہ کار (ف ۔ ص)
SIYÁH-KÁR सियाहकार
कृष्ण कर्मा (Krishn karma کرشن کرما) दुराचारी (Duráchári دراچاری) बद चलन (Bad chalan بد چلن)

سیاہ مست (ف ۔ ص)
SIYÁH-MAST सियाह मस्त
मदोन्मत्त (Madonmatt مدون مت) नशे में चूर (Náshe men chúr نشے میں چور)

SIYÁHI सियाही (ف ۔ مث) سیاہی
1. कालिमा (Kálimá کالما) काला पन (Kála pan کالاپن)
2. मसी (Masi مسی) रौशनाई (Raushanáí روشنائی)

SÍKH सीख़ (ف ۔ مث) سیخ
शलाका (Shaláka شلاکا) सलाख़ (Salákh سلاخ) छड़ (Chhaṛ چھڑ)

SAI,YID सैइद (ع ۔ مذ) سید
1. अधिपति (Adhi pati ادھی پتی) सरदार (Sardár سردار)
2. पूज्य (Pújya پوجیہ) मान्य (Mán,nya مانیہ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)
3. हज़रत फ़ातिमा की औलाद (Hazrat Fátima ki aulád حضرت فاطمہ کی اولاد)

SAIR सैर (ع ۔ مث) سیر
1. भ्रमण (Bhraman بھرمن) सियाहत (Siyáhat سیاحت)

ebooksall.com

विहार क्षेत्र (Vihár chhettr وہار چھیتر)
तफ़रीह गाह (Tafríh gáh تفریح گاہ)

SERI सेरी (ف ۔ مث) سیری
तृप्ति (Tripti تریپتی) आसूदगी (Ásúdagi آسودگی)

SAIF सैफ़ (ع ۔ مث) سیف
कृपाण (Kripán کرپان) खड्ग (Khadg کھڈگ) तलवार (Talvár تلوار)

SAIL सैल (ع ۔ مذ) سیل
1. प्रवाह (Praváh پرواہ) बहाव (Baháo بہاؤ)
2. प्लावन (Plávan پلاون) बाढ़ (Báṛh باڑھ)

SAILÁB सैलाब (عف ۔ مذ) سیلاب
जल प्लावन (Jal plávan جل پلاون)
बाढ़ (Báṛh باڑھ) तूफ़ान (Túfán طوفان)

SAILÁN सैलान (ع ۔ مذ) سیلان
प्रवाह (Praváh پرواہ) स्राव (Sráv سراو)
बहाव (Baháo بہاؤ)

SELI सेली (ف ۔ مث) سیلی
तल प्रहार (Tal prahár تل پرہار)
चपेट (Chapet چپیٹ) थप्पड़ (Thappaṛ تھپڑ)

SÍM सीम (ف ۔ مث) سیم
रजत (Rajat رجت) चाँदी (Chandi چاندی)

SÍMÁB सीमाब (ف ۔ مذ) سیماب
पारद (Párad پارد) पारा (Pára پارہ)

2. विहार (Vihár وہار) हवाख़ोरी (Havakhori ہواخوری)
3. कौतुक (Kautuk کوتک) तमाशा (Tamásha تماشا)
3. मनोरंजन (Mano ranjan منورنجن)
दिल बहलाव (Dil bahláo دل بہلاؤ)

SER सेर (ف ۔ ص) سیر
1, तृप्त (Tript ترپت) आसूदा (Ásúda آسودہ)
2, संतुष्ट (Santusht سن تشٹ) मुतमइन (Mutma,in مطمئن)

SERÁB सेराब (ف ۔ ص) سیر اب
1. सिंचित (Sinchit سنچت) सींचा हुआ (Síncha hua سینچا ہوا)
2. हरा भरा (Hara bhara ہرا بھرا)
तरो ताज़ा (Taro táza تروتازہ)

SÍRAT सीरत (ع ۔ مث) سیرت
1. चरित्र (Charittr چرتر) केरेक्टर (Character کیرکٹر)
2. स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) आदत (Ádat عادت)
3. जीवनी (Jívani جیونی) सवानिह उम्री (Saváneh umri سوانح عمری)

سیرچشم (ف ۔ ص)
SER-CHASHM सेर चश्म
उदार (Udár ادار) खाने खिलाने वाला (Kkáne khiláne vála کھانے کھلانے والا)

سیر گاہ (عف ۔ مث)
SAIR-GÁH सैर गाह
क्रीडास्थल (Krídásthal کریڈاستھل)

ebooksall.com

سیمیا (ع - مث) SÍMIYA सीमिया

1. इन्द्र जाल (Indrjál اندرجال) जादू (Jádú جادو)
2. परकाय प्रवेश विद्या (Parkáe pravesh vid dya پر کاے پرویش ودیا) अपनी रूह को किसी दूसरे के जिस्म में दाखिल करने का इल्म (Apni rúh ko kisi dúsre ke jism men dákhil karne ka ilm اپني روح کو کسی دوسرے کے جسم میں داخل کرنے کا علم)

سینه (ف - مذ) SÍNA सीना

वक्षस्थल (Vak,chhasthal وکچھس تھل) छाती (Chháti چھاتي)

سینه زوری (ف - مث) SÍNA-ZORI सीना ज़ोरी

हठधर्मी (Hath-dharmi ھٹھ دھرمي) ज़बरदस्ती (Zabar-dastí زبردستی)

سینه سپر (ف - ص) SÍNA-SIPAR सीना सिपर

सीना ताने हुए (Sína táne hue سینه تانے ہوے) हर आपत्ति का सामना करने पर तैयार (Har ápattí ka sámna karne par taiyár هر آپتي کا سامنا کرنے پر تیار)

سینی (ف - مث) SÍNI सीनी

स्थाल (Isthál استھال) परात (Parát پرات) थाली (Tháli تھالی)

سیه (ف - ص) SIYAH सियह

دیکھو 'سیاہ'

(اس لفظ کے سارے مرکبات 'سیاہ' کے تحت دیکھئے)

ش

شاب (ع - مذ) SHÁB शाब

युवा (Yuva یوا) युवक (Yuvak یوک) जवान (Javán جوان)

شاباش (ف - مث) SHÁBÁSH शाबाश

धन्य (Dhan,nya دھنیه) वाह, वाह (Váh,váh واہ واہ)

شاخ (ف - مث) SHÁKH शाख़

1. शाखा (Shákha شاکھا) डाली (Dáli ڈالي)
2. शृंग (Shring شرنگ) विषाण (Vishán وشان) सींग (Sing سینگ)

شاخچه (ف - مذ) SHÁKH-CHA शाख़चा

उप शाखा (Up shákha اُپ شاکھا) छोटी डाली (Chhoti dáli چھوتي ڈالي)

شاخسانه (ف - مذ) SHÁKH-SÁNA शाख़साना

1. वाद विवाद (Vád vivád وادوواد) हुज्जत (Hujjat حجت)

ebooksall.com

2. विवाह (Viváh وواہ) ब्याह (Byáh بیاہ)

3. उत्सव (Utsav اُتسو) तक़रीब (Taqríb تقریب)

شادیانہ (ف - مذ)

SHÁDIYÁNA शादियाना
मंगलवाद्य (Mangal váddya منگل وادیہ) बधाई (Badhái بدھائی) ख़ुशी के नक़्क़ारे (Khushi ke naqqáre خوشي کے نقارے)

SHÁZ शाज़ (ع - ص) شاذ
1. विलक्षण (Vilakchhan ولکچھن) अनोखा (Anokha انوکھا)
2. क्वचित (Kwachit کوچت) कोई कोई (Koi koi کوی کوی) कभी कभी (Kabhi kabhi کبھی کبھی)

SHÁRIB शारिब (ع - مذ) شارب
पायी (Pái پائی) पीने वाला (Píne vála پینے والا)

SHÁREH शारेह (ع - مذ) شارح
टीकाकार (Tíka kár ٹیکا کار) भाष्यकर्ता (Bháshshya karta بھاشیہ کرتا) शरह करने वाला (Shar,h karne vála شرح کرنے والا)

SHÁRE शारे (ع - مذ) شارع
1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) सड़क (Saṛak سڑک)
2. धर्म के नियम बनाने वाला (Dharm ke niyam banáne vála دھرم کے نیم بنانے والا)

2. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عیب)
3. पच्चड़ (Pachchaṛ پچڑ) शाख़ (Shákh شاخ)
4. बात का बतंगड़ (Bát ka batangar بات کا بتنگڑ)

SHÁD शाद (ف - ص) شاد
प्रसन्न (Prasann پرسن) हर्षित (Harshit ھرشت) ख़ुश (Khush خوش)

SHÁDÁB शादाब (ف - ص) شاداب
1. सुसिक्त (Susikt سوسکت) सेराब (Seráb سیراب)
2. हरा भरा (Hara bhara ھرا بھرا) सर सब्ज़ (Sar sabz سر سبز)

SHÁDÁN शादां (ف - ص) شادان
प्रसन्न (Prasan,n پرسن) मसरूर (Masrúr مسرور)

شاد کام (ف - ص)

SHÁD-KÁM शाद काम
1. सम्पन्न (Sampann سمپن) भरा पुरा (Bhara pura بھرا پرا)
2. सफल मनोरथ (Saphal manorath سپھل منورتھ) कामयाब (Kámyáb کامیاب)

SHÁD-MÁN शादमां (ف - ص) شادمان
आल्हादित (Allhádit آلھادت) आनन्दित (Ánandit آنندت) हर्षित (Harshit ھرشت) ख़ुश (Khush خوش)

SHÁDI शादी (ف - مث) شادی
1. हर्ष (Harsh ھرش) आनन्द (Ánand آنند) ख़ुशी (Khushi خوشي)

ebooksall.com

दूभर (Dúbhar دوبھر) दुशवार (Dushvár دشوار)

SHÁKIR शाकिर شاکر (ع - ص)
कृतज्ञ (Kritaggya کرتگیہ) शुक्रगुज़ार (Shukr guzár شکرگزار)

SHÁKI शाकी شاکی (ع - ص)
परिवादी (Parivádi پریوادی) शिकायत करने वाला (Shikáyat karne vála شکایت کرنے والا)

SHÁGIR,D शागिर्द شاگرد (ف - مذ)
विद्या शिष्य (Vid,dya shish,shya ودیا ششیہ) छात्र (Chháttr چھاتر)

شاگرد پیشہ (ف - مذ)
SHÁGIRD-PESHA शागिर्दपेशा
1. सेवक (Sevak سیوک) नौकर (Naukar نوکر)
2. छोटे क़िस्म के नौकर जैसे भंगी भिश्ती धोबी वग़ैरा (Chhote qism ke naukar jaise bhangi, bhishti, dhobi, vaghaira چھوٹے قسم کے نوکر جیسے بھنگی بہشتی دھوبی وغیرہ)

SHÁL शाल شال (ف - مث)
एक विशेष ऊनी या रेशमी चादर (Ek vishesh úni ya reshmi chádar ایک وشیش اونی یا ریشمی چادر)

SHÁM शाम شام (ف - مث)
सायंकाल (Sáyankál سایںکال) संध्या (Sandhya سندھیا) साँझ (Sánjh سانجھ)

شارع عام (ع - مث)
SHÁRE-E-ÁM शारिए आम
राज मार्ग (Ráj márg راج مارگ) आम रास्ता (Ám rásta عام راستہ)

SHÁRAK शारक شارک (ف - مث)
सारिका (Sárika سارکا) मैना (Maina مینا) तूती (Túti توتي)

SHÁTIR शातिर شاطر (ع - مذ)
1. शतरंज बाज़ (Shatranj báz شطرنج باز)
2. घनिष्ट (Ghanishth گھنشٹھ) लंगोटिया (Langotia لنگوٹیا)
3. धूर्त (Dhúrt دھورت) चालाक (Chálák چالاک)

SHÁIR शाइर شاعر (ع - مذ)
कवि (Kavi کوی) सुख़नगो (Sukhango سخن گو)

SHÁIRA शाइरा شاعرہ (ع - مث)
कवयित्री (Kavaittri کویتری) शाइर औरत (Sháir aurat شاعر عورت)

SHÁIRI शाइरी شاعری (ع - مث)
कविता (Kavita کویتا) शेर कहना (Sher kahna شعر کہنا)

SHÁGHIL शाग़िल شاغل (ع - ص)
संलग्न (Sanlagn سںلگن) लीन (Lín لین) मशग़ूल (Mashghúl مشغول)

SHÁQ शाक़ شاق (ع - ص)
कष्टप्रद (Kashtap,prad کشٹپ پرد)

ebooksall.com

شامت (ع - مث)
SHÁMAT शामत
1. आपत्ति (Ápatti آپتی) कमबख़्ती (kambakhtí کم بختی)
2. दुर्दशा (Durdasha دردشا) कुगत (Kugat کوگت)

شامت اعمال (ع - مث)
SHÁMATE-ÁMÁL शामते आमाल
कर्म दण्ड (Karm dand کرم دنڈ) किये की सज़ा (Kie ki saza کئے کی سزا)

شامل (ع - ص)
SHÁMIL शामिल
1. सम्मिलित (Sam,milit سملت) मिला हुआ (Mila hua ملا ھوا)
2. एकत्र (Ekattr ایکتر) इकट्ठा (Ikat,tha اکٹھا)

شامه (ع - مذ)
SHÁM,MA शाम्मा
घ्राण (Ghrán گھران) सूंघने की शक्ति (Súnghne ki shakti سونگھنے کي شکتی)

شامیانه (ت - مذ)
SHÁMIYÁNA शामियाना
वितान (Vitán وتان) तम्बू (Tambu تمبو) चँदोवा (Chandova چندر'وا)

شان (ع مث)
SHÁN शान
1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha پرتشٹھا) इज़्ज़त (Izzat عزت)
2. आतंक (Átank آتنک) रोब (Ro,b رعب)
3. भव्यता (Bhav,vyata بھویتا) शान शौकत (Shán shaukat شان شوکت)
4. आन (Án آن) वज़ा (Vaza وضع)

شان دار (عف - ص)
SHÁN-DÁR शानदार
1. विशाल (Vishál وشال) अज़ीम (Azím عظیم)
2. भव्य (Bhav,vya بھویه) आलीशान (Álíshán عالی شان)

شانه (ف - مذ)
SHÁNA शाना
1. स्कंध (Iskandh اسکندھ) कंधा (Kandha کندھا)
2. प्रसाधनी (Prasádhani پرسادھني) कंघा (Kangha کنگھا)

شاه (ف - مذ)
SHÁH शाह
1. राजा (Rája راجه) बादशाह (Bádsháh بادشاه)
2. महान (Mahán مہان) बड़ा (Baṛa بڑا)
3. फ़क़ीरों की उपाधि (Faqiron ki upádhi فقیروں کی اُپادھی)

شاهباز (ف - مذ)
SHÁH-BÁZ शाहबाज़
श्येन (Shen شین) बड़ा बाज़ (Baṛa báz بڑاباز)

شاهد (ع - مذ)
SHÁHID शाहिद
1. साक्षी (Sákchhi ساکچھي) गवाह (Gaváh گواه)
2. प्रत्यक्षदर्शी (Pratyakchh darshi پرتیکچھ درشی) आँख से देखने वाला (Ánkh se dekhne vála آنکھ سے دیکھنے والا)
3. प्रिया (Priya پریا) माशूक़ (Máshúq معشوق)

ebooksall.com

شائبہ (ع - مذ)

SHÁIBA शाइबा
1. अंश (Ansh انش) जुज़ (Juz جز)
2. आभा (Ábha آبھا) झलक (Jhalak جھلک)
3. संदेह (Sandeh سندیہ) शक (Shak شک)
4. लगाव (Lagáo لگاؤ) आमेज़िश (Ámezish آمیزش)

شائع (ع - ص)

SHÁ,E शाए
1. प्रकट (Prakat پرکٹ) ज़ाहिर (Záhir ظاہر)
2. प्रकाशित (Prakáshit پرکاشت) छुपा हुआ (Chhapa hua چھپا ہوا)

شائق (ع - ص)

SHÁIQ शाइक़ अभिलाषी (Abhiláshi ابھلاشی) मुश्ताक़ (Mushtáq مشتاق)

شایان (ف - ص)

SHÁYÁN शायां
1. योग्य (Yoggya یوگیہ) लायक़ (Láiq لائق)
2. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)

شاید (ف - مث)

SHÁYAD शायद कदाचित् (Kadáchit کداچت) शाइद (Shá,id شائد)

شایستگی (ف - مث)

SHÁYASTAGI शायस्तगी
1. सभ्यता (Sabh,bhyata سبھیتا) तहज़ीब (Tahzíb تہذیب)
2. शिष्टता (Shishtata شش‌ٹتا) तमीज़ (Tamíz تمیز)

شاہد بازار (عف - مث)

SHÁHIDE-BÁZÁR शाहिदे बाज़ार वेश्या (Vesh,shya ویشیا) गणिका (Ganika گنیکا) रंडी (Randí رنڈی) तवाइफ़ (Taváif طوائف)

شاہد غیب (ع - مذ)

SHÁHIDE-GHAIB शाहिदे ग़ैब अदृष्टज्ञाता (Adrisht gyáta ادرشٹ گیاتا) ग़ैब की बात जानने वाला (Ghaib ki bát jánne vála غیب کي بات جاننے والا)

شاہ راہ (ف - مث)

SHÁH-RÁH शाह राह राजमार्ग (Ráj márg راج مارگ) बड़ी सड़क (Baṛi saṛak بڑی سڑک)

شاہزادہ (ف - مذ)

SHÁH-ZÁDA शाहज़ादा राजकुमार (Ráj kumár راج‌کمار) शहज़ादा (Shahzádá شہ زادہ)

شاہی (ف - ص)

SHÁHI शाही
1. राजकीय (Rájakíya راجکیہ) सरकारी (Sarkári سرکاری)
2. राज्य (Rájya راجیہ) हुकूमत (Hukúmat حکومت)
3. बादशाहों जैसा (Bádsháhon jaisa بادشاہوں جیسا) शान दार (Shán dar شاندار)

شاہین (ف - مذ)

SHÁHÍN शाहीं श्येन (Shen شین) बाज़ (Báz باز)

ebooksall.com

3. सज्जनता (Sajjanata سجنتا) शराफ़त (Sharáfat شرافت)
4. योग्यता (Yog,gyata یوگیتا) लियाक़त (Liyáqat لیاقت)

SHÁYASTA शायस्ता (ف - ص) شایسته
1. सभ्य (Sabh,bhya سبھیہ) तहज़ीबदार (Tahzíbdár تہذیب دار)
2. शिष्ट (Shisht ششٹ) तमीज़दार (Tamízdar تمیز دار)
3. योग्य (Yoggya یوگیہ) लाइक़ (Láiq لائق)
4. शिक्षित (Shikchhit شکچھت) तालीमयाफ़्ता (Tálím yáfta تعلیم یافتہ)

SHAB शब (ف - مث) شب
निशा (Nisha نشا) रजनी (Rajani رجنی) शर्वरी (Sharvari شروری) यामिनी (Yámini یامنی) क्षपा (Chhapa چھپا) विभावरी (Vibhávari وبھاوری) तमस्विनी (Tamasvini تمسونی) निशीथिनी (Nishíthini نشیتھنی) रात्रि (Ráttri راتری) रात (Rát رات)

SHABÁB शबाब (ع - مذ) شباب
1. युवावस्था (Yuvávastha یواوستھا) जवानी (Javáni جوانی)
2. उन्नति काल (Unnati kál اُنتی کال) तरक़्क़ी का ज़माना (Taraqqi ka zamána ترقی کا زمانہ)

شبانه روز (ف - ص)
SHABÁNA-ROZ शबानारोज़
अहर्निश (Aharnish اہرنش) रात दिन (Rát din رات دن)

SHABÁHAT शबाहत (ع - مث) شباهت
1. मुखाकृति (Mukhakriti مکھاکرتی) हुलिया (Huliya حلیہ)
2. मुख मंडल (Mukh mandal مکھ منڈل) चेहरा (Chehra چہرہ)

شب باشی (ف - مث)
SHAB-BÁSHI शब बाशी
1. रात की रात ठहरना (Rát ki rát thaharna رات کی رات ٹھہرنا)
2. मैथुन (Maithun میتھن) मुबाशरत (Mubásharat مباشرت)

شب برات (عف - مث)
SHABE-BARÁT शबे बरात
एक इस्लामी त्योहार (Ek Islámi tyohár ایک اسلامی تیوهار) शबबरात Shab barát شب برات)

شب بیدار (ف - ص)
SHAB-BEDÁR शबबेदार
रात भर जागने वाला (Rát bhar jágne vála رات بھر جاگنے والا)

شب‌خون (ف - مذ)
SHAB KHUN शब खून
निशाक्रमण (Nishákraman نشاکرمن) शत्रु पर अचानक रात में हमला (Shattru par achának rát men hamla شترو پر اچانک رات میں حملہ)

ebooksall.com

شب‌دیجور (ف - مث)

SHABE-DAIJÚR शबेदैजूर

तमिस्रा (Tamisra تمسرا) अँधियारी रात (Andhiyári rát اندھیاری رات)

شبدیز (ف - مذ) SHABDEZ शबदेज़

नीलाश्व (Nílásh,shwa نیلاشو) मुश्की घोड़ा (Mushki ghoṛa مشکی گھوڑا)

شبستان (ف - مذ)

SHABISTÁN शबिस्तां

1. शयनागार (Shayanágár شیناگار) सोने का मकान (Sone ka makán سونے کا مکان)

2. अन्तःपुर (Antahpur انتہپر) रनवास (Ranvás رنواس) हरम सरा (Haram sara حرم سرا) ज़नान ख़ाना (Zanán khána زنان‌خانہ)

شب‌کور (ف - ص)

SHAB-KOR शब कोर

निशान्ध (Nishándh نشاندھ) रतौंधी का रोगी (Rataundhi ka rogi رتوندھی کا روگی)

شب‌کوری (ف - مث)

SHAB-KORI शब कोरी

तिमि (Timi تمی) रतौंधी (Rataundhí رتوندھی)

شب‌ماہ (ف - مث)

SHABE-MÁH शबेमाह

राका (Ráka راکا) ज्योत्स्ना (Jyot,sna جیوتسنا) चाँदनी रात (Chándni rát چاندنی رات)

شبنم (ف - مث) SHAB,NAM शबनम

आकाश जल (Ákásh jal آکاش جل) ओस (Os اوس)

شبہہ (ع - مذ) SHUB,HA शुब्हा

आशंका (Áshanka آشنکا) संदेह (Sandeh سندیہ) शक (Shak شک) शुभा (Shubha شبھا)

شبیہ (ع - مث) SHABÍH शबीह

1. चित्र (Chittr چتر) तसवीर (Tasvír تصویر)

2. छायाचित्र (Chháya chittr چھایا چتر) फ़ोटो (Photo فوٹو)

شپرہ (ف - مذ)

SHAP,PAR(A) शप्पर (ा)

चर्मचटक (Charm chatak چرم چٹک) चमगादड़ (Chamgádaṛ چمگادڑ)

شتا (ع - مذ) SHITA शिता

1. शीत (Shít شیت) शिशिर (Shishir ششر) जाड़ा (Jáṛa جاڑا)

2. शरद ऋतु (Sharad ritu شرد رتو) जाड़े का मौसम (Jáṛe ka mausam جاڑے کا موسم)

ebooksall.com

SHAJAR शजर شجر (ع - مذ)
वृक्ष (Vrikchh ورکچھ) विटप (Vitap وٹپ) पेड़ (Peṛ پیڑ) दरख्त (Darakht درخت)

SHAJARA शजरा شجره (ع - مذ)
वंशवृक्ष (Vansh vrikchh ونش ورکچھ) वंशावली (Vanshávali ونشاولي) नसब नामा (Nasab náma نسب نامه)

SHAH,M शह्म شحم (ع - مث)
वसा (Vasa وسا) चर्बी (Charbi چربي)

SHIH,NA शिह्ना شحنه (ع - مذ)
1. आरक्षक (Árakchhak آرکچھک) कोतवाल (Kotvál کوتوال)
2, चौकीदार (Chaukidár چوکیدار)

SHAHÍM शहीम شحیم (ع - ص)
मेदुर (Medur میدر) जिस के शरीर में चर्बी बहुत हो (Jis ke sharír maṉ charbi bahut ho جس کے شریر میں چربي بہت هو)

SHAKH,S शख्स شخص (ع - مذ)
पुरुष (Purush پرش) व्यक्ति (Vyakti ویکتي) आदमी (Ádami آدمي)

SHAKHSI शख्सी شخصی (ع - ص)
व्यक्तिगत (Vyakti gat ویکتی گت) निजी (Niji نجي)

SHITÁB शिताब شتاب (ف - ص)
शीघ्र (Shíghr شیگھر) त्वरित (Twarit توَرت) तुरंत (Turant ترنت) फ़ौरन (Fauran فوراً) जल्द (Jald جلد)

SHITÁBI शिताबी شتابی (ف - مث)
शीघ्रता (Shíghrata شیگھرتا) जल्दी (Jaldi جلدي)

SHUTUR शुतुर شتر (ف - مذ)
उष्ट्र (Ushtr اُشتر) क्रमेल (Kramel کرمیل) ऊँट (Uṉt اونٹ)

SHUTUR-BÁN शुतुर बान شتر بان (ف - مذ)
उष्ट्र पाल (Ushtr pál اُشترپال) ऊँट वाला (Uṉt vála اونٹ والا)

SHAT,M शत्म شتم (ع - مذ)
दुर्वचन (Durvachan دُروچن) गाली गलौज (Gáli galauj گالي گلوج)

SHUJÁ,A शुजाअ شجاع (ع - ص)
वीर (Vír ویر) शूर (Shúr شور) बहादुर (Bahádur بہادر)

SHUJÁ,AT शुजाअत شجاعت (ع - مث)
शूरता (Shúrata شورتا) वीरता (Vírata ویرتا) बहादुरी (Bahá duri بہادری)

ebooksall.com

SHARÁB शराब (ف - مث) شراب

मदिरा (Madira مدیرا) मद्य (Maddya مدیہ) सुरा (Sura سرا) हाला (Hála هالا) वारुणी (Váruni وارونی) कदंबिनी (Kadambini کدمبنی) मय (Mai مے)

شراب خانه (ف - مذ)

SHARÁB-KHÁNA शराब ख़ाना

मदिरालय (Madirálai مدرالے) मदिरा गृह (Madira grih مدرا گرہ) मधु शाला (Madhu shála مدھو شاله) मैख़ाना (Maikhána میخانه)

شراب خوار (ف - ص)

SHARÁB-KHÁR शराबख़ार

دیکھو 'شراب خور'

شراب خور (ف - ص)

SHARÁB-KHOR शराब ख़ोर

मद्यप (Mad,dyap مدیپ) सुरापायी (Surápái سراپائي) रसाशी (Rasáshi رساشي) शराबी (Sharábi شرابی)

شراب نوش (ف - ص)

SHARÁB-NOSH शराब नोश

دیکھو 'شراب خور'

SHARÁBI शराबी (ف - ص) شرابی

पानकर्ता (Pán karta پان کرتا) शराब पीने वाला (Sharáb píne vála شراب پینے والا)

شخصیت (ع - مث)

SHAKH,SI(I)YAT शख़्सि (सी) यत

व्यक्तित्व (Vyak,tittwa ویکتتو) परस-नैलिटी (Porsonality پرسنیلٹي)

SHUDANI शुदनी (ف - مث) شدنی

भवितव्यता (Bhavitav,vyata بھوی تویہتا) भावी (Bhávi بهاوي) होनहार (Honhár هونهار)

SHID,DAT शिद्दत (ع - مث) شدت

1. प्रचंडता (Prachandata پرچنڈتا) तीव्रता (Tívrata تیورتا) उग्रता (Uggrata اگرتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
2. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal بل) ज़ोर (Zor زور)
3. अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

SHADÍD शदीद (ف - ص) شدید

1. प्रचंड (Prachand پرچنڈ) प्रबल (Prabal پربل) सख़्त (Sakht سخت)
2. कठिन (Kathin کٹھن) जटिल (Jatil جٹل) मुश्किल (Mushkil مشکل)

SHAR शर (ع - مذ) شر

1. दुष्कृत्य (Dushkritya دش کرتیه) शरारत (Sharárat شرارت)
2. उपद्रव (Upad,drav اپد'درو) दंगा (Danga دنگا) फ़साद (Fasád فساد)

ebooksall.com

شرار (ف - مذ)

SHARÁR शरार

स्फुलिंग (Isphuling اسپهلنگ) अग्नि कण (Agni kan اگنی کن) चिंगारी (Chingári چنگاری)

شرارت (ع - مث)

SHARÁRAT शरारत

1. चपलता (Chapalata چپلتا) चंचलता (Chanchalata چنچلتا) शोख़ी (Shokhi شوخي)

2. धृष्टता (Dhrish,tata دهرشٹتا) ढीठ पन (Dhíth pan ڈهیٹھ پن) गुस्ताख़ी (Gustákhi گستاخی)

3. उत्पात (Utpát اُتپات) उपद्रव (Upad,drav اپدٔدرو) झगड़ा (Jhagṛa جهگڑا) फ़साद (Fasád فساد)

4. षडयंत्र (Shadyantr شڈینتر) साज़िश (Sázish سازش)

شراره (ف - مذ)

SHARÁRA शरारा

स्फुलिंग (Isphuling اسپهلنگ) चिंगारी (Chingári چنگاری)

شرافت (ع - مث)

SHARÁFAT शराफ़त

1. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریشٹهتا) बड़ाई (Baṛái برائي)

2. कुलीनता (Kulínata کلینتا) असालत (Asálat اصالت)

3. सुशीलता (Sushílata سوشیلتا) ख़ुशअख़लाक़ी (Khush akhláqi خوش اخلاقي)

شراکت (ف - مث)

SHIRÁKAT शिराकत

साझा (Sájha ساجها)
عربي ميں یہ لفظ ' شرکت ' هے وهاں دیکهئے

شراکت نامه (عف - مذ)

SHIRÁKAT-NÁMA शिराकत नामा

सहकारिता पत्र (Sahkárita pattr سهکارتا پتر) शिरकत नामा (Shirkat náma شرکت نامه)

شرب (ع - مذ)

SHURB शुर्ब

पान (Pán پان) पीना (Pína پینا)

شربت (ع - مذ)

SHARBAT शर्बत

1. शर्करोदक (Sharkarodak شرکرودک) शकर मिला हुआ पानी (Shakar mila hua páni شکر ملا هوا پانی)

2. मिष्टोद (Mishtod مشٹود) दवाओं का शकर मिला हुआ गाढ़ा रस (Daváon ka shakar mila hua gáṛha ras دواؤں کا شکر ملا هوا گاڑها رس)

شرح (ع - مث)

SHAR,H शर्ह

1. व्याख्या (Vyakh,khya وياکهيا) तशरीह (Tashríh تشریح)

ebooksall.com

SHR,AN शर्‌अन (ع - ص) شرعاً
धर्मानुसार (Dharmánusár دھرمانوسار) मज़्हब की रू से (Mazhab ki rú se مذھب کي رو سے)

SHARAF शरफ़ (ع - مذ) شرف
1. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) इज़्ज़त (Izzat عزت)
2. प्रधानता (Pradhánatá پردھانتا) तरजीह (Tarjíh ترجیح)
3. किसी ग्रहका अपनी राशि में प्रवेश (Kisí grah ka apni ráshi men pravesh کسی گرہ کا اپني راشی میں پرویش)

SHARQ शर्क़ (ع - مذ) شرق
उदयाचल (Udayáchal ادیاچل) पूर्व (Púrv پورو) पूरब (Púrab پورب)

SHARQI शरक़ी (ع - ص) شرقی
1. पूर्वीय (Pur,víya پورویه) पूरब का (Púrab ka پورب کا)
2. पूरबी रुख़ वाला (Púrbi rukh vála پوربي رخ والا)

SHIRK शिर्क (ع - مذ) شرك
अनेकेश्वर वाद (Anekeshwar vád انےکیشور واد) एक ईश्वर के साथ किसी और को भी उसका शरीक बनाना (Ek íshwar ke sáth kisi aur ko bhi us ka sharík banána ایک ایشور کے ساتھ کسی اور کو بھي اس کا شریک بنانا)

2. टीका (Tíka ٹیکا) भाष्य (Bhásh,shyá بھاشیه) तफ़सीर (Tafsír تفسیر)
3. भाव (Bháo بھاؤ) दर (Dar در)

SHARAR शरर (ع - مذ) شرر
अग्नि कण (Agni kan اگني کن) स्फुलिंग (Isphuling اس پھلنگ) चिंगारी (Chingári چنگاری)

SHART शर्त (ع - مث) شرط
1. पण बंध (Pan bandh پن بندھ) बाज़ी (Bázi بازی)
2. पण (Pan پن) संविदा (Samvida سموِدا) क़रार (Qarár قرار)
3. आवश्यक (Ávash,shyak آوشیک) ज़रूरी (Zurúri ضروری)
4. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعدہ)

SHARTIYA शर्तिया (ع - ص) شرطیه
1. अवश्य (Avash,shya اوشیه) यक़ीनी (Yaqíní یقیني)
2. अमोघ (Amogh اموگھ) राम बाण (Rám bán رامبان) अचूक (Achúk اچوک)

SHAR,A शर्अ (ع - مث) شرع
1. नियम (Niyam نیم) क़ानून (Qánún قانون)
2. धार्मिक नियम (Dhármik niyam دھارمک نیم) मज़हबी क़ानून (Maz,habi qánún مذھبي قانون)

ebooksall.com

SHURÚ,A शुरूअ (ع - مذ) شروع

1. आरंभ (Árambh آرمبھ) शुरूआत (Shurúát شروعات)

2. आदि (Ádi آدی) इब्तिदा (Ibtida ابتدا)

SHIRYÁN शिरयान (ع - مث) شریان

धमनी (Dhamaní دھمنی) वह रग जिस में प्राण वायु दौड़ती है (Voh rag jis men prán váyu daurti hai وہ رگ جس میں پران وایو دوڑتي هے)

SHARÍR शरीर (ع - ص) شریر

1, उपद्रवी (Upad,dravi اپددروي) नट खट (Natkhat نٹ کھٹ)

2. चंचल (Chanchal چنچل) चपल (Chapal چپل) शोख़ (Shokh شوخ)

SHRÍ,AT शरीअत (ع - مث) شریعت

धर्म मार्ग (Dharm márg دھرم مارگ) धर्म शास्त्र (Dharm shástr دھرم شاستر) मज़हबी क़ानून (Maz,habi qánún مذھبي قانون)

SHARÍF शरीफ़ (غ - ص) شریف

1. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) उमदा (Umda عمدہ)

2. कुलीन (Kulín کلین) ख़ानदानी (Khándáni خاندانی)

3. सज्जन (Sajjan سجن) भला मानस (Bhala mánas بھلا مانس)

SHURAKA शुरका (ع - مذ) شرکا شریک کي جمع

सब साझी दार (Sab sájhí dár سب ساجھی دار)

SHARM शर्म (ف - مث) شرم

1. लज्जा (Lajja لجا) लाज (Láj لاج) हया (Haya حیا)

2. स्वाभिमान (Swábhimán سوابھمان) ग़ैरत (Ghairat غیرت)

3. विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)

4. आदर (Ádar آدر) लिहाज़ (Liház لحاظ)

شرمسار (ف - ص)

SHARM-SÁR शर्मसार

लज्जित (Lajjit لجت) शरमिन्दा (Sharminda شرمندہ)

شرمندگی (ف - مث)

SHARMINDAGI शरमिन्दगी

लज्जा (Lajja لجا) व्रीडा (Vrída وریڈا) शर्म (Sharm شرم)

شرمندہ (ف - ص)

SHARMINDA शरमिन्दा

1. लज्जित (Lajjit لجت) संकुचित (Sankuchit سنکچت) ख़फ़ीफ़ (Khafíf خفیف)

2. कृतज्ञ (Kritaggya کرتگیہ) ममनून (Mamnún ممنون)

ebooksall.com

2. सुशील (Sushíl سوشيل) सज्जन (Sajjan سجن)
3. सभ्य (Sabh,bhya سبهيه) मुहज़्ज़ब (Muhazzab مهذب)

SHASH शश (ف - ص) شش
षट् (Shat شت) छै (Chhai چهے)

SHUSH शुश (ف - مذ) شش
फुफ्फुस (Phup,phus پهپ پهس) फेफड़ा (Phephṛa پهيپهڑا)

(ف - ص) ششدر
SHASH,DAR शशदर
1. चकित (Chakit چکت) स्तब्ध (Istabdh استبدھ) हक्का बक्का (Hakka bakka هکا بکا)
2. उद्विग्न (Udvign اُدوگن) हैरान (Hairán حيران)

SHASHUM शशुम (ف - ص) ششم
षष्ठ (Shashth ششٹھ) छठा (Chhatha چهٹها)

(ف - مث) ششماهی
SHASH-MÁHI शश माही
अर्ध वार्षिक (Ardh,várshik اردھ وارشک) छिमाही (Chhimáhi چھ ماهی)

(ف - ص) شش و پنج
SHASHO-PANJ शशोपंज
संकोच (Sankoch سنکوچ) दुबधा (Dub,dha دبدها) उधेड़ बुन (Udheṛ bun ادهيڑبن)

SHARÍK शरीक (ع - ص) شريك
1. सम्मिलित (Sam milit سمملت) शामिल (Shámil شامل)
2. अंशी (Anshi انشي) भागीदार (Bhági dár بهاگي دار) साझी (Sájhi ساجهی)
3. सहयोगी (Sah yogi سه يوگي) मदद गार (Madad gár مددگار)

SHAS,T शस्त (ف - مث) شست
1. लक्ष्य (Lakchhya لکچهيه) निशाना (Nishána نشانه)
2. मत्स्य बंधन (Matsya bandhan متسيه بندهن) मछली पकड़ने की डोर (Machhli pakaṛne ki dor مچهلي پکڑنے کي ڈور)
3. षष्ठि (Shashti ششٹي) साठ (Sáth ساٹھ)

(ف - مث) شستگی
SHUS,TAGI शुस्तगी
1. पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकी (Páki پاکی)
2. स्वच्छता (Swach,chhata سوچ چهتا) सफ़ाई (Safái صفائي)
3. शिष्टता (Shishtata شش تتا) तहज़ीब (Tahzíb تهذيب)

SHUS,TA शुस्ता (ف - ص) شسته
1. मार्जित (Márjit مارجت) शुद्ध (Shud,dh شدھ) धुला हुआ (Dhula hua دهلا هوا)

ebooksall.com

شطرنج (ع - مث)

SHATRANJ शतरंज

चतुरंग (Chaturang چترورنگ) एक प्रसिद्ध खेल (Ek prasid,dh khel ایک پرسدھ کھیل)

شطرنجی (ف - مث)

SHATRANJI शतरंजी

1. एक प्रकार का दबीज़ फ़र्श (Ek prakár ka dabíz farsh ایک پرکار کا دبیز فرش)

2. शतरंज बाज़ (Shatranj báz شطرنج باز)

SHU,ÁA शुआअ (ع - مث) شعاع

रश्मि (Rashmi رشمي) किरण (Kiran کرن) किरन (Kiran کرن)

SHIÁR शिआर (ع - مذ) شعار

आचरण (Ácharan آچرن) चाल ढाल (Chál dhál چال ڈھال) तौर तरीक़ा (Taur taríqa طور طريقة)

SHÁ,BADA शाबदा (ع - مذ) شعبده

1. माया (Máya مايا) इंद्र जाल (Indr jál اندر جال) जादू (Jádu جادو)

2. दृष्टि बंध (Drishti bandh درشتي بندھ) दीठ बंदी (Díth bandi دیٹھ بندی) नज़र बंदी (Nazar bandi نظر بندی)

شعبده باز (عف - ص)

SHÁBADA-BÁZ शाबदा बाज़

मायावी (Máyávi مایاوی) इंद्र जाली (Indr jáli اندرجالی) दीठ बंध (Díth bandh دیٹھ بندھ) बाज़ीगर (Bázígar بازی گر)

SHOBA शोबा (ع - مذ) شعبه

1. खंड (Khand کھنڈ) टुकड़ा (Tukṛa تکڑا) शाख (Shákh شاخ)

2. विभाग (Vibhág وبھاگ) मह्कमा (Mahkama محکمه)

SHER शेर (ع - مذ) شعر

1. पद्य (Pad,dya پدیه) कविता (Kavita کویتا)

2. उर्दू या फ़ार्सी के दो मिसरे (Urdu ya fársi ke do misre اردو یا فارسي کے دو مصرعے)

SHU, ARA शुअरा (ع - مذ) شعرا

شاعر کی جمع

कवि गण (Kavi gan کوی گن)

شعر گو (عف - مذ)

SHER-GO शेर गो

कवि (Kavi کوی) शाइर (Sháir شاعر)

SHOLA शोला (ع - مذ) شعله

अग्नि ज्वाला (Agnijwala اگني جوالا) लपट (Lapat لپٹ)

ebooksall.com

दिल बहलाव (Dil bahláo دل بہلاؤ)

SHIFA शिफ़ा (ع - مث) شفا

1. स्वास्थ्य (Swásthya سواستھیہ) तन्दुरुस्ती (Tandurusti تن درستي)
2. रोग निवारण (Rog niváran روگ نوارن) स्वास्थ्य लाभ (Swás,thya lábh سواستھیہ لابھ) हुसूले सेहत (Husúle sehat حصول صحت)

SHAFÁ,AT शफ़ाअत (ع - مث) شفاعت

अभिस्ताव (Abhistáv ابھس تاو) सिफ़ारिश (Sifárish سفارش)

SHAF,FÁF शफ़्फ़ाफ़ (ع - ص) شفاف

1. स्वच्छ (Swach,chh سوچھ) उज्ज्वल (Ujjwal اجول) साफ़ (Sáf صاف)
2. द्युतिमान् (Dyutimán دیوتی مان) चमकदार (Chamak dár چمکدار) रौशन (Raushan روشن)

SHAFAQ शफ़क़ (ع - مث) شفق

1. उषा (Usha اوشا) अरुणोदय (Arunodai اروتودے) सूरज डूबने या निकलने के वक़्त की लाली (Súraj dúbne ya nikalne ke vaqt kí lálí سورج ڈوبنے یا نکلنے کے وقت کی لالی)
2. अरुणिमा (Arunima ارونما) लालिमा (Lá'ima لالما) सुर्ख़ी (Surkhí سرخي)

SHAFAQAT शफ़क़त (ع - مث) شفقت

कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) मिहरबानी (Mihrbáni مہربانی)

SHU,ÚR शुऊर (ع - مذ) شعور

1. विवेक (Vivek وویک) तमीज़ (Tamíz تمیز)
2. ज्ञान (Gyán گیان) समझ (Samajh سمجھ)
3. शिष्टता (Shishtata شش تتا) सलीक़ा (Salíqa سلیقہ)
4. बुद्धि (Bud,dhi بدھی) अक़्ल (Aql عقل)

SHAGHÁL शग़ाल (ف - مذ) شغال

शृगाल (Shrigál شرگال) सियार (Siyár سیار) गीदड़ (Gídaṛ گیدڑ)

SHAGHAF शग़फ़ (ع - مذ) شغف

1. तल्लीनता (Tallínata تل لینتا) महवियत (Mahviyat محویت)
2. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) इन्हिमाक (In,himák انہماک)
3. अति प्रेम (Ati prem اتی پریم) गहरी महब्बत (Gahri mahabbat گہري محبت)

SHA (U) GH,L श (शु) ग़्ल (ع - مذ) شغل

1. व्यापार (Vyápár ویاپار) मशग़ला (Mashghala مشغلہ)
2. कार्य (Kárrya کاریہ) काम (Kám کام)
3. उद्योग (Ud,dyog ادیوگ) पेशा (Pesha پیشہ)
4. मनोविनोद (Mano viodn منوونود)

ebooksall.com

SHUQ,QA शुक़्क़ा (ع - مذ) شقه
1. प्रादेश (Prádesh پرا دیش) राजादेश (Rájádesh راجادیش) फ़रमान (Farmán فرمان)
2. पत्र (Pattr پتر) परचा (Parcha پرچه) पुर्ज़ा (Purza پرزه)

SHAQI शक़ी (ع - ص) شقی
1. निर्दय (Nirdai نردے) क्रूर (Krúr کرور) बे रहम (Be rahm بے رحم)
2. हत भाग्य (Hat bhág,gya هت بهاگیه) अभागा (Abbága ابهاگا) बद क़िस्मत (Bad qismat بدقسمت)

SHAQI-UL-QALB शक़ी उल क़ल्ब (ع - ص) شقی القلب
दुष्टात्मा (Dushtátma دشٹاتما) निर्दय (Nirdai نردے) बे रहम (Be rehm بے رحم)

SHAK शक (ع - مذ) شك
1. संदेह (Sandeh سندیه) शंका (Shanka شنکا) शुब्हा (Shub,ha شبهه)
2. भ्रम (Bhram بهرم) भ्रांति (Bhránti بهرانتی) वह्म (Vahm وهم)

SHIKÁR शिकार (ف - مذ) شکار
1. मृगया (Mrigaya مرگیا) आखेट (Ákhet آکهیٹ) सैद (Said صید)
2. जिस का शिकार किया जाए (Jis ká shikár kíya jái جس کا شکار کیا جاے)

SHAFI,A शफ़ीअ (ع - ص) شفیع
1. अभिस्तावक (Abhistávak ابهستاوک) सिफ़ारिश करने वाला (Sifárish karne vála سفارش کرنے والا) मुक्ति दिलाने वाला (Mukti diláne vála مکتی دلانے والا)
2. हक़ शुफ़ा रखने वाला (Haq shufa rakhne vála حق شفعه رکھنے والا)

SHAFÍQ शफ़ीक़ (ع - ص) شفیق
कृपालु (Kripálu کرپالو) वत्सल (Vatsal وتسل) मिह्र बान (Mihr bán مہربان)

SHAQ शक़ (ع - ص) شق
विदीर्ण (Vidírn ودیرن) फटा हुआ (Phata hua پھٹا هوا)

SHIQ शिक़ (ع - مث) شق
1. पक्ष (Pakchh پکچھ) पहलू (Pahlú پہلو)
2. खंड (Khand کهنڈ) टुकड़ा (Tukṛa ٹکڑا)
3. भांति (Bhanti بهانتی) क़िस्म (Qism قسم)
4. अड़चन (Aṛchan اڑچن) पख (Pakh پخ)

SHAQÁVAT शक़ावत (ع - مث) شقاوت
1. निर्दयता (Nirdayata نردیتا) बे रहमी (Be rahmí بے رحمي)
2. दुर्भाग्य (Durbhággya دربهاگیه) बद बख़्ती (Bad bakhti بدبختي)

ebooksall.com

شکر (ف - مث)
SHAKAR शकर
शर्करा (Sharkara شرکرا) खांड (Khánd کھانڈ) शक्कर (Shakkar شکر)

شکر (ع - مذ)
SHUK,R शुक्र
धन्य वाद (Dhannya vád دھنیہ واد) शुक्रिया (Shukriya شکریہ)

شکر رنجی (ف - مث)
SHAKAR-RANJI शकर रंजी
वैमनस्य (Vaimnas,sya وے منسیہ) मनोमालिन्य (Manomálin,nya منو مالنیہ) रंजिश (Ranjish رنجش)

شکر گزار (عف - ص)
SHUK,R-GUZÁR शुक्र गुज़ार
कृतज्ञ (Kritag gya کرتگیہ) आभारी (Ábhári آبھاری) शुक्रिया अदा करने वाला (Shukriya ada karne vála شکریہ ادا کرنے والا)

شکره (ف - مذ)
SHIKRA शिकरा
बाज़ से छोटा और उसी शक्ल का एक शिकारी पक्षी (Báz se chhota aur usi shakl ka ek shikári pakchhi باز سے چھوٹا اور اسي شکل کا ایک شکاری پکچھی)

شکریه (ع - مذ)
SHUK,RIYA शुक्रिया
1, धन्यवाद (Dhannya vád دھنیہ واد) आपका शुक्रिया (Áp ka shukriya آپ کا شکریہ)
2. कृतज्ञता (Kritag,gyata کرتگیہ تا) एहसान मंदी (Ehsán mandi احسان مندی)

شکار گاه (ف - مث)
SHIKÁR-GÁH शिकार गाह
मृगवन (Mrigvan مرگ ون) अहेर-स्थान (Aher-isthán اهیر-استھان) शिकार खेलने की जगह (Shikár khelne ki jagah شکار کھیلنے کي جگہ)

شکاری (ف - ص)
SHIKÁRI शिकारी
आखेटक(Ákhetak آکھیٹک) मृग जीवी (Mrig jívi مرگ جیوی) शिकार खेलने वाला (Shikár khelne vá a شکار کھیلنے والا)

شکایت (ع - مث)
SHIKÁYAT शिकायत
1. अनुयोग (Anuyog انویوگ) परिवाद (Parivád پریواد) बुराई (Buráí برائي)
2. उपालंभ (Upálambh اُپالمبھ) उलाहना (Uláhana اُلاهنا) गिला (Gila گلا)
3. रोग (Rog روگ) बीमारी (Bímári بیماری)
4. पिशुनता (Pishunata پشونتا) चुग़ली (Chughli چغلی)

شکایت نامه (عف - مذ)
SHIKÁYAT-NÁMA शिकायत नामा
अनुयोग पत्र (Anuyog pattr انویوگ پتر) परिवाद पत्र (Parivád pattr پریواد پتر) ऐसी चिठ्ठी जिस में शिकायत हो (Aisi chith,thi jis men shikáyat ho ایسی چٹھی جس میں شکایت هو)

ebooksall.com

2. मुखाकृति (Mukhákriti مکھا کرتي) हुलया (Hulya حلیہ)

SHIKAM शिकम (ف - مذ) شکم
उदर (Udar اُدر) पेट (Pet پیٹ)

شکم پرست (ف - ص)
SHIKAM-PARAST शिकम परस्त
उदर सर्वस्व (Udar sarvas,swa اُدر سروسو) उदर पिशाच (Udar pishách اُدر پشاچ) पेट का बंदा (Pet ka banda پیٹ کا بندا)

شکم سیر (ف - ص)
SHIKAM-SER शिकम सेर
उदर पूर्ण (Udar púrn اُدر پورن) अफरा हुआ (Aphra hua اپھرا ھوا)

SHIKAMI शिकमी (ف - ص) شکمی
1. औदरिक (Audarik اودرک) पेट का (Pet ka پیٹ کا)
2. जन्म सिद्ध (Janm sid,dh جنم سدھ) पैदाइशी (Paidáishi پیدائشي)
3. वह किसान जो असली किसान का जोता हो (Voh kisán jo asli kisán ka jota ho وہ کسان جو اصلی کسان کا جوتا ھو)

SHIKAN शिकन (ف - مث) شکن
1. बल (Bal بل) झुर्री (Jhurri جھری) ऐंठन (Aiṇthan اینٹھن)
2. भंजक (Bhanjak بھنجک) तोड़ने वाला (Toṛne vála توڑنے والا)

(دوسرے معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ھوتا ھے جیسے 'دل شکن')

SHIKAST शिकस्त (ف - مث) شکست
1. भंग (Bhang بھنگ) टूट फूट (Tút phút توٹ پھوٹ)
2. पराजय (Parájai پراجے) पराभव (Parábhav پرابھو) हार (Hár ھار)

شکست خوردہ (ف - ص)
SHIKAS,T-KHURDA शिकस्त ख़ुर्दा
पराजित (Parájit پراجت) हारा हुआ (Hára hua ھارا ھوا)

شکستگی (ف - مث)
SHIKAS,TAGI शिकस्त गी
भंजन (Bhanjan بھنجن) टूट फूट (Tút phút توٹ پھوٹ) टूटने की क्रिया (Tútne ki kriya توٹنے کي کریا)

SHIKASTA शिकस्ता (ف - ص) شکستہ
भग्न (Bhagn بھگن) खंडित (Khandit کھنڈت) टूटा हुआ (Túta hua توٹا ھوا)

شکستہ حال (عف - ص)
SHIKASTA-HÁL शिकस्ता हाल
दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast دردشا گرست) बद हाल (Bad hál بد حال)

شکستہ دل (ف - ص)
SHIKASTA-DIL शिकस्ता दिल
1. भग्न हृदय (Bhagn hridai بھگن ھردے) दुखी (Dukhi دکھی)
2. उदास (Udás اداس) अफ़सुरदा (Afsurda افسردہ)

SHAK,L शक्ल (ع - مث) شکل
1. आकृति (Akriti آکرتی) बनावट (Banávat بناوت)

ebooksall.com

شکنجه (ف - مذ)

SHIKANJA शिकंजा

1. सज़ा का कटघरा (Saza ka katghara سزا کا کٹ گھرا)
2. जिल्द साज़ों का काटने के लिये किताबें दबाने का यंत्र (Jild sázon ka kátne ke lie kitáben dabáne ka yantr جلد سازوں کا کاٹنے کے لیے کتابیں دبانے کا ینتر)

SHIKVA शिकवा (ع - مذ) شکوہ

उपालंभ (Upálambh اُپالمبھ) गिला (Gila گلہ) शिकायत (Shikayat شکایت) उलहना (Ulahna الھنا)

SHUKOH शुकोह (ف - مث) شکوہ

1. प्रताप (Pratáp پرتاپ) जलाल (Jalál جلال)
2. आतंक (Átank آتنک) रोब (Rob رعب)
3. विभव (Vibhav وبھو) शान (Shán شان)

SHIKEB शिकेब (ف - مذ) شکیب

संतोष (Santosh سنتوش) धैर्य (Dhairrya دھیریہ) तहम्मुल (Taham-mul تحمل)

SHAKÍL शकील (ع - ص) شکیل

रूपवान् (Rúpván روپوان) सुंदर (Sundar سندر) ख़ूबसूरत (Khúb súrat خوبصورت)

SHIGÁF शिगाफ़ (ف - مذ) شگاف

दार (Dár دار) दरार (Darár دراڑ) दर्ज़ (Darz درز)

شگفتگی (ف - مث)

SHIGUF,TAGI शिगुफ़्तगी

1. फूल खिलना (Phúl khilna پھول کھلنا) खिलना (Khilna کھلنا)
2. प्रफुल्लता (Praphul,lata پرپھلتا) ख़ुशी (Khushi خوشی)

SHIGUF,TA शिगुफ़्ता (ف - ص) شگفتہ

1. प्रफुल्ल (Praphull پرپھل) स्फुटित (Isphutit اسپھٹت) खिला हुआ (Khila hua کھلا ھوا)
2. प्रसन्न (Prasann پرسن) ख़ुश (Khush خوش)

SHUGUN शगुन (ف - مذ) شگن

शकुन (Shakun شکن) शगुन (Shagun شگن) फ़ाल (Fál فال)

SHIGÚFA शिगूफ़ा (ف - مذ) شگوفہ

1. कलिका (Kalika کلکا) कली (Kali کلی) ग़ुंचा (Ghuncha غنچہ)
2. विलक्षण बात (Vilakchhan bát ولکچھن بات) नई बात (Nai bát نئی بات) अजूबा (Ajúba عجوبہ)

SHUGÚN शगून (ف - مذ) شگون

دیکھو 'شگن'

SHAL शल (ع - ص) شل

शिथिल (Shithil شتھل) सुस्त (Sust سست) मांदा (Manda ماندہ)

SHUMÁR शुमार (ع - مذ) شمار

1. गणना (Ganna گننا) गिंती (Ginti گنتی)

ebooksall.com

شناخت (ف - مث)
SHANÁKHT शनाख़्त
परिचय (Parichai پرچے) पहचान (Pahchán پہچان)

SHANÁSA शनासा (ف - ص) شناسا
परिचित (Parichit پریچت) जान पहचान वाला (Ján pahchán vála جان پہچان والا)

شناسائی (ف - مث)
SHANÁSÁÍ शना साई
परिचय (Parichai پریچے) जान पहचान (Ján pahchán جان پہچان)

SHAMBA शम्बा (ف - مذ) شنبہ
1. शनैश्चर (Shanaishchar شنیشچر) सनीचर (Saníchar سنیچر)
2. दिन (Din دن) वार (Vár وار)

SHOB शोब (ف - مذ) شوب
शोधन (Shodhan شودھن) धुलाई (Dhuláí دھلائی)

SHOKH शोख़ (ف - ص) شوخ
1. चंचल (Chanchal چنچل) चपल (Chapal چپل) शरीर (Sharír شریر)
2. धृष्ट (Dhrisht دھرشٹ) गुस्ताख़ (Gustákh گستاخ)
3. हँसोड़ (Hansoṛ ہنسوڑ) दिल्लगी बाज़ (Dillagi báz دل لگی باز)

SHOKHI शोख़ी (ف - مث) شوخی
1. चंचलता (Chanchalata چنچلتا) शरारत (Sharárat شرارت)

2. संख्या (Sankhya سنکھیا) तादाद (Tádád تعداد)

SHIMÁL शिमाल (ع - مذ) شمال
उत्तर दिशा (Uttar disha اُتردشا) उत्तर (Uttar اُتر)

SHAM,S शम्स (ع - مذ) شمس
सूर्य (Súrrya سوریہ) रवि (Ravi روی) सूरज (Súraj سورج)

شمشاد (ف - مذ)
SHAM,SHÁD शम्शाद
एक पेड़ (Ek peṛ ایک پیڑ) सरो (Saro سرو)

شمشیر (ف - مث)
SHAM,SHÍR शमशीर
कृपाण (Kripán کرپان) खड्ग (Khad,g کھڈگ) तलवार (Talvár تلوار)

SHAM,A शम्अ (ع - مث) شمع
1. सिक्थ वर्ति (Sikth varti سکتھ ورتی) मोम बत्ती (Mom batti موم بتی)
3. दीपक (Dípak دیپک) चिराग़ (Chirágh چراغ)

SHUMÚL शुमूल (ع - مذ) شمول
सम्मिलन (Sam,milan سمملن) शामिल होना (Shámil hona شامل ھونا)

SHAM,MA शम्मा (ع - مذ) شمہ
लवलेश (Lavlesh لولیش) अत्यल्प (Attyalp اتیلپ) बहुत थोड़ा (Bahut thoṛa بہت تھوڑا)

SHAMÍM शमीम (ع - مث) شمیم
सुगंध (Sugandh سوگندھ) ख़ुशबू (Khushbú خوشبو)

ebooksall.com

2. निर्लज्जता (Nirlajjata نرلجتا) बे हयाई (Be hayáí بے حیائی)

SHOR शोर شو ر (ف - مذ)

1. कोलाहल (Koláhal کولاهل) गुल (Ghul غل)
2. खार (Chhár چھار) खारी (Khárí کھاری)
3. ख्याति (Khyáti کھیاتی) शुहरत (Shuhrat شهرت)
4. उन्माद (Unmád اُنماد) पागल पन (Págal pan پاگل پن)

SHORBA शोरबा شو ر با (ف - مذ)

मांस रस (Máns ras مانس رس) यूष (Yúsh یوش) रसा (Rasa رسا)

SHORISH शोरिश شو رش (ف - مث)

1. विप्लव (Viplav وپلو) राजक्रांति (Raj kiránti راج کرانتي) ग़द्र (_hadr غدر)
2. सैन्य द्रोह (Sain,nya droh سینیه دروه) बग़ावत (Bag_ vat بغاوت)
3. अशांति (Ashánti اَشانتی) बलवा (Balva بلوا) फ़साद (Fasád فساد)
4. कोलाहल (Koláhal کولاهل) शोरो-शर (Shoro-shar شوروشر)

SHORA शोरा شو ره (ف - مذ)

श्वेत खार (Shet chhár شیت چھار) एक खार जिस से बारूद बनती है (Ek khár jis se bárúd banti hai ایک کھار جس سے بارود بنتي هے)

شو ره پشت (ف - ص)

SHORA-PUSHT शोरा पुश्त

1. उद्दंड (Uddand اُددند) अक्खड़ (Akhkhaṛ اکھڑ)
2. धृष्ट (Dhrisht دھرشت) गुस्ताख़ (Gustákh گستاخ)
3. अवज्ञ (Avag,gya اوگیه) सरकश (Sarkash سرکش)

SHÚRA शूरा شوری (ع - مذ)

परामर्श (Parámarsh پرامرش) सलाह मशवरा (Saláh mashvara صلاح مشوره)

SHOSHA शोशा شوشه (ف - مذ)

1. छोटा चिन्ह या अक्षर का सिरा (Chhota chinnh ya akchhar ka sira چھوتا چنھ یا اکچھر کا سرا)
2. बखेड़ा (Bakheṛa بکھیڑا) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا)
3. झगड़ा कराने वाली बात (Jhagṛa karáne váli bát جھگڑا کرانے والی بات) चुटकुला (Chut kula چٹکلا)

SHAUQ शौक़ شو ق (ع - مذ)

1. अभिलाषा (Abhílásha ابھی لاشا) आकांक्षा (Ákánkchha آکانکچھا) आरज़ू (Árzú آرزو)
2. व्यसन (Vyasan ویسن) चसका (Chaska چسکا) चाट (Chát چاٹ)
3. रुचि (Ruchi رچی) रग़बत (Raghbat رغبت)
4. प्रेम (Prem پریم) आदर (Ádar آدر) चाव (Cháo چاؤ)

ebooksall.com

شہادت (ع - مث)

SHAHÁDAT शहादत
1. धार्मिक मनुष्य का वध (Dhármik manush,shya ka vadh دھارمک منشیہ کا ودھ) क़त्ल (Qatl قتل)
2. साद्य (Sák,chhya ساکچھیہ) गवाही (Gaváhi گواھی)

شہامت (ع - مث)

SHAHÁMAT शहामत
शूरता (Shúrata شورتا) वीरता (Vírata ویرتا) बहादुरी (Baháduri بہادری)

SHAH,D शह्द (ف - مذ) شہد
मधु (Madhu مدھو) पुष्पसार (Pushp sár پشپسار) असल (Asal عسل)

SHAH,R शह्र (ف - مذ) شہر
1. नगर (Nagar نگر) बड़ी बस्ती (Baṛi basti بڑي بستی)
2. मास (Más ماس) महीना (Mahína مہینہ)

شہر پناہ (ف - مث)

SHAH,R-PANÁH शहर पनाह
परिवेश (Parivesh پری ویش) परकोटा (Parkota پرکوتا) नगर की चार दीवारी (Nagar ki chár dívári نگر کي چار دیواری)

شہرت (ع - مث)

SHUH,RAT शुहरत
1. ख्याति (Khyáti کھیاتی) नेक नामी (Nek námi نیک نامی)
2. किंवदंती (Kimvadanti کموودنتی) अफ़वाह (Afváh افواہ)

5. उत्कंठा (Utkantha اُتکنٹھا) इश्तियाक़ (Ishtiyáq اشتیاق)

SHAUKAT शौकत (ع - مث) شوکت
1. वैभव (Vaibhav وےبھو) शान (Shán شان)
2. आतंक (Átank آتنک) रोब (Rob رعب)

SHÚM शूम (ف - مذ) شوم
1. अशुभ (Ashubh اشبھ) मनहूस (Manhús منحوس)
2. कृपण (Kripan کرپن) कंजूस (Kanjús کنجوس)

SHAU,HAR शौहर (ف - مذ) شوهر
पति (Patí پتی) भर्त्ता (Bharta بھرتا) ख़ाविन्द (Kháv़ind خاوند)

SHAH शह (ف - مذ) شہ
1. شاہ کا مخفف دیکھو 'شاہ'
2. उत्तेजना (Uttejana اُتیجنا) भड़-काना (Bhaṛkána بھڑکانا)
3. शतरंज की किश्त (Shatránj ki kisht شطرنج کی کشت)

SHIHÁB शिहाब (ع - مذ) شہاب
उल्का (Ulka اُلکا) टूटने वाला तारा (Tútne vála tára ٹوٹنے والا تارا)

شہاب ثاقب (ع - مذ)

SHIHÁBE-SÁQIB शिहाबे साक़िब
उल्का (Ulka الکا) टूटने वाला तारा (Tútne vála tára ٹوٹنے والا تارا)

ebooksall.com

SHAHÍD शहीद (ع - ص) شہید
हुतात्मा (Hutátma ہتاتما) वीर गति प्राप्त (Vírgati prápt ویر گتی پراپت) जो धर्म के लिए मारा गया हो (Jo dharm ke liye márá gaya ho جو دھرم کے لئے مارا گیا ہو)

SHAI शय (ع - مث) شے
वस्तु (Vastu وستو) चीज़ (Chíz چیز)

SHAIB शैब (ع - مذ) شیب
जरावस्था (Jarávastha جراوستھا) बुढ़ापा (Buṛhápa بڑھاپا)

SHAIKH शैख़ (ع - مذ) شیخ
1. वृद्ध (Vrid,dh وردھ) जरत् (Jarat جرت) बूढ़ा (Búṛha بوڑھا)
2. धर्म गुरु (Dharm guru دھرم گورو) पीर (Pír پیر)
3. अधिपति (Adhipati ادھی پتی) स्वामी (Swámi سوامي) सरदार (Sardár سردار)
4. एक मुसलमान जाति (Ek musalmán játi ایک مسلمان جاتی)

SHAIDA शैदा (ف - ص) شیدا
मुग्ध (Mugdh مگدھ) आसक्त (Ásakt آسکت) आशिक़ (Áshiq عاشق)

SHAIDÁÍ शैदाई (ف - ص) شیدائی
دیکھو 'شیدا'

SHER शेर (ف - مذ) شیر
व्याघ्र (Vyághr ویاگھر) सिंह (Singh سنگھ) बाघ (Bágh باگھ)

3. वार्ता (Várta وارتا) चर्चा (Charha چرچا)

SHUHRA शुहरा (ع - مذ) شہرہ
1. ख्याति (Khyáti کھیاتی) शुहरत (Shuhrat شہرت)
2. यश प्रसार (Yash prasár یش پرسار) नेक नामी की धूम (Nek námí ki dhúm نیک نامي کي دھوم)

SHAHRI शहरी (ف - ص) شہری
नागरिक (Nágarik ناگرک) शहर का निवासी (Shahr ka nivási شہر کا نواسي)

شہنشاہ (ف - ص)
SHAHANSHÁH शहनशाह
सम्राट (Samrát سمرات) चक्रवर्ती (Chakkrvarti چکرورتی) महाराजा (Mahárája مہا راجہ)

SHAHVAT शहवत (ع - مث) شہوت
1. लालसा (Lálasa لالسا) इच्छा (Ich,chha اچھا) चाह (Cháh چاہ)
2. काम वेग (Kam veg کام ویگ) भोगेच्छा (Bhogech,chha بھوگیچھا) नफ़सानी ख़ाहिश (Nafsání kháhísh نفسانی خواهش)

شہوت پرست (عف - ص)
SHAHVAT-PARAST शहवत परस्त
कामुक (Kámuk کامک) विषय लंपट (Vishai lampat وشے لمپٹ) शहवत का बंदा (Shahvat ka banda شہوت کا بندہ)

ebooksall.com

2. मिष्टान्न (Mishtán,n مشتان) मिठाई (Mitháí متھائی)

شیشه (ف - مذ)
SHÍSHA शीशा
1. काच (Kách کاچ) कांच (Kánch کانچ)
2. कूपी (Kúpi کوپي) बोतल (Botal بوتل)
3. दर्पण (Darpan درپن) आईना (Áína آئینه)

شیشه گر (ف - ص)
SHÍSHA-GAR शीशागर
1. काचकार (Kách kár کاچ کار) शीशा बनाने वाला (Shísha banáne vála شیشه بنانے والا)
2. दर्पण कार (Darpan kár درپن کار) आईना बनाने वाला (Áíná banáne vála آئینه بنانے والا)

شیطان (ع - مذ)
SHAITÁN शैतान
1. एक फ़रिश्ता जो ईश्वर की अवज्ञा के अपराध में निकाला गया (Ek farishta jo Íshwar ki avaggya ke aprádh men nikála gaya ایک فرشته جو ایشور کی اوگیا کے اپرادھ میں نکالا گیا)
2. धूर्त (Dhúrt دھورت) मक्कार (Makkár مکار)
3. दुष्टात्मा (Dushtátma دشٹاتما) ख़बीस (Khabís خبیث)
4. बहका कर कुमार्ग पर चलाने वाला (Bahká kar kumárg par chaláne vála بهکا کر کمارگ پر چلانے والا)

شیر (ف - مذ)
SHÍR शीर
चीर (Chhír چھیر) दुग्ध (Dugdh دگدھ) दूध (Dúdh دودھ)

شیرازه (ف - مذ)
SHÍRÁZA शीराज़ा
1. बिखरी हुई चीज़ों की एकत्रता (Bikhri huí chízon ki akattrata بکھری هوئی چیزوں کي ایکترتا) बंधन (Bandhan بندھن)
2. क्रम (Kram کرم) तरतीब (Tartíb ترتیب)

شیر خوار (ف - ص)
SHÍR-KHÁR शीर ख़ार
स्तन पायी (Istanpái استن پائي) दुध मुहाँ (Dudh muhán دودھ مهاں)

شیر دل (ف - ص)
SHER-DIL शेर दिल
सिंह साहस (Sin,nh sáhas سنهه ساهس) बहुत बड़ा बहादुर (Bahut baṛa bahádur بهت بڑا بهادر)

شیریں (ف - ص)
SHÍRÍN शीरीं
1. मधुर (Madhur مدھر) मिष्ट (Misht مشٹ) मीठा (Mítha میٹھا)
2. मृदु (Mridu مردو) कोमल (Komal کومل) नर्म (Narm نرم)
3. फ़रहाद की प्रेमिका (Farhád ki premika فرهاد کي پریمکا)

شیرینی (ف - مث)
SHÍRÍNÍ शीरीनी
1. मधुरता (Madhurata مدھورتا) मिठास (Mithás مٹھاس)

ebooksall.com

شیفتگی (ف - مث)

SHEF,TAGI शेफ़्तगी

1. मुग्धता (Mugdhata مگدھتا) आसक्ति (Ásakti آسکتی) इश्क़ (Ishq عشق)

2. अभिरुचि (Abhi ruchi ابھی روچي) बढ़ी हुई रग़बत (Baṛhi hui raghbat بڑھی ھوئي رغبت)

SHEFTA शेफ़्ता (ف - ص) شیفته

मुग्ध (Mugdh مگدھ) मोहित (Mohit موھت) आशिक़ (Áshiq عاشق)

SHEVAN शेवन (ف - مذ) شیون

क्रन्दन (Krandan کرندن) रोना धोना (Rona dhona رونا دھونا)

SHEVA शेवा (ف - مذ) شیوه

1. व्यवहार (Vyavhár ویوھار) चलन (Chalan چلن)

2. शैली (Shaili شیلي) ढंग (Dhang ڈھنگ)

ص

SÁBIR साबिर (ع - ص) صابر

1. धैर्यवान् (Dhairryaván دھیریهوان) सब्र करने वाला (Sabr karne vála صبر کرنے والا)

2. सहिष्णु (Sahishnu شہشنو) सहन शील (Sahan shíl سہن شیل) बर-दाश्त करने वाला (Bardásht karne vála برداشت کرنے والا)

SÁHIB साहिब (ع - مذ) صاحب

1. स्वामी (Swámi سوامي) मालिक (Málik مالک)

2. श्रीमान् (Shrimán شریمان) जनाब (Janáb جناب)

3. वाला (Vála والا)

تیسری شکل اضافت کی صورت میں آتي ھے جیسے 'صاحب اختیار'

4. आदर के लिए नाम के अंत में, जैसे 'राजा साहब' (Ádar ke liye nám ke ant men, jaise 'Rája Sáhab' آدر کے لیے نام کے انت میں' جیسے 'راجه صاحب')

(اردو میں یه لفظ 'ح' کے زبر کے ساتھ بھي آتا ھے)

صاحب خانه (عف - ص)

SÁHIB-KHÁNA साहिब ख़ाना

गृह स्वामी (Grih swámi گرہ سوامي) घर का मालिक (Ghar ká málik گھر کا مالک)

صاحب ذوق (ع -.ص)

SÁHIBE-ZAUQ साहिबे ज़ौक़

रसज्ञ (Rasag,gya رسگیه) साहित्यप्रेमी (Sáhittya Premi ساھتیه پریمي) अदब का ज्ञान रखने वाला (Adab ka

ebooksall.com

3. कोरा (Kora کورا) ग़ैर इस्ते माली (Ghair istemáli غیر استعمالی)
4. पवित्र (Pavittr پوتر) पाक (Pák پاک)
5. समतल (Samtal سمتل) चौरस (Chauras چورس)
6. सरल (Saral سرل) सादा (Sáda سادا) सलीस (Salís سلیس)

صاف باطن (ع - ص)

SÁF-BÁTIN साफ़ बातिन
1. शुद्धात्मा (Shuddbátma شدھاتما) साफ़ दिल (Sáfdil صاف دل)
2. निश्छल (Nish chhal نش چھل) सादा मिज़ाज (Sáda mizáj سادہ مزاج)

SÁLEH सालेह (ع - ص) صالح
सदाचारी (Sadáchári سداچاری) नेक (Nek نیک)

SÁNE साने (ع - ص) صانع
निर्माण कर्त्ता (Nirmán karta نرمان کرتا) बनाने वाला (Banáne vála بنانے والا)

SÁIB साइब (ع - ص) صائب
शुद्ध (Shud,dh شدھ) उचित (Uchit اُچت) ठीक (Thik ٹھیک)

SABA सबा (ع - مث) صبا
प्रभात समीर (Prabhát samír پربھات سمیر) सवेरे की ठंडी और हलकी हवा (Savere ki thandi aur halki hava سویرے کی ٹھنڈی اور ھلکی ھوا)

gyán rakhne vála ادب کا گیان رکھنے والا)

صاحب کمال (ع - ص)

SÁHIB-KAMÁL साहिब कमाल
गुणवान् (Gunván گن وان) गुणी (Guni گنی) हुनर मन्द (Hunar mand هنر مند)

SÁHIBA साहिबा (ع - مث) صاحبه
श्रीमती (Shrimati شری متی) महोदया (Mahodaya مہودیا)

SÁHIBÍ साहिबी (ع - مث) صاحبی
1. सत्ता (Satta ستا) हुकूमत (Hukúmat حکومت)
2. स्वामित्व (Swámittwa سوامتو) मालिकी (Máliki مالکی)

SÁDIR सादिर (ع - ص) صادر
निकलने वाला (Nikalne vála نکلنے والا) जारी होने वाला (Jári hone vála جاری ھونے والا)

SÁDIQ सादिक़ (ع - ص) صادق
सत्य वादी (Sattya vádi ستیہ وادی) सच्चा (Sach,cha سچا)

SÁIQA साइक़ा (ع - مث) صاعقه
विद्युत् (Vid,dyut ودیت) तड़ित् (Taṛit تڑت) बिजली (Bijlí بجلی)

SÁF साफ़ (ع - ص) صاف
1. स्वच्छ (Swach,chh سوچھ) पाक साफ़ (Pák sáf پاک صاف)
2. निष्केवल (Nish keval نش کیول) ख़ालिस (Khális خالص)

ebooksall.com

SEHAT सेहत صحت (ع - مث)
1. स्वास्थ्य (Swás,thya سواستھیہ) तन्दुरुस्ती (Tandurusti تن درستی)
2. शुद्धि (Shud,dhi شدھی) दुरुस्ती (Durusti درستی)

SAHRA सह्रा صحرا (ع - مذ)
कानन (Kánan کانن) विपिन (Vipin وپن) वन (Van ون) जंगल (Jangal جنگل)

SAHRÁÍ सह्राई صحرائی (عف - ص)
1. वन चर (Vanchar ون چر) जंगली (Jangali جنگلی)
2. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) उजड्ड (Ujadd اجڈ)

SAH,N सह्न صحن (ع - مذ)
अजिर (Ajir اجر) आंगण (Ángan آنگن) आँगन (Áṉgan آنگن)

SAHÍH सहीह صحیح (ع - ص)
1. शुद्ध (Shuddh شدھ) ठीक (Thík ٹھیک) दुरुस्त (Durust درست)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) तन्दुरुस्त (Tandurust تن درست)
3. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
4. पूर्ण (Púrn پورن) साबित (Sábit ثابت) जो टुकड़े न हो (Jo tukṛe na ho جو تکڑے نہ ہو)

SAHÍFA सहीफ़ा صحیفه (ع - مذ)
1. धर्म ग्रंथ (Dharm granth دھرم گرنتھ) मज़हबी किताब (Maz,habi kitáb مذهبي کتاب)

SABÁH सबाह صباح (ع - مث)
प्रभात (Prabhát پربھات) सवेरा (Savera سویرا) तड़का (Taṛka تڑکا)

SABÁHAT सबाहत صباحت (ع - مث)
1. गौर वर्ण (Gaur varn گوروَرن) गोरा रंग (Gora rang گورارنگ)
2. सुंदरता (Sundarata سندرتا) ख़ूब सूरती (Khúb súrati خوبصورتی)

SUB,H सुब्ह صبح (ع - مث)
प्रभात (Prabhát پربھات) प्रातः काल (Prátah kál پراتہ کال) सवेरा (Savera سویرا)

SAB,R सब्र صبر (ع - مذ)
संतोष (Santosh سنتوش) धैर्य (Dhairya دھیریہ) तहम्मुल (Taham,mul تحمل)

SABÍH सबीह صبیح (ع - ص)
गौर (Gaur گور) गोरा चिट्टा (Gorá chitta گوراچٹا)

SUHBAT सुहबत صحبت (ع - مث)
1. संगति (Sangati سنگتي) साथ (Sáth ساتھ)
2. मैत्री (Maittri میتري) दोस्ती (Dosti دوستی)
3. संभोग (Sambhog سمبھوگ) हमबिस्तरी (Hambistari هم بستری)
4. गोष्ठी (Goshthi گوشٹھي) छोटा सा जलसा (Chhota sa jalsa چھوٹا سا جلسہ)

ebooksall.com

2. पुस्तक (Pustak پستک) (किताब (Kitáb کتاب)

3. पत्रिका (Pattrika پتریکا) रिसाला (Risála رسالہ)

4. पत्र (Pattr پتر) ख़त (Khat خط)

SAD सद (ف - ص) صد
शत (Shat شت) सौ (Sau سو)

SADA सदा (ع - مث) صدا
ध्वनि (Dhwani دھونی) आवाज़ (Áváz آواز)

صدارت (ع - مث)
SADÁRAT सदारत
अध्यक्षता (Addhyakchhata ادھیکچھتا) सभापतित्व (Sabhapatittwa سبھا پتت تو)

صداقت (ع - مث)
SADÁQAT सदाक़त
सत्यता (Sattyata ستیہ‌تا) सच्चाई (Sachchái سچائی)

صدائے باز گشت (عف - مث)
SADA-E-BÁZ-GASHT सदाए बाज़ गश्त
प्रति ध्वनि (Pratiddhwani پرتددھونی) प्रति शब्द (Prati shabd پرتي شبد) टकरा कर लौटी हुई आवाज़ (Takrákar lauti hui áváz تکرا کر لوٹی ہوی آواز)

SAD,R सद्र (ع - مذ) صدر
1. सभापति (Sabha pati سبھاپتي) मीर मजलिस (Mír majlis میر مجلس)

2. वक्षःस्थल (Vakchasthal وکچھستھل) छाती (Chháti چھاتي)

3. मुख्य (Mukhkhya مکھیہ) ख़ास (Khás خاص)

SADAF सदफ़ (ع - مث) صدف
शुक्ति (Shukti شکتي) सीप (Síp سیپ)

SID,Q सिद्क़ (ع - مذ) صدق
सत्यता (Sattyata ستیہ‌تا) सच्चाई (Sachchái سچائی)

SADAQA सदक़ा (ع - مذ) صدقه
1. दान (Dán دان) ख़ैरात (Khairát خیرات)
2. सिर पर से उतारी हुई चीज़ (Sir par se utári hui chíz سر پر سے اتاری هوئي چیز)
3. न्योछावर (Neochhávar نیوچھاور) निसार (Nisár نثار)

SAD,MA सद्मा (ع - مذ) صدمه
1. आघात (Ágbát آگھات) चोट (Chot چوٹ) ज़र्ब (Zarb ضرب)
2. धक्का (Dhakka دھکا) ठेस (Thes ٹھیس)
3. दुःख (Duk,hkh دکھ) क्लेश (Klesh کلیش) रंज (Ranj رنج)
4. हानि (Háni هانی) नुक़सान (Nuqsán نقصان)

SUDÚR सुदूर (ع - مذ) صدور
1. लागू होना (Lagú hona لاگو هونا) जारी होना (Jári hona جاری هونا)

ebooksall.com

SAR,A सरा صرع (ع - مث)
अपस्मार (Apasmár اپسمار) मिरगी (Mirgi مرگي)

SIRF सिर्फ़ صرف (ع - ص)
1. केवल (Keval کیول) ख़ाली (Khali خالی)
2. अकेला (Akela اکیلا) तनहा (Tanha تنہا)

SARF सर्फ़ صرف (ع - مذ)
1. व्यय (Vyai وئیے) ख़र्च (Kharch خرچ)
2. व्याकरण की एक शाखा (Vyákaran ki ek shákha وياکرن کی ایک شاکھا)
3. बसर करना (Basar karna بسر کرنا) गुज़ारना (Guzárna گزارنا)

صرف ونحو (ع - مث)
SARFO-NAH,V सर्फ़ोनह्‌व
व्याकरण (Vyákaran وياکرن) क़वाइद (Qaváid قواعد)

SARÍH सरीह صریح (ع - ص)
1. स्पष्टतः (Ispashtatah اسپشتتہ) खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla کھلم کھلا)
2. स्पष्ट (Ispasht اس پشت) साफ़ (Sáf صاف)

SARÍHAN सरीहन صریحاً (ع - ص)
स्पष्टतः (Ispashtatah اس پشتتہ)
स्पष्टतया (Ispashtatayá اس پھس تتیا)
खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla کھلم کھلا)
साफ़ साफ़ (Sáf sáf صاف صاف)

2. आना (Ána آنا) पहुँचना (Pahunchna پہنچنا)

SADI सदी صدی (ف - مث)
शताब्दी (Shatáb,di شتابدی) सौ बरस (Sau baras سو برس)

SID,DÍQ सिद्दीक़ صدیق (ع - ص)
1. सत्य निष्ठ (Sattya nishth ستیہ نشٹھ) बहुत सच्चा (Bahut sachcha بہت سچا)
2. मुहम्मद साहब के एक दोस्त की उपाधि (Mohammad sahib ke ek dost ki upádhi محمد صاحب کے ایک دوست کی اپادھي)

صراحت (ع - مث)
SARÁHAT सराहत
1. व्याख्या (Vyakhkhya وياکھیا) तशरीह (Tashríh تشریح)
2. विवरण (Vivaran وورن) तफ़सील (Tafsíl تفصیل)

صراط مستقیم (ع - مث)
SIRÁTE-MUSTAQÍM सिराते मुस्तक़ीम
सरल मार्ग (Saral márg سرل مارگ)
सीधा रास्ता (Sídha rásta سیدھا راستا)

SARRÁF सर्राफ़ صراف (ع - ص)
स्वर्ण वणिक (Swarn vaník سورن ونک)
सराफ़ (Saráf صراف)

SAR,SAR सर सर صر صر (ع - مث)
झंझा वात (Jhanjha vát جھنجھا وات) आँधी (Ándhi آندھي) तेज़ हवा (Tez hava تیز ہوا)

ebooksall.com

2. पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकी (Páki پاکی)
3. साफ़ (Sáf صاف) बेलाग (Be lág بےلاگ)

SAFÁI सफ़ाई (عف - مث) صفائی
1. निर्मलता (Nirmalata نرملتا) ख़ालिसपन (Khálispan خالص پن)
2. पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकी (Páki پاکي)
3. संहार (Sanghár سنگھار) क़तले आम (Qatle-ám قتل عام)
4. स्वच्छता (Swach,chhata سوچ چھتا) बारीकी (Báríki باریکي)
5. झाड़ पोंछ (Jhár ponchh جھاڑ پونچھ)

SIFAT सिफ़त (ع - مث) صفت
1. गुण (Gun گن) ख़ूबी (Khúbí خوبی)
2. विशेषण (Visheshan وشیشن) सिफ़त (Sifat صفت)
3. समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیه) मिस्ल (Misl مثل)
4. धर्म (Dharm دھرم) ख़ासियत (Khásiyat خاصیت)

SAF,HA सफ़्हा (ع - مذ) صفحه
पृष्ठ (Prishth پرشتھه) पन्ना (Panna پنا) पेज (Page پيیج)

SAF-DAR सफ़दर (عف - ص) صفدر
1. व्यूहभेदक (Vyúh bhedak ویوه بھیدک) सफ़शिकन (Saf shikan صف شکن)
2. महारथी (Mahárathi مہارتھی) अति-वीर (Ativír اتی ویر)

SA,ÚBAT सऊबत (ع - ف) صعوبت
1. कष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh,kh دکھ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)
2. कठिनता (Kathinata کٹھنتا) कठिनाई (Kathínáí کٹھنائی) दुशवारी (Dush,várí دشواری)

SOÚD सुऊद (ع - مذ) صعود
आरोह (Ároh آروہ) ऊपर की तरफ़ जाना (Úpar ki taraf jána اوپر کی طرف جانا)

صغر سنی (عف - مث)
SIGHR-SINI सिग़्र सिनी
बाल्यावस्था (Ballyávastha بالیاوستھا) बचपन (Bach pan بچپن)

SAGHÍR सग़ीर (ع - ص) صغیر
अल्प (Alp الپ) लघु (Laghu لگھو) छोटा (Chhotá چھوٹا)

صغیرسن (عف - ص)
SAGHÍR-SIN सग़ीरसिन
अल्पायु (Alpáyu الپایو) छोटी उम्र का (Chhoti umr ka چھوٹي عمر کا)

SAF सफ़ (ع - مث) صف
1. श्रेणी (Shreni شریني) पंक्ति (Pankti پنکتي) क़तार (Qatár قطار)
2. वर्ग (Varg ورگ) दर्जा (Darja درجه)
3. लंबी चटाई (Lambi chatái لمبی چٹائی)

SAFA सफ़ा (ع - مث) صفا
1. विमलता (Vimalatá وملتا) सफ़ाई (Safái صفائی)

ebooksall.com

2. परामर्श (Parámarsh پرامرش) मशवरा (Mash,vara مشورہ)

صلاحیت (ع - مث)

SALÁHIYAT सलाहियत

1. योग्यता (Yog,gyata یوگیتا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابلیت)
2. पात्रता (Pattrata پاترتا) अहलियत (Ahliyat اهلیت)
3. नम्रता (Namrata نمرتا) नरमी (Narmi نرمي)

SUL,H सुलह (ع - مث) صلح

1. एकता (Ekata ایکتا) मेल (Mel میل) इत्तिहाद (Ittihád اتحاد)
2. मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستي)
3. सन्धि (Sandhi سندهی) सलाह (Saláh صلاح)

صلح نامه (عف - مذ)

SUL,H-NÁMA सुलह नामा

संधि पत्र (Sandhi pattr سندهي پتر) राज़ी नामा (Rází náma راضی نامه)

SILA सिला (ع - مذ) صله

1, पुरस्कार (Puraskár پرسکار) इनआम (In,ám انعام)
2. प्रतिकार (Pratikár پرتي کار) बदला (Badla بدله)

SAN,NÁ,A सन्नाअ (ع - ص) صناع

शिल्पकार (Shilp kár شلپ کار) कारीगर (Kárígar کاریگر)

3. हज़रत अली की उपाधि (Hazrat Ali ki upádhi حضرت علي كي اپادهي)

SIFR सिफ़्र (ع - مذ) صفر

विन्दु (Vindu وندو) शून्य (Shún,nya شونیه) बिन्दी (Bindi بندی) नुक़्ता (Nuqta نقطه)

SAFRA सफ़रा (ع - مذ) صفرا

पित्त (Pitt پت) एकख़िल्त (Ek khilt ایک خلط)

صف کشی (عف - مث)

SAF-KASHI सफ़कशी

1. व्यूह रचना (Vyúh rachana ویوه رچنا) पराबांधना (Para bándhna پرا باندهنا)
2. युद्ध (Yud,dh یدھ) लड़ाई (Laṛáí لڑائي)

SALA सला (ف - مث) صلا

1. आवाहन (Áváhan آواهن) बुलाना (Bulána بلانا)
2. निमंत्रण (Nimantran نمن ترن) दावत देना (Dávat dena دعوت دینا)

صلابت (ع - مث)

SALÁBAT सलाबत

कठोरता (Kathorata کٹهورتا) सख़्ती (Sakhti سختی)

SALÁH सलाह (ع - مث) صلاح

1. उपकार (Upkár اُپکار) भलाई (Bhaláí بهلائي)

ebooksall.com

SAVÁB सवाब (ع - مذ) صواب
1. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
2. शुद्ध (Shud,dh شدھ) सही (Sahi صحیح)

SÚBA सूबा (ع - مذ) صوبہ
प्रांत (Piánt پرانت) प्रदेश (Pradesh پردیش) प्रोविंस (Province پرووِنس)

SAUT सौत (ع - مث) صوت
ध्वनि (Dhwani دھونی) रव (Rav رو) आवाज़ (Áváj آواز)

SÚRAT सूरत (ع - مث) صورت
1. मुख (Mukh مکھ) आकृति (Ákriti اکرتی) शक्ल (Shakl شکل)
2. दशा (Dasha دشا) हालत (Hálat حالت)
3. ढंग (Dhang ڈھنگ) तरीक़ा (Taríqa طریقہ)
4. उपाय (Upáe اُپائے) तदबीर (Tadbír تدبیر)
5. चिन्ह (Chin,nh چنھ) आसार (Ásár آثار)

SÚFI सूफ़ी (ع - مذ) صوفی
ब्रह्म वादी (Brahm vádi برھمِوادی) अध्यात्म वादी (Adhdhyátm vádi ادھیاتم وادی) तसव्वुफ़ का आमिल (Tasav,vuf ka ámil تصوف کا عامل)

SANDAL सन्दल (ع - مذ) صندل
चंदन (Chandan چندن) मलयज (Malayaj ملیج) एक ख़ुशबू दार लकड़ी (Ek khushbu dár lakṛi ایک خوشبودار لکڑی)

SANDÚQ सन्दूक़ (ع - مذ) صندوق
पेटिका (Petika پیٹکا) लकड़ी का बक्स (Lakṛi ka baks لکڑی کا بکس)

SAN,AT सन्अत (ع - مث) صنعت
कला (Kala کلا) शिल्प (Shilp شلپ) कारीगरी (Kárígari کاریگری)

صنعت گری (عف - مث)
SAN,AT-GARI सन्अत गरी
कलाकारी (Kalákári کلاکاری) शिल्प कारी (Shilp kári شلپ کاری) कारी गरी (Kárígari کاری گری)

SINF सिन्फ़ (ع - مث) صنف
1. प्रकार (Prakár پرکار) क़िस्म (Qism قسم)
2. लिंग (Ling لنگ) जिंस (Jins جنس)

SANAM सनम (ع - مذ) صنم
1. मूर्ति (Múrti مورتی) प्रतिमा (Pratima پرتما) बुत (But بت)
2. प्रेमिका (Premika پریمکا) प्रेयसी (Pre,yasi پریسی) माशूक़ (Máshúq معشوق)

صنم خانہ (عف - مذ)
SANAM-KHÁNA सनम ख़ाना
मन्दिर (Mandir مندر) बुत ख़ाना (But khána بتخانہ)

ebooksall.com

صولت (ع - مث) SAULAT सौलत
1. आतंक (Átank آتنک) रोब (Rob رعب)
2. प्रताप (Pratáp پرتاپ) जलाल (Jalál جلال)

صوم (ع - مذ) SAUM सौम
व्रत (Vrat ورت) रोज़ा (Roza روزہ)

صہبا (ع - مث) SAH,BA सह्बा
1. मदिरा (Madira مدرا) शराब (Sharáb شراب)
2. वह मदिरा जो लालिमा लिए हो (Voh madira jo lálima liye ho وہ مدرا جو لالما لئے ہو)

صیاد (ع - ص) SAIYÁD सैयाद
व्याध (Vyádh ویادھ) लुब्धक (Lubdhak لبدھک) जालिक (Jálik جالک) शिकारी (Shikári شکاری)

صید (ع - مذ) SAID सैद
अहेर (Aher اہیر) आखेट (Ákhet آکھیٹ) मृगया (Mrigaya مرگیا) शिकार (Shikár شکار)

صید گاہ (عف - مث) SAID-GÁH सैद गाह
मृगया वन (Mrigaya van مرگیاون) शिकार गाह (Shikár gáh شکارگاہ)

صیغہ (ع - مذ) SÍGHA सीग़ा
1. विभाग (Vibhág وبھاگ) महकमा (Mah,kama محکمہ)
2. विवाह (Viváh وواہ) ब्याह (Byáh بیاہ) निकाह (Nikáh نکاح)

صیقل (ع - مث) SAIQAL सैक़ल
1. परिष्कृति (Parishkriti پرش کرتي) चमकाना (Chamkána چمکانا)
2. तलवार वग़ैरा को मांझ कर चमकाना (Talvár vaghaira ko mánjh kar chamkána تلوار وغیرہ کو مانجھ کر چمکانا)
3. बरतनों पर रांगे या चांदी का पानी चढ़ाना (Bartanon par ránge ya chándi ka páni charháná برتنوں پر رانگے یا چاندی کا پانی چڑھانا)

ض

ضامن (ع - ص) ZÁMIN ज़ामिन
प्रतिभू (Prati bhu پرتي بھو) ज़मानत दार (Zamánat dár ضمانت دار)

ضائع (ع - ص) ZÁ,E ज़ाए
1 नष्ट (Nasht نشت) बरबाद (Barbád بربا‌د)

ضابطہ (ع - مذ) ZÁBITA ज़ाबिता
1. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعدہ)
2. विधान (Vidhán ودھان) क़ानून (Qánún قانون)

ebooksall.com

3. गुणन (Gunan گنن) गुणा करना (Guna karna گنا کرنا) ज़र्ब देना (Zarb dena ضرب دینا)

ضرب المثل (ع - مث)

ZARBUL-MASAL ज़र्बुल मसल

लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتی) कहावत (Kahávat کہاوت)

ZARAR ज़रर ضرر (ع - مذ)

1. हानि (Háni ہانی) च्चति (Chhati چھتی) नुक़सान (Nuqsán نقصان)
2. कष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh,kh دکھ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

ZARÚR ज़रूर ضرور (ع - ص)

अवश्य (Avash,shya اوشیہ) यक़ीनी (Yaqíni یقینی)

ضرورت (ع - مث)

ZARÚRAT ज़रूरत

1. आवश्यकता (Ávash,sbyakata آوش‘شیکتا) चाह (Cháh چاہ)
2. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कमी (Kami کمی)

ZOF ज़ोफ़ ضعف (ع - مذ)

1. दुर्बलता (Durbalata دربلتا) अशक्ति (Ashakti اشکتی) कमज़ोरी (Kamzori کمزوری)
2. जरा (Jara جرا) वृद्धावस्था (Vrid, dhávastha وردھاوستھا) बुढ़ापा (Buṛhápa بڑھاپا)

2. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बेकार (Bekár بے کار)

ZABT ज़ब्त ضبط (ع - مذ)

1. सहन (Sahan سہن) बरदाश्त (Bardásht برداشت)
2. नियंत्रण (Niyantran نین‌ترن) रोक (Rok روک)

ضخامت (ع - مث)

ZAKHÁMAT ज़ख़ामत

स्थूलता (Isthúlata استھولتا) पृथुलता (Prithulata پرتھلتا) मुटाई (Mutái موٹائی)

ZAKHÍM ज़ख़ीम ضخیم (ع - ص)

स्थूल (Isthúl استھول) पृथुल (Prithul پرتھل) मोटा (Mota موٹا)

ZID ज़िद ضد (ع - مث)

1. दुराग्रह (Durággrah دراگرہ) हट (Hat ہٹ)
2. प्रतिकूल (Pratikúl پرتی کول) मुख़ालिफ़ (Mukhálif مخالف)
3. विपरीत (Viparít وپریت) बर अक्स (Bar aks برعکس)

ZID,DI ज़िद्दी ضدی (عف - ص)

दुराग्रही (Durággrahi دراگ‘گرہی) हट्टी (Hatti ہٹی)

ZARB ज़र्ब ضرب (ع - مث)

1. ताड़ना (Táṛaná تاڑنا) मार (Már مار)
2. आघात (Ághát آگھات) चोट (Chot چوٹ)

ebooksall.com

ZA,ÍF ज़ईफ़ (ع - ص) ضعيف
1. दुर्बल (Durbal دربل) निर्बल (Nirbal نربل) अशक्त (Ashakt اشکت) कमज़ोर (Kamzor کمزور)
2. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh ويوورده) बूढ़ा (Búṛha بوڑھا)

ZA,ÍFUL-UMR ज़ईफ़ुल उम्र (ع - ص) ضعيف العمر
वयोवृद्ध (Vayovriddh ويووردھ) बड़ी उम्र का (Baṛi umr ka بڑی عمر کا)

ZAÍFI ज़ईफ़ी (ع - مث) ضعيفی
1. निर्बलता (Nirbalata نربلتا) कमज़ोरी (Kamzori کمزوری)
2. वृद्धावस्था (Vriddhávstha وردھا وستھا) बुढ़ापा (Buṛhápa بڑھاپا)

ZALÁLAT ज़लालत (ع - مث) ضلالت
1. कुमार्गता (Kumárgata کومارگتا) गुमराही (Gumráhi گمراهي)
2. पाप (Páp پاپ) पातक (Pátak پاتک) गुनाह (Gunáh گناه)

ZILA ज़िला (ع - مذ) ضلع
1. पार्श्वास्थि (Parshwásthi پارشواستهي) पसली की हड्डी (Pasli ki haddi پسلی کی هڈی)
2. रेखा (Rekha ریکھا) लकीर (Lakír لکیر) ख़त (Khat خط)
3. जनपद (Janpad جن پد) मंडल (Mandal منڈل) डिस्ट्रिक्ट (District ڈسترکٹ)

ZIMÁD ज़िमाद (ع - مذ) ضماد
प्रदेह (Pradeh پردیه) प्रलेप (Pralep پرلیپ) लेप (Lep لیپ)

ZAMÁNAT ज़मानत (ع - مث) ضمانت
1. प्रति भूति (Prati bhúti پرتی بھوتی) ज़िम्मेदारी (Zimmedárí ذمہداری)
2. ज़मानत का रुपया (Zamánat ka rupiya ضمانت کا روپیہ)

ZAMÁNAT-DÁR ज़मानत दार (عف - مذ) ضمانت دار
प्रति भू (Prati bhu پرتی بھو) ज़ामिन (Zámin ضامن)

ZAMÁNAT-NÁMA ज़मानत नामा (عف - مذ) ضمانت نامه
प्रति भूति पत्र (Prati bhúti pattr پرتي بھوتی پتر) ज़मानत की तहरीर (Zamánat ki tahrír ضمانت کی تحریر)

ZIMN ज़िम्न (ع - مذ) ضمن
1. अंतर्गत (Antargat انترگت) शुमूल (Shumúl شمول)
2. अनुषंग (Anushang انوشنگ) सिलसिला (Silsila سلسله)
3. संबंध (Sambandh سمبندھ) तअल्लुक़ (Ta,alluq تعلق)

ZAMÍR ज़मीर (ع - مذ) ضمیر
1. अन्तरात्मा (Antará ma انترآتما) अंतःकरण (Antah karan انته کرن) कांशंस (Conscience کانشنس)

ebooksall.com

ZIYÁFAT ज़ियाफ़त (ع - مث) ضیافت

1. अतिथि पूजा (Atithi púja اتتھی پوجا) आतिथ्य (Átith,thya آتتھیہ) मेहमानी (Mehmáni مہمانی)

2. भोज (Bhoj بھوج) दावत (Dávat دعوت)

ZÍQ ज़ीक़ (ع - مث) ضیق

1. संकीर्णता (Sankirnata سن کیرنتا) तंगी (Tangi تنگی)

2. कष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh-kh دکھ) मुसीबत (Musíbat مصیبت)

ضیق النفس (ع - مذ)

ZÍQUN-NAFAS ज़ीकुन्नफ़स

श्वास रोग (Shwás rog شواس روگ) श्वास कास (Shwás kás شواس کاس) दमा (Dama دمہ)

2. सर्वनाम (Sarv nám سرونام) प्रोनाउन (Pronoun پروناؤن)

ZAMÍMA ज़मीमा (ع - مذ) ضمیمہ

परिशिष्ट (Parishisht پرشِشت) ततिम्मा (Tatimma تتمہ)

ZAU ज़ौ (غ - مث) ضو

प्रकाश (Prakásh پرکاش) ज्योति (Jyoti جیوتی) रौशनी (Rausbani روشنی)

ZIYA ज़िया (ع - مث) ضیا

1. ज्योति (Jyoti جیوتی) प्रकाश (Prakásh پرکاش) रौशनी (Rau-shani روشنی)

2. शोभा (Shobha شوبھا) रौनक़ (Raunaq رونق)

ط

TÁ,ÚN ताऊन (ع - مذ) طاعون

महामारी (Mahámári مہاماری) प्लेग (Plague پلیگ)

TÁQ ताक़ (ع - مذ) طاق

1. ताखा (Tákha تاکھا) आला (Álá آلا)

2. विषम (Visham وشم) वह संख्या जो दो पर न बटे (Voh sankhya jo do par na bate وہ سنکھیا جو دو پر نہ بٹے)

TÁRI तारी (ع - ص) طاری

व्याप्त (Vyápt دیاپت) छाया हुआ (Chháya hua چھایا ہوا)

TÁ,AT ताअत (ع - مث) طاعت

1. पूजा (Púja پوجا) वन्दना (Van-dana وندنا) आराधना (Árádhana آرادھنا) इबादत (Ibádat عبادت)

2. आज्ञापालन (Ággya pálan آگیا پالن) फ़रमांबरदारी (Farmán bardári فرماں برداری)

ebooksall.com

2. भाग्य (Bhággya بھاگیہ) तक़दीर (Taqdír تقدیر)

TÁME तामे (ع - ص) طامع
लोभी (Lobhi لوبھی) लालची (Lálachi لالچی)

TÁ,ÚS ताऊस (ع - مذ) طاؤس
केकी (Keki کیکی) वर्ही (Varhi ورھی) मयूर (Mayúr میور) मोर (Mor مور)

TÁHIR ताहिर (ع - ص) طاہر
1, पवित्र (Pavittr پوتر) स्वच्छ (Swach chh سوچ‘چھ) पाक (Pák پاک)
2. शुद्ध (Shud,dh شدھ) निर्मल (Nirmal نرمل) साफ़ (Sáf صاف)

TÁIR ताइर (ع - مذ) طائر
पक्षी (Pakchhi پکچھی) खग (Khag کھگ) परन्द (Parand پرند) चिड़िया (Chiṛiya چڑیا)

TÁIFA ताइफ़ा (ع - مذ) طائفہ
1. जन समुदाय (Jan samudáe جن سمودائے) गिरोह (Giroh گروہ)
2. सम्प्रदाय (Sampradáe سم پر دائے) फ़िरक़ा (Firqa فرقہ)
3. नर्तकी समाज (Nartaki samáj نرتکی سماج) रंडी और उसके साज़िन्दे (Randi aur us ke sázinde رنڈی اور اس کے سازندے)

TIB तिब (ع - مث) طب
आयुर्वेद (Áyurved آیوروید) तिबाबत (Tibábat طبابت)

TÁQAT ताक़त (ع - مث) طاقت
1. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal بل) ज़ोर (Zor زور)
2. उत्साह (Utsáh اتساہ) हौसला (Hausala حوصلہ)
3. पात्रता (Pattrata پاترتا) योग्यता (Yoggyata یوگیتا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابلیت)

طاقت ور (عف -ص)
TÁQAT-VAR ताक़त वर
शक्तिशाली (Shakti sháli شکتی شالی) बलवान् (Balván بلوان) शहज़ोर (Shahzor شہ زور)

TÁLIB तालिब (ع - ص) طالب
1. इच्छुक (Ich,chhuk اچ‘چھک) ख़्वाहिशमन्द (Kháhish mand خواھش مند)
2. अभिलाषी (Abhilàshi ابھی لاشی) मुश्ताक़ (Mushtáq مشتاق)

طالب علم (ع - ص)
TÁLIBE-ILM तालिबे इल्म
विद्यार्थी (Viddyárthi ودیارتھی) पाठक (Páthak پاتھک) छात्र (Chhàttr چھاتر) पढ़ने वाला (Paṛhne vála پڑھنے والا)

TÁLE ताले (ع - ص) طالع
1, उदीयमान् (Udíya mán اُدی یمان) निकलने वाला (Nikalne vála نکلنے والا)

ebooksall.com

2. स्थल (Isthal استهل) लोक (Lok لوک) मंज़िल (Manzil منزل)

طبقہ بندی (عف - مث)

TABQA-BANDI तब्क़ा बन्दी
वर्गीकरण (Vargi karan ورگی کرن)
दर्जा बन्दी (Darja bandi درجہ بندی)

طبل (ع - مذ)

TABL तब्ल
दुंदुभि (Dundubhi دن دبھی) धौंसा (Dhaunsa دھونسا) नक़्क़ारा (Naqqára نقارہ)

طبیب (ع - مذ)

TABÍB तबीब
वैद्य (Vaidya ویدیہ) चिकित्सक (Chikitsak چکت سک) हकीम (Hakím حکیم)

طبیعت (ع - مث)

TABÍ,AT तबीअत
1. स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) आदत (Ádat عادت)
2. गुण (Gun گن) धर्म (Dharm دھرم) ख़ासियत (Khásiyat خاصیت)

طپش (عف - مث)

TAPISH तपिश
ताप (Táp تاپ) जलन (Jalan جلن)

طحال (ع - مث)

TIHÁL तिहाल
प्लीहा (Plíha پلی ھا) तिल्ली (Tilli تلی)

طراوت (ع - مث)

TARÁVAT तरावत
1. तरी (Tari تري) ताज़गी (Tázagi تازگی)
2. शीतलता (Shítalata شیتلتا) ठंडक (Thandak ٹھنڈک) सर्दी (Sardi سردي)

طباشیر (ع - مث)

TABÁSHÍR तबाशीर
वंशलोचन (Vansh lochan ونش لوچن)
बंसलोचन (Bans lochan بنسلوچن)

طباع (ع - ص)

TAB,BÁ,A तब्बा अ
प्रतिभा शाली (Pratibha sháli پرتي بھاشالی) ज़हीन (Zahín ذهین)

طباعت (ع - مث)

TABÁ,AT तबाअत
मुद्रण (Muddran مدرن) छपाई (Chhapáí چھپائي)

طباق (مث - مذ)

TABÁQ तबाक़
स्थाल (Isthál استهال) परात (Parát پرات) सीनी (Síni سینی)

طبخ (ع - مذ)

TAB,KH तब्ख़
पचन (Pachan پچن) पाक (Pák پاک) पकना (Pakna پکنا)

طبع (ف - مث)

TAB,A तब्अ
1. स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) प्रकृति (Prakriti پرکرتي) आदत (Ádat عادت)
2. मुद्रण (Muddran مدرن) छापना (Chápna چھاپنا)

طبق (ع - مذ)

TABAQ तबक़
1. स्तर (Istar استر) परत (Parat پرت)
2. तल (Tal تل) तबक़ा (Tabqa طبقہ)

طبقہ (ع - مذ)

TAB,QA तब्क़ा
1. वर्ग (Varg ورگ) श्रेणी (Shreni شریڻی) दर्जा (Darja درجہ)

ebooksall.com

TARAB तरब (ع - مث) طرب
हर्ष (Harsh هرش) आनन्द (Ánand آنند) खुशी (Khushi خوشی)

TAR(A)H त (र) ह (ع - مث) طرح
1. समान (Samán سمان) मिस्ल (Misl مثل)
2. न्यास (Nyás نیاس) आधार (Ádhár آدھار) नीव (Nív نیو) बुनियाद (Bunyád بنیاد)
3. पद्धति (Pad dhati پدّ دھتي) तर्ज़ (Tarz طرز)
4. व्यय कलन (Vyai kalan وئے کلن) तफ़रीक़ (Tafríq تفریق)
5. उर्दू मुशायरे में ग़ज़ल की समस्या (Urdu musháyare men ghazal ki samassya اردو مشاعرے میں غزل کی سمسیا) मिस्रा तरह (Misra tarah مصرع طرح)

طرح دار (عف - ص)
TARAH-DÁR तरह दार
सुंदर (Sundar سندر) रूपवान (Rúpván روپ وان) छबीला (Chhabíla چھبیلا)

TARZ तर्ज़ (ع - مث) طرز
1. शैली (Shailí شیلی) पद्धति (Pad,dhati پددھتي) अंदाज़ (Andáz انداز)
2. स्वभाव (Swabháo سوبھاو) आदत (Ádat عادت)

TARAF तरफ़ (ع - مث) طرف
1. दिशा (Disha دشا) ओर (Or اور) सिम्त (Simt سمت)
2. पक्ष (Pakchh پکچھ) दल (Dal دل) पार्टी (Party پارٹي)

طرف دار (عف - ص)
TARAF-DÁR तरफ़दार
1. पक्षपाती (Pakchh páti پکچھ پاتي) हिमायती (Himáyati حمایتی)
2. सहायक (Saháyak سہایک) मददगार (Madad gár مددگار)

TUR,FAGI तुर्फ़गी (ف - مث) طرفگی
1. उत्तमता (Uttamata اتمتا) अच्छाई (Ach,chhái اچھائي)
2. अद्भुतता (Ad,bhutata ادبھتتا) अनोखापन (Anokha pan انوکھاپن)

TUR,FA तुर्फ़ा (ع - ص) طرفه
1. नवीन (Navín نوین) नूतन (Nútan نوتن) नया (Naya نیا)
2. अद्भुत (Adbhut ادبھت) अनोखा (Anokha انوکھا)

TUR,RA तुर्रा (ع - مذ) طره
1. अलक (Alak الک) ज़ुल्फ़ (Zulf زلف)
2. फुँदना (Phundna پھندنا) कलग़ी (Kalghi کلغی)
3. विचित्रता (Vichittratá وچترتا) अनोखापन (Anokhápan انوکھاپن)

ebooksall.com

TOM तोम (ع - مذ) طعم
स्वाद (Swád سواد) रस (Ras رس) ज़ाइक़ा (Záiqa ذائقه) मज़ा (Maza مزه)

TÁ,N तान (ع - مث) طعن
1. कटाक्ष (Katákchh کٹاکچھ) व्यंग (Vyang وینگ) ताना (Tána طعنه)
2. भर्त्सना (Bhartsana بھرت سنا) फटकार (Phat kár پھٹکار)

TÁNÁ ताना (ع - مذ) طعنه
कटाक्ष (Katákchh کٹاکچھ) व्यंग (Vyang وینگ) चुटकी (Chut kí چٹکی) आवाज़ा (Áváza آوازه)

طغیانی (عف - مث)
TUGHYÁNI तुग़यानी
जल प्लावन (Jalplávan جل پلاون) तूफ़ान (Túfán طوفان) बाढ़ (Báṛh باڑه)

TIFL तिफ़्ल (ع - مذ) طفل
1. शिशु (Shishu ششو) बच्चा (Bach-cha بچه)
2. बालक (Bálak بالک) लड़का (Laṛka لڑکا)

TIFLI तिफ़्ली (عف - مث) طفلی
शिशुता (Shishuta ششوتا) बालकता (Bálakata بالکتا) बचपन (Bachpan بچپن)

TILA तिला (ع - مذ) طلا
1. स्वर्ण (Swarn سوورن) सुवर्ण (Su-varn سوورن) सोना (Sona سونا)

TARÍQ तरीक़ (ع - مذ) طریق
1. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعده)
2. परंपरा (Parampara پرم پرا) रिवाज (Raváj رواج)
3. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang ڈھنگ)
4. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) राह (Ráh راه)

TARÍQAT तरीक़त (ع - مث) طریقت
ब्रह्मवाद (Brahmvád برهم واد) तसव्वुफ़ (Tasavvuf تصوف)

TARÍQA तरीक़ा (ع - مذ) طریقه
1. व्यवहार (Vyavhár ویوهار) चलन (Chalan چلن)
2. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعده)
3. सिद्धांत (Sid,dhánt سدهانت) उसूल (Usúl اصول)
4. यत्न (Yatn یتن) उपाय (Upáe اُپاے) तरकीब (Tarkíb ترکیب)
5. धर्म शाखा (Dharm shákha دهرم شاکها) पंथ (Panth پنتھ) मशरब (Mashrab مشرب)

TASHT तश्त (ع - مذ) طشت
परात (Parát پرات) थाल (Thál تهال)

TA,ÁM तआम (ع - مذ) طعام
आहार (Áhár آهار) भोजन (Bhojan بهوجن) खाना (Khána کهانا)

ebooksall.com

TILISM तिलिस्म (ع - مذ) طلسم
1. इन्द्रजाल (Indrjál اندر جال) माया (Máya مایا) जादू (Jádu جادو)
2. यंत्र कवच (Yantr kavach ینتر کوچ) तावीज़ (Távíz تعویذ)

TAL,AT तलअ़त (ع - مث) طلعت
1. दर्शन (Darshan درشن) मुख दर्शन (Mukh darshan مکھ درشن) मुंह देखना (Muṇh dekhna منھ دیکھنا)
2. रूप (Rúp روپ) हुस्न (Husn حسن)

TULÚ,A तुलू अ (ع - مذ) طلوع
उदय (Udai اُدے) किसी तारे का निकलना (Kisi táre ka nikalna کسي تارے کا نکلنا)

TAM,MÁ,A तम्मा अ (ع - ص) طماع
लोलुप (Lolup لولپ) बड़ा लालची (Baṛa lálachi بڑا لالچی)

طمانیت (ع - مث)
TAMÁNÍYAT तमानीयत
संतोष (Santosh سنتوش) इत्मीनान (Itmínán اطمینان)

طمطراق (ف - مذ)
TUM-TURÁQ तुमतुराक़
धूम धाम (Dhúm dhám دھوم دھام) शान शौकत (Shán shaukat شان شوکت)

TAMA तमा (ع - مث) طمع
लोलुपता (Lolupata لولپتا) लिप्सा (Lipsa لپسا) लालच (Lálach لالچ)

2. कामशक्ति वर्द्धक तेल (Kám shakti vardhak tel کام شکتي وردھک تیل)

TALÁQ तलाक़ (ع - مث) طلاق
विवाह विच्छेद (Viváh vich,chhed وواہ وچھید) पत्नी त्याग (Patni tyág پتني تیاگ) औरत को निकाह से बाहर कर देना (Aurat ko nikáh se báhar kar dena عورت کونکاح سے باهر کر دینا)

TALÁQAT तलाक़त (ع - مث) طلاقت
वाचालता (Váchálata واچالتا) मुखरता (Mukharata مکھرتا) तेज़ ज़बानी (Tez zabáni تیز زباني)

TALAB तलब (ع - مث) طلب
1. अन्वेषण (Anveshan انویشن) तलाश (Talásh تلاش)
2. याचना (Yáchana یاچنا) मांग (Máṇg مانگ)
3. इच्छा (Ichchha اِچھا) ख़ाहिश (Kháhis خواهش)
4. व्यसन (Vyasan ویسن) लत (Lat لت) धत (Dhat دھت)

طلب گار (عف - ص)
TALAB-GÁR तलब गार
1. इच्छुक (Ich,chhuk اچھک) ख़ाहिश मन्द (Kháhish mand خواهش‌مند)
2. याचक (Yáchak یاچک) मांगने वाला (Maṇgne vála مانگنے والا)

ebooksall.com

طنز (ع - مث)
TANZ तनज़
व्यंग (Vyang وینگ) कटाच्छ (Katákchh کٹاکچھ) ताना (Tána طعنہ)

طواف (ع - مذ)
TAVÁF तवाफ़
परिक्रमा (Parik,krama پرکرما) प्रदच्छिणा (Pradakchhina پردکچھنا) प्रति वर्तन (Prati vartan پرتي ورتن) किसी चीज़ के चारों तरफ़ फिरना (Kisi chíz ke cháron taraf phirna کسي چیز کے چاروں طرف پھرنا)

طوالت (ع - مث)
TAVÁLAT तवालत
1. आयाम (Ayám آیام) दीर्घता (Dírghata دیرگھتا) लंबाई (Lambái لمبائي)
2. विलंब (Vilamb ولمب) देरी (Deri دیری)

طوائف (ع - مث)
TAVÁIF तवाइफ़
طائفہ کي جمع ہے ایکن واحد معنوں میں مستعمل ہے
गणिका (Ganika گنیکا) वेश्या (Vesh,shya ویشیا) वार मुखी (Vár mukhi وار مکھی) रंडी (Randi رنڈی)

طوائف خانہ (عف - مذ)
TAVÁIF-KHÁNA तवाइफ़ ख़ाना
वेश्यालय (Vesh,shyálai ویشیالے) वेश्यावास (Vesh,shyá vás ویشیا واس) चकला (Chakla چکلہ)

طوائف الملوکی (ع - مث)
TAVÁIFUL-MULÚKI तवाइफ़ुल मुलूकी
अराजकता (Arájakata اراجکتا) निराज (Niráj نراج) राज की गड़ बड़ (Ráj ki gaṛbaṛ راج کی گڑ بڑ)

طور (ع - مذ)
TAUR तौर
1. आचरण (Ácharan آچرن) चाल ढाल (Chál dhál چال ڈھال)
2. शैली (Shaili شیلي) प्रणाली (Pranáli پرنالي) ढंग (Dhang ڈھنگ)

طوطی (ف - مث)
TÚTI तूती
सारिका (Sárika سارکا) मैना (Maina مینا)

طوفان (ع - مذ)
TÚFÁN तूफ़ान
1. उग्रता (Uggrata اُگرتا) प्रचंडता (Prachandata پرچنڈتا) सख़्त तेज़ी (Sakht tezi سخت تیزي)
2. जल स्रावन (Jalplávan جل پلاون) तुग़्यानी (Tughyáni طغیاني)
3. प्रकंपन (Prakampan پرکمپن) बहुत सख़्त आंधी (Bahut sakht ándhi بہت سخت آندھي)

طول (ع - مذ)
TÚL तूल
दीर्घता (Dírghata دھیرگھتا) लंबाई (Lambái لمبائی)

طول البلد (ع - مذ)
TÚLUL-BALAD तूलुल बलद
लंबांश (Lambánsh لمبانش) लोंजीटयूड (Longitude لانجی تیوڈ)

طومار (ع - مذ)
TÚMÁR तूमार
1. लंबा चोड़ा पत्र या हाल (Lamba chauṛa pattr ya hál لمبا چوڑا

ebooksall.com

2. शौच (Shauch شوچ) इस्तिंजा (Istinja استنجا)

TAI तय (ع - ص) طے
1. निर्णीत (Nirnít نرنیت) निश्चित (Nishchit نشچت) फ़ैसल (Faisal فیصل)
2. निर्णय (Nirnai نرنے) फ़ैसला (Faisala فیصلہ)
3. गमन (Gaman گمن) चलना (Chalna چلنا)

TAIYÁRA तैयारा (ع - مذ) طیارہ
(वायु यान (Vyáu yán وایویان) विमान (Vimán ومان) हवाई जहाज़ (Havái jaház ھوائی جہاز)

TAIR तैर (ع - مذ) طیر
पक्षी (Pakchhi پکچھی) खग (Khag کھگ) चिड़िया (Chiṛiya چڑیا)

TAISH तैश (ع - مذ) طیش
1. क्रोध (Krodh کرودھ) कोप (Kop کوپ) ग़ुस्सा (Ghussa غصہ)
2. आवेग (Áveg آویگ) जोश (Josh جوش)

TÍNAT तीनत (ع - مث) طینت
स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) प्रकृति (Prakriti پر کرتی) निसर्ग (Nisarg نسرگ) आदत (Ádat عادت)

(پتر یا حال) राम कहानी (Rám kahání رام کہانی)
2. मिथ्यालाप (Mith,thyáláp متھیالاپ) झूठी बातें (Jhúthi báton جھوتی باتیں)

TAVÍL तवील (ع - ص) طویل
दीर्घ (Dírgh دیرگھ) लंबा (Lamba لمبا)

طویل العمر (ع - ص)
TAVÍLUL-UMR तवीलुल् उम्र
1. दीर्घायु (Dírgháyu دیر گھایو) लंबी उम्र वाला (Lambi umr vála لمبی عمر والا)
2. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh ویووردھ) बूढ़ा (Búṛha بوڑھا)

طویل المیعاد (ع - ص)
TAVÍLUL-MIÁD तवीलुल् मीआद
दीर्घ कालीन (Dírgh kálín دیرگھ کالین) लंबे अर्से वाला (Lambe arse vála لمبے عرصے والا)

TAVELA तवेला (ع - مذ) طویلہ
अश्व शाला (Ash,shwa shála اشوشالہ) घुड़ साल (Ghuṛsál گھوڑ سال)

طہارت (ع - مث)
TAHÁRAT तहारत
1. पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकी (Páki پاکی)

ebooksall.com

ظ

3. हास्य रस (Hás,sya ras هاسیہ رس)
मज़ाक़िया शाइरी (Mazáqiya sháiri
مذاقیہ شاعری)

ZARF जर्फ़ ظرف (ع - مذ)
1. पात्र (Páttr پاتر) भाजन (Bhájan
بھاجن) बर्तन (Bartan برتن)
2. हृदय (Hridai هردے) मन (Man
من) दिल (Dil دل)
3. साहस (Sáhas ساھس) हौसला
(Hausala حوصلہ)

ZARÍF ज़रीफ़ ظریف (ع - ص)
हास्य प्रिय (Hás,sya priya هاسیہ پریہ)
दिल्लगी बाज़ (Dil,lagi báz دل لگی باز)

ZAFAR ज़फ़र ظفر (ع - مث)
1. जय (Jai جے) विजय (Vijai وجے)
फ़त्ह (Fat,h فتح)
2. सफलता (Saphalata سپھلتا)
कामयाबी (Kámyábi کامیابی)

ZULM ज़ुल्म ظلم (ع - مذ)
अत्याचार (Attyáchár اتیاچار)
अन्याय (An,ny,áe انیائے) ज़ियादती
(Ziyádati زیادتی)

ZUL,MAT ज़ुल्मत ظلمت (ع - مث)
अंधकार (Andhkár اندھکار) अँधेरा
(Andhera اندھیرا)

ZAN (N) ज़न् (न) ظن (ع - مذ)
1. अनुमान (Anumán انومان)
अन्दाज़ा (Andáza اندازہ)

ZÁLIM ज़ालिम ظالم (ع - ص)
1. अत्याचारी (Attyáchári اتیاچاری)
अन्यायी (Annyáí انیائی) जाबिर
(Jábir جابر)
2. निष्ठुर (Nish,thur نِشٹھر) निर्दय
(Nirdai نردے) बे रहम (Be rahm
بے رحم)
3. प्रिया (Priya پریا) माशूक़ (Máshúq
معشوق)

ZÁHIR ज़ाहिर ظاہر (ع - ص)
1. प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ)
व्यक्त (Vyakt ویکت) अयां (Ayán
عیاں)
2. विदित (Vidit ودت) प्रकट (Prakat
پرکٹ) आशकार (Áshkár آشکار)
3. बाह्य रूप (Báhya rúp باھیہ روپ)
ज़ाहिरी हालत (Záhiri hálat ظاہری
حالت)

ظاہر داری (عف - مث)
ZÁHIR-DÁRI ज़ाहिरदारी
1. प्रदर्शन (Pradarshan پردرشن)
दिखावा (Dikháva دکھاوا) नुमाइश
(Numáish نمائش)

ZARÁFAT ज़राफ़त ظرافت (ع - مث)
1. परिहास (Parihás پریہاس) मज़ाक़
(Mazáq مذاق)
2. विनोद (Vinod ونود) तफ़रीह (Tafríh
تفریح)

ebooksall.com

2. भ्रम (Bhram بهرم) वह्म (Vahm وهم)

3. विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خيال)

4. कल्पना (Kalpana کل پنا) तख़ैयुल (Takhaiyul تخيل)

ZAN,NI ज़न्नी ظنی (ع - ص)
कालपनिक (Kálpanik کالپنک) ख़याली (Khayáli خيالي) फ़र्ज़ी (Farzi فرضي)

ZAHR ज़ह्र ظهر (ع - مث)
1. पृष्ठ (Prish,th پرشٹھ) पुश्त (Pusht پشت) पीठ (Píth پيٹھ)
7. किसी चीज़ की उलटी तरफ़ (Kisi chíz ki ulti taraf کسي چيز کي الٹي طرف)

ZUHÚR ज़ुहूर ظهور (ع - مذ)
1. प्रकटन (Prakátan پرکٹن) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاهر هونا)
2. आविर्भाव (Ávirbháo آوربهاؤ) पैदाइश (Paidáish پيدائش)

ع

ÁBID आबिद عابد (ع - ص)
1. पूजक (Púјak پوجک) उपासक (Upásak اپاسک) इबादत करने वाला (Ibádat karne vála عبادت کرنے والا)
2. संयमी (San,yami سن یمی) ज़ाहिद (Záhid زاهد)

ÁJIZ आजिज़ عاجز (ع - ص)
1. निर्बल (Nirbal نربل) कमज़ोर (Kamzor کمزور)
2. नम्र (Namr نمر) ख़ाकसार (Khák-sár خاکسار)
3. विवश (Vivash ووش) मजबूर (Majbúr مجبور)
4. असफल (Asaphal اسپهل) नाकाम (Nákám ناکام)

ÁJIZI आजिज़ी عاجزی (عف - مث)
विनीतता (Vinítata ونيتتا) नम्रता (Namrata نمرتا) इन्किसार (Inkisár انکسار)

ÁDAT आदत عادت (ع - مث)
1. स्वभाव (Swabháo سوبهاؤ) प्रकृति (Prakriti پرکرتي) ख़ू (Khú خو)
2. रीति (Ríti ريتي) परिपाटी (Paripáti پرپاٹی) रस्म (Rasm رسم)
3. व्यसन (Vyasan ويسن) लत (Lat لت) इल्लत (Illat علت)

ÁDIL आदिल عادل (ع - ص)
न्यायवान् (Nyáe ván نیاےوان) मुन्सिफ़ (Munsif منصف)

ebooksall.com

(گیانی) ख़ुदा रसीदा (Khuda rasída خدا رسیدہ)

ÁRI आरी (ع - ص) عاری
1. नग्न (Nagan نگن) नंगा (Nanga ننگا)
2. रिक्त (Rikt رکت) ख़ाली (Kháli خالی)
3. असमर्थ (Asamarth اسمرتھ) मजबूर (Majbúr مجبور)
4. سادہ نثر کی ایک قسم

ÁSHIQ आशिक़ (عف - ص) عاشق
1. प्रेमी (Premi پریمي) अनुरागी (Anurági انوراگی) महब्बत करने वाला (Mahabbat karne vála محبت کرنے والا)
2. मोहित (Mohit موهت) फ़रेफ़्ता (Farefta فریفتہ)

ÁSHIQI आशिक़ी (عف - مث) عاشقی
प्रेम (Prem پریم) अनुराग (Anurág انوراگ) इश्क़ (Ishq عشق)

ÁSI आसी (ع - ص) عاصی
पापी (Pápi پاپي) गुनह गार (Gunah gár گنہ گار)
(یہ لفظ متکلم انکسار سے اپنے نام کی جگہ بھی استعمال کرتا ھے)

ÁFIYAT आफ़ियत (ع - مث) عافیت
1. शांति (Shánti شانتی) सुकून (Sukún سکون)
2. कुशलता (Kushalata کشلتا) ख़ैरयत (Khairiyat خیریت)

ÁDI आदी (ع - ص) عادی
अनुसेवी (Anusevi انوسیوی) व्यसनी (Vyasani ویسني) लती (Lati لتي)

ÁR आर (ع - مث) عار
1. लज्जा (Lajja لجا) लाज (Láj لاج) शर्म (Sharm شرم)
2. घृणा (Ghrina گھرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)

ÁRIZ आरिज़ (ع - مذ) عارض
1. कपोल (Kapol کپول) गंड (Gand گند) गाल (Gál گال)
2. बाधक (Bádhak بادھک) रुकावट डालने वाला (Rukávat dálne vála رکاوٹ ڈالنے والا)

ÁRIZA आरिज़ा (ع - مذ) عارضہ
रोग (Rog روگ) आमय (Ámai آمے) व्याधि (Vyadhi ویادھی) बीमारी (Bímárí بیماری)

ÁRIZI आरिज़ी (ع - ص) عارضی
1. अस्थायी (Asthái اَس تھائی) चन्द रोज़ा (Chand roza چند روزہ)
2. अदृढ़ (Adriṛh ادرڑھ) बोदा (Boda بودا) ना पायदार (Na páedár نا پائیدار)

ÁRIF आरिफ़ (ع - ص) عارف
1. ज्ञानी (Gyáni گیانی) जानने वाला (Jánne vála جاننے والا)
2. आत्म ज्ञानी (Átim gyáni آتم گیانی) ब्रह्मज्ञानी (Brahm gyání برهم

ebooksall.com

(گیانی) ग़ैब दां (Ghib dán غیب داں) ईश्वर (Íshwar ایشور)

عالم بالا (ع - عف)

ÁLAME-BÁLA आलमे बाला
परलोक (Parlok پرلوک) स्वर्ग लोक (Swarg lok سورگ لوگ) देव लोक (Deo lok دیو لوک) यम लोक (Yam lok یم لوک)

عالم گیر (عف - ص)

ÁLAM-GÍR आलमगीर
1. विश्व व्यापी (Vish,shwa Vyápi وشو ویاپی) सार्व भौम (Sárv-bhaum سارو بھوم) दुनिया में फैला हुआ (Dunya men phaila hua دنیا میں پھیلا ھوا)
2. विश्वविजयी (Vish,shwa vijaí وشو وجئي) चक्रवर्ती (Chakkrvarti چکرورتي) सार्व भौम (Sárv bhaum سارو بھوم) शहंशाह (Shahansháh شہنشاہ)

ÁLI आली (ع - ص) عالی
1. उच्च (Uchch اُچ) ऊँचा (Úncha اونچا)
2. महान (Mahán مہان) अज़ीम (Azím عظیم)
3. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) मुअज़्ज़ज़ (Mu,azzaz معزز)
4. उत्तम (Uttam اتم) आला (Ála اعلی)

ÁQIBAT आक़िबत (ع - مث) عاقبت
1. अंत (Ant انت) अन्जाम (Anjám انجام)
2. परिणाम (Parinám پری نام) नतीजा (Natíja نتیجہ)
3. परलोक (Parlok پرلوک) आख़िरत (ÁKhirat آخرت)

ÁQIL आक़िल (ع - ص) عاقل
मतिमान् (Matímán متي مان) मति गर्भ (Mati garbh متی گربھ) बुद्धिमान् (Buddhimán بدھی مان) अक़्लमन्द (Aqlmand عقلمند)

ÁLAM आलम (ع - مذ) عالم
1. जगत् (Jagat جگت) संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya دنیا)
2. शोभा (Shobha شوبھا) बहार (Bahár بہار)
3. दशा (Dasha دشا) हालत (Hálat حالت)

ÁLIM आलिम (ع - ص) عالم
1. विद्यावान् (Viddyáván ودیاوان) पंडित (Pandit پنڈت) फ़ाज़िल (Fázil فاضل)
2. वेत्ता (Vetta ویت تا) जानकार (Jánkár جانکار)

عالم الغیب (ع - ص)

ÁLIMUL-GHAIB आलिमुलग़ैब
अंतर्यामी (Antaryámi انتریامی) परोक्ष ज्ञानी (Parokchh gyáni پروکچھ

ebooksall.com

2. कार्य कर्ता (Kár,rya karta کاریہ کرتا) कार कुन (Kár-kun کارکن)

3. तांत्रिक (Tán,trik تانترک) अभिचारी (Abhi chári ابھی چاری) जिन भूत उतारने वाला (Jin bhút utárne vála جن بھوت اتارنے والا)

عبادت (ع - مث)
IBÁDAT इबादत
ईश्वर पूजा (Íshwar púja ایشور پوجا) आराधना (Árádhana آرادھنا) परस-तिश (Prastish پرستش)

عبادت خانه (عف - مذ)
IBÁDAT-KHÁNA इबादत ख़ाना
आराधनालय (Árádhanálai آرادھنالے) पूजास्थान (Pújásthán پوجا ستھان) इबादत गाह (Ibádat gáh عبادت گاہ)

عبارت (ع - مث)
IBÁRAT इबारत

1. लेख (Lekh لیکھ) मज़मून (Mazmún مضمون)
2. गद्य (Gad,dya گدیہ) नस्र (Nasr نثر)
3. लेख (Lekh لیکھ) तहरीर (Tahrír تحریر)
4. वर्णन (Varnan ورنن) बयान (Bayán بیان)
5. श्रुतलेख (Sbrutlekh شرت لیکھ) इमला (Imla املا)

عبث (ع - ص)
ABAS अबस
व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) निरर्थक (Nirarthak نررتھک) बेकार (Bekár بیکار)

عالیشان (عف - ص)
ÁLI-SHÁN. आलीशान

1. भव्य (Bhav,vya بھویہ) शानदार (Shándár شاندار)
2. विशाल (Vishál وشال) अज़ीमुश्शान (Azímush,shán عظیم الشان)

عالی ظرف (ع - ص)
ÁLI-ZARF आली ज़र्फ़
उदार चित्त (Udár chitt أدار چت) उच्चाशय (Uchcháshai اچاشے) बड़े ज़र्फ़ वाला (Bare zarf vála بڑے ظرف والا)

عام (ع - ص)
ÁM आम

1. साधारण (Sádháran سادھارن) मामूली (Mámúlí معمولي)
2. सामान्य (Samán,nya سامانیہ) जनरल (General جنرل)
3. सर्व (Sarv سرو) सब (Sab سب)
4. साधारण व्यक्ति (Sadharan vyakti سادھارن ویکتي) आम आदमी (Ám ádami عام آدمی)

عام فهم (ع - ص)
ÁM-FAH,M आम फ़हम
बाल बोध (Bál bodh بال بودھ) सरल (Saral سرل) सुबोध (Subodh سوبودھ) आसान (Ásán آسان)

عامل (ع - ص)
ÁMIL आमिल

1. कर्मचारी (Karm chári کرم چاری) हाकिम (Hákim حاکم)

ebooksall.com

ABD अब्द (ع - مذ) عبد
1. दास (Dás داس) सेवी (Sevi سیوی)
गुलाम (Ghulám غلام)
2. उपासक (Upásak اپاسک) बन्दा
(Banda بندہ)

IBRAT इब्रत (ع - مث) عبرت
1. शिक्षा (Shik,chha شکچھا) नसीहत
(Nasíhat نصیحت)
2. भय (Bhai بھے) खौफ़ (Khauf
خوف)
3. शोक (Shok شوک) अफ़सोस
(Afsos افسوس)

UBÚR उबूर (ع - مذ) عبور
1. तरण (Taran ترن) पार करना
(Pár karna پار کرنا)
2. पूर्ण ज्ञान (Púrn gyán پورن گیان)
महारत (Mahárat مہارت)

ITÁB इताब (ع - مذ) عتاب
रोष (Rosh روش) कोप (Kop کوپ)
गुस्सा (Ghussa غصہ)

عجائب خانہ (عف - مذ)
AJÁIB-KHÁNA अजाइब खाना
कौतुकालय (Kautukálai کوتکالے) विचित्रालय (Vichittrálai وچترالے) संग्रहालय (Sangrahálai سنگرهالے) अजाइब घर (Ajáib ghar عجائب گھر)

AJAB अजब (ع - ص) عجب
1. अद्भुत (Adbhut ادبھت) विचित्र
(Vichittr وچتر) अजीब (Ajíb
عجیب)

2. आश्चर्य (Ásh,charya آش چریہ)
तअज्जुब (Ta,ajjub تعجب)

UJ,B उज्ब (ع - مذ) عجب
अहंकार (Ahankár اهنکار) अभिमान
(Abhimán ابھیمان) ग़रूर (Ghurúr
غرور) घमंड (Ghamand گھمنڈ)

AJ,Z अज्ज़ (ع - مذ) عجز
1. नम्रता (Namrata نمرتا) विनय
(Vinai ونے) आजिज़ी (Ájizi عاجزی)
2. गिड़गिड़ाहट (Giṛ giṛábat گڑگڑاهٹ)
मिन्नत समाजत (Minnat samájat
منت سماجت)

UJLAT उज्लत (ع - مث) عجلت
1. शीघ्रता (Shgíghrata شیگھرتا) जल्दी
(Jaldi جلدی)
2. स्फूर्ति (Isphúrti اسپھورتی) फुरती
(Phurti پھرتي)

UJÚBA उजूबा (ع - ص) عجوبہ
अद्भुत (Adbhut ادبھت) विलक्षण
(Vilakchhan ولکچھن) अनोखी चीज़
(Anokhí chíz انوکھی چیز)

ADÁLAT अदालत (ع - مث) عدالت
1. न्याय (Nyáe نیاے) इन्साफ़ (Insáf
انصاف)
2. न्यायालय (Nyáyálai نیایالے) कचहरी (Kachahri کچہری)

ADÁVAT अदावत (ع - مث) عداوت
शत्रुता (Shattruta شتروتا) वैर (Vair
ویر) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

ebooksall.com

ADÚL अदूल (ع - مذ) عدول
अवज्ञा (Avag,gya اوگیا) नाफ़रमानी (Náfarmání نافرمانی)

عدول حکمی (عف - مث)
ADÚL-HUKMI अदूल हुक्मी
1. अवज्ञा (Avag,gya اوگیا) ना फ़र-मानी (Na farmání نافرمانی)
2. उद्दंडता (Uddandata اد‘دنڈتا) सरकशी (Sarkashi سرکشی)

ADÍL अदील (ع - ص) عدیل
समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیه) मिस्ल (Misl مثل)

ADÍM अदीम (ع - ص) عدیم
1. नष्ट (Nasht نشت) समाप्त (Samápt سماپت) ख़त्म (Khatm ختم)
2. हीन (Hín هیں) बिना (Bina بنا) बग़ैर (Baghair بغیر)

عدیم الفرصت (ع - ص)
ADÍMUL-FURSAT अदीमुल फ़ुर्सत
अवकाश हीन (Aukásh hín اوکاش هین) जिसे छुट्टी न हो (Jise chhutti na ho جسے چھٹي نه هو)

AZÁB अज़ाब (ع - مذ) عذاب
1. कष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh,kh دکھ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)
2. यम यातना (Yam yátana یم یاتنا) पाप फल (Páp phal پاپ پھل) गुनाह की सज़ा (Gunáh kí saza گناه کي سزا)

ADAD अदद (ع - مذ) عدد
1. गणना (Ganna گننا) शुमार (Shumár شمار)
2. संख्या (Sankhya سنکھیا) गिनती (Ginti گنتي)

ADL अद्ल (ع - مذ) عدل
न्याय (Nyáe نیاے) इनसाफ़ (Insáf انصاف) नियाव (Niyáo نیاؤ)

ADAM अदम (ع - مذ) عدم
1. हीनता (Hínata هینتا) न होना (Na hona نه هونا)
2. यम लोक (Yam lok یم لوک) आख़िरत (Ákhirat آخرت)
3. अनस्तित्व (Anastittwa انس تتو) नेस्ती (Nestí نیستي)

عدم آباد (عف - مذ)
ADAM-ÁBAD अदम आबाद
यमलोक (Yamlok یم لوک) परलोक (Par lok پر لوک) दूसरी दुनिया (Dúsari dunya دوسری دنیا)

عدم توازن (ع - مذ)
ADAME-TAVÁZUM अदमेतवाज़ुन
असंतुलन (Asantulan اسن تلن) ना बराबरी (Na barábari نا برابری)

ADU अदू (ع - مذ) عدو
1. शत्रु (Shattru شترو) दुश्मन (Dushman دشمن)
2. प्रति द्वंद्वी (Prati dwandwi پرتی دوندی) रक़ीब (Raqíb رقیب)

ebooksall.com

3. मनस्ताप (Manastáp منس تاپ) कोफ़्त (Koft كوفت)

عذار (ع - مذ)
IZÁR इज़ार
कपोल (Kapol كپول) गाल (Gál گال) रुख़सार (Rukhsár رخسار)

عذر (ع - مذ)
UZ,R उज़्र
1. मिष (Mish مش) व्याज (Vyáj وياج) बहाना (Bahána بهانا)
2. आपत्ति (Ápatti آپتي) एतिराज़ (Etiráz اعتراض)
3. कारण (Káran کارن) सबब (Sabab سبب)

عذر دار (عف - ص)
UZR-DÁR उज़्र दार
1. वादी (Vádi وادي) दावे दार (Dávedár دعويدار)
2. आपत्ति कर्ता (Ápatti karta آپتی کرتا) मोतरिज़ (Motariz معترض)

عذر داری (عف - مث)
UZR-DÁRI उज़्रदारी
1. आपत्ति (Ápattí آپتی) एतिराज़ (Etiráz اعتراض)
2. प्रतिवाद पत्र (Prati vád pattr پرتی واد پتر) जवाब दावा (Javáb dáva جواب دعوی)

عرش (ع - مذ)
ARSH अर्श
1. सिंहासन (Singhásan سنگهاسن) तख़्त (Takht تخت)
2. आकाश (Ákásh آکاش) आस्मान (Ásmán آسمان)
3. ईश्वर के बैठने का सिंहासन (Íshwar ke baithne ka singhásan ایشور کے بیٹھنے کا سنگهاسن)

عرش پیما (عف - ص)
ARSH-PAIMA अर्श पैमा
अंबर चर (Ambar char امبر چر) गगन चारी (Gagan chárí گگن چاری) आकाश गामी (Ákásh gámi آکاش گامی) आस्मान पर चलने वाला (Ásmán par chalne vála آسمان پر چلنے والا)

عرشه (ع - مذ)
ARSHA अर्शा
नौका पृष्ठ (Nauka prishth نوکا پرشٹھ) पोतमंच (Pot manch پوت منچ) जहाज़ की छत (Jaház kí chhat جهاز کي چهت) डैक (Deck ڈیک)

عرصه (ع - مذ)
AR(A)SA अ (र) र्सा
1. क्षेत्र (Chhettr چهیتر) मैदान (Maidán میدان)
2. विलंब (Vilamb ولمب) देर (Der دیر)
3. काल (Kál کال) समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)

عرض (ع - مث)
ARZ अर्ज़
1. प्रार्थना (Prárthana پرارتهنا) निवेदन (Nivedan نویدن) दर्ख़ास्त (Darkhást درخواست)
2. विस्तार (Vistár وستار) चौड़ाई (Chaúṛái چوڑائی)
3. दीवार का आसार (Dívár ká ásár دیوار کا آثار)

ebooksall.com

ARÚS अरूस (ع - مث) عروس
नव विवाहिता (Nao viváhita نو وواهتا)
वधू (Vadhú ودھو) दुल्हन (Dulhan
دلهن)

ARÚZ अरूज़ (ع - مذ) عروض
छंद विद्या (Chhand viddya چھند
ودیا) पिंगल (Pingal پنگل)

URYÁN उर्यां (ع - ص) عریان
1. नग्न (Nagn نگن) नंगा (Nanga
ننگا) निर्वसन (Nirvasan نروسن)
2. प्रकट (Prakat پرکٹ) ज़ाहिर
(Záhir ظاهر)
3. अश्लील (Ashlíl اشلیل) फ़ुह्श
(Fuh,sh فحش)

URYÁNI उर्यानी (عف - مث) عریانی
1. नग्नता (Nagnata نگنتا) नंगापन
(Nangápan ننگاپن)
2. अश्लीलता (Ashlílata اشلی لتا)
भोंडापन (Bhonda pan بھونڈاپن)

ARÍZ अरीज़ (ع - ص) عریض
विस्तृत (Vistrit وسترت) विस्तीर्ण
(Vistírn وستیرن)चौड़ा (Chaura چوڑا)

ARÍZA अरीज़ा (ع - مذ) عریضه
विनय पत्रिका (Vinai pattrika ونے
پتریکا) छोटे की तरफ़ से बड़े को ख़त
(Chhote kí taraf se bare ko khat
چھوٹے کی طرف سے بڑے کو خط)

AZA अज़ा (ع - مث) عزا
मृत्यु शोक (Mrittyu shok مرتیو شوک)
मातम (Mátam ماتم)

ARZUL-BALAD अर्ज़ुल बलद (ع - مذ) عرض البلد
अक्षांश (Akchhánsh اکچھانس)
लैटीट्यूड (Latitude لیٹی ٹیوڈ)

ARZI अर्ज़ी (عف - مث) عرضی
प्रार्थना पत्र (Prárthana pattr پرارتھنا
پتر) दरख़्वास्त (Darkhást درخواست)

URF उर्फ़ (ع - مذ) عرف
उपनाम (Up nám اپنام) बचपन का
छोटा नाम (Bachpan ká chhota nám
بچپن کا چھوٹا نام)

IRFÁN इर्फ़ान (ع - مذ) عرفان
1. परिचय (Parichai پریچے) ज्ञान
(Gyán گیان) पहचान (Pahchán
پہچان)
2. ब्रह्मज्ञान (Brahmgyán برهم گیان)
ख़ुदा शनासी (Khuda shanásí
خدا شناسی)

ARAQ अरक़ (ع - مذ) عرق
1. स्वेद (Swed سید) पसीना (Pasína
پسینه)
2. आसव (Asav آسو) जल (Jal جل)
अरक़ (Araq عرق)
3. मदिरा (Madira مدرا) शराब
(Sharáb شراب)

ARÚJ अरूज (ع - مذ) عروج
1. उत्थान (Utthán ات,تھان) बलन्दी
(Balandi بلندی)
2. उन्नति (Unnati اننتی) तरक़्क़ी
(Taraqqí ترقی)

ebooksall.com

2. साहस (Sáhas ساهس) हिम्मत (Him,mat همت)

AZÍZ अज़ीज़ عزیز (ع - ص)

1. प्रिय (Priya پریہ) प्यारा (Pyára پیارا)
2. स्वजन (Swajan سوجن) रिश्तेदार (Rishtedár رشتہدار)
3. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)

عزیز داری (عف - مث)

AZÍZ-DÁRI अज़ीज़ दारी
आत्मीयता (Átmí,yata آتمی یتا) स्वजनता (Swajanata سوجنتا) नाता (Náta ناتا) क़राबत (Qarábat قرابت)

AZÍMAT अज़ीमत (ع - مث) عزیمت

1. निश्चय (Nish,chai نشچے) इरादा (Iráda ارادہ)
2. अभिचार (Abhichár ابھیچار) जादू (Jádú جادو)

USRAT उस्रत (ع - مث) عسرت

दरिद्रता (Darid,drata دردرتا) निर्धनता (Nirdhanata نردھنتا) ग़रीबी(Gharíbi غریبی) तंगी (Tangí تنگی)

ASKAR अस्कर (ع - مذ) عسکر

बल (Bal بل) सेना (Sena سینا) अनीक (Aník انیک) फ़ौज (Fouj فوج)

ASKARI अस्करी (ع - مذ) عسکری

सैनिक (Sainik سینک) सिपाही (Sipáhi سپاهي)

عزا خانہ (عف - ص)

AZA-KHÁNA अज़ा ख़ाना
मृत्यु गेह (Mrittyu geh مرتیوگیہ) मातम ख़ाना (Mátam khána ماتم خانہ)

عزادار (عف - ص)

AZA-DÁR अज़ा दार
शोक ग्रस्त (Shokgrast شوک گرست) मातम दार (Mátam dár ماتمدار)

IZ,ZAT इज़्ज़त (ع - مث) عزت

1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha پرتش تھا) मान मर्यादा (Mán maryáda مان مریادا) वक़ार (Vaqár وقار)
2. सम्मान (Sammán سمان) सत्कार (Satkár ستکار) आव भगत (Áo-bhagat آؤ بھگت)

UZLAT उज़्लत (ع - مث) عزلت

1. एकांत (Ekánt ایکانت) तन्हाई (Tanhái تنہائی)
2. एकांत वास (Ekánt vás ایکانت واس) गोशा नशीनी(Gosha nashíni گوشہ نشیني)

عزلت گزیں (عف - ص)

UZLAT-GUZÍN उज़्लत गुज़ीं
एकांत वासी (Ekánt vásí ایکانت واسی) गोशा नशीन (Gosha nashín گوشہ نشین)

AZM अज़्म (ع - مذ) عزم

1. संकल्प (Sanklap سن کلپ) इरादा (Iráda ارادہ)

ebooksall.com

ASA असा (ع - مذ) عصا
लगुड (Lagud لگڈ) यष्टि (Yashti يشٹي) दंड (Dand دنڈ) छड़ी (Chhaṛí چھڑی)

ASAB असब (ع - مذ) عصب
पेशितंतु (Peshitantu پیشی تنتو) चेता (Cheta چیتا) नस (Nas نس) पट्ठा (Pattha پٹھا)

ASR अस्र (ع - مذ) عصر
1. समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)
2. युग (Yug یگ) अह्द (Ahd عہد)
3. अपराह्न (Aparánh اپرانھ) सिह-पहर (Sehpahar سہ پہر)

ISMAT इस्मत (ع - مث) عصمت
सतीत्व (Satítwa ستیتو) पातिव्रत्य (Pátiv,vrattya پاتو ورتیہ) इफ़्फ़त (Iffat عفت)

عصمت دری (عف - مث)
ISMAT-DARI इस्मत दरी
सतीत्व हरण (Satíttwa haran ستیتو هرن) धर्षणा (Dharshana دھرشنا) आबरू रेज़ी (Ábrú rezí آبرو ریزی)

ISYÁN इस्यान (ع - مذ) عصیان
पाप (Páp پاپ) पातक (Pátak پاتک) गुनाह (Gunáh گناہ)
(یہہ لفظ ھمیشہ جمع کے معنوں میں بولا جاتا ھے)

AZLA अज़ला (ع - مذ) عضله
मांसल (Mánsál مانسل) मांस पेशी

ASAL असल (ع - مذ) عسل
मधु (Madhu مدھو) शह्द (Shahd شہد)

ASÍR असीर (ع - ص) عسیر
कठिन (Kathin کٹھن) मुश्किल (Mush,kil مشکل)

ISH,RAT इश्‍रत (ع - مث) عشرت
1. सुख (Sukh سکھ) चैन (Chain چین) आनंद (Ánand آنند)
2. ऐश्वर्य (Aishwar,rya ایشوریہ) ऐश (Aish عیش)
3. भोग विलास (Bhog vilás بھوگ ولاس) ऐयाशी (Aiyáshi عیاشی)

عشرت خانه (عف - مذ)
ISHRAT-KHÁNA इश्‍रत ख़ाना
रति गृह (Ratig,gríh رتگ‌گرہ) क्रीडा स्थल (Krídásthal کریڈاستھل) ऐश घर (Aish ghar عیش گھر)

ISHQ इश्क़ (ع - مذ) عشق
1. अनुराग (Anurág انوراگ) प्रेम (Pram پریم) स्नेह (Isneh اسنیہ) महब्बत (Mahabbat محبت)
2. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) इन्हिमाक (Inhimák انہماک)

عشق باز (عف - ص)
ISHQ-BÁZ इश्क़ बाज़
प्रेमी (Premi پریمی) आशिक़ (Áshiq

ISH,VA इश्वा (ع - مذ) عشوه
हाव भाव (Háo bháo هاو بهاو) नाज़ो अदा (Nazo-ada نازوادا)

ebooksall.com

(Máns peshi مانس پیشی) अदला (Adla آدلا)

عضو (ع - مذ)
UZV उज़्व
अवयव (Avayav اویو) अंग (Ang انگ) अज़ो (Azo عضو)

عضو تناسل (ع - مذ)
UZVE-TANÁSUL उज़्वे-तनासुल
शिश्न (Shish,n ششن) लिंग (Ling لنگ) ज़कर (Zakar ذکر)

عطا (ع - مث)
ATA अता
1. प्रदान (Pra,dán پردان) देना (Dena دینا)
2. दान (Dán دان) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

عطار (ع - مذ)
ATTÁR अत्तार
1. सुगंध कार (Sugandh kár سوگندھ کار) इत्रफ़रोश (Ittr farosh عطر فروش)
2. औषध विक्रेता (Aushadh vikreta اوشدھ وکریتا) दवा बेचने वाला (Dava bechne vála دوا بیچنے والا)

عطارد (ف - مذ)
UTÁRID उतारिद
बुध ग्रह (Budh grah بدھ گرہ) एक सितारा (Ek Sitára ایک ستارہ)

عطر (ع - مذ)
ITR इत्र
1. सुगंध (Sugandh سوگندھ) ख़ुशबू (Khushbú خوشبو)
2. पुष्पसार (Pushp sár پشپ سار) अतर (Atar عطر)

عطر فروش (عف - ص)
ITR-FAROSH इत्र फ़रोश
सुगंधकार (Sugandh kár سوگندھ کار) गंधी (Gandhi گندھي)

عطیہ (ع - مذ)
ATÍYA अतीया
1. अनुदान (Anudán انودان) ग्रांट (Grant گرانٹ)
2. पुरस्कार (Puraskár پرسکار) तुहफ़ा (Tohfa تحفہ)
3. दान (Dán دان) प्रदान (Pradán پردان) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

عظمت (ع-مث)
AZMAT अज़मत
1. श्रेष्ठता (Shresh thata شریشھ تھتا) बुज़ुर्गी (Buzurgí بزرگي)
2. सम्मान (Sammán سمان) इज़्ज़त (Izzat عزت)
3. महानता (Mahánata مہانتا) बड़ाई (Baṛáí بڑائي)

عظیم (ع - ص)
AZÍM अज़ीम
1. महा (Maha مہا) महान (Mahán مہان) बड़ा (Baṛa بڑا)
2. दुर्गम (Durgam درگم) मुश्किल (Mushkil مشکل)
3. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

عظیم الشان (ع - ص)
AZÍMUSH-SHÁN अज़ीमुश्शान
महान् (Mahán مہان) विशाल (Vishál وشال) बड़ा भारी (Baṛa bhárí بڑا بھاری)

ebooksall.com

(Parlok پر لوک) आख़िरत (Ákhirat آخرت)

AQD अक़द (ع - مذ) عقد
1. विवाह (Vivah وواہ) दार कर्म (Dár karm دار کرم) ब्याह (Byáh بیاہ)
2. प्रतिज्ञा (Pratig,gya پرتگ گیا) इक़रार (Iqrár اقرار)

UQDA उक़्दा (ع - مذ) عقده
1. ग्रंथि (Granthi گرنتھي) गांठ (Gánth گانٹھ)
2. समस्या (Samas,sya سمس سیا) मसला (Masala مسئلہ)

AQRAB अक़्रब (ع - مذ) عقرب
वृश्चिक (Vrishchik ورش چک) द्रूण (Drún درون) अलि (Ali الي) बलीन (Balín بلین) बिच्छू (Bich,chhú بچھو)

AQL अक़्ल (ع - مث) عقل
धी (Dhí دھی) मेधा (Medha میدھا) बुद्धि (Bud,dhí بدھی) मनीषा (Maní-sha منیشا) प्रज्ञा (Prag,gya پرگ گیا) समझ (Samajh سمجھ)

عقل مند (عف - ص)
AQL-MAND अक़्ल मन्द
बुद्धिमान् (Buddhimán بدھي مان) मतिमान् (Matimán متي مان) मनीषी (Maníshí منیشي) मेधावी (Medhávi میدھاوی) समझदार (Samajhdár سمجھدار)

IF,FAT इफ़्फ़त (ع - مث) عفت
1. संयम (Sanyam سن یم) परहेजगारी (Parhez gárí پرهیزگاری)
2. सतीत्व (Satíttwa ستیتو) इस्मत (Ismat عصمت)

AF,V-AFÚ अफ़्व-अफ़ू (ع - مذ) عفو
क्षमा (Chhama چھما) माफ़ी (Máfí معافی) दरगुज़र (Darguzar درگزر)

UFÚNAT उफ़ूनत (ع - مث) عفونت
दुर्गन्ध (Durgandh درگندھ) कुवास (Kuvás کوواس) बदबू (Badbú بدبو)

AFÍFA अफ़ीफ़ा (ع - مث) عفیفه
सती (Sati ستی) पतिव्रता (Pativ-vrata پتورتا) बाइस्मत (Ba ismat با عصمت)

UQÁB उक़ाब (ع - مذ) عقاب
गरुड़ (Garuṛ گرڑ) बड़ा गिद्ध (Baṛa-gidh بڑا گدھ)

IQÁB इक़ाब (ع - مذ) عقاب
यातना (Yátana یاتنا) कष्ट (Kasht کشت) अज़ाब (Azáb عذاب)

AQAB अक़ब (ع - مذ) عقب
1. पृष्ठ (Prishth پرشتھ) पीछा (Píchha پیچھا)
2. अनंतर (Anantar اننتر) पश्चात् (Pashchát پشچات) बाद (Bád بعد)

UQBA उक़्बा (ع - مث) عقبیٰ
यमलोक (Yam lok یم لوک) परलोक

ebooksall.com

ILÁJ इलाज علاج (ع - مذ)
1. उपचार (Upchár اُپچار) चिकित्सा (Chikitsa چکتسا) दवा (Dava دوا)
2. प्रयत्न (Prayatn پریتن) उपाय (Upáe اوپاے) तदबीर (Tadbír تدبیر)

ILÁQA इलाक़ा علاقہ (ع - مذ)
1. संबंध (Sambandh سمبندھ) तअल्लुक़ (Ta,al,luq تعلق)
2. प्रेम (Prem پریم) महब्बत (Mahabbat محبت)
3. भूखंड (Bhúkhand بھوکھنڈ) प्रदेश (Pradesh پردیش) इहाता (Iháta احاطہ)
4. जागीर (Jágír جاگیر) जाइदाद (Jáedád جائداد)

ALÁLAT अलालत علالت (ع - مث)
रोग (Rog روگ) व्याधि (Vyádhi ویادھی) बीमारी (Bímári بیماری)

ALÁMAT अलामत علامت (ع - مث)
1. चिह्न (Chin,nh چنھ) निशान (Nishán نشان)
2. लक्षण (Lakchhan لکچھن) आसार (Asár آثار)
3. रोग लक्षण (Rog lakchhan روگ لکچھن) बीमारी की अलामत (Bimári ki alámat بیماری کي علامت)

علانیہ (ع - ص)
ALÁNI(Í)YA अलानि(नी)या
प्रत्यक्षतः (Pratyak,chhata پرتیک

UQÚBAT उक़ूबत عقوبت (ع - مث)
1. यातना (Yátana یاتنا) अज़ाब (Azáb عذاب)
2. कष्ट (Kasht کشٹ) पीड़ा (Píŗa پیڑا) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

AQÍDAT अक़ीदत عقیدت (ع - مث)
श्रद्धा (Shraddha شردھا) आस्था (Ástha آستھا) एतिक़ाद (Etiqád اعتقاد)

عقیدت مند (عف - ص)
AQÍDAT-MAND अक़ीदत मन्द
श्रद्धावान् (Shraddha ván شردھا وان) मोतक़िद (Motaqid معتقد)

AQÍDA अक़ीदा عقیدہ (ع - مذ)
1. विश्वास (Vishshwás وشواس) यक़ीन (Yaqín یقین)
2. धर्म (Dharm دھرم) मज़हब (Mazhab مذہب)
3. मत (Mat مت) मशरब (Mashrab مشرب)
4. श्रद्धा (Shraddha شردھا) एतिक़ाद (Etiqád اعتقاد)

AQÍL अक़ील عقیل (ع - ص)
बुद्धि मान् (Buddhimán بدھي مان) अक़्ल मन्द (Aqlmand عقلمند)

AKS अक्स عکس (ع - مذ)
1. प्रतिबिंब (Prati bimb پرتی بمب) प्रतिच्छाया (Pratich,chháya پرتیچ چھایا) परछाईं (Parchháín پرچھائیں)
2. छाया (Chháya چھایا) साया (Sáya سایہ)

ebooksall.com

3. कला (Kala کلا) फ़न (Fan فن)
4. शिक्षा (Shikchha شکچھا) तालीम (Tálím تعلیم)
5. इंद्रजाल (Indr jál اندر جال) जादू (Jádu جادو)

علم ادب (ع - مذ)

ILME-ADAB इल्मे अदब
साहित्य शास्त्र (Sáhittya shástr ساھتیہ شاستر)

علم الاخلاق (ع - مذ)

ILMUL-AKHLÁQ इल्मुल अख़लाक़
नीति शास्त्र (Níti shástr نیتی شاستر)

علم الاعضا (ع - مذ)

ILMUL-ÁZA इल्मुल आज़ा
शरीर रचना शास्त्र (Sharír rachana shástr شریر رچنا شاستر)

علم الاقتصاد (ع - مذ)

ILMUL-IQTISÁD इल्मुल इक़तिसाद
अर्थ शास्त्र (Arth shástr ارتھ شاستر)

علم الالسنہ (ع - مذ)

ILMUL-ALSINA इल्मुल अल्सिना
भाषा विज्ञान (Bhásha viggyán بھاشا وگیان)

علم الحیوان (ع - مذ)

ILMUL-HAIVÁN इल्मुल हैवान
प्राणी शास्त्र (Práni shástr پرانی شاستر)

علم العلاج (ع - مذ)

ILMUL-ILÁJ इल्मुल इलाज
चिकित्सा शास्त्र (Chikitsa Shástr چکتسا شاستر)

چھتا) खुल्लम खुल्ला (Khullam khulla کھلم کھلا)

ALÁVA अलावा علاوہ (ع - ص)
अतिरिक्त (Atirikt اتی رکت) मासिवा (Másiva ماسوا)

ILLAT इल्लत علت (ع - مث)
1. रोग (Rog روگ) आमय (Ámai آمے) बीमारी (Bímári بیماری)
2. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu ھیتو) सबब (Sabab سبب)
3. व्यसन (Vyasan ویسن) लत (Lat لت)
4. उपद्रव (Upaddrau اپدرو) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا)
5. अपराध (Aprádh اپرادھ) दोष (Dosh دوش) क़ुसूर (Qusúr قصور)
6. झंझट (Jhanjhat جھنجھٹ) बखेड़ा (Bakheṛa بکھیڑا)

ALAM अलम علم (ع - مذ)
1. पताका (Patáka پتاکا) ध्वजा (Dhwaja دھوجا) झंडा (Jhanda جھنڈا)
2. नाम (Nám نام) संज्ञा (Sangya سنگیا)
3. محرم میں نکلنے والا جھنڈا

ILM इल्म علم (ع مذ)
1. ज्ञान (Gyán گیان) जान कारी (Ján kári جان کاری)
2. विद्या (Viddya ودیا) इल्म (Ilm علم)

ebooksall.com

علم القابلہ (ع - مذ)

ILMUL-QÁBILA इल्मुल क़ाबिला

धात्रीविद्या (Dháttri viddya دھاتری ودیا)

علم المساحت (ع - مذ)

ILMUL-MISÁHAT इल्मुल मिसाहत

ज्यामिति (Jyámiti جیامتی) रेखा गणित (Rekha ganit ریکھا گنت)

علم الہی (ع - مذ)

ILME-ILÁHI इल्मे इलाही

ब्रह्म विद्या (Brahm viddya برھم ودیا) अध्यात्म (Adh,dhyátm ادھیاتم)

علم انشا (ع - مذ)

ILME-INSHA इल्मे इन्शा

गद्य रचना शास्त्र (Gaddya rachana shástr گدیہ رچنا شاستر)

علم بردار (عف - ص)

ALAM-BARDÁR अलम बर्दार

1. ध्वजा वाहक (Dhwaja vábak دھوجا واھک) झंडा लेकर आगे चलने वाला (Jhanda lekar áge chalne vála جھنڈا لے کر آگے چلنے والا)
2. नेता (Neta نیتا) क़ाइद (Qáid قائد)

علم تسخیر (ع - مذ)

ILME-TASKHIR इल्मे तसख़ीर

वशी करण शास्त्र (Vashi karan shástr وشی کرن شاستر)

علم تمدن (ع - مذ)

ILME-TAMADDUN इल्मे तमद्दुन

नागरिक शास्त्र (Nágarik shástr ناگرک شاستر)

علم تواریخ (ع - مذ)

ILME-TAVÁRIKH इल्मे तवारीख़

इतिहास विद्या (Itihás viddya اِتہاس ودیا)

علم جمادات (ع - مذ)

ILME-JIMÁDÁT इल्मे जिमादात

खनिज विज्ञान (Khanij viggyán کھنج وگیان) धातु विद्या (Dhátu viddya دھاتو ودیا)

علم حساب (ع - مذ)

ILME-HISÁB इल्मे हिसाब

गणित शास्त्र (Ganit shástr گنت شاستر) रियाज़ी (Riyázi ریاضي)

علم حیات (ع - مذ)

ILME.HAYÁT इल्मे हयात

जीव विज्ञान (Jív viggyán جیو وگیان)

علم دین (ع - مذ)

ILME-DÍN इल्मे दीन

धर्म शास्त्र (Dharm shástr دھرم شاستر)

علم ریاضی (ع - مذ)

ILME-RIYÁZI इल्मे रियाज़ी

دیکھو 'علم حساب'

علم طبعیات (ع - مذ)

ILME-TAB,YĪ,YÁT इल्मे तबईयात

विज्ञान शास्त्र (Viggyán shástr وگیان شاستر)

ebooksall.com

علم طبقات الارض (ع - مذ)
ILME-TABAQÁTU L-ARZ
इल्मे त क़ातुलअर्ज़
भूगर्भ शास्त्र (Bhú garbh shástr بهوگربه شاستر)

علم عروض (ع - مذ)
ILME-ARÚZ इल्मे अरूज़
छंद शास्त्र (Chhand shástr چهند شاستر) पिंगल (Pingal پنگل)

علم غیب (ع - مذ)
ILME-GHAIB इल्मे ग़ैब
परोक्ष विज्ञान (Parokchh viggyán پروکچھ وگیان)

علم قیافه (ع - مذ)
ILME-QAYÁFÁ इल्मे क़याफ़ा
सामुद्रिक विद्या (Sámud,drik viddya سامددرک ودیا)

علم لسان (ع - مذ)
ILME-LISÁN इल्मे लिसान
دیکھو 'علم الالسنه'

علم مجلس (ع - مذ)
ILME-MAJLIS इल्मे मजलिस
सभा चातुर्य (Sabha cháturrya سبھا چاتریہ)

علم معدنیات (ع - مذ)
ILME-MÁDANÍYÁT इल्मे मादनी यात
खनिज विद्या (Khanij viddya کھنج ودیا) धातु विद्या (Dhátu viddya دھاتو ودیا)

علم معرفت (ع - مذ)
ILME-MA,RIFAT इल्मेमारिफ़त
अध्यात्म ज्ञान (Adhdhyátm gyán ادھیاتم گیان) ब्रह्म ज्ञान (Brahm gyán برهم گیان) तसव्वुफ़ (Tasav,vuf تصوف)

علم مناظره (ع - مذ)
ILME-MUNÁZARA इल्मे मुनाज़रा
तर्क शास्त्र (Tark shástr ترک شاستر)

علم منطق (علم - مذ)
ILME-MANTIQ इल्मे मन्तिक़
न्याय शास्त्र (Nyáe shástr نیاے شاستر)

علم موسیقی (ع - مذ)
ILME-MUSIQI इल्मे मूसीक़ी
संगीत शास्त्र (Sangít shástr سنگیت شاستر) गान विद्या (Gán viddya گان ودیا)

علم نباتات (ع - مذ)
ILME-NABÁTÁT इल्मे नबातात
वनस्पति विद्या (Vanaspati viddya ونسپتي وديا) वनस्पति शास्त्र (Vanaspati shástr ونسپتي شاستر)

علم نجوم (ع - مذ)
ILME-NUJÚM इल्मे नुजूम
ज्योतिष विज्ञान (Jyotish viggyán جیوتش وگیان)

علم هندسه (ع - مذ)
ILME-HINDISA इल्मे हिन्दिसा
دیکھو 'علم الحساب'

ebooksall.com

UM,MÁL उम्माल (ع - مذ) عمال
عامل کي جمع
1. कर्मचारी वर्ग (Karmchári varg کرم چاری ورگ) उहदेदार (Uhdedár عہدیدار)
2. कार्यकार्त्ता गण (Káryakarta gan کاریہ کرتا گن) कारकुन (Kárkun کارکن)

AM,MÁMA अम्मामा (ع - مذ) عمامہ
शिरो वेष्टन (Shiroveshtan شرووبشٹن) उष्णीष (Ushnísh اشنیش) पगड़ी (Pagri پگڑی)

AM,DAN अम्दन (ع - ص) عمداً
जान बूझकर (Ján bújh kar جان بوجھ کر) क़स्दन (Qasdan قصداً)

UMDAGI उम्दगी (ف - مث) عمدگی
1. उत्तमता (Uttamata اتمتا) ख़ूबी (Khúbi خوبی)
2. गुण (Gun گن) सिफ़त (Sifat صفت)
3. विशेषता (Visheshata وشیشتا) ख़ुसूसियत (Khusúsiyat خصوصیت)
4. सुंदरता (Sundarata سندرتا) हुस्न (Husn حسن)

UMDA उम्दा (ع - ص) عمدہ
1. उत्तम (Uttam اتم) बढ़िया (Baṛhiya بڑھیا) बेहतर (Behtar بہتر)
2. सुंदर (Sundar سندر) ख़ुशनुमा (Khush numa خوش نما)

علم ہیئت (ع - مذ)
ILME-HAI,AT इल्मे हैअ्रत
खगोल विद्या (Khagol viddya کھگول ودیا) ज्यौतिश (Jyautish جیوتش)

ILMI इल्मी (ع - ص) علمی
1. विद्या संबंधी (Viddya sambandhi ودیا سمبندھی)
2. वैज्ञानिक (Vaiggyánik ویگیانک) साइन्स संबंधी (Science sambandhi سائنس سمبندھی)

ILMÍYAT इल्मीयत (ع - مث) علمیت
पांडित्य (Pándit,tya پانڈتیہ) विद्वत्ता (Viddwatta ودوتا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابلیت)

ALÁHIDA अलाहिदा (ع - ص) علحدہ
पृथक (Prithak پرتھک) अलग (Alag الگ) जुदा (Juda جدا)

ALÍL अलील (ع - ص) علیل
रुग्न (Rugn رگن) अस्वस्थ (As,swasth اس سوستھ) बीमार (Bímár بیمار)

ALÍM अलीम (ع - ص) علیم
1. ज्ञाता (Gyáta گیاتا) जानने वाला (Jánne vála جاننے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

IMÁRAT इमारत (ع - مث) عمارت
1. भवन (Bhavan بھون) मकान (Makán مکان)
2. वास्तु (Vástu واستو) बिल्डिंग (Building بلڈنگ)

ebooksall.com

5. अभिचार (Abhichár ابھی چار) तंत्र (Tantr تنتر) जादू (Já dú جادو) टोना (Tona تونا)
6. व्यसन (Vyasan ویسن) शौक़ (Shauq شوق)

عمل جراحی (ع - مذ)

AMALE-JARRÁHI अमले जर्राही
शल्य क्रिया (Shallya kriya شلیہ کریا) चीर फाड़ (Chír phár چیر پھاڑ)

عمل داری (عف - مث)

AMAL-DÁRI अमलदारी
राज्य (Rájya راجیہ) शासन (Shásan شاسن) हुकूमत (Hukúmat حکومت)

عملہ (ع - مذ)

AM(A)LA अम् (म) ला
कर्मचारी वर्ग (Karmchárí varg کرم چاری ورگ) अहलकार लोग (Ahlkárlog اہل کار لوگ)

AMALI अमली (ع - ص) عملی
व्यवहारिक (Vyavhárik ویوہارک) क्रियात्मक (Kriyátmak کریاتمک)

AMÚD अमूद (ع - مذ) عمود
1. स्तंभ (Stambh استمبھ) खंभा (Khambha کھمبا)
2. लंब (Lamb لمب) अधो लंब (Adho lamb ادھو لمب)

UMÚMAN उमूमन (ع - ص) عموماً
प्राय: (Práyah پرایہ) बहुधा (Bahudha بہودھا) अक्सर (Aksar اکثر)

3. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) शरीफ़ (Sharíf شریف)
4. चुना हुआ (Chuna hua چنا ہوا) छाँटा हुआ (Chánta hua چھانٹا ہوا)

UMR उम्र (ع - مث) عمر
1. आयु (Áyu آیو) वय (Vai وے) अवस्था (Avastha اوستھا) सिन (Sin سن)
2. समय (Samai سمے) काल (Kál کال) ज़माना (Zamána زمانہ) अर्सा (Arsa عرصہ)

عمر رسیدہ (عف - ص)

UMR-RASÍDA उम्र रसीदा
वयो वृद्ध (Vayo vriddh ویو ورده) गतायु (Gatáyu گتایو) बूढ़ा (Búrha بوڑھا)

UMUQ उमुक़ (ع - مذ) عمق
गहन (Gahan گہن) गंभीरता (Gambhírata گمبھیرتا) गहराई (Gahrái گہرائی)

AMAL अमल (ع - مذ) عمل
1. कार्य (Kárya کاریہ) काम (Kám کام)
2. व्यवहार (Vyavhár ویوہار) चलन (Chalan چلن)
3. अधिकार (Adhikár ادھیکار) दख़्ल (Dakhl دخل)
4. प्रभाव (Prabháo پربھاؤ) असर (Asar اثر)

ebooksall.com

AMÍQ अमीक़ عمیق (ع - ص)
गहन (Gahan گہن) गंभीर (Gambhír
गहरा (Gahra گہرا)

AMÍM अमीम عمیم (ع - ص)
सामान्य (Sámánnya سامانیہ) व्यापक
(Vyápak ویاپک) आम (Ám عام)

INÁD इनाद عناد (ع - مذ)
1. शत्रुता (Shattruta شتروتا) दुश्मनी
(Dushmani دشمنی)
2. द्वेष (Dwesh دویش) बुग़्ज़ (Bughz
بغض)

INÁN इनान عنان (ع - مث)
कविका (Kavika کویکا) लगाम
(Lagám لگام)

عنایت (ع - مث)
INÁYAT इनायत
कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا)
अनुग्रह (Anuggrah انوگرہ) मिह्‌रबानी
(Mehrbáni مہربانی)

عنایت فرما (عف - ص)
INÁYAT-FARMA इनायत फ़र्मा
मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost
دوست)

عنایت نامہ (عف - مذ)
INÁYAT-NÁMA इनायत नामा
कृपा पात्र (Kripa pattr کرپا پتر)
नवाज़िशनामा (Navázish náma نوازش
نامہ)

AMBAR अम्बर عنبر (ع - مذ)
एक सुप्रसिद्ध खुशबू (Ek sup,prasiddh
khushbu ایک سوپرسدھ خوشبو)

ANDALÍB अन्दलीब عندلیب (ع - مث)
कलविंकक (Kalvinkak کلونکک)
बुलबुल (Bulbul بلبل)

UNSUR उनसुर عنصر (ع - مذ)
1. मूल (Múl مول) जड़ (Jaṛ جڑ)
2. तत्त्व (Tattwa تتو) पंच भूत
(Panch bhút پنچ بھوت)

UNFUVÁN उन्‌फ़ुवान عنفوان (ع - ص)
आरंभ (Árambh آرمبھ) शुरूआत
(Shurúát شروعات)

عنفوان شباب (ع - مذ)
UNFUVÁNE-SHABÁB उन्फ़ुवाने शबाब
वयः संधि (Vayah sandhi ویہ سندھی)
शुरू जवानी (Shurú javání شروع
جوانی)

UNUQ उनुक़ عنق (ع - مذ)
ग्रीवा (Gríve گریوا) गला (Gala گلا)
गर्दन (Gardan گردن)

عنکبوت (ع - مث)
ANKABÚT अनकबूत
लूता (Lúta لوتا) मर्कटी (Markati
مرکٹی) मकड़ी (Makṛi مکڑی)

UNVÁN उनवान عنوان (ع - مذ)
1. शीर्षक (Shírshak شیرشک) सुरख़ी
(Surkhi سرخی)
2. प्रसंग (Prasang پرسنگ) तमहीद
(Tamhíd تمہید)

2. पत्नी (Patní پتنی) भार्या (Bhárya بھاریا) बीवी (Bíví بیوی)

3. छिपाने योग्य अंग (Chhipáne yogya ang چھپانے یوگیہ انگ)

IVAZ इवज़ عوض (ع - مذ)

प्रति फल (Pratí phal پرتی پھل) प्रतिकार (Pratí kár پرتی کار) बदला (Badla بدلہ)

AHD अहद عہد (ع - مذ)

1. काल (Kál کال) समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)

2. युग (Yug یگ) ज़माना (Zamána زمانہ)

3. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) इक़रार (Iqrár اقرار)

4. वचन (Vachan وچن) क़ौल (Qaul قول) वादा (Váda وعدہ)

عہد حکومت (ع - مذ)

AHDE-HUKÚMAT अहदे हुकूमत

शासन काल (Shásan kál شاسن کال) राज का समय (Ráj ka Samai راج کا سمے)

عہد نامہ (عف - مذ)

AHD-NÁMA अहद नामा

प्रतिज्ञा पत्र (Pratiggya pattr پرتگیا پتر) इक़रार नामा (Iqrár náma اقرار نامہ)

UHDA उहदा عہدہ (ع - مذ)

पद (Pad پد) दर्जा (Darja درجہ)

3. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu ہیتو) सबब (Sabab سبب)

4. विषय (Vishai وشے) प्रसंग (Prasang پرسنگ) मौज़ू (Mauzú موضوع)

5. ढंग (Dhang ڈھنگ) अंदाज़ (Andáz انداز)

AVAM अवाम عوام (ع - مذ)

عامہ کی جمع

जन साधारण (Ján Sádháran جن سادھارن) सर्व साधारण (Sarv sádháran سرو سادھارن) आम लोग (Ám log عام لوگ) जनता (Janata جنتا)

AVÁMI अवामी عوامی (ع - ص)

सार्व जनिक (Sárv janik سارو جنک) सामाजिक (Sámájik ساماجک) जनता की (Janata kí جنتا کی)

AUD औद عود (ع - مذ)

प्रत्यागमन (Pratyágaman پرتیاگمن) लौटना (Lautna لوٹنا) फिरना (Phirna پھرنا)

ŪD ऊद عود (ع - مذ)

अगरु (Agaru اگرو) एक ख़ुशबू दार लकड़ी (Ek khushbu dár lakṛi ایک خوشبودار لکڑی)

AURAT औरत عورت (ع - مث)

1. स्त्री (Istri استری) अबला (Abala ابلا) वनिता (Vanita ونیتا) महिला (Mahila مہیلا) योषिता (Yohsita یوشتا) नारी (Nárí ناری)

ebooksall.com

(Musalmánon ke ek tyohár ká din
(مسلمانوں کے ایک تیوهار کا دن

2. हर्ष (Harsh ھرش) आनन्द (Ánand آنند) खुशी (Khushi خوشی)

AISH ऐश عیش (ع - مذ)

1. भोग विलास (Bhog vilás بھوگ ولاس) कामानंद (Kámánand کامانند) ऐयाशी (Aiyáshi عیاشی)

2. सुख (Sukh سکھ) चैन (Chain چین) आराम (Árám آرام)

عیش پرست (عف - ص)

AISH-PARAST ऐश परस्त

1. सुख प्रिय (Sukhap prya سکھپ پریہ) आराम तलब (Árám taláb آرام طلب)

2. विलासी (Vilási ولاسی) ऐयाश (Aiyásh عیاش)

AIN ऐन عین (ع - مذ)

1. स्रोत (Srot سروت) चश्मा (Chashma چشمہ)

2. नेत्र (Nettr نیتر) चक्षु (Chakchhu چکچھو) आंख (Ankh آنکھ)

AINAK ऐनक عینک (ع - مث)

उपनेत्र (Up nettr اپ نیتر) चश्मा (Chashma چشمہ)

عہدہ دار (عف - ص)

UHDA-DÁR उहदा दार

पदाधिकारी (Padádhikári پدادھیکاری) कर्मचारी (Karmchári کرم چاری) अफ़सर (Officer افسر)

AIYÁR ऐयार عیار (ع - ص)

धूर्त (Dhúrt دھورت) वंचक (Vanchak ونچک) छली (Chhali چھلی) धोके बाज़ (Dhoke báz دھوکے باز)

AIYÁSH ऐयाश عیاش (ع - ص)

रतिप्रिय (Ratipprya رتپ پریہ) रति लंपट (Rati lámpat رتي لمپٹ) व्यभिचारी (Vyabhichári ویبھي چاری) तमाशबीन (Tamáshbín تماش بین)

IYAL इयाल عیال (ع - مذ)

परिवार (Parivár پریوار) बाल बच्चे (Bál bachche بال بچے)

AYÁN अयां عیاں (ع - ص)

प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) ज़ाहिर (Záhir ظاہر)

AIB ऐब عیب (ع - مذ)

दोष (Dosh دوش) अवगुण (Augun اوگن) बुराई (Buráí برائی)

ÍD ईद عید (ع - مث)

1. मुसलमानों के एक त्योहार का दिन

ebooksall.com

غ

GHÁR गार (ع - مذ) غار
1. गर्त (Gart گرت) गढ़ा (Garha گڑھا) खड (Khad کھڈ)
2. कंदरा (Kandara کندرا) गुफा (Gupha گوپھا) खोह (Khoh کھوہ)

GHÁRAT गारत (ع - مث) غارت
1. अपहरण (Ap haran اپہرن) लुंठन (Lunthan لنٹھن) लूट (Lút لوٹ)
2. विनाश (Vinásh وناش) बरबादी (Barbádi بربادی)
3. नष्ट (Nasht نشٹ) ध्वस्त (Dhwast دھوست) बरबाद (Barbád برباد)

غارتگر (عف - ص)
GHÁRAT-GAR गारत गर
1. अपहर्ता (Ap harta اپہرتا) लुंठक (Lunthak لنٹھک) लुटेरा (Lutera لٹیرا)
2. दस्यु (Dassyu دسیو) डाकू (Dáku ڈاکو) क़ज़्ज़ाक़ (Qazzáq قزاق)

GHÁZA ग़ाज़ा (ف - مذ) غازہ
मुख चूर्ण (Mukh chúrn مکھ چورن) मुख लेप (Mukh lep مکھ لیپ) पावडर (Powder پاؤڈر)

GHÁZI ग़ाज़ी (ع - ص) غازی
धर्म योद्धा (Dharm yoddha دھرم یودھا) मुजाहिद (Mujáhid مجاھد)

GHÁSIB ग़ासिब (ع - ص) غاصب
अप भोगी (Ap bhogi اپ بھوگی) मोषक (Moshak موشک) ग़स्ब करने वाला (Ghasb karne vála غصب کرنے والا)

GHÁFIL ग़ाफ़िल (ع - ص) غافل
असावधान (Asáodhán اساودھان) निश्चेत (Nishchet نش چیت) बेख़बर (Be khabar بے خبر)

GHÁLIB ग़ालिब (ع - ص) غالب
1. बलवान् (Balván بلوان) ज़बर दस्त (Zabar dast زبردست)
2. विजयी (Vijaí وجئی) जेता (Jeta جیتا) फ़ातिह (Fáteh فاتح)
3. प्रायः (Práyah پرایہ) अक्सर (Aksar اکثر)

GHÁLIBAN ग़ालिबन (ع - ص) غالباً
संभवतः (Sambhavatah سمبھوتہ) शायद (Sháyad شاید)

GHÁLÍCHA ग़ालीचा (ف - مذ) غالیچہ
छोटा क़ालीन (Chhota qálín چھوٹا قالین)

GHÁIB ग़ाइब (ع - ص) غائب
1. अंतर्धान (Antar dhán انتردھان) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)
2. अनुपस्थित (Anupasthit انوپستھت) ग़ैर मौजूद (Ghair maujúd غیر موجود)

ebooksall.com

3. बहुत बड़ा [नगर] (Bahut bara [nagar] [نگر] بہت بڑا)

غدار وطن (ع - ص)

GHADDÁRE-VATAN ग़द्दारे वतन
देश द्रोही (Desh drohi دیش دروہی)
वतन दुश्मन (Vatan dushman وطن دشمن)

غدود (ع - مذ)
GHUDÚD गुदूद
غدہ کی جمع
ग्रंथियां (Granthiyáu گرنتھیاں)
गिलटियां (Giltiyán گلٹیاں)

غدہ (ع - مذ)
GHUDDA गुद्दा
ग्रंथि (Granthi گرنتھی) गिलटी (Gilti گلٹی) ग्लैंड (Gland گلینڈ)

غذا (ع - مث)
GHIZA ग़िज़ा
आहार (Áhar آھار) भोजन (Bhojan بھوجن) खुराक (Khurák خوراک)

غراب (ع - مذ)
GHURÁB गुराब
काक (Kák کاک) कौआ (Kauá کوا)

غراره (ف - مذ)
GHARÁRA ग़रारा
आचमन (Áchaman آچمن) कुल्ला (Kulla کلا)

غرب (ع - مذ)
GHARB ग़र्ब
पश्चिम (Pashchim پشچم) मग़रिब (Maghrib مغرب)

غربا (ع - مذ)
GHURABA गुरबा
غریب کي جمع
दरिद्र जन (Dariddr jan دردر جن)
ग़रीब लोग (Gharíb log غریب لوگ)

غایت (ع - مث)
GHÁYAT गायत
1. अभिप्राय (Abhip, práe ابھپپراے)
मक़्सद (Maqsad مقصد)
2. अंत (Ant انت) हद (Had حد)

غبار (ع - مذ)
GHUBÁR गुबार
1. धूलि (Dhúli دھولی) रज (Raj رج) गर्द (Gard گرد)
2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منسیہ)
मलाल (Malál ملال)
3. हलका अंधेरा (Halka andhera هلکا اندھیرا)

غباره (ع - مذ)
GHUBÁRA गुबारा
अभ्र पथ (Abh,r path ابھر پتھ)
वा गोल (Va gol وا گول) बैलून (Baloon بیلون)

غبن (ع - مذ)
GHABN गबन
मोषण (Moshan موشن) न्यास भंग (Nyás bhang نیاس بهنگ) ख़ियानत (Khiyánat خیانت)

غبی (ع - ص)
GHABI ग़बी
कुंठ बुद्धि (Kunth budhi کنتھ بدھی)
कुंद ज़हन (Kund zahn کند ذهن)

غدار (ع - ص)
GHADDÁR ग़द्दार
1. देशद्रोही (Desh drohi دیش دروھي)
वतन दुश्मन (Vatan dushman وطن دشمن)
2. विश्वास घाती (Vish,shwás gháti وشواس گھاتی) नमक हराम (Namak harám نمک حرام)

ebooksall.com

GHURFA गुर्फ़ा (ع - مذ) غرفه
गवाक्ष (Gavákchh گواکچھ) जालाक्ष (Jálákohh جالاکچھ) वातायन (Váta-yan واتاین) झरोखा (Jharokha جھروکھا)

GHARQ ग़र्क़ (ع - ص) غرق
1. निमज्जित (Nimajjit نمجت) डूबा हुआ (Dúba buá ڈوبا ھوا)
2. तल्लीन (Tallín تلین) मग्न (Magn مگن) तन्मय (Tan mai تن مے) मह्‌व (Mahv محو)

GHARQÁB ग़र्क़ाब (عف - ص) غرقاب
1. जल मग्न (Jal magn جل مگن) पानी में डूबा हुआ (Paní man dúba hua پانی میں ڈوبا ھوا)
2. तन्मय (Tan mái تن مے) मह्‌व (Mah,v محو)

GHURÚB गुरूब (ع - مذ) غروب
अस्त होना (Ast hona است ھونا) डूबना (Dúbna ڈوبنا)

GHURÚR गुरूर (ع - مذ) غرور
1. दंभ (Dambh دمبھ) अहंकार (Ahan kár اھنکار) अभिमान (Abhi mán ابھی مان) दर्प (Darp درپ) घमंड (Ghamand گھمنڈ)
2, गर्व (Garv گرو) मान (Mán مان) फ़ख़्र (Fakhr فخر)

GHAR,RA ग़र्रा (ع - مذ) غره
دیکھو 'غرور'

GHIRBÁL गिरबाल (ع - مث) غربال
चालनी (Chálani چالنی) छलनी (Chhalni چھلنی)

GHURBAT गुर्बत (ع - مث) غربت
1. विदेश (Videsh ودیش) परदेस (Pardes پردیس)
2. दरिद्रता (Dariddrata دردرتا) मुफ़लिसी (Muflisi مفلسی)

GHARAZ ग़रज़ (ع - مث) غرض
1. अभिप्राय (Abhippráe ابھپراے) उद्देश (Uddesh اُدیش) मक़सद (Maqsad مقصد)
2. तात्पर्य (Tát parrya تاتپریہ) मतलब (Matlab مطلب)
3. स्वार्थ (Swárth سوارتھ) ख़ुद ग़रज़ी (Khud gharazi خود غرضی)
4. संकल्प (Sankalp سن کلپ) इरादा (Iráda ارادہ)

غرض آشنا (عف - ص)
GHARAZ-ÁSHNA ग़रज़ आश्ना
स्वार्थी (Swárthí سوارتھی) ख़ुद ग़रज़ (Khud Gharaz خود غرض)

غرض مند (عف - ص)
GHARAZ-MAND ग़रज़ मन्द
इच्छुक (Ich,chhuk اچھک) अर्थी (Arthí ارتھی) ख़्वाहिश मन्द (Khwáhish mand خواهش مند)

غرغره (ع - مذ)
GHAR GHARA ग़र ग़रा
आचमन (Áchaman آچمن) ग़रारा (Gharára غرارا)

ebooksall.com

GHAZÁL ग़ज़ाल (ع - مذ) غزال
1. मृग शावक (Mrig shávak مرگ شاوک) हरन का बच्चा (Haran ka bachcha هرن کا بچه)
2. हरिण (Harin هرن) हरन (Haran هرن) आहू (Áhu آهو)

غزال چشم (عف - ص)
GHAZÁL-CHASHM ग़ज़ाल चश्म
मृग शावक नयनी (Mrig shávak nainí مرگ شاوک نینی) मृगाक्षी (Mrigákchhi مرگاکچهي) आहूचश्म (Áhú-chashm آهوچشم) [حسینه]

GHAZAL ग़ज़ल (ع - مث) غزل
उर्दू फ़ारसी छंद की एक क़िस्म (Urdu Fársi chhand ki ek qism اردو فارسي چهند کي ایک قسم)

GHAZ,VA ग़ज़्वा (ع - مذ) غزوه
धर्म युद्ध (Dharm yuddh دهرم یده) जिहाद (Jihád جهاد)
مسلمانوں کی وہ مذهبی جنگ جس میں ان کے ساتھ رسول تھے

GHASSÁL ग़स्साल (ع - مذ) غسال
शवस्नापक (Shavas nápak شوس ناپک) मुर्दा शो (Murda sho مردہ شو)

GHUSL ग़ुस्ल (ع - مذ) غسل
स्नान (Isnán اسنان) नहाना (Nahána نہانا)

غسل خانه (عف - مذ)
GHUSL-KHÁNA ग़ुस्ल ख़ाना
स्नानागार (Isnánágár اسنانا گار) हम्माम (Hammám حمام)

GHUR,RA ग़ुर्रा (ع - مذ) غره
परिवा (Pariva پریوا) प्रतिपदा (Pratipada پرتی پدا) इस्लामी चन्द्र मास की पहली तिथि (Islámí chandr más kí pahli tithi اسلامي چندر ماس کی پہلی تتھی)

GHARÍB ग़रीब (ع - ص) غریب
1. प्रवासी (Pravási پرواسی) परदेसी (Pardesi پردیسي)
2. दरिद्र (Dariddr دردر) कंगाल (Kangál کنگال)

غریب الوطن (ع - ص)
GHARÍBUL-VATAN ग़रीबुल वतन
प्रवासी (Pravási پرواسی) परदेसी (Pardesi پردیسی) बेघर (Be ghar بے گهر)

غریب پرور (عف - ص)
GHARÍB. PARVAR ग़रीब परवर
दीन बंधु (Dín bandhu دین بندهو) दीन दयालु (Dín dayálu دین دیالو) ग़रीब नवाज़ (Gharíb naváz غریب نواز)

غریب نواز (عف - ص)
GHARÍB-NAVÁZ ग़रीब नवाज़
دیکھو 'غریب پرور'

GHARÍQ ग़रीक़ (ع - ص) غریق
1. मग्न (Magn مگن) डूबा हुआ (Dúba hua ڈوبا هوا)
2. लीन (Lín لین) तन्मय (Tan mai تن مے) मह्‌व (Mah,v محو)

ebooksall.com

4. विलक्षण (Vilakchhan ولکچھن) अजीबो ग़रीब (Ajibo gharíb عجیب و غریب)

5. अनुचित (Anuchit انوچت) नामुनासिब (Námunásib نامناسب)

GHAFLAT ग़फ़लत (ع - مث) غفلت

1. अचेतना (Achetana اچیتنا) बेख़बरी (Be khabari بے خبری)

2. प्रमाद (Pramád پرماد) भूल (Bhúl بھول)

3. त्रुटि (Truti تروٹی) चूक (Chúk چوک)

4. असावधानी (Asáodhání اساودھانی) बेपरवाई (Beparvái بے پرواٸي)

GHAFÚR ग़फ़ूर (ع - ص) غفور

1. क्षमालु (Chhamálu چھمالو) क्षमा वान् (Chhamáván چھما وان) माफ़ी देने वाला (Máfi dene vála معافی دینے والا)

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

GHUL गुल (ف - مذ) غل

कोलाहल (Koláhal کولاھل) गुहार (Go hár گوھار) शोर (Shor شور)

GHILÁZAT ग़िलाज़त (ع - مث) غلاظت

1. मल (Mal مل) विष्ठा (Vish,tha وشٹھا) गू (Gú گو)

2. गाढ़ा पन (Gáṛha pan گاڑھاپن)

GHASH ग़श (ف - مذ) غش

1. मूर्छित (Múrchhit مورچھت) बे होश (Be hosh بے هوش)

2. आसक्त (Ásakt آسکت) फ़रेफ़्ता (Farefta فریفتہ)

GHASHI ग़शी (ع - مث) غشی

मूर्छा (Múrchha مورچھا) बे होशी (Be hoshi بے هوشي)

GHAS,B ग़स्ब (ع - مذ) غصب

अपहरण (Ap haran اپھرن) अपभोग (Abbhog اپبھوگ) मोषण (Moshan موشن) ज़बरदस्ती क़ब्ज़ा (Zabardasti qabza زبردستي قبضه)

GHUSSA ग़ुस्सा (ع - مذ) غصه

कोप (Kop کوپ) क्रोध (Krodh کرودھ) अमर्ष (Amarsh امرش) ख़फ़गी (Khafagi خفگی)

GHUSSA-VAR ग़ुस्सावर (عف ص) غصه ور

क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma کردھاتما) क्रोधी (Krodhí کرودھي) ग़ुस्सैल (Ghussail غصیل)

GHAZAB ग़ज़ब (ع - مذ) غضب

1. प्रकोप (Prakop پرکوپ) सख़्त ग़ुस्सा (Sakht ghussa سخت غصه)

2. आपत्ति (Ápatti آپتی) आफ़त (Áfat آفت)

3. अन्याय (Annyáe انیاے) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

ebooksall.com

غلاف (ع - مذ)
GHILÁF ग़िलाफ़
वेष्टन (Veshtan ویشٹن) पिधान (Pidhán پدھان) खोल (Khol خول)

غلام (ع - مذ)
GHULÁM ग़ुलाम
1. बालक (Bálak بالک) लड़का (Laṛka لڑکا)
2. दास (Dás داس) चाकर (Chákar چاکر)
3. परतंत्र (Partanttr پرتنتر) महकूम (Mahkúm محکوم)

غلامی (عف - مث)
GHULÁMI ग़ुलामी
1. परतंत्रता (Partanttrata پرتنترتا) महकूमी (Mahkúmi محکومی)
2. दासता (Dásata داستا) ख़िदमत गारी (Khidmat gárí خدمت گاری)

غلبه (ع - مذ)
GHAL(A)BA ग़ल् (ल) बा
1. अधिकता (Adhikata ادھکتا) कसरत (Kasrat کثرت)
2. आधिपत्य (Ádhipattya آدھي پتیه) तसल्लुत (Tasallut تسلط)

غلط (ع - ص)
GHALAT ग़लत
1. अशुद्ध (Ashud,dh اشدھ) नादुरुस्त (Ná durust نا درست)
2. असत्य (Asattya استیه) झूठ (Jhúth جھوٹھ)

غلطان (ف - ص)
GHALTÁN ग़लतां
लुंठायमान (Lunthác mán لنٹھاےمان) लोटता हुआ (Lot,ta hua لوٹتا ھوا)

غلط روی (عف - مث)
GHALAT-RAVI ग़लत रवी
कुमार्ग गमन (Kumárg gaman کومارگ گمن) बद राही (Bad ráhi بد راهي)

غلط فہمی (عف - مث)
GHALAT-FAHMI ग़लत फ़हमी
1. भ्रान्ति (Bhránti بھرانتی) वहम (Vahm وهم)
2. कुधारणा (Kudhárana کودھارنا) बद गुमानी (Bad gumání بد گماني)

غلط کاری (عف - مث)
GHALAT-KÁRI ग़लत कारी
दुराचार (Durá chár دراچار) बद आमाली (Bad ámáli بد اعمالي)

غلط گو (عف - ص)
GHALAT-GO ग़लत गो
असत्यवादी (Asattya vádi استیه وادی) मिथ्यावादी (Mith thya vádi متھیا وادی) झूठा (Jhútha جھوٹھا)

غلطی (عف - مث)
GHALATI ग़लती
1. अशुद्धि (Ashuddhi اشدھي) ना दुरुस्ती (Ná durusti نا درستی)
2. त्रुटि (Truti ترتي) भूल (Bhúl بھول)

غلو (ع - مذ)
GHULÚ ग़ुलू
1. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) महवियत (Mahviyat محویت)
2. अतिशयोक्ति (Ati shayokti اتي شیوکتی) मुबालग़ा (Mubálagha مبالغه)

ebooksall.com

दु:खित (Dukh,khit دکھت) ग़मगीन (Ghamgín غمگین)

GHAMZA ग़मज़ा (ع - مذ) غمزہ
1. कटाक्ष (Katákshh کٹاکشھ) सैन (Sain سین)
2. हाव भाव (Háo bháo هاو بهاو) नखरा (Nakhra نخره)

GHUNCHA गुन्चा (ف - مذ) غنچه
कलिका (Kalika کلیکا) मुकुल (Mukul مکل) कली (Kali کلي)

غنودگی (ف - مث)
GHUNÚ-DAGI ग़ुनूदगी
तंद्रा (Tandra تندرا) ऊँघ(Ungh اونگھ)

GHUNNA ग़ुन्ना (ع - مذ) غنّه
अनुस्वार (Anus,swár انوس‌سوار) (ناک میں ادا ہونے والا نون)

GHANI ग़नी (ع - ص) غنی
1. निस्पृह (Nisprih نس‌پره) अनीह (Aníh انیه) बेनियाज़ (Be niyáz بے نیاز)
2. समृद्ध (Samrid,dh سمردھ) धनाढ्य (Dhanádhya دھناڈھیہ) मालदार (Mál dár مالدار)

GHANÍM ग़नीम (ع - مذ) غنیم
1. प्रतिद्वंद्वी (Prati dwandwi پرتي دوندي) हरीफ़ (Haríf حریف)
2. शत्रु (Shattru شترو) दुश्मन (Dushman دشمن)

GHALLA ग़ल्ला (ف - مذ) غله
अन्न (Ann ان) धान्य (Dhánnya دھانیه) अनाज (Anáj اناج)

GHALÍZ ग़लीज़ (ع - ص) غلیظ
1. प्रगाढ़ (Pragárh پرگاڑھ) गाढ़ा (Gárha گاڑھا)
2. स्थूल (Isthúl استھول) मोटा (Mota موٹا)
3. विष्ठा (Vishtha وشٹھا) गू (Gu گو)

GHAM ग़म (ع - مذ) غم
1. संताप (Santáp سن‌تاپ) दु:ख (Dukh دکھ) रंज (Ranj رنج)
2. शोक (Sok شوک) अफ़सोस (Afsos افسوس)
3, पश्चाताप (Pashchát táp پشچات تاپ) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا)
4. चिन्ता (Chinta چنتا) शोच (Shoch شوچ) फ़िक्र (Fikr فکر)

GHAMMÁZ ग़म्माज़ (ع - مذ) غمّاز
पिशुन (Pishun پشن) चुग़लख़ोर (Chughal khor چغل خور)

غم‌خوار (عف - ص)
GHAM-KHÁR ग़मख़ार
सहानुभूति कर्त्ता (Sahánu bhúti karta سہانو بھوتی کرتا) हमदर्द (Ham dard همدرد)

غم‌زده (عف - ص)
GHAM-ZADA ग़मज़दा
शोकग्रस्त (Shok grast شوک گرست)

GHAUGHA ग़ौग़ा (ع - مذ) غوغا
कोलाहल (Koláhal کولاهل) शोर (Shor شور) हुल्लड़ (Hullaṛ هلڑ)

GHOL ग़ोल (ف - مذ) غول
1. समूह (Samúh سموه) भीड़ (Bhíṛ بھیڑ) गोल (Gol گول)
2. भूत प्रेत (Bhút pret بهوت پریت) अगिया बैताल (Agiyá baitál اگیا بیتال) शहाबा (Shahába شهابه)

GHAIB ग़ैब (ع - مذ) غیب
परोक्ष (Parokchh پروکچھ) ग़ैर मौजूदगी (Ghair maujúdagi غیر موجودگي)

غیب داں (عف - ص)
GHAIB-DÁN ग़ैबदां
परोक्षज्ञ (Parok,chhaggya پروک چهگیه) अंतर्यामी (Antaryámi انتریامی) छिपी बातें जानने वाला (Chhipi báten jánne vála چهپي باتیں جاننے والا)

GHÍBAT ग़ीबत (ع - مث) غیبت
पिशुनता (Pishunata پشونتا) चुग़ली (Chughli چغلي)

GHAIR ग़ैर (غ - ص) غیر
1. अन्य (Annya انیه) अवर (Avar اور) दूसरा (Dúsara دوسرا)
2. भिन्न (Bhinn بهن) मुख़्तलिफ़ (Mukhtalif مختلف)
3. अपरिचित (Aparichit اپرچت) अजनबी (Ajnabi اجنبی)
4. अस्वजन (As,swajan اسوجن) अनात्मीय (Anátmiya اناتمیه) ग़ैर

GHANÍMAT ग़नीमत (ع - مث) غنیمت
1. परिहार (Parihár پریهار) लूट का माल (Lút ka mál لوت کا مال)
2. सराहनीय (Saráhaníya سراهنیه) क़द्र के क़ाबिल (Qadr ke qábil قدر کے قابل)
3. دوسری خراب چیز کے مقابلے میں کچھ اچھی چیز

GHAV,VÁS ग़व्वास (ع - ص) غواص
मज्जनार (Majjanár مجنار) ग़ोताख़ोर (Ghota khor غوطه خور)

GHAUR ग़ौर (ع - مث) غور
1. चिंतन (Chintan چنتن) मनन (Manan منن) फ़िक्र (Fikr فکر)
2. विवेचन (Vivechan وویچن) विचार (Vichár وچار)

غور طلب (عف - ص)
GHAUR-TALAB ग़ौर तलब
विचारणीय (Vicháraníya وچارنیه) सोचने के क़ाबिल (Sochne ke qábil سوچنے کے قابل)

GHOTA ग़ोता (ف - مذ) غوطه
निमज्जन (Nimajjan نمجن) डुबकी (Dubki ڈبکی)

غوطه خور (ف - ص)
GHOTA-KHOR ग़ोताख़ोर
निमज्जनार (Nimajjanár نمجنار) ग़व्वास (Ghav,vás غواص)

ebooksall.com

बरीउज़्ज़िम्मा (Bariuzzimma بري الذمه)

2. जिसकी बात का कोई ठिकाना नहो (Jis ki bát ka koi thikána na ho (جسکي بات کا کوی تھکانا نہ ھو)

غير ضروری (ع - ص)

GHAIR-ZURÚRI ग़ैर ज़ुरूरी

अनावश्यक (Anávash,shyak اناوشيک) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول)

غير فطری (ع - ص)

GHAIR-FITRI ग़ैरफ़ितरी

अप्राकृतिक (Ap,prákritik اپپراکرتک) अस्वाभाविक (As,swábhávik اسوابھاوک) बनावटी (Banávati بناوتي)

غير قانونی (ع - ص)

GHAIR-QÁNÚNI ग़ैर क़ानूनी

अवैधानिक (Avaidhánik اويدھانک)

غيرمستحق (ع - ص)

GHAIR-MUS,TAHAQ ग़ैर मुस्तहक़

अपात्र (Apáttr اپاتر) अयोग्य (Ayog, gya ايوگيه) ना अह्ल (Na ahl نااھل)

غير مستعمل (ع - ص)

GHAIR-MUSTÁMAL ग़ैर मुस्तामल

1. अप्रयुक्त (Ap,prayukt اپپريکت) जो इस्तेमाल में न हो (Jo istemál men na ho جو استعمال ميں نه هو).

2. अप्रचलित (Ap,prachalit اپپر چلت) अव्यवहारिक (Av,vyavahárik اوويوھارک) मतरूक (Matrúk متروک)

रिश्तेदार (Ghair rishtedár غير رشتےدار)

5. प्रतिद्वंद्वी (Pratidwandwi پرتي دوندی) प्रतिनायक (Prati náyak پرتی نایک) रक़ीब (Raqíb رقيب)

غیر آباد (عف - ص)

GHAIR-ÁBÁD ग़ैर आबाद

1. निर्जन (Nirjan نرجن) सुनसान (Sunsán سنسان)

2. ध्वस्त (Dhwast دھوست) बरबाद (Barbád برباد)

غيرت (ع - مث)

GHAIRAT ग़ैरत

1. आत्म सम्मान (Átm sammán آتم سم‌مان) खुद दारी (Khud dári خود داری)

2. लज्जा (Lajja لجا) लाज (Láj لاج) शर्म (Sharm شرم)

غير جانب‌دار (عف - ص)

GHAIR-JÁNIB-DÁR ग़ैर जानिब दार

निष्पक्ष (Nish,pakchh نِش پکچھ) तटस्थ (Tatasth تتستھ) न्यूट्रल (Neutral نيوترل)

غير حاضر (ع - ص)

GHAIR-HÁZIR ग़ैर हाज़िर

अनुपस्थित (Anupasthit انوپستھت) अविद्यमान (Aviddya mán اوديه‌مان) ग़ैर मौजूद (Ghair maujúd غير موجود)

غير ذمه‌دار (عف - ص)

GHAIR-ZIMMA-DÁR ग़ैर ज़िम्मादार

1. अनुत्तरदायी (Anuttardái انتردائي)

ebooksall.com

غیر مستقل (ع - ص)

GHAIR-MUSTAQIL ग़ैर मुस्तक़िल
अस्थायी (Asthái استھائی) अस्थिर (Asthir استھر) नापायदार (Ná páedár ناپائدار) आरिज़ी (Árizi عارضی)

غیر مسلم (ع - ص)

GHAIR-MUSALLAM ग़ैर मुसल्लम
1. अप्रमाणित (Ap,pramánit اپ پرمانت) जिस का सुबूत न हो (Jis ka subút na ho جس کا ثبوت نہ ہو)
2. अपूर्ण (Apúrn اپورن) जो समूचा न हो (Jo samúcha na ho جو سموچا نہ ہو)

غیر مشتبه (ع - ص)

GHAIR-MUSHTABAH ग़ैर मुश्तबह
निःसन्देह (Nis sandeh نس سندیہ) असंदिग्ध (Asandigdh اسن دگدھ) यक़ीनी (Yaqíni یقینی)

غیر معتبر (ع - ص)

GHAIR-MOTABAR ग़ैर मोतबर
अविश्वस्त (Avish,shwast اوش شوست) अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya اوش شوسنیہ) नामोतबर (Ná motabar نامعتبر)

غیر معتدل (ع - ص)

GHAIR-MOTADIL ग़ैर मोतदिल
असंतुलित (Asantulit اسن تلت) ग़ैर मुतवाज़िन (Ghair mutavázin غیر متوازن)

غیر معمولی (ع - ص)

GHAIR-MÁMÚLI ग़ैर मामूली
1. असाधारण (Asádháran اسادھارن) ख़ास (Khás خاص)
2. अप्राकृतिक (Ap,prákritik اپ پراکرتک) ग़ैर तबई (Ghair tabyí غیر طبعی)

غیر مقرره (ع - ص)

GHAIR-MUQAR,RARA ग़ैर मुक़र्रा
अनियत (Aniyat انیت) ग़ैर मुऐयन (Ghair muaiyan غیر معین)

غیر ممکن (ع - ص)

GHAIR-MUMKIN ग़ैर मुमकिन
असम्भव (Asambhav اسمبھو) नामुमकिन (Na mumkin ناممکن)

غیر مناسب (ع - ص)

GHAIR-MUNÁSIB ग़ैर मुनासिब
अनुचित (Anuchit انوچت) अविहित (Avihit اوہت) ना मुनासिब (Na munásib نامناسب)

غیر منقسم (ع - ص)

GHAIR-MUNQASIM ग़ैर मुनक़सिम
अविभाज्य (Avibhájjya اوی بھاجیہ) नाक़ाबिले तक़सीम (Na qábile taqsím نا قابل تقسیم)

غیر منقوله (ع - ص)

GHAIR-MANQÚLA ग़ैर मनक़ूला
अचल (Achal اچل) स्थावर (Isthávar استھاور) जो हट न सके (Jo hat na sake جو ہٹ نہ سکے)

ebooksall.com

2. भेद भाव (Bhed bháo بھید بھاؤ) फ़र्क़ (Farq فرق)
3. द्वेष (Dwesh دویش) बैर (Bair بیر)

GHAIZ गैज़ غیظ (ع - مذ)
क्रोध (Krodh کرودھ) कोप (Kop کوپ) गुस्सा (Ghussa غصہ)

GHAYÚR गयूर غیور (ع - ص)
स्वाभिमानी (Swábhi máni سوابھی مانی) खुद्दार (Khud dár خوددار)

غیر مہذب (ع - ص)
GHAIR-MOHAZZAB गैर मुहज़्ज़ब
असभ्य (Asabh,bbya اسبھیہ) अशिष्ट (Ashisht اششت) गँवार (Ganvár گنوار)

غیریت (ع - مث)
GHAIRI (Í) YAT गैरि (री) यत
1. अपरिचय (Aparichai اپرچے) बेगानगी (Be gánagi بیگانگی)

ف

धर्षिणी (Dharshini دھرشنی) पांसुला (Pánsula پانسولا) असती (Asati استی) व्यभिचारिणी (Vyabhichárini ویبھی چارنی) ज़ानिया (Zánia زانیہ)

FÁKH,TA फ़ाख़्ता فاختہ (ع - مث)
पंडुक (Panduk پنڈک) पेंडकी (Pendaki پینڈکی)

FÁRIS फ़ारिस فارس (ع - مذ)
1. अश्वारोही (Ashshwárohi اشواروھی) घुड़ सवार (Ghur savár گھوڑ سوار)
2. पारिस (Páris پارس) ईरान (Írán ایران)

FÁRIGH फ़ारिग़ فارغ (ع - ص)
1. निवृत्त (Nivritt نورت) आज़ाद (Ázád آزاد)
2. निश्चिंत (Nishchint نشچنت) बे फ़िक्र (Be fikr بے فکر)

FÁTEH फ़ातेह فاتح (ع - ص)
1. जयन्त (Jayant جینت) विजेता (Vijeta وجیتا) विजयी (Vijayi وجئی) जीतने वाला (Jítne vála جیتنے والا)
2. उद्घाटक (Ud,ghátak اُدگھاٹک) खोलने वाला (Kholne vála کھولنے والا)

FÁJIR फ़ाजिर فاجر (ع - ص)
1. पापी (Pápi پاپی) गुनाहगार (Gunáhgár گناھگار)
2. दुराचारी (Duráchári دراچاری) बदकरदार (Bad kardár بدکردار)

FÁHISHA फ़ाहिशा فاحشہ (ع - مث)
जघन चपला (Jaghan chapala جگھن چپلا) पुंश्चली (Punshchali پنش چلی)

ebooksall.com

2. प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) सरीह (Saríh صریح)

FÁSILA फ़ासिला (ع - مذ) فاصله
अन्तर (Antar انتر) दूरी (Dúri دوری)

FÁZIL फ़ाज़िल (ع - ص) فاضل
1. इस्नात (Isnát اسنات) व्युत्पन्न (Vyutpann ویتپن) विद्वान् (Vid,dwán ودوان) पंडित (Pandit پنڈت) आलिम (Álim عالم)
2. अतिरिक्त (Atirikt اتی رکت) फ़ालतू (Fáltu فالتو)
3. अधिक (Adhik ادهک) ज़ाइद (Záid زاید)

FÁIL फ़ाइल (ع - ص) فاعل
1. कर्म कर्त्ता (Karm karta کرم کرتا) काम करने वाला (Kám karne vála کام کرنے والا)
2. कर्त्ता (Karta کرتا) फ़ाइल (Fáil فاعل)

FÁQA फ़ाक़ा (ع - مذ) فاقه
1. अनशन (Anashan انشن) अनाहार (Anáhár اناهار) कुछ न खाना (Kuchh na khána کچھ نه کهانا)
2. उपवास (Upvás اپواس) रोज़ा (Roza روزه)

فاقه زده (عف - ص)
FÁQA-ZADA फ़ाक़ाज़दा
निराहार (Niráhár نراهار) भूख का मारा (Bhúkh ka mára بهوک کا مارا)

3. प्राप्तावकाश (Práptáokásh پراپتاو کاش) ग़ैर मसरूफ़ (Ghair masrúf غیر مصروف)

فارغ التحصیل (ع - ص)
FÁRIGHUT-TAHSÍL फ़ारिग़ुत्तहसील
स्नातक (Isnátak اسناتک) अधीतविद्य (Adhít viddya ادهیت ودیه) पारंगत (Párangat پارنگت) जिसने पूरा इल्म हासिल कर लिया हो (Jis ne púra ilm hásil kar liya ho جس نے پورا علم حاصل کر لیا هو)

فارغ خطی (عف - مث)
FÁRIGH-KHATI फ़ारिग़ख़ती
शोधन पत्र (Shodhan pattr شودهن پتر) चुकता रसीद (Chukta rasíd چکتا رسید)

FÁSID फ़ासिद (ع - ص) فاسد
1. अशुद्ध कारी (Ashuddh kári اشده کاری) ख़राब करने वाला (Kharáb karne vála خراب کرنے والا)
2. विकृत (Vikrit وکرت) दूषित (Dúshit دوشت) ख़राब (Kharáb خراب)

FÁSIQ फ़ासिक़ (ع - ص) فاسق
1. व्यभिचारी (Vyabhichári ویبهی چاری) ज़ानी (Záni زاني)
2. पातकी (Pátaki پاتکي) पापी (Pápi پاپی) गुनहगार (Gunahgár گنه گار)

FÁSH फ़ाश (ف - ص) فاش
1. प्रकट (Prakat پرکٹ) खुला हुआ (Khula hua کهلا هوا)

ebooksall.com

3. आय (Ái آے) आमदनी (Ámadani أمدني)

4. नीरोगता (Nírogata نيروگتا) सेहत (Sehat صيحت)

FÁIZ फ़ाइज़ (ع - ص) فائز

1. पदासीन (Padásin پداسین) उहदा नशीन (Uhda nashín عہدہ نشین)

2. सफल (Saphal سپهل) कामयाब (Kámyáb کامیاب)

FÁIQ फ़ाइक़ (ع - ص) فائق

1. प्रमुख (Pramukh پرمکه) श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) बढ़िया (Baṛhiya بڑهیا)

2. प्रधान (Pradhán پردهان) मुरज्जह (Murajjah مرجح)

FAT,H फ़त्ह (ع - مث) فتح

1. विजय (Vijai وجے) जय (Jai جے) जीत (Jít جیت)

2. सफलता (Saphalata سپهلتا) कामयाबी (Kámyábi کامیابی)

فتح مند (عف - ص)

FAT,H-MAND फ़त्हमन्द

1. जेता (Jeta جیتا) विजयी (Vijayí وجئي) जित्वर (Jittwar جتّور) फ़ातिह (Fáteh فاتح)

2. सफल (Saphal سپهل) कामयाब (Kámyáb کامیاب)

فتح یاب (عف - ص)

FAT,H-YÁB फ़त्हयाब

دیکهو 'فتح مند'

فاقه مست (عف - ص)

FÁQA-MAST फ़ाक़ा मस्त

अनाहार सुखित (Anáhár sukhit اناهار سکهت) फ़ाक़ों में मस्त रहने वाला (Fáqon men mast rahne vála فاقوں میں مست رهنے والا)

FÁL फ़ाल (ع - مث) فال

शकुन (hakun شکن) शगून (Shagún شگون)

FÁLIJ फ़ालिज (ع - مذ) فالج

पक्षाघात (Pakchhághát پکچهاگهات) अर्द्धांग (Ardháng اردهانگ) (ایک مرض جس میں آدها جسم بے کار هو جاتا هے)

FÁLSA फ़ालसा (ف - مذ) فالسه

परूषक (Parúshak پروشک) फालसा (Phálsa پهالسا)

FÁM फ़ाम (ف - مذ) فام

वर्ण (Varn ورن) रंग (Rang رنگ) (یه لفظ مرکبات کا آخری جز هوکر معنی دیتا هے جیسے 'سبز فام')

FÁNI फ़ानी (ع - ص) فانی

नश्वर (Nash,shwar نشور) अस्थायी (Astháyí استهائی) फ़ना होने वाला (Fana hone vála فنا هونے والا)

FÁIDA फ़ाइदा (ع - مذ) فائده

1. लाभ (Lábh لابه) नफ़ा (Nafa نفع)

2. गुणकारिता (Gun kárita گن کارتا) असर (Asar اثر)

ebooksall.com

فتنه (ع - مذ)
FITNA फ़ित्ना
1. उपद्रव (Upad,drav اپدرو) फ़साद (Fasád فساد)
2. चपल (Chapal چپل) चंचल (Chanchal چنچل) शोख़ (Shokh شوخ)
3. आपत्ति (Ápatti آپتی) मुसीबत (Musíbat مصیبت)

فتنه انگیز (عف - ص)
FITNA-ANGEZ फ़ित्ना अंगेज़
उपद्रवकारी (Upad,drav kári اپدرو کاری) धूर्त (Dhúrt دھورت) शरारती (Sharárati شرارتی) फ़ितनागर (Fitna gar فتنه گر)

فتنه پرور (عف - ص)
FITNA-PARVAR फ़ित्ना परवर
دیکھو 'فتنه انگیز'

فتنه گر (عف - ص)
FITNA-GAR फ़ित्ना गर
دیکھو 'فتنه انگیز'

فتور (ع - مذ)
FUTÚR फ़ुतूर
1, विघ्न (Vighn وگھن) बाधा (Bádha بادھا) ख़लल (Khalal خلل)
2. दोष (Dosh دوش) ख़राबी (Kharábi خرابي)

فتوی (ع - مذ)
FAT,VA फ़त्वा
विधि निषेध (Vidhi nishedh ودھی نشیدھ) धर्माज्ञा (Dharmág,gya دھرماگیا) शरई हुक्म (Sharyi hukm شرعي حکم)

فتین (ع - ص)
FIT,TÍN फ़ित्तीन
धूर्त (Dhúrt دھورت) वंचक (Vanchak ونچک) शठ (Shath شٹھ) चालाक (Chálák چالاک) मक्कार (Mak kár مکار) फ़ितना (Fitna فتنه)

فجر (ع - مث)
FAJR फ़ज्र
प्रभात (Prabhát پربھات) अहर्मुख (Aharmukh اھرمکھ) तड़का (Taṛka تڑکا) भोर (Bhor بھور)

فجور (ع - مذ)
FUJÚR फ़ुजूर
1. पाप (Páp پاپ) पातक (Pátak پاتک) गुनाह (Gunáh گناہ)
2. दुराचार (Duráchár دراچار) बदकारी (Bad kári بدکاری)

فحش (ع - ص)
FUHSH फ़ुहश
अश्लील (Ashlíl اشلیل) ग़ैर मुहज़्ज़ब (Ghair muhazzab غیر مہذب) फक्कड़ (Phakkaṛ پھکڑ)

فخر (ع - مذ)
FAKHR फ़ख़्र
1. गर्व (Garv گرو) नाज़ (Náz ناز)
2. अभिमान (Abhimán ابھیمان) घमंड (Ghamand گھمنڈ)

فدا (ع - ص)
FIDA फ़िदा
1. आसक्त (Ásakt آسکت) मोहित (Mohit موہت) फ़रेफ़्ता (Fareffa فریفته)
2. बलि (Bali بلی) निछावर (Nichhávar نچھاور) क़ुरबान (Qurbán قربان)

فدائی (عف - ص)
FIDÁI फ़िदायी
1. मोहित (Mohit موہت) आशिक़ (Áshiq عاشق)

ebooksall.com

FARÁGH फ़राग़ فراغ (ع - مذ)
1. अवकाश (Avkásh اوکاش) फ़ुर्सत (Fursat فرصت)
2. मुक्ति (Mukti مکتی) छुटकारा (Chhutkára چھتکارا) नजात (Naját نجات)

FARÁGHT फ़राग़त فراغت (ع - مث)
1. अवकाश (Avkásh اوکاش) फ़ुर्सत (Fursat فرصت)
2. विश्राम काल (Vishrám kál وشرام کال) छुट्टी (Chutti چھتی)
3. समृद्धि (Samriddhi سمردھی) फ़ारिग़ुलबाली (Fárighulbáli فارغ البالی)
4. ऐश्वर्य (Aishwar,rya ایشوریہ) ऐश (Aish عیش)

FIRÁQ फ़िराक़ فراق (ع - مذ)
1. विरह (Virah ورہ) वियोग (Viyog ویوگ) जुदाई (Judáyi جدائي)
2. विच्छेद (Vich,chhed وچ‘چھید) तफ़रीक़ (Tafríq تفریق)

FARÁMOSH फ़रामोश فراموش (ف - ص)
1. प्रमाद (Pramád پرماد) विस्मृति (Vismriti وسمرتی) भूल (Bhúl بھول)
2. प्रमादित (Pramádit پرمادت) भूला हुआ (Bhúla hua بھولا ھوا)

FARÁMOSHI फ़रामोशी فراموشی (ف - مث)
प्रमाद (Pramád پرماد) विस्मृति (Vismriti وسمرتی) (Bhúl भूल بھول)

2. आत्मोत्सर्गी (Átmotsargi آتموت سرگی) जांबाज़ (Jánbáz جاں باز)
3. भक्त (Bhakt بھکت) वफ़ादार (Vafádár وفادار) सच्चा फ़रमांबरदार (Sach,chá farmánbardár سچا فرماں بردار)

FARÁKH फ़राख़ فراخ (ف - ص)
विस्तृत (Vistrit وستترت) प्रथित (Prathit پرتھت) कुशादा (Kusháda کشادہ)

FARÁKHI फ़राख़ी فراخی (ف - مث)
विस्तार (Vistár وستار) वुसअत (Vus,at وسعت)

FIRÁR फ़िरार فرار (ع - مذ)
1. पलायन (Paláyan پلاین) भागना (Bhágna بھاگنا)
2. گرفتاری کے ڈر سے بھاگ جانا یا قید سے نکل بھاگنا

FARÁZ फ़राज़ فراز (ف - مذ)
1. उच्चता (Uch,chata اچ چتا) उंचाई (Unchâyi اونچائی) बलंदी (Balandi بلندی)
2. बलन्द किया हुआ (Baland kiya hua بلند کیا ھوا)
دوسرے معنوں میں مرکب ھوکر آتا ھے جیسے ’ سرفراز ‘

FIRÁSAT फ़िरासत فراست (ع - مث)
निपुणता (Nipunatá نپونتا) चातुर्य (Cháturrya چاتریہ) प्रतिभा (Pratibha پرتبھا) ज़हानत (Zahánat ذھانت)

ebooksall.com

FARHAT फ़र्हत (ع - مث) فرحت
हर्ष (Harsh ہرش) आनन्द (Ánand آنند) ख़ुशी (Khushi خوشي)

FAR,RUKH फ़र्रुख (ف - ص) فرخ
शुभ (Shubh شبھ) मंगलमय (Mangal mai منگل مے) मुबारक (Mubárak مبارک)

فرخنده (ف - ص)
FARKHUNDA फ़र्खुन्दा
मांगलिक (Mángalik مانگلک) शुभान्वित (Shubhánvit شبھانوت) मुबारक (Mubárak مبارک)

FARD फ़र्द (ف - مذ) فرد
1. व्यक्ति (Vyakti ویکتي) शख़्स (Shakhs شخص)
2. एकाकी (Ekáki ایکاکی) अकेला (Akela اکیلا)
3. लेख (Lekh لیکھ) तहरीर (Tahrír تحریر) पत्र (Pattr پتر)
4. दुलाई (Duláyi دلائي)

FARDA फ़र्दा (ف - مث) فردا
परेद्यु: (Pred,dyuh پریدٔدیوہ) आने वाला कल (Áne vála kal آنے والا کل)

فرد جرم (ع - مث)
FARDE-JURM फ़र्दे जुर्म
अभियोग पत्र (Abhiyog pattr ابھي یوگ پتر) चार्ज शीट (Charge sheet چارج شیٹ)

FARÁVÁN फ़रावां (ف - ص) فراوان
प्रचुर (Prachur پرچر) अधिक (Adhik ادھک) बहुत (Bahut بہت)

فراوانی (ف - مث)
FARÁVÁNI फ़रावानी
अधिकता (Adhikata ادھکتا) बाहुल्य (Báhullya باھلیہ) प्राचुर्य (Práchurrya پراچریہ) बहुतात (Bahutát بہتات)

FARÁHAM फ़राहम (ف - ص) فراهم
एकत्र (Ekattr ایکتر) संचित (Sanchit سنچت) इकट्ठा (Ikattha اکٹھا)

FARBEH फ़रबेह (ف - ص) فربه
पीवर (Pívar پیور) स्थूल (Isthúl استھول) मेदुर (Medur میدر) मोटा ताज़ा (Mota táza موٹا تازہ)

FARBEHI फ़रबेही (ف - مث) فربهی
स्थूलता (Isthúlata استھولتا) पीवरता (Pívarata پیورتا) पीनता (Pínata پینتا) मोटापन (Mota pan موٹا پن)

FARJ फ़र्ज (ع - مث) فرج
1. भग (Bhag بھگ) योनि (Yoni یونی) अन्दामे निहानी (Andáme nihání اندام نہاني)
2. दरार (Darár درار) दर्ज़ (Darz درز)

FARAH फ़रह (ع - مذ) فرح
हर्ष (Harsh ہرش) प्रसन्नता (Prasan,nata پرسن‌نتا) ख़ुशी (Khushi خوشی)

FARHÁN फ़र्हां (عف - ص) فرحاں
प्रसन्न (Prasann پرسن) हर्षित (Harshit ہرشت) ख़ुश (Khush خوش)

ebooksall.com

FARSH फ़र्श (ع - مذ) فرش

1. बिछौना (Bichhauna بچھونا) बड़ी दरी (Baṛi dari بڑی دری)
2. पक्की ज़मीन (Pakki zamín پکی زمین)

FIRISHTA फ़िरिश्ता (ف - مذ) فرشته

1. सुर (Sur سر) देवता (Deota دیوتا)
2. सज्जन (Sajjan سجن) शरीफ़ (Sharíf شریف)

فرشته باطن (عف - ص)

FIRISHTA-BÁTIN फ़िरिश्ता बातिन

सदात्मा (Sadátma سداتما) देवात्मा (Devátma دیواتما) नेक दिल (Nek dil نیک دل)

فرشته سیرت (ع - ص)

FIRISHTA-SÍRAT फ़िरिश्ता सीरत

साधु चरित (Sádhu charit سادھو چرت) नेक करदार (Nek kardár نیک کردار)

FURSAT फ़ुर्सत (ع - مث) فرصت

1. अवकाश (Av,kásh اوکاش) छुट्टी (Chhutti چھٹی)
2. कार्य रिक्तता (Kárrya ríktata کاریہ رکتتا) निठल्ला पन (Nithallá pan نتھلا پن)

FARZ फ़र्ज़ (ع - مذ) فرض

1. धर्म (Dharm دھرم) कर्तव्य (Kar-tav,vya کرتویہ) फ़रीज़ा (Faríza فریضہ)
2. ईश्वरादिष्ट कर्म (Íshwarádisht karm ایشورادشت کرم)

فرد حساب (ع - مث)

FARDE-HISÁB फ़र्दे हिसाब

बीजक (Bíjak بیجک) चिट्ठा (Chit-tha چتھا)

FIRDAUS फ़िर्दौस (ع - مذ) فردوس

स्वर्ग (Swarg سورگ) देवलोक (Deo-lok دیو لوک) नाक (Nák ناک) बिहिश्त (Bihisht بہشت)

FARZÁNA फ़र्ज़ाना (ف - ص) فرزانه

1. निपुण (Nipun نپون) होशयार (Hoshyár هوشیار)
2. बुद्धिमान् (Buddhi mán بدھی مان) मेधावी (Medhávi میدھاوی) अक़्लमन्द (Aql mand عقل مند)

FARZAND फ़र्ज़न्द (ف - مذ) فرزند

पुत्र (Puttr پتر) आत्मज (Átmaj آتمج) लड़का (Laṛka لڑکا)

FARAS फ़रस (ف - مذ) فرس

अश्व (Ash,shwa اشو) हय (Hai ھے) घोड़ा (Ghoṛa گھوڑا)

فرستاده (ف - ص)

FIRISTÁDA फ़िरस्तादा

प्रेषित (Preshit پریشت) भेजा हुआ (Bheja hua بھیجا ھوا)

FARSÚDA फ़र्सूदा (ف - ص) فرسوده

जीर्ण (Jírn جیرن) जर्जर (Jarjar جرجر) पुराना (Purána پرانا) फटा पुराना (Phata purán پھٹا پرانا)

ebooksall.com

جن کاموں کا خدا کی طرف سے حکم ہو

3. कल्पना (Kalpana کلپنا) गढ़ंत (Gaṛhant گڑھنت)

فرض شناس (عف - ص)

FARZ-SHANÁS फ़र्ज़ शनास

कर्तव्य पालक (Kartav,vya pálak کرتویه پالک) फ़र्ज़ पहचानने वाला (Farz pahchán ne vála فرض پہچاننے والا)

FARZI फ़र्ज़ी (عف - ص) فرضی

कालपनिक (Kálpanik کالپنک) ख़याली (Khayáli خیالی)

FART फ़र्त (ع - ص) فرط

अधिकता (Adhikata ادھکتا) बहुतात (Bahutát بہتات)

FAR,A फ़र्अ (ع - مث) فرع

1. शाखा (Shákha شاکھا) डाली (Dáli ڈالی)
2. गौण (Gaun گون) ग़ैर अहम (Ghair aham غیر اہم)

FARQ फ़र्क़ (ع - مذ) فرق

1. शिर (Shír شر) सर (Sar سر)
2. अन्तर (Antar انتر) भेद (Bhed بھید) इख़्तिलाफ़ (Ikhtiláf اختلاف)
3. दूरत्व (Dúrattwa دورتو) फ़ासिला (Fásila فاصله)

FURQAT फ़ुर्क़त (ع - مث) فرقت

विरह (Virah ورہ) वियोग (Viyog ویوگ) जुदाई (Judáyi جدائی)

FIRQA फ़िर्क़ा (ع - مذ) فرقه

1. सम्प्रदाय (Sampradáe سمپردائے) मज़हब (Maz,hab مذھب)
2. वर्ग (Varg ورگ) श्रेणी (Shreni شرینی) जमाअत (Jamá,at جماعت)
3. पक्ष (Pakchh پکچھ) दल (Dal دل) पार्टी (Party پارٹی)

فرقه بندی (عف - ص)

FIRQA-BANDI फ़िर्क़ा बंदी

1. साम्प्रदायिकता (Sámpradáyikata سامپردایکتا) मज़हबीयत (Maz-habíyat مذھبیت)
2. दलबन्दी (Dal bandi دل بندی) पार्टी बन्दी (Party bandi پارٹی بندی)

فرقه پرست (عف - ص)

FIRQA-PARAST फ़िर्क़ा परस्त

साम्प्रदायिक (Sámpradáik سامپردایک) मज़हबी तअस्सुब रखने वाला (Maz,habí ta,assub rakhne vála مذھبی تعصب رکھنے والا)

فرقه پرور (عف - ص)

FIRQA-PARVAR फ़िर्क़ा परवर

دیکھو ' فرقه پرست '

FARGUL फ़रगुल (ف - مذ) فرگل

लबादा (Labáda لباده) रुईदार अंगा (Ruí dár anga روئی دار انگا)

FARMÁN फ़र्मान (ف - مذ) فرمان

1. राजादेश (Rájádesh راجادیش)

ebooksall.com

شاهي हुक्म (Sháhi hukm شاهي حكم)
2. आदेश पत्र (Ádesh pattr آديش پتر) हुक्म नामा (Hukm náma حكم نامه)

فرماں بردار (ف - ص)
FARMÁN-BARDÁR फ़र्मां बरदार
आज्ञाकारी (Ággya kári آگياكارى)
तावेदार (Tábe dár تابعدار)

فرماں روا (ف - ص)
FARMÁN-RAVA फ़र्मां रवा
शासक (Shásak شاسک) हुक्म रां (Hukm rán حکم راں)

فرمايش (ف - مث)
FARMÁISH फ़र्माइश
याचना (Yáchana ياچنا) मांग (Máng مانگ) तलबी (Talabi طلبى)

FIRO फ़िरो فرو (ف - ص)
शान्त (Shánt شانت) साकिन (Sákin ساكن) ख़त्म (Khatm ختم)

FIRO-TAN फ़िरोतन فروتن (ف - ص)
विनम्र (Vinamr ونمر) विनीत (Vinít ونيت) ख़ाकसार (Khákṡár خاكسار)

FAROKHT फ़रोख़्त فروخت (ف - ص)
1. विक्रीत (Vik krít وكريت) बेचा हुआ (Becha hua بيچا هوا)
2. विक्रय (Vik kriya وكريه) बेचना (Bechna بيچنا)

FAROZÁN फ़रोज़ां فروزاں (ف - ص)
प्रकाश मान (Prakásh mán پركاش مان) रौशन (Raushan روشن)

فروشنده (ف - ص)
FAROSHINDA फ़रोशिन्दा
विक्रेता (Vik,kreta وكريتا) बेचने वाला (Bechne vála بيچنے والا)

FAROGH फ़रोग़ فروغ (ف - مذ)
1. प्रकाश (Prakásh پركاش) चमक (Chamak چمک)
2. शोभा (Shobha شوبها) रौनक़ (Raunaq رونق)
3. उन्नति (Unnati انتى) तरक़्क़ी (Taraqqi ترقي)

فرو گزاشت (ف - مث)
FIRO-GUZÁSHT फ़िरो गुज़ाश्त
त्रुटि (Truti ترٹي) चूक (Chúk چوک)

فرو مانده (ف - ص)
FIRO-MÁNDA फ़िरो मांदा
1. श्रान्त (Shránt شرانت) क्लांत (Klánt كلانت) थका हुआ (Thaka hua تهكا هوا)
2. निराश्रय (Nirásh,shrai نراشرے) असमर्थ (Asamarth اسمرته) लाचार (Láchár لاچار)

فرو مايه (ف - ص)
FIRO-MÁYA फ़िरो माया
तुच्छ (Tuchchh تچه) अधम (Adham ادهم) कमीना (Kamína كمينه)

FARHANG फ़र्हंग فرهنگ (ف - مث)
1. बुद्धि (Bud,dhi بدهى) समझ (Samajh سمجه) अक़्ल (Aql عقل)
2. शब्द कोष (Shabd kosh شبد كوش) लुग़ात (Lughát لغات)

فریاد (ف - مث)
FARYÁD फ़र्याद
1. आर्त्त नाद (Árt nád آرت ناد) चिल्लाहट (Chilláhat چلاهت)
2. वाद (Vád واد) अभियोग (Abbiyog ابهي يوگ) नालिश (Nálish نالش)

فریاد رس (ف - ص)
FARYÁD-RAS फ़र्याद रस
न्याय कर्त्ता (Nyáe karta نیاے کرتا) मुंसिफ़ (Munsif منصف)

فریادی (ف - ص)
FARYÁDI फ़र्यादी
1. अभियोगी (Abhiyogi ابهی یوگی) मुस्तग़ीस (Mustaghís مستغیث)
2. आर्त्तनाद कर्त्ता (Ártnád karta آرتناد کرتا) फ़र्याद करने वाला (Faryád karne vála فریاد کرنے والا)

فریب (ف - مذ)
FAREB फ़रेब
छल (Chhal چهل) कपट (Kapat کپٹ) वंचना (Vanchana ونچنا) धोखा (Dhokha دهوکها)

فریب دهی (ف - مث)
FAREB-DIHI फ़रेब दिही
छल व्यवहार (Chhal vyavahár چهل ویوهار) वंचना (Vanchana ونچنا) ठगी (Thagi ٹهگی)

فریب خورده (ف - ص)
FAREB-KHURDA फ़रेब खुर्दा
वंचित (Vanchit ونچت) छलित (Chhalit چهلت) धोखा खाया हुआ (Dhokha kháya hua دهوکها کهایا هوا)

فریب کار (ف - مذ)
FAREB-KÁR फ़रेब कार
छली (Chhali چهلی) वंचक (Vanchak ونچک) धोखे बाज़ (Dhokhe báz دهوکهے باز)

فریبی (ف - ص)
FAREBI फ़रेबी
छली (Chhali چهلی) धूर्त्त (Dhúrt دهورت) वंचक (Vanchak ونچک) धोखे बाज़ (Dhokhe báz دهوکهے باز)

فریضه (ع - مذ)
FARÍZA फ़रीज़ा
1. धर्म (Dharm دهرم) कर्तव्य (Kartáv,vya کرتویه) फ़र्ज़ (Farz فرض)
2. धार्मिक फ़र्ज़ (Dhármik farz دهارمک فرض) [مذهبی پابندی]

فریفته (ف - ص)
FAREFTA फ़रेफ़्ता
मुग्ध (Mugdh مگده) आसक्त (Ásakt آسکت) आशिक़ (Áshiq عاشق) लट्टू (Lattú لٹو)

فریق (ع - مذ)
FARÍQ फ़रीक़
1. पक्ष (Pakchh پکچه) दल (Dal دل) पार्टी (Party پارتي)
2. प्रतिद्वन्द्वी (Prati dwandwi پرتي دوندی) हरीफ़ (Haríf حریف)

فزون (ف - ص)
FUZÚN फ़ज़ूं
افزوں کا مخفف
अधिक (Adhik ادهک) प्रचुर (Prachur پرچر) बहुत (Bahut بهت)

فساد (ع - مذ)
FASÁD फ़साद
1. विकार (Vikár وکار) दोष (Dosh دوش) ख़राबी (Kharábi خرابي)

ebooksall.com

2. मायावी (Máyávi مایاوی) शोबदा बाज़ (Shobada báz شعبدہ باز)

FASHURDA फ़शुर्दा (ف - ص) فشردہ
افشردہ کا مخفف دیکھو 'افشردہ'

FASÁHAT फ़साहत (ع - مث) فصاحت
लालित्य (Látika لالتیا) कोमलता (Komala کوملا) गद्य या पद्य की वह लेखन शैली जिसमें हलके फुलके शब्दों का प्रयोग हो और अलंकार आदि की बहुतात न हो (Gaddya ya paddya ki voh lekhan shaili jis men halke phulke shabdon ka prayog ho aur alankárádi ki bahutát na ho گدیہ یا پدیہ کی وہ لیکھن شیلی جس میں ہلکے پھلکے شبدوں کا پریوگ ہو اور النکارادی کی بہتات نہ ہو)

FASSÁD फ़स्साद (ع - مذ) فصاد
रक्त मोचक (Rakt mochak رکت موچک) फ़स्द खोलने वाला (Fasd kholne vála فصد کھولنے والا)

FASL फ़स्ल (ع - مث) فصل
1. ऋतु (Ritu رتو) मौसिम (Mausim موسم)
2. अन्तर (Antar انتر) फ़ासिला (Fásila فاصلہ)
3. अध्याय (Ad,dhyáe ادھیاے) बाब (Báb باب)
4. रबी और ख़रीफ़ या बहार और ख़िज़ां का समय (Rabi aur kharíf ya bahár aur khizán ka samai ربیع اور خریف یا بہار اور خزاں کا سمے)

2. उपद्रव (Upad drav اپدرو) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا)

FASÁNA फ़साना (ف - مذ) فسانہ
افسانہ کا مخفف
1. उपन्यास (Upan,nyás اپنیاس) नाविल (Novel ناول)
2. कथा (Katha کتھا) कहानी (Kahàni کہانی)

FASKH फ़स्ख़ (ع - ص) فسخ
खंडित (Khandit کھنڈت) विच्छिन्न (Vich,chhinn وچھن) शिकस्ता (Shikasta شکستہ)

FASURDAGI फ़सुर्दगी (ف - مث) فسردگی
افسردگی کا مخفف دیکھو 'افسردگی'

FASURDA फ़सुर्दा (ف - ص) فسردہ
افسردہ کا مخفف دیکھو 'افسردہ'

FISQ फ़िस्क़ (ع - مذ) فسق
दुराचार (Duráchár دراچار) पाप (Páp پاپ) बद आमाली (Bad ámáli بد اعمالی)

FUSÚN फ़ुसूं (ف - مذ) فسوں
افسوں کا مخفف
अभिचार (Abhichár ابھیچار) यंत्र मंत्र (Yantr mantr ینتر منتر) जादू (Jádu جادو)

FUSÚN-GAR फ़ुसूंगर (ف - ص) فسوں گر
1. अभिचारी (Abhichári ابھیچاری) जादूगर (Jádúgar جادوگر)

ebooksall.com

فصلی (عف - ص)
FASLI फ़स्ली
1. ऋतु सम्बन्धी (Ritu sambandhi رتو سمبندھي) मौसिमी (Mausimi موسمي)
2. किसानों का साल (Kisánon ka sál کسانوں کا سال)

فصیح (ع - ص)
FASÍH फ़सीह
फ़साहत से पूर्ण (Fasáhat se púrn فصاحت سے پورن)

فصیل (ع - مث)
FASÍL फ़सील
प्राचीर (Práchír پراچیر) शहर पनाह (Shahr panáh شہر پناہ)

فضا (ع - مث)
FAZA फ़ज़ा
1. वातावरण (Vátávaran واتاورن) माहौल (Mábaul ماحول)
2. अन्तरिक्ष (Antarikchh انترکچھ) ख़ला (Khala خلا)

فضل (ع - مذ)
FAZ,L फ़ज़्ल
1. अनुकम्पा (Anu kampa انوکمپا) दया (Daya دیا) मेहरबानी (Mehr-báni مہرباني)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگی)

فضول (ع - مذ)
FUZÚL फ़ज़ूल
فضله کي جمع
1. ख़राब रुतूबतें (Kharáb rutúbaten خراب رطوبتیں)
2. विष्ठा (Vishtha وشٹھا) गू (Gú گو)
3. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) वृथा (Vritha ورتھا) बेकार (Bekár بیکار)

فضول خرچ (عف - ص)
FUZÚL-KHARCH फ़ुज़ूल ख़र्च
अपव्ययी (Apav,vyayi اپو‘ویيي) बहु व्ययी (Bahuv,vyayi بہو ویيی) बेकार ख़र्च करनेवाला (Bekár kharch karne vála بیکار خرچ کرنے والا)

فضول گو (عف - ص)
FUZÚL-GO फ़ुज़ूल गो
अनर्थ वादी (Anarth vádi انرتھ وادی) मुखर (Mukhar مکھر) वाचाल (Váchál واچال) बकवासी (Bakvási بکواسی)

فضله (ع - مذ)
FUZLA फ़ुज़्ला
1. विष्ठा (Vishtha وشٹھا) मल (Mal مل) गू (Gú گو)
2. नीचे बची हुई चीज़ (Níche bachi huí chíz نیچے بچی ہوئی چیز) फोक (Phok پھوک)

فضیحت (ع - مث)
FAZÍHAT फ़ज़ीहत
भर्त्सना (Bhartsana بھرتسنا) निन्दा (Ninda نندا) रुसवाई (Rusváyi رسوائی)

فضیلت (ع - مث)
FAZÍLAT फ़ज़ीलत
1. विद्वत्ता (Vid,dwatta ودوتا) पांडित्य (Pándittya پانڈتیہ) इल्मीयत (Ilmíyat علمیت)
2. प्रधानता (Pradhánata پردھانتا) तरजीह (Tarjíh ترجیح)

فطرت (ع - مث)
FITRAT फ़ितरत
1. प्रकृति (Prakriti پرکرتی) नेचर (Nature نیچر)

ebooksall.com

FAQR फ़क़्र (ع مذ) فقر
1. दरिद्रता (Darid,drata دردرتا) मुहताजी (Muhtáji محتاجی)
2. सन्यास (Sannyás سنیاس) फ़क़ीरी (Faqíri فقیري)

FIQRA फ़िक़्रा (ع ۰ مذ) فقره
1. वाक्य (Vákkya واکیه) जुमला (Jumla جمله)
2. रीढ़ की हड्डी का गुरिया (Ríṛh ki haddi ka guriya ریڑھ کي هڈي کا گریه)

FAQAT फ़क़त (ع - ص) فقط
इति (Iti اتی) बस (Bas بس)

FIQ,H फ़िक़्ह (ع - مذ) فقه
धर्म शास्त्र (Dharm shástr دهرم شاستر) इल्मे शरा (Ilme shara علم شرع)

FAQÍR फ़क़ीर (ع - مذ) فقیر
1. सन्यासी (Sannyási سنیاسی) दरवेश (Darvesh درویش)
2. भिक्षुक (Bhikchhuk بهکچهک) भिखमंगा (Bhikmanga بهکمنگا)

FUKÁHÁT फ़काहात (ع - مذ) فکاهات
فکاهت کی جمع
मनोरंजन (Mano ranjan منورنجن) दिल चस्प बातें (Dil chasp báten دل چسپ باتیں) मिज़ाह (Mizáh مزاح)

FIKR फ़िक्र (ع - مث) فکر
1. विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)
2. स्वभाव (Swabháo سوبهاؤ) ख़स्लत (Khaslat خصلت)
3. धूर्त्तता (Dhúrtata دهورتتا) चालाकी (Cháláki چالاکي)

FITRI फ़ित्री (ع - ص) فطری
स्वाभाविक (Swábhávik سوابهاوک) नैसर्गिक (Naisargik نےسرگک) प्राकृतिक (Prákritik پراکرتک) नेचरल (Natural نیچرل)

FEL फ़ेल (ع - مذ) فعل
1. कार्य (Karrya کاریه) कर्म (Karm کرم) काम (Kám کام)
2. क्रिया (Kriya کریا) फ़ेल (Fel فعل)

فعل لازم (ع - مذ)
FALE-LÁZIM फ़ेले लाज़िम
अकर्मक क्रिया (Akarmak kriya اکرمک کریا)

فعل متعدی (ع - مذ)
FELE-MUTA,ADDI फ़ेले मुतअद्दी
सकर्मक क्रिया (Sakarmak kriya سکرمک کریا)

FUGHÁN फ़ुग़ां (ف - مث) فغاں
आः (Áh آہ) नाला (Nála ناله)

FUQDÁN फ़ुक़्दान (ع - مذ) فقدان
अनुपलब्धता (Anuplab,dhata انپ لبدهتا) अप्राप्यता (Ap,práp,pyata اپ پراپیهتا) अभाव (Abháo ابهاو) नायाबी (Ná yábi نایابي)

ebooksall.com

FALÁKAT फ़लाकत (ع - مث) فلاکت
दरिद्रता (Dariddrata دردرتا) निर्धनता (Nirdhanata نردھنتا) कंगाली (Kangáli کنگالی) ग़रीबी (Gharíbi غریبی)

فلاکت زده (عف - ص)
FALÁKAT-ZADA फ़लाकत ज़दा
दरिद्र (Dariddr دردر) निर्धन (Nsrdhan نردھن) मुफ़लिस (Muflis مفلس)

FULÁN फ़लां (ف - ص) فلاں
अमुक (Amuk امک) फ़लाना (Falána فلانا)

FILIZ.ZÁT फ़लिज़्ज़ात (ع - مث) فلزات
فلز کی جمع
अष्ट धातु (Asht dhátu اشٹ دھاتو) सोना चांदी वग़ैरा (Sona chándi vaghaira سونا چاندی وغیرہ)

FALS फ़ल्स (ع - مذ) فلس
1. पण (Pan پن) पैसा (Paisa پیسہ)
2. वटिका (Vatika وٹیکا) टिकिया (Tikiya ٹکیا)
3. शल्क (Shalk شلک) मछली का सिन्ना (Machhli ka sinna مچھلی کا سنا)

FALSAFA फ़लसफ़ा (ع - مذ) فلسفہ
1. विज्ञान (Viggyán وگیان) हिकमत (Hikmat حکمت)
2. दर्शन शास्त्र (Darshan shástr درشن شاستر) फ़िलासफ़ी (Philosophy فلاسفی)

2. आशंका (Áshanka آشنکا) तशवीश (Tashvísh تشویش)
3. कल्पना (Kalpana کلپنا) तख़ैयुल (Takhaiyul تخیل)

فك رهن (ع - مذ)
FAK,KE-RAHN फ़क्के रहन
बंधक मोचन (Bandhak mochan بندھک موچن) गिरव चीज़ का छूटना (Girau chíz ka chhútna گرو چیز کا چھوٹنا)

فکر مند (عف - ص)
FIKR-MAND फ़िक्र मन्द
चिंतित (Chintit چنتت) फ़िक्र में पड़ा हुआ (Fikr men para hua فکر میں پڑا ھوا)

FIGÁR फ़िगार (ف - ص) فگار
क्षत (Chhat چھت) घायल (Gháyal گھائل) ज़ख्मी (Zakhmi زخمی)

FALÁH फ़लाह (ع - مث) فلاح
1. हित (Hit ھت) उपकार (Upkár اپکار) बहबूद (Bahbúd بہبود)
2. कल्याण (Kallyán کلیان) नजात (Naját نجات)

FALLÁH फ़ल्लाह (ع - مذ) فلاح
कृषक (Krishak کرشک) किसान (Kisán کسان)

FALÁHAT फ़लाहत (ع - مث) فلاحت
कृषि (Krishi کرشی) काश्तकारी (Káshtkári کاشت کاری)

ebooksall.com

FAN फ़न (ع - مذ) فن
1. शिल्प (Shilp شلپ) कारीगरी (Kárigari کاریگری)
2. धूर्त्तता (Dhúrtata دھورتتا) मक्कारी (Makkári مکاری)

FANA फ़ना (ع - مث) فنا
1. नाश (Násh ناش) विनाश (Vinásh وناش) तबाही (Tabáhi تباهی)
2. मृत्यु (Mrittyu مرتیو) निधन (Nidhan ندهن) मौत (Maut موت)

FAN-KÁR फ़नकार (عف - ص) فن کار
कलाकार (Kalákár کلاکار) कला कुशल (Kala kushal کلا کشل) माहिरेफ़न (Máhire fan ماهر فن)

فن موسیقی (ع - مذ)
FAN,NE-MÚSÍQI फ़न्ने मूसीक़ी
संगीत कला (Sangít kala سنگیت کلا)
गान विद्या (Gán viddya گان ودیا)
गाने का इल्म (Gáne ka ilm گانے کا علم)

FÁV,VÁRÁ फ़व्वारा (ع - مذ) فواره
जल यंत्र (Jal yanttr جل ینتر)
धारा यंत्र (Dhára yanttr دھارا ینتر)
फुहारा (Phuhára پهوارہ)

FU,ÁQ फ़ुआक़ (ع - مث) فواق
1. हिक्का (Hikka هکا) हिचकी (Hichki هچکی)
2. हिचकी का मरज़ (Hichki ka maraz هچکي کا مرض)

FAVÁKEH फ़वाकेह (ع - مذ) فواکه
فاکهه کي جمع
फल (Phal پهل) मेवे (Meve میوے)

FALSAFI फ़ल्सफ़ी (ع - مذ) فلسفی
विज्ञानी (Viggyáni وگیاني) दार्शनिक (Dárshanik دارشنک) हकीम (Hakím حکیم) फ़िलासफ़र (Philosopher فلاسفر)

FILFIL फ़िल्फ़िल् (ع - مث) فلفل
मरिच (Marich مرچ) मिर्च (Mirch مرچ)

FALAK फ़लक (ع - مذ) فلك
गगन (Gagan گگن) आकाश (Akásh آکاش) आसमान (Ásmán آسمان)

FULK फ़ुल्क (ع - مث) فلك
नौका (Nauka نوکا) नाउ (Náo ناؤ)

فلك شگاف (عف - ص)
FALAK-SHIGÁF फ़लक शिगाफ़
गगन भेदी (Gagan bhedi گگن بهیدی)
आसमान में छेद करने वाला (Ásmán men chhed karne vála آسمان میں چهید کرنے والا)

FALAKÍ फ़लकी (ع - ص) فلکی
आकाशीय (Ákáshíya آکاشیه) आस्मानी (Ásmáni آسمانی)

فلکیات (ع - مذ)
FALAKÍYÁT फ़लकीयात
आकाश विज्ञान (Ákásh viggyán آکاش وگیان) अंतरिक्ष विज्ञान (Antarikchh viggyán انترکچھ وگیان) इल्मुल अफ़्लाक (Ilmul afiák علم الافلاک)

FAM फ़म (ع - مذ) فم
मुख (Mukh مکھ) मुँह (Munh منھ)

ebooksall.com

FAVÁID फ़वाइद (ع - مذ) فوائد
فائده کي جمع
लाभ (Lábh لابھ) फ़ाइदे (Fáide فائدے)

FAUT फ़ौत (ع - مذ) فوت
1. मरण (Maran مرن) निधन (Nidhan ندھن) मौत (Maut موت)
2. जो वक़्त पर अदा न हो 'क़ज़ा' (Jo vaqt par ada na ho 'Qaza' جو وقت پر ادا نہ ہو 'قضا')

FAUJ फ़ौज (ع - مث) فو ج
सेना (Sena سینا) बल (Bal بل) अनीक (Aník انیک) चमू (Chamu چمو) लशकर (Lashkar لشکر)

فو ج بحری (ع - مث)
FAUJE-BAHRI फ़ौजे बहरी
जल सेना (Jal sena جل سینا) बहरी फ़ौज (Bahri fauj بحری فوج)

فوجداری (عف - مث)
FAUJDÁRI फ़ौजदारी
मार पीट (Már pít مارپیٹ) फ़साद (Fasád فساد)

فو ج ہوائی (عف - مث)
FAUJE-HAVÁYI फ़ौजे हवाई
वायु सेना (Váyu sena وایو سینا) हवाई फ़ौज (Havâyi fauj ہوائی فوج)

FAUJI फ़ौजी (عف - ص) فوجی
1. सैनिक (Sainik سینک) सिपाही (Sipáhí سپاهي)
2. सेना संबंधी (Sena sambandhi سینا سمبندھی) फ़ौज का (Fauj ka فوج کا)

FAURAN फ़ौरन (ع - ص) فوراً
शीघ्र (Shíghr شیگھر) तुरंत (Turant ترنت) जल्द (Jald جلد)

FAURI फ़ौरी (ع - ص) فوری
शीघ्रता पूर्ण (Shighrata púrn شیگھرتا پورن) फ़िल फ़ौर (Fil faur في الفور)

FOTA फ़ोता (ف - مذ) فوطه
1. राज कर (Ráj kar راج کر) ख़िराज (Khiráj خراج)
2. कृषि कर (Krishi kar کرشی کر) लगान (Lagán لگان)
(ع)
3. तौलिया (Tauliya تولیه) अंगौछा (Angauchha انگوچھا)
(ا)
4. अंड कोष (And kosh انڈکوش) ख़ुसया (Khusya خصیه)

FÚFAL फ़ूफ़ल (ع - مث) فوفل
गुवाक (Guvák گواک) क्रमुक (Kramuk کرمک) छालिया (Chháliya چھالیه) सुपारी (Supári سپاری)

FAUQ फ़ौक़ (ع - ص) فو ق
1. उपरि (Upari اپری) ऊपर (Úpar اوپر)
2. प्रधानता (Pradhánata پردھانتا) तरजीह (Tarjíh ترجیح)

FAUQÍYAT फ़ौक़ीयत (ع - مث) فو قیت
1. प्रधानता (Pradhánata پردھانتا) तरजीह (Tarjíh ترجیح)

ebooksall.com

(اُپستھت وکتا) हाज़िर जवाब (Házir javáb حاضر جواب)

فی الجمله (ع - ص)

FIL-JUMLA फ़िल जुमला
किंचिन्मात्र (Kinchin máttr کنچن ماتر)
किसी क़दर (Kisi qadar کسی قدر)

فی الحقیقت (ع - ص)

FIL-HAQÍQAT फ़िल् हक़ीक़त
सत्यतः (Sattyatáh ستیتہ) यथार्थतः (Yathárthata یتھارتھتا) सच मुच (Sach much سچ مچ)

فی الفور (ع - ص)

FIL-FAUR फ़िल फ़ौर
तत्क्षण (Tatchhan تت چھن) शीघ्र (Shíghr شیگھر) तुरंत (Turant ترنت) फ़ौरन (Fauran فوراً)

FÍROZ फ़ीरोज़ (ف - ص) فیروز
1. शुभ (Shubh شبھ) मंगल मय (Mangalmai منگل مے) मुबारक (Mubárak مبارک)
2. प्राप्त मनोरथ (Prápt manorath پراپت منورتھ) सफल (Saphal سپھل) कामयाब (Kámyáb کامیاب)

FÍROZA फ़ीरोज़ा (ف - مذ) فیروزه
नील मणि (Níl mani نیل منی) पिरोजा (Piroja پروجا)

FAISAL फ़ैसल (ع - ص) فیصل
निर्णीत (Nirnít نرنیت) तै (Tai طے)

FAISALA फ़ैसला (ع - مذ) فیصله
निर्णय (Nirnai نرنے) तय (Tai طے)

2. उत्तमता (Uttamata اتمتا) महानता (Mahánata مہانتا) फ़ज़ीलत (Fazílat فضیلت)

FAULÁD फ़ौलाद (ع - مذ) فولاد
लोह सार (Loh sár لوہ سار) इस्पात (Ispát اسپات)

FEHRIST फ़ेहरिस्त (ع - مث) فہرست
1. सूची पत्र (Súchi pattr سوچی پتر) निर्ख़ नामा (Nirkh náma نرخ نامہ)
2. नामावली (Náma vali ناماولی) नामों की तफ़सील (Námaun ki tafsíl ناموں کی تفصیل)

FAHM फ़हम (ع - مث) فہم
1. बुद्धि (Buddhi بدھی) समझ (Samajh سمجھ) अक़्ल (Aql عقل)
2. विवेक (Vivek وویک) तमीज़ (Tamíz تمیز)

FI फ़ी (ع - مث) فی
1. मर्म (Marm مرم) रहस्य (Rahasya رهسیه) भेद (Bhed بھید) राज़ (Ráz راز)
2. प्रति (Prati پرتی) एक (Ek ایک)

FAIYÁZ फ़ैयाज़ (ع - ص) فیاض
वदान्य (Vadánnya ودانیه) दान शील (Dán shíl دان شیل) मुक्त हस्त (Mukt hast مکت هست) मुख़ैयिर (Mukhaiyir مخیر)

فی البدیه گو (عف - ص)

FIL-BADÍH-GO फ़िलबदीह गो
उपस्थित वक्ता (Upásthit vakta

ebooksall.com

FAIZ फ़ैज़ **فیض (ع - مذ)**
1. दान शीलता (Dán shílata دان شیلتا) उदारता (Udárata ادارتا) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)
2. लाभ (Lábh لابھ) फ़ाइदा (Fáida فائدہ)
3. यश (Yash یش) कीर्ति (Kírti کیرتی) नामवरी (Námvari نام‌وری)

FAIZÁN फ़ैज़ान **فیضان (ع - مذ)**
دیکھو 'فیض'

FÍL फ़ील **فیل (ع - مذ)**
करि (Kari کری) हस्ती (Hásti ہستی) गज (Gaj گج) पीलु (Pílu پیلو) हाथी (Háthi ہاتھی)

FÍL-BÁN फ़ील बान **فیل بان (عف - ص)**
हस्ति पक (Hasti pak ہستی پک) हस्ति पाल (Hasti pál ہستی پال) महावत (Mahávat مہاوت)

FÍL-PA फ़ीलपा **فیل پا (عف - مذ)**
श्लीपद (Shlipad شلی پد) पादगंडिर (Pád gandir پادگنڈر) पील पांव रोग (Píl páon rog پیل پاؤں روگ)

FAILSÚF फ़ैलसूफ़ **فیلسوف (ع - مذ)**
1. वैज्ञानिक (Vaig,gyánik ویگیانک) फ़्लास्फ़र (Philosopher فلاسفر) हकीम (Hakím حکیم)
2. वंचक (Vanchak ونچک) ठग (Thag ٹھگ)
3. धूर्त्त (Dhúrt دھورت) मुतफ़न्नी (Mutafanni متفنی)

ق

QÁBIZ क़ाबिज़ **قابض (ع -ص)**
1. प्राप्ताधिकार (Práptádhikár پراپتادھکار) मालिक (Málik مالک)
2. भोक्ता (Bhokta بھوکتا) इस्तेमाल करने वाला (Istemal karne vála استعمال کرنے والا)
3. ग्राही (Grábi گراھی) मल रोधक (Mal rodhak مل رودھک) क़ब्ज़ करने वाली दवा (Qabz karne váli dava قبض کرنے والی دوا)

QÁBIL क़ाबिल **قابل (ع -ص)**
1. योग्य (Yoggya یوگیہ) लाइक़ (Láiq لائق)
2. पात्र (Páttr پاتر) मुस्तहक़ (Mustahaq مستحق)
3. चतुर (Chatur چتر) निपुण (Nipun نپن) होशयार (Hoshyár ہوشیار)
4. विद्वान् (Vid,dwán ودوان) फ़ाज़िल (Fázil فاضل)

ebooksall.com

قابل احترام (ع - ص)

QÁBILE-EHTIRÁM क़ाबिले एहतिराम
पूज्य (Pújjya پوجیه) माननीय (Mánaníya مانّنیه) मुहतरम (Mohtaram محترم)

قابل اعتبار (ع - ص)

QÁBILE-ETIBÁR क़ाबिले एतिबार
विश्वस्त (Vish,shwast وشوست) मोतबर (Motabar معتبر)

قابل اعتراض (ع - ص)

QÁBILE-ETIRÁZ क़ाबिले एतिराज़
1. आपत्ति जनक (Ápatti janak آپتی جنک) एतिराज़ वाली बात (Etiráz váli bát اعتراض والي بات)
2. अनुचित (Anuchit انوچت) नामुनासिब (Na munásib نامناسب)

قابل تعریف (ع - ص)

QÁBILE-TÁRÍF क़ाबिले तारीफ़
प्रशंसनीय (Prashansaníya پرشن سنیه) सराहने योग्य (Saráhane yoggya سراهنے یوگیه)

قابل ذکر (ع - ص)

QÁBILE-ZIKR क़ाबिले ज़िक्र
वर्णनीय (Varnaníya ورننیه) बयान के क़ाबिल (Bayán ke qábil بیان کے قابل)

قابل رحم (ع - ص)

QÁBILE-RAHM क़ाबिले रहम
दयनीय (Dayaníya دینیه) तरस खाने के क़ाबिल (Taras kháne ke qábil ترس کهانے کے قابل)

قابل سزا (عف - ص)

QÁBILE-SAZA क़ाबिले सज़ा
दंडनीय (Dandaníya دنڈنیه) सज़ा का मुस्तहक़ (Saza ka mustahaq سزا کا مستحق)

قابل غور (ع - ص)

QÁBILE-GHAUR क़ाबिले ग़ौर
शोचनीय (Shochaníya شوچنیه) सोचने के लाइक़ (Sochne ke láiq سوچنے کے لائق)

قابل قبول (ع - ص)

QÁBILE-QUBÚL क़ाबिले क़ुबूल
मान्य (Mánnya مانیه) ग्राहय (Gráhya گراهیه) मानने योग्य (Manne yoggya ماننے یوگیه)

قابل نفرت (ع - ص)

QÁBILE-NAFRAT क़ाबिले नफ़रत
उपेक्ष्य (Upekchhya اُپیکچهیه) घृणित (Ghrinit گهرنت) नफ़रत के लाइक़ (Nafrat ke láiq نفرت کے لائق)

QÁBILA क़ाबिला (ع - مث) قابله
धात्री (Dháttri دهاتری) प्रसाविका (Prasávika پرساوکا) मिडवाइफ़ (Mid-wife مڈوائف)

قابلیت (ع - مث)

QÁBILÍYAT क़ाबिलीयत
1. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) अहलियत (Ahliyat اهلیت)
2. विद्वत्ता (Viddwatta ودوتّا) इल्मीयत (Ilmíyat علمیت)

ebooksall.com

QÁBU क़ाबू (ت - مذ) قابو
1. अधिकार (Adhikár ادھيکار) क़ब्ज़ा (Qabza قبضہ)
2. वश (Vash وش) ज़ोर (Zor زور)

QÁTIL क़ातिल (ع - ص) قاتل
हिंसक (Hinsak هنسک) वधक (Vadhak ودھک) हिंस्र (Hinsr هنسر) हत्यारा (Hattyára هتيارا)

QÁDIR क़ादिर (ع - ص) قادر
1. शक्तिमान् (Shakti mán شکتی مان) इख़्तियार वाला (Ikhtiyár vála اختيار والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ايشور کا ايک نام)

QÁRÚRA क़ारूरा (ع - مذ) قاروره
मूत्र (Múttr موتر) पेशाब (Pesháb پيشاب)

QÁRI क़ारी (ع - ص) قاری
पाठक (Páthak پاٹھک) पढ़ने वाला (Paṛhne vála پڑھنے والا)

QÁZ क़ाज़ (ف - مث) قاز
हंस (Hans هنس) बतख़ (Batakh بطخ)

QÁSIM क़ासिम (ع - ص) قاسم
वितरिता (Vitarita وترتا) वितरक (Vitarak وترک) बांटने वाला (Bánt-ne vála بانٹنے والا)

QÁSH क़ाश (ت - مث) قاش
खंड (Khand کھنڈ) अंश (Ansh انش) फांक (Phánk پھانک)

QÁSID क़ासिद (ع - مذ) قاصد
1. पत्र वाहक (Pattr váhak پتر واهک) नामा बर (Namá bar نامہ بر)
2. दूत (Dút دوت) एलची (Elchi ايلچي)

QÁSIR क़ासिर (ع - ص) قاصر
विवश (Vivash ووش) असमर्थ (Asamarth اسمرتھ) मजबूर (Majbúr مجبور)

QÁZI क़ाज़ी (ع - ص) قاضی
1. न्याय कर्त्ता (Nyáe karta نيائے کرتا) जज (Judge جج)
2. निकाह पढ़ाने वाला (Nikáh paṛháne vála نکاح پڑھانے والا)

QÁTE क़ाते (ع - ص) قاطع
1. विच्छेदक (Vich,chhedak وچھيدک) काटने वाला (Kátne vála کاٹنے والا)
2. निवारक (Nivárak نوارک) दाफ़े (Dáfe دافع)

QÁIDA क़ाइदा (ع - مذ) قاعده
1. नियम (Niyam نيم) सिद्धांत (Sid,dhánt سدھانت) उसूल (Usúl اصول)
2. विधान (Vidhán ودھان) क़ानून (Qánún قانون)
3. रीति (Ríti ريتي) पद्धति (Pad,dhati پدھتی) दस्तूर (Dastúr دستور)
4. क्रम (Kram کرم) सिलसिला (Silsila سلسلہ) तरतीब (Tartíb ترتيب)
5. अलिफ़ बे की किताब (Alif be ki kitáb الف بے کی کتاب)

ebooksall.com

قاعدۂ کلیه (ع - مذ)

QÁIDA-E-KULLIYA क़ाइदए कुल्लिया व्यापक नियम (Vyápak niyam وياپک نیم) अति देश (Ati desh اتی دیش) وہ قاعدہ جو ایک طرح کی باتوں میں سب پر لاگو ہو

QÁFILA क़ाफ़िला (ع - مذ) قافلہ

यात्री गण (Yáttri gan یاتری گن) मुसाफ़िरों की टोली (Musáfiron ki toli مسافروں کی ٹولی)

قافلہ سالار (عف - ص)

QÁFILA-SÁLÁR क़ाफ़िला सालार पथिकाध्यक्ष (Pathikád,dhyakchh پتھکادھیکچھ) क़ाफ़िले का सरदार (Qáfile ka sardár قافلے کا سردار)

QÁFIYA क़ाफ़िया (ع - مذ) قافیہ

अंत्यानुप्रास (Antyánupprás انتیانپراس) तुक (Tuk تک)

قافیہ پیما (عف - ص)

QÁFIYA-PAIMA क़ाफ़िया पैमा

कवि (Kavi کوی) शाइर (Sháir شاعر)

QÁLIB क़ालिब (ع - مذ) قالب

1. गोलंबर (Golamber گولمبر) फ़र्मा (Farma فرما)

2. शरीर (Sharír شریر) देह (Deh دیہ) जिस्म (Jism جسم)

3. कपड़ा छापने का ठप्पा (Kapra chháp ne ka thappa کپڑا چھاپنے کا ٹھپا)

QÁLÍN क़ालीन (ف - مذ) قالین

आस्तर (Ástar آستر) ग़ालीचा (Ghálícha غالیچہ)

QÁMAT क़ामत (ع - مث) قامت

1. आकार (Ákár آکار) क़द (Qad قد)

2. देह (Deh دیہ) शरीर (Sharír شریر) जिस्म (Jism جسم)

QÁNE क़ाने (ع - ص) قانع

संतोषी (Santoshi سنتوشی) निस्पृह (Nisprih نس پرہ) मुतवक्किल (Muta-vakkil متوکل)

QÁNÚN क़ानून (ع - مذ) قانون

1. विधान (Vidhán ودھان) विधि (Vidhi ودھی) आईन (Áín آئین)

2, नियम (Niyam نیم) रीति (Ríti ریتی) क़ाइदा (QÁida قاعدہ)

3. एक बाजा (Ek bája ایک باجہ)

قانون دان (عف - ص)

QÁNÚN-DÁN क़ानून दां

विधानज्ञ (Vidhánaggya ودھانگیہ) क़ानून जानने वाला (Qánún jánne vála قانون جاننے والا)

قانون ساز (عف - ص)

QÁNÚN-SÁZ क़ानून साज़

विधायक (Vidháyak ودھایک) क़ानून बनाने वाला (Qánún banáne vála قانون بنانے والا)

QÁNÚNI क़ानूनी (عف - ص) قانونی

1. वैधानिक (Vaidhánik ویدھانک) आईनी (Áyini آئینی)

ebooksall.com

2. हुज्जती (Hujjati حجتي)

QÁID क़ाइद (ع - ص) قائد

1. सेना पति (Sena pati سينا پتی) सिपह सालार (Sipah sálár سپه سالار)
2. नेता (Neta نيتا) लीडर (Leader ليڈر)

QÁIL क़ाइल (ع - ص) قائل

1. वक्ता (Vakta وكتا) कहने वाला (Kahne vála كهنے والا)
2. निरुत्तर (Niruttar نرتر) लाजवाब (Lá javáb لاجواب)

QÁIM क़ाइम (ع - ص) قائم

1. स्थिर (Isthir استهر) टिका हुआ (Tika hua تكا هوا)
2. स्थापित (Isthápit استهاپت) बुनयाद रक्खा हुआ (Bunyád rakkha hua بنياد ركها هوا)

قائم مقام (ع - ص)

QÁIM-MAQÁM क़ाइम मक़ाम

1. स्थानापन्न (Isthánápann استهانا پن) एवज़ (Evaz عوض)
2. प्रतिनिधि (Pratinidhi پرتي نذهی) नाइब (Náib نائب)

QABA क़बा (ع - مث) قبا

एक विशेष प्रकार का लंबा चुग़ा (Ek vishesh prakár ka lamba chugba ايک وشيهس پركار كا لمبا چغه)

QABÁHAT क़बाहत (ع - مث) قباحت

1. दोष (Dosh دوش) विकार (Vikár وكار) बुराई (Buráyi برائي)
2. कठिनता (Kathinata كٹهنتا) मुशकिल (Mushkil مشكل) दिक़्क़त (Diqqat دقت)

QABÁLA क़बाला (ع - مذ) قباله

1. विक्रय पत्र (Vikkriya pattr وكريه پتر) बेची नामा (Bechi náma بيچى نامه)
2. संलेख (Sanlekh سن ليكه) दस्तावेज़ (Dastávez دستاويز)

قباله نويس (عف - ص)

QABÁLA-NAVÍS क़बाला नवीस

संलेखक (Sanlekhak سن ليكهك) दस्तावेज़ लिखने वाला (Dastávez likhne vála دستاويز لكهنے والا)

QABR क़ब्र (ع - مث) قبر

समाधि (Samádhi سمادهی) मृत भवन (Mrit bhavan مرت بهون) गोर (Gor گور)

قبرستان (عف - مذ)

QABRISTÁN क़ब्रिस्तान

समाधिस्थल (Samádhisthal سمادهستهل) गोरिस्तान (Goristán گورستان)

QABZ क़ब्ज़ (ع - مذ) قبض

1. कोष्ठ बद्धता (Koshth bad,dhata كوشتهه بدهتا) मलावरोध (Malávarodh ملاوروده) क़बज़ियत (Qabziyat قبضيت)
2. निष्कासन (Nishkásan نشكاسن) निकालना (Nikálna نكالنا)

دوسرے معنوں ميں صرف روح كے لئے آتا هے

ebooksall.com

QABÍLA क़बीला (ع - مذ) قبیلہ
1. वंश (Vansh ونش) ख़ानदान (Khándán خاندان)
2. समुदाय (Samudáe سمودائے) जमाअत (Jamá,at جماعت)
3. गोत्र (Gottr گوتر) जाति (Játi جاتي) नस्ल (Nasl نسل)

QITÁL क़िताल (ع - مث) قتال
1. रक्तपात (Rakt pát رکت پات) ख़ूरेज़ी (Khún rezi خوں ریزی)
2. युद्ध (Yuddh یدھ) लड़ाई (Laṛáyi لڑائي) जंग (Jang جنگ)

QATL क़त्ल (عف - مذ) قتل
हिंसा (Hinsa هنسا) वध (Vadh ودھ) हत्या (Hattya هتیا) ख़ून (Khún خون)

قتل عام (ع - مذ)
QATLE-ÁM क़त्ले आम
सर्व संहार (Sarv sanghár سرو سنگهار) आम हत्या (Ám hattya عام هتیا)

قتل گاه (عف - مث)
QATL-GÁH क़त्लगाह
वध स्थल (Vadhasthal ودهستهل) क़त्ल करने की जगह (Qatl karne ki jagah قتل کرنے کی جگہ)

QATÍL क़तील (ع - ص) قتیل
निहत (Nihat نهت) हत (Hat هت) मक़्तूल (Maqtúl مقتول)

QAHBA क़हबा (ع - مث) قحبہ
1. स्वैरिणी (Swai rini سویرني) व्यभिचारिणी (Vyabhichárini ویبهي

QABZA क़ब्ज़ा (ع - مذ) قبضہ
1. अधिकार (Adhikár ادهیکار) दख़्ल (Dakhl دخل)
2. स्वत्व (Swattwa سوتّو) हक़ (Haq حق)
3 वश (Vash وش) क़ाबू (Qábu قابو)
4. हस्तक (Hastak هستک) मूठ (Múth موٹھ) दस्ता (Dasta دستہ)

QABL क़ब्ल (ع - ص) قبل
पूर्व (Púrv پوروو) पहले (Pahle پہلے)

QIBLA क़िब्ला (ع - مذ) قبلہ
1. काबा (Kába کعبہ)
2 पूज्य (Pujjya پوجیہ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

QABÚL क़बूल (ع - مذ) قبول
स्वीकृत (Swikrit سویکرت) अंगीकृत (Angikrit انگي کرت) तसलीम (Taslím تسلیم) मंज़ूर (Manzúr منظور)

قبول صورت (ع - ص)
QABÚL-SÚRAT क़बूल सूरत
रूपवान (Rúpván روپوان) सुन्दर (Sundar سندر) हसीन (Hasín حسین)

QUBBA क़ुब्बा (ع - مذ) قبہ
अंड (And انڈ) कलश (Kalash کلش) गुंबद (Gumbad گنبد)

QABÍH क़बीह (ع - ص) قبیح
1. कुरूप (Kurúp کوروپ) बद शक्ल (Bad shakl بد شکل)
2. दूषित (Dúshit دوشت) ख़राब (Kharáb خراب)

(چارني) ज़ानिया (Zániya زانیه)

2. वेश्या (Vesh,shya ویشیا) तवाइफ़ (Taváif طوائف)

قحبه خانه (ع - مذ)

QAHBA-KHÁNA क़हबा ख़ाना

वेश्यालय (Vesh,shyálai ویشیالے) वेश्यावास (Vesh,shyávás ویشیا واس) चकला (Chakla چکله)

QAHT क़हत (ع - مذ) قحط

1. दुर्भिक्ष (Durbhikchh دربھکچھ) दुष्काल (Dush kál دشکال) अकाल (Akál اکال)

2. अभाव (Abháo ابھاؤ) न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कमी (Kami کمی)

قحط سالی (عف - مث)

QAHT-SÁLI क़हत साली

वर्षाभाव (Varshábháo ورشا بھاؤ) अकाल (Akál اکال) खुश्क साली (Khushk sáli خشک سالي)

QAD क़द (ع - مذ) قد

1. आकार (Akár آکار) डील (Díl ڈیل)

2. शरीर (Sharír شریر) देह (Deh دیه) जिस्म (Jism جسم)

قدآور (عف - ص)

QAD,DÁVAR क़द्दावर

1. दीर्घकाय (Dírgh káe دیرگھ کاے) लम्बे क़द का (Lambe qad ka لمبے قد کا)

2. विशालकाय (Vishál káe وشال کاے) अज़ीमुल जुस्सा (Azímul jussa عظیم الجثه)

قدامت (ع - مث)

QADÁMAT क़दामत

1. पुरातत्व (Purátat,twa پراتتو) प्राचीनता (Práchínata پراچینتا) पुरानापन (Purána pan پرانا پن)

2. नित्यता (Nittyata نتیتا) हमेशगी (Hameshagi همیشگي)

QADAH क़दह (ع - مذ) قدح

कंस (Kans کنس) चषक (Chashak چشک) पियाला (Piyála پیاله)

QAD,H क़द्ह (ع - مث) قدح

1. निन्दा (Ninda نندا) मज़म्मत (Mazam,mat مذمت)

2. दोषारोप (Dosharop دوشا روپ) इत्तिहाम (Ittihám اتهام)

QADR क़द्र (ع - مث) قدر

1. आदर (Ádar آدر) मान (Mán مان) इज़्ज़त (Izzat عزت)

2. पद (Pad پد) दरजा (Darja درجه)

3. मूल्य (Mullya مولیه) अर्घ (Argh ارگھ) क़ीमत (Qímat قیمت)

QUDRAT क़ुदरत (ع - مث) قدرت

1. शक्ति (Shakti شکتي) ताक़त (Táqat طاقت)

2. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیه) इस्तिताअत (Istitá,at استطاعت)

ebooksall.com

2. पदार्पण (Padárpan پداربن) तशरीफ़ आवरी (Tashríf ávari تشریف آوری)

قدیر (ع - ص)
QADÍR क़दीर
सर्व शक्ति मान् (Sarv shakti mán سرو شکتي مان) ईश्वर (Íshwar ایشور)

قدیم (ع - ص)
QADÍM क़दीम
1. पुरातन (Purátan پراتن) देरीना (Derína دیرینہ)
2. आदिम (Ádim آدم) इब्तिदाई (Ibtidáyi ابتدائي)

قرابت (ع - مذ)
QARÁBAT क़राबत
स्वजनता (Swajanata سوجنتا) आत्मीयता (Átmíyata آتمي يتا) रिश्तेदारी (Rishtedári رشتہ داری)

قرابت دار (عف - ص)
QARÁBAT-DÁR क़राबत दार
स्वजन (Swajan سوجن) आत्मीयजन (Átmíyajan آتمیہ جن) रिश्ते दार (Rishtedár رشتہ دار)

قرابین (ف - مث)
QARÁBÍN क़राबीन
एक प्रकार की छोटी बंदूक़ (Ek prakár ki chhoti bandúq ایک پرکار کي چھوتی بندوق)

قرار (ع - مذ)
QARÁR क़रार
1. स्थिरता (Isthírata استھرتا) सुकून (Sukún سکون)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) अहद (Ahd عہد)

3. दैवी शक्ति (Daivi shakti دیوی شکتی) ख़ुदाई ताक़त (Khudáyi táqat خدائي طاقت)

قدرتی (عف - مث)
QUDRATI क़ुद्रती
1. प्राकृतिक (Prákritik پراکرتک) फ़ित्री (Fitri فطری)
2. दैवी (Daivi دیوی) दैविक (Daivik دیوک) ख़ुदाई (Khudáyi خدائی)

قدردان (عف - ص)
QADR-DÁN क़द्रदान
गुणग्राही (Gungráhi گن گراھي) क़द्र जानने वाला (Qadr jánne vála قدر جاننے والا)

قدسی (ع - ص)
QUDSI क़ुद्सी
1. पवित्र (Pavittr پوتر) पावन (Pávan پاون) पाक (Pák پاک)
2. देवता (Devata دیوتا) फ़िरिश्ता (Firishta فرشتہ)

قدغن (ت - مث)
QADGHAN क़द्ग़न
निषेध (Nishedh نشیدھ) प्रति बन्ध (Prati bandh پرتي بندھ) मनाही (Manáhi مناھی)

قدم (ع - مذ)
QADAM क़दम
1. पद (Pad پد) चरण (Charan چرن) पग (Pag پگ) पाँव (Páon پاؤں)
2. डग (Dag ڈگ) एक क़दम का फ़ासिला (Ek qadam ka fásila ایک قدم کا فاصلہ)

قدوم (ع - مذ)
QUDÚM क़ुदूम
1. आगमन (Ágaman آگمن) आना (Ana آنا)

ebooksall.com

قرارداد (عف ـ مث)
QARÁR-DÁD क़रार दाद
1. निश्चय (Nishchai نشچے) तऐयुन (Ta,aiyun تعین)
2. प्रस्ताव (Prastáo پرستاو) तजवीज़ (Tajvíz تجویز)

قرآن (ع ـ مذ)
QUR,ÁN क़ुरआन
मुसलमानों की धार्मिक पुस्तक (Musalmánon ki dhármik pustak مسلمانوں کی دھارمک پستک)

قراول (ف ـ مذ)
QARÁVAL क़रावल
सेनाग्र (Senágr سیناگر)
فوج سے آگے چلنے والا سپاہیوں کا دستہ جو دشمن کی فوج کی خبر رکھتا ہے

قرب (ع ـ مذ)
QURB क़ुर्ब
समीपता (Samípata سمیپتا) निकटता (Nikatata نکتتا) नज़दीकी (Nazdíki نزدیکی)

قربان (ع ـ مذ)
QURBÁN क़ुर्बान
बलि (Bali بلی) सदक़े (Sadqe صدقے)

قربانی (عف ـ مث)
QURBÁNI क़ुर्बानी
1. बलिदान (Balidán بلیدان) सदक़ा (Sadqa صدقہ)
2. बक़रीद में बकरे वग़ैरा का ज़बीहा (Baqríd men bakre vaghaira ka zabíha بقرعید میں بکرے وغیرہ کا ذبیحہ)
3. स्वार्थ त्याग (Swárth tyág سوارتھ تیاگ) ईसार (Ísár ایثار)

قربت (ع ـ مث)
QURBAT क़ुर्बत
1. सामीप्य (Sámippya سامیپیہ) नज़दीकी (Nazdíki نزدیکی)
2. मैथुन (Maithun میتھن) हमबिस्तरी (Hambistari هم بستری)

قرص (ع ـ مث)
QURS क़ुर्स
1. वटिका (Vatika وتکا) टिकिया (Tikiya تکیا) गोली (Goli گولی)
2. रोटिका (Rotika روتکا) छोटी रोटी (Chhoti roti چھوتی روتی)

قرض (ع ـ مذ)
QARZ क़र्ज़
ऋण (Rin رن) उधार (Udhár اُدھار)

قرضخواه (عف ـ ص)
QARZ KHÁH क़र्ज़ ख़ाह
ऋण दाता (Rin dáta رن داتا) उत्तमर्ण (Uttamarn اتمرن) क़र्ज़ देने वाला (Qarz dene vála قرض دینے والا)

قرضدار (عف ـ ص)
QARZ-DÁR क़र्ज़ दार
खातक (Khátak کھاتک) ऋणी (Riní رنی) मक़रूज़ (Maqrúz مقروض)

قرطاس (ع ـ مذ)
QIRTÁS क़िर्तास
पत्र (Pattr پتر) काग़ज़ (Kághaz کاغذ)

قرع انبیق (ع ـ مذ)
QAR,A-IMBÍQ क़रा इम्बीक़
अधो यंत्र (Adho yantr ادھو ینتر) भबका (Bhabka بھبکا)

قرق (ت ـ مذ)
QURQ क़ुर्क़
1. आसंजित (Ásanjit آسنجت) मक़रूक़ (Maqrúq مقروق)

ebooksall.com

2. क्रम (Kram کرم) तरतीब (Tartíb ترتیب)
3. सभ्यता (Sabh,bhyata سبھیتا) तमीज़ (Tamíz تمیز)
4. ढंग (Dhang ڈھنگ) वज़ा (Vaza وضع)

QARYA कर्या (ع - مذ) قریہ
ग्राम (Grám گرام) गांव (Gáon گاؤں) मौज़ा (Mauza موضع)

QAZZÁQ क़ज़्ज़ाक़ (ت - مذ) قزاق
दस्यु (Das,syú دسیو) पथिकघ्न (Pathikaghn پتھیکگھن) बटमार (Batmár بٹمار) रहज़न (Rahzan رہزن) लुटेरा (Lutera لوٹیرا)

QASÁVAT क़सावत (ع - مث) قساوت
निर्दयता (Nirdayata نردیتا) कठोरता (Kathorata کٹھورتا) बे रहमी (Be rahmi بے رحمی)

QIST क़िस्त (ع - مث) قسط
खंडिका (Khandika کھنڈکا) प्रभाग (Prabhág پربھاگ) क़िस्त (Qist قسط)

QASAM क़सम (ع - مث) قسم
शपथ (Shapath شپتھ) सौगंध (Saugandh سوگندھ)

QISM क़िस्म (ع - مذ) قسم
प्रकार (Prakar پرکار) तरह (Tarah طرح)

QISMAT क़िस्मत (ع - مث) قسمت
1. अदृश्य (Adrishshya ادرشیہ) भाग्य (Bhággya بھاگیہ) प्रारब्ध (Pra-

2. प्रतिबंध (Pratibandh پرتی بندھ) रोक (Rok روک)

QUR,RAM क़ुर्रम (ف - ص) قرم
قرم ساق کا مخفف دیکھو
' قرم ساق '

قرم ساق (ف - ص)
QUR,RAM-SÁQ क़ुर्रम साक़
भग भोजी (Bhag bhoji بھگ بھوجی) वेश्या घटक (Vesh,shya ghatak ویشیا گھٹک) भड़ुआ (Bharuá بھڑوا)

QIRMIZI क़िर्मिज़ी (ف - ص) قرمزی
रक्त (Rakt رکت) लाल (Lál لال) सुर्ख़ (Surkh سرخ)

QARN क़र्न (ع - مذ) قرن
1. युग (Yug یگ) काल (Kál کال) काफ़ी ज़माना (Káfi zamána کافی زمانہ)
2. शृंग (Shring شرنگ) विषाण (Vishán وشان) सींग (Síng سینگ)

QARÍB क़रीब (ع - ص) قریب
समीप (Samíp سمیپ) निकट (Nikat نکت) नज़दीक (Nazdík نزدیک)

QARÍBI क़रीबी (عف - ص) قریبی
1. निकट वर्त्ती (Nikat varti نکت ورتی). नज़दीक का (Nazdík ka نزدیک کا)
2. स्वजन (Swajan سوجن) रिश्तेदार (Rishtedár رشتےدار)

QARÍNA क़रीना (ع - مذ) قرینہ
1. अनुमान (Anumán انومان) अन्दाज़ा (Andáza اندازہ)

ebooksall.com

QASD क़स्द (ع - مذ) قصد
1. इच्छा (Ich,chha اچھا) इरादा (Iráda ارادہ)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) अहद (Ahd عہد)

QASDAN क़स्दन (ع - ص) قصداً
निश्चयपूर्वक (Nishchai púrvak نشچے پوروک) जान बूझ कर (Ján bújh kar جان بوجھ کر) अम्दन (Amdan عمداً)

QASR क़स्र (ع - مذ) قصر
1. प्रासाद (Prasád پراساد) भवन (Bhavan بھون) महल (Mahal محل)
2. लाघव (Lághav لاگھو) लघुता (Laghuta لگھوتا) छुटाई (Chhutáyí چھوٹائی)
3, त्रुटि (Truti ترتي) कमी (Kami كمي)

QUSÚR क़ुसूर (ع - مذ) قصور
قصر كي جمع
1. प्रासाद (Prásád پراساد) महलात (Mahalát محلات)
2. त्रुटि (Truti ترتي) भूल (Bhúl بھول) ग़लती (Ghalati غلطی)
3. दोष (Dosh دوش) अपराध (Aprádh اپرادھ) ख़ता (Khata خطا)
نمبر ٢ اور ٣ معنوں میں بطور واحد مستعمل ھے

قصور وار (عف - ص)
QUSÚR-VÁR क़ुसूरवार
अपराधी (Aprádhi اپرادھی) दोषी (Doshi) prárabdh پراربدھ) मुक़द्दर (Muqaddar مقدر)
2. विभाजन (Vibhájan وبھاجن) तक़सीम (Taqsím تقسیم)

QISHR क़िश्र (ع - مذ) قشر
1. वल्कल (Valkal ولکل) छाल (Chhál چھال)
2. तुष (Tush تش) भूसी (Bhúsi بھوسی)

QASHQA क़श्क़ा (ع - مذ) قشقه
चित्रक (Chittrak چترک) तिलक (Tilak تلک)

QUSHÚN क़ुशून (ت - مذ) قشون
सेना (Sena سینا) दल (Dal دل) फ़ौज (Fauj فوج)
یہ لفظ واحد ھے لیکن اردو میں بطور جمع مستعمل ھے

QASSÁB क़स्साब (ع - مذ) قصاب
1. मांस विक्रेता (Máns vikreta مانس وکریتا) क़साई (Qasáyí قصائی)
2. निर्दय (Nirdai نردے) ज़ालिम (Zálim ظالم)

QISÁS क़िसास (ع - مذ) قصاص
प्रतिहिंसा (Prati hinsa پرتی ھنسا) ख़ून का बदला (Khún ka badla خون کا بدلہ)

QASBA क़स्बा (ع - مذ) قصبه
नगरी (Nagari نگری) छोटा शहर (Chhota shahr چھوٹا شہر)

ebooksall.com

2. विवाद (Vivád وواد) झगड़ा (Jhagṛa جهگڑا)

QATÁR क़तार (ع - مث) قطار
पंक्ति (Pankti پنکتی) अवलि (Avali اولي) सफ़ (Saf صف)

QAT,TÁMA क़त्तामा (ع - مث) قطامه
व्यभिचारिणी (Vyabhichárini ويبهي- چارني) कुलटा (Kulata كلٹا) फ़ाहिशा (Fáhisha فاحشه)

QUTB क़ुतुब (ع - مذ) قطب
1. ध्रुव तारा (Dhruv tára دهرو تارا) क़ुतुब तारा (Qutb tára قطب تارا)
2. ऋषि (Rishi رشي) मुनि (Muni منی) वली (Vali ولی)

قطب جنوبی (ع - مذ)
QUTBE-JUNÚBI क़ुतुबे जुनूबी
दक्षिणीय ध्रुव (Dakchhiniya dhruv دکچهنیه دهرو) जुनूबी क़ुतुब (Junúbi qutb جنوبي قطب)

قطب شمالی (ع - مذ)
QUTBE-SHIMÁLI क़ुतुबे शिमाली
उत्तरीय ध्रुव (Uttríya dhruv اتریه دهرو) शिमाली क़ुतुब (Shimáli qutb شمالي قطب)

قطب نما (ع - مذ)
QUTB-NUMA क़ुतुब नुमा
दिग्दर्शक यन्त्र (Digdarshak yanttr دگدرشک ینتر) क़ुतुब नुमा (Qutub numa قطب نما)

(Doshi دوشي) ख़तावार (Khata vár خطا وار)

QISSA क़िस्सा (ع - مذ) قصه
1. आख्यायिका (Ákh,khyáika آكهيائكا) कहानी (Kaháni كهاني)
2. उपन्यास (Upan,nyás اپنياس) नाविल (Novel ناول)
3. वृत्तांत (Vrittánt ورتانت) हाल (Hál حال)

QAZA क़ज़ा (ع - مث) قضا
1. ईश्वराज्ञा (Íshwarággya ايشوراگيا) हुक्मे ख़ुदा (Hukme khuda حكم خدا)
2. मृत्यु (Mrittyu مرتيو) मौत (Maut موت)
3. न्याय (Nyáe نیاے) इन्साफ़ (Insáf انصاف)

QAZÁRA क़ज़ारा (ف - ص) قضارا
1. अकस्मात् (Akasmát اکس‌مات) नागहां (Nágahán ناگهاں)
2. संयोग वश (Sanyog vash سنيوگ وش) इत्तिफ़ाक़ से (Ittifáq se اتفاق سے)

QAZÍB क़ज़ीब (ع - مذ) قضيب
शिश्न (Shishn ششن) लिंग (Ling لنگ) मेहन (Mehan ميهن) उज़्वेतनासुल (Uzve.tanásul عضوتناسل)

QAZÍYA क़ज़ीया (ع - مذ) قضيه
1. वाद (Vád واد) मुक़द्दमा (Muqad,dama مقدمه)

ebooksall.com

QUTR क़ुत्र (ع - مذ) قطر
व्यास (Vyás ویاس) दायरे को बीच से काटने वाला ख़त (Dáere ko bích se kátne vála khat دائرے کو بیچ سے کاٹنے والا خط)

QATRA क़त्रा (ع - مذ) قطره
विन्दु (Vindu وندو) स्तोक (Istok استوک) बूंद (Búnd بوند)

QAT,A क़ता (ع - مث) قطع
1. विच्छेद (Vich,chhed وچھید) काट (Kát کاٹ)
2. वेश (Vesh ویش) वज़ा (Vaza وضع)
3. रीति (Ríti ریتي) ढंग (Dhang ڈھنگ)

QAT,AN क़त्अन (ع - ص) قطعاً
1. नितांत (Nitánt نتانت) बिल्कुल (Bilkul بالکل)
2. कदापि (Kadápi کداپي) हर्गिज़ (Hargiz ھرگز)

QAT,Á क़त्आ (ع - مذ) قطعه
1. खंड (Khand کھنڈ) भाग (Bhág بھاگ) टुकड़ा (Tukṛa ٹکڑا)
2. भूखंड (Bhúkhand بھوکھنڈ) इलाक़ा (Iláqa علاقه)
3. एक अदद (Ek adad ایک عدد) एक (Ek ایک)
4. नज़्म की एक क़िस्म (Nazm ki ek qism نظم کي ایک قسم)

QAT,YI क़त्ई (ع - ص) قطعی
1. निश्चित (Nishchit نشچت) यक़ीनी (Yaqíni یقیني)
2. अन्तिम (Antim انتم) आख़िरी (Ákhiri آخری)
3. पूर्णतया (Púrnṭaya پورن تیا) बिल्कुल (Bilkul بالکل)

QÁ,R क़ार (ع - مذ) قعر
गहन (Gahan گہن) गंभीरता (Gambhírata گمبھیرتا) गहराई (Gahráyi گہرائی)

QAFAS क़फ़स (ع - مذ) قفس
वितंस (Vitans وتنس) पंजर (Panjar پنجر) पिंजरा (Pinjra پنجرا)

QUF (U) L क़ुफ़्(फ़ु)ल (ع - مذ) قفل
यंत्रिका (Yantrika ینترکا) तालक (Tálak تالک) ताला (Tála تالا)

قلاش (ف - ص)
QAL,LÁSH क़ल्लाश
1. दरिद्र (Dariddr دردر) मुफ़्लिस (Muflis مفلس)
2. निर्लज्ज (Nirlajj نرلج) बेहया (Behaya بے حیا)
3. लंपट (Lampat لمپٹ) लोफ़र (Lofar لوفر)

QALB क़ल्ब (ع - مذ) قلب
1. हृदय (Hridai ھردے) मन (Man من) दिल (Dil دل)
2. मध्य (Maddya مدھیه) बीच (Bích بیچ)

ebooksall.com

(Tahas nahas تہس نہس) बेख़ कनी (Bekh kani بيخ كني)

QAL,Á क़ल्आ (ع - مذ) قلعه
दुर्ग (Durg درگ) गढ़ (Gaṛh گڑھ) कोट (Kot کوٹ) क़िला (Qila قلا)

QAL,YI क़ल्ई (ع - مث) قلعی
1. वंग (Vang ونگ) रांगा (Rānga رانگا)
2. चूना (Chúna چونا)
3. चूने की पुताई (Chúne ki putáyí چونے کي پتائي)
4. बरतनों पर रांगे का मुलम्मा (Bartanon par rānge ka mulam,ma برتنوں پر رانگے کا ملمع)

QALAQ क़लक़ (ع - مذ) قلق
1. क्षोभ (Chhobh چھوبھ) दुःख (Dukh دکھ) ग़म (Gham غم)
2. आतुरता (Áturata آترتا) बेचैनी (Be chaini بے چینی)

QALAM क़लम (ع - مذ) قلم
1. लेखनी (Lekhani ليکھني) किल्क (Kilk کلک)
2. काटना (Kátna کاٹنا)
3. अस्फ़ट (Isphat اسپھٹ) क्रिस्टल (Crystal کرسٹل)
4. अग्रबीज (Agrbíj اگربیج) वह शाख़ जो हरी काटकर लगाते हैं (Voh shákh jo hari kát kar lagáte hen وہ شاخ جو ہری کاٹ کر لگاتے ہیں)

3. अधोमुख (Adho mukh ادھومکھ) औंधा (Aundha اوندھا)

QULBA क़ल्बा (ع - مذ) قلبه
लांगल (Lángal لانگل) सीर (Sír سیر) हल (Hal هل)

قلبه ران (عف - ص)
QULBA-RÁN क़ल्बा रां
कृषक (Krishak کرشک) काश्तकार (Kásht kár کاشتکار) किसान (Kisán کسان)

QALBI क़ल्बी (ع - ص) قلبی
हार्दिक (Hárdik هاردک) मानसिक (Mánasik مانسک) दिली (Dili دلي)

QIL,LAT क़िल्लत (ع - مث) قلت
न्यूनता (Nyúnata نیونتا) अल्पता (Alpata الپتا) कमी (Kami کمي)

QALTABÁN कल्तबान (ف - مذ) قلتبان
चेट (Chet چیٹ) भग भोजी (Bhag bhoji بھگ بھوجی) क़ुर्रम साक़ (Qurrram sáq قرم ساق)

QULZU(A)M क़ल्ज़ु(ज़)म (ع - مذ) قلزم
1. नद (Nad ند) दरया (Darya دریا)
2. अरब और मिस्र के बीच का समन्दर (Arab aur misr ke bích ka samandar عرب اور مصر کے بیچ کا سمندر)

قلع قمع (ع - مذ)
QALA-QAMA क़लाक़मा
विध्वंस (Vid,dhwans ودھونس) उन्मूलन (Unmúlan انمولن) तहस नहस

ebooksall.com

قلم بند (عف - ص)
QALAM-BAND क़लम बन्द
लिपि बद्ध (Lipi baddh لپي بدھ) तहरीर (Tahrír تحرير)

قلم رو (عف - ص)
QALAM-RAU क़लम रौ
राज्य (Rájya راجيه) सल्तनत (Saltanat سلطنت)

قلمی (ع - ص)
QALAMI क़लमी
1. हस्त लिखित (Hast likhit هست لکهت) हाथ की लिखी हुई किताब (Háth ki likhi huí kitáb هاتھ کي لکھي هوئي كتاب)
2. रसालाम्र (Rasálámr رسالامر) क़लमी आम (Qalmi ám قلمي أم)

قلندر (ف - مذ)
QALANDAR क़लन्दर
1. महात्मा (Mahátma مهاتما) ख़ुदा रसीदा (Khuda rasída خدا رسيده)
2. आज़ाद (Ázád آزاد) रिन्द (Rind رند)

قلی (ت - مذ)
QULI क़ुली
भार वाहक (Bhárváhak بهار واهک) हम्माल (Hammál حمال) मज़दूर (Mazdúr مزدور)

قلیان (ف - مذ)
QILYÁN क़िल्यान
गुड़गुड़ी (Guṛ guṛi گڑگڑی) हुक़्क़ा (Huqqa حقه)

قلیل (ع - ص)
QALÍL क़लील
न्यून (Nyún نيون) अल्प (Alp الپ) थोड़ा (Thoṛa تهوڑا) कम (Kam كم)

قمار (ع - مذ)
QIMÁR क़िमार
द्यूत (Dyút ديوت) पण (Pan پن) जुआ (Jua جوا)

قمار باز (عف - ص)
QIMÁR-BÁZ क़िमार बाज़
द्यूतकार (Dyút kár ديوتكار) जुआरी (Juári جوارى)

قمارخانه (عف - ص)
QIMÁR-KHÁNA क़िमार ख़ाना
द्यूतागार (Dyútágár ديوتاگار) जुआ घर (Juá ghar جوا گهر)

قماش (ع - مذ)
QUMÁSH क़ुमाश
रेशमी कपड़ा (Reshmi kapṛa ريشمي كپڑا) कपड़ा (Kapṛa كپڑا)

قماش (ع - مذ)
QIMÁSH क़िमाश
1. वेश (Vesh ويش) वज़ा (Vaza وضع)
2. प्रकार (Prakár پركار) क़िस्म (Qism قسم)

قمر (ع - مذ)
QAMAR क़मर
इन्दु (Indu اندو) विधु (Vidhu ودهو) शशधर (Shash dhar شش دهر) चन्द्र (Chandr چندر) चन्द्रमा (Chandrama چندرما) चांद (Chánd چاند)

قمری (ع - مث)
QUMRI क़ुमरी
वन पंडुक (Van panduk ون پنڈک) फ़ाख़्ता की एक क़िस्म (Fákhta ki ek qism فاختہ کی ایک قسم)

قمیص (ع - مث)
QAMÍS क़मीस
क़मीज़ (Qamíz قميض) कुरता (Kurta كرتا)

ebooksall.com

2. फ़ौजी परेड जानने वाला (Fauji pared jánne vála فوجي پريڈ جاننے والا)

QAV,VÁL क़व्वाल (ع - مذ) قوال
1. गायक (Gáyak گايک) गवैया (Gavaiya گويا)
2. सूफ़ियाना कलाम गाने वाला (Súfi-yána kalám gáne vála صوفيانه كلام گانے والا)

QUV,VAT क़ुव्वत (ع - مث) قوت
1. बल (Bal بل) ज़ोर (Zor زور)
2. आश्रय (Áshrai آشرے) सहारा (Sahára سہارا)
3. पुष्टि (Pushti پشتی) तक़वियत (Taqviyat تقويت)
4. शक्ति (Shakti شكتی) हिस (His حس)

QÚT क़ूत (ع - مذ) قوت
1. जीविका (Jívika جيوكا) वृत्ति (Vritti ورتي) रोज़ी (Rozi روزی)
2. आहार (Áhár آهار) ख़ुराक (Khurák خوراک) खाना (Khána كهانا)

قوت باصره (ع - مث)
QUV,VATE-BÁSIRA क़ुव्वते बासिरा
दर्शन शक्ति (Darshan shakti درشن شكتی) देखने की क़ुव्वत (Dekhne ki quvvat ديكهنے كي قوت)

قوت باه (ع - مث)
QUV,VATE-BÁH क़ुव्वते बाह
काम शक्ति (Kám shakti كام شكتي)

QANÁ,AT क़नाअत (ع - مث) قناعت
निस्पृहता (Nisprihata نس پرهتا) निरीहता (Nirihatá نريهتا) तवक्कुल (Tavakkul توكل)

QAND क़न्द (ع - مذ) قند
शर्करा (Sharkara شركرا) शकर (Shakar شكر) मिस्री (Misri مصری)

QINDÍL क़िन्दील (ع - مث) قنديل
काग़ज़ या अबरक से मढ़ा हुआ फ़ानूस (Kághaz ya abrak se maṛha hua fánús كاغذ يا ابرک سے مڑھا هوا فانوس)

QUVA क़वा (ع - مذ) قوی
قوه كي جمع
1. शक्तियां (Shaktiyán شكتياں)
2. इन्द्रियां (Indriyán اندرياں)
3. हाथ पांव (Háth páon هاتھ پاؤں)

QAVÁID क़वाइद (ع - مث) قواعد
قاعده کی جمع
1. नियमावली (Niyamávali نيماولي) क़ाइदे (Qáide قاعدے)
2. सैन्य शिक्षा (Sain,nya shikchha سينيه شكچها) परेड (Pared پريڈ)
3. व्याकरण (Vyákaran وياكرن) सर्फ़ नह्व (Sarf nahv صرف نحو)

قواعددان (عف - ص)
QAVÁID-DÁN क़वाइद दां
1. वैयाकरण (Vaiya karan وياكرن) सर्फ़ नह्व जानने वाला (Sarf nahv jánne vála صرف نحو جاننے والا)

ebooksall.com

रति शक्ति (Rati shakti رتي شكتي) क़ुव्वते मुजामअ़त (Quvvate mujáma,at قوت مجامعت)

قوت برداشت (عف - مث)

QUV,VATE-BARDÁSHT क़ुव्वते बर्दाश्त सहन शक्ति (Sahan shakti سہن شكتي) संभार (Sambhár سم بهار) तहम्मुल (Tahammul تحمل)

قوت حافظه (ع - مث)

QUV,VATE-HÁFIZA क़ुव्वते हाफ़िज़ा स्मरण शक्ति (Ismaran shakti اسمرن شكتي) याद दाश्त (Yád dásht ياد داشت)

قوت ذائقه (ع - مث)

QUV,VATE-ZÁIQA क़ुव्वते ज़ाइक़ा स्वादेंद्रिय (Swádend,driya سواديندريه) चखने की क़ुव्वत (Chakhne ki quv,vat چکهنے كي قوت)

قوت سامعه (ع - مث)

QUV,VATE-SÁMIA क़ुव्वते सामिआ श्रवण शक्ति (Shravan shakti شرون شكتي) सुनने की क़ुव्वत (Sunne ki quv,vat سننے كي قوت)

قوت شامه (ع - مث)

QUV,VATE-SHÁMMA क़ुव्वते शाम्मा घ्राण शक्ति (Ghrán shakti گهران شكتي) सूंघने की क़ुव्वत (Súnghne ki quvvat سونگهنے كي قوت)

قوت فكر (ع - مث)

QUV,VATE-FIKR क़ुव्वते फ़िक्र विचार शक्ति (Vichár shakti وچار شكتي) सोचने की ताक़त (Sochne ki táqat سوچنے كي طاقت)

قوت فهم (ع - مث)

QUV,VATE-FAHM क़ुव्वते फ़हम धारणा शक्ति (Dhárana shakti دهارنا شكتي) समझने की ताक़त (Samajhne ki táqat سمجهنے كي طاقت)

قوت كشش (ع - مث)

QUV,VATE-KASHISH क़ुव्वते कशिश आकर्षण शक्ति (Ákarshan shakti آكرشن شكتي) खींचने की ताक़त (Khínchne ki táqat كهينچنے كي طاقت)

قوت گويائی (عف - مث)

QUV,VATE-GOYÁYI क़ुव्वते गोयायी वाचन शक्ति (Váchan shakti واچن شكتي) वाक्य शक्ति (Vák,kya shakti واكيه شكتي) बोलने की क़ुव्वत (Bolne ki quv,vat بولنے كي قوت)

قوت لامسه (ع - مث)

QUV,VATE,LÁMISA क़ुव्वते लामिसा स्पर्श शक्ति (Isparsh shakti اسپرش شكتي) छूने की क़ुव्वत (Chhúne ki quv,vat چهونے كی قوت)

قوت متخيله (ع - مث)

QUV,VATE-MUTAKHAIYILA क़ुव्वते मुतख़ैइला कल्पना शक्ति (Kalpana shakti كلپنا شكتي) तख़ैयुल (Takhaiyul تخيل)

ebooksall.com

قوت مدرکه (ع - مث)

QUV,VATE-MUDRIKA क़ुव्वते मुद्रिका

धारणा शक्ति (Dhárana shakti دھارنا شکتی) प्रज्ञाशक्ति (Prag,gya shaktí پرگیا شکتی) इदराक की क़ुव्वत (Idrák ki quv,vat ادراک كي قوت)

قوت ممیزه (ع - مث)

QUV,VATE-MUMAI,YIZA क़ुव्वते मुमैइज़ा

विवेचन शक्ति (Vivechan shakti ویویچن شکتي) भले बुरे की पहचान की क़ुव्वत (Bhale bure ki pahchán ki quvvat بھلے برے كي پهچان كي قوت)

قوت نامیه (ع - مث)

QUV,VATE-NÁMIYA क़ुव्वते नामिया

विकास शक्ति (Vikás shakti وکاس شکتي) फलने फूलने की क़ुव्वत (Phalne phúlne ki quvvat پھلنے پھولنے کی قوت)

قوت هاضمه (ع - مث)

QUV,VATE-HÁZIMA क़ुव्वते हाज़िमा

पाचन शक्ति (Páchan shakti پاچن شکتي) मेदे में गिज़ा को पकाने की क़ुव्वत (Mede men ghiza ko pakáne ki quvvat معدے میں غذا کو پکانے کی قوت)

QORMA कोरमा (ت - مذ) قورمه

एक प्रकार का भुना हुआ गोश्त (Ek prakár ka bhuna hua gosht ایک پرکار کا بھنا ھوا گوشت)

QAUS क़ौस (ع - مث) قوس

1. धनुस् (Dhanus دھنس) चाप (Cháp چاپ) कोदंड (Kodand کو دنڈ) शरासन (Sharásan شراسن) कमान (Kamán کمان)

2. धनुराशि (Dhanu ráshi دھنو راشي) बुर्जे क़ौस (Burje qaus برج قوس)

قوس قزح (ع - مث)

QAUSE.QUZAH क़ौसे क़ुज़ह

इन्द्र धनुष (Indr dhanush اندر دھنش) धनक (Dhanak دھنک)

قوس نما (عف - ص)

QAUS-NUMA क़ौसनुमा

धन्वाकार (Dhanvákár دھنواکار) कमान जैसा (Kamán jaisa کمان جیسا)

QAUSAIN क़ौसैन (ع - مذ) قوسین

कोष्टक (Koshtak کوشٹک) ब्रैकिट (Bracket بریکٹ)

QAUL क़ौल (ع - مذ) قول

1. वचन (Vachan وچن) उक्ति (Ukti اکتي) बात (Bát بات)

2. कथन (Kathan کتھن) मक़ूला (Maqúla مقوله)

3. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) अहद (Ahd عهد)

قولنج (ع - مذ)

QÚLA (I) NJ क़ूलं (लिं) ज

अंत्र शूल (Antr shúl انتر شول) आंतों का दर्द (Ánton ka dard آنتوں کا درد)

ebooksall.com

QAVI क़वी قوی (ع - ص)
1. बलवान् (Balván بلوان) शक्ति शाली (Shakti sháli شکتی شالي) ज़ोरावर (Zorávar زوراور)
2, ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

QAHR क़हर قہر (ع - مذ)
1. प्रकोप (Prakop پرکوپ) गुस्सा (Ghussa غصہ)
2. आपत्ति (Ápat,ti آپتي) मुसीबत (Musíbat مصیبت)

QAHQAHA क़हक़हा قہقہہ (ع - مذ)
अट्टहास (Att,hás اتھاس) ज़ोर की हँसी (Zor ki hansi زور کي هنسي)

QAI क़ै قے (ع - مث)
वमन (Vaman ومن) वांत (Vánt وانت) इस्तिफ़राग़ (Istifrágh استفراغ)

QIYÁDAT क़ियादत قیادت (ع - مث)
नेतृत्व (Nettrittwa نیترتو) रहनुमाई (Rahnumáyí رهنمائی)

QIYÁS क़ियास قیاس (ع - مذ)
1. अनुमान (Anumán انومان) अन्दाज़ा (Andáza اندازہ)
2. कल्पना (Kalpana کلپنا) तख़ैयुल (Takhaiyul تخیل)
3. विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)

QIYÁSAN क़ियासन قیاساً (ع - ص)
अनुमानतः (Anumánatah انومانتہ) अन्दाज़न (Andázan اندازاً)

QAUM क़ौम قوم (ع - مث)
1. राष्ट्र (Rashtr راشٹر) नेशन (Nation نیشن)
2. जाति (Játi جاتی) नस्ल (Nasl نسل)
3. वंश (Vansh ونس) ख़ानदान (Khándán خاندان)

قوم پرست (عف - ص)
QAUM-PARAST क़ौम परस्त
राष्ट्र प्रेमी (Ráshtr premi راشترپریمي) क़ौम परवर (Qaum parvar قوم پرور)

قوم پرور (عف ص)
QAUM-PARVAR क़ौम परवर
دیکھو ' قوم پرست '

QAUMI क़ौमी قومی (عف - ص)
1. राष्ट्रीय (Ráshtríya راشٹریہ) मुल्की (Mulki ملکی)
2. जातीय (Játíya جاتیہ) ख़ानदानी (Khándáni خاندانی)

قومیت (ع - مث)
QAUMIYAT क़ौमियत
1, राष्ट्रीयता (Ráshtríyata راشٹریتا) क़ौम परस्ती (Qaum parasti قوم پرستی)
2. जाति (Játi جاتی) ख़ानदान (Khándán خاندان)

QAUNSIL क़ौनसिल قونصل (ع - مذ)
दूत (Dút دوت) सफ़ीर (Safír سفیر)

قیاس آرائی (عف - مث)
QIYÁS-ÁRÁYI क़ियास आराई
अनुमान करना (Anumán karna انومان کرنا) अन्दाज़ा लगाना (Andáza lagána اندازہ لگانا)

QIYÁSI क़ियासी (ع - ص) قیاسی
1, काल्पनिक (Kálpanik کالپنک) ख़याली (Khayáli خیالی)
2. अनुमित (Anumit انومت) अटकल पच्चू (Atkal Pach,chu اتکل پچو)

QIYÁFA क़ियाफ़ा (ع - مذ) قیافہ
1. मुखाकार (Mukhákár مکھاکار) चेहरा (Chehra چہرہ)
2. सामुद्रक विद्या (Sámuddrak viddya سامدرک ودیا) इल्मे क़ियाफ़ा (Ilme qiyáfa علم قیافہ)

QIYÁM क़ियाम (ع - مذ) قیام
1. निवास (Nivás نواس) सुकूनत (Sukúnat سکونت)
2, दृढ़ता (Driṛhata درڑھتا) पायदारी (Páedári پائداری)
3. स्थिरता (Isthirata استھرتا) ठहराव (Thahráo ٹھہراؤ)
4. संस्थापना (Sansthápana سنس-تھاپنا) इज्रा (Ijra اجرا)

QIYÁ,MAT क़ियामत (ع - مث) قیامت
1. महाप्रलय (Maha pralai مہا پرلے) महशर (Mahshar محشر)
2. अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)
3. अत्यधिक (Attyadhik اتیدھک) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)

QAICHI क़ैची (ت - مث) قینچی
कर्तनी (Kartani کرتنی) कतरनी (Katarni کترنی) क़ैंची (Qainchi قینچی)

QAID क़ैद (ع - مث) قید
1. उपग्रह (Upaggrah اپگ گرہ) कारा-वास (Kára vás کاراواس) असीरी (Asíri اسیری)
2. निरोध (Nirodh نرودھ) बंदिश (Bandish بندش)
3. शर्त (Shart شرط) पाबंदी (Pábandi پابندی)

قید خانہ (عف - مذ)
QAIDA-KHÁNA क़ैद ख़ाना
कारागृह (Kára grih کاراگرہ) कारागार (Kára gár کاراگار) जेल (Jail جیل)

قید محض (ع - مث)
QAIDE-MAHZ क़ैदे महज़
साधारण कारावास (Sádháran kára vás سادھارن کاراواس) क़ैदे बिला मशक़्क़त (Qaide bila mashaqqat قید بلا مشقت)

QAIDI क़ैदी (عف - مذ) قیدی
उपग्रह (Upaggrah اپگ گرہ) बन्दी (Bandi بندی) असीर (Asír اسیر)

QAIRÚTI क़ैरूती (ع - مث) قیروطی
मोम रोग़न (Mom roghan موم روغن) एक मर्हम (Ek marham ایک مرہم)

ebooksall.com

قیمت (ع - مث) QÍMAT क़ीमत
1. मूल्य (Múllya مولیہ) अर्घ (Argh ارگھ) दाम (Dám دام)
2. दर (Dar در) शरह (Sharah شرح)

قیمتی (عف - ص) QÍMATI क़ीमती
मूल्यवान् (Múllya ván مولیہ وان)
बहुमूल्य (Bahu múllya بہو مولیہ)
बेश क़ीमत (Besh qímat بیش قیمت)

ک

کابک (ف - مذ) KÁBUK काबुक
कपोत पालिका (Kapot pálika کپوت پالکا) बालाग्र (Bálágr بالاگر) कबूतरों का दरबा (Kabútaron ka darba کبوتروں کا دربہ)

کاتب (ع - ص) KÁTIB कातिब
लेखक (Lekhak لیکھک) लिखने वाला (Likhne vála لکھنے والا)

کاذب (ع - ص) KÁZIB काज़िब
मिथ्या वादी (Mith,thya vádi متھیا وادي) झूठा (Jhútha جھوتھا)

کار (ف - مذ) KÁR कार
कार्य (Kárrya کاریہ) काम (Kám کام)

کارآمد (ف - ص)
KÁR-ÁMAD कारआमद
उपयोगी (Up yogi اُپ یوگي) लाभ दायक (Lábh dáyak لابھ دایک) मुफ़ीद (Mufíd مفید)

کاربرآری (ف - مث)
KÁR-BARÁRI कार बरारी
कार्य सिद्धि (Kárrya siddhi کاریہ سدھي) कामयाबी (Kámyábi کامیابي)

کارپرداز (ف - ص)
KÁR-PARDÁZ कार परदाज़
कार्य कर्ता (Kárrya karta کاریہ کرتا)
कर्म चारी (Karm chári کرم چاري)
कारकुन (Kár kun کارکن)

کارخانہ (ف - مذ)
KÁR-KHÁNA कार ख़ाना
कार्यालय (Káryálai کاریالے) शिल्प शाला (Shilp shála شلپ شالا) वर्क शाप (Work shop ورک شاپ)

کارد (ف - مذ) KÁRD कार्द
छुरिका (Chhurika چھوریکا) चाक़ू (Cháqu چاقو)

کاردار (ف - ص) KÁR-DÁR कारदार
कर्म चारी (Karm chári کرم چاری)
कार गुज़ार (Kár guzár کار گزار)

کاردان (ف - ص) KÁR-DÁN कारदां
1. अभ्यस्त (Abb,bhyast ابھیست) मश्शाक़ (Mash,sháq مشاق)
2. अनुभवी (Anu bhavi انوبھوی) वाक़िफ़कार (Váqif kár واقف کار)

ebooksall.com

KÁRI कारी (ف - ص) کاری

1. घातक (Ghátak گھاتک) मुहलिक (Muhlik مہلک)

2. भरपूर (Bharpúr بھرپور) गहरा (Gahra گہرا)

KÁRĪGAR कारीगर (ف - مذ) کاریگر

1. कला कार (Kala kár کلا کار) शिल्प कार (Shilp kár شلپ کار) फ़नकार (Fankár فن کار)

2. हस्त शिल्पी (Hast shilpi هست شلپي) दस्तकार (Dast kár دست کار)

(ف - مث) کاریگری

KÁRĪGARI कारी गरी

1. शिल्प (Shilp شلپ) कला (Kala کلا) फ़न (Fan فن)

2. हस्त शिल्प (Hast shilp هست شلپ) दस्तकारी (Dast kári دست کاری)

3. निपुणता (Nipunata نپونتا) होशयारी (Hoshyári هوشياري)

KÁSID कासिद (ع - ص) کاسد

मिथ्या (Mith,thya متھیا) कूट (Kút کوت) खोटा (Khota کھوتا) जाली (Jáli جعلي)

KÁSIR कासिर (ع - مذ) کاسر

भेदक (Bhedak بھیدک) खंडक (Khandak کھنڈک) तोड़ने वाला (Toṛne vála توڑنے والا)

(ف - مث) کارروائی

KÁR-RAVÁYI कार रवाई

कार्यवाही (Kárrya váhi کاریہ واهي) रूयदाद (Rúe dád روئیداد)

KÁR-ZÁR कार ज़ार (ف - مث) کارزار

समर (Samar سمر) युद्ध (Yuddh يدھ) जंग (Jang جنگ)

KÁRKUN कारकुन (ف - ص) کارکن

कर्म चारी (Karm chári کرم چاری) कार्य कर्ता (Kárrya karta کاریہ کرتا) कारपरदाज़ (Kár pardáz کارپرداز)

KÁR-GAR कार गर (ف - ص) کارگر

प्रभावकर (Prabhávkar پربھاوکر) मुअस्सिर (Mu,assir موثر)

(ف - ص) کارگزار

KÁR-GUZÁR कार गुज़ार

1. कर्मचारी (Karm chári کرم چاری) मुलाज़िम (Mulázim ملازم)

2. कार्य कुशल (Kárrya kushal کاریہ کشل) कारदां (Kárdan کارداں)

KÁRINDA कारिन्दा (ف - مذ) کارندہ

1. अभि कर्ता (Abhi karta ابھي کرتا) एजैंट (Agent ایجنت)

2. कार्य कर्ता (Karrya karta کاریہ کرتا) कारकुन (Kár kun کارکن)

KÁR,VÁN कारवां (ف - مذ) کاروان

यात्रिदल (Yáttri dal یاتری دل) क़ाफ़िला (Qáfila قافلہ)

ebooksall.com

वाला (Kholne vála کھولنے والا)

KÁGHAZ कागज़ (ع - مذ) کاغذ
1. पत्र (Pattr پتر) कागद (Kágad کاگد)
2. लेख्य (Lekhya لیکھیہ) दस्तावेज़ (Dastávez دستاویز)
3. पर्चा (Parcha پرچہ) रुक्का (Ruqqa رقعہ)

KÁFIR काफ़िर (ع - ص) کافر
1. नास्तिक (Nástik ناستک) लामज़हब (Lá maz,hab لامذہب)
2. कृतघ्न (Kritaghn کرتگھن) नाशुक्रा (Ná shukra ناشکرا)

KÁFÚR काफ़ूर (ع - مذ) کافور
कर्पूर (Karpúr کرپور) कपूर (Kapúr کپور)

KÁFI काफ़ी (ع - ص) کافی
पर्याप्त (Paryápt پریاپت) पूरा (Púra پورا)

KÁKUL काकुल (ف - مث) کاکل
केश पाश (Kesh pásh کیش پاش) ज़ुल्फ़ (Zulf زلف)

KÁLBUD काल्बुद (ف - مذ) کالبد
शरीर (Sharír شریر) काया (Káya کایا) जिस्म (Jism جسم)

KÁM काम (ف - مذ) کام
1. आशा (Ásha آشا) मुराद (Murád مراد)
2. इच्छा (Ich,chha اچھا) मतलब (Matlab مطلب)

KÁSA कासा (ف - مذ) کاسہ
कंस (Kans کنس) चषक (Chashak چشک) पियाला (Piyála پیالہ)

KÁSA-GAR कासा गर (ف - ص) کاسہ گر
1. कंसकार (Kans kár کنس کار) कसगर (Kas gar کسگر)
2. कुंभकार (Kumbh kár کمبھکار) कुम्हार (Kumbár کمہار)

KÁSA-LES कासालेस (ف - ص) کاسہ لیس
चाटुकार (Chátu kár چاتوکار) चापलूस (Cháp lús چاپلوس)

KÁSHÁNA काशाना (ف - مذ) کاشانہ
गृह (Grih گرہ) निकेतन (Niketan نکیتن) सदन (Sadan سدن) घर (Ghar گھر)

KÁSHT काश्त (ف - مث) کاشت
कृषि (Krishi کرشي) खेती (Kheti کھیتي)

KÁSHT-KÁR काश्तकार (ف - ص) کاشتکار
कृषक (Krishak کرشک) कृषिबल (Krishi bal کرشي بل) भूमिधर (Bhúmi dhar بھومي دھر) किसान (Kisán کسان)

KÁSHIF काशिफ़ (ع - ص) کاشف
उद्घाटक (Udghátak ادگھاٹک) प्रकाशक (Prakáshak پرکاشک) खोलने

ebooksall.com

2. अंगार धानी (Angár dháni انگار دهاني) अँगीठी (Angíthi انگيٹهي)

KÁVÁK कावाक (ف - ص) کاواك

1. वक्र (Vakr وکر) टेढ़ा (Teṛha ٹیڑها)
2. बे डौल (Be daul بے ڈول) बेढंगा (Be dhanga بے ڈهنگا)

KÁVISH काविश (ف - مث) کاوش

1. चिंता (Chinta چنتا) शंका (Shanka شنکا) फ़िक्र (Fikr فکر)
2. शत्रुता (Shattruta شترونا) दुश्मनी (Dushmani دشمني)
3. परिश्रम (Parish,shram پرشرم) मेहनत (Mehnat محنت)

KÁH काह (ف - مث) کاه

तृण (Trin ترن) घास (Ghás گهاس)

KÁHISH काहिश (ف - مث) کاهش

1. क्षीणता (Chhínata چهينتا) लाग़री (Lághari لاغری)
2. कष्ट (Kasht کشت) तकलीफ़ (Taklíf تکليف)

KÁHIL काहिल (ع - ص) کاهل

1. आलसी (Álasi آلسي) सुस्त (Sust سست)
2. अकर्मण्य (Akarman,nya اکرمنيه) निकम्मा (Nikamma نکما)

KÁHILI काहिली (عف - مث) کاهلی

आलस्य (Álassya آلسيه) सुस्ती (Susti سستي)

KÁHIN काहिन (ع - ص) کاهن

1. दैवज्ञ (Daivaggya ديوگيه) ग़ैबदां (Ghaib dán غيب داں)
3. तालु (Tálu تالو) तालू (Tálú تالو)

KÁM-RÁN कामरां (ف - ص) کام راں

1. सफल (Saphal سپهل) कामयाब (Kámyáb کامياب)
2. भाग्यवान् (Bhággya ván بهاگيه وان) ख़ुश क़िस्मत (Khush qismat خوش قسمت)

KÁMIL कामिल (ع - ص) کامل

1. पूर्ण (Púrn پورن) संपूर्ण (Sampúrn سمپورن) तमाम (Tamám تمام)
2. दक्ष (Dakchh دکچه) कुशल (Kushal کشل) सिद्धहस्त (Sid,dh-hast سدھ هست) माहिर (Máhir ماهر)

KÁN कान (ف مث) کان

खनि (Khani کهني) आकर (Ákar آکر) खान (Khán کهان)

KÁNE-ZAR कानेज़र (ف - مث) کان زر

स्वर्णाकर (Swarnákar سورناکر) सोने की खान (Sone ki khán سونے کي کهان)

KÁN-KAN कानकन (ف - مذ) کان کن

खनिकार (Khani kár کهني کار) खानक (Khának کهانک) खान में काम करने वाला (Khán men kám karne vála کهان ميں کام کرنے والا)

KÁNÚN कानून (ف - مذ) کانون

1. भ्राष्ट्र (Bhráshtr بهراشٹر) भट्टी (Bhatti بهٹي) बड़ा चूल्हा (Baṛa chúlha بڑا چولها)

2. अभिचारक (Abhi chárak ابھی چارک) जादूगर (Jádúgar جادوگر)

کاھیدگی (ف - مث)
KÁHÍDAGI काहीदगी
कृशता (Krishata کرشتا) दुबलापन (Dubla pan دبلاپن)

KÁHÍDA काहीदा (ف - ص) کاھیدہ
कृश (Krish کرش) छीण (Chhín چھین) मुनहनी (Munhani منھنی)

KÁINÁT काइनात (ع - مث) کائنات
1. विश्व (Vish,shwa وشو) जगत् (Jagat جگت) दुनिया (Dunya دنیا)
2. प्राणि वर्ग (Práni varg پراني ورگ) मख़लूक़ (Makhlúq مخلوق)
3. मर्यादा (Maryáda مریادا) हैसियत (Haisiyat حیثیت)

KABÁB कबाब (ف - مذ) کباب
1. भ्रष्ट (Bhrisht بھرشٹ) भुनाहुआ (Bhuna hua بھنا ھوا)
2. शूलिक (Shúlik شولک) क़ीमे की विशेष टिकिया (Qíme ki vishesh tikiya قیمے کی وشیش تکیا)

KABID कबिद (ع - مث) کبد
यकृत (Yakrit یکرت) जिगर (Jigar جگر)

KIBR किब्र (ع - مذ) کبر
1. अहंकार (Ahankár اھنکار) घमंड (Ghamand گھمنڈ)
2. महानता (Mahánata مہانتا) बड़ाई (Baṛáyi بڑائي)

کبرسنی (عف - مث)
KIBR-SINI किब्रसिनी
जरा (Jara جرا) वयोवृद्धता (Vayovrid-dhata ویوورددھتا) बुढ़ापा (Buṛhápa بڑھاپا)

KIBRIYA किब्रिया (ع - ص) کبریا
1. श्रेष्ठता (Shreshthata شریشٹھتا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگي)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

KIBRÍT किब्रीत (ع - مث) کبریت
गंधक (Gandhak گندھک) गूगर्द (Gúgard گوگرد)

KABK कब्क (ف - مذ) کبک
चकोर (Chakor چکور) मुर्ग़े आतश ख़ार (Murghe átash khár مرغ آتش خوار)

KABÚTAR कबूतर (ف - مذ) کبوتر
कपोत (Kapot کپوت) पारावत (Pára-vat پاراوت) कलरव (Kalrav کلرو)

KABÚD कबूद (ف - ص) کبود
नील (Níl نیل) नीला (Níla نیلا) आस्मानी (Ásmáni آسماني)

KABÍDAGI कबीदगी (ف - مث) کبیدگی
वैमनस्य (Vaimanas,sya ویمنسیہ) रंजिश (Ranjish رنجش)

KABÍDA कबीदा (ف - ص) کبیدہ
वैमनस्क (Vaimanask ویمنسک)

ebooksall.com

کتب خانه (عف - مذ)
KUTUB-KHÁNA कुतुब खाना
पुस्तकालय (Pustakálai پستکالے)
किताब घर (Kitáb ghar کتاب گھر)

KATBA कत्बा (ع - مذ) کتبه
अभिलेख (Abhi lekh ابھي ليکھ)
शिला लेख (Shila lekh شلا ليکھ)

KASÁFAT कसाफ़त (ع - مث) کثافت
1. मालिन्य (Málin,nya مالنيه) मलिनता (Malinata ملنتا) मैलापन (Maila pan ميلاپن)
2. अपवित्रता (Apavittrata اپوترتا) नजासत (Najásat نجاست)

KASRAT कस्रत (ع - مث) کثرت
बाहुल्य (Báhullya باهليه) प्राचुर्य (Práchurrya پراچريه) अधिकता (Adhikata ادهکتا) इफ़रात (Ifrát افراط)

KASÍR कसीर (ع - ص) کثير
प्रचुर (Prachur پرچر) अधिक (Adhik ادهک) बहुल (Bahul بهل) विपुल (Vipul ويل) उद्रिक्त (Udrikt ادرکت) ब इफ़रात (Ba ifrát به افراط)

KASÍF कसीफ़ (ع - ص) کثيف
1. मलिन (Malin ملن) मैला (Maila ميلا)
2. अपवित्र (Apavittr اپوتر) गंदा (Ganda گندہ)

KAJ कज (ف - ص) کج
वक्र (Vakr وکر) कुटिल (Kutil کٹل) टेढ़ा (Teṛha ٹيڑھا)

खिन्न (Khinn کهن) रंजीदा (Ranjída رنجيدہ)

KABÍR कबीर (ع - ص) کبير
1. ज्येष्ठ (Jeshth جيشٹھ) कलां (Kalán کلاں)
2. श्रेष्ठ (Shreshth شريشٹھ) मुहतरम (Mohtaram محترم)
3. महान् (Mahán مهان) अज़ीम (Azím عظيم)

KABÍSA कबीसा (ع - مذ) کبيسه
मलमास (Mal más مل ماس) अधि मास (Adhi más ادهي ماس) लौंद (Laund لوند)

KITÁB किताब (ع - مث) کتاب
पुस्तक (Pustak پستک) ग्रंथ (Granth گرنتھ) पोथी (Pothi پوتهي)

KITÁBAT किताबत (ع - مث) کتابت
1. लेखन क्रिया (Lekhan kriya ليکهن کريا) लिखने का काम (Likhne ka kám لکھنے کا کام) तहरीर (Tahrír تحرير)
2. लेखन कला (Lekhan Kala ليکهن کلا) कातिब का पेशा (Kátib ka pesha کاتب کا پيشه) कापी नवीसी (Kápi navísi کاپی نويسي)

کتابچه (عف - ص)
KITÁB CHA किताबचा
पुस्तिका (Pustika پستکا) छोटी किताब (Chhoti kitáb چهوٹي کتاب)

ebooksall.com

کج بحثی (عف - مث)

KAJ-BAHSI कज बहसी
कुतर्क (Kutark کو ترک) कट हुज्जती (Kat hujjati کٹ حجتي)

کج خلق (عف - ص)

KAJ-KHULQ कज खुल्क़
दु:शील (Dush,shíl دش شیل) दु:स्वभाव (Dus,swabháo دس سوابھاؤ) बदखुल्क़ (Bad khulq بدخلق)

KAJKOL कज कोल (ف - مذ) کجکول
भिक्षा पात्र (Bhikchhá páttr بھکچھا پاتر) कश कोल (Kash kol کشکول)

KAJI कजी (ف - مث) کجی
वक्रता (Vakrata وکرتا) कुटिलता (Kutilata کٹلتا) जिह्मता (Jihmata جہمتا) टेढ़ा पन (Teṛhápan تیڑھاپن)

KUHL कुह्ल (ع - مذ) کحل
मनीक (Maník منیک) अंजन (Anjan انجن) रसांजन (Rasánjan رسانجن) सुरमा (Surma سرمہ)

KAD कद (ع - مث) کد
1. द्वेष (Dwesh دویش) रंजिश (Ranjish رنجش)
2. दुराग्रह (Durág,grah دراگرہ) ज़िद (Zid ضد)
3. प्रयास (Prayás پریاس) प्रयत्न (Prayatn پریتن) कोशिश (Koshish کوشش)

کدخدا (ف - مذ)

KAD-KHUDA कद खुदा
विवाहित (Viváhit وواھت) मनकूह (Mankúh منکوح)

کدخدائی (ف - مث)

KAD-KHUDÁYI कदखुदाई
विवाह (Viváh وواہ) ब्याह (Byáh بیاہ)

کدورت (ع - مث)

KUDÚRAT कुदूरत
1. मलिनता (Malinata ملنتا) गदला पन (Gadla pan گدلاپن)
2. मनोमालिन्य (Manomálinnya منو مالنیہ) रंजिश (Ranjish رنجش)
3. मनस्ताप (Manastáp منس تاپ) दिल का ग़ुबार (Dil ka ghubár دل کا غبار)

KIZB किज़ब (ع - مذ) کذب
असत्य (Asattya استیہ) अनृत (Anrit انرت) मिथ्या (Miththya متھیا) झूठ (Jhúth جھوٹھ)

KAR कर (ف - ص) کر
बधिर (Badhir بدھر) कल्ल (Kall کل) बहिरा (Bahira بہرا)

کرامت (ع - مث)

KARÁMAT करामत
1. चमत्कार (Chamatkár چمتکار) मोजिज़ा (Mojíza معجزہ)
2. कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) करम (Karam کرم)

ebooksall.com

1. आचरण (Ácharan آچرن) अमल (Amal عمل)
2. चरित्र (Charittr چرتر) कैरेक्टर (Character کیریکٹر)

کردگار (ف - مذ)

KA (I) RD-GÁR क (कि) र्दगार

ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Paramátma پرماتما) खुदा (Khuda خدا)

KURSI कुर्सी (ع - مذ) کرسی

आसंदिका (Ásandika آسندکا) आसंदी Ásaandi آسندی) चियर (Chair چیر)

کرسی نامہ (عف - مذ)

KURSI-NÁMA कुर्सी नामा

वंशावली (Vanshávali ونشاولي) नसब्‍ नामा (Nasab náma نسب‌نامہ)

کرشمہ (ف - مذ)

KIRI (KARA) SHMA किरि (कर) श्मा

1. चमत्कार (Chamatkár چمتکار) शोब्दा (Shobada شعبدہ)
2. लीला (Líla لیلا) माया (Máya مایا) क़ुदरत (Qudrat قدرت)
3. छल (Chhal چھل) चाल (Chál چال)

KARGAS करगस (ف - مذ) کرگس

गृध्र (Gridh,dhr گردھر) गिध (Gidh گدھ)

KARAM करम (ع - مذ) کرم

1. कृपा (Kripa کرپا) मेहरबानी (Mehrbáni مهرباني)
2. करुणा (Karuna کرونا) रहम (Rahm رحم)

3. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریشٹھتا) बड़ाई (Baṛáyi بڑائي)

KARÁHAT कराहत (ع - مث) کراهت

घृणा (Ghrina گھرنا) घिन (Ghin گھن) नफ़रत (Nafrat نفرت)

KIRÁYA किराया (ف - مذ) کرایہ

भाटक (Bhátak بھاٹک) भाड़ा (Bháṛa بھاڑا)

کرایہ نامہ (ف - مذ)

KIRÁYA-NÁMA किराया नामा

भाटक पत्र (Bhátak pattr بھاٹک پتر)

KARB कर्ब (ع - مذ) کرب

1. वेदना (Vedana ویدنا) पीड़ा (Píṛa پیڑا) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)
2. व्याकुलता (Vyákulata وياكلتا) बेचैनी (Be chaini بےچیني)

KARAKHT करख़्त (ف - ص) کرخت

1. कर्कश (Karkash کرکش) दुरुश्त (Durusht درشت)
2. कठोर (Kathor کٹھور) सख़्त (Sakht سخت)

کرختگی (ف - مث)

KARAKHTAGI करख़्तगी

1. कर्कशता (Karkashata کرکشتا) दुरुश्ती (Durushti درشتي)
2. कठोरता (Kathorata کٹھورتا) सख़्ती (Sakhti سختی)

کردار (ف - مذ)

KA (I) RDÁR क (कि) र्दार

ebooksall.com

3. दानशीलता (Dán shílata دان‌شیلتا) सख़ावत (Sakhávat سخاوت)

كرم (ف - مذ)
KIRM किर्म
कृमि (Krimi کرمي) कीट (Kít کیٹ) कीड़ा (Kíṛa کیڑا)

کرم‌فرما (عف - ص)
KARAM-FARMA करमफ़र्मा
मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)

کرم‌کش (ف - ص)
KIRM-KUSH किर्मकुश
कृमि नाशक (Krimi náshak کرمي ناشک) जरासीमकुश (Jarásím kush جراثیم کش)

کروفر (عف - مذ)
KAR,RO-FAR करोंफ़र
वैभव (Vaibhav ویبھو) शानशौकत (Shán shaukat شان شوکت)

کره (ع - مذ)
KURA कुरा
वर्तुल (Vartul ورتل) मंडल (Mandal منڈل) पिंड (Pind پنڈ) गोला (Gola گولا)

کرۂ آتش (عف - مذ)
KURA-E-ÁTASH कुरए आतश
अग्नि मंडल (Agni mandal اگني منڈل) कुरएनार (Kurae nár کرۂنار)

کرۂ ارض (ع - مذ)
KURA-E-ARZ कुरएअर्ज़
भूमंडल (Bhú mandal بھو منڈل) ज़मीन का गोला (Zamín ka gola زمین کا گولا)

کرۂ باد (عف - مذ)
KURA-E-BÁD कुरएबाद
वायुमंडल (Váyu mandal وایو منڈل) हवा का घेरा (Hava ka ghera ھوا کا گھیرا)

کرۂ خاك (عف - مذ)
KURA-E-KHÁK कुरए ख़ाक
دیکھو 'کرۂ ارض'

کرۂ نار (ع - مذ)
KURA-E-NÁR कुरए नार
دیکھو 'کرۂ آتش'

کرۂ ھوا (عف - مذ)
KURA-E-HAVA कुरए हवा
دیکھو 'کرۂ باد'

کری (ف - مث)
KARI करी
बधिरता (Badhirata بدھرتا) बहरापन (Behrá pan بہراپن)

کریم (ع - ص)
KARÍM करीम
1. दयालु (Dayálu دیالو) कृपालु (Kripálu کرپالو) बहुत करम करने वाला (Bahut karam karne vála بہت کرم کرنے والا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

کریه (ع - ص)
KARÍH करीह
घृणित (Ghrinit گھرنت) जुगुप्सित (Jugupsit جگپست) मकरूह (Makrúh مکروہ)

ebooksall.com

کس (ف - مذ)
KAS कस
व्यक्ति (Vyakti ویکتی) शख़्स (Shakhs شخص)

کساد بازاری (عف - مث)
KASÁD-BÁZÁRI कसाद बाज़ारी
व्यापार मंदता (Vyápár mandata ویاپار مندتا) मंदापन (Manda pan منداپن)

کسالت (ع - مث)
KASÁLAT कसालत
आलस्य (Álassya آلسیہ) सुस्ती (Susti سستی)

کسب (ع - مذ)
KASB कस्ब
1. उपार्जन (Upárjan اپارجن) तहसील (Tahsil تحصیل)
2. उद्यम (Uddyam اودیم) पेशा (Pesha پیشہ)
3. वेश्यावृत्ति (Vesh,shya vritti ویشیا ورتی) कमाई (Kamáyi کمائی)

کسبی (عف - مث)
KASBI कस्बी
1. वह इल्म जो मेहनत करने से हासिल हो (Voh ilm jo mehnat karne se hásil ho وہ علم جو محنت کرنے سے حاصل ہو)
2. गणिका (Ganika گنیکا) वेश्या (Vesh,shye ویشیا) तवाइफ़ (Taváif طوائف)

کسر (ع - مث)
KASR कस्र
1. खंडन (Khandan کھنڈن) तोड़ना (Torna توڑنا)
2. भिन्न (Bhin,n بھن) वह संख्या जो एक से कम हो (Voh sankhya jo ek se kam ho وہ سنکھیا جو ایک سے کم ہو)

کسرت (ع - مث)
KASRAT कस्रत
व्यायाम (Vyáyám ویایام) वर्ज़िश (Varzish ورزش)

کسل (ع - مذ)
KASAL कसल
1. आलस्य (Álas,sya آلسیہ) काहिली (Káhili کاهلی)
2. शिथिलता (Shithilata شتھلتا) श्रांति (Shránti شرانتی) थकन (Thakan تھکن)

کسل مند (عف - ص)
KASAL-MAND कसल मन्द
1. आलस (Álas آلس) आलसी (Álasi آلسی) सुस्त (Sust سست)
2. श्रांत (Shránt شرانت) क्लांत (Klánt کلانت) थका हुआ (Thaka hua تھکا ہوا)

کسوت (ع - مث)
KISVAT किस्वत
1. वस्त्र (Vasttr وستر) लिबास (Libás لباس)
2. नापितपेटिका (Nápit petika ناپت پیٹکا) नाई की पेटी (Náyi ki peti نائی کی پیٹی)

کشادگی (ف - مث)
KUSHÁDAGI कुशादगी
विस्तार (Vistár وستار) फैलाव (Phailáo پھیلاو)

ebooksall.com

کشاده (ف - ص)
KUSHÁDA कुशादा
विस्तृत (Vistrit وسترت) विशाल (Vishál وشال) वसीअ़ (Vasí,a وسیع)

کشا کش (ف - مث)
KASHÁKASH कशाकश
1. संघर्ष (Sangharsh سن گھرش) खेंचा तानी (Khencha táni کھینچا تانی) छीना झपटी (Chhína jhapti چھینا جھپٹی)
2. कष्ट (Kasht کشٹ) दुखः (Dukh دکھ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

کشاں کشاں (ف - ص)
KASHÁN-KASHÁN कशां कशां
बलात् (Balát بلات) ज़बर दस्ती (Zabar dasti زبردستی) खींचते हुए (Khínch-te hue کھینچتے ھوے)

کشائش (ف - مث)
KUSHÁISH कुशाइश
1. विस्तार (Vistár وستار) वुसअ़त (Vus,at وسعت)
2. वृद्धि (Vriddhi وردھی) बढ़ती (Barhti بڑھتی) बरकत (Barakat برکت)

کشت (ف - مث)
KISHT किश्त
1. कृषि (Krishi کرشی) खेती (Kheti کھیتی)
2, शतरंज की 'शह' (Shatranj ki 'shah' شطرنج کی 'شہ')

کشت وخون (ف - مذ)
KUSHTO-KHÚN कुश्तो ख़ून
1. रक्तपात (Raktpát رکت پات) ख़ूंरेज़ी (Khúnrezi خوں ریزی)
2. युद्ध (Yud,dh یدھ) लड़ाई (Laṛáyi لڑائی) जंग (Jang جنگ)

کشته (ف - ص)
KUSHTA कुश्ता
1, हत (Hat ھت) निहत (Nihat نہت) मक़तूल (Maqtúl مقتول)
2. भस्म (Bhasm بھسم) धात का कुश्ता (Dhát ka kushta دھات کا کشتہ)

کشتی (ف - مث)
KASHTI कश्ती
नौ (Nau نو) नौका (Nauka نوکا) तरणी (Tarani ترنی) पोत (Pot پوت) नाव (Náo ناؤ)

کشتی (ف - مث)
KUSHTI कुश्ती
नियुद्ध (Niyud,dh نیدھ) बाहु युद्ध (Báhu yuddh باھویدھ) मल्ल युद्ध (Mal,l yuddh مل یدھ) दो पहलवानों की लड़ाई (Do pahalvánon ki laṛáyi دو پہلوانوں کی لڑائی)

کشتی بان (ف - مذ)
KASHTI-BÁN कश्ती बान
नाविक (Návik ناوک) नौ चालक (Nauchálak نوچالک) कर्णधार (Karndhár کرن دھار) मल्लाह (Mal,láh ملاح)

ebooksall.com

KISH,VAR क़िश्वर (ف - مذ) کشور

1. देश (Desh دیش) मुल्क (Mulk ملک)
2. राज्य (Rájya راجیہ) सलतनत (Saltanat سلطنت)

(ف - مث) کشیدگی

KASHÍDAGI कशीदगी.

1. मनोमालिन्य (Manomálin,nya منو مالنیہ) खिंचाव (Khíncháo کھنچاؤ)
2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منیسہ) रंजिश (Ranjish رنجش)

KASHÍDA कशीदा (ف - ص) کشیدہ

1. आकर्षित (Ákarshit آکرشت) खिंचा हुआ (Khincha hua کھنچا ہوا)
2. रुष्ट (Rusht رشت) कुपित (Kupit کپت) नाराज़ (Náráz ناراض)
3. सुई डोरे से काढ़ा हुआ फूल बूटे या ज़र दोज़ी का काम (Sui dore se káṛha hua phúl búte ya zar dozi ka kám سوئي ڈورے سے کاڑھاھوا پھول بوٹے یا زردوزی کا کام)
4. खींचा हुआ (Khíncha hua کھنچا ہوا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری جز ہوکر معنی دیتا جیسے 'رنج کشیدہ'

KAF कफ़ (ع - مث) کف

1. प्रहस्त (Prahast پرہست) प्रतल (Pratal پرتل) पंजा (Panja پنجا)

KASHISH कशिश (ف - مث) کشش

1. आकर्षण (Ákarshan آکرشن) खिंचाव (Khincháo کھنچاو) जाज़िबीयत (Jázibíyat جاذبیت)
2. आकर्षण शक्ति (Ákarshan shakti آکرشن شکتی) क़ुव्वते कशिश (Quvvate-kashish قوت کشش)

KASHF कश्फ़ (ع - مذ) کشف

1. प्रकटन (Prakatan پرکٹن) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاهر هونا)
2. दैव ज्ञान (Daiv gyán دیوگیان) मुकाशफ़ा (Mukáshafa مکاشفہ)

(ف - مذ) کشکول

KASHKOL कश्कोल

भिक्षा पात्र (Bhikchha páttr بھچکھا پاتر) भीक का पियाला (Bhík ka piyála بھیک کا پیالہ)

(ف - مث) کش مکش

KASH-MAKASH कश् मकश

1. असमंजस (Asamanjan اس منجس) पसोपेश (Pásopesh پس و پیش)
2. मनोमालिन्य (Manomálin منو مالنیہ) मनमुटाव (Man mutáo من مٹاؤ)
3. संघर्ष (Sangharsh سنگھرش) आपा धापी (Ápá dhápi آپادھاپی) खींच तान (Khínchtán کھینچ تان)

ebooksall.com

2. अवज्ञा (Avaggya اوگیا) नाफ़रमानी (Ná farmání نافرمانی)

3. कृतघ्नता (Kritaghnata کرتگھ نتا) कुफ़राने नेमत (Kufráne nemat کفران نعمت)

KUFRÁN कुफ़्रान (ع - مذ) کفران

अकृतज्ञता (Akritaggyata اکرتگیہ تا) कृतघ्नता (Kritaghnata کرتگھنتا) नाशुकरी (Náshukri ناشکری)

KAFSH कफ़्श (ف - مث) کفش

पादत्र (Pádattr پادتر) पादुका (Páduka پادکا) जूता (Júta جوتہ)

کفش دوز (ف - ص)

KAFSH-DOZ कफ़्श दोज़

चर्मकार (Charm kár چرم کار) पादुका-कार (Paduká kár پادکا کار) मोची (Mochi موچی)

KAFAN कफ़न (ع - مذ) کفن

मृत चेल (Mritchel مرت چیل) मृतक वस्त्र (Mritak vastr مرتک وستر) मुरदे को लपेटने का कपड़ा (Murde ko Lapetne ká kapṛa مردے کو لپیٹنے کا کپڑا)

KAFÍL कफ़ील (ع - ص) کفیل

1. प्रति भूत (Prati bhút پرتی بھوت) ज़ामिन (Zámin ضامن)

2. पालक पोशक (Pálak poshak پالک پوشک) परवरिश कुनिन्दा (Par-varísh kuninda پرورش کنندہ)

2. फेन (Phen پھین) झाग (Jhág جھاگ)

KAFFÁRA कफ़्फ़ारा (ع - مذ) کفارہ

प्रायश्चित (Práyashchit پرایشچت) गुनाह से पाक होने का अमल (Gunáh se pák hone ka amal گناہ سے پاک ہونے کا عمل)

KAFÁLAT कफ़ालत (ع - مث) کفالت

1. प्रति भूति (Pratibhúti پرتی بھوتی) ज़मानत (Zamánat ضمانت)

2. भरणपोषण (Bharanposhan بھرن پوشن) परवरिश (Parvarish پرورش)

KIFÁYAT किफ़ायत (ع - مث) کفایت

1. पर्याप्ति (Paryápti پریاپتی) काफ़ी होना (Káfi hona کافی ہونا)

2. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कमी (Kami کمی)

3. अतिरिक्तता (Atiriktata اتی رکتتا) बचत (Bachat بچت)

کفایت شعار (ع - ص)

KIFÁYAT-SHIÁR किफ़ायत शिआर

स्वल्प व्ययी (Swalp vyayi سولپ ویئی) मित व्ययी (Mitav,vyáyi متوویئی) जुज़ रस (Juz ras جزرس)

KUFR कुफ़्र (ع - مذ) کفر

1. अधर्म (Adharm ادھرم) लामज़हबी-यत (La maz,habiyat لامذہبیت)

ebooksall.com

7. वार्तालाप (Vártáláp وارتالاپ) गुफ़्तुगू (Guftugu گفتگو)

KALÁN کلاں कलां (ف - ص)

1. ज्येष्ठ (Jyeshth جیشٹھ) उम्र में बड़ा (Umr meṉ baṛa عمر میں بڑا)

2. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) अज़ीम (Azím عظیم)

3. प्रलंब (Pralamb پرلمب) लंबा (Lamba لمبا)

KULÁH کلاہ कुलाह (ف - مث)

1. टोपी (Topi ٹوپی)

2. मुकुट (Mukut مکٹ) ताज (Táj تاج)

KALB کلب कल्ब (ع - مذ)

कुक्कुर (Kuk,kur ککر) श्वान (Shwán شوان) कुत्ता (Kutta کتا)

KULFAT کلفت कुल्फ़त (ع - مث)

दुःख (Dukh دکھ) क्लेश (Klesh کلیش) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

KILK کلک किल्क (ف - مث)

लेखनी (Lekhani لیکھنی) क़लम (Qalam قلم)

KALIMA کلمہ कलिमा (ع - مذ)

1. शब्द (Shabd شبد) लफ़्ज़ (Lafz لفظ)

2. वचन (Vachan وچن) बात (Bát بات)

3. वाक्य (Vákya واکیہ) जुमला (Jumla جملہ)

KUL کل कुल (ع - ص)

1. समग्र (Samaggr سمگر) समस्त (Samast سمست) सर्व (Sarv سرو) सकल (Sakal سکل) सब (Sab سب)

2. प्रत्येक (Pratyek پرتیک) हरेक (Harek ہریک)

3. संपूर्ण (Sampúrn سمپورن) पूरा (Púra پورا)

KU(A)LÁGH کلاغ कु (क) लाग़ (ف - مذ)

काकोल (Kákol کاکول) डोम काक (Dom kák ڈوم کاک) जंगली कौआ (Jangali kau,á جنگلی کوا)

KULÁL کلال कुलाल (ف - مذ)

कुंभकार (Kumbh kár کمبھ کار) कुम्हार (Kumhár کمھار)

KALÁM کلام कलाम (ع - مذ)

1 कथन (Kathan کتھن) बात (Bát بات)

2. वाक्य (Vak,kya واکیہ) जुमला (Jumla جملہ)

3. कविता (Kavita کوتا) शाइरी (Sháiri شاعری)

4. आपत्ति (Ápatti آپتی) एतिराज़ (Etiráz اعتراض)

5. प्रवचन (Pravachan پروچن) क़ौल (Qaul قول)

6. संदेह (Sandeh سندیہ) शक (Shak شک)

ebooksall.com

KAM कम کم (ف - ص)
अल्प (Alp الپ) ईषत् (Ishat ایشت) न्यून (Nyún نیون) थोड़ा (Thoṛa تھوڑا)

کم اصل (عف - ص)
KAM-ASL कम असल
1. अकुलीन (Akulín اکلین) ग़ैर शरीफ़ (Ghair sharíf غیر شریف)
2. अधम (Adham ادھم) ज़लील (Zalíl ذلیل)

KAMÁL कमाल کمال (ع - مذ)
1. गुण (Gun گن) वस्फ़ (Vasf وصف)
2. चमत्कार (Chamatkár چمتکار) अजूबा पन (Ajúba pan عجوبہ پن)
3. विशेषता (Visheshata وشیشتا) ख़ुसूसियत (Khusúsiyat خصوصیت)
4. अत्यंत (Attyant اتینت) बहुत (Bahut بہت)
5. शिल्प (Shilp شلپ) कला (Kala کلا) हुनर (Hunar هنر)
6. पूर्णता (Púrnata پورنتا) तकमील (Takmíl تکمیل)
7. पराकाष्ठा (Parákáshtha پراکاشٹھا) आख़िरी हद (Ákhiri had آخری حد)

KAMÁN कमान کمان (ف - مث)
धनुष (Dhanush دھنش) चाप (Cháp چاپ) धन्वा (Dhanva دھنوا) शरासन (Sharásan شراسن) कार्मुक (Kármuk کارمک) धनु (Dhanu دھنو) क़ौस (Qaus قوس)

4. मुसलमानों का एक धर्म मंत्र (Musalmánon ka ek dharm manttr مسلمانوں کا ایک دھرم منتر)

KULÚKH कुलूख़ کلوخ (ف - مذ)
मृत्पिंड (Mritpind مرت پنڈ) लोष्ठ (Loshth لوشٹھ) ढेला (Dhela ڈھیلا)

KALLA कल्ला کله (ف - مذ)
1. कपाल (Kapál کپال) खोपड़ी (Khopṛi کھوپڑی)
2. हनु (Hanu هنو) जबड़ा (Jabṛa جبڑا)

کلیات (ع - مذ)
KUL,LIYÁT कुल्लियात
1. کلیہ کی جمع دیکھو 'کلیہ'
2. किसी शाइर की तमाम कविता का संग्रह (Kisi sháir ki tamám kavita ka sangrah کسی شاعر کی تمام کوتا کا سنگرہ)

KILÍD किलीद کلید (ف - مث)
कुंचिका (Kunchika کنچکا) कुंजी (Kunji کنجی)

KUL,LIYA कुल्लिया کلیه (ع - مذ)
व्यापक नियम (Vyápak niyam ویاپک نیم) आम क़ाइदा (Ám qáida عام قاعدہ)

كلِّيَةً (ع - ص)
KUL,LIYATAN कुल्लियतन
सर्वथा (Sarvatha سروتھا) बिल्कुल (Bilkul بالکل)

ebooksall.com

مت भुक्त (Mit bhukt مت بھکت)
मिताहार (Mitáhár متاھار) कम ख़ुराक (Kam khurák کم خوراک)

کمر (ع - مث)
KAMAR कमर
कटि (Kati کٹي) लंक (Lank لنک)
कटि देश (Kati desh کٹي ديش)

کمر بسته (ف - ص)
KAMAR-BASTA कमर बस्ता
बद्धपरिकर (Baddh parikar بدھ پريکر)
कटि बद्ध (Katibaddh کٹی بدھ)
तत्पर (Tatpar تت پر) तैयार (Taíyár تيار) मुस्तैद (Musta,id مستعد)

کمر بند (ف - مذ)
KAMAR-BAND कमर बन्द
1. कटि बंध (Kati bandh کٹي بندھ) पटका (Patka پٹکا)
2. नीवी (Nívi نيوی) इज़ार बन्द (Izárband ازار بند)

کمر بندی (ف - ث)
KAMAR-BANDI कमर बन्दी
सेना का वर्दी और हथियार से लैस होना (Sena ka vardi aur hathiyár se lais hona سينا کا وردي اور هتهيار سے ليس هونا)

کم زور (ف - ص)
KAM-ZOR कमज़ोर
निर्बल (Nirbal نربل) अशक्त (Ashakt اشکت) बलहीन (Bal hín بل هين) शक्तिहीन (Shakti hín شکتی هيں) नाताक़त (Ná táqat ناطاقت)

کمانچه (ف - مذ)
KAMÁNCHA कमान चा
1. धनुही (Dhanuhi دھنوھی) छोटी कमान (Chhoti kamán چھوٹي کمان)
2. लोहे की कमानी (Lohe ki kamáni لوھے کي کماني)

کماندار (ف - ص)
KAMÁN-DÁR कमांदार
1. धनुर्धर (Dhanur dhar دھنر دھر) तीर अन्दाज़ (Tír andáz تيرانداز)
2. सेनापति (Sena patí سيناپتي) सिपह सालार (Sipah sálár سپهسالار)

کمبخت (ف - ص)
KAM-BAKHT कम बख़्त
हत भाग्य (Hat bhággya هت بهاگيه)
भाग्य हीन (Bhággya hín بهاگيه هين)
बद क़िस्मत (Bad qismat بدقسمت)

کم حوصله (ف - ص)
KAM-HAUSALA कम हौसला
निरुत्साह (Nírutsáh نرت ساه) हतोत्साह (Hatotsáh هتوت ساه) पस्त हिम्मत (Past himmat پست همت)

کم خرچ (ف - ص)
KAM-KHARCH कम ख़र्च
मित व्ययी (Mitav vyayi متو ويئي)
स्वल्प व्ययी (Swalp vyayi سولپ ويئی) जुज़ रस (Juz ras جز رس)

کم خور (ف - ص)
KAM-KHOR कम ख़ोर
मित भो जी (Mit bhoji مت بھوجی)

ebooksall.com

mand منتي مند) कम समझ (Kam samajh كم سمجھ)

KUMUK कुमुक (ع - مث) كمك

1. सहायता (Saháyata سہايتا) मदद (Madad مدد)
2. सैनिक सहायता (Sainik saháyata سينک سہايتا) फ़ौजी मदद (Fauji madad فوجي مدد)

KAMAND कमन्द (ف - مث) كمند

1. पाश (Pásh پاش) फन्दा (Phanda پھندا)
2. ऊँची दीवारों या मकानों पर चढ़ने की एक विशेष प्रकार की रस्सी (Unchí díváron ya makánon par charhne ki ek vishesh prakár ki rassi اونچی ديواروں يا مکانوں پر چڑھنے کي ايک وشيش پرکار کي رسی)

كم نصيب (عف - ص)

KAM-NASÍB कम नसीब

हत भाग्य (Hat bhággya هت بهاگيه) अभागा (Abhága ابهاگا) बद क़िस्मत (Bad qismat بدقسمت)

كم همت (عف - ص)

KAM-HIMMAT कम हिम्मत

हतोत्साह (Hatotsáh هتوتساه) उत्साह हीन (Utsáh hín اتساه هين) पस्त हौसला (Past hausala پست حوصله)

KAMI कमी (ف - مث) كمی

1. न्यूनता (Nyúnata نيونتا) अल्पता (Alpata الپتا)

كم سخن (ف - ص)

KAM-SUKHAN कम सुख़न

मित भाषी (Mit bháshi مت بهاشي) स्वल्प भाषी (Swalp bháshi سولپ بهاشي) कम बात करने वाला (Kam bát karne vála كم بات كرنے والا)

KAM-SIN कम सिन (ف - ص) كم سن

1. अल्प वयस्क (Alp vayask الپ ويسک) कम उम्र (Kam umr كم عمر)
2. अप्रौढ़ (Ap prauṛh اپ پروڑه) ना बालिग़ (Na bálígh نا بالغ)
3. अबोध (Abodh ابودھ) ना समझ (Ná samajh ناسمجھ)

كم ظرف (عف - ص)

KAM-ZARF कम ज़र्फ़

अपात्र (Apáttr اپاتر) अधम (Adham ادهم) कमीना (Kamína كمينه)

كم عقل (عف - ص)

KAM-AQL कम अक़्ल

लघु मति (Laghu mati لگهومتي) अल्प बुद्धि (Alp buddhi الپ بدھي) अबोध (Abodh ابودھ) अज्ञान (Ag,gyán اگ گيان) मूर्ख (Múrkh مورکھ) नादान (Nádan نادان)

KAM-UMR कम उम्र (عف - ص) كم عمر

ديكهو 'كم سن'

كم فهم (عف - ص)

KAM-FAHM कम फ़ह्म

अबोध (Ábodh ابودھ) मतिमन्द (Mati-

ebooksall.com

2. पार्श्व (Párshwa پارشو) पहलू (Pahlu پهلو)
3. तट (Tat تت) किनारा (Kinára کناره)

KANÁRA कनारा (ف - مذ) کناره
1. तट (Tat تت) कूल (Kúl کول) साहिल (Sáhil ساحل)
2. पार (Pár پار) छोर (Chhor چهور)
3. पृथक्ता (Prithakta پرتهکتا) अलाहिदगी (Aláhidagi علحدگي)
4. अंत (Ant انت) अख़ीर (Akhír اخير)

کناره کشی (ف - مث)
KANÁRA-KASHI कनारा कशी
1. विरक्ति (Virakti ورکتي) अलाहिदगी (Aláhidagi علحدگي)
2. संबंध विच्छेद (Sambandh vich, chhed سم بندھ وچهيد) क़ता-तअल्लुक़ (Qata ta,alluq قطع تعلق)

KAN,NÁS कन्नास (ع - مذ) کناس
1. झाड़ू देने वाला (Jháṛu dene vála جهاڑو دينے والا) मेहतर (Mehtar مهتر)
2. फाँसी देने वाला (Phánsi dene vála پهانسي دينے والا) जल्लाद (Jallád جلاد)

KINÁYA किनाया (ع - مذ) کنايه
1. इंगित (Ingit انگت) इशारा (Ishára اشاره)
2. व्यंजना (Vyanjana وينجنا) इस्तिआरा (Isti,ára استعاره)

2. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عيب)
4. त्रुटि (Truti ترتی) भूल (Bhúl بهول)

KAM-YÁB कमयाब (ف - ص) کمياب
दुष्प्राप्य (Dush práppya دش پراپيه) दुर्लभ (Durlabh درلبه) मुश्किल से मिलने वाली चीज़ (Mushkil se milne váli chíz مشکل سے ملنے والي چيز)

KUMAIT कुमैत (ع - ص) کميت
सियाही माइल सुर्ख़ रंग का घोड़ा (Siyáhi máilsurkh rang ka ghoṛa سياهی مائل سوخ رنگ کا گهوڑا) सुरंग (Surang سرنگ)

ḲAMÍN कमीन (ع - مذ) کمين
1. घात (Ghát گهات) ताक (Ták تاک)
2. दुश्मन की घात में छुप कर बैठने की जगह (Dushman ki ghát men chhup kar baithne ki jagah دشمن کي گهات ميں چهپ کر بيٹهنے کي جگه)

کمين گاه (عف - مث)
KAMÍN-GÁH कमींगाह
ديکهو 'کمين' نمبر ۲

KAMÍNA कमीना (ف - ص) کمينه
पामर (Pámar پامر) अधम (Adham ادهم) नीच (Ních نيچ)

KA(I)NÁR क(कि)नार (ف - مث) کنار
1. क्रोड (Krod کروڈ) गोद (God گود)

ebooksall.com

KUNJ कुंज (ف - مذ) کنج
एकांत (Ekánt ایکانت) कोना (Kona کونا) गोशा (Gosha گوشه)

KUNJAD कुन्जद (ف - مث) کنجد
तिल (Til تل) तिली (Tili تلی)

کنجشك (ف - مث)
KUNJISHK कुन्जिश्क
चटक (Chatak چٹک) कलविंक (Kalvink کلونک) गौरैया (Gauraiya گوریا)

KUND कुन्द (ف - ص) کند
1. मंद (Mand مند) सुस्त (Sust سست)
2. कुंठ (Kunth کنٹھ) कुण्ठित (Kunthit کنٹھت) मोथरा (Mothra موتھرا)

کند ذهن (عف - ص)
KUND-ZAHN कुन्द ज़ह्न
कुंठित बुद्धि (Kuntbit buddhi کنٹھت بدھي) मंद प्रतिभ (Mand pratibh مند پرتبھ) बद ज़हन (Bad zahn بد ذهن)

KANDA कन्दा (ف - ص) کنده
अंकित (Ankit انکت) खुदा हुआ (Khuda hua کھدا ھوا)

KUNDA कुन्दा (ف - مذ) کنده
मोटी लकड़ी का टुकड़ा (Moti lakṛi ka tukṛa موتي لکڑي کا تکڑا)

KANZ कन्ज़ (ع - مذ) کنز
निधि (Nidhi ندھي) कोश (Kosh کوش) ख़ज़ाना (Khazána خزانه)

KUNISHT कुनिश्त (ف - مذ) کنشت
अग्निशाला (Agnishála اگنی شالا) आतश कदा (Átash kada آتش کده)

KUNGURA कुंगुरा (ف - مذ) کنگره
कलश (Kalash کلش) अंड (And انڈ) गुंबद (Gumbad گنبد)

KUN,H कन्ह (ع - مث) کنه
मर्म (Marm مرم) तत्त्व (Tattwa تتو) भेद (Bhed بھید)

KANÍZ कनीज़ (ف - مث) کنیز
परिचारिका (Paricháriká پرچارکا) दासी (Dási داسی) सेविका (Sevika سیوکا) लौंडी (Laundi لونڈی)

KU कू (ف - مذ) کو
دیکھو 'کوچه'

KAVÁIF कवाइफ़ (ع - مذ) کوائف
کیفیت کی جمع
1. समाचार (Samáchár سماچار) हालात (Hálat حالات)
2. घटनायें (Ghatnáyen گھٹنائیں) हादिसे (Hádise حادثے)

KU-BA-KU कू बकू (ف - ص) کو به کو
गली गली (Gali gali گلي گلي) कूचा बकूचा (Kúcha ba kúcha کوچه بکوچه)

KOTÁH कोताह (ف - ص) کوتاه
1. लघु (Laghu لگھو) ह्रस्व (Hras,swa هرسو) छोटा (Chhota چھوٹا)
2. अल्प (Alp الپ) न्यून (Nyún نیون) थोड़ा (Thoṛa تھوڑا)

ebooksall.com

2. यात्रा (Yáttra یاترا) सफ़र (Safar سفر)
3. निधन (Nidhan ندهن) मरण (Maran مرن) मौत (Maut موت)

KOCHAK कोचक (ف - ص) کوچک
लघु (Laghu لگهو) ह्रस्व (Hrasswa هرسو) छोटा (Chhota چهوٹا)

KÚCHA कूचा (ف - ص) کوچه
प्रतोली (Pratoli پرتولي) वीथिका (Víthika ویتهکا) गली (Gali گلي)

KODAK कोदक (ف - مذ) کودک
बालक (Bálak بالک) बच्चा (Bach,cha بچه)

KAUDAN कौदन (ف - ص) کودن
मूर्ख (Múrkh مورکه) मूढ़ (Múṛh موڑه) नादान (Nádán نادان)

KOR कोर (ف - ص) کور
अंध (Andh اندھ) नेत्रहीन (Nettr hín نیترهین) अंधा (Andha اندھا)

کورنش (ت - مث)
KURNUSH कुर्नुश
प्रणाम (Pranám پرنام) तसलीम (Taslím تسلیم)

کورنمک (ف - ص)
KOR-NAMAK कोर नमक
कृतघ्न (Kritaghn کرتگهن) नमक हराम (Namak harám نمک حرام)

کوز پشت (ف - ص)
KOZ-PUSHT कोज़ पुश्त
कुब्ज (Kubj کبج) कुबड़ा (Kubṛa کبڑا)

کوتاه قلم (عف - ص)
KOTÁH-QALAM कोताह क़लम
जो चिट्ठी पत्री लिखने में सुस्त हो (Jo chith,thi pattri likhne meṉ sust ho جو چهٹي پتری لکھنے میں سست هو)

کوتاه نظر (ع - ص)
KOTÁH-NAZAR कोताह नज़र
1. अनुदार (Anudár انودار) पस्त ख़याल (Past khayál پست خیال)
2. अदूरदर्शी (Adúr darshi ادور درشي) ना आक़िबत अन्देश (Na áqibat andesh ناعاقبت اندیش)

کوتاه همت (عف - ص)
KOTÁH-HIMMAT कोताह हिम्मत
हतोत्साह (Hatotsáh هتوتساه) पस्त हिम्मत (Past himmat پست همت)

کوتاهی (ف - مث)
KOTÁHI कोताही
1. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कमी (Kami کمي)
2. आलस्य (Álassya آلسیه) ग़फ़्लत (Ghaflat غفلت)
3. त्रुटि (Turti ترتي) भूल (Bhúl بهول)

KAUSAR कौसर (ع - مذ) کوثر
स्वर्ग की एक नहर (Swarg ki ek nahr سورگ کي ایک نهر)

KÚCH कूच (ف - مذ) کوچ
1. प्रस्थान (Prasthán پرستهان) प्रयाण (Prayán پریان) रवानगी (Ravánagi روانگي)

ebooksall.com

KAUKAB कौकब (ع - مذ) کوکب
नक्षत्र (Nakchhattr نکچھتر) तारा (Tára تارا)

(ف - مذ) کوکنار
KOKNÁR कोकनार
पोस्ते की बोंडी (Poste ki boṉdi پوستے کي بونڈی) ख़श ख़ाश का पोस्त (Khashkhásh ka post خشخاش کا پوست)

KAUNAIN कौनैन (ع - مذ) کونین
उभय लोक (Ubhai lok ابھےلوک) दुनिया और आख़िरत (Dunya aur ákhirat دنیا اور آخرت)

KOH कोह (ف - مذ) کوہ
पर्वत (Parvat پروت) भूधर (Bhúdhar بھودھر) अद्रि (Adri ادری) गिरि (Giri گری) शैल (Shail شیل) अचल (Achal اچل) महीधर (Mahídhar مھي دھر) पहाड़ (Pahár پہاڑ)

(ف - مذ) کوہ آتش فشاں
KOHE-ÁTASH-FISHÁṈ
कोहे आतश फ़िशां
ज्वाला मुखी (Jwála mukhi جوالا مکھي)

KOHÁN कोहान (ف - مذ) کوہان
ककुद (Kukud ککود) ऊँट या बैल की पीठ का कूबड़ (Uṉt ya bail ki píth ka kúbar اونت يا بيل کي پيٹھ کا کوبڑ)

KÚZA कूज़ा (ف - مذ) کوزہ
मृत्कंस (Mritkans مرت کنس) आबख़ोरा (Áb khora آبخورہ)

(ف - مذ) کوزہ گر
KÚZA-GAR कूज़ा गर
मृत्कर (Mritkar مرتکر) कंसकार (Kanskár کنس کار) कसगर (Kasgar کسگر) कुम्हार (Kumbár کمھار)

KÚS कूस (ف - مذ) کوس
दुंदुभि (Dundubhi دندبھي) धौंसा (Dhauṉsa دھونسا) नक़्क़ारा (Naqqára نقارہ)

KOSHÁṈ कोशां (ف - ص) کوشاں
प्रयत्न शील (Prayatn shíl پریتن شیل) कोशिश में लगा हुआ (Koshish meṉ laga hua کوشش میں لگا ھوا)

KOSHISH कोशिश (ف - مث) کوشش
प्रयत्न (Prayatn پریتن) प्रयास (Prayás پریاس) चेष्टा (Cheshta چیشتا) दौड़ धूप (Daurdhúp دوڑ دھوپ)

KOSHAK कोशक (ف - مذ) کوشک
प्रासाद (Prásad پراساد) भवन (Bhavan بھون) महल (Mahal محل)

KOFT कोफ़्त (ف - مث) کوفت
1. संताप (Santáp سنتاپ) छोभ (Chhobh چھوبھ) घुटन (Ghutan گھٹن)
2. दुःख (Dukh دکھ) क्लेश (Klesh کلیش) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)

ebooksall.com

(Kolábal کولاھل) शोर गुल (Shor ghul شور غل)

KAH-RUBA कहरुबा (ف - مذ) کہر با

तृण मणि (Trin mani ترن مني) एक पत्थर जो घास को अपनी तरफ़ खेंचता है (Ek pat,thar jo ghás ko apni taraf khenchta hai ایک پتھر جو گھاس کو اپني طرف کھینچتا ھے)

کہکشاں (ف - مث)

KAH-KASHÁN कह कशां

आकाश गंगा (Ákásh ganga آکاش گنگا) भद्रा (B ad,dra بھد'درا) छाया पथ (Chháya ath چھایا پتھ)

کہن ـال (ف - ص)

KUHAN-SÁL कुहन साल

1. पुरातन (Purátan پراتن) पुराना (Purána پرانا)

2. वयो वृद्ध (Vayo vriddh ویوورده) जरत् (Jarat جرت) बूढ़ा (Búṛha بوڑھا)

KUHNA कुह्ना (ف - مث) کہنہ

1. पुरातन (Purátan پراتن) पुराना (Purána پرانا)

2. जीर्ण (Jírn جیرن) बोसीदा (Bosída بوسیده)

KUHNAGI कुहनगी (ف - ص) کہنگی

1. पुरातत्व (Purátattwa پراتتو) पुरानापन (Purána pan پراناپن)

2. जीर्णता (Jírnata جیرنتا) फटा पुराना पन (Phata purána pan پھٹا پراناپن)

کوہ پیما (ف - ص)

KOH-PAIMA कोह पैमा

पर्वतारोही (Parvatárohi پروتاروھي) पहाड़ की ऊंचाई नापने वाला (Paháṛ ki únchâyi nápne vála پہاڑ کی اونچائي ناپنے والا)

کوھستان (ف - مذ)

KOHISTÁN कोहिस्तान

1. पर्वतीय देश (Parvatíyá desh پروتیہ دیش) पहाड़ी मुल्क (Paháṛi mulk پہاڑی ملک)

2. पर्वत माला (Parvat mála پروت مالا) पहाड़ों का सिलसिला (Paháṛon ka silsila پہاڑوں کا سلسلہ)

KOH-KAN कोहकन (ف - ص) کوھکن

1. पर्वत भेदी (Parvat bhedi پروت بھیدی) पहाड़ काटने वाला (Paháṛ kátne vála پہاڑ کاٹنے والا)

2. 'शीरीं' के प्रेमी 'फ़रहाद' का लक़ब ('Shírín' ke premi 'Farhád' ka laqab شیرین کے پریمي فرھاد کا لقب)

KAHÁNAT कहानत (ع - مث) کہانت

1. शकुन विचारना (Shakun vichárna شکن وچارنا)

2. भविष्य की बात बताना (Bhavish, shya ki bát batána بھوشیہ کي بات بتانا)

KUHRÁM कुहराम (ا - مذ) کہرام

हाहाकार (Háhákár ھاھاکار) कोलाहल

ebooksall.com

کیف (ع - مذ)
KAIF कैफ़
1. मादकता (Mádakata مادکتا) नशा (Nasha نشہ)
2. मत्तता (Mat,tatá مت تتا) मस्ती (Masti مستي)

کیفر کردار (ف - مذ)
KAIFARE-KARDÁR कैफ़रे करदार
कर्म दंड (Karm dand کرم دنڈ) बुरे काम की सज़ा (Bure kám ki saza برے کام کی سزا)

کیفیت (ع - مث)
KAIFI(I)YAT कैफ़ि (फ़ी) यत
1. विवरण (Vivaran وورن) तफ़सील (Tafsíl تفصیل)
2. अवस्था (Avastha اوستھا) हालत (Hálat حالت)
3. मत्तता (Mat tata مت تتا) वज्द (Vajd وجد)

KÍMIYA कीमिया کیمیا (ع - مذ)
1. रसायन (Rasáyan رساین) ज़र साज़ी (Zar sázi زرسازي)
2. रसायन विज्ञान (Rasáyan viggyán رساین وگیان) कैमिस्ट्री (Chemistry کیمستری)

کیمیا گر (عف - ص)
KÍMIYA-GAR कीमियागर
रसायनज्ञ (Rasáyanaggya رساینگیہ) ज़रसाज़ (Zar sáz زر ساز)

KÍNA कीना کینہ (ف - مذ)
1. कपट (Kapat کپٹ) छल (Chhal

کہنہ مشق (عف - ص)
KUHNA-MASHQ कुहना मश्क़
अभ्यस्त (Abh,bhyast ابھیست) क्षिप्र हस्त (Chhippr hast چھپرھست) मश्शाक़ (Mashsháq مشاق)

کہولت (ع - مث)
KUHÚLAT कुहूलत
वृद्धावस्था (Vriddhávastha وردھاوستھا) जरा (Jara جرا) बुढ़ापा (Buṛhápa بڑھاپا)

KAIYÁD कैयाद کیاد (ع - مذ)
वंचक (Vanchak ونچک) छली (Chhali چھلي) धोकेबाज़ (Dhoke báz دھوکے باز)

KAID कैद کید (ع - مذ)
छल (Chhal چھل) कपट (Kapat کپٹ) फ़रेब (Fareb فریب)

KER केर کیر (ف - مذ)
शिश्न (Shishn ششن) लिंग (Ling لنگ) आलत (Álat آلت)

KÍSA कीसा کیسہ (ف - مذ)
थैली (Thaili تھیلي) जेब (Jeb جیب)

KESH केश کیش (ف - مذ)
1. मत (Mat مت) धर्म (Dharm دھرم) मशरब (Mashrab مشرب)
2. स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) प्रकृति (Prakríti پرکرتي) आदत (Ádat عادت)
3. गुण (Gun گن) सिफ़त (Sifat صفت)

ebooksall.com

چهل) फ़रेब (Fareb فریب)

2. द्वेष (Dwesh دویش) द्रोह (Droh دروه) बुग़्ज़ (Bughz بغض)

3. शत्रुता (Shattruta شترونا) दुश्मनी (Dushmani دشمني)

کینه پرور (ف - ص)

KÍNA-PARVAR कीना पर्वर

1. द्वेषी (Dweshi دویشي) बुग़्ज़ी (Bughzi بغضي)

2. शत्रु (Shattru شترو) दुश्मन (Dushman دشمن)

گ

گام (ف - مذ)

GÁM गाम

विक्राम (Vik,krám وکرام) डग (Dag ڈگ) क़दम (Qadam قدم)

گام زن (ف - ص)

GÁM ZAN गामज़न

1 शीघ्रगामी (Shíghr gámí شیگهر گامي) तेज़ रौ (Tez rau تیزرو)

2. गमन कर्ता (Gaman karta گمن کرتا) चलने वाला (Chalne vála چلنے والا)

گاو (ف - مث)

GÁO गाव

गो (Go گو) गाय (Gáe گاے)

گاودم (ف - ص)

GÁO-DUM गाव दुम

शुंडाकार (Shundákár شنڈاکار) मख़रुती (Makhrútí مخروطي)

گاؤکشی (ف - مث)

GÁO-KUSHI गाव कुशी

गो वध (Go badh گو بدھ) ज़बीहा गाव (Zabíha gáo ذبیحه گاؤ)

گاؤمیش (ف - مث)

GÁO-MESH गाव मेश

महिषी (Mahishi مهشي) भैंस (Bhains بهینس)

گاه (ف - مث)

GÁH गाह

1. कदाचित् (Kadá chit کداچت) कभी (Kabhi کبهي)

2. स्थान (Isthán استهان) जगह (Jagah جگه)

ان معنوں میں مرکبات کا آخري جز هوکر آتا هے جیسے 'عیدگاه'

3. समय (Samai سمے) काल (Kál کال) वक़्त (Vaqt وقت)

ان معنوں میں مرکبات کا آخري جز هوکر آتا هے جیسے 'سحرگاه'

گاه گاه (ف - مث)

GÁH-GÁH गाह गाह

यदा कदा (Yada kada یداکدا) कभी कभी (Kabhi kabhi کبهي کبهي)

ebooksall.com

گاھے (ف - مث)
GÁHE गाहे
कदाचित् (Kadáchit کداچت) कभी (Kabhí کبھي)

گاھے گاھے (ف - مث)
GÁHE-GÁHE गाहे गाहे
यदा कदा (Yada kada یداکدا) कभी कभी (Kabhi kabhí کبھي کبھي)

گبر (ف - مذ)
GABR गब्र
अग्नि पूजक (Agni pújak اگنی پوجک) आतश परस्त (Átash parast آتش پرست)

گدا (ف - مذ)
GADA गदा
भिक्षुक (Bhikchhuk بھکچھک) भिख मंगा (Bhikh manga بھکھ منگا)

گداخته (ف - ص)
GUDÁKHTA गुदाख़्ता
द्रवी भूत (Dravi bhút دروی بھوت) पिघला हुआ (Pighla hua پگھلاھوا) गला हुआ (Gala hua گلا ھوا)

گداز (ف - مذ)
GUDÁZ गुदाज़
1. द्रवण (Dravan درون) पिघलाव (Pighláo پگھلاو)
2. मृदुलता (Mridulata مردلتا) नर्मी (Narmi نرمي)
3. मांसल (Mánsal مانسل) पुरगोश्त (Purgosht پرگوشت)
4. पिघलाने वाला (Pighláne vála پگھلانے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری جز ھوکر آتا ھے جیسے 'آھن گداز'

گداگر (ف - ص)
GADA-GAR गदागर
भिक्षुक (Bhikchhuk بھکچھک) फ़क़ीर (Faqír فقیر)

گر (ف - و ف)
GAR गर
اگر کا مخفف
1. यदि (Yadi یدي) जो (Jo جو)
2. बनाने वाला (Banáne vala بنانے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخري جزو ھوکر آتا ھے جیسے 'کوزہ گر'

3. स्वामी (Swámi سوامي) मालिक (Málík مالک)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ھوکر آتا ھے جیسے 'توانگر'

گرامی (ف - ص)
GIRÁMI गिरामी
1. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)
2. महान् (Mahán مہان) अज़ीम (Azím عظیم)

گرامی نامه (ف - مذ)
GIRÁMI-NÁMA गिरामी नामा
कृपा पत्र (Kripa pattr کرپا پتر) शुभपत्र (Shubh pattr شبھ پتر) वाला नामा (Válá náma والا نامه)

گران (ف - ص)
GI(A)RÁN गि (ग) रां
1. अर्घ्य (Arghya ارگھیه) बहु मूल्य (Bahumúllya بہوموليه) महँगा (Mahanga مہنگا)

ebooksall.com

2. गुरू (Guru گرو) भारी (Bhári بھاری) वज़नी (Vazni وزنی)

گران بہا (ف - ص)

GIRÁN-BAHA गिरां बहा
बहु मूल्य (Bahu múllya بہو مولیہ) मूल्यवान् (Múllya ván مولیہ وان) बेश क़ीमत (Besh qímat بیش قیمت)

گران فروش (ف - ص)

GIRAN-FAROSH गिरां फ़रोश
महँगा बेचने वाला (Mahanga bechne vála مہنگا بیچنے والا)

گرانی (ف - مث)

GIRÁNI गिरानी
1. सामार्घ्य (Sámárghya سامارگھیہ) महँगाई (Mahangáyi مہنگائی)
2. गुरुता (Gurúta گوروتا) भारी पन (Bhárí pan بھاری پن)
3. अपच (Apach اپچ) बद हज़मी (Bád hazmi بدھضمي)

گربہ (ف - مث)

GURBA गुर्बा
मार्जारी (Márjári مارجاری) बिल्ली (Billi بلی)

گرچہ (ف - ص)

GAR-CHE गरचे
यद्यपि (Yaddyapi یدیپي) अगरचे (Agar che اگرچہ)

گرد (ف - مث)

GARD गर्द
1. रज (Raj رج) धूलि (Dhúl دھولی) धूल (Dhúl دھول)
2. फिरने वाला (Phirne vála پھرنے والا)
ان معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوکر معنی دیتا ہے جیسے 'جہاں گرد'

گرد (ف - مذ)

GIRD गिर्द
1. आस पास (Ás pás آس پاس)
2. चारों तरफ़ (Cháron taraf چاروں طرف)
3. वर्तुलाकार (Vartula kár ورتلاکار) गोल (Gol گول)

گرداب (ف - مذ)

GIRDÁB गिर्दाब
आवर्त (Ávart آورت) जलावर्त (Jalávart جلاورت) कलंकुर (Kalan kur کلنکر) भँवर (Bhauvar بھنور)

گرداگرد (ف - ص)

GIRDÁGIRD गिर्दा गिर्द
1. चतुर्दिक (Chaturdik چتردک) चारों तरफ़ (Cháron taraf چاروں طرف)

گردباد (ف - مذ)

GA (I) RD-BÁD ग (गि) र्द बाद
वात चक्र (Vát chak,kr واتچاکر) वातावर्त (Váta vart واتاورت) चक्रवात (Chak,kr vát چکرروات) वात्या (Váttya واتیا) बगूला (Bagúla بگولہ)

گردپوش (ف - مذ)

GARD-POSH गर्द पोश
आवरण पृष्ठ (Ávaran prishth اورن پرشٹھ) मल पृष्ठ (Mal prishth مل پرشٹھ) किताब की जिल्द पर लिपटा हुआ काग़ज़ (Kitáb ki jild par lipta hua kághaz کتاب کي جلد پر لپٹا ھوا کاغذ)

ebooksall.com

گرفت (ف - مث)
GIRI(A)FT गिरि(र)फ़्त
1. ग्रहण (Grahan گرہن) पकड़ (Pakaṛ پکڑ)
2. पूछ ताँछ (Púchh tánchh پوچھ تانچھ) ,, आख़ज़ा (Muákhaza مواخذه)

گرفتار (ف - ص)
GIRIFTÁR गिरफ़्तार
1. आबद्ध (Ábad,dh آبدھ) बंदी (Bandi بندي) क़ैद (Qaid قید)
2. ग्रस्त (Grast گرست) मुब्तला (Mubtala مبتلا)
3. आसक्त (Ásakt آسکت) आशिक़ (Áshiq عاشق)

گرفتگی (ف - مث)
GIRIFTAGI गिरिफ़्तगी
1. अप्रसन्नता (Apprasannata اپرسنتا) ना ख़ुशी (Na khushi ناخوشي)
2. आसक्ति (Ásakti آسکتی) प्रेम (Prem پریم) इश्क़ (Ishq عشق)

گرگ (ف - مث)
GURG गुर्ग
वृक (Vrik ورک) ईहामृग (Íhámrig ایہامرگ) भेड़िया (Bheṛiya بھیڑیا)

گرم (ف - ص)
GARM गर्म
1. तप्त (Tapt تپت) उष्ण (Ushn اشن) उत्तप्त (Uttapt اُتپت) जलता हुआ (Jelta hua جلتا ھوا)
2. तत्पर (Tatpar تت پر) सरगर्म (Sargarm سرگرم)

گردش (ف - مث)
GARDISH गर्दिश
1. चक्र (Chakkr چکر) चक्कर (Chak kar چکر)
2. विपत्ति (Vipatti وپتی) आपत्ति (Ápatti آپتی) मुसीबत (Musíbat مصیبت)

گردن (ف - مث)
GARDAN गर्दन
ग्रीवा (Gríva گریوا) गला (Gala گلا)

گردون (ف - مذ)
GARDÚN गर्दूं
गगन (Gagan گگن) आकाश (Ákásh آکاش) आस्मान (Ásmán آسمان)

گرده (ف - مذ)
GURDA गुर्दा
1. वृक्क (Vrikk ورک) गुर्दा (Gurda گرده)
2. साहस (Sáhas ساهس) हिम्मत (Himmat همت)

گرز (ف - مذ)
GURZ गुर्ज़
गदा (Gada گدا) एक पुराना हथियार (Ek purána hathiyár ایک پرانا هتهیار)

گرسنگی (ف - مث)
GURSANAGI गुर्सनगी
क्षुधा (Chhudha چھدھا) बुभुक्षा Bubhukchha بوبھکچھا) भूख (Bhúkh بھوک)

گرسنه (ف - ص)
GURSANA गुर्सना
क्षुधित (Chhudhit چھدھت) क्षुधातुर (Chhudhátur چھدھاتر) भूखा (Bhúkha بھوکھا)

ebooksall.com

2. सम्प्रदाय (Sampradáe سم‌پرداے) फ़िरक़ा (Firqa فرقہ)

گروہ بندی (ف - مث)

GUROH-BANDI गुरोह बन्दी
दल बन्दी (Dal bandi دل‌بندی) गुट बन्दी (Gut bandi گٹ بندی)

گرویدگی (ف - مث)

GIRVÍDAGI गिरवीदगी
1. आसक्ति (Ásakti آسکتی) प्रेम (Prem پریم) महब्बत (Mahabbat محبت)
2. संलग्नता (Sanlagnata سن‌لگنتا) इन्हिमाक (Inhimák انہماک)

گرویدہ (ف - ص)

GIRVÍDA गिरवीदा
1. आसक्त (Ásakt آسکت) आशिक़ (Áshiq عاشق)
2. आकर्षित (Ákarshit آکرشت) राग़िब (Rághib راغب)

گرہ (ف - مث)

GIRIH गिरिह
1. ग्रंथि (Granthi گرنتھی) गाँठ (Gánth گانٹھ)
2. वैमनस्य (Vaimanassya ویمنسیہ) मलाल (Malál ملال)
3. गज़ का १/१६ हिस्सा (Gaz ka 1/16 hissa گز کا 1/16 حصہ)
4. मुर्री (Murri مري) धोती की गाँठ (Dhoti ki gánth دھوتي کي گانٹھ)

گریاں (ف - ص)

GIRYÁN गिर्यां
रुदित (Rudit رودت) रोता हुआ (Rota hua روتا ہوا)

3. चंचल (Chanchal چنچل) चपल (Chapal چپل) शोख़ (Shokh شوخ)

گرما (ف - مذ)

GARMA गर्मा
ग्रीष्म काल (Gríshm kál گریشم کال) गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim گرمي کا موسم)

گرم جوشی (ف - مث)

GARM-JOSHI गर्मजोशी
1. संभ्राति (Sambhránti سم بھرانتي) तपाक (Tapák تپاک)
2. उत्साह (Utsáh اتساہ) हौसला (Hausala حوصلہ)

گرمی (ف - مث)

GARMI गर्मी
1. उष्णता (Ushnata اشنتا) ताप (Táp تاپ) हरारत (Harárat حرارت)
2. ग्रीष्म ऋतु (Gríshm ritu گریشم رتو) गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim گرمي کا موسم)
3. संभ्राति (Sam bhránti سم بھرانتی) गर्म जोशी (Garm joshi گرم جوشی)
4. उग्रता (Uggrata اُگرتا) तीव्रता (Tívrata تیورتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
5. उपदंश (Updansh اپدنش) आतशक (Átashak آتشک)

گرو (ف - ص)

GIRAU गिरौ
बंधक (Bandhak بندھک) रहन (Rahn رہن)

گروہ (ف - مذ)

GUROH गुरोह
1. जन समूह (Jan samúh جن سموہ) दल (Dal دل) ग़ोल (Ghol غول)

گریبان (ف - مذ)

GARE(Í)BÁN गरे (री) बां

कुरते, क़मीस या अंगरखे आदि का गला (Kurte, qamís ya angarkhe ádi ka gala (کرتے قمیص یا انگرکھے آدي کا گلا)

گریز (ف - مث)

GUREZ गुरेज़

1. पलायन (Paláyan پلاین) भागना (Bhágna بھاگنا)
2. विरक्ति (Virakti ورکتی) बे इलतिफ़ाती (Be iltifáti بے التفاتی)
3. घृणा (Ghrina گھرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)

گریه (ف - مذ)

GIRYA गिरया

1. रोदन (Rodan رودن) रोना (Rona رونا)
2. विलाप (Viláp ولاپ) रो रो कर मुसीबत का बयान (Ro ro kar musibat ka bayán رو رو کر مصیبت کا بیان)

گز (ف - مذ)

GAZ गज़

1, माप दंड (Máp dand ماپ دنڈ) कपड़ा नापने की छड़ (Kapra nápne ki chhar کپڑا ناپنے کی چھڑ)
2. बंदूक साफ़ करने की छड़ (Bandúq sáf krne ki chhar بندوق صاف کرنے کی چھڑ)
3. सारंगी बजाने की छड़ (Sárangi bajána ki chhar سارنگی بجانے کی چھڑ)

گزارش (ف - مث)

GUZÁRISH गुज़ारिश

प्रार्थना (Prárthana پرارتھنا) निवेदन (Nivedan نویدن) अनुरोध (Anurodh انورودھ) आवेदन (Ávedan آویدن) अर्ज़ (Arz عرض)

گزاره (ف - مذ)

CUZÁRA गुज़ारा

1. निर्वाह (Nirváh نرواه) निबाह (Nibáh نباه)
2. जीविका (Jívika جیوکا) रोज़ी (Rozí روزي)
3. नदी या पुल पार करना (Nadi ya pul pár karna ندي يا پل پار کرنا)
4. वृत्ति (Vritti ورتی) वसीक़ा (Vasíqa وثیقه)

گزر (ف - مث)

GUZAR गुज़र

1. निर्वाह (Nirváh نرواه) गुज़ारा (Guzára گزاره)
2. प्रवेश (Pravesh پرویش) दख़्ल (Dakhl دخل)
3. उदर पूर्ति (Udar púrti ادرپورتی) बसर औक़ात (Basar auqát بسر اوقات)
4. गति (Gati گتی) पहुँच (Pahunch پہنچ) रसाई (Rasáyi رسائی)

گزرگاه (ف - مث)

GUZAR-GÁH गुज़रगाह

मार्ग (Márg مارگ) पथ्या (Path,thya پتھیا) रास्ता (Rásta راسته)

گزشته (ف - ص)

GUZASHTA गुज़श्ता

1. गत (Gat گت) अतीत (Atít

ebooksall.com

3. पर्यटन (Paryatan پریٹن) दौरा (Daura دورہ)
4. परिभ्रमण (Paribh,bhraman پربھ بھرمن) गर्दिश (Gardish گردش)
5. वायुसेवन (Váyu sevan وایوسیون) हवाख़ोरी (Hava khori ہواخوری)

GASHTI गश्ती (ف - مث) گشتی
1. भ्रमण कर्ता (Bhraman karta بھرمن کرتا) गश्त लगाने वाला (Gasht lagáne vála گشت لگانے والا)
2. परिपत्र (Paripattr پری پتر) सरकुलर (Circular سرکولر) गश्तीख़त (Gashti khat گشتی خط)

GUFTÁR गुफ़्तार (ف - مث) گفتار
1. वार्तालाप (Vártáláp وارتالاپ) बात चीत (Bát chít بات چیت)
2. बोलने वाला (Bolne vála بولنے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوکر آتا ہے جیسے 'تلخ گفتار'

گفتگو (ف - مث)
GUFT (U) GU गुफ़्त् (तु) गू
1. वार्तालाप (Vártáláp وارتالاپ) बात चीत (Bát chít بات چیت)
2. बोल चाल (Bol chál بول چال) तक़रीर (Taqrír تقریر)

گفت وشنید (ف - مث)
GUFTO-SHANÍD गुफ़्तोशनीद
1. कथोपकथन (Kathop kathan کتھوپ کتھن) कहना और सुनना (Kahna aur sunna کہنا اور سننا)

اتیت) गुज़रा हुआ (Guzra hua گزرا ہوا)
2. भूत काल (Bhút kál بھوت کال) माज़ी (Mází ماضی)

GAZAND गज़न्द (ف - مث) گزند
1. पीड़ा (Píṛa پیڑا) कष्ट (Kasht کشٹ) तकलीफ़ (Taklíf تکلیف)
2. क्षति (Chhati چھتی) हानि (Háni ہانی) नुक़सान (Nuqsán نقصان)

GAZINDA गज़िन्दा (ف - ص) گزندہ
दंशूक (Danshúk دنشوک) दंशेर (Dansher دنشیر) डसने वाला जानवर (Dasne vála jánvar ڈسنے والا جانور)

GUSTÁKH गुस्ताख़ (ف - ص) گستاخ
1. धृष्ट (Dhrisht دھرشٹ) ढीठ (Dhíth ڈھیٹھ)
2. निर्लज्ज (Nirlajj نرلجّ) बे हया (Be haya بے حیا)
3. उद्धत (Uddhat ادھت) उजड्ड (Ujadd اُجڈ)
4. अशिष्ट (Ashisht اشِشٹ) बेअदब (Be adab بے ادب)
5. मुक्त कण्ठ (Mukt kanth مکت کنٹھ) मुँह फट (Munh phat منھ پھٹ)

GASHT गश्त (ف - مذ) گشت
1. भ्रमण (Bhraman بھرمن) सियाहत (Siyáhat سیاحت)
2. विहार (Vihár وہار) विचरण (Vicharan وچرن) सैर (Sair سیر)

ebooksall.com

2. वार्तालाप (Vartáláp وارتالاپ) बात चीत (Bát chít بات چیت)
3. विचार विनिमय (Vichár vinimai وچار ونیمے) तबादलए ख़यालात (Tabádala-e khayálát تبادلۂ خیالات)

GIL गिल (ف - مث) گل
मृत् (Mrit مرت) मृत्तिका (Mrittika مرتکا) मट्टी (Matti مٹی)

GUL गुल (ف - مذ) گل
1. पुष्प (Pushp پشپ) सुमन (Suman سمن) प्रसून (Prasún پرسون) कुसुम (Kusum کسم) फूल (Phúl پھول)
2. पाटल पुष्प (Pátal pushp پاٹل پشپ) गुलाब का फूल (Guláb ka phúl گلاب کا پھول)

GULÁB गुलाब (ف - مذ) گلاب
1. पाटल पुष्प (Pátal pushp پاٹل پشپ) गुलाब का फूल (Guláb ka Phúl گلاب کا پھول)
2. पाटल वारि (Pátal vári پاٹل واری) गुलाब का अरक़ (Guláb ka araq گلاب کا عرق) गुलाब जल (Guláb jal گلاب جل)

GULÁBI गुलाबी (ف - ص) گلابی
1. हलका लाल रंग (Halka lál rang ہلکا لال رنگ)
2. शराब का शीशा (Sharáb ka shísha شراب کا شیشہ)

GUL-CHÍN गुलचीं (ف - ص) گل چیں
1. पुष्प चायी (Puspp cháyi پشپ چائی) फूल चुनने वाला (Phúl chunne vála پھول چننے والا)
2. पुष्प जीवी (Pushp jíví پشپ جیوی) माली (Málí مالی)

GULKHAN गलख़न (ف - مذ) گلخن
भाड़ (Bháŗ بھاڑ) भट्टी (Bhatti بھٹی)

GUL-DÁN गुलदान (ف - مذ) گل دان
पुष्पाधान (Pushpádhán پشپادھان) फूलदान (Phúldán پھول دان)

GUL-DASTA गुलदस्ता (ف - مذ) گلدستہ
स्तवक (Istavak استوک) फूलों का गुच्छा (Phúlon ka guchchha پھولوں کا گچھا)

GUL-ZÁR गुलज़ार (ف - مذ) گلزار
دیکھو 'گلستان'

GULISTÁN गुलिस्तान (ف - مذ) گلستان
उद्यान (Uddyán اودیان) उपवन (Upvan اپون) वाटिका (Vátika واٹکا) आराम (Árám آرام) बाग़ (Bágh باغ) चमन (Chaman چمن)

GULSHAN गुलशन (ف - مذ) گلشن
دیکھو 'گلستان'

GUL-KÁRI गुल कारी (ف - مث) گل کاری
बेल बूटे (Bel búte بیل بوٹے) नक़्क़ाशी (Naqqáshi نقاشی)

ebooksall.com

चादरा (Ún ka mota chádra اون کا موٹا چادرا)

GUM गुम گم (ف - ص)

1. लुप्त (Lupt لپت) तिरोहित (Tirohit تروهت) ग़ाइब (Gháib غایب)
2. खोया हुआ (Khoya hua کھویاھوا)

GUMÁSHTA गुमाश्ता گماشته (ف - مذ)

1. अभि कर्ता (Abhi karta ابهي کرتا) एजेंट (Agent ایجنٹ)
2. प्रबंधक (Prabandhak پربندهک) कारकुन (Kárkun کارکن)

GUMÁN गुमान گمان (ف - مذ)

1. भ्रम (Bhram بهرم) भ्रांति (Bhránti بهرانتي) वह्म (Vahm وهم)
2. संभावना (Sambhávana سمبهاونا) इमकान (Imkám امکان)
3. विचार (Vichár وچار) ख़याल (Khayál خیال)

GUM-RÁH गुमराह گمراه (ف - ص)

1. पथभ्रष्ट (Path bhrasht پتهبهرشٹ) राह भूला हुआ (Ráh bhúla hua راه بهولا هوا)
2. दुराचारी (Duráchári دراچاری) बद चलन (Bad chalan بدچلن)
3. धर्म भ्रष्ट (Dharm bhrasht دهرم بهورشٹ) बददीन (Bad dín بددین)

GUM-NÁM गुम नाम گمنام (ف - ص)

1. अप्रसिद्ध (Ap,prasiddh اپ پرسدھ) ग़ैर मशहूर (Ghair mash,húr غیر مشہور)

GUL-GASHT गुलगश्त گل گشت (ف - مث)

1. पुष्प विहार (Pushp vihár پشپ وهار) फूलों की सैर (Phúlon ki sair پهولوں کي سیر)
2. विहार (Vihár وهار) परिक्रमन (Parik kraman پرک کرمن) सैर (Sair سیر)

GULU गलू گلو (ف - مذ)

कंठ (Kanth کنٹھ) गला (Gala گلا)

GULÚLA गुलूला گلوله (ف - مذ)

गुल्ला (Gulla گلا) गोली (Goli گولي)

GALLA गल्ला گله (ف - مذ)

1. पशु दल (Pashu dal پشودل) रेवड़ (Revaṛ ریوڑ)
2. समूह (Samúh سموه) झुंड (Jhund جهنڈ) ग़ोल (Ghol غول)

GILA गिला گله (ف - مذ)

उपालंभ (Upálambh اپالمبه) उलाहना (Ulábana الاهنا) शिकवा (Shikva شکوه)

GALLA-BÁN गल्ला बान گله بان (ف - مذ)

पशुपाल (Pashu pál پشوپال) चरवाहा (Charváha چرواها) गड़रिया (Gaṛariya گڑریه)

GILÍM गिलीम گلیم (ف - مث)

कंबल (Kambal کمبل) कम्मल (Kammal کمل) ऊन का मोटा

ebooksall.com

GANDAGI गन्दगी (ف - مث) گندگی

1. मलिनता (Malinata ملنتا) मैला पन (Mailá pan میلاپن)

2. मल (Mal مل) विष्ठा (Vishtba وشٹھا) ग़लाज़त (Ghalázat غلاظت)

3. अशुद्धता (Ashud,dhata اشدھتا) अपवित्रता (Apavittrata اپوترتا) नापाकी (Nápáki ناپاکي)

GANDUM गन्दुम (ف - ص) گندم

गोधूम (Go dhúm گودھوم) सुमन (Suman سمن) गेहूं (Gehún گیہوں)

GANDA गन्दा (ف - مذ) گندہ

1. मलिन (Malin ملن) समल (Samal سمل) मैला (Maila میلا)

2. अपवित्र (Apavittr اپوتر) नापाक (Nápák ناپاک)

3. मलयुक्त (Mal yukt مل یکت) ग़लीज़ (Ghalíz غلیظ)

4. अधम (Adham ادھم) दुराचारी (Duráchári دراچاری) बदचलन (Bad chalan بدچلن)

GO गो (ف - حرف) گو

1. यद्यपि (Yad dyapi يديپي) अगरचे (Agar che اگرچہ)

2. कहने वाला (Kahne vála کہنے والا)
ان معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوکر آتا ھے جیسے 'دروغ گو'

GAVÁRA गवारा (ف - ص) گوارا

1. रुचिकर (Ruchikar رچی کر) मरग़ूब (Marghúb مرغوب)

2. अज्ञात (Ag gyát اگیات) अनजान (Anján انجان)

GUNÁH गुनाह (ف - مذ) گناہ

1. पाप (Páp پاپ) किल्विष (Kílvish کل وش) पातक (Pátak پاتک) दुष्कृत (Dushkrit دش کرت) मासियत (Ma,siyat معصیت)

2. अपराध (Aprádh اپرادھ) दोष (Dosh دوش) क़ुसूर (Qusúr قصور)

گناھگار (ف - ص)

GUNÁH-GÁR गुनाह गार

1. पापी (Pápi پاپي) पातकी (Pátaki پاتکي) आसी (Ási عاصي)

2. दोषी (Doshi دوشي) अपराधी (Aprádhi اپرادھي) क़ुसूर वार (Qusúr vár قصور وار)

GUMBAD गुम्बद (ف - مذ) گنبد

अंड (And انڈ) मंडप (Mandap منڈپ) गोलक (Golak گولک) गुम्बज (Gumbaj گمبج)

GANJ गंज (ف - مذ) گنج

कोष (Kosh کوش) निधि (Nidhi ندھي) ख़ज़ाना (Khazána خزانہ)

گنجائش (ف - مث)

GUNJÁISH गुन्जाइश

1. अवकाश (Avkásh اوکاش) समाई (Samáyi سمائي)

2. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) मक़दिरत (Maqdirat مقدرت)

3. विस्तार (Vistár وستار) वुसअत (Vus,at وسعت)

ebooksall.com

2. सह्य (Sabya سہیہ) क़ाबिले बरदाश्त (Qábile bardásht قابل برداشت)
3. स्वीकार (Swíkár سویکار) मन्ज़ूर Manzúr منظور)

گواہ (ف - مذ)
GAVÁH गवाह
साक्षी (Sákchhi ساکچھي) साखी (Sákhi ساکھي) शाहिद (Sháhid شاهد)

گواهی (ف - مث)
GAVÁHI गवाही
साक्ष्य (Sákchhya ساکچھیہ) शहादत (Shahádat شہادت)

گور (ف - مث)
GOR गोर
समाधि भवन (Samádhi bhavan سمادهي بهون) क़ब्र (Qabr قبر)

گورکن (ف - مذ)
GOR-KAN गोर कन
गर्तकार (Gart kár گرتکار) क़ब्र खोदने वाला (Qabr khodne vála قبر کھودنے والا)

گوز (ف - مذ)
GOZ गोज़
अपान वायु (Apán váyu اپان وایو) अधो वायु (Adho váyu ادهو وایو) रियाह (Riyáh ریاح)

گوسفند (ف - مث)
GOSFAND गोस्फ़न्द
अजा (Aja اجا) बकरी (Bakri بکری)

گوش (ف - مذ)
GOSH गोश
कर्ण (Karn کرن) कान (Kán کان)

گوشت (ف - مذ)
GOSHT गोश्त
मांस (Máns مانس) आमिष (Ámish آمش) मास (Más ماس)

گوشت خور (ف - ص)
GOSHT-KHOR गोश्तख़ोर
मांसाहारी (Mánsáhári مانساهاري) गोश्त खाने वाला (Gosht kháne vála گوشت کھانے والا)

گوش مالی (ف - مث)
GOSH-MÁLI गोश माली
1. कर्ण मर्दन (Karn mardan کرن مردن) कान खेंचना (Kán khenchna کان کھینچنا)
2. भर्त्सना (Bhartsana بهرتسنا) चेतावनी (Chetávani چیتاوني) तादीब (Tádíb تادیب)

گوشوارہ (ف - مذ)
GOSH-VÁRA गोश वारा
1. कर्ण भूषण (Karn bhúshan کرن بهوشن) आवेज़ा (Áveza آویزه)
2. तालिका (Tálika تالکا) सारणी (Sárani سارني) नक़शा (Naqsha نقشه)

گوشه (ف - مذ)
GOSHA गोशा
1. कोण (Kon کون) कोना (Kona کونا) ज़ाविया (Záviya زاویه)
2. एकांत (Ekánt ایکانت) तनहाई (Tanháyi تنهائي)

گوشه نشین (ف - ص)
GOSHA-NASHÍN गोशा नशीन
1. एकांत वासी (Ekánt vási ایکانت واسی) गोशे में बैठने वाला (Goshe meṉ baithne vála گوشے میں بیٹھنے والا)

ebooksall.com

GAH गह (ف - ص) گہ
گاہ کا مخفف دیکھو 'گاہ'

GUHAR गुहर (ف - مذ) گہر
گوہر کا مخفف دیکھو 'گوہر'

گہوارہ (ف - مذ)
GAHVÁRA गह वारा
पालना (Pálana پالنا) हिंडोला (Hindola ہنڈولا)

GAHE गहे (ف - ص) گہے
گاہے کا مخفف

यदा कदा (Yada kada یدا کدا)
कभी कभी (Kabhi kabhi کبھی کبھي)

GIYÁH गियाह (ف - مث) گیاہ
तृण (Trin ترن) घास (Ghás گھاس)

GETI गेती (ف - مث) گیتی
संसार (Sansár سنسار) जगत् (Jagat جگت) दुनिया (Dunya دنیا)

GESU गेसू (ف - مذ) گیسو
1. अलक (Alak الک) चूर्ण कुंतल (Chúrn kuntal چورن کنتل) ज़ुल्फ़ (Zulf زلف)
2. केश पाश (Kesh pásh کیش پاش) लट (Lat لٹ)

2. विरक्त (Virakt ورکت) दुनिया से बे तअ़ल्लुक़ (Dunya se be ta,alluq دنیا سے بے تعلق)

گوناگوں (ف - ص)
GÚNÁGÚN गूनागूं
चित्र विचित्र (Chittr vichittr چتر وچتر) रंगा रंग (Ranga rang رنگارنگ)

GAUHAR गौहर (ف - مذ) گوہر
1. मौक्तिक (Mauktik موکتک) मुक्ता (Mukta مکتا) मोती (Moti موتي) दुर (Dur در)
2. वंश (Vansh ونش) कुल (Kul کل) नस्ल (Nasl نسل)

GOYA गोया (ف - ص) گویا
1. वक्ता (Vakta وکتا) बोलने वाला (Bolne vála بولنے والا)
2. मानो (Máno مانو) जैसे (Jaise جیسے)

GOYÁYI गोयाई (ف - مث) گویائی
वाक् शक्ति (Vák shaktí واک شکتي) वाणी (Váni وانی) बात चीत की ताक़त (Bát chít ki táqat بات چیت کي طاقت)

ebooksall.com

ل

لا آبالی (ع - ص)
LA-OBÁLI ला उबाली
1. अभय (Abhai ابھے) निडर (Nidar نڈر) बेख़ौफ़ (Be khauf بےخوف)
2. निश्चिंत (Nishchint نس چنت) बे फ़िकरा (Be fikra بے فکرا)
3. धृष्ट (Dhrisht دھرشٹ) बे बाक (Be bák بے باک)
4. अनपेच्छी (Anapekchhi انپیکچھي) बे परवा (Be parva بے پروا)

لابدی (ع - ص)
LA-BUDI लाबुदी
1. आवश्यक (Ávash,shyak آوشیک) ज़रूरी (Zurúri ضروري)
2. अनिवार्य (Anivárrya انی واریہ) लाज़िमी (Lázimi لازمی)

لاتعداد (ع - ص)
LA-TA,DÁD लाता (अ) दाद
असंख्य (Asankhya اسنکھیہ) अनगिनत (An ginat ان گنت) बेशुमार (Be shumár بے شمار)

لاثانی (ع - ص)
LA-SÁNI लासानी
अनुपम (Anupam انوپم) अद्वितीय (Ad,dwitíya ادٗدوتیہ) बेमिस्ल (Be misl بے مثل)

لاجواب (ع - ص)
LÁ-JAVÁB ला जवाब
1. अनुपम (Anupam انوپم) बे नज़ीर (Be nazír بےنظیر)

2. अनुत्तर (Anuttar اُنت تر) अवाक् (Avák اواک) ख़ामोश (Khámosh خاموش)

لاجورد (ف - مذ)
LÁJVARD लाजवर्द
लाजावर्त (Lájavart لاجاورت) एक नीला रत्न (Ek níla ratn ایک نیلا رتن)

لاحقہ (ع - مث)
LÁHIQA लाहिक़ा
प्रत्यय (Pratiyai پرتئے) किसी शब्द के अख़ीर में लगने वाली अलामत (Kisi shabd ke akhír men lagne válí alámat کسی شبد کے اخیر میں لگنے والی علامت)

لاریب (ع - ص)
LA-RAIB ला रैब
निःसंदेह (Nis,sandeh نس سندیہ) बेशक (Be shak بے شک)

لازم (ع - ص)
LÁZIM लाज़िम
1. आवश्यक (Ávash,shyak آوشیک) ज़ुरूरी (Zurúrí ضروری)
2. उचित (Uchit اچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
3. अकर्मक क्रिया (Akarmak kriya اکرمک کریا) फ़ेले लाज़िम (Fele-lázim فعل لازم)

لازمی (ع - ص)
LÁZIMI लाज़िमी
अनिवार्य (Anivárrya انی واریہ) ज़ुरूरी (Zurúri ضروری)

لازوال (ع - ص)
LA-ZAVÁL ला ज़वाल
अनश्वर (Anash,shwar انش شور)

ebooksall.com

अविनाशी (Avináshi اوناشی) लाफ़ानी (Láfáni لافانی)

LÁSH लाश (ت - مث) لاش
शव (Shav شو) लाशा (Lásha لاشه)

LA-ILÁJ ला इलाज (ع - ص) لاعلاج
1. असाध्य (Asádh,dhya اسادهیه) कष्ट साध्य (Kasht sádh,dhya کشٹ سادهیه) जिस का इलाज मुमकिन न हो (Jis ka íláj mumkin na ho جس کا علاج ممکن نہ ھو)
2. दुष्कर (Dushkar دشکر) दुशवार (Dush,vár دشوار)

LÁGHAR लाग़र (ف - ص) لاغر
1. अमांस (Amáns امانس) छीण (Chhín چھین) दुबला पतला (Dubla patla دبلا پتلا)
2. अशक्त (Ashakt اشکت) ना ताक़त (Na táqat ناطاقت)

LÁF लाफ़ (ف - مث) لاف
अहंवाद (Ahamvád اهمواد) डींग (Díng ڈینگ) शेख़ी (Shekhi شیخي).

لاف زن (ف - ص)
LÁF-ZAN लाफ़ ज़न
अहंवादी (Ahamvádi اهموادی) डींगिया (Díngiya ڈینگیا)

LÁLA लाला (ف - مذ) لاله
अहिपुष्प (Ahipushp اهي پشپ) पोस्ते का फूल (Poste ka phúl پوستے کا پھول)

لامتناهی (ف - ص)
LA-MUTANÁHI ला मुतनाही
अपार (Apár اپار) असीम (Asím اسیم) जिसका अख़ीर न हो (Jis ka akhír na ho جس کا اخیر نہ هو)

لامذهب (ع - ص)
LA-MAZ,HAB ला मज़्हब
नास्तिक (Nástik ناستک) अधर्मी (Adharmi ادهرمي) दहरिया (Dahriya دهریه)

LÁMISA लामिसा (ع - مث) لامسه
स्पर्श शक्ति (Isparsh shakti اسپرش شکتي) छूने की क़ुव्वत (Chhúne ki quvvat چهونے کي قوت)

لاوارث (ع - ص)
LA-VÁRIS लावारिस
अनाथ (Anáth اناته) जिसका कोई वाली वारिस न हो (Jis ka koi váli váris na ho جس کا کوئي والي وارث نہ هو)

LÁIQ लाइक़ (ع - ص) لائق
1. योग्य (Yoggya یوگیه) क़ाबिल (Qábil قابل)
2. पात्र (Páttr پاتر) अधिकारी (Adhi-kári ادهیکاري) हक़दार (Haqdár حقدار)

LAB लब (ف - مذ) لب
1. अधर (Adhar ادهر) ओष्ट (Oshth اوشٹھ) होंट (Hont هونٹ)
2. तट (Tat تٹ) कूल (Kúl کول) किनारा (Kinára کنارہ)

ebooksall.com

LAHZA लहज़ा (ع - مذ) لحظه
क्षण (Chhan چهن) पल (Pal پل)
लमहा (Lam,ha لمحه)

LAHM लह्म (ع - مذ) لحم
मांस (Mans مانس) आमिष (Ámish
آمش) गोश्त (Gosht گوشت)

LAH,N लह्न (ع - مذ) لحن
1. ध्वनि (Dhwani دهوني) स्वर (Swar
سور) आवाज (Áváz آواز)
2. मधुर स्वर (Madhur swar مدهر سور)
रसीली आवाज़ (Rasílí áváz رسيلي
آواز)

لحیم شحیم (ع - ص)
LAHÍM-SHAHÍM लहीम शहीम
हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht هرشت
پشت) स्थूल (Isthúl استهول) मोटा
ताज़ा (Mota táza موٹا تازہ)

LAKHT लख़्त (ف - مذ) لخت
खंड (Khand كهنڈ) अंश (Ansh انش)
टुकड़ा (Tukṛa ٹکڑا)

LAZZAT लज़्ज़त (ع - مث) لذت
1. स्वाद (Swád سواد) (रस Ras رس)
ज़ाइक़ा (Záíqa ذائقه)
2. आनंद (Anand آنند) हर्ष (Harsh
هرش) लुत्फ़ (Lutf لطف)

LAZÍZ लज़ीज़ (ع - ص) لذیذ
स्वादिष्ट (Swádisht سوادشٹ) सुस्वाद
(Sus,swád سس سواد) मज़ेदार
(Mazedár مزیدار)

LIBÁS लिबास (ع - مذ) لباس
1. वस्त्र (Vastr وستر) वसन (Vasan
وسن) पोशाक (Poshak پوشاک)
2. वेश भूषा (Vesh bhúsha ويش
بهوشا) वज़ा क़ता (Vaza qata وضع
قطع)

LAB-REZ लब रेज़ (ف - ص) لب ریز
परि पूर्ण (Pari púrn پری پورن)
छलकता हुआ (Chhalakta hua چهلكتا
هوا) लबा लब (Labálab لبالب)

لب لباب (ع - ض)
LUBBE-LUBÁB लुब्बे लुबाब
सार (Sár سار) सारांश (Sáránsh
سارانش) निचोड़ (Nichoṛ نچوڑ)
ख़ुलासा (Khulása خلاصه)

LUTRA लुत्रा (ف - مذ) لتره
पिशुन (Pishun پشن) चुग़लख़ोर
(Chughul khor چغل خور)

LAJÁJAT लजाजत (ع - مث) لجاجت
1. विनय (Vinai ونے) विनति (Vinati
ونتي) आजिज़ी (Ájizi عاجزی)
2. नम्रता (Namrata نمرتا) नर्मी
(Narmi نرمي)

LIHÁZ लिहाज़ (ع - مذ) لحاظ
1. शील (Shíl شیل) मुरव्वत (Mura-
vvat مروت)
2. आदर (Ádar آدر) शील संकोच
(Shíl Sankoch شیل سنکوچ)
ख़याल (Khayál خیال)

LAHAD लहद (ع - مث) لحد
मृत गृह (Mrit grih مرت گره) गर्त
(Gart گرت) क़ब्र (Qabr قبر)

ebooksall.com

LASHKAR लशकर (ف - مذ) لشکر
सेना (Sena سینا) दल (Dal دل) बल (Bal بل) अनीक (Aník انیک) फ़ौज (Fauj فوج)

لشکر کشی (ف - مث)
LASHKAR-KASHI लश्कर कशी
सैन्य यात्रा (Sain,nya yáttra سینیہ یاترا) चढ़ाई (Chaṛháyi چڑھائي) हमला (Hamla حملہ)

لشکر گاہ (ف - مث)
LASHKAR-GÁH लश्कर गाह
सेना वास (Ssnávás سیناواس) छावनी (Chháoni چھاؤني)

لشکری (ف - ص)
LASHKARI लश्करी
1. सैनिक (Sainik سینک) सिपाही (Sipáhi سپاهي)
2. सैन्य (Sainnya سینیہ) फ़ौज का (Fauj ka فوج کا)

لطافت (ع - مث)
LATÁFAT लताफ़त
1. मृदुलता (Mridulata مردلتا) कोमलता (Komalata کوملتا) नज़ाकत (Nazákat نزاکت)
2. स्वच्छता (Swach,chhata سوچ چھتا) सफ़ाई (Safáyi صفائي)
3. पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकीज़गी (Pákízagi پاکیزگي)
4. सूक्ष्मता (Súk chhmata سوکچھمتا) बारीकी (Baríki باریکي)

لر (ف - ص)
LUR लुर
मूर्ख (Múrkh مورکھ) मूढ़ (Múṛh موڑھ) बे वक़ूफ़ (Be vaqúf بے وقوف)

لرزان (ف - ص)
LARZÁN लर्ज़ां
कम्पाय मान (Kampáe mán کمپاے مان) लोल (Lol لول) हिलता हुआ (Hilta hua ہلتا ھوا)

لرزش (ف - مث)
LARZISH लर्ज़िश
कम्प (Kamp کمپ) कम्पन (Kampan کمپن) कपकपी (Kap kapi کپکپي) थरथराहट (Tharthaṛáhat تھرتھراھٹ)

لرزه (ف - مذ)
LARZA लर्ज़ा
1. कम्प (Kamp کمپ) थरथरी (Tharthari تھرتھری)
2. कम्प ज्वर (Kamp jwar کمپ جور) जूड़ी (Júṛi جوڑي)

لسّان (ع - ص)
LAS,SÁN लस्सान
वाचाल (Váchál واچال) मुख चपल (Mukh chapal مکھ چپل) बातूनी (Bátúni باتوني)

لسان (ع - مث)
LISÁN लिसान
1. जिह्वा (Jivha جوھا) रसना (Rasana رسنا) जीभ (Jíbh جیبھ)
2. भाषा (Bhásha بھاشا) बोली (Boli بولي) ज़बान (Zabán زبان)

لسانیات (ع - مث)
LISÁNIYAT लिसानियात
भाषा विज्ञान (Bhásha viggyán بھاشا وگیان) इल्मे ज़बान (Ilme zabán علم زبان)

ebooksall.com

LATIFA लतीफ़ा (ع - مذ) لطیفه
1. हास्यक (Hássyak ھاسیک) चुटकुला (Chut kula چٹکلا)
2. अनुपम (Anupam انوپم) अनोखा (Anokha انوکھا) अजूबा (Ajúba عجوبه)
3. आश्चर्य जनक बात (Áshcharya janak bát آش چریه جنک بات) शगूफ़ा (Shagúfa شگوفه)

LU,ÁB लुआब (ع - مذ) لعاب
1. मुखस्राव (Mukhas,sráv مکھس سراو) राल (Rál رال)
2. लस (Las لس) चेप (Chep چیپ)

(ع - مذ) لعب

LA,B LA,IB लअ्ब लइब क्रीडा (Kríḍa کریڈا) कौतुक (Kautuk کوتک) खेल तमाशा (Khel tamásha کھیل تماشه)

LA,BAT ला (अ) बत (ع - مث) لعبت
1. पुत्तलिका (Puttalika پتلکا) गुड़या (Guṛya گڑیا)
2. खिलोना (Khilona کھلونا)

LÁL ल(अ)ल (ع - مذ) لعل
पद्म राग (Padm rág پدم راگ) एक बहुत ही क़ीमती रत्न (Ek bahut hi qimatí ratn ایک بهت هي قیمتی رتن)

LA,ANAT ला(अ)नत (ع - مث) لعنت
धिक्कार (Dhikkár دھکار) फटकार (Phatkár پھٹکار)

5. छटा (Chhata چھٹا) शोभा (Shobha شوبھا) हुस्न (Husn حسن)

LUTF लुत्फ़ (ع - مذ) لطف
1. कृपा (Kripa کرپا) अनुकम्पा (Anukampa انوکمپا) दया (Daya دیا) करम (Karm کرم)
2. आनंद (Ánand آنند) हर्ष (Harsh هرش) मज़ा (Maza مزه)
3. उत्तमता (Uttamata اتمتا) अच्छाई (Ach,chháyi اچھائي)

LATÍF लतीफ़ (ع - ص) لطیف
1. मृदुल (Mridul مردل) मुलाइम (Muláim ملائم)
2. स्वच्छ (Swach,chh سوچھ) साफ़ (Sáf صاف)
3. पवित्र (Pavittr پوتر) सुथरा (Suthra ستھرا) पाकीज़ा (Pákíza پاکیزه)
4. पुनीत (Punít پنت) मुक़द्दस (Muqaddas مقدس)
5. सूक्ष्म (Súkchhm سوکچھم) बारीक (Bárík باریک) नाज़ुक (Názuk نازک)

(ع - ص) لطیف مزاج

LATÍF-MIZÁJ लतीफ़ मिज़ाज
स्वच्छात्मा (Swach,chhátma سوچھاتما) पुनीतात्मा (Puítátma پنی تاتما) सुथरे मिज़ाज वाला (Suthre mizáj vála ستھرے مزاج والا)

ebooksall.com

2. मिथ्या (Mith,thya متھیا) झूठ (Jhúth جھوٹھ)
3. अश्लील (Ashlíl اشلیل) बेहूदा (Be húda بیہودہ)

لغو گو (عف - ص)
LAGH,V-GO लग़्व गो
1. मिथ्या वादी (Miththya vádi متھیا وادی) अनर्गल वादी (Anargal vádi انرگل وادی) बेहूदा गो (Behúda go بیہودہ گو)

لغویت (ف - مث)
LGH,VIYAT लग़्वियत
1. निरर्थकता (Nirarthakata نررتھکتا) फ़ुज़ूल पन (Fuzúl pan فضول پن)
2. अश्लीलता (Ashlílata اشلیلتا) बेहूदा पन (Behúda pan بیہودہ پن)

LAFFÁZ लफ़्फ़ाज़ (ع - ص) لفاظ
मुख चपल (Mukh chapal مکھ چپل) वाचाल (Váchál واچال) मुखर (Mukhar مکھر) बातूनी (Bátúni باتونی) गप्पी (Gappi گپی)

LIFÁFA लिफ़ाफ़ा (ع - مذ) لفافہ
1. वेष्टन (Veshtan ویشٹن) ख़त का लिफ़ाफ़ा (Khat ka lifáfa خط کا لفافہ)
2. आवरण (Ávaran آورن) ख़ोल (Khol خول)
3. मृत चेल (Mrit chel مرت چیل) मुर्दा लपेटने का कपड़ा (Murda lapetne ka kapṛa مردہ لپیٹنے کا کپڑا)

LA,ÚQ लऊक़ (ع - مذ) لعوق
अवलेह (Av,leh اولیہ) गाढ़े क़िवाम की दवा जो चाटी जा सके (Gáṛhe qivám ki dava jo cháti ja sake گاڑھے قوام کی دوا جو چاٹی جا سکے)

LA,ÍN लईन (ع - ص) لعین
धिक्कृत (Dhik,krit دھککرت) लानत ज़दा (Lánat zada لعنت زدہ)

LUGHAT लुग़ात (ف - مذ) لغات
لغت کی جمع دیکھو 'لغت'

LUGHAT लुग़त (ع - مذ) لغت
1. शब्द (Shabd شبد) व्यक्त (Vyakt ویکت) लफ़्ज़ (Lafz لفظ)
2. भाषा (Bhásha بھاشا) बोली (Boli بولی) ज़बान (Zabán زبان)
3. शब्द कोष (Shabd kosh شبد کوش) डिक्शनरी (Dictionary ڈکشنری)

LUGHZ लुग़्ज़ (ع - مث) لغز
प्रहेलिका (Prahelika پرھیلکا) पहेली (Paheli پہیلی) चीस्तां (Chístán چیستاں)

LAGHZISH लग़्ज़िश (ف - مث) لغزش
1. डगमगाहट (Dagmagáhat ڈگمگاہٹ)
2. त्रुटि (Truti ترتی) भूल (Bhúl بھول) ग़लती (Ghalati غلطی)
3. अपराध (Aprádh اپرادھ) क़ुसूर (Qusúr قصور)

LAGH,V लग़्व (ع - ص) لغو
1. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) निरर्थक (Nirarthak نررتھک) बे फ़ाइदा (Be fáida بے فائدہ)

ebooksall.com

LUKNAT लुक्नत (ع - مث) لکنت
हकलापन (Haklá pan ھکلاپن)

LAGÁM लगाम (ف - مث) لگام
कविका (Kavika کویکا) दंताली (Dantáli دنتالی) बाग (Bág باگ)

LAM,HA लम्हा (ع - مذ) لمحہ
1. छण (Chhan چھن) पल (Pal پل)
2. छण भर (Chhan bhar چھن بھر) पल भर (Pal bhar پل بھر) ज़रासी देर (Zara si der ذرا سي دیر)

LAM,S लम्स (ع - مذ) لمس
1. स्पर्श (Isparsh اسپرش) छूना (Chhúna چھونا)
2. स्पर्श शक्ति (Isparsh shakti اسپرش شکتي) लामिसा (Lámisa لامسہ)

LANG लंग (ف - ص) لنگ
1. पंगु (Pangu پنگو) पंगुल (Pangul پنگل) लँगड़ा (Langra لنگڑا)
2. पंगुता (Panguta پنگوتا) लँगड़ा पन (Langra pan لنگڑاپن)

LANGAR लंगर (ف - مذ) لنگر
1. अन्न सत्र (Ann sattr ان ستر) सदा वर्त (Sada vart سداورت) लंगर ख़ाना (Langar khána لنگر خانہ)
2. जहाज़ ठहराने की ज़ंजीर (Jaház thahráne ki zanjír جہاز تھہرانے کي زنجیر)
3. पहलवानों का लँगोट (Pahalvánon ka langot پہلوانوں کا لنگوٹ)

4. ज़ाहिरी टीप टाप (Záhiri típ táp ظاهری تیپ تاپ)

LAF,Z लफ़्ज़ (ع - مذ) لفظ
1. शब्द (Shabd شبد) व्यक्त (Vyakt ویکت) कलिमा (Kalima کلمہ)
2. वाक्य (Vák,kya واکیہ) बात (Bát بات)

LAF,Z-BA-LAF,Z लफ़्ज़ ब लफ़्ज़ (عف - ص) لفظ به لفظ
अक्षरशः (Akchharshah اکچھرشہ) हर्फ़ ब हर्फ़ (Harf ba harf حرف بحرف)

LIQA लिक़ा (ع - مث) لقا
दर्शन (Darshan درشن) अवलोकन (Av,lokan اولوکن) दीदार (Dídár دیدار)

LAQAB लक़ब (ع - مذ) لقب
उपाधि (Upádhi اُپادھي) पद्वी (Padvi پدوي) ख़िताब (Khitáb خطاب)

LUQMA लुक़्मा (ع - مذ) لقمه
ग्रास (Grás گراس) कवल (Kaval کول) कौर (Kaur کور) निवाला (Nivála نوالہ)

LAQVA लक़्वा (ع - مذ) لقوه
भंजनक (Bhanjanak بھن جنک) वरुणग्रह (Varunag,grah وروناگ‘گرہ) मुंह टेढ़ा हो जाने का रोग (Munh terha ho jáne ka rog منھ تیڑھا ھو جانے کا روگ)

ebooksall.com

3. मुख पृष्ठ (Mukh prishth مکھ پرشٹھ) मुख पत्र (Mukh pattr مکھ پتر) टाइटिल पेज (Title page ٹائٹل پیج)

LAUZ लौज़ لوز (ع - مث)
एक मिठाई जिस में बादाम और पिस्ते का तराशा लगता है (Ek mitháyi jis men bádám aur piste ka tarásha lagta hai ایک مٹھائی جس میں بادام اور پستے کا تراشہ لگتا ھے)

LÚLÚ लूलू لولو (ع - مذ)
मुक्ता (Mukta مکتا) मौक्तिक (Mauktik موکتک) मोती (Moti موتي)

LAH,JA लहजा لہجہ (ع - مذ)
1. उच्चारण (Uch,cháran اچارن) तलफ़्फ़ुज़ (Talaffuz تلفظ)
2. उच्चारण शैली (Uch,cháran shaili اچارن شیلي) टोन (Tone ٹون)

LIHÁZA लिहाज़ा لہذا (ع - حرف)
अतः (Atah اتہ) इस कारण (Is káran اس کارن) पस (Pas پس)

LAH,V लहव لہو (ع - مذ)
क्रीडा (Krída کریڈا) केलि (Keli کیلي) खेल (Khel کھیل)

لہو و لعب (عف - مذ)
LAH,VO-LA,IB लहवो लइब
आहार विहार (Ahár vihár آھار وھار) मनो विनोद (Mano vinod منو ونود) सैर तमाशा (Sair tamásha سیر تماشا) खेल कूद (Khel kúd کھیل کود)

لنگر خانہ (ف - مذ)
LANGAR-KHÁNA लंगर ख़ाना
अन्न सत्र (An,n sattr ان ستر) सदा वर्त (Sada vart سداورت) लंगर (Langar لنگر)

LIVÁTAT लिवातत لواطت (ع - مث)
बाल मैथुन (Bál maithun بال میتھن) गुद मैथुन (Gud maithun گدمیتھن) इग़लाम (Ighlám اغلام)

LAUS लौस لوث (ع - مذ)
1. मिश्रण (Mishran مشرن) आमेज़िश (Ámezish آمیزش)
2. प्रवृत्ति (Pravritti پرورتي) अनुराग (Anurág انوراگ) दुनियावी लगाव (Dunyávi lagáo دنیاوي لگاؤ)
3. दोष (Dosh دوش) धब्बा (Dhabba دھبہ) ऐब (Aib عیب)

لوث دنیا (ع - مذ)
LAUSE-DUNYA लौसे दुनिया
माया जाल (Máya jál مایا جال) मोह पाश (Moh pásh موہ پاش) बाल बच्चों और धन दौलत का प्रेम (Bál bach,chon aur dhan daulat ka prem بال بچوں اور دھن دولت کا پریم)

LAUH लौह لوح (ع - مث)
1. पट्टिका (Pattika پٹکا) तख़्ती (Takhti تختي)
2. फलक (Phalak پھلک) तख़्ता (Takhta تختہ)

ebooksall.com

LAIL लैल (ع - مث) لیل
रात्रि (Ráttri راتری) निशा (Nisha نشا) रात (Rát رات)

(عف - مذ) لیل و نہار
LAILO-NAHÁR लैलोनहार
1. अहर्निश (Ahar nish اھرنش) रात दिन (Rát din رات دن)
2. काल (Kál کال) समय (Samai سمے) ज़माना (Zamána زمانہ)

LAIMUN लैमूं (ع - مذ) لیمون
निम्बु (Nimbu نمبو) नीबू (Níbu نیبو)

LA,YIM लईम (ع - ص) لئیم
1. दुष्ट (Dusht دشت) बद (Bad بد)
2. कृपण (Kripan کرپن) बख़ील Bakhíl بخیل)

(ع - ص) لئیم الطبع
LA,ÍMUT,TABA लईमुत्तबा
1. दुष्टात्मा (Dushtátma دشتاتما) नीचाशय (Ních※ashai نیچاشے) ख़बीस (Khabís خبیث)
2. बद्ध मुष्टि (Bad,dh mushti بدھ مشٹي) मक्खी चूस (Makh,khi chús مکھی چوس)

LIYÂQAT लियाक़त (ع - مث) لیاقت
1. विद्वत्ता (Vid,dwatta ود'دوتا) पांडित्य (Pándittya پانڈتیہ) इल्मी क़ाबिलीयत (Ilmi qábilíyat علمي قابليت)
2. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) अहलियत (Ahliyat اهليت)
3. पात्रता (Páttrata پاترتا) इस्तेहक़ाक़ (Istehqáq استحقاق)
4. गुण (Gun گن) जौहर (Jauhar جوهر)
5. सभ्यता (Sabh,bhyata سبھ'بھیتا) शिष्टता (Shishtata شِشتتا) तमीज़ दारी (Tamíz dári تمیز داری)
6. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریش‌تھتا) उत्तमता (Uttamata اتّمتا) उम्दगी (Umdagi عمدگي)

(ع - مث) لیت و لعل
LAITO-LA,AL लैतोलअल
टालमटोल (Tál matol ٹال مٹول) आज कल (Áj kal آج کل) बहाना बाज़ी (Bahána bázi بہانہ بازی)

LEKIN लेकिन (ع - مث) لیکن
परन्तु (Parantu پرنتو) पर (Par پر)

م

MA,ÁL मआल (ع - مذ) مآل
परिणाम (Parinám پری نام) फल (Phal پھل) अंजाम (Anjám انجام) नतीजा (Natíja نتیجہ)

مآل اندیش (عف - ص)
MA ÁL-ANDESH मआल अंदेश
परिणाम शोची (Parinám shochi پری نام شوچي) अग्र शोची (Aggr shochi اگر شوچي) नतीजा सोच कर काम करने वाला (Natíja soch kar kám karne vála نتیجہ سوچ کر کام کرنے والا)

MÁTAH,T मातह्त (ع - ص) ماتحت
1. अधीन (Ádhín ادهین) ताबे (Tábe تابع)
2. सहायक (Saháyak سہایک) नाइब (Náib نائب)

MÁTAM मातम (ع - مذ) ماتم
शोक (Shok شوک) मृत्यु शोक (Mrittyu shck مرتیو شوک) सोग (Sog سوگ)

ماتم خانہ (عف - مذ)
MÁTAM-KHÁNA मातम ख़ाना
शोक गृह (Shok grih شوک گرہ) ग़मी का घर (Ghami ka ghar غمي کا گهر)

MÁJID माजिद (ع - ص) ماجد
मान्य (Mán,nya مانیہ) पूज्य (Pújjya پوجیہ) श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

MÁJARA माजरा (ع - مذ) ماجرا
1. वृत्तांत (Vrittánt ورت تانت) हाल (Hál حال)
2. घटना (Ghatana گھٹنا) सानिहा (Sániha سانحہ)

MÁDAR मादर (ف - مث) مادر
जननी (Janani جنني) माता (Máta ماتا) अम्बिका (Ambika امبکا) माँ (Mán ماں) अम्मां (Ammáu اماں)

MÁDA मादा (ف - مث) مادہ
स्त्री प्राणी (Istri práni استری پراني) मादीन (Mádín مادین)

MÁD,DA माद्दा (ع - مذ) مادہ
1. भूत (Bhút بهوت) तत्व (Tattwa تتو) मूल द्रव्य (Múl driv,vya مول درویہ) मूल तत्व (Múl tattwa مول تتو) अस्ल (Asl اصل) जौहर (Jauhar جوہر)
2. योग्यता (Yog,gyata یوگیہ‌تا) क़ाबिलीयत (Qábilíyat قابلیت)
3. गुण (Gun گن) सिफ़त (Sifat صفت)
4. पूय (Púya پویہ) पीप (Píp پیپ) मवाद (Mavád مواد)
5. धातु (Dhátu دهاتو) मस्दर (Masdar مصدر)

ebooksall.com

ماده پرستی (عف - مث)

MÁD,DA-PARASTI माद्दा परस्ती

वस्तुवाद (Vastu vád وستو واد) भौतिक वाद (Bhautik vád بھوتک واد) नेचरीयत (Netureeyat نیچریت)

ما دی (ع - ص)

MÁD,DI माद्दी

भौतिक (Bhautik بھوتک) प्राकृतिक (Prákritik پراکرتک) तबई (Tab,í طبعي)

مار (ف - مذ)

MÁR मार

सर्प (Sarp سرپ) अहि (Ahi اهي) भुजंग (Bhujang بھجنگ) नाग (Nág ناگ) साँप (Sánp سانپ)

مار آستیں (ف - ص)

MÁRE-ÁSTÍN मारेआस्तीं

आस्तीन का सांप (Ástín ka sánp آستین کا سانپ) छिपा दुश्मन (Chhipa dushman چھپا دشمن)

مار گزیده (ف - ص)

MÁR-GAZÍDA मार गज़ीदा

सर्प दंशित (Sarp danshit سرپ دنشت) डसा हुआ (Dasa hua ڈسا ھوا)

ماش (ف - مذ)

MÁSH माश

माष (Másh ماش) उरद (Urad ارد)

ماضی (ع - ص)

MÁZI माज़ी

भूतकाल (Bhút kál بھوت کال) गुज़रा हुआ ज़माना (Guzra hua zamána گزرا ھوا زمانہ)

ما کولات (ع - مذ)

MÁKÚLÁT माकूलात

खाद्य पदार्थ (Khád,dya padárth کھادیہ پدارتھ) खाई जाने वाली चीज़ें (Kháyí jáne váli chízen کھائي جانے والي چیزیں)

ما کیان (ف - مث)

MÁKIYÁN माकियान

1. कुक्कुट (Kuk,kut ککٹ) मुर्ग़ा (Murgha مرغا)
2. स्त्री कुक्कुट (Istri kuk,kut استری ککٹ) मुर्ग़ी (Murghi مرغي)

مال (ع - مذ)

MÁL माल

1. धन (Dhan دھن) दौलत (Daulat دولت)
2. अर्थ (Arth ارتھ) रुपया (Rupia روپیہ)
3. वस्तु (Vastu وستو) चीज़ (Chíz چیز)
4. भूमि कर (Bhúmi kar بھومي کر) लगान (Lagán لگان)
5. अच्छे अच्छे खाने (Ach,chhe ach,chhe kháne اچھے اچھے کھانے)

مالامال (ع - ص)

MÁLÁMÁL मालामाल

1. धन सम्पन्न (Dhan sampan,n دھن سمپن) समृद्ध (Samrid,dh سمردھ) दौलत मंद (Daulat mand دولت مند)
2. परि पूर्ण (Pripúrn پری پورن) भरा पुरा (Bhara pura بھرا پورا)

ebooksall.com

مال خانہ (عف - مذ)
MÁL-KHÁNA माल ख़ाना
1. भांडागार (Bhandágár بھانڈا گار) माल गोदाम (Mál godám مال گودام)
2. शस्त्रागार (Shas,trágár شستراگار) असलिहा ख़ाना (Asliha khána اسلحہ خانہ)

MÁL-DÁR मालदार (عف - ص) مالدار
धनिक (Dhanik دھنک) धनाढ्य (Dhanádh,dhya دھناڈھیہ) धन वान् (Dhanván دھن وان) दौलत मन्द (Daulat mand دولت مند)

MÁLISH मालिश (ف - مث) مالش
1. अंगमर्दन (Ang mardan انگ مردن) बदन मलना (Badan malna بدن ملنا)
2. वमि (Vami ومي) मतली (Matli متلي)

MÁLIK मालिक (ع - ص) مالک
1. स्वामी (Swámi سوامي) अधि पति (Adhi pati ادھي پتي) आक़ा (Áqa آقا)
2. अधिकार प्राप्त (Adhikár prápt ادھیکار پراپت) मुख़्तार (Mukhtár مختار)
3. पति (Pati پتي) भर्ता (Bharta بھرتا) शौहर (Shauhar شوهر)
4. पदाधिकारी (Padádhikári پدادھیکاری) अफ़सर (Afsar افسر)
5. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

مال گزاری (عف - مث)
MÁL-GUZÁRI माल गुज़ारी
राजस्व (Rájas,swa راجس‌سو) भूमि कर (Bhúmi kar بھومی کر) लगान (Lagán لگان)

مالیانہ (عف - مذ)
MÁLIYÁNA मालियाना
राजस्व (Rájas,swa راجس‌سو) माल गुज़ारी (Mál guzári مال گزاری)

مالیخولیا (ع - مذ)
MALI KHÚLIYA मालीख़ूलिया
उन्माद (Unmád انماد) बुद्धि विक्षेप (Bud,dhi vikchhep بدھي وکچھیپ) मिराक़ (Miráq مراق)

MÁLÍDA मालीदा (ف - ص) مالیدہ
1. मलित (Malit ملت) मला हुआ (Mala hua ملا هوا)
2. चूरमा (Chúrama چورما) मलीदा (Malída ملیدہ)

MÁMA मामा (ت - مث) ماما
परिचारिका (Paricharíka پریچاریکا) सेविका (Sevika سیوکا) ख़ादिमा (Khádima خادمہ)

MÁMAN मामन (ع - مذ) مامن
आश्रयस्थान (Ásh,shrayasthán آشریس تھان) परिश्रय (Prrish,shrai پرشرے) रक्षास्थान (Rakchhásthán رکچھاستھان) पनाह गाह (Panáh gáh پناہ گاہ)

MÁMÚR मामूर (ع - ص) مامور
1. आदिष्ट (Ádisht آدشٹ) जिसे हुक्म

दिया गया हो (Jise hukm díya gaya ho جسے حکم دیا گیا هو)
2. नियुक्त (Niyukt نیکت) तईनात (Ta,yínát تعینات)

MÁMÚN मामून (ع - ص) مامون
सुरक्षित (Surak,chhit سورکچھت) महफ़ूज़ (Mahfúz محفوظ)

MÁNA माना (ف - ص) مانا
तुल्य (Tullya تلیه) समान (Samán سمان) मानिंद (Mánind مانند)

MÁNDAGI मांदगी (ف - مث) ماندگی
1. श्रांति (Shránti شرانتي) शिथिलता (Shithilata شتهلتا) थकन (Thakan تهکن) कसल (Kasal کسل)
2. रोग (Rog روگ) बीमारी (Bímári بیماری)

MÁNDA मांदा (ف - ص) مانده
1. शिथिल (Shithil شتهل) क्लांत (Klánt کلانت) थका हुआ (Thaka hua تهکا هوا)
2. रुग्न (Rugn رگن) रोगी (Rogi روگي) बीमार (Bímár بیمار)

MÁNE माने (ع - ص) مانع
1. निषेधक (Nishedhak نشےدهک) वर्जक (Varjak ورجک) निरोधक (Nirodhak نرودهک) मना करने वाला (Mana karne vála منع کرنے والا)
2. बाधक (Bádhak بادهک) विघ्न कर्ता (Vig'hn karta وگهن کرتا) मुज़ाहिम (Muzáhim مزاحم)

MÁNIND मानिंद (ف - مذ) مانند
समान (Samán سمان) सदृश (Sadrish سدرش) तुल्य (Tullya تلیه) मिस्ल (Misl مثل)

MÁNÚS मानूस (ع - ص) مانوس
हिला हुआ (Hila hua هلا هوا) सिधा हुआ (Sidha hua سدها هوا)

ماورائے عقل (عف - مذ)
MÁVARÁ-E-AQL मा वराय अक़्ल
बुद्धि पर (Bud,dhi par بدهي پر) दुर्बोध (Dur bodh در بودھ) ज्ञानातीत (Gyánátít گیاناتیت) अक़्ल में न आने वाली बात (Aql meṉ na áne váli bát عقل میں نه آنے والي بات)

ماورائے فہم (عف - مذ)
MÁVARÁ-E-FAH,M मा वराय फ़ह्म
دیکھو 'ماورائے عقل'

MÁH माह (ف - مذ) ماه
1. चंद्र (Chandr چندر) शशि (Shashi ششي) चाँद (Cháṉd چاند)
2. मास (Más ماس) महीना (Mahína مهینه)

MÁHÁNÁ माहाना (ف - ص) ماهانه
मासिक (Másik ماسک) माह वारी (Máhvári ماهواری)

MÁH,TÁB माहताब (ف - مذ) ماهتاب
1. चंद्रमा (Chandrama چندرما) चंद्र (Chandr چندر) शशि (Shashi ششي) विधु (Vidhu ودهو) सोम

ebooksall.com

(Som سوم) इंदु (Indu اندو) चाँद (Chand چاند)

2. चंद्र प्रभा (Chandr prabha چندر پربھا) ज्योत्सना (Jyotsana جیوتسنا) कौमुदी (Kaumudi کومدی) चंद्रातप (Chandrátap چندراتپ) चंद्रिका (Chandrika چندرکا) चाँदनी (Chándni چاندنی)

ماہر (ع - ص)
MÁHIR माहिर
अभ्यस्त (Abh,bhyast ابھ'بھیست) कुशल (Kushal کشل) मश्शाक़ (Mash,sháq مشاق)

ماہر خصوصی (عف - ص)
MÁHIRE-KHUSÚSI माहिरे ख़ुसूसी
विशेषज्ञ (Víshesbag,gya وشے'شگیہ) वैशेषिक (Vaisheshik وے'شیشک) किसी चीज़ का ख़ास जानकार (Kisi chíz ka khás jánkár کسي چیز کا خاص جانکار)

ماہر فن (عف - ص)
MÁHIRE-FAN माहिरे फ़न
कला मर्मज्ञ (Kala marmaggya کلا مرمگیہ) निष्णात (Nish,nát نشنات) किसी फ़न का जानने वाला (Kisi fan ka ján ne vála کسي فن کا جاننے والا)

ماہ رو (ف - ص)
MÁH-RU माहरू
चंद्र मुख (Chandr mukh چندر مکھ) विधु वदन (Vidhu vadan ودھو ودن) चाँद जैसे मुँह वाला (Chánd jaise munh vála چاند جیسے منھ والا)

ماہ کامل (ف - مذ)
MÁHE-KÁMIL माहेकामिल
पूर्ण चंद्र (Púrn chandr پورن چندر) सकलेंदु (Sakalendu سکلیندو) राकेश (Rákesh راکیش) पूरा चाँद (Púra chánd پورا چاند)

ماہ نو (ف - مذ)
MÁHE-NAU माहे नौ
नव चंद्र (Nav chandr نو چندر) बाल चंद्र (Bál chandr بال چندر) नया चाँद (Naya chánd نیا چاند)

ماہ وار (ف - ص)
MÁH-VÁR माह वार
प्रति मास (Prati más پرتي ماس) मास प्रति मास (Más prati más ماس پرتي ماس) हर महीने (Har mahíne هر مهینے)

ماہواری (ف - مث)
MÁHVÁRI माह वारी
1. मासिक (Másik ماسک) महीने भरका (Mahíne bhar ka مهینے بھر کا)
2. मासिक धर्म (Másik dharm ماسک دھرم) हैज़ (Haiz حیض)

MÁHI माही ماہی (ف - مث)
मीन (Mín مین) मत्स्य (Mat,sya متسیہ) माछी (Máchhi ماچھي) मछली (Machhli مچھلی)

MÁ,A माअ ماء (ع - مذ)
1. जल (Jal جل) पानी (Páni پاني)

ebooksall.com

2. आसव (Ásav آسو) जल (Jal جل) अरक़ (Araq عرق)

ماء اللحم (ع - مذ)
MÁUL-LAHM माउल लह्म
मांसासव (Mánsásav مانساسو) दवाओं में गोश्त का पानी मिला कर खेंचा हुआ एक काम वर्धक अरक़ (Daváon men gosht ka páni mila kar khencha hua ek kám vardhak araq دواؤں میں گوشت کا پاني ملاکر کھینچا ہوا ایک کام وردھک عرق)

MÁIL माइल (ع - ص) مائل
1. प्रवृत्त (Pravritt پرورت) रुजूअ (Rujúa رجوع)
2. अनुरक्त (Anu rakt نورکت) आशिक़ (Áshiq عاشق)
3. झुका हुआ (Jhuka hua جھکا ہوا)

MÁÚF माऊफ़ (ع - ص) ماؤف
1. दूषित (Dúshit دوشت) विकृत (Vikrit وکرت) बिगड़ा हुआ (Bigra hua بگڑا ہوا)
2. पीड़ित (Pírit پیڑت) व्यथित (Vyathit ویتھت) चोट या सदमा पहुँचा हुआ (Chot ya sadma pahuncha hua چوٹ یا صدمہ پہنچا ہوا)

MÁYÚS मायूस (ع - ص) مایوس
हताश (Hatásh ہتاش) निराश (Nirásh نراش) मनोहत (Manohat منوہت) नाउम्मेद (Na ummed ناأميد)

MÁYÚSI मायूसी (ع - مث) مایوسی
निराशा (Nirásha نراشا) नैराश्य (Nairáshya نے راشیہ) नाउम्मेदी (Na ummedi نا اُمیدي)

MÁYA माया (ف - مذ) مایه
1. पूंजी (Púnji پونجی) सरमाया (Sarmáya سرمایہ)
2. तत्व (Tattwa تتو) सार (Sár سار) जौहर (Jauhar جوهر)
3. धन (Dhan دھن) संपत्ति (Sampatti سمپتی) दौलत (Daulat دولت)
4. सामग्री (Sámaggri سامگری) सामान (Sámán سامان)

MUBÁHASA मुबाहसा (ع - مذ) مباحثه
1. वाद युद्ध (Vád yud,dh واد یدھ) वाद विवाद (Vád vivád واد وواد) बहस (Bahs بحث)
2. वाक्कलह (Vákkalah واک کلہ) तकरार (Takrár تکرار)

MUBÁDALA मुबादला (ع - مذ) مبادله
परिवर्तन (Parivartan پریورتن) विनिमय (Vinimai ونی مے) अदल बदल (Adal badal ادل بدل)

MUBÁRAK मुबारक (ع - ص) مبارك
शुभ (Shubh شبھ) शुभंकर (Shubhan-kar شبھنکر) मंगल कारक (Mangal kárak منگل کارک) कल्याण कारी (Kal,lyán kári کلیان کاری) बा बरकत (Ba barakat با برکت)

مباشرت (ع - مث)

MUBÁSHARAT मुबाशरत
संभोग (Sambhog سم بھوگ) मैथुन (Maithun میتھن) सहवास (Sahvás سہواس) हमबिस्तरी (Ham bistari ہمبستري)

MUBÁLAGHA मुबालग़ा (ع - مذ) مبالغه
अत्युक्ति (Attyukti اتیکتی) अति रंजना (Ati ranjana اتی رنجنا) बात बढ़ा चढ़ा कर कहना (Bát baṛha charha kar kahna بات بڑھا چڑھا کر کہنا)

MUBÁHÁT मुबाहात (ع - مث) مباهات
गर्व (Garv گرو) अभिमान (Abbimán ابھی مان) नाज़ (Náz ناز)

MUBTADI मुब्तदी (ع - ص) مبتدی
1. आरंभ कर्ता (Árambh kartá آرمبھ کرتا) शुरू करने वाला (Shuru karne vála شروع کرنے والا)
2. अनभ्यस्त (Anabh,bhyast انبھیست) अनाड़ी (Anáṛi اناڑی)
3. ابتدائي كتابيں پڑھنے والا

MUBTAZAL मुब्तज़ल (ع - ص) مبتذل
1. अधम (Adham ادھم) पामर (Pámar پامر) नीच (Ních نیچ) लोफ़र (Loafer لوفر)
2. अश्लील (Ashlíl اشلیل) फ़ुह्श (Fuhsh فحش)

MUBTALA मुब्तला (ع - ص) مبتلا
1. ग्रस्त (Grast گرست) फँसा हुआ (Phansa hua پھنسا هوا)
2. आपद् ग्रस्त (Ápad grast آپد گرست) संकटापन्न (Sankatápann سنکٹاپن) मुसीबत में गिरिफ़तार (Musíbat men giriftár مصیبت میں گرفتار)
3. आसक्त (Ásakt آسکت) मुग्ध (Mugdh مگدھ) फ़रेफ़्ता (Farefta فریفته)

MAB,HAS मब्हस (ع - مذ) مبحث
1. विषय (Vishai وشے) प्रसंग (Prasang پرسنگ) मौज़ूअ (Mauzú,a موضوع)
2. वाद विषय (Vád vishai وادوشے) बह्स का मौज़ूअ (Bah,s ka mauzú, a بحث کا موضوع)

MUBARRA मुबर्रा (ع - ص) مبرا
1. निर्लिप्त (Nirlipt نرلپت) बे तअल्लुक़ (Be ta,alluq بے تعلق)
2. निर्दोष (Nirdosh نردوش) पाक (Pák پاک)

MABRAZ मबरज़ (ع - مذ) مبرز
मल द्वार (Mal dwár مل دوار) वर्चो मार्ग (Varcho márg ورچومارگ) अधो मार्ग (Adho márg ادھومارگ) गुदा (Guda گدا) पाख़ाने का मक़ाम (Pákháne ka maqám پاخانے کا مقام)

MABSÚT मब्सूत (ع - ص) مبسوط
विस्तृत (Vistrit وسترت) सविस्तार (Savistár سوستار) वज़ाहत के साथ (Vazáhat ke sáth وضاحت کے ساتھ)

ebooksall.com

MUB,HAM मुब्हम (ع - ص) مبہم
1. अस्पष्ट (Aspasht اس پشٹ) ग़ैर वाज़िह (Ghair vázeh غیرواضح)
2. संदिग्ध (Sandig,dh سن دگدھ) मश्कूक (Mashkúk مشکوک)
3. गूढ़ (Gúṛh گوڑھ) गुह्य (Guh,ya گہیہ) वह बात या अर्थ जो गोल मोल हो (Voh bát ya arth jo gol mol ho وہ بات یا ارتھ جو گول مول ہو)

MAB,HÚT मब्हूत (ع - ص) مبہوت
1. स्तब्ध (Istab,dh استبدھ) निस्तब्ध (Nistab,dh نستبدھ) चकित (Chakit چکت) हक्का बक्का (Hakka bakka ہکا بکا)

MUBÍN मुबीन (ع - ص) مبین
स्पष्ट (Ispasht اس پشٹ) ज्वलंत (Jwalant جولنت) अभिव्यक्त (Abhiv,vyakt ابھوویکت) वाज़ेह (Vázeh واضح)

MUTÁBA,AT मुताबअत (ع-مث) متابعت
1. अनुकरण (Anukaran انوکرن) अनुसरन (Anusaran انوسرن) पैरवी (Pairavi پیروی)
2. आज्ञा पालन (Ággya pálan آگیاپالن) फ़रमां बरदारी (Farmán bardári فرماں برداری)

MUTA,ASSIF मुतअस्सिफ़ (ع - ص) متاسف
1. दुःखित (Dukhit دکھت) शोकित (Shokit شوکت) रंजीदा (Ranjída رنجیدہ)

MUBAS,SIR मुबस्सिर (ع - ص) مبصر
1. द्रष्टा (Drashta درشٹا) समीक्षक (Samíkchhak سمیکچھک) ग़ौर से देखने वाला (Ghaur se dekhne vála غور سے دیکھنے والا)
2. मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیہ) पारखी (Párakhi پارکھی) परखने वाला (Parakhne vála پرکھنے والا)

MAB,ÚS मब्ऊस (ع - ص) مبعوث
अवतीर्ण (Avtírn اوتیرن) नबी बना कर भेजा हुआ (Nabi bana kar bheja hua نبی بنا کر بھیجا ہوا)

MUBAL,LIGH मुबल्लिग़ (ع - ص) مبلغ
1. प्रचारक (Prachárak پرچارک) किसी बात का प्रचार करने वाला (Kisi bát ka prachár karne vála کسی بات کا پرچار کرنے والا)
2. धर्म प्रचारक (Dharm prachárak دھرم پرچارک) धर्म की इशाअत करने वाला (Dharm ki ishá,at karne vála دھرم کی اشاعت کرنے والا)

MABNI मब्नी (ع - ص) مبنی
1. निर्धारित (Nirdhárit نردھارت) निर्भर (Nirbhar نربھر) मुन्हसिर (Munhasir منحصر)
2. अव्यय (Av,vyai اوویئے) वह शब्द जिस के अंत में कोई परिवर्तन न हो (Voh shabd jis ke ant men koí parivartan na ho وہ شبد جس کے انت میں کوئی پرورتن نہ ہو)

ebooksall.com

2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n ويتپن) धुरंधर विद्वान (Dhurandhar vid, dwán دهرندهرودوان) इल्म का दरया (Ilm ka darya علم کا دریا)

متبرك (ع - ص)

MUTABAR,RIK मुतबर्रिक

1. पवित्र (Pavittr پوتر) पुनीत (Punít پنیت) पाक (Pák پاک)
2. पुनीतात्मा (Punítátma پنيتاتما) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

متبسم (ع - ص)

MUTA,BAS,SIM मुतबस्सिम

स्मित शील (Ismit shíl اسمت شيل) मुस्कुराने वाला (Muskuráne vála مسکرانے والا)

MUT,TABE मुत्तबे متبع (ع - ص)

अनुकर्ता (Anukarta انوکرتا) अनुयायी (Anuyáyí انويائي) मुक़ल्लिद (Muqallid مقلد)

MUTA,BANNA मुतबन्ना متبنی (ع - ص)

दत्तक (Dattak دتک) ले पालक (Le pálak لے پالک)

متجاوز (ع - ص)

MUTA,JÁVIZ मुतजाविज़

1. उल्लंघन कर्ता (Ullanghan karta اُلنگهون کرتا) हद से बाहर जाने वाला (Had se báhar jáne vála حد سے باہر جانے والا)
2. अतिक्रांत (Atik,kránt اتک‘کرانت) हद से बाहर गया हुआ (Had se

2. पश्चात्तापी (Pashchát, tápi پشچاتتاپي) पछताने वाला (Pachhtáne vála پچھتانے والا)

متاثر (ع - ص)

MUTA,ASSIR मुतअस्सिर

प्रभावित (Prabhávit پربهاوت) असर पिज़ीर (Asar pizír اثرپزیر)

MATA,A मताअ متاع (ع - مث)

1. पूंजी (Púnji پونجي) सर माया (Sarmáya سرمایا)
2. धन (Dhan دهن) माल (Mál مال)
3. उपकरण (Up karan اپکرن) असासा (Asása اثاثه)

MATÁNAT मतानत متانت (ع - مث)

1. गंभीरता (Gambhíratá گمبهيرتا) संजीदगी (Sanjídagi سنجيدگي)
2. शिष्टता (Shishtálá ششتتا) तहज़ीब (Tahzíb تہذیب)

MUTA,BÁ,IN मुतबाइन متباین (ع - ص)

1. विपरीत (Viparít وپریت) उलटा (Ulta الٹا)
2. एक दूसरे की बिल्कुल ज़िद (Ek dúsare ki bilkul zid ایک دوسرے کي بالکل ضد)

متبحر (ع - ص)

MUTA,BAH,HIR मुतबह्हिर

1. स्नात (Isnát اسنات) कृत विद्या (Kritvid,dya کرتودیه) फ़ाज़िल (Fázil فاضل)

ebooksall.com

2. स्वर युक्त (Swar yukt سوریکت) वह हर्फ़ जिस पर ज़बर ज़ेर या पेश हो (Voh harf jis par zabar, zer ya pesh ho وہ حرف جس پر زبر زیر یا پیش ہو)

متحمل (ع - ص)

MUTA,HAMMIL मुतहम्मिल

सहिष्णु (Sahishnu سہشنو) सहन शील (Sahan shíl سہن شیل) बुर्दबार (Burd bár بردبار)

متحیر (ع - ص)

MUTA, HAI, IR मतहैयिर

चकित (Chakit چکت) विस्मित (Vismit وسمت) हक्का बक्का (Hakka bakka ہکا بکا) हैरान (Hairán حیران)

متخاصم (ع - ص)

MUTA KHÁSIM मुतख़ासिम

1. विरोधी (Virodi وورودھي) प्रति द्वन्द्वी (Prati dwan dwi پرتی دوندی) मुख़ालिफ़ (Mukhálif مخالف)

2. शत्रु (Shattru شترو) वैरी (Vairí ویری) दुश्मन (Dushman دشمن)

متخیلہ (ع - ص)

MUTA KHAI,ILA मुतख़ैयिला

विचार शक्ति (Vichár shakti وچار شکتی) कल्पना शक्ति (Kalpana shakti کلپنا شکتی) सोचने की क़ुव्वत (Sochne ki quv,vat سوچنے کی قوت)

báhar gaya hua حد سے باہر گیا ہوا)

متجسس (ع - ص)

MUTA,JAS,SIS मुतजस्सिस

अन्वेषक (Anveshak انویشک) जिज्ञासु (Jiggyásu جگیاسو) खोजी (Khoji کھوجي) तलाश करने वाला (Talásh karne vála تلاش کرنے والا)

متجلی (ع - ص)

MUTA,JALLI मुतजल्ली

1. प्रभावान् (Prabhăván پربھاوان) प्रकाशमान् (Prakáshmán پرکاش مان) रौशन (Raushan روشن)

2. उज्ज्वल (Ujjwal اجول) धवल (Dhaval دھول) बर्राक़ (Barráq براق)

MUT,TA,HAD मुत्तहद (ع - ص) متحد

1. संयुक्त (Sanyukt سن یکت) मिला हुआ (Mila hua ملا ہوا)

2. एकता बद्ध (Ekata bad,dh ایکتابدھ) मुत्तफ़िक़ (Muttafiq متفق)

3. सहमत (Sah mat سہمت) हमराय (Ham ráe ہمرائے)

متحرك (ع - ص)

MUTAHAR,RIK मुतहर्रिक

1. गतिवान् (Gativán گتي وان) जंगम (Jangam جنگم) स्पंदित (Ispandit اس پندت) हिलता या चलता हुआ (Hilta ya chalta hua ہلتا یا چلتا ہوا)

ebooksall.com

متدین (ع - ص)

MUTADAI,IN मुतदैयिन

1. सत्य निष्ठ (Sattya nishth ستیہ نشٹھ) प्रांजल (Pránjal پرانجل) ईमान दार (Imán dár ایمان دار)
2. व्यवहार निष्ठ (Vyavhár nishth ویوہار نشٹھ) दियानतदार (Diyánat dár دیانت دار)

مترادف (ع - ص)

MUTARÁDIF मुतरादिफ़

पर्याय वाची (Paryáe váchi پریاے واچی) समानार्थक (Samánárthak سمانارتھک) हम मानी (Ham máni ہم معنی)

MUTARJAM मुतर्जम مترجم (ع - ص)

अनूदित (Anúdit انودت) भाषांतरित (Bháshántarit بھاشانترت) तरजमा किया हुआ (Tarjama kiya hua ترجمہ کیا ہوا)

مترجم (ع - ص)

MUTAR,JIM मुतर् जिम

अनुवादक (Anuvádak انوواددک) अनुवादकार (Anuvád kár انووادکار) तरजमा करने वाला (Tarjama karne vála ترجمہ کرنے والا)

متردد (ع - ص)

MUTARAD,DID मुतरद्दिद

चिंतित (Chintit چنتت) फ़िक्र मंद (Fikr mand فکر مند)

مترشح (ع - ص)

MUTARASH,SHEH मुतरश् शेह

1. व्यक्त (Vyakt ویکت) प्रकट (Prakat پرکٹ) ज़ाहिर (Záhir ظاہر)
2. टपकता हुआ (Tapakta hua ٹپکتا ہوا) चूता हुआ (Chúta hua چوتا ہوا)

مترنم (ع - ص)

MUTARAN,NIM मुतरन्निम

मधुर स्वर (Madhuras, swar مدھرس، سور) सुरीली आवाज़ वाला (Suríli áváz vála سریلی آواز والا)

MATRÚK मतरूक متروک (ع - ص)

1. त्यक्त (Tyakt تیکت) छोड़ा हुआ (Chhoṛa hua چھوڑا ہوا)
2. अप्रचलित (Ap prachalit اپ پرچلت) ग़ैर मुस्तामल (Ghair musta,mal غیر مستعمل)

متروکہ (ع - ص)

MATRÚKA मतरूका

1. त्यक्ता (Tyakta تیکتا) छोड़ी हुई (Chhoṛi hui چھوڑی ہوئی)
2. दाय (Dáe داے) तरका (Tarka ترکہ)

متزلزل (ع - ص)

MUTAZAL,ZIL मुतज़ल्ज़िल

कंपाय मान् (Kampáe mán کمپاے مان) कंपित (Kampit کمپت) काँपता हुआ (Káṉpta hua کانپتا ہوا) हिलता हुआ (Hilta hua ہلتا ہوا)

ebooksall.com

متساوی (ع - ص)
MUTASÁVI मुतसावी
सम (Sam سم) समान (Samán سمان) बराबर (Barábar برابر)

متساوی الاضلاع (ع - ص)
MUTASÁVIUL-AZLÁ,A
मुतसावियुल् अज़्लाअ्
समभुज क्षेत्र (Sam bhuj chhettr سم بھوج چھیتر) वह शक्ल जिस के सब ज़िले बराबर हों (Voh shakl jis ke sab zile barábar hon وہ شکل جسکے سب ضلع برابر ھوں)

متشابہ (ع - ص)
MUTASHÁBEH मुतशाबेह
1. सदृश (Sadrish سدرش) तद्रूप (Tadrúp تدروپ) हमशक्ल (Ham shakl ہم شکل)
2. भ्रमात्मक (Bhramátmak بھرماتمک) मशकूक (Mashkúk مشکوک)

متشرع (ع - ص)
MUTASHAR,RE मुतशर्रे
धर्मनिष्ठ (Dharm nishth دھرم نشٹھ) पाबन्दे मज़्हब (Pábande maz,hab پابند مذھب)

متشکر (ع - ص)
MUTASHAK,KIR मुतशक्किर
कृतज्ञ (Kritaggya کرتگیہ) आभारी (Ábhári آبھاري) ममनून (Mamnún ممنون)

متشکل (ع - ص)
MUTASHAK,KIL मुतशक्किल
साकार (Sákár ساکار) साक्षात् (Sákchhát ساکچھات) मूर्ति मान (Múrtimán مورتی مان) मुजस्सम (Mujas,sam مجسم)

متصادم (ع - ص)
MUTA,SÁDIM मुतसादिम
संघर्षित (Sangharshit سنگھرشت) टकराता हुआ (Takráta huá ٹکراتا ھوا)

MUT,TASIL मुत्तसिल متصل (ع - ص)
1. निरंतर (Nirantar نرنتر) लगा तार (Lagátár لگاتار)
2. समीप (Samíp سمیپ) क़रीब (Qaríb قریب)

MUTAZÁD मुतज़ाद متضاد (ع - ص)
1. प्रति कूल (Pratíkúl پرتی کول) विपरीत (Viparít وپریت) उलटा (Ulta الٹا)
2. एक दुसरे का उलटा (Ek dúsre ka ulta ایک دوسرے کا الٹا)

متعارض (ع - ص)
MUTA,ÁRIZ मुतआरिज़
1. बाधक (Bádhak بادھک) मुज़ाहिम (Muzáhim مزاحم)
2. अवरोधक (Aurodhak اوردھک) रोकने वाला (Rokne vála روکنے والا)

متعارف (ع - ص)
MUTA,ÁRIF मुतआरिफ़
परिचित (Parichit پریچت) जानने

ebooksall.com

वाला (Jánne vála جاننے والا)

متعاقب (ع - ص)

MUTA,ÁQIB मुतआक़िब

अनुधावक (Anudhávak انودھاوک) पीछा करने वाला (Píchha karne vála پیچھا کرنے والا)

متعجب (ع - ص)

MUTA,AJJIB मुतअज्जिब

1. आश्चरित (Ásh,char,it آشچرات) विस्मित (Vismit وسمت) अचंभे में पड़ा हुआ (Achambhe men para hua اچنبھے میں پڑا ہوا)
2. चकित (Chakit چکت) निस्तब्ध (Nistabdh نس‌تبدھ) हक्का बक्का (Hakka bakka ہکا بکا)

متعدد (ع - ص)

MUTA,AD,DID मुतअद्दिद

1. कतिपय (Katipai کتی‌پے) चंद (Chand چند)
2. अनेक (Anek انیک) अधिक (Adhik ادھک) बहुत (Bahut بہت)

متعدی (ع - ص)

MUTA,AD,DI मुतअद्दी

1. सकर्मक (Sakarmak سکرمک) फ़ेल बा फ़ाइल (Fel ba fáil فعل با فاعل)
2. संक्रामक (Sankrámak سنکرامک) छुतहा (Chhutaha چھتہا) छूत वाला रोग (Chhút vála rog چھوت والا روگ)

متعصب (ع - ص)

MUTA,ASSIB मुतअस्सिब

1. धर्मांध (Dharmándh دھرماندھ) कट्टर मज़हबी (Kattar maz,habi کٹر مذہبی)
2. साम्प्रदायिक (Sámpradáik سام‌پردائک) फ़िरक़ा परस्त (Firqa parast فرقہ پرست)

متعفن (ع - ص)

MUTA,AF,FIN मुतअफ़्फ़िन

दुर्गंध युक्त (Durgandh yukt درگندھ یکت) दुर्गंधित (Durgandhit درگندھت) बदबू दार (Badbú dár بدبودار)

متعلق (ع - ص)

MUTA,AL,LIQ मुतअल्लिक़

1. संबंधित (Sambandhit سم‌بندھت) संबद्ध (Sambaddh سم‌بدھ) तअल्लुक़ रखने वाला (Ta,alluq rakhne vála تعلق رکھنے والا)
2. प्रति (Prati پرتی) लिए (Liye لئے)

متعلقین (ع - ص)

MUTA,ALLIQÍN मुतअल्लिक़ीन

संबंधित जन (Sambandhit jan سم بندھت جن) स्वजन (Swajan سوجن) घर वाले (Ghar vále گھر والے)

متعلم (ع - مذ)

MUTA,ALLIM मुतअल्लिम

विद्यार्थी (Vid,dyárthi ودیارتھی) छात्र (Chhátr چھاتر) तालिबे इल्म (Tálibe ilm طالب علم)

ebooksall.com

3. अस्त व्यस्त (Ast vyast است ویست) तितर बितर (Titar bitar تتربتر)

متفق (ع - ص)
MUT,TAFIQ मुत्तफ़िक़ सहमत (Sahmat سہمت) इत्तिफ़ाक़ करने वाला (Ittifáq karne vála اتفاق کرنے والا)

متفق علیه (ع - ص)
MUT,TAFAQ-ALAIH मुत्तफ़क़ अलैह निर्विवाद (Nirvivád نر وواد) सर्व मान्य (Sarvmán,nya سرو مانیه) मुतफ़क़ा (Muttafaqa متفقه)

متفکر (ع - ص)
MUTAFAK,KIR मुतफ़क्किर सचिंत (Sachint سچنت) चिंतित (Chintit چنتت) फ़िक्र मंद (Fikr mand فکر مند)

متفنی (ع - ص)
MUTA,FANNI मुतफ़न्नी धूर्त (Dhúrt دهورت) छली (Chhali چهلی) फ़ित्तीन (Fittín فتین)

متقاضی (ع - ص)
MUTAQÁZI मुतक़ाज़ी अभियाचक (Abhiyáchak ابهي یاچک) तक़ाज़ा करनेवाला (Taqáza karne vála تقاضا کرنے والا)

متقی (ع - ص)
MUT,TAQI मुत्तक़ी संयमी (San,yami سن یمی) यती (Yati یتی) ज़ाहिद (Záhid زاهد)

متکبر (ع - ص)
MUTA,KAB,BIR मुतकब्बिर
1. अहंकारी (Ahankári اهنکاری)

متعلمه (ع - مث)
MUTA,AL,LIMA मुतअल्लिमा छात्रा (Chhátra چهاترا) शिष्या (Shish,shya شش‌شیا) विद्यार्थी स्त्री (Vid,dyarthi istri ودیارتهی استری) तालिबा (Táliba طالبه)

متعین (ع - ص)
MUTA,AIYIN मुतऐइन
1. निश्चित (Nishchit نشچت) नियत (Niyat نیت) मुक़र्रर (Muqarrar مقرر)
2. नियुक्त (Niyukt نیکت) तईनात (Tayinát تعینات)

متغیر (ع - ص)
MUTAGHAI,YIR मुत ग़ैयिर विकृत (Vikrit وکرت) परिवर्तित (Parivartit پریورتت) बदला हुआ (Badla hua بدلا هوا)

متفاوت (ع - ص)
MUTAFÁVIT मुतफ़ावित
1. विभिन्न (Vibhin,n وبهن) मुख़्तलिफ़ (Mukhtalif مختلف)
2. विपरीत (Viparít وپریت) बर अक्स (Bar aks برعکس)

متفرق (ع - ص)
MUTAFAR,RIQ मुत फ़र्रिक़
1. विभिन्न (Vibhin,n وبهن) विविध (Vividh وودھ) मुख़्तलिफ़ (Mukh-talif مختلف)
2. प्रकीर्ण (Prakírn پرکین) फुटकर (Phutkar پهتکر)

ebooksall.com

अभिमानी (Abhimáni ابھی مانی) मग़रूर (Maghrúr مغرور)

2. अहंवादी (Ahamvádi اھم‌وادی) डींगिया (Díngiya ڈینگیا) शेख़ीख़ोर (Shekhikhor شیخی خور)

متکفل (ع - ص)

MUTA,KAF,FIL मुतक़फ़्फ़िल

1. पोषक (Poshak پوشک) रक्षक (Rakchhak رکھچھک) कफ़ील (Kafil کفیل)
2. प्रति भू (Prati bhu پرتی بھو) ज़ामिन (Zámin ضامن)

متکلم (ع - ف)

MUTA,KAL,LIM मुतकल्लिम

1. वक्ता (Vakta وکتا) संवादी (Samvádi سم وادی) गुफ़्तुगू करने वाला (Guftugu karne vála گفتگو کرنے والا)
2. उत्तम पुरुष (Uttam purush اتم پرش) फ़र्स्ट परसन (First person فرسٹ پرسن)
3. मीमांसक (Mímánsak می مان سک) इल्मे कलाम का फ़ाज़िल (Ilme kalám ka fázil علم کلام کا فاضل)

متلاشی (ع - ص)

MUTALÁSHI मुतलाशी

अन्वेषक (Anveshak انویشک) जिज्ञासु (Jig,gyásu جگیاسو) खोजी (Khoji کھوجی) तलाश करने वाला (Talásh karne vála تلاش کرنے والا)

یہ لفظ ترکی لفظ 'تلاش' سے عربی کیا گیا ھے جو غلط ھے، مگر چالو ھے

متلاطم (ع - ص)

MUTA,LÁTIM मुतलातिम

1. तरंगायित (Tarangáit ترنگائت) हिल्लोलित (Hillolít ھل لولت) मौजें मारता हुआ (Maujen márta hua موجیں مارتا ھوا)
2. प्लावित (Plávit پلاوت) चढ़ा हुआ दरया या समंदर (Charha hua darya ya samandar چڑھا ھوا دریا یا سمندر)

متلون (ع - ص)

MUTA,LAV,VIN मुतलव्विन

1. रंग बदलने वाला (Rang badalne vála رنگ بدلنے والا)
2. विषमशील (Visham shíl وشم شیل) अनियतात्मा (Aniyatátma انیتاتما) अनेक चित्त (Anek chitt انیک چت) जिस का मिज़ाज हर वक़्त बदलता रहे (Jis ka mizáj har vaqt badalta rahe جس کا مزاج ھر وقت بدلتا رھے)

متلون مزاج (عف - ص)

MUTA, LAV,VIN-MIZÁJ मुतलव्विन मिज़ाज

دیکھو 'متلون' ۲

متمدن (ع - ص)

MUTAMAD,DIN मुतमद्दिन

सुसंस्कृत (Susanskrit سوسنکرت)

ebooksall.com

(Dhani دھنی) दौलत मन्द (Daulat-mand دولت مند)

MATN मतन (ع - مذ) متن
मूल ग्रंथ (Múl granth مول گرنتھ) किसी पुस्तक की असल इबारत जिस की टीका या शरह की जाये (Kisi pustak ki asl ibárat jis ki tíká ya sharh ki jáe کسی پستک کی اصل عبارت جس کی ٹیکا یا شرح کی جاے)

متنازع (ع - ص)
MUTANÁZE मुतनाज़े
विवाद कर्ता (Vivád kartá وواد کرتا) झगड़ा करने वाला (Jhagra karne vála جھگڑا کرنے والا)

متنازغ فیه (ع - ص)
MUTANÁZÁ-FÍH मुतनाज़ा फ़ीह
वादग्रस्त (Vádgrast وادگرست) विवादास्पद (Vivádáspad وواداسپد) बहस तलब (Bahs talab بحث طلب)

متناسب (ع - ص)
MUTA,NÁSIB मुतनासिब
1. अनुपाती (Anupáti انوپاتی) तनासुबी (Tanásubi تناسبی)
2. यथोचित (Yathochit یتھوچت) वाजिबी (Vájibi واجبی)

متناقض (ع - ص)
MUTA,NÁQIZ मुतनाक़िज़
1. विपरीत (Viparít وپریت) विरुद्ध (Virud,dh وردھ) उलटा (Ulta الٹا)
2. परस्पर विरोधी (Paraspar virodhi پرسپر ورودھی) एक दूसरे की ज़िद

सुसभ्य (Susabbya سوسبھیہ) कलचर्ड (Cultured کلچرڈ)

متمرد (ع - ص)
MUTA MAR,RID मुतमर्रिद
अहंकारी (Ahankári اهنکاری) मान महत् (Mán mahat مان مہت) मग़रूर (Maghrúr مغرور)

متمکن (ع - ص)
MUTA,MAK KIN मुतमक्किन
आसीन (Ásín آسین) जगह पर बैठा हुआ (Jagah par baitha hua جگہ پر بیٹھا ھوا)

متملق (ع - ص)
MUTA,MALLIQ मुतमल्लिक़
चाटुकार (Chátukár چاٹو کار) चापलूस (Cháplús چاپلوس)

متمنی (ع - ص)
MUTA,MAN,NI मुतमन्नी
उत्सुक (Utsuk اتسک) अभिलाषी (Abhiláshi ابھی لاشی) ख़्वाहिशमन्द (Khâhish mand خواهش مند)

متموج (ع - ص)
MUTA,MAVVIJ मुतमव्विज
तरंगित (Tarangit ترنگت) लहरें लेता हुआ (Lahren leta hua لہریں لیتا ھوا)

متمول (ع - ص)
MUTA,MAV,VIL मुतमव्विल
धनाढ्य (Dhanádhya دھناڈھیہ) धनवान् (Dhanván دھن وان) धनी

ebooksall.com

(Ek dúsre ki zid ایک دوسرے کی ضد)

متنبہ (ع - ص)

MUTA,NAB,BEH मुतनब्बेह

सचेत (Sachet سچیت) सावधान (Sáodhán ساودھان) होशयार (Hosh,yár ھوشیار)

متنجن (ف - مذ)

MUTANJAN मुतंजन

एक प्रकार का मीठा पुलाव जिस में खटास दी जाती है (Ek prakár ka míthá puláo jis meṉ khatás di játi hai ایک پرکار کا میٹھا پلاؤ جس میں کھٹاس دی جاتی ھے)

متنفر (ع - ص)

MUTA,NAF,FIR मुतनफ़्फ़िर

1. घृणी (Ghrini گھرنی) नफ़रत करने वाला (Nafrat Karne vála نفرت کرنے والا)
2. विमुख (Vimukh وِمکھ) बेज़ार (Bezár بیزار)

متنفس (ع - ص)

MUTA,NAF,FIS मुतनफ़्फ़िस

1. प्राणी (Práni پرانی) जीवधारी (Jívdhári جیودھاری) जानदार (Jándár جاندار)
2. मनुष्य (Manush,shya ملشیہ) व्यक्ति (Vyakti ویکتی) आदमी (Ádami آدمی)

متواتر (ع - ص)

MUTA,VÁTIR मुतवातिर

सतति (Satati ستتی) निरंतर (Nirantar نرنتر) अनवरत (Anavarat انورت) लगातार (Lagátár لگاتار) मुसलसल (Musalsal مسلسل)

متوازن (ع - ص)

MUTAVÁZIN मुतवाज़िन

संतुलित (Santulit سن تلت) ठीक तुला हुआ (Thík tula huá تھیک تلا ھوا) जँचा तुला (Jancha tula جنچا تلا)

متوازی (ع - ص)

MUTA,VÁZI मुतवाज़ी

1. समानांतरित (Samánántarit سمانان ترت) बराबर फ़ासिले वाला (Brábar fasíle vála برابر فاصلے والا)
2. समानांतर रेखा (Samánántar rekha سمانانتر ریکھا) वह दो ख़ुतूत जो बराबर बराबर चलें (Voh do khutút jo brábar barábar chalen وہ دو خطوط جو برابر برابر چلیں)

متواضع (ع - ص)

MUTAVÁ,ZE मुतवाज़े

1. अतिथि पूजक (Atithi púják اتتھی پوجک) मेहमां नवाज़ (Mehmán naváz مہماں نواز)
2. सुशील (Sushíl سوشیل) ख़ुश अख़लाक़ (Khush akhláq خوش اخلاق)

متوجہ (ع - ص)

MUTA,VAJ,JEH मुतवज्जेह

ध्यान देने वाला (Dhyán dene vála دھیان دینے والا) तवज्जुह करने वाला (Tavajjoh karne vála توجہ کرنے والا)

ebooksall.com

متوحش (ع - ص)

MUTA,VAH,HISH मुत वह्हिश

1. उद्विग्न (Udvign اُدوگن) आतुर (Átur آتر) वहशत ज़दा (Vahshat zada وحشت زده)
2. वहशत पैदा करने वाला (Vahshat paida karne vála وحشت پیدا کرنے والا)

متورم (ع - ص)

MUTA,VAR,RIM मुतवर्रिम

शोथित (Shothit شوتهت) वरम किया हुआ (Varam kiya hua ورم کیا هوا)

متوسط (ع - ص)

MUTA,VASSIT मुतवस्सित

मध्यम (Madhdhyam مدهیم) मध्य वर्ती (Madh,dhya varti مدهیه ورتی) दरमियानी (Darmiyáni درمیانی)

متوطن (ع - ص)

MUTAVATTIN मुतवत्तिन

निवासी (Nivási نواسی) बाशिंदा (Báshinda باشنده)

متوفی (ع - ص)

MUTA,VAF,FA मुतवफ़्फ़ा

मृत (Mrit مرت) स्वर्गीय (Swargíya سورگیه) मरहूम (Marhúm مرحوم)

متوقع (ع - ص)

MUTA,VAQ,QE मुतवक़्क़े

अभिलाषी (Abhiláshi ابهی لاشی) प्रत्याशी (Pratyáshí پرتیاشی) आसरा लगाने वाला (Ásrá lagáne vála آسرا لگانے والا)

متوکل (ع - ص)

MUTAVAK,KIL मुतवक्किल

निस्पृह (Nisprih نس پره) अनीह (Aníh انیه) कालतुष्ट (Kál tusht کال تشت) क़ाने (Qáne قانع)

متولی (ع - ص)

MUTA,VAL,LI मुतवल्ली

प्रन्यासी (Pranyási پرنیاسی) ट्रस्टी (Trustee ٹرسٹی)

متوهم (ع - ص)

MUTA,VAH,HIM मुतवह्हिम

संशयात्मा (Sanshayátma سن شیاتما) भ्रमी (Bhrami بهرمی) वह्मी (Vahmi وهمی)

متهم (ع - ص)

MUT,TA,HAM मुत्तहम

आरोपित (Áropit آروپت) दोषित (Doshit دوشت) जिस पर कोई तुहमत लगाई गई हो (Jis par koi tohmat lagái gai ho جس پر کوئي تهمت لگائی گئی هو)

MATÍN मतीन (ع - ص) متین

गंभीर (Gambhír گمبهیر) शांत (Shánt شانت) संजीदा (Sanjídá سنجیده)

MISÁL मिसाल (ع - مث) مثال

1. उदाहरण (Udáharan اداهرن) दृष्टांत (Drishtánt درشٹانت) नज़ीर (Nazír نظیر)
2. प्रतिमा (Pratima پرتما) मूर्ति (Múrti مورتی) तसवीर (Tasvír تصویر)

ebooksall.com

مجادله (ع - مذ)
MUJÁDALA मुजादला
1. युद्ध (Yud,dh یدھ) समर (Samar سمر) लड़ाई (Laṛáyi لڑائی)
2. शत्रुता (Shattruta شتروتا) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

MAJÁZ मजाज़ (ع - ص) مجاز
1. अवास्तविकता (Avástavikata اواستوکتا) जो हक़ीक़त न हो (Jo haqíqat na ho جو حقیقت نه هو)
2. भौतिक (Bhautík بھوتک) लौकिक (Laukik لوکک) माद्दी (Máddi مادی)

MUZÁZ मुजाज़ (ع - ص) مجاز
अधिकृत (Adhikrít ادھی کرت) मुख़्तार (Mukhtár مختار)

MAJÁZI मजाज़ी (ع - ص) مجازی
अवास्तविक (Avástavik اواستوک) कल्पित (Kalpit کلپت) ग़ैर हक़ीक़ी (Ghair haqíqi غیر حقیقی)

MAJÁL मजाल (ع - مث) مجال
1. साहस (Sáhas ساهس) जुरअत (Jur,at جرات)
2. शक्ति (Shakti شکتی) सामर्थ्य (Sámarthya سامرتهیه) ताक़त (Táqat طاقت)

مجامعت (ع - مت)
MUJÁ,MA,AT मुजामअत
समागम (Samágam سماگم) संभोग

3. आदर्श (Ádarsh آدرش) नमूना (Namúna نمونہ)

MASÁNA मसाना (ع - مذ) مثانه
मूत्राशय (Múttráshai موتراشے) मूत्र कोष (Múttr,kosh موترکوش) पेशाब की थैली (Pesháb ki thaili پیشاب کی تھیلی)

MISQÁL मिस्क़ाल (ع - مذ) مثقال
साढ़े चार माशे का एक वज़न (Sáṛhe chár máshe ka ek vazn ساڑھے چار ماشے کا ایک وزن)

MASAL मसल (ع - مث) مثل
लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتی) कहावत (Kahávat کہاوت)

MIS,L मिस्ल (ع - مذ) مثل
समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیه) मुशाबेह (Mushábeh مشابه)

MUSAL,LAS मुसल्लस (ع - مذ) مثلث
1. त्रिकोण (Trikon ترکون) सेपहलू (Sepahlu سه پہلو)
2. त्रिभुज (Tribhuj تربھج) तीन ख़तों से घिरी शक्ल (Tín khaton se ghiri shakl تین خطوں سے گھری شکل)

MUSAN,NA मुसन्ना (ع - ص) مثنی
1. प्रतिलिपि (Pratilipi پرتی لپی) नक़्ल (Naql نقل)
2. रसीद वग़ैरा का दूसरा परत (Rasíd vaghaira ka dúsra parat رسید وغیرہ کا دوسرا پرت)

ebooksall.com

(Sambhog سم بھوگ) सहवास (Sah vás سہواس) मैथुन (Maithun میتھن) सुहबत (Suhbat صحبت)

مجانست (ع - م ث)
MUJĂNASAT मुजानसत
सह लिंगता (Sahlingata سہ لنگتا) हमजिंसी (Ham jinsi ہم جنسی)

MUJÁVIR मुजाविर (ع - ص) مجاور
किसी दरगाह या मज़ार की ख़िदमत करने वाला (Kisi dargáh ya mazár ki khidmat karne vála کسی درگاہ یا مزار کی خدمت کرنے والا)

MUJÁHID मुजाहिद (ع - ص) مجاھد
1. धर्म योद्धा (Dharm yodha دھرم یودھا) मज़हब के लिए लड़ने वाला (Maz,hab ke lie laṛne vála مذھب کے لیے لڑنے والا)
2. तपस्वी (Tapas,swi تپس سوی) कड़ी इबादत करने वाला (Kaṛi ibádat karne vála کڑی عبادت کرنے والا)
3. पराक्रमी (Parák,krami پراکرمی) कड़ी मेहनत करने वाला (Kaṛi mehnat karne vála کڑی محنت کرنے والا)

MAJBÚR मजबूर (ع - ص) مجبور
1. विवश (Vivash وِوش) बेबस (Be bas بےبس)
2. बाध्य (Bádh,dhya بادھیہ) पाबंद (Páband پابند)
3. निराश्रय (Nirásh,shrai نراش شرے) बेसहारा (Be sahára بےسہارا)
4. असमर्थ (Asamarth اسمرتھ) माज़ूर (Ma,zúr معذور)
5. अशक्त (Ashakt اشکت) बे ज़ोर (Be zor بےزور)

MAJBÚRI मजबूरी (ع - م ث) مجبوری
1. विवशता (Vivashata وِوشتا) बेबसी (Be basi بےبسی)
2. बाध्यता (Bádh,dhyata بادھیتا) पाबंदी (Pábandi پابندی)
3. असमर्थता (Asmarthata اسمرتھتا) माज़ूरी (Ma,zúri معذوری)
4. निर्बलता (Nirbalata نربلتا) कम ज़ोरी (Kam zori کمزوری)

MUJTAMA मुज्तमा (ع - ص) مجتمع
एकत्र (Ekat,tr ایکت تر) इकठ्ठा (Ikath,tha اکٹھا)

MUJTANIB मुज्तनिब (ع - ص) مجتنب
उपेक्षक (Upekchhak اپیکچھک) घृणी (Ghrini گھرنی) अलग रहने वाला (Alag rahne vála الگ رہنے والا) बचने वाला (Bachne vála بچنے والا)

MUJTAHID मुज्तहिद (ع - ص) مجتہد
धर्म शास्त्र विद् (Dharm shástr vid دھرم شاستروِد) मुफ़्ती (Mufti مفتی)

MAJD मज्द (ع - مذ) مجد
प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) श्रेष्ठता (Shresh,thata شریشٹھتا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگی)

ebooksall.com

2. अनुभूत योग (Anubhút yog انوبھوت یوگ) आज़माइशी नुसख़ा (Ázmáishi nuskha آزمایشی نسخه)

MUJAR,RAD मुजर्रद (ع - ص) مجرد
1. ब्रह्मचारी (Brhamchári برھمچاری) वह जो तनहाई की ज़िंदगी बसर करे (Voh jo tanháyi ki zindagi basar kare وہ جو تنہائی کی زندگی بسر کرے)
2. एकाकी (Ekáki ایکاکی) अकेला (Akela اکیلا) तनहा (Tanhá تنہا)

MUJRIM मुज्रिम (ع - ص) مجرم
अपराधी (Aprádhi اپرادھی) अभिशस्त (Abhishast ابھی شست) अभियुक्त (Abhiyukt ابھی یکت) मुलज़म (Mulzam ملزم)

MAJRÚH मज्रूह (ع - ص) مجروح
क्षत (Chhat چھت) आहत (Áhat آھت) घायल (Gháyal گھایل) ज़ख़्मी (Zakhmi زخمی)

MUJAS,SAM मुजस्सम (ع - ص) مجسم
साकार (Sákár ساکار) साक्षात् (Sak,chhát ساکچھات) मूर्तिमान (Múrtimán مورتی مان)

مجسمه (ع - مذ)
MUJAS,SAMA मुजस्समा
मूर्ति (Múrti مورتی) प्रतिमा (Pratima پرتی ما) बुत (But بت)

MUJAL,LAD मुजल्लद (ع - ص) مجلد
सजिल्द (Sajild سجلد) जिल्द बंधी हुई

مجذوب (ع - ص)
MAJ,ZÚB मज्ज़ूब
1. आकृष्ट (Ákrisht آکرشت) जज़्ब किया हुआ (Jazb kiya hua جذب کیا ھوا)
2. एक क़िस्म के फ़क़ीर जो बे सुध रहते और औल फौल बकते हैं (Ek qism ke faqír jo be sudh rahte aur aul phaul bakte hen ایک قسم کے فقیر جو بےسدھ رهتے اور اول پھول بکتے هیں)

MAJ,ZÚM मज्ज़ूम (ع - ص) مجذوم
कुष्ठी (Kushthi کشٹھی) कोढ़ी (Korhí کوڑھی)

MUJRA मुज्रा (ع - مذ) مجرا
1. प्रणाम (Pranám پرنام) बंदगी (Bandagi بندگی)
2. कटौती (Katauti کٹوتي) मिनहाई (Minháyi منهائي)
3. रंडी का वह गाना जो बग़ैर नाचे बैठ कर हो (Randi ka voh gána jo baghair náche baith kar ho رنڈی کا وہ گانا جو بغیر ناچے بیٹھ کر ھو)

MUJAR,RAB मुजर्रब (ع - ص) مجرب
1. परीक्षित (Paríkchhit پریکچھت) अनुभव सिद्ध (Anubhav siddh انوبھو سدھ) अनुभूत (Anubhút انوبھوت) परखा हुआ (Parkha hua پرکھا ھوا) जाँचा हुआ (Jancha hua جانچا ھوا)

ebooksall.com

سبھا) प्रबंध कारिणी (Prabandh kárini پربندھ کارنی) इंतिज़ामिया कमेटी (Intizámia committee انتظامیہ کمیٹی)

MUJAL,LA मुजल्ला (ع - ص) مجلی
1. प्रमार्जित (Pramárjit پرمارجت) साफ़ किया हुआ (Sáf kiya hua صاف کیا ہوا)
2. उज्जवल (Ujjwal اُجّول) स्वच्छ (Swach,chh سوچّھ) शफ़्फ़ाफ़ (Shaffáf شفاف)
3. द्युतिमान् (Dyutimán دیوتي مان) ज्वलंत (Jwalant جولنت) रौशन (Raushan روشن)

MIJMAR मिज्मर (ع - مث) مجمر
अंगार धानी (Angár dháni انگاردھانی) अँगीठी (Angíthi انگیٹھی)

MAJMA मज्मा (ع - مذ) مجمع
जन समूह (Jan samúh جن سموہ) समुदाय (Samudáe سموداے) भीड़ (Bhír بھیڑ) जमाव (Jamáo جماؤ)

مجمع الجزائر (ع - مذ)
MAJMA-UL-JAZÁ,IR मज्म उल जज़ाइर
द्वीप पुंज (Dwíp punj دیپ پنج) वह जगह जहां बहुत से जज़ीरे हों (Voh jagah jahán bahut se jazíre hon وہ جگہ جہاں بہت سے جزیرے ہوں)

MUJMAL मुज्मल (ع - ص) مجمل
संक्षिप्त (Sanchhipt سنچھپت) सार रूप (Sár rúp سار روپ) मुख़्तसर (Mukhtasar مختصر)

किताब (Jild bandhi hui kitáb جلد بندھی هوي کتاب)

MAJLIS मज्लिस (ع - مث) مجلس
1. सभा (Sabha سبھا) जलसा (Jalsa جلسہ)
2. समिति (Samiti سمتی) कमेटी (Committee کمیٹی)
3. संस्था (Sanstha سنستھا) इदारा (Idára ادارہ)
4. संघ (Sangh سنگھ) एसोसिएशन (Association ایسوسی ایشن)
5. गोष्ठी (Goshthi گوشٹھی) निशस्त (Nishast نشست)

مجلس عامله (ع - مث)
MAJLISE-ÁMILA मज्लिसे आमिला
विषय निर्वाचिनी समिति (Vishai nirváchini samiti وشے نرواچنی سمتی) विषय निर्धारिणी समिति (Vishai Nirdhárini samiti وشے نردھارنی سمتی) विषय समिति (Vishai samiti وشے سمتي)

مجلس قانون ساز (عف - مث)
MAJLISE-QÁNÚNSÁZ
मज्लिसे क़ानून साज़
विधान सभा (Vidhán sabha ودھان سبھا) लेजिस लेटिव एसेम्बली (Legislative assembly لیجس لیٹو اسمبلی)

مجلس منتظمه (ع - مث)
MAJLISE-MUNTAZIMA
मज्लिसे मुन्तज़िमा
अंतरंग सभा (Antarang sabha انترنگ

ebooksall.com

MAJ,HÚL मजहूल (ع - ص) مجہول
अज्ञात (Aggyát اگیات) जो मालूम न हो (Jo málúm na ho جو معلوم نہ ھو)
2. तुच्छ (Tuch,chh تچھ) अधम (Adham ادھم) ज़लील (Zalíl ذلیل)

مجہول النسب (ع - ص)
MAJ,HÚLUN-NASAB मजहूलुन्नसब
अज्ञात कुल (Aggyát kul اگیات کل) वर्ण संकर (Varn sankar ورن سنکر) दोग़ला (Doghala دوغلہ)

MUCHALKA मुचलका (ت - مذ) مچلکا
चरित्र बंध (Charittr bandh چرتر بندھ) बंध पत्र (Bandh pattr بندھ پتر) मुजरिम की हाज़िरी का ज़मानत नामा (Mujrim ki háziri ka zamánat náma مجرم کی حاضري کا ضمانت نامہ)

MAHÁZ महाज़ (ع - مذ) محاذ
केंद्र (Kendr کیندر) मध्य (Mad,dhya مدھیہ) मर्कज़ (Markaz مرکز)

محاذ جنگ (عف - مذ)
MAHÁZE-JANG महाज़े जंग
युद्ध केंद्र (Yud,dh kendr یدھ کیندر) फ्रन्ट (Front فرنت)

MUHÁRABA मुहारबा (ع - مذ) محاربہ
युद्ध (Yud,dh یدھ) संग्राम (Sangrám سنگرام) जंग (Jang جنگ)

محاسب (ع - مذ)
MUHÁSIB मुहासिब
1. गणितज्ञ (Ganitag,gya گنی تگیہ) हिसाबदां (Hisáb dán حساب داں)

مجموعہ (ع - مذ)
MAJ,MÚÁ मजमूआ
1. समष्टि (Samashti سمشتي) समाहार (Samáhár سماھار) कई चीज़ों की यकजाई (Kai chízon ki yak jáyi کئی چیزوں کی یک جائی)
2. संग्रह (Sangrah سنگرہ) रचना संग्रह (Rachana sangrah رچنا سنگرہ) कविताओं या लेखों की किताब (Kavitáon ya lekhon ki kitáb کوتاؤں یا لیکھوں کی کتاب)

MAJNÚN मजनून (ع - ص) مجنون
वातुल (Vátul واتل) उन्मत्त (Unmatt اُن مت) पागल (Págal پاگل)

MUJAV,VIZ मुजव्विज़ (ع - ص) مجوز
1. निर्णायक (Nirnáyak نرنایک) फ़ैसला करने वाला (Faisala karne vála فیصلہ کرنے والا)
2. प्रस्तावक (Prastávak پرستاوک) तजवीज़ करने वाला (Tajvíz karne vála تجویز کرنے والا)

MAJÚS मजूस (ع - مذ) مجوس
अग्नि पूजक (Agni pújak اگنی پوجک) आतश परस्त (Átash parast آتش پرست) पारसी (Pársi پارسي)

مجوف (ع - ص)
MUJAV,VAF मुजव्वफ़
सुषिर (Sushir سوشر) पोला (Pola پولا) अंदर से ख़ाली (Andar se khâli اندر سے خالی)

ebooksall.com

(Yavanika یونکا) पालकी (Pálki پالکی)

MUHÁL मुहाल (ع - ص) محال
असंभव (Asambhav اسمبھو) अशक्य (Ashak,kya اشکیہ) ना मुमकिन (Na mumkin نا ممکن)

MUHÁVARA मुहावरा (ع - مذ) محاورہ
1. वार्त्तालाप (Vártáláp وارتالاپ) बात चीत (Bát chít بات چیت) गुफ़्तगू (Guftugu گفتگو)
2. टकसाली बोली (Taksáli boli ٹکسالی بولی)

MUHIB (B) मुहिब(ब्ब) (ع - مذ) محب
1. मित्र (Mittr متر) सखा (Sakha سکھا) दोस्त (Dost دوست)
2. प्रेमी (Premi پریمی) आशिक़ (Ásbiq عاشق)

(ع - مث) محبت

MAHAB,BAT महब्बत
1. प्रेम (Prem پریم) अनुराग (Anurág انوراگ) आसक्ति (Ásakti آسکتی) इश्क़ (Ishq عشق)
2. मैत्री (Maittri میتری) मित्रता (Mittrata مترتا) दोस्ती (Dosti دوستی)
3. वात्सल्य (Vátsallya واتسلیہ) ममता (Mamata ممتا) मामता (Mámta ماستا)

MAH,BAS महब्बस (ع - مذ) محبس
बंदी गृह (Bandi grih بندی گرہ) कारागार (Kára gár کارا گار) जेल ख़ाना (Jail kháná جیل خانہ)

2. आंकिक (Ánkik آنکک) एकाउनटैंट (Accountant اکاؤنٹنٹ)

MUHÁSARA मुहासरा (ع - مذ) محاصرہ
परिवेष्टन (Pariveshtan پریویشٹن) घेरा डालना (Ghera dálna گھیرا ڈالنا) घेरे में लेना (Ghere men lena گھیرے میں لینا)

MUHÁFIZ मुहाफ़िज़ (ع - ص) محافظ
1. रक्षक (Rakchhak رکچھک) संरक्षक (Sanrakchhak سن رکچھک) हिफ़ाज़त करने वाला (Hifázat karne vála حفاظت کرنے والا)
2. त्राता (Tráta تراتا) बचाने वाला (Bacháne vála بچانے والا)

(ع - مث) محافظت

MUHÁFAZAT मुहाफ़ज़त
रक्षा (Rakchha رکچھا) सुरक्षा (Surak,chha سورکچھا) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت)

(عف - مذ) محافظ خانہ

MUHÁFIZ-KHÁNA मुहाफ़िज़ ख़ाना
अभिलेख कोष्ठ (Abhilekh koshth ابھی لیکھ کوشٹھ) रेकार्ड आफ़िस (Record office ریکارڈ آفس)

(عف - مذ) محافظ دفتر

MUHÁFIZ-DAFTAR मुहाफ़िज़ दफ़्तर
अभिलेख पाल (Abhilekh pál ابھی لیکھ پال) रेकार्ड कीपर (Record keeper ریکارڈ کیپر)

MUHÁFA मुहाफ़ा (ع - مذ) محافہ
कर्णीरथ (Karnirath کرنی رتھ) यवनिका

ebooksall.com

MAH,BÚB महबूब (ع - مذ) محبوب
प्रेम पात्र (Prem pátir پریم پاتر) प्रियतम (Priyatam پریتم) वल्लभ (Vallabh ولبھ) प्यारा (Pyára پیارا) माशूक़ (Máshúq معشوق)

MAH,BÚBA महबूबा (ع - مث) محبوبه
प्रेमिका (Premika پریمیکا) प्रेयसी (Preyasi پریےیسی) प्रियतमा (Priya-tama پرتیما) वल्लभा (Vallabha ولبھا) माशूक़ा (Ma,shúqa معشوقه)

MAH,BÚS महबूस (ع - ص) محبوس
कारा वासी (Kára vási کارا واسی) बंदी (Bandi بندی) मुक़ैयद (Muqai-yad مقید)

MOH,TÁJ मोहताज (ع - ص) محتاج
1. निर्धन (Nirdhan نردھن) दरिद्र (Dariddr دردر) कंगाल (Kangál کنگال)
2. भिक्षुक (Bhik chhuk بھک چھک) भिखारी (Bhikhári بھکھاری) फ़क़ीर (Faqír فقیر)
3. इच्छुक (Ich,chhuk اچ‘چھک) ज़रूरत मंद (Zarúrat mand ضرورت مند)

محتاج خانه (عف - مذ)
MOHTÁJ-KHÁNA मोहताज ख़ाना
अन्नसत्र (Ann satr ان ستر) सदाव्रत (Sada bart سدابرت) लंगर (Langar لنگر)

MOHTÁT मोहतात (ع - ص) محتاط
1. सावधान (Sáodhán ساودھان) सतर्क (Satark سترک) चौकन्ना (Chaukanna چوکنّا)
2. एहतियात से काम करने वाला (Ehtiyát se kám karne vála احتیاط سے کام کرنے والا)

MOHTARAM मोहतरम (ع - ص) محترم
1. मान्य (Mán,nya مانیه) श्रद्धेय (Shradh,dhe,ya شردھیه) क़ाबिले इज़्ज़त (Qábile izzat قابل عزت)
2. श्री मान् (Shrímán شریمان) महोदय (Mahodai مہودے) जनाब (Janáb جناب)

دوسرے معنوں میں مخاطب کے لیے استعمال ہوتا ہے

MOHTASIB मोहतसिब (ع - ص) محتسب
रसाध्यक्ष (Rasádh,dhyakchh رساد‘دھیکچھ) मद्य निषेध निरीक्षक (Mad,dya nishedh nirík,chhak مدیه نشیدھ نریکچھک) शराब पीने वालों को सज़ा देने वाला (Sharáb píne válon ko saza dene vála شراب پینے والوں کو سزا دینے والا)

MOHTAMAL मोहतमल (ع - ص) محتمل
1. संदिग्ध (Sandigdh سن دگدھ) मुशतबह (Mushtabah مشتبه)
2. अनिश्चित (Anish chit نش چت) ग़ैरयक़ीनी (Ghair yaqíni غیریقینی)

MAHJÚB महजूब (ع - ص) محجوب
1. लज्जित (Lajjit لجت) शर्मिन्दा (Sharminda شرمنده)

ebooksall.com

MOHAR,RAF मुहर्रफ़ (ع - ص) محرف
अक्षरांतरित (Akchharántarit اکچھرانترت) हर्फ़ बदले हुए लफ़्ज़ (Harf badle hue lafz حرف بدلے ہوئے لفظ)

MOHRAQ मोहरक़ (ع - ص) محرق
1. दग्ध (Dagdh دگدھ) जला हुआ (Jala hua جلا ہوا)
2. भस्म (Bhasm بھسم) कुश्ता (Kushta کشتہ)

MUHAR,RIK मुहर्रिक (ع - ص) محرک
1. प्रेरक (Prerak پریرک) उत्तेजक (Uttejak اتّیجک) उभारने वाला (Ubhárne vála ابھارنے والا)
2. प्रस्तावक (Prastávak پرستاوک) तज्वीज़ पेश करने वाला (Tajvíz pesh karne vála تجویز پیش کرنے والا)

MAH,RAM महरम (ع - ص) محرم
1. मर्मज्ञ (Marmag,gya مرمگیہ) रहस्य वेत्ता (Rahas,sya vetta رھسیہ ویتّا) राज़दां (Razdán رازداں)
2. कंचुकी (Kanchuki کنچکی) अंगिका (Angika انگکا) अंगिया (Angíya انگیا)

MAH,RÚS महरूस (ع - ص) محروس
1. वशवर्ती (Vashvarti وش‌ورتی) अधीन (Adhín ادھین) ज़ेरे हुक्म (Zere hukm زیر حکم)
2. आबद्ध (Ábad,dh آبدھ) हिरासत में लिया हुआ (Hirásat men liya hua حراست میں لیا ہوا)

2. संकुचित (Sankuchit سن کچت) पशेमान (Pashemán پشیمان)

MOHAD,DAB मोहद्दब (ع - ص) محدب
उन्नतोदर (Unnatodar انتودر) बीच में से किसी क़दर उठा हुआ (Bích men se kisi qadar utha hua بیچ میں سے کسی قدر اٹھا ہوا)

MAHDÚD महदूद (ع - ص) محدود
सीमित (Símit سمیت) परिमित (Parimit پریمت) संयत (Sanyat سن یت) हद बंधा हुआ (Had bandha hua حد بندھا ہوا) थोड़ा (Thoṛa تھوڑا)

MAHZÚF महज़ूफ़ (ع - ص) محذوف
1. लुप्त (Lupt لپت) छिपा हुआ (Chhipa hua چھپا ہو)
2. वह शब्द जो इबारत में न हो लेकिन उस का अर्थ लिया जाये (Voh shabd jo ibárat men na ho lekin us ka arth liya jáe وہ شبد جو عبارت میں نہ ہو لیکن اسکا ارتھ لیا جاے)

MEH,RÁB मेहराब (ع - مث) محراب
चाप (Cháp چاپ) दरों की मेहराब (Daron ki mehráb دروں کی محراب)

MOHAR,RIR मुहर्रिर (ع - ص) محرر
लिपिकार (Lipikár لپی کار) लेखक (Lekhak لیکھک) लिपिक (Lipik لپک) मुन्शी (Munshi منشی)

ebooksall.com

3. वह देश जो किसी का अधीन हो (Voh desh jo kisi ka adhín ho وہ دیش جو کسی کا ادھین ہو)

MAH,RÚM महरूम (ع - ص) محروم
वंचित (Vanchit ونچت) जो महरूम हो (Jo mahrúm ho جو محروم ہو)

MAH,ZÚN महज़ून (ع - ص) محزون
दुःखित (Dukh,khit دکھت) क्लेशित (Kleshit کلیشت) ग़मगीन (Ghamgín غمگین)

MOHSIN मोहसिन (ع - ص) محسن
उपकारी (Upkári اپکاری) एहसान करने वाला (Ehsán karne vála احسان کرنے والا)

محسن کش (عف - ص)
MOHSIN-KUSH मोहसिन कुश
कृतघ्न (Kritaghn کرتگھن) अकृतज्ञ (Akritaggya اکرتگیہ) नमक हराम (Namak harám نمک حرام)

MAHSÚS महसूस (ع - ص) محسوس
अनुभूत (Anubhút انوبھوت) गोचर (Gochar گوچر) ज्ञान गम्य (Gyán-gammya گیان گمیہ) जिस का एहसास हो (Jís ka ehsás ho جس کا احساس ہو)

MAH,SHAR महशर (ع - مذ) محشر
1. प्रलय स्थान (Pralayasthán پرلیستھان) क़यामत का मैदान (Qayámat ka maidán قیامت کا میدان)
2. कोलाहल (Koláhal کولاھل) हंगामा (Hanágáma ھنگامہ)

محشی (ع - ص)
MUHASH,SHA मुहश्शा
टिप्पणी युक्त (Tippani yukt ٹپنی یکت) टीका सहित (Tíka sahit ٹیکا سہت) वह किताब जिस पर फ़ुट नोट हों (Voh kitáb jis par foot note hon وہ کتاب جس پر فٹ نوٹ ہوں)

MUHAS,SIL मुहस्सिल (ع - ص) محصل
1. संग्राहक (Sangráhak سنگراھک) हासिल करने वाला (Hásil karne vála حاصل کرنے والا)
2. समाहर्ता (Samáharta سماھرتا) तहसील वसूल करने वाला (Tahsíl vasúl karne vála تحصیل وصول کرنے والا)

MAH,SÚR महसूर (ع - ص) محصور
परिवेष्टित (Parivesh,tit پریویشٹت) घेरे में लिया हुआ (Ghere men liya hua گھیرے میں لیا ہوا)

MAH.SÚL महसूल (ع - مذ) محصول
1. शुल्क (Shulk شلک) कर (kar کر)
2. भाटक (Bhátak بھاٹک) किराया (Kiráya کرایہ) भाड़ा (Bháṛa بھاڑا)

MAH,Z महज़ (ع - مث) محض
1. केवल (Keval کیول) सिर्फ़ (Sirf صرف)
2. नितांत (Nitánt نتانت) बिलकुल (Bil kul بالکل)

MAH,ZÚZ महज़ूज़ (ع - ص) محظوظ
आनंदित (Ánandit انندت) आह्लादित

ebooksall.com

(सूचना विभाग محکمۂ اطلاعات)
(न्याय विभाग محکمۂ انصاف)
(वाणिज्य विभाग محکمۂ تجارت)
(शिक्षा विभाग محکمۂ تعلیم)
(पूर्त विभाग / निर्माण विभाग محکمۂ تعمیر)
(पर राष्ट्र विभाग محکمۂ خارجہ)
(यातायात वि० محکمۂ رسل ورسائل)
(कृषि विभाग محکمۂ زراعت)
(स्वास्थ्य विभाग محکمۂ صحت)
(खाद्य विभाग / अन्न विभाग محکمۂ غذا)
(सैन्य विभाग / युद्ध विभाग محکمۂ فوج)
(राजस्व विभाग / अर्थ विभाग محکمۂ مال)

MAHKÚM महकूम (ع - ص) محکوم
वश वर्ती (Vash varti وش ورتی) पराधीन (Parádhín پرادھین) ग़ैर आज़ाद (Ghair ázád غیر آزاد)

MAHAL महल (ع - مذ) محل
1. भवन (Bhavan بھون) प्रासाद (Prásád پراساد) हवेली (Haveli حویلی)
2. अवसर (Ausar اوسر) समय (Samai سمے) मौक़ा (Mauqa موقع)
3. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

محل سرا (عف - مث)
MAHAL-SARA महल सरा
अंतःपुर (Antah pur انتہ پر) रनवास (Ranvás رن واس)

MAH,LÚL महलूल (ع - ص) محلول
विलीन (Vilín ولین) घोलकर हल किया

(Állhádit آلهادت) हर्षित (Harshit هرشت) मसरूर (Masrúr مسرور)

MAHFIL महफ़िल (ع - مث) محفل
सभा (Sabha سبھا) गोष्ठी (Goshthi گوشٹھی) मजलिस (Majlis مجلس)

MAHFÚZ महफ़ूज़ (ع - ص) محفوظ
1. सुरक्षित (Surakchhit سورکچھت) हिफ़ाज़त से रक्खा हुआ (Hifázat se rakh,kha hua حفاظت سے رکھا ھوا)
2. निरापद (Nirápad نراپد) निष्कंटक (Nishkantak نِش کنٹک) बे खरखशा (Be kharkhasha بے خرخشہ)
3. संचित (Sanchit سنچت) ज़ख़ीरा (Zakhíra ذخیرہ)

MUHAQ,QIQ मुहक़्क़िक़ (ع - ص) محقق
अन्वेषक (Anveshak انویشک) गवेषी (Gaveshi گویشی) तहक़ीक़ करने वाला (Tahqíq karne vála تحقیق کرنے والا)

MAHAK महक (ع - مذ) محک
कष (Kash کش) कसवटी (Kas vati کس وتی) कसौटी (Kasauti کسوتی)

MOHKAM मोहकम (ع - ص) محکم
दृढ़ (Drih درڑھ) अशिथिल (Ashithil اشتھل) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

محکمہ (ع - مذ)
MAHKAMA महकमा
विभाग (Vibhág وبھاگ) डेपार्ट मैंट (Department ڈپارٹمینٹ)
(भूसेचन विभाग محکمۂ آبپاشي)
(मद्य विभाग محکمۂ آبکاري)

ebooksall.com

हुआ (Ghol kar bal kiya hua گھول کر حل کیا ھوا)

MAH,MÚD मह्मूद (ع - ص) محمود
प्रशंसित (Prashansit پرشنسست) स्तुत (Istut استت) हम्द किया गया (Hamd kiya gaya حمد کیا گیا)

MIHAN मिहन (ع • مذ) محن محنت کی جمع
कष्ट (Kasht کشت) दुःख (Dukh,kh دکھ) आपत्तियाँ (Ápattiyán آپتیان) मुसीबतें (Musíbaten مصیبتیں)

MEHNAT मेहनत (ع - مث) محنت
1. श्रम (Shram شرم) आयास (Áyás آیاس) प्रयास (Prayás پریاس) परिश्रम (Parish,shram پرش شرم) मशक़्क़त (Mashaqqat مشقت)
2. उद्यम (Ud,dyam اد دیم) प्रयत्न (Prayatn پریتن) कोशिश (Koshish کوشش)

MAH,V मह्व (ع - ص) محو
1. मग्न (Magn مگن) तन्मय (Tanmai تن مے) तल्लीन (Tallín تلین) मुस्तग़रक़ (Mustaghraq مستغرق)
2. विस्मृत (Vismrit وسمرت) याद से उतरा हुआ (Yád se utra hua یاد سے اترا ھوا)

MEHVAR मेह्वर (ع - مذ) محور
अक्ष (Akchh اکچھ) ध्रुव (Dhruv دھرو) धुरी (Dhuri دھری)

محویت (ع - مث)
MAH,VI (Í) YAT मह्वि (वी) यत
1. तल्लीनता (Tallínata تل لینتا) संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) तन्मयता (Tanmayata تن میتا) इन्हिमाक (Inhimák انہماک)
2. ब्रह्म लीनता (Brahm línata برھم لینتا) फ़नाइयत (Fanáyiyat فنائیت)

MUHÍT मुहीत (ع - ص) محیط
1. आकीर्ण (Ákírn آکیرن) व्याप्त (Vyápt ویاپت) चारों तरफ़ फैला हुआ (Cháron taraf phaila hua چاروں طرف پھیلا ھوا)
2. परिधि (Paridhi پریدھی) ख़ते दाइरा (Khate dáira خط دائرہ)

MUKH (KH) मुख़ (ख़) (ع - مذ) مخ
1. मस्तिष्क (Mastishk مس تشک) भेजा (Bheja بھیجا) मग़्ज़े सर (Maghze sar مغز سر)
2. मज्जा (Majja مجا) हड्डी का गूदा (Haddi ka gúda هڈي کا گودا)

مخاصمت (ع - مث)
MUKHÁSAMAT मुख़ासमत
विरोध (Virodh ورودھ) शत्रुता (Shatt-ruta شترتا) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

مخاطب (ع - س)
MUKHÁTAB मुख़ातब
1. संबोधित (Sambodhit سم بودھت)
संबोध्य (Sambodhya سم بودھیہ)

ebooksall.com

जिस से ख़िताब किया जाए (Jis se khitáb kiya jáe جس سے خطاب کیا جاے)

2. मध्यम पुरुष (Madh,dhyam purush مدھیم پرش) सैकंड परसन (Second person سکنڈ پرسن)

مخاطب (ع - مذ)

MUKHÁTIB मुख़ातिब
संबोधक (Sambodhak سمبودھک) बात करने वाला (Bát karne vála بات کرنے والا)

مخاطبہ (ع - مذ)

MUKHÁTABA मुख़ातबा
संबोधन (Sambodhan سم بودھن) तख़ातुब (Takhátub تخاطب)

مخافت (ع - مث)

MAKHÁFAT मख़ाफ़त
त्रास (Trás تراس) भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر) ख़ौफ़ (Khauf خوف)

مخالطت (ع - مث)

MUKHÁLATAT मुख़ालतत
मैत्री (Maittri میتری) मेल मिलाप (Mel miláp میل ملاپ) दोस्ती (Dosti دوستی)

MUKHÁLIF मुख़ालिफ़ (ع-ص) مخالف
1. प्रतिपक्षी (Prati pakchhi پرتی پکچھی) विरोधी (Virodhi ورودھی) ख़िलाफ़ (Khiláf خلاف)
2. शत्रु (Shattru شترو) दुश्मन (Dushman دشمن)

3. प्रतिकूल (Prati kúl پرتی کول) विपरीत (Viparít وپریت) बर ख़िलाफ़ (Bar khiláf بر خلاف)

مخالفت (ع - مث)

MUKHÁLAFAT मुख़ालफ़त
1. प्रतिकूलता (Prati kúlata پرتی کولتا) विरोध (Virodh ورودھ)
2. शत्रुता (Shattruta شتروتا) वैर (Vair ویر) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

MUKHBIR मुख़्बिर (ع - ص) مخبر
1. सूचक (Súchak سوچک) विज्ञापक (Viggyápak وگیاپک) ख़बर देने वाला (Khabar dene vála خبر دینے والا)
2. गुप्तचर (Guptchar گپت چر) सूची (Súchi سوچی) भेदिया (Bhediya بھیدیا) जासूस (Jásús جاسوس)

مخبری (ع - مث)

MUKHBIRI मुख़्बिरी
सूचक कर्म (Súchak karm سوچک کرم) गुप्त चर्या (Gupt charya گپت چریا)

MAKH,BÚT मख़्बूत (ع - ص) مخبوط
वातुल (Vátul واتل) विक्षिप्त (Vik, chhipt وک،چھپت) पागल (Págal پاگل)

MUKHTÁR मुख़्तार (ع - ص) مختار
1. स्वाधीन (Swádhín سوادھین) स्वतंत्र (Swatantr سوتنتر) स्वच्छंद (Swach,chhand سوچ چھند)

ebooksall.com

2. अल्प (Alp الپ) न्यून (Nyún نیون) थोड़ा (Thoṛa تهوڑا)

MUKHTAFI मुख़्तफ़ी (ع - ص) مختفی
गुप्त (Gupt گپت) निहित (Nihit نہت) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

مختل (ع - ص)
MUKHTAL (L) मुख़्तल (ल्ल)
विकृत (Vikrit وکرت) दूषित (Dúshit دوشت) व्यस्त (Vyast ویست) बिगड़ा हुआ (Bigṛa hua بگڑا ھوا) मुन्तशिर (Muntashir منتشر)

مختلف (ع - ص)
MUKHTALIF मुख़्तलिफ़
विभिन्न (Vibhinn وبهن) विसदृश (Visadrish وسدرش) जो एकसे न हों (Jo ek se na hon جو ایک سے نہ هوں)

مخدر (ع - ص)
MUKHAD,DIR मुख़द्दिर
1. सुन कर देने वाली दवा (Sun kar dene váli dava سن کر دینے والی دوا)
2. निद्रौषध (Niddraushadh ندٌدرو شدھ) ख़्वाब आवर दवा (Khwáb ávar dava خواب آور دوا)

مخدرات (ع - مذ)
MUKHAD,DARÁT मुख़द् दरात
महिलायें (Mahilaen مهلائیں) परदा नशीन औरतें (Parda nashín auraten پردہ نشین عورتیں)

आज़ाद (Ázád آزاد)
2. अधिकृत (Adhikrit ادهی کرت) मुजाज़ (Mujáz مجاز)
3. 'वकील' से नीचे दरजे का वकील ('Vakíl' se níche darje ka vakíl 'وکیل' سے نیچے درجے کا وکیل)

مختار کل (عف - ص)
MUKHTÁRE-KUL मुख़्तारे कुल
एकाधिपति (Ekádhi pati ایکادھی پتی) सर्वाधिकारी (Sarvádhikári سروا دھیکاری) सियाह सफ़ैद का मुख़्तार (Siyáh safed ka mukhtár سیاہ سفید کا مختار)

مختار نامہ (ع - مذ)
MUKHTÁR-NÁMA मुख़्तार नामा
अधिकार पत्र (Adhikár pattr ادهیکار پتر) इजाज़त नामा (Ijázat náma اجازت نامہ)

مخترع (ع - ص)
MUKHTARE मुख़्तरे
आविष्कर्ता (Ávishkarta آوش کرتا) मूजिद (Mújid موجد)

مختص (ع - ص)
MUKHTAS (S) मुख़्तस (स्स)
मुख्य (Mukh,khya مکهیہ) विशिष्ट (Vishisht وششت) मख़सूस (Makhsús مخصوص)

MUKHTASAR मुख़्तसर (ع - ص) مختصر
1. संक्षिप्त (Sanchhipt سن چهپت) साररूप (Sár rúp سار روپ) मुजमल (Mujmal مجمل)

ebooksall.com

निकालने वाला (Nikálne vála نکالنے والا)

مخروطی (ع - ص)

MAKHRÚTI मख़रूती
शुंडा कार (Shundákár شنڈاکار)
गाव दुम (Gáo dum گاؤ دم)

MAKHZAN मख़ज़न (ع - مذ) مخزن
1. भांडा गार (Bhándágár بھانڈا گار)
कोष्ठा गार (Koshthágár کوشٹھاگار)
गोदाम (Godám گودام)
2. कोषागार (Kohságár کوشا گار)
ख़ज़ाना (Khazána خزانہ)
3. शस्त्रागार (Shastrágár شستراگار)
असलिहा ख़ाना (Asliha kháná اسلحہ خانہ)

مخصوص (ع - ص)

MAKHSÚS मख़सूस
1. मुख्य (Mukh,khya مکھیہ) प्रधान (Pradhán پردھان) ख़ास (Khás خاص)
2. विशिष्ट (Vishisht وششٹ) मुख़तस (Mukhtas مختص)

مخفف (ع - ص)

MUKHAF,FAF मुख़फ़्फ़फ़
संक्षिप्तरूप (Sanchhipt rúp سن چھپت روپ) किसी शब्द की छोटी शक्ल जैसे 'माह' का 'मह' (Kisi shabd ki chhoti shakl jaise 'Máh ka 'Mah' کسي شبد کي چھوتی شکل جیسے 'ماہ' کا 'مہ')

MAKHFI मख़फ़ी (ع - ص) مخفی
गुप्त (Gupt گپت) गुह्य (Guhya

مخدوش (ع - ص)

MAKHDÚSH मख़दूश
भयंकर (Bhayankar بھینکر) भयानक (Bhayának بھیانک) ख़तर नाक (Khatar nák خطر ناک)

مخدوم (ع - ص)

MAKHDÚM मख़दूम
1. सेव्य (Sev,vya سیویہ) जिस की ख़िदमत की जाय (Jis kí khidmat ki jáe جسکی خدمت کی جاے)
2. स्वामी (Swámi سوامي) पति (Pati پتي) आक़ा (Áqa آقا)

مخرب (ع - ص)

MUKHAR,RIB मुख़रिब
1. ध्वंसक (Dhwansak دھونسک) तबाह करने वाला (Tabáh karne vála تباہ کرنے والا)
2. नष्टकर (Nasht kar نشٹ کر) बरबाद करने वाला (Barbád karne vála برباد کرنے والا)

MAKHRAJ मख़रज (ع - مذ) مخرج
1. उद्गम (Udgam ادگم) नदी के निकलने की जगह (Nadi ke nikalne ki jagah ندی کے نکلنے کی جگہ)
2. उच्चारण स्थान (Uch,cháran asthán اچ'چارنس'تھان) हर्फ़ों के निकलने की जगह (Harfon ke nikalne ki jagah حرفوں کے نکلنے کی جگہ)

MUKHRIJ मुख़रिज (ع - ص) مخرج
निष्कासक (Nishkásak نشکاسک)

ebooksall.com

2. मानव जाति (Mánav játi مانو جاتی) नौए इनसान (Naue insán نوع انسان)
3. संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya دنیا)

مخلوقات (ع - مث)
MUKHLÚQÁT मख़लूक़ात
1. जगत् (Jagat جگت) आलम (Álam عالم)
2. संसार और उस की सब चीज़ें (Sansár aur us ki sab chízen سنسار اور اس کی سب چیزیں)

MAKHMASA मख़मसा (ع - مذ) مخمصه
1. चिंता (Chinta چنتا) शोच (Shoch شوچ) फ़िक्र (Fikr فکر)
2. विपत्ति (Vipatti وپتی) आफ़त (Áfat آفت)
3. झंझट (Jhanjhat جھنجھٹ) बखेड़ा (Bakhera بکھیڑا)

MAKHMAL मख़मल (ع - مث) مخمل
एक निहायत नर्म और रुएं दार कपड़ा (Ek niháyat narm aur ruen dár kapra ایک نہایت نرم اور روئیں دار کپڑا)

MAKHMÚR मख़मूर (ع - ص) مخمور
मदोन्मत्त (Madonmatt مدون مت) सुरोन्मत्त (Suronmatt سرون مت) उन्मत्त (Unmatt انمت) नशे में चूर (Nashe men chúr نشے میں چور)

مخنث (ع - ص)
MUKHAN,NAS मुख़न्नस
क्लीब (Klíb کلیب) नपुंसक

(छिपा हुआ (Chhipa hua چھپا ہوا) گھپیه

MUKHIL मुख़िल (ع - ص) مخل
विघ्नकृत् (Vighn krit وگھن کرت) बाधक (Bádhak بادھک) ख़लल अन्दाज़ (Khalal andáz خلل انداز)

MUKHLIS मुख़्लिस (ع - ص) مخلص
सद्भावक (Sad bhávak سدبھاوک) शुद्धहृदय (Shud,dh hridai شدھ ھردے) निष्कपट (Nish kapat نش کپٹ) जिस में ख़ुलूस हो (Jis men khulús ho جس میں خلوص هو)

مخلصی (ع - مث)
MUKHLASI मुख़्लसी
मुक्ति (Mukti مکتی) छुटकारा (Chhut kára چھٹکارا) नजात (Naját نجات)

MAKHLÚT मख़लूत (ع - ص) مخلوط
मिश्रित (Mishrit مشرت) मिला जुला (Mila jula ملاجلا) गडमड (Gad mad گڈمڈ)

مخلوط النسل (ع - ص)
MAKHLÚTUN-NASL मख़लूतुन्नस्ल
संकर (Sankar سنکر) मिश्रवर्ण (Mishr varn مشر ورن) दोग़ला (Doghala دوغله)

MAKHLÚQ मख़लूक़ (ع - مث) مخلوق
1. प्राणि वर्ग (Práni varg پرانی ورگ) जान दार (Jándár جاندار)

ebooksall.com

چھیپ) दस्त अन्दाज़ी (Dast andázi دست اندازی)

2. विघ्न (Vighn وگھن) बाधा (Bádha بادھا) ख़लल अन्दाज़ी (Khalal andázi خلل اندازی)

مدار (ع - مذ)
MADÁR मदार

1. आधार (Ádhár آدھار) बुन्याद (Bunyád بنیاد)
2. निर्भरता (Nirbharata نربھرتا) इन्हिसार (Inhisár انحصار)
3. आश्रय (Áshrai آشرے) सहारा (Sahára سہارا)

مدارا (ع - مذ)
MUDÁRA मुदारा

مدارات کا مخفف دیکھو 'مدارات'

مدارات (ع - مث)
MUDÁRÁT मुदारात

1. सत्कार (Satkár ستکار) सम्मान (Sammán سم‌مان) आवभगत (Áo bhagat آوبھگت)
2. आतिथ्य (Atithya آتتھیہ) मेहमान दारी (Mehmán dári مہمان داری)

مدافعت (ع - مث)
MUDÁFA,AT मुदाफ़अत

1. निराकरण (Nira karan نراکرن) निवारण (Nivâran نوارن) दफ़ीआ (Dafíya دفعیہ)
2. आत्म रक्षा (Átm rakchha آتم رکچھا) बचाव (Bacháo بچاؤ)

مدام (ع - ص)
MUDÁM मुदाम

1. सतत (Satat ستت) सर्वदा (Sarvada سروداا) नित्य (Nittya

(Napunsak نپن‌سک) षंढ (Shándh شنڈھ) नरदारा (Nar dára نردارا) ज़नाना (Zanána زنانہ)

مخیر (ع - ص)
MUKHAI,YIR मुख़ैयिर

दान शील (Dán shíl دان شیل) वदान्य (Vadán.ny ودانیہ) मुक्त हस्त (Mukt hast مکت هست) कारे ख़ैर में दिल खोल कर ख़र्च करने वाला (Káre khair men dil khol kar hkarch karne vála کار خیر میں دل کھول کر خرچ کرنے والا)

مد (ع - مث)
MAD (D) मद (द)

1. ज्वार (Jwár جوار) पानी का चढ़ाव (Páni ka charháo پانی کا چڑھاؤ)
2. वह ख़त जो 'अलिफ़' की आवाज़ लंबी करने के लिए उस पर लगाते हैं (Voh khat jo 'Alif' ki áváz lambi karne ke lie us par lagáte hain وہ خط جو 'الف' کي آواز لمبي کرنے کے لئے اس پر لگاتے ہیں)
3. लेखा शीर्ष (Lekha shírsh لیکھا شیرش) हिसाब की मद (Hisáb ki mad حساب کي مد)

مداح (ع - ص)
MAD,DÁH मद्दाह

प्रशंसक (Prashansak پرشن‌سک) श्लाघी (Shlághi شلاگھي) तारीफ़ करने वाला (Ta,ríf karne vála تعریف کرنے والا)

مداخلت (ع - مث)
MUDÁKHALAT मुदाख़लत

1. हस्तक्षेप (Hastakchhep هستک

ebooksall.com

2. तेजोहीन (Tejohín تیجو هین) निश्री (Nish,shri نِش شری) बद इक़्बाल (Bad iqbál بد اقبال)

MUDAB,BIR मुदब्बिर (ع - ص) مدبر
1. यत्न शील (Yatn shíl یتن شیل) बा तदबीर (Ba tadbír باتدبیر)
2. कूट नीतिज्ञ (Kút nítiggya کوٹ نیتگیه) सियासत दां (Siyásat dán سیاست داں)
3. प्रबंध कुशल (Prabandh kushal پربندھ کشل) मुन्तज़िम (Muntazim منتظم)

MUD,DAT मुद्दत (ع - مث) مدت
1. समय (Samai سمے) काल (Kál کال) वक़्त (Vaqt وقت)
2. विलंब (Vilamb ولمب) अति काल (Ati kál اتي کال) देर (Der دیر)
3. अवधि (Avadhi اودھي) मीयाद (Mí,ád میعاد)

MAD,H मद्ह (ع - مث) مدح
प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) श्लाघा (Shlágha شلاگھا) तारीफ़ (Táríf تعریف)

MID,HAT मिद्हत (ع - مث) مدحت
دیکھو 'مدح'

مدخوله (ع - مث)
MAD,KHÚLA मद्ख़ूला
उप पत्नी (Up patni اپ پتني) रखेली (Rakheli رکھیلي) दाश्ता (Dáshta داشته)

नित्य (نتیه) हमेशा (Hamesha همیشه)
2. मदिरा (Madira مدرا) सुरा (Sura سرا) शराब (Sharáb شراب)

MUDÁVA मुदावा (ع - مذ) مداوا
चिकित्सा (Chikitsa چکتسا) उपचार (Upchár اُپچار) इलाज (Iláj علاج)

مداومت (ع - مث)
MUDÁVAMAT मुदावमत
1. नित्यता (Nittyata نتیهتا) हमेशगी (Hameshagi همیشگي)
2. निरंतर प्रयोग (Nirantar prayog نرنتر پریوگ) मुसलसल इस्तेमाल (Musalsal istemál مسلسل استعمال)

مداهنت (ع - مث)
MUDÁHANAT मुदाहनत
1. चाटु कारिता (Chátukárita چاٹو کاریتا) चापलूसी (Cháplúsi چاپلوسي)
2. कपट व्यवहार (Kapat vyavhár کپٹ ویوهار) दिल में कुछ होना और ज़बान पर कुछ (Dil men kuchh hona aur zabán par kuchh دل میں کچھ ھونا اور زبان پر کچھ)

MUDBIR मुद्बिर (ع - ص) مدبر
1. हत भाग्य (Hat bhággya هت بهاگیه) बद क़िस्मत (Bad qismat بد قسمت)

ebooksall.com

MADAD मदद مدد (ع - مث)

1. सहायता (Saháyata سہایتا) साहाय्य (Saháya ساھاییہ) इआनत (I,ánat اعانت)

2. सहयोग (Sah yog سہیوگ) तआवुन (Ta,ávun تعاون)

3. पक्ष पात (Pakchh pát پکچھپات) हिमायत (Himáyat حمایت)

4. आश्रय (Áshrai آشرے) सहारा (Sahára سہارا)

مددگار (عف - ص)

MADAD-GÁR मददगार

1. सहाय (Saháe سہاے) सहायक (Saháyak سہایک) मुआविन (Muávin معاون)

2. पक्ष पाती (Pakchh páti پکچھپاتي) हिमायती (Himáyati حمایتي)

3. सहायक (Saháyak سہایک) ऐसिस्टैंट (Assistant اسسٹینٹ)

مدرس (ع - مذ)

MUDAR,RIS मुदर्रिस

अध्यापक (Adh,dhyápak ادھیاپک) शिक्षक (Shikchhak شکچھک) पढ़ाने वाला (Paṛháne vála پڑھانے والا)

MADRISA मदरिसा مدرسہ (ع - مذ)

पाठ शाला (Páth shála پاٹھشالا) विद्यालय (Viddyálai ودیالے) स्कूल (School اسکول)

مدرکہ (ع - مث)

MUDRIKA मुदरिका

دیکھو 'قوت مدرکہ'

MUD,DA,Á मुद्दआ مدعا (ع - مذ)

1. उद्देश्य (Ud,deshya اد'دیشیہ) अभिप्राय (Abhip,ráe ابھپ پراے) मक़सद (Maqsad مقصد)

2 मनोरथ (Manorath منورتھ) कामना (Kámana کامنا) ख़्वाहिश (Kháhish خواهش)

مدعاعلیه (ع - مذ)

MUD,DA,Á-ALAIH मुद्दआ अलैह

प्रति वादी (Prati vádi پرتي وادي) जिस के ख़िलाफ़ दावा हो (Jis ke khiláf dáva ho جسکے خلاف دعوی هو)

MAD,Ú मदऊ مدعو (ع - ص)

1. निमंत्रित (Nimantrit نمن ترت) दावत में बुलाया हुआ (Dávat men buláya hua دعوت میں بلایا ھوا)

2. आहूत (Áhút آھوت) बुलाया हुआ (Buláya hua بلایا ھوا)

MUD,DAYI मुद्दई مدعی (ع - مذ)

वादी (Vádi وادی) दावा करने वाला (Dáva karne vála دعوی کرنے والا)

MADFAN मदफ़न مدفن (ع - مذ)

समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr سمادھي چھیتر) मृत गृह (Mrit grih مرت گرہ) क़ब्र (Qabr قبر)

MADFÚN मदफ़ून مدفون (ع - ص)

भू निहित (Bhú nihit بھونہت) ज़मीन में दफ़न (Zamín men dafn زمین میں دفن)

ebooksall.com

(Samandar ke páni ka charháo aur utár سمندر کے پاني کا چڑھاؤ اور اتار)

مدور (ع - ص)

MUDAV,VAR मुदव्वर
वर्तुलाकार (Vartulákár ورتلاکار) गोलाकार (Golákár گولاکار) गोल (Gol گول)

مدون (ع - ص)

MUDAV,VAN मुदव्वन
संगृहीत (Sangrihít سنگرهيت) संकलित (Sankalit سنکلت) जमा किया हुआ (Jama kiya hua جمع کيا هوا)

مدهوش (ف - ص)

MAD-HOSH मद होश
1. मदोन्मत्त (Madonmatt مدون مت) बद मस्त (Bad mast بدمست)
2. निश्चेष्ट (Nish chesht نش چيشت) बे सुध (Be sudh بے سدھ) गाफ़िल (Gháfil غافل)

MADÍH मदीह (ع - مث) مديح
प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) श्लाघा (Shlágha شلاگها) तारीफ़ (Táríf تعريف)

MADÍD मदीद (ع - ص) مديد
दीर्घ (Dírgh ديرگھ) लंबा (Lamba لمبا) तवील (Tavíl طويل)

MUDÍR मुदीर (ع مد) مدير
संपादक (Sampádak سمپادک) इडीटर (Editor اڈيٹر)

MADQÚQ मद्क़ूक़ (ع - ص) مدقوق
क्षय रोगी (Chhai rogi چھے روگي) दिक़ का मरीज़ (Diq ka maríz دق کا مريض)

مدلل (ع - ص)

MUDAL,LAL मुदल्लल
तर्क संगत (Tark sangat ترک سنگت) युक्ति युक्त (Yukti yukt يکتي يکت) प्रमाण सिद्ध (Pramán shid,dh پرمان سدھ) दलील के साथ कही हुई बात (Dalíl ke sáth kahi hui bát دليل کے ساتھ کهی هوئی بات)

مدمغ (ع - ص)

MUDAM,MIGH मुदम्मिग़
अहंकारी (Ahankári اهنکاری) घमंडी (Ghamandi گهمنڈی) मग़रूर (Maghrúr مغرور)

مدمقابل (عف - ص)

MAD,DE-MUQÁBIL मद्दे मुक़ाबिल
1. सापेक्ष (Sapekchh ساپيکچھ) दूसरे के मुक़ाबिले में आया हुआ (Dúsre ke muqábile men áya hua دوسرے کے مقابلے ميں آيا هوا)
2. प्रतिस्पर्द्धी (Pratispardhi پرتس پردھي)
کمپيٹيشن ميں مقابله کرنے والا

مد و جزر (ع - مذ)

MAD,I O-JAZR मद्दोजज़्र
ज्वार भाटा (Jwár bháta جوار بهاٹا) समंदर के पानी का चढ़ाव और उतार

ebooksall.com

مدینه (ع - مث)
MADÍNA मदीना
1. नगर (Nagar نگر) पुर (Pur پُر) शहर (Shahr شہر)
2. अरब का एक प्रसिद्ध नगर (Arab ka ek prasidh,dh nagar عرب کا ایک پرسدھ نگر)

مدیون (ع - ص)
MAD,YÚN मदयून
ऋणी (Rini رني) अधमर्ण (Adhamarn ادھمرن) क़र्ज़ दार (Qarz dár قرض دار)

مذاق (ع - مذ)
MAZÁQ मज़ाक़
1. मनो विनोद (Mano vinod منوونود) मनोरंजन (Mano ranjan منورنجن) तफ़रीह (Tafríh تفریح)
2. परिहास (Parihás پریہاس) टटोल (Thathol ٹھٹھول)
3. रस (Ras رس) ज़ौक़ (Zauq ذوق)
4. रसिकता (Rasikata رسکتا) रसज्ञता (Rasag,gyata رسگیتا) मज़ाक़े सुख़न (Mazáke sukhan مذاق سخن)

مذاکره (ع - مذ)
MUZÁKARA मुज़ाकरा
वार्तालाप (Vártáláp وارتالاپ) कथोपकथन (Kathop kathan کتھوپ کتھن) कथा वार्ता (Katha várta کتھا وارتا) बात चीत (Bát chít بات چیت)

مذبح (ع - مذ)
MAZ,BAH मज़्बह
वधस्थल (Vadhasthal ودھستھل) वध भूमि (Vadh bhúmi ودھ بھومی) बूचड़ ख़ाना (Bhúchar khána بوچڑ خانہ)

مذبذب (ع - ص)
MUZAB,ZAB मुज़ब्ज़ब
1. असमंजस युक्त (Asamanjas yukt اسمنجس یکت) दुबधा में पड़ा हुआ (Dubdha men para hua دبدھا میں پڑا ھوا)
2. संदिग्ध (Sandigdh سن دگدھ) मुश्तबह (Mushtabah مشتبه)

مذکر (ع - ص)
MUZAKKAR मुज़क्कर
1. नर (Nar نر) मर्द (Mard مرد)
2. पुल्लिंग (Pulling پل لنگ) मेल (Male میل)

مذکور (ع - ص)
MAZKÚR मज़्कूर
1. उक्त (Ukt اکت) चर्चित (Charchit چرچت) कथित (Kathit کتھت) कहा हुआ (Kaha hua کہا ھوا)
2. चर्चा (Charcha چرچا) वर्णन (Varnan ورنن) ज़िक्र (Zikr ذکر)

مذکورۂ بالا (عف - ص)
MAZKÚRA-E-BÁLA मज़्कूरए बाला
उपर्युक्त (Uparyukt اپریکت) पूर्वोक्त (Púrvokt پوروکت) ऊपर कहा हुआ (Úpar kaha hua اوپر کہا ھوا)

مذکوری (عف - مذ)
MAZKÚRI मज़्कूरी
चपरासी (Chaprási چپراسي) सिपाही (Sipáhi سپاهي)

مذلت (ع - مث)
MAZAL,LAT मज़ल्लत
1. अपमान (Apmán اپمان) तिर-

ebooksall.com

مراجعت (ع - مث)
MURÁJA,AT मुराजअत
प्रत्यागमन (Pratyágaman پرتگیاگمن)
वापसी (Vápasi واپسي)

MURÁD मुराद (ع - مث) مراد
1, उद्देश्य (Ud,deshya اد،دیشیه)
अभिप्राय (Abhip,práe ابھپ پرائے)
मक़सद (Maqsad مقصد)
2. इच्छा (Ich,chha اچ،چها) अभिलाषा (Abhilásha ابهي لاشا) ख़्वाहिश (Khábish خواهش)

MURÁDIF मुरादिफ़ (ع - ص) مرادف
पर्याय (Paryáe پریاے) समानार्थक (Samánárthak سمانارتهک) एकार्थ (Ekárth ایکارتھ) हम माना (Ham mána هم معني)

مراسلت (ع - مث)
MURÁSALAT मुरासलत
पत्रव्यवहार (Pattr vyavhár پتر ویوهار) ख़तो किताबत (Khato kitábat خط و کتابت)

مراسله (ع - مذ)
MURÁSALA मुरासला
1. دیکھو مراسلت
2. पत्र (Pattr پتر) चिट्ठी (Chith,thi چٹھي)

MARÁSIM मरासिम (ع - مذ) مراسم
मैत्री व्यवहार (Maittri vyav,hár میتری ویوهار) मेल जोल (Mel jol میل جول) राहो रस्म (Ráho rasm راه ورسم)

स्कार (Tirask ir ترسکار) बे इज़्ज़ती (Be izzati بےعزتي)
2. निंदा (Ninda نندا) अपयश (Ap. yash اپ یش) रुसवाई (Rusváyi رسوائي)

مذمت (ع - مث)
MAZAM,MAT मज़म्मत
1. निंदा (Ninda نندا) गर्हा (Garha گرها) हज्व (Haj,v هجو)
2. आलोचना (Álochana آلوچنا) बुराई (Burái برائي)

MZMÚM मज़मूम (ع - ص) مذموم
दूषित (Dúshit دوشت) निंदित (Nin. dit نندت) कुत्सित (Kutsit کتست) बुरा (Bura برا)

MAZ.HAB मज़हब (ع - مذ) مذهب
1. धर्म (Dharm دهرم) दीन (Dín دين)
2. मत (Mat مت) अक़ीदा (Aqída عقيده)

مذهبیت (ع - مث)
MAZ,HABÍYAT मज़हबीयत
धर्म निष्ठा (Dharm nishtha دهرم نشتها) धर्म परायणता (Dharm paráyanata دهرم پراینتا) दीनदारी (Díndári دین داری)

MIR,ÁT मिरआत (ع - مذ) مرآت
दर्पण (Darpan درپن) मुकुर (Mukur مکر) आईना (Áyína آئینه)

ebooksall.com

MURAB,BA मुरब्बा (ع - ص) مربی
फल पाक (Phal pák پھل پاک) जाम (Jám جام)

MURAB,BA मुरब्बा (ع - ص) مربع
1. वर्ग (Varg ورگ) स्काइर (Square اسکوائر)
2. चतुर्भुज (Chatur bhuj چتر بھج) चार ज़िलों वाली शक्ल (Chár zilon váli shakl چار ضلعوں والي شکل)

MURAB,BI मुरब्बी (ع - ص) مربی
1. पोषक (Poshak پوشک) आधारक (Ádhárak آدھارک) सपोर्टर (Supporter سپورٹر)
2. अभि भावक (Abhi bhávak ابھي بھاوک) गार्जियन (Guardian گارجين)
3. संरक्षक (Sanrakchhak سن رکچھک) पालक (Pálak پالک) मुहाफ़िज़ (Muháfiz محافظ)

MURTÁZ मुर्ताज़ (ع - ش) مرتاض
योगी (Yogi يوگي) तपस्वी (Tapas,swi تپس سوي) कड़ी तपस्या करने वाला (Kaṛi tapas,sya karne vála کڑي تپسیا کرنے والا)

MURAT,TAB मुरत्तब (ع - ص) مرتب
1. संपादित (Sampádit سمپادت) समाहृत (Samáhrit سماھرت) तरतीब दी हुई किताब (Tartíb di hui kitáb ترتیب دي هوئي کتاب)

MURÁ,ÁT मुरा,आत (ع - مث) مراعات
1. शील (Shíl شیل) रिआयत (Riáyat رعایت)
2. आदर (Ádar آدر) लिहाज़ (Liház لحاظ)

MURÁFA,Á मुराफ़आ (ع - مذ) مرافعه
पुनर्विचार प्रार्थना (Punarvichár prár-thana پنروچار پرارتھنا) पुनरा वेदन (Punarávedan پنراویدن) अपील (Appeal اپیل)

MIRÁQ मिराक़ (ع - مذ) مراق
उन्माद (Unmád انماد) पागलपन (Págal pan پاگل پن) ख़ब्त (Khabt خبط)

MURÁQABA मुराक़बा (ع - مذ) مراقبه
समाधि (Samádhi سمادھی) प्रणिधान (Pranidhán پرندھان) ध्यान मग्नता (Dhyán magnata دھیان مگنتا) सब तरफ़ से हट कर ख़ुदा में ध्यान लगाना (Sab taraf se hat kar khuda men dhyán lagána سب طرف سے ھٹ کر خدا میں دھیان لگانا)

MIRÁQI मिराक़ी (ع - ص) مراقی
उन्मादी (Unmádi انمادي) वातुल (Vátul واتل) पागल (Págal پاگل)

MARÁM मराम (ع - مذ) مرام
मनोरथ (Manorath منورتھ) कामना (Kámana کامنا) अभिलाषा (Abhilásha ابھي لاشا) मुराद (Murád مراد)

ebooksall.com

MURTA,ISH मुर्तइश (ع - ص) مرتعش
कंपायमान (Kampáe mán کمپاے مان) स्पंदित (Ispandit اسپن دت) विधूत (Vidhút ودھوت) हिलता हुआ (Hilta hua هلتا هوا

MURTAFE मुर्तफ़े (ع - ص) مرتفع
उच्च (Uch,ch اُچ) उत्तुंग (Uttung اتتنگ) बलंद (Baland بلند)

MURTAKIB मुर्तकिब (ع - ص) مرتکب
कर्ता (Karta کرتا) करने वाला (Karne vála کرنے والا)
اس لفظ کا استعمال گناہ یا قصور کے لئے هوتا هے اچھے کاموں کے لئے نہیں هوتا

MURTAHIN मुर्तहिन (ع - ص) مرتہن
बंधक ग्राही (Bandhak gráhi بندھک گراهي) प्राधिमान् (Prádhimán پرادهي مان) आधिमान् (Ádhimán آدهی مان)
جسکے پاس چیز گرو رکھی جاے

MARSIYA मर्सिया (ع - مذ) مرثیه
शोक काव्य (Shok kávya شوک کاویه)
کسي کے مرنے پر نظم میں غم کا اظهار

MARJÁN मरजान (ف - مذ) مرجان
प्रवाल (Pravál پروال) विद्रुम (Vid,drum ود،درم) मूंगा (Múnga مونگا)

MARJA मर्जा (ع - مذ) مرجع
1. मवास (Mavás مواس) शरण स्थल

2. व्यवस्थापित (Vyavasthápit ویوس تهاپت) मुनज़्ज़म (Munazzam منظم)

MURAT,TIB मुरत्तिब (ع - مذ) مرتب
1. सम्पादक (Sampádak سمپادک) समाहर्ता (Samáharta سماهرتا) किताब को तरतीब देने वाल (Kitáb ko tartíb dene vála کتاب کو ترتیب دینے والا)
2. व्यवस्थापक (Vyavasthápak ویوس تهاپک) मुन्तज़िम (Muntazim منتظم)

MARTABA मरतबा (ع - مذ) مرتبه
1. पद (Pad پد) ओहदा (Ohda عهده)
2. वर्ग (Varg ورگ) श्रेणी (Shreni شریني) दर्जा (Darja درجه)
3. मान (Mán مان) प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹها) इज़्ज़त (Izzat عزت)

MURTAD मुर्तद (ع - ص) مرتد
धर्म भ्रष्ट (Dharm bhrasht دهرم بهرشٹ) अपने मज़हब को छोड़ देने वाला Apne mazhab ko chhoṛ dene vála (اپنے مذهب کو چهوڑ دینے والا

MURTASHI मुर्तशी (ع - ص) مرتشی
उत्कोच ग्राही (Utkoch gráhi اتکوچ گراهي) उत्कोच भोगी (Utkoch bhogi اتکوچ بهوگي) घूंस लेने वाला (Ghúns lene vála گهونس لینے والا)

ebooksall.com

2. दया पात्र (Daya páttr دیا پاتر) जिस पर रहम किया गया हो (Jis par rahm kiya gaya ho جس پر رحم کیا گیا ھو)

MARD मर्द مرد (ف - مذ)

1. मनुष्य (Manush,shya منشیہ) मानव (Mánav مانو) आदमी (Ádami آدمی)

2. पति (Pati پتی) भर्ता (Bharta بھرتا) ख़ाविन्द (Khávind خاوند)

3. वीर (Vír ویر) शूर (Shúr شور) बहादुर (Bahádur بہادر)

4. पुल्लिंग (Pulling پل لنگ) नर (Nar نر)

MURDÁR मुर्दार مردار (ف - ص)

1. मृत पशु (Mrit pashu مرت پشو) मुर्दा जानवर (Murda jánvar مردہ جانور)

2. अभक्ष्य (Abhak,chhya ابھکچھیہ) हराम (Harám حرام)

3. कुलटा (Kulata کلٹا) फ़ाहिशा (Fáhisha فاحشہ)

مردار خوار (ف - ص)

MURDÁR-KHÁR मुर्दार ख़ार

मृताशी (Mritáshi مرتاشی) मुर्दा जानवर खाने वाला (Murda jánvar kháne vála مردہ جانور کھانے والا)

مردانگی (ف - مث)

MARDÁNAGI मर्दानगी

1. पुरुषत्व (Purushattva پورشتو) आदमी पन (Ádamipan آدمی پن)

(Sharanasthal شرنس تھل) परिश्रय (Parish,shrai پرش،شرے) जाय-पनाह (Jáe panáh جاے پناہ)

2. वह शब्द जिसकी तरफ़ कोई सर्वनाम (ज़मीर) फिरे (Voh shabd jis ki taraf koi sarvnám (zamír) phire وہ شبد جسکی طرف کوئی سرونام (ضمیر) پھرے)

MAR,HABA मरहबा مرحبا (ع - مث)

1. धन्य (Dhannya دھنیہ) साधु (Sádhu سادھو) शाबाश (Shábásh شاباش)

2. शुभागमन (Shubhágaman شبھاگمن) ख़ुशआमदेद (Khush ámaded خوش آمدید)

MAR,HALA मरहला مرحلہ (ع - مذ)

1. पड़ाव (Paráo پڑاؤ) मंज़िल (Manzil منزل)

2. समस्या (Samas,sya سمسیا) मसला (Masala مسئلہ)

مرحمت (ع - مث)

MAR,HAMAT मरहमत

1. कृपा (Kripa کرپا) अनुकंपा (Anu-kampa انوکمپا) दया (Daya دیا)

2. प्रदान (Pradán پردان) अतीया (Atíya عطیہ)

کرنا یا فرمانا کے ساتھ

MARHÚM मर्हूम مرحوم (ع - ص)

1. दिवंगत (Divangat دونگت) स्वर्गीय (Swargíya سورگیہ)

ebooksall.com

MARDÚD मर्दूद (ع - ص) مردود

1. अस्वीकृत (Aswíkrit اسوي كرت) नामक़बूल (Na maqbúl نامقبول)
2. बहिष्कृत (Bahish krit بهش كرت) निकाला हुआ (Nikála hua نكالا هوا) ख़ारिज किया हुआ (khárij kiya hua خارج كيا هوا)

MURDA मुर्दा (ف - ص) مرده

1. मृत (Mrit مرت) मृतक (Mritak مرتک) मुर्दा (Murda مرده)
2. शव (Shav شو) लाश (Lásh لاش)
3. जीर्ण (Jírn جيرن) जर्जर (Jarjar جرجر) बहुत बूढ़ा (Bahut búṛha بهت بوڑها)
4. खिन्न (Khinn كهن) मलिन (Malin ملن) अफ़सुर्दा (Afsurda افسرده)
5. बुझा हुआ (Bujha hua بجها هوا) امید، چراغ یا آگ کے لئے
6. अरथी (Arthi ارتهي) जनाज़ा (Janáza جنازه)

مرده‌دل (ف - ص)

MURDA-DIL मुर्दा दिल

1. हत हृदय (Hat hridai هت هردے) मृत हृदय (Mrit hridai مرت هردے) हत मानस (Hat mánas هت مانس) जिसे किसी बात में कोई मज़ा न आता हो (Jise kisi bát men koi maza na áta ho جسے كسي بات ميں كوئي مزا نه آتا هو)
2. हत साहस (Hat sáhas هت ساهس) हतोत्साह (Hatotsáh هتوت ساه)
3. शौर्य (Shaurrya شوريه) वीरता (Vírata ويرتا) बहादुरी (Baháduri بهادري)

MARDUM मर्दुम (ف - مذ) مردم

मानव (Mánav مانو) मनुष्य (Manush, shya منشيه) आदमी (Ádami آدمي)

مردم آزار (ف - ص)

MARDUM-ÁZÁR मर्दुम आज़ार

सर्व दुःखद (Sarv dukh,khad سرودكهد) सब को तकलीफ़ देने वाला (Sab ko taklíf dene vála سب كو تكليف دينے والا)

مردم خور (ف - ص)

MARDUM-KHOR मर्दुम ख़ोर

नरभक्षी (Nar bhakchhi نربهكچهي) पुरुषाशी (Purushásbi پروشاشي) आदम ख़ोर (Ádam khor آدم خور)

مردم شماری (ف - مث)

MARDUM-SHUMÁRI मर्दुम शुमारी

जन गणना (Jan ganana جن گننا) किसी मुल्क के आदमियों की गिनती (Kisi mulk ke ádamiyon ki ginti كسي ملک کے آدمیوں کی گنتي)

MARDUMI मर्दुमी (ف - مث) مردمی

1. मानवता (Mánavata مانوتا) इंसानियत (Insániyat انسانيت)
2. कुलीनता (Kulínata كولينتا) शराफ़त (Sharáfat شرافت)
3. शूरता (Shúrata شورتا) बहादुरी (Baháduri بهادري)

ebooksall.com

(Sanáe badáe se yukt [kalám] [صنائع بدایع سے یکت [کلام)

مرصع کار (عف - ص)

MURASSA-KÁR मुरस्सा कार
रत्न कार (Ratnkár رتن کار) ज़ेवरों पर नगीने ज़ड़ने वाला (Zevaron par nagíne jaṛne vála زیوروں پر نگینے جڑنے والا)

MARAZ मरज़ (ع - مد) مرض
1. आमय (Ámai آمے) व्याधि (Vyádhi ویادھی) रुज (Ruj رج) गद (Gad گد) रोग (Rog روگ)
2. दुर्व्यसन (Durvyasan درویسن) बुरी लत (Buri lat بري لت)

MURZIA मुर्ज़िआ (ع - مث) مرضعه
धात्री (Dháttri دھاتري) पिलाई (Piláyi پلائي)
دوسرے کے بچے کو دودھ پلانے والي عورت

مرض متعدی (ع - ص)

MARAZE-MUTA,ADDI मरज़े मतअद्दी
संक्रामक रोग (Sankrámak rog سنکرامک روگ) छूत की बीमारी (Chhút ki bímári چھوت کي بیماري)

MARZI मर्ज़ी (ع - مث) مرضی
1. इच्छा (Ich,chha اچھا) ख़ाहिश (Kháhish خواهش)
2. रुचि (Ruchi رچي) रग़बत (Ragbbat رغبت)
3. आज्ञा (Ággya آگیا) इजाज़त (Ijázat اجازت)

पस्त हिम्मत (Past himmat پست همت)

MARDI मर्दी (ف - مث) مردی
1. मानवता (Mánavata مانوتا) इंसानियत (Insániyat انسانیت)
2. शूरता (Shúrata شورتا) बहादुरी (Baháduri بهادري)
3. पुंसत्व (Punsattwa پن ستو) क़ुव्वते बाह (Quv,vate báh قوت باه)

مرز بوم (ف - مذ)

MARZ-BÚM मर्ज़बूम
जन्म भूमि (Janm bhúmi جنم بهومي) वतन (Vatan وطن)

MURSALA मुर्सला (ع - ص) مرسله
प्रेषित (Preshit پریشت) प्रेष्य (Preshya پریشیه) भेजी हुई चीज़ (Bheji hui chíz بهیجي هوئي چیز)

MURSHID मुर्शिद (ع - ص) مرشد
धर्मगुरु (Dharm guru دھرم گرو) दीक्षा-गुरु (Díkchha guru دیکچھا گرو) पीर (Pír پیر)

MURASSA मुरस्सा (ع - ص) مرصع
1. शृंगारित (Shringárit شرنگارت) भूषित (Bhúshit بهوشت) आरास्ता (Árásta آراسته)
2. रत्न जटित (Ratn jatit رتن جتت) खचित (Khachit کهچت) पचित (Pachit پچت) जड़ाऊ (Jaṛáú جڑاؤ)
3. अलंकृत (Alankrit النکرت) सनाए बदाए से युक्त [कलाम]

ebooksall.com

مرطوب (ع - ص) MARTÚB मर्तूब
आर्द्र (Árdr آردر) सीढ़ा (Síṛha سیڑھا) नम (Nam نم)

مرعوب (ع - ص) MAR ÚB मरऊब
1. आतंकित (Átankit آتنکت) रोब में आया हुआ (Rob meṉ áya hua رعب میں آیا ھوا)
2. भय भीत (Bhai bhít بھے بھیت) ख़ौफ़ ज़दा (Khauf zada خوف زدہ)
3. प्रभावित (Prabbávit پربھاوت) मुतअस्सिर (Muta,assir متاثر)

مرغ (ف - مذ) MURGH मुर्ग़
1. खग (Khag کھگ) पक्षी (Pakchhi پکچھي) पखेरू (Pakheru پکھیرو) चिड़िया (Chiṛiya چڑیا)
2. कुक्कुट (Kuk,kut ککت) मुर्ग़ा (Murgha مرغا)

مرغابی (ف - مث)
MURGHÁBI मुर्ग़ाबी
जल कुक्कुट (Jal kuk,kut جل ککت) एक मशहूर पानी की चिड़िया (Ek mashhúr páni ki chiṛiya ایک مشهور پاني کي چڑیا)

مرغوب (ع - ص) MARGHÚB मर्ग़ूब
रुचिकर (Ruchikar رچي کر) मनोवांछित (Manovánchhit منووانچھت) पसंदीदा (Pasandída پسندیدہ)

مرفوع القلم (ع - ص)
MARFUÚL-QALAM मर्फ़ूउलक़लम
वातुल (Vátul واتل) पागल (Págal پاگل)

مرفه (ع - ص) MURAF,FAH मुरफ़्फ़ह
समृद्ध (Samrid,dh سمردھ) संपन्न (Sampann سمپن) ख़ुश हाल (Khush hál خوش حال)

مرفه حال (عف - ص)
MURAF,FAH-HÁL मुरफ़्फ़ह हाल
समृद्ध (Samrid,dh سمردھ) धनाढ्य (Dhanádhya دھناڈھیہ) दौलतमंद (Daulatmand دولتمند)

مرقد (ع - مذ) MARQAD मर्क़द
मृत गृह (Mrit grih مرت گرہ) समाधि भवन (Samádhi bhavan سمادھي بھون) क़ब्र (Qabr قبر)

مرقع (ع - مذ) MURAQ,QA मुरक़्क़ा
1. चित्रावली (Chittrávali چترولي) संग्राहिका (Sangráhika سن گراھکا) अलबम (Album البم)
2. चित्र (Chittr چتر) तसवीर (Tasvír تصویر)

مرقوم (ع - ص) MARQÚM मर्क़ूम
लिखित (Likhit لکھت) उल्लिखित (Ullikhit ال لکھت) लिखा हुआ (Likha hua لکھا ھوا)

مرقومهٔ بالا (عف - ص)
MARQÚMA-E-BÁLA मर्क़ूमए बाला
उपर्युक्त (Uparyukt اپریکت) पूर्व लिखित (Púrv likhit پورو لکھت) प्रागुक्त (Prágukt پراگکت) ऊपर कहा हुआ (Úpar kaha hua اوپر کہا ھوا)

ebooksall.com

مرکب (ع - مذ)
MARKAB मर्कब
वाहन (Váhan واهن) यान (Yán يان) सवारी (Savári سواري)

مرکب (ع - ص)
MURAK,KAB मुरक्कब
1. मिश्रित (Mishrit مشرت) मिला हुआ (Mila hua ملا هوا)
2. यौगिक (Yaugik يوگک) समस्त (Samast سمست) दो लफ़्ज़ मिल कर बना हुआ लफ़्ज़ (Do lafz mil kar bana hua lafz دو لفظ مل کر بنا هوا لفظ)
3. मसि (Masi مسي) सियाही (Siyáhi سياهي)

مرکز (ع - مذ)
MARKAZ मर्कज़
केंद्र (Kendr کيندر) मध्य (Madh,dhya مدهيه) सैंटर (Centre سينتر)

مرگ (ف - مث)
MARG मर्ग
मृत्यु (Mrityu مرتيو) मरण (Maran مرن) मौत (Maut موت)

مرمت (ع - مث)
MARAM,MAT मरम्मत
जीर्णोद्धार (Jírnod,dhár جيرنود'دهار) पुरानी चीज़ की दुरुस्ती (Puráni chíz ki durusti پراني چيز کي درستي)

مرمر (ي - مذ)
MARMAR मर्मर
श्वेत प्रस्तर (Shwet prastar شيت پرستر) संगे मरमर (Sange marmar سنگ مر مر)

مروارید (ف - مذ)
MARVÁRÍD मर्वा रीद
मौक्तिक (Mauktik موک تک) मुक्ता (Mukta مکتا) मोती (Moti موتي)

مروت (ع - مث)
MURAV,VAT मुरव्वत
शील (Shíl شيل) शील संकोच (Shíl sankoch شيل شنکوچ) लिहाज़ (Liház لحاظ)

MURAV,VAJ मुरव्वज (ع - ص) مروج
1. प्रचलित (Prachalit پرچلت) व्यवहृत (Vyav,hrit ويوهرت) राइज (Ráij رائج)
2. परंपरागत (Paramparágat پرم پرا گت) दस्तूर बना हुआ (Dastúr bana hua دستور بنا هوا)

MIR,VAHA मिरवहा (ع - مذ) مروحه
व्यजन (Vyajan ويجن) पंखा (Pankha پنکها)

MURAV,VAQ मुरव्वक़ (ع - ص) مروق
पत्तों वग़ैरा का वह रस जिसे आग पर रख कर साफ़ कर लिया गया हो (Patton vaghaira ka voh ras jíse ág par rakh kar sáf kar liya gaya ho پتوں وغیرہ کا وہ رس جسے آگ پر رکھ کر صاف کر لیا گیا هو)

MAR,HAM मर्हम (ع - مذ) مرهم
स्नेहलेप (Saneh lep اسنيه ليپ) आइटमैंट (Ointment آئنٹمینٹ)

ebooksall.com

2. धर्म (Dharm دھرم) गुण (Gun گن) ख़ासियत (Khásiyat خاصیت)

MIZÁH मिज़ाह (ع - مذ) مزاح
1. परिहास (Paribás پریہاس) विनोद (Vinod ونود) मनोरंजन (Manoranjan منورنجن) हास्य (Hássya هاسیه) दिल्लगी (Dillagi دل لگي)
2. हास्य रस (Hassya ras هاسیه رس) ज़िराफ़त (Ziráfat ظرافت)

MUZÁHIM मुज़ाहिम (ع - ص) مزاحم
1. विघ्न कर्ता (Vighn karta وگهن کرتا) बाधक (Bádhak بادهک) ख़लल अन्दाज़ (Khalal andáz خلل انداز)
2. हस्तक्षेपक (Hastak chhepak هستک چهیپک) दख़्ल अंदाज़ (Dakhl andáz دخل انداز)

مزاحمت (ع - مث)
MUZÁHAMAT मुज़ाहमत
1. विघ्न (Vighn وگهن) बाधा (Bádha بادها) ख़लल (Khalal خلل)
2. हस्तक्षेप (Hástakchhep هستک چهیپ) दख़्ल अंदाज़ी (Dakhl andázi دخل اندازي)

MAZÁR मज़ार (ع - مذ) مزار
समाधि भवन (Samádhi bhavan سمادهي بهون) क़ब्र (Qabr قبر)
یه لفظ کسی بزرگ کي قبر کے لئے استعمال هوتا هے

MUZÁRE मुज़ारे (ع - مذ) مزارع
कृषक (Krishak کرشک) कृषि बल

MAR,HÚN मरहून (ع - ص) مرهون
बंधक (Bandhak بندهک) रहन रक्खा हुआ (Rahn rakh,kha hua رهن رکها هوا)

مرهون منت (ع - مث)
MAR,HÚNE-MINNAT मरहूने मिन्नत
आभारी (Ábhári آبهاري) कृतज्ञ (Krita-g,gya کرتگیه) एहसानमंद (Ehsán mand احسان مند)

MARYI मरई (ع - ص) مرئی
गोचर (Gochar گوچر) दृष्टि गत (Drishti gat درشتي گت) जो चीज़ देखने में आए (Jo chíz dekhne men áe جو چیز دیکهنے میں آے)

MIR,RÍKH मिर्रीख़ (ع - مذ) مریخ
मंगल ग्रह (Mangal grah منگل گره) एक मशहूर सितारा (Ek mash,húr sitára ایک مشهور ستاره)

MURÍD मुरीद (ع - مذ) مرید
1. धर्म शिष्य (Dharm shish,shya دهرم ششیه) चेला (Chela چیلا)
2. आज्ञाकारी (Ag,gya kári آگیا کاري) ताबे (Tábe تابع)

MARÍZ मरीज़ (ع - ص) مریض
रुग्ण (Rugn رگن) व्याधित (Vyádhit ویادهت) रोगी (Rogi روگي) बीमार (Bímár بیمار)

MIZÁJ मिज़ाज (ع - مذ) مزاج
1. स्वभाव (Swabháo سوبهاؤ) प्रकृति (Prakriti پرکرتي) प्रवृत्ति (Pravritti پرورتي) आदत (Ádat عادت)

ebooksall.com

2. क्षेत्र (Chhettr چھیتر) खेत (Khet کھیت)

MAZRÚ,Á मज़रूआ (ع - مث) مزروعه
1. कृषित (Krishit کرشت) बोया हुआ (Boya hua بویا ھوا)
2. कृष्य (Krishya کرشیه) खेती के क़ाबिल ज़मीन (Kheti ke qábil zamín کھیتي کے قابل زمین)

MAZILLAT मज़िल्लत (ع - مث) مزلت
फिसलना (Phisalna پھسلنا) लग़्ज़िश (Laghzish لغزش)

MUZMIN मुज़्मिन (ع - ص) مزمن
जीर्ण (Jírn جیرن) पुरातन (Purátan پراتن) पुराना (Purána پرانا)

MAZA मज़ा (ف - مذ) مزه
1. स्वाद (Swád سواد) ज़ाइक़ा (Záiqa ذائقه)
2. व्यसन (Vyasan ویسن) चसका (Chaska چسکا)
3. आनंद (Ánand آنند) लुत्फ़ (Lutf لطف)
4. भोग विलास (Bhog vilás بھوگ ولاس) ऐयाशी (Aiyáshi عیاشي)
5. दंड (Dand دنڈ) सज़ा (Saza سزا)

MAZÍD मज़ीद (ع - ص) مزید
1. अधिक (Adhik ادھک) ज़ियादा (Ziyáda زیاده)
2. अतिरिक्त (Atirikt اتیرکت) फ़ालतू (Fáltu فالتو)

MUZÍL मुज़ील (ع - ص) مزیل
निवारक (Nivárak نوارک) हटाने या

(Krishi bal کرشی بل) काश्तकार (Kásht kár کاشت کار)

مزاولت (ع - مث)
MUZÁVALAT मुज़ावलत
अभ्यास (Abh,bhyás ابھیاس) किसी काम को बराबर करना (Kisi kám ko barábar karna کسی کام کو برابر کرنا)

MAZBALA मज़्बला (ع - مذ) مزبله
विष्ठागार (Vishthágár وشٹھاگار) मैला डालने की जगह (Maila dálne ki jagah میلا ڈالنے کی جگه)

MAZBÚR मज़्बूर (ع - ص) مزبور
उपर्युक्त (Uparyukt اپریکت) ऊपर कहा हुआ (Úpar kaha hua اوپر کہا ھوا)

MUZD मुज़्द (ف - مث) مزد
دیکھو 'مزدوری'

MAZDÚR मज़्दूर (ف - ص) مزدور
भृत (Bhrit بھرت) श्रमिक (Shramik شرمک) कर्मकर (Karmkar کرمکر) मजूर (Majúr مجور)

مزدوری (ف - مث)
MAZDÚRI मज़्दूरी
भृति (Bhrti بھرتي) पारिश्रमिक (Párish, shramik پارش شرمک) मजूरी (Majúri مجوري)

MAZRA मज़्रा (ع - مذ) مزرع
1. कृषि (Krishi کرشي) खेती (Kheti کھیتي)

ebooksall.com

MISÁHAT मिसाहत (ع - مث) مساحت
1. चेत्र माप (Chhettr máp چھیتر ماپ)
जमीन की पैमाइश (Zamín ki paimáish زمین کی پیمائش)
2. ज्यामिति (Jyámíti جیامتی) रेखा गणित (Rekha ganit ریکھا گنت) भूमिति (Bhúmiti بھومتی) ज्योमैट्री (Geometry جیومیٹری)

MASÁS मसास (ع - مذ) مساس
मर्दन (Mardan مردن) मलना (Malna ملنا)

MUSÁ,ID मुसाइद (ع - ص) مساعد
1. सहायक (Saháyak سہایک) मदद गार (Madad gár مددگار)
2. अनुकूल (Anukúl انو کول) मुआफ़िक (Muáfiq موافق)

مساعدت (ع - مث)
MUSÁ,ADAT मुसाअदत
1. सहायता (Saháyata سہایتا) इमदाद (Imdád امداد)
2. अनुकूलता (Anukúlata انوکولتا) मुआफ़क़त (Muáfaqat موافقت)

مسافت (ع - مث)
MASÁFAT मसाफ़त
अंतर (Antar انتر) दूरत्व (Dúrattwa دورتو) फ़ासिला (Fásila فاصلہ)

MUSÁFIR मुसाफ़िर (ع - ص) مسافر
पथिक (Pathik پتھک) यात्री (Yáttri یاتری) बटोही (Batohi بٹوهي) राहगीर (Ráh gír راہ گیر)

दूर करने वाला (Hatáne ya dúr karne vála ھٹانے یا دور کرنے والا)

MUZAIYAN मुज़ैयन (ع - ص) مزین
सुसज्जित (Susajjit سوسجت) शृंगारित (Shringárit شرنگارت) भूषित (Bhúshit بھوشت) सजाया हुआ (Sajáya hua سجایا ھوا)

MUZDA मुज़्दा (ف - مذ) مژده
1. शुभ सूचना (Shubh súchana شبھ سوچنا) सुख संवाद (Sukh samvád سکھ سمواد) शुभ समाचार (Shubh samáchár شبھ سماچار) ख़ुश ख़बरी (Khush khabari خوش خبری)
2. साधु वाद (Sádhu vád سادھوواد) धन्य वाद (Dhan,nya vád دھنیہ واد) मुबारक बाद (Mubárak bád مبارک باد)

MIZGÁN मिज़् गां (ف - مث) مژگاں
مژہ کي جمع ھے لیکن اردو میں واحد معنوں میں مستعمل ھے
دیکھو 'مژہ'

MIZA मिज़ा (ف - مث) مژہ
दृगंचल (Driganchal درگنچل) पलक (Palak پلک)

MAS मस (ع - مذ) مس
स्पर्श (Isparsh اسپرش) छूना (Chhúna چھونا)

MIS मिस (ف - مذ) مس
ताम्र (Támr تامر) तांबा (Tánba تانبا)

ebooksall.com

مسافرت (ع - مث)

MUSÁFARAT मुसाफ़रत

1. यात्रा (Yáttra یاترا) पर्यटन (Paryatan پریٹن) सफ़र (Safar سفر)

2. प्रवास (Pravás پرواس) परदेस (Pardes پردیس) बे वतनी (Be vatani بےوطني)

مسافر خانہ (عف - مذ)

MUSÁFIR-KHÁNA मुसाफ़िर ख़ाना

पांथ शाला (Pánth shála پانتھ شالا) पथिकाश्रय (Pathikásh,shrai پتھکا شرے) धर्म शाला (Dharm shála دھرم شالہ)

مسام (ع - مذ)

MASÁM मसाम

रोम कूप (Rom kúp روم کوپ) रोम छिद्र (Rom chhiddr روم چھدر) लोम गर्त (Lom gart لوم گرت) लोम रंध्र (Lom randhr لوم رندھر) जिल्द के सूराख़ (Jild ke súrákh جلد کے سوراخ)

مساوات (ع-مث)

MUSÁVÁT मुसावात

1. समता (Samata سمتا) समानता (Samánata سمانتا) बराबरी (Barábari برابري)

2. साम्य वाद (Sámya vád سامیہ واد) सब आदमियों के बराबर होने का सिद्धांत (Sab ádamiyon ke barábar hone ka sid,dhánt سب آدمیوں کے برابر ہونے کا سددھانت)

مساوی (ع - ص)

MUSÁVI मुसावी

समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیہ) यकसां (Yaksán یکساں)

مساہلت (ع - مث)

MUSÁ,HALAT मुसाहलत

आलस्य (Álassya آلسیہ) काहिली (Káhili کاهلي)

مساہمت (ع - مث)

MUSÁ,HAMAT मुसाहमत

भागी दारी (Bhági dári بھاگي داري) साझा (Sájhá ساجھا)

مسائل (ع - مذ)

MASÁ,IL मसाइल

مسئلہ کي جمع

समस्याएं (Samas,syáen سمس سیائیں) मसले (Mas,ale مسئلے)

مست (ف - ص)

MAST मस्त

1. मदोन्मत्त (Madon matt مدون مت) मतवाला (Matvála متوالا)

2. निश्चेष्ट (Nishchesht نس چیشت) बे ख़बर (Be khabar بے خبر)

3. विक्षिप्त (Vich,chhipt وچ چھپت) वातुल (Vátul واتل) पागल (Págal پاگل)

4. निःस्पृह (Nisprih نس پرہ) बे नियाज़ (Be niyáz بے نیاز)

5. प्रफुल्ल (Praphull پرپھل) बश्शाश (Bash,shásh بشاش)

6. ब्रह्म लीन (Brahm lín برھم لین) मजज़ूब (Majzúb مجذوب)

مستاجر (ع - ص)

MUSTÁJIR मुस्ताजिर

एकाधिकारी (Ekádhikári ایکا دھیکاري) ठेके दार (Thekedár ٹھیکے دار)

ebooksall.com

2. स्थिर (Isthir استھر) पाय दार (Páedár پائدار)

MUSTADYI मुस्तद्ई (ع - ص) مستدعی
1. इच्छुक (Ich,chhuk اچ چھک) ख़ाहिश मन्द (Kháhish mand خواھش مند)
2. प्रार्थी (Prárthi پرارتھی) दर्ख़ास्त कुनिंदा (Darkbást kuninda درخواست کنندہ)

MUSTADÍR मुस्तदीर (ع - ص) مستدیر
वर्त्तुलाकार (Vartulákár ورتلا کار) गोला कार (Golákár گولا کار) गोल (Gol گول) दाइरा नुमा (Dáira numa دائرہ نما)

MUSTARAD मुस्तरद (ع - ص) مسترد
1. अस्वीकृत (Aswikrit اسوي کرت) नामन्ज़ूर (Námanzúr نامنظور)
2. निरसित (Nirasit نرست) ख़ारिज (Khárij خارج)

MUSTAZÁD मुस्तज़ाद (ع - ص) مستزاد
1. अधिक (Adhik ادھک) जियादा (Ziyáda زیادہ)
2. अतिरिक्त (Ati rikt اتی رکت) फ़ाज़िल (Fázil فاضل)
3. اردو نظم کي ایک قسم

MUSTASQI मुस्तसक़ी (ع - مذ) مستسقی
जलोदरी (Jalodari جلودري) जलंधर का मरीज़ (Jalandhar ka maríz جلندھر کا مریض)

MUSTÁSAL मुस्तासल (ع - ص) مستاصل
उन्मूलित (Unmúlit انمولت) जड़ से उखाड़ा हुआ (Jaṛ se ukháṛa hua جڑ سے اکھاڑا ھوا)

MUSTATIR मुस्तातिर (ع - ص) مستتر
गुप्त (Gupt گپت) गुह्य (Gubya گھیہ) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

MUSTASNA मुस्तस्ना (ع - ص) مستثنی
1. पृथक् (Prithak پرتھک) अलाहिदा (Aláhida علحدہ)
2. अपवादित (Apvádit اپوادت) मुस्तस्ना किया हुआ (Mustasna kiya hua مستثنی کیا ھوا)

MUS,TAH,SAN मुस्तहसन (ع - ص) مستحسن
श्रेष्ठ (Shreshth شریشتھ) उत्तम (Uttam اتم) पसन्दीदा (Pasandída پسندیدہ)

MUSTAHAQ मुस्तहक़ (ع - ص) مستحق
1. योग्य (Yoggya یوگیہ) क़ाबिल (Qábil قابل)
2. पात्र (Páttr پاتر) अह्ल (Ahl اهل)
3. अधिकारी (Adhikári ادھي کاري) हक़ दार (Haq dár حقدار)
4. दानाधिकारी (Dánádhi kári دانا دھیکاری) ख़ैरात का मुस्तहक़ (Khairát ka mustahaq خیرات کا مستحق)

MUSTAHKAM मुस्तहकम (ع - ص) مستحکم
1, दृढ़ (Driṛh دررڑھ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

ebooksall.com

2. स्फूर्ति (Isphúrti اسپهورتي) फुरती (Phurti پهرتي)

3. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) इनहिमाक (Inhimák انہماک)

MUSTA,FI मुस्ताफ़ी (ع - ص) مستعفی
पद त्यागी (Pad tyági پدتیاگي) इस्तेफ़ा देने वाला (Istefa dene vála استعفا دینے والا)

(ع - ص) مستعمل
MUSTA,MAL मुस्तामल
व्यवहृत (Vyavahrit ویوهرت) प्रयुक्त (Prayukt پریکت) इस्तेमाल में आया हुआ (Istemál men áya hua استعمال میں آیا هوا)

(ع - ص) مستغرق
MUSTAGHRAQ मुस्तग़्रक़

1. तल्लीन (Tallín تل لین) तन्मय (Tanmai تن مے) मग्न (Magn مگن) महव (mah,v محو)

2. बंधक (Bandhak بندهک) गिरौ (Girau گرو)

(ع - ص) مستغنی
MUSTAGHNI मुस्तग़्नी

1. निस्पृह (Nisprih نس پره) अनीह (Aníh انیه) बे नियाज़ (Be niyáz بے نیاز)

2. समृद्ध (Samrid,dh سمردهـ) धन शाली (Dhan sháli دهن شالي) फ़ारिगुल बाल (Fárighul bál فارغ البال)

MUSTATÍ,A मुस्ततीअ (ع - ص) مستطیع

1. धनवान् (Dhanván دهن وان) माल-दार (Mál dár مالدار)

2. समर्थ (Samarth سمرتهه) साहिबे मक़दूर (Sáhibe maqdúr صاحب مقدور)

MUSTATÍL मुस्ततील (ع - مذ) مستطیل
आयत (Áyat آیت) समकोण चतुर्भुज (Samkon chatur bhuj سم کون چتر بهج)
وہ شکل جس کے آمنے سامنے کے ضلع برابر هوں اور سب زاوے قائمہ هوں

MUSTA,ÁR मुस्तआर (ع - ص) مستعار

1. अस्थायी (Astháyi استهائي) नापाय-दार (Na páedár ناپائدار)

2. मांगी हुई चीज़ (Mángi hui chíz مانگي هوئي چیز)

MUSTA,ID मुस्तइद (ع - ص) مستعد

1. तत्पर (Tatpar تت پر) सन्नद्ध (San,nad,dh سن ندهہ) तैयार (Taiyár تیار)

2. निरालस्य (Nirálassya نرالسیه) फुर्तीला (Phurtíla پهرتیلا)

3. संलग्न (Sanlagn سن لگن) दत्त चित्त (Datt chitt دت چت) मुनहमिक (Munhamik منهمک)

(عف - مث) مستعدی
MUSTA,IDDI मुस्तइद्दी

1. तत्परता (Tatparata تت پرتا) तैयारी (Taiyári تیاري)

ebooksall.com

2. आवास (Avás آواس) जाय क़याम (Jáe qayám جاے قیام)

MUSTAQIL मुस्तक़िल (ع - ص) مستقل
1. दृढ़ (Driṛh درڑھ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)
2 स्थायी (Istháyi ستھائی) परमानैंट (Permanent پرمانینٹ)

MUSTAQÍM मुस्तक़ीम (ع - ص) مستقیم
सरल (Saral سرل) ऋजु (Riju رجو) सीधा (Sídha سیدھا) रास्त (Rást راست)

مستمند (ف -ص)
MUST-MAND मुस्त मंद
1. दीन (Dín دین) निःसहाय (Nis,sahâe نس سہاے) बेचारा (Be chára بے چارہ)
2. दरिद्र (Dariddr دردر) मुफ़लिस (Muflis مفلس)

MUSTANAD मुस्तनद (ع - ص) مستند
1. प्रमाणित (Pramáuit پرمانت) तसदीक़ शुदा (Tasdíq shuda تصدیق شدہ)
2. विश्वस्त (Vishshwast وش‘شوست) मोतबर (Motabar معتبر)
3. प्रमाण पत्र प्राप्त (Pramán pattr prápt پرمان پترپراپت) सनद याफ़्ता (Sanad yáfta سند یافتہ)

مستوجب (ع - ص)
MUSTAUJIB मुस्तौजिब
1. पात्र (Páttr پاتر) मुस्तहक़ (Mustahaq مستحق)

مستغیث (ع - ص)
MUSTAGHÍS मुस्तग़ीस
अभियोगी (Abhi yogi ابھي یوگي) अभि योक्ता (Abhi yokta ابھي یوکتا) फ़रयादी (Faryádi فریادي) عدالت فوجداري میں نالش کرنے والا

MUSTAFÍD मुस्तफ़ीद (ع - ص) مستفید
1. लाभान्वित (Lábhánvit لابھانوت) फ़ाइदा उठाया हुआ (Fáida utháya hua فائدہ اتھایا ھوا)
2. उप भोक्ता (Upbhokta اپ‌بھوکتا) फ़ाइदा उठाने वाला (Fáida utháne vála فائدہ اتھانے والا)

مستفیض (ع - ص)
MUSTAFÍZ मुस्तफ़ीज़
1. कृपेच्छु (Kripech,chhu کرپیچ‘چھو) फ़ैज़ चाहने वाला (Faiz cháhne vála فیض چاھنے والا)
2. लाभान्वित (Lábhánvit لابھانوت) मुस्तफ़ीद (Mustafíd مستفید)

مستقبل (ع - مذ)
MUSTAQBIL मुस्तक़बिल
1. आगामी (Ágámi آگامي) आने वाला (Áne vála آنے والا)
2. भविष्यत्काल (Bhavish,shyatkál بھوشیت کال) आने वाला ज़माना (Áne vála zamána آنے والاز مانہ)

MUSTAQAR मुस्तक़र (ع - مذ) مستقر
1. केंद्र (Kendr کیندر) मरकज़ (Markaz مرکز)

ebooksall.com

4. चुहल (chuhul چہل) ख़ुश फ़ेली (Khush feli خوش فعلي)

MASJID मस्जिद (ع - مث) مسجد
सजदा करने की जगह (Sajda karne ki jagah سجدہ کرنے کی جگہ) मसीत (Masít مسیت)

MASJÚD मस्जूद (ع - ص) مسجود
आराध्य (Árádhya آرادھیہ) पूज्य (Pújya پوجیہ) जिसे सजदा किया जाये (Jise sajda kiya jáe جسے سجدہ کیا جاے)

MASKH मस्ख़ (ع - ص) مسخ
रूपांतरित (Rúpántarit روپانترت) विकृत (Vik,krit وکرت) बिगड़ा हुआ (Bigra hua بگڑا ھوا)

مسخر (ع - ص)
MUSAKH,KHAR मुसख़्ख़र
1. वशीभूत (Vashibhút وشی بھوت) तसख़ीर किया हुआ (Taskhír kiya hua تسخیر کیا ھوا)
2. विजित (Vijit وجت) जीता हुआ (Jíta hua جیتا ھوا)

مسخرگی (عف - مث)
MASKHARAGI मसख़रगी
1. परिहास (Parihás پری ھاس) ठठोल (Thathol ٹھٹھول)
1. विनोद (Vinod ونود) तफ़रीह (Tafríh تفریح)

MASKHARA मसख़रा (ع - مذ) مسخرہ
नर्मद (Narmad نرمد) विदूषक

2. उचित (Uchit اچت) मौज़ूं (Mauzún موزوں)

MASTÚR मस्तूर (ع - ص) مستور
गुप्त (Gupt گپت) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

مستورات (ع - مث)
MASTÚRÁT मस्तूरात
महिलायें (Mahiláen مہلائیں) औरतें (Auraten عورتیں)

MASTÚL मस्तूल (پ - مذ) مستول
पादारक (Pádárak پاداری) मरुत्पट (Marutpat مروت پٹ) पोत्पट (Potpat پوت پٹ) बादबान Bádbán بادبان)

مستولی (ع - ص)
MUSTAULI मुस्तौली
1. विजित (Vijit وجت) ग़ालिब (Ghálib غالب)
2. उपभोक्ता (Up bhokta اپ بھوکتا) क़ाबिज़ (Qábiz قابض)

MUSTAVI मुस्तवी (ع - ص) مستوی
समतल (Samtal سم تل) हमवार (Hamvár هم وار)

MASTI मस्ती (ف - مث) مستی
1. उन्माद (Unmád انماد) बद मस्ती (Bad masti بدمستی)
2. मद (Mad مد) नशा (Nasha نشہ)
3. कामातुरता (Kamáturata کاماترتا) शहवत का जोश (Shahvat ka josh شہوت کا جوش)

ebooksall.com

2. समतल (Samtal سم‌تل) हमवार (Hamvár هموار)

MISTAR मिस्तर (ع - مذ) مسطر रेखक (Rekhak ریکھک) लकीरें खेंचने का आला (Lakíren khenchne ka ála لکیریں کھینچنے کا آلہ)

MASTÚR मस्तूर (ع - ص) مسطور उल्लिखित (Ullikhit اُل‌لکھت) मरक़ूम (Marqúm مرقوم)

MAS,ÚD मसऊद (ع - ص) مسعود शुभान्वित (Shubhánvit شبھانوت) कल्याण मय (Kal,lyán mai کلیان مے) मुबारक (Mubárak مبارک)

MASKAN मस्कन (ع - مذ) مسکن निवास स्थान (Nivásasthán نواس‌تھان) आवास (Ávás آواس) रहने की जगह (Rahne ki jagah رهنے کی جگه)

MASKANAT मस्कनत (ع - ف) مسکنت
1. दीनता (Dínata دینتا) लाचारी (Láchári لاچاری)
2. दरिद्रता (Dariddrata دردرتا) मुफ़लिसी (Muflisi مفلسی)

MASKA मस्का (ف - مذ) مسکه नव नीत (Nav,nít نونیت) छीर सार (Chhír sár چهیر سار) मक्खन (Makh,khan مکھن)

MISKÍN मिस्कीन (ع - ص) مسکین
1. दरिद्र (Dariddr دردر) मुफ़लिस (Muflis مفلس)

(Vidúshak ودوشک) हँसाने वाला (Hansáne vála هنسانے والا)

MUSAD,DAS मुसद्दस (ع - ص) مسدس
1. षष्टांगी (Shashtángi ششٹانگي) छै जुज़ वाला (Chhai juz vála چھے جز والا)
2. उर्दू नज़्म की एक क़िस्म (Urdu nazm ki ek qism اردو نظم کی ایک قسم)

MASDÚD मस्दूद (ع - ف) مسدود अवरुद्ध (Avrud,dh اوردھ) निरुद्ध (Nirud,dh نردھ) रुका हुआ (Ruka hua رکا هوا)

MASAR,RAT मसर्रत (ع - مث) مسرت हर्ष (Harsh هرش) आनंद (Ánand آنند) उल्लास (Ullás الاس) ख़ुशी (Khushi خوشی)

MUSRIF मुसरिफ़ (ع - ص) مسرف अपव्ययी (Apav,vyayi اپوّ ویئی) बहुव्ययी (Bahuv,vyayi بهوّ ویئي) फ़ुज़ूल ख़र्च (Fuzúl kharch فضول خرچ)

MASRÚR मसरूर (ع - ف) مسرور प्रफुल्ल (Praphull پرپهل) प्रसन्न (Prasann پرسن) उल्लसित (Ullasit ال‌لست) प्रमुदित (Pramudit پرمدت) ख़ुश (Khush خوش)

MUSAT,TAH मुसत्तह (عَ - ص) مسطح
1. विस्तृत (Vistrit وسترت) कुशादा (Kusháda کشاده)

ebooksall.com

MASLAK मस्लक (ع - مذ) مسلک
1. धर्म (Dharm دھرم) मज़्हब (Maz,hab مذہب)
2. मार्ग (Márg مارگ) रस्ता (Rasta رستہ)
3. नियम (Niyam نیم) क़ाइदा (Qáida قاعدہ)

MUSAL,LAM मुसल्लम (ع - ص) مسلم
1. प्रमाणित (Pramánit پرمانت) प्रमाण सिद्ध (Pramán sid,dh پرمان سدھ) साबित (Sábit ثابت)
2. निर्विवाद (Nir vivád نروواد) जिसमें कोई झगड़ा न हो (Jis men koi jhagṛa na ho جسمیں کوئی جھگڑا نہ ہو)
3. संपूर्ण (Sampúrn سم پورن) समूचा (Samúcha سموچا)

MUSLIM मुस्लिम (ع - ص) مسلم
मुसलमान (Musalmán مسلمان)

MASLÚL मस्लूल (ع - ص) مسلول
रक्त काशी (Rakt káshi رکت کاشی) जिसे सिल की बीमारी हो (Jise sil ki bímári ho جسے سل کی بیماری ہو)

مسماۃ (ع - مث)

MUSAM,MÁT मुसम्मात
1. महिला (Mahila مہلا) स्त्री (Istri استری) औरत (Aurat عورت)
2. भार्या (Bhárya بھاریا) पत्नी (Patni پتنی) जोरू (Joru جورو)

2. अशक्त (Ashakt اشکت) नाताक़त (Na táqat ناطاقت)
3, सरल स्वभाव (Saral swabháo سرل سوبھاؤ) सादा लौह (Sáda lauh سادہ لوح)

MUSAL,LAH मुसल्लह (ع - ص) مسلح
सशस्त्र (Sashastr سشستر) बद्धायुद्ध (Bad,dhá yudh بدھایدھ) हथ्यार बंद (Hathyár band ہتھیاربند)

MASLAKH मस्लख़ (ع - مذ) مسلخ
वध स्थल (Vadhasthal ودھستھل) क़त्ल गाह (Qatl gáh قتل گاہ)

MUSAL,SAL मुसलसल (ع - ص) مسلسل
1. शृंखलित (Shrinkhalit شرنکھلت) ज़ंजीर में बंधा हुआ (Zanjír men bandha hua زنجیر میں بندھا ہوا)
2, सतत (Satat ستت) निरंतर (Nirantar نرنتر) अनवरत (Anavarat انورت) लगातार (Lagátár لگاتار)
3. क्रमागत (Kramágat کرماگت) क्रम बद्ध (Kram bad,dh کرم بدھ) बा तरतीब (Ba tartíb باترتیب)

MUSALLAT मुसल्लत (ع - ص) مسلط
1. आच्छादित (Ách,chhadit آچھادت) मुहीत (Muhít محیط)
2. सर पर सवार (Sar par savár سر پر سوار) मुतऐयिन (Muta,aiyin متعین)

ebooksall.com

2. विषय (Vishai وشے) मुआमला (Muámala معاملہ)
3. धर्म प्रश्न (Dharm prishn دھرم پرشن) मज़हबी सवाल (Maz,habi savál مذھبی سوال)

MASÍH मसीह (ع - مذ) مسیح
खीष्ट (Khrísht کھریشٹ) हज़रत ईसा (Hazrat Ísa حضرت عیسیٰ)

MASÍHI मसीही (ع - مذ) مسیحی
ईसाई (Ísáyi عیسائی)

MUSHÁBEH मुशाबेह (ع - ص) مشابہ
1. तुल्य (Tullya تلیہ) समान (Samán سمان) बराबर (Barábar برابر)
2. सह रूप (Sah rúp سہ روپ) समाकार (Samakár سماکار) हम शक्ल (Ham shakl ھم شکل)

مشابہت (ع و مذ)
MUSHÁBAHAT मुशाबहत
एक रूपता (Ek rúpata ایک روپتا) समाकार (Samákár سماکار) अनु रुपता (Anu rúpata انوروپتا) हमशकली (Ham shakli ھم شکلي)

مشارکت (ع - مث)
MUSHÁRAKAT मुशारकत
सह भागिता (Sah bhágita سہ بھاگتا) साझे दारी (Sájhe dári ساجھے داری) शिराकत (Shirákat شراکت)

مشاطہ (ع - مث)
MASH,SHÁTA मश्शाता
प्रसाधिका (Prasádhika پرسادھکا)

MISMÁR मिस्मार (ع - ص) مسمار
ध्वस्त (Dhwast دھوست) भग्न (Bhagn بھگن) मुनहदिम (Munhadin منہدم)

MASMÚM मस्मूम (ع - ص) مسموم
विषाक्त (Vishákt وشاکت) विष मिश्रित (Vish mishrit وش مشرت) ज़हर आलूद (Zahr álúd زھرآلود)

MUSIN मुसिन (ع - ص) مسن
वयोवृद्ध (Vayovrid,dh ویوورده) वयोगत (Vayogat ویوگت) बूढ़ा (Búṛhá بوڑھا)

MASNAD मसनद (ع - مث) مسند
1. बड़ा तकिया (Baṛa takiya بڑا تکیہ)
2. गद्दी (Gaddi گدي)

MISVÁK मिस्वाक (ع - مث) مسواك
दंतधावन (Dant dhávan دنت دھاون) दतौन (Dataun دتون)

مسودہ (ع - مذ)
MUSAV,VADA मुसव्वदा
पांडुलिपि (Pándulipi پانڈولپي) पांडु लेख (Pándu lekh پانڈو لیکھ) मसौदा (Masauda مسودہ)

MUS,HIL मुस्हिल (ع - مذ) مسہل
रेचक (Rechak ریچک) विरेचक (Virechak ویریچک) मल भेदक (Mal bhedak مل بھیدک) जुल्लाब (Julláb جلاب)

MAS,ALA मसअला (ع - مذ) مسئلہ
1 समस्या (Samas,sya سمسیا) उक़दा (Uqda عقدہ)

ebooksall.com

مشایعت (ع - مث)

MUSHA,YA,AT मुशायश्रत

अनुव्रजन (Anuv,vrajan انوُورجن) अनुव्रज्या (Anuv,vrajya انوُورجیا) किसी को रुख़सत करते वक्त थोड़ी दूर तक उसके पीछे चलना (Kisi ko rukh-sat karte vaqt thoṛi dúr tak uske píchhe chalna کسي کو رخصت کرتے وقت تھوڑی دور تک اسکے پیچھے چلنا)

MUSHAB,BAH मुशब्बह (ع - مذ) مشبه

उपमेय (Upmeya اپمے یہ) जिसे तशबीह दी जाये (Jíse tashbíh di jáe جسے تشبیه دي جاے)

مشبه به (ع - ص)

MUSHAB,BAH-BIH (BIHI) मुशब्बह बिह(बिही)

उपमान (Upmán اپمان) उपमित (Upmit اپمت) جس کے ساتھ تشبیه دي جاے

MUSHT मुश्त (ف - مث) مشت

1. मुष्टिका (Mushtika مشٹکا) मुट्ठी (Muth,thi مٹھی)
2. एक मुट्ठी की नाप (Ek muth,thi ki náp ایک مٹھی کی ناپ)
3. मुट्ठी भर (Muththi bhar مٹھی بھر)

MUSHTÁQ मुश्ताक़ (ع - ص) مشتاق

उत्सुक (Utsuk ات سک) उत्कंठित (Ut kanthit ات کنٹھت) अभिलाषी (Abhiláshí ابھي لاشي) आरज़ू मंद (Árzú mand آرزو مند)

प्रसाधन कर्त्री (Prasádhan kartri پرسادھن کرتری) बाल सँवारने और सिंगार कराने वाली औरत (Bál sanvár-ne aur singár karáne váli aurat بال سنوارنے اور سنگار کرانے والی عورت)

مشاعره (ع - مث)

MUSHÁ,ARA मुशाश्ररा

कवि सम्मेलन (Kavi sammelan کوی سمیلن)

MASH,SHÁQ मश्शाक़ (ع - ص) مشاق

अभ्यस्त (Abh,bhyast ابھ ُبھیست) सिद्ध हस्त (Sid,dh hast سدھ ھست) माहिर (Máhir ماھر)

مشاورت (ع - مث)

MUSHÁVARAT मुशावरत

परामर्श (Parámarsh پرامرش) विचार विनिमय (Vichár vinimai وچاروِنمے) बाहमी मशवरा (Báhami mashvara باهمي مشوره)

مشاهده (ع - مذ)

MUSHÁ HADA मुशाहदा

अवलोकन (Av,lokan اولوکن) ईक्षण (Ík,chhan ایکچھن) ग़ौर से देखना (Ghaur se dekhna غور سے دیکھنا)

مشاهره (ع - مذ)

MUSHÁHARA मुशाहरा

मासिक वेतन (Másik vetan ماسک ویتن) माहवारी तनख़ाह (Máhvári tankháh ماھواری تنخواہ)

ebooksall.com

बना हो (Voh shabd jo kisi shabd ya dhátú se bana ho جو شبد وہ کسی شبد یا دھاتو سے بنا ہو)

مشتمل (ع - ص)
MUSHTAMAL मुश्तमल
संयुक्त (San,yukt سن یکت) संमिलित (Sammilit سم ملت) शामिल (Shámil شامل)

مشتہر (ع - ص)
MUSHTAHAR मुश्तहर
1. प्रसिद्ध (Prasid,dh پرسدھ) मश्हूर (Mash,húr مشہور)
2. विज्ञापित (Viggyápit وگیاپت) इश्तिहार दिया हुआ (Ishtihár diya hua اشتہار دیا ہوا)

MUSHTAHI मुश्तही (ع - ص) مشتہی
1. इच्छुक (Ich,chhuk اچ چھک) आरज़ूमंद (Árzu mand آرزومند)
2. अग्नि वर्द्धक (Agni vardhak اگنی وردھک) भूख बढ़ाने वाला (Bhúkh baṛháne vála بھوکھ بڑھانے والا)
دوسرے معنوں میں عربی کے قاعدے سے غلط ھے لیکن بولا جاتا ھے

MASHRAB मशरब (ع - مذ) مشرب
1. पानी पीने की जगह (Páni píne ki jagah پانی پینے کی جگہ)
2. धर्म (Dharm دھرم) पथ (Path پتھ) मिल्लत (Millat ملت)

مشرح (ع - ف)
MUSHAR,RAH मुशर्रह
1. सटीक (Satík ستیک) व्याख्या सहित

مشتبہ (ع - ص)
MUSHTABAH मुश्तबह
संदिग्ध (Sandigdh سند گدھ) अनिश्चित (Anishchít انشچت) मश्कूक (Mashkúk مشکوک)

مشترك (ع - ص)
MUSHTARAK मुश्तरक
1. संमिलित (Sam,milit سم ملت) समन्वित (Samanvit سمن وت) मिला हुआ (Mila hua ملا ہوا)
2. साझे का (Sájhe ka ساجھے کا) मिलाजुला (Mila jula ملا جلا)

MUSHTARI मुश्तरी (ع - مذ) مشتری
1, ग्राहक (Gráhak گراھک) ख़रीदार (Kharídár خریدار)
2. बृहस्पति (Brihaspati برھسپتي) एक ग्रह (Ek grah ایک گرہ)

مشت زنی (ف - مث)
MUSHT-ZANI मुश्तज़नी
हस्तमैथुन (Hast maithun ھست میتھن) हथलस (Hathlas ھتھلس)

MUSHTAIL मुश्तइल (ع - ص) مشتعل
1. प्रज्वलित (Prajwalit پرجولت) जलता हुआ (Jalta hua جلتا ہوا)
2. उत्तेजित (Uttejit اُتے جت) भड़काया हुआ (Bhaṛ káya hua بھڑکایا ہوا)

MUSHTAQ मुश्तक़ (ع - ص) مشتق
1. वह शब्द जो किसी शब्द या धातु से

ebooksall.com

MUSH,FIQ मुश्फ़िक़ (ع - ص) مشفق
1. कृपालु (Kripálu کرپالو) शफ़ीक़ (Shafiq شفیق)
2. त्रासक (Trásak تراسک) डराने वाला (Daráne vála ڈرانے والا)

MASHQ मश्क़ (ع - مث) مشق
1. अभ्यास (Abh,bhyás ابھیاس) महारत (Mahárat مہارت)
2. किसी काम को रोज़ करना (Kisi kám ko roz karna کسي کام کو روز کرنا)

(ع - مث) مشقت
MASHAQ,QAT मशक़्क़त
श्रम (Shram شرم) परिश्रम (Parish, shram پرش شرم) आयास (Áyás آیاس) मेहनत (Mehnat محنت)

MASHK मश्क (ف - مث) مشك
भस्त्री (Bhastri بھستری) पखाल (Pakhál پکھال) पानी भरने की खाल (Páni bharne ki khál پانی بھرنے کي کھال)

(ف - مذ) مشك
MU (I) SHK मु(मि)श्क
कस्तूरिका (Kastúrika کستورکا) कस्तूरी (Kastúri کستوري)

MUSHKIL मुश्किल (ع - مث) مشکل
1. कठिन (Kathin کٹھن) दुष्कर (Dushkar دشکر) सख़्त (Sakht سخت)
2. कठिनता (Kathinata کٹھنتا) कठि-नाई (Kathináyi کٹھنائي) दुश्वारी (Dush vári دشواری)

(Vyákh,khya sahit ویاکھیاسہت) शर्ह किया हुआ (Sharh kiya hua شرح کیا ھوا)
2. सविस्तार (Savistár سوستار) विस्तृत (Vistrit وسترت) मुफ़स्सल (Mufas-sal مفصل)

MASH,RIQ मश्रिक़ (ع - مذ) مشرق
उदयाचल (Mdayá chal ادیاچل) पूर्व (Púrv پوروو) पूरब (Púrab پورب)

MUSHRIK मुश्रिक (ع - ص) مشرك
अनेकेश्वर वादी (Anekeshwar vádi انے کیشور وادی) जो कई ख़ुदा मानता हो (Jo kayi khuda mánta ho جو کئی خدا مانتا ھو)

MASH,AL मश्अल (ع - مث) مشعل
उल्मुक (Ulmuk المک) उल्का (Ulka الکا) उल्कुषी (Ulkushi الکشی) मशाल (Mashál مشال)

(ع - مذ) مشغله
MASHGHALA मश्ग़ला
1. व्यापार (Vyápár ویاپار) शुग़्ल (Shughl شغل)
2. कार्य (Kárya کاریہ) काम (Kám کام)

MASHGHÚL मश्ग़ूल (ع - ص) مشغول
संलग्न (Sanlagn سن لگن) तन्मय (Tanmai تن مے) लीन (Lín لین) निरत (Nirat نرت) मुनहमिक (Munha-mik منہمک)

ebooksall.com

विचार वनिमे (وچار ونمے) तबादलए ख़यालात (Tabádalaye khayálát تبادلۂ خیالات)

مشوش (ع - ص)

MUSHAV,VASH मुशव्वश
1. उद्विग्न (Udvign ادوگن) आतुर (Átur آتر) परेशान (Preshán پریشان)
2. चिंतित (Chintit چنتت) मुतफ़क्किर (Mutafak,kir متفکر)

MASH,HÚR मश्हूर (ع - ص) مشہور
1. प्रसिद्ध (Prasid,dh پرسدھ) प्रथित (Prathit پرتھت) ख्यात (Khyát کھیات) सब में ज़ाहिर (Sab men záhir سب میں ظاہر)
2. यश वान् (Yashván یش وان) कीर्तिवान् (Kírtiván کیرتي وان) नामवर (Námvar نام ور)

مشہی (ع - ص)

MUSHAH,HI मुशह् ही
रुचि वर्द्धक (Ruchi vardhak رچي وردھک) अग्नि वर्द्धक (Agni vardhak اگني وردھک) भूख बढ़ाने वाला (Bhúkh baṛháne vála بھوکھ بڑھانے والا)

مشیت (ع - مث)

MASHÍYAT मशीयत
1. ईश्वरेच्छा (Íshwarech,chha ایشوریچھا) ख़ुदा की मर्ज़ी (Khuda ki marzi خدا کي مرضي)
2. इच्छा (Ich,chha اچھا) मरज़ी (Marzi مرضي)

3. जटिल (Jatil جٹل) उलझा हुआ (Uljha hua الجھا ہوا)

مشکل (ع - ص)

MUSHAK,KAL मुशक्कल
साकार (Sákár ساکار) मूर्त्तिमान् (Múrtimán مورتي مان) मुजस्सम (Mujas,sam مجسم)

MASHKÚR मश्कूर (ع - ص) مشکور
1. धन्य (Dhannya دھنیہ) क़ाबिले शुक्रिया (Qábile shukriya قابل شکریہ)
2. कृतज्ञ (Kritaggya کرتگیہ) शुक्रगुज़ार (Shukr guzár شکرگزار)
دوسرے معنوں میں غلط ہے، صرف کم پڑھے لکھے بولتے ہیں

مشکوک (ع - ص)

MASH,KÚK मश्कूक
संदिग्ध (Sandigdh سن دگدھ) संशयात्मक (Sanshayátmak سن شیاتمک) मुश्तबह (Mushtabah مشتبہ)

MASHMÚL मश्मूल (ع - ص) مشمول
संयुक्त (San,yukt سن یکت) संमिलित (Sammilit سم ملت) शामिल (Shámil شامل)

مشورہ (ع - مذ)

MASHVURA मश्वुरा
1. परामर्श (Parámarsh پرامرش) सलाह (Saláh صلاح)
2. विचार विनिमय (Vichár vinimai

ebooksall.com

مشیخت (ع - مث)

MÁSHÍKHAT मशीख़त

1. गुरुत्व (Guruttwa گروتو) श्रेष्ठता (Shresh,thata شریش‌تھتا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگي)

2. अहंवाद (Ahamvád اهموواد) विकत्था (Vikat,tha وکت‌تھا) डींग (Díng ڈینگ)

MUSHÍR मुशीर (ع - ص) مشیر

परामर्श दाता (Parámarsh dáta پرامرش داتا) सलाह कार (Saláh kár صلاح کار)

MUSÁHIB मुसाहिब (ع - ص) مصاحب

1. पार्श्व वर्ती (Párshwa varti پارشو ورتي) हम नशीं (Ham nashín هم نشیں)

2. सभासद (Sabhásad سبھاسد) हाज़िर बाश (Házir básh حاضر باش)

MASÁF मसाफ़ (ع - ٠.ذ) مصاف

1. युद्ध (Yuddh يدھ) समर (Samar سمر) जंग (Jang جنگ)

2. रण चेत्र (Ran chhettr رن چھیتر) मैदाने जंग (Maidáne jang میدان جنگ)

مصالحت (ع - مث)

MUSÁLAHAT मुसालहत

1. संराध (Sanrádh سن رادھ) समझौता (Samjhauta سمجھوتہ)

2. संधि (Sandhi سندھی) सुलह (Sul,h صلح)

MUSAH,HEH मुसह्हेह (ع - مذ) مصحح

1. शोधक (Shodhak شودھک) सुधारक (Sudhárak سدھارک) दुरुस्ती करने वाला (Durusti kerne vála درستي کرنے والا)

2. ईक्ष्य वाचक (Íkchhya váchak ایکچھیہ واچک) प्रूफ़ रीडर (Proof reader پروف ریڈر)

MUS,HAF मुसहफ़ (ع - مذ) مصحف

1. ग्रंथ (Granth گرنتھ) पोथी (Pothi پوتھي) किताब (Kitáb کتاب)

2. धर्म ग्रंथ (Dharm granth دھرم‌گرنتھ) सहीफ़ा (Sahífa صحیفہ)

3. क़ुरान (Qur,án قرآن)

MISDÁQ मिस्दाक़ (ع - مذ) مصداق

चरितार्थ (Charitárth چرِي‌تارتھ) चस्पां (Chaspán چسپاں)

MASDAR मस्दर (ع - مذ) مصدر

1. उद्गम (Udgam ادگم) निकलने की जगह (Nikalne ki jagah نکلنے کی جگہ)

2. धातु (Dhátu دھاتو) वह शब्द जिस से क्रियायें बनती हैं (Voh shabd jis se kriyáen banti hain وہ شبد جس سے کریائیں بنتي هیں)

MUSIR मुसिर (ع - ص) مصر

आग्रही (Ág,grahi آگرهي) ज़िद करने वाला (Zid karne vála ضد کرنے والا)

MIS,RA मिसरा (ع - مذ) مصرع

पद (Pad پد) चरण (Charan چرن)

ebooksall.com

2. पवित्र (Pavittr پوتر) शुद्ध (Shud,dh شدھ) पाक (Pák پاک)
3. निर्मल (Nirmal نرمل) निथरा हुआ (Nithra hua نتھرا ھوا)

MUSAFFI मुसफ़्फ़ी (ع - ص) مصفی
शोधक (Shodhak شودھک) साफ़ करने वाला (Sáf karne vála صاف کرنے والا)

MUSLEH मुस्लेह (ع - ص) مصلح
1. सुधारक (Sudhárak سدھارک) इसलाह करने वाला (Isláh karne vála اصلاح کرنے والا)
2. दोष निवारक (Dosh nivárak دوش نوارک) बुराई दफ़ा करने वाला (Buráyi dafa karne vála برائی دفع کرنے والا)

مصلحت (ع - مث)
MASLAHAT मसलहत
1. हित (Hit ھت) भलाई (Bhaláyi بھلائی)
2. परामर्श (Parámarsh پرامرش) सलाह (Saláh صلاح)
3. अच्छाई (Ach,chhayi اچھائی) ख़ूबी (Khúbi خوبی)

MASLÚB मस्लूब (ع - ص) مصلوب
फांसी दिया गया (Phánsi diya gaya پھانسی دیا گیا) सूली पर चढ़ाया हुआ (Súli par charháya hua سولی پر چڑھایا ھوا)

MUSALLA मुसल्ला (ع - مذ) مصلی
नमाज़ पढ़ने की चटाई (Namáz parhne ki chatáyi نماز پڑھنے کی چٹائی)

शेर का आधा टुकड़ा (Sher ka ádha tukra شعر کا آدھا ٹکڑا)

MASRAF मसरफ़ (ع - مذ) مصرف
1. लाभ कारिता (Lábh kárita لابھ کارتا) फ़ाइदा मंदी (Fáida mandi فائدہ مندي)
2. प्रयोजन (Prayojan پریوجن) मतलब (Matlab مطلب)

MAS,RÚA, मसरूअ (ع - ص) مصروع
अपस्मारी (Apasmári اپسماري) मिरगी का मरीज़ (Mirgi ka maríz مرگي کا مریض)

MASRÚF मसरूफ़ (ع - ص) مصروف
संलग्न (Sanlagn سن لگن) लीन (Lín لین) प्रवृत्त (Pra,vritt پرورت) मशग़ूल (Mashghúl مشغول)

مصطلح (ع - ص)
MUSTALAH मुस्तलह
पारिभाषिक शब्द (Páribháshik shabd پاربھاشک شبد) इस्तिलाही लफ़्ज़ (Istíláhi lafz اصطلاحي لفظ)

مصطلحات (ع - مذ)
MUSTALAHÁT मुस्तलहात
पारिभाषिक शब्दावली (Páribháshik shabdávalí پاربھاشک شبداولي) इस्तिलाही अलफ़ाज़ (Istiláhi alfáz اصطلاحي الفاظ)

MUSAFFA मुसफ़्फ़ा (ع - ص) مصفا
1. स्वच्छ (Swach,chh سوچ‘چھ) उज्ज्वल (Ujjwal اج‘جول) साफ़ (Sáf صاف)

مصمم (ع - ص)
MUSAM,MAM मुसम्मम
सुदृढ़ (Sudriṛh سودرڑھ) अचल (Achal اچل) पक्का (Pakka پکا) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

مصنف (ع - مذ)
MUSAN,NIF मुसन्निफ़
ग्रंथकार (Granth kár گرنتھکار) रचयिता (Rachayita رچیتا) प्रणेता (Praneta پرنیتا) तसनीफ़ करने वाला (Tasníf karne vála تصنیف کرنے والا)

مصنوع (ع - ص)
MASNÚ,A मसनूअ
निर्मित (Nirmit نرمت) रचित (Rachit رچت) बना हुआ (Bana hua بنا ھوا)

مصنوعات (ع - مث)
MASNÚ,ÁT मस्नूआत
किसी देश की बनी हुई चीज़ें (Kisi desh ki bani hui chízen کسی دیش کی بنی ھوئی چیزیں)

مصنوعی (ع - ص)
MASNÚ,YI मस्नूई
1. कृत्रिम (Kritrim کرترم) बनावटी (Banávati بناوٹی)
काल्पनिक (Kálpanik کالپنک) फ़र्ज़ी (Farzi فرضی)
3. अप्राकृतिक (Apprákritik اپراکرتک) ग़ैर फ़ित्री (Ghair fitri غیر فطری)

مصور (ع - مذ)
MUSAV,VIR मुसव्विर
चित्र कार (Chittrkár چترکار) चितेरा (Chitera چتیرا) तसवीर बनाने वाला (Tasvír banáne vála تصویر بنانے والا)

مصون (ع - ص)
MASÚN मसून
सुरक्षित (Surak chhit سورکچھت) महफ़ूज़ (Mahfúz محفوظ)
اس لفظ کا املا مصئون کرنا غلط ھے

مصیبت (ع - مث)
MUSÍBAT मुसीबत
1. आपत्ति (Ápatti آپتی) आफ़त (Áfat آفت)
2. क्लेश (Klesh کلیش) दुःख (Dukh, kh دکھ) रंज (Ranj رنج)
3. दुर्घटना (Durghatana درگھٹنا) हादिसा (Hádisa حادثہ)
4. कठिनता (Kathinata کٹھنتا) मुश्किल (Mushkil مشکل)
5. दुर्गति (Durgati درگتی) नहूसत (Nahúsat نحوست)
6. दैवी विपत्ति (Daíni vipatti دیوی وپتی) बला (Bala بلا)

مضارع (ع - مذ)
MUZÁRE मुज़ारे
वह क्रिया जिसमें वर्तमान और भविष्य दोनों ज़माने पाए जायें (Voh kriya jis men vartamán aur bhavish,shya donon zamáne páe jáen وہ کریا جس میں ورتمان اور بھوشیہ دونوں زمانے پائے جائیں)

مضاعف (ع - ص)
MUZÁ,AF मुज़ाअफ़
द्विगुण (Dwigun دگن) दूना (Dúna دونا)

ebooksall.com

مضاف (ع - ص) MUZÁF मुज़ाफ़ संबंध्य (Sambandhya سمبندھیہ) मुस्नद (Musnad مسند)

مضافات (ع - مذ) MUZÁFÁT मुज़ाफ़ात उपनगर (Upnagar اپ نگر) शाखा नगर (Shákha nagar شاکھا نگر) शहर का गिर्दो नवाह (Shahr ka girdonaváh شہر کا گردونواح)

مضاف الیه (ع - ص) MUZÁF-ILAIH मुज़ाफ़ इलैह संबंध वान् (Sambandh ván سمبندھ وان) मुस्नदइलैह (Musnad ilaih مسند الیه)

مضامین (ع - مذ) MAZÁMÍN मज़ामीन مضمون کی جمع دیکھو 'مضمون'

مضائقه (ع - مذ) MUZÁYAQA मुज़ायक़ा हानि (Háni هانی) अनिष्ट (Anisht انشت) हर्ज (Harj هرج) क़बाहत (Qabáhat قباحت)

مضبوط (ع - ص) MAZBÚT मज़बूत
1. दृढ़ (Drirh درڑھ) पक्का (Pakka پکا) मुहकम (Muhkam محکم)
2. स्थायी (Istháyi استھائی) पायदार (Páedár پائدار)
3. बलिष्ठ (Balishth بلشٹھ) सशक्त (Sashakt سشکت) ताक़त वर (Táqat var طاقت ور)

مضحک (ع - ص) MUZ,HIK मुज़्हिक उपहासक (Up hásak اپہاسک) हँसोड़ (Hansor ہنسوڑ)

مضحکه (ع - مذ) MAZ,HAKA मज़्हका उपहास (Uphás اپہاس) परिहास (Parihás پری ہاس) हंसी (Hansi ہنسی) तमस्ख़ुर (Tamaskhur تمسخر)

مضر (ع - ص) MUZIR मुज़िर हानिकर (Hánikar ہانی کر) अहितकर (Ahitkar اہت کر) नुक़सानदेह (Nuqsándeh نقصان دہ)

مضراب (ع - مث) MIZRÁB मिज़्राब सितार बजाने के लिए उँगली में पहिनने का छल्ला (Sitár bajáne ke liye ungli men pahinne ka chhalla ستار بجانے کے لیے انگلی میں پہننے کا چھلا)

مضرت (ع - مث) MAZAR,RAT मज़र्रत हानि (Háni ہانی) अहित (Ahit اہت) नुक़सान (Nuqsán نقصان)

مضروب (ع - ص) MAZRÚB मज़्रूब
1. आहत (Áhat آہت) घायल (Gháyal گھایل)
2. गुणित (Gunit گنت) गुणा किया हुआ (Guna kiya hua گنا کیا ہوا)

مضطر (ع - ص) MUZTAR मुज़्तर आतुर (Átur آتر) व्याकुल (Vyákul ویاکل) उद्विग्न (Udvign ادوگن) परेशान (Pareshán پریشان)

ebooksall.com

2. निबंध (Nibandh نبندھ) लेख (Lekh لیکھ) मक़ाला (Maqála مقالہ)
3. विषय (Vishai وشے) मौज़ूअ (Mauzúa موضوع)
4. कविता (Kavita کویتا) शाइरी (Sháeri شاعري)

مضمون نگار (عف - ص)
MAZMÚN-NIGÁR मज़मून निगार
निबंधकार (Nibandh kár نبندھ کار) लेखक (Lekhak لیکھک) मज़मून लिखने वाला (Mazmún likhne vála مضمون لکھنے والا)

MUTÁBIQ मुताबिक़ (ع - ص) مطابق
1. सदृश (Sadrish سدرش) तुल्य (Tullya تلیہ) मिस्ल (Misl مثل)
2. अनुसार (Anusár انوسار) बमूजिब (Bamújib بموجب)

مطابقت (ع - مث)
MUTÁBAQAT मुताबक़त
सदृशता (Sadrishata سدرشتا) अनुकूलता (Anukúlata انوکولتا) समानता (Samánata سمانتا) मुशाबहत (Mushábahat مشابہت)

MUTÁLABA मुतालबा (ع - مذ) مطالبہ
1. अभियाचन (Abhiyáchan ابھی یاچن) माँग (Máng مانگ) डिमांड (Demand ڈمانڈ)
2. अध्यर्थन (Adh,dhyarthan ادھیرتھن) दावा (Dáva دعوا) क्लेम (Claim کلیم)

MUZTARIB मुज़्तरिब (ع - ص) مضطرب
अधीर (Adhír ادھیر) व्याकुल (Vyákul ویاکل) बेचैन (Be chain بے چین) बेताब (Betáb بیتاب)

MUZ,IF मुज़्इफ़ (ع - ص) مضعف
अशक्तकर (Áshakt kar اشکت کر) कमज़ोर करने वाला (Kamzor karne vála کمزور کرنے والا)

MUZ,GHA मुज़्ग़ा (ع - مذ) مضغہ
मांस पिंड (Máns pind مانس پنڈ) गोश्त का लोथड़ा (Gosht ka lothṛa گوشت کا لوتھڑا)

مضمحل (ع - ص)
MUZMAHIL मुज़्महिल
1. शिथिल (Shithil شتھل) मंद (Mand مند) सुस्त (Sust سست)
2. श्रांत (Shránt شرانت) क्लांत (Klánt کلانت) थका हुआ (Thaka hua تھکا ہوا)

MUZMAR मुज़्मर (ع - ص) مضمر
गुप्त (Gupt گپت) निहित (Nihit نہت) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

مضمضہ (ع - مذ)
MAZ,MAZA मज़्मज़ा
आचमन (Áchaman آچمن) ग़रारा (Gharára غرارہ) कुल्ली (Kulli کلی)

MAZMÚN मज़मून (ع - مذ) مضمون
1. अर्थ (Arth ارتھ) मतलब (Matlab مطلب) मानी (Ma,ni معني)

ebooksall.com

2. मनोवांछित (Manovánchhit منو وانچھت) रोचक (Rochak روچک) पसंदीदा (Pasandída پسندیدہ)

MATAR मतर (ع - مذ) مطر
वर्षा (Varsha ورشا) वृष्टि (Vrishti ورشٹی) बरसात (Barsát برسات)

MUTRIB मुत्‌रिब (ع - مذ) مطرب
गायक (Gáyak گایک) गवैया (Gavaiya گویا)

MAT,ŰN मत्‌ऊन (ع - ص) مطعون
निंदित (Nindit نندت) गर्हित (Garhit گرہت) बदनाम (Bad nám بدنام) रुसवा (Rusva رسوا)

MATLAB मत्‌लब (ع - مذ) مطلب
1. अर्थ (Arth ارتھ) मानी (Máni معنی)
2. आशय (Áshai آشے) मक़सद (Maqsad مقصد)
3. प्रयोजन (Prayojan پریوجن) सरोकार (Sarokár سروکار)
4. स्वार्थ (Swárth سوارتھ) ग़रज़ (Gharaz غرض)

مطلب براری (عف - مث)
MATLAB BARÁRI मत्‌लब बरारी
कार्य सिद्धि (Kárrya sid,dhi کاریہ سدھی) स्वार्थ सिद्धि (Swárth siddhi سوارتھ سدھی) काम निकालना (Kám nikálna کام نکالنا)

MATLABI मत्‌लबी (عف - ص) مطلبی
स्वार्थी (Swarthi سوارتھی) स्वार्थ पर

3. अधियाचना (Adhi yáchana ادھی یاچنا) तक़ाज़ा (Taqáza تقاضا)
4. धन (Dhan دھن) अर्थ (Arth ارتھ) रक़म (Raqam رقم)

MUTÁ,LA,Á मुतालआ (ع - مذ) مطالعہ
1. अध्ययन (Adh,dhyan اد‘دھین) ग़ौर से पढ़ना (Ghaur se paṛhna غور سے پڑھنا)
2. निरीक्षण (Nirikchhan نریکچھن) ग़ौर से देखना (Ghaur se dekhna غور سے دیکھنا)

MATAB मतब (ع - مذ) مطب
चिकित्सालय (Chikitsálai چکت سالے) तबीब का कमरा (Tabíb ka kamra طبیب کا کمرہ)

MATBAKH मत्‌बख़ (ع - مذ) مطبخ
पाक शाला (Pák shála پاک شالہ) रसोई घर (Rasoyi ghar رسوئی گھر) बावरची ख़ाना (Bávarchi khána باورچی خانہ)

MATBA मत्‌बा (ع - مذ) مطبع
यंत्रालय (Yantrálai ینترالے) मुद्रणालय (Mud,dranálai مدرنالے) प्रेस (Press پریس) छापा ख़ाना (Chhápa khána چھاپہ خانہ)

MATBÚKH मत्‌बूख़ (ع - مذ) مطبوخ
क्वाथ (Kwáth کواتھ) जोशाँदा (Joshánda جوشاندہ)

MABÚ,A मत्‌बू अ (ع - ص) مطبوع
2. मुद्रित (Mud,drit مدرت) छपा हुआ (Chhapa hua چھپا ھوا)

ebooksall.com

(واںچھت) चाहा हुआ (Chába hua چاھا ھوا)

2. प्रेम पात्र (Prem páttr پریم پاتر) माशूक़ (Máshúq معشوق)

مطمح نظر (عف - مذ)

MATMAHE-NAZAR मतमहे नज़र

दृष्टि केंद्र (Drishti kendr درشٹی کیندر) अभीष्ट (Abhísht ابھیشٹ) लक्ष्य (Lakchhya لکچھیہ) असली मक़सद (Asli maqsad اصلی مقصد)

MUTMA,IN मुतमइन (ع - ص) مطمئن

1. संतुष्ट (Santusht سن تشٹ) तृप्त (Trípt ترپت) अघाया हुआ (Agháya hua اگھایا ھوا)

2. निश्चिंत (Nishchint نس چنت) बेफ़िक्र (Be fikr بے فکر)

3. निस्पृह (Nisprih نس پرہ) क़ाने (Qáne قانع)

MUTÍ,A मुतीअ (ع - ص) مطیع

1. वशी भूत (Vashíbbút وشی بھوت) अधीन (Adhín ادھین) ताबे (Tábe تابع)

2. अनुयायी (Anuyáyi انویائی) अनुसारी (Anusári انوساری) मुक़ल्लिद (Muqallid مقلد)

MAZÁLIM मज़ालिम (ع - مذ) مظالم

مظلمہ کي جمع

अत्याचार (Attyáchár اتیاچار) अनीतियां (Anítiyán انیتیاں) सख़्तियां (Sak tiyan سختیاں)

(Swárth par سوارتھ پر) ख़ुद ग़रज़ (Khud gharaz خود غرض)

MATLA मतला (ع - مذ) مطلع

1. उदयस्थल (Udayasthal ادیستھل) तुलू होने की जगह (Tulú hone ki jagah طلوع ھونے کی جگہ)

2. ग़ज़ल का पहला शेर (Ghazal ka pahla sher غزل کا پہلا شعر)

MUT,TALA मुत्तला (ع - ص) مطلع

सूचित (Súchit سوچت) विज्ञप्त (Vig,gyapt وگ‘گیپت) इत्तिला अ दिया हुआ (Ittilá,a diya hua اطلاع دیا ھوا)

MUTLAQ मुत्लक़ (ع - ص) مطلق

1. नितांत (Nitánt نتانت) क़त्ई (Qatyi قطعی)

2. क्वचित् (Kwachit کوچت) ज़राभी (Zara bhi ذرا بھی)

3. सामान्य (Sámán,nya سامانیہ) आम (Ám عام)

مطلقہ (ع - ص)

MUTAL,LAQA मुतल्लक़ा

त्यक्ता (Tyakta تیکتا) विच्छेदिता (Vich,chhedita وچ‘چھیدتا) तलाक़ दी हुई औरत (Taláq di hui aurat طلاق دی ھوئی عورت)

MATLÚB मत्लूब (ع - ص) مطلوب

1. वांछित (Vánchhit وانچھت) अभीष्ट (Abhísht ابھیشٹ) मनो वांछित (Manovánchhit منو

ebooksall.com

2. दर्शन (Darshan درشن) जलवा (Jalva جلوہ)
3. ज़ाहिर होने की जगह (Záhir hone ki jagah ظاہر ہونے کی جگہ)

MA मअ (ع - اسم جار) مع
सह (Sah سہ) साथ (Sáth ساتھ)

MA,AN मअन (ع - ص) معاً
तत्क्षण (Tatchhan تت چھن) त्वरित (Twarit توَرت) तुरंत (Turant ترنت) फ़ौरन (Fauran فوراً)

MUÁRIZ मुआरिज़ (ع - ص) معارض
1. प्रति द्वंद्वी (Pratidwandwi پرتی دوندی) हरीफ़ (Harif حریف)
2. शत्रु (Shattru شترو) दुश्मन (Dushman دشمن)
3. उपद्रवी (Upad,dravi اپد'دروی) झगड़ालू (Jhagṛálú جھگڑالو)

MU,ÁRAZA मुआरज़ा (ع - مذ) معارضہ
उपद्रव (Upad,drav اپد'درو) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا) टंटा (Tanta ٹنٹا)

MA,ÁSH मआश (ع - مث) معاش
1. जीविका (Jívika جیوکا) वृत्ति (Vritti ورتی) रोज़ी (Rozi روزی)
2. जीवनोपाय (Jívanopáe جیونوپاے) जीवन हेतु (Jívan hetu جیون ھیتو) ज़रीयए मआश (Zríyae-ma,ásh ذریعہ معاش)

معاشرت (ع - مث)
MU,ÁSHARAT मुआशरत
नागरिकता (Nágarikata ناگرکتا) साम-

مظاہرہ (ع - مذ)
MUZÁ,HARA मुज़ाहरा
प्रदर्शन (Pradarshan پردرشن) किसी मांग के समर्थन में आम जनता का जलसा या जुलूस (Kisí máng ke samarthan men ám janata ka jalsa ya julús کسی مانگ کے سمرتھن میں عام جنتا کا جلسہ یا جلوس)

MUZAFFAR मुज़फ़्फ़र (ع - ص) مظفر
विजेता (Vijeta وجیتا) प्राप्त विजय (Prápt vijai پراپت وجے) फ़ातेह (Fáteh فاتح)

MAZLAMA मज़्लमा (ع - مذ) مظلمہ
1. अपराध (Aprádh اپرادھ) क़सूर (Qusúr قصور)
2. पाप (Páp پاپ) वबाल (Vabál وبال)
3. अत्याचार (Atiyáchár اتیاچار) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

MAZLÚM मज़्लूम (ع - ص) مظلوم
नृशंसित (Nrishansit نرشنست) ज़ुल्म रसीदा (Zulm rasída ظلم رسیدہ)

MUZ,HIR मुज़्हिर (ع - ص) مظہر
द्योतक (Dyotak دیوتک) सूचक (Súchak سوچک) ज़ाहिर करने वाला (Záhir karne vála ظاہر کرنے والا)

MAZ,HAR मज़्हर (ع - مذ) مظہر
1. प्रकाश (Prakásh پرکاش) नूर (Núr نور)

ebooksall.com

भिषज (Bhishaj بھشج) इलाज करने वाला (Iláj karne vála علاج کرنے والا)

معالجه (ع - مذ)
MUÁLAJA मुआलजा
चिकित्सा (Chikitsa چکتسا) उपचार (upchár اپچار) इलाज (Iláj علاج)

مع الخير (ع - ص)
MA,AL-KHAIR मअल ख़ैर
सकुशल (Sakushal سکشل) कुशल पूर्वक (Kushal púrvak کشل پوروک)

معامله (ع - مذ)
MUÁMALA मुआमला
1. व्यापार (Vyápár ویاپار) व्यवहार (Vyav,hár ویوهار) चलन (Chalan چلن)
2. घटना (Ghatana گھٹنا) वाक़िआ (Vá,qiá واقعه)
3. आदान प्रदान (Ádán pradán آدان پردان) लेन देन (Len den لین دین)
4. संराधन (Sanrádhan سن رادھن) समझौता (Samjhauta سمجھوتا)
5. वाद (Vád واد) अभियोग (Abhiyog ابھي یوگ) मुक़दमा (Muqadma مقدمه)

معاند (ع - ص)
MUÁNID मुआनिद
1. शत्रु (Shattru شترو) वैरी (Bairi بیري) दुश्मन (Dushman دشمن)
2. विरोधी (Virodhi ورودھي) मुख़ालिफ़ (Mukhálif مخالف)

معاندت (ع - مث)
MUÁNADAT मुआनदत
1. शत्रुता (Shattruta شتروتا) वैर (Bair بیر)

जिकता (Sámájikata ساماجکتا) आपस में मिल जुल कर ज़िंदगी गुज़ारना (Ápas men mil jul kar zindagi guzárna آپس میں مل جل کر زندگي گزارنا)

معاشره (ع - مذ)
MU,ÁSHARA मुआशरा
समाज (Samáj سماج) सोसाइटी (Society سوسائٹي)

معاصر (ع - ص)
MU,ÁSIR मुआसिर
सम कालीन (Sam kálín سم کالین) हम अस्र (Ham asr هم عصر)

معاف (ع - ص)
MU,ÁF मुआफ़
1. छमित (Chhamit چھمت) मुआफ़ किया गया (Muáf kiya gaya معاف کیا گیا)
2. मुक्त (Mukt مکت) बरी (Bari بري)

معافی (ع - مث)
MUÁFI मुआफ़ी
1. छमा दान (Chhama dán چھمادان) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)
2. मुक्ति (Mukti مکتي) छुटकारा (Chhutkára چھٹکارا)
3. وہ زمین جو کسي رئیس یا سرکار کي طرف سے کسي کار گزاري کے صلے میں ملی ہو

معافی نامه (عف - مذ)
MUÁFI-NÁMA मुआफ़ी नामा
छमा पत्र (Chhama pattr چھماپتر) मुआफ़ी की तहरीर (Mu,áfi ki tahrír معافي کی تحریر)

معالج (ع - ص)
MUÁLIJ मुआलिज
चिकित्सक (Chikitsak چکت سک)

ebooksall.com

2. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) इक़रार (Iqrár اقرار)
3. संप्रतिज्ञा (Sampratiggya سم پرتگیا) एग्रीमैंट (Agreement ایگری میںنٹ)

MUÁ,YANA मुआयना (ع - مذ) معائنہ
1. निरीक्षण (Nirikchhan نریکچھن) इंस्पैक्शन (Inspection انس پیکشن)
2. पर्यवेक्षण (Paryavekchhan پریویکچھن) ग़ौर से देखना (Ghaur se dekhna غور سے دیکھنا)

MA,BAD मा(अ)बद (ع - مذ) معبد
आराधना गृह (Árádhana grih آرادھنا گرہ) इबादत ख़ाना (Ibádat khána عبادت خانہ)

MA,BAR मा(अ)बर (ع - مذ) معبر
1. घाट (Ghát گھاٹ) नदी पार करने की जगह (Nadi pár karne ki jagah ندي پار کرنے کی جگہ)
2. सेतु (Setu سیتو) पुल (Pul پل)

MA,BÚD मा(अ)बूद (ع - ص) معبود
1. पूजित (Pújit پوجت) आराधित (Árádhit آرادھت) जिसे पूजा जाय (Jise púja jáe جسے پوجا جاے)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

MOTABAR मोतबर (ع - ص) معتبر
विश्वस्त (Vish,shwast وش‘شوست) विश्वास पात्र (Vish,shwás páttr

2. द्वेष (Dwesh دویش) बुग़्ज़ (Bughz بغض)
3. परस्पर द्वेष या बैर रखना (Paraspar dwesh ya bair rakhna پرسپر دویش یا بیر رکھنا)

MUÁNAQA मुआनक़ा (ع - مذ) معانقه
आलिंगन (Álingan آلنگن) गले मिलना (Gale milna گلے ملنا)

MUÁVAZA मुआवज़ा (ع - مذ) معاوضه
1. प्रतिकार (Pratikár پرتی کار) प्रतिफल (Pratiphal پرتي پهل) बदला (Badla بدله)
2. हानिपूर्ति (Hánipúrti هاني پورتي) तलाफ़ी (Taláfi تلافي)
3. प्रतिकर (Pratikár پرتي کر) किसी चीज़ के बदले में दिया हुआ रुपया (Kisi chíz ke badle men diya hua rupia کسي چیز کے بدلے میں دیا هوا روپیه)

MUÁVIN मुआविन (ع - ص) معاون
सहायक (Saháyak سہایک) सहकारी (Sahkári سہکاری) मददगार (Madad-gár مددگار)

MUÁ,VANAT मुआवनत (ع - مث) معاونت
सहायता (Saháyata سہایتا) सहकारिता (Sahkárita سہکارتا) मदद (Madad مدد)

MU,ÁHADA मुआहदा (ع - مذ) معاهده
1. संविदा (Samvida سموِدا) समझौता (Samjhauta سمجھوتا) कंट्रैक्ट (Contract کن تریکٹ)

ebooksall.com

MOTAMAD मोतमद (ع - ص) معتمد
विश्वस्त (Vish,shwast وش‘شوست)
मोतबर (Motabar معتبر)

MA,TÚB मा(अ)तूब (ع - ص) معتوب
कोप पात्र (Kop páttr کوپ پاتر)
क्रोध भागी (Krodh bhági کرودھ بھاگي) जिस पर ग़ुस्सा हो (Jis par ghussa ho جس پر غصہ هو)

MOJIB मोजिब (ع - ص) معجب
अहंकारी (Ahankári اهنکاري) घमंडी (Ghamandi گھمنڈي) मग़रूर (Maghrúr مغرور)

MOJIZA मोजिज़ा (ع - مذ) معجزه
1. चमत्कार (Chamatkár چمتکار)
कौतुक (Kautuk کوتک) शोबदा (Shobada شعبده)
2. वह चमत्कार जो किसी पैग़म्बर से ज़ाहिर हो (Voh chamatkár jo kisi paighambar se záhir ho وه چمتکار جو کسي پيغمبر سے ظاهر هو)

MA,JÚN मा(अ)जून (ع - مث) معجون
पाक (Pák پاک) वह मुरक्कब दवा जो शहद मिलाकर गूँधी जाय (Voh murak,kab dava jo shahd mila kar gúndhi jáe وه مرکب دوا جو شهد ملا کر گوندهي جاے)

MA,DILAT मा(अ)दिलत (ع - مث) معدلت
न्याय (Nyáe نياے) नीति (Níti نيتي) इनसाफ़ (Insáf انصاف)

MOTABAR ... (وشواس پاتر) एतिबार के क़ाबिल (Etibár ke qábil اعتبار کے قابل)

MOTADIL मोतदिल (ع - ص) معتدل
1. संतुलित (Santulit سن تلت)
मुतवाज़िन (Mutavázin متوازن)
2. सम शीतोष्ण (Samshítoshn سم شيتوشن) न बहुत गर्म न बहुत ठंडा (Na bahut garm na bahut thandá نه بهت گرم نه بهت ٹهنڈا)

MOTARIZ मोतरिज़ (ع - ص) معترض
आपत्ति कर्ता (Ápatti karta آپتي کرتا)
एतिराज़ करने वाला (Etiráz karne vála اعتراض کرنے والا)

MOTARIF मोतरिफ़ (ع - ص) معترف
स्वीकर्ता (Swi karta سوي کرتا) अंगीकृत् (Angikrit انگي کرت) इक़रार करने वाला (Iqrár karne vála اقرار کرنے والا)

MOTAQID मोतक़िद (ع - ص) معتقد
श्रद्धावान् (Shrid,dháván شردهاوان)
श्रद्धालु (Shrid,dhálu شردهالو) एतिक़ाद रखने वाला (Etiqád rakhne vála اعتقاد رکھنے والا)

MOTAKIF मोतकिफ़ (ع - ص) معتکف
एकांत तापस (Ekánt tápas ايکانت تاپس) अकेले में इबादत करने वाला (Akele men ibádat karne vála اکيلے ميں عبادت کرنے والا)

ebooksall.com

ग़िज़ा की थैली (Ghiza ki thaili غذا كي تهيلي)

معذرت (ع - مث)

MA,ZIRAT मा (अ) ज़िरत
1. विवशता (Vivashata ووشتا) मजबूरी (Majbúri مجبوري)
2. क्षमायाचना (Chhama yáchana چهماياچنا) उज्र ख़्वाही (Uzr khwáhi عذر خواهي)

MA,ZÚR मा (अ) ज़ूर (ع - ص) معذور
1. विवश (Vivash ووش) लाचार (Láchár لاچار)
2. क्षम्य (Chham,mya چهميه) क्षंतव्य (Chhantav,vya چهن‌تويه) क़ाबिले मुआफ़ी (Qábile muáfi قابل معافي)

MU,ARRA मुअर्रा (ع - ص) معرا
1. रिक्त (Rikt رکت) वंचित (Vanchit ونچت) ख़ाली (Kháli خالي)
2. अयोग्य (Ayogya ايوگيه) नाक़ाबिल Ná qábil (ناقابل)
3. मूल्य पुस्तक जिस पर टीका टिप्पणी न हो (Múllya pustak jis par tíka tip,pani na ho موليه پستک جسپر تيکا تپني نه هو)
4. सरल गद्य जो अलंकारादि से ख़ाली हो (Saral gaddya jo alankárádi se kháli ho سرل گديه جو النکارادي سے خالي هو)

MERÁJ मेराज (ع - مث) معراج
1. सोपान (Sopán سوپان) सीढ़ी (Síṛhi سيڑهي)

MA,DIN मा(अ)दिन (ع - مذ) معدن
खनि (Khani کهني) आकर (Ákar آکر) खान (Khán کهان) कान (Kán کان)

معدنيات (ع - مذ)

MA,DANÍYÁT मा(अ)दनीयात
खनिज पदार्थ (Khanij padárth کهنج پدارته) खान से निकलने वाली चीज़ें (Khán se nikalne váli chízen کهان سے نکلنے والي چيزيں)

معدود (ع - ص)

MA,DÚD मादूद (मअ़दूद)
कतिपय (Katipai کتي‌پے) थोड़े (Thoṛe تهوڑے) चंद (Chand چند)

معدودے چند (عف - ص)

MA,DÚDE-CHAND मअ़दूदे चंद
कतिपय (Katipai کتي‌پے) गिंती के (Ginti ke گنتي کے) बहुत थोड़े (Bahut thoṛe بهت تهوڑے)

MA,DÚM मा (अ) दूम (ع - ص) معدوم
1. नष्ट (Nasht نشٹ) ध्वस्त (Dhwast دهوست) बरबाद (Barbád برباد)
2. लुप्त (Lupt لپت) ग़ाइब (Ghạib غائب)
3. अप्राप्य (Ap,práp,pya اپ پراپيه) नायाब (Náyáb ناياب)

MEDA मेदा معده ع - مذ
1. उदर (Udar أدر) जठर (Jathar جتهر) पेट (Pet پيٹ)
2. आमाशय (Ámashai آماشے) पक्वाशय (Pak,kwáshai پکواشے)

ebooksall.com

फ़ौज की तरतीब (Fauj ki tartíb فوج کی ترتیب)
2. युद्ध (Yud,dh يدھ) लड़ाई (Laṛáyi لڑائي)

معروض (ع - ص)
MA,RÚZ मा (अ) रूज़
निवेदित (Nivedit نویدت) कथित (Kathit کتھت) अर्ज़ किया हुआ (Arz kiya hua عرض کیا ھوا)

معروضه (ع - مذ)
MA,RÚZA मा (अ) रूज़ा
1. प्रार्थना (Prárthana پرارتھنا) इलतिजा (Iltija التجا)
2. प्रार्थना पत्र (Prárthana pattr پرارتھنا پتر) अर्ज़ी (Arzi عرضی)

معروف (ع - ص)
MA,RÚF मा (अ) रूफ़
1. प्रसिद्ध (Prasid,dh پرسدھ) मशहूर (Mashbúr مشہور)
2. ज्ञात (Gyát گیات) जाना हुआ (Jána hua جانا ھوا)

معزز (ع - ص)
MUAZ,ZAZ मुअज़्ज़ज़
1. आदृत (Ádrit آدرت) संमानित (Sam,mánit سمّانت) इज़्ज़त दार (Izzat dár عزت دار)
2. उच्च (Uch,ch اُچ) प्रतिष्ठित (Pratishthit پرتش ٹھت) आला (Ála اعلیٰ)

معزول (ع - ص)
MA,ZÚL मा (अ) ज़ूल
पदच्युत (Padach,chyut پدچ‘چیت) अपदस्थ (Apadasth اپدستھ) नौकरी से हटाया हुआ (Naukri se hatáya hua نوکري سے هٹایا هوا)

2. مسلمانوں کے عقیدے کے مطابق حضرت محمد صاحب کا جسم کے ساتھ آسمان پر جانا

معرف (ع - ص)
MUARRIF मुअर्रिफ़
प्रशंसक (Prashansak پرشنسک) श्लाघी (Shlághi شلاگھي) तारीफ़ करने वाला (Táríf karne vála تعریف کرنے والا)

معرفت (ع - مث)
MA,RIFAT मा (अ) रिफ़त
1. परिचय (Parichai پرچے) जान पहचान (Ján pahchán جان پہچان)
2. अध्यात्म (Ad,dhyátm ادھیاتم) इलाहीयात (Iláhíyát الهيات)
3. द्वारा (Dwára دوارا) ज़रीए से (Zaríye se ذریعے سے)

معرکه (ع - مذ)
MA,RIKA मा (अ) रिका
1. क्षेत्र (Chhettr چھیتر) मैदान (Maidán میدان)
2. युद्ध (Yud,dh يدھ) समर (Samar سمر) लड़ाई (Laṛáyi لڑائي)
3. उपद्रव (Upad,drav اپدرو) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا)
4. धूम धाम (Dhúm dhám دھوم دھام) हंगामा (Hangáma هنگامه)

معرکه آرائی (عف - مث)
MA,RIKA-ÁRÁYI मा (अ) रिका आरायी
1. युद्ध सज्जा (Yud,dh sajja يدھ سجا)

ebooksall.com

2. अवज्ञा (Avag,gya اوگیا) ना फ़र-
मानी (Ná farmáni نافرمانی)

MU,ATTAR मुअत्तर (ع - ص) معطر
सुगंधित (Sugandhit سوگندھت)
सुवासित (Suvásit سوواست) खुशबू
में बसा हुआ (Khushbu men basa
hua خوشبو میں بسا ہوا)

MU,ATTAL मुअत्तल (ع - ص) معطل
1. स्थगत (Isthagat استھگت)
निलंबित (Nilambit نلمبت) सस्पैंड
(Suspend سس پینڈ)
2. वृत्ति हीन (Vritti hín ورتی ھین)
बे रोज़गार (Be rozgár بے روزگار)
3. आलसी (Álasí آلسی) ढीला (Dhíla
ڈھیلا) सुस्त (Sust سست)

MOTI मोती (ع - ص) معطی
दाता (Dáta داتا) अनुदाता (Anudáta
انو داتا) अता करने वाला (Ata karne
vála عطا کرنے والا)

MU,AZ,ZAM मुअज़्ज़म (ع - ص) معظم
मान्य (Mán,nya مانیہ) आदरणीय
(Ádaraníya آدرنیہ) पूज्य (Pujjya
پوجیہ) मुहतरम (Mohtaram محترم)

MA,QÚL मा(अ)क़ूल (ع - ص) معقول
1. उचित (Uchit اچت) यथोचित
(Yathochit یتھوچت) मुनासिब
(Munásib مناسب)
2. यथार्थ (Yathárth یتھارتھ) सहीह
(Sahíh صحیح)
3. शिष्ट (Shisht ششٹ) मुहज़्ज़ब
(Mubazzab مہذب)

معشوق (ع - ص)

MA,SHÚQ मा (अ) शूक़
प्रेम पात्र (Prem páttr پریم پاتر)
प्रिय (Priya پریہ) प्रियतम (Priyatam
پریہ‌تم) महबूब (Mahbúb محبوب)

معشوقه (ع - مث)

MA,SHÚQA मा (अ) शूक़ा
प्रेमिका (Premika پریمکا) प्रियतमा
(Priyatama پریہ‌تما) प्रिया (Priya
پریا) प्रणयिनी (Pranayini پرنیئی)
प्रेयसी (Preyasi پریےیسی) वल्लभा
(Vallabha ولبھا) कांता (Kanta کانتا)
प्रेमास्पदा (Premáspada پریماس پدا)
महबूबा (Mahbúba محبوبه)

MA,SÚM मा (अ) सूम (ع - ص) معصوم
1. निर्दोष (Nirdosh نردوش) निष्पाप
(Nishpáp نِش پاپ) बे क़ुसूर
(Be qusúr بے قصور)
2. बालक (Bálak بالک) बच्चा (Bach,
cha بچہ)
3. सरल स्वभाव (Saral swabháo سرل
سوبھاؤ) सादा लौह (Sáda lauh
سادہ لوح)
4. वह आदमी जो प्राकृतिक निष्पाप हो
(Voh ádami jo prákritik nishpáp
ho وہ آدمی جو پراکرتک نش
پاپ ھو)

معصیت (ع - مث)

MA,SIYAT मा (अ) सियत
1. पाप (Páp پاپ) पातक (Pátak
پاتک) गुनाह (Gunáh گناہ)

ebooksall.com

معلوم (ع - ص)

MA,LÚM मा (अ) लूम

1. ज्ञात (Gyát گیات) जाना हुआ (Jána hua جانا ہوا)
2. विदित (Vidit ودت) ज़ाहिर (Záhir ظاہر)

معلی (ع - ص)

MU,ALLA मुअल्ला

1. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) बड़ा (Baṛa بڑا)
2. उच्च (Uch,ch اچ) बलंद (Balend بلند)
3. महान् (Mahán مہان) अज़ीम (Azím عظیم)

معما (ع - مذ)

MU,AMMA मुअम्मा

1. प्रहेलिका (Prahelika پرھیلکا) पहेली (Paheli پہیلي)
2. प्रति योगिता (Pratiyogita پرتي یوگتا) मुअम्मा (Mu,amma معما)

معمار (ع - مذ)

ME,MÁR मेमार

1. निर्माता (Nirmáta نرماتا) स्रष्टा (Srashta سرشٹا) तख़्लीक़ करने वाला (Takhlíq karne vála تخلیق کرنے والا)
2. गृह कारक (Grih kárak گرہ کارک) राज (Ráj راج)

معماری (عف - مث)

MEMÁRI मेमारी

वास्तु कला (Vástu kala واستو کلا)
वास्तु शिल्प (Vástu shílp واستوشلپ)
वास्तु कर्म (Vástu karm واستو کرم)

4. संतुलित (Santulit سن تلت) जँचा तुला (Jancha tula جنچاتلا) मौज़ूं (Mauzún موزوں)
5. न्याय शास्त्र (Nyáe shástr نیاے شاستر) मंतिक़ (Mantiq منطق)
6. निरुत्तर (Niruttar نرتر) ला जवाब (La javáb لاجواب)
7. यथेष्ट (Yathesht یتھیشٹ) काफ़ी (Káfi کافي)

معکوس (ع - ص)

MA,KÚS मा (अ) कूस

1. अधो मुख (Adhomukh ادھومکھ) औंधा (Auudha اوندھا)
2. विपरीत (Viparít وپریت) उलटा (Ulta الٹا)

معلق (ع - ص)

MU,ALLQ मुअल्लक़

1. लंबित (Lambit لمبت) लटका हुआ (Latka hua لٹکا ہوا)
2. निलंबित (Nilambit نلمبت) मुअत्तल (Mu,attal معطل)

معلم (ع - ص)

MU,AL,LIM मुअल्लिम

अध्यापक (Adh,dhyápak ادھیاپک) शिक्षक (Shikchhak شکچھک) पाठक (Páthak پاتھک) पढ़ाने वाला (Paṛháne vála پڑھانے والا)

معلمه (ع - مث)

MU,AL,LIMA मुअल्लिमा

अध्यापिका (Adh,dhyápika ادھیاپکا) पढ़ाने वाली (Paṛháne váli پڑھانے والي)

ebooksall.com

معمولی (ع - مث)

MA,MÚLI मा (अ) मूली

1. साधारण (Sádháran سادھارن) सामान्य (Sámán,nya سامانیہ) ग़ैर अहम (Ghair aham غیراھم)
2. परंपरागत (Paramparágat پرم پراگت) रिवाजी (Riváji رواجي)

MU,AMBAR मुअम्बर معنبر (ع - ص)

सुरभित (Surabhit سوربھت) सुगंधित (Sugandhit سوگندھت) अम्बर की खुशबू में बसा हुआ (Ambar ki khushbu men basa hua عنبر کي خوشبو میں بسا ھوا)

MU,AN,VAN मुअनूवन معنون (ع - ص)

समर्पित (Samarpit سمرپت) नामज़द (Nám zad نام زد)

کسي کے نام پر منسوب کي ھوئی کتاب

معنی (ع - مذ)

MA,NA (I) मा (अ) ना (नी)

1. अर्थ (Arth ارتھ) शब्दार्थ (Shabdárth شبدارتھ) मतलब (Matlab مطلب)
2. आशय (Áshai أشے) उद्देश्य (Ud,deshya ادیشیہ) मक़सद (Maqsad مقصد)
3. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu هیتو) सबब (Sabab سبب)
4. अंतः करण (Antah karan انتہ کرن) बातिन (Bátin باطن)
5. सुन्दरता (Sundarata سندرتا) खूबी (Khúbi خوبی)

भवन निर्माण (Bhavan nirmán بھون نرمان) राज गीरी (Ráj giri راج گیري)

MU,AM,MAR मुअम्मर معمر (ع - ص)

वयो वृद्ध (Vayovríd,dh ويوورده) जर्जर (Jarjar جرجر) जरा ग्रस्त (Jara grast جراگرست) बूढ़ा (Búṛha بوڑھا)

MA,MAL मा (अ) मल معمل (ع - مذ)

प्रयोग शाला (Prayog shála پریوگ شالہ) गवेषणालय (Gaveshnálai گویشنالے) लैबोरैट्री (Laboratory لیبارٹری)

معمور (ع - ص)

MA,MÚR मा (अ) मूर

1. परि पूर्ण (Paripúrn پري پورن) भरा हुआ (Bhara hua بھرا ھوا)
2. वसित (Vasit وست) संनिवसित (Sannivasit سن نوست) आबाद (Ábád آباد)

معموره (ع - مذ)

MA,MÚRA मा (अ) मूरा

बस्ती (Basti بستی) आबादी (Ábádi آبادي)

MA,MÚL मा (अ) मूल معمول (ع - ص)

1. नियम (Niyam نیم) दस्तूर (Dastúr دستور)
2. परंपरा (Parampara پرم پرا) रिवाज (Riváj رواج)
3. जिस पर कोई अमल किया गया हो (Jis par koi amal kiya gaya ho جس پر کوئي عمل کیا گیا هو)

ebooksall.com

MUGH मुग़ مغ (ف - مذ)
अग्नि होत्री (Agnihottri اگنی هوتري)
अग्नि पूजक (Agnipújak اگنی پوجک)
आतश परस्त (Átash parast آتش پرست)

MAGHÁK मग़ाक مغاك (ع - مذ)
कंदरा (Kandara کندرا) गुफा (Gupha گپها) खोह (Khoh کهوه)

مغالطه (ع - مذ)

MUGHÁLATA मुग़ालता
1. भ्रम (Bhram بهرم) भ्रांति (Bhránti بهرانتي) वहम (Vahm وهم)
2. विस्मृति (Vismriti وسمرتی) सहव (Sahv سهو)
3. त्रुटि (Truti ترتی) भूल (Bhúl بهول) ग़लती (Ghalati غلطي)
4. छल (Chhal چهل) धोखा (Dhokha دهوکها) फ़रेब (Fareb فریب)

MUGHÁN मुग़ां مغان (ف - مذ)
1. अग्नि पूजक (Agnipújak اگنی پوجک) आतश परस्त (Átash parast آتش پرست)
2. शौंडिक (Shaundik شونڈک) शराब पिलाने वाला (Sharáb piláne vála شراب پلانے والا)

مغايرت (ع - مث)

MUGHÁYARAT मुग़ायरत
1. विरोध (Virodh وورودھ) मुख़ालफ़त (Mukhálafat مخالفت)
2. अस्वजनता (As,swajanata اس سو جنتا) बेगानगी (Begánagi بیگانگی)

MEYÁR मेयार معيار (ع - مذ)
1. कष (Kash کس) कसौटी (Kasauti کسوتی)
2. आदर्श (Ádarsh آدرش) मिसाल (Misál مثال) नमूना (Namúna نمونه)
3. माप दंड (Mápdand ماپ دنڈ) पैमाना (Paimána پیمانه)

MA,YÍ,YAT मईयत معيت (ع - مث)
संगति (Sangati سنگتی) सहवास (Sah vás سه واس) साथ (Sáth ساتھ)

معيشت (ع - مث)

MA,YÍSHAT मईशत
1. जीवन (Jívan جیون) ज़िंदगी (Zindagi زندگی)
2. जीविका (Jívika جیوکا) रोज़ी (Rozi روزی)

MU,YÍN मुईन معين (ع - ص)
सहायक (Saháyak سهایک) सहाय (Saháe سہاے) सहायी (Saháyi سهائی) मददगार (Madad gár مددگار)

MO,AI,YAN मुऐयन معين (ع - ص)
नियत (Niyat نیت) निश्चित (Nishchit نشچت) मुक़र्रर (Muqarrar مقرر)

معيوب (ع - ص)

MA,YÚB मा (अ) यूब
दूषित (Dúshit دوشت) कलंकित (Kalankit کلنکت) लांछित (Lánchhit لانچهت) ऐबदार (Aibdár عیب دار)

ebooksall.com

مغتنم (ع - ص)

MUGHTANAM मुग़तनम

सराहनीय (Saráhaníya سراھنیہ)

ग़नीमत (Ghanímat غنیمت)

مغرب (ع - مذ)

MAGHRIB मग़रिब

1. अस्ताचल (Astáchal استاچل) सूरज के डूबने की जगह (Súraj ke dúbne ki jagah سورج کے ڈوبنے کی جگہ)
2. पश्चिम (Pashchim پشچم) प्रतीची (Pratíchi پرتیچی) पच्छिम (Pach,chhim پچھم)
3. पाश्चात्य (Pásh,cháttya پاشچاتیہ) श्वेत द्वीप (Shwet dwíp شویت دویپ) योरुप (Europe یوروپ)
4. سورج ڈوبتے وقت کی نماز

مغربی (عف - ص)

MAGHRIBI मग़रिबी

1. प्रतीच्य (Pratíchya پرتیچیہ) पश्चिमीय (Pash,chimíya پشچمیہ) पच्छिम का (Pach,chhim ka پچھم کا)
2. श्वेत द्वीपीय (Shwet dwípíya شویت دویپیہ) योरुप का (Europe ka یوروپ کا)

مغرور (غ - ص)

MAGHRÚR मग़रूर

अहंकारी (Ahankári اھنکاری) अभिमानी (Abhimáni ابھی مانی) दर्पी (Darpi درپی) घमंडी (Ghamandi گھمنڈی)

مغز (ع - مذ)

MAGHZ मग़ज़

1. मज्जा (Majja مجا) हड्डी का गूदा (Haddi ka gúda ھڈی کا گودا)
2. मस्तिष्क (Mastishk مستشک) भेजा (Bheja بھیجا)
3. गिरी (Giri گری) खुश्क फलों का मावा (Khushk phalon ká máva خشک پھلوں کا ماوا)
4. सार (Sár سار) तत्व (Tattwa تتو) लुब्बे लुबाब (Lubbe lubáb لب لباب)

مغسول (ع - ص)

MAGHSÚL मग़सूल

1. परिमार्जित (Parimárjit پریمارجت) परिष्कृत (Parish krit پرش کرت) धोया हुआ (Dhoya hua دھویا ھوا)
2. विधि पूर्वक पानी या अरक़ में खरल करके बारीक की हुई दवा (Vidhi púrvak páni ya araq men kharal kar ke barík ki hui dava ودھی پوروک پانی یا عرق میں کھرل کرکے باریک کی ھوئی دوا)

مغشوش (ع - ص)

MAGH,SHÚSH मग़शूश

1. कृत्रिम (Kritrim کرترم) बनावटी (Banávati بناوٹی)
2. मिथ्या (Mith,thya متھیا) कूट (Kút کوٹ) खोटा (Khotá کھوٹا)

مغضوب (ع - ص)

MAGHZÚB मग़ज़ूब

प्रकोप भाजन (Prakop bhájan پرکوپ بھاجن) जिस पर ग़ज़ब हो (Jis par ghazab ho جس پر غضب ھو)

مغفر (ع - مذ)

MIGHFAR मिग़फ़र

शिरस्त्राण (Shirastrán شرس تران) ख़ोद (Khod خود)

ebooksall.com

MUGHANNI मुग़न्नी (ع - ص) مغنی
गायक (Gáyak گایک) गायन (Gáyan گاین) गवैया (Gavaiya گویا)

مغنیه (ع - مث)
MUGHAN,NIYA मुग़न्निया
गायकी (Gáyaki گایکي) गायिनी (Gáyini گایني) गाने वाली (Gáne váli گانے والي)

مغیلاں (ع - مذ)
MUGHÍLÁN मुग़ीलां
बब्बुर (Babbur ببر) वर्बुर (Varbur وربر) बबूल (Babúl ببول)

مفاجات (ع - ص)
MUFAJÁT मुफ़ाजात
अकस्मात् (Akasmát اکسمات) अचानक (Achának اچانک)

مفاخرت (ع - مث)
MUFÁKHARAT मुफ़ाख़रत
1. गर्व (Garv گرو) मान (Mán مان) फ़ख़्र (Fakh,r فخر)
2. अहंवाद (Ahamvád اهم واد) शेख़ी (Shekhi شیخي)

مفاد (ع - مذ)
MAFÁD मफ़ाद
1. हित (Hit هت) भलाई (Bhaláyi بهلائي)
2. लाभ (Lábh لابه) नफ़ा (Nafa نفع)

مفادعامه (عف - مذ)
MAFÁDE-ÁMMA मफ़ादे आम्मा
लोक हित (Lok hit لوک هت) जन हित (Jan hit جن هت) अवामी भलाई (Avámi bhaláyi عوامي بهلائی)

مغفرت (ع - مث)
MAGHFIRAT मग़फ़िरत
मोक्ष (Mokchh موکچه) मुक्ति (Mukti مکتي) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

مغلظ (ع - ص)
MUGHAL,LAZ मुग़ल्लज़
1. प्रगाढ़ (Pragárh پرگاڑه) गाढ़ा (Gárha گاڑها)
2. अश्लील (Ashlíl اشلیل) फ़ुह्श (Fuhsh فحش)

مغلظات (ع - مث)
MUGHAL,LAZÁT मुग़ल्लज़ात
गंदी गालियां (Gandi gáliyán گندي گالیاں)

مغلق (ع - ص)
MUGHLAQ मुग़लक़
गूढ़ (Gúrh گوڑه) निगूढ़ (Nigúrh نگوڑه) क्लिष्ट (Klisht کلشت) मुशकिल से समझ में आने वाला कलाम (Mushkil se samajh man áne vála kalám مشکل سے سمجھ میں آنے والا کلام)

مغلم (ع - ص)
MUGHLIM मुग़लिम
गुद भोगी (Gud bhogi گدبهوگي) बच्चा बाज़ (Bach,cha báz بچه باز)

مغلوب (ع - ص)
MAGHLÚB मग़लूब
पराजित (Parájit پراجت) परास्त (Parást پراست) ज़ेर (Zer زیر)

مغموم (ع - ص)
MAGHMÚM मग़मूम
संतप्त (Santápt سن تپت) दुःखित (Dukh,khit دکهت) शोकग्रस्त (Shok-grast شوک گرست) ग़म गीन (Gham gín غمگین)

ebooksall.com

مفارقت (ع - مث)

MUFÁRAQAT मुफ़ारक़त
वियोग (Viyog ويوگ) विरह (Virah ورہ) जुदाई (Judáyi جدائي)

مفاهمت (ع - مث)

MUFÁHAMAT मुफ़ाहमत
1. संधि (Sandhi سندھي) सुलह (Sul,h صلح)
2. मध्यमार्ग (Madh,dhya márg مدھیہ مارگ) समझौता (Samjhauta سمجھوتا)

MUFT मुफ़्त (ع - ص) مفت
निःशुल्क (Nish, shulk نس شلک) बेक़ीमत (Be qímat بے قیمت)

MIFTÁH मिफ़्ताह (ع - مث) مفتاح
कुंचिका (Kunchika کنچکا) कुंजी (Kunji کنجي) ताली (Táli تالي)

مفتخر (ع - ص)

MUF,TA KHAR मुफ़्तख़र
सम्मानित (Sammánit سمانت) आदृत (Adrit آدرت) मुअज़्ज़ज़ (Muaz,zaz معزز)

MUFTARI मुफ़्तरी (ع - ص) مفتری
1. आरोपक (Áropak آروپک) इलज़ाम लगाने वाला (Ilzám lagáne vála الزام لگانے والا)
2. खल (Khal کھل) कुटिल (Kutil کوٹل) दुष्ट (Dusht دشٹ) शरीर (Sharír شریر)

MAFTÚH मफ़्तूह (ع - ص) مفتوح
1. विजित (Vijit وجت) जीता हुआ (Jíta hua جیتا هوا)
2. उद्घाटित (Ud, ghátit ادگھاٹت) खोला हुआ (Khola hua کھولا هوا)
3. وہ حرف جس پر زبر هو

MAF, TÚN मफ़्तून (ع - ص) مفتون
मुग्ध (Mugdh مگدھ) मोहित (Mohit موهت) फ़रेफ़्ता (Farefta فریفته)

MUFTI मुफ़्ती (ع - ص) مفتی
विधि निषेधक (Vidhi nishedhak ودهي نشیدهک) फ़तवा देने वाला (Fatvá dene vála فتوی دینے والا)

MAFAR मफ़र (ع - مذ) مفر
छुटकारा (Chhut kára چھٹکارا) नजात (Naját نجات)

MUFAR,REH मुफ़र्रेह (ع - ص) مفرح
हर्ष वर्द्धक (Harsh vardhak هرش وردهک) फ़रहत देने वाला (Farhat dene vála فرحت دینے والا)

MUFRAD मुफ़्रद (ع - ص) مفرد
1. एकाकी (Ekáki ایکاکي) अकेला (Akela اکیلا)
2. अमिश्रित (Amishrit امشرت) ग़ैर मुरक्कब (Ghair murakkab غیر مرکب)

MUFRIT मुफ़्रित (ع - ص) مفرط
प्रचुर (Prachur پرچر) उद्रिक्त

ebooksall.com

2. षडयंत्र (Shadyantr شڈینتر) साज़िश (Sázish سازش)
3. अशांति (Ashánti اشانتي) फ़ितना (Fitna فتنه)

مفسده پرداز (عف - ص)
MAFSADA-PARDÁZ मफ़सदा परदाज़
1. उपद्रव कारी (Upaddrav kári اپد' دروکاري) दंगा मचाने वाला (Danga mecháne vála دنگا مچانے والا)
2. षडयंत्र कारी (Shadyanttr kári شڈینتر کاري) साज़िशी (Sázishi سازشی)

MUFAS,SIR मुफ़स्सिर (ع - ص) مفسر
भाष्य कार (Bhásh,shya kár بهاشیهکار) तफ़सीर लिखने वाला (Tafsír likhne vála تفسیر لکهنے والا)

MAFSIL मफ़्सिल (ع - مذ) مفصل
संधि (Sandhi سندهی) जोड़ (Joṛ جوڑ) शरीर का कोई जोड़ (Sharír ka koyi joṛ شریر کا کوئي جوڑ)

MUFAS,SAL मुफ़स्सल (ع - ص) مفصل
1. सविस्तार (Savistár سوستار) तफ़सीली (Tafsíli تفصیلي)
2. स्पष्ट (Ispasht اسپشت) वाज़ेह (Vázeh واضح)
3. ब्योरे वार (Byorevár بیورےوار) तफ़सील वार (Tafsíl vár تفصیل وار)

MAF,ÚL मफ़ऊल (ع - ص) مفعول
1. कर्म (Karm کرم) मफ़ऊल (Mafúl مفعول)

(Udrikt ادرکت) अत्यधिक (Attyadhik اتیدهک) ब इफ़रात (Ba ifrát بہ افراط)

MAFRÚR मफ़रूर (ع - ص) مفرور
1. पलायित (Paláyit پلائت) भागा हुआ (Bhága hua بهاگا هوا)
2. भूमिगत (Bhúmigat بهومی گت) अंडर ग्राउंड (Under ground انڈر گراونڈ)

MAFRÚSH मफ़रूश (ع - ص) مفروش
1. बिछा हुआ (Bichha hua بچها هوا)
2. छितराया हुआ (Chhitráya hua چهترایا هوا)

مفروضات (ع - مذ)
MAFRÚZÁT मफ़रूज़ात
कल्पनायें (Kalpanáen کلپنائیں) फ़र्ज़ी बातें (Farzi báten فرضي باتیں)

مفروضه (ع - مذ)
MAFRÚZA मफ़रूज़ा
कल्पना (Kalpana کلپنا) गढ़ंत (Gaṛhant گڑهنت)

MUFSID मुफ़सिद (ع - ص) مفسد
1. उपद्रवी (Upab, dravi اپددري) फ़सादी (Fasádi فسادی)
2. दोषोत्पादक (Doshotpádak دوشوت پادک) ख़राबी पैदा करने वाला (Kharábi paida karne vála خرابي پیدا کرنے والا)

مفسده (ع - مذ)
MAFSADA मफ़सदा
1. उपद्रव (Upad,drav اپد'درو) दंगा (Danga دنگا)

ebooksall.com

MAF,LÚK मफ़लूक (ع - ص) مفلوك
निर्धन (Nirdhan نردهن) कंगाल (Kangál کنگال) मुफ़लिस (Muflis مفلس)

MAF,HÚM मफ़हूम (ع - ص) مفهوم
1. अर्थ (Arth ارتھ) मतलब (Matleb مطلب)
2. भाव (Bháv بهاو) मंशा (Mansha منشا)
3. उद्देश्य (Uddeshya ادیشیه) मक़सद (Maqsad مقصد)

MUFÍD मुफ़ीद (ع - ص) مفيد
1. लाभ दायक (Lábh dáyak لابھ دایک) लाभ कारी (Lábh kári لابھ كاري) नफ़ा देने वाला (Nafa dene vala نفع دینے والا)
2. उपयोगी (Upyogi اپ یوگی) उपकारी (Upkári اپکاري) कार आमद (Kár ámad کارآمد)

MUQÁBIL मुक़ाबिल (ع - ص) مقابل
1. संमुख (Sam,mukh سم مکھ) समक्ष (Samakchh سمکچھ) प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) सामने (Sámne سامنے)
2. अपेक्षाकृत (Apekchha krit اپیکچھا کرت) मुक़ाबलतन (Muqábalatan مقابلتاً)

MUQÁBALA मुक़ाबला (ع - مذ) مقابله
1. तुलना (Tulana تلنا) समानता (Samánata سمانتا) बराबरी (Barabari برابری)

2. गुद भोग्य (Gud bhoggya گدبهوگیه) माबून (Mábún مابون) वह मर्द जिसे बुरा काम कराने की लत हो (Voh mard jise bura kám karáne ki lat ho وہ مرد جسے برا کام کرانے کي لت هو)

MAF,QÚD मफ़क़ूद (ع - ص) مفقود
1. अप्राप्य (Appráppya اپراپیه) नायाब (Na yáb نایاب)
2. अज्ञात (Aggyát اگیات) नामालूम (Na málúm نامعلوم)
3. अदृश्य (Adrish,shya ادرشیه) ग़ाइब (Gháib غائب)

MUFAK,KIR मुफ़क्किर (ع - ص) مفكر
विचारक (Vichárak وچارک) फ़िक्र करने वाला (Fikr karne vála فکر کرنے والا)

MUF,LIS मुफ़लिस (ع - ص) مفلس
1. निर्धन (Nirdhan نردهن) दरिद्र (Dariddr درِدر) अकिंचन (Akinchan اکنچن) बे ज़र (Be zar بے زر)

MUFLISI मुफ़लिसी (ع - مث) مفلسی
निर्धनता (Nirdhanata نردهنتا) दरिद्रता (Dariddrate دردرتا) दीनता (Dínata دینتا) बे ज़री (Be zari بے زری)

MAFLÚJ मफ़लूज (ع - ص) مفلوج
पक्षाघात ग्रस्त (Pakchhághát grast پکچھاگھات گرست) अर्धांगी (Ardhángi اردهانگی) फ़ालिज ज़दा (Fálij zada فالج زده)

ebooksall.com

MAQÁLA मक़ाला (ع - مذ) مقالہ
1. प्रबंध (Prabandh پربندھ) लेख (Lekh لیکھ) मज़मून (Mazmún مضمون)
2. निबंध (Nibandh نبندھ) थीसिस (Thesis تھیسس)

MAQÁM मक़ाम (ع - مذ) مقام
1. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)
2. निवास स्थान (Nivásasthán نواسستھان) जाय क़याम (Jáe qayám جاے قیام)
3. अवसर (Avsar اوسر) मौक़ा (Mauqa موقعہ)
4. श्रेणी (Shreni شریني) दर्जा (Darja درجہ)
5. पड़ाव (Paṛáo پڑاؤ) मंज़िल (Manzil منزل)
6. विश्राम (Vishrám وشرام) क़याम (Qayám قیام)

MAQÁMI मक़ामी (ع - مث) مقامی
1. स्थानीय (Isthániya استھانیہ) स्थानिक (Isthánik استھانک) लोकल (Local لوکل)

مقاومت (ع - ص)

MUQÁVAMAT मुक़ावमत
1. प्रति पक्ष (Pratipakchh پرتي پکچھ) विरोध (Virodh وِرودھ) मुख़ालफ़त (Mukhálafat مخالفت)
2. प्रतियोगिता (Pratiyogita پرتی یوگتا) मुक़ाबला (Muqábala مقابلہ)
3. स्पर्धा (Ispardha اسپردھا) संस्पर्धा (Sanspardha سنس پردھا) प्रतियोगिता (Pratiyogita پرتی یوگتا) कम्पीटीशन (Competition کمپي تیشن)

مقاتلہ (ع - مذ)

MUQÁTALA मुक़ातला
1. रक्त पात (Rakt pát رکت پات) ख़ूंरेज़ी (Khúnrezi خوں ریزی)
2. युद्ध (Yud,dh یدھ) लड़ाई (Laṛáyi لڑائی)

مقاربت (ع - مث)

MUQÁRABAT मुक़ारबत
1. समीपता (Samípata سمیپتا) नज़दीकी (Nazdíki نزدیکی)
2. सह वास (Sahvás سہ واس) हमबिस्तरी (Hambistari ہمبستری)

MAQÁSID मक़ासिद (ع - مذ) مقاصد
مقصد کی جمع
उद्देश्य (Uddesh اديش) आशय (Áshai آشے) मतलब (Matlab مطلب)

MUQATA,Á मुक़ातआ (ع - مذ) مقاطعہ
1. भेदन (Bhedan بھیدن) विच्छेद (Vich,chhed وچھید) काटना (Kátna کاٹنا)
2. संबंध विच्छेद (Sambandh vich, chhed سمبندھ وچھید) क़तए तअल्लुक़ (Qat-e-ta,alluq قطع تعلق)

ebooksall.com

किया गया (Taqlíd kiya gaya تقلید کیا گیا)

MUQTADIR मुक़तदिर (ع - ص) مقتدر
1. सत्तावान् (Satta ván ستاوان) प्रभुत्त्व शाली (Prabhuttwa shálí پربہتو شالي) इक़्तिदार वाला (Iqtidár vála اقتدار والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

MUQTADI मुक़्तदी (ع - ص) مقتدی
1. अनुयायी (Anuyáyi انویائی) अनुकर्ता (Anukarta انوکرتا) मुक़ल्लिद (Muqallid مقلد)
2. امام کے پیچھے نماز پڑھنے والا

MUQTAZA मुक़तज़ा (ع - مذ) مقتضا
अभि याचना (Abhiyáchana ابهي یاچنا) मांग (Máng مانگ) तक़ाज़ा (Taqáza تقاضا)

MAQTAL मक़्तल (ع - مذ) مقتل
वधभूमि (Vádhbhúmi ودھ بهومي) वध स्थल (Vadhasthal ودھستھل) क़त्ल गाह (Qatl gáh قتل گاہ)

MAQTÚL मक़्तूल (ع - ص) مقتول
हत (Hat هت) निहत (Nihat نہت) वधित (Vadhit ودھت) क़त्ल किया हुआ (Qatl kiya hua قتل کیا هوا)

MIQDÁR मिक़्दार (ع - مث) مقدار
परिमाण (Parimán پریمان) मात्रा (Máttra ماترا) अंदाज़ (Andáz انداز)

MAQBARA मक़बरा (ع - مذ) مقبره
मृत गृह (Mritgrih مرت گرہ) समाधि भवन (Samádhi bhavan سمادهی بهون) समाधि मंडप (Samádhi mandap سمادهی منڈپ) पटी हुई क़ब्र (Patí hui qabr پٹي هوئی قبر)

MUQBIL मुक़्बिल (ع - ص) مقبل
1. स्वीकार कर्ता (Swikár karta سوي کار کرتا) इक़बाल करने वाला (Iqbál karne vála اقبال کرنے والا)
2. तेजस्वी (Tejas,swi تیجس سوئی) प्रतापी (Pratápi پرتاپی) इक़बाल मंद (Iqbál mand اقبال مند)

MAQBÚZA मक़बूज़ा (ع - ص) مقبوضه
अधिकृत (Adhikrit ادهی کرت) वशीभूत (Vashi bhút وشی بهوت) क़ब्ज़े में आया हुआ (Qabze meṉ áya hua قبضے میں آیا هوا)

MAQBÚL मक़बूल (ع - ص) مقبول
1. स्वीकृत (Swikrit سوی کرت) मनज़ूर (Manzúr منظور)
2. मान्य (Mánnya مانیه) क़ाबिले तसलीम (Qábile taslím قابل تسلیم)

MUQTADA मुक़्तदा (ع - ص) مقتدا
1. अग्रगण्य (Aggrgannya اگرگنیه) सरामद (Sarámad سرآمد)
2. दीक्षा गुरु (Díkchha guru دیکچها گرو) मुरशिद (Murshid مرشد)
3. अनुकृत (Anukrit انوکرت) तक़लीद

ebooksall.com

4. आवश्यक (Ávash,shyak آوشیک) ज़ुरूरी (Zurúri ضروری)
5. मुखिया (Mukhiya مکھیا) गांव का चौधरी (Gáon ka chaudhari گاؤں کا چودھری)

مقدمہ (ع - مذ)

MUQAD,DAMA मुक़द्दमा
1. मुख बंध (Mukhbandh مکھ بندھ) प्रस्तावना (Prastávana پرستاونا) भूमिका (Bhúmika بھومکا) प्राक्कथन (Prák,kathan پراک کتھن) दीबाचा (Díbácha دیباچہ)
2. व्यवहार (Vyav,hár ویوھار) वाद (Vád واد) केस (Case کیس)

مقدمة الجیش (ع - مذ)

MUQAD,DIMATUL-JAISH मुक़द्दिमतुल जैश
अग्रानीक (Agráník اگرانیک) नासीर (Násir ناسیر) हरावल (Harával ہراول)

MAQDÚR मक़्दूर (ع - مذ) مقدور
1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) शक्ति (Shakti شکتی) मक़्दिरत (Maqdirat مقدرت)
2. साहस (Sáhas ساھس) मजाल (Majál مجال)

MUQIR(R) मुक़िर(र) (ع - ص) مقر
1. स्वीकर्ता (Swi karta سوئی کرتا) मंज़ूर करने वाला (Manzúr karne vála منظور کرنے والا)

MUQAD,DAR मुक़द्दर (ع - مذ) مقدر
1. प्रारब्ध (Prárabdh پراربدھ) भाग्य (Bhág,gya بھاگیہ) अदृश्य (Adrish,shya ادرشیہ) दैव (Daiv دیو) क़िस्मत (Qismat قسمت)
2. लुप्त (Lupt لپت) वह शब्द जो इबारत में न हो लेकिन उस का अर्थ लिया जाये (Voh shabd jo ibárat meṉ na ho lekin us ka arth liya jáe وہ شبد جو عبارت میں نہ ہو لیکن اسکا ارتھ لیا جاے)

مقدرت (ع - مث)

MAQDIRAT मक़्दिरत
सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) शक्ति (Shakti شکتی) हैसियत (Haisiyat حیثیت)

مقدس (ع - ص)

MUQAD,DAS मुक़द्दस
1. पवित्र (Pavittr پوتر) पुनीत (Punít پنیت) पाक (Pák پاک)
2. सदात्मा (Sadátma سداتما) पुण्यात्मा (Pun,nyátmá پنیاتما) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

MUQAD,DAM मुक़द्दम (ع - ص) مقدم
1. प्रथम (Pratham پرتھم) अगला (Agla اگلا)
2. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) ख़ास (Khás خاص)
3. अनिवार्य (Anivárya انیواریہ) लाबुदी (Lábudi لابدی)

ebooksall.com

MAQRÚZ मक़रूज़ (ع - ص) مقروض
ऋणी (Rini رني) खादक (Khádak كهادك) धारणिक (Dháranik دهارنک) क़र्ज़दार (Qarzdár قرض دار)

MAQRÚQ मक़रूक़ (ت - ص) مقروق
आसंजित (Ásanjit آسنجت) उपायुक्त (Upáyukt اپايكت) क़ुर्क़ (Qurq قرق)

MAQSÚM मक़सूम (ع - ص) مقسوم
1. भाज्य (Bhájjya بهاجيه) वह अदद जो तक़सीम किया जाये (Voh adad jo taqsím kiya jáe وہ عدد جو تقسیم کیا جاے)
2. प्रारब्ध (Prárabdh پراربدھ) भाग्य (Bhág,gya بهاگيه) तक़दीर (Taqdír تقدير)

مقشر (ع - ص)
MUQASH,SHAR मुक़श्शर
1. निस्तुष (Nistush نس‌تش) छिलका या भूसी उतरा हुआ (Chilka ya bhúsi utra hua چهلکا یا بهوسي اترا هوا)

MAQSAD मक़सद (ع - مذ) مقصد
उद्देश (Ud,desh اديش) अभिप्राय (Abhip,práe ابهپ‌پراے) मतलब (Matlab مطلب)

مقصد براری (عف - مث)
MAQSAD-BARÁRI मक़सद बरारी
1. सफलता (Saphalata سپهلتا) कामयाबी (Kámyábi کاميابي)

2. प्रतिज्ञा कर्ता (Pratig,gya karta پرتگیا کرتا) अह्द करने वाला (Ahd karne vála عهد کرنے والا)

MAQAR(R) मक़र (र्) (ع - مذ) مقر
विराम स्थान (Virámasthán ورامس تهان) पड़ाव (Paṛáo پڑاؤ) ठहरने की जगह (Thaharne ki jagah ٹهہرنے کي جگه)

MIQRÁZ मिक़राज़ (ع - مث) مقراض
कर्तरिका (Kartarika کرتریکا) कर्त्री (Kartri کرتری) कर्तरी (Kartari کرتری) कर्तनी (Kartani کرتني) क़ैंची (Qainchi قینچي)

MUQAR,RAB मुक़र्रब (ع - ص) مقرب
1. समीपस्थ (Samípasth سميپستھ) निकट वर्ती (Nikat varti نكت‌ورتي) क़रीबी (Qaríbi قريبي)
2. पारिषद (Párishad پاريشد) सभासद (Sabhásad سبهاسد) मुसाहिब (Musáhib مصاحب)

MUQAR,RAR मुक़र्रर (ع - ص) مقرر
1. नियुक्त (Niyukt نیکت) तईनात (Ta,yinát تعينات)
2. नियत (Niyat نیت) निश्चित (Nishchit نشچت) मुऐयन (Mu,aiyan معين)

MUQAR,RIR मुक़र्रिर (ع - ص) مقرر
वक्ता (Vakta وکتا) व्याख्यान दाता (Vyákh,khyán dáta وياکهيان داتا) तक़रीर करने वाला (Taqrír karne vala تقرير کرنے والا)

ebooksall.com

मल द्वार (Mal dwár مل دوار) उपस्थ (Upasth اپستھ) मब्रज़ (Mabraz مبرز)

MUQAF,FAL मुक़फ़्फ़ल (ع - ص) مقفل
यंत्रित (Yantrit ینترت) तालित (Tálit تالت) क़ुफ़ुल पड़ा हुआ (Quful paṛa hua قفل پڑا ہوا) क़ुफ़ुल में बंद (Quful meṉ band قفل میں بند)

MUQAFFA मुक़फ़्फ़ा (ع - ص) مقفى
सानुप्रास (Sánupprás سانپ پراس) क़ाफ़िया बंद (Qáfiya band قافیہ بند)

MUQALLID मुक़ल्लिद (ع - ص) مقلد
1. अनुयायी (Anuyáyi انویائي) अनुकर्ता (Anukarta انوکرتا) अनुसर्ता (Anusarta انوسرتا) तक़लीद करने वाला (Taqlíd karne vála تقلید کرنے والا)
2. धर्मानुयायी (Dharmánuyáyi دھرمانو یائي) मतानुगामी (Matánugámi متانوگامي) पैरौ (Pairau پیرو)

MAQLÚB मक़लूब (ع - ص) مقلوب
अधो मुख (Adhomukh ادھومکھ) औंधा (Auṉdha اوندھا)

MAQNÁTÍS मक़ना तीस (ع - مذ) مقناطیس
चुंबक (Chum,bak چمبک) आकर्ष (Ákarsh آکرش) अयस्कांत (Ayaskánt ایس کانت) चुंबक पत्थर (Chumbak path,thar چمبک پتھر)

2. अर्थ सिद्धि (Arth sid,dhi ارتھ سدھي) अभीष्ट सिद्धि (Abhísht sid,dhi ابھیشٹ سدھي) काम पूरा होना (Kám púra hona کام پورا ہونا)

MAQSADI मक़सदी (ع - ص) مقصدی
तदर्थ (Tadarth تدرتھ) एडहाक (Adhoc ایڈھاک)

MAQSÚD मक़सूद (ع - مذ) مقصود
अभिप्रेत (Abhip,pret ابھپ'پریت) उद्देश्य (Uddesh,shya ادیشیہ) लक्ष्य (Lakchhya لکچھیہ) मुद्दआ (Mud,da,á مدعا)

MUQATTAR मुक़त्तर (ع - ص) مقطر
आसुत (Ásut آست) स्रावित (Srávit سراوت) भबके से टपकाया हुआ (Bhabke se tapkáya hua بھبکے سے ٹپکایا ہوا)

MUQAT,TA मुक़त्ता (ع - ص) مقطع
1. काट छाँट किया हुआ (Kát chháṉt kiya hua کاٹ چھانٹ کیا ہوا) तराशा हुआ (Tarásha hua تراشاہوا)
2. सभ्य (Sabh,bhya سبھیہ) शिष्ट (Shisht ششٹ) मुहज़्ज़ब (Muhazzab مہذب)

MAQTÚ,A मक़तूअ (ع - ص) مقطوع
विच्छिन्न (Vich,chhin,n وچھن) तराशीदा (Tarásbída تراشیدہ)

MAQ,AD मक़्अद (ع - مث) مقعد
गुद (Gud گد) गुदा (Guda گدا)

ebooksall.com

ग्रस्त (Prakop grast پرکوپ گرست) जिस पर क़हर हो (Jis par qahr ho جسپر قہر ہو)

MIQYÁS मिक़्यास (ع - مذ) مقیاس
माप यंत्र (Máp yantr ماپ ینتر) अंदाज़ा करने का आला (Andáza karne ka ála اندازہ کرنے کا آلہ)

(ع - مذ) مقیاس الحرارت
MIQYÁSUL-HARÁRAT मिक़्यासुल हरारत
ताप मान (Tápmán تاپ مان) ताप मापक (Táp mápak تاپ ماپک) थरमामीटर (Thermometer تھرما میٹر)

MUQAI,YAD मुक़ैयद (ع - ص) مقید
संयत (San,yat سن یت) आबद्ध (Ábah,dh آبدھ) क़ैद (Qaid قید)

MUQÍM मुक़ीम (ع - ص) مقیم
1. निवासी (Nivási نواسي) बाशिन्दा (Báshinda باشندہ)
2. स्थित (Istbit استھت) ठहरा हुआ (Thahra hua تھہرا ہوا)

MAK,KÁR मक्कार (ع - ص) مکار
1. धूर्त्त (Dhúrt دھورت) वंचक (Vanchak ونچک) छली (Chhali چھلي) दग़ा बाज़ (Dag͟ha báz دغاباز)
2. आडंबरी (Ádambari آڈمبری) मिथ्या चारी (Mith,thyá chári متھیا چاری) रिया कार (Riyakár ریاکار)

(ع - ص) مقنن
MUQAN,NIN मुक़ननिन
1. विधायक (Vidháyak ودھایک) क़ानून साज़ (Qánún sáz قانون ساز)
2. विधानज्ञ (Vidhánag,gya ودھانگیہ) क़ानून दां (Qanún dán قانون داں)
3. कुतर्की (Kutarki کوترکي) हुज्जती (Hujjati حجتي)

(ع - مث) مقننه
MUQAN,NINA मुक़ननिना
विधायिका (Vidháyika ودھایکا) धारा सभा (Dhára sabha دھارا سبھا) क़ानून साज़ एसम्बली (Qánún sáz assembly قانون ساز اسمبلي)

MAQÚLA मक़ूला (ع - مذ) مقوله
1. प्रवचन (Pravachan پروچن) क़ौल (Qaul قول)
2. कथन (Kathan کتھن) बात (Bát بات)
3. लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتي) मसल (Masal مثل)

MUQAV,VI मुक़व्वी (ع - ص) مقوی
पुष्टिकर (Pushti kar پشٹي کر) बल वर्द्धक (Bal vardhak بل وردھک) पौष्टिक (Paushtik پوشٹک) ताक़त बढ़ाने वाली दवा (Táqat baṛháne váli dava طاقت بڑھانے والي دوا)

MAQ, HÚR मक़हूर (ع - ص) مقهور
कोपभाजन (Kopbhájan کوپ بھاجن) रोष पात्र (Roshpáttr روش پاتر) प्रकोप

ebooksall.com

مکاشفہ (ع - مذ)

MUKÁSHAFA मुकाशफ़ा

अंतर ज्ञान (Anter gyán انتر گیان) अदृश्य ज्ञान (Adrish,shya gyán ادرشیہ گیان) इल्मे ग़ैब (Ilme ghaib علم غیب)

MUKÁFÁT मुकाफ़ात (ع - مث) مکافات

1. प्रति कार (Pratikár پرتی کار) बदला (Badla بدلہ)
2. प्रत्यपकार (Pratyapkár پرتیپ کار) इनतिक़ाम (Intiqám انتقام)
3. कर्म दंड (Karmdand کرم دنڈ) अज़ाब (Azáb عذاب)

مکالمہ (ع - مذ)

MUKÁLAMA मुकालमा

सवाद (Samvád سمواد) वाकोपवाक्य (Vákopvákkya واکوپواکیہ) प्रश्नोत्तर (Prishnottar پرشنوتر) सवाल जवाब (Savál javáb سوال جواب)

MAKÁN मकान (ع - مذ) مکان

1. गृह (Grih گرہ) गेह (Geh گیہ) सदन (Sadan سدن) भवन (Bhavan بھون) निकेतन (Niketan نکیتن) वेश्म (Veshm ویشم) घर (Ghar گھر)
2. आवास (Ávás آواس) आगार (Ágár آگار) ठहरने की जगह (Thaharne ki jagah ٹھہرنے کی جگہ)

MAKTAB मकतब (ع - مذ) مکتب

1. विद्यालय (Vid,dyálai ودیالے) पाठ-शाला (Páthshála پاٹھ شالا) मदरसा (Madrasa مدرسہ)
2. विद्यारंभ संस्कार (Viddyárambh sanskár ودیارمبھ سنسکار) बच्चे को पढ़ने बिठाने की रस्म (Bach,che ko parhne bitháne ki rasm بچے کو پڑھنے بٹھانے کی رسم)

MUKTASAB मुक्तसब (ع - ص) مکتسب

उपार्जित (Upárjit اپارجت) कमाया हुआ (Kamáya hua کمایا ہوا)

MAKTÚB मकतूब (ع - ص) مکتوب

पत्र (Pattr پتر) चिट्ठी (Chith,thi چٹھی) पाती (Páti پاتی) ख़त (Khat خط)

MAKTÚM मकतूम (ع - ص) مکتوم

गुप्त (Gupt گپت) लुप्त (Lupt لپت) गुह्य (Guhya گہیہ) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

MUKAD,DAR मुकद्दर (ع - ص) مکدر

1. मलिन (Malin ملن) समल (Samal سمل) मैला (Maila میلا)
2. अप्रसन्न (Apprasan,n اپرسن) मलिन चित्त (Malin chitt ملن چت) अफ़सुर्दा (Afsurda افسردہ)

MAK,R मक्र (ع - مذ) مکر

छल (Chhal چھل) कपट (Kapat کپٹ) व्याज (Vyáj ویاج) फ़रेब (Fareb فریب)

MUKAR,RAR मुकर्रर (ع - ص) مکرر

1. पुनः (Punah پنہ) फिर (Phir پھر)
2. द्विरुक्त (Dwirukt دویرکت) दुबारा कहा हुआ (Dubára káha hua دوبارہ کہا ہوا)

ebooksall.com

2. घनाकार (Ghanákár گھناکار)
ایسی شکل جو لمبائي چوڑائي اونچائي یا گھرائي میں برابر ہو
3. घन (Ghan گھن)
کسي عدد کو اسی عدد میں دو بار ضرب سے حاصل شدہ عدد مثلاً '۲۷'—۳ کا مکعب کہلائے گا

MAKFÚL मकफ़ूल (ع - ص) مکفول
बंधक (Bandhak بندھک) उपप्राधीयित (Uppradhíyit اپپرادھییت) रहन (Rahn رھن)

مکمل (ع - ص)
MUKAM,MAL मुकम्मल
1. समाप्त (Samápt سماپت) ख़त्म (Khatm ختم)
2. संपूर्ण (Sampúrn سمپورن) सर्वांग पूर्ण (Sarvángpúrn سروانگ پورن) तकमील शुदा (Takmíl Shuda تکمیل شدہ)
3. समस्त (Samast سمست) पूरा (Púra پورا)

MUKNAT मुक़नत (ع - مث) مکنت
1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) शक्ति (Shakti شکتی) मक़दिरत (Maqdirat مقدرت)
2. बल (Bal بل) शक्ति (Shakti شکتي) ज़ोर (Zor زور)

مکنون (ع - ص)
MAKNÚN मक्नून
1. गुह्य (Guhya گھیہ) गुप्त (Gupt گپت) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

MUKAR,RAM मुकर्रम (ع - ص) مکرم
मान्य (Mán,nya مانیہ) पूज्य (Pújjya پوجیہ) श्रद्धेय (Shrad,dheya شردھیہ) मोहतरम (Mohtaram محترم)

مکرمت (ع - مث)
MAKRAMAT मक्रमत
अनुकंपा (Anukampa انوکمپا) दया (Daya دیا) अनुग्रह (Anuggrah انوگرہ) मेहरबानी (Mehrbáni مہربانی)

MAKRÚH मकरूह (ع - ص) مکروہ
घृणित (Ghrinit گھرنت) उपेक्षित (Upekchhit اپیکچھت) घृनास्पद (Ghrináspad گھرناسپد) घिन पैदा करने वाला (Ghin paida karne wála گھن پیدا کرنے والا)

مکشوف (ع - ص)
MAKSHÚF मक्शूफ़
1. उद्घाटित (Udghatit ادگھٹت) खुला हुआ (Khula hua کھلا ھوا)
2. विदित (Vidit ودت) प्रकट (Prakat پرکٹ) ज़ाहिर (Záhir ظاہر)
3. प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) स्पष्ट (Ispasht اسپشٹ) वाज़ेह (Vázeh واضح)

مکعب (ع - ص)
MUKA,AB मुकअअब
1. घन फल (Ghan phal گھن پھل) لمبائي چوڑائی اور اونچائی یا چوڑائي یا گھرائي کے ضرب سے حاصل رقبہ

ebooksall.com

2. मस्जिद में रहने वाला (Masjid men rahne vála مسجد میں رهنے والا)
3. बच्चों को पढ़ाने वाला (Bach,chon ko paṛháne vála بچوں کو پڑھانے والا)

MALLÁH मल्लाह (ع - مذ) ملاح
कर्णधार (Karn dhár کرن‌دهار) नाविक (Návik ناوک) पोत चालक (Pot chálak پوت چالک) कश्ती बान (Kashti bán کشتي بان)

MALÁHAT मलाहत (ع - مث) ملاحت
1. लावण्य (Lávannya لاونیه) सलोना पन (Salona pan سلوناپن) साँवला पन (Sánvla pan سانولاپن)
2. सौंदर्य (Saundarrya سوندریه) मनोहरता (Manoharata منوهرتا) हुस्न (Husn حسن)

MULÁHAZA मुलाहज़ा (ع - مذ) ملاحظه
1. निरीक्षण (Nirikchhan نریکچهن) मुआयना (Muáyana معائنه)
2. अवलोकन (Avlokan اولوکن) देखना (Dekhna دیکهنا)
3. शील संकोच (Shíl sankoch شیل سنکوچ) लिहाज़ (Liház لحاظ)

MULÁZIM मुलाज़िम (ع - ص) ملازم
1. सेवक (Sevak سیوک) सवैंट (Servant سرویننت)
2. दास (Dás داس) भृत्य (Bhrittya بهرتیه) नौकर (Naukar نوکر)

2. मनोरथ (Manorath منورته) दिली मंशा (Dili mansha دلي منشا)
3. बहुमूल्य (Bahu múllya بهو مولیه) बेश क़ीमत (Besh qímat بیش قیمت)

MAKKA मक्का (ع - مذ) مکه
अरब की राजधानी जहां हज़रत मुहम्मद साहिब पैदा हुए थे (Arab ki rájdháni jahán hazrat Mohammad sáhib paida hue the عرب کي راجدهاني جهاں حضرت محمد صاحب پیدا هوے تهے)

MAKÍN मकीन (ع - ص) مکین
निवासी (Nivási نواسی) रहने वाला (Rahne vála رهنے والا)

مگر (ف - حرف استثناء)
MAGAR मगर
1. परंतु (Parantu پرنتو) लेकिन (Lekin لیکن)
2. कदाचित् (Kadáchit کداچت) शायद (Sháyad شاید)

MAGAS मगस (ف - مث) مگس
मक्षिका (Makchhika مکچهکا) मक्खी (Makh,khi مکهي)

MUL मुल (ف - مث) مل
मदिरा (Madira مدرا) सुरा (Sura سرا) शराब (Sharáb شراب)

MUL,LA मुल्ला (ف - مذ) ملا
1. पंडित (Pandit پندت) विद्वान (Vid,dwán ود‌ٌوان) आलिम (Álim عالم)

ebooksall.com

2. पश्चात्ताप (Pasb,chát,táp پشچات‌تاپ) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا) अफ़सोस (Afsos افسوس)

MALÁMAT मलामत (ع - ص) ملامت

1. भर्त्सना (Bhartsana بھرتسنا) डांट डपट (Dánt dapat ڈانٹ ڈپٹ)
2. निंदा (Ninda نندا) तहक़ीर (Tahqír تحقیر)
3. धिक्कार (Dhik,kár دھکّار) लानत मलामत (La,nat malámat لعنت ملامت)

MALÁIK मलाइक (ع - مذ) ملائك

ملک کي جمع

देवता समूह (Devata samúh دیوتا سموہ) फ़िरिश्ते (Firishte فرشتے)

MULÁ,IM मुलाइम (ع - مث) ملائم

मृदु (Mridu مردو) मृदुल (Mridul مردل) कोमल (Komal کومل) नर्म (Narm نرم) नाज़ुक (Názuk نازک)

MALBÚS मलबूस (ع - مذ) ملبوس

वस्त्र (Vastr وستر) वसन (Vasan وسن) पोशाक (Poshák پوشاک)

MILLAT मिल्लत (ع - مث) ملت

1. धर्म (Dharm دھرم) दीन (Dín دین)
2. सम्प्रदाय (Sampradáe سم پردائے) फ़िरक़ा (Firqa فرقہ)

MULTAJI मुल्तजी (ع - ص) ملتجی

प्रार्थी (Prárthi پرارتھی) निवेदक (Nivedak نویدک) आवेदक (Ávedak آویدک) अर्ज़ुगुज़ार (Arz guzár عرض گزار)

ملازمت (ع - مث)

MULÁZAMAT मुलाज़मत

1. सेवा (Seva سیوا) सर्विस (Service سروس)
2. अनुचर्या (Anucharya انوچریا) दासता (Dásata داستا) चर्या (Charya چریا) नौकरी (Naukari نوکري)

ملازمه (ع - مث)

MULÁZIMA मुलाज़िमा

दासी (Dási داسي) परिचारिका (Paricbárika پری چاریکا) नौकरानी (Naukaráni نوکراني)

ملاطفت (ع - مث)

MULÁTAFAT मुलातफ़त

दया (Daya دیا) कृपा (Kripa کرپا) करम (Karam کرم)

MULÁQÁT मुलाक़ात (ع - مث) ملاقات

1. साक्षात् (Sákchhát ساکچھات) भेंट (Bhent بھینٹ)
2. मिलन (Milan ملن) वस्ल (Vasl وصل)
3. परिचय (Parichai پریچے) तआरुफ़ (Ta,áruf تعارف)
4. संभोग (Sambhog سم بھوگ) हमबिस्तरी (Hambistari همبستري)

MALÁL मलाल (ع - مذ) ملال

1. दुःख (Dukh دکھ) कष्ट (Kasht کشٹ) रंज (Ranj رنج)

ebooksall.com

کسي اصل کتاب میں اوپر سے جوڑا ہوا مضمون

MAL,HÚZ मलहूज़ (ع - ص) ملحوظ
दृष्टिगत (Drishtigat درشتي گت) अनुध्येय (Anud,dhe,ya اند،دهيه) लिहाज़ रक्खा हुआ (Liház rak,kha hua لحاظ رکھا ہوا)

ملخص (ع - ص)
MALAKH,KHAS मुलख़्ख़स
संक्षिप्त (Sán,chhipt سن چھپت) सारांश (Sáránsh سارانش) खुलासा (Khulása خلاصہ)

MULZAM मुल्ज़म (ع - ص) ملزم
अभि युक्त (Abhiyukt ابهی یکت) अपराधी (Aprádhi اپرادهي) दोषी (Doshi دوشی) मुजरिम (Mujrim مجرم)

MALZÚM मल्ज़ूम (ع - ص) ملزوم
आवश्यक (Ávash,shyak آوشیک) लाज़िमी (Lázimi لازمي)

MAL,ÚN मल्ऊन (ع - ص) ملعون
धिक्कृत (Dhik krit دهک کرت) लानत ज़दा (La,nat zada لعنت زدہ)

MALFÚZ मलफ़ूज़ (ع - ص) ملفوظ
1. उच्चरित (Uch,charit اچ‘چرت) उच्चारित (Uch,chárit اچ‘چارت) बोला हुआ (Bola hua بولا ہوا)
2. کسي لفظ کے حروف جو پڑھنے میں آئیں

MULTAFIT मुल्तफ़ित (ع - ص) ملتفت
आकृष्ट (Ákrisht آکرشت) प्रवृत्त (Pravritt پرورت) रुजू (Ruju رجوع)

MULTAMIS मुल्तमिस (ع - ص) ملتمس
प्रार्थी (Prárthi پرارتهي) विनयी (Vinayi ونئي) निवेदक (Nivedak نویدک) मुल्तजी (Multaji ملتجی)

MULTAVI मुल्तवी (ع - ص) ملتوی
1. स्थगित (Isthagit استهگت) पोस्ट पौंड (Postpond پوست پونڈ)
2. अवरुद्ध (Avrud,dh اوردھ) रुका हुआ (Ruka hua رکا ہوا)

MALJA मल्जा (ع - مذ) ملجا
परिश्रय (Parish,shrai پرشرے) रक्षास्थान (Rakchhásthán رکچهاستهان) जाए पनाह (Jáe panáh جاے پناہ)

MIL,H मिलह (ع - مذ) ملح
लवण (Lavan لون) लोन (Lon لون) नमक (Namak نمک)

MUL,HID मुल्हिद (ع - ص) ملحد
धर्म भ्रष्ट (Dharm bhrasht دهرم بهرشت) अधर्मी (Adharmi ادهرمی) बेदीन (Be dín بے دین)

MUL,HIQ मुलहिक़ (ع - ص) ملحق
1. संयुक्त (Sanyukt سن یکت) मिला हुआ (Mila hua ملا ہوا)
2. क्षेपक (Chhepak چهیپک) इलहाक़ी (Ilháqi الحاقي)

ebooksall.com

2. राज्य (Rájya راجیہ) सलतनत (Saltanat سلطنت)
3. देश (Desh دیش) कंट्री (Country کنٹری)
4. क्षेत्र (Chhettr چھیتر) इलाक़ा (Iláqa علاقہ)

ملك الموت (ع - مذ)

MALAKUL-MAUT मलकुल मौत

धर्म राज (Dharmráj دھرم راج) यम राज (Yamráj یم راج) मौत का फ़िरिश्ता (Maut ka firishta موت کا فرشتہ)

MALAKA मलका (ع - مذ) ملکہ

अभ्यास (Abh,bhyás ابھیاس) हस्त कौशल (Hast kaushal ہست کوشل) महारत (Mahárt مہارت)

MALIKA मलिका (ع - عف) ملکہ

राज्ञी (Rág,gí راگگی) रानी (Ráni رانی) बादशाह बेगम (Bádsháh begam بادشاہ بیگم)

MULKI मुल्की (ع - ص) ملکی

1. देशीय (Deshíya دیشیہ) देश संबंधी (Desh sambandhi دیش سمبندھی) मुल्कका (Mulk ka ملک کا)
2. देश निवासी (Desh nivási دیش نواسی) मुल्क का बाशिंदा (Mulk ka báshinda ملک کا باشندہ)

ملکیت (ع - مث)

MILKI (Í) YAT मिलकि(की) यत

1. स्वामित्व (Swámittwa سوامتو)

ملفوظات (ع - مذ)

MALFÚZÁT मलफ़ूज़ात

प्रवचनावली (Pravachanávali پروچناولی) उपदेशावली (Updeshávali ایدیشاولی)

کسی بزرگ کے فرمائے ہوئے الفاظ کا مجموعہ

MALFÚF मलफ़ूफ़ (ع - ص) ملفوف

वेष्टित (Veshtit ویشٹت) आवृत (Ávrit آورت) लपेटा हुआ (Lapeta hua لپیٹا ہوا) लिफ़ाफ़े में बंद किया हुआ (Lifáfe men band kiya hua لفافے میں بند کیا ہوا)

MULAQ,QAB मुलक़्क़ब (ع - ص) ملقب

उपाधित (Upádhit اپادھت) लक़ब दिया गया (Laqab diya gaya لقب دیا گیا)

MALAK मलक (ع - مذ) ملك

देवता (Devata دیوتا) फ़िरिश्ता (Firishta فرشتہ)

MALIK मलिक (ع - مذ) ملك

शासक (Shásak شاسک) राजा (Rája راجہ) बादशाह (Bádsháh بادشاہ)

MILK मिल्क (ع - مث) ملك

संपत्ति (Sampatti سمپتی) जायदाद (Jáedád جائداد)

MULK मुल्क (ع - مذ) ملك

1. राष्ट्र (Ráshtr راشٹر) क़ौम (Qaum قوم)

ebooksall.com

MALÚL मलूल (ع - ص) ملول
1. दुःखित (Dukhit دکهت) रंजीदा (Ranjída رنجیده)
2. रुष्ट (Rusht رشٹ) नाराज़ (Náráz ناراض)
3. उदासीन (Udásín اداسین) उदास (Udás اداس) अफ़सुर्दा (Afsurda افسرده)

MULHIM मुलहिम (ع - ص) ملہم
अंतर्बोध कर्ता (Antarbodh karta انتر بودھ کرتا) ग़ैब से दिल में बात डालने वाला (Ghaib se dil men bát dálne vála غیب سے دل میں بات ڈالنے والا)

MALÍH मलीह (ع - ص) ملیح
लावण्य मय (Lávan,nya mai لاونیہ مے) सलोना (Sanola سلونا) साँवला (Sánvala سانولا)

MULAIYIN मुलैयिन (ع - ص) ملین
लघु रेचक (Laghu rechak لگھو ریچک) हलका जुल्लाब (Halka jul'áb هلکا جلاب)

MAMÁT ममात (ع - مث) ممات
निधन (Nidhan ندھن) मृत्यु (Mrittyu مرتیو) मौत (Maut موت)

MUMÁSIL मुमासिल (ع - ص) مماثل
सदृश (Sadrish سدرش) समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیہ) नज़ीर (Nazír نظیر)

ممائلت (ع - مث)
MUMÁSALAT मुमासलत
तुल्यता (Tullyata تلیتا) समानता मालिक पन (Málik pan مالک پن)
2. सम्पत्ति (Sampatti سمپتی) जायदाद (Jáedád جائداد)

MALMAS मल्मस (ع - مذ) ملمس
त्वचा (Twacha توچا) जिल्द (Jild جلد)
جسم کي کهال کا اوپر کا حصہ جسے چهو کر گرمي سردي معلوم کي جاتي هے

MULAM,MA मुलम्मा (ع - مذ) ملمع
1. चांदी या सोने का पानी चढ़ी हुई चीज़ (Chandi ya sone ka páni charhi hui chíz چاندي يا سونے کا پاني چڑهي هوئي چيز)
2. चांदी सोने का पानी जो किसी चीज़ पर चढ़ाया जाय (Chándi sone ka páni jo kisi chíz par charháya jáe چاندي سونے کا پاني جو کسي چيز پر چڑهايا جاے)
3. ज़ाहिरी टीप टाप (Záhiri típ táp ظاهري ٹيپ ٹاپ) नुमाइशी (Numáishi نمایشی)

MULAV,VAS मुलव्वस (ع - ص) ملوث
1. दूषित (Dúshit دوشت) मुजरिम (Mujrim مجرم)
2. संबद्ध (Sambaddh سمبدھ) मुतअल्लिक़ (Muta,alliq متعلق)
3. लिप्त (Lipt لپت) सना हुआ (Sana hua سنا هوا)

(Samánata سمانتا) मुशाबहत (Mushá-bahat مشابہت)

ممارست (ع - مث)

MUMÁRASAT मुमारसत

1. अभ्यास (Abh,bhyás ابھیاس) मश्क़ (Mashq مشق)
2. अनुभव (Anubhav انوبھو) तजरिबा (Tajriba تجربہ)

MAMÁLIK ममालिक (ع - مذ) ممالک

مملکت کی جمع دیکھو 'مملکت'

MUMÁS मुमास (ع - ص) مماس

1. स्पृश (Isprish اسپرش) स्पर्श कर्ता (Isparsh karta اسپرش کرتا) छूने वाला (Chhúne vála چھونے والا)
2. स्पृष्ट (Isprisht اسپرشٹ) छूआ हुआ (Chhua hua چھوا ھوا)

ممانعت (ع - مث)

MUMÁNA,AT मुमानअत

प्रतिषेध (Pratishedh پرتي شیدھ) निषेध (Nishedh نشیدھ) वर्जन (Varjan ورجن) परिवर्जन (Parivarjan پري ورجن) प्रति बंध (Prati bandh پرتي بندھ) निरोधन (Nirodhan نرودھن) मनाही (Manáhi مناهي)

MUMTÁZ मुम्ताज़ (ع - ص) ممتاز

1. प्रतिष्ठित (Pratishthit پرتش ٹھت) मान्य (Mán,nya مانیہ) मोहतरम (Mohtaram محترم)
2. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) महत्तम

(Mahattam مہت تم) ख़ासुलख़ास (Khásul khás خاص الخاص)

3. यशस्वी (Yashas,swi یشس سوي) नामवर (Námvar نام ور)

ممتحن (ع - ص)

MUMTAHIN मुम्तहिन

परीक्षक (Paríkchhak پریکچھک) इम्तिहान लेने वाला (Imtihán lene vála امتحان لینے والا)

ممتد (ع - ص)

MUMTAD (D) मुम्तद (द)

लंबित (Lambit لمبت) लंबा (Lamba لمبا) तवील (Tavíl طویل)

یہ لفظ عموماً زمانے کے ساتھ استعمال هوتا ھے

MAMDÚH मम्दूह (ع - ص) ممدوح

प्रशस्त (Prashast پرشست) स्तुत (Istut استت) प्रशंसित (Prashansit پرشنست) जिस की तारीफ़ की जाए (Jis ki táríf ki jáe جس کي تعریف کي جاے)

MUMSIK मुम्सिक (ع - ص) ممسک

1. कृपण (Kripan کرپن) कंजूस (Kanjús کنجوس)
2. स्तंभक (Istambhak استم بھک) धातुस्तंभक (Dhátustambhak دھاتس تمبھک) रुकावट वाली दवा (Rukávat váli dava رکاوٹ والي دوا)

MUMKIN मुमकिन (ع - ص) ممکن

1. संभावित (Sambhávit سمبھاوت) संभाव्य (Sambhávya سمبھاویہ)

ebooksall.com

MUNÁDA मुनादा (ع - ص) منادیٰ
1. आहूत (Áhút آہوت) पुकारा हुआ (Pukára hua پکارا ھوا)
2. उद्घोषित (Udghoshit ادگھوشت) मुनादी किया हुआ (Munádi kiya hua منادي کیا ھوا)

MUNÁDI मुनादी (ع - مث) منادی
1. उद्घोषणा (Udghoshana اُدگھوشنا) घोषणा (Ghoshana گھوشنا) एलान (Elán اعلان)
2. उद्घोषी (Udghoshi ادگھوشي) डुग्गी पीटने वाला (Duggi pítne vála ڈگي پیٹنے والا)

MANÁRA मनारा (ع - مذ) منارہ
1. स्तंभ (Istambh اس‌تمبھ) मीनार (Mínar مینار)
2. दीपस्तंभ (Dipastambh دیپس تمبھ) ज्योतिस्तंभ (Jyotístambh جیوتس تمبھ) लाइट हाउस (Light house لائٹ ھاوس)

منازعت (ع - مث)
MUNÁZA,AT मुनाज़अत
1. वादानुवाद (Vádánuvád وادانوواد) वाक्कलह (Vák,kaláh واک کلہ) लफ़्ज़ी जंग (Lafzi jang لفظي جنگ)
2. वाद (Vád واد) झगड़ा (Jhagṛa جھگڑا) मुक़दमा (Muqadma مقدمہ)

منازل قمر (ع - مث)
MANÁZILE-QAMAR मनाज़िले क़मर
नक्षत्र (Nakchhattr نکچھتر) नक्षत्र गण (Nak,chhattr gan نکچھتر گن) चाँद हो सकने वाली बात (Ho sakne váli bát هوسکنے والي بات)
2. संभव (Sambhav سم بھو) इम्कान (Imkán امکان)

مملکت (ع - مث)
MAMLUKAT ममलुकत
राष्ट्र (Ráshtr راشٹر) राज्य (Rájya راجیہ) सलतनत (Saltanat سلطنت)

MAMLU मम्लू (ع - ص) مملو
परि पूर्ण (Paripúrn پري پورن) भरा हुआ (Bhara hua بھرا ھوا)

MAMLÚK मम्लूक (ع - مذ) مملوك
क्रीत (Krít کریت) ज़रख़रीद ग़ुलाम (Zarkharíd ghulám زرخرید غلام)

MAMNÚ,A मम्नूअ (ع - ص) ممنوع
वर्जित (Varjit ورجت) निषिद्ध (Nishid,dh نشدھ) प्रति बद्ध (Prati-bad,dh پرتي بدھ) मना किया हुआ (Mana kiya hua منع کیا ھوا)

MAMNÚN ममनून (ع - ص) ممنون
कृतज्ञ (Kritaggya کرتگیہ) आभारी (Ábhári آبھاري) अनुगृहीत (Anug,gribít انگ‘گرھیت) शुक्र गुज़ार (Shukr guzár شکر گزار)

MUNÁJÁT मुनाजात (ع - مث) مناجات
ईश्वर प्रार्थना (Ísh.war prárthana ایشور پرارتھنا) ईश गुण गाथा (Ísh gun gátha ایش گن گاتھا) ख़ुदा की तारीफ़ (Khuda ki táríf خدا کي تعریف)

ebooksall.com

के रास्ते में पड़ने वाले बुर्ज (Chánd ke ráste men paṛne vále burj چاند کے راستے میں پڑنے والے برج)

مناسب MUNÁSIB मुनासिब (ع - ص)
1. उचित (Uchit اچت) मौज़ूं (Mauzún موزوں)
2. उप युक्त (Upyukt اپ یکت) कार आमद (Kár ámad کار آمد)
3. युक्ति संगत (Uyukti sangat یکتی سنگت) माक़ूल (Máqúl معقول)
4. योग्य (Yoggya یوگیہ) समुपयुक्त (Samup,yukt سمپ یکت) फ़िट (Fit فٹ)

مناسبت (ع - مث)

MUNÁSABAT मुनासबत
1. संबंध (Sambandh سم بندھ) लगाव (Lagáo لگاؤ)
2. तुलना (Tulana تلنا) बराबरी (Barábari برابری)

مناظر MANÁZIR मनाज़िर (ع - مذ)
منظر کي جمع ديکھو 'منظر'

مناظره (ع - مذ)

MUNÁZARA मुनाज़रा
पर्यालोचन (Paryálochan پریالوچن) शास्त्रार्थ (Shástrárth شاسترارتھ) मज़हबी बहस (Maz,habi bahs مذهبي بحث)

مناع MAN,NÁ,A मन्नाअ (ع - ص)
निषेधक (Nishedhak نشیدھک) प्रति रोधक (Pratirodhak پرتي رودھک) मना करने वाला (Mana karne vála منع کرنے والا)

منافرت (ع - مذ)

MUNÁFARAT मुनाफ़रत
घृणा (Ghrina گھرنا) उपेक्षा (Upekchha اپیکچھا) नफ़रत (Nafrat نفرت)

منافعه MUNÁFA,Á मुनाफ़अ़ा (ع - ص)
लाभ (Lábh لابھ) प्राप्ति (Prápti پراپتی) नफ़ा (Naf,a نفع)

منافق MUNÁFIQ मुनाफ़िक़ (ع - مث)
1. द्वय वादी (Dwai vádi دوےوادی) बहुमुख (Bahu mukh بہومکھ) जिस के दिल में कुछ हो ज़बान पर कुछ हो (Jis ke dil men kuchh ho zabán par kuchh ho جس کے دل میں کچھ ھو زبان پر کچھ ھو)
2. मिथ्याचारी (Mith,thyáchári متھیاچاری) कपटाचारी (Kapatáchári کپٹاچاری) मक्कार (Makkár مکار)

منافی MUNÁFI मुनाफ़ी (ع - ص)
विपरीत (Viparít ویریت) विरुद्ध (Virud,dh وردھ) उलटा (Ulta الٹا)

مناقشه (ع - مذ)

MUNÁQASHA मुनाक़शा
वैमनस्य (Vaimanassya وےمنسیہ) मनोमालिन्य (Manomálin,nya منو مالنیہ) रंजिश (Ranjish رنجش)

مناقضه (ع - ص)

MUNÁQAZA मुनाक़ज़ा
1. मनोमालिन्य (Manomálin,nya منومالنیہ) मुनाक़शा (Munáqasha مناقشہ)

ebooksall.com

3. कृतज्ञता (Kritaggyata کرتگیتا) एहसान मंदी (Ehsán mandi احسان مندی)
4. विनय (Vinai ونے) आजिज़ी (Ájizi عاجزی)

MUNTAKHAB मुंतख़ब (ع - ص) منتخب
1. निर्वाचित (Nirváchit نرواچت) चुना हुआ (Chuna hua چنا ہوا)
2. संकलित (Sankalit سنکلت) किताब में से छाँटा हुआ (Kitáb men se chhánta hua کتاب میں سے چھانٹا ہوا)
3. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) मख़सूस (Makhsús مخصوص)

MUNTASHIR मुन्तशिर (ع - ص) منتشر
1. अस्त व्यस्त (Ast vyast است ویست) अव्यवस्थित (Av,vyavasthit اوویوستھت) ग़ैर मुनज़्ज़म (Ghair munazzam غیر منظم)
2. स्तीर्ण (Istírn استیرن) प्रकीर्ण (Prakírn پرکیرن) बिखरा हुआ (Bikhra hua بکھرا ہوا)

MUNTAZIR मुन्तज़िर (ع - ص) منتظر
1. प्रतीक्षक (Pratíkchhak پرتیکچھک) रस्ता देखने वाला (Rasta dekhne vála رستہ دیکھنے والا)
2. आशान्वित (Áshánvit آشانوت) आस लगाए हुए (Ás lagáe hue آس لگاے ہوے)

MUNTAZIM मुन्तज़िम (ع - ص) منتظم
1. व्यवस्थापक (Vyavasthápak ویوستھا

2. वाद विवाद (Vád vivád واد وواد) बहस (Bahs بحث)

مناکحت (ع - مث)

MUNÁKAHAT मुनाकहत
पाणिग्रह (Pánig,grah پانگ‌گرہ) विवाह (Viváh وواہ) ब्याह (Byáh بیاہ) निकाह (Nikáh نکاح)

MAN,NÁN मन्नान (ع - ص) منان
1. महा दयालु (Maha dayálu مہا دیالو) बहुत करम करने वाला (Bahut karam karne vála بہت کرم کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

MIMBAR मिम्बर (ع - مذ) منبر
धर्म मंच (Dharm manch دھرم منچ) उपदेश मंच (Updesh manch اپدیش منچ)
وہ اونچی جگہ جس پر بیٹھ کر واعظ بیان کرتا ہے

MAMBA मम्बा (ع - مذ) منبع
1. स्रोत (Srot سروت) सोता (Sota سوتا)
2. उद्गम (Udgam ادگم) मख़रज (Makhraj مخرج)

MINNAT मिन्नत (ع - مث) منت
1. उपकार (Upkár اپکار) भलाई (Bhaláyi بھلائی)
2. चाटु कारिता (Chátu kárita چاٹو کارتا) ख़ुशामद (Khushámad خوشامد)

ebooksall.com

MUNTAHI मुन्तही (ع - ص) منتہی
1. स्नात (Isnát اسنات) व्युत्पन्न (Vyutpann ویتپن) फ़ारिग़ुत्तहसील (Fárighuttahsíl فارغ التحصیل)
2. अंतगामी (Ant gámi انت گامی) इन्तिहा तक जाने वाला (Intiha tak jáne vála انتہا تک جانے والا)

MANSÚR मन्सूर (ع - ص) منثور
गद्य रचित (Gad,dya rachit گدیہ رچت) गद्यात्मक (Gad dyátmak گدیاتمک) नस्र में लिखा हुआ (Nasr men likha hua نثر میں لکھا ہوا)

MUNJALI मुन्जली (ع - ف) منجلی
दीप्त (Dípt دیپت) ज्वलंत (Jwalant جولنت) ताबां (Tábán تاباں)

MUNAJ,JIM मुनज्जिम (ع - مذ) منجم
ज्योतिषी (Jyotishi جیوتشی) ज्योतिर्विद (Jyotirvid جیوترود) नुजूमी (Nujúmi نجومی)

منجمد (ع - ص)
MUNJAMID मुन्जमिद
संशीत (Sanshít سن شیت) जमा हुआ (Jama hua جما ہوا)

من جملہ (ع - حرف استثناء)
MIN-JUMLA मिन जुम्ला
सब में से (Sab men se سب میں سے)
कुल में से (Kul men se کل میں سے)

منحرف (ع - ص)
MUN,HARIF मुन्हरिफ़
1. विमुख (Vimukh وِمکھ) मुँह फेरे (Prabandhak پربندھک) प्रबंधक (Prabandhak پربندھک)
2. संचालक (Sanchálak سنچالک) मुहतमिम (Mohtamim مہتمم)
3. प्रबंध कुशल (Prabandh kushal پربندھ کشل) खुश इन्तिज़ाम (Khush intizám خوش انتظام)
4. मितव्ययी (Mitav,vyayi متو ویئی) किफ़ायत शिआर (Kifáyat shiár کفایت شعار)

MUNTAFE मुन्तफ़े (ع - ص) منتفع
लाभान्वित (Lábhánvit لابھانوت) मुस्तफ़ीज़ (Mustafíz مستفیض)

MUNTAQIL मुन्तक़िल (ع - ص) منتقل
1. हस्तांतरित (Hastántarit ہستانترت)
ایک سے دوسرے کے پاس
گئی ہوی چیز
2. स्थानांतरित (Isthánántarit استھانانترت)
ایک جگہ سے دوسری جگہ
گئی ہوئی چیز

MUNTAQIM मुन्तक़िम (ع - ص) منتقم
प्रतिशोधक (Pratishodhak پرتی شودھک) प्रत्यपकारी (Pratyapkári پرتیپ کاری) बदी का बदला लेने वाला (Badi ka badla lene vála بدی کا بدلہ لینے والا)

MUNTAHA मुन्तहा (ع - ص) منتہیٰ
पराकाष्ठा (Parákáshtha پراکاشتھا) आख़िरी हद (Ákhiri had آخری حد)

ebooksall.com

MUNDAFE मुन्दफ़े (ع - ص) مندفع निवारित (Nivárit نوارت) निराकृत (Nira krit نراکرت) ज़ाइल (Záil زائل)

MUNDAMIL मुन्दमिल (ع - ص) مندمل रोपित (Ropit روپت) भरा हुआ घाव (Bhara hua gháo بھرا ھوا گھاؤ)

MANDÚB मन्दूब (ع - مذ) مندوب प्रति निधि (Pratinidhi پرتی ندھی) डेली गेट (Delegate ڈیلی گیٹ)

MINDÍL मिन्दील (ع - مذ) مندیل
1. शिरोवेष्टन (Shiroveshtan شرو ویشٹن) सर पर बांधने का रूमाल (Sar par bándhne ka rúmal سر پر باندھنے کا رومال)
2. हस्त पट (Hast pat ھست پٹ) दस्ती रूमाल (Dasti rúmál دستی رومال)

MANZIL मन्ज़िल (ع - مث) منزل
1. गंतव्य (Gantav,vya گنتویہ) वह जगह जहां जाना हो (Voh jagah jahán jána ho وہ جگہ جہاں جانا ھو)
2. निर्दिष्ट स्थान (Nirdishtasthán نردشٹس تھان) मक़र्रा जगह (Muqarrara jagah مقررہ جگہ)

منزلت (ع - مث)
MANZILAT मन्ज़िलत
1. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگی)

हुए (Muṇh phere hue منھ پھیرے ھوے)
2. अवज्ञा कारी (Avaggya kári اوگیا کاری) नाफ़रमान (Na farmán نافرمان)
3. विद्रोही (Vid,drohi ودُدروھی) बाग़ी (Bághi باغی)

MUN,HASIR मुन्हसिर (ع - ص) منحصر अवलंबित (Avlam bit اولمبت) निर्धारित (Nirdhárit نردھارت) निर्भर (Nirbhar نربھر) मौक़ूफ़ (Mauqúf موقوف)

MUN,HANI मुन्हनी (ع - ص) منحنی कृशांग (Krisháng کرشانگ) अमांस (Amáns امانس) छीण (Chhín چھین) छात (Chhát چھات) दुबला पतला (Dubla patla دبلا پتلا)

MAN,HÚS मन्हूस (ع - ص) منحوس
1. अशुभ (Ashubh اشبھ) अमंगल (Amangal امنگل) ना मुबारक (Ná mubárak نامبارک)
2. हत भाग्य (Hat bhággya ھت بھاگیہ) अभागा (Abbága ابھاگا)

MUNDARIJ मुन्दरिज (ع - ص) مندرج
1. प्रविष्ट (Pravisht پرورشٹ) दर्ज (Darj درج)
2. लिखित (Likhit لکھت) लिखा हुआ (Likha hua لکھا ھوا)

MUNDARIS मुन्दरिस (ع - ص) مندرس नष्ट (Nasht نشٹ) ध्वस्त (Dhwast دھوست) बरबाद (Barbád برباد)

ebooksall.com

2. स्थगित (Isthagit استھگت) मुलतवी (Multavi ملتوی)

MANISH मनिश (ع - مث) منش
स्वभाव (Swabháv (سوبھاو) प्रकृति (Prakriti (پرکرتي) ख़सलत (Khaslat خصلت)
یہ لفظ ہمیشہ مرکبات کا آخری جز ہوکر آتا ہے جیسے 'نیک منش'

MANSHA मनशा (ع - مذ) منشا
1. उद्देश (Md,desh (اد'دیش) आशय (Ásbai آشے) अभिप्राय (Abhippráe (ابھپ پراے) मक़सद (Maqsad مقصد)
2. अभिरुचि (Abhiruchi (ابھی رچی) रग़बत (Raghbat رغبت)
3. इच्छा (Ich,chha (اچ'چھا) कामना (Kámana کامنا) ख़ाहिश (Kbáhish خواهش)

MANSHÚR मनशूर (ع - ص) منشور
1. विकीर्ण (Vikírn (وکیرن) स्तीर्ण (Istírn (استیرن) बिखरा हुआ (Bikhra hua بکھرا ھوا)
2. आदेश पत्र (Ádesh pattr آدیش پتر) हुक्म नामा (Hukm náma حکم نامہ)
3, राजादेश (Rájádeh (راجادیش) शाही फ़रमान (Sháhi farmán شاهي فرمان)

MUNASH,SHI मुनश्शी (ع - ص) منشی
मादक (Mádak مادک) नशीली चीज़ (Neshílí chíz نشیلي چیز)

2. सम्मान (Sammán سمان) सत्कार (Sat kár ستکار) एहतिराम (Ehtirám احترام)

MUNAZZAH मुनज़्ज़ह (ع - ص) منزہ
1. पवित्र (Pavittr پوتر) पुनीत (Punít پنیت) पाक (Pák پاک)
2. निष्पाप (Nishpáp (نِش پاپ) अलिप्त (Alipt (الپت) बे गुनाह (Be gunáh بےگناہ)

منسلك (ع - ص)
MUNSALIK मुनसलिक
1. संबद्ध (Sambad,dh (سمبدھ) मुतअल्लिक (Muta,alliq متعلق)
2. सूत्र गुत्थित (Súttr gutthit سوتر گتھت) डोरे में गुथा हुआ (Dore men gutha hua ڈورے میں گتھا ھوا)

MANSÚB मनसूब (ع - ص) منسوب
1. संबंधित (Sambandhit (سمبندھت) निस्बत किया गया (Nisbat kiya gaya نسبت کیا)
2. मंगेतर (Mangetar منگیتر) जिस की किसी के साथ व्याह की बात चीत पुख़्ता होगई हो (Jis ki kisi ke sáth byáh ki bát chít pukhta ho gayi ho جس کی کسی کے ساتھ بیاہ کي بات چیت پختہ ہو گئي هو)

منسوخ (ع - ص)
MANSUKH मनसूख़
1. निरस्त (Nirast (نرست) अति वर्तित (Ativartit (اتي ورتت) रद (Rad رد)

ebooksall.com

MUNSHI मुन्शी (ع ۔ ص) منشی

1. लिपिक (Lipik لپک) क्लर्क (Clerck كلرک)

2. गद्य लेखक (Gad,dya lekhak گدیہ لیکھک) नस्र निगार (Nasr nigár نثر نگار)

3. मसिजीवी (Masi jívi مسي جيوي) मुहर्रिर (Muharrir محرر)

MANSAB मन्सब (ع ۔ مذ) منصب

1. पद (Pad پد) उहदा (Uhda عہدہ)

2. अधिकार (Adhikár ادھیکار) हक़ Haq حق)

3. वृत्ति (Vritti ورتي) वज़ीफ़ा (Vazífa وظیفہ)

منصرم (ع ۔ مذ)

MUNSARIM मुन्सरिम

1. प्रबंधक (Prabandhak پربندھک) व्यवस्थापक (Vyavasthápak ویوستھا پک) मुंतज़िम (Muntazim منتظم)

2. संचालक (Sanchálak سنچالک) संयोजक (Sanyojak سن یوجک) मोहतमिम (Mohtamim مہتمم)

3. अदालते दीवानी का एक उहदा दार (Adálate díváni ka ek ohda dár عدالت ديواني کا ایک عہدہ دار)

MUNSIF मुन्सिफ़ (ع ۔ مذ) منصف

1. न्याय कर्ता (Nyáe karta نیاے کرتا) इन्साफ़ करने वाला (Insáf karne vála انصاف کرنے والا)

2. न्यायाधिकर्ता (Nyáyádhi karta نیایادھي کرتا) दीवानी का एक उहदे दार (Díváni ka ek ohde dár ديواني کا ایک عہدہدار)

منصوبه (ع ۔ مذ)

MANSÚBA मन्सूबा

1. योजना (Yojana یوجنا) इस्कीम (Scheme اسکیم)

2. युक्ति (Yukti یکتی) तरकीब (Tarkíb ترکیب)

3. षड यंत्र (Shadyantr شڈینتر) साज़िश (Sázish سازش)

MANSÚR मनसूर (ع ۔ ص) منصور

1. विजेता (Vijeta وجیتا) फ़ातेह (Fáteh فاتح)

2. सफल (Saphal سپھل) कामयाब (Kám yáb کامیاب)

MUNZABIT मुनज़बित (ع ۔ ص) منضبط

1. व्यवस्थित (Vyavasthit ویوستھت) मुनज़्ज़म (Munazzam منظم)

2. क्रम बद्ध (Kram baddh کرم بدھ) मुरत्तब (Murattab مرتب)

MUNZIJ मुन्ज़िज (ع ۔ مذ) منضج

मल द्रावी (Mal drávi مل دراوی) وہ دوا جو مواد کو پکا کر اس قابل کر دے کہ جلاب میں بہ آسانی جسم سے خارج ہو جاے

MUNZAM मुन्ज़म (ع ۔ ص) منضم

युक्त (Yukt یکت) संयुक्त (San,yukt سن یکت) मिला हुआ (Mila hua ملا ہوا)

ebooksall.com

منطبق (ع - ص)
MUNTABIQ मुन्तबिक़
1. चरितार्थ (Charitárth چری تارتھ) चस्पां (Chaspán چسپاں)
2. तुल्य (Tullya تلیه) समान (Samán سمان) मिस्ल (Misl مثل)

منطفی (ع - ص)
MUNTAFI मुन्तफ़ी
शमित (Shamit شمت) बुझा हुआ (Bujha hua بجھا ھوا)

منطق (ع - مث)
MANTIQ मन्तिक़
1. न्याय शास्त्र (Nyáe shástr نیاے شاستر) तर्क शास्त्र (Tark shástr ترک شاستر) इल्मे मंतिक़ (Ilme mantiq علم منطق)
2. कुतर्क (Kutark کوترک) ग़लत बह्स (Ghalat bahs غلط بحث)

منطقه (ع - مذ)
MINTAQA मिन्तक़ा
कटि बंध (Kati bandh کٹی بندھ)
गर्मी सर्दी के हिसाब से ज़मीन के हिस्से (Garmi sardi ke hisáb se zamín ke hísse گرمی سردی کے حساب سے زمین کے حصے)
ہر حصہ ایک منطقہ کہلاتا ھے

منطقة البروج (ع - مذ)
MINTAQATUL-BURÚJ
मिन्तक़तुल बुरूज
राशि चक्र (Ráshi chakkr راشی چکر) क्रांति मंडल (Kránti mandal کرانتي منڈل) दाइरतुल बुरूज (Dáeratul-burúj دائرة البروج)

منطقهٔ بارده (ع - مذ)
MINTAQA-E-BÁRIDA मिन्तक़ए बारिदा
शीतकटि बंध (Shít katibande شیت کٹی بندھ) ठंडा मिन्तक़ा (Thanda mintaqa تھنڈا منطقه)

منطقهٔ حاره (ع - مذ)
MINTAQA-E-HÁRRA मिन्तक़ए हार्रा
उष्ण कटि बंध (Ushn kati bandh اشن کٹي بندھ) गर्म मिन्तक़ा (Garm mintaqa گرم منطقه)

منطقهٔ معتدله (ع - مذ)
MINTAQA-E-MOTADILA
मिन्तक़ए मोतदिला
समशीतोष्ण कटिबंध (Sam shítoshn katibandh سم شیتوشن کٹي بندھ) मोतदिल मिन्तक़ा (Motadil mintaqa معتدل منطقه)

منطقی (ع - مذ)
MANTIQI मनतिक़ी
1. नैयायिक (Naiyáik نیایک) तार्किक (Tárkik تارکک) मन्तिक़ का आलिम (Mantiq ka álim منطق کا عالم)
2. कुतर्की (Kutarki کوترکي) हुज्जती (Hujjati حجتی)
3. तर्क संबंधी (Tark sambandhi ترک سمبندھی) मंतिक़ का (Mantiq ka منطق کا)

منظر (ع - مذ)
MANZAR मनज़र
1. दृश्य (Drish,shya درشیه) नज़्ज़ारा (Nazzára نظاره)
2. रूप (Rúp روپ) दर्शन (Darshan درشن) शक्ल (Shakl شکل)

ebooksall.com

MAN,A मना (नुअ्र) (ع - مذ) منع
1. निषिद्ध (Nishid,dh نشدھ) वर्जित (Varjit ورجت) ममनूअ्र (Mamnú,a ممنوع)
2. निषेध (Nishedh نشیدھ) मनाही (Manáhi مناهي)
3. अविहित (Avihit اوهت) नाजाइज़ (Na jáiz ناجائز)

(ع - ص) منعطف
MUN,ATIF मुन्अ्रतिफ़
आकर्षित (Ákarshit آکرشت) प्रवृत्त (Pravritt پرورت) रुजूअ्र (Rujú,a رجوع)

MUN,AQID मुन्अ्रक़िद (ع - ص) منعقد
आयोजित (Áyojit آیوجت) बरपा (Barpa برپا)

MUN,AKIS मुनअ्रक़िस (ع - ص) منعکس
1. प्रतिबिंबित (Prati bimbit پرتي بمبت) अक्स पड़ा हुआ (Aks paṛa hua عکس پڑا هوا)
2. अधो मुख (Adhomukh ادھومکھ) औंधा (Aundha اوندھا)

MUN,IM मुन्इम (ع - ص) منعم
1. धनाढ्य (Dhanádh,dhya دھناڈھیه) धन सम्पन्न (Dhan sampann دھن سمپن) दौलत मंद (Daulat mand دولت مند)
2. वदान्य (Vadán,nya ودانیه) मुक्त हस्त (Mukt hast مکت هست) फ़ैयाज़ तरीन (Faiyáz tarín فیاض ترین)

MUNAZ,ZAM मुनज़्ज़म (ع - ص) منظم
1. संगठित (Sangathit سنگٹھت) तंज़ीम दिया हुआ (Tanzím diya hua تنظیم دیا هوا)
2. व्यवस्थित (Vyavasthit ویوستھت) तरतीब दिया हुआ (Tártíb diya hua ترتیب دیا هوا)

MANZÚR मन्ज़ूर (ع - ص) منظور
1. दृष्टि गत (Drishti gat درشٹی گت) देखा गया (Dekha gaya دیکھا گیا)
2. स्वीकृत (Swikrit سوی کرت) अंगीकृत (Angi krit انگي کرت) क़बूल (Qabúl قبول)
3. पारित (Párit پارت) पास (Pass پاس)
4. मान्य (Mán,nya مانیه) मुसल्लम (Musallam مسلم)

(ع - مث) منظوری
MANZÚRI मन्ज़ूरी
1. स्वीकृति (Swikriti سوی کرتی) अंगीकृति (Angi kriti انگی کرتي) क़ुबूलियत (Qubúliyat قبولیت)
2. मान्यता (Mán,nyatá مانیتا) मान लिया जाना (Mán liya jána مان لیا جانا)

MANZÚM मन्ज़ूम (ع - ص) منظوم
पद्यात्मक (Pad,dyátmak پدیاتمک) छंदो बद्ध (Chhando bad,dh چھندوبدھ) नज़्म किया हुआ (Nazm kiya hua نظم کیا هوا)

منغص (ع - ص)

MUNAGH,GHAS मुनग़्ग़स

1. मलिन (Malin ملن) मुकद्दर (Mukaddar مکدر)

2. अप्रसन्न (Apprasann اپ پرسن) नाख़ुश (Na khush ناخوش)

منفذ (ع - مذ)

MANFAZ मनफ़ज़

1. मार्ग (Márg مارگ) रास्ता (Rásta راستہ)

2. विवर (Vivar وور) छिद्र (Chhiddr چھدر) सूराख़ (Súrákh سوراخ)

منفرج (ع - ص)

MUNFARIJ मुन्फ़रिज

विस्तृत (Vistrit وسترت) कुशादा (Kusháda کشادہ)

منفرد (ع - ص)

MUN,FARID मुन्फ़रिद

1. एकाकी (Ekáki ایکاکی) अकेला (Akela اکیلا)

2. अद्वितीय (Ad,dwitíya ادّوتیہ) लासानी (La sáni لاثاني)

منفصل (ع - ص)

MUNFASIL मुन् फ़सिल

1. पृथक (Prithak پرتھک) अलग (Alag الگ) अलाहिदा (Alábida علحدہ)

2. निर्णीत (Nirnít نرنیت) फ़ैसल (Faisal فیصل)

منفعت (ع - مث)

MANFA,AT मनफ़अत

1. लाभ (Lábh لابھ) प्राप्ति (Prápti پراپتی) नफ़ा (Naf,a نفع)

2. सार्थकता (Sárthakata سارتھکتا) उपादेयता (Upádeyata اپادے یتا) इफ़ादीयत (Ifádíyat افادیت)

منفعل (ع - ص)

MUNFA,IL मुन् फ़इल

1. लज्जित (Lajjit لجت) संकुचित (Sankuchit سن کچت) शर्मिन्दा (Sharminda شرمندہ)

2. पश्चात्तापी (Pash,chát tápi پشچات تاپي) पछताने वाला (Pachhtáne vála پچھتانے والا)

منفک (ع - ص)

MUNFAK मुन्फ़क

1. पृथक् (Prithak پرتھک) जुदा (Juda جدا)

2. मोचित (Mochit موچت) छूटा हुआ (Chhúta hua چھوٹا ھوا)

منفی (ع - ص)

MANFI मनफ़ी

1. नास्त्यात्मक (Nástyátmak ناستیا تمک) निगेटिव (Negative نگیٹو)

2. नकारात्मक (Nakárátmak نکاراتمک) इन् कारी (Inkári انکاري)

منقاد (ع - ص)

MUNQÁD मुन् क़ाद

वशीभूत (Vashíbhút وشی بھوت) संयत (San,yat سن یت) मुतीअ (Mutí,a مطیع)

منقار (ع - مث)

MINQÁR मिन् क़ार

चंचु (Chanchu چنچو) चोंच (Chonch چونچ)

منقبت (ع - مث)

MANQABAT मनक़बत

स्तुति (Istuti استتی) वंदना (Vandana وندنا) तारीफ़ (Ta,ríf تعریف)

ebooksall.com

وہ تعریف جو اہل بیت یا صحابہ کي شان میں ہو

MUNQABIZ मुनक़बिज़ (ع - ص) منقبض
1. अप्रसन्न (Apprasann اپ پرسن) खिन्न (Khin,n کھن) मुकद्दर (Mu-kaddar مکدر)
2. संकुचित (Sankuchit سنکچت) सिकुड़ा हुआ (Sikura hua سکڑا ھوا)

MUNQASIM मुनक़सिम (ع - ص) منقسم
भक्त (Bhakt بھکت) विभक्त (Vibhakt وبھکت) बँटा हुआ (Banta hua بنٹا ھوا)

منقش (ع - ص)
MUNAQ,QASH मुनक़्क़श
चित्रित (Chittrit چترت) अंकित (Ankit انکت) नक़शीन (Naqshín نقشین)

منقصت (ع - مث)
MANQASAT मन् क़सत
1. हानि (Háni هانی) नुक़सान (Nuqsán نقصان)
2. ह्रास (Hrás هراس) कमी (Kami کمي)
3. अनादर (Anádar انادر) हतक (Hatk هتک)

MUNQAZI मुन् क़ज़ी (ع - ص) منقضی
व्यतीत (Vyatít ویتیت) बीता हुआ (Bíta hua بیتا ھوا) गुज़रा हुआ (Guzra hua گزرا ھوا)

MUNQATE मुनक़ते (ع - ص) منقطع
विच्छिन्न (Vich,chhin,n وچ'چھن)

खंडित (Khandit کھنڈت) कटा हुआ (Kata hua کٹا ھوا)

MANQAL मनक़ल (ع - مث) منقل
अंगार धानी (Angár dháni انگار دھانی) गोरसी (Gorasi گورسي) अँगीठी (Angíthi انگیٹھي)

MUNQALIB मुनक़लिब (ع - ص) منقلب
1. परिवर्तित (Parivartit پریورتت) बदला हुआ (Badla hua بدلا ھوا)
2. अधोमुख (Adho mukh ادھو مکھ) औंधा हुआ (Aundha hua اوندھا ھوا)

MANQÚSH मनक़ूश (ع - ص) منقوش
1. चित्रित (Chittrit چترت) अंकित (Ankit انکت) नक़्श किया हुआ (Naqsh kiya hua نقش کیا ھوا)
2. लिखित (Likhit لکھت) लिखा हुआ (Likha hua لکھا ھوا)

MANQÚT मनक़ूत (ع - ص) منقوط
बिंदुकित (Bindukit بندکت) बिंदी दार (Bindí bár بندي دار) जिस पर नुक़ते हों (Jis par nuqte hon جس پر نقطے ھوں)

MANQÚL मनक़ूल (ع - ص) منقول
1. उक्त (Ukt اکت) कहा हुआ (Kaha hua کہا ھوا)
2. चलित (Chalit چلت) हटा हुआ (Hata hua ھٹا ھوا)
3. उद्धृत (Ud,dhrit اد'دھرت) इक़्तिबास किया हुआ (Iqtibás kiya hua اقتباس کیا ھوا)

ebooksall.com

MINHA मिन् हा (ع - ص) منہا
मुजरा (Mujra مجرا) वज़ा (Vaz,a وضع)

MIN,HÁJ मिन् हाज़ (ع - مذ) منہاج
राजमार्ग (Ráj márg راج مارگ) पथ्या (Path,thya پتھیا) चौड़ी सड़क (Chaurí saṛak چوڑی سڑک)

منہدم (ع - ص)
MUN,HADIM मुन्हदिम
ध्वस्त (Dhwast دھوست) नष्ट (Nasht نشت) मिस्मार (Mismár مسمار)

منہزم (ع - ص)
MUN,HAZIM मुन्हज़िम
पराजित (Perájit پراجت) परास्त (Parást پراست) परा भूत (Parábhút پرابھوت) शिकस्त खुर्दा (Shikast khurda شکست خوردہ)

منہمک (ع - ص)
MUN,HAMIK मुन् हमिक
संलग्न (Sanlagn سن لگن) तल्लीन (Tallín تل لین) मग्न (Magn مگن) दत्तचित्त (Datt chitt دت چت) तन्मय (Tanmai تن مے) महव (Mah,v محو)

MANI मनी (ع - مث) منی
1. वीर्य (Vírya ویریہ) शुक्र (Shukr شکر) मनी (Maní مني) (ف)
2. अहंता (Ahanta اهنتا) खुदी (Khudi خودي)

MUNAQQA मुनक्क़ा (ع - ص) منقی
1. शुद्ध कोष्ठ (Shud,dh koshth شدھ کوشتھ) पेट साफ़ किया हुआ (Pet sáf kiya hua پیٹ صاف کیا ھوا)
2. द्राक्षा (Drákchha دراکچھا) दाख (Dákh داکھ)

MUNKIR मुन्किर (ع - ص) منکر
निवर्ती (Nivarti نورتی) इनकारी (Inkári انکاری)

منکسر (ع - ص)
MUNKASIR मुन्कसिर
1. भग्न (Bhagn بھگن) खंडित (Khandit کھنڈت) टूटा हुआ (Túta hua ٹوٹا ھوا)
2. विनीत (Viniít ونیت) नम्र (Namr نمر) ख़ाकसार (Khák sár خاکسار)

منکشف (ع - ص)
MUNKASHIF मुन् कशिफ़
प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) ज़ाहिर (Záhir ظاھر)

منکوحه (ع - مث)
MANKÚHA मन्कूहा
विवाहिता (Vivâhita وواھتا) परिणीता (Pariníta پري نیتا) बीवी (Bíví بیوي)

MUNAV,VAR मुनव्वर (ع - ص) منور
दीप्त (Dípt دیپت) प्रकाश मान् (Prakásh mán پرکاش مان) पुर नूर (Pur núr پر نور)

ebooksall.com

3. पूय (Púya پویہ) पीप (Píp پیپ)

MUVÁZANA मुवाज़ना (ع - مذ) موازنہ
1. तुलना (Tulana تلنا) बराबरी (Barábarí برابری)
2. तोलन (Tolan تولن) तोलना (Tolna تولنا)

MUVÁZI मुवाज़ी (ع - ص) موازی
1. समान (Samán سمان) बराबर (Barábar برابر)
2. सहमूल्य (Sahmúllya سہمولیہ) हम क़ीमत (Ham qímat ہمقیمت)
3. اہل دفتر کی اصطلاح میں آنوں کے ساتھ لگنے والا لفظ جیسے 'موازی چار آنہ' جس طرح روپیوں کے ساتھ لگنے والا لفظ 'مبلغ' ہوتا ہے

مواصلات (ع - مث)
MU,VÁSALAT मुवासलत
1. मिलन (Milan ملن) वस्ल (Vasl وصل)
2. संभोग (Sambhog سم بھوگ) मुबाशरत (Mubásharat مباشرت)

موافق (ع - ص)
MU,VÁ (Á) FIQ मुवा (आ)-फ़िक़
1. अनुकूल (Anokúl انو کول) जो मुख़ालिफ़ न हो (Jo mukhálif na ho جو مخالف نہ ہو)
2. अनुसार (Anusár انوسار) मुताबिक़ (Mutábiq مطابق)
3. योग्य (Yogya یوگیہ) पात्र (Páttr پاتر) लाइक़ (Láiq لائق)

MUNÍR मुनीर (ع - ص) منیر
ज्वलंत (Jwalant جولنت) प्रकाश मान् (Prakásh mán پرکاش مان) रौशन (Raushan روشن)

MU मू (ف - مذ) مو
कच (Kach کچ) केश (Kesh کیش) बाल (Bál بال)

مواجہہ (ع - مذ)
MUVÁJAHA मुवाजहा
प्रत्यक्षता (Pratyakchhata پرتیک چھتا) संमुखता (Sam,mukhata سم مکھتا) सामना (Sámna سامنا) रूबरू होना (Rúbaru hona روبرو ہونا)

مواخاۃ (ع - مث)
MU,ÁKHÁT मुआख़ात
भ्रातृ भाव (Bhráttr bháv بھراتر بھاو) बधुत्व (Bandhuttwa بندھتو) भाई चारा (Bháyi chára بھائی چارہ)

مواخذہ (ع - مذ)
MUÁKHAZA मुआख़ज़ा
1. पकड़ (Pakaṛ پکڑ) गिरिफ़्त (Girift گرفت) जवाबतलबी (Javáb talabi جواب طلبی)
2. प्रतिकार (Prati kár پرتی کار) बदला (Badla بدلہ)

MAVÁD मवाद (ع - مذ) مواد
1. उपकरण (Upkaran اپ کرن) मसाला (Masála مسالہ)
2. अंतर्वस्तु (Antar vastu انتر وستو) کسی کتاب وغیرہ کے اندر کا مواد

ebooksall.com

jimádát اور نباتات، حیوانات، جمادات)

مو انست (ع - مث)

MUVÁ(Á)NASAT मुवा (श्रा) नसत

1. मैत्री (Maittri میتري) दोस्ती (Dosti دوستي)
2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár پریم ویوهار) मेल जोल (Mel jol میل جول)

MOBAD मोबद (ف - مذ) مو بد

1. वैज्ञानिक (Vaig,gyánik ویگیانک) फ़लास्फ़र (Philosopher فلاسفر)
2. अग्नि होत्री (Agni hottri اگني هوتري) आतश परस्तों का मुल्ला (Átash paraston ka mulla آتش پرستوں کا ملا)

MAUT मौत (ع - مث) موت

1. मृत्यु (Mrittyu مرتیو) निधन (Nidhan ندهن) मरण (Maran مرن) अजल (Ajal اجل)
2. आपत्ति (Ápatti آپتی) शामत (Shámat شامت)

MO,ASSIR मुअस्सिर (ع - ص) مؤثر

1. प्रभावी (Prabhávi پربهاوی) असर डालने वाला (Asar dálne vála اثر ڈالنے والا)
2. गुण कारक (Gun kárak گن کارک) नफ़ा करने वाला (Nafa karne vála نفع کرنے والا)

4. सह मत (Sahmat سہ مت) हमराय (Ham ráe هم رائے)
5. यथार्थ (Yathárth یتهارته) ठीक (Thík ٹهیک)
6. उचित (Uchit اچت) मुनासिब (Munásib مناسب)

موافقت (ع - مث)

MU,VÁ(Á)FAQAT मुवा (श्रा) फ़क़त्

1. अनुकूलता (Anokúlata انوکولتا) ना मुख़ालफ़त (Na mukhalafat نامخالفت)
2. मतैक्य (Mataik,kya متیکیه) हम राय होना (Ham ráe hona هم رائے هونا)
3. मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستی)

موالات (ع - مث)

MU,VALÁT मुवालात

1. मैत्री (Maittri میتري) दोस्ती (Dosti دوستي)
2. सहयोग (Sahyog سہیوگ) तआवुन (Ta,ávun تعاون)

موالید ثلاثه (ع - مذ)

MAVÁLÍDE SALÁSA मवालीदे सलासा

प्राणी वर्ग, वनस्पति वर्ग और जड़ पदार्थ (Pránivarg vanaspati varg aur jaṛ padárth پرانی ورگ ونسپتي ورگ اور جڑ پدارته) हैवानात, नबातात और जिमादात (Haiváuát, nabátát aur

ebooksall.com

موثق (ع - ص)
MU,VAS.SIQ मुवस्सिक़ दृढ़ (Driṛh درڑھ) पक्का (Pakka پکا) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

موج (ع - مث)
MAUJ मौज तरंग (Tarang ترنگ) वीचि (Víchi ویچی) हिल्लोल (Hillol ہلول) लहर (Lahar لہر)

موجب (ع - مذ)
MÚJIB मूजिब कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu ھیتو) सबब (Sabab سبب)

موجد (ع - ص)
MÚJID मूजिद आविष्कर्ता (Ávish karta آوش کرتا) आविष्कारक (Ávishkárak آوش کارک) ईजाद करने वाला (Íjád karne vála ایجاد کرنے والا)

موجز (ع - ص)
MÚJAZ मूजज़ संक्षिप्त (Sanchhipt سن چھپت) सार रूप (Sár rúp ساررُوپ) खुलासा (Khulása خلاصہ)

موجود (ع - ص)
MAUJÚD मौजूद
1. विद्यमान् (Vid,dyamán ودیہ مان) हाज़िर (Házir حاضر)
2. साक्षात् (Sák,chhát ساکچھات) सामने (Sámne سامنے)
3. उपलब्ध (Uplabdh اپلبدھ) दस्तयाब (Dastyáb دستیاب)
4. उत्पन्न (Utpan,n اتپن) पैदा (Paidá پیدا)

موجودگی (عف - مث)
MAUJÚDAGI मौजूदगी
1. उपस्थिति (Upasthiti اپس تھتی) हाज़िरी (Háziri حاضری)
2. साक्षात् (Sákchhát ساکچھات) सामना (Sámna سامنا)

موحد (ع - ص)
MU,VAH,HID मुवह्हिद अद्वैत वादी (Ad,dwaitvádi اد'دویت وادی) एकेश्वर वादी (Ekeshwar vádi ایکیشور وادی) सिर्फ़ एक खुदा को मानने वाला (Sirf ek khuda ko mánne vála صرف ایک خدا کو ماننے والا)

موحش (ع - ص)
MÚ,HISH मूहिश शोक जनक (Shok janak شوک جنک) खेद जनक (Khed janak کھید جنک) रंज देह (Ranj deh رنج دہ)

موخر (ع - ص)
MO,AKH,KHAR मुअख़्ख़र
1. अंतिम (Antim انتم) आख़िरी (Ákhiri آخری)
2. विलंबित (Vilambit ولمبت) देर किया गया (Der kiya gaya دیر کیا گیا)
3. पश्चाद्वर्ती (Pashchád varti پشچادورتی) बाद वाला (Ba,d vála بعدوالا)

مودب (ع - ص)
MO,AD,DAB मुअद्दब
1. शिष्ट (Shisht ششٹ) सभ्य (Sabh,bhya سبھیہ) बा तमीज़ (Ba tamíz باتمیز)

ebooksall.com

موول (پرورتک) मूल पुरुष (Múl purush موول پروش) वह आदमी जो किसी खानदान का बानी हो (Voh ádami jo kisí khándán ka báni ho وہ آدمی جو کسی خاندان کا بانی ہو)

MORCHA मोरचा (ف - مذ) مورچہ
1. युद्ध (Yud,dh یدھ) जंग (Jang جنگ)
2. युद्ध केंद्र (Yud,dh kendr یدھ کیندر) महाज़े जंग (Maháze jang محاذ جنگ)
3. मंडूर (Mandúr منڈور) ज़ंग (Zang زنگ)
4. छुद्र पिपीलिका (Chhuddr pipílika چھدر پپی لکا) एक बहुत छोटी च्यूँटी (Ek bahut chhoti chyúnti ایک بہت چھوٹی چیونٹی)
پہلے اور دوسرے معنوں میں فارسی نہیں ہے

مورخ (ع - ص)
MO,VA(A)R,RIKH मुव (अ) र्रिख़
इतिहास कार (Itihás kár اتہاس کار) इतिहास लेखक (Itihás lekhak اتہاس لیکھک) तारीख़ नवीस (Tárikh navís تاریخ نویس)

MAURID मौरिद (ع - ص) مورد
1. पात्र (Páttr پاتر) भाजन (Bhájan بھاجن) मुस्तहक़ (Mustahaq مستحق)
2. अवरोहस्थान (Avrohasthán اوروہس تھان) उतरने की जगह (Utarne ki jagah اترنے کی جگہ)

2. नम्रता पूर्ण (Namrata púrn نمرتا پورن) अदब के साथ (Adab ke sáth ادب کے ساتھ)

مودت (ع - مث)
MAVAD,DAT मवद्दत
मित्रता (Mittrata متّرتا) मैत्री भाव (Maitri bháv میتری بھاو) यगानगत (Yagánagat یگانگت)

MO,AZ,ZIN मुअज़्ज़िन (ع - ص) موذن
बाँगी (Bangi بانگي) नमाज़ को बुलाने के लिए अज़ान देने वाला (Namáz ko buláne ke liye azán dene vála نماز کو بلانے کے لیے اذان دینے والا)

MÚZI मूज़ी (ع - ص) موذی
कष्ट दाता (Kasht dáta کشٹ داتا) दुःख दायी (Dukh dáyi دکھ دائی) क्लेशद (Kleshad کلیشد) ईज़ा देने वाला (Íza dene vála ایذا دینے والا)

MOR मोर (ف - مث) مور
पिपीलिका (Pipílika پپیلکا) चीउँटी (Chíunti چیونٹی)

MÚRIS मूरिस (ع - مذ) مورث
1. पूर्वज (Púrvaj پوروج) पितृ (Pittr پتر) पिछले बुज़ुर्ग (Pichhle buzurg پچھلے بزرگ)
2. उत्पादक (Utpádak اتپادک) पैदा करने वाला (Paida karne vála پیدا کرنے والا)

مورث اعلیٰ (ع - مذ)
MURISE-ÁLA मूरिसे आला
वंश प्रवर्तक (Vansh pravartak ونس

ebooksall.com

اُردو اور فارسی میں 'س' کے زبر کے ساتھ بھی مستعمل ھے

MAUSÚM मौसूम (ع - ص) موسوم
नामित (Námit نامت) नाम रक्खा गया (Nám rakh,kha gaya نام رکھا گیا)

MÚSÍQÁR मूसीक़ार (ع - مذ) موسیقار
1. गायक (Gáyak گایک) गवैया (Gavaiya گویا)
2. गान विद्या वेत्ता (Gán viddya vetta گان ودیا ویتتا) संगीत कला मर्मज्ञ (Sangít kala marmaggya سنگیت کلا مرمگیہ) गाने के फ़न का माहिर (Gáne ke fan ka máhir گانے کے فن کا ماھر)

MÚSÍQI मूसीक़ी (ع - مث) موسیقی
गान विद्या (Gán viddya گان ودیا) संगीत कला (Sangít kala سنگیت کلا)

MÚSH मूश (ف - مذ) موش
मूषक (Múshak موشک) उन्दुर (Undur اندر) आखु (Ákhu آکھو) मूष (Músh موش) चूहा (Chúha چوھا)

موش پر ان (ف - مذ)
MÚSHE-PAR,RÁN मूशे परां
चर्म चटी (Charm chati چرم چٹی) जतु (Jatu جتو) चमगादड़ (Chamgádaṛ چمگادڑ)

موش دشتی (ف - مذ)
MÚSHE-DASHTI मूशेदश्ती
कलंदक (Kalandak کلندک) गिलहरी (Gilahri گلہری)

مو روثی (ع - مث)
MAURÚSI मौरूसी
पैतृक (Paitrik پیترک) बाप दादा वाला (Báp dáda vála باپ دادا والا)

MAUZ मौज़ (ع - مذ) موز
कदली (Kadali کدلی) केला (Kela کیلا)

MAUZÚN मौज़ूं (ع - ص) موزون
1. संतुलित (Santulit سن تلت) मुतवाज़िन (Mutavázin متوازن)
2. उचित (Uchit اچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
3. योग्य (Yog,gya یوگیہ) क़ाबिल (Qábil قابل)
4. रुचिकर (Ruchikar روچی کر) पसंदीदा (Pasandída پسندیدہ)
5. समुपयुक्त (Samupyukt سمپیکت) फ़िट (Fit فٹ)
6. वृत्तान्वित (Vrittánvit ورتانوت) बहर के अंदर (Bahr ke andar بحر کے اندر)

MO,AS,SIS मुअस्सिस (ع - ص) مؤسس
प्रवर्तक (Pravartak پرورتک) संस्थापक (Sansthápak سنس تھاپک) बुनयाद रखने वाला (Bunyád rakhne vála بنیاد رکھنے والا)

MAUSIM मौसिम (ع - مذ) موسم
1. ऋतु (Ritu رتو) फ़स्ल (Fasl فصل)
2. समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)

ebooksall.com

(کرتا) वज़ाहत करने वाला (Vazáhat karne vála وضاحت کرنے والا)

MAUZA मौज़ा (ع - مذ) موضع
1. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)
2. ग्राम (Grám گرام) गाँव (Gáon گانوں)

یہ لفظ عربی میں ض کے زیر کے ساتھ ھے مگر اردو میں زبر کے ساتھ مستعمل ھے

MAUZÚ,A मौज़ूअ (ع - مذ) موضوع
1. निर्मित (Nirmit نرمت) बनाया गया (Banáya gaya بنایا گیا)
2. स्थापित (Isthápit استھاپت) रक्खा हुआ (Rakh,kha hua رکھا ھوا)
3. विषय (Vishai وشے) प्रसंग (Prasang پرسنگ) मसला (Mas,ala مسئلہ)
4. शीर्षक (Shírshak شیرشک) उनवान (Unván عنوان)

MAUTIN मौतिन (ع - مذ) موطن
जन्म भूमि (Janm bhúmi جنم بھومی) वतन (Vatan وطن)

موعظت (ع - مث)
MAU,IZAT मौइज़त
उपदेश (Updesh اپدیش) प्रवचन (Pravachan پروچن) शिक्षा (Shik,chha شکچھا) सीख (Síkh سیکھ) नसीहत (Nasíhat نصیحت)

موش کور (ف - مذ)
MUSHE-KOR मूशे कोर
आखनक (Ákhanak آکھنک) पूति मूषिका (Púti múshika پوتی موشکا) छछुंदरी (Chhachhundari چھچھندری) छछूंदर (Chhachhúndar چھچھوندر)

MÚSIL मूसिल (ع - ص) موصل
1. प्रेषक (Preshak پریشک) भेजने वाला (Bhejne vála بھیجنے والا)
2. वाहक (Váhak واھک) लेजाने वाला (Lejáne vála لے جانے والا)

MAUSÚF मौसूफ़ (ع - ص) موصوف
1. प्रशंसित (Prashansit پرشنست) जिस की तारीफ़ की गई हो (Jis ki ta,ríf ki gayi ho جسکی تعریف کی گئی ھو)
2. उक्त (Ukt اکت) पूर्वोक्त (Púrvokt پوروکت) जिस का ज़िक्र चल रहा हो (Jis ka zíkr chal raha ho جس کا ذکر چل رھا ھو)
3. विशेष्य [व्या०] (Visheshya وشیشیہ)

MAUSÚL मौसूल (ع - ص) موصول
प्राप्त (Prápt پراپت) लब्ध (Labdh لبدھ) हासिल (Hásil حاصل)

MÚSI मूसी (ع - ص) موصی
मृत्यु लेख कर्ता (Mrityu lekh karta مرتیو لیکھ کرتا) वसीयत करने वाला (Vasíyat karne vála وصیت کرنے والا)

MÚZEH मूज़ेह (ع - ص) موضح
स्पष्टी कर्ता (Ispashti karta اسپشٹی

ebooksall.com

2. स्थान (Isthán استهان) जगह (Jagah جگہ)

MAUQÚF मौक़ूफ़ (ع - ص) موقوف
1. निर्भर (Nirbhar نربهر) निर्धारित (Nirdhárit نردهارت) मुनहसिर (Munhasir منحصر)
2. हलन्त (Halant هلنت) साकिन (Sákin ساکن)
3. पदच्युत (Padach,chyut پدچ‘چیوت) सेवा वियुक्त (Seva viyukt سیوا ویکت) बर ख़ास्त (Barkhast برخاست)
4. समाप्त (Samápt سماپت) ख़त्म (Khatm ختم)

MAUKAB मौकब (ع - مذ) موکب
1. सेना (Sena سینا) फ़ौज (Fauj فوج)
2. सैनिक दल (Sainik dal سینک دل) फ़ौजी जवान (Fauji javán فوجي جوان)

موکل (ع - مذ)
MO VA (A) K, KIL मुव (अ) क्किल
1. व्यवहारी (Vyav, hári ویوهاري) वकील का असामी (Vakil ka asámi وکیل کا اسامي)
2. वेताल (Vetál ویتال) हमज़ाद (Hamzád همزاد)

MAULID मौलिद (ع - مذ) مولد
1. जन्म भूमि (Janm bhúmi جنم بهومي) वतन (Vatan وطن)

MAU,ÚD मौऊद (ع - مذ) موعود
1. प्रति ज्ञात (Pratig,gyát پرتگ‘گیات) कथित (Kathit کتهت) कहा हुआ (Kaha hua کہا هوا) वादा किया हुआ (Váda kiya hua وعدہ کیا هوا)
2. निश्चित (Nishchit نشچت) मुक़र्रर (Muqarrar مقرر)

MU,VAQ,QAR मुवक़्क़र (ع - ص) موقر
1. प्रतिष्ठित (Pratish thit پرتھ‘تھت) संमानित (Sam mánit سم مانت) मुअज़्ज़ज़ (Mu,azzaz معزز)
2. विश्वस्त (Vish,shwast وشوست) मोतबर (Motabar معتبر)

MAUQA मौक़ा (ع - مذ) موقع
1. अवसर (Avsar اوسر) ख़ास वक़्त (Khás vaqt خاص وقت)
2. घटना स्थल (Ghatanásthal گهتنا ستهل) जाए वुक़ूआ (Jáe vuqúá جاے وقوعہ)
3. समय (Samai سمے) वक़्त (Vaqt وقت)
4. स्थान (Isthán استهان) जगह (Jagah جگہ)

یہ لفظ عربی میں ق کے زیر کے ساتھ ھے مگر اردو میں زبر سے بولا جاتا ھے

MAUQIF मौक़िफ़ (ع - مذ) موقف
1. विराम स्थल (Virámasthal وراسمتهل) ठहरने की जगह (Thaharne ki jagah تهہرنے کي جگہ)

ebooksall.com

MOMIYA मोमिया (ف - مث) موميا शिला जतु (Shila jatu شلا جتو) सला जीत (Salájít سلاجيت)

MO,AN,NAS मुअन्नस (ع - ص) مونث
1. स्त्री लिंग (Istriling استري لنگ) फ़ी मेल (Female في ميل)
2. इस्त्री प्राणी (Istri práni استري پراني) मादा (Máda ماده)

MÚNIS मूनिस (ع - ص) مونس प्रेमी (Premi پريمي) मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)

MÚHIB मुहिब (ع - ص) موهب परिदाता (Paridáta پري داتا) हिबा करने वाला (Hiba karne vála هبه کرنے والا)

(ع - مث) موهبت
MAU,HIBAT मौहिबत
दान (Dán دان) अभिदान (Abhi dán ابهي دان) परि दान (Paridán پري دان) अतीया (Atíya عطيه)

MÚHIM मूहिम (ع - ض) موهم भ्रामक (Bhrámak بهرامک) वहम में डालने वाला (Vahm men dálne vála وهم ميں ڈالنے والا)

MAU,HÚB मौहूब (ع - ض) موهوب परिदत्त (Paridatt پري دت) अभिदत्त (Abhidatt ابهي دت) हिबा किया हुआ (Hiba kiya hua هبه کيا هوا) बख़्शा हुआ (Bakhsha hua بخشا هوا)

2. उत्पत्ति (Utpatti اُت پتي) जन्म (Janm جنم) पैदाइश (Paidáish پيدائش)

MO,AL,LIF मुअल्लिफ़ (ع - ص) مولف सम्पादक (Sampádak سمپادک) संग्रह कर्ता (Sangrah karta سنگره کرتا) دوسروں کے متفرق مضامين سے کتاب مرتب کرنے والا

MAULÚD मौलूद (ع - ص) مولود
1. उत्पन्न (Utpan,n اُت پن) जन्मित (Janmit جنمت) पैदा (Paida پيدا)
2. शिशु (Shishu ششو) बच्चा (Bach,chha بچّه)

MAULA मौला (ع - مذ) مولي
1. स्वामी (Sawámi سوامي) प्रभु (Prabhu پربهو) आक़ा (Áqa آقا)
2. ईश्वर (Íshwar ايشور) अल्लाह (Alláh الله)

MOM मोम (ف - مذ) موم
1. सिक्थ (Sikth سکتهه) मधु शेष (Madhu shesh مدهوشيش)
2. मृदु (Mridu مردو) कोमल (Komal کومل) मुलाइम (Muláim ملائم)

MOMIN मोमिन (ع - ص) مومن ईश्वर वादी (Íshwar vádi ايشور وادی) आस्तिक (Ástik آستک) धर्म निष्ठ (Dharm nishth دهرم نشٹهه) ईमान वाला (Ímán vála ايمان والا)

ebooksall.com

MAH मह (ف - مذ) مه
ماہ کا مخفف دیکھو 'ماہ'

MEH मेह (ف - ص) مه
1. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)
2. महा (Maha مہا) अज़ीम (Azím عظیم)

MOHABAT महाबत (ع - مث) مہابت
1. आतंक (Átank آتنک) हैबत (Haibat ھیبت)
2. वैभव (Vaibhav وے بھو) शान शौकत (Shán shaukat شان شوکت)

MOHÁJIR मुहाजिर (ع - ص) مہاجر
प्रवासी (Pravási پرواسی) उत्प्रवासी (Utpravási ات پرواسي) तारिके वतन (Tárike vatan تارک وطن)

مہاجرت (ع - مث)

MOHÁJARAT मुहाजरत
प्रवास (Pravás پرواس) उत्प्रवास (Utpravás ات پرواس) अपना घर छोड़ कर दूसरी जगह जाकर बसना (Apna ghar chhoṛ kar dúsri jagah jákar basna اپنا گھر چھوڑ کر دوسري جگہ جاکر بسنا)

MAHÁRAT महारत (ع - مث) مہارت
1. अभ्यास (Abhbhyás ابھ بھیاس) मश्क़ (Mashq مشق)
2. हस्त कौशल (Hast kaushal ھست کوشل) मश्शाक़ी (Mash, sháqi مشاقی)

MAU,HÚM मौहूम (ع - ص) موھوم
1. भ्रम मूलक (Bhram múlak بھرم مولک) वहम से पैदा (Vahm se paida وھم سے پیدا)
2. काल्पनिक (Kálpanik کالپنک) फ़र्ज़ी (Farzi فرضي)
3. मिथ्या (Mith,thya متھیا) ग़ैर हक़ीक़ी (Ghair haqíqi غیر حقیقی)

MO,AI,YID मुऐइद (ع - ص) موید
1. समर्थक (Samarthak سمرتھک) ताईद करने वाला (Táyíd karne vála تائید کرنے والا)
2. सहमत (Sahmat سھ مت) हमराय (Ham ráe ھمراے)
3. पक्षपाती (Pakchh páti پکچھپاتی) हिमायती (Himáyati حمایتی)

MAVÍZ मवीज़ (ف - مذ) مویز
शुष्क द्राक्षा (Shushk drákchha ششک دراکچھا) मुनक़्क़ा (Munaqqa منقی)

MAVESHI मवेशी (عف - مذ) مویشی
पशु (Pashu پشو) चौपाया (Chaupáya چوپایہ) ढोर (Dhor ڈھور)

مویشی خانہ (عف - مذ)

MAVESHI-KHÁNA मवेशी ख़ाना
पश्वाव रोध (Pash, shwávrodh پش شواورودھ) पशुनिरोध (Pashu nirodh پشو نرودھ) रोध शाला (Rodh shála رودھ شالہ) कांजी हौस (Káuji haus کانجی ھوس)

ebooksall.com

مہبط (ع - مذ) MAH,BIT महब्रित
उतरने को जगह (Utarne ki jagah اترنے کی جگہ)

مہتاب (ف - مذ) MAH,TÁB महताब
ماهتاب کا مخفف
1. चन्द्रमा (Chandrama چندرما) चाँद (Chánd چاند)
2. ज्योत्सना (Jyotsana جیوتسنا) चांदनी (Chándni چاندنی)

مہتدی (ع - ص) MOHTADA मोहतदा
दीक्षित (Díkchhit دیک چھت) शिक्षित (Shik chhit شکچھت) जिसने धर्म गुरु की हिदायत पाई हो (Jis ne dharm guru ki hidáyat páyi ho جس نے دھرم گرو کی ہدایت پائی ہو)

مہتر (ف - ص) MEHTAR मेहतर
1. उच्च तम (Uch,ch tam اچ تم) श्रेष्ठ तम (Shreshth tam شریشٹھ تم) बुज़ुर्ग तरीन (Buzurg tarín بزرگ ترین)

(ا - مذ)
2. मल हारक (Mal hárak مل ہارک) मलाकर्षी (Malá karshi ملاکرشی) भंगी (Bhangi بھنگی)

مہتم بالشان (ع - ص)
MOHTAM-BISH,SHÁN मोहतम बिश्शान
महामहत (Mahámahat مہامہت) महत्व पूर्ण (Mahattwa púrn مہتو پورن) अज़ीमुशशान (Azímush,shán عظیم الشان)

مہتمم (ع - ص)
MOHTAMIM मोहतमिम
व्यवस्थापक (Vyavas,thápak ویوستھاپک) संचालक (Sanchálak سنچالک) प्रबंधक (Prabandhak پربندھک) मुन्तज़िम (Muntazim منتظم)

مہجور (ع - ص) MAH,JÚR महजूर
वियोगी (Viyogi ویوگي) विरही (Virahi ورهي) फ़िराक़ ज़दा (Firáq zada فراق زده)

مہد (ع - مذ) MAH,D महद
पालना (Pálana پالنا) हिंडोला (Hindola ھنڈولا) गहवारा (Gahvára گہوارہ)

مہدی (ع - ص) MAHDI महदी
नेता (Neta نیتا) पेशवा (Peshva پیشوا)

مہذب (ع - ص) MOHAZ,ZAB मुहज़्ज़ब
1. सभ्य (Sabh,bhya سبھیہ) शिष्ट (Shisht ششٹ) तमीज़दार (Tamíz-dár تمیزدار)
2. संस्कृत (Sanskrit سنسکرت) परिष्कृत (Parishkrit پرشکرت) शुस्ता (Shusta شستہ)

مہر (ف - مث) MEHR मेह्र
1, रवि (Ravi روی) सूर्य (Súrya سوریہ) सूरज (Súraj سورج)
2. कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) करम (Karam کرم)
3. प्रेम (Prem پریم) प्रीति (Príti پریتي) महब्बत (Mahabbat محبت)

ebooksall.com

(Parást پراست) परा भूत (Parábhút پرابھوت) शिकस्त खुर्दा (Shikast khurda شکست خوردہ)

MOHLAT मोहलत (ع - مث) مہلت
1. अवकाश (Avkásh اوکاش) फ़ुरसत (Fursat فرصت)
2. विलंब (Vilamb ولمب) ताख़ीर (Tákhír تاخیر)
3. आज्ञा (Ág,gya آگیا) इजाज़त (Ijázat اجازت)

MOHLIK मोहलिक (ع - ص) مہلك
घातक (Ghátak گھاتک) प्राणांतक (Pránántak پرانان تک) मार डालने वाला (Már dálne vála مار ڈالنے والا)

MAH,LAKA महलका (ع - مذ) مہلکہ
भयस्थान (Bhayasthán بھیس تھان) ख़तरे की जगह (Khatre ki jagah خطرے کي جگہ)

MUHIM मुहिम (ع - مث) مہم
1. युद्ध (Yud,dh یدہ) जंग (Jang جنگ)
2. जटिल समस्या (Jatil samas,sya جٹل سمسیا) सख़्त मसला (Sakht mas,ala سخت مسئلہ)

MEHMÁN मेहमान (ف - مذ) مہمان
आगंतुक (Ágantuk آگنتک) अतिथि (Atithi اتتھی) पाहुन (Páhun پاھن)

مہمان خانہ (ف - مذ)
MEHMÁN KHÁNA मेहमान-ख़ाना
अतिथि शाला (Atithi shála اتتھي

MOH,R मुह्र (ف - مث) مہر
मुद्रा (Muddra مدرا) अंकक (Ankak انکک) छाप (Chháp چھاپ)

MEHR-BÁN मेह्रबान (ف - ص) مہربان
दयालु (Dayálu دیالو) कृपालु (Kripálu کرپالو) सदय (Sadai سدے) दयावान् (Daya ván دیاوان)

مہربانی (ف - مث)
MEHR-BÁNI मेह्र बानी
कृपा (Kripa کرپا) दया (Daya دیا) अनुकंपा (Anu kampa انوکمپا) करम (Karam کرم)

MOHRA मोहरा (ف - مذ) مہرہ
1. कीकस (Kíkas کیکس) गुरिया (Guriya گریا)
2. सर्पमणि (Sarp mani سرپ مني) साँप का मन (Sánp ka man سانپ کا من)
3. कपर्दिका (Kapardika کپردکا) कौड़ी (Kauri کوڑی)
4. शंबुक (Sham buk شمبک) संख (Sankh سنکھ)
5. शतरंज की गोट (Shatranj ki got شطرنج کي گوٹ)

مہرہ باز (ف - ص)
MOHRA-BAZ मोहरा बाज़
छली (Chhali چھلی) वंचक (Vanchak ونچک) फ़रेबी (Farebi فریبی)

MAH,ZÚM महज़ूम (ع - ص) مہزوم
पराजित (Parájit پراجت) परास्त

ebooksall.com

er̤ dene ka kánta jo savároṉ ki er̤i men̲ laga hota hai گھوڑے کو ایڑ دینے کا کانٹا جو سواروں کی ایڑی میں لگا ھوتا ھے)

مہندس (ع - مذ)

MOHANDIS मुहन्दिस
गणितज्ञ (Ganitaggya گنی تگیہ) रियाज़ीदां (Riázi dán̲ ریاضی داں)

مہوس (ا - مذ)

MOHAV,VIS मुहव्विस
रसायन विद् (Rasáyan vid رساین ود) कीमियागर (Kímiya gar کیمیاگر)

MOHAIYA मुहैया (ع - ص) مہیا
1. एकत्र (Ekattr ایکتر) इकट्ठा (Ikath,tha اکٹھا)
2. प्रस्तुत (Prastut پرستت) मौजूद (Maujúd موجود)
3. प्राप्त (Prápt پراپت) हासिल (Hásil حاصل)
4. तत्पर (Tatpar تت پر) तैयार (Taiyár تیار)

MAHÍB महीब (ع - ص) مہیب
भीषण (Bhíshan بھیشن) भयंकर (Bhayankar بھینکر) दारुण (Dárun دارن) डरावना (Dráona ڈراونا) हैबत नाक (Haibat nák هیبت ناک)

MAI मै (ف - مث) مے
मदिरा (Madira مدرا) मद्य (Maddya مدیہ) सुरा (Sura سرا) हाला (Hála هالا) वारुणी (Váruni وارنی

شالہ) गैस्ट हाउस (Guest house گیسٹ هاوس)

مہمانداری (ف - مث)

MEHMÁN-DÁRI मेहमान-दारी
आतिथ्य (Átith,thya آتتھیہ) अतिथि पूजा (Atithi púja اتتھی پوجا) मेहमान नवाज़ी (Mehmán navázi مہمان نوازی)

مہمان نواز (ف - ص)

MEHMÁN NAVÁZ मेहमान नवाज़
अतिथि पूजक (Atithi pújak اتتھی پوجک) नृयाजी (Nriyáji نریاجی) मेहमान की ख़ातिर तवाज़ो करने वाला (Mehmán ki k̲h̲átir tavázo karne vála مہمان کی خاطر تواضع کرنے والا)

MOHMAL मोहमल (ع - ص) مہمل
1. अर्थ हीन (Arth hín ارتھ هین) निरर्थक (Nirarthak نررتھک) बेमानी (Be mání بے معنی)
2. मिथ्या (Mith,thya متھیا) अनर्गल (Anargal انرگل) बेहूदा (Behúda بیہودہ)

MAH,MÚM महमूम (ع - ص) مہموم
दुःखित (Dukh,khit دکھت) क्लेशित (Kleshit کلیشت) शोक ग्रस्त (Shok grast شوک گرست) ग़मगीन (G̲h̲amgín غم گین)

MAH,MEZ महमेज़ (ف - مث) مہمیز
घोड़े को एड़ देने का काँटा जो सवारों की एड़ी में लगा होता है (Ghor̤e ko

ebooksall.com

MEKH मेख़ (ف - مث) میخ
मयूख (Mayúkh میوکھ) शंकु (Shanku شنکو) खूँटा (Khúnta کھونٹا)

مے خانہ (ف - مذ)
MAI-KHÁNA मै ख़ाना
मदिरालय (Madirálai مدرالے) मधु शाला (Madhu shála مدھو شالہ) शराब ख़ाना (Sharáb khána شراب خانہ)

MAIDÁN मैदान (ف - مذ) میدان
1. क्षेत्र (Chhettr چھیتر) लंबी चौड़ी हमवार ज़मीन (Lambi chauri hamvár zamín لمبی چوڑي هموار زمين)
2. युद्धक्षेत्र (Yud,dh chhettr یدھ چھیتر) मैदाने जंग (Maidáne jang میدان جنگ)

میدان جنگ (ف - مذ)
MAIDÁNE-JANG मैदाने जंग
रण क्षेत्र (Ran chhettr رن چھیتر) रण भूमि (Ran bhúmi رن بھومي) रंग भूमि (Rang bhúmi رنگ بھومي) रंगांगण (Rangángan رنگانگن) युद्ध स्थल (Yud,dhasthal یدھس تھل) युद्ध भूमि (Yud,dh bhúmi یدھ بھومی) रणाजिर (Ranájir رناجر) लड़ाई का मैदान (Laṛáyi ka maidán لڑائی کا میدان)

MÍR मीर (ف ۔ مذ) میر
1. अध्यक्ष (Adh,dhyakchh ادھیکچھ) सर गिरोह (Sar giroh سرگروہ) सरदार (Sardár سردار)

कदंबिनी (Kadambini کدم بني) शराब (Sharáb شراب)

مے آشام (ف - ص)
MAI-ÁSHÁM—MAYÁSHÁM मै आशाम-मयाशाम
मद्यप (Mad,dyap مدیپ) रसाशी (Rasáshi رساشي) शराब ख़ोर (Sharáb khor شراب خور)

MIYÁN मियान (ف - مث) میان
1. कोष (Kosh کوش) नियाम (Niyám نیام)
2. कटि (Kati کٹي) कमर (Kamar کمر)

(ص)
3. मध्य (Madh,dhya مدھیہ) बीच (Bích بیچ)

مے پرست (ف - ص)
MAI-PARAST मै परस्त
मदिरा भक्त (Madira bhakt مدرا بھکت) शराब का फ़िदाई (Sharáb ka fidáyi شراب کا فدائي)

MAI,YIT मैयित (ع - مث) میت
शव (Shav شو) अरथी (Arthi ارتھي) जनाज़ा (Janáza جنازہ)

MÍSÁQ मीसाक़ (ع - مذ) میثاق
1. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) क़ौल-क़रार (Qaul qarár قول قرار)
2. दृढ़ता (Driṛhata درڑھتا) मज़बूती (Mazbúti مضبوطي)

ebooksall.com

रहे (Voh zakhm jo hamesha rista rahe (وہ زخم جو ہمیشہ رستا رہے)

NA-SHÁD नाशाद (ف - ص) ناشاد अप्रफुल्ल (Appraphull (اپ‌پرپھل) अप्रसन्न (Apprasann (اپ پرسن) उदास (Udás (اداس) अफ़सुर्दा (Afsurda (افسردہ)

(ف - ص) ناشایستہ
NA-SHÁISTA नाशाइस्ता
1. अशिष्ट (Ashisht (اششٹ) बेतमीज़ (Be tamíz (بے تمیز)
2. अशोभनीय (Ashobhaníya (اشوبھنیہ) ना ज़ेबा (Na zeba (نازیبا)
3. अश्लील (Ashlíl (اشلیل) फ़ुह्श (Fohsh (فحش)

NÁSHTA नाश्ता (ف - مذ) ناشتا प्रातरशन (Prátarashan (پراترشن) कल्यवर्त (Kallya vart (کلیہ‌ورت) जलपान (Jalpán (جل پان) कलेवा (Kaleva (کلیوا)

(ف - ص) ناشدنی
NA-SHUDANI नाशुदनी
1. असंभव (Asambhav (اسمبھو) अशक्य (Ashak,kya (اشکیہ) मुहाल (Mohál (محال)
2. अभागा (Abhága (ابھاگا) शामत का मारा (Shámat ka mára (شامت کا مارا)

NÁSHIR नाशिर (ع - ص) ناشر
1. प्रचारक (Prachárak (پرچارک) मुबल्लिग़ (Muballigh (مبلغ)

(Utsádak (اتسادک) मनसूख़ करने वाला (Mansúkh karne vála (منسوخ کرنے والا)

NA-SARA नासरा (ع - ص) ناسرہ कूट (Kút (کوٹ) मिथ्या (Mith,thya (متھیا) खोटा (Khota (کھوٹا)

NA-SAZA ना सज़ा (ف - ص) ناسزا
1. अनुचित (Anuchit (انوچت) बेजा (Beja (بے جا)
2. नीच (Ních (نیچ) सिफ़ला (Sifla (سفلہ)

(ف - ص) ناسزاوار
NA-SAZAVÁR ना सज़ा वार
1. अनुचित (Anuchit (انوچت) ना मुनासिब (Na munásib (نامناسب)
2. अशुभ (Ashubh (اشبھ) ना मुबारक (Na mubárak (نا مبارک)

NA-SUFTA नासुफ़्ता (ف - ص) ناسفتہ
1. अनबिधा (Anbidha (ان‌بدھا) जिस में छेद न हो (Jis men chhed na ho (جس میں چھید نہ ہو)
2. अछूता (Akchhata (اکچھتا) बाकिरा (Bákira (باکرہ)

NÁSÚT नासूत (ع - مذ) ناسوت मर्त्य लोक (Martya lok (مرتیہ لوک) संसार (Sansár (سنسار) दुनिया (Dunya (دنیا)

NASÚR नासूर (ع - مذ) ناسور नारी (ली) व्रण (Nári (li) vran ناری (نالی) ورن) वह ज़ख़्म जो हमेशा रिस्ता

ebooksall.com

नसीहत करने वाला (Nasihat karne vála نصیحت کرنے والا)

NÁSIR नासिर ناصر (ع - ص)
1. सहायक (Saháyak سہایک) मददगार (Madadgár مدد گار)
2. पक्षपाती (Pakchhpáti پکچھ پاتی) हिमायती (Himáyati حمایتی)

NÁSIYA नासिया ناصیہ (ع - مذ)
ललाट (Lalát للاٹ) कपाल (Kapál کپال) माथा (Mátha ماتھا)

ناصیہ فرسا (ع - ص)
NÁSIYA-FARSA नासिया फ़र्सा
माथा रगड़ने वाला (Mátha ragarne vála ماتھا رگڑنے والا) ज़मीन पर माथा टेक कर सलाम करने वाला (Zamín par mátha tek kar salám karne vála زمین پر ماتھا ٹیک کر سلام کرنے والا)

NA-TÁQAT ना ताक़त (ع - ص) ناطاقت
1. अशक्त (Ashakt اشکت) निर्बल (Nirbal نربل) बेज़ोर (Be zor بے زور)
2. असमर्थ (Asamarth اسمرتھ) बे मक़दिरत (Be maqdirat بے مقدرت)

ناطاقتی (عف - مث)
NA-TÁQATI नाताक़ती
अशक्ति (Ashakti اشکتی) निर्बलता (Nirbalata نربلتا) कमज़ोरी (Kam zori کم زوری)

NÁTIQ नातिक़ ناطق (ع - ص)
1. वक्ता (Vakta وکتا) निनादी

2. घोषणा कार (Ghoshana kár گھوشنا کار) मुनादी करने वाला (Munádí karne vála منادی کرنے والا)
3. प्रकाशक (Prakáshak پرکاشک) किताबें शाए करने वाला (Kitában sháye karne vála کتابیں شایع کرنے والا)

ناشکرگزار (عف - ص)
NA-SHUKR-GUZÁR नाशुक्र गुज़ार
अकृतज्ञ (Akritaggya اکرتگیہ) कृत निंदक (Kritnindak کرت نندک) अनुपकृत (Anupkrit انپ کرت)

ناشکری (عف - مث)
NA-SHUKRI ना शुक्री
कृतघ्नता (Kritaghnata کرتگھنتا) कृतनिंदा (Kritninda کرت نندا) अकृतज्ञता (Akritag,gyata اکرتگیتا)

ناشکیبا (ف - ص)
NA-SHIKEBA ना शिकेबा
अधीर (Adhír ادھیر) अशांत (Ashánt اشانت) आतुर (Átur آتر) बे सब्र (Be sabr بے صبر)

ناصبور (عف - ص)
NA-SABÚR ना सबूर
आतुर (Átur آتر) उत्कंठित (Utkanthit اتکنٹھت) अधीर (Ádhir ادھیر) बे सब्रा (Be sabra بے صبرا)

NÁSEH नासेह ناصح (ع - ص)
उपदेष्टा (Updeshta اپدیشٹا) शिक्षक (Shikchhak شکچھک)

ebooksall.com

(Ninádi نناد‌ي) बोलने वाला (Bolne vála بولنے والا)
2. युक्ति संगत (Yuktí sangat يکتي سنگت) मुदल्लल (Mudal,lal مدلل)
3. दृढ़ (Drịh درڑہ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

NÁTIQA नातिक़ा (ع - مد) ناطقه
वाणी (Váni واني) वाक्यशक्ति (Vak,kya shakti واکيه شکتي) क़ुव्वते गोयाई (Quv,vate goyáyi قوت‌گويائی)

NÁZIR नाज़िर (ع - ص) ناظر
1. दर्शक (Darshak درشک) द्रष्टा (Drashta درشٹا) देखने वाला (Dekhne vála ديکهنے والا)
2. निरीक्षक (Nirikchhak نريکچهک) संरक्षक (Sanrak,chhak سن رکچهک) निगरां (Nigarán نگراں)
3. दीवानी का एक उहदे दार (Diváni ka ek ohde dár ديواني کا ايک عهدےدار)

NÁZIRÍN नाज़िरीन (ع - مذ) ناظرين
दर्शक गण (Darshak gan درشک‌گن) देखने वाले (Dekhne vále ديکهنے والے)

NÁZIM नाज़िम (ع - ص) ناظم
1. प्रबंधक (Prabandhak پربندهک) व्यवस्थापक (Vyavasthápak ويوس تهاپک) संयोजक (Sanyojak سنيو جک) मुंतज़िम (Muntazim منتظم)
2. मंत्री (Mantri منتری) सेक्रेटरी (Secretary سکريٹری)

NÁZÚRA नाज़ूरा (ع - مث) ناظوره
1. पुष्प चायिनी (Pushp cháini پشپ چائني) मालिनी (Málini مالني) मालन (Málan مالن)
2. प्रेयसी (Preyasi پريےيسی) प्रेमिका (Premika پريميکا) माशूक़ा (Máshúqa معشوقه)

ناعاقبت انديش (عف - ص)
NA-ÁQIBAT-ANDESH ना आक़िबत अंदेश
अपरिणाम शोची (Aparinám shochi اپرنام شوچي) अनग्र शोची (Anaggr shochi انگرشوچي) नतीजा न सोचने वाला (Natíja na sochne vála نتيجه نه سوچنے والا)

NAGHA नाग़ा (ت - مث) ناغه
अनुपस्थिति (Anupasthiti انوپس‌تهتی) ग़ैर हाज़िरी (Ghair háziri غير حاضری)

NÁF नाफ़ (ف - مث) ناف
नाभि (Nábhi نابهی) तुंदिका (Tundika تندکا) तुंद कूपी (Tund kúpi تندکوپي) टुंडी (Tundi ٹنڈی)

NÁFIZ नाफ़िज़ (ع - ص) نافذ
प्रचलित (Prachalit پرچلت) व्यवहृत (Vyavhrit ويوهرت) लागू (Lágu لاگو) राइज (Ráij رائج)

NÁFIR नाफ़िर (ع - ص) نافر
घृणी (Ghrini گهرنی) घिन करने वाला (Ghin karne vála گهن کرنے والا)

نافرجام (ف - ص)
NA-FARJÁM ना फ़रजाम
1. दुष्प्रकृति (Dushprakriti دش

ebooksall.com

अंड (And اَنڈ) मुश्क नाफ़ा (Mushk náfa مشک نافہ)

NA-FAHM ना फ़हम (عف - ص) نافہم
1. अबोध (Abodh ابودھ) अनभिज्ञ (Anabhig,gya ان بھگیہ) नासमझ (Na samajh ناسمجھ)
2. मूर्ख (Múrkh مورکھ) बेवक़ूफ़ (Be vaqúf بے وقوف)

NA-QÁBIL नाक़ाबिल (عف - ص) نا قابل
1. अयोग्य (Ayoggya ایوگیہ) अपात्र (Apáttr اپاتر) ना अहल (Na ahl نااہل)
2. अशिक्षित (Ashikchhit اشکچھت) निरक्षर (Nirak,chhar نرکچھر) जाहिल (Jáhil جاہل)

نا قابل اعتبار (عف - ص)
NA-QÁBILE-ETIBÁR
ना क़ाबिले एतिबार
अविश्वस्त (Avish,shwast اوش'شوست) अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya اوش'شوسنیہ) ना मोतबर (Na-motabar نامعتبر)

نا قابل اعتماد (عف - ص)
NA-QÁBILE-ETIMÁD
ना क़ाबिले एतिमाद
دیکھو 'نا قابل اعتبار'

نا قابل برداشت (عف - ص)
NA-QÁBILE-BARDÁSHT
ना क़ाबिले बरदाश्त
दुःसह (Dus,,sah دس سہ) असह्य (Asahya اسہیہ) असहनीय (Asahaníya پرکرنی) बद ख़सलत (Bad khaslat بد خصلت)
2. अदूर दर्शी (Adúr darshi ادوردرشی) कम बीं (Kam bín کم بیں)

نافرمان (ف - س)
NA-FARMÁN ना फ़रमान
1. अवज्ञा कारी (Avag,gya kári اوگیا کاری) हुक्म उदूल (Hukm udúl حکم عدول)
2. उद्दंड (Ud,dand اد'دنڈ) सरकश (Sar kash سرکش)
3. विद्रोही (Vid,drohi ود'دروہی) बाग़ी (Bághí باغی)

نافرمانی (ف - مث)
NA-FARMÁNI ना फ़रमानी
1. अवज्ञा (Avaggya اوگیا) आज्ञोल्लंघन (Ággyol,langhan آگیول لنگھن) हुक्म उदूली (Hukm udúlí حکم عدولی)
2. उद्दंडता (Ud,dandata اد'دنڈتا) अवहेलना (Avhelana اوھیلنا) सर कशी (Sar kashi سرکشی)
3. विद्रोह (Vid,droh ود'دروہ) बग़ावत (Baghávat بغاوت)

NÁFE नाफ़े (ع - ص) نافع
लाभ दायक (Lábh dáyak لابھ دایک) हितकर (Hitkar ہت کر) मुफ़ीद (Mufíd مفید)

NÁFA नाफ़ा (ف - مذ) نافہ
मृग नाभि (Mrig nábhi مرگ نابھی)

ebooksall.com

(اسہنیہ) बरदाश्त से बाहर (Bardásht se báhar برداشت سے باہر)

ناقابل بیان (عف - ص)

NA-QÁBILE-BAYÁN ना क़ाबिले बयान वर्णातीत (Varnátít ورناتیت) अकथनीय (Akathaníya اکتھنیہ) नागुफ़्ता बेह (Nágufta beh ناگفتہ بہ)

ناقابل تسخیر (عف - ص)

NA-QÁBILE-TASKHÍR ना क़ाबिले तस ख़ीर अजेय (Ajeya اجیہ) दुर्जय (Durjai درجے) जो जीता न जा सके (Jo jíta na ja sake جو جیتا نہ جا سکے)

ناقابل تقسیم (عف - ص)

NA-QÁBILE-TAQSÍM ना क़ाबिले तक़्सीम अविभाज्य (Avi bhájjya اوی بھاجیہ) अभाज्य (Abbájjya ابھاجیہ) जो बँट न सके (Jo bant na sake جو بنٹ نہ سکے)

ناقابل حصول (عف - ص

NA-QÁBILE-HUSÚL ना क़ाबिले हुसूल दुष्प्राप्य (Dush prá,pya دش پراپیہ) अप्राप्य (Ap,práppay اپ پراپیہ) जो मिल न सके (Jo mil na sake جو مل نہ سکے)

ناقابل عمل (عف - ص)

NA-QÁBILE-AMAL ना क़ाबिले अमल दुष्कर (Dush kar دشکر) असाध्य (Asádh,dbya اسادھیہ) जो आसानी से न हो सके (Jo ásáni se na ho sake جو آسانی سے نہ ہو سکے)

ناقابل فہم (عف - ص)

NA-QÁBILE-FAHM ना क़ाबिले फ़ह्म अविज्ञेय (Avig,geya اوگ گیہ) ज्ञानागम्य (Gyánágam,mya گیاناگمیہ) दुर्बोध (Dur bodh دربودھ) जो समझ में न आ सके (Jo samajh men na á sake جو سمجھ میں نہ آسکے)

ناقابل قبول

NA-QÁBILE-QABÚL ना क़ाबिले क़बूल अग्राह्य (Aggráhya اگ گراھیہ) अगम्य (Agammya اگمیہ) अमान्य (Amán,nya امانیہ) जो क़बूल न किया जा सके (Jo qabúl na kiya ja sake جو قبول نہ کیا جا سکے)

ناقابل گرفت (عف - ص)

NA-QÁBILE-GIRIFT ना क़ाबिलेगिरिफ़्त दुर्ग्राह्य (Dur grábya درگراھیہ) दुरभिग्रह (Durabhig,grah دربھگ گرہ) दुर्द्धर (Durdhar دردھر) जो मुश्किल से पकड़ा जा सके (Jo musbkil se pakṛa ja sake جومشکل سے پکڑا جا سکے)

ناقابل یقین (عف - ص)

NA-QÁBILE-YAQÍN ना क़ाबिले यक़ीन

1. अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya اوش شوسنیہ) ना मोतबर (Na motabar نا معتبر)
2. अमान्य (Amán,nya امانیہ) ना मक़्बूल (Na maqbúl نامقبول)

نا قابلیت (عف - مث)

NA-QÁBILÍYAT ना क़ाबिलीयत

1. अयोग्यता (Ayog,gyata ایوگیتا) ना अहलियत (Na ahliyat نااهلیت)
2. अविद्वत्ता (Avid,dwatta اود‘دوتا) जाहिलीयत (Jáhilíyat جاهلیت)

نا قد (ع - ص)

NÁQID नाक़िद

1. आलोचक (Álochak آلوچک) समीक्षक (Samík,chhak سمیک چهک) तनक़ीद करने वाला (Tanqíd karne vála تنقید کرنے والا)
2. परीक्षक (Paríkchhak پریکچهک) पारखी (Párakhi پارکهي) परखने वाला (Parakhne vála پرکهنے والا)

نا قدر (عف - ص)

NA-QADR नाक़द्र

دیکهو ' ناقدرداں '

نا قدردان عف - ص)

NA-QADR DÁN ना क़द्र दान

गुणाग्राही (Gunág,grábi گناگ‘گراهي) क़द्र न पहचानने वाला (Qadr na pahch-ánne vála قدر نه پهچاننے والا)

نا قدری (عف - مث)

NA-QADRI नाक़द्री

तिरस्कार (Tiraskár ترسکار) अपमान (Apmán اپمان) अनादर (Anádar انادر) बे इज़्ज़ती (Be izzati بے عزتي)

نا قص (ع - ص)

NÁQIS नाक़िस

1. अपूर्ण (Apúrn اپورن) नामुकम्मल (Na mukam,mal نا مکمل)
2. दूषित (Dúsbit دوشت) फ़ासिद (Fásid فاسد)
3. अशुद्ध (Ashud,dh اشده) ग़ैर सहीह (Ghair sahíh غیر صحیح)
4. कूट (Kút کوت) खोटा (Khota کهوتا)
5. अकर्मण्य (Akarman,nya اکرمنیه) निकम्मा (Nikamma نکما)
6. عربي یا فارسی کا وہ لفظ جس کا آخری حرف الف' واو یا ي هو

نا قص العقل (ع - ص)

NÁQISUL-AQL नाक़िसुल अक़्ल

अपरिपक्व मति (Apripak,kwa mati اپري پکومتی) मंद बुद्धि (Mand buddhi مند بدهی) अपूर्ण धी (Apúrn dhi اپورن دهي) कम अक़्ल (Kam aql کم عقل)

نا قل (ع - ص)

NÁQIL नाक़िल

अनुलेखक (Anu lekhak انولیکهک) प्रतिलेखक (Prati lekhak پرتی لیکهک) नक़्ल करने वाला (Naql karne vála نقل کرنے والا)

نا قوس (ع - مذ)

NÁQÚS नाक़ूस

दर (Dar در) कंबु (Kambu کمبو) शंख (Shankh شنکه) कंबुक (Kambuk کمبک) संख (Sankh سنکه)

نا قه (ع - مذ)

NÁQA नाक़ा

उष्ट्रिका (Ushtrika اشٹریکا) उष्ट्री (Ushtri اشٹری) ऊँटनी (Úntni اونٹنی)

نا کارآمد (ف - ص)

NA-KÁR-ÁMAD ना कार आमद

अनुप युक्त (Anup yukt انپ یکت)

ebooksall.com

2. अविवाहिता (Avivábita اوواہتا) ग़ैर मनकूहा (Ghaír mankúha غیر منکوحہ)

نا کردنی (ف - ص)

NA-KARDANI नाकर्दनी

1. अकरणीय (Akaraníya اکرنیہ) जिस का करना अच्छा न हो (Jis ka karna ach,cha na ho جس کا کرنا اچھا نہ ہو)

2. दुष्कर्म (Dush karm دش کرم) पाप (Páp پاپ)

NÁGÁH ना गाह نا گاہ (ف - ص) सहसा (Sahasa سہسا) अकस्मात् (Akasmát اکسمات) अचानक (Achának اچانک)

NA-GUZIŔ ना गुज़ीर نا گزیر (ف - ص)

1. अनिवार्य (Anivárrya انواریہ) लाज़िमी (Lázimi لازمی)

2. आवश्यक (Avash shyak آوشیک) ज़ुरूरी (Zurúri ضروری)

3. निश्चित (Nishchit نشچت) यक़ीनी (Yaqíní یقینی)

نا گفتنی (ف - ص)

NA-GUFTANI नागुफ़ तनी

अकथनीय (Akathaníya اکتھنیہ) अवक्तव्य (Avaktav, vya اوکتویہ) जिस का कहना मुनासिब नहो (Jís ka kahna munásib na ho جس کا کہنا مناسب نہ ہو)

असार्थक (Asárthak اسارتھک) बेकार (Be kár بیکار)

NA-KÁRA नाकारा ناکارہ (ف - ص)

1. अयोग्य (Ayog,gya ایوگیہ) ना क़ाबिल (Na qábil نا قابل)

2. अकर्मण्य (Akarmannya اکرمنیہ) निकम्मा (Nikamma نکما)

3, व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول)

NA-KÁM नाकाम نا کام (ف - ص) असफल (Asaphal اسپھل) विफल (Viphal وپھل) ना काम याब (Na kám-yáb ناکامیاب)

NA-KÁMI नाकामी ناکامی (ف - مث) विफलता (Viphalata وپھلتا) असफलता (Asaphalata اسپھلتا) नाकाम याबी (Na kám yábi ناکامیابی)

ناکامیاب (عف - ص)

NA-KÁMYÁB नाकामयाब

1. असफल मनोरथ (Asaphal manorath اسپھل منورتھ) नाकाम (Na kám نا کام)

2. अनुत्तीर्ण (Anut,tírn انتّیرن) फ़ेल (Fail فیل)

نا کتخدا (ف - ص)

NA-KAT KHUDA ना कतख़ुदा

1. अविवाहित (Avivábit اوواہت) ग़ैर मनकूह (Ghair mankúh غیر منکوح)

ebooksall.com

NA-GAVÁR नागवार (ف - ص) ناگوار
1. अप्रिय (Appriya اپ‘پریہ) अरुचिकर (Aruchikar ارچِی کر) ना पसंद (Na pasand نا پسند)
2. निस्वाद (Nis,swád نس سواد) बे मज़ा (Bb maza بے مزہ)

NÁGAHÁN नागहां (ف - ص) ناگہاں
सहसा (Sahasa سہسا) अनायास (Anáyás انایاس) आपातत: (Ápátatah آپاتتہ) अचानक (Achának اچانک)

NÁLÁN नालां (ف - ص) نالاں
रुदित (Rudit ردت) रोता हुआ (Rota hua روتا ھوا)

NA-LÁIQ ना लाइक़ (عف - ص) نالایق
1. अयोग्य (Ayog,gya ایوگیہ) ना क़ाबिल (Na qábil ناقابل)
2. अधम (Adham ادھم) नीच (Ních نیچ) कमीना (Kamína کمینہ)
3. अनुचित (Anuchit انوچت) नाज़ेबा (Na zeba نازیبا)
4. असभ्य (Asabb, bhya اسبھیہ) अशिष्ट (Ashisht اششٹ) उजड्डु (Ujad,d اجڈ)
5. उद्दंड (Ud,dand اد‘دنڈ) सरकश (Sarkash سرکش)

NÁLISH नालिश (ف - مث) نالش
वाद (Vád واد) व्यवहार (Vyavhár ویوھار) अभियोग (Abhiyog ابھی یوگ) दावा (Dáva دعویٰ)

NÁLISHI नालिशी (ف - ص) نالشی
वादी (Vádi وادی) अभियोगी (Abhi yogí ابھی یوگی) नालिश करने वाला (Nálish karne vála نالش کرنے والا)

NÁLA नाला (ف - مذ) نالہ
1. आर्तनाद (Árt nád آرت ناد) फ़रयाद (Faryád فریاد)
2. चीत्कार (Chít kár چیت کار) चीख़ (Chíkh چیخ)

NÁM नाम (ف - مذ) نام
1. नाम (Nám نام) संज्ञा (Sangya سنگیا) आख्या (Ákh,khya آکھیا) इस्म (Ism اسم)
2. यश (yash یش) कीर्ति (Kírti کیرتی) नाम वरी (Nám vari نام وری)
3. ख्याति (Khyáti کھیاتی) शुहरत (Shohrat شہرت)

نام آور (ف - ص)
NÁM-ÁVAR (NÁMÁVAR)
नाम आवर (नामावर)
1. यशस्वी (Yashas,swi یشس‘سوي) कीर्ति वान् (Kírti ván کیرتی وان) बा फ़ैज़ (Ba faiz بافیض)
2. सुख्यात (Sukh,khyát سکھ‘کھیات) सुप्रसिद्ध (Sup,prasid,dh سپ پرسدھ) मारूफ़ो मशहूर (Ma,rúfo mash,húr معروف و مشہور)

ناما نوس (عف - ص)
NA-MÁNÚS नामानूस
जो हिला न हो (Jo hila na ho جو ہلا

ebooksall.com

रहे (Voh zakhm jo hamesha rista rahe (وہ زخم جو ہمیشہ رستا رہے)

NA-SHÁD नाशाद (ف - ص) ناشاد
अप्रफुल्ल (Appraphull اپ‌پرپھل) अप्रसन्न (Apprasann اپ پرسن) उदास (Udás اداس) अफ़सुर्दा (Afsurda افسردہ)

(ف - ص) ناشایستہ
NA-SHÁISTA नाशाइस्ता
1. अशिष्ट (Ashisht اششٹ) बेतमीज़ (Be tamíz بے تمیز)
2. अशोभनीय (Ashobhaníya اشوبھنیہ) ना ज़ेबा (Na zeba نازیبا)
3. अश्लील (Ashlíl اشلیل) फ़ुह्श (Fohsh فحش)

NÁSHTA नाश्ता (ف - مذ) ناشتا
प्रातराशन (Prátarashan پراترشن) कल्यवर्त (Kallya vart کلیہ‌ورت) जल पान (Jalpán جل پان) कलेवा (Kaleva کلیوا)

(ف - ص) ناشدنی
NA-SHUDANI नाशुदनी
1. असंभव (Asambhav اسمبھو) अशक्य (Ashak,kya اشکیہ) मुहाल (Mohál محال)
2. अभागा (Abhága ابھاگا) शामत का मारा (Shámat ka mára شامت کا مارا)

NÁSHIR नाशिर (ع - ص) ناشر
1. प्रचारक (Prachárak پرچارک) मुबल्लिग़ (Muballigh مبلغ)

(Utsádak اتسادک) मनसूख़ करने वाला (Mansúkh karne vála منسوخ کرنے والا)

NA-SARA नासरा (ع - ص) ناسرہ
कूट (Kút کوٹ) मिथ्या (Mith,thya متھیا) खोटा (Khota کھوٹا)

NA-SAZA ना सज़ा (ف - ص) ناسزا
1. अनुचित (Anuchit انوچت) बेजा (Beja بے جا)
2. नीच (Ních نیچ) सिफ़्ला (Sifla سفلہ)

(ف - ص) ناسزاوار
NA-SAZAVÁR ना सज़ा वार
1. अनुचित (Anuchit انوچت) ना मुनासिब (Na munásib نامناسب)
2. अशुभ (Ashubh اشبھ) ना मुबारक (Na mubárak نا مبارک)

NA-SUFTA नासुफ़्ता (ف - ص) ناسفتہ
1. अनबिधा (Anbidha ان‌بدھا) जिस में छेद न हो (Jis men chhed na ho جس میں چھید نہ ہو)
2. अछूता (Akchhata اکچھتا) बाकिरा (Bákira باکرہ)

NÁSÚT नासूत (ع - مذ) ناسوت
मर्त्य लोक (Martya lok مرتیہ لوک) संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya دنیا)

NASÚR नासूर (ع - مذ) ناسور
नारी (ली) व्रण (Nári (li) vran ناری (نالی) ورن) वह ज़ख़्म जो हमेशा रिस्ता

ebooksall.com

नसीहत करने वाला (Nasíhat karne vála نصیحت کرنے والا)

NÁSIR नासिर ناصر (ع - ص)
1. सहायक (Saháyak سہایک) मददगार (Madadgár مدد گار)
2. पक्षपाती (Pakchhpáti پکچھ پاتي) हिमायती (Himáyati حمایتي)

NÁSIYA नासिया ناصیہ (ع - مذ)
ललाट (Lalát للات) कपाल (Kapál کپال) माथा (Mátha ماتھا)

ناصیہ فرسا (ع - ص)
NÁSIYA-FARSA नासिया फ़र्सा
माथा रगड़ने वाला (Mátha ragaṛne vála ماتھا رگڑنے والا) ज़मीन पर माथा टेक कर सलाम करने वाला (Zamín par mátha tek kar salám karne vála زمین پر ماتھا ٹیک کر سلام کرنے والا)

NA-TÁQAT ना ताक़त (ع - ص) ناطاقت
1. अशक्त (Ashakt اشکت) निर्बल (Nirbal نربل) बेज़ोर (Be zor بے زور)
2. असमर्थ (Asamarth اسمرتھ) बे मक़दिरत (Be maqdirat بے مقدرت)

ناطاقتی (عف - مث)
NA-TÁQATI नाताक़ती
अशक्ति (Ashakti اشکتي) निर्बलता (Nirbalata نربلتا) कमज़ोरी (Kam zori کم زوري)

NÁTIQ नातिक़ ناطق (ع - ص)
1. वक्ता (Vakta وکتا) निनादी

2. घोषणा कार (Ghoshana kár گھوشنا کار) मुनादी करने वाला (Munádí karne vála منادي کرنے والا)
3. प्रकाशक (Prakáshak پرکاشک) किताबें शाए करने वाला (Kitáben sháye karne vála کتابیں شایع کرنے والا)

ناشکرگزار (عف - ص)
NA-SHUKR-GUZÁR नाशुक्र गुज़ार
अकृतज्ञ (Akritaggya اکرتگیہ) कृत निंदक (Kritnindak کرت نندک) अनुपकृत (Anupkrit انپ کرت)

ناشکری (عف - مث)
NA-SHUKRI ना शुक्री
कृतघ्नता (Kritaghnata کرتگھنتا) कृतनिंदा (Kritninda کرت نندا) अकृतज्ञता (Akritag.gyata اکرتگیتا)

ناشکیبا (ف - ص)
NA-SHIKEBA ना शिकेबा
अधीर (Adhír ادھیر) अशांत (Ashánt اشانت) आतुर (Átur آتر) बे सब्र (Be sabr بے صبر)

ناصبور (عف - ص)
NA-SABÚR ना सबूर
आतुर (Átur آتر) उत्कंठित (Utkanthit ات کنتھت) अधीर (Ádhir ادھیر) बे सब्रा (Be sabra بے صبرا)

NÁSEH नासेह ناصح (ع - ص)
उपदेष्टा (Updeshta اپدیشٹا) शिक्षक (Shikchhak شکچھک)

ebooksall.com

NÁZÚRA नाज़ूरा (ع - مث) ناظوره
1. पुष्प चायिनी (Pushp cháini پشپ چائنی) मालिनी (Málini مالني) मालन (Málan مالن)
2. प्रेयसी (Preyasi پریسی) प्रेमिका (Premika پریمیکا) माशूक़ा (Máshúqa معشوقه)

ناعاقبت اندیش (عف - ص)
NA-ÁQIBAT-ANDESH ना आक़िबत अंदेश
अपरिणाम शोची (Aparinám shochi اپرنام شوچي) अनग्र शोची (Anaggr shochi انگرشوچي) नतीजा न सोचने वाला (Natíja na sochne vála نتيجه نه سوچنے والا)

NAGHA नाग़ा (ت - مث) ناغه
अनुपस्थिति (Anupasthiti انوپستهتی) ग़ैर हाज़िरी (Ghair hází̇ri غیر حاضری)

NÁF नाफ़ (ف - مث) ناف
नाभि (Nábhi نابهی) तुंदिका (Tundika تندکا) तुंद कूपी (Tund kúpi تندکوپي) टुंडी (Tundi تنڈی)

NÁFIZ नाफ़िज़ (ع - ص) نافذ
प्रचलित (Prachalit پرچلت) व्यवहृत (Vyavhrit ویوهرت) लागू (Lágu لاگو) राइज (Ráij رائج)

NÁFIR नाफ़िर (ع - ص) نافر
घृणी (Ghrini گهرنی) घिन करने वाला (Ghin karne vála گهن کرنے والا)

نافرجام (ف - ص)
NA-FARJÁM ना फ़रजाम
1. दुष्प्रकृति (Dushprakriti دش

(Ninádi نناﺩي) बोलने वाला (Bolne vála بولنے والا)
2. युक्ति संगत (Yuktí sangat یکتي سنگت) मुदल्लल (Mudal,lal مدلل)
3. दृढ़ (Drirh دررڑه) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

NÁTIQA नातिक़ा (ع - مد) ناطقه
वाणी (Váni واني) वाक्यशक्ति (Vak,kya shakti واکیه شکتي) क़ुव्वते गोयाई (Quv,vate goyáyi قوت گویائی)

NÁZIR नाज़िर (ع - ص) ناظر
1. दर्शक (Darshak درشک) द्रष्टा (Drashta درشٹا) देखने वाला (Dekhne vála دیکهنے والا)
2. निरीक्षक (Nirikchhak نریکچهک) संरक्षक (Sanrak,chhak سن رکچهک) निगरां (Nigarán نگراں)
3. दीवानी का एक उहदे दार (Diváni ka ek ohde dár دیواني کا ایک عهدےدار)

NÁZIRÍN नाज़िरीन (ع - مذ) ناظرین
दर्शक गण (Darshak gan درشک گن) देखने वाले (Dekhne vále دیکهنے والے)

NÁZIM नाज़िम (ع - ص) ناظم
1. प्रबंधक (Prabandhak پربندهک) व्यवस्थापक (Vyavasthápak ویوستهاپک) संयोजक (Sanyojak سنیوجک) मुंतज़िम (Muntazim منتظم)
2. मंत्री (Mantri منتری) सैक्रेटरी (Secretary سکریٹری)

ebooksall.com

अंड (And اَنڈ) मुश्क नाफ़ा (Mushk náfa مشک نافہ)

NA-FAHM ना फ़हम (عف - ص) نافہم
1. अबोध (Abodh ابودھ) अनभिज्ञ (Anabhig,gya ان بھگیہ) नासमझ (Na samajh ناسمجھ)
2. मूर्ख (Múrkh مورکھ) बेवक़ूफ़ (Be vaqúf بے وقوف)

NA-QÁBIL नाक़ाबिल (عف - ص) ناقابل
1. अयोग्य (Ayoggya ایوگیہ) अपात्र (Apáttr اپاتر) ना अहल (Na ahl نااهل)
2. अशिक्षित (Ashikchhit اشکچھت) निरक्षर (Nirak,chhar نرکچھر) जाहिल (Jáhil جاهل)

نا قابل اعتبار (عف - ص)
NA-QÁBILE-ETIBÁR
ना क़ाबिले एतिबार
अविश्वस्त (Avish,shwast اوش‘شوست) अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya اوش‘شوسنیہ) ना मोतबर (Na-motabar نامعتبر)

نا قابل اعتماد (عف - ص)
NA-QÁBILE-ETIMÁD
ना क़ाबिले एतिमाद
دیکھو 'نا قابل اعتبار'

نا قابل برداشت (عف - ص)
NA-QÁBILE-BARDÁSHT
ना क़ाबिले बरदाश्त
दुःसह (Dus,,sah دس سہ) असह्य (Asahya اسہیہ) असहनीय (Asahaníya

پرکرتی) बद खसलत (Bad khaslat بد خصلت)
2. अदूर दर्शी (Adúr darshi ادوردرشی) कम बीं (Kam bín کم بیں)

نافرمان (ف - س)
NA-FARMÁN ना फ़रमान
1. अवज्ञा कारी (Avag,gya kári اوگیا کاری) हुक्म उदूल (Hukm udúl حکم عدول)
2. उद्दंड (Ud,dand اد‘دنڈ) सरकश (Sar kash سرکش)
3. विद्रोही (Vid,drohi ود‘دروهی) बाग़ी (Bághí باغی)

نافرمانی (ف - مث)
NA-FARMÁNI ना फ़रमानी
1. अवज्ञा (Avaggya اوگیا) आज्ञोल्लंघन (Ággyol,langhan آگیول لنگھن) हुक्म उदूली (Hukm udúlí حکم عدولی)
2. उद्दंडता (Ud,dandata اد‘دنڈتا) अवहेलना (Avhelana اوهیلنا) सरकशी (Sar kashi سرکشي)
3. विद्रोह (Vid,droh ود‘دروہ) बग़ावत (Bagbávat بغاوت)

NÁFE नाफ़े نافع (ع - ص)
लाभ दायक (Lábh dáyak لابھ دایک) हितकर (Hitkar ھتکر) मुफ़ीद (Mufid مفید)

NÁFA नाफ़ा نافہ (ف - مذ)
मृग नाभि (Mrig nábhi مرگ نابھی)

ebooksall.com

(استهنیه) बरदाश्त से बाहर (Bardásht se báhar برداشت سے باہر)

ناقابل بیان (عف - ص)

NA-QÁBILE-BAYÁN ना क़ाबिले बयान वर्णातीत (Varnátít ورناتیت) अकथनीय (Akathaníya اکتهنیه) नागुफ़्ता बेह (Nágufta beh ناگفته به)

ناقابل تسخیر (عف - ص)

NA-QÁBILE-TASKHÍR ना क़ाबिले तस ख़ीर अजेय (Ajeya اجیه) दुर्जय (Durjai درجے) जो जीता न जा सके (Jo jíta na ja sake جو جیتانہ جا سکے)

ناقابل تقسیم (عف - ص)

NA-QÁBILE-TAQSÍM ना क़ाबिले तक़्सीम अविभाज्य (Avi bhájjya اوی بهاجیه) अभाज्य (Abbájjya ابهاجیه) जो बँट न सके (Jo bant na sake جو بنٹ نہ سکے)

ناقابل حصول (عف - ص

NA-QÁBILE-HUSÚL ना क़ाबिले हुसूल दुष्प्राप्य (Dush prá,pya دش پراپیه) अप्राप्य (Ap,práppay اپ پراپیه) जो मिल न सके (Jo mil na sake جو مل نہ سکے)

ناقابل عمل (عف - ص)

NA-QÁBILE-AMAL ना क़ाबिले अमल दुष्कर (Dush kar دشکر) असाध्य (Asádh,dhya اسادهیه) जो आसानी से न हो सके (Jo ásáni se na ho sake جو آسانی سے نہ ہو سکے)

ناقابل فہم (عف - ص)

NA-QÁBILE-FAHM ना क़ाबिले फ़ह्म अविज्ञेय (Avig,geya اوگ گیه) ज्ञानागम्य (Gyánágam,mya گیاناگمیه) दुर्बोध (Dur bodh دربودھ) जो समझ में न आ सके (Jo samajh men na á sake جو سمجھ میں نہ آسکے)

ناقابل قبول

NA-QÁBILE-QABÚL ना काबिले क़बूल अग्राह्य (Aggráhya اگ گراهیه) अगम्य (Agammya اگمیه) अमान्य (Amán,nya امانیه) जो क़बूल न किया जा सके (Jo qabúl na kiya ja sake جو قبول نہ کیا جا سکے)

ناقابل گرفت (عف - ص)

NA-QÁBILE-GIRIFT ना क़ाबिलेगिरिफ़्त दुर्ग्राह्य (Dur gráhya درگراهیه) दुरभिग्रह (Durabhig,grah دربهگ گرہ) दुर्द्धर (Durdhar دردهر) जो मुश्किल से पकड़ा जा सके (Jo mushkil se pakṛa ja sake جومشکل سے پکڑا جا سکے)

ناقابل یقین (عف - ص)

NA-QÁBILE-YAQÍN ना क़ाबिले यक़ीन

1. अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya اوشوسنیه) ना मोतबर (Na motabar نا معتبر)
2. अमान्य (Amán,nya امانیه) ना मक़्बूल (Na maqbúl نامقبول)

ebooksall.com

3. अशुद्ध (Ashud,dh اشدھ) ग़ैर सहीह (Ghair sahíh غیر صحیح)
4. कूट (Kút کوٹ) खोटा (Khota کھوٹا)
5. अकर्मण्य (Akarman,nya اکرمنیہ) निकम्मा (Nikamma نکما)
6. عربی یا فارسی کا وہ لفظ جس کا آخری حرف الف' واو یا ی ہو

ناقص العقل (ع - ص)

NÁQISUL-AQL नाक़िसुल अक़्ल

अपरिपक्व मति (Apripak,kwa mati اپري پکومتی) मंद बुद्धि (Mand buddhi مند بدھی) अपूर्ण धी (Apúrn dhi اپورن دھي) कम अक़्ल (Kam aql کم عقل)

NÁQIL नाक़िल (ع - ص) ناقل

अनुलेखक (Anu lekhak انولیکھک) प्रतिलेखक (Prati lekhak پرتی لیکھک) नक़्ल करने वाला (Naql karne vála نقل کرنے والا)

NÁQÚS नाक़ूस (ع - مذ) ناقوس

दर (Dar در) कंबु (Kambu کمبو) शंख (Shankh شنکھ) कंबुक (Kambuk کمبک) संख (Sankh سنکھ)

NÁQA नाक़ा (ع - مذ) ناقہ

उष्ट्रिका (Ushtrika اشٹریکا) उष्ट्री (Ushtri اشٹری) ऊँटनी (Úntni اونٹنی)

ناکارآمد (ف - ص)

NA-KÁR-ÁMAD ना कार आमद

अनुप युक्त (Anup yukt انپ یکت)

ناقابلیت (عف - مث)

NA-QÁBILÍYAT ना क़ाबिलीयत

1. अयोग्यता (Ayog,gyata ایوگیتا) ना अहलियत (Na abliyat نااهلیت)
2. अविद्वत्ता (Avid,dwatta اود'دوتا) जाहिलीयत (Jáhilíyat جاهلیت)

NÁQID नाक़िद (ع - ص) ناقد

1. आलोचक (Álochak آلوچک) समीक्षक (Samík,chhak سمیکچھک) तनक़ीद करने वाला (Tanqíd karne vála تنقید کرنے والا)
2. परीक्षक (Paríkchhak پریکچھک) पारखी (Párakhi پارکھي) परखने वाला (Parakhne vála پرکھنے والا)

NA-QADR नाक़द्र (عف - ص) ناقدر

دیکھو ' ناقدرداں '

ناقدردان عف - ص

NA-QADR DÁN ना क़द्र दान

गुणाग्राही (Gunág,gráhi گناگ'گراهي) क़द्र न पहचानने वाला (Qadr na pahch-ánne vála قدر نہ پہچاننے والا)

NA-QADRI नाक़द्री (عف - مث) ناقدری

तिरस्कार (Tiraskár ترسکار) अपमान (Apmán اپمان) अनादर (Anádar انادر) बे इज़्ज़ती (Be izzati بے عزتي)

NÁQIS नाक़िस (ع - ص) ناقص

1. अपूर्ण (Apúrn اپورن) नामुकम्मल (Na mukam,mal نا مکمل)
2. दूषित (Dúsbit دوشت) फ़ासिद (Fásid فاسد)

ebooksall.com

2. अविवाहिता (Avivábita اووا ھتا) ग़ैर मनकूहा (Ghair mankúha غیر منکوحہ)

نا کردنی (ف - ص)

NA-KARDANI नाकर्दनी

1. अकरणीय (Akaraníya اکرنیہ) जिस का करना अच्छा न हो (Jis ka karna ach,cha na ho جس کا کرنا اچھا نہ ھو)
2. दुष्कर्म (Dush karm دھں کرم) पाप (Páp پاپ)

NÁGÁH ना गाह (ف - ص) نا گاہ

सहसा (Sahasa سہسا) अकस्मात् (Akasmát اکسمات) अचानक (Achának اچانک)

NA-GUZIŔ ना गुज़ीर (ف - ص) نا گزیر

1. अनिवार्य (Anivárrya انواریہ) लाज़िमी (Lázimi لازمی)
2. आवश्यक (Avash shyak آوشیک) ज़ुरूरी (Zurúri ضروری)
3. निश्चित (Nishchit نشچت) यक़ीनी (Yaqíní یقینی)

نا گفتنی (ف - ص)

NA-GUFTANI नागुफ़ तनी

अकथनीय (Akathaníya اکتھنیہ) अवक्तव्य (Avaktav, vya اوکتویہ) जिस का कहना मुनासिब नहो (Jís ka kahna munásib na ho جس کا کہنا مناسب نہ ھو)

असार्थक (Asárthak اسارتھک) बेकार (Be kár بیکار)

NA-KÁRA नाकारा (ف - ص) ناکارہ

1. अयोग्य (Ayog,gya ایوگیہ) ना क़ाबिल (Na qábil نا قابل)
2. अकर्मण्य (Akarmannya اکرمنیہ) निकम्मा (Nikamma نکما)
3, व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول)

NA-KÁM नाकाम (ف - ص) نا کام

असफल (Asaphal اسپھل) विफल (Viphal ویپھل) ना काम याब (Na kám-yáb ناکامیاب)

NA-KÁMI नाकामी (ف - مث) نا کامی

विफलता (Viphalata ویپھلتا) असफलता (Asaphalata اسپھلتا) नाकाम याबी (Na kám yábi ناکامیابی)

نا کامیاب (عف - ص)

NA-KÁMYÁB नाकामयाब

1. असफल मनोरथ (Asaphal manorath اسپھل منورتھ) नाकाम (Na kám نا کام)
2. अनुत्तीर्ण (Anut,tírn انت تیرن) फ़ेल (Fail فیل)

نا کتخدا (ف - ص)

NA-KAT KHUDA ना कतख़ुदा

1. अविवाहित (Avivábit اوواھت) ग़ैर मनकूह (Ghair mankúh غیر منکوح)

ebooksall.com

NA-GAVÁR नागवार (ف - ص) نا گوار
1. अप्रिय (Appriya اپ‘پریہ) अरुचिकर (Aruchikar ارچي کر) ना पसंद (Na pasand نا پسند)
2. निस्वाद (Nis,swád نس سواد) बे मज़ा (Bb maza بے مزہ)

NÁGAHÁN नागहां (ف - ص) ناگہاں
सहसा (Sahasa سہسا) अनायास (An-áyás انایاس) आपाततः (Ápátatah آپاتتہ) अचानक (Achának اچانک)

NÁLÁN नालां (ف - ص) نالاں
रुदित (Rudit ردت) रोता हुआ (Rota hua روتا هوا)

NA-LÁIQ ना लाइक़ (عف - ص) نالایق
1. अयोग्य (Ayog,gya ایوگیہ) ना क़ाबिल (Na qábil ناقابل)
2. अधम (Adham ادھم) नीच (Ních نیچ) कमीना (Kamína کمینہ)
3. अनुचित (Anuchit انوچت) नाज़ेबा (Na zeba نازیبا)
4. असभ्य (Asabh, bhya اسبھیہ) अशिष्ट (Ashisht اششٹ) उजड्ड (Ujad,d اجڈ)
5. उद्दंद (Ud,dand اد‘دنڈ) सरकश (Sarkash سرکش)

NÁLISH नालिश (ف - مث) نالش
वाद (Vád واد) व्यवहार (Vyavhár ویوهار) अभियोग (Abbiyog ابھی یوگ) दावा (Dáva دعوی)

NÁLISHI नालिशी (ف - ص) نالشی
वादी (Vádi وادی) अभियोगी (Abhi yogí ابھی یوگی) नालिश करने वाला (Nálish karne vála نالش کرنےوالا)

NÁLA नाला (ف - مذ) نالہ
1. आर्तनाद (Árt nád آرت ناد) फ़रयाद (Faryád فریاد)
2. चीत्कार (Chít kár چیت کار) चीख़ (Chíkh چیخ)

NÁM नाम (ف - مذ) نام
1. नाम (Nám نام) संज्ञा (Sangya سنگیا) आख्या (Ákh,khya آکھیا) इस्म (Ism اسم)
2. यश (yash یش) कीर्ति (Kírti کیرتی) नाम वरी (Nám vari نام وری)
3. ख्याति (Khyáti کھیاتی) शुहरत (Shohrat شہرت)

نام آور (ف - ص)
NÁM-ÁVAR (NÁMÁVAR)
नाम आवर (नामावर)
1. यशस्वी (Yashas,swi یشس‘سوي) कीर्ति वान् (Kírti ván کیرتی وان) बा फ़ैज़ (Ba faiz بافیض)
2. सुख्यात (Sukh,khyát سکھ‘کھیات) सुप्रसिद्ध (Sup,prasid,dh سپ پرسدھ) मारूफ़ो मशहूर (Ma,rúfo mash,húr معروف و مشہور)

نامانوس (عف - ص)
NA-MÁNÚS नामानूस
जो हिला न हो (Jo hila na ho جو هلا

ebooksall.com

(نہ هو) जो सिधा न हो (Jo sidha na ho جو سدھا نہ هو)

نامبارک (عف - ص)

NA-MUBÁRAK ना मुबारक
अशुभ (Ashubh اشبھ) अमांगलिक (Amángalik امانگ‘گلک) मनहूस (Manhús منحوس)

نامتناهی (عف - ص)

NA-MUTANÁHI ना मुतनाही
असीम (Asím اسیم) अपार (Apár اپار) बे निहायत (Be niháyat بے نهایت)

نامحدود (عف - ص)

NA-MAHDÚD ना मह्दूद
अपरिमित (Aparimit اپریمت) असीम (Asím اسیم) अपरिमेय (Aparimeya اپری میه) अपार (Apár اپار) हद से ज़ियादा (Had se ziyáda حد سے زیادہ)

نامحرم (عف - ص)

NA-MAHRAM ना मह्रम
1. अपरिचित (Aparichit اپریچت) ना वाक़िफ़ (Na váqif ناواقف)
2. अस्वजन (As,swajan اس‘سوجن) बेगाना (Begána بیگانہ)

NÁM DÁR नाम दार (ف - ص) نامدار
1. यश वान् (Yashván یش‌وان) नामवर (Nám var نام ور)
2. प्रसिद्ध (Prasid,dh پرسدھ) मशहूर (Mash,húr مشہور)

نامراد (عف - ص)

NA-MURÁD ना मुराद
असफल (Asaphal اسپھل) विफल मनोरथ (Viphal manorath وپھل منورتھ) अप्राप्त काम (Ap,prápt kám اپ پراپت کام) ना काम (Na kám نا کام)

نامربوط (عف - ص)

NA-MARBÚT ना मर्बूत
1. असंबद्ध (Asam bad,dh اسم‌بدھ) बे सिलसिला (Be silsila بے سلسلہ)
2. अप्रासंगिक (Apprásangik) اپ پراسنگک) ग़ैर मुतअल्लिक़ (Ghair muta,alliq غیر متعلق)
3. विशृंखल (Vish,shrinkhal وش شرنکھل) ग़ैर मुसलसल (Ghair musalsal غیر مسلسل)
4. अक्रमागत (Ak,kramágat اکرماگت) ग़ैर मुरत्तब (Ghair murattab غیر مرتب)

NA-MARD ना मर्द (ف - ص) نامرد
1. नपुंसक (Napunsak نپن سک) क्लीव (Klíb کلیب) हीजड़ा (Híjṛa هیجڑا)
2. भीरु (Bhíru بھیرو) कायर (Káyar کایر) डर पोक (Dar ṛok ڈرپوک)

نامرغوب (عف - ص)

NA-MARGHÚB ना मर्ग़ूब
अरुचिकर (Aruchikar ارچی کر) नापसंदीदा (Na pasandída ناپسندیدہ)

ebooksall.com

नामुनासिब (Na munásib نا مناسب)
2. अशिष्ट (Ashisht اشِشٹ) बद तमीज़ (Bad tamíz بدتمیز)
3. अतर्क संगत (Atark sangat اترک سنگت) अक़्ल के ख़िलाफ़ (Aql ke khiláf عقل کے خلاف)

نامعلوم (عف - ص)
NA-MA,LÚM ना मा(अ)लूम
अज्ञात (Aggyát اگیات) अविदित (Avidit اودت) ग़ैर ज़ाहिर (Ghair záhir غیرظاہر)

نا ملائم (عف- ص)
NA-MULÁIM ना मुलाइम
1. कठोर (Kathor کٹھور) कड़ा (Kaṛa کڑا) सख़्त (Sakht سخت)
2. अश्लील (Ashlíl اشلیل) फ़ुहश (Fohsh فحش)

ناممکن (عف - ص)
NA-MUMKIN ना मुम्किन
असंभव (Asambhav اسمبھو) अशक्य (Ashak,kya اشکیہ) मुहाल (Muhál محال)

نامناسب (عف - ص)
NA-MUNÁSIB ना मुनासिब
1. अनुचित (Anuchit انوچت) ना मौज़ूं (Na mauzún نا موزوں)
2. अयुक्त (Ayukt ایُکت) असंगत (Asangat اسنگت) ना माक़ूल (Na ma,qúl نامعقول)

نام زد (ف - ص)
NÁM-ZAD नाम ज़द
नाम निर्दिष्ट (Nám nirdisht نام نردشٹ) मनोनीत (Manonít منونیت) किसी काम या चुनाव के लिए मुक़र्रर किया हुआ आदमी (Kisi kám ya chunáo ke liye muqarrar kiya hua ádami کسی کام یا چناؤ کے لیے مقرر کیا ہوا آدمی)

نامزدگی (ف - مث)
NÁM-ZADAGI नाम ज़दगी
नामनिर्देशन (Nám nirdeshan نام نردیشن) मनो नयन (Mano nayan منو نین) चुनाव या किसी ख़ास काम के लिए किसी के नाम का तक़र्रुर (Chunáo yá kisi khás kám ke liye kisi ke nám ka taqarrur چناؤ یا کسی خاص کام کے لیے کسی کے نام کا تقرر)

نامساعد (عف - ص)
NA-MUSÁID ना मुसाइद
अननुकूल (Ananokúl اننوکول)
प्रति कूल (Prati kúl پرتی کول)
ना साज़ गार (Na sázgár ناسازگار)

نامعتبر (عف - ص)
NA-MOTABAR ना मोतबर
अविश्वस्त (Avish,shwast اوِش شوست) विश्वासापात्र (Vish,shwásápáttr وشواساپاتر) ना क़ाबिले एतिबार (Na qábile etibár ناقابل اعتبار)

نامعقول (عف - ص)
NA-MA,QÚL ना मा(अ)क़ूल
1. अनुचित (Anuchit انوچت)

ebooksall.com

2. अनुचित (Anuchit انوچت) ना मुनासिब (Na munásib نامناسب)
3. असंतुलित (Asantulit اسن‌تلت) ना मुतवाज़िन (Na mutavázin نا متوازن)
4. छंदो भग्न (Chhando bhagn چھندو بھگن) वह शेर जिस में सक्ता हो (Voh sher jis men sakta ho وہ شعر جس میں سکتہ ھو)

NÁMÚS नामूस (ع - مث) ناموس
1. सतीत्व (Satítwa ستیتو) इस्मत (Ismat عصمت)
2. लज्जा (Lajja لجا) शर्म (Sharm شرم) लाज (Láj لاج)
3. अमीरों या बुज़ुर्गों की औरतें (Amíron ya buzurgon ki auraten امیروں یا بزرگوں کي عورتیں)

NÁMA नामा (ف - مذ) نامه
1. पत्र (Pattr پتر) चिट्ठी (Chiththi چٹھی) पाती (Páti پاتي) ख़त (Khat خط)
2. कोई ख़ास पत्र जैसे 'रह्न नामा' (Koyi khás pattr jaise 'rahn náma' کوئي خاص پتر جیسے 'رھن نامه')

NÁMA-BAR नामा बर (ف - ص) نامه بر
पत्र वाहक (Pattr váhak پتروا‌ھک) चिट्ठी रसां (Chith,thi rasán چٹھی رساں) डाकिया (Dákiya ڈاکیه)

نامنظور (عف - ص)
NA-MANZÚR ना मन्ज़ूर
अस्वीकृत (Aswíkrit اسوئي کرت) अनंगीकृत (Anangi krit اننگی کرت) जो रद कर दिया गया हो (Jo rad kar diya gaya ho جو رد کر دیا گیا ھو)

ناموافق (عف - ص)
NA-MUÁFIQ ना मुआफ़िक़
अननुकूल (Anano kúl اننوکول) प्रतिकूल (Prati kúl پرتي‌کول) मुख़ालिफ़ (Mukhálif مخالف)

ناموافقت (ع - مث)
NA-MUÁFQAT नामुआफ़क़त
1. अननुकूलता (Ananokúlata اننوکولتا) प्रतिकूलता (Prati kúlata پرتي کولتا) मुख़ालफ़त (Mukhálafat مخالفت)
2. वैमनस्य (Vaimanassya وےمنسیه) मनो मालिन्य (Mano málin,nya منومالنیه) अनबन (Anban ان‌بن)

NÁM-VAR नाम वर (ف - ص) نام‌ور
1. यशवान् (Yash ván یش‌وان) नामावर (Námávar نام‌آور)
2. सुख्यात (Sukh,khyát سکھیات) मशहूर (Mash,húr مشہور)

ناموزون (عگ - ص)
NA-MAUZÚN ना मौज़ूं
1. अयुक्त (Ayukt ایکت) असंगत (Asangat اسنگت) ना मर्बूत (Na marbút نامربوط)

ebooksall.com

نا مہذب (عف - ص)

NA-MUHAZ,ZAB ना मुहज़्ज़ब

1. असभ्य (Asabb,bhya اسبھیہ) असाधु (Asádhu اسادھو) अशिष्ट (Ashisht اششٹ) बे तमीज़ (Be tamíz بے تمیز)
2. उद्दंड (Ud,dand ادّدنڈ) उजड्ड (Ujad,d اجڈ)

نا مہربان (ف - ص)

NA-MERBÁN ना मेहबान

अदय (Adai ادے) अकरुण (Akarun اکرن) बे रह्म (Be rahm بےرحم)

نامہ نگار (ف - ص)

NÁMA-NIGÁR नामा निगार

संवाद कार (Samvád kár سمواد کار) संवाद दाता (Samvád dáta سمواد داتا) कारैस पोंडैंट (Correspondent کارس پونڈینٹ)

نامی (ف - ص)

NÁMI नामी

1. प्रसिद्ध (Prasid,dh پرسدھ) ख्याति प्राप्त (Khyáti prápt کھیاتی پرایت) मशहूर (Mash,húr مشہور)
2. यशवान् (yash ván یش وان) नाम वर (Nám var نامور)

NÁMIYA नामिया (ع - مث) نامیہ

विकास शक्ति (Vikás shakti وکاس شکتی) वृद्धि शक्ति (Vrid,dhi shakti وردھی شکتی) बढ़ने की क़ुव्वत (Baṛhne ki quv,vat بڑھنے کی قوت)

NÁN नान (ف - مث) نان

रोटिका (Rotika روٹکا) रोटी (Roti روٹی)

نانخواہ (ف - مث)

NÁNKHÁH नानख़्वाह

यवानिका (Yavánika یوانکا) यमानिका (Yamánika یمانکا) अजवाइन (Ajváin اجوائن)

نانخورش (ف - مث)

NÁN-KHURISH नान ख़ुरिश

सालन (Sálan سالن) वह चीज़ जिस के साथ रोटी खाई जाए (Voh chíz jis ke sáth roti kháyi jáe وہ چیز جس کے ساتھ روٹی کھائی جاے)

ناواجب (عف - ص)

NA-VÁJIB ना वाजिब

अनुचित (Anuchit انوچت) ना मुनासिब (Na munásib نا مناسب)

ناواقف (عف - ص)

NA-VÁQIF ना वाक़िफ़

1. अपरिचित (Aparichit اپرچت) अजनबी (Ajnabi اجنبی)
2. अनभिज्ञ (Anabhiggya انبھگیہ) अनाड़ी (Anáṛi اناڑی)
3. अनुभव हीन (Anubhav hín انوبھوھین) ना तजरिबा कार (Na tajriba kár نا تجربہ کار)

NA-VAQT ना वक़्त (عف - ص) ناوقت

कुसमय (Kusamai کوسمے) असमय (Asamai اسمے) बे मौक़ा (Be mauqa بے موقعہ)

ebooksall.com

NÁVAK नावक (ف - مذ) ناوک

1. बाण (Bán بان) शर (Shar شر) विशिख (Vishikh وشکھ) तीर (Tír تیر)
2. एक प्रकार का छोटा तीर (Ek prakár ka chhota tír ایک پرکار کا چھوٹا تیر)

ناهموار (ف - ص)
NA-HAMVÁR ना हम वार

1. असम (Asam اسم) असम तल (Asam tal اسم تل) जो चौरस न हो (Jo chauras na ho جو چورس نہ ھو)
2. असभ्य (Asabh,bhya اسبھیہ) ना लाइक़ (Na láiq نا لائق)

ناهنجار (ف - ص)
NÁ-HANJÁR ना हंजार

1. दुश्चरित्र (Dush charittr دش چرتر) बद चलन (Bad chalan بدچلن)
2. नीच (Ních نیچ) खल (Khal کھل) कमीना (Kamína کمینہ)

NÁHÍD नाहीद (ف - مث) ناهید
शुक्र ग्रह (Shukkr grah شکرگرہ) ज़ोहरा (Zohra زهرہ)

NÁ-YÁB ना याब (ف - ص) نایاب
अप्राप्य (Appráppya اپ پراپیہ) अलभ्य (Alabh,bhya البھیہ) जिस का मिलना मुमकिन न हो (Jis ka milna mumkin na ho جسکا ملنا ممکن نہ ھو)

NÁIB नाइब (ع - ص) نائب

1. प्रतिनिधि (Prati nidhi پرتی ندھی) नुमाइन्दा (Numáinda نمایندہ)
2. सहायक (Saháyak سہایک) असिस्टैंट (Assistant اسسٹینٹ)

NÁIM नाइम (ع - ص) نائم

1. स्वापक (Swápak سواپک) सोने वाला (Sone vála سونے والا)
2. स्वप्त (Swapt سوپت) सोया हुआ (Soya hua سویا ھوا)

NABÁT नबात (ع - مث) نبات

1. वनस्पति (Vanaspati ونسپتی) घास (Ghás گھاس)

(ف - مث)

2. खंड शर्करा (Khand sharkara کھنڈ شرکرا) मिस्री (Misri مصری) क़ंद (Qand قند)

NABÁTÁT नबातात (ف - مث) نباتات
उद्भिज (Udbhij ادبھج) वनस्पति (Vanaspati ونسپتی) घास पात (Ghás pát گھاس پات)

NAB,BÁZ नब्बाज़ (ع - ص) نباض
नाडी वेत्ता (Nádi vetta ناڈی ویتتا) नब्ज़ का माहिर (Nabz ka máhir نبض کا ماهر)

NABARD नबर्द (ف - مث) نبرد
युद्ध (Ud,dh یدھ) संग्राम (Sangrám سنگرام) जंग (Jang جنگ)

نبرد آزما (ف - ص)
NABARD-ÁZMA नबर्द आज़मा
युद्धानुभवी (Yud,dhánubhavi یدھانو بھوی) युद्ध कुशल (Yud,dh kushal یدھ کشل) जिसे लड़ाई का पूरा तजरिबा हो (Jise laṛáyi ka púra tajriba ho جسے لڑائی کا پورا تجربہ ھو)

ebooksall.com

3. फल (Phal پهل) समर (Samar ثمر)
4. अंतिम (Antim انتم) अखीर (Akhír اخير)
5. प्रति फल (Prati phal پرتی پهل) बदला (Badla بدله)

NISÁR निसार (ع - ص) نثار
बलि (Bali بلي) न्योछावर (Nyochhávar نيوچهاور) सदक़े (Sadqe صدقے)

NAS,SÁR नस्सार (ع - ص) نثار
गद्य लेखक (Gad,dya lekhak گديه ليكهک) नस्र निगार (Nasr nigár نثرنگار)

NASR नस्र (ع - مث) نثر
गद्य (Gad,dya گديه) इबारत (Ibárat عبارت) जो 'नज़्म' न हो (Jo 'nazm' na ho جو 'نظم' نه هو)

NASR-NIGÁR नस्र निगार نثر نگار (عف - ص)
गद्य लेखक (Gad,dya lekhak گديه ليكهک) नस्र के लेख लिखने वाला (Nasr ke lekh likhne vála نثر کے ليکھ لکھنے والا)

NAJÁBAT नजाबत (ع - مث) نجابت
1. कुलीनता (Kulínata كوليننا) शराफ़त (Sharáfat شرافت)
2. श्रेष्ठता (Shreshthata شريشٹهتا) बुज़ुर्गी (Buzurgi بزرگی)

NAJÁT नजात (ع - مث) نجات
1. मुक्ति (Mukti مكتي) मोच्छ (Mokchh

NABZ नब्ज़ (ع - مث) نبض
नाड़ी (Nádi ناڈي) नाड़ी (Náṛi ناڑي) नब्ज़ वाली रग (Nabz váli rag نبض والي رگ)

NABI नबी (ع - مذ) نبی
1. संदेश वाहक (Sandesh váhak سنديش واهک) क़ासिद (Qásid قاصد)
2. अवतार (Avatár اوتار) ईश दूत (Íshdút ايش دوت)
3. नेता (Neta نيتا) लीडर (Leader ليڈر)

NABÍD नबीद (ف - مث) نبيد
ديكهو 'نبيذ'

NABÍZ नबीज़ (ع - مث) نبيذ
मदिरा (Madira مدرا) मद्य (Mad,dya مديه) शराब (Sharáb شراب)

NABÍRA नबीरा (ف - مذ) نبيره
दुहिता पुत्र (Duhita puttr دوهتا پتر) बेटी का बेटा (Beti ka beta بيٹي كا بيٹا) नवासा (Navása نواسه)

NABÍSA नबीसा (ف - مذ) نبيسه
पुत्रात्मज (Puttrátmaj پتراتمج) पोता (Pota پوتا)

NATÍJA नतीजा (ع - مذ) نتيجه
1. परिणाम (Parinám پری نام) अंजाम (Anjám انجام)
2. प्राप्ति (Prápti پراپتي) हुसूल (Husúl حصول)

ebooksall.com

موکچھ) सद्गति (Sadgati سدگتی)
बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti بندھن مکتی) उन्मुक्ति (Unmukti ان مکتی) छुटकारा (Chhutkára چھٹکارا) गुलू ख़लासी (Gulu khalási گلو خلاصی)

NAJJÁR नज्जार (ع - مذ) نجار
सूत्र धार (Súttr dhár سوتردھار) काष्ठ शिल्पी (Káshth shilpí کاشٹھ شلپی) तक्षक (Takchhak تکچھک) वर्धकि (Vardhaki وردھکی) बढ़ई (Baṛhayi بڑھئی)

NAJASAT नजासत (ع - مث) نجاست
1. अपवित्रता (Apavittrata اپوترتا) गंदगी (Gandagi گندگی)
2. मल (Mal مل) विष्ठा (Vishtha وشٹھا) गू (Gu گو)
3. मलिनता (Malinata ملنتا) मैलापन (Maila pan میلاپن)

NAJI(A)S नजि (ज) स (ع - ص) نجس
1. अपवित्र (Apavittr اپوتر) अशुचि (Ashuchi اشوچی) नापक (Nápák ناپاک)
2. मलिन (Malin ملن) मैला (Maila میلا) गंदा (Ganda گندہ)

NAJM नज्म (ع - مذ) نجم
उडु (Udu اڈو) तारक (Tárak تارک) तारा (Tárá تارا)

نجم الثاقب (ع - مذ)
NJMUS,SÁQIB नज्मुस्साक़िब
उल्का (Ulka الکا) टूटने वाला तारा (Tútne vála tárá ٹوٹنے والا تارہ)

NUJÚM नुजूम (ع - مذ) نجوم
1. उडुगण (Udugan اڈوگن) तारा समूह (Tára samúh تارا سموہ) सितारे (Sitáre ستارے)
2. ज्योतिष (Jyotish جیوتش) इल्मे नुजूम (Ilme nujúm علم نجوم)

NUJÚMI नुजूमी (عف - ص) نجومی
ज्योतिषी (Jyotishi جیوتشی) ज्योतिर्विद (Jyotirvid جیوتروِد) जोतिशी (Jotishi جوتشی)

NAJÍB नजीब (ع - ص) نجیب
1. कुलीन (Kulín کولین) शरीफ़ (Sharíf شریف)
2. श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

NUHÁS नुहास (ع - مذ) نحاس
ताम्र (Támr تامر) तांबा (Tánba تانبا)

NAHÁFAT नहाफ़त (ع - مث) نحافت
1. दुर्बलता (Durbalata دربلتا) कमज़ोरी (Kamzori کمزوری)
2. क्षीणता (Chínatá چھینتا) कृशांगता (Krishángatá کرشانگتا) लाग़री (Lágharí لاغری)

NAH,S नह्स (ع - ص) نحس
अशुभ (Ashubh اشبھ) अमंगल

ebooksall.com

NAKH,KHÁS नख़्ख़ास (ع - مذ) نخاس
1. मवेशियों का बाज़ार (Maveshiyon ka bázár مویشیوں کا بازار)
2. घोड़ों का बाज़ार (Ghoron ka bázár گھوڑوں کا بازار)

NAKHCHÍR नख़चीर (ف - مذ) نخچیر
1. मृगया (Mrigaya مرگیا) शिकार (Shikár شکار)
2. शिकार किया हुआ जानवर (Shikár kiya hua jánvar شکار کیا ہوا جانور)

NUKHUST नुख़ुस्त (ف - ص) نخست
प्रथम (Pratham پرتھم) पहला (Pahla پہلا)

NAKHL नख़्ल (ع - مذ) نخل
1. खजूर का पेड़ (Khajúr ka per کھجور کا پیڑ)
2 विटप (Vitap وٹپ) द्रुम (Drum درم) पेड़ (Per پیڑ)

نخلستان (عف - مذ)
NAKHLISTÁN नख़्लिस्तान
मरुद्वीप (Marud,dwíp مرد‘دویپ) मरु स्वर्ग (Marus,swarg مرس‘سورگ) वह सरसब्ज़ जगह जो रेगिस्तान के बीच में हो (Voh sarsabz jagah jo registán ke bích men ho وہ سر سبز جگہ جو ریگستان کے بیچ میں ہو)

NIKHVAT निख़्वत (ع - مث) نخوت
अहंकार (Ahankár اھنکار) अभिमान (Abhimán ابھیمان) ग़ुरूर (Ghurúr غرور)

(Amangal امنگل) अनिष्ट (Anisht انشت) मनहूस (Manhús منحوس)

NAH,L नह्ल (ع - مث) نحل
मधु मक्खिका (Madhu makchhika مدھ مکچھکا) मध्वक (Madh,dhwak مدھوک) शहद की मक्खी (Shahd ki makh,khi شہد کي مکھي)

NAH,V नह्व (ع - مذ) نحو
1. वत् (Vat وت) तुल्य (Tullya تلیہ) मिस्ल (Misl مثل)
2. व्याकरण की एक शाखा (Vyákaran ki ek shákha ویاکرن کی ایک شاکھا)
وہ علم جس میں لفظوں اور جملوں کا باھمي تعلق اور ان کي ترکیب کا بیان ھوتا ھے

NUHÚSAT नुहूसत (ع - مث) نحوست
1. अमंगल (Amangal امنگل) अनिष्ट (Anisht انشت) मनहूस पन (Manhús pan منحوس پن)
2. दुर्भाग्य (Durbhággya دربھاگیہ) दुर्दैव (Durdaiv دردیو) बद क़िस्मती (Bad qismati بدقسمتی)

NAHÍF नहीफ़ (ع - ص) نحیف
1. क्षीण (Chhín چھین) क्षाम (Chhám چھام) लाग़र (Lághar لاغر)
2, दुर्बल (Durbal دربل) दुबला (Dubla دبلا) कमज़ोर (Kamzor کمزور)

ebooksall.com

NADÍM नदीम ندیم (ع - ص)
सखा (Sakha سکھا) मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)

NAZR नज़र نذر (ع - مث)
1. उपहार (Up,hár اپہار) उपायन (Upáyan اپاین) सौग़ात (Saughát سوغات)
2. चढ़ावा (Charháva چڑھاوا) मन्नत (Mannat منت)

NAZRÁNA नज़्राना نذرانه (عف - مذ)
उपहार (Up,hár اپہار) भेंट (Bhent بھینٹ) तोहफ़ा (Tohfa تحفه)

NAZÍR नज़ीर نذیر (ع - ص)
1. त्रासक (Trásak تراسک) डराने वाला (Daráne vála ڈرانے والا)
2. पैग़म्बर साहिब का एक नाम (Paighambar sáhib ka ek nám پیغمبر صاحب کا ایک نام)

NAR नर نر (ف - مذ)
1. पुरुष प्राणी (Purush práni پرش پراني) मादा का उलटा (Máda ka ulta مادہ کا الٹا)
2. पुरुष (Purush پرش) मर्द (Mard مرد)

NIRKH निर्ख़ نرخ (ف - مذ)
अर्घ (Argh ارگھ) भाव (Bháo بھاؤ) दर (Dar در) रेट (Rate ریٹ)

NIRKH-NÁMA निर्ख़ नामा نرخ نامه (ف - مذ)
मूल्य सूची (Múllya súchi مولیه

NAKHUD नख़ुद نخود (ف - مذ)
चणक (Chanak چنک) चना (Chana چنا)

NAKHÍL नख़ील نخیل (ع - مذ)
1. खजूर का एक पेड़ (Khajúr ka ek per کھجور کا ایک پیڑ)
2. खजूर के बहुत से पेड़ (Khajúr ke bahut se per کھجور کے بہت سے پیڑ)

NIDA निदा ندا (ع - مث)
1. ध्वनि (Dhwani دھونی) शब्द (Shabd شبد) आवाज़ (Áváz آواز)
2. आवाहन (Avában آواهن) बुलाना (Bulána بلانا)

NAD,DÁF नद्दाफ़ نداف (ع - مذ)
तूल कार (Túl kár تول کار) धुनिया (Dhuniya دھنیا)

NADÁMAT नदामत ندامت (ع - مث)
1. लज्जा (Lajja لجا) लाज (Láj لاج) शर्म (Sharm شرم)
2. पश्चात्ताप (Pashcháttáp پشچات تاپ) मनस्ताप (Manastáp منس تاپ) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا)

NUDRAT नुद्रत ندرت (ع - مث)
1. नवीनता (Navínata نوینتا) नूतनता (Nútanata نوتنتا) नयापन (Naya pan نیاپن)
2. विचित्रता (Vichittrata وچترتا) अद्भुतता (Adbhutatá ادبهوتتا) अजूबा पन (Ajúbapan عجوبه پن)

ebooksall.com

(سوچي) अर्घावली (Arghávali اردگھا ولي) चीज़ों के भाव की फ़ेहरिस्त (Chízon ke bháo ki fehrist چیزوں کے بھاؤ کي فهرست)

NARD नर्द (ف - مث) نرد
शारी (Shári شاري) सारि (Sári ساري) चौसर की गोट (Chausar ki got چوسر کی گوت)

NARDBÁN नर्द बान (ف - دث) نردبان
सोपान (Sopán سوپان) निश्रेणी (Nish,shreni نش شریني) सीढ़ी (Síṛhi سیڑھی)

NARGHA नर्ग़ा (ف - مذ) نرغه
1. जन समूह (Jan samúh جن‌سموہ) भीड़ (Bhíṛ بھیڑ)
2. कठिनता (Kathinata کٹھنتا) आपत्ति (Ápatti آپتی) मुसीबत (Musíbat مصیبت)
3. आक्रमण (Ákrama آکرمن) हम्ला (Hamla حمله)

NARGIS नर्गिस (ف - مث) نرگس
1. एक फूल (Ek phúl ایک پھول)
2. नयन (Nayan نین) आँख (Áṉkh آنکھ)

NARM नर्म (ف - ص) نرم
1, मृदुल (Mridul مردل) मुलाइम (Muláim ملائم)
2. कोमल (Komal کومل) नाज़ुक (Názuk نازک)
3. मंद (Mand مند) सुस्त (Sust سست)
4. सूक्ष्म (Súkchhm سوکچھم) लतीफ़ (Latíf لطیف)
5. सहन शील (Sahan shíl سہن‌شیل) बुर्द बार (Burd bár بردبار)
6. शांत (Shánt شانت) ठंडा (Thanda ٹھنڈا)
7. शिथिल (Shithil شتھل) ढीला (Dhíla ڈھیلا)
8. नम्र (Namr نمر) मुनकसिर (Munkasir منکسر)
9. सरल (Saral سرل) सुगम (Sugam سوگم) आसान (Ásán آسان)

NARM-KHU नर्म ख़ू (ف - ص) نرم‌خو
कोमल प्रकृति (Komal prakriti کومل پرکرتی) मृदुल चित्त (Mridul chitt مردل‌چت) नाज़ुक तबा (Názuk tab,a نازک طبع)

NARM-DIL नर्म दिल (ف - ص) نرم‌دل
मृदुहृदय (Mridu hridai مردو هردے) दयार्द्र चित्त (Dayárdr chitt دیاردر چت) रह्म दिल (Rahm dil رحم‌دل)

NARM-RAU नर्म रौ (ف - ص) نرم رو
1. मृदुगामी (Mridu gámi مردوگامی) हलकी चाल से चलने वाला (Halki chál se chalne vála هلکی چال سے چلنے والا)
2. शीघ्र गति (Shíghr gati شیگھرگتی) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála تیز چلنے والا)

ebooksall.com

نرم زبان (ف - ص)
NARM-ZABÁN नर्म ज़बान
मृदु भाषी (Mridu bháshi مردوبهاشي) मिष्ठ भाषी (Mishth bháshi مشٹھ بهاشي) शीरीं ज़बान (Shírín zabán شيريں زبان)

نرمه (ف - مذ)
NARMA नर्मा
कर्ण लता (Karn lata کرن لتا) कान की लौ (Kán ki lau کان کي لو)

نرمی (ف - مث)
NARMI नर्मी
1. नम्रता (Namrata نمرتا) ख़ाक सारी (Khák sári خاکساري)
2. मृदुलता (Mridulata مردولتا) मुलाइम पन (Muláim pan ملائم پن)
3. कोमलता (Komalata کوملتا) नज़ाकत (Nazákat نزاکت)
4. मंदता (Mandata منددتا) धीमा पन (Dhíma pan دهيما پن)
5. आर्द्रता (Árdrata آردرتا) रहम दिली (Rahm dili رحم دلي)
6. सुगमता (Sugamata سوگمتا) आसानी (Ásáni آسانی)
7. सहिष्णुता (Sahishnuta سهشنوتا) तहम्मुल (Tahammul تحمل)
8 सूक्ष्मता (Súkchhmata سوکچهمتا) लताफ़त (Latáfat لطافت)

نرینه (ف - ص)
NARÍNA नरीना
पुरुष प्राणी (Purush práni پرش پراني) नर (Nar نر)

نزار (ف - ص)
NAZÁR नज़ार
1. क्षीण (Chhín چهين) दुर्बल (Durbal دربل) दुबला (Dubla دبلا) लाग़र (Lágbar لاغر)
2. निर्धन (Nirdhan نردهن) कंगाल (Kangál کنگال) मुफ़लिस (Muflis مفلس)

نزاع (ع - مث)
NIZÁ,A निज़ाअ
1. उपद्रव (Upad,drav اپد'درو) कलह (Kalah کله) दंगा (Danga دنگا) फ़साद (Fasád فساد)
2. वैमनस्य(Vaimanas,sya وےمنسيه) अन बन (Anban ان بن)

نزاکت (ف - مث)
NAZÁKAT नज़ाकत
1. सुकुमारता (Sukumárata سوکومارتا) नाज़ुक पन(Názuk pan نازک پن)
2. मृदुलता (Mridulata مردولتا) मुलाइम पन (Muláim pan ملائم پن)
3. सूक्ष्मता (Súkchhmata سوکچهمتا) लताफ़त (Latáfat لطافت)
4. निगूढ़ता (Nigúṛhata نگوڑهتا) बारीकी (Báríki باريکي)

نزد (ف - ض)
NA(I)ZD न (नि) ज़्द
دیکهو 'نزدیک'

نزدیک (ف - ص)
NAZDÍK नज़्दीक
1. समीप (Samíp سميپ) निकट (Nikat نکٹ) पास (Pás پاس) क़रीब (Qaríb قريب)
3, मतानुसार (Matánusár متانوسار) राय में (Ráe men راے ميں)

ebooksall.com

NAZÁD नज़ाद (ف - مث) نژاد
कुल (Kul کل) वंश (Vansh ونش)
नस्ल (Nasl نسل)

NISÁ,A निसा,अ (ع - مث) نساء
महिलायें (Mahiláen مہلائیں)
स्त्रियां (Istriyán استریاں) औरतें
(Auraten عورتیں)

NASAB नसब (ع - مذ) نسب
कुल (Kul کل) गोत्र (Gotr گوتر)
ख़ानदान (Khándán خاندان)

NISBAT निस्बत (ع - مث) نسبت
1. संबंध (Sambandh سمبندھ)
तअल्लुक़ (Ta,alluq تعلق)
2. संपर्क (Sampark سمپرک) लगाव
(Lagáo لگاؤ)
3. तुलना (Tulana تلنا) मुशाबहत
(Mushábahat مشابہت)
4. मँगनी (Mangni منگنی) सगाई
(Sagáyi سگائی)

نسب نامه (عف - مذ)
NASAB-NÁMA नसब नामा
वंश तालिका (Vansh tálika ونش تالکا)
वंशावली (Vanshávali ونشاولی) कुल
क्रम (Kulak,kram کلک کرم) शजरा
(Shajra شجرہ)

NASTARAN नस्तरन (ف - مث) نسترن
सेवती (Savati سیوتی) सफ़ेद गुलाब
(Safed guláb سفید گلاب)

NASTA,LÍQ नस्तालीक़ (ع - مذ) نستعلیق
1. सभ्य (Sabh,bhya سبھیہ) शिष्ट

NAZ,A नज़,अ (ع - مث) نزع
चन्द्रा (Chandra چندرا) जां कनी
(Ján kani جانکنی)

NAZ,LA नज़,ला (ع - مذ) نزله
1. प्रतिश्याय (Pratish,shyáe پرتش شیاے) नासा स्राव (Nása
sráv ناساسراو) रेज़िश (Rezish
ریزش)
2. क्रोध (Krodh کرودھ) ख़फ़गी
(Khafgi خفگی)

NUZÚL नुज़ूल (ع - مذ) نزول
1. अनुलोम (Anulom انولوم) नीचे
उतरना (Níche utarna نیچے
اترنا)
2. मोतियाबिंद (Motiyabind موتیابند)
आँख में पानी उतरने का रोग
(Ánkh men páni utarne ka rog
آنکھ میں پانی اترنے کا روگ)

NUZ,HAT नुज़,हत (ع - مث) نزہت
1. पवित्रता (Pavittrata پوترتا)
शुद्धता (Shud,dhata شدھتا)
पाकीज़गी (Pákízagi پاکیزگی)
2. सर सब्ज़ी (Sarsabzi سر سبزی)
ताज़गी (Tázagi تازگی)

NAZÍL नज़ील (ع - ص) نزیل
1. आगंतुक (Águntuk آگنتک) अतिथि
(Atithi اتتھی) मेहमान (Mehmán
مہمان)
2. परदेसी (Pardesi پردیسی)
मुसाफ़िर (Musáfir مسافر)

ebooksall.com

(Shisht ششت) मुहज़्ज़ब (Muhaz, zab مہذب)

2. एक ख़त जिस में उर्दू लिखी जाती है (Ek khat jis men Urdu likhi játi hai ایک خط جس میں اردو لکھي جاتي هے)

NASKH नस्ख़ (ع - مذ) نسخ

1. निरसन (Nirasan نرسن) रद करना (Rad karna رد کرنا)

2. एक ख़त जिस में अरबी लिखी जाती है (Ek khat jis men Arabi likhi játi hai ایک خط جس میں عربي لکھي جاتي هے)

NUS,KHA नुस्ख़ा (ع - مذ) نسخه

1. प्रति (Prati پرتي) किताब (Kitáb کتاب)

2. औषध विधि (Aushadh vidhi اوشدھ ودھی) विनिधान (Vinidhán وندھان) योग (Yog یوگ) दवा का पर्चा (Dava ka parcha دوا کا پرچه)

3. युक्ति (Yukti یکتي) तरकीब (Tarkíb ترکیب)

NAS,R नस्र (ع - مذ) نسر

गृध्र (Gridhr گردھر) गिद्ध (Giddh گدھ)

NISRÍN निस्रीन (ف - مذ) نسرین

सेवती (Sevati سیوتي) नस्तरन (Nastaran نسترن)

NASAQ नसक़ (ع - مذ) نسق

प्रबंध (Prabandh پربندھ) इन्तिज़ाम (Intizám انتظام)

یه لفظ اردو میں نظم کے ساتھ مل کر آتا هے تنها نهیں آتا

NASL नस्ल (ع - مث) نسل

1. वंश (Vansh ونش) पुश्त (Pusht پشت) अस्ल (Asl اصل)

2. कुल (Kul کل) ख़ानदान (Khándán خاندان)

3. जाति (Játi جاتي) ज़ात (Zát ذات)

4. संतान (Santán سنتان) औलाद (Aulád اولاد)

NISVÁN निस्वां (ع - مث) نسوان

स्त्रियां (Istriyán استریاں) महिलायें (Mahiláen مہلائیں) औरतें (Auraten عورتیں)

نسوانیت (ع - صث)

NISVÁNI (Í) YAT निस्वानि (नी) यत

स्त्रीत्व (Istríttwa استریتو) ज़नाना पन (Zanána pan زنانه‌پن)

NISYÁN निस्यान (ع - مذ) نسیان

विस्मृति (Vismriti وسمرتی) विस्मरण (Vismaran وسمرن) भूल (Bhúl بھول)

NASÍM नसीम (ع - مث) نسیم

1. मृदु समीर (Mridu samír مردوسمیر) मंद समीर (Mand samír مندسمیر) शीतल मंद समीर (Shítal mand samír شیتل مند سمیر) ठंडी और खुश गवार हवा (Thandi aur khush gavár hava ٹھنڈی اور خوش گوار هوا)

ebooksall.com

बरदार (Alambardár علم بردار)
2. ठीक निशाना लगाने वाला (Thík nisháne lagáne vála ٹھیک نشانہ لگانے والا)

NASHÁNA नशाना (ف - مذ) نشانہ
1. संधान (Sandhán سندھان) निशाना लगाना (Nishána lagána نشانہ لگانا)
2. लक्ष्य (Lakchhya لکچھیہ) जो निशाना हो (Jo nishána ho جو نشانہ ہو) हदफ़ (Hadaf ہدف)

NISHÁNI निशानी (ف - مث) نشانی
1. चिह्न (Chin,nh چنھ) निशान (Nishán نشان)
2. लक्षण (Lakchhan لکچھن) अलामत (Alámat علامت)
3. स्मृति (Ismriti اسمرتی) यादगार (Yádgár یادگار)

NISHTAR निश्तर (ف - مذ) نشتر
शल्य (Shallya شلیہ) कुंतिका (Kuntika کنتکا) नश्तर (Nashtar نشتر)

NASH,R नशर् (ع - مذ) نشر
1. संचार (Sanchár سنچار) प्रसार (Prasár پرسار) प्रचार (Prachár پرچار) किसी बात का सब में फैलाना (Kasi bát ka sab men phailána کسی بات کا سب میں پھیلانا)
2. परिसारण (Parisáran پری سارن) ब्राडकास्ट (Broadcast براڈکاسٹ)

2. समीर (Samír سمیر) वायु (Váyu وایو) हवा (Hava ہوا)

NASHÁSTA नशास्ता (ف - مذ) نشاستہ
गोधूमसार (Godhúm sár گودھوم سار) गेहूं का सत (Gehún ka sat گیہوں کا ست)

NASHÁT नशात (ع - مث) نشاط
हर्ष (Harsh ہرش) आनंद (Ánand آنند) खुशी (Khushi خوشی)

نشان (ف - مذ)
NI (A) SHÁN नि (न) शान
1. चिह्न (Chinh چنھ) निशानी (Nisháni نشانی)
2. प्रतीक (Pratík پرتیک) पता (Pata پتہ)
3. खोज (Khoj کھوج) सुराग़ (Surágh سراغ)
4. लक्षण (Lak,chhan لکچھن) अलामत (Alámat علامت)
5. स्मारक (Ismárak اسمارک) यादगार (Yádgár یادگار)
6. पताका (Patáka پتاکا) झंडा (Jhanda جھنڈا)
7. धब्बा (Dhabba دھبہ) दाग़ (Dágh داغ)
8. प्रभाव (Prabbáv پربھاو) असर (Asar اثر)
9. राजादेश (Rája desh راجا دیش) फ़रमान (Farmán فرمان)

نشانچی (ف - ص)
NISHÁNCHI निशान्ची
1. पताकिक (Patákik پتاکک) अलम

نشید (ف - مذ)
NASHÍD (NISHED) नशीद (निशेद)
1. गान (Gán گان) नग़्मा (Naghma نغمہ)
2. स्वर (Swar سور) लै (Lai لے)

نشیمن (ف - مذ)
NISHEMAN निशेमन
नीड (Níd نیڈ) कुलाय (Kuláe کلاے) घोंसला (Ghonsla گھونسلہ)

NISÁB निसाब (ع - مذ) نصاب
1. पूँजी (Púnji پونجی) सरमाया (Sarmáya سرمایہ)
2. पाठ्य क्रम (Páthya kram پاتھیہ کرم) निसाबे तालीम (Nisábe ta,lím نصاب تعلیم)
3. اتنا مال جس پر زکات واجب ھو

NASÁRA नसारा (ع - مذ) نصاریٰ
نصرانی کي جمع
ईसाई लोग (Ísáyi log عیسائی لوگ)

NASB नस्ब (ع - مذ) نصب
1. स्थापना (Isthápana استھاپنا) क़ायम करना (Qáim karna قائم کرنا)
2. रोपन (Ropan روپن) लगाना (Lagána لگانا)
3. ज़बर (Zabar زبر) फ़त्हा (Fat,ha فتحہ) 'अ' की मात्रा ('A' ki máttra 'آ' کي ماترا)

NAS,R नस्र (ع - مث) نصر
सहायता (Saháyata سہایتا) साहाय्य (Sáháya ساھایہ) मदद (Madad مدد)

نشرگاہ (عف - مث)
NASH,R-GÁH नश्र गाह
नभो वानी स्थात्र (Nabho váni isthátr نبھو وانی استھاتر) रेडियो घर (Radio ghar ریڈیو گھر)

NISHAST निशस्त (ف - مث) نشست
1. बैठक (Baithak بیٹھک) बैठने की मुद्रा (Baithne ki muddra بیٹھنے کی مدرا)
2. उपवेशन (Upveshan اپویشن) गोष्ठी (Goshthi گوشٹھي) सिटिंग (Sitting سٹنگ)

نشوو نما (عف - مذ)
NASHVO-NAMA नश्वोनमा
उन्नति (Un,nati انتی) विकास (Vikás وکاس) तरक़्क़ी (Taraqqi ترقي)

نشہ (ف - مذ)
NASH,SHA (NASHA) नश्शा (नशा)
1. मद (Mad مد) मादकता (Mádakata مادکتا) मस्ती (Masti مستی)
2. गर्व (Garv گرو) अभिमान (Abhimán ابھیمان) ग़ुरूर (Ghurúr غرور)

NISHEB निशेब (ف - مذ) نشیب
1. प्रवणता (Pravanata پرونتا) ढलाव (Dhaláo ڈھلاؤ)
2. प्रवण (Pravan پرون) ढालू (Dhálu ڈھالو)

نشیب و فراز (ف - مذ)
NISHEBO-FARAZ निशेबो फ़राज
ऊँच नीच (Unch ních اونچ نیچ) उतार चढ़ाव (Utár charháo اتارچڑھاؤ)

NASRÁNI नसूरानी (ع - مذ) نصرانی
खिस्टीय (Khrishtíya کھرشٹیہ) ईसाई (Ísáyi عیسائی)

NUSRAT नुसूरत (ع - مث) نصرت
सहायता (Saháyata سہایتا) सहाय (Saháe سہاے) मदद (Madad مدد)

NISF निसूफ़ (ع - ص) نصف
अर्द्ध (Ardh اردھ) आधा (Ádha آدھا)

(ع - مذ) نصف النہار
NISFUN-NAHÁR निस्फुन् नहार
1. मध्याह्न (Madh,dhyánh مدھیانہ) दोपहर (Do pahar دوپہر)
2. ध्रुव वृत्त (Dhruv, vritt دھرو ورت) मध्याह्न रेखा (Madh,dhyánh rekha مدھیان ریکھا) वह रेखा जो एक ध्रुव से दूसरे ध्रुव तक जाती है (Voh rekha jo ek dhruv se dúsare dhruv tak játi hai وہ ریکھا جو ایک دھرو سے دوسرے دھرو تک جاتی ھے)

NASAFAT नसफ़त (ع - مث) نصفت
न्याय (Nyáe نیاے) न्याव (Nyáo نیاو) इनसाफ़ (Insáf انصاف)

NASÍB नसीब (ع - مذ) نصیب
1. प्रारब्ध (Prárabdh پرار بدھ) अदृष्ट (Adrisht ادرشٹ) भाग्य (Bhággya بھاگیہ) क़िस्मत (Qismat قسمت)
2. भाग (Bhág بھاگ) अंश (Ansh انش) हिस्सा (Hissa حصہ)
3. लब्ध (Lábdh لبدھ) प्राप्त (Prápt پراپت) हासिल (Hásil حاصل)

NASÍ,HAT नसीहत (ع - مث) نصیحت
सदुपदेश (Sadup,desh سدپدیش) हितोपदेश (Hitopdesh ھتوپدیش) सीख (Síkh سیکھ)

NASÍR नसीर (ع - ص) نصیر
सहाय (Saháe سہاے) सहायक (Saháyak سہایک) मददगार (Madad gár مددگار)

(ع - مث) نضارت
NAZÁRAT नज़ारत
1. प्रफुल्लता (Praphullata پرپھلتا) चित्त प्रसन्नता (Chitt prasan,nata چت پرسنتا) ताज़ा रूई (Táza rúyi تازہ روئی)
2. सरसब्ज़ी (Sarsabzi سرسبزی) ताज़गी (Tazagi تازگی)

NUTFA नुत्फ़ा (ع - مذ) نطفہ
1. वीर्य (Vírya ویریہ) मनी (Mani مني)
2. संतान (Santán سنتان) औलाद (Aulád اولاد)

NUTQ नुत्क़ (ع - مذ) نطق
1. वाणी (Váni واني) शब्द (Shabd شبد) बोली (Boli بولی)
2. वाक्य शक्ति (Vákya shakti واکیہ شکتی) क़ुव्वते गोयाई (Quv,vate goyáyi قوتگویائي)

ebooksall.com

NUTÚL नुतूल (ع - مذ) نطول
दवाओं का पानी रोगी के बदन पर धारना (Daváon ka páni rogi ke badan par dhárna دواؤں کا پاني روگي کے بدن پر دهارنا)

NAZÁRAT नज़ारत (ع - مث) نظارت
1. अवलोकन (Avlokan اولوکن) देखना (Dekhna ديکهنا)
2. निरीक्षण (Nirikchhan نريکچهن) देख रेख (Dekh rekh ديکه ريکه) निगरानी (Nigaráni نگراني)
3. 'नाज़िर' का ओहदा ('Názir' ka ohda 'ناظر' کا عہدہ)

NAZ,ZÁRA नज़्ज़ारा (ع - مذ) نظاره
NAZÁRA नज़ारा
1. दर्शन (Darshan درشن) दीदार (Dídár ديدار)
2. अवलोकन (Avalokan اولوکن) देखना (Dekhna ديکهنا)
3. दृश्य (Drish,shya درشيه) मंज़र (Manzar منظر)

NIZÁM निज़ाम (ع - مذ) نظام
1. व्यवस्था (Vyavastha ويوستها) इन्तिज़ाम (Intizám انتظام)
2. क्रम (Kram کرم) तरतीब (Tartíb ترتيب)
3. पद्धति (Pad,dhati پد'دهتي) तरीक़ा (Taríqa طريقه)

NAZAR नज़र (ع - مث) نظر
1. दृष्टि (Drishti درشٹي) प्रेक्षा (Prekchha پريکچها) निगाह (Nigáh نگاه)
2. चिंतन (Chintan چنتن) ग़ौर (Ghaur غور)
3. आशा (Ásha آشا) उम्मीद (Ummíd اميد)
4. परख (Parakh پرکه) जाँच (Jánch جانچ)

نظر بندی (عف - مث)
NAZAR-BANDI नज़र बंदी
1. दृष्टि बंध (Drishti bandh درشٹي بندھ) जादू (Jádu جادو)
2. अवरोधन (Avarodhan اورودهن) अंतरायण (Antaráyan انترااين) हिरासत (Hirásat حراست)

نظر فریب (عف - ص)
NAZAR-FAREB नज़र फ़रेब
नयना भिराम (Nayaná bhirám نيناً بهرام) मनोरम (Manoram منورم) दिल चस्प (Dil chasp دل چسپ)

نظر نواز (عف - ص)
NAZAR-NAVÁZ नज़र नवाज़
प्रिय दर्शन (Priya darshan پريه‌درشن) चक्षुष्य (Chak,chhush,shya چکچهشيه) नज़र फ़रेब (Nazar fareb نظر فريب)

NAZARÍYA नज़रीया (ع - مذ) نظریہ
दृष्टि कोण (Drishti kon درشٹي کون) सिद्धांत (Sid,dhánt سدهانت) नुक़्तए नज़र (Nuqta-e-nazar نقطهٔ نظر)

ebooksall.com

bad,dh prashansa محمد صاحب (كي چهندو بدھ پرشنسا

NA,RA ना(अ)रा (ع - مذ) نعره

1. घोष (Ghosh گهوش) नाद (Nád ناد) ज़ोर की आवाज़ (Zor ki áváz زور كي آواز)
2. आर्त नाद (Árt nád آرت ناد) दर्द की आवाज़ (Dard ki áváz درد كي آواز)
3. वह मुत्तफ़िक़ा आवाज़ जो किसी माँग के लिए उठाई जाए (Voh mut,tafiqa áváz jo kisi máng ke liye utháyi jáe وه متفقه آواز جو کسی مانگ کے لئے اتهائي جائے)

NA,SH ना(अ)श (ع - مث) نعش

1. शव (Shav شو) लाश (Lásh لاش)
2. अरथी (Arathi ارتهي) जनाज़ा (Janáza جنازه)

NA,L ना(अ)ल (ع - مذ) نعل

1. पादुका (Páduka پادكا) जूता (Júta جوته)
2. घोड़ों या बैलों के पाँव में लगाने का लोहे का हलक़ा (Ghoron ya bailon ke páon men lagáne ka lohe ka halqa گهوڑوں یا بیلوں کے پاؤں میں لگانے کا لوهے کا حلقه)

NEMAT नेमत (ع - مث) نعمت

1. सम्पत्ति (Sampatti سمپتي) दौलत (Daulat دولت)
2. प्रदान (Pradán پردان) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

NAZM नज़्म (ع - مث) نظم

1. पद्य (Pad,dya پديه) छंद (Chhand چهند) शेर (Sher شعر)
2. प्रबंध (Prabandh پربندھ) (مذ) इन्तिज़ाम (Intizám انتظام)
3. क्रम (Kram كرم) तरतीब (Tartíb ترتيب)

نظم و نسق (عف - مذ)

NAZMO-NASAQ नज़्मो नसक़

प्रबंध (Prabandh پربندھ) व्यवस्था (Vyavastha ويوستها) इंतिज़ाम (Intizám انتظام)

NAZÍR नज़ीर (ع - ص) نظير

1. सदृश (Sadrish سدرش) समान (Samán سمان) मिस्ल (Misl مثل)
2. अनूकाश (Anúkásh انوكاش) हवाला (Havála حواله)
3. तुलना (Tulana تلنا) उपमा (Upama اپما) मुशाबहत (Mushábahat مشابهت)
4. उदाहरण (Udáharan اداهرن) मिसाल (Misál مثال)

NAZÍF नज़ीफ़ (م - ص) نظيف

पवित्र (Pavittr پوتر) शुद्ध (Shud,dh شدھ) पाकीज़ा (Pákíza پاكيزه)

NA,T ना(अ)त (ع - مث) نعت

1. स्तुति (Istuti استتي) तारीफ़ (Ta,ríf تعريف)
2. मुहम्मद साहिब की छंदो बद्ध प्रशंसा (Muhammad sáhib ki chhando

ebooksall.com

3. अनुकम्पा (Anukampa انوکمپا) मेहरबानी (Mehr báni مهرباني)
4. स्वादिष्ट पदार्थ (Swádisht padárth سوادشت پدارتھ) मज़ेदार चीज़ें Mazedár chízen مزيدار چيزين)

NA,NÁ,A ना(अ)ना अ (ع - مذ) نعناع
1. पर्णास (Parnás پرناس) पोदीना (Podína پوديله)
2. वन पर्णास (Van parnás ون پرناس) जंगली पोदीना (Jangali podína جنگلي پوديله)

N,AÍM नईम (ع - ص) نعيم
1. सुखसामग्री (Sukh sámaggri سکھ سامگري) नेमत (Nemat نعمت)
2. समृद्ध (Samrid,dh سمردھ) नेमत वाला (Nemat vála نعمت والا)

NAGHZ नग़्ज़ (ف - ص) نغز
उत्तम (Uttam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth شريشتھ) आला (Ála اعلى)

NAGHMA नग़्मा (ع - مذ) نغمه
1. गान (Gán گان) राग (Rág راگ) गाना (Gáná گانا)
2. मधुर स्वर (Madhur swar مدھر سور) सुरीली आवाज़ (Suríli áváz سريلى آواز)

NAFÁZ नफ़ाज़ (ع - مذ) نفاذ
लागू होना (Lágu hona لاگو هونا)
चालू होना (Chálu hona چالو هونا)
नाफ़िज़ होना (Náfiz hona نافذ هونا)

NIFÁS निफ़ास (ع - مذ) نفاس
प्रसव रक्त (Prasav rakt پرسو رکت)
وہ خون جو بچہ جلنے کے بعد چالیس روز تک نکلتا ھے

NAFÁSAT नफ़ासत (ع - مث) نفاست
1. मृदुलता (Mridulata مردلتا) नर्मी (Narmi نرمي)
2. कोमलता (Komalata کوملتا) नाज़ुकी (Názuki نازکی)
3. स्वच्छता (Swach,chhata سوچ چھتا) सफ़ाई (Safáyi صفائي)
4. सूक्ष्मता (Súkchhmata سوکچھمتا) बारीकी (Báríki باریکی)
5. पवित्रता (Pavittrata پوترتا) पाकीज़गी (Pákízagi پاکیزگی)
6. शोभा (Shobha شوبھا) उम्दगी (Umdagi عمدگی)

NIFÁQ निफ़ाक़ (ع - مذ) نفاق
1. वैमनस्य (Vaimanas,sya ومنسيه) रंजिश (Ranjish رنجش)
2. फूट (Phút پھوٹ) बिगाड़ (Bigár بگاڑ) ना इत्तिफ़ाक़ी (Na ittifáqi نا اتفاقی)
3. द्वैयवादिता (Dwai vádita دوے وادتا) मुनाफ़क़त (Munáfaqat منافقت)
4. मत भेद (Mat bhed مت بھيد) इख़्तिलाफ़ (Ikhtiláf اختلاف)

NAFKH नफ़्ख़ (ع - مذ) نفخ
अध्मान (Adhmán ادھمان) अनाह

ebooksall.com

3. यथार्थता (Yathárthata يتھارتھتا) असलियत (Asliyat اصلیت)
4. लिंग (Ling لنگ) उज़्वेतनासुल (Uzvetanásul عضوتناسل)
5. काम वासना (Kám vásana کام واسنا) शह्वत (Shah,vat شہوت)

نفس الامر (ع - مذ)

NAFSUL-AMR नफ़्सुल अम्र
यथार्थ (Yathárth يتھارتھ) सच्चा वाक़िआ (Sachcha váqiá سچا واقعہ)

نفسانیت (ع - مث)

NAFSÁNÍYAT नफ़्सानीयत
1. अहंवाद (Ahamvád اھمواد) ख़ुदी (Khudi خودی)
2. स्वार्थ परता (Swárth parata سوارتھ پرتا) ख़ुद ग़रज़ी (Khud gharazi خود غرضی)

نفس پرست (عف - ص)

NAFS-PARAST नफ़्स परस्त
विषय लंपट (Vishai lampat وشے لمپت) विषय लोलुप (Vishai lolup وشے لولپ) कामासक्त (Kámásakt کاماسکت) शह्वत परस्त (Shahvat parast شہوت پرست)

نفس کش (عف - ص)

NAFS-KUSH नफ़्स कुश
विषय शून्य (Vishai shún,nya وشے شونیہ) जितेंद्रिय (Jitendriya جتیندریہ) वासना रहित (Vásana rahit واسنا رھت) परंतप (Parantap پرنتپ) ज़ाहिद (Záhid زاھد)

(Anáh اناہ) अफार (Aphár اپھار) पेट फूलना (Pet phúlna پیٹ پھولنا)

نفر (ع - مذ)

NAFAR नफ़र
1. व्यक्ति (Vyakti ویکتی) शख़्स (Shakhs شخص)
2. सेवक (Sevak سیوک) दास (Dás داس) नौकर (Naukar نوکر)

نفرت (ع - مث)

NAFRAT नफ़्रत
1. घृणा (Ghrina گھرنا) उपेक्षा (Upekchha اپیکچھا) घिन (Ghin گھن)
2. अप्रसन्नता (Ap,prasan,nata اپ پرسننتا) बेज़ारी (Bezári بیزاری)

نفریں (ع - مث)

NAFRÍN नफ़रीं
1. धिक्कार (Dhik,kár دھکار) फटकार (Phatkár پھٹکار) लानत (La,nat لعنت)
2. शाप (Sháp شاپ) कोसना (Kosna کوسنا)

نفس (ع - مذ)

NAFAS नफ़स
1. श्वास (Shwás شواس) सांस (Sáns سانس) तनफ़्फ़ुस (Tanaf,fus تنفس)
2. क्षण (Chhan چھن) पल (Pal پل) लम्हा (Lam,ha لمحہ)

نفس (ع - مذ)

NAFS नफ़्स
1. प्राण वायु (Prán váyu پران وایو) रूह (Rúh روح)
2. अस्तित्व (Astittwa استتو) वुजूद (Vujúd وجود)

ebooksall.com

نفس مطلب (ع - مذ)
NAFSE-MATLAB नफ़्से मत्लब
सारांश (Sáránsh سارانش) मुख्यार्थ (Mukh,khyárth مکھیارتھ) खुलासा (Khulása خلاصہ)

نفع (ع - مذ)
NAF,A नफ़ा (नफ़्अ)
1. लाभ (Lábh لابھ) प्राप्ति (Prápti پراپتي) मुनाफ़ा (Munáfá منافعہ)
2. फल (Phal پھل) नतीजा (Natíja نتیجہ)

نفع رسانی (عف - ت)
NAF,A-RASÁNI नफ़ा (नफ़्अ) रसानी
लाभ कारिता (Lábh kárita لابھکارتا) उपादेयता (Upáde,yata اپادےیتا) फ़ायदा मंदी (Fáida mandi فائدہ مندی)

نفقہ (ع - مذ)
NAFAQA नफ़क़ा
भरण पोषण (Bharan poshan بھرن پوشن) बाल बच्चों का ख़र्च (Bál bach,chon ka kharch بال بچوں کا خرچ)

نفوذ (ع - مذ)
NUFÚZ नुफ़ूज़
संचार (Sanchár سنچار) समावेश (Samávesh سماویش) सरायत (Saráyat سرایت)

نفی (ع - مث)
NAF,I नफ़ी (नफ़्इ)
1, अस्वीकृति (Aswikriti اسوئي کرتي) नामंज़ूरी (Na manzúri نامنظوري)
2. नकार (Nakár نکار) नहीं (Nahín نہیں)

نفیر (ع - مث)
NAFÍR नफ़ीर
1. स्वर (Swar سور) ध्वनि (Dhwani دھوني) आवाज़ (Áváz آواز)
2. वह आवाज़ जो सोते में गलेसे निकलती है (Voh áváz jo sote men gale se nikalti hai وہ آواز جو سوتے میں گلے سے نکلتي هے)

نفیس (ع - ص)
NAFÍS नफ़ीस
1. उत्तम (Uttam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth شريشٹھ) बढ़िया (Baṛhiya بڑھیا)
2. सुन्दर (Sundar سندر) ख़ुश नुमा (Khush numa خوش نما)
3. स्वच्छ (Swach,chh سوچھ) साफ़ (Sáf صاف)
4. मूल्य वान (Múllya ván مولیہ وان) क़ीमती (Qímati قیمتی)
5. मृदुल (Mridul مردل) लतीफ़ (Latíf لطیف)
6. पवित्र (Pavittr پوتر) पाकीज़ा (Pákíza پاکیزہ)

نقاب (ع - مث)
NIQÁB निक़ाब
मुखपट (Mukh pat مکھ پٹ) मुखावरण (Mukhávaran مکھاورن) बुर्क़ा (Burqa برقعہ)

نقاب کشائی (عف - مث)
NIQÁB-KUSHÁYI निक़ाब कुशाई
अनावरण (Anávaran اناورن) मुँह से पर्दा उठाना (Munh se parda utháná منھ سے پردہ اٹھانا)

ebooksall.com

NAQB नक़्ब (ع - مث) نقب
खानिक (Khánik کھانک) आसेध (Ásedh آسیدھ) सेंध (Sendh سیندھ)

(ع‍ف - ص) نقب‌زن
NAQB-ZAN नक़्ब ज़न
कुंभिल (Kumbhil کمبھل) खानिल (Khánil کھانل) संधिभेदक (Sandhi bhedak سندھي بھیدک) सेंध लगाने वाला (Sendh lagáne vála سیندھ لگانے والا)

NAQD नक़्द (ع - مذ) نقد
1. समीक्षा (Samíkchha سمیکچھا) आलोचना (Álochana آلوچنا) अच्छे बुरे की परख (Ach,chhe bure ki parakh اچھے برے کی پرکھ)
2. उधार की ज़िद (Udhár ki zid ادھار کی ضد) कैश (Cash کیش)
3. धन (Dhan دھن) रक़म (Raqam رقم) रुपया (Rupia روپیہ)
4. पूँजी (Púnji پونجی) सरमाया (Sarmáya سرمایہ)

NUQRA नुक़्रा (ف - مذ) نقره
1. रजत (Rajat رجت) चाँदी (Chándi چاندی)
2. श्वेताश्व (Shwetásh,shwa شیتاشو) सफ़ेद घोड़ा (Safed ghora سفید گھوڑا)

NAQSH नक़्श (ع - مذ) نقش
1. चित्र (Chittr چتر) तस्वीर (Tas,vír تصویر)

NAQ,QÁD नक़्क़ाद (ع - ص) نقاد
1. समालोचक (Samálochak سما لوچک) समीक्षक (Samíkchhak سمیک چھک) तन्क़ीद निगार (Tanqíd nigár تنقید نگار)
2. गुण दोष का परीक्षक (Gun dosh ka parík,chhak گن دوش کا پریکچھک) भलाई बुराई परखने वाला (Bhaláyi buráyi parakhne vála بھلائي برائي پرکھنے والا)

NAQQÁRA नक़्क़ारा (ف - مذ) نقاره
दुंदुभि (Dundubbi دندبھي) भेरी (Bheri بھیری) धौंसा (Dhaunsa دھونسا) नगाड़ा (Nagára نگاڑا)

NAQQÁSH नक़्क़ाश (ع - ص) نقاش
चित्रकार (Chittrkár چترکار) चितेरा (Chitera چتیرا) मुसव्विर (Musav,vir مصور)

NAQQÁL नक़्क़ाल (ع - ص) نقال
1. विदूषक (Vidúshak ودوشک) वासंतिक (Vásantik واسنتک) भाँड (Bhánd بھانڈ)
2. नर्मद (Narmad نرمد) मसख़रा (Maskhara مسخرہ)
3. उष्णिका (Ushnika اشنکا) बहुरूपिया (Bahurúpiya بہروپیا)

NAQÁHAT नक़ाहत (ع - مث) نقاهت
दुर्बलता (Durbalata دربلتا) क्षीणता (Chhínata چھینتا) कमज़ोरी (Kamzori کمزوری)

ebooksall.com

3. मुखाकृति (Mukhá kriti مکھاکرتي) चेहरा (Chehra چہرہ)
4. धज (Dhaj دھج) वज़ा (Vaz,a وضع)
5. मान चित्र (Mán chittr مان چتر) सतहे ज़मीन की तसवीर (Sat,he zamín ki tasvír سطح زمين كي تصوير)
6. चेष्टा (Cheshta چیشٹا) हुलया (Hulya حليه)
7. साँचा (Sánchá سانچه) क़ालिब (Qálib قالب)
8. शैली (Shaili شيلي) ढंग (Dhang ڈھنگ)
9. सारणी (Sárani سارني) जिदवल (Jidval جدول)
10. सूची (Súchi سوچي) फेहरिस्त (Fehrist فهرست)

NAQS नक़्स نقص (ع - مذ)

1. दोष (Dosh دوش) बुराई (Buráyi برائي) ऐब (Aib عيب) खोट (Khot کھوٹ)
2. त्रुटि (Truti ترتي) भूल (Bhúl بهول) ग़लती (Ghalati غلطي)
3. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कसर (Kasar کسر) कमी (Kami کمی)

NUQSÁN नुक़सान نقصان (ع - مذ)

1. हानि (Háni هاني) क्षति (Chhati چھتي) घाटा (Gháta گهاٹا) खसारा (Khasára خساره)
2. अनर्थ (Anarth انرتھ) अनिष्ट (Anisht انشٹ) हरज (Haraj حرج)

2. यन्त्र कुंडली (Yantr kundali ینتر کنڈلی) तावीज़ (Ta,víz تعويذ)
3. चिह्न (Chin,nh چنه) निशान (Nishán نشان)
4. अंकित (Ankit انکت) खुदा हुआ (Khuda hua کهدا هوا)
5. फूल पत्ती (Phúl patti پهول پتی) बेल बूटे (Bel búte بيل بوٹے)

نقش بديوار (عف - ص)

NAQSH-BA-DÍVÁR नक़्श ब दीवार

स्तब्ध (Istabdh استبدھ) चकित (Chakit چکت) हैरतज़दा (Hairat zada حيرت زده)

نقش برآب (عف - ص)

NAQSH-BAR-ÁB नक़्श बर आब

क्षण भंगुर (Chhan bhangur چهن بهنگر) क्षण स्थायी (Chhanastháyi چهنس تهائی) बनते ही मिट जाने वाला (Bante hi mit jáne vála بنتے هي مٹ جانے والا)

نقش ونگار (عف - مذ)

NAQSHO-NIGÁR नक़्शोनिगार

1. शृंगार (Shringár شرنگار) सजावट (Sajávat سجاوٹ)
2. बेल बूटे (Bel búte بيل بوٹے) फूल पत्ती (Phúl patti پهول پتي)

NAQSHA नक़्शा نقشه (ع - مذ)

1. चित्र (Chittr چتر) तसवीर (Tasvír تصوير)
2. अवस्था (Avastha اوستھا) हालत (Hálat حالت)

ebooksall.com

NUQTA नुक़्ता (ع - مذ) نقطہ
1. विंदु (Vindu وندو) बिंदी (Bindi بندي)
2. शून्य (Shún,nya شونيه) सिफ़र (Sifar صفر)

NAQL नक़्ल (ع - مث) نقل
1. अनुकरण (Anukaran انوکرن) अनुसरन (Anusaran انوسرن) तक़्लीद (Taqlíd تقليد)
2. प्रति लिपि (Prati lipí پرتي لپي) अनुकृति (Anuk,kriti انوکرتی) किसी अस्ल चीज़ का चरबा (Kisi asl chíz ka charba کسي اصل چيز کا چربه)
3. बानगी (Bánagi بانگی) नमूना (Namúna نمونه)
4. स्वाँग (Swáng سوانگ) रूप (Rúp روپ)
5. चुटकुला (Chutkula چٹکلا) लतीफ़ा (Latífa لطيفه)
6. कहानी (Kaháni کهاني) हिकायत (Hikáyat حکايت)

NAQLI नक़्ली (عف - ص) نقلی
1. कृत्रिम (Kritrim کرترم) मसनूई (Masnúyi مصنوعي)
2. कूट (Kút کوت) मिथ्या (Mith,thya متهيا) खोटा (Khota کهوتا)
3. अशुद्ध (Ashud,dh اشده) मिश्रित (Mishrit مشرت) ग़ैर ख़ालिस (Ghair khális غير خالص)

NAQÍB नक़ीब (ع - مذ) نقيب
1. वंदीजन (Bandi jan بندی جن) भाट (Bhát بهات)
3. बाधा (Bádha بادها) ख़लल (Khalal خلل)

نقصان ده (عف - ص)

NUQSÁN-DEH नुक़सान देह
हानिकारक (Háni kárak هانی کارک) अनिष्ट कर (Anisht kar انشٹ کر) नुक़सान पहुँचाने वाला (Nuqsán pahunchâne vála نقصان پهنچانے والا)

نقصان رسان (عف - ص)

NUQSÁN-RASAN नुक़सान रसां
دیکھو 'نقصان ده'

نقصان زده (عف - ص)

NUQSÁN-ZADA नुक़सान ज़दा
क्षति ग्रस्त (Chhati grast چهتی گرست) उपहत (Uphat اپهت) जिसे नुक़सान पहुँचा हो (Jise nuqsán pahuncha ho جسے نقصان پهنچا هو)

NAQZ नक़्ज़ (ع - مذ) نقض
भंग (Bhang بهنگ) भेद (Bhed بهيد) तोड़ फोड़ (Toṛ phoṛ توڑ پهوڑ)

نقض امن (عف - مذ)

NAQZE-AMN नक़्ज़े अम्न
शांति भंग (Shánti bhang شانتي بهنگ) दंगा (Danga دنگا) बलवा (Balva بلوا)

نقض عهد (عف - مذ)

NAQZE-AHD नक़्ज़े अह्द
प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang پرتگيا بهنگ) वचन भंग (Vachan bhang وچن بهنگ) वादा ख़िलाफ़ी (Va,da khiláfi وعده خلافی)

ebooksall.com

2. चोबदार (Chobdár چوبدار) चाऊश (Cháúsh چاؤش)
وہ شخص جو بادشاھوں یا امیروں کي سواری کے آگے آواز لگاتا ھوا چلتا ھے

نقیض (ع - ص)
NAQÍZ नक़ीज़
विरूद्ध (Virud,dh ورده) विपरीत (Viparít ویپریت) उलटा (Ulta الٹا)

نقیه (ع - ص)
NAQÍH नक़ीह
दुर्बल (Durbal دربل) अशक्त (Ashakt اشکت) क्षीण (Chhín چھین) कम ज़ोर (Kamzor کمزور)

نکاح (ع - مذ)
NIKÁH निकाह
पाणिग्रह (Pániggrah پانگ گره) विवाह (Viváh وواه) ब्याह (Byáh بیاه)

نکبت (ع - مث)
NAKBAT नकबत
1. दरिद्रता (Darid,drata دردرتا) निर्धनता (Nirdhanata نردھنتا) कंगाली (Kangáli کنگالي)
2. दुर्भाग्य (Durbhággya دربھاگیه) दुर्दैव (Durdaiv دردیو) बदक़िस्मती (Bad qismati بدقسمتی)

نکته (ع - مذ)
NUKTA नुक्ता
1. सूक्ष्मता (Súkchhmata سوکچھمتا) बारीकी (Báríki باریکی)
2. मर्म (Marm مرم) तह की बात (Tah ki bát ته کی بات)
3. रहस्य (Rahassya رھسیه) राज़ (Ráz راز)
4. चुटकुला (Chutkula چٹکلا) लतीफ़ा (Latífa لطیفه)

نکته‌چین (عف - ص)
NUKTA-CHÍN नुक्ता चीं
1. आलोचक (Álochak آلوچک) नक़्क़ाद (Naqqád نقاد)
2. छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshi چھد دران ویشی) ऐब ढूँढ़ने वाला (Aib dhúndhne vála عیب ڈھونڈھنے والا)

نکته‌دان (عف - ص)
NUKTA-DÁN नुक्ता दां
मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیه) गुण ग्राही (Gun gráhi گن گراهي) तत्त्व वेत्ता (Tattwa vetta تتووییتا) दक़ीक़ा रस (Daqíqa ras دقیقه رس)

نکته سنج (عف - ص)
NUKTA-SANJ नुक्ता संज
1. सूक्ष्म दर्शी (Súkchhm darshi سوکچھم درشی) बारीक बीं (Báríkbín باریک بین)
2. कवि (Kavi کوی) शाइर (Sháir شاعر)

نکته شناس (عف - ص)
NUKTA-SHANÁS नुक्ता शनास
دیکھو ' نکته دان '

نکته نواز (عف - ص)
NUKTA-NAVÁZ नुक्ता नवाज़
1. आशु तोष (Áshu tosh آشوتوش) ज़रा सी बात में ख़ुश हो जाने वाला (Zara si bát men khush ho jáne vála ذراسی بات میں خوش هو جانے والا)

ebooksall.com

NIKOYI निकोई (ف - مث) نکوئی
1. उपकार (Upkár اپکار) भलाई (Bhaláyi بھلائی)
2. उत्तमता (Uttamata اتمتا) उम्दगी (Umdagi عمدگي)

NAK,HAT नक्हत (ع - مث) نکہت
सुगंध (Sugandh سوگندھ) महक (Mahak مہک) ख़ुशबू (Khushbu خوش بو)

NIGÁR निगार (ف - مذ) نگار
1. चित्र (Chittr چتر) तस्वीर (Tasvír تصویر)
2. बेल बूटे (Bel búte بیل بوٹے) नक़्श (Naqsh نقش)
3. मूर्ति (Múrti مورتی) बुत (But بت)
4. सुदंरी (Sundari سندری) हसीना (Hasína حسینہ)
5. प्रेयसी (Preyasi پریےسي) माशूक़ा (Ma,shúqa معشوقہ)

نگارخانہ (ف - مذ)
NIGÁR-KHÁNA निगार ख़ाना
1. चित्रालय (Chittrálai چترالے) चित्रागार (Chittra gár چتراگار) तसवीर ख़ाना (Tasvír khána تصویر خانہ)
2. मूर्ति गृह (Múrti grih مورتی گرہ) मंदिर (Mandir مندر)
3. चित्र सारी (Cittrsári چتر ساری) रंग महल (Rang mahal رنگ محل)

2. ईश्वर (Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

NAKIRA नकिरा (ع - مذ) نکرہ
जाति वाचक संज्ञा(Játi vácbak sangya جاتی واچک سنگیا) वह इस्म जो पूरी जिंस के लिए बोला जाए (Voh ism jo púri jins ke liye bola jáe وہ اسم جو پوری جنس کے لئے بولا جائے)

نکو (ف - ص)
NIKO (NIKU) निको (निकू)
1. उत्तम (Uttam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) उमदा (Umda عمدہ)
2. सुन्दर (Sundar سندر) शुभ दर्शन (Shubh darshan شبھ درشن) हसीन (Hasín حسین)

نکوخواہ (ف - ص)
NIKO-KHÁH निको ख़ाह
शुभ चिंतक (Shubh chintak شبھ چنتک) ख़ैर ख़ाह (Khair kháh خیر خواہ)

نکوکار (ف - ص)
NIKO-KÁR निको कार
सच्चरित (Sach,charit سچ چرت) सदाचारी (Sadá chári سداچاری) नेक अमल (Nek amal نیک عمل)

نکونام (ف - ص)
NIKO-NÁM निको नाम
कीर्ति वान् (Kírti ván کیرتی وان) यशस्वी (Yashas,swi یشس سوئي) नामावर (Námávar نام آور)

ebooksall.com

7. रचा (Rak,chha رکچھا) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت)
8. निरीचण (Nirikchhan نریکچھن) निगरानी (Nigaráni نگرانی)

نگاہبان (ف - ص)

NIGÁH-BÁN निगाह बान

دیکھو ' نگہباں '

نگاہداشت (ف - مث)

NIGÁH-DÁSHT निगाह दाश्त

1. संरचण (San rakchhan سن رکچھن) चौकसी (Chaukasi چوکسي) हिफ़ाज़त (Hifázat حفاظت) निगरानी (Nigaráni نگرانی)
2. भरण पोषण (Bharan poshan بھرن پوشن) परवरिश (Parvarish پرورش)

نگاہ غلط انداز (ف - مث)

NIGÁHE-GHALAT-ANDÁZ

निगाहे ग़लत अंदाज़

एसी नज़र जिसे हर आदमी यह समझे कि मेरी तरफ़ है (Aisi nazar jise har ádami yeh samjhe ki meri taraf hai ایسي نظر جسے هر آدمي یه سمجھے که میری طرف هے)

NIGARAN निगरां (ف - ص) نگران

निरीचक (Nirikchhak نریکچھک) संरचक (Sanrakchhak سن رکچھک) चौकसी करने वाला (Chaukasi karne vála چوکسی کرنے والا) पास बान (Pás bán پاسبان)

NIGÚN निगूं (ف - ص) نگوں

अधोमुख (Adho mukh ادھومکھ) औंधा (Aundha اوندھا)

4. वह जगह जहां हसीनों का मजमा हो (Voh jagah jahán hasínon ka majma ho وہ جگہ جہاں حسینوں کا مجمع ہو)

نگارستان (ف - مذ)

NIGÁRISTÁN निगारिस्तान

1. चित्र शाला (Chittr shála چتر شالہ) तस्वीर ख़ाना (Tasvír khána تصویر خانہ)
2. चित्रित-स्थान (Chittrit-isthán چترت استھان) नक़्शो निगार किया हुआ मकान (Naqsho nigár kiya hua makán نقش ونگار کیا ھوا مکان)

نگارش (ع - مث)

NIGÁRISH निगारिश

लेख (Lekh لیکھ) तह रीर (Tah,rír تحریر)

NIGÁH निगाह (ف - مث) نگاہ

1. दृष्टि (Drishti درشٹي) नज़र (Nazar نظر)
2. नयन (Nayan نین) नेत्र (Nettr نیتر) आँख (Ánkh آنکھ)
3. परख (Parakh پرکھ) शनाख्त (Shanákhat شناخت)
4. तेवर (Tever تیور) चितवन (Chitvan چتون)
5. ध्यान (Dhyán دھیان) ख़याल (Khayál خیال)
6. कृपा (Kripa کرپا) इनायत (Ináyat عنایت)

ebooksall.com

استمت) गीला (Gíla گیلا) भीगा (Bhíga بھیگا)

NAM,MÁM नम्माम (ع - ص) نمام
1. पिशुन (Pishun پشن) चुग़ुल ख़ोर (Chughul khor چغل‌خور)
2. निंदक (Nindak نندک) रुसवा करने वाला (Rusva karne vála رسوا کرنے والا)

NUMÁYÁN नुमायां (ف - ص) نمایاں
1. प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) सामने (Sámne سامنے)
2. व्यक्त (Vyakt ویکت) प्रकट (Prakat پرکٹ) ज़ाहिर (Záhir ظاهر)

نمائش (ف - مث)
NUMÁISH नुमाइश
1. प्रदर्शनी (Pradarshani پردرشنی) नुमाइश गाह (Numáish gáh نمائش گاه)
2. प्रदर्शन (Pradarshan پردرشن) दिखावा (Dikháva دکھاوا)
3. श्रृंगार (Shringár شرنگار) ज़ीनत (Zínat زینت)
4. सज्जा (Sajja سجا) सजावट (Sajávat سجاوت)

NAMAD नमद (ف - مذ) نمد
मोटा कंबल (Mota kambal موتا کمبل) नमदा (Namda نمدا)

نمدیده (ف - ص)
NAM-DÍDA नम दीदा
आर्द्र नयन (Árdr nayan آردر نین)

نگون بخت (ف - ص)
NIGÚN-BAKHT निगूं बख़्त
हत भाग्य (Hat bhággya هت بهاگیه) बद क़िस्मत (Bad qismat بد قسمت)

نگون سار (ف - ص)
NIGÚN-SÁR निगूंसार
अधोमुख (Adho mukh ادهو مکه) औंधा (Aundha اوندها)

NIGAH निगह (ف - مث) نگه
نگاه کا مخفف دیکھو 'نگاه'

نگہبان (ف - ص)
NIGAH-BÁN निगह बान
1. संरक्षक (Sanrak,chhak سن رکچهک) मुहाफ़िज़ (Muháfiz محافظ)
2. निरीक्षक (Nirík,chhak نریکچهک) निगरां (Nigarán نگراں)

نگہداشت (ف - مث)
NIGAH-DÁSHT निगह दाश्त
دیکھو 'نگاہ داشت'

NAGÍNA नगीना (ف - مذ) نگینه
1. रत्न (Ratn رتن) जवाहिर (Javáhir جواهر)
2. नग (Nag نگ) अंगूठी वग़ैरा में जड़ा जाने वाला रत्न (Angúthi vaghaira men jara jáne vála ratn انگوتھي وغیره میں جڑا جانے والا رتن)

NAM नम (ف - ص) نم
आर्द्र (Árdr آردر) स्तिमित (Istimit

ebooksall.com

सजल नेत्र (Sajal nettr سجل نیتر) चश्म तर (Chashm tar چشم تر)

NAMRÚD नमरूद نمرود (ف - مذ)

1 एक बहुत बड़ा ज़ालिम बादशाह जिस ने हज़रत इब्राहीम को आग में डाला था (Ek bahut bara zálím bádsháh jis ne hazrat Ibráhím ko ág men dála tha ایک بہت بڑا ظالم بادشاہ جس نے حضرت ابراھیم کو آگ میں ڈالا تھا)

اصل میں 'ن' کے پیش کے ساتھ ھے لیکن اردو میں زبر کے ساتھ ھی بولا جاتا ھے

2. अत्याचारी (Attyáchári اتیاچاری) ज़ालिम (Zálim ظالم)

NAMISH नमिश نمش (ف - مث)

'نمشک' کا مخفف

नवनीत (Navnít نونیت) छीर सार (Chhír sár چھیر سار) मखखन (Mak,khan مکھن)

NAMAK नमक نمک (ف - مذ)

लवण (Lavan لون) लोन (Lon لون) नून (Nún نون) मीठा (Mítha میٹھا)

نمک حرام (عف - ص)

NAMAK-HARÁM नमक हराम

कृतघ्न (Kritaghn کرتگھن) विश्वास घाती (Vish,shwás ghátí وشواس گھاتي) ग़द्दार (Ghad,dár غدار)

نمک حلال (عف - ص)

NAMAK-HALÁL नमक हलाल

स्वामिनिष्ठ (Swámi nishth سوامی نشٹھ) स्वामि भक्त (Swámi bhakt سوامي بھکت) वफ़ा दार (Vafa dár وفادار)

نمک خوار (ف - ص)

NAMAK-KHÁR नमक ख़ार

1. दास (Dás داس) नौकर (Naukar نوکر) सेवक Sevak سیوک)
2. भक्त (Bankt بھکت) फ़िदाई (Fidá-yi فدائي)

نمک کور (ف - ص)

NAMAK-KOR नमक कोर

कृतघ्न (Kritaghn کرتگھن) नमक हराम (Namak harám نمک حرام)

NAM-NÁK नम नाक نمناک (ف - ص)

आर्द्र (Árdr آردر) गीला (Gíla گیلا) जो नम होगया हो (Jo nam ho gaya ho جو نم ھوگیا ھو)

NAMU नमू نمو (ف - مث)

विकास (Vikás وکاس) बढ़ने की क़ुव्वत (Barhne ki quv,vat بڑھنے کی قوت)

NUMÚD नुमूद نمود (ف - مث)

1. प्रकटन (Prakatan پرکٹن) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاھر ھونا)
2. दिखावा (Dikhává دکھاوا) नुमाइश (Numáish نمائش)
3. आविर्भाव (Ávirbháv آوربھاو) ज़ुहूर (Zuhúr ظہور)

ebooksall.com

NANG नंग (ف - مذ) ننگ

1. लज्जा (Lajja لجا) लाज (Láj لاج) शर्म (Sharm شرم)
2. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عیب)
3. निंदा (Ninda نندا) रुसवाई (Rusváyi رسوائی)

ننگ خاندان (ف - ص)

NANGE-KHÁNDÁN नंगे ख़ान्दां

कुल कलंक (Kul kalank کل کلنک) कुलांगार (Kulángár کلانگار) कुल कंटक (Kul kantak کل کنتک) जो सारे कुल को बदनाम करे (Jo sáre kul ko bad nám kare جو سارے کل کو بدنام کرے)

ننگ و ناموس (عف - مذ)

NANGO-NÁMÚS नंगो नामूस

1. लज्जा (Lajja لجا) ग़ैरत (Ghairat غیرت)
2. मर्यादा (Maryáda مریادا) हुर्मत (Hurmat حرمت)
3. सतीत्त्व (Satíttwa ستیتو) इस्मत (Ismat عصمت)

NAU नौ (ف - ص) نو

1. नवीन (Navín نوین) नूतन (Nútan نوتن) नया (Naya نیا)
2. आधुनिक (Ádhunik آدھنک) हाल का (Hál ka حال کا)

نو آبادی (ف - مث)

NAU-ÁBÁDI नौ आबादी

उपनिवेश (Upnivesh اپنویش) नया

4. ख्याति (Khyáti کھیاتي) शुहरत (Shuhrat شہرت)
5. वैभव (Vaibhav وےبھو) शान शौकत (Shán shaukat شان شوکت)
6. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti هستی)
7. शोभा (Shobha شوبھا) रौनक़ (Raunaq رونق)

اردو میں 'ن' کے زبر سے بھي بولتے ھیں

NUMÚDÁR नुमूदार (ف - ص) نمودار

1. प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) अयां (Ayán عیان)
2. आविर्भूत (Ávirbhút آور بھوت) ज़ाहिर (Záhir ظاهر)
3. अध्यक्ष (Adh,dhyakchh ادھ دھیکچھ) सर दार (Sar dár سردار)

NAMÚNA नमूना (ف - مذ) نمونه

1. दिग्दर्शन (Dig darshan دگ درشن) बानगी (Bánagi بانگی)
2. उपमा (Upama اپما) नज़ीर (Nazír نظیر)
3. दृष्टांत (Drishtánt درشٹانت) मिसाल (Misál مثال)
4. आदर्श (Ádarsh آدرش) मिसाली (Misáli مثالي)
5. आकारप्रकार (Ákár prakár آکارپرکار) वज़ा क़ता (Vaz,a qat,a وضع قطع)

NAMI नमी (ف - مث) نمی

आर्द्रता (Árdrata آردرتا) तरी (Tari تري) गीला पन (Gíla pan گیلاپن)

ebooksall.com

बसा हुआ इलाक़ा (Naya basa hua iláqa نیا بسا هوا علاقه)

نوآموز (ف ـ ص)

NAU-ÁMOZ नौ आमोज़

1. नव शिक्षित (Nav shikchhit نو شکچھت) नौ सिखिया (Nau sikhiya نوسکھیا) अनाड़ी (Anáṛi اناڑی)
2. अनभ्यस्त (Anabh, bhyast انبھ' بھیست) कच्चा (Ka ch,cha کچا)

NAVA नवा نوا (ف ـ مث)

1. स्वर (Swar سور) शब्द (Shabd شبد) आवाज़ (Áváz آواز)
2. गान (Gán گان) नग़्मा (Naghma نغمه) गाना (Gána گانا)

NAVÁH नवाह نواح (ع ـ مذ)

आस पास का इलाक़ा (Ás pás ka iláqa آس پاس کا علاقه) मुज़ाफ़ात (Muzáfát مضافات)

نوازش (ف ـ مث)

NAVÁZISH नवाज़िश

अनुकंपा (Anukampa انوکمپا) दया (Daya دیا) मेहर बानी (Mehr báni مهربانی)

نوازش نامه (ف ـ مذ)

NAVÁZISH-NÁMA नवाज़िश नामा

कृपा पत्र (Kripa pattr کرپا پتر) करम नामा (Karam náma کرم نامه)

NAVÁSA नवासा نواسه (ف ـ مذ)

दौहित्र (Daubittr دوهتر) पुत्रिका पुत्र (Puttrika puttr پترکا پتر) लड़की का लड़का (Laṛki ka laṛka لڑکی کالڑکا)

NAVÁSÍR नवासीर نواسیر (ع ـ مث)

1. ناسور کی جمع
2. भगंदर (Bhagandar بهگندر) पाख़ाने के मक़ाम का फ़ोड़ा (Pákháne ke maqám ka phoṛa پاخانے کے مقام کا پهوڑا)

NIVÁLA निवाला نواله (ف ـ مذ)

ग्रास (Grás گراس) कौल (Kaul کول) लुक़मा (Luqma لقمه)

نوامید (ف ـ ص)

NAU-UMMÍD नौ उम्मीद

हताश (Hatásh هتاش) निराश (Nirásh نراش) ना उम्मीद (Na ummíd ناامید)

NAUBAT नौबत نوبت (ع ـ مث)

1. ओसरा (Osara اوسرا) बारी (Bári باری)
2. दशा (Dasha دشا) हालत (Hálat حالت)
3. डंका (Danka ڈنکا) नक़्क़ारा (Naqqára نقاره)
4. रौशन चौकी (Raushan chauki روشن چوکی)

وه شهنائی اور نفیری وغیره جو کسی بادشاه یا امیر کی ڈیوڑهی پر روزانه سویرے بجا کرتی هے

نوجوان (ف ـ ص)

NAU-JAVÁN नौ जवान

नव युवक (Nav yuvak نویوک) नवयुवा (Nav yuva نویوا) नया पट्ठा (Naya,pah,thá نیا پٹها)

ebooksall.com

उजाला (Ujála اجالا) चमक (Chamak چمک) रौशनी (Raushani روشنی)
2. शोभा (Shobha شوبھا) छटा (Chhata چھٹا) रौनक़ (Raunaq رونق)
3. मुख छटा (Mukh chhata مکھ چھٹا) चेहरे की चमक दमक (Chehre ki chamak damak چہرے کی چمک دمک)

NÚRÁNI नूरानी (ف - مث) نورانی
प्रकाश मय (Prakásh mai پرکاش مے) ज्वलंत (Jwalant جولنت) पुरनूर (Pur núr پرنور)

(عف - مذ) نورباف
NÚR-BÁF नूर बाफ़
पट कार (Pat kár پٹکار) कपड़ा बिनने वाला (Kapṛa binne vála کپڑابننے والا) जुलाहा (Juláha جلاھا)

NAU-RAS नौ रस (ف - ص) نورس
1. नव-पक्व (Nav pak,kwa نوپکو) नया पका हुआ फल (Naya paka hua phal نیا پکا ھوا پھل)
2. नवल (Naval نول) युवा (Yuva یوا) नौखेज़ (Naukhez نوخیز)

(ف - ص) نوزائیده
NAU-ZÁYÍDA नौ ज़ाईदा
नव जात (Nav ját نوجات) जो नया पैदा हुआ हो (Jo Naya paida hua ho جو نیا پیدا ھوا ھو)

NOSH नोश (ف - مذ) نوش
1. पान (Pán پان) पीना (Pína پینا)

NAU,HA नौहा (ع - مذ) نوحه
1. शोकालाप (Shokáláp شوکالاپ) मुर्दे पर रोना (Murde par rona مردے پر رونا)
2, विलाप (Viláp ولاپ) रोना पीटना (Rona pítna رونا پیٹنا)

(ف - ص) نوخاسته
NAU-KHÁSTA नौ ख़ास्ता
नवोत्थित (Navot,thit نووت‘تھت) नया उठा हुआ (Naya uth,tha hua نیا اتھا ھوا)

NAU-KHEZ नौ खेज़ (ف - ص) نوخیز
1. किशोर (Kishor کشور) क़रीबुल बुलूग़ (Qaríbul bulúgh قریب البلوغ)
2. नवयुवा (Nav yuva نو یوا) नौ जवान (Nau javán نو جوان)
3. अननुभवी (Ananubhavi اننوبھوی) ना तजरिबा कार (Na tajriba kár نا تجربہ کار)

(عف - ص) نودولت
NAU-DAULAT नौ दौलत
जिसे नई नई दौलत मिली हो (Jise nayi nayi daulat mili ho جسے نئی نئی دولت ملی ھو) जो नया नया अमीर हुआ हो (Jo naya naya amír hua ho جو نیا نیا امیر ھوا ھو)

NÚR नूर (ع - مذ) نور
1. प्रकाश (Prakásh پرکاش) आभा (Ábha آبھا) ज्योति (Jyoti جیوتی)

ebooksall.com

2. लिंग (Ling لنگ) जिंस (Jins جنس)

3. प्रकार (Prakar پرکار) क़िस्म (Qism قسم)

4. आकृति (Ákriti آکرتي) शक्ल (Shakl شکل)

5. पद्धति (Pad,dhati پدھتی) ढंग (Dhang ڈھنگ) तर्ज़ (Tarz طرز)

نوعروس (عف - ص)

NAU-ARÚS नौ अरूस

नव वधू (Nav vadhu نو ودھو) नव विवाहिता (Nav vivábita نو وواھتا) नई दुल्हन (Nayi dulhan نئی دلھن)

NAU-UMR नौ उम्र (عف - ص) نوعمر

अल्प वयस्क (Alp vayask الپ ویسک) कम उम्र (Kam umr کم عمر)

NOK नोक (ف - مث) نوک

1. अणि (Ani انی) अनी (Ani اني) चुभने वाला कनारा (Chubhne vála kanára چبھنے والا کنارہ)

2. बाँक पन (Báṉk pan بانک پن) आन (Án آن)

3. डींग (Díṉg ڈینگ) दून (Dún دون)

NAUKAR नौकर (ف - مذ) نوکر

1. सेवक (Sevak سیوک) मुलाज़िम (Mulázim ملازم)

2. दास (Dás داس) ख़ादिम (Khádim خادم)

2. स्वादिष्ठ पदार्थ (Swádishth padárth سوادشٹھ پدارتھ) मज़ेदार चीज़ (Mazedár chíz مزیدار چیز)

3. विष हर (Vish har وش هر) तिर्याक़ (Tiryáq تریاق)

4. पीने वाला (Píne vála پینے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوکر آتا ہے جیسے 'مے نوش'

NAVISHTA नविश्ता (ع - مذ) نوشته

1. लिखित (Likhit لکھت) लिखा हुआ (Likha hua لکھا ھوا)

2. लिखित प्रमाण (Likhit pramán لکھت پرمان) तहरीरी सनद (Tahríri sanad تحریری سند)

3. भाग्य (Bhág,gya بھاگیہ) क़िस्मत (Qismat قسمت)

نوش دارو (ف - مث)

NOSH-DÁRÚ नोश दारू

1. संजीवनी (Sanjívani سن جیوني) मुर्दे को ज़िंदा कर देने वाली दवा (Murde ko zinda kar dene váli dava مردے کو زندہ کر دینے والی دوا)

2. अमृत (Amrit امرت) सुधा (Sudha سدھا) आबे हयात (Ábe hayát آب حیات)

NOSHA नोशा (ف - مذ) نوشه

वर (Var ور) दूल्हा (Dúlha دولھا)

NAU,A नौअ (ع - مث) نوع

1. जाति (Játi جاتی) नस्ल (Nasl نسل)

ebooksall.com

نوکری (ف - مث)
NAUKARI नौकरी
1. सेवा (Seva سیوا) सर्विस (Service سروس)
2. दासता (Dásata داستا) ख़िद्मत (Khidmat خدمت)

نوک زبان (ف - ص)
NOKE-ZABÁN नोके ज़बां
जिह्वाग्र (Jivhágr جوہاگر) कंठस्थ (Kanthasth کنٹھستھ) जो ज़बानी याद हो (Jo zabáni yád ho جو زبانی یاد ہو)

نوم (ع - مذ)
NAUM नौम
निद्रा (Niddra ندرا) स्वप्न (Swapn سوپن) सोना (Sona سونا)

نومشق (عف - ص)
NAU-MASHQ नौ मश्क़
नवाभ्यस्त (Navábh,bhyast نوابھیست) नौ सिखिया (Nau sikhiya نو سکھیا)

نومید (ف - ص)
NAUMÍD नौमीद
हताश (Hatásh ھتاش) निराश (Nirásh نراش) ना उम्मेद (Na ummed نامید)

نونہال (ف - ص)
NAU-NIHÁL नौ निहाल
1. नव वृक्ष (Nav vrikchh نو ورکچھ) नया पौदा (Naya pauda نیا پودا)
2. शिशु (Shishu ششو) बालक (Bálak بالک) बच्चा (Bach,cha بچہ)

نووارد (عف - ص)
NAU-VÁRID नौ वारिद
नवागत (Navágat نواگت) नवागंतुक (Navágantuk نواگنتک) नया आने वाला (Naya áne vála نیا آنے والا)

نوید (ف - مث)
NAVED नवेद
1. शुभ सूचना (Shubh súchana شبھ سوچنا) ख़ुश ख़बरी (Kkush khabari خوش خبری)
2. निमंत्रण (Nimantaran نمنترن) दावत नामा (Dávat náma دعوت نامہ)

نویسندہ (ف - ص)
NAVÍSINDA नवीसिंदा
लेखक (Lekhak لیکھک) लिपिक (Lipik لپک) लिखने वाला (Likhne vála لکھنے والا)

نہاد (ف - مث)
NIHÁD निहाद
प्रकृति (Prakriti پرکرتی) स्वभाव (Swabháv سوبھاو) ख़स्लत (Khaslat خصلت)

نہار (ع - مذ)
NAHÁR नहार
1. दिवस (Divas دوس) दिन (Din دن) रोज़ (Roz روز)
2. अनाहार (Anáhár اناہار) ख़ाली पेट (Kháli pet خالی پیٹ)

نہال (ف - مذ)
NIHÁL निहाल
1. पौदा (Pauda پودا) नया दरख़्त (Naya darakht نیا درخت)
2. वृक्ष (Vrik chh ورکچھ) पेड़ (Per پیڑ) रूख (Rúkh روکھ)

ebooksall.com

NIHUFTA निहुफ़्ता (ف - ص) نہفتہ
निहित (Nihit نہت) गुप्त (Gupt گپت) छिपा हुआ (Chhipa hua چھپا ہوا)

NU,HUM नुहुम (ف - ص) نہم
नवम (Navam نوم) नवां (Naván نواں)

NAHANG नहंग (ف - مذ) نہنگ
ग्राह (Gráh گراہ) कुंभीर (Kumbhír کم بھیر) घड़ियाल (Ghaṛyál گھڑیال) मगर मच्छ (Magar mach,chh مگر مچھ)

NIHI निही (ع - مث) نہی
1. निषेध (Nishedh نشیدھ) वर्जन (Varjan ورجن) मनाही (Manáhi مناهي)
2. ईश्वर की तरफ़ से किसी काम के न करने का आदेश (Íshwar ki taraf se kisi kám ke na karne ka ádesh ایشورکي طرف سے کسی کام کے نہ کرنے کا آدیش)

NIHÍB निहीब (ع - مذ) نہیب
भय (Bhai بھے) त्रास (Trás تراس) डर (Dar ڈر) दहशत (Dahshat دہشت)

NAI नै (ف - مث) نے
1. नड (Nad نڈ) नरकुल (Narkul نرکل) नरकट (Narkat نرکٹ)
2. वंशी (Vanshi ونشي) बाँसुरी (Bansuri بانسري)

3. समृद्ध (Samrid,dh سمردھ) मालामाल (Mála mál مالا مال)
4. प्रसन्न (Prasan,n پرسن) खुश (Khush خوش)

NIHÁN निहां (ف - ص) نہاں
गुप्त (Gupt گپت) निहित (Nihit نہت) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

NIHÁYAT निहायत (ع - مث) نہایت
1. अंत (Ant انت) छोर (Chhor چھور) अख़ीर (Akhír اخیر)
2. पराकाष्ठा (Parákáshtha پراکاشٹھا) आख़िरी हद (Ákhiri had آخری حد)
3. अत्यधिक (Attyadhik اتیدھک) अत्यंत (Attyant اتینت) बेहद (Be had بے حد)

NAHJ नह्ज (ع - مذ) نہج
1. मार्ग (Márg مارگ) रस्ता (Rasta رستہ)
2. पद्धति (Pad,dhati پد‌دھتی) ढंग (Dhang ڈھنگ) तरीक़ा (Taríqa طریقہ)

NAHR नह्र (ع - مث) نہر
1. नदी (Nadi ندی) आबजू (Ábju آبجو)
2. कुल्या (Kullya کلیا) दरया से निकाली हुई शाख़ (Darya se nikáli hui shákh دریا سےنکالي هوئی شاخ)

NOH,ZAT नुह्ज़त (ع - مث) نہضت
प्रस्थान (Prasthán پرستھان) कूच (Kúch کوچ) रवानगी (Ravánagi روانگي)

ebooksall.com

3. निगाली (Nigáli نگالي) नैचा (Naicha نیچہ)

NIYÁBAT नियाबत (ع - مث) نیابت

1. प्रतिनिधित्व (Prati nidhittwa پرتی ندھتو) नुमाइंदगी (Numá indagi نمایندگی)

2. स्थानापन्नता (Isthánápan,nata استھاناپنتا) क़ाइम मक़ामी (Qáim maqámi قائم مقامي)

NIYÁZ नियाज़ (ف - مذ) نیاز

1. स्पृह (Isprih اسپرہ) आकांक्षा (Ákánkchha آکانکچھا) हाजत (Hájat حاجت)

2. परिचय (Parichai پریچے) शनासाई (Shanásáyi شناسائي)

3. फ़ातहा (Fátaha فاتحہ) मुर्दे का दसवां बीसवां वग़ैरा (Murde ka dasván bísván vaghaira مردے کا دسواں بیسواں وغیرہ)

4. चढ़ावा (Chaṛháva چڑھاوا) चढ़ावे की मिठाई (Chaṛáve ki mitháyi چڑھاوے کی متھائی)

5. श्रद्धा (Shrad,dh شردھا) इरादत (Irádat ارادت)

6. पूजा (Púja پوجا) मन्नत (Mannat منت)

NIYÁZ-KESH नियाज़ केश (ف - ص) نیاز کیش

دیکھو 'نیاز مند'

NIYÁZ-MAND नियाज़ मन्द (ف - ص) نیازمند

1. आज्ञा कारी (Ággya kári آگیاکاری) फ़र्मां बर दार (Farmán bardár فرماں بردار)

2. इच्छुक (Ich,chhuk اچھک) अभिलाषी (Abhiláshi ابھی لاشی) आरज़ू मंद (Árzu mand آرزومند)

3. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)

NIYÁZ-NAMA नियाज़ नामा (ف - مذ) نیاز نامه

विनय पत्र (Vinai pattr ونے پتر) आजिज़ाना दरख़ास्त (Ájizána darkhást عاجزانه درخواست)

NIYÁM नियाम (ف - مذ) نیام

कोष (Kosh کوش) खड्ग कोष (Khadg kosh کھڈگ کوش) म्यान (Myán میان)

NÍYAT नीयत (ع - مث) نیت

1. संकल्प (Sankalp سنکلپ) इरादा (Iráda اراده)

2. उद्देश (Uddesh ادیش) मंशा (Mansha منشا)

NAI,YIR नय्यिर (ع - مذ) نیر

सूर्य (Súrya سوریہ) सूरज (Súraj سورج) आफ़्ताब (Áftáb آفتاب)

اردو میں یہ لفظ 'ی' کے زبر کے ساتھ بھی بولا جاتا ہے

ebooksall.com

2. इस महीने को बरसात (Is mahíne ki barsát اس مہینے کی برسات) مشہور ہے کہ اس مہینے کی بارش کا ہر قطرہ سیپ میں موتی بن جاتا ہے

NEST नेस्त (ف - ص) نیست
1. नष्ट (Nasht نشٹ) बर बाद (Bar bád برباد)
2. नास्ति (Násti ناستی) नहीं है (Nahín hai نہیں ہے)

(ف - مذ) نیستاں
NAYASTÁN (NESTÁN) नयस्तां (नेस्तां)
1. नडप्राय (Nadap,práe نڈپ'پرائے) नर कट का जंगल (Narkat ka jangal نرکٹ کا جنگل)
2. बन (Ban بن) बीहड़ (Bíhar بیہڑ) जंगल (Jangal جنگل)

(ف - ص) نیست و نابود
NESTO-NÁBÚD नेस्तो-नाबूद
विनष्ट (Vinasht ونشٹ) विध्वस्त (Vidh,dhwast ودھوست) उन्मूलित (Unmúlit اُن مولت) बिलकुल तहस नहस (Bilkul tah,s nah,s بالکل تحس نحس)

NESTI नेस्ती (ف - صث) نیستی
1. विनाश (Vinásh وناش) बरबादी (Barbádi بربادی)
2. दरिद्रता (Dariddrata دردرتا) कंगाली (Kangáli کنگالی) नुहूसत (Nuhúsat نحوست)

(عف - مذ) نیر اصغر
NAI,YIRE-ASGHAR नय्यिरे असग़र चंद्र (Chandr چندر) चंद्रमा (Chandrama چندرما) चाँद (Chánd چاند)

(عف - مذ) نیر اکبر
NAI,YIRE-AKBAR नय्यिरे अक्बर सूर्य (Súrya سوریہ) रवि (Ravi روی) सूरज (Súraj سورج)

NAI,RANG नैरंग (ف - مذ) نیرنگ
1. इन्द्रजाल (Indr jál اندرجال) जादू (Jádu جادو)
2. माया (Máya مایا) फ़रेब (Fareb فریب)

(ف - ص) نیرنگ ساز
NAIRANG-SÁZ नैरंग साज़ मायावी (Máyávi مایاوی) ऐंद्र जालिक (Aindr jálik ایندر جالک) शोबदाबाज़ (Shobada báz شعبدہ باز)

NÍZ नीज़ (ف - حرف عطف) نیز
1. और (Aur اور)
2. भी (Bhi بھی)

NAIZA नेज़ा (ف - مذ) نیزہ
शक्ति (Shakti شکتی) शंकु (Shanku شنکو) कुंत (Kunt کنت) भाला (Bhála بھالا) बरछी (Barchhi برچھی)

NAISÁN नैसां (ف - مذ) نیساں
1. बैसाख का महीना (Baisákh ka mahína بیساکھ کا مہینہ)

ebooksall.com

نیش (ف - مذ)

NESH नेश

1. दंश (Dansh دنش) कंटक (Kantak کنٹک) डंक (Dank ڈنک)
2. विष (Vish وش) ज़ह (Zahr زہر)

نیشتر (ف - مذ)

NESHTAR नेश्तर

دیکھو ' نشتر '

نیش زنی (ف - مث)

NESH-ZANI नेश ज़नी

1. दंशन (Danshan دنشن) डंक मारना (Dank márna ڈنک مارنا)
2. अनर्थ करना (Anarth karna انرتھ کرنا) बुराई करना (Buráyi karna برائي کرنا)

نیش عقرب (عف - مذ)

NESHE-AQRAB नेशे अक़्रब

वृश्चिक दंश (Vrikchhik dansh ورکچھک دنش) बिच्छू का डंक (Bich,chhu ka dank بچھو کا ڈنک)

نیشکر (ف - ذث)

NAI-SHAKAR नै शकर

इक्षु (Ikchhu اکچھو) ईख (Ikh ایکھ) गन्ना (Ganna گنّا)

نیک (ف - ص)

NEK नेक

1. शुभ (Shubh شبھ) सईद (Sa,íd سعید)
2. उत्तम (Uttam اتم) नफ़ीस (Nafís نفیس)
3. सुन्दर (Sundar سندر) हसीन (Hasín حسین)
4. पवित्र (Pavittr پوتر) पाक (Pák پاک)
5. सच्चरित्र (Sach,charittr سچ چرتر) सालेह (Sáleh صالح)
6. सदय (Sadai سدے) रह्म दिल (Rahm dil رحم دل)
7. कुलीन (Kulín کولین) शरीफ़ (Sharíf شریف)
8. सरल स्वभाव (Saral swabháv سرل سوبھاو) सादा मिज़ाज (Sáda mizáj سادہ مزاج)

نیک انجام (ف - ص)

NEK-ANJÁM नेक अंजाम

शुभप्रमाण (Shubhap,pramán شبھپ پرمان) जिसका नतीजा अच्छा हो (Jis ka natíja ach,chha ho جس کا نتیجہ اچھا ہو)

نیک اندیش (ف - ص)

NEK-ANDESH नेक अंदेश

शुभ चेता (Shubh cheta شبھ چیتا) शुभ चिंतक (Shubh chintak شبھ چنتک) अच्छी बात सोचने वाला (Ach,chhi bát sochne vála اچھي بات سوچنے والا)

نیک بخت (ف - ص)

NEK-BAKHT नेक बख़्त

1. सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli سوبھاگیہ شالی) ख़ुश क़िस्मत (Khush qismat خوش قسمت)
2. सरल स्वभाव (Saral swabháv سرل سوبھاو) सीधा साधा (Sídha sádha سیدھا سادھا)

ebooksall.com

نیک‌خو (ف - ص)
NEK-KHU नेक ख़ू
सत्प्रकृति (Satprakriti ست پرکرتي) सद् वृत्त (Sad vritt سدورت) अच्छी आदतों वाला (Ach,chhi ádaton vála اچھی عادتوں والا)

نیک‌دل (ف - ص)
NEK-DIL नेक दिल
सदात्मा (Sadátma سداتما) पुण्यात्मा (Pun,nyátma پنیاتما) अच्छे दिल वाला (Ach,chhe dil vála اچھے دل والا)

نیک‌رائے (عف - ص)
NEK-RÁE नेक राय
सद् बुद्धि (Sad bud,dhi سدبدھي) सन्मति (San,mati سن‌متي) अच्छी राय वाला (Ach,chhi ráe vála اچھی رائے والا)

نیک سرشت (ف - ص)
NEK-SIRISHT नेक सिरिश्त
सदात्मा (Sadátma سداتما) पुण्य प्रकृति (Punnya prakriti پنیہ پرکرتي) नेक तीनत (Nek tínat نیک طینت)

نیک سیرت (عف - ص)
NEK-SÍRAT नेक सीरत
دیکھو ’ نیک خو ‘

نیک طبع (عف - ص)
NEK-TAB,A नेक तबा (तब्अ)
सत्प्रकृति (Sat prakriti ست پرکرتي) सदात्मा (Sadátma سداتما) नेक सिरिश्त (Nek sirisht نیک سرشت)

نیک طینت (عف - ص)
NEK-TÍNAT नेक तीनत
دیکھو ’ نیک سرشت ‘

نیک عمل (عف - ص)
NEK-AMAL नेक अमल
पुण्य कर्मा (Punnya karma پنیہ کرما) सत्कर्ता (Sat karta ست کرتا) नेक आमाल (Nek ámál نیک اعمال)

نیک فرجام (ف - ص)
NEK-FARJÁM नेक फ़र्जाम
دیکھو ’ نیک طبع ‘

نیک قدم (عف - ص)
NEK-QADAM नेक क़दम
जिसका आना मुबारक हो (Jis ka ána mubárak ho جس کا آنا مبارک ہو)

نیک‌کردار (ف - ص)
NEK-KA (I) RDÁR नेक क (कि) र्दार
सदा चारी (Sada chári سداچاری) साधु वृत्त (Sádhu vritt سادھوورت) अच्छे चाल चलन वाला (Ach,chhe chál chalan vála اچھے چال چلن والا)

نیک‌گفتار (ف - ص)
NEK-GUFTÁR नेक गुफ़्तार
साधु भाषी (Sádhu bháshi سادھوبھاشی) सद् वादी (Sad vádi سدوادی) अच्छी बातें करने वाला (Ach,chhi báten karne vála اچھی باتیں کرنے والا)

نیک‌مزاج (عف - ص)
NEK-MIZÁJ नेक मिज़ाज
सुकृतात्मा (Sukritátma سوکرتاتما)

ebooksall.com

(سنکلپ) नेक ख़याल (Nek khayál (نیک خیال)
2. दान शील (Dán shíl (دان شیل) मुख़ैयिर (Mukhaiyir (مخیر)
3. सत्य निष्ठ (Sattya nishth (ستیہ نشٹھ) ईमानदार (Imándár (ایماندار)

نیکو (ف - ص)
NEKU नेकू
1. श्रेष्ठ (Shreshth (شریشٹھ) उत्तम (Uttam (اتّم) आला (Ála (اعلی)
2. शुभ (Shubh (شبھ) कल्याणमय (Kallyán mai (کلیان مے) मुबारक (Mubárak (مبارک)

نیکوخصال (غف - ص)
NEKU-KHISÁL नेकू ख़िसाल
دیکھو 'نیک خو'

نیکوسیر (غف - ص)
NEKU-SI,AR नेकू सियर
सच्चरित्र (Sach,charittr (سچ چرتر) सदाशय (Sadáshai (سداشے) नेक सीरत (Nek sírat (نیک سیرت)

نیکو کار (ف - ص)
NEKU-KÁR नेकू कार
सदाचारी (Sadáchári (سداچاری) सद्वृत्त (Sad vritt (سدورت) नेक चलन (Nek chalan (نیک چلن)

نیکوکردار (ف - ص)
NEKU-KARDÁR नेकू कर्दार
دیکھو 'نیک کردار'

पुण्य शील (Punnya shíl (پنیہ شیل) अच्छे मिज़ाज वाला (Ach,chhe mizáj vála (اچھے مزاج والا)

نیک منش (ف - ص)
NEK-MANISH नेक मनिश
دیکھو 'نیک مزاج'

نیک منظر (عف - ص)
NEK-MANZAR नेक मंज़र
शुभ दर्शन (Shubh darshan (شبھ درشن) नेत्र प्रिय (Nettr priya (نیتر پریہ) जो देखने में अच्छा लगे (Jo dekhne men ach,chha lage (جو دیکھنے میں اچھا لگے)

نیک نام (ف - ص)
NEK-NÁM नेक नाम
उत्तम यश (Uttam yash (اتم یش) पुण्यश्लोक (Pun,nyashlok (پنیش لوک) नामावर (Namávar (نام آور)

نیک نفس (عف ص)
NEK-NAFS नेक नफ़्स
अंतःशुद्ध (Antah shud,dh (انتہ شدھ) साधु शील (Sádhu shíl (سادھو شیل) पाक बातिन (Pák bátin (پاک باطن)

نیک نہاد (ف - ص)
NEK-NIHÁD नेक निहाद
सदाशय (Sadáshai (سداشے) अंतः शुद्ध (Antah sud,dh (انتہ شدھ) नेक सिरिश्त (Nek sirisht (نیک سرشت)

نیک نیت (عف - ص)
NEK-NIYAT नेक नीयत
1. सत्संकल्प (Satsankalp ست

NEKI नेकी نیکی (ف - مث)

1. उपकार (Upkár اپکار) भलाई (Bhaláyi بھلائي) एहसान (Ehsán احسان)
2. संयम (San,yam سن یم) परहेज़गारी (Parhez gári پرهیزگاری)
3. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریش تهتا) ख़ूबी (Khúbi خوبي)
4. स्वभाव की सरलता (Swabháv ki saralata سوبهاؤ کی سرلتا) भोला भाला पन (Bhola bhála pan بهولا بهالاپن)
5. सदाचार (Sadáchár سداچار) नेक चलनी (Nek chalani نیک چلني)

NÍL-GÚN नील गूं نیل گوں (ف - ص)

नील वर्ण (Nílvarn نیل ورن) नीले रंग का (Níle rang ka نیلے رنگ کا)

NÍLAM नीलम نیلم (ف - مذ)

नीलमणि (Níl mani نیل منی) एक रत्न (Ek ratn ایک رتن)

NÍLOFAR नीलोफ़र نیلوفر (ف - مذ)

1. कमल (Kamal کمل) कुंवल (Kunval کنول)
2. कुमुद (Kumud کمد) फुफला (Phuph-la پهپهلا) कुईं (Kuín کوئیں)

نیلوفر آفتابی (ف - مذ)

NÍLOFARE-ÁFTÁBI नीलोफ़रे आफ़्ताबी

पद्म (Padm پدم) अरविंद (Aravind اروند) सरसीरुह (Sarsíruh سرسي روه) पुष्कर (Pushkar پشکر) राजीव (Rájív راجیو) कमल (Kamal کمل)

نیلوفر ماهتابی (ف - مذ)

NÍLOFARE-MÁHTÁBI नीलोफ़रे माह ताबी

कुमुदिनी (Kumudini کمودنی) कैरव (Kairav کیرو) कुमुद (Kumud کمد) कोका (Koka کوکا) कुईं (Kuín کوئیں)

NÍM नीम نیم (ف - ص)

1. अर्द्ध (Ardh اردہ) अर्ध (Ardh اردہ) आधा (Ádha آدھا)
2. न्यून (Nyún نیون) थोड़ा (Thoṛa تهوڑا) कम (Kam کم)

NÍM-BÁZ नीम बाज़ نیم باز (ف - ص)

अर्ध मुकुलित (Ardh mukulit اردہ مکلت) अध खुला (Adh khula ادہ کهلا)

نیم برشت (ف - ص)

NÍM-BIRISHT नीम बिरिश्त

अर्ध भृष्ट (Ardh bhrisht اردہ بهرشت) आधा भुना हुआ (Ádha bhuna hua آدھا بهنا هوا)

نیم بسمل (ف - ص)

NÍM-BISMIL नीम बिस्मिल

अर्ध वधित (Ardh badhit اردہ بدهت) आधा ज़बह किया हुआ (Ádha zab,h kiya hua آدھا ذبح کیا هوا)

NÍM-JÁN नीम जां نیم جاں (ف - ص)

अर्ध मृत (Ardh mrit اردہ مرت) अध मुआ (Adh mua ادہ موا) जिस की

ebooksall.com

ऐसा मस्त जिसे कुछ कुछ होश हो (Aisa mast jise kuchh kuchh hosh ho ایسا مست جسے کچھ کچھ هوش هو)

نیم نگاهی (ف - مث)
NÍM-NIGÁHI नीम निगाही
कनखियों से देखना (Kanakhyon se dekhna کنکھیوں سے دیکھنا)

NÍMA नीमा (ف - مد) نیمه
1. अर्ध (Ardh اردھ) आधा (Ádh آدھا)
2. एक प्रकार का ऊँचा जामा (Ek prakár ka úncha jáma ایک پرکار کا اونچا جامه)

نی نواز (ف - ص)
NAI-NAVÁZ नै नवाज़
बांसुरी बजाने वाला (Bánsuri bajáne vála بانسری بجانے والا)

NI,YOSH नियोश (ف - ص) نیوش
श्रोता (Shrota شروتا) सुनने वाला (Sunne vála سننے والا)
مرکبات کا آخری جزو هوکر معنی دیتا هے جیسے 'حق نیوش'

आधी जान निकल गई हो (Jii ki ádhi ján nikal gayi ho جسکی آدھی جان نکل گئی هو)

NÍMCHA नीमचा (ف - مذ) نیمچه
खड्ग पुत्री (Khadg puttri کھڈگ پتری)
कटार (Katár کٹار)

NÍM-SER नीम सेर (ف - ص) نیم سیر
अर्ध तृप्त (Ardh tript اردھ تریپت)
आधा पेट भरा हुआ (Ádha pet bhara hua آدھا پیٹ بھرا هوا)

نیم شب (ف - ص)
NÍM-SHAB नीम शब
अर्ध रात्रि (Ardh ráttri اردھ راتری)
आधी रात (Ádhi rát آدھی رات)

نیم کشته (ف - ص)
NÍM-KUSHTA नीम कुश्ता
دیکھو 'نیم بسمل'

NÍM-GARM नीम गर्म (ف - ص) نیم گرم
अर्धोष्ण (Ardhoshn اردھوشن) गुन गुना (Gun guna گنگنا)

نیم مست (ف - ص)
NÍM-MAST नीम मस्त
अर्धमत्त (Ardh matt اردھ مت)

ebooksall.com

و

VA वा وا (ف - ص)

1. उद्घटित (Udghatit ادگھٹت) खुला हुआ (Khula hua کھلا ھوا)
2. 'वाय' का लघु रूप ('Váe' ka laghu rúp واے کا لگھو روپ) हाय् (Háe ھاے) आह (Áh آہ)

دوسرے معنوں میں مرکبات کا جز ھوکر آتا ھے جیسے 'واحسرتا'

VÁBASTA वाबस्ता وابستہ (ف - ص)

1. बद्ध (Bad,dh بدھ) आबद्ध (Ábad,dh آبدھ) बँधा हुआ (Bandha hua بندھا ھوا)
2. संबंधित (Sambandhit سمبندھت) संबद्ध (Sambaddh سمبدھ) मुंसलिक (Munsalik منسلک) मुतअल्लिक़ (Muta, alliq متعلق)

VÁPAS वापस واپس (ف - ص)

1. प्रत्यागत (Pratyágat پرتیاگت) लौटा हुआ (Lauta hua لوٹا ھوا)
2. प्रति दत्त (Prati datt پرتي دت) लौटाई हुई चीज़ (Lautáyi hui chíz لوٹائی ھوئي چیز)

VÁPASÍN वापसीं واپسیں (ف - ص)

अंतिम (Antim انتم) आख़िरी (Ákhiri آخری)

VÁSIQ वासिक़ واثق (ع - ص)

दृढ़ (Driṛh درڑھ) पुष्ट (Pusht پشٹ) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

VÁJIB वाजिब واجب (ع - ص)

1. उचित (Uchit اُچت) यथोचित (Yathochit یتھوچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
2. आवश्यक (Ávash,shyak آوشیک) ज़रूरी (Zurúri ضروري)
3. देय (Deya دیہ) क़ाबिले अदा (Qábile ada قابل ادا)

واجب الادا (ع - ص)

VÁJIBUL-ADA वाजिबुल अदा

दातव्य (Dátav,vya داتویہ) शोधनीय (Shodhaníya شودھنیہ) जिसकी अदाइगी ज़रूरी हो (Jis ki adáigi zurúri ho جس کی ادائگي ضروری هو)

واجب التسلیم (ع - ص)

VÁJIBUT-TASLÍM वाजिबुत्तस्लीम

मान्य (Mán,nya مانیہ) जिस का मानना ज़रूरी हो (Jis ka mánna zurúri ho جس کا ماننا ضروری هو)

واجب التعزیر (ع - ص)

VÁJIBUT-TA,ZÍR वाजिबुत्ताज़ीर

दंडनीय (Dandaníya دنڈنیہ) शासनीय (Shásaníya شاسنیہ) जिसे सज़ा देना ज़रूरी हो (Jise saza dena zurúri ho جسے سزا دینا ضروری هو)

واجب التعظیم (ع - ص)

VAJIBUT-TA,ZÍM वाजिबुत्ताज़ीम

आदरणीय (Ádaraníya آدرنیہ) पूज्य (Pújjya پوجیہ) जिस का अदब ज़रूरी

ebooksall.com

هو (Jis ka adab zurúri ho جس کا ادب ضروری هو)

واجب التعميل (ع - ص)
VÁJIBUT-TA,MÍL वाजिबुत्तामील
निष्पादनीय (Nishpádaníya نشپادنیه) पाल्य (Pállya پالیه) जिस की तामील ज़रूरी हो (Jis ki ta,míl zurúri ho جس کی تعمیل ضروري هو)

واجب الرحم (ع - ص)
VÁJIBUR-RAHM वाजिबुर्रहम
दयनीय (Dayaníya دینیه) जिस पर रहम ज़रूरी हो (Jis par rahm zurúri ho جس پر رحم ضروري هو)

واجب العرض (ع - ص)
VÁJIBUL-ARZ वाजिबुल अर्ज़
1. निवेदनीय (Nivedaníya نویدنیه) प्रार्थनीय (Prárthaníya پرارتهنیه) जिस का कहना ज़रूरी हो (Jis ka kahna zurúri ho جس کا کہنا ضروري هو)
2. वह शर्तें जो ज़मींदारों और किसानों के बीच तै हों (Voh sharten jo zamíndáron aur kisánon ke bích tai hon وہ شرطیں جو زمیداروں اور کسانو کے بیچ طے هوں)

واجب القتل (ع - ص)
VÁJIBUL-QATL वाजिबुल क़त्ल
वध्य (Vad,dhya ودھیه) हननीय (Hananíya هننیه) जिसका मार डालना ज़रूरी हो (Jis ka már dálna zurúri ho جس کا مار ڈالنا ضروري هو)

واجب الوجود (ع - ص)
VÁJIBUL-VUJÚD वाजिबुल वुजूद
स्वयंभू (Swayam bhu سویم بهو) जो अपने वुजूद में किसी का मोहताज न हो (Jo apne vujúd men kisi ka mohtáj na ho جو اپنے وجود میں کسي کا محتاج نہ هو)

واجب الوصول (ع - ص)
VÁJIBUL-VUSÚL वाजिबुल वुसूल
प्राप्य (Práppya پراپیه) जिस की वुसूली ज़रूरी हो (Jis ki vusúli zurúri ho جس کی وصولی ضروري هو)

VÁJIBI वाजिबी (عف - ص) واجبی
1. उचित (Uchit اچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
2. यथार्थ (Yathárth یتهارتھ) ठीक ठीक (Thík thík تهیک تهیک)
3. अल्प (Alp الپ) थोड़ा (Thora تهوڑا)

VÁHID वाहिद (ع - ص) واحد
1. एक मात्र (Ek máttr ایک ماتر) एक (Ek ایک)
2. एकाकी (Ekáki ایکاکي) अकेला (Akela اکیلا)
3. एक वचन (Ek vachan ایک وچن) 'जमा' की ज़िद (Jam,a ki zid 'جمع' کی ضد)
4. अद्वितीय (Ad,dwitíya اد'دوتیه) बे मिस्ल (Be misl بے مثل)

ebooksall.com

واحسرتا (عف - کلمۂ تاسف)
VÁ-HASRATA वा हसरता
हाहंत (Ha hant ہاھنت) हाए अफ़सोस
(Háe afsos ہاے افسوس)

وادی (ع - مذ)
VÁDI वादी
1. उपत्यका (Upattyaka اپتیکا)
घाटी (Gháti گھاٹی) तराई (Taráyi
ترائی)
2. वन (Van ون) बन (Ban بن)
जंगल (Jangal جنگل)

وادید (ع - مث)
VÁDÍD वादीद
किसी के अपने घर मुलाक़ात को आने
पर जवाब में उससे मिलने को उसके घर
जाना (Kisi ke apne ghar muláqát ko
áne par javáb men us se milne ko us
ke ghar jána کسی کے اپنے گھر
ملاقات کو آنے پر جواب میں
اس سے ملنے کو اس کے گھر جانا)
बाज़दीद (Báz díd بازدید)

وادی نورد (ف - ص)
VÁDI-NAVARD वादी नवर्द
काननचारी (Kánan chári کانن چاری)
वन भ्रमी (Van bhrami ون بھرمی)
जंगल में घूमने फिरने वाला (Jangal
men ghúmne phirne vála جنگل
میں گھومنے پھرنے والا)

وار (ف - مذ)
VÁR वार
आघात (Ághát آگھات) चोट (Chot
چوٹ) हमला (Hamla حملہ)

وارث (ع - ص)
VÁRIS वारिस
1. उत्तराधिकारी (Uttarádhikári اترا
دھکاری) जानशीन (Ja nashín
جانشین)
2. दायाद (Dáyád دایاد) रिक्थाधिकारी
(Rikthádhikári رکتھادھکاری) हक़दारे
तरिका (Haqdáre tarika حقدار
ترکہ)
3. अभिभावक (Abhibhávak ابھی
بھاوک) सर परस्त (Sar parast
سر پرست)

وارد (ع - ص)
VÁRID वारिद
1. आगत (Ágat آگت) आगंतुक
(Ágantuk آگنتک) आने वाला
(Áne vála آنے والا)
2. उपस्थित (Upasthit اپستھت)
मौजूद (Maujúd موجود)

واردات (ع - مث)
VÁRIDÁT वारिदात
1. दुर्घटना (Durghatana درگھٹنا)
बुरी घटना (Buri ghatana بری گھٹنا)
वुक़ूआ (Vuqúa وقوعہ)
2. चोरी (Chori چوری) क़ुफ़ुल शिकनी
(Quful shikani قفل شکنی)

وارسته (ف - ص)
VÁRASTA वारस्ता
स्वच्छंद (Swach,chhand سوچ‘چھند)
निरंकुश (Nirankush نرنکش) आज़ाद
(Ázád آزاد)

وارسته مزاج (عف - ص)
VÁRASTA-MIZAJ वारस्ता मिज़ाज
स्वच्छंद प्रकृति (Swach,chhand pra-
kriti سوچ‘چھند پرکرتی) मन मौजी
(Man mauji من موجی) लाउबाली
(La ubáli لاأبالی)

ebooksall.com

VÁRAFTA वारफ़्ता (ف - ص) وارفته
1. संज्ञाहीन (Sangya hín سنگیا هین) अचेत (Achet اچیت) बेसुध (Be sudh بےسدھ)
2. मुग्ध (Mugdh مگدھ) मोहित (Mohit موهت) फ़रेफ़्ता (Farefta فریفته)

وارفته طبع (عف - ص)
VÁRAFTA-TAB,A वारफ़्ता तब्आ
دیکھو ' وارفته مزاج '

وارفته مزاج (عف - ص)
VÁRAFTA-MIZÁJ वारफ़्ता मिज़ाज
دیکھو ' وارفته مزاج '

VÁZGÚN वाज़गूं (ف - ص) واژ گون
अधोमुख (Adhomukh ادهومکھ) औंधा (Aundha اوندها)

VÁSITA वासिता (ع - مذ) واسطه
1. संबंध (Sambandh سمبندھ) लगाव (Lagáo لگاؤ)
2. संपर्क (Sampark سمپرک) तअल्लुक़ (Ta,alluq تعلق)
3. माध्यम (Mádh.dhyam مادهیم) ज़रीआ (Zaríá ذریعه)
4. प्रेम संबंध (Prem sambandh پریم سمبندھ) दिली तअल्लुक़ (Dili ta,alluq دلی تعلق)

VÁSIF वासिफ़ (ع - ص) واصف
प्रशंसक (Prashansak پرشنسک) श्लाघी (Shlághi شلاگھی) तारीफ़ करने वाला (Ta,ríf karne vála تعریف کرنے والا)

VÁSIL वासिल (ع - ص) واصل
1. मिलने वाला (Milne vála ملنے والا)
2. पहुँचने वाला (Pahunchne vála پهنچنے والا)

VÁZEH वाज़ेह (ع - ص) واضح
1. व्यक्त (Vyakt ویکت) प्रकट (Prakat پرکٹ) ज़ाहिर (Záhir ظاهر)
2. स्पष्ट (Ispasht اس پشٹ) विस्तृत (Vistrit وسترت) मुफ़स्सल (Mufassal مفصل)
3. मोटे क़लम से साफ़ साफ़ लिखा हुआ (Mote qalam se sáf sáf likha hua موٹے قلم سے صاف صاف لکھا هوا)

VAZE वाज़े (ع - ص) واضع
1. आविष्कारक (Ávishkárak آوشکارک) मूजिद (Mújid موجد)
2. निर्माता (Nirmáta نرماتا) बनाने वाला Banáne vála بنانے والا)

واضع قانون (ع - ص)
VÁZE-E-QÁNÚN वाज़िए क़ानून
विधायक (Vidháyak ودهایک) क़ानून बनाने वाला (Qánún banáne vála قانون بنانے والا)

VÁ,IZ वाइज़ (ع - ص) واعظ
1. धर्मोपदेशक (Dharmopdeshak دهرموپدیشک) प्रवाचक (Praváchak پرواچک) मज़हबी बातों का उपदेश देने वाला (Maz,habi báton ka updesh dene vála مذهبی باتوں کا اپدیش دینے والا)

ebooksall.com

VÁQIYI वाक़िई (ع - ص) واقعی
1. वस्तुत: (Vastutah وستوته) सत्यत: (Sattyatah ستیته) दर हक़ीक़त (Dar baqíqat درحقیقت)
2. सत्य (Sattya ستیه) यथार्थ (Yathárth یتھارتھ) सचमुच (Sach much سچ مچ)

VÁQIF वाक़िफ़ (ع - ص) واقف
1. परिचित (Parichit پرچت) शनासा (Shanása شناسا) जानकार (Jánkár جانکار)
2. अभिज्ञ (Abbig,gya ابھگیه) ज्ञाता (Gyáta گیاتا) माहिर (Mábir ماهر)

VÁQIFÍYAT वाक़िफ़ीयत (ع - مث) واقفیت
1. परिचय (Parichai پرچے) जान पहचान (Ján pahchán جان پہچان) शनासाई (Shanásáyi شناسائي)
2. ज्ञान (Gyán گیان) अभिज्ञता (Abhig,gyatá ابھگیتا) इल्म (Ilm علم)

VÁ-GUZÁRI वा गुज़ारी (ف - مث) واگزاری
बंधन मुक्ति (Bandhan mukti بندھن مکتي) मुक्ति (mukti مکتي) छुटकारा (Chhutkára چھٹکارا)

VÁLA वाला (ف - ص) والا
महान् (Mahán مہان) उत्तम (Uttam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth شریشٹھ) आली (Áli عالی)

2. मद्यनिषेधक (Mad,dya nishedbak مدیه نشیدھک) शराब पीने से रोकने वाला (Sharáb píne se rokne vála شراب پینے سے روکنے والا)

VÁFIR वाफ़िर (ع - ص) وافر
प्रचुर (Prachur پرچر) बहुल (Bahul بہل) अत्यधिक (Attyadhik اتیدھک) ब इफ़रात (Ba ifrát بہ افراط)

VÁQE वाक़े (ع - مذ) واقع
घटित (Ghatit گھٹت) रू नुमा (Ru numa رونما)

VÁQIA वाक़िआ (ع - مذ) واقعه
1. घटना (Ghatana گھٹنا) हादिसा (Hádisa حادثه)
2. वस्तुस्थिति (Vas,tus,thiti وستس تھتي) सहीह हालत (Sahíh hálat صحیح حالت)
3. दुर्घटना (Durghatana درگھٹنا) वारिदात (Váridát واردات)
4. वृत्तांत (Vrittánt ورتانت) माजरा (Májara ماجرا)
5. युद्ध (Ud,dh یدھ) जंग (Jang جنگ)

VÁQIA-NAVÍS वाक़िआ नवीस (عف - ص) واقعه نویس
संवादकार (Samvád kár سموادکار) वृत्तलेखक (Vritt lekhak ورت لیکھک) समाचार लेखक (Samáchár lekhak سماچار لیکھک) वक़ाए निगार (Vaqáe nigár وقائع نگار)

ebooksall.com

وَالاجاه (ف - ص)

VÁLA-JÁH वाला जाह

महामान्य (Mahámán,nya مہامانیہ) वाला शान (Vála shán والاشان)

والا گہر (ف - ص)

VÁLA-GUHAR वाला गुहर

महाकुल (Mahákul مہاکل) आली ख़ानदान (Áli khándán عالي خاندان)

والا نامه (ف - ص)

VÁLA-NÁMA वाला नामा

कृपा पत्र (Kripa páttr کرپا پتر) नवाज़िश नामा (Navázish náma نوازش نامہ)

والاهمت (عف - ص)

VÁLA-HIM,MAT वाला हिम्मत

उच्चोत्साह (Uch,chotsáh اچوتساہ) बलंद हौसला (Baland hausala بلند حوصلہ)

والد (ع - مذ)

VÁLID वालिद

जनक (Janak جنک) पिता (Pita پتا) बाप (Báp باپ)

والده (ع - مث)

VÁLIDA वालिदा

जननी (Janani جنني) माता (Máta ماتا) अम्बा (Amba امبا) माँ (Mán ماں)

والدين (ع - مذ)

VÁLIDAIN वालिदैन

पितरौ (Pitarau پترو) पित्रौ (Pittrau پترو) माता पितरौ (Máta pitarau ماتا پترو) मातर पितरौ (Mátar pitarau ماتر پترو) माता पिता (Máta pita ماتا پتا) माँ बाप (Mán báp ماں باپ)

VÁLEH वालेह واله (ع - ص)

मुग्ध (Mugdh مگدھ) आसक्त (Ásakt آسکت) फ़रेफ़्ता (Frefta فريفته)

VÁLI वाली والی (ع - ص)

1. स्वामी (Swámi سوامي) पति (Pati پتي) मालिक (Málik مالک)
2. शासक (Shásak شاسک) हुक्मरां (Hukmrán حکمران)
3. सहायक (Saháyak سہایک) हामी (Hámi حامي)
4. संरक्षक (Sanrakchhak سن رکچھک) निगहबान (Nigah bán نگہبان)

VÁM वाम وام (ف - مذ)

ऋण (Rin رن) क़र्ज़ (Qarz قرض)

VA-MÁNDA वामांदा وامانده (ف - ص)

1. श्रांत (Shránt شرانت) क्लांत (Klánt کلانت) शिथिल (Shithil شتهل) थका हुआ (Thaka hua تهکا هوا)
2. दुःखित (Dukhkhit دکهت) दुखी (Dukhi دکهي) दीन (Dín دين) आजिज़ (Ájiz عاجز)

VÁVAILA वा वैला واويلا (ف - مث)

हाहाकार (Hábákár هاهاکار) कोहराम (Kohrám کہرام)

VÁH वाह واه (ع - مث)

1. धन्य (Dhan,nya دهنيه) मरहबा (Mar haba مرحبا)
2. साधु (Sádhu سادهو) ख़ूब (Khúb خوب)

ebooksall.com

VÁE वाए (ف - مث) وا ے
हा (Ha ها) हाहंत (Háhant هاهنت)
हाय (Háe هاے)

VABA वबा (ع - مث) وبا
1. संक्रामक रोग (Sankrámak rog سنکرامک روگ) छूत वाली बीमारी (Chhút váli bímári چھوت والي بیماری)
2. महामारी (Mahámári مہاماری) मरी (Mari مري)
وہ مہلک بیماری جو ایک وقت میں بہت بڑے علاقے میں پھیلي ھو

VABÁL वबाल (ع - مذ) وبال
1. आपत्ति (Ápatti آپتي) मुसीबत (Musíbat مصیبت)
2. दैवी कष्ट (Daivi kasht دیوی کشت) ग़ैबी अज़ाब (Ghaibi azáb غیبي عذاب)

VATÍRA वतीरा (ع - مذ) وتیره
1. व्यवहार (Vyav,hár ویوهار) आचरण (Ácharan آچرن) तर्ज़ अमल (Tarze amal طرز عمل)
2. प्रणाली (Pranáli پرنالي) पद्धति (Pad,dhati پدھتي) तरीक़ा (Taríqa طریقه)

VUSÚQ वुसूक़ (ع - مذ) وثوق
1. दृढ़ता (Driṛhata دررھتا) पुख़्तगी (Pukhtagi پختگي)

3. अहो (Aho اهو) क्या ख़ूब (Kya khúb کیا خوب)
4. अति सुंदर (Ati sundar اتي سندر) बहुत ख़ूब (Bahut khúb بهت خوب)
5. वाह वाह (Váh váh واه واه) तारीफ़ के समय इस्तेमाल किया जाने वाला लफ़्ज़ (Ta,ríf ke samai istemál kiya jáne vála lafz تعریف کے سمے استعمال کیا جانے والا لفظ)
6. कभी व्यंग में 'नहीं' के लिए भी आता है (Kabhi vyang men 'nahin' ke liye bhi áta hai کبھی ویئگ میں 'نہیں' کے لیے بھي آتا ھے)
7. कभी तअज्जुब के लिए आता है (Kabhi ta,ajjub ke liye áta hai کبھي تعجب کے لیے آتا ھے)

VÁHIB वाहिब (ع - ص) واهب
दाता (Dáta داتا, देने वाला (Dene vála دینے والا)

VÁHIMA वाहिमा (ع - مذ) واهمه
1. भ्रम (Bhram بھرم) भ्रांति (Bhránti بھرانتي) वह्म (Vah,m وهم)
2. कल्पना शक्ति (Kalpana shakti کلپنا شکتي) क़ुव्वते मुतख़ैयिला (Quv,vate mutakhiyila قوت متخیله)

VÁHI वाही (ع - ص) واهی
व्यर्थ कारी (Vyarth kári ویرتھ کاری) कदर्थी (Kadarthi کدرتھي) लग़्व (Laghv لغو)

ebooksall.com

VAJA वजा (ع - مذ) وجع
पीड़ा (Píra پیڑا) व्यथा (Vyatha ويتها) दर्द (Dard درد)

VUJÚB वुजूब (ع - مذ) وجوب
अनिवार्यता (Anivâryata انواريتا) वाजिब होना (Vájib hona واجب هونا)

VAJÚD वुजूद (ع - مذ) وجود
1. जीवन (Jívan جيون) ज़िंदगी (Zindagi زندگی)
2. शरीर (Sharír شرير) देह (Deh ديه) जिस्म (Jism جسم)
3. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti هستی)

VUJÚH वुजूह (ع - مث) وجوه
وجه كي جمع
कारण समूह (Káran samúh کارن سموه) अस्बाब (Asbáb اسباب)
اس لفظ كي جمع 'وجوهات' بنانا غلط هے

VAJÍH वजीह (ع - ص) وجيه
1. प्रताप वान् (Pratáp ván پرتاپ وان) रोबदार (Robdár رعبدار)
2. श्री मुख (Shri mukh شری مکھ) शुभ दर्शन (Shubh darshan شبھ درشن) खुश रू (Khush ru خوش رو)

VAHDAT वहदत (ع - مث) وحدت
1. एकत्व (Ekattwa ايكتو) इकाई (Ikáyi اکائی)
2. विश्वास (Vish,shwás وشواس) भरोसा (Bharosa بهروسا) यक़ीन (Yaqín يقين)

VASÍQA वसीक़ा (ع - مذ) وثيقه
1. संप्रतिज्ञा (Sampratig,gya سمپرتگيا) मुआहदा (Muáhada معاهده)
2. अधिकार पत्र (Adhikár pattar ادهيكار پتر) सनद (Sanad سند)
3. लेख पत्र (Lekh pattr ليكهپتر) दस्तावेज़ (Dastávez دستاويز)
4. वृत्ति (Vritti ورتي) वज़ीफ़ा (Vazífa وظيفه)

VAJÁHAT वजाहत (ع - مث) وجاهت
1. मुखकांति (Mukh kánti مکھ کانتی) मुखश्री (Mukhash,shrí مکهش' شری) चेहरे का नूर (Chehre ka núr چهرے کا نور)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹها) श्रेष्ठता (Shreshthata شریشٹهتا) हुर्मत (Hurmat حرمت)
3. प्रताप (Pratáp پرتاپ) तेज (Tej تيج) रोबोदाब (Robodáb رعب و داب)

VAJD वज्द (ع - مذ) وجد
1. झूमना (Jhúmna جهومنا) मस्ती में झूमना (Masti meṉ jhúmna مستي ميں جهومنا)
2. हाल (Hál حال) कैफ़ियत (Kaifiyat كيفيت)

ebooksall.com

(Bhayávah بهياوه) भयंकर (Bhayankar بهينكر) भीषण (Bhisban بهيشن) डरावना (Daráona ڈراؤنا)

VAH,SHI वह्शी (ع - ص) وحشي
1. वनपशु (Van pashu ون پشو) जंगली जानवर (Jangali jánvar جنگلي جانور)
2. असभ्य (Asabh,bhya اسبهيه) उजड्ड (Ujad,d اجڈ)
3. निर्दय (Nirdai نردے) बे रहम (Be rahm بے رحم)

وحشی مزاج (ع - ص)
VAHSHI-MIZÁJ वह्शी मिज़ाज
एकांत प्रिय (Ekánt priya ايكانت پريه) तन्हाई पसंद (Tanháyi pasand تنهائي پسند) जो आदमियों की सोहबत से भागता हो (Jo ádamiyon ki sohbat se bhágta ho جو آدميوں کی صحبت سے بهاگتا هو)

VAHAL वहल (ع - مث) وحل
कीचड़ (Kíchar کيچڑ) पानी से भीगी हुई ज़मीन (Páni se bhígi hui zamín پانی سے بهيگي هوئي زمين)

VAH,I वही (ع - مث) وحی
1. खुदा का हुक्म जो पैग़म्बरों पर उतरे (Khuda ka hukm jo paighambaren par utre خدا کا حکم جو پيغمبروں پر اترے)
2. वह कलाम जिस से इन्कार न किया जा सके (Voh kalám jis se inkár

2. अद्वैत (Ad,dwait ادويت) खुदा का एक होना (Khuda ka ek hona خدا کا ایک هونا)

VAH,SH वह्श (ع - مذ) وحش
وحشي کی جمع
जंगली चौपाये (Jangali chaupáye جنگلی چوپایے)

VAH,SHAT वह्शत (ع - مث) وحشت
1. उपेक्षा (Upek,chha اپيکچها) घृणा (Ghrina گهرنا) नफ़रत (Nafrat نفرت)
2. घबराहट (Ghabráhat گهبراهت) हौल दिल (Haul dil هول دل)
3. पशुता (Pashuta پشوتا) हैवानियत (Haivániyat حيوانيت)
4. भय (Bhai بهے) त्रास (Trás تراس) डर (Dar ڈر)
5. सुनसान पन (Sunsán pan سنسان پن) वीरान (Viráni ويرانى)

وحشت اثر (ع - ص)
VAHSHAT-ASAR वह्शत असर
دیکهو 'وحشت ناک'

وحشت زده (عف - ص)
VAHSHAT-ZADA वह्शत ज़दा
1. भयभीत (Bhai bhít بهے بهيت) डरा हुआ (Dara hua ڈرا هوا)
2. आतुर (Átur آتر) घबराया हुआ (Ghabráya hua گهبرايا هوا)

وحشت ناک (عف - ص)
VAHSHAT-NÁK वह्शत नाक
भयानक (Bhayának بهيانک) भयावह

ebooksall.com

na kiya ja sake وہ کلام جس سے (انکار نہ کیا جا سکے

VAHÍD वहीद (ع - ص) وحید
अद्वितीय (Ad,dwitíya ادّوتیہ) एक मात्र (Ek máttr ایک ماتر) यगाना (Yagána یگانہ)

VIDÁD विदाद (ع - مث) وداد
मित्रता (Mittrata مترتا) प्रेम भाव (Prem bháo پریم بھاؤ) दोस्ती (Dosti دوستي)

VADÁ,A वदा अ (ع - مث) وداع
1. बिदा (Bida بدا) रुख़सत (Rukh-sat رخصت) रवानगी (Ravánagi روانگی)
2. दुल्हन की मैके से रुख़सत (Dulhan ki maike se rukhsat دلهن کي میکے سے رخصت)

VADÚD वदूद (ع - ص) ودود
1. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)
2. ईश्वर का एक नाम, क्योंकि वह अपने भक्तों का मित्र है (Íshwar ka ek nám, kyonki voh apne bhaktoṉ ka mittr hai ایشور کا ایک نام، کیونکہ وہ اپنے بھکتوں کا متر ھے)

VADÍ,AT वदीअत (ع - مث) ودیعت
थाती (Tháti تهاتي) धरोहर (Dharo,har دهروهر) अमानत (Amá-nat امانت)

VIRÁSAT विरासत (ع - مث) وراثت
1. उत्तराधिकार (Uttarádhikár اترادھیکار) वारिस होना (Váris hona وارث هونا)
2. रिक्थ (Rikth رکتھ) दाय (Dáe داے) तरिका (Tarika ترکہ)

VIRÁSAT-NÁMA विरासत नामा وراثت نامہ (عف - مذ)
उत्तराधिकार पत्र (Uttarádhikár pattr اترادھیکار پتر) वारिस होने की तहरीर (Váris hone ki tah,rír وارث هونے کي تحریر)

VARD वर्द (ع - مذ) ورد
गुलाब का फूल (Guláb ka phúl گلاب کا پهول) लाल गुलाब (Lál guláb لال گلاب)

VIRD विर्द (ع - مذ) ورد
1. नित्य कर्म (Nittya karm نتیہ کرم) रोज़ का बँधा हुआ काम (Roz ka bandha hua kám روز کا بندھا هوا کام) मामूल (Ma,múl معمول)
2. जाप (Jáp جاپ) जप (Jap جپ) वज़ीफ़ा (Vazífa وظیفہ)

VARZISH वर्ज़िश (ف - مث) ورزش
1. व्यायाम (Vyáyám ویایام) कसरत (Kasrat کسرت)
2. अभ्यास (Abh,bhyás ابهیاس) किसी काम की बराबर मश्क़ (Kisi kám ki barábar mashq کسي کام کي برابر مشق)

ورع (ع - مث)
VARA (VAR,A) वरा (वअ्र)
संयम (Sanyam سن یم) इंद्रिय निग्रह (Indriya niggrah اندریہ نگرہ) परहेज़गारी (Parhezgári پرهیزگاری)

ورق (ع - مذ)
VARAQ वरक़
1. पृष्ठ (Prishth پرشٹھ) पन्ना (Panna پننا) किताब का वरक़ (Kitáb ka varaq کتاب کا ورق)
2. पत्र (Pattr پتر) कागद (Kágad کاگد) कागज़ (Kághaz کاغذ)
3. दल (Dal دل) पत्ता (Patta پتہ)
4. पंखड़ी (Pankhaṛi پنکھڑی) फूल की पत्ती (Phúl ki patti پهول کی پتي)

ورق الخیال (ع - مذ)
VARAQUL-KHAYÁL वरक़ुल ख़्याल
विजया (Vijaya وجیا) भंगा (Bhanga بهنگا) भाँग (Bháng بهانگ)

ورم (ع - مذ)
VARAM वरम
शोथ (Shoth شوتھ) सूजन (Sújan سوجن) आमास (Ámás آماس)

ورنہ (ع - مث)
VARNA वर ना
अन्यथा (An,nyatha انیہ تھا) नहीं तो (Nahín to نہیں تو) वगर ना (Vagarna وگرنہ)

ورود (ع - مذ)
VURÚD वुरूद
आगमन (Ágaman آگمن) आना (Ána آنا) वारिद होना (Várid hona وارد هونا)

وزارت (ع - مث)
VIZÁRAT विज़ारत
1. मंत्रिपद (Mantri pad منتری پد) वज़ीर का ओह्दा (Vazír ka ohda وزیر کا عهده)
2. मंत्रित्व (Mantrittwa منترتو) वज़ीर का काम (Vazír ka kám وزیر کا کام)

وزرا (ع - مذ)
VUZARA वुज़रा
'وزیر' کي جمع
मंत्रि वर्ग (Mantri varg منتری ورگ) वज़ीर लोग (Vazír log وزیر لوگ)

وزن (ع - مذ)
VAZ,N वज़्न
1. भार (Bhár بهار) गुरुत्व (Guruttwa گُرتو) बोझ (Bojh بوجھ)
2. मान (Mán مان) संमान (Sam,mán سم‌مان) वक़्अत (Vaq,at وقعت)
3. परिमाण (Parimán پریمان) मात्रा (Máttra ماترا) मिक़्दार (Miqdár مقدار)
4. छंद शास्त्र के अनुसार किसी शब्द का किसी 'गण' के मुक़ाबले में इस तरह आना कि लघु के मुक़ाबले में लघु और दीर्घ के मुक़ाबले में दीर्घ आए (اصطلاح عروض میں کسي لفظ کا ارکان افاعیل کے مقابلے میں اس طرح آنا کہ ساکن کے مقابل ساکن اور متحرک کے مقابل میں متحرک آئے)

وزیر (ع - مذ)
VAZÍR वज़ीर
मंत्री (Mantri منتری) सचिव (Sachiv سچو) अमात्य (Amáttya اماتیہ)

ebooksall.com

बर्ताव (Harek ke sáth shishtata aur akhláq ka bartáo ھر ایک کے ساتھ ششتتا اور اخلاق کا برتاؤ)

VAS,MA वस्मा (ع - مذ) وسمہ
नील के पत्ते जिन से खिज़ाब किया जाता है (Níl ke patte jin se khizáb kiya játa hai نیل کے پتے جن سے خضاب کیا جاتا ھے)

VAS,VÁS वस्वास (ع - مذ) وسواس
دیکھو 'وسوسہ'

VAS,VASA वस् वसा (ع - مذ) وسوسہ
भ्रम (Bhram بھرم) वहम (Vahm وھم) बुरा खयाल (Bura khayál برا خیال)

VASÍ,A वसी,अ (ع - ص) وسیع
विस्तृत (Vistrit وسترت) विशाल (Vishál وشال) लंबा चौड़ा (Lamba chaura لمبا چوڑا)

وسیع الاخلاق (ع - ص)
VASÍ,UL-AKHLÁQ वसी उल अख़्लाक़
उदार चरित (Udár charit ادار چرت) जो सब के साथ अख़्लाक़ से पेश आता हो (Jo sab ke sáth akhláq se pesh áta ho جو سب کے ساتھ اخلاق سے پیش آتا ھو)

وسیع التجربہ (ع - ص)
VASÍ,UT-TAJRIBA वसी उत्तज्रिबा
बृहदनुभव (Brihadanubhav برھدنوبھو) जिस को बहुत ज़ियादा अनुभव और तज्रिबा हो (Jis ko bahut ziyáda anubhav aur tajriba ho جسکو بہت زیادہ انوبھو اور تجربہ ھو)

وزیر اعظم (ع - مذ)
VAZÍRE-Á,ZAM वज़ीरे आज़म
महामंत्री (Maha mantri مہا منتری) प्रधान मंत्री (Pradhán mantri پردھان منتری) बड़ा वज़ीर (Bara vazír بڑا وزیر)

VISÁDA विसादा (ع - مذ) وسادہ
मस्नद (Masnad مسند) गद्दी (Gaddi گدی) बड़ा तकिया (Bara takiya بڑا تکیہ)

VASÁTAT वसातत (ع - مث) وساطت
माध्यम (Mádh,dhyam مادھیم) ज़रीया (Zaría ذریعہ) वसीला (Vasílá وسیلہ)

VASÁVIS वसाविस (ع - مذ) وساوس
'وسوسہ' کی جمع
शंकाएं (Shan káen شنکائیں) भ्रम जाल (Bhram jál بھرم جال) वस् वसे (Vas,vase وسوسے)

VAST वस्त (ع - مذ) وسط
मध्य (Madh,dhya مدھیہ) बीच (Bích بیچ) दर मियान (Dar miyán درمیان)

VUS,AT वुस्अत (ع - مث) وسعت
विस्तार (Vistár وستار) फैलाव (Phailáo پھیلاؤ) कुशादगी (Kushádagi کشادگی)

وسعت اخلاق (ع - مث)
VUS,ATE-AKHLÁQ वुस् अते अख़् लाक़
बहुशीलता (Bahushílata بہوشیلتا) हरेक के साथ शिष्टता और अख़्लाक़ का

ebooksall.com

2. सहवास (Sahvás سہواس) हम बिस्तरी (Ham bistari ہم بستری)
3. मृत्यु (Mrityu مرتیو) निधन (Nidhan ندھن) मौत (Maut موت)
4. किसी बुज़ुर्ग की मौत (Kisi buzurg ki maut کسي بزرگ کي موت)

VAS,F वस्फ़ (ع - مذ) وصف
1. प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) तारीफ़ (Ta,ríf تعریف)
2. गुण (Gun گن) सिफ़त (Sifat صفت)
3. कला (Kala کلا) हुनर (Hunar ہنر) कमाल (Kamál کمال)

VASL वस्ल (ع - مذ) وصل
1. मिलन (Milan ملن) संयोग (Sanyog سن یوگ) प्रिय से मिलना (Priya se milna پریہ سے ملنا) विसाल (Visál وصال)
2. चिपकना (Chipakna چپکنا) सटना (Satna سٹنا) मिलजाना (Mil jána مل جانا)

VUSÚL वुसूल (ع - مذ) وصول
1. प्राप्ति (Prápti پراپتی) मिलना (Milna ملنا)
2. प्राप्त (Prápt پراپت) लब्ध (Labdh لبدھ) हासिल (Hásil حاصل)

VASI वसी (ع - مذ) وصی
1. रिक्थाधिकारी (Rikthádhikári رکتھادھیکاری) जिसको वसीयत की गई हो (Jis ko vasíyat kí gayi ho جس کو وصیت کی گئي ہو)

وسیع القلب (ع - ص)
VASÍ,UL-QALB वसीउल क़ल्ब
उदाराशय (Udáráshai اداراشے) उत्तान हृदय (Uttán hridai اتان ہردے) फ़राख़ दिल (Farákh dil فراخ دل)

وسیع النظر (ع - ص)
VASÍ,UN-NAZAR वसी उन्नज़र
1. दूर दर्शी (Dúr darshi دور درشي) दूरअंदेश (Dúr andesh دوراندیش)
2. बहु दर्शी (Bahu darshi بہو درشی) काफ़ी तज्रिबाकार (Káfi tajriba kár کافی تجربہ کار)

VASÍLA वसीला (ع - مذ) وسیلہ
1. साधन (Sádhan سادھن) ज़रीआ (Zarí,á ذریعہ)
2. आश्रय (Áshshrai آشرے) सहारा (Sahára سہارا)
3. सहायता (Saháyata سہایتا) मदद (Madad مدد)

VASÍM वसीम (ع - ص) وسیم
सुन्दर (Sundar سندر) शुभ दर्शन (Shubh darshan شبھ درشن) ख़ूबसूरत (Khub súrat خوبصورت)

VAS,SÁF वस्साफ़ (ع - ص) وصاف
प्रशंसक (Prashansak پرشنسک) तारीफ़ करने वाला (Ta,ríf karne vála تعریف کرنے والا)

VISÁL विसाल (ع - مذ) وصال
1. संयोग (Sanyog سن یوگ) मिलन (Milan ملن) वस्ल (Vasl وصل)

ebooksall.com

2. व्यवस्थापक (Vyavasthápak ویو ستهاپک) मुंतज़िमे कार (Muntazime kár منتظم کار)

VASÍYAT वसीयत (ع - مث) وصیت

उत्तर दान (Uttar dán اتر دان) रिक्थ दान (Rikth dán رکتھ دان) प्ररिक्थ (Prarikth پررکتھ) मरते समय यह कह जाना कि मेरे पश्चात ऐसा ऐसा हो (Marte samai yah kah jána ki mere pashchát aisa aisa ho مرتے سمے یہ کہ جانا کہ میرے پشچات ایسا ایسا هو)

VASÍYAT-NÁMA वसीयत नामा (عف - مذ) وصیت نامه

इच्छा पत्र (Ich,chha pattr اچھا پتر) उत्तर पत्र (Utter pattr اتر پتر) रिक्थ पत्र (Rikth pattr رکتھ پتر) दाय पत्र (Dáe pattr داے پتر) मृत्यु पत्र (Mrityu pattr مرتیو پتر) वसीयत की तहरीर (Vasíyat ki tahrír وصیت کی تحریر)

VAZÁHAT वज़ाहत (ع - مث) وضاحت

प्रति पादन (Prati pádan پرتی پادن) स्पष्टी करण (Ispashti karan اس پشٹی کرن) तशरीह (Tashríh تشریح)

VAZ,A वज़ा (ع - مث) وضع

1. वेष भूषा (Vesh bhúsha ویش بھوشا) वज़ा क़ता (Vaza qata وضع قطع)
2. शैली (Shaili شیلی) पद्धति (Pad,dhati پددھتی) तर्ज़ (Tarz طرز)

3. क्रम (Kram کرم) तर्तीब (Tartíb ترتیب)
4. प्रसव (Prasav پرسو) जनना (Janana جننا)

VAZ,E-HAML वज़्ए हम्ल (ع - مذ) وضع حمل

प्रसव (Prasav پرسو) प्रसूति (Prasúti پرسوتی) जनन (Janan جنن) बच्चा पैदा होना (Bach,cha paida hona بچہ پیدا هونا)

VAZ,A-DÁRI वज़्अ दारी (عف - مث) وضع داری

1. छब (Chhab چھب) फबन (Phaban پھبن) तरह दारी (Tarah dári طرح داری)
2. किसी बात को मरते दम तक एक तरह से निबाहना (Kisi bát ko marte dam tak ek tarah se nibáhana کسی بات کو مرتے دم تک ایک طرح سے نباهنا)

VUZU वुज़ू (ع - مذ) وضو

नमाज़ के लिए नियमानुसार हाथ, पाँव और मुँह धोना (Namáz ke liye niamánusár háth, páon aur munh dhona نماز کے لئے نیمانوسار هاتھ پاؤں اور منھ دهونا)

VAZÍ,A वज़ीअ (ع - ص) وضیع

नीच (Ních نیچ) अकुलीन (Akulín اکلین) ग़ैर शरीफ़ (Ghair sharíf غیر شریف)

ebooksall.com

وطن (ع - مذ) VATAN वतन

1. मातृ भूमि (Máttr bhúmí ماترِ بهومی) जन्म भूमि (Janm bhúmi جنم بهومي) स्वदेश (Swadesh سوديش) अपना मुल्क (Apna mulk اپنا ملک)

2. वह गाँव या नगर जहां किसी का घर हो (Voh gáon ya nagar jahán kisi ka ghar ho وہ گاؤں یا نگر جہاں کسی کا گھر ہو)

وطی (ع - مث) VAT,I वती

संभोग (Sambhog سمبهوگ) मैथुन (Maithun میتهن) मुबाशरत (Mubá-sharat مباشرت)

وظیفه (ع - مذ) VAZÍFA वज़ीफ़ा

1. जाप (Jáp جاپ) जप (Jap جپ) अमल (Amal عمل)

2. छात्र वृत्ति (Chháttr vritti چهاتر ورتي) इस्कालर शिप (Scholar shíp اسکالر شپ)

3. रोज़ीना (Rozína روزینه) रोज़ की बँधी हुई तनख़ाह (Roz ki bandhi hui tankháh روز کي بندهی هوئي تنخواہ)

4. निवृत्ति वेतन (Nivritti vetan نورتي ویتن) पैनशन (Pension پینشن)

5. जीविका (Jívika جیوکا) मआश (Ma,ásh معاش)

6. किसी बात की रट (Kisi bát ki rat کسي بات کی رٹ)

وظیفه خور (عف - ص) VAZÍFA-KHÁR वज़ीफ़ा ख़ार

वज़ीफ़ा पाने वाला (Vazífa páne vála وظیفه پانے والا)

وظیفه خوان (عف - ص) VAZÍFA-KHÁN वज़ीफ़ा ख़ां

जापक (Jápak جاپک) जप कर्ता (Jap karta جپ کرتا) वज़ीफ़ा पढ़ने वाला (Vazífa paṛhne vála وظیفه پڑھنے والا)

وعده (ع - مذ) VA,DA वादा

1. प्रतिज्ञा (Pratiggya پرتگیا) संविदा (Samvida سموِدا) इक़रार (Iqrár اقرار)

2. अभि वचन (Abhi vachan ابهی وچن) क़ौल (Qaul قول)

وعده خلافی (عف - مث) VA,DA-KHILÁFI वादा ख़िलाफ़ी

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang پرتگیا بهنگ) वचन भंग (Vachan bhang وچن بهنگ) वादा पूरा न करना (Va,da púra na karna وعدہ پورا نہ کرنا)

وعده شکن (عف - ص) VA,DA-SHIKAN वादा शिकन

वचन भंजक (Vachan bhanjak وچن بهنجک) लुप्त प्रतिज्ञ (Lupt pratig-gya لپت پرتگیه) वादा पूरा न करने वाला (Va,da púra na karne vála وعدہ پورا نہ کرنے والا)

ebooksall.com

2. निर्वाह (Nirváh نرواه) निबाह (Nibáh نباه)
3. पूर्ति (Púrti پورتي) तकमील (Takmíl تکمیل)

VAFÁT वफ़ात (ع - مث) وفات
मृत्यु (Mrityu مرتيو) मरण (Maran مرن) मौत (Maut موت)

VAFA-DÁR वफ़ा दार (عف - ص) وفادار
स्वामिभक्त (Swámibhakt سوامي بهکت) स्वामिनिष्ठ (Swámi nishth سوامي نشٹھ) नमक हलाल (Namak halál نمک حلال) किसी हालत में भी साथ न छोड़ने वाला (Kisi hálat meṉ bhi sáth na chhoṛne vála کسی حالت میں بھي ساتھ نہ چھوڑنے والا)

VAFA-SHIÁR वफ़ा शिआर (عف - ص) وفاشعار
دیکھو ' وفادار '

VIFÁQ विफ़ाक़ (ع - مذ) وفاق
1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिहाद (Itti hád اتحاد)
2. प्रेम (Prem پریم) स्नेह (Isneh اسنیه) महब्बत (Mahabbat محبت)

VAFD वफ़्द (ع - مذ) وفد
प्रति निधि मंडल (Prati nidhi mandal پرتي ندهی منڈل) वह चंद आदमी जो किसी बड़ी जमाअत की तरफ से चुन कर किसी काम के लिए जायें (Voh chand ádami jo kisi baṛi jamáat ki taraf

VA,DA-FARÁMOSH वादा फ़रामोश (عف - ص) وعده فراموش
वचन विस्मर (Vachan vismar وچن وسمر) वादा करके भूल जाने वाला (Va,da karke bhúl jáne vála وعده کرکے بھول جانے والا)

VA,DA-VAFA वादा वफ़ा (عف - ص) وعده وفا
वचन पालक (Vachan pálak وچن پالک) प्रण पाल (Pran pál پرن پال) वादा पूरा करने वाला (Va,da púra karne vála وعده پورا کرنے والا)

VA,Z वाज़ (ع - مذ) وعظ
धर्मोपदेश (Dharmopdesh دهرموپدیش) सदुपदेश (Sadupdesh سدپدیش) मज़हबी नसीहतें (Maz habi nasíhateṉ مذهبي نصیحتیں)

VA,YÍD वईद (ع - مث) وعید
सज़ा देने का वादा (Saza dene ka va,da سزا دینے کا وعده)

VAGHA वग़ा (ع - مث) وغا
युद्ध (Yud,dh يدھ) संग्राम (Sangrám سنگرام) लड़ाई (Laṛáyi لڑائی)

VAGHAIRAH वग़ैरह (ع - ص) وغیره
इत्यादि (Ittyádi اتیادی) प्रभृति (Prabhriti پربھرتی) आदि (Ádi آدی) और भी (Aur bhi اور بھی)

VAFA वफ़ा (ع - مث) وفا
1. प्रतिज्ञा पालन (Pratiggya pálan پرتگیا پالن) वादा वफ़ाई (Va,da vafáyi وعده وفائی)

ebooksall.com

se chun kar kisi kám ke liye jáen وہ چند آدمي جو کسي بڑی جماعت کي طرف سے چن کر کسی کام کے لئے جائیں)

وفور (ع - مذ)
VUFÚR वुफ़ूर
आधिक्य (Ádhikya آدھکیہ) प्राचुर्य (Práchurrya پراچریہ) बहुतात (Bahutát بہوتات) इफ़रात (Ifrát افراط)

وقار (ع - مذ)
VAQÁR वक़ार
1. गंभीरता (Gambhírata گمبھیرتا) मतानत (Matánat متانت)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) एहतिराम (Ehtirám احترام)

وقائع (ع - مذ)
VAQÁ,E वक़ाए
'وقیعہ' کی جمع
ख़बरें (Khabren خبریں) समाचार (Samáchár سماچار) वृत्तांत (Vrittánt ورتانت) हालात (Hálát حالات)

وقائع نگار (عف - مذ)
VAQÁ-E-NIGÁR वक़ाए निगार
1. संवाद कार (Samvád kár سموادکار) समाचार लेखक (Samáchár lekhak سماچار لیکھک) अख़बारों में ख़बरें देने वाला (Akhbáron men khabren dene vála اخباروں میں خبریں دینے والا)
2. इतिहासकार (Itihás kár اتہاس کار) मुवर्रिख़ (Muvarrikh مورخ)

وقت (ع - مذ)
VAQT वक़्त
1. समय (Samai سمے) काल (Kál کال) ज़माना (Zamána زمانہ)
2. ऋतु (Ritu رتو) फ़स्ल (Fasl فصل)
3. अवसर (Avsar اوسر) मौक़ा (Mauqa موقعہ)
4. दाँव (Dáon داؤں) घात (Ghát گھات)
5. युग (Yug یگ) अह्द (Ahd عہد)
6. आयु (Áyu آیو) उम्र (Umr عمر)
7. जीवन (Jívan جیون) ज़िंदगी (Zindagi زندگي)
8. मृत्यु (Mrityu مرتیو) मौत (Maut موت)
9. विपत्ति काल (Vipatti kál وپتي کال) मुसीबत का वक़्त (Musíbat ka vaqt مصیبت کا وقت)

وقتاً فوقتاً (ع - ص)
VAQTAN-FA-VAQTAN वक़्तन फ़ वक़्तन
यदा कदा (Yada kada یدا کدا) कभी कभी (Kabhi kabhi کبھي کبھی) गाहे गाहे (Gáhe gáhe گاھے گاھے)

وقت آخر (ع - مذ)
VAQT-E-ÁKHIR वक़्ते आख़िर
1. अंतिम समय (Antim samai انتم سمے) आख़िरी वक़्त (Ákhiri vaqt آخری وقت)
2. मरण काल (Maran kál مرن کال) मरते समय (Marte samai مرتےسمے)

وقت بد (عف - مذ)
VAQTE-BAD वक़्ते बद
1. कुसमय (Kusamai کو سمے) बुरा वक़्त (Bura vaqt برا وقت)
2. मुसीबत का वक़्त (Musíbat ka vaqt

ebooksall.com

(Sam,mán سمان) इज़्ज़त (Izzat عزت)

VAQ,F वक़्फ़ (ع - مذ) وقف
1. समर्पण (Samarpan سمرپن) उत्सर्ग (Ut sarg اتسرگ) मज़हब के नाम पर छोड़ी हुई चीज़ (Maz,hab ke nám par chhoṛi huyi chíz مذہب کے نام پر چھوڑی ہوئی چیز)
2. विराम (Virám ورام) ठहराव (Thahráo ٹھہراؤ)
3. संलग्न (Sanlagn سن لگن) मुन्हमिक (Munhamik منہمک)

وقف علی الاولاد (ع - مذ)
VAQF-ALAL-AULÁD वक़्फ़ अललऔलाद
वह सम्पत्ति जो अपनी संतान के लिए वक़्फ़ की जाए (Voh sampatti jo apni santán ke liye vaqf kí jáe وہ سمپتی جو اپنی سنتان کے لئے وقف کی جاے)

وقف نامہ (عف - مذ)
VAQF-NÁMA वक़्फ़ नामा
उत्सर्ग पत्र (Utsarg pattr اتسرگ پتر) वक़्फ़ की दस्तावेज़ (Vaqf ki dastávez وقف کی دستاویز)

VAQFA वक़्फ़ा (ع - مذ) وقفہ
1. विराम (Virám ورام) ठहराव (Thahráo ٹھہراؤ)
2. विलंब (Vilamb ولمب) ढील (Dhíl ڈھیل) ताख़ीर (Tákhír تاخیر)

VUQÚ,A वुक़ूअ (ع - مذ) وقوع
1. घटित होना (Ghatit hona گھٹت

(مصیبت کا وقت) आपत्ति काल (Ápatti kál آپتی کال)

وقت گزاری (عف - مث)
VAQT-GUZÁRI वक़्त गुज़ारी
काल यापन (Kál yápan کال یاپن)
काल क्षेप (Kál ach,chhep کالچھیپ)
वक़्त काटना (Vaqt kátna وقت کاٹنا)
दिन गुज़ारना (Din guzárna دن گزارنا)

وقت واپسیں (عف - مذ)
VAQTE-VÁPASIṈ वक़्ते वापसीं
1. मृत्यु काल (Mrityu kál مرتیو کال) मरने का समय (Marne ka samai مرنے کا سمے)
2. चंद्रा (Chandra چندرا) जां कनी का वक़्त (Jáṉ kani ka vaqt جاں کنی کا وقت)

VAQTI वक़्ती (ع - ص) وقتی
1. क्षणिक (Chhanik چھنک) अस्थायी (Astháyi استھائی) थोड़ी देर का (Thoṛi der ka تھوڑی دیر کا)
2. सामयिक (Sámaik سامیک) मौक़े और वक़्त का (Mauqe aur vaqt ka موقع اور وقت کا)
3. तात्कालिक (Tátkálik تات کالک) इसी वक़्त का (Isí vaqt ka اسی وقت کا) अभी का (Abhi ka ابھی کا)

VAQR वक़्र (ع - مذ) وقر
प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) मान (Mán مان) इज़्ज़त (Izzat عزت)

VAQ,AT वक़्अत (ع - مث) وقعت
प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتشٹھا) संमान

ebooksall.com

واقع هونا) वाक़े होना (Váqe hona واقع هونا)

2. आविर्भाव (Ávirbháv آوربهاو) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاهر هونا)

VUQÚÁ वुक़ूआ (ع - مذ) وقوعه

घटना (Ghatana گهٹنا) दुर्घटना (Durghatana درگهٹنا) हादिसा (Hádisa حادثه) सानिहा (Sániha سانحه)

VUQÚF वुक़ूफ़ (ع - مذ) وقوف

1. विराम (Virám وِرام) ठहराव (Thahráo ٹھہراؤ)

2. ज्ञान (Gyán گیان) जानकारी (Jánkári جان کاري) इल्म (Ilm علم)

3. अनुभव (Anubhav انوبهو) तजुरिबा (Tajriba تجربه)

VAQÍ,A वक़ीअ (ع - ص) وقیع

आदृत (Ádrit آدرت) संमानित (Sam,mánit سم مانت) प्रतिष्ठित (Pratish,thit پرتش ٹهت) आबरूदार (Ábrú dár آبرودار)

VAKÁLAT वकालत (ع - مث) وکالت

1. पक्ष समर्थन (Pakchh samarthan پکچهه سمرتهن) किसी फ़रीक़ की पैरवी (Kisi faríq ki pairavi کسي فریق کی پیروی)

2. वकील का पेशा (Vakíl ka pesha وکیل کا پیشه) प्लीडर शिप (Pleader ship پلیڈر شپ)

وکالت نامه (عف - مذ)

VAKÁLAT-NÁMA वकालत नामा

अभिभाषण पत्र (Abhibbáshan pattr ابهی بهاشن پتر) वकालत की तहरीर (Vakálat ki tahrír وکالت کي تحریر)

VUKALA वुकला (ع - مذ) وکلا

وکیل کي جمع دیکهو 'وکیل نمبر ۳'

VAKÍL वकील (ع - مذ) وکیل

1. प्रति निधि (Prati nidhi پرتي ندهی) नुमाइंदा (Numáinda نمائنده)

3. प्राभि कर्ता (Prábhi karta پرابهی کرتا) अटरनी (Attorney اٹرني)

3. अभिभाषक (Abhi bháshak ابهی بهاشک) प्लीडर (Pleader پلیڈر)

وگرنه (ف - حرف شرط)

VAGARNA वगरना

دیکهو 'ورنه'

VILA विला (ع - مث) ولا

1. प्रेम (Prem پریم) महब्बत (Mahabbat محبت)

2. भक्ति (Bhakti بهکتی) नियाज़ मंदी (Niyáz mandi نیاز مندی)

VILÁDAT विलादत (ع - مث) ولادت

जन्म (Janm جنم) उत्पत्ति (Utpatti اتپتي) पैदाइश (Paidáish پیدائش)

VILÁYAT विलायत (ع - مث) ولایت

1. राष्ट्र (Ráshtr راشٹر) राज्य (Rájya راجیه) सल्तनत (Saltanat سلطنت)

ebooksall.com

जोशो ख़रोश (Josho kharosh جوش و خروش)

VALI वली ولی (ع - مذ)

1. स्वामी (Swámi سوامي) मालिक (Málik مالک)
2. उत्तराधिकारी (Uttarádhi kári اترادھیکاری) वारिस (Váris وارث)
3. अभि भावक (Abhi bhávak ابھی بھاوک) सर परस्त (Sar parast سرپرست)
4. ऋषि (Rishi رشی) मुनि (Muni منی) वली अल्लाह (Vali alláh ولی الله)
5. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

ولی عہد (ع - مذ)

VALI-AH,D वली अह्द
युवराज (Yuvaráj یوراج) महा राज-कुमार (Maha ráj kumár مہا راج کمار) जा नशीने तख़्त (Jánashíne takht جانشین تخت)

VALÍMA विलीमा ولیمه (ع - مذ)
विवाह भोज (Viváh bhoj ووٰاہ بھوج) वह खाना जो ब्याह के बाद दूल्हा की तरफ़ से दिया जाता है (Voh khána jo byáh ke bád dúlha ki taraf se diya játa hai وہ کھانا جو بیاہ کے بعد دولھا کی طرف سے دیا جاتا ھے)

ولی نعمت (ع - مذ)

VALI-NEMAT वली नेमत
पालन पोषण करने वाला (Pálan

2. अभि भावकता (Abhí bhávakata ابھي بھاوکتا) सर परस्ती (Sar parasti سر پرستي)
3. ऋषि या मुनि का पद (Rishi ya muni ka pad رشی یا مني کا پد) वली का दर्जा (Vali ka darja ولي کا درجه)
4. पर राष्ट्र (Par ráshtr پرراشٹر) ग़ैर मुल्क (Ghair mukl غیر ملک) ان معنوں میں پہلے افغانستان اور ایران سے مراد ھوتي تھی اب یورپ خاص کر انگلستان سے مراد ھوتي ھے

VILÁYATI विलायती ولایتی (ع - ص)

1. वैदेशिक (Vaideshik ویدیشک) ग़ैर मुल्क का (Ghair mulk ka غیر ملک کا)
2. ईरानी या अफ़्ग़ानी लोग (Iráni ya Afghání log ایراني یا افغانی لوگ)
3. योरुप या अम्रीका का (Europe ya America ka یورپ یا امریکه کا)

VALAD वलद ولد (ع - مذ)
पुत्र (Puttr پتر) आत्मज (Átmaj آتمج) बेटा (Beta بیٹا)

ولدالزنا (ع - مذ)

VALADUZ-ZINA वलदुज़्ज़िना
जारज (Járaj جارج) संकर (Sankar سنکر) दोग़ला Doghala دوغلہ)

VAL,VALA वल्वला ولوله (ع - مذ)
उत्साह (Utsáh اتساہ) उमंग (Umang امنگ) हौसला (Hausala حوصلہ)

ebooksall.com

(Jis ki bunyád vahm par ho جسکي بنياد وهم پر هو) बे बुनयाद (Be bunyád بے بنياد)

VAH,MI वह्मी (ع - ص) وهمی
भ्रमी (Bhrami بهرمي) शक्की मिज़ाज (Shak, ki mizáj شکي مزاج)

VÍRÁN वीरान (ف - ص) ویران
1. निर्जन (Nirjan نرجن) जन शून्य (Jan shún,nya جن شونيه) ग़ैर आबाद (Ghair ábád غير آباد)
2. भग्न (Bhágn بهگن) ध्वस्त (Dhwast دهوست) मुनहदिम (Munhadim منهدم) उजाड़ (Ujár اجاڑ)
3. बंजर (Banjar بنجر) ऊसर (Úsar اوسر) वह ज़मीन जो खेती के काम में न आ सके (Voh zamín jo kheti ke kám men na á sake وه زمين جو کهيتي کے کام ميں نه آسکے)

VÍRÁNA वीराना (ف - مذ) ویرانہ
1. निर्जन स्थान (NirJan isthán نرجن استهان) उजड़ा हुआ मक़ाम (Ujṛa hua maqám اجڑا هوا مقام)
2. जंगल (Jangal جنگل) विपिन (Vipin وپن) बन (Ban بن)

VIRÁNA-NASHÍN वीराना नशीं ویرانہ نشیں (ف - ص)
बन बासी (Ban bási بن باسي) जंगल में रहने वाला (Jangal men rahne vála جنگل ميں رهنے والا)

VÍRÁNI वीरानी (ف - مث) ویرانی
1. उजाड़ पन (Ujáṛ pan اجاڑ پن)

poshan karne vála پالن پوشن کرنے والا) नेमतें देने वाला (Nematen dene vála نعمتيں دينے والا)

VAH,HÁB वह्हाब (ع - مذ) وهاب
1. बहुत बख़्शिश करने वाला (Bahut bakhshish karne vála بهت بخشش کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ايشور کا ايک نام)

VAH,HÁJ वह्हाज (ع - ص) وهاج
प्रकाश मान (Prakásh mán پرکاش مان) ज्योतिर्मय (Jyotir mai جيوترمے) रौशन (Raushan روشن)

VAH,B वह्ब (ع - مذ) وهب
दान (Dán دان) अनुदान (Anudán انودان) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

VAH,BI वह्बी (ع - ص) وهبی
1. अनुदत्त (Anudatt انودت) बख़्शा हुआ (Bakhsha hua بخشا هوا)
2. ईश्वर दत्त (Íshwar datt ايشور دت) ख़ुदा दाद (Khuda dád خدا داد)

VAH,M वह्म (ع - مذ) وهم
1. भ्रम (Bhram بهرم) भ्रांति (Bhránti بهرانتي) वसवसा (Vasvasa وسوسه)
2. संदेह (Sandeh سنديه) आशंका (Áshanka آشنکا) शक (Shak شک)

VAH,M-ASÁS वह्म असास وهم اساس (ع - ص)
भ्रम मूलक (Bhram múlak بهرم مولک) जिस की बुनयाद वह्म पर हो

ebooksall.com

3. उदासी (Udási اداسي) उदासीनता (Udásínata اداسينتا)
4. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata است ويستتا) अब्तरी (Abtari ابتری)

बरबादी (Bar bádi بربادی)
2. अशोभा (Ashobha اشوبها) बे रौनक़ी (Be raunaqi بے رونقي)

---

2. नेता (Nete نيتا) पेशवा (Peshva پيشوا) लीडर (Leader ليڈر)

HÁRIB हारिब (ع - ص) هارب
पलायक (Paláyak پلايک) भागने वाला (Bhágne vála بهاگنے والا)

هاروت فن (عف - ص)
HÁRÚT-FAN हारूत फ़न
ऐंद्र जालिक (Andr jálik ايندر جالک) तांत्रिक (Tántrik تان‌ترک) जादूगर (Jádúgar جادوگر)

HÁRÚNI हारूनी (ع - ص) هاروني
1. अवज्ञा कारी (Avag,gyg kári اوگيا کاری) ना फ़रमान (Na farmán نا فرمان)
2. उद्दंड (Ud,dand اد‌دنڈ) सर कश (Sar kash سرکش)

HÁZIM हाज़िम (ع - ص) هاضم
पाचक (Páchak پاچک) पचाने वाला (Pacháne vála پچانے والا) हज़्म करने वाला (Hazm karne vála هضم کرنے والا)

HÁZIMA हाज़िमा (ع - مذ) هاضمه
1. पाचन शक्ति (Páchan shakti پاچن شکتی) हज़्म करने की क़ुव्वत (Hazm karne ki quvvat هضم کرنے کي قوت)

ھ

HÁTIF हातिफ़ (ع - مذ) هاتف
1. स्वर्ग दूत (Swarg dút سورگ دوت) फ़िरिश्ता (Firishta فرشته)
2. आकाश वक्ता (Ákásh vakta آکاش وکتا) ग़ैबी फ़िरिश्ता (Ghaibi firishta غيبي فرشته)

HÁJI हाजी (ع - ص) هاجی
निंदक (Nindak نندک) हजो करने वाला (Hajo karne vála هجو کرنے والا)

HÁDIM हादिम (ع - ص) هادم
ध्वंसक (Dhwansak دهونسک) नाशक (Náshak ناشک) बरबाद करने वाला (Barbád karne vála برباد کرنے والا)

هادم اللذات (ع - مذ)
HÁDIMUL-LAZ,ZÁT हादिमुल लज़्ज़ात
यमराज (Yamráj يمراج) यमदूत (Yamdút يمدوت) मलकुलमौत (Malakulmaut ملک الموت)

HÁDI हादी (ع - ص) هادی
1. सदुपदेशक (Sadupdeshak سدپديشک) हिदायत करने वाला (Hidáyat karne vála هدايت کرنے والا)

ebooksall.com

ka gabra kharal aur us ka músala دوائیں کوتنے کا لوہے کا گہرا کھرل اور اس کا موسلا) हिमाम दस्ता (Himám dasta ہمام دستہ)

HÁVIYÁ हाविया (ع - مذ) هاویه
महा नरक (Mahá narak مہا نرک) नरक का सब से नीचे का दर्जा (Narak ka sab se níche ka darja نرک کا سب سے نیچے کا درجہ)

HÁIL हाइल (ع - ص) هائل
1. भयंकर (Bhayankar بہینکر) भयानक (Bhayának بہیانک) हौलनाक (Haulnák هولناک)
2. प्रचंड (Prachand پرچنڈ) तीव्र (Tívr تیور) बहुत तेज़ (Bahut tez بہت تیز)
3. त्रासक (Trásak تراسک) डराने वाला (Daráne vála ڈرانے والا)

HUBÚT हुबूत (ع - مذ) هبوط
ऊपर से नीचे आना (Úpar se níche ána اوپر سے نیچے آنا) उतरना (Utarna اترنا)

HIBA हिबा (ع - مذ) هبه
दान (Dán دان) बख़्शिश (Bakhshish بخشش)

هبه نامه (عف - مذ)
HIBA-NÁMA हिबा नामा
दान पत्र (Dán pattr دان پتر) बख़्शिश नामा (Bakhshish náma بخشش نامہ)

2. पाचन क्रिया (Páchan kriya پاچن کریا) हज़्म करने का अमल (Hazm karne ka amal ہضم کرنے کا عمل)

HÁLIK हालिक (ع - ص) هالك
हिंसक (Hinsak ہنسک), मार डालने वाला (Már dálne vála مار ڈالنے والا)

HÁLA हाला (ف - مذ) هاله
1. मंडल (Mandal منڈل) घेरा (Ghera گھیرا) दाइरा (Dáera دائرہ)
2. चंद्र बिंब (Chandr bimb چندر بمب) चंद्र मंडल (Chandr mandal چندر منڈل) वह घेरा जो चाँद के चारों तरफ़ पड़ता है (Voh ghera jo chánd ke cháron taraf paṛta hai وہ گھیرا جو چاند کے چاروں طرف پڑتا ہے)

HÁMÚN हामून (ف - مذ) هامون
वन (Van ون) कानन (Kánan کانن) जंगल (Jangal جنگل)

HÁN हां (ف - جملهٔ تنبیه) هان
सावधान ! (Sávadhán ساودھان) ख़बरदार ! (Khabar dár خبردار) होशयार ! (Hoshyár ہوشیار)

HÁVAN हावन (ف - مذ) هاون
उलूखल (Ulúkhal الوکھل) ओखली (Okhali اوکھلی)

هاون دسته (ف - مذ)
HÁVAN-DASTA हावन दस्ता
दवाएं कूटने का लोहे का गहरा खरल और उस का मूसला (Daváen kútne ka lohe

ebooksall.com

HUJÚM हुजूम (ع - مذ) ھجوم

1. जन समूह (Jan samúh جن سموہ) भीड़ (Bhíŗ بھیڑ) मज्मा (Majma مجمع)
2. प्राचुर्य (Práchurrya پراچریہ) बहुतात (Bahutát بہوتات) इफ़्रात (Ifrát افراط)

ھجو ملیح (ع - مث)

HAJ,VE-MALÍH हज्वे मलीह

व्याजनिंदा (Vyáj ninda ویاج نندا) ऐसी हज्व जो ऊपर से तारीफ़ जान पड़े (Aisi haj,v jo úpar se ta,ríf ján paŗe (ایسی ھجو جو اوپر سے تعریف جان پڑے

HADÁYA हदाया (ع - مذ) ھدایا

ھدیہ' کي جمع

तुह्फ़े (Tohfe تحفے) भेंटें (Bhenten بھینٹیں)

HIDÁYAT हिदायत (ع - مث) ھدایت

1. निदेश (Nidesh ندیش) अनुदेश (Anudesh انودیش) राह नुमाई (Ráh numáyi راہ نمائي)
2. दीक्षा (Díkchha دیکچھا) तलक़ीन (Talqín تلقین)
3. आदेश (Ádesh آدیش) हुक्म (Hukm حکم)

ھدایت کار (عف - ص)

HIDÁYAT-KÁR हिदायत कार

निदेष्टा (Nideshta ندیشٹا) हिदायत करने वाला (Hidáyat karne vála (ھدایت کرنے والا
یہ بتانے والا کہ ایسا ایسا کرو

HAT,K हत्क (ع - مث) ھتك

अपमान (Apmán اپمان) अनादर (Anádar انادر) बेइज़्ज़ती (Be izzati بے عزتي)

HIJR हिज्र (ع - مذ) ھجر

वियोग (Viyog ویوگ) विरह (Virah ورہ) जुदाई (Judáyi جدائي) फ़िराक़ (Firáq فراق)

HIJRÁN हिज्रां (ع - مذ) ھجران

دیکھو 'ھجر'

ھجران نصیب (ع - ص)

HIJRÁN-NASÍB हिज्रां नसीब

विरह संतप्त (Virah santapt ورہ سن تپت) जिसके भाग्य में वियोग ही वियोग हो (Jis ke bhággya men viyog hi viyog ho جس کے بھاگیہ میں ویوگ ھي ویوگ ھو)

HIJRAT हिज्रत (ع - مث) ھجرت

स्वदेशत्याग (Swadesh tyág سودیش تیاگ) प्रवास (Pravás پرواس) तर्केवतन (Tarke vatan ترک وطن)

HAJ,V हज्व (ع - مذ) ھجو

निंदा (Ninda نندا) बुराई (Buráyi برائی) हजो (Hajo ھجو)

HAJ,V-GO हज्व गो (عف - مذ) ھجو گو

हज्व के शेर कहने वाला शाइर (Haj,v ke sher kahne vála sháir ھجو کے شعر کہنے والا شاعر)

ھدایت نامہ (عف - مذ)

HIDÁYAT NÁMA हिदायत नामा

निदेश पत्र (Nidesh pattr ندیش پتر) वह काग़ज़ जिसमें हिदायतों की तफ़सील दर्ज हो (Voh kág͟haz jis men hidáyaton ki tafsíl darj ho وہ کاغذ جس میں ھدایتوں کي تفصیل درج ھو)

ھدر (ع - مذ)

HADAR हदर

किसी के मार डालने को जाइज़ क़रार देना (Kisi ke már dálne ko jáiz qarár dena کسي کے مارڈالنے کو جائز قرار دینا)

ھدف (ع - مذ)

HADAF हदफ़

लक्ष्य (Lak,chhya لکچھیہ) निशाना (Nishána نشانہ) वह जगह जहां निशाना लगाया जाये (Voh jagah jahán nishána lagáya jáe وہ جگہ جہاں نشانہ لگایا جاے)

ھدف ملامت (ع - مذ)

HADAFE-MALÁMAT हदफ़े मलामत

वह आदमी जिसपर हर तरफ़ से मलामत की बौछार हो (Voh ádami jis par har taraf se malámat ki bauchhár ho وہ آدمي جس پر ھر طرف سے ملامت کي بوچھار ھو)

ھدھد (ع - مذ)

HUD HUD हुद हुद

एक कलग़ी वाली छोटी चिड़िया (Ek kalg͟hi váli chhoti chiṛiya ایک کلغي والي چھوٹي چڑیا)

ھدیہ (ع - مذ)

HAD,YA हद्या

1, उपहार (Uphár اپھار) भेंट (Bhent بھینٹ) तोहफ़ा (Tohfa تحفہ)

2, नज़्र (Nazr نذر) पेश कश (Pesh kash پیشکش) समर्पण (Samarpan سمرپن)

ھذیان (ع - مذ)

HAZAYÁN हज़यान

1. वह अनर्थक और असंबद्ध बातें जो बीमार बेहोशी या बुख़ार की तेज़ी के समय बकता है (Voh anarthak aur asambad,dh báten jo bímár behoshi ya bukhár ki tezi ke samai bakta hai وہ انرتھک اور اسمبدھ باتیں جو بیمار بےھوشي یا بخار کي تیزي کے سمے بکتا ھے)

2. बकवास (Bakvás بکواس) अनर्गल प्रलाप (Anargal praláp انرگل پرلاپ)

یہ لفظ اردو میں 'ھ' کے زیر اور 'ذ' کے سکون سے بولا جاتا ھے

ھذیان سرا (عف - ص)

HAZAYÁN-SARA हज़यां सरा

अनर्गल वादी (Anargal vádi انرگل وادي) प्रलापी (Pralápi پرلاپي) बकवासी (Bakvási بکواسی)

ھذیان سرائی (عف - مث)

HAZAYÁN-SARÁYI हज़यां सराई

प्रलाप (Praláp پرلاپ) मिथ्या वाद (Mith,thya vád متھیاواد) बक वास (Bakvás بکواس)

ھر (ف ص)

HAR हर

प्रति (Prati پرتي) हर एक (Har ek ھرایک)

ebooksall.com

ہرآئینہ (ف - ص)

HAR-ÁINA हरआइना

1. निश्चय (Nishchai نشچے) अवश्य (Avash,shya اوشیہ) यक़ीनी (Yaqíni یقینی)

2. विवशतापूर्ण (Vivashata púrn وِوشتا پُورن) नाचार (Náchár ناچار)

HIRÁS हिरास (ف - مث) ہراس

त्रास (Trás تراس) भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر)

HIRÁSÁN हिरासां (ف - ص) ہراسان

1. त्रस्त (Trast ترست) भयभीत (Bhai bhít بھے بھیت) डरा हुआ (Dara hua ڈرا ھوا)

2. हताश (Hatásh ھتاش) निराश (Nirásh نراش) मायूस (Máyús مایوس)

HIRÁVUL हिरावुल (ت - مذ) ہراول

सेनाग्र (Senággr سیناگر) फ़ौज की वह टुकड़ी जो सेना के आगे आगे चलती है (Fauj ki voh tukṛi jo sena ke áge áge chalti hai فوج کی وہ ٹکڑي جو سینا کے آگے آگے چلتی ھے)

HARJ हर्ज (ع - مذ) ہرج

1. हानि (Háni ھانی) क्षति (Chhati چھتي) नुक़सान (Nuqsán نقصان)

2. बाधा (Bádha بادھا) ख़लल (Khalal خلل) गड़बड़ (Gaṛ baṛ گڑبڑ)

HARJÁNA हरजाना (ف - مذ) ہرجانہ

क्षति पूर्ति (Chhati púrti چھتي پورتي)

तावान (Taván تاوان) वह रक़म जो किसी काम के नुक़सान के संबंध में दी जाए (Voh raqam jo kisi kám ke nuqsán ke sambandh men di jáe وہ رقم جو کسي کام کے نقصان کے سمبندھ میں دي جاے)

HAR-JÁYI हरजाई (ف - ص) ہرجائی

1. वह जो हर जगह मारा मारा फिरे (Voh jo har jagah mára mára phire وہ جو ھر جگہ مارا مارا پھرے)

2. वह स्त्री जो किसी एक से संबद्ध न हो (Voh istri jo kisi ek se sambad,dh na ho وہ استري جو کسي ایک سے سمبدھ نہ ھو)

3. बे मुरव्वत (Be muravvat بےمروت) बे वफ़ा (Be vafa بےوفا)

HAR-CHAND हर चंद (ف - ص) ہرچند

1. अत्यधिक (Attyadhik اتیدھک) बहुतेरा (Bahutera بہتیرا) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)

2. यद्यपि (Yad,dyapi یدیپي) अगर चे (Agar che اگرچہ)

ہردل عزیز (عف - ص)

HAR-DIL-AZÍZ हर दिल अज़ीज़

लोकप्रिय (Lok ap,priya لوکپ پریہ) जन प्रिय (Janap,priya جنپ پریہ) जिसे सब चाहें (Jise sab cháhen جسے سب چاھیں)

HAR-DAM हर दम (ف - ص) ہردم

1. प्रति क्षण (Prati chhan پرتي چھن) प्रति पल (Prati pal پرتی پل) हर लम्हा (Har lam,ha ھر لمحہ)

ebooksall.com

HARKÁRA हर कारा (ف - مذ) هر کاره
1. धावक (Dhávak دھاوک) पियादा (Piyáda پیاده)
2. पत्र वाहक (Pattr váhak پتر واهک) क़ासिद (Qásid قاصد)
3. चपरासी (Chaprási چپراسی) मज़कूरी (Mazkúri مذکوری)

HAR-GÁH हर गाह (ف - ص) هر گاه
1. जिस समय (Jis samai جس سمے) जिस वक़्त (Jis vaqt جس وقت)
2. चूंकि (Chúṇkí چونکہ) यतः (Yatah یتہ)

HARGIZ हरगिज़ (ف - کلمۂ تاکید) هر گز
कदापि (Kadápi کداپی) ज़िन्हार (Zin,hár زنہار)

HARÍSA हरीसा (ع - مذ) هریسه
एक क़िस्म का खाना जो गेहूं के आटे, गोश्त और दूध से बनाते हैं (Ek qism ka khána jo gehúṇ ke áte, gosht aur dúdh se banáte haiṇ ایک قسم کا کھانا جو گیہوں کے آٹے' گوشت اور دودھ سے بناتے ھیں)

HAZÁR हज़ार (ف - ص) هزار
1. सहस्र (Sahasr سہسر) दस सौ (Das sau دس سو)
2. बहुतेरा (Bahutera بہتیرا) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)
3. बुल बुल (Bul bul بلبل) एक प्रसिद्ध चिड़िया (Ek prasid,dh chiṛiya ایک پرسدھ چڑیا)

2. हर समय (Har samai هر سمے) हर वक़्त (Har vaqt هروقت)

HARZA हर्ज़ा (ف - ص) هرزه
मिथ्या (Mith,thya متھیا) अनर्गल (Anargal انرگل) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول) बेहूदा (Be húda بیہودہ)

HARZA-DIRA हर्ज़ादिरा (ف - ص) هرزه‌درا
मिथ्या भाषी (Mith,thya bháshi متھیا بھاشي) अनर्गल वादी (Anargal vádi انرگل وادی) बक वासी (Bak vási بکواسي) गप्पी (Gappi گپی)

HARZA-SARA हर्ज़ा सरा (ف - ص) هرزه‌سرا
دیکھو 'ھرزہ درا'

HARZA-KÁR हर्ज़ा कार (ف - ص) هرزه‌کار
मिथ्या कारी (Mith,thya kári متھیا کاري) ऐसे काम करने वाला जिन का कोई फल न हो (Aise kám karne vála jin ka koi phal na ho ایسے کام کرنے والا جن کا کوئي پھل نہ هو)

HARZA-GARD हर्ज़ा गर्द (ف - ص) هرزه‌گرد
व्यर्थ भ्रमी (Vyarth bhrami ویرتھ بھرمي) आवारा गर्द (Ávára gard آوارہ گرد)

HARZA-GO हर्ज़ागो (ف - ص) هرزه‌گو
دیکھو 'ھرزہ درا'

ebooksall.com

هزارداستان (ف - مث)

HAZÁR-DÁSTÁN हज़ार दास्तां

एक प्रकार की बुल बुल जो बहुत सी बोलियां बोल सकती है (Ek prakár ki bul-bul jo bahut si boliyán bol sakti hai ایک پرکار کي بلبل جو بہت سی بولیاں بول سکتی ھے)

هزارها (ف - ص)

HAZÁR,HA हज़ार हा

सहस्रों (Sahasron سہسروں) अन गिनत (An ginat ان گنت) बे शुमार (Be shumár بے شمار)

هزال (ع - مذ)

HUZÁL हुज़ाल

क्षीणता (Chhínata چھینتا) दुर्बलता (Durbalata دربلتا) दुबला पन (Dubla pan دبلاپن)

هزبر (ع - مذ)

HIZAB,R हिज़ब्र

सिंह (Singh سنگھ) व्याघ्र (Vyághr ویاگھر) शेर (Sher شیر)

هزج (ع - مث)

HAZAJ हज़ज

उर्दू का एक वर्ण वृत्त जिस में 'यगण' [ISSS] आठ बार आता है (اردو کی ایک بحر جس میں 'مفاعی‌لن' آٹھ بار آتا ھے)

هزل (ع - مث)

HAZL हज़्ल

1. अश्लीलता (Ashlílata اشلیلتا) फक्कड़ पन (Phak,kar pan پھکڑپن)
2. हँसी मज़ाक़ (Hansi mazáq ھنسی مذاق) तमस्खुर (Tamaskhur تمسخر)

هزل گو (عف - ص)

HAZL-GO हज़्ल गो

वह कवि जो हँसी मजाक़ की ऐसी शाइरी करता है जिस में अश्लीलता हो (Voh kavi jo hansi mazáq ki aisi sháiri karta hai jis men ashlílata ho وہ کوي جو ھنسی مذاق کی ایسی شاعري کرتا ھے جس میں اشلیلتا ھو)

هزيمت (ع - مث)

HAZÍMAT हज़ीमत

पराभव (Prábhav پرابھو) हार (Hár ھار) शिकस्त (Shikast شکست)

هزيمت‌خورده (عف - ص)

HAZÍMAT-KHURDA हज़ीमत ख़ुर्दा

परा भूत (Parábhút پرابھوت) हारा हुआ (Hára hua ھارا ھوا) शिकस्त ख़ुर्दा (Shikast khurda شکست خوردہ)

هست (ف - مث)

HAST हस्त

1. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti ھستی) वुजूद (Vujúd وجود)
2. जीवन (Jívan جیون) ज़िंदगी (Zindagi زندگي)
3. अस्ति (Asti استی) है (Hai ھے)

هستی (ف - مث)

HASTI हस्ती

1. अस्तित्व (Astittwa استتو) वुजूद (Vujúd وجود)
2. जीवन (Jívan جیون) हयात (Hayát حیات)
3. प्राणी वर्ग (Práni varg پراني ورگ) मख़लूक़ (Makhlúq مخلوق)

ebooksall.com

HUSHYÁR हुशयार (ف - ص) ھشیار
ھوشیار کا مخفف دیکھو 'ھوشیار'

HAZM हज़म (ف - ص) ھضم
पचन (Pachan پچن) पाक (Pák پاک) अन्न पाक (Ann pák ان پاک) पेट में ग़िज़ा का हज़म होना (Pet men ghiza ka hazm hona پیٹ میں غذا کا ھضم ھونا)

HAFT हफ़्त (ف - ص) ھفت
सप्त (Sapt سپت) सात (Sát سات)

ھفت اقلیم (عف - مث)
HAFT-IQLÍM हफ़्त इक़्लीम
1. सप्त महाद्वीप (Sapt maha dwíp سپت مھادیپ) सातों बर्रे आज़म (Sáton barre ázm ساتوں براعظم)
2, समस्त संसार (Samast sansár سمست سنسار) सारी दुन्या (Sári dunya ساری دنیا)

ھفت خوان (ف - مذ)
HAFTKHÁN हफ़्त ख़्वां
1. बहुत कड़ी मंज़िल (Bahut kaṛi manzil بہت کڑي منزل)
2. बहुत कठिन काम (Bahut kathin kám بہت کٹھن کام)

ھفت قلزم (عف - مذ)
HAFT-QULZUM हफ़्त क़ुल्ज़ुम
सप्त महा सागर (Sapt mahaságar سپت مہا ساگر) सातों बहे आज़म (Sáton bahre ázam ساتوں بحر اعظم)

4. हक़ीक़त (Haqíqat حقیقت) बिसात (Bisát بساط)
5. मजाल (Majál مجال) ताब (Táb تاب)
6. संसार (Sansár سنسار) दुनया (Dunya دنیا)

ھستئی جاودان (ف - مث)
HASTI-E-JÁVIDÁN हस्तिए जाविदां
अमर जीवन (Amar jívan امرجیون) हमेशा की ज़िंदगी (Hamesha kí zindagi ھمیشہ کي زندگي)

ھستئی فانی (عف - مث)
HASTI-E-FÁNI हस्तिए फ़ानी
क्षण भंगुर जीवन (Chhan bhangur jívan چھن بھنگر جیون) चंद दिन की ज़िंदगी (Chand din ki zindagi چند دن کي زندگي)

ھستئی موھوم (عف - مث)
HASTI-E-MAUHÚM हस्तिए मौहूम
دیکھو 'ھستي فانی'

ھشاش (ع - ص)
HASH,SHÁSH हश्शाश
प्रसन्न मुख (Prasann mukh پرسن مکھ) प्रफुल्ल (Praphull پرپھل) ख़ुशो ख़ुर्रम (Khusho khurram خوش و خرم)
اردو میں یہ لفظ تنہا استعمال نہیں ھوتا بلکہ بشاش کے ساتھ آکر ھشاش بشاش بولا جاتا ھے

HASHT हश्त (ف - ص) ھشت
अष्ट (Asht اشت) आठ (Áth آٹھ)

ebooksall.com

هفت کشور (ف - مث)

HAFT-KISHVAR हफ़्त किशवर

دیکھو 'هفت اقلیم'

HAFTA हफ़्ता (ف - مذ) هفته

1. सप्ताह (Saptáh سپتاه) सात दिन की मुद्दत (Sát din ki muddat سات دن کي مدت)
2. शनिवार (Shani vár شني وار) सनीचर (Saníchar سنیچر)

HAFAVÁT हफ़वात (ع - مث) هفوات

मिथ्या गल्प (Mith,thya galp متھیا گلپ) बकवास (Bakvás بکواس) बेहूदा बातें (Behúda báten بیہودہ باتیں)

HALÁK हलाक (ع - مذ) هلاك

1. हनन (Hanan هنن) बध (Badh بدھ) क़त्ल (Qatl قتل)
2. बधित (Badhit بدھت) मक़तूल (Maqtúl مقتول)
3. मरण (Maran مرن) मौत (Maut موت)
4. मृत (Mrit مرت) मुर्दा (Murda مردہ) मरा हुआ (Mara hua مراهوا)

HALÁKAT हलाकत (ع - مث) هلاکت

1. बध (Badh بدھ) क़त्ल (Qatl قتل)
2. मरण (Maran مرن) मौत (Maut موت)
3. परिश्रम (Prish,shram پرشرم) मेहनत (Mehnat محنت)

HILÁL हिलाल (ع - مذ) هلال

नव चंद्र (Nav chandr نوچندر) नयाचाँद (Naya chánd نیاچاند)

هلال نو (عف - مذ)

HILÁL-E-NAU हिलाले नौ

बालेंदु (Bálendu بالیندو) बाल चंद्र (Bál chandr بال چندر) पहले दिन का चाँद (Pahle din ka chánd پہلے دن کا چاند)

HALÁHIL हलाहिल (ف - مذ) هلاهل

1. हलाहल (Halábal هلاهل) काल कूट (Kál kút کال کوت) ऐसा ज़हर जिस का इलाज न हो सके (Aisa zahr jis ka iláj na ho sake ایسازهر جس کا علاج نه هوسکے)
2. घातक (Ghátakh گھاتک) मोहलिक (Mohlik مہلک)

HAM(M) हम (म्म) (ع - مذ) هم

मनस्ताप (Manastáp منستاپ) खेद (Khed کھید) ग़म (Gham غم) रंज (Ranj رنج)

HAM हम (ف - سابقه) هم

1. भी (Bhi بھی) नीज़ (Níz نیز)
2. किसी संज्ञा के पहले आकर किसी कार्य में शिर्कत ज़ाहिर करने या बराबरी के लिए आता है जैसे 'हमकलाम' या 'हम सर' (Kisi sangya ke pahle ákar kisi kárya men shirkat karne ya barábari ke liye áta hai jaise "ham kalám" ya "ham sar" کسی سنگیا کے پہلے آکر کسی کاریه میں شرکت ظاهر کرنے یا برابري کے لئے آتا هے جیسے 'هم کلام' یا 'هم سر')

ebooksall.com

ہم آغوشی (ف - مث)

HAM-ÁGHOSHI हम आगोशी

आलिंगन (Álingan آلنگن) अंक माल (Ankmál انک مال) बग़ल गीर होना (Baghal gír hona بغل گیر ہونا)

ہم آہنگ (ف - ص)

HAM-ÁHANG हम आहंग

सह मत (Sahmat سہمت) हम राय (Ham ráe ہم رائے) मुत्तफ़िक़ (Muttafiq متفق)

HUMA हुमा (ف - مذ) ہما

एक कल्पित पक्षी जिस के लिए प्रसिद्ध है कि जिस के सर पर बैठ जाता है वह बादशाह हो जाता है, और वह हड्डियां खाता है (Ek kalpit pakchhi jis ke liye prasid,dh hai ki jis ke sar par baith játa hai voh bádsháh ho játa hai, aur voh haddiyán kháta hai ایک کلپت پکچھی جس کے لیے پرسدھ ہے کہ جس کے سر پر بیٹھ جاتا ہے وہ بادشاہ ہو جاتا ہے اور وہ ھڈیاں کھاتا ہے)

HUMÁYÚN हुमायूं (ف - ص) ہمایوں

1. शुभ (Shubh شبھ) मंगल मय (Mangal mai منگل مے) कल्याण कारी (Ka'lyán kári کلیان کاری) मुबारक (Mubárak مبارک)
2. मुग़ल ख़ान्दान का एक प्रसिद्ध बादशाह (Mughal khándán ka ek prasid,dh bádsháh مغل خاندان کا ایک پرسدھ بادشاہ)

ہم بستری (ف - مث)

HAM-BISTARI हम बिस्तरी

सहवास (Sahvás سہ واس) संभोग (Sambhog سمبھوگ) मुबाशरत (Mubásharat مباشرت)

ہم پایہ (ف - ص)

HAM-PÁYA हम पाया

तुल्य पद (Tullya pad تلیہ پد) समान दर्जा रखने वाला (Samán darja rakhne vála سمان درجہ رکھنے والا) हम मर्तबा (Ham martaba ہم مرتبہ)

ہم پلہ (ف - ص)

HAM-PALLA हम पल्ला

1. तुल्य (Tullya تلیہ) समान (Samán سمان) बराबर (Baráb r برابر)
2. बराबर की टक्कर का (Barábar ki takkar ka برابر کي ٹکر کا) जोड़ (Jor جوڑ)

ہم پہلو (ف - ص)

HAM-PAHLU हम पहलू

पार्श्व वर्ती (Párshwa varti پارشوورتی) पास बैठने वाला (Pás baithne vála پاس بیٹھنے والا) पहलू नशीं (Páhlu nashín پہلونشیں)

ہم پیشہ (ف - ص)

HAM-PESHA हम पेशा

सह व्यवसायी (Sah vyavsáyi سہ ویوسائي) एक जैसा रोज़गार करने वाले (Ek jaisa rozgár karne vále ایک جیسا روزگار کرنے والے)

ebooksall.com

HIM,MAT हिम्मत (ع - مث) همت
1. साहस (Sáhas ساهس) उत्साह (Utsáh اتساه) हौसला (Hausala حوصله)
2. वीरता (Vírata ويرتا) बहादुरी (Baháduri بہادری)
3. धृष्टता (Dhrishtata دھرستتا) ढिटाई (Dhitáyi ڈھٹائي) बेबाकी (Be-báki بے باكي)
4. शक्ति (Shakti شكتى) ताक़त (Táqat طاقت)
5. उमंग (Umang امنگ) वलवला (Val vala ولوله)

HAMTA हमता (ف - ص) همتا
समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیه) मिस्ल (Misl مثل)

همت افزا (عف - ص)
HIM,MAT-AFZA हिम्मत अफ़्ज़ा
उत्साह वर्धक (Utsáh vardhak اتساه وردھک) हिम्मत अफ़ज़ाई करने वाला (Himmat afzáyi karne vála همت افزائی کرنے والا)

همت افزائی (عف - مث)
HIM,MAT-AFZÁYI हिम्मत अफ़ज़ाई
प्रोत्साहन (Protsáhan پروتساهن) हौसला बढ़ाना (Hausala baṛhána حوصله بڑھانا)

همت شکن (عف - ص)
HIM,MAT-SHIKAN हिम्मत शिकन
उत्साह भेदी (Utsáh bhedi اتساه بھیدی) हिम्मत पस्त करने वाला (Him-mat past karne vála همت پست کرنے والا)

همت شکنی (عف - مث)
HIM,MAT-SHIKANI हिम्मत शिकनी
उत्साह भंग (Utsáh bhang اتساه بھنگ) हिम्मत तोड़ना (Himmat toṛna همت توڑنا)

همت ور (عف - ص)
HIM,MAT-VAR हिम्मत वर
साहसी (Sáhasi ساهسی) उत्साही (Utsáhi اتساهي) हौसले वाला (Hausale vála حوصلے والا)

هم جماعت (عف - ص)
HAM-JAMÁ,AT हम जमाअत
1. सहपाठी (Sah páthi سهپاٹهی) सहाध्यायी (Sahádh,dhyáyi سهادھیائي) हम सबक़ (Ham sabaq هم سبق)
2. सह वर्गीय (Sah vargíya سهورگیه) एक वर्गीय (Ek vargíya ایک ورگیه) एक तबक़े के (Ek tabqe ke ایک طبقے کے)

هم جنس (عف - ص)
HAM-JINS हम जिंस
1. एक लिंग (Ekling ایک لنگ) 'नर' या 'मादा' किसी एक जिंस का ('Nar' ya 'máda' kisi ek jins ka 'نر' یا 'مادہ' کسي ایک جنس کا)
2. सम वयस्क (Sam vayask سم ويسک) बराबर की उम्र का (Barábar ki umr ka برابر کی عمر کا)

ebooksall.com

3. सहजातीय (Sah játíya سہجاتیہ) एक ख़ानदान का (Ek khándán ka ایک خاندان کا)

ہم جوار (عف - ص)

HAM-JIVÁR हम जिवार

प्रतिवासी (Prati vási پرتي واسي) प्रतिवेशी (Prati veshi پرتی ویشی) पड़ोसी (Paṛosi پڑوسي)

ہم چشم (ف - ص)

HAM-CHASHM हम चश्म

1. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)
2. तुल्य पद (Tullya pad تلیہ پد) हम रुत्बा (Ham rutba ہمرتبہ)

ہم خانہ (ف - ص)

HAM-KHÁNA हम ख़ाना

सह निवासी (Sah nivási سہنواسي) सह निकेत (Sah niket سہنکیت) किसी के साथ एक घर में रहने वाला (Kisi ke sáth ek ghar meṉ rahne vála کسی کے ساتھ ایک گھر میں رہنے والا)

ہم خواص (عف - ص)

HAM-KHAVÁS हम ख़वास

तुल्य लक्षण (Tullya lakchhan تلیہ لکچھن) सह धर्मा (Sah dharma سہ دھرما) एक जैसी ख़ासियत वाले (Ek jaisi khásiyat vále ایک جیسی خاصیت والے)

ہم خوابی (ف - مث)

HAM-KHÁBI हम ख़ाबी

1. सह शय्या (Sah shaiya سہشیا) साथ सोना (Sáth sona ساتھ سونا)
2. सह वास (Sah vás سہواس) संभोग (Sam bhog سم بھوگ) हम बिस्तरी (Ham bistari ہمبستری)

ہم خیال (عف - ص)

HAM-KHAYÁL हम ख़याल

1. सहमत (Sahmat سہمت) एक मत (Ek mat ایک مت) हमराय (Ham ráe ہمراے)
2. सह धर्म (Sah dharm سہدھرم) सहपंथ (Sah panth سہپنتھ) हम मशरब (Ham mashrab ہممشرب)

HAM-DARD हम दर्द (ف - ص) ہم درد

सहानुभूति कर्ता (Sahánu bhúti karta سہانوبھوتي کرتا) ग़म गुसार (Gham gusár غمگسار)

ہم دردی (ف - مث)

HAM-DARDI हम दर्दी

सहानु भूति (Sahánu bhútí سہانو بھوتی) सवेदना (Samvedana سمویدنا) दर्द मंदी (Dard mandi دردمندي)

ہم دست (ف - ص)

HAM-DAST हम दस्त

1. मित्र (Mittr متر) दोस्त (Dost دوست)
2. तुल्य (Tullya تلیہ) समान (Samán سمان) बराबर (Barábar برابر)

ہم دگر (ف - ص)

HAM-DIGAR हम दिगर

अन्योन (An,nyon انیون) परस्पर (Paraspar پرسپر) आपस में (Ápas meṉ آپس میں) बाहम (Báham باہم)

ebooksall.com

HAM-DAM हम दम (ف - ص) ہمدم
मित्र (Mittr مِتر) सखा (Sakha سکھا) दोस्त (Dost دوست)

ہم‌دوش (ف - ص)
HAM-DOSH हम दोश
1. समान (Samán سمان) बराबर (Barábar برابر)
2. पार्श्व वर्ती (Párshwa varti پارشو ورتی) बराबर बैठने वाला (Barábar baithne vála برابر بیٹھنے والا)

ہم‌دیوار (ف - ص)
HAM-DÍVÁR हम दीवार
प्रति वेशी (Prati veshi پرتی ویشي) पड़ोसी (Paṛosi پڑوسي) हम साया (Ham sáya ہمسایہ)

HAM-RÁZ हम राज़ (ف - ص) ہمراز
1. मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیہ) राज़ दां (Ráz dán رازدان)
2. सखा (Sakha سکھا) दोस्त (Dost دوست)

HAM-RÁH हम राह (ف - ص) ہمراہ
1. सह चर (Sah char سہچر) सह पंथी (Sah panthi سہپنتھي) सफ़र का साथी (Safar ka sáthi سفر کا ساتھی)
2. साथ साथ (Sáth sáth ساتھ ساتھ)

ہمراہی (ف - مذ)
HAM-RÁHI हम राही
1. सह पंथी (Sah panthi سہ پنتھی)

सह चर (Sah char سہچر) साथ सफ़र करने वाला (Sáth safar karne vála ساتھ سفر کرنے والا)
2. साथी (Sáthi ساتھي) साथ रहने वाला (Sáth rahne vála ساتھ رهنے والا)

ہم‌رشتہ (ف - ص)
HAM-RISHTA हम रिश्ता
1. सगोत्र (Sagottr سگوتر) स्वजन (Swajan سوجن) रिश्ते दार (Rishte dár رشتہدار)
2. सूत्रित (Súttrit سوترت) साथ में नत्थी (Sáth men nath,thi ساتھ میں نتھي) मुंसलिक (Munsalik منسلک)

ہم‌رکاب (ف - ص)
HAM-RIKÁB हम रिकाब
1. सवारी के साथ साथ (Savári ke sáth sáth سواري کے ساتھ ساتھ)
2. साथ (Sáth ساتھ) हम राह (Ham ráh ہمراہ)

ہم‌رنگ (ف - ص)
HAM-RANG हम रंग
सम वर्ण (Sam varn سم‌ورن) एक वर्ण (Ek varn ایک ورن) एक से रंग के (Ek se rang ke ایک سے رنگ کے)

HAM-ZÁD हम ज़ाद (ف - مذ) ہمزاد
1. सह जात (Sah ját سہجات) साथ पैदा होने वाला (Sáth paida hone vála ساتھ پیدا هونے والا)

ebooksall.com

सहाध्यायी (Sahádh,dhyáyı سہا دھیائي) साथ साथ पढ़ने वाले (Sáth sáth paṛhne vále ساتھ ساتھ پڑھنے والے)

ہم سخن (ف - ص)

HAM-SUKHAN हम सुख़न
دیکھو 'ھم زبان'

HAM-SAR हम सर (ف - ص) ہم سر
समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیه) बराबर (Barábar برابر)

HAM-SARI हमसरी (ف - مث) ہم سری
1. समता (Samata سمتا) बराबरी (Barábari برابري)
2. उद्दंडता (Ud,dandata اد'دنڈتا) सरकशी (Sar kashi سرکشی)
3. बराबरी का दावा (Barábari ka da,va برابری کا دعوی)

ہم سفر (عف - ص)

HAM-SAFAR हम सफ़र
सहचर (Sahchar سہچر) सहपंथी (Sah panthi سہپنتھی) साथ सफ़र करने वाला (Sáth safar karne vála ساتھ سفر کرنے والا)

HAM-SIN हम सिन (ف - ص) ہم سن
सम वयस्क (Sam vayask سم ویسک) सम सामयिक (Sam sámayik سم سامیک) वयस्थ (Vayasth ویستھ) हम उम्र (Ham umr ھم عمر)

ہم سنی (ف - مث)

HAM-SINI हम सिनी
सम वयस्कता (Sam vayaskata سم

2. आदमी का साया जो अमल के ज़रीए उस के बस में हो जाता और उस के हर हुक्म की तामील करता है (Ádami ka sáya jo amal ke zaríye uske bas meṉ ho játa aur us ke har hukm ki ta,míl karta hai آدمي کا سایہ جو عمل کے ذریعے اس کے بس میں ھو جاتا اور اس کے ھر حکم کی تعمیل کرتا ھے)

ہم زبان (ف - ص)

HAM-ZABÁN हम ज़बान
सह मत (Sahmat سہمت) हम राय (Ham rái ھم راے) मुत्तफ़िक़ (Mutta fiq متفق)

ہم زلف (ف - مذ)

HAM-ZULF हम ज़ुल्फ़
साढ़ू (Sáṛhu ساڑھو) दो सगी बहनों के शौहर (Do sagi bahnon ke shauhar دو سگي بہنوں کے شوھر)

ہمسایگی (ف - مث)

HAM-SÁYAGI हम सायगी
प्रति वास (Prati vás پرتی واس) प्रति वेश (Prati vesh پرتی ویش) पड़ोस (Paṛos پڑوس)

ہمسایہ (ف - ص)

HAM-SÁYA हम साया
प्रति वासी (Prati vási پرتي واسي) पड़ोसी (Paṛosi پڑوسي)

ہم سبق (عف - ص)

HAM-SABAQ हम सबक़
सह पाठी (Sah páthi سہپاٹھي)

ebooksall.com

ہم صفیر (عف - ص)

HAM-SAFÍR हम सफ़ीर

1. मित्र (Mittr متر) सखा (Sakha سکھا) हम दम (Ham dam ہمدم)
2. एक जैसी बोली बोलने वाली चिड़ियां (Ek jaisi boli bolne váli chiriyán ایک جیسی بولی بولنے والی چڑیاں)

ہم عصر (عف - ص)

HAM-ASR हमअस्र

सम कालीन (Sam kálín سم کالین) एक समय में होने वाले दो या अधिक आदमी (Ek samai men hone vále do ya adhik ádami ایک سمے میں ہونے والے دو یا ادھک آدمی)

ہم عمر (عف - ص)

HAM-UMR हमउम्र

सम वयस्क (Sam vayask سم ویسک) सम सामयिक (Sam sáma,ik سم سامئک) एक उम्र वाले (Ek umr vále ایک عمر والے)

ہم عمری (عف - مث)

HAM-UMRI हम उम्री

समावस्था (Samávastha سماوستھا) समवयस्कता (Sam vayaskata سم ویس کتا) हम सिनी (Ham sini ہم سنی)

ہم عنان (ف - ص)

HAM-INÁN हम इनां

1. सहचर (Sah char سہچر) हम राही (Ham ráhi ہمراہي)
2. मित्र (Mittr متر) रफ़ीक़ (Rafíq رفیق)

वयस्य भाव (Vayas,sya bháo ویسکتا) (ویسیہ بھاؤ) हम उम्री (Ham umrí ہم عمری)

ہم شکل (عف - ص)

HAM-SHAKL हम शक्ल

एक रूप (Ek rúp ایک روپ) अनु रूप (Anu rúp انوروپ) तद्रूप (Tadrúp تدروپ) तुल्य रूप (Tullya rúp تلیہ روپ) एक जैसी शक्ल वाले (Ek jaisi shakl vále ایک جیسي شکل والے)

ہمشیر (ف - مث)

HAM-SHÍR हमशीर

भगिनी (Bhagini بھگنی) सहोदरा (Sahodara سہودرا) बहिन (Bahin بہن) हम शीरा (Hamshíra ہمشیرہ)

ہمشیر زادہ (ف - مذ)

HAM-SHÍR-ZÁDA हमशीर ज़ादा

भगिनी सुत (Bhagini sut بھگنی ست) भागिनेय (Bhágineya بھاگنیہ) भानजा (Bhánja بھانجا)

ہمشیرہ (ف - مث)

HAM-SHÍRA हमशीरा

دیکھو 'ہمشیر'

ہم صحبت (عف - ص)

HAM-SOHBAT हम सोहबत

1. सभा सद (Sabhásad سبھاسد) मुसाहिब (Musáhib مصاحب)
2. सहवासी (Sah vási سہواسی) मुबाशरत करने वाला (Mubásharat karne vála مباشرت کرنے والا)

HAM-AHD हमअहद (عف - ص) ھم عہد
دیکھو 'ھم عصر'

ھم قدم (عف - ص)

HAM-QADAM हम क़दम
सहचर (Sah char سہ چر) साथी (Sáthi ساتھي)

ھم قلم (عف - ص)

HAM-QALAM हम क़लम
सम पद (Sam pad سم پد) एक ओहदे वाले (Ek ohde vále ایک عہدے والے)

ھم قوم (عف - ص)

HAM-QAUM हम क़ौम
1. सजातीय (Sajátíya سجاتیہ) खानदानी (Khándáni خانداني)
2. एक देशीय (Ek deshíya ایک دیشیہ) हम मुल्क (Ham mulk ھم ملک)

ھم قیمت (عف - ص)

HAM-QÍMAT हम क़ीमत
तुल्यार्घ (Tullyárgh تلیارگھ) सम मूल्य Sam múllya سم مولیہ) एक से दामों वाली चीज़ें (Ek se dámon váli chízen ایک سے داموں والي چیزیں)

ھم کفو (عف - ص)

HAM-KUF,V हम कुफ़्व
सहगोत्र (Sah gottr سہ گوتر) जिन के आपस में शादी ब्याह हो सके (Jin ke ápas men shádi byáh ho sake جن کے آپس میں شادي بیاہ ہو سکے)

ھم کلام (عف - ص)

HAM-KALÁM हम कलाम
वार्तालाप कर्ता (Vártáláp karta وارتالاپ کرتا) गुफ़्तगू करने वाला (Guftgu karne vála گفتگو کرنے والا)

ھم کنار (ف - ص)

HAM-KINÁR हम किनार
आलिंगित (Álingit آلنگت) बग़ल गीर (Bagbal gír بغل گیر) हम आग़ोश (Ham ághosh ھم آغوش)

ھم مذھب (عف - ص)

HAM-MAZ,HAB हम मज़्हब
सह धर्मी (Sah dharmi سہ دھرمي) एक मज़्हब वाले (Ek maz.hab vále ایک مذھب والے)

ھم معنی (عف - ص)

HAM-MA,NA (NI) हम माना (नी)
समानार्थक (Samánárthak سمانارتھک) पर्याय वाची (Paryáe váchi پریاے واچی) एक अर्थ वाले शब्द (Ek arth vále shabd ایک ارتھ والے شبد)

ھم مکتب (عف - ص)

HAM-MAK,TAB हम मक्तब
सह पाठी (Sah páthi سہ پاٹھي) बचपन में साथ पढ़े हुए (Bach pan men sáth paṛhe hue بچپن میں ساتھ پڑھے ھوے)

HAM-NÁM हम नाम (ف - ص) ھم نام
सम नाम (Sam nám سم نام) एक नाम वाले (Ek nám vále ایک نام والے)

ھم نبرد (ف - ص)

HAM-NABARD हम नबर्द
प्रतिद्वंद्वी (Prati dwandwi پرتي دونذی) हरीफ़ (Harif حریف) मद्दे मुक़ाबिल (Mad,de muqábil مدمقابل)

ebooksall.com

ہم نشیں (ف - ص)

HAM-NASHÍN हम नशीं

पार्श्व वर्ती (Párshwa varti پارشوورتی) पार्षद (Párshad پارشد) मुसाहिब (Musáhib مصاحب)

ہم نفس (عف - ص)

HAM-NAFAS हम नफ़स

मित्र (Mittr متر) सखा (Sakha سکھا) दोस्त (Dost دوست)

ہم نوا (ف - ص)

HAM-NAVA हमनवा

सहमत (Sahmat سہمت) हम ज़बां (Ham zabán ہمزباں)

HAM-VÁR हमवार (ف - ص) ہموار

समतल (Samtal سمتل) चौरस (Chauras چورس) मुसत्तह (Musattah مسطح)

HAM-VÁRA हमवारा (ف - مذ) ہمواره

निरंतर (Nírantar نرنتر) लगातार (Lagátár لگاتار) मुसलसल (Musalsal مسلسل)

ہم وطن (عف - ص)

HAM-VATAN हम वतन

सम देशीय (Sam desbíya سمدیشیہ) एक वतन वाले (Ek vatan vále ایک وطن والے)

HAMA हमा (ف - ص) ہمہ

समग्र (Samag,gr سمگر) सर्व (Sarv سرو) सब (Sab سب)

HAMA-TAN हमा तन (ف - ص) ہمہ تن

पूर्णतया (Púrn taya پورن تیا) पूरे तौर से (Púre taur se پورے طور سے)

ہمہ تن گوش (ف - ص)

HAMA-TAN-GOSH हमातन गोश

सुनने के लिए उत्कंठित (Sunne ke liye utkanthit سننے کے لیے اتکنٹھت) उत्कर्ण (Utkarn اتکرن)

HAMA-DÁN हमा दां (ف - ص) ہمہ داں

1. सर्वज्ञ (Sarvaggya سروگیہ) सर्व वेत्ता (Sarv vetta سرووینتا) सर्व ज्ञाता (Sarv gyáta سروگیاتا) सब कुछ जानने वाला (Sab kuchh jánne vála سب کچھ جاننے والا)
2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n ویتپن) विद्वत्तम (Vid,dwattam ودوتتم) मुतबह्हिर (Mutabah,hir متبحر)

ہمہ صفت موصوف (عف - ص)

HAMA SIFAT-MAUSÚF हमा सिफ़त मौसूफ़

सर्व गुण संपन्न (Sarv gun sampan,n سرو گن سمپن) सारी सिफ़तों से आरास्ता (Sári sifatoṉ se árásta ساری صفتوں سے آراستہ)

HAMA-GÍR हमागीर (ف - ص) ہمہ گیر

सर्व व्यापी (Sarv vyápi سرووباپی) सार्व भौम (Sárv bhaum ساروبھوم) आलमगीर (Álam gír عالمگیر)

ہمیشگی (ف - مث)

HAMESHAGI हमेशगी

नित्यता (Nittyata نتیتا) निरंतरता (Nirantarata نرنترتا) दवाम (Davám دوام)

ebooksall.com

HAMESHA हमेशा (ف - ص) ھمیشه
सतत (Satat ستت) नित्य (Nittya نتیه) सदैव (Sádaiv سدیو) सदा (Sada سدا) दाइम (Dá,im دائم)

HANJÁR हंजार (ف - ص) ھنجار
1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ) रस्ता (Rasta رستہ)
2. पद्धति (Pad,dhati پددھتی) प्रणाली (Pranálí پرنالي) रविश (Ravish روش)

HIND हिंद (ف - مذ) ھند
भारत (Bhárat بھارت) हिंदुस्तान (Hindustán ھندستان)

HINDASA हिंदसा (ع - مذ) ھندسه
1. गणित (Ganit گنت) बीज गणित (Bíj ganit بیج گنت) रियाज़ी (Riázi ریاضي)
2. संख्या (Sankhya سنکھیا) अदद (Adad عدد)

ھندسه داں (عف - ص)
HINDASA-DÁN हिंदसा दां
गणितज्ञ (Ganitaggya گنی تگیه) अंक गणित वेत्ता (Ank ganit vetta انک گنت ویتتا) रियाज़ी दां (Riázi dán ریاضي داں)

HINDU हिंदू (ف - مذ) ھندو
एक विशेष जाति जो भारत की प्राचीन निवासी है (Ek vishesh játi jo bhárat ki práchín nivási hai ایک وشیش جاتی جو بھارت کي پراچین نواسی ھے)

ھندوستان (ف - مذ)
HINDOSTÁN हिंदोस्तान
भारत वर्ष (Bhárat varsh بھارت ورش) भारत (Bhárat بھارت)

ھندوستانی (ف - مذ)
HINDOSTÁNI हिंदोस्तानी
1. भारतीय (Bháratíya بھارتیه) भारत निवासी (Bhárat nivási بھارت نواسی) हिंदुस्तान का वाशिंदा (Hindustán ka báshinda ھندستان کا باشندہ)
2. भारत की भाषा (Bhárat ki bhásha بھارت کي بھاشا) हिंदुस्तान की बोली (Hindustán ki boli ھندستان کی بولي)

HINDI हिंदी (ف - مث) ھندی
1. भारत निवासी (Bhárat nivási بھارت نواسي) हिंद का रहने वाला (Hind ka rahne vála ھند کا رھنے والا)
2. हिंदी भाषा (Hindi bhásha ھندی بھاشا) नागरी (Nágari ناگری)
3. हिंदी लिपि (Hindi lipi ھندی لپی) देव नागरी (Dev nágarı دیو ناگري)
4. भारतीय (Bháratíya بھارتیه) भारत संबंधी (Bhárat sambandhi بھارت سمبندھی) भारत का (Bhá ‧ ‧ ka بھارت کا)

هنر (ف - مذ)

HUNAR हुनर

1. शिल्प (Shilp شلپ) कला (Kala کلا) फ़न (Fan فن)
2. गुण (Gun گن) जौहर (Jauhar جوہر)
3. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) क़ाबि-लीयत (Qábilíyat قابلیت)

هنرشناس (ف - ص)

HUNAR-SHANÁS हुनर शनास

गुणग्राही (Gunag,grábi گنگ گراهی) पारखी (Párakhi پارکهی) हुनर का पहचानने वाला (Hunar ka pah chán-ne vála ہنر کا پہچاننے والا)

هنرمند (ف - ص)

HUNAR-MAND हुनर मंद

1. शिल्प कार (Shilp kár شلپ کار) दस्त कार (Dast kár دست کار)
2. कला कार (Kala kár کلاکار) फ़न कार (Fan kár فن کار)
3. योग्य (Yoggya یوگیہ) क़ाबिल (Qábil قابل)
4. शिष्ट (Shisht ششٹ) सभ्य (Sabh,bhya سبھیہ) बा सलीक़ा (Ba salíqa باسلیقہ)

هنرمندی (ف - مث)

HUNAR-MANDI हुनर मंदी

1. शिल्प कर्म (Shilp karm شلپ کرم) दस्त कारी (Dast kári دستکاری)
2. शिष्टता (Shishtuta ششٹتا) सलीक़ा (Salíqa سلیقہ)
3. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) क़ाबि-लीयत (Qábilíyat قابلیت)

هنرور (ف ـ ص)

HUNAR-VAR हुनर वर

دیکھو 'ہنر مند'

هنگام (ف - مذ)

HANGÁM हंगाम

समय (Samai سمے) काल (Kál کال) वक़्त (Vaqt وقت)

هنگامه (ف - مذ)

HANGÁMA हंगामा

1. भीड़ (Bhíṛ بھیڑ) जमाव (Jamáo جماؤ) मजमा (Majma مجمع)
2. कोलाहल (Koláhal کولاهل) शोरोग़ुल (Shoroghul شور و غل)
3. हाहा कार (Háha kár هاهاکار) कोहराम (Kohrám کہرام)
4. धूम धाम (Dhúm dhám دھوم دھام) हल चल (Hal chal هل چل)
5. उपद्रव (Upad,drav اپددرو) बल्वा (Balva بلوہ) दंगा (Danga دنگا)
6. सेन द्रोह (Sen droh سین دروہ) बग़ावत (Baghávat بغاوت)

هنگامه آرائی (ف ـ مث)

HANGÁMA-ÁRÁYI हंगामा आराई

1. युद्ध (Yud,dh یدھ) समर (Samar سمر) जंग (Jang جنگ)
2. उपद्रव (Upad drav اپد'درو) फ़ितना (Fitna فتنہ) बल्वा (Balva بلوہ)

ebooksall.com

ہنگامہ پرداز (ف - ص)

HANGÁMA-PARDÁZ हंगामा पर्दाज़

उपद्रव कारी (Upad,drav kári اپد'درو کاری) फ़साद फैलाने वाला (Fasád phailáne vála فساد پھیلانے والا) शरारती (Sharárati شرارتي)

ہنگامہ پردازی (ف - مث)

HANGÁMA-PARDÁZI हंगामा पर्दाज़ी

उपद्रव करना (Upad,drav karna اپددرو کرنا) दंगा मचाना (Danga machána دنگا مچانا)

ہنگامہ پرور (ف - ص)

HANGÁMA-PARVAR हंगामा परवर

'ہنگامہ پرداز'

ہنگامہ پسند (ف - ص)

HANGÁMA-PASAND हंगामा पसंद

1. अशांति प्रिय (Ashántip,priya اشانتپ'پریہ) जिसे दंगा फ़साद पसंद हो (Jise danga fasád pasand ho جسے دنگا فساد پسند ھو)
2. जो चाहता हो कि हर समय कोई न कोई दिल चस्प धूम धाम रहे (Jo cháhata ho ki har samai koyi na koyi dil chasp dhúm dhám rahe جو چاھتا ھو کہ ھر سمے کوئی نہ کوئي دل چسپ دھوم دھام رھے)

ہنگامۂ کارزار (ف - مذ)

HANGÁMA-E-KÁRZÁR हंगामए कारज़ार

समर (Samar سمر) युद्ध (Yud,dh یدھ) लड़ाई का हंगामा (Laŗáyi ka hangáma لڑائی کا ھنگامہ)

HANGÁMI हंगामी (ف - ص) ہنگامی

1. सामयिक (Sámaik سامئک) वक़्ती (Vaqti وقتي)
2. अस्थायी (Astháyi استھائي) आरिज़ी (Árizi عارضی)

HANÚZ हनूज़ (ف - ص) ہنوز

अद्यापि (Ad,dyápi اديابي) अबतक (Ab tak اب تک) अब भी (Ab bhi اب بھي)

HAVA हवा (ع - مث) ہوا

1. वायु (Váyu وايو) वात (Vát وات) बाद (Bád باد)
2. इच्छा (Ich,chha اچھا) आकांक्ष (Ákánk chha آکانکچھا) ख़ाहिश (Kháhish خواھش)
3. प्रेत बाधा (Pret bádha پریت بادھا) आसेब (Áseb آسیب)
4. अपान वायु (Apán váyu اپان وايو) रियाह (Riyáh ریاح)
5. हालत (Hálat حالت) दशा (Dasha دشا)
6. हलका संबंध (Halka sambandh هلکا سمبندھ) ख़फ़ीफ़ तअल्लुक़ (Khafif ta,alluq خفیف تعلق)

ہوا باز (ف - ص)

HAVA-BÁZ हवा बाज़

वायुयान चालक (Váyu yán chálak وایویان چالگ) हवाई जहाज़ चलाने

ebooksall.com

هوا دار (ف - مث)

HAVA-DÁR हवा दार

1. शुभ चिंतक (Shubh chintak شبھ چنتک) ख़ैर ख़ाह (Khair kháh خیرخواہ)
2. एक खुली हुई सवारी जिसे कहार उठाते हैं (Ek khuli hui savári jise kahár utháte hain ایک کھلي ہوئي سواری جسے کہار اٹھاتے ھیں) ताम जान (Tám ján تام جان)

هوا رفتار (عف - ص)

HAVA-RAFTÁR हवा रफ़्तार

वायु वेग (Váyu veg وایو ویگ) शीघ्र गति (Shíghr gati شیگھرگتی) बाद रफ़्तार (Bád raftár باد رفتار)

HAVÁYI हवाई (ف - ص) هوائی

1. वायु संबंधो (Váyu sambandhi وایو سم‌بندھی) हवा से मुतअल्लिक़ (Havá se muta,alliq ھواسےمتعلق)
2. कपोल कल्पित (Kapol kalpit کپول کلپت) गप (Gap گپ)
3. एक प्रकारकी आतश बाज़ी (Ek prakár ki átash bázi ایک پرکار کی آتش بازی)
4. नक़ली (Naqli نقلي) दिखावे का (Dikháve ka دکھاوے کا)

جیسے ھوائي فیر

5. हवा के वेग से चलने वाला (Hava ke veg se chalne vála ھوا کے ویگ سے چلنے والا (Haváyí jaház chaláne vála ھوائي جہاز چلانے والا)

هوا پرست (ف - ص)

HAVA-PARAST हवा परस्त

1. अवसर वादी (Avsar vádi اوسر وادی) स्वार्थी (Swárathi سوارتھي) मतलब आशना (Matlab áshna مطلب آشنا)
2. कामी (Kámi کامی) विषय लोलुप (Visbai lolup وشے لولپ) ऐयाश (Aiyásh عیاش)

هوا خواه (ف - ص)

HAVA-KHÁH हवा ख़ाह

शुभचिंतक (Shubh chintak شبھ چنتک) शुभेच्छु (Shubhech,chhu شبھیچ‘چھو) ख़ैरख़ाह (Khair kháh خیر خواہ)

هوا خوری (ف - مث)

HAVA-KHORI हवा ख़ोरी

वायु सेवन (Váyu sevan وایو سیون) हवा खाना (Hava khána ھوا کھانا) चिहिल क़दमी (Chihil qadami چہل قدمي)

هوا خیزی (ف - مث)

HAVA-KHEZI हवा ख़ेज़ी

बँधी हुई धाक उखड़ जाना (Bandhi hui dhák ukhaṛ jána بندھی ھوئی دھاک اکھڑ جانا) हवा उखड़ जाना (Havá ukhaṛ jána ھوا اکھڑ جانا)

ebooksall.com

(سے چلنے والا)
جیسے ہوائی چکی - ہوائی بندوق

ہوائے سموم (عف - مث)
HAVÁ-E-SAMÚM हवाए समूम
कड़ी लपट (Kaṛi lapat کڑی لپٹ) तेज़ लू (Taz lu تیز لو)

ہوائے صرصر (عف - مث)
HAVÁ-E-SARSAR हवाए सर सर
دیکھو 'صر صر'

ہو بہو (عف - ص)
HÚ,BAHÚ हूबहू
यथावत् (Yathávat یتھاوت) सहरूप (Sabrúp سہروپ) बिलकुल एक जैसा (Bilkul ek jaisa بالکل ایک جیسا)

ہودج (ع - مذ)
HAUDAJ हौदज
हाथी या ऊँट की पीठ पर बँधा हुआ कजावा (Háthi ya úṇt ki píth par bandha hua kajáva ہاتھی یا اونٹ کی پیٹھ پر بندھا ہوا کجاوہ)
हौदा (Hauda ہودہ)

ہوس (ع - مث)
HAVAS हवस
1. तृष्णा (Trishna ترشنا) लिप्सा (Lipsa لپسا) हिर्स (Hirs حرص)
2. लोभ (Lobh لوبھ) लालच (Lálach لالچ) तमा (Tama طمع)

ہوس پرست (عف - ص)
HAVAS-PARAST हवस परस्त
लोलुप (Lolup لولپ) लिप्सु (Lipsu لپسو) लोभी (Lobhi لوبھی) लालची (Lálachi لالچی)

ہوس پیشہ (عف - ص)
HAVAS-PESHA हवस पेशा
دیکھو 'ہوس پرست'

ہوس کار (ع - ص)
HAVAS-KÁR हवस कार
دیکھو 'ہوس پرست'

ہوسناک (عف - ص)
HAVAS-NÁK हवस नाक
دیکھو 'ہوس پرست'

ہوش (ف - مذ)
HOSH होश
1. संज्ञा (Sangya سنگیا) चेतना (Chetana چیتنا) हवास (Havás حواس)
2. ज्ञान (Gyán گیان) इल्म (Ilm علم) ख़बर (Khabar خبر)
3. बुद्धि (Bud,dhi بدھی) मति (Mati متی) अक़्ल (Aql عقل)
4. विवेक (Vivek وویک) तमीज़ (Tamíz تمیز)

ہوش ربا (ف - ص)
HOSH-RUBA होश रुबा
बुद्धि भ्रामक (Bud,dhi bhrámak بدھی بھرامک) होश उड़ा देने वाला (Hosh uṛa dene vála ہوش اڑادینے والا)

ہوش مند (ف - ص)
HOSH-MAND होश मंद
1. संज्ञा वान् (Sangyaván سنگیاوان) होशयार (Hoshyár ہوشیار)

ebooksall.com

2. बुद्धि मत्ता (Bud,dhi matta بدھي متا) मनीषा (Manísha منيشا) अक़्ल मंदी (Aql mandi عقل مندی)
3. दूर दर्शिता (Dúr darshita دوردرشتا) दूर अंदेशी (Dúr andeshi دور انديشي)
4. सावधानी (Sávadháni ساودھانی) चौकसी (Chaukasi چوکسي)
5. धूर्त्तता (Dhúrtata دھورتتا) चालाकी (Cháláki چالاکی)

HAUL हौल (ع - مذ) هول

1. त्रास (Trás تراس) भय (Bhai بھے) डर (Dar ڈر)
2. घबराहट (Ghabráhat گھبراھت) दहशत (Dahshat دھشت)

هول زده (عف - ص)

HAUL-ZADA हौल ज़दा

भय भीत (Bhai bhít بھے بھيت) त्रस्त (Trast ترست) डरा हुआ (Dara hua ڈرا ھوا)

هول ناك (عف - ص)

HAUL-NÁK हौल नाक

भीषण (Bhíshan بھيشن) भयंकर (Bhayankar بھينکر) दहशत नाक (Dahshat nák دھشت ناک)

هو هو (ع - ص)

HUVA-HUVA हुवा हुवा

1. अक्षरशः (Akchharshah اکچھرشه) ज़रा ज़रा (Zara zara ذرا ذرا) बिलकुल (Bilkul بالکل)

2. बुद्धिमान (Bud,dhimán بدھي مان) अक़्लमंद (Aqlmand عقل مند)

HOSH-YÁR होशयार (ف - ص) هوشيار

1. सचेत (Sachet سچيت) सजग (Sajag سجگ) चौकन्ना (Chau-kanna چوکنا)
2. जाग्रत (Jágrat جاگرت) जागरूक (Jágarúk جاگروک) बेदार (Bedár بيدار)
3. दक्ष (Dakchh دکچھ) कुशल (Kushal کشل) माहिर (Máhir ماهر)
4. धूर्त (Dhúrt دھورت) वंचक (Vanchak ونچک) फ़रेबी (Farebi فريبي)
5. बुद्धिमान (Bud,dhi mán بدھي مان) मेधावी (Medhávi ميدھاوی) अक़्ल-मंद (Aql mand عقل مند)
6. दूरदर्शी (Dúr darshi دوردرشي) दूरअंदेश (Dúr andesh دوراندیش)
7. सावधान ! (Sávadhán ساودھان) ख़बरदार ! (Khabardar خبردار)

مخاطبے میں

8. सावधान (Sávadhán ساودھان) ख़बरदार (Khabardár خبردار) मुहतात (Mohtát محتاط)

هوشيارى (ف - مث)

HOSH-YÁRI होश यारी

1. दक्षता (Dakchhata دکچھتا) निपुणता (Nipunata نپونتا) महारत (Mahárat مهارت)

ebooksall.com

ہیبت زدہ (عف - ص)

HAIBAT-ZADA हैबत ज़दा

1. भय भीत (Bhaibhít بھے بھیت) त्रस्त (Trast ترست) खाइफ़ (Khạif خائف)

2. आतंकित (Átankit آتنکت) मर-ऊब (Mar,úb مرعوب)

ہیبت ناك (عف - ص)

HAIBAT-NÁK हैबत नाक

भयंकर (Bhayankar بھینکر) भीषण (Bhíshan بھیشن) डरावना (Daráona ڈراونا)

ہیجان (ع - مذ)

HAIJÁN हैजान

1. प्रचंडता (Prachandata پرچنڈتا) तीव्रता (Tívrata تیورتا) तेज़ी (Tezi تیزی)

2. अशांति (Ashánti اشانتی) गड़बड़ी (Garbari گڑبڑی)

ہیجان انگیز (عف - ص)

HAIJÁN-ANGEZ हैजान अंगेज़

अशांति प्रद (Ashántip,prad اشانتپ پرد) तशवीश अंगेज़ (Tashvísh angez تشویش انگیز)

ہیچ (ف - ص)

HECH हेच

1. निकम्मा (Nikamma نکما) ना कारा (Na kára ناکارہ)

2. तुच्छ (Tuch,chh تچھ) अधम (Adham ادھم) नीच (Ních نیچ)

2. तद्वत् (Tadvat تدوت) वैसा ही (Vaisa hi ویساهي) बिजिंसिही (Bijinsibi بجنسہ)

ہویدا (ف - ع)

HUVAIDA हुवैदा

प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt ویکت) ज़ाहिर (Zábir ظاهر)

ہئیات (ع - مث)

HAI,AT हैअत

1. खगोल विद्या (Khagol vid,dya کھگول ودیا) इलमुल अफ़लाक (Ilmul aflák علم الافلاک)

2. चेष्टा (Cheshta چیشٹا) आकृति (Ákriti آکرتي) हुल्या (Hulya حلیہ)

3. दशा (Dasba دشا) हालत (Hálat حالت)

4. बनावट (Banávat بناوٹ) साख़्त (Sákht ساخت)

ہئیات کذائی (ع - مث)

HAI,AT-KAZÁYI है अत कज़ाई

वेश भूषा (Vesh bhúsha ویش بھوشا) वज़ा क़ता (Vaz,a qat,a وضع قطع)

ہیبت (ع - مث)

HAIBAT हैबत

1. भय (Bhai بھے) त्रास (Trás تراس) ख़ौफ़ (Khauf خوف)

2. आतंक (Átank آتنک) रोब (Rob رعب)

3. आतुरता (Áturata آترتا) घबराहट (Ghabráhat گھبراهٹ) वहशत (Vahshat وحشت)

ebooksall.com

HAIZUM हैज़ुम (ف - مث) هيزم

काष्ठ (Káshth کاشتھ) ईंधन (Índhan ایندھن) जलाने की लकड़ी (Jaláne ki lakṛi جلانے کي لکڑی)

(ف - ص) هيزم فروش

HIAZUM-FAROSH हैज़ुम फ़रोश

काष्ठ विक्रेता (Káshth vik,kreta کاشتھ وکریتا) इंधन वणिक (Indhan vanik اندھن ونک) जलाने की लकड़ी बेचने वाला (Jaláne ki lakṛi bechne vála جلانے کي لکڑی بیچنے والا)

HAIZA हैज़ा (ع - مذ) هيضه

विसूचिका (Visúchika وسوچکا) दस्त और कै की घातक बिमारी (Dast aur qai ki ghátak bimári دست اور قے کی گھاتک بیماري)

HAIKAL हैकल (ع - مث) هيكل

1. वह मूर्ति जो किसी ग्रह के नाम पर बनाई जाए (Voh múrti jo kisi grah ke nám par banáyi jáe وہ موورتی جو کسی گرہ کے نام پر بنائی جاے)
2. महा काय (Maha káe مہا کاے) बड़े जुस्से वाला (Baṛe jusse vála بڑے جثے والا)
3. मूर्ति गृह (Murti grih موورتی گرہ) मंदिर (Mandir مندر) बुतख़ाना (But khána بت خانہ)
4. आकार (Ákár آکار) प्रकार (Prakár پرکار) डील डौल (Díl daul ڈیل ڈول)

3. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बे कार (Bekár بیکار)

(ف - ص) هيچ كاره

HECH-KÁRA हेच कारा

1. निष्कर्म (Nish karm نش کرم) निकम्मा (Nikamma نکما)
2. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बे फ़ाइदा (Befáeda بے فائدہ)

(ف - ص) هيچ كس

HECH-KAS हेच कस

دیکھو 'ہیچ کارہ'

(ف - ص) هيچ مدان

HECH-MADÁN हेच मदां

1. अनभिज्ञ (Anabhig,gya انبھگیہ) निरक्षर (Nirakchhar نرکچھر) बेइल्म (Be ilm بے علم)
2. मूर्ख (Múrkh موورکھ) बे वुक़ूफ़ (Be vuqúf بےوقوف) मूढ़ (Muṛh موڑھ)

(ف - ص) هيچ و پوچ

HECHO-POCH हेचो पोच

व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) मिथ्या (Mith,thya متھیا) फ़ुज़ूल (Fuzúl فضول)

HÍZ हीज़ (ف - ص) هيز

1. नपुंसक (Napunsak نپنسک) क्लीव (Klíb کلیب) हीजड़ा (Híjṛa هیجڑا) ज़नाना (Zanána زنانہ)
2. भीरु (Bhíru بھیرو) डरपोक (Darpok ڈرپوک) बुज़दिल (Buz dil بزدل)

ebooksall.com

5. बच्चे के गले की हँसली या तावीज़ों का हार (Bachche ke gale ki hansli ya távízon ka hár بچے کے گلے کی ہنسلي یا تعویذوں کا ہار)

6. स्त्रियों के गले का रुपों या अशरफ़ियों का हार (Istriyon ke gale ka rupon ya ashrafiyon ka hár استریوں کے گلے کا روپوں یا اشرفیوں کا ہار)

HÍL हील (ع - مث) ہیل
एला (Ela ایلا) छोटी इलाइची (Chhoti iláichi چھوٹی الائچی)

HÍMIYA हीमिया (ع - مث) ہیمیا
इंद्रजाल (Indr jál اندرجال) भोज विद्या (Bhoj vid,dya بھوج ودیا) तिलिस्म (Tilism طلسم)

HAIHÁT हैहात (ع - مث) ہیہات
हाहंत (Háhant ہاہنت) हाए अफ़सोस (Háe afsos ہاے افسوس)

HAYÚLA हयूला (ع - مذ) ہیولا
तत्व (Tattwa تتو) धातु (Dhátu دھاتو) मूल (Múl مول) हर चीज़ का माद्दा, गुण और अस्लीयत (Har chíz ka mád,da gun aur aslíyat ہر چیز کا مادہ، گن اور اصلیت)

ے

YA या (ف - عطف) یا
अथवा (Athava اتھوا) किंवा (Kimva کموا)

YÁBIS याबिस (ع - ص) یابس
शुष्क (Shushk ششک) जिस की तासीर खुश्क हो (Jis ki tásír khushk ho جس کي تاثیر خشک ہو)

YÁBINDA याबिंदा (ف - ص) یابندہ
आदाता (Ádáta آداتا) प्रापक (Prápak پراپک) पाने वाला (Páne vála پانے والا)

YÁBU याबू (ت - مذ) یابو
टट्टू (Tattu ٹٹو) छोटा घोड़ा (Chhota ghora چھوٹا گھوڑا)

YÁD याद (ف - مث) یاد
1. स्मरण (Ismaran اسمرن) स्मृति (Ismriti اسمرتي) याद दाश्त (Yád dásht یاد داشت)
2. ध्यान (Dhyán دھیان) ख़याल (Khayál خیال)
3. अनुध्यान (Anud,dhyán انددھیان) मानसिक प्रत्यक्ष (Mánasik pratyakchh

ebooksall.com

2. स्मारक (Ismárak اسمارک) मैमोरेंडम (Memorendum میموریندم)

YÁR यार یار (ف - مذ)

1. मित्र (Mittr متر) सखा (Sakha سکھا) दोस्त (Dost دوست)

2. उपपति (Uppati اپپتي) जार (Jár جار) आशना (Áshna آشنا)

YÁRA यारा یارا (ف - مذ)

1. बल (Bal بل) शक्ति (Shakti شکتي) ताक़त (Táqat طاقت)

2. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیه) सकत (Sakat سکت) मक़्दूर (Maqdúr مقدور)

3. साहस (Sáhas ساهس) हियाउ (Hiyáo هیاو) हिम्मत (Himmat همت)

YÁRÁNA याराना یارانه (ف - مذ)

मित्रता (Mittrata مترتا) मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستي)

YÁRI यारी یاری (ف - مث)

मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستی)

YÁS यास یاس (ع - مث)

निराशा (Nirásha نراشا) नैराश्य (Nairásh,shya نیراشیه) ना उम्मेदी (Na ummedi نا امیدی)

یاس آمیز (عف - ص)

YÁS-ÁMEZ यास आमेज़

निराशा पूर्ण (Nirásha púrn نراشاپورن) ना उम्मेदी से भरा हुआ (Na ummedi مانسک پرتیکچھ) तसव्वुर (Tásav,vur تصویر)

یاد آوری (ف - مث)

YÁD-ÁVARI याद आवरी

याद करना (Yád karna یاد کرنا) बुलाना (Buláná بلانا) पूछना (Púchh-na پوچھنا) शुभस्मरण (Subh-asmaran شبھس مرن)

یاد داشت (ف - مث)

YÁD-DÁSHT याद दाश्त

1. स्मरण शक्ति (Ismaran shakti اسمرن شکتي) हाफ़िज़ा (Háfiza حافظه)

2. अनुस्मारक (Anusmárak انسمارک) रिमाइंडर (Reminder رمائنڈر)

یاد دهانی (ف - مث)

YÁD-DIHÁNI याद दिहानी

अनुस्मारण (Anusmáran انس مارن) कोई भूली हुई बात याद दिलाना (Koyi bhúli hui bát yád diláná کوئی بھولي هوئي بات یاد دلانا)

یاد فراموش (ف - ص)

YÁD-FARÁMOSH याद फ़रामोश

याद भूल जाने वाला (Yád bhúl jáne vála یاد بھول جانے والا) स्मृति विस्मारक (Ismriti vismárak اسمرتي وسمارک)

YÁDGÁR यादगार یادگار (ف - مث)

1. स्मृति चिह्न (Ismriti chin,nh اسمرتی چنهیه) निशानी (Nishání نشاني)

ebooksall.com

YÁFTANI याफ़्तनी (ف ـ ص) یافتنی
प्राप्य (Práppya پراپیہ) जो किसी से मिलना हो (Jo kisi se milna ho جو کسی سے ملنا ہو)

YÁQÚT याक़ूत (ع ـ مذ) یاقوت
पुलक (Pulak پلک) एक रत्न (Ek ratn ایک رتن)

YÁQÚTI याक़ूती (ع ـ مث) یاقوتی
1. याक़ूत से संबंध रखने वाली चीज़ (Yáqút se sambandh rakhne váli chíz یاقوت سے سمبندھ رکھنے والی چیز)
2. एक पुष्ट कर अवलेह जिस में याक़ूत पड़ता है, (Ek pusht kar avaleh jis men̲ yáqút paṛta hai ایک پشت کر اولیھ جس میں یاقوت پڑتا ھے)

YÁL याल (ت ـ مذ) یال
घोड़े के गले के बाल (Ghoṛe ke gale ke bál گھوڑے کے گلے کے بال)

YÁVAR यावर (ف ـ مذ) یاور
सहायक (Saháyak سہایک) सहाय (Sahãe سہاے) मदद गार (Madad gár مددگار)

YÁVARI यावरी (ف ـ مث) یاوری
सहायता (Saháyata سہایتا) साहाय्य (Sáháe ساھاے) मदद (Madad مدد)

(نا امیدی سے so bhara hua بھرا ھوا)

یاس انگیز (عف ـ ص)
YÁS-ANGEZ यास अंगेज़
निराशोत्पादक (Nirášhotpádak نراشوت پادک) ना उम्मेदी पैदा करने वाला (Na ummedi paida karne vála نا امیدی پیدا کرنے والا)

YÁSAMAN यासमन (ف ـ مث) یاسمن
नव मल्लिका (Nav mallika نو ملیکا)
उत्तम गंधा (Uttam gandha اتم گندھا)
चमेली (Chameli چمیلی)

YÁSAMÍN यासमीन (ف ـ مث) یاسمین
دیکھو 'یاسمن'

YÁGHI याग़ी (ت ـ ص) یاغی
1. विद्रोही (Vid,drohi ود،دروھی) बाग़ी (Bághi باغی)
2. अनाज्ञाकारी (Anággyakári اناگیا کاری) ना फ़रमान (Na farmán نا فرمان)

YÁFT याफ़्त (ف ـ مث) یافت
1. लाभ (Lábh لابھ) नफ़ा (Nafa نفع)
2. प्राप्ति (Prápti پراپتی) हुसूल (Husúl حصول)
3. आय (Áe آے) आमदनी (Ámadani آمدنی)

ebooksall.com

یتیم خانہ (عف - مذ)
YATÍM-KHÁNA यतीम ख़ाना
अनाथालय (Anáthálai اناتھالے) दारुल यतामा (Dárul yatáma دارالیتامی)

YAKH यख़ (ف - مث) یخ
1. हिम (Hím ھم) बर्फ़ (Barf برف)
2. अति शीतल (Ati shítal اتي شیتل) बहुत ही ठंडा (Bahut hi thanda بہت ھي ٹھنڈا)
3. पाला (Pála پالا) तुषार (Tushár تشار)

یخ زدہ (ف - ص)
YAKH-ZADA यख़ ज़दा
हिमार्त (Himárt ھمارت) पाला मारा हुआ (Pála mára hua پالا مارا ھوا)

YAKHNI यख़नी (ف - مث) یخنی
मांस रस (Máns ras مانس رس) गोश्त का उबाला हुआ पानी (Gosht ka ubála hua páni گوشت کا ابالا ھوا پاني)

YAD यद (ع - مذ) ید
हस्त (Hast ھست) कर (Kar کر) हाथ (Háth ھاتھ)

ید طولی (ع - مذ)
YADE-TÚLA यदे तूला
हस्त कौशल (Hast kaushal ھست کوشل) हस्त सिद्धि (Hast sid,dhi ھست سدھي) महारत (Mahárat مہارت)

YÁVAGI यावगी (تف - مث) یاوگی
प्रलाप (Praláp پرلاپ) बकवास (Bak-vás بکواس) बेहूदा गोई (Behúda goyi بیہودہ گوئي)

YÁVA यावा (ت - ص) یاوہ
1. मिथ्या (Mith,thya متھیا) निरर्थक (Nirarthak نررتھک) फ़ज़ूल (Fuzúl فضول)
2. अश्लील (Ashlíl اشلیل) गंदा (Ganda گندا) फूहड़ (Phúhaṛ پھوھڑ)

YÁVA-GO यावा गो (تف - ص) یاوہ گو
अनर्गल भाषी (Anargal bháshi انرگل بھاشي) मिथ्या वादी (Mith,thya vádi متھیاوادی) बेहूदा बक वास करने वाल (Behúda bak vás karne vála بیہودہ بکواس کرنے والا)

YUBS युब्स (ع - مذ) یبس
शुष्कता (Shushkata ششکتا) ख़ुश्की (Khushki خشکي)

YUBÚSAT युबूसत (ع - مث) یبوست
शुष्कता (Shushkata ششکتا) ख़ुश्की (Khushki خشکي) रूखा पन (Rúkha pan روکھاپن)

YATÍM यतीम (ع - ص) یتیم
अनाथ (Anáth اناتھ) बे बाप या मां का बचा (Be báp ya mán ka bach,cha بے باپ یا ماں کا بچہ)

ebooksall.com

يد قدرت (ع - مذ)

YADE-QUDRAT यदे क़ुद्रत

सामर्थ्य (Sámarthya سامرتهيه) शक्ति (Shakti شكتي) सकत (Sakat سکت)

YARÁQ यराक़ يراق (ت - مذ)

1. युद्ध सामग्री (Yud,dh sámaggri يدھ سامگری) अस्त्र शस्त्र (Astr shastr استر شستر) हथियार (Hathiyár هتهيار)

2. उप करण (Up karan اپ کرن) सामान (Sámán سامان)

يرغمال (ت - مذ)

YARGH MÁL यर्ग़ माल

1. प्रति भूति (Prati bhúti پرتی بهوتي) ज़मानत (Zamánat ضمانت)

2. दो लड़ने वाले राजाओं में संधि के समय विजयी राजा को पराजित राजा की ओर से ज़मानतके तौर पर दिया जाने वाला लड़का आदि ताकि राजा अपनी प्रतिज्ञा भंग न कर सके दو لڑنےوالے راجاؤں میں صلح کے وقت مغلوب راجه کي طرف سے مفتوح راجه کو بطور ضمانت دیا جانے والا لڑکا وغیرہ تاکه وہ اپنا معاہدہ توڑ نه سکے)

YARAQÁN यरक़ान يرقان (ع - مذ)

कमल रोग (Kamal rog کمل روگ) एक बीमारी जिस में शरीर पीला पड़जाता है (Ek bímári jis men sharír pílapaṛ játa hai ایک بیماری جس میں شریر پیلا پڑ جاتاهے)

YAZDÁN यज़्दां يزدان (ف - مذ)

1. ईरान के आतश परस्तों के मतानुसार नेकी का ख़ुदा (Írán ke átash paraston ke matánusár neki ka khuda ایران کے آتش پرستوں کے متانسار نیکی کا خدا)

2. ईश्वर(Íshwar ایشور) ख़ुदा (Khuda خدا)

يزدان پرست (ف - ص)

YAZDÁN-PARAST यज़्दां परस्त

1. अग्निपूजक (Agni pújak اگني پوجک) आतश परस्त (Átash parast آتش پرست)

2. ईश्वर पूजक (Íshwar pújak ایشور پوجک) ख़ुदा परस्त (Khuda parast خدا پرست)

YAZÍD यज़ीद يزيد (ع - ع)

अरब और इराक़ आदि का शासक जिस ने हज़रत इमाम हुसैन और उन के घर वालों को शहीद कराया था (Arab aur Iráq ádi ka shásak jis ne hazrat Imám Husain aur un ke ghar válon ko shahíd karáya tha عرب اور عراق آد کا شاسک جس نے حضرت امام حسین اور ان کے گھر والوں کو شهید کرایا تها)

YASÁR यसार يسار (ع - مذ)

1. वाम (Vám وام) बायां (Báyán بایاں) उलटा (Ulta الٹا)

ebooksall.com

YAGHMA यग़मा (ف - مث) یغما

1. लूटमार (Lút már لوت مار) लुट्टस (Luttas لٹس) ग़ारत गरी (Ghárat gari غارتگری)
2. तुर्किस्तान का एक नगर जहां का सौंदर्य प्रसिद्ध है (Turkistán ka ek nagar jahán ka saundarya prasid,dh hai ترکستان کا ایک نگر جہاں کا سوندریہ پرسدھ هے)

YAQZA यक़्ज़ा (ع - مذ) یقظه

जागरण (Jágaran جاگرن) जाग्रति (Jágrati جاگرتي) बेदारी (Bedári بیداری)

YAQÍN यक़ीन (ع - مذ) یقین

विश्वास (Vish,shwás وشواس) प्रत्यय (Pratyai پرتئے) एतिबार (Etibár اعتبار)

YAQÍNI यक़ीनी (ع - ص) یقینی

निःसंदेह (Nis,sandeh نس سندیه) निश्चय (Nishchai نشچے) बे शुब्हा (Be shub,ha بے شبهه)

YAK यक (ف - ص) یك

एक (Ek ایک) वाहिद (Váhid واحد)

YAKÁYAK यकायक (ف - ص) یکایك

सहसा (Sahasa سهسا) अकस्मात् (Akasmát اکسمات) अनायास (Anáyás انایاس) अचानक (Achának اچانک)

2. वाम पक्ष (Vám pakchh وام پکچھ) बाईं ओर (Báín or بائیں اور)

YASÁVUL यसावुल (ت - مذ) یساول

चोब दार (Chob dár چوبدار) नक़ीब (Naqíb نقیب)

YUS,R युस्र (ع - مذ) یسر

1. समृद्धि (Samrid,dhi سمردھی) धनाढ्यता (Dhanádhyata دهناڈهیتا) माल दारी (Mál dári مالداری)
2. सरलता (Saralata سرلتا) सुगमता (Sugamata سوگمتا) आसानी (Ásáni آسانی)

YASÍR यसीर (ع - ص) یسیر

1. सुगम (Sugam سوگم) सरल (Saral سرل) आसान (Ásán آسان)
2. जिस बच्चे की मां मर गई हो (Jis bach,che ki mán mar gayi ho جس بچے کي ماں مر گئي هو)

YASH,B यश्ब (ع - مذ) یشب

एक हरे रंग का पत्थर जो दवा के काम आता है (Ek hare rang ka path,thar jo dava ke kám áta hai ایک هرے رنگ کا پتھر جو دوا کے کام آتا هے)

YA,NI यानी (ع - مضارع) یعنی

अर्थात (Arthát ارتهات) मत्लब यह कि (Mat,lab yah ki مطلب یه که)

یک بیک (ف - ص)

YAK-BA-YAK यक ब यक

دیکھو ' یکایک '

YAKTA यकता (ف - ص) یکتا

अद्वितीय (Ad,dwitíya ادٗدوتیہ) बे मिस्ल (Be misl بے مثل)

یک جہتی (ف - مث)

YAK-JEHATI यक जेहती

एकता (Ekata ایکتا) अभेद (Abhed ابھید) इत्तिहाद (Ittihád اتحاد)

یک چشم (ف - ص)

YAK-CHASHM यक चश्म

एकाक्ष (Ekákchh ایکاکچھ) एक नयन (Ek nayan ایک نین) काना (Kána کانا)

یک دگر (ف - ص)

YAK-DIGAR यक दिगर

परस्पर (Paraspar پرسپر) बाहम (Páham باهم)

YAK-DIL यकदिल (ف - ص) یک دل

एक मत (Ek mat ایک مت) संयुक्त (Sanyukt سن یکت) मुत्त हद (Mut-tahad متحد)

یک رائے (ف - ص)

YAK-RÁE यकराय

सहमत (Sahmat سہمت) एक मत (Ek mat ایک مت) हम ख़याल (Ham khayál هم خیال)

یک رنگ (ف - ص)

YAK-RANG यक रंग

1. एक वर्ण (Ek varn ایک ورن) हम रंग (Ham rang هم رنگ)
2. सदृश (Sadrish سدرش) समान (Samán سمان) मिस्ल (Misl مثل)

یک زبان (ف - ص)

YAK-ZABÁN यक ज़बां

सहमत (Sahmat سہمت) हम राय (Ham ráe هم رائے)

یک سان (ف - ص)

YAK-SÁN यक सां

एक रूप (Ek rúp ایک روپ) समान (Samán سمان) तुल्य (Tullya تلیہ) एक जैसा (Ek jaisa ایک جیسا)

یکسانیت (ف - مث)

YAK-SÁNÍYAT यक सानीयत

एक रूपता (Ek rúpata ایک روپتا) सादृश्य (Sádrish,shya سادرشیہ) समानता (Samánata سمانتا) बराबरी (Barábari برابری)

YAK-SAR यक सर (ف - ص) یک سر

सर्वथा (Sarvatha سروتھا) नितांत (Nitánt نتانت) बिलकुल (Bilkul بالکل) सिरे से (Sire se سرے سے)

YAK-SU यकसू (ف - ص) یک سو

1. एकाग्र चित्त (Ekágr chitt ایکاگرچت) शांत चित्त (Shánt chitt شانت چت) मुनहमिक (Munhamik منہمک)

ebooksall.com

یک لخت (ف - ص)

YAK-LAKHT यक लख़्त

पूर्णतया (Púrnataya پورن تیا) बिलकुल (Bilkul بالکل)

YAKUM यकुम یکم (ف - ص)

1. एकम (Ekam ایکم) एक वाला (Ek vála ایک والا)

2. प्रथम (Pratham پرتھم) पहला (Pahla پہلا)

یک مشت (ف - ص)

YAK-MUSHT यक मुश्त

एक राशि (Ek ráshi ایک راشي) सब का सब (Sab ka sab سب کا سب) सब एक बार में (Sab ek bár men سب ایک بار میں)

YAK,KA यक्का یکه (ف - ص)

1. एकाकी (Ekáki ایکاکي) अकेला (Akela اکیلا)

2. अद्वितीय (Ad,dwitíya اد'دوتیه) लासानी (Lásáni لاثانی)

یکه تاز (ف - ص)

YAK,KA-TÁZ यक्का ताज़

1. शह सवार (Shah savár شه سوار) घोड़े पर बहुत अच्छा चढ़ने वाला (Ghoṛe par bahut ach,chha chaṛhne vála گھوڑے پر بہت اچھا چڑھنے والا)

2. लड़ाई में अकेला बहुतों से लड़ने वाला (Laṛáyi men a' ela bahuton

2. एक ओर (Ek or ایک اور) एक तरफ़ (Ek taraf ایک طرف)

3. निर्णीत (Nirnít نرنیت) फ़ैसल (Faisal فیصل)

یکسوئی (ف - مث)

YAK-SÚYI यक सूई

1. संतोष (Santosh سنتوش) इत्मीनान (Itmínán اطمینان)

2. अवकाश (Avakásh اوکاش) फ़ुर्सत (Fursat فرصت)

3. तन्मयता (Tanmaiyata تن میتا) संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا) दिल जमई (Dil jamyi دل جمعی)

یك شنبه (ف - مذ)

YAK-SHAMBA यक शम्बा

रविवार (Ravivár روی وار) इतवार (Itvár اتوار)

یك طرفه (عف - ص)

YAK-TARFA यक तर्फ़ा

1. एकपक्षीय (Ek pakchhíya ایک پکچھیه) एक जानिब का (Ek jánib ka ایک جانب کا) एक ओर का (Ek or ka ایک اور کا)

2. पक्ष पात ग्रस्त (Pakchhpát grast پکچھ پات گرست) तरफ़ दाराना (Taraf dárána طرفدارانه)

یك قلم (عف - ص)

YAK QALAM यक क़लम

नितांत (Nitánt نتانت) बिलकुल (Bilkul بالکل) सिरे से (Sire se سرے سے)

ebooksall.com

YAM यम (ع - مذ) یم

नदी (Nadi ندی) दर्या (Darya دریا)

YUMN युम्न (ع - مذ) یمن

कल्याण (Kallyán کلیان) मंगल (Mangal منگل) बरकत (Barakat برکت)

YAMÍN यमीन (ع - ص) یمین

1. दच्छिण (Dakchhin دکچھن) दायां (Dáyán دایاں)

2. दाहिना हाथ (Dáhina háth داهنا هاتھ)

YURUSH युरुश (ت - مث) یورش

1. आक्रमण (Ákraman آکرمن) हमला (Hamla حمله)

2. उपद्रव (Upad,drav اپد'درو) दंगा (Danga دنگا) हंगामा (Hangáma هنگامه)

YUSÚF यूसुफ (ع - مذ) یوسف

एक पैग़ंबर जो बहुत ही सुन्दर थे (Ek paigba mbar jo bahut hi sundar the (ایک پیغمبر جو بہت هی سندر تھے

یوسف ثانی (ع - مذ)

YÚSUFE-SÁNI यूसुफ़े सानी

ऐसा सुन्दर जो दूसरा यूसुफ़ जान पड़े (Aisa sundar jo dúsara yúsuf ján paṛe ایسا سندر جو دوسرا یوسف جان پڑے)

یوسف جمال (ع - ص)

YÚSUF-JAMÁL यूसुफ़ जमाल

यूसुफ़ जैसी सुन्दरता वाला (Yúsuf jaisi sundarata vála (یوسف جیسي

se laṛne vála لڑائي میں اکیلا بہتوں سے لڑنے والا) महारथी (Maháratbi مہارتھی)

YAGÁNA यगाना (ف - مذ) یگانه

1. स्वजन (Swajan سوجن) परिजन (Parijan پریجن) रिश्तेदार (Rishtedár رشتےدار)

2. अद्वितीय (Ad,dwitíya اد'دوتیه) अनुपम (Anupam انوپم) ला जवाब (La javáb لاجواب)

یگانهٔ روزگار (ف - ص)

YAGÁNA-E-ROZGÁR यगानए रोज़गार

विश्वजित् (Vish,shwajit وشوجت) अपने समय का सब से बड़ा आदमी (Apne samai ka sab se baṛa ádami (اپنے سمے کا سب سے بڑا آدمي)

YAL यल (ف - مذ) یل

मल्ल (Mall مل) योद्धा (Yodha یودھا) पहलवान (Pahlván پہلوان)

YALDA यल्दा (ف - مث) یلدا

सबसे लम्बी रात जो २३ दिसंबर को पड़ती है और जो अशुभ मानी जाती है (Sab se lambí rát jo 23 December ko paṛti hai aur jo ashubh máni játi hai سب سے لمبی رات جو ۲۳ دسبر کو پڑتی هے اور جو اشبھ مانی جاتی هے)

YALGHÁR यलग़ार (ت - مث) یلغار

आक्रमण (Ákraman آکرمن) चढ़ाई (Charháyi چڑھائی) हमला (Hamla حمله)

ebooksall.com

YÚNÁN यूनान (ف - مذ) یونان

यवन (Yavan یون) ग्रीस (Greece گریس) यूनान देश (Yúnán desh یونان دیش)

YUNÁNI यूनानी (ف - مذ) یونانی

यवन (Yavan یون) ग्रीक (Greek گریک) यूनान का निवासी (Yúnán ka nivási یونان کا نواسی)

YAHÚD यहूद (ع - مذ) یہود

یہودی کی جمع

यहूदी लोग (Yahúdi log یہودی لوگ)

YAHÚDI यहूदी (ع - مذ) یہودی

1. हज़रत मूसा की उम्मत का व्यक्ति (Hazrat Músa ki ummat ka vyakti حضرت موسیٰ کی امت کا ویکتی)
2. बहुत ही ज़लील क़िस्म का सरमाया दार (Bahut hi zalíl qism ka sarmáyadár بہت ہی ذلیل قسم کا سرمایہ دار) धन पिशाच (Dhan pishách دھن پشاچ)

(سندرتا والا) अति रूपवान् (Ati rúpván اتی روپوان)

YAUM यौम (ع - مذ) یوم

दिवस (Divas دوس) दिन (Din دن) रोज़ (Roz روز)

یوماً فیوماً (ع - ص)

YAUMAN-FA-YAUMAN यौमन फ़ यौमन

दिन प्रति दिन (Din prati din دن پرتی دن) नित्य प्रति (Nityap prati نتیپ پرتی) रोज़ ब रोज़ (Roz ba roz روز بہ روز)

YAUMIYA यौमिया (ع - مذ) یومیہ

1. प्रति दिन (Prati din پرتی دن) हर रोज़ (Har roz ہر روز)
2. रोज़ की तनख़्वाह (Roz ki tankháh روز کی تنخواہ) रोज़ीना (Rozína روزینہ)
3. रोज़ का (Roz ka روز کا)

End

J AND K ACAdemy OF ART CULTURE AND LANGuages

J&K Academy Of Art Culture & Languages
Acc No
Class No
Book No
Price
Date
LIBRAR

ebooksall.com

ebooksall.com

491.4393914 3
URD
2690

ebooksall.com

J & K ACADEMY OF ART, CULTURE & LANGUAGES
LIBRARY
JAMMU/SRINAGAR
Class No. ~~491.4393~~ 9143
Book No. ~~AN590~~ URD
Accession No. 2690